НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

201
84

LIBRAIRIE
Ancienne et moderne
de A. DURAND.
7 R. des Grès, Paris

201

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

[illegible] [illegible] fr. 30.

CODEX STATVTORVM MAGNIFICE COMMVNITATIS, ATQVE DIŒCAESIS ALEXANdrinæ ad Reipublicæ vtilitatem nouiter excuſi.

EX BIBLIOTH MARGARITIS

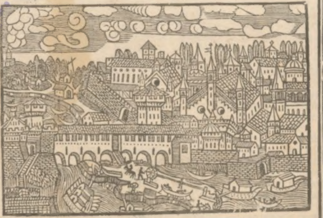

ALEXANDRIAE
M. D. XLVII.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. І. МЕЧНИКОВА

201
84

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. МЕЧНИКОВА

ILLVST. ET PRESTANT. D. IAC. PHILIPPO SACCO PRAESIDI REVEREN. ET GRAVISS. CAES.

Senatus Mediolani. Franciſcus Hieronymus Cortius. Prætor
Alex, reſq; Publica, Alexandrina.

S. P. D.

EAs ab ineunte ætate vitæ meæ roẽs ſuſcepi Præſes Ill. vt nihil vmq̃ mihi magnoꝑe expetendũ putarem quod non õi ex parte ad cõem vtilitatem facere videretur, Ia.n. ſemꝑ diligentiſſime curaui vt aliquo mõ Iuris ciuilis ſcientiã aſſequerer: Nec q̃dem in colegium nr̃um ita pridem cooptatus fuerã, cũ mihi a te de totius Senatus ſñia, Primo inter colegas munus inſtitutionũ ciuiliũ publice legendarũ ſatis honeſta cõditione delatum fuit, nec ita multo poſt in Alexandriæ prætoris locũ ſuffectus fui, Duoſq; annos eã mihi ditionem ſũmo cũ honore meo ꝓrogaſti: Cũ igitur Huic ciuitati tanto tp̃re ꝓfuerim, nihil ego poſtea q̃ntoꝑe ſtudui q̃ vt in eos hoĩes aliqua beneficia cõferrẽ, Quãobrẽ legibus ſuis municipalibus, quæ in diuerſis voluminibus cõtinebãtur, in manus ſumptis ⁊ his ꝑlectis ac ſtudioſe cõſideratis lȝ multa detrahi poſſent, que nihil ad hãc ætatem, moreſq; nr̃os facere videbãt, eas tamẽ oẽs in vnum redegi, typiſq; curaui excudi, vt ijs ciuitas ipſa ꝑꝑ varios caſus, qui frequenter cõtingunt plurrimũ iuuari poſſit, faciliuſq; ab oĩb⁹ haberi ⁊ cõmodius ẽt legi poſſint Qua re cũ ego in hoc operam meã accurare præſtiterim, Tãdemq; cura ẽt ⁊ ope Magnificoꝝ. D. Io. Ambroſij granarij, Io. Stephani cazaguerie, Ant. Marie beruerij, Antonij õ pado, Marci Ant. robuti, Petri Mathei farinæ, Petri Martiris pãtie, ⁊ Io. Vincẽtij Anuſt. ꝓſidentiũ ⁊ Ancianoꝝ ipſius ciuitatis ⁊ q̃ ad publicas res adminiſtrañ delecti ſunt rem ipſam ꝑfecerim, ⁊ vt in prouerbio eſt ſũmũ ei faſtigiũ impoſuerim: ſtatui vna cũ ꝓſidẽtibus ⁊ Ancianis ipſis hoc opus qualecunq; ſit tibi dicare, ⁊. n. is es qui ꝑꝑ innumerabiles virtutes tuas, q̃bus maximoꝑe excelis: ꝓ præſide ꝓuinciæ nr̃æ ſedes, maxima tua eſt facilitas in audiẽdo: ſũma lenitas in decernẽdo, imenſa in ſatisfaciẽdo diligẽtia: ꝑclareq; inteligis parui refferre abs te ius dici equaliter ⁊ diligenter niſi idẽ ab ijs fiat, q̃bus tu eius muneris aliquã partẽ cõceſſeris, ꝑterea eam adhibes cõſtantiã ⁊ grauitatẽ: quæ nõ ſolum gratiæ: verũ ẽt ſuſpicioni fortiter reſiſtere videtur, Te deniq; ſic in tanta põtate geris, vt nulla alia poteſtas ab ijs q̃bus tu præſis deſiderari ſoleat, ſȝ qm̃ neq; meæ eſt eloquentiæ: neq; tempus poſtulat, vt de ꝓſtantiſſimi animi tui dotibus lõgiori ſermone diſſeram, Hoc vnũ te ſupplex oro, atq; obſecro vt ea ai benignitate: qua ſoles: quaq; tibi cõſecrat opus hoc nr̃um ſuſcipias aũateq; tua: õ ꝓ̃cipis ſñtia ſicut antea factũ eſt leges iſtas ſeruari iubeas: Tantus. n. eſt iſtius in te ciuitatis amor ⁊ beneuolentia: vt nunquã facinora tua conticeſcat: nunq̃ virtutes tuas: q̃bus hæc ciuitas exornatur predicare deſinat/ quo circa tuæ erit humanitatis iſtum oĩũ Alexandrinorum animum tam in te ꝓpẽſum vt hactenus feciſti: ⁊ agnoſcere ac cõplecti: ciuitatemq; ipſam tot erogationibus exauſtam, tot calamitatibus oppreſſam recreare, Ipſe vero fructum laboris mei ampliſſimum cõſecutus eſſe creddam / ſi volumen iſtud gratum tibi eſſe ſenſero, meq; qui tibi certe ſum deuinctiſſimus ad numerũ eorũ quos tibi deditos: ⁊ fideles eſſe putas aſcripſeris. Vale.

IN NOMINE DOmini noſtri Ieſu Chriſti Amen & ad honorem ſumme & indiuidue Trinitatis & glorioſe virginis Marie, & beati Petri apoſtoli & omnium ſanctorum, & ad honorē ſancte Romane eccleſie: & ad honorem Sereniſſimi principis Domini noſtri Domini Ioannis vice comitis domini Mediolani: Alexādrie Generalis &c. Et ad bonum pacificum, & quietum ſtatum, & ad vtilitatem communem Totius ciuitatis Alexandrie, & diſtrictus communis Alexandrie & omnium Ciuium dicte Ciuitatis.

HEC ſunt ſtatuta ſiue capitula, & ordinamenta facta & approbata, & correcta concorditer per dños Ruffinum ſapam. Vberzonum alfardum. Iacobum ſche nardum ottonem gutorinū Gulielmū borellum. Andream ſcrachā. Inglentū de otto bellis, Martinum ferrarium Ioannorium de mulis. Ruffinū mātellum. Anſerminū gaſtaudum. Iacobum pertuſatum, Ancianos Populi ciuitatis Alexandrie. & dominos Obertū canem de guaſchis. Ruffinum de patheo. Guertium Acharinū Petrū trottū Acorſinū lanzauegiā Federicū blancū Ricardum anſaxiam. Vbertum ſcachauellū. Dulium gambarinum. Obertinum merlanum. Manfredum de acato. & Ioannem calchamugium ad hoc ellectos, & exemplata tempore nobilis viri domini murioli de vidalta honorabilis ptātis ciuitatis Alexandrie in Millemo. 1297. Inditiōe decima

¶ De Sacramento Poteſtatis.

EGO poteſtas Iuro ad ſancta dei euāgelia ſaluare, deffendere & cuſtodire omnes eccleſias ciuitatis, Poderii, ſiue diſtrictus ſeu Iuriſditionis ciuitatis Alexan. & oēs eccleſias ad eas pertinentes & ſpecialiter honorem & ſtatum maioris eccleſie. & laborerii ſancti Petri & omnium hoſpitalium & religionum, viduarum & orphanorum ciuitatis, & diſtrictus Alexan. regere, conſeruare, deffendere, & manutenere cōmune, & populum ciuitatis Alexan. & facere melius ad maiorem vtilitatem ipſius cōmunis & omniū hominū eiuſdem vniuerſaliter, & ſingulariter bona fide ſalua libertate eccleſie, & predicta omnia & Singula attendā, & obſeruabo ſine Tenore. & faciā iurare ſequentem poteſtatem, & conſules & conſiliarios, & oēs Iudices meos, & milites, & ſequens ſequentem & ſic de ſingulis in perpetuum eodem modo teneatur obſeruare capitula hereticorum & ſi aliqua ſtatuta ſint vel fuerint aliquo tempore in ſtatutis Alexan. iſtis duobus ſtatutis obuiantia ſint caſſa irrita, & inutilia in ſuo robore manentibus, hiis duobus & hoc ſtatutum poſitum fuit in ſtatuto cōis Alexā. de volūtate conſilii Alex. ad ſonum campane more ſolito congregati in eccleſia maiori Alexan. currente. 1242. Inditione. xv. die mercurii. xv. intrante Madio.

Item Iuro ego poteſtas omnia & ſingula attendere, & obſeruare que in capitulo mei feudi ſiue Salarii poteſtarie continentur ſine tenore quod ſic incipit. Item ſtatutum eſt quod poteſtas venturus, &c.

ITem quod non accipiam gratis, neque conducā aliquē equm alicuius ciuis Alex. nec commodato accipiam nec aliquo alio modo qui habeat animam cōis Alexā. pro me neque pro aliquibus, de familia pro eūdo in exercitum pro aliquo facto meo, ſeu ambaſiata aliquo modo, vel ſub aliquo ingenio ſiue ab illo qui non habeat aīam excepto quod poſſit conducere ab illis qui ſunt Soliti dare equos ad victurā & ſi con trafecero vel venero per me vel alium amittam de meo Salario libras decē pro vnaquaque vice in denariis numeratis que perueniant in commune Alex. & ponantur in gatione ſui ſalarii per clauarium communis, & liceat cuilibet ciui Alex. ipſum ſindica

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

re & ipſe ptãs poſſit & debeat ipſum ſindicari non obſtãte aliquo ſtatuto vel ordine ſeu reformatione conſilii cõis vel populi vel ꝓuiſione anc. popu. & hoc totum ſine tenore & quod faciam & reddam vnicuique ius coram me conquerenti de cauſis que non pertinent ad conſules iuſtitie ſine tenore & quod ego non faciam nec fieri faciã vel permittam per me vel familiam meam in Palatio communis Alex. nec in aliqua parte ipſius palatii brolieti vel domorum communis aliquod laborerium preter remenare predictum palatium & domos niſi cum voluntate, cum ſcientia, & aſſenſu Anzianorũ populi, vel maioris partis ipſorum de quorum conſenſu appareat ſcriptura publica & ſi contrafieret expenſe facte per eum in predictis non debeant ſolui de auere communis ſed ſolummodo detrahantur de ſalario ipſius poteſtatis & predicta teneantur per formam ſacramenti.

¶ De officio Poteſtatis ⁊ quod poteſtas teneatur attendere omnia que in ſuo ſacramento continentur.

ITem ſtatutum eſt quod poteſtas teneatur attendere & obſeruare & attẽdi, & obſeruari facere omnia que in iſto ſacramento continentur Ego Poteſtas iuro ad ſancta dei euangelia quod ſum, & ero toto tempore mei regiminis protector, & deffenſor eccleſie, & ꝙ ſeruabo, & manutenebo libertatem vniuerſalis eccleſie & quod ſeruabo & cuſtodiam oẽs eccleſias ciuitatis Alex. ſiue Iuriſditionis & diſtrictus Alexã. & oẽs eſſentias pertinentes ad ipſas. & ſpecialiter honorẽ & ſtatũ ſancti Petri Maioris eccleſie, & laborerii eiuſdem, & omnium hoſpitalium, religionum, & viduarũ, & orphanorũ ciuitatis & diſtrictus, & deffendam & manutenebo, ciuitatem, Iuriſditionem & diſtrictum Alex. & oĩa iura, & honores ipſius cõmunis Alex. & cuiuſlibet ciuis Alex. & ipſum modis omnibus & bona fide augebo, & intendam modis omnibus, & dabo operam ad recuperandum & conſeruandũ in cõem Alex. omnẽ terram, & oĩa iura. & oẽm honorem & iuriſditionem que & quam cõe Alex. tenuit vel habuit, ſeu habere vel tenere conſueuit vel ad ipſam quocunq; modo pertinuit ſeu pertinere conſueuit & acquiram modis omnibus meo poſſe communi Alex. & ad ipſius communis vtilitatem terra caſtra honores iuriſditionem & Iura.

ITem attendã & obſeruabo toto tempore mei regiminis, & attendi & obſeruari faciam oĩa & ſingula ſtatuta ſcripta in hoc volumine ſiue libro ſtatutorũ & ita circa ea vel aliquod predictorũ nõ faciã nec fieri permittam per me, vel familiã meam & ſi cõtrafiet per me, vel aliquem de familia mea poſſim & debeã ſindicari pro qualibet vice qua contrafiet & pro quolibet ſtatuto in libris xxv. de quibus & quibus poſſim ab oĩbus. & a quolibet ſindicari ſine tenore & ꝙ ſeruabo & faciã per me & meam familiã cuilibet plenã & integrã rationem cõiter, & equaliter nulla facta exceptione perſonarum ſecundum ſtatuta Alex. & ſecundum conſuetudines & ſecũdum iura, & leges cuiuſlibet & in quolibet negotio obſeruabo, & obſeruari faciam cum effectu.

ITem ꝙ veniã & ſtabo in palatio nouo cõis Alex. pro Iure reddẽdo ego, & mei iudices & milites in locis cõſuetis quolibet die a mane vſq; ad tertiã & a nona vſq; ad veſperas bona fide poſt ſonũ campane cõis quã pulſari faciã omni die bis videlicet in mane in ortu ſolis & cõtinuo poſt nonã & de ipſo palatio dictis horis nõ recedã ego & mei iudices & milites niſi iuſta egritudine vel neceſſitate corporis vel pro conſiliis cõis vel cõdẽnatiõibus faciẽdis vel pro aliis neceſſariis factis & negotiis cõis ſine fraude & niſi in diebus dominicis & in Natiuitate dñi & tribus diebus ꝓcedẽtibus, & tribus aliis ſequẽtibus & in feſto circũcionis dñi & epiphanie & in feſto reſurrectionis & tribus diebus precedẽtibus & tribus ſequẽtibus, & in feſtis beate Marie virginis, & oĩum apoſtolorũ & aſſenſionis dñi & beati Ioãnis Baptiſte & euãgeliſte & beati Laurentii &

vere crucis & ſancti Euaxii ſancti Ludouici & ſancti Baudilini in ꝗbus nõ tenear ſtare in palacio cõis vſq; ad nonam niſi tantum quantũ videbitur mihi in diebus [illegible]rum tenear ſtare in palatio cõis vſq; ad nonã bona fide Poſt nonam autẽ ſtare [illegible] tantum quantum mihi videbitur ꝙ ſi per aliquem ipſorum iudicum vel militũ fuerit contrafactum dabo cõi de meo proprio qualibet vice & pro quolibet contrafaciente & ſaluis predictis caſibus ſoldos. lx. de quibus poſſim a quolibet ſindicari.

ITem Ducam mecũ quatuor bonos iudices & legales & in iure & in regimine expertos Quorũ iudicũ tres debeant, & teneãtur iacere in cameris que ſunt prope palatium vetus vbi fiunt conſilia priuata vbi iacere cõſueuerũt vnus quorũ ſit aſſeſſor & cognoſcat de cauſis quibuſlibet de ꝗbus poteſtas ſecundũ ſtatuta poteſt cognoſcere & de appellationibus & aliis negotiis emergentibus corã ptãte & interſit conſiliis gñalibus & priuatis cũ opus fuerit & dictet poſtas & ꝓpoſitiones & reformationes conſilioru antequã legantur in ipſo cõſilio. Ita ꝙ poſt eius dictamen nihil addant vel diminuãt. Teneatur intereſſe rõnibus cõis quãdo fient ad cãpanile ipſe vel iudex camere quas rationes faciat fieri & facere debeat ſecundũ formã capituli Alex. & teneatur ptãs & ipſe iudex facere peruenire in clauarium cõis totã pecuniã cõis & omne & totũ id quod exactũ fuerit ab exactoribus cõis. ita ꝙ nihil poſſit recipi vel expendi de ipſa pecunia per aliquẽ alium niſi per Dictum clauarium ſecundũ modũ & formã ſtatutorũ loquentiũ de officio clauarii nec permittat dictus iudex aliquid poni in rõnibus cõis per dictum clauarium vel per aliquẽ alium niſi ſecundum ꝙ in ſtatutis cõis continetur vel niſi ſecundum ꝙ reformatũ fuerit vel eſſet per conſilium gñale cõis vel niſi fuerint vel eſſent ſalaria officialium cõis. ¶ Alius nõ ſupſit ad exequendum bãna & condẽnationes, fodra dacitas & collectas & taleas & hauere cõis & appelletur iudex camere cõis & inquirere debeat ſtratas & vias publicas & tenentes aliquid in eis contra vetitum ceteraq; alia faciat & exerceat que ad eius ſpectent officium que in ſtatutis cõis loquentibus de ſtratis & viis publicis & platea cõis & facientibus vituperium circa palatiũ & in brolieto cõis & Maiorẽ eccleſiam & de laboreriis cõis q̃ nõ ſunt deputata p ipſa ſtatuta officio iudicis Ferrarie videat cõtineri. ¶ Alius vero ſuperſit officio ferratie ſiue cuſtodie agrorum & rerum campeſtriũ & officio incendiorũ & damnorum equorũ & annorũ emẽdatorũ & cum abo ꝙ dictus iudex cõtinue ſuperſit ipſis officiis & ipſa officia expediat ſecundũ formã ſtatutorũ ferratie & damnorũ & de nullo alio ſe intromittet. ¶ Et ſi dicti iudices oĩa predicta nõ obſeruauerint amittant de ſuo ſalario libras. x. pro qualibet vice qua eis denunciatũ fuerit & quilibet poſſit denũciare & quos denarios cõe detrahat de ſalario poteſtatis & ipſo iure habeantur pro ſolutis de ſalario ptãtis. ¶ Et ducam atq; tenebo in dictũ regimen toto tẽpore mei regiminis duos bonos milites & legales & de regimine expertos qui faciant & exerceant in ipſo regimine oĩa que ſibi cõmittam. Qui iudices & milites nõ ſint nec eſſe poſſint de forẽſibus vel bãnitis, vel [illegible] alicuius ciuitatis vel loci vnde ſint oriundi. ¶ Et ſi poteſtas aliquẽ de predictis iudicibus vel militibus ſecũ duxerit contra predictam formam diminuatur ipſi ptãti libr. l. [illegible] de ſuo ſalario pro quolibet iudice, & milite quem duceret contra predictam formã. ¶ Et ducam atque tenebo in dicto regimine ad minus decẽ equos extimari faciã per extimatores elligẽdos per dños ancianos & quatuor infra quinta diem introitus mei regiminis nec ipſos per aliquẽ ipſorum alicui pſone comodabo niſi ſolum officialibus cõis qui morantur in palatio & occaſione officii tantum. ¶ Quorum equorum tres deputabo iudici ferratie & eius notariis occaſione exercendi dictũ officiũ tam extra q̃ intus ciuitatẽ vinculo ſacramẽti. Quorum tres ad minus ſint deſtrarii boni & ſufficiẽtes & valoris lib. l. imperialiũ ad minus pro quolibet eorum competentes ad portandum milites cum Armis ad bellum omnibus meis periculis & fortunis. Ita ꝙ ſi aliquo modo morientur vel magagnarentur, aliquã mendã habere ſeu petere poſſim ſub aliquo ingenio niſi in ſeruitio cõis Alex. moreretur in ſturmo vel batalia cum inimicis cõis. Alex. vel niſi ipſe equs tolleretur ipſi poteſtati ſeu vicario vel alicui de ſua familia in ſeruitio dicti cõis in aliqua caualcata vel andata cõis Alex. per inimicos ipſius communis tantum & non aliter. & ꝙ in predictis ſeu aliquo predictorum dictus poteſtas vel aliquis de ſua familia nõ poſſit nec debeat haberi pro ciue & ſi peterem per me vel aliquem alium rogarem vel alio modo tractarem cum Ancianis vel aliquibus aliis perſonis habere mendam de equis alio modo quam ſupra dictum eſt ſeu eam accipere amittam de meo ſalario pro qualibet vice lib.cc. que ipſo iure computentur & cõputari debeant in meo ſalario & ipſam mendam quam habuiſſem ſeu haberem ſimiliter cõputabo in ſolutione mei ſalarii. Et ſi ſolutionem habuiſſem integram de meo ſalario tenear reſtituere cõi ipſam mendam. Et domicellos .viii. maiores .xviii. annorum. & aliam familiam & arma ibidem habebo & tenebo toto tempore mei regiminis ad ſufficiẽtiam. Et omni menſe ſemel ad minus inquiri faciam per dominum capitaneum Ancianorũ & .iiii. Si habuero, & tenuero prout dictum eſt, & debebo totam ipſam familiam equos & Arma vt dictũ eſt ſub pena lib. xxv. de meo ſalario ſoluendo cõmuni & ipſi cap. Ancianorũ & .iiii. vt ſupra ipſam familiã equos & arma inquirere tenẽtur & ſi inuenerint ipſa non habere & tenere teneantur ipſum in dictis libr. xxv. ſindicare. ¶ Et ꝙ nõ ludam nec ludere permittam aliquem de meis militibus vel iudicibus: nec aliquem de mea familia ad tabulas vel ad ſcachos nec ad aliquem ludum taxillorum nec tenebo, nec teneri permittam aliquod tabulerium in domibus communis mihi conceſſis pro habitatione. ¶ Et faciam & curabo ꝙ aliquis de familia mea non bibet nec comedet in aliqua domo alicuius ſingularis perſone vel alicuius religionis vel vniuerſitatis ciuitatis Alex. & quilibet qui dabit vel dari faciet cibum vel potum alicui de mea familia auferam pro bãno pro qualibet vice ſolidos .lx. & hec faciam preconizari infra menſem poſtquã intrauero regimen ciuitatis Alex. ¶ Et mittam qualibet ebdomeda ad minus in diuerſis tribus noctibus & diebus vnum ex meis millitibus vel iudicibus cum congrua ſocietate de familia mea ad inquirendum ludos, & tabernas & euntes de nocte contra ordinamẽta cõis; per oĩa quarteria ciuitatis Alex. ¶ Itẽ non faciam nec fieri permittam aliquem contractum per cõe Alex. cum aliqua perſona in quo concedatur ꝙ illa perſona nõ ſoluat fodrum ſeu nõ ſit in extimo vel in regiſtro nõ ponatur de eo vel occaſione eius quod ſoluetur ſiue mutuabitur pro ipſo cõtractu vel aliquo alio modo cõcederetur vel fiet cõi Alex. ¶ Nec proponã nec proponi permittam aliquid venale pro cõi Alex. neq; aliquem cõtractum fieri cum cõi niſi prius dictatum fuerit inſtrumentũ ipſius contractus perfecte & lectum in conſilio generali. & nihil addatur in ipſo contractu poſtq̃ contractus fuerit lectus & anteq̃ contractus perficiatur poni faciam inſtrumentum ſicut lectum fuerit vel erit in cõſilio generali penes notariũ campanilis & ſi contrafiet nõ valeat ipſe contractus in fauorem cõtrahentium cum cõi. Sed valeat & teneat in fauorem, & vtilitatem cõis. ¶ Item ꝙ ſtabo contentus per me & familiam meam eo ſalario quod mihi conceſſum eſt per literas ſiue inſtrumentum mihi miſſas vel miſſum pro cõi Alex. & pro ipſo ſalario totũ regimen ciuitatis Alex. & diſtrictus tam intus quam extra & exercitus andatas & caualchatas per me & meam familiam faciam cum effectu vbicunque fiant tam in Alex. & diſtrictu quam extra & nihil plus vel vltra a communi Alex. vel aliqua perſona eccleſiaſtica vel ſeculari vel vniuerſitate modo aliquo fraude vel ingenio accipiã per me vel alium de familia mea nec per aliquam aliam perſonam & ſi ad me vel ad aliquem alium de familia mea aliquid peruenerit illud totum publicabo clauario communis Alex. infra tertiam diem reſtituam. Nec preponam nec preponi faciã nec preponi permittam aliquo modo forma titulo cauſa vel colore coram Ancianis vel quatuor ſeu coram aliquibus ſapientibus communis vel populi Alex. nec coram aliquo conſilio publico vel priuato de habendo vel recipiendo dono gratia vel amore ſeu aliquo alio modo qui dici vel excogitari poſſit aliquid in auere communis Alexã.

vel alicuius ſingularis perſone ſecularis vel eccleſiaſtice ſeu alicuius cõmunitatis vel loci iuriſditionis Alex. vltra ſalarium conſtitutum mihi & familie mee vt ſupra. Et ſi contra hec faciam vel veniam per me vel per ſuppoſitam perſonam cadam in penam periurii & infamie & lib.cc. terdon. ſoluendorum cõmuni Alex. in denariis numeratis & ſi quis Ancianus populi vel de quatuor vel ſocietatis regalis ſeu aliqs alius dixerit ſeu concionatus fuerit contra predicta vel aliquod predictorũ ſit periurus & infamis communis & populi Alex. & expellatur de omnibus officiis & beneficiis cõmunis & populi Alex. nec ad aliquod officium communis vel populi Alexan. aliquo tempore reſtitui poſſit & vltra hec condemnetur in lib.cc. terdon. quos abſque vlla compenſatione communi Alex. ſoluere teneatur In condemnationibus & in abſolutionibus autem faciendis ſtatuta Alex. obſeruabo. Ad ſindicatum autem ſtabo ego & familia mea ſecundum ſtatuta communis & ciuitatis Alex. Et de ſtando ad ſindicatum & de ſoluendo totum id in quo ego & quilibet de familia mea erimus cõdemnati communi Alex. vel alicui ſingulari perſone per tres dies ante exitum mei regiminis idoneam ſecuritatem faciam in conſilio generali notariis Sigilli recipientibus nominibus quo ſupra.

ITem per menſem ante exitum mei regiminis non dabo aliquam ſententiam in preiuditium vel damnum cõis Alex. neq; contra ipſum commune neq; delegabo predictis diebus aliquam queſtionem que tangat commune Alex. vel verti poſſit in preiuditium communis. Preter in ſententiis incendiorum & mẽdis militum equorũ & armorum amiſſorum in ſeruitio communis & magagnatorum faciendis in ſententiis damnorum datorum nec ſolutionem faciam fieri nec permittam de pecunia vel hauere communis ſeu que vel in commune Alex. debeat peruenire alicui perſone collegio vel vniuerſitate de aliquo debito certo ante tempus mei regiminis niſi ſecundũ voluntatem conſilii generalis, nec aliquam etiam compenſationem faciam vel recipiam vel fieri permittam per me, vel per alium aliquo modo de aliquo banno vel cõdemnatione niſi ſecundum ꝙ fieri poteſt & debeat ſecundum capitula cõis Alex. ſub pena lib.cc. de meo ſalario de quibus poſſim ſindicari & ſi compẽſatio alicuius facta fuerit vel aliquid contra predictam formam in aliquo predictorum caſuum factum fuerit non valeat & pro non facta habeatur. Ita ꝙ ſequens poteſtas ipſam condemnationem ſeu bannum teneatur excutere in denariis numeratis non obſtãte predicta compenſatione & caſſare & irritare omnia & ſingula que facta eſſent contra predictam formam & pro caſſis & irritis habeantur ipſo iure & quod omnia debita que faciam meo tempore ſoluam.

SVper munitiõe & deffenſione porte Bergolii ab impetu fluminis tanegri & infra menſem ab introitu mei regiminis faciam conſilium generale & quicquid ipſi cõſilio placuerit obſeruabo & exequutioni mandabo & conſilium generale faciam per duos menſes ante exitum mei regiminis de ſequenti regimine faciendo, & quod conſilio placuerit obſeruabo.

Et de emendatione ſtatutorum conſilium faciam per dies .xv. anteque faciam conſilium de regimine faciendo ſuper quibus emẽdatis & clauſis atque ſigillatis ſequentẽ poteſtatem antequam deſcendat de equo iurare faciã meos autem iudices & milites poſtquam iurauero regimen in conſilio generali Alex faciam iurare ſuper ſtatutis oĩa predicta & ſingula & omnia que in eis continentur ſecundum predictum modum & formam & omnia ſtatuta ciuitatis Alex. attendere & obſeruare infra tertium diem introitus mei regiminis.

ITem omnia conſilia, negotia, & facta cõmunis que mihi ſeu alicui de familia mea pro vtilitate communis dicentur que ſecreta erunt, tenenda ſiue in ſecretũ dicẽtur ſecreta tenebimus ego & oẽs de familia mea nec alicui manifeſtabimus niſi pro vtilitate cõis & conſilio ſapientum erunt manifeſtanda vaſa autem & vtenſilia in palatio vereriin ea parte palatii quam tenebo pro cõi non habebo nec tenebo nec ignem faciam nec fieri permittam. Et vetabo modis omnibus quibus potero ꝙ aliquis de familia mea non intret palatium vetus donec ibi erit conſilium ſecretũ. Item ſcalas & domos Palatii bene coperiam & bene copertas toto tempore mei regiminis tenebo.

POrtas Broleti & Portam deuerſus porticus claudi & clauari faciam omni die in ſero & eas clauatas teneri faciam omni nocte & eas quolibet mane ĩ aurora diei aperiri & tota die apertas ſtari faciã illum qui ſtabit ſuper bicocham pro cãpanis pulſandis elligi faciã ad breuia ſicut elligũtur officiales maleficiorum & ille qui ellectus fuerit ad ipſum officium ſi ipſum officium receperit debeat continue ſtare ſup bicochã & eidem dabo cibum & potum ſicut aliis ſeruitoribus meis. Ita ꝙ die & nocte prout neceſſe fuerit officium ſuum de pulſandis campanis per ſe exerceat & alia facere que conſueuerunt facere alii bichocherii communis. Qui bichocherius dictas teneat portas brolieti & introitus deuerſus porticus & portas ſcalarũ & palatii omni die claudere, & aperire vt ſuperius eſt notatũ. & conſtringã ipſum bicocheriũ emendare omnia que diminuentur de nocte de banchis & ſtangis que ſunt vbi iuſtitia redditur de q̃bus & cuſtodia ipſorum ipſum certificabo quando iurabit ſuum officium.

IVdici meo ſuper officio ferratie cõſtituto aſsignabo treſequos ſuper quibus poſsit debeat, & teneatur omni die officiũ ſuum exercere cui iudici nihil faciendum committam per quod modo aliquo impediatur quin ſuum officium faciat ſecundum capitula Alex. Ad poteſtatem qui elligetur ad regimen Alex, expenſis communis Alex. tantũmodo duos ſcilicet vnum ſindicum & vnum notarium ſecundum ꝙ placuerit conſilio mittam. Ita tamen ꝙ vnus ex tubatoribus vadat pro ſindico ſecundum formam capituli de tubatoribus.

SVper dantibus conſilium & auxilium beruariis vel aliis perſonis gueriãtibus cõe Alex. & ſuper reducentibus ipſos bernarios & guerrerios & ſup locis & perſonis nõ guerriantibus ſicut debẽt infra dies. xv, ab introitu mei regiminis faciam cõſilium generale & quicquid ſuper predictis ipſi conſilio videbitur obſeruabo.

CAſtra vero que tenentur guarnita pro cõi Alex. per me vel milite vel iudicẽ meũ ſemel quolibet menſe ad minus & plus ſi potero inquiram & inquiri faciam & ſi quid erit in ipſis caſtris vel aliquo ipſorum reficiendum vel aptandum illud poni faciam in ſcriptis & illud reſtitui & aptari faciam ſecundum quod placuerit conſilio generali & hoc faciam infra tertiam diem poſtquam ſciuero aliquid eſſe aptandũ vel reficiendum in ipſis caſtris.

ET inquiram & inquiri faciam quolibet menſe vt ſupra caſtellanos & ſuientes qui debent cuſtodire ipſa caſtra: & ſi caſtellanus in caſtro nõ inuentus fuerit aufferã ei pro banno lib. x. in denariis numeratis ſine aliqua compenſatione & inſuper caſtellano pro quolibet ſeruiente quem non tenuerit vel non habuerit ad cuſtodiam caſtri ſibi cõmiſsi ad cuſtodiendum inponum, armaturam ferri ſcutum & capellum & quilibet ſeruiens inponũ ſcutum & capellum. & ſi inuenti furrint nõ habere p̄dicta aufferant caſtellano pro quolibet guarnimento de predictis quod nõ habuerint ſolidos. x. & ſeruienti ſolidos. v. in denariis numetatis turexani vero qui non habuerint ĩuponũ ſcutum & capellum puniantur pro quolibet guarnimẽto in ſolidos. x. in denariis numeratis. Et in quolibet hoſtio turis cuiuſlibet caſtri qui cuſtoditur pro cõi poni faciã duas bonas clauaturas cũ duabus bonis clauiaus & turrexanos ſuper turres faciã clauari & ipſas claues videlicet vnam pro quolibet hoſtio turris deponi faciam penes

Prepoſitum ſancti Ioannis de roboreto & aliam gubernari faciã, & cuſtodiri in campanilli penes notarios cãpanillis & hec ſi placuerit cõſilio. Predictos vero turrexanos de ipſis turribus deſcendere nõ permittam ſine licẽtia conſilii gñalis & ſi deſcẽderint aufferam eis pro bãno lib. c. in denariis numeratis & ſi forte auffugerint dabo eis bannum libr. D. & bona ipſorũ guaſtabo & guaſtata tenebo donec dictum bannum ſoluerit in denariis numeratis.

ITem faciam teneri p̄dictis caſtellanis & turrexanis in dictis caſtris & turribus ſup quolibet ipſorũ caſtrorũ & turiũ eorũ expenſis victualia eis neceſſaria ad. xv. dies ſecundũ numerũ ipſorũ ita ꝙ caſtellanis dicta victualia pro ſe & eorũ ſeruientibus habeãt & turrexani ſup turrib⁹ ꝓ ſe & ſi inuẽti fuerit nõ habere p̄dicta aufferã cuilibet caſtellano ꝓ q̃libet vice lib. xxv, & ꝓ quolibet turrexano lib. x. ĩ denariis numeratis.

De militia vel de pecunia danda laborerio maioris eccleſie ſancti petri de Alexand.

AD honorem dei & beate virginis Marie & vere crucis & beatorum Petri & Pauli protectorũ ciuitatis Alex. & ad hoc vt vera crux & beati apoſtoli Petrus & Paulus dictam ciuitatẽ in pace & bono ſtatu conſeruare dignentur ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ quotiẽſcunque contingerit militiã aliquã fieri vel imponi in ciuitate Alex. ꝙ beati apoſtoli Petrus & Paulus primo ſcribatur in dicta militia & ſine eiſdẽ aſsignentur debitores & pecunia vnius militie cooperte que pecunia conuertatur & perueniat in fabrica eccleſie maioris ſancti Petri predicte ciuitatis Alex. teneatur fabricare & maiori eccleſie dare lib. l. Terdõ ita ꝙ dñs ptãs cãpanciani & quatuor qui preerunt regimini & officio ciuitatis Alex, teneantur ad predicta exequenda ſub vinculo ſacramenti. & vltra ſub pena lib. l. terdoñ. & cuilibet eorum & predicta omnia debeant omni anno ſemper ante feſtum predictorum apoſtolorum Petri & Pauli.

DE FEVDO POTESTATIS.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas Alex. habeat & habere debeat a communi ſiue pro ſuo feudo ſex menſium ſi ſteterit per dictum tempus tantummodo feudum pro rata temporis lib. & domum ſiue palacium cõis cauſa habitandi intus vacuam niſi de banchis & tabulis & perticis & ſigillo de Puteo & cathena de puteo in qua poſsit habitare ipſe & familia ſua. Et vltra ſalarium & domum vt ſupra nihil habeat vel habere poſsit a cõi Alex. nec ab aliquo pro cõi Alex. ſub aliquo ingenio excogitato vel excogitando nec peti faciet cõi Alex. per ſe nec per alium aliquo pro communi vltra dictum ſalarium nec a volenti dare accipiet clerico vel laico vel religioſo ipſe nec ei⁹ iudices, nec milites, nec aliquis de ſua familia qui ſecum ſtet vel habitet vel cum eo venerit nec capiet nec capi faciet ſub aliquo ingenio aliquid ab aliquo ciue clerico vel religioſo vel aliquo alio extero qui aliquod negotium habeat facere cum cõi vel qui cauſam haberet cũ aliquo ciue in ciuitate Alexã. vel extra nec mutuo, nec alio modo ipſe nec aliquis de familia ſua & ſi aliquis de conſilio vel aliquis alius ciuis intus vel extra aliquid dare ei vel alicui de ſua familia voluerit non permittet ei dare nec accipiet aliquo modo & qui contra fecerit vel qui dare voluerit aufferantur ei pro banno lib. c. & computetur illud bannum ex maleficio de quo banno non exeat niſi ſoluto banno & id ꝙ quis dare voluerit de ſuo proprio amittat & perueniat in commune.

PRo quo ſalario ſiue feudo ducat quatuor bonos iudices & in iure peritos & expertos & cõſuetos & duos milites quatuordecim inter domicellos & ſcutiferos familiares ſiue maſuerigos quorum octo ad minus ſint domicelli duodecim equos ad manus inter quos ſint tres equi de armis. Qui dicti tres equi non ſint minoris precii & valoris lib. xl. imperialium pro quolibet.

QVi iudices tantum cognoſcant de maleficiis & appellationibus & incendiis. & damnis & guaſtis, & de mercedibus laboratorum & de debitis factis occaſione cibi & potus & alia facient que pertinent ad officium poteſtatis Banna & fodra & condemnationes excutiendo tam intus quam extra per diſtrictum Alexand. & non poſſint cognoſcere de cauſis ciuilibus aliquo modo niſi inter forenſes moueantur. vel ſi aliqua partium forenſis eſſet tunc cognoſcere poſſint ſi eis videbitur. Alioquin eorum ſententie non valeant ſuper cauſis pecuniariis etiam de conſenſu partium. Qui omnes ſecum debeant ſtare & permanere toto tempore ſui regiminis & tantū vltra quantum ipſe Poteſtas ſteterit, ita quod ipſe poteſtas vel aliquis de familia non poſſit exire nec vadant toto dicto tempore extra iuriſditionem Alexan. abſque licentia conſilii generalis vel per prouiſſionem capitanei ancianorum & quatuor & ſi contrafecerit per ſe vel eius familiam ſoluat communi lib. l. de quo poſſit a quolibet ſindicari & ꝙ vnus ipſorum iudicum poſſit alterius officium ex iuſta & legitima cauſa ſupplere & exercere de mandato domini poteſtatis de quo mandato conſtet per publicam ſcripturam.

ET ſi contingerit dictum Poteſtatem vel eius iudices vel milites ſeu aliquem de familia ſua ire vel exire debere ciuitatem Alexand. in diſtrictu vel extra diſtrictum vel in aliquem exercitum vel caualcatam vel ambaſatam vel aliqua alia de cauſa vel aliquo alio modo pro communi Alexan. extra ciuitatem Alexan. in diſtrictu vel extra nihil habeant nec habere debeant nec capere poſſint, nec petere, nec peti facere a communi vel ab aliquo pro communi, vel ab aliqua perſona collegio vel vniuerſitate ſub aliquo ingenio ſiue pernoctauerit ſiue non. Et ſi contrafacerint vel acciperint per ſe vel per alium totum illud communi reſtituere teneatur & tantundem de ſuo ſalario poteſtas communi reſtituere teneatur & dare. Nec plauſtrum nec plauſtra nec barociam nec ſomerium vel ſomerios vel paualionum capient expenſis communis vel alicuius perſone. Collegii vel vniuerſitatis aliquo modo cauſa alicuius exercitus vel caualcate. vel ambaſate in qua iuerint vel ire eum vel eos opporteat pro communi vel alio modo vel alia de cauſa excepto quod poteſtas poſſit accipere de Plauſtris eccleſiarum grangiarum & manſionum & religionum ſi preſtare voluerint & non aliter, cauſa ducendi Paualionum & robas ſuas & alia vtenſilia & victualia ſua.

ET teneantur & debeant venire & eſſe dictus poteſtas cum predictis iudicibus & militibus in ciuitate Alex ad terminum ordinatum, in inſtrumento ſibi miſſo p commune ſuis expenſis propriis & omnibus ſuis periculis tam veniēdo & ſtando quā reuertendo a regimine & ad regimen ſupraſcripte ciuitatis.

QVi poteſtas debeat iurare antequam deſcendat de equo ſuper ſtatutis communis ciuitatis Alexandrie. emēdatis, factis, & approbatis & ſigillatis & iudices ſuos teneatur facere iurare infra tertiam diem poſtquam regimen intrauerit in conſilio publico ſuper ſtatutis & ordinamentis predictis & teneatur ipſe & eius iudices & milites tenere priuata & ſecreta pro communi Alexand. vel pro bono ſtatu & vtilitate ciuitatis Alexand. in perpetuum & attendere & obſeruare omnia ſtatuta communis Alexan. & curare & facere bona fide quod ptās oīa ea attendet & obſeruet.

ET dictus Poteſtas cum iudicibus ire teneatur vt ſupra qualibet die ad locum conſtitutū pro iuſtitia reddenda niſi remanſerit iuſta de cā vel iuſto dei impedimēto.

Et predictum ſalarium habeat & habere debeat de duobus in duobus menſibus videlicet tertiam partem in quibuſlibet duobus menſibus & non alio modo. Et habeat dictum ſalarium tantum pro rata temporis quo ſteterit in regimine ciuitatis Alexā. ſi contingerit eum recedere vel moueri a regimine ciuitatis Alexandrie. morte vel alio modo.

ET finito regimine ſuo debeat ipſe & familia ſua ſtare in ciuitate Alex. per tempus conſtitutum in capitulo quod eſt ſub rubrica que dicit quod poteſtas debeat remanere in Alexandria per dies quindecim poſt exitum ſui regiminis, quod capitulum ſic incipit. Item ſtatutum eſt quod poteſtas & ſui iudices & milites &c. reſponſurus coram quatuor ciuibus Alexan. quorum duo ſunt iudices & alii Layci & elligantur ſicut placuerit conſilio omnibus & cuilibet conquerentibus de eo vel de aliquo alio de ſua familia quos vel quem condemnaſſet vel in banno poſuiſſet iniuſte & contra ſtatuta ciuitatis Alex. & ſi in fraudem repertus fuerit ipſe vel aliquis de ſua familia vel aliquem vel aliquos condamnaſſe vel in banno poſuiſſe iniuſte & ſine cauſa vel extra ſtatuta ciuitatis Alexand. totum id in quo commune fraudauerit vel leſerit vel aliquam aliam Perſonam ſpecialem communi & ſpeciali perſone reſtituere teneatur de ſuo ſalario vel aliunde antequam recedat vel exeat ciuitatem & hoc totum capitulum attendatur ſine tenore. ita quod nec per conſilium nec per arengum nec per prouiſionem ancianorum remoueri poſſit in totum nec in partem quin in totum hoc capitulum obſeruare teneatur & quin hoc capitulum valeat & teneat non obſtantibus aliquibus literis impetratis vel impetrandis quam abſolutionem non debeat per ſe nec per aliquem pro ſe impetrare. Sed ex nunc ex certa ſcientia ipſi abſolutioni ſi contingerit ipſum abſolui renuntiat & pactum & finem facit de ipſa abſolutione & hec omnia & ſingula iurauit poteſtas attēdere & obſeruare & pro qualibet vice qua contrauenerit circa predicta vel aliquod predictorum quod in hoc capitulo continetur perdat de ſuo ſalario & feudo lib. cc. pp. & nihilominus hoc capitulum in ſuo robore permaneat & ipſum capitulum teneatur obſeruare ſine tenore.

ET poteſtas teneatur facere iurare ſequentem poteſtatem oīa ſupraſcripta & ſingula attendere & obſeruare. Eo ſaluo quod de vltima parte ſalarii dicti domini poteſtatis teneatur clauarius communis retinere penes ſe libras centum imperialium donec dictus dñs poteſtas a ſindicatu fuerit abſolutus ipſe & familia ſua & ꝙ poteſtas dictam ſolutionem accipere non poſſit niſi modo quo ſupra.

¶ Quod poteſtas debeat remanere per quinque dies poſt exitum ſui regiminis in Alexandria.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas Alex. & ſui iudices & milites & alia ſua familia debeat ſtare & remanere in Alex poſt exitū ſui regiminis p quinq; dies oībus de ipſo conquerentibus & ſua familia de quolibet facto & etiā de auere & iuribus cōis ſub ſindicatoribus reſponſuri infra quos dies quinq; ſi nihil contra eum vel aliquem de ſua familia ſindicatiōis opponetur poſt quintam diem libere poſſit cū ſua familia recedere ſin aūt infra dictos quinq; dies contra ipſum vel ſuā familiā ſindicatiōis aliquid opponetur per dies quindecim computatis primis quinq; in ſindicatu debeat in Alexandr. permanere omnibus de ipſo & ſua familia conquerentibus ſub ſindicatoribus reſpondendo tam ſuper libellis datis infra predictos quinq; dies q̄ ſuper omnibus aliis qui poſtea darentur niſi infra predictos quinq; dies poſt remitteretur petitio facta cōtra eos per agentem & ſi quis ciuis Alexand. dixerit ei quod ipſum ciuem condemnauerit vel bannerit iniuſte contra ius ſiue contra ſtatuta communis Alexandr. vel aliquid iniuſte habuerit vel acceperit & predicta cognoſi debeant per quattuor ſapiētes

Alex.quorum duo ſint iudices & alii Layci & vnum bonum notarium & legalē & ſi predictis quatuor fuerit ipſe poteſtas ſeu aliquis de ſua familia in aliquo de predictis cōdemnatus a maiori parte ipſorum quatuor verſus commune vel aliquā ſingularē Perſonam illud totum ſoluat in pecunia numerata anteq̄ recedat de Alex. & elligātur ipſi ſindicatores ſecunda die qua ſequens Poteſtas intrauerit regimen & ſecūdū voluntatem conſilii.& ipſa die preconizetur per ciuitatem & diſtrictum & ꝙ quilibet qui voluerit conſilii vel vult aliquid dicere contra poteſtatem vel familiam ſuā veniat coram ſindicatoribus & predicti quatuor cum notario debeant inquirere ſubtiliter & cognoſcere infra tp̄s predictum ſi ipſe poteſtas vel aliquis de ſua familia habuerit aliquid de auere cōis vel de auere alicuius loci ciuitatis Alex. vel māſionū vel eccleſiarum vel iuriſditionis Alexand.ſeu alicuius ſingularis perſone contra ius vel contra formā ſtatutorum & ſi quid contra formam ſtatutorū fecerit ipſe ſeu aliquis de familia ſua & quicquid ipſum vel aliquem de familia ſua fuerit inuentum per predictos quatuor & notarium habuiſſe occaſione predicta contra ius & formam ſtatutorum vel contra ſtatuta feciſſe vt ſupra reſtituere & ſoluere & penas in ſtatuto comp̄ehenſas teneatur & ꝙ predicti quatuor ſummarie poſſint & debeant ex officio inquirere cognoſcere & diffinire de oībus predictis infra predictum tp̄s ſindicatus ſub pena lib xxv.pro quolibet predicto ſindicatorum pro quo remanſerit quin diffiniat vt ſupra Poſt vero dictum tempus nō poſſint cognoſcere diffinire nec terminare mō aliquo & ſi fecerint nō valeat ipſo iure.Sed ptās teneatur ipſos preciſſe compellere diffinire & pronunciare infra predictum tp̄s nō obſtantibus aliquibus exceptionibus oppoſitis vel opponendis a ſnīa ſeu ſententiis pronunciatoribus vel preceptis predictorum quatuor nullo modo per ipſum ptātem vel aliquem alium valeat appellari. Et ꝙ aliquis de Alex.nō poſſit nec debeat eſſe procurator vel aduocatus alicuius ptātis vel iudicis qui eſſent in ſindicatu ſub pena & banno lib.xxv.pro qualibet vice. Quam penam poteſtas eis & cuilibet ipſorum aufferre teneatur. Et teneatur ſemper in quolibet cā poteſtas p̄ſens precedentem detinere & facere ſtare in Alex.cum ſua famillia vt ſupra & ſindicatores elligere & omnia & ſingula que in hoc capitulo continentur obſeruar̄ & obſeruari facer̄.Que ſi nō fecerit poſſit & debeat ꝓ quolibet articulo omiſſo vel neglecto ſindicari in libris cc.que ipſo iure ſint diminute de ſuo feudo & ſtando ad ipſum ſindicatū nemo poſſit nec debeat de Alex.vel diſtrictu comedere vel bibere cum ipſo vel eius familia ſub pena lib.x.quam penam poteſtas q̄ tunc erit teneatur aufferre contrafacienti & quilibet poſſit accuſare,& habeat medietatē banni & teneatur priuatus perpetuo capitulo poteſtas non poſſit abſolui per conſilium vel arengum vel alio modo.& ſi quis contra formam huius capituli concionatus fuerit ſit in banno.c.libr̄. & de conſilio expellatur per totum annum ſine tenore.

¶ De nō refirmando Poteſtatem nec aliquem de ſua familia.

ITem ſtatutum eſt quod poteſtas non debeat tempore ſequenti nec vllo modo ſub aliquo ingenio in poteſtatem ſeu rectorem vel alterius nomine tituli iterum elligi ſiue refirmari ſine tenore & ſi quis ſecundo receperit poteſtariam amittat de ſuo ſalario libr. c.& ille qui conſuluerit dictum poteſtatem debeř refirmari ſoluat pro banno libr.l. Item ſtatutum eſt de iudicibus & militibus & de quolibet de familia ſua quod non poſſint refirmari aliquo modo vel ſub aliquo ingenio & quod ipſe poteſtas nec aliquis de ſua familia non poſſit refirmari nec poni in aliquo officio vel baylia pro communi nec pro populo communis Alexā. & ſi poſitus eſt vel fuerit habeatur pro non poſito.& ſi aliqua electio facta eſt vel fuerit de ipſo vel de eis non valeat & ipſo iure ſit caſſa & ipſe & ipſi intelligantur eſſe remoti ab ipſo officio vel baylia ſine tenore.

ITem ꝙ infra quindecim dies ab introitu mei regiminis ego poteſtas Alex. congregabo conſiliū generale & in ipſo conſilio legi faciam preſens ſtatutū quod loquitur de non refirmando poteſtatem ſeu vicarium nec aliquē de ſua familia,& alia duo huic preſenti capitulo precedentia & loquentia de ſindicatu ptātis & in ipſo conſilio faciam iurare omnes & ſingulos de ipſo conſilio & ſi quis ex ipſis de dicto conſilio & collegio iudicum deficeret & ancianos concitari faciam & iurare & omnes de collegio iudicum Alex.& Ancianos populi qui tunc fuerint ꝙ ſupradicta tria capitula obſeruentur prout litera iacet & ſonat ſub pena vicario lib.c.de ſuo ſalario diminuēda ſi ſupraſcripta omnia & ſingula non faceret plenarie obſeruari,Et hoc niſi dominus conn̄emauerit eum.

¶ Quod aliquis qui ſit poteſtas Alex. non poſſit eſſe capitaneus populi eodem anno.

ITem ſtatutum eſt ꝙ nullus qui ſit poteſtas Alex.vel alius de familia ſua vel alius q̄ ſit de terra ipſius poteſtatis poſſit eſſe capit[illegible] populi Alexā.non poſſit reformari nec eſſe poteſtas alex.nec aliquis de palenthera vel familia ſua poſſit ipſo anno nec ſequenti eſſe poteſtas vel capitaneus populi Alex.preciſe & ſine tenore.

¶ De non mittendo literas poteſtati ellecto.

ITem ſtatutū eſt ꝙ nullus de Alex.vel iuriſditiōe debeat mittere vel mādare aliquē nunciū inſtrumēta vel literas ſeu ambaſatā alicui qui ellectus ſit in ptāte Alex. publice vel priuati aliquo modo aliqua occaſione vel ingenio ꝙ excogitari poſſet exceptis illis nūciis miſſis per cōe Alex.ad illū qui eſſet ellectus in ptātem Alex.occaſione denūciandi poteſtariā & faciendi inde inſtrumētū & qui cōtrafecerit amittat pro banno lib.c.in denariis numeratis & ſi ſoluere nō poterit dictū bānū & capi poterit amputetur ei per a gamba penitus & hoc capitulū legatur in conſilio ꝙ fiet de elligendo ptātem & publicentur oīa predicta ꝑ ciuitatē per nunciū cōis ante ellectionem ipſius poteſtatis ipſa die qua fiet conſilium.& hec omnia attendantur ſine tenore.

¶ Quod poteſtas nō poſſit accipere pro ſuo ſalario aliquam pecuniam communis ab aliquo niſi a clauario communis.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās q̄ nunc eſt vel pro tp̄e fuerit vel aliquis de familia ſua non accipiat nec accipi faciat aliquā pecuniā cōis vel q̄ ꝯuentura ſit in cōe Alex. occaſione ſui ſalarii vel aliqua alia occaſiōe niſi illa prius pecunia fuerit recepta ꝑ clauariū & poſita in rōne clauarii & de ipſa pecunia fecerit cōfeſſionē q̄ ſit ſcripta in libro clauarie dicti clauarii nec etiā recipiat nec poſſit facere fieri ad equitan̄ alicui pſone niſi clauario dicti cōis & ſi cōtrafecerit perdat de ſuo ſalario pro qualibet vice libras centum que perueniat in cōe nec de predictis vel aliquo predictorū poſſit petere vel habere prouiſionē licentiā vel abſolutionem & ſi haberet ipſo iure nō valeat que oīa & ſingula attendantur & obſeruentur non obſtante ſtatuto vel decreto cōis vel populi Alex,facto vel quod fieret in contrarium preciſſe & ſine tenore.Quod capitulum legatur ad minus ſemel in menſe in conſilio publico vel priuato.

¶ Quod poteſtas non accipiat pecuniā ad vſuram ſuper cōe cauſa ſui ſalarii.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas vel aliquis de ſua familia non poſſit accipere vel facere accipi aliquam pecuniam ad vſuram vel ad aliquam baratam ſuper cōmune Alex.occaſione ſui ſalarii nec aliqua alia cauſa preciſſe & ſine tenore.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. І. МЕЧНИКОВА

¶ Quod aliquis de familia poteſtatis cum aliquo de Alex. non manducet.

ITem ſtatutum eſt quod poteſtas vel aliquis de ſua familia non poſsit nec debeat comedere nec bibere in Alex. cum aliquo ciue nec aliquis ciuis Alex. cum eis excepto bicocherio communis & ipſe Poteſtas non poſsit habere aliquem in ſua familia qui ſit ciuis Alexan.

¶ De non dando comedere vel mutuo vel in credētia alicui de familia poteſtatis.

IN Primis ſtatuit & ordinat dñs poteſtas ꝙ aliquis in ciuitate Alexā. vel Bergolio non permittat aliquē de familia dñi Poteſtatis comedere vel bibere in domo ſua nec dare alicui de familia ſua aliquid in credētia vel mutuo ſine licentia domini poteſtatis vel eius iudicum vel militum. & qui contrafecerit puniatur pro quolibet & qualibet vice in ſolidos xx. & de dato & mutuato non audiatur aliquo tēpore & quilibet teneatur ſuo ſacramēto contrafacientē denunciare, & medietas dicti banni ſit cōis. & alia accuſatoris ſeu denunciatoris & teneatur priuatus qui denūciauerit. Illud idē intelligatur in commodato & in quolibet alio contractu & ſi quis de familia poteſtatis comederit vel biberit contra formā ꝑdictam ſoluat & ſindicari poſsit pro quolibet & qualibet vice in ſolidos. xx. ille de familia poteſtatis qui contrafecerit. Quod capitulum ptās teneatur facere ꝑconizari p ciuitatē in introitu ſui regiminis alioquin aliquis de Alex. vel diſtrictu ad penam dicti capituli nō teneatur niſi poſt dictam preconizationem & ſeruiētes ſiue beruarii intelligantur de familia poteſtatis in hoc caſu & teneantur de predictis.

¶ Quod Poteſtas non teneat paleas vel fenum in palatio communis.

ITem ſtatutum eſt preciſſe & ſine tenore ꝙ ptās ciuitatis Alex. vel eius iudices vel milites vel aliquis de ſua familia nō debeat nec poſsit tenere nec ponere aliquam Paleā vel fenū in palatio nouo nec veteri ciuitatis Alex. niſi paleā q̄ neceſſaria fuerit in lectis ſuis vel in lectis illorū de familia ſua & niſi tm̄ fenū quantum neceſſariū fuerit equis ſuis & beſtiis quos & q̄s habet vel habēt in ciuitate Alex. p duos dies & ſi contrafecerit amittat de ſuo ſalario lib. pro vnaquaq; vice & quilibet poſsit ei denunciare & exinde habeat medietatem dicte pene & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod Iudex poteſtatis cognoſcat de cauſis que mouentur cōtra cōe Alex.

ITem ſtatutū & ordinatum eſt ꝙ aliqua pſona de Alex. vel diſtrictu vel aliūde non poſsit cōqueri de cōi ſeu de aliquo noīe cōis vel aliquis proceſſus fieri nō poſsit cōtra cōe niſi ſub iudice ptātis q ſedet ad blancū dicti ptātis niſi illa q̄ſtio vel ꝓceſſus q vel q̄ fieri debet eſſet cōe vel aliquis noīe cōis prius examinati fuerint p Añz: populi vel aliquid inde fuerit & ſi cā mota fuerit cōtra cōe aliquē noīe cōis ſeruato p ius ꝑdicto modo ꝙ proceſſus factus in dicta cā in medio cauſe & antequā perueniatur ad ſniam diffinitiuā nec ad dañ ſapiētes ſup illa q̄one dictus ꝓceſſus examinari debeat pro anzianos & ſi aliqd circa ꝑdicta vel aliquod de ꝑdictis factū fuerit executioni mandari nō valeat nec teneat ipſo iure quod factum fuerit nec executioni mandari debeat & ꝑdicta omnia & ſingula attēdere preciſſe & ſine tenore.

¶ Quod poteſtas audiat de iure quelibet petentē ius contra cōe Alexandrie.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ſi aliqs de Alexan vel diſtrictu fuerit coram poteſtate dicendo ꝙ habeat aliquod ius contra cōe Alexand. vel in aliqua re ſiue bonis que vel

quā teneat commune Alex. teneant poteſtas & capitaneus populi audire ipſum de iure: & videre iura ſibi oſtenſa per eum & inde iudicare & per ſentētiam declarare, & attendere, & attendi facere illud quod iuſtum eſſe videbunt tam pro communi quam contra commune.

¶ Quod poteſtas faciat vnicuique rationem.

ITem ꝙ poteſtas teneatur ſine tenore vnicuique tam vniuerſitati collegio quam perſone ſingulari plenam facere rationem & expeditam de omni eo quod ab eo petierit & de omni querimonia que erit depoſita coram ipſo pretore. & deffendere & manutenere quemlibet ciuem & diſtrictualem Alexand. in iure ſuo intus ciuitatem & extra prete. quam in cauſis pecuniariis & in his omnibus que ſpectant ad conſules iuſtitie.

¶ De ratione cuilibet reddenda & de dandis iudicibus ciuibus Alexandrie.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas & ſui iudices & milites teneantur preciſſe & ſine tenore facere per ſe & ſuam familiam cuilibet perſone plenam & integram rōnem de omni eo & toto eo quod ad ipſius officium ſpectat & dare ſapientes iudices de Alexā. in quolibet facto & negocio ſemper & quotiens petentur preterquam in conſiliis conſiliorum aperiendis & publicandis quia cū ſi opponeret conſiliū nō debere aperiri & ſup hoc cognitor peteretur dari non debeat ſed ipſum conſilium aperiatur ſub pena lib. xxv. pro qualibet vice qua denunciatum vel petitum fuerit p aliquem ipſi poteſtati vel aliquibus eorū iudicibus vel militibus que pena ſi predicta non obſeruauerit perueniat in commune & in ratione ſui ſalarii computetur per clauarium cōis exceptis caſibus maleficiorū in quibus nō teneatur nec debeat dare ſapientes in diffinitiua ſnia. Sed in incidentibus & emergentibus ante diffinitiuā ſniam teneatur dare ſapiētes cuilibet petenti ſub predicta pena. & in cauſis poſſeſsionum occupatarum ſeu fractarum in quibus etiā teneatur dare ſapientes tam in principali quā incidentibus & emergentibus ſub dicta pena. Eo ſaluo ꝙ in diffinitiuis fiat cognitio ſecundum ꝙ in capitulo continetur quod eſt ſub Rubrica ꝙ nemo poſsit appellare a ſententiis latis a poteſtate vel iudicibus ſuis exceptis caſibus & penis impoſitis & ordinatis contra extrahētes blauā & occaſione blaue & exceptis aliis factis que faceret voluntate conſilii generalis vel maioris partis & hoc ſtatutum & ea que continentur in eo teneatur poteſtas attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere nullo ſtatuto capitulo & ordinamento facto vel quod fieri poſſet in contrarium obſtante & ſi quod ſtatutum capitulum vel ordinamentum factum eſſet vel fieret quod in aliquo obſtaret illud ſit caſſum & illud in ſuo robore perſeueret. Idem intelligatur in conſulibus iuſtitie & iudicibus tolte & ferratie & ſi predicta contenta in iſto capitulo nō fuerint obſeruata proceſſus vel ſententia aliter factus vel facta ſeu lata non valeat ipſo iure.

ITem ſtatutū eſt quod quilibet qui denunciabit vel denunciacionē facere voluerit aliquā contra commune vel que tangeret vel tangere poſſet vel videretur poſſe tangere commune Alex. illam facere debeat coram domino poteſtati in preſentia Ancianorum populi vel duarum partium ipſorum ad minus & quod intra tertiam diem denunciator teneatur & debeat eandem perfectam de ipſa denunciatione dare & ponere penes notarios campanie & ſi predicta in omnibus & ſingulis non eſſent pleniſsime in omnibus obſeruata denunciatio que fieret ipſo iure non valeat nec teneat & ſit ipſo iure irrita & nullius valoris & in nullum occaſione dicte denunciationis commune teneatur & predicta omnia & ſingula attendere preciſſe & ſine tenore.

¶ Quod Potestas non vocet aliquem proditorem.

Item statutum est q̃ neq; potestas vel iudices siue milites suis nec aliqs de sua famili[a] habeat vocare aliquem ciuem nec ipsum appellare proditorem falsum vel periuriũ quod si fecerit & pro ipsis dictis seu verbis vel appellatione responderit [illegible] ciuis in aliquo potestati seu iudicibus vel militibus suis vel alicui de familia sua ipse ciuis nõ possit nec debeat inde aliquã penã pati vel damnum aliquod sustinere neq; ei inferri aliquod grauamen vel iacturã in persona nec in rebus nullo capitulo seu statuto vel ordinamento huic obuiante nisi prius foret repertum ipsum ciuem esse proditorem falsum vel periurium sine tenore.

¶ Quod potestas non possit petere parabolam de aliquo capitulo.

Item statutum est q̃ potestas nõ possit petere parabolam per se nec per alium nec absolutionẽ de aliquo capitulo quod sit in statuto ciuitatis Alex. nisi prius lecto capitulo vel capitulis de quo vel de quibus vult absolui & causa posita fuerit in consilio quare vult absolui si placuerit & tũc si placuerit consilio absoluatur & hoc intelligatur de capitulis que nõ sunt sine tenore nullo modo possit absolui per cõsiliũ vel arẽgum nec aliquo alio mõ sub aliquo ingenio vel sine tenore & si de aliquo capitulo quod sit sine tenore receperit vel petierit absolutionem siue peti vel recipi fecerit vel aliquid aliud faceret vel si eius faceret aliquo modo vel aliquo ingenio p q̃ posset habere ipse vel eius familia arbitrium vltra ea que in capitulis continentur & super hoc condemnationẽ aliquã faceret vel bannũ daret ipso iure bannũ & condemnatio sit cassum & cassa & amittat de suo salario lib. cc. pro qualibet vice & absolutio sit cassa & inutilis & arbitrium q̃ sibi concederetur ipso iure nõ valeat & sit cassum & irritum & nullius valoris & p casso & irrito habeatur ac si nõ fuisset cõcessum & si qs cõsiliauerit vel arengauerit de danda ipsa absolutiõe det pro banno libr. l. & expellatur de consilio & tunc vsq; ad quinq; annos. & hoc capitulũ legatur infra mensem postquã iurauerit & hec omnia & singula suprascripta teneatur dictus potestas attẽdere & obseruare sine tenore. Hoc tñ saluo q̃ hoc capitulum nõ habeat locum super facto biaue & ludi. nec super exercitibus & caualcatis nec super guardia ciuitatis & districtus.

¶ De Sacramento iudicis Iusticie.

EGO iudex & consul iustitie iuro ad sancta dei euangelia q̃ bona fide & sine fraude remoto odio & amore & proficuo spetiali & damno meo & alterius faciam iustitiam omnibus conquerentibus coram me & de quibuslibet cãis pecuniariis cõis q̃ ante me venerint secundum leges & statuta & vsum in ciuitate Alex. approbatum & in causis consuetum & ipsis causas diffiniam quam citius potero bona fide & maxime infra tempora que in statutis continentur & semper ero p̃ns quando notarii iustitie facient rationem de iudicaturis recipiendis ad officium iustitie.

Item veniã & [illegible] & stabo singulis diebus [illegible] ad iustitiã faciendã bis in in quolibet die a mane vsq; ad tertiã & post nonã vsq; ad vesperas. exceptis i diebus [illegible] in quibus veniã semel scilicet a mane vsq; ad meridiẽ & excepto in diebus festiuis & tẽpore feriarũ in quibus nõ teneor venire nisi secundũ q̃ in capitulo cõis cõtinetur.

Item q̃ accipiã iudicaturã secundũ q̃ in capitulo cõis cõtinetur & spẽaliter nõ accipiã partẽ de cõsiliaturis causarũ q̃ fuerint ante me & me cõsule existente. Saluo eo q̃ si exiuero ciuitatẽ causa mei officii q̃ possim accipere cõgruas expensas a partibus. Si autẽ p ciuitatẽ extra broletũ occasiõe mei officii ad petitionẽ alicuius iuero possim petere & habere vsq; in solidos duos tantũ ab illo ad cuius petitionẽ iuero. Itẽ nõ pernoctabo extra ciuitatem nisi vna nocte nisi in diebus festiuis sine licentia potestatis.

Item non excusabo aliquem i banno aliquo nec excusari permittam in quo debeat

iuste poni. Sed ipsum poni faciam & scribi in banno secundum statuta ciuitatis & hec oia teneantur attendere & obseruare vt supra secundũ q̃ in statuto cõis continetur.

Item nõ permittam q̃ meus notarius [illegible] capiat vel capi faciat [illegible] solutionem quã in statuto continetur quod sic incipit.

Item statutum est q̃ scribe qui fuerint ad iustitiam &c. & ipsum accusabo potestati totiens quotiens contra predicta videro & sciuero ipsum contrafacientem.

¶ Sacramentum notariorum Iustitie.

EGO notarius Iustitie iuro ad sancta dei euãgelia q̃ bona fide & sine fraude remoto odio, amore spẽali, & proficuo meo spẽali & alterius faciã & exercebo in oĩbus & singulis q̃ ptinẽt ad officiũ notarii iustitie & legã oẽs iudicaturas solutas & nõ solutas quas scripsero & noĩa illorũ q̃ eas soluerint & qui nõ soluerint, & banna data illis q̃ nõ venerint ad iustitiam in concione publica vel in cõsilio secundũ formã [illegible]

Item in singulis diebus veniã & stabo ad iustitiã vt supra cõtinetur [illegible] Iustitie nec inde me separabo sine parabola iudicis mei nec [illegible] extra ciuitatẽ.

Item q̃ scribam statim lite contestata oẽs iudicaturas & exigã bẽ a [illegible] p me vel socium meũ de causis que erunt coram consule iustitie & de [illegible] q̃ in nõ exactis rationẽ reddã notatoribus & procuratoribus cõis secundũ q̃ [illegible]

Item banna que pertinent ad iustitiam scribam nec inde aliquẽ excusabo & ea banna in scriptis dabo & consignabo cõi Alex. nec aliquẽ extraham de banno postquã scriptus fuerit in banno sine precepto illius iudicis sub quo bannum datum fuerit.

Item statutũ est q̃ notarii iustitie teneantur sacramento legere oĩbus diebus [illegible] in consilio vel concione [illegible] q̃ nõ soluerint iudicaturas corã consulibus iustitie & qui non soluerint banna data illis q̃ non venerint ad iustitiam corã consulibus & ipsis lectis potestas [illegible] faciat notarius [illegible] iudicaturas [illegible] per se in vno libro quas non soluerint notarius, executores bannorum excutere teneantur sicut alia banna.

Item scribam omnia precepta facta ab ipso iudice & securitates & singula que mihi precipiet dictus iudex.

Item scribam positiones confessiones & accusationes instrumenta & alias scripturas & omnia & singula que mihi precipiet dictus iudex.

Item non ponam in [illegible] instrumento [illegible] expensarũ quas acceperint extimatores pro extimo faciendo plus quam ipsis extimatoribus [illegible] ipsos possit accipere pro extimo & prouia secundum q̃ in [illegible] sacramento continetur.

Item q̃ nõ accipiam seruitium nec aliquid aliud occasione mei officii nisi id quod concessum est mihi accipere pro meo salario vel pro meo officio & expensis congruas a partibus si contingerit me exire ciuitatem occasione mei officii & hec oĩa & singula attendam & obseruabo & oĩa alia que in capitulo continetur.

Item nõ scribã aliquã condẽnationẽ alicuius debiti de quo sit instrumentum quin in ipsa condẽnatiõe ponam millesimum ipsius instrumenti & noĩa illorum qui in dicto instrumẽto sunt obligati & nomen notarii & debiti quantitatem. Item quod scribam in libro oẽs condemnatiões quas faciam cuiuscunque fuerint quantitatis.

¶ Sacramentum notariorum Sigilli.

EGO notarius Sigilli iuro ad sancta dei euãgelia q̃ bona fide & sine fraude faciã & exercebo officiũ meũ & oia & singula q̃ ad officium sigilli pertinẽt remoto odio amore & timore & proficuo meo spẽali & alterius. Itẽ veniã & stabo singulis [illegible] bus ad hospitiũ ptãtis horis cõsuetis bis in die & semp quot [illegible] mihi [illegible] rit a ptãte vel eius iudicibus siue eorũ nuntiis. stabo & ibo cũ eis & sine eis secundũ q̃ eis placuerit nec inde me remouebo sine ipsorũ vel alicuius ipsorũ parabola nec etiã pernoctabo extra ciuitatẽ ſine parabola p̃tatis vel iudicũ ſuorũ Itẽ attendã & obſeruabo oĩa & ſingula q̃ in p̃dictis oĩbus & ſingulis capitulis cõtinent de ſacramẽto notariorũ iuſtitie & oĩa & ſingula inſtrumenta & oĩa que in ſtatutis cõis continentur.

¶ Sacramentum extimatorum maleguidatorum.

EGO extimator maleguidatorum iuro ad ſancta dei euãgelia quod bona fide & ſine fraude faciam & exercebo officium meũ & omnia & ſingula que ad officiũ extimarie p̃tinẽt remoto odio & amore, & timore & dãpno & proficuo meo ſpeciali & alterius & extimabo quancunque rem per ſe ſine tenore. & ꝙ ipſi extimatores accipiant & accipere poſſint pro ſalario ipſius extimi denarios quatuor terdoñ. pro qualibet libra tantum ſi extimum fuerit vſq; in libris cẽtum a libris centum infra & ſi a libris centũ vſq; in libris ducẽtis denarios tres tantum & abinde ſupra denarios duos tantũ quãtumcunque quantitatis dictũ extimum aſcenderit. Cuius quantitatis quarta pars perueniat & peruenire debeat in cõmune. Item ꝙ non faciam poni in inſtrumẽto extimi occaſione expẽſarum quas accipiam pro extimo faciendo pluſquam mihi conceſſum eſt accipere pro extimo & pro via & hec oĩa attendam & obſeruabo & omnia que in ſtatuto communis continentur.

¶ Sacramentum notariorum teſtium.

EGO notarius teſtium iuro ad ſancta dei euangelia ꝙ bona fide & ſine fraude remoto odio amore timore proficuo damno meo ſpeciali & alterius faciam & exercebo officium meũ & omnia & ſingula que ad officium teſtiũ pertinẽt. Itẽ veniã & ſtabo ad palacium vbi teſtes conſueuerunt recipi vel alibi vbi fuerit ordinatum & ſingulis diebus bis in quolibet die horis conſuetis ſecundum ꝙ ſupra continentur in ſacramento iudicis iuſtitie nec inde me ſeparabo donec iudices iuſtitie ſteterint ſine licentia poteſtatis vel ſuorum iudicum vel iudicis iuſtitie nec etiam pernoctabo extra ciuitatem ſine parabola poteſtatis vel ſuorum iudicum.

Item non recipiam teſtes ſolus ſine vno ex meis ſocijs & ꝙ interrogabo teſtes diligenter ſuper capitulis de omnibus queſtionibus que mihi date fuerint a parte contra quã teſtes producti fuerint & ſi nulle queſtiones mihi date fuerint faciam queſtiones ſecundum quod bona fide & ſine fraude videbuntur faciende.

Item ſcribam per ſeriem dictum & reſponſionem cuiuſlibet teſtis preſente ipſo teſte nec ſcribam ꝙ teſtis dixerit ſolummodo idem quod talis & ipſum dictum ipſi teſti antequam ſe remoueat totum legam.

Item non accipiam per me nec pro alium occaſione mei officii ſub aliquo ingenio ꝙ excogitari poſſet aliquid niſi id tantum quod mihi conceſſum a poteſtate vel a cõſilio fuerit vel per ſtatuta cõis & ſecreta tenebo dicta teſtiũ donec fuerint publicata et hec omnia attendere tenear vt ſupra & omnia que in ſtatutis communis continentur.

¶ De Sacramento officialium communis attendendo.

ITem ſtatutum eſt ꝙ omnes & ſinguli officiales cõis debeant obſeruare ſtatuta oĩa & ſingula ad eorum officium pertinentia & ſecundum ꝙ in ſuo ſacramẽto cõtinebitur & quilibet ex predictis officialibus qui contrafecerit in aliquo predictorum ſoluat pro banno quilibet et qualibet vice ſecundum ꝙ in capitulis communis continetur.

¶ De officialibus eligendis ⁊ quomodo elegi debeant.

ITem ſtatutum eſt pro vtilitate communis Alex. ꝙ omnes officiales cõis Alexan. qui pro communi Alex. ad aliquod officium eligentur eligi debeant in conſilio generali ad breuia ſiue ad ſortes tantum & aliquo alio modo exceptis ambaxiatoribus & eorum notarijs qui eligantur ſecundum quod placuerit conſilio & exceptis illis de quibus eſſet capitulum ſpeciale & exceptis notarijs campanilis & exceptis religioſis qui ad aliqua officia voluntate conſilii eligentur qui poſſint eligi & debeant pro prepoſitum [illegible] & exceptis officialibus gabelle ſalis qui eligantur & durent ſecundum quod in inſtrumento obligationis ipſius gabelle facte tempore dñi Simonis de nazano poteſtatis Alexã. pro ſoluendis debitis quibus obligata eſt eis pro communi Alexan. & non poſſint impediri per poteſtatem nec per aliquem quin eis ſoluant de redditibus gabelle vt in dicto inſtrumento obligationis continetur. Et exceptis alijs officialibus qui eligentur ad colligendum redditus communis qui poſſint eligi per illos emptores ſecundum ꝙ in inſtrumento ſue emptionis continetur & quilibet notarius qui fuerit electus ad aliquod officium communis teneatur & debeat ipſum officium officiare & exercere per ſe ſine aliquo adiuncto tantum vel aſſociato vel ſubſtituto. Et ſi nollet vel neſciret officiare vel exercere illud officium alius eligatur in conſilio generali ad breuia loco ipſius qui ipſum officium ſciat & velit officiare per ſe & exercere & electio facta de illo qui nollet vel non poſſet vel neſciret officiare per ſe ſit ipſo iure caſſa & nullius valoris. Ita quod nullus poſſit officiare vel exercere aliquod officium niſi perſonaliter ſit electus ad ipſum officium per commune vel habentem licentiam vel bayliam eligendi & quod poteſtas nõ poſſit nec debeat ad conſilium ponere de aliquo officiali addendo & ſubſtituendo loco alicuius & predicta attendere ſine tenore & ſi poteſtas predictum capitulum non obſeruauerit & ea que continentur in eo amittat de ſuo ſalario libras. xxv. pro qualibet vice & nihilominus dictum capitulum attendatur a quibus libris. xxv. commune ſit abſolutum. additum eſt in ſupradicto capitulo voluntate ancianorum populi.

¶ Anciani populi ⁊ anciani notariorum.

ITem ſtatutum eſt pro vtilitate communis ꝙ omnes officiales communis Alexã. &c. videlicet ꝙ anciani populi & anciani notariorum habeant bayliam prouidendi ſuper predicto capitulo in totum & in parte & quicquid eis videbitur pro meliori vtilitate communis & quicquid prouiderint poteſtas & eius familia teneatur & debeat attendere & obſeruare preciſſe & ſine tenore.

¶ De non elligendo aliquem ad aliquod officium niſi prius ei fuerit feudum conſtitutum.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliquis non debeat elligi ad aliquod officium ordinatum vel extraordinatum de quo debeat remunerari niſi prius fuerit ordinatum feudum ſiue ſalarium & ſi aliter electus fuerit electio non valeat.

¶ De non habendo niſi vnum officium ſimul ⁊ ſemel.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliquis non poſſit habere niſi vnum officium pro communi ſeu bayliam ſimul & ſi poteſtas permitteret aliquem officiari per ſe vel per alium niſi vnum officium ſimul amittat de ſuo ſalario lib. x. pro quolibet officiali qui officiaret vltra vnum officium ſimul per ſe vel per alium que pena locum habeat ſi hoc denunciatũ fuerit poteſtati & nihilominus poteſtas & iudices ſui teneantur & debeãt inquirere & examinare officiales qui eligentur.

¶ Quod aliquis qui non ſoluit fodrum habeat officium pro communi.

Item ſtatutum eſt ꝙ aliquis qui non ſit ciuis Alex. nec ſoluat fodrum pro cōmuni Alex. non poſsit nec debeat habere aliquod officium pro cōi niſi eſſet ſaltarius.

¶ De electione notariorum ſigilli ꝛ iuſtitie.

Item ſtatutum eſt quod octo ſcribe ſtent ad iuſtitiam & q̄tuor ad ſigillum & teneantur predicti notarii iuſtitie exemplare propria manu omnes res mobiles & immobiles datas in ſolutum per extimatores alicui pro aliquo debito in vno libro quem eis det notarius campanilis & qui ſemper ſtet ita ꝙ quilibet poſsit de ipſo habere copiam ad voluntatem ipſorum & hec infra tertiam diem poſtquam inſtrumentum fuerit de predictis & annum & diem dicte dationis & nomen tabellionis qui inſtrumentum fecit & hoc ſine tenore.

¶ De notariis teſtium eligendis ꝛ de eorum ſolutione.

Item ſtatutum eſt ꝙ quatuor notarii elligantur ad teſtes recipiendos vnus quorū ſemper ſcribat dicta teſtium ſine tenore & alius interroget qui notarii habeant de quolibet teſte pro receptura tantum ſolidos quinq; & pro exemplatura ſolidos tres & tantum plus & minus quantum videbitur iudici poteſtatis vel iudici iuſtitie inſpecta qualitate facti & ſcripture de queſtionibus & capitulis nihil habeant nec pro interrogationibus faciendis nec ꝓ aliqua alia cauſa vel ab aliqua partiū vel ab aliquo pro eis accipiant vel accipere poſsint niſi tantum denarios vii vt ſupra legitur & ſi contrafecerint in aliquo poteſtas teneatur eis auferre ſolidos.xx.& reſtituere id quod plus acceperint & de officio expellantur ita ꝙ in perpetuū non poſsint eſſe de conſilio nec habere aliquod officium pro cōi. Et ſi quis denunciauerit poteſtati aliquem de predictis notariis teſtium contrafacientem & repertus fuerit habeat medietatē banni & priuatus teneatur in perpetuum & ſemper ſint duo qui dicta teſtium recipiant ad minus. Item ꝙ predicti notarii non debeant comedere nec bibere cum aliqua partiū donec erunt in predicto officio & eorum officium duret per quatuor menſes vt ſupra.

¶ De notariis ferratie eligendis.

Item ſtatutum eſt ꝙ ad officiū ferratie ſiue maſſarie de guaſtis ſint quatuor notarii ſcilicet vnus de quolibet quarterio.

¶ Quod clauarius cōis poſſit facere ſolutionem ꝓ notariis pro eorum ſalario.

Item ſtatutum eſt & ordinatum ꝙ clauarius cōis Alex. pñs & futurus ſi poſsit & ei liceat ſoluere & ſolutionem facere notario cuilibet Alex. qui debeat recipere a cōi Alex. pro ſuo ſalario cū prouiſione notariorū campanilis & ꝙ rationatores communis teneantur & debeant ponere in rationibus cōis Alex. totū id quod reperiretur clauarium dediſſe & ſoluiſſe predictis notariis pro eorū ſalariis cum podere predictorū notariorum cāpanilis vt ſupra nō obſtante aliquo ſtatuto ſeu ordinamēto & reformatione vel prouiſione communis vel populi in contrarium loquentibus.

¶ De notariis literarum eligendis.

Item ſtatutū eſt ꝙ ad lr̄as & cōſilia debeāt elligi duo notarii q debeāt tenere libros cōſiliariorū publicorū & priuatorū & ſigillū cōis in vno ſcrineo p ſe tm̄. Ita ꝙ nullus poſsit vel videre debeat in ipſis libris ſine licētia poteſtatis & hoc totum attendit nullo capitulo contradicēte ſine tenore. Et ptās teneatur & debeat ponere ſeu poni facere in conſilio generali duo breuia quando officiales elliguntur in quibus ſit ſcriptum vt ſupra notarius literarum & conſilii que breuia dentur in conſilio generali ſicut alia breuia communis officialium & illi duo teneantur iurare in ipſo conſilio elligere incontinēti ipſos notarios bonos & legales ſicut elliguntur alii notarii ſiue officiales qui notarii ſic electi ſint & eſſe debeant tales qui bene ſciant ſcribere & bene dictare & ipſos notarios ſic electos antequam iurent officium poteſtas cum ſuis iudicibus teneatur & debeat examinare ſi ydonei ſunt ad dictum officium faciendum & ſi bene ſciant ſcribere & bene dictare vt ſupra. Et ſi eos ſic electos non eſſe idoneos repererint non valeat electio ipſo iure & qui eos ellegerint amittant pro banno ſolidos.lx.pro quolibet electore in denariis numeratis. Et notarius qui receperit officium & non fuerit idoneus amittat ſolidos.lx.in denariis numeratis & nihilominus de dicto officio expellatur & alius elligatur ſecundum predictā formam. ¶ Qui notarii ſi fuerint reperti idonei vt ſupra faciant ſuum officium ſcilicet ſcribant cōſilia publica & priuata & literas cōis & inſtrumēta venditionū a cōi factarum ¶ Et alia que pertinēt ad ipſum & de ipſis literis inſtrumētis & ſcripturis que & quas facient in dicto officio accipiant ſecundum ꝙ conueniens erit & viſum fuerit ptāti vel iudici inſpecta qualitate ſcripture & facti de quo ipſa ſcriptura fiat & ipſi notarii teneant ſigillū cōis & oēs libros conſiliariorū in vno ſcrineo per ſe tantum. Qui notarii prima die poſt finitum officium ipſum teneantur & debeant conſignare oēs libros conſiliariorū ſui temporis publicorum & priuatorum notariis campanilis ſub pena librarum.x.pro quolibet ipſorum & ſolidos.x.pro omni die quo ſteterit vltra predictam diem ꝙ non conſignauerit predictos libros. Idem obſeruetur & locum habeat in aliis officialibus cōis de oībus libris & ſcripturis factis per eos in eorum officio. A communi nihil accipere poſsint niſi de inſtrumētis pertinentibus ad commune de quibus ſatis fiat eis arbitrio poteſtatis & Ancianorum ſcilicet vſque in ſolidos.xx.terdon. & non vltra. Illud idem obſeruetur & fiat in omnibus aliis officialibus communis videlicet ꝙ electores teneantur iurare de elligendo bonum & idoneum & qui ſciat competenter legere & competenter ſcribere & alia facere que ad officium ad quod fuerit electus pertineat electio & predictum capitulum teneatur poteſtas facere legi in conſilio quando officiales elliguntur. Et hoc capitulum teneatur poteſtas attendere & obſeruare preciſſe & ſine tenore.

¶ De notariis campanilis.

Item ſtatutum eſt ꝙ notarii campanilis qui ſupererint ad cuſtodiendum libros & ſcripturas communis teneantur & debeant deffendere & manutenere iura cōmunis & intereſſe omnibus rationibus que fient per clauarium ſeu per alium noīe cōis & ipſas rationes ſcribere & non recipere nec facere ſeu ſcribere aliquam compenſationem ſeu permittere facere fieri niſi ſecundum ꝙ fieri poteſt & debet ſecundum formā ſtatutorū communis Alex. Que ſtatuta compenſationum teneantur habere penes ſe exemplata & ſi preceptum eis fieret per poteſtatem vel aliquem de familia ipſius. Seu per aliquem nuncium precepto alicuius eorum ſub pena in banno lib.l.pro quolibet ipſorum & qualibet vice quam penā poteſtas illius temporis eis & cuilibet eorū auferre teneatur quod ſi non faceret ſequens poteſtas dictam penam exigere teneatur ſine tenore.

Item quod predicti notarii ſeu aliter eorum interſint omnibus contractibus & venditionibus que fient per commune ſiue per conſilium generale & in vno libro communis quem ad hoc ſpecialiter faciant ſcribant annum & diem & terminum & pacta & nomina contrahentium & quantitates & totum contractum de verbo ad verbum. Et quando predicta fieri debebant poteſtas teneatur facere intereſſe predictos notarios vel vnum ex eis quando predicti contractus fierent & contractus aliter factus cōtra cōe vel conſiliū non valeat in fauorem ipſorum contrahentiū cōtra cōe. Sed in fauorem communis valeat. Quod capitulū valeat & poteſtas teneatur facere legi in conſilio quod faceret de predictis contractibus vel venditionibus.

Item quod quando notarii conſtituti ad excutiendum banna & condemnationes ſeu ad excutiendum fodra & talias dacitas ſeu collectas vel aliquas alias impoſitiones factas pro communi faciant rationem de excuſſis & receptis & infraſcriptis nomina illorum a quibus receperint ſeu excuſſerint & quicquid & quantum & pro qua cauſa ſecundum quod ipſi excuſſores facere tenentur ex forma ſtatuti loquentis de excutientibus banna & condemnationes &c. Qui predicti notarii campanilis teneantur & debeant ipſos omnes a quibus excuſſerint aptare & aptari facere in ſuis libris campanilis & ſcribere id quod ſoluerint & cui & ipſos cancellare ſi totum ſoluerint. & predicta faciant ſine aliqua ſolutione & ſi predicta non obſeruauerint dent & ſoluant pro quolibet & qualibet vice ſolidos .lx.

Item quod predicti notarii habere debeant & teneantur vnum librum in quo ſcribāt totum receptum clauarii ſeriatim tam de bannis condemnationibus & fodris quam de aliis quibuſcunque receptis pro communi ſcribendo nomen ſoluentis & quantitatem eius quod ſoluetur & cauſam quare ſoluetur & diem in quo ſoluetur & ponendo id quod ſoluetur ante quartū per ſe & quod ſoluetur cū quarto per ſe nec poſſint nec debeant aliquam condemnationem vel bannum cancellare niſi prius ſcripſerint ſolutionem ipſius in dicto libro ad quem librum ratio clauarii fieri debeat de ſuo recepto. Qui clauarius teneatur ſimiliter dictum receptum ſimiliter facere ſcribi in dicto libro per ipſos notarios infra tertiam diem poſtquā receperit ſub pena que in ſtatuto loquente de clauario continetur.

Item quod predicti notarii teneantur cuſtodire & ſaluare omnes ſcripturas inſtrumenta & res communis que ad manus eorum peruenerint & facere omnia & ſingula ad eorum officia pertinentia.

Item quod predicti notarii teneantur & debeant more ſolito exemplare & in vno libro ponere omnes condemnationes factas in quolibet regimine & de omnibus dacitis fodris & collectis impoſitis ſiue imponendis tempore cuiuſlibet regiminis durante eorum officio. Item & de factis rationibus clauarii & aliorum officialium communis & ſi repertum fuerit aliquem ipſorum officialium aliquid debere reſtituere communi teneantur predicti notarii campanilis nomina illorum qui reſtituere debebunt & quantitatem eius quod reſtituere debebunt dare in ſcriptis domino poteſtati vel eius iudici & eidem notare infra terciam diem poſt rationem factā quod excuciant id quod debet reſtitui communi. Que omnia & ſingula ſupraſcripta predicti notarii & quilibet eorum teneantur & debeant iurare attendere & obſeruare & non contrauenire & facere & exercere continue dictum officium legaliter & bona fide pro vtilitate communis. Et habeant & habere debeant a communi pro ſuo ſalario quilibet eorum libras .xxxvi. & hoc capitulum teneantur predicti notarii habere & tenere penes ſe exemplatum in campanili. Quod capitulum poteſtas & eius iudices teneantur facere attendi & obſeruari & omnia que in ipſo capitulo continentur preciſſe & ſine tenore.

¶ De Notariis victualium elligendis.

Item ſtatutum eſt quod elligantur quatuor notarii ad faciendum breuia videlicet vnus pro quolibet quarterio qui nihil accipiant a ciuibus de predictis breuibus faciendis nec alia de cauſa & ſi a predictis ciuibus Alexandri aliquid acceperit amittat quilibet pro banno pro qualibet vice ſolidos .xx. medietas cuius banni ſit accuſatoris & alia medietas ſit communis pro brazatis aratorum accipiāt & accipere poſſint tantum denarios .iiii. terdonōs pro quolibet modio & nihil vltra ſine tenore aliquo

modo. Et quilibet ſcriba predictorum ſemper & ſtet in ciuitate videlicet in palatio communis & habeat quilibet ipſorum notariorū ſolidos .lx. pro quolibet [illegible] pro ſuo ſalario quatuor menſium ſi placuerit conſilio & hoc totum ſine tenore.

¶ De Notariis incendiorum eligendis.

Item ſtatutum eſt quod duo notarii boni & legales eligantur per poteſtatem in conſilio ad breuia ſicut eligantur alii officiales qui debeant recipere omnes denuntias illorum quibus incendia ſiue damna aliqua data fuerint ſiue facta & [illegible] qui & recipere teſtes & damna ipſorum & facere ſententias & inſtrumenta ſententiarum quos probationes & teſtes recipere debeant ſemper in preſentia vnius iudicum poteſtatis ad hec conſtituti per commune.

¶ De Notariis excucientibus banna & condemnationes eligendis.

Item ſtatutum eſt quod quatuor boni Notarii & legales eligantur ad excutiē. banna & condemnationes & habeant denarios .xii. pro qualibet libra eius quod colligerint & excuſſerint tantum de illis bannis & condemnationibus que in [illegible] tate fuerint & ſi predicti notarii iuerint per ciuitatem [illegible] vel [illegible] ad excutiendum banna non poſſint vel debeant accipere ab aliqua perſona aliquid pro expēſis niſi tantum denarios duos terdonōs pro quolibet dante pignus pro banno [illegible] portatori pignoris & pro [illegible]. Si vero [illegible] extra ciuitatem per caſſina vel villas ad excutiendum [illegible] banna tunc habeat pro excutione [illegible] & portatori pignoris [illegible] tantum pro qualibet hora quam excedit [illegible] ſupra [illegible] & ſi contra predicta aliquid facerent vel fecerint [illegible] pro rata de eo quod excuſſerint & ſi contra predicta aliquid facerent pro quolibet [illegible] pro banno quolibet eorum [illegible] & quod plus acceperint [illegible] vltra predicta acceperint ſolidos .xx. & quod [illegible] idem obſeruetur in omnibus officialibus excutientibus [illegible] compellantur [illegible] vel eius iudices vel [illegible] communis & [illegible] notarii & [illegible] bannitum vel condemnatum ſine fauore & [illegible] nihil habeant de ipſa condemnatione [illegible] ab ipſo condemnato vel bannito [illegible] vel banno [illegible] & [illegible] ſi ipſi notarii ceperint ipſum bannitum vel condemnatum vel [illegible] vel ipſi fuerint [illegible] ad capiendum & [illegible] ad domum banniti vel condemnati ad ipſum pignorandum & duret eorum officiū per quatuor menſes ſine tenore.

¶ De Notariis maleficiorum elligendis.

Item ſtatutum eſt quod quatuor breuia fiant & ſit ſic ſcriptum notarius maleficiorum [illegible] breuia [illegible] in conſilio generali [illegible] breuia officialium communis [illegible] notarii [illegible] de populo & [illegible] quatuor qui habuerint dicta breuia eligant quatuor notarios bonos & legales [illegible] & duos de [illegible] videlicet vnum de quolibet quarterio [illegible] electores in ipſo conſilio [illegible] eligere [illegible] notarios [illegible] & legales [illegible] ſcribant & recipiant accuſationes & denuntiationes & [illegible] maleficiorum & teſtimonia & banna ſcribant & [illegible] exemplata notarios campanilis & ſtent predicti notarii per quatuor [illegible] ad officium. Qui notarii accipere poſſint de [illegible] communis de notariis facient ſolutionem ſecundum quod ordinatum eſt [illegible] pro quolibet & pro ſigilli & [illegible]. & ſi contrafecerint dent pro banno ſolidos xx.

qualibet vice & eiiciatur de officio & alia attēdantur contra eos que in aliis capitulis continentur de puniendo eos qui delinquerint in officiis & libros ipſorum maleficiorū & rixarum & teſtium & bannorum debeant tenere in vno ſcrineo per ſe tantum. Ita ꝙ nullus poſsit vel debeat in ipſis videre ſine licentia poteſtatis vel iudicis & hoc totū capitulum attēdatur ſine tenore. Saluo eo ꝙ ſi aliquis produxerit teſtes pro ſe ad ſui deffenſionem qui non intelligātur teſtes recepti per officium iudicis poſsint dicti notarii accipere pro quolibet teſte ſolidos duos & plus inſpecta qualitate facti & negocii arbitrio iudicis officio preſidentis & recipiant omnes ſecuritates que fiēt occaſione maleficiorum & rixarum & accipiant tantum ſolidos duos pro quolibet qui fecerit ſecuritatem ſingulariter & ſi fuerint plures tribus ſupra qui communiter ſecuritatē faciant accipiant tātum ſolidus vnum pro quolibet & pro ipſa ſecuritate & ſi aliquis ſindicus ſeu procurator alicuius ville caſalis vel loci nomine ipſius vniuerſitatis vel loci fecerit ſecuritatem coram domino poteſtate vel iudice maleficiorum ſeu aliquo ex ſuis iudicibus vel militibus accipiant notarii de illa ſecuritate a maioribus locis vbi habitant vltra centum homines vſque in ſolidos.x.& non vltra & a minoribus vſq; in ſolidos.v.& non vltra de accuſatione ſeu denunciatione ſeu de titulo inquiſitionis accipiant a ſingulari perſona ſolidus vnum pro quolibet dicto & a cōmunitate loci ſolidos duos & pro qualibet ſcripturarum predictarum & qui cōtrafecerit amittat & condemnetur in ſolidos.c.& reſtituat id quod plus receperit & poteſtas & iudices eius teneantur predicta & ſingula facere attendi & obſeruari cum effectu ſub pena librarum.x.pro qualibet vice preciſſe & ſine tenore.

¶ De Notario populi eligendo ⁊ eius ſalario.

Item ſtatutum eſt ꝙ populus habeat & habere debeat vel poſsit duos notarios officium quorum non extendatur niſi per quatuor ad voluntatē populi expenſis cōis Alex. & ꝙ poteſtas teneatur & debeat ipſis notariis ſoluere de toto eo quod habuerit occaſione ſui officii antequam ipſe notarius exeat de officio notarie populi videlicet libras.x.de quatuor in quatuor menſibus & plus & minus ſecundum quod ſteterit in ipſo officio ſi placuerit conſilio ſine tenore.

¶ De militibus iuſtitie elligendis.

Item ſtatutum eſt quod poteſtas teneatur elligi facere ad breuia ſicut & quādo alii officiales elliguntur in conſilio generali quatuor bonos & legales viros ſcilicet vnum de quolibet quarterio qui debeant ſtare iuxta iudices iuſtitie & dare bona debitorum in ſolutum creditoribus & omnia facere que facere cōſueuerūt ꝑdicti extimatores & elligantur quādo predicti iudices iuſtitie elliguntur & ſtent tāto tpe quāto ſtabūt predicti iudices & teneantur ſtare ad iuſtitiam tm̄ quantum ꝑdicti iudices ſine tenore.

¶ Quod vnus iudex elligatur qui preſit cambiis concedendis ad orphanos.

Item ſtatutum eſt ꝙ elligatur vnus iudex in conſilio gn̄ali qn̄ alii officiales elligūtur qui preſit cambiis concedendis per cōe Alex.& adiuuet orphanos & perſonas miſerabiles & prouideatur ipſi iudici de ſalario ſecundum quod placuerit conſilio.

¶ Quod poteſtas teneatur fieri facere ſolutionem officialibus.

Item ſtatutum eſt ꝙ poteſtas quilibet Alexā.teneatur preciſſe & ſine tenore facere plenā & integram ſolutionem in denariis numeratis oībus & ſingulis officialibus cōis & populi Alex.tam notariis ꝗ̄ quibuſcunq; aliis qui habuerint officia ſuo tpe de

toto eo quod habere debebunt pro ſuis ſalariis antequā exeant de ſuis officiis. Quod ſi nō fecerit amittat de ſuo proprio libras centum in quibus poſsit ſindicari a quolibet officiali cui non feciſſet ſolutionem vt ſupra ad quas petendas quilibet officialis cui non fuiſſet facta ſolutio habeat actionem & petere & exigere poſsit perinde ac ſi dictam pecuniam ei mutuaſſet ita ꝙ medietas perueniat in ipſum officialem & alia medietas in cōe de quo capitulo non poſsit abſolui nec abſolutionem recipere p conſilium generale vel populi nec per Ancianos nec per aliquam prouiſionē nec aliquo modo & ſi conceſſa eſſet abſolutio non valeat nec teneat ipſo iure. & predicta teneatur poteſtas attendere preciſſe & ſine tenore non obſtante aliquo capitulo ſeu reformatione communis vel populi in contrarium obuiantibus.

¶ De ſolutione Notariorum iuſtitie capienda.

Item ſtatutum eſt ꝙ notarii qui fuerint ad iuſtitiam accipiāt ſolidos duos tertiolorū tantū de inſtrumēto poſſeſsionis & totidem de inſtrumēto corporalis poſſeſsionis & de condemnatione denario quatuor ꝓ ꝓ & de exemplatione alicuius inſtrumenti ſolidos duos & de inſtrumento procure ſiue tutelle & cure ſolidos duos tantum de inſtrumento inuentarii ſolidos quinque & plus arbitrio conſulis iuſtitie inſpecta qualitate facti & negocii de ſententia ſi fuerit de libris decem & infra ſolidos duos ſi fuerit a libris decem ſupra vſq; in lib.xl.accipiat ſolidos quinq; tantum & a lib.xl.ſuperius quantum [illegible] fuerit ſolidos decem & de cartis extimi ſolidos quinque & cedula & de poſitione denarios duos & de actione denarios duos de terminis denarios ſex de proteſtatione denarios.xii.& totidem pro exemplatione & plus inſpecta qualitate facti & negocii arbitrio conſulis iuſtitie & de inſtrumentis dationis in ſolutum aliter quam per extimatores accipiant ſecundum quod ſtatutum eſt de inſtrumentis ſententiarum & ſi contrafecerit ſoluat quilibet pro banno ſolidos.xx.& id quod plus acceperit in duplum reſtituat nec amodo in illo conſulatu poſsit eſſe in eodem officio & ſi quis denunciauerit poteſtati aliquem de predictis notariis contra predicta feciſſe & repertum fuerit habeat medietatem banni & credatur denuncianti.

¶ De ſolutione Notariorum ſigilli ⁊ aliorum officialium capienda.

Item ſtatutum eſt quod quilibet notarius ſigilli accipiat de inſtrumētis & ſententiis & poſitionibus & aliis ſcripturis tantū vel tot quantum vel quot debet accipere notarius [illegible] & de aliis vero non notatis videlicet de inſtrumentis ſecuritatē accipiant tantum denar.xii.ſi inſtrumentum ſecuritatis fuerit de libr.xxv.vel infra & ſi vero fuerit de lib.xxv.ſupra cuiuſcunque ſit quantitatis accipiant ſolidos duos & non plus. Et hoc capitulum locum habeat in omnibus notariis qui habebūt aliquod officium pro communi vt tantundem accipiant & non plus de inſtrumentis & ſcripturis quas fecerint occaſione ſui officii quantum ordinatum eſt in hoc capitulo ſuperiori & ſi quis contrafecerit ſoluat quilibet & qualibet vice pro banno ſolidos.xx.& id plus quod acceperit in duplum reſtituat nec amodo in illa poteſtaria poſsit habere illud officium & ſi quis denunciauerit poteſtati aliquem de predictis contrafacientem predicta & repertum fuerit habeat medietatem banni.

¶ De Perficiendo inſtrumenta a notariis.

Item ſtatutum eſt quod omnes notarii Alex. & diſtrictus teneanſ cōplere oia inſtrumēta ꝗ̄ fecerint ſiue imbreuiauerint infra quindecim dies poſtq̄ aliquis ei denūciauerit vel dixerit ꝙ debeat facere & cōplere dicēdo notario ſi tu nō feceris inſtrumētum mihi ego ero cōqueſtus ptāti vel iudicibus ptātis ſiue conſulibus & ſi ad dictum terminum inſtrumentū non fecerit poteſtas teneatur ei auferre ſolidos quinq; pro qualibet vice ſi de inſtrumento notario fuerit ſolutum & quilibet qui fecerit perfici aliquod inſtrumentum compellatur inde facere ſolutionem notario infra tertiam diē & quicunq; notarii qui faciunt vel fecerunt aliqua inſtrumēta cōi Alex. de aliquibus pactis vel contractibus teneantur infra dies decē poſtquam eis fuerit dictum vel denunciatū vel preceptum a poteſtate vel iudice vel milite ſuo dediſſe ipſa inſtrumenta perfecta penes notarios campanilis habendo a cōi pro ſua ſolutione de quolibet inſtrumēto ſolidos. xx. terdon. quos poteſtas teneatur eis dare & ſoluere de auere communis infra dictū tempus datis inſtrumentis penes notarios campanillis ſaluo quod inſtrumentis ſindicatus communis nihil habere debeant a communi.

¶ Quod officiales veniant ad palacium horis conſuetis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ oēs officiales cōis tam illi qui preſunt iuſtitie reddende quam condemnationibus & bannis recuperandis & alii oēs officiales cōis & etiā ſaltarii & tubatores quolibet die in mane ad ſonū campane palacii que pulſatur pro officialibus veniant ad palacium ad eorum officia exercenda & ſtent & ſtare debeāt ibi vſq; ad horam tertie & tunc pulſata tertia debeant ſeparare ſe nec inde diſcedere ante tertiam ſine licentia poteſtatis. Illud idem teneantur & debeant facere poſt nonam qñ pulſatur dicta campana ſcilicet ꝙ veniant & ſtent quouſque pulſabitur campana ad veſperas ad maiorem eccleſiam & aliter non debeant recedere de bancho ſine licentia dñi poteſtatis ante veſperas vel ſine licentia iudicis vel militis & qui contrafecerit ſoluat quilibet & qualibet vice ſolidos quinq; & plus minus ad voluntatem domini poteſtatis exceptis ſaltariis & tubatoribus qui ſoluant tantum denarios. xii. que pene ſint in denariis numeratis.

¶ De officialibus & notariis communis qui accipere non debeant ab aliqua perſona in officio communis pluſquam in ſtatutis communis continetur.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ſi aliqui notarii & officiales cōis acceperint ab aliqua perſona aliquam pecunie quantitatem in aliquo officio communis pluſquam in ſtatutis cōis continetur ſoluant pro banno lib. x. pro qualibet vice & ptās & eius iudices teneantur ad predicta facienda obſeruari vinculo ſacramenti & ad reſtitutionem pluris nihilominus officiales teneantur & hec ſine tenore. Ita ꝙ ſemp in introitu officii ipſorum iudices teneantur & debeāt admonere p ſcripturā publicā ſuos officiales ne contra predicta aliquid faciant & niſi admonuerint ipſi iudices teneant ponere & ſoluere cōi de eorum ſalario pro quolibet lib. xxv. de quibus nullatenus poſſint abſolui.

¶ De officiali inuento in fraudem puniendo.

ITem ſtatutū eſt ꝙ quicunq; officialis qui inuentus fuerit in fraudem in officio ſuo det pro banno lib. xxv. in denariis numeratis ſine aliqua cōpenſatione & ſi nō ſoluerit ſit in banno de maleficio de quo nō exeat niſi ſoluto banno & reſtituto damno cōi & ei cui fecerit dictū damnum in duplum & publicetur in concione & nullo tempore habeat officium in cōi & ſi denunciatū fuerit ptāti aliquem feciſſe fraudē in officio ſuo teneatur ptās inquirere & cognoſcere quam ſubtilius poterit infra menſem a die denunciationis & ſi in fraudem eum inuenerit puniatur vt ſupra & ſi dictum bannum ſoluere non poterit perdat membrum vnum & ſi poteſtas predicta non obſeruauerit amittat de ſuo ſalario lib. l. a quibus commune ſit penitus abſolutum.

¶ De officialibus ſindicandis.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās teneatur preciſſe & ſine tenore facere ſindicari diligenter & inquiri toto tpe ſui regiminis ſicut melius poterit oēs officiales cōis Alex. qui habuerint vel habebunt aliquod officium p cōi vel a cōi Alex. quodcūq; ſit vel fuerit illud officiū ꝙ habuerit vel habebit aliquis ciuis Alex. & hoc finito officio ipſorū officialiū vel cuiuſcūq; officialis ſtatim poſtq̄ exierint de officio. Quam ſindicationē & inquiſitionē facere debeat ptās cum illis qui cū eo ad ſindicandum & inquirendū predictos officiales electi fuerint & dicti ſindicatorē & inquiſitionem facere poſſint cōtra dictos officiales prout melius & ſubtilius poterit ſecundum vtilitatem tam ciuium q̄ cōis Alex. & ſecundū ꝙ per eos inuentū fuerit contra quemlibet officialem attendatur & obſeruetur per cōe Alex. & ptās attendi & obſeruari faciat ſine tenore & ille officialis ſeu officiales qui in fraudem inuenti fuerint & fraudē in ſuo officio cōmiſerint & ſtatuta ciuitatis Alex. ad eorū officia pertinentia non ſeruaſſent puniantur ſecundum ꝙ in ſtatutis cōis continetur & damnum leſo reſtituatur & ſi cōi fraudauerint in duplum reſtituere cōi teneatur & capitulū attēdatur ſine tenore & hoc capitulū locū habeat tam in fratribus de penitentia q̄ in aliis officialibus & iſtud capitulū teneatur poteſtas facere legi in quolibet conſilio quod fiet pro officialibus elligendis ſine tenore. Quod capitulū ſi non obſeruauerit ptās in totum vel in parte amittat de ſuo feudo lib. centum que ſibi relaxari concedi vel remitti vel per conſiliū vel arengum vel aliquem alium modum nō poſſint ſine tenore. ¶ Eodem modo ptās teneatur ſindicare & ſindicari facere oēs collectores fodrorum incendiorū & bannorum & condemnationū & aliorū [illegible] cōis & oēs alios officiales cōis Alex. qui fuerint ad aliquod officiū [illegible] pro cōi Alex. qui oēs officiales ſindicentur & ſindicari debeant per quatuor ſapientes qui quatuor per poteſtatē & [illegible] qui tunc fuerint elligantur. Ita ꝙ non poſſint elligere aliquem de [illegible] ipſorū q̄ electio valeat nō obſtāte capitulo de officialibus ad breuia elligendis & habeant predicti quatuor & notarii [illegible] q̄ inuenerint eos cōmiſiſſe in officiis ſuis & medietatē oium bannorū que in ipſis [illegible] & condemnationum que de ipſis fient ſine tenore.

¶ Quod nullus poſſit officiari niſi pro ſuo Quarterio.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt quod nullus poſſit officiari aliquod officium pro cōi vel populo niſi pro ſuo quarterio pro quo habet [illegible] & in quo habet regiſtrum [illegible] aliquod officium datum ad breuia in conſilio per quatuor menſes non poſſit illud officium facere officiari p alios quatuor menſes ſequentes per ſe vel alium & ꝙ illi qui electi fuerint ad aliquod officium non poſſint aſſumere aliquem ad illud officium [illegible] ſed loco ſui bene poſſint ponere [illegible] non fuerit ad illud officium [illegible] tamen [illegible] ſit de quarterio ſubſtituentis ſaluo ꝙ ſi aliquis officiaſſet aliquod officium per quatuor menſes & poſtea fuerit electus ad dictum officium quod ad dictum officium poſſit alium ſubſtituere loco ſui per alios quatuor menſes ſequentes ſi fuerit de dicto quarterio.

¶ De officialibus mutandis.

ITem ſtatutum eſt quod omnes officiales mutentur de quatuor in quatuor menſibus ſine tenore exceptis notariis [illegible] quorum officium durat quouſq; placuerit conſilio & excepto ꝙ ſi aliquis elligetur iudex iuſtitie qui nolit eſſe vel non poſſet eſſe ad dictum officium tūc [illegible] alius de collegio iudicū qui velit eſſe ad ipſum officium elligatur qui placuerit electo.

¶ Quod clerici non habeant officium pro communi.

Item ſtatutum eſt ꝙ nullus clericus ſecularis de Alex. vel diſtrictu poſſit vel debeat habere nec accipere nec officiari vel elligi per ſe vel per alium ad aliquod officiū cōis. nec per cōe Alex. ꝙ ſi fecerit amittat fructus & godias ſue prebende ſiue prebēda tiā illius anni qui oēs fructus & godie debeāt cōuerti cōſilio & volūtate dñi Archidiaconi Alex. in vtilitate illius ſiue eccleſiarū cuius vel quarum fuerit clericus nec etiā ſit de conſilio cōis Alex. & ptās teneatur preciſſe & ſine tenore predicta attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere & etiā ipſum clericū nullo modo habere nec tenere pro officiali cōis ſed ipſum ab omni officio cōis ad ꝙ elligeret vel electus eſſet remouere teneatur & debeat & predicta omnia ſtatuta & ordinamenta ad ipſius domini Archidiaconi Alex. & inſtantiam facta ſunt.

¶ De libris officialibus faciendis.

Item ſtatutū eſt ꝙ clauarius debeat facere fieri expenſis cōis oēs libros officialibus cōis & papirrū & ceram eiſdem debeat diſpēſare vel diſpenſari facere & ſi aliquis officialis vel aliter libros papirrum vel ceram acceperit clauarius ſoluere non teneat & poteſtas teneatur hec attendere & attendi facere ſine tenore.

¶ Quod omnes libri ⁊ ſcripture communis dentur notariis campanilis.

Item ſtatutum eſt ꝙ libri & ſcripture cōis dentur ad cuſtodiendum notariis cāpanilis donec conſilio placuerit qui debeant cuſtodire ipſos & ipſas ſaluare.

¶ Quod poteſtas teneatur conſignare libros ⁊ res communis clauario ſiue notariis campanilis.

Item ſtatutum eſt ꝙ ptās & iudices & milites & ſua familia teneantur & debeāt cōſignare clauario cōis alex. vel notariis campanilis oīa ſtatuta & oēs libros pertinentes & pertinētia cōi Alex. q ſunt & fuerūt penes eos & in cuſtodia ipſorum & oēs res q̄ ſunt in domo cōis & oēs claues ipſius domus & portarum ciuitatis Alex. p vnū diem antequam exeant de regimine ciuitatis Alex. preciſſe & ſine tenore.

¶ Quod poteſtas compellat notarios ⁊ officiales communis quod dent libros communis notariis campanilis.

Item ſtatutum eſt ꝙ ptās & eius iudices & milites teneantur compellere notarios & alios officiales cōis Alex ponere & conſignare penes notarios campanilis oēs libros inſtrumēta & ſcripturas quas ipſi notarii & officiales habēt ſeu habuerint pertinentes cōi Alex. ſemper finito officio notarii & officialis videlicet ipſo die quo notarii ipſi ſeu officiales exibunt de ſuo officio & ſi nō fecerit amittat ptās de ſuo ſalario libr. xxv. & notarius ſeu officialis qui non poſuerit & conſignauerit predictos libros & ſcripturas penes dictos notarios campanilis vt ſupra puniatur in ſolidos. c. preciſſe & ſine tenore.

¶ De bichucherio elligendo ⁊ de eius officio.

Item ſtatutum eſt quod vnus bonus homo & legalis

& habere debeant pro ſuo ſalario libr. xii. ſi placuerit conſilio ſecundum quod habere conſueuit cuſtos bichoche & habeat medietatem predictorum denariorum infra duos menſes poſtquā intrauerit & aliam medietatem infra ſex menſes. Et poteſtas teneatur & debeat ipſum paſcere cum familia ſua qui homo elligatur in primo conſilio in quo elligentur officiales cōmunis infraſcripto modo videlicet quod fiat vnam breuem in quo ſit ſcriptū [illegible] cuſtodis bichoche & ille qui habuerit dictam breuem teneatur & debeat ſuo ſacramento elligere illum quem crediderit meliorem & vtiliorem ad ipſum officium & ille qui electus fuerit vt ſupra [illegible] ſuper bichocham & habeat que ſuperius continentur & ſi ille cuſtos bichoche eſt vel erit vno anno de cōi ſequenti ſit de populo & ecōuerſo.

Item quod .d. vicarius clauarius Anziani rationatores & maſſarii teneantur attendere & obſeruare omnes prouiſiones factas .d. Nicolino cancellario & pro factis ipſius & q̄ ipſum .d. Nicolinum tangunt que omnia cum effectu facere teneantur nullo ſtatuto obſtante.

¶ De clauario communis ⁊ eius ſacramento.

EGO clauarius iuro ad ſancta dei euangelia quod bona fide & ſine fraude remoto odio amore & timore & damno & proficuo meo & ſpeciali & alterius faciam & exercebo officium meum & omnia & ſingula que ad officium meum clauarie pertinent nec furtum nec fraudem faciam in ipſo officio nec facienti nec facere volenti conſentiam & bona fide dabo conſilium poteſtati pro his que petierit a me conſilium ſibi dari & ſecreta mihi iniuncta ſiue tenenda ſecreta tenebo que iurare non teneatur ſi fuerit frater religioſus. Promittere teneatur tantum ſub fide & veritate ſue religionis.

¶ Quod clauarius non accipiat aliquid niſi quod conceſſum ſibi fuerit pro ſuo ſalario.

Item quod non accipiam aliquid per me nec per aliquam perſonā ſub aliquo ingenio quod excogitari poſſit occaſione mei officii a communi nec ab aliqua perſona niſi id quod mihi conceſſum eſt pro meo ſalario a communi.

¶ De ratione clauarii pedagii ⁊ maſſariorum molendinorum facienda.

Item ſtatutum eſt quod poteſtas teneatur & debeat compellere clauarium pedagerios maſſarios molendinorū & quoſlibet alios qui receperint vel recipient aliqui pro communi facere rationem tam de receptis quam de expenſis ſingulis duobus menſibus bona fide & ſine fraude in preſentia poteſtatis vel vnius ex ſuis iudicibus vel militibus & quatuor ſapientum ad hoc electorum: qua facta poteſtas teneatur eā legi facere ſingulis duobus menſibus in conſilio de denar. in denar. & predicti quatuor elligantur in conſilio ad breuia quorum quatuor medietas ſit de populo & alia medietas de communi ſine tenore.

¶ Quod clauarius communis Alexan. ſit ⁊ eſſe debeat de ordine humiliatorū ⁊ de electione ipſius.

Item ſtatutū eſt ꝙ clauarius cōis Alex. ſit & eſſe debeat humiliatus de ordine humiliatorū q clauarius elligat p prepoſitū humiliatorū & ſtet in ipſo officio tm̄ quātum alii officiales Ale. & ſemp mutet qñ alii officiales mutant ita tñ ꝙ ſemp debeat eſſe de illis fratribus q morantur in domibus & ſciat ſcribere & per ſe ſcribat omnes rationes ſuas vel notarium habeat ſecundum voluntatem conſilii generalis. Qui notarius elligatur ſecundum quod alii elligantur notarii maleficiorū & mutetur ſemp quando alii officiales cōmunis & nullus alius poſſit dictū officiū exercere & [illegible] ſemp vt ſupra. Qui clauarius recipiat & in eū perueniat oīs pecunia cōis & q̄ in cōe [illegible]nire debet aliquo modo vel cau. & oēs redditus & puentus cōis & faciat vnū librū de receptis in quo nihil ſcribit pro recepto niſi id quod receperit & per ipſum clauarium fiant omnes expenſe communis ita quod non poſſit aliquid ſcribere in expenſis niſi illud quod expenderit & de expenſis ſiciat vn im librum & aliquis officialis pedagerius vel alia perſona ad cuius manus pecunia communis ſeu que communis eſſe debeat & perueniat non poſſit nec debeat modo aliquo vel ingenio expendere aliquid pro communi nec de auere communis. Sed illud totum conſignet & conſignare teneatur in manibus clauarii & ſi aliquis officialis ſeu aliqua alia perſona expenderet aliquid de auere communis quocunque modo vel cāu. & excepto dicto clauario non ponatur modo aliquo in rationem per notarios campanilis vel rationatores communis ſed non obſtantibus expenſis predictis totum teneatur clauario conſignare & teneatur dictus clauarius & debeat ſtare arbitrio poteſtatis ſicut alii officiales communis ad campanile ſeu palacium communis pro ipſo officio exercendo & ibi ad dictum campanile habeat ſcrineum in quo teneat libros. Que omnia & ſingula predictus poteſtas teneatur & debeat adimplere & adimpleri debeat facere cum effectu nullo ſtatuto predictis obuiante que ſi non obſeruauerit amittat de ſuo ſalario libras centum que perueniant in commune ita quod commune ipſo iure de predictis libris centum ſit abſolutum. Quod capitulum & ea que continentur in eo locum non habeant in maiolta ſaleria pedagiis & aliis redditibus communis obligatis ſeu alienatis per conſilium Alex. que illi quibus dicti redditus ſaleria & maiolta ſint obligati & obligate habeant omni modo ſecundum quod continetur in inſtrumentis que habent de ipſis obligationibus & quicquid inde percipietur ponatur in rationibus predictis licet non peruenerint ad manus clauarii quouſque fuerit ei ſatisfactum. Et hoc capitulum factum fuit Milleſimo ducenteſimo quinquageſimo ſexto inditiōe nona per Anzianos & ſocietates & habeat dictus clauarius pro ſuo ſalario de auere cōmunis quolibet die denarios .xxiiii. ſi placuerit conſilio.

ET ſi de predictis humiliatis dictus clauarius haberi non poterit teneatur poteſtas electionem ipſius clauarii facere ſecundum voluntatem conſilii generalis dummodo eius officium non duret niſi tantum per quatuor menſes ſed mutetur de 4. in quatuor menſibus. Qui clauarius omnia predicta & ſingula que continentur in dicto ſtatuto teneatur & debeat attendere & obſeruare ſuo ſacramento.

¶ De Pecunia communi conſignanda per iudicem ⁊ officiales.

ITem ſtatutum eſt quod quilibet iudex miles & notarius & quilibet alius exactor pecunie communis & quilibet officialis ipſorum & communis teneatur & debeat dare & conſignare clauario communis Alexandri, incontinenti ſcilicet infra tres dies totam pecuniam quam exigerit. Nec aliquo modo poſſit ipſam pecuniam nec partem ipſius pecunie alii dare conſignare ſoluere vel in ſolutum dare compenſare vel excuſare precepto poteſtatis vel iudicis vel aliquo alio modo & ſi contrafecerit det & ſoluat pro qualibet vice libras decem & inſuper notarius qui contrafecerit expellatur de officio non obſtantibus aliquibus capitulis & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod omnes pecunie communis expendantur per clauarium communis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ omnis pecunia communis & que perueniet in commune ſiue peruenire debeat omnino perueniat & peruenire debeat in manus & fortia clauarii communis & quod poſſit per ipſum expendi in negotiis & vtilitate cōmunis precepto poteſtatis & anzianorū in ſoldos .lx. pro ſpiis & nunciis mittēdis & aliis nūtiis cōis vltra vero non poſſint expendi ſine voluntate conſilii & ptātis non poſſit dictū

clauarium prohibere predictam pecuniā habere nec vllo modo poſſit ipſe poteſtas nec aliquis de ſua familia ipſam pecuniam deponere ſiue deponi facere ad aliquod tabulum ſiue cambium nec penes campſores nec penes aliquam perſonam & ſi contra fecerit amittat poteſtas de ſuo ſalario libras centum & quilibet alius de ſua familia libras .xxv. pro qualibet vice de quibus poſſit ab omnibus ſindicari. Et hoc totū ſine tenore quod capitulum legatur omni menſe in conſilio publico vel priuato.

¶ De pecunia communis per officiales non recipienda.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt quod dominus poteſtas Alexand. ſiue iudex ipſius qui preeſt officio camere communis teneatur & debeat admonere omnes & ſingulos officiales communis deputatos ſiue deputandos ad excutiendum auere communis & eiſdem precipere quod ipſi vel aliquis ipſorum non debeant vel preſumant recipere ab aliqua perſona ſeu vniuerſitate aliquam pecunie quantitatem que peruenire debeat & que perueniat & ſoluatur communi Alexā. aliqua occaſione ſeu pignora aliqua que pignorentur pro communi & ſi aliquis ipſorum officialium aliquā pecuniam vel aliquod pignus receperit aliqua occaſiōe ſeu aliquo modo ab aliqua perſona vel vniuerſitate vt ſupra poſt denunciationem admonitionem & preceptum factum eiſdem per dictam d. poteſtatem vel iudicem condemnetur per ipſum D. poteſtatem vel iudicem pro qualibet vice & quolibet contrafaciente in lib. .xxv. in denariis numeratis ſtatuto ſeu reformatione aut conſuetudine aliquibus non obſtantibus ſaluo quod ſi dictus iudex camere vel milites poteſtatis vel alius de familia poteſtatis iret per ciuitatem vel diſtrictum Alexand. exeundo cum ipſis notariis vel aliquo ipſorum auere communis tunc poſſint impune recipere pecuniam vel pignora que excutiantur & capientur per ipſam familiam dum tamen ipſa die in ciuitate fuerint vel ſequenti ſiue ſecunda qua redierint in ciuitate ſi in diſtrictu excuſſerint clauario communis Alexandri nomine dicti communis reſtituant & conſignent. Et hoc precīſe & ſine tenore. & predicta admonitio & pena ſcribatur in actis communis.

¶ De ſcribendo receptum in libro Clauarii.

ITem ſtatutum eſt quod clauarius communis poſtquam receperit aliquam pecuniam communis poſt receptionem ipſius teneatur & debeat infra terciam diem illud receptum facere ſcribi in libro in quo ſcribi debet receptum clauarii qui eſſe debet penes notarios campanilis faciendo ſcribi nomen ſoluentis & quantitatem eius quod ſoluatur & cauſam quare ſoluatur & diem in qua ſoluetur & id quod ſoluetur ante quartum per ſe & quod ſoluetur cum quarto per ſe ita quod ad ipſum librum campanilis fiat ratio de recepto ipſius clauarii. Et ſi clauarius predicta non obſeruauerit intelligatur commiſiſſe fraudem in ſuo officio. & puniatur ſecundum formam precedentis capituli & pecuniam quam non feciſſet ſcribi in duplum communi reſtituere teneatur & ſi clauarius receperit aliquam ſolutionem de aliquibus condemnationibus vel bannis que ſolui debeant in denariis numeratis in totum vel in partem non poſſit nec debeat poſtea ipſos denarios alicui debenti recipere a communi ſoluere vel reſtituere in fraudem alicuius compenſationis faciende ſub aliquo ingenio. & ſi de hoc fieret aliquod preceptum ei per poteſtatem vel aliquem de familia ſua non valeat nec teneat nec illud obſeruare teneatur nec inde aliquam penam ſubſtineat. & ſi rationatores communis hoc ſcire poſſint teneantur id quod ſoluerit reponere in expenſis ipſius clauarii & non poſſit dictus clauarius aliquid ſoluere ſeu expendere pro communi exceptis nuntiis & ſpiis niſi ſecundum formam precedentis capituli.

❡ De clauario puniendo ſi in fraudem repertus fuerit.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ſi clauarius in fraudem repertus fuerit det pro banno libras quinquaginta pro vnaquaque vice & reſtituat furtum ſiue damnum quod fecerit communi vel illi cui fecerit in duplum & remoueatur ab officio & publicetur in cõtione & nullo tempore habeat officium in communi & non poſsit emere clauarius per ſe vel per alium aliquam rem que vendatur pro communi & ſi contrafecerit et pro banno libras decem.

❡ De clauario non albergando cum poteſtate.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ſi clauarius vel aliquis notarius iuerit in exercitum vel caualcatam vel ambaſatam extra ciuitatem Alex. non debeat nec poſsit albergare nec ſtare cum poteſtate Alex. aliquo modo ſed per ſe ſtare & albergare debeat in alio hoſpitio vel albergaria ſine tenore. Et qui contrafecerit ſoluat quilibet & qualibet vice ſolidos .lx.

❡ Quod clauarius non habeat ſoldum ſtando in exercitu.

ITem ſtatutum eſt ꝙ clauarius eundo & ſtando in exercitu vel caualcata ſoldos non habeat nec habere poſsit a communi ſine tenore.

❡ Quod non expendatur pecunia communis niſi per clauarium communis.

ITem ſtatutum eſt quod nulle expenſe vel aliqua datio ſeu ſolutio fiant nec fieri poſsint per aliquem vel aliquos niſi per illum qui eſt vel fuerit clauarius communis & qui contrafecerit amittat ſolidos centum pro qualibet vice qua contrafecerit, quam penam teneatur ei poteſtas aufferre in denariis numeratis & ſi aliter factum fuerit dictus clauarius non ponat nec poni faciat illud quod expenſum fuerit ſolutum ſeu datum in ratione communis Alexandri. Et attendatur illud capitulum ſine tenore.

❡ De capiendo illum qui clauario fecerit ſecuritatem.

ITem ſtatutum eſt quod poteſtas teneatur perſonaliter capere & detinere illum qui ſecuritatem fecerit clauario vel communi & omnes ſuos manuleuatores & ipſos captos detinere ſibi & ſicut ipſe clauarius voluerit & ad ipſius voluntatem donec ſatisfecerit ipſi clauario vel communi id totum in quo ille qui fecerit ſecuritatem fuerit condemnatus & hoc ſine tenore. Et hoc capitulum locum habeat in clauariis preſentibus preteritis & futuris ſi fuerit poteſtati manifeſtum & hoc ſine tenore.

❡ De electione duorum hominum facienda qui denuncient homines male fame.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ptãs infra mẽſem vnũ poſtq̄ intrauerit regimẽ ciuitatis Alex. debeat facere elligi in qualibet rugata duos bonos hoĩes & legales qui per totum annum referãt illos quos crediderit eſſe male fame & ab illis quos dixerint eſſe male fame poteſtas teneatur accipere bonam ſecuritatem de offenſione aliqua non facienda in Alexan. vel in iuriſditione & ſint priuati illi duo electi & hoc idem faciat in caſalibus & villis per duos homines villarum ſiue caſſalium ſine tenore.

❡ De guardiis pro meretricibus fugandis elligendis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas teneat̃ infra .xv. dies poſtq̄ intrauerit regimẽ elligi facere quatuor guardias qui debeant & teneant̃ omni ſero in nocte ire & in circuitu maioris eccleſie & expellere oẽs meretrices q̄ faciant adulteria aliqua ſub eas domos q̄ ſunt in circuitu dicte eccleſie maioris nec etiã in ipſa platea in ſero & q̄ cõtrafecerit det pro bãno ſolidos .x. cuius banni medietas ſit accuſatoris & alia medietas ſit cõis & ille q̄ repertus fuerit cũ muliere ſit in bãno ſolidorũ .x. & ſi dictũ bannũ ſoluere nõ poterit fuſtigetur p ciuitatẽ alex. & ꝙ nullus qui ſtet vel habitet in platea ſiue in domibus coherentibus ipſi platee debeat dare cibum vel potum alicui meretrici in die vel in nocte nec aliqua hoſpitari & q̄ contrafecerit ſoluat pro bãno pro quolibet & qualibet vice ſolidos .xx. & quilibet accuſator habeat medietatem banni & alia medietas perueniat in cõi & teneatur ptãs hoc capitulum facere legi in prima contione quam faciet & hoc locum habeat in meretricibus.

❡ De meretricibus fugandis a confinibus prope plateam.

ITem ſtatutum eſt ꝙ nulla meretrix pu. a domo balbi veniende verſus domum nec a platea veniendo per aliam viam vſque in eccleſiã ſancti franciſci nec in aliqua contrata ciuitatis coherente domibus ſiue ſedimminibus alicuius [illegible] ſtare vel hoſpitari debeat in aliqua domo & ſi quis eas hoſpitatus fuerit ſoluat pro banno pro qualibet vice ſolidos .xx. in denariis numeratis & quilibet accuſare poſsit & habeat medietatem banni & predicta omnia teneatur poteſtas attendere & obſeruare ipſe & eius iudices.

❡ De meretricibus expellendis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ oẽs meretrices publice expellantur ita ꝙ non poſsint nec debeant morari in ſtratis nec in viis publicis nec in plateis Alexã. nec ſub porticibus pannorum nec caſu nec in crota prope porticibus per decem perticas nec aliqua alia perſona Alex. debeat eas hoſpitari nec receptare in domo ſua in predictis locis, nec aliquis tabernarius vel tabernaria poſsit vel debeat dare ipſis meretricibus bibere vel comedere & qui vel que contrafecerit ſoluat pro banno pro qualibet vice ſolidos .xx. in denariis numeratis nulla compenſatione admittenda ſaluis aliis capitulis loquentibus contra meretrices & quilibet poſsit accuſare & credatur ſuo ſacramento ſequele poteſtatis & liceat cuilibet perſone eas expellere & percutere ſine pena [illegible] & ſine tenore. Et hoc capitulum legatur ter in anno in contione & [illegible] per ciuitatem Alexandrie et per Anzianos populi elligantur quatuor [illegible] boni homines & legales & quod poteſtas teneatur facere iurare omnes tabernarios & albergatores qui ſtant circa plateam ꝙ non albergabunt nec receptabunt meretrices nec eis dabunt cibum vel potum vel fauorem ſine tenore.

❡ De xematoribus ſeſtariorum grani vini calcine & ſalis elligendis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ duo xematores elligantur pro communi vel pro aliquo habente iura a communi qui debeant xemare ſeſtarios tam grani quam vini [illegible] calcine & ſint [illegible]. Qui xematores teneantur & debeant xemare omnes ſeſtarios grani & vini ad ſeſtarios de ramo communis & omnes alias menſuras deſcendentes ab eis ad quas venditur ad minutum & ſeſtarios ſalis ad modum & formam menſure ienuenſis & omnes menſuras deſcendentes ab eis ipſa menſura ſalis ad quas menſuras venditur ad minutum & ſeſtarios calcine ad modum ſeſtarii ſalis qui conſueuerat eſſe in Alexandria, pro communi nec aliquam de predictis menſuris faciant vel permittant ſignari ſigno cōmunis ſeu poteſtatis niſi prius bene & legaliter predicte menſure ſecundum modum predictum fuerint xeimate. Et ſi cōtra predicta vel aliquod predictorum facerent vel ſignarent vel ſignari permitterēt ſeu facerent ſoluant quilibet eorum xeimatorum pro banno ſolidos. x. pro qualibet menſura que non reperiretur iuſta & legalis & bene xeimata legitime & ſi qua menſura reperiretur ſignata ſigno communis que nō eſſet legalis vel legitime xeimata det pro banno ille qui eam ſignauerit ſolidos. x. pro qualibet menſura & ſi aliquo tēpore dicta xeimatura ſeu ſignatura venderetur pro commune teneantur & debeāt emptores & xeimatores & ſignatores conſtituti ab ipſis emptoribus predicta omnia & ſingula attendere & attendi facere ſecundum quod ſuperius continetur ſub penis & bānis ſupradictis. Et nihilominus amittant omne ius ſibi acquiſitum ex dicta emptione & perueniat ad commune ſine reſtitutione alicuius precii ipſis emptoribus facienda. Et hoc capitulum legatur in conſilio generali quando dicta xeimatura vendetur pro commune.

¶ De tubatoribus communis ⁊ eorum officio.

ITem ſtatutum eſt quod illi qui ſunt vel erunt tubatores communis habeant & habere debeant a communi pro ſuo ſalario & pro paſtura equorum ſi equos habuerint & pro veſtibus lib. xxv. pro quolibet & non plus & ſi irent in exercitum vel caualcatam in quo iacerent habeat quilibet ſolidos tres pro quolibet die & ſine equo habeat ſicut alii ſaltarii. Quas libras. xxv. habeāt in denariis numeratis quilibet eorū videlicet medietatem vſq; ad Kalendas auguſti & aliā medietatem vſq; ad Kalēdas ianuarii. Et incantent omnes venditiones que fient pro communi pro quibus habeāt tantum quantum conſueti ſunt habere & habeant pro quolibet gonellam vnam caputium vnum & duas caligas ſi placuerit conſilio ad feſtum ſancti Petri. Et ſi aliquis ex tubatoribus fuerit ſine equo teneatur poteſtas cuilibet ex eis non habenti equm facere emi equm vnum de auere communis infra duos menſes poſtquam intrauerit regimen ciuitatis Alexan. & non poſſit dare de auere communis Alex pro precio cuiuſlibet equi vltra lib. xv. & hec omnia intelligantur ſi placuerit conſilio generali & debeant ipſi tubatores ſtare in exercitibus ſiue caualcatis & alii nuntii per ſe ſine poteſtate iuxta hoſpitium & albergariam poteſtatis. Et debeant ipſi nuntii de pede habere denarios. xviii. pro quolibet & qualibet die. Ita tamen ꝙ aliquis ipſorum tubatorum non debeat preſtare equm ſuum ad victuram & qui contrafecerit ſoluat ꝓ qualibet vice ſolidos. xx. inſuper amittat totam aiam ſcilicet ſupradictas libras. xxv. & non poſſit preſtare equm ſuum alicui perſone ſine voluntate domini poteſtatis vel ſui iudicis & ſi contrafecerit amittat totam aiam ſcilicet predictas libras. xxv. & ſemper quando conſilium generale fiet quilibet tubator ſemper ſtet ad conſilium in banno Solidos. xx pro quolibet & qualibet vice niſi remanſerit volūtate poteſtatis vel eius licentia & hoc totum ſine tenore. Equos autem habere debeant & tenere ſi placuerit conſilio & aliter non & ſi equos habuerint & tenuerint habeant predicta ſalaria vt ſupra & poteſtas inquirat ſi dictos equos tenuerint quolibet menſe. Si autē equos non tenuerint habeant tantum pro ſuo feudo a communi & pro veſtibus libr. xv. pro quolibet & non plus pro toto anno niſi iuerit pro communi in exercitu vel caualcata vel alibi pro communi & tunc habeant vt ſupra & vnus ex dictis tubatoribus qui fiat ſindicus communis & vadat annuatim ad poteſtatem cauſa portandi & preſentandi inſtrumentum poteſtatis de proiectis ſortibus inter ipſos ita ꝙ ille qui ſortem habebit vadat & ille qui iuerit vno anno non poſſit poſtea ire donec omnes alii iuerint & teneantur ipſi tubatores ſemper eſſe & ſtare continue ad omnes contiones communis & que fient per Anzianos populi ſub pena & banno Solidos. x. pro quolibet & qualibet vice. Qui tubatores poſſint facere ambaſatas ſicut alii ſaltarii Alexā. ſalua ſemper conuentione communitatis & qualitatis.

¶ De preconizationibus per tubatores communis faciendis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ oēs preconizationes que hactenus fient & que erunt pro cōi faciende fiant & fieri debeant ſemper per dictos tubatores euntes ſuper equis ſi habuerint equos alioquin vadant pedes. Qui tubatores teneantur ſalario ſupraſcripto facere ſupraſcriptas preconizationes & ire preconizando per quarteria ciuitatis in quolibet vico cuiuſlibet quarterii habendo tubam quilibet ipſorum quam teneantur pulſare per tres ictus antequam preconizent ad hoc vt gentes melius ſint intenti ipſi preconizationi & ſi contrafecerint ſoluat quilibet pro banno qualibet vice ſolidos quinque & hec intelligantur & locum habeant in preconizationibus que fient pro factis communis & populi non in hiis que fient occaſione maleficiorum & conſulatus iuſtitie niſi hoc videatur poteſtati pro meliori.

ITem ſtatutū eſt quod ille qui eſt vel erit nuntius populi poſſit & debeat facere requiſitiones vt ſaltarii communis faciunt proclamationes & venditiones rerum communis & tubatores faciunt ſi eis fuerit iniunctum vel impoſitum per poteſtatem vel eius familiam ſiue per alium iudicem conſulem vel magiſtratum communis Alex. Idem intelligatur de bichocherio nullo capitulo obſtante vel contradicente & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod omnes tubatores teneantur venire ad palacium ⁊ reddere ambaſatas ſuas.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ oēs tubatores communis teneantur & debeant venire omni mane ad palacium cōis quādo pulſatur campana pro officialibus cōis & inde nō diſcedere ſine licentia d. poteſtatis & eodem modo teneātur poſt nonā & vltra predictas horas quotienſcumque pulſaretur [illegible] conſilium generale vel priuatum & ſi contrafecerint ſoluant pro qualibet vice denarios xii. & plus ad voluntatem domini poteſtatis & teneantur & debeant [illegible] cridas eis impoſitas bene & legaliter ſecundum ꝙ eis impoſitum fuerit & eis factis faciant ſcribi eam diem ſi facta fuerit in mane vel ſi poſtea ſi facta fuerit poſt nonam [illegible] corā illo qui perceperit dictam cridam vel ambaſatam per ſuos notarios & requirere illos notarios qui ſcribant ſub pena & bāno ꝓ quolibet & qualibet vice qua contrafecerint & predicta non obſeruauerint ſolidos v. & ſi per notarios ſteterit ꝙ eam non ſcripſerit incontinenti poſtquam eidem fuerit denunciatū ſoluat notarius pro bāno ſolidos. x.

¶ De Saltarijs ⁊ eorum Salarijs.

ITem ſtatutum eſt ꝙ oēs ſaltarii cōis Alex. ſiue morantur in ciuitate ſiue in caſtalibus ſiue in villis que ſunt de corpore ciuitatis ita tamē ꝙ detur ſalarium in aliqua villa niſi pro vno ſaltario habeant quilibet ipſorum anno quolibet ſolidos. lx. & tantum & non plus nec habeant vel habere debeant vltra dictum ſalariū. Nec pro ambaſatis quas fecerint in ciuitate Alex. vel extra in predictis [illegible] a ciuibus Alexā. qui morantur in villis predictis vel in ciuitate vel in caſtalibus aliquid accipiant vel habere debeant excepto ꝙ ſi exirent extra ciuitatem cā faciendi ambaſatas & tunc habeāt pro quolibet miliari denarios duos pro eundo vel redeundo ad caſtalia & vltra caſtalia Alex. denarios tres pro quolibet milliari. Si irent vltra caſtalia predictis villis vltra predictas villas cauſa requirendi aliquem qui moraretur in ſupraſcriptis villis vel ſi irent in aliqua vt ſupradictum eſt pro cōi & ſi requiſiti fuerint ab aliquo ciue vt faciant aliquā ambaſatā requiſitionē & eam nō fecerint ſoluat qlibet & qualibet vice qua requiſitus eſſet ſol. quinq; niſi remaneret iuſta de cā vel iuſto dei impedimento de aliis vero videlicet poſſeſſus ſaximentis & proteſtationib⁹ accipiāt de poſſeſſus den. ſex. & ſi fuerit in ciuitate data vel extra ciuitatē infra medium milliare ſi vero fuerit vltra denarios duodecim & de proteſtatione denarios quatuor & totidē de ſoximento & pro deſaximento denarios quatuor. Si fuerit ſaximentum factum in ciuitate ſi vero extra ciuitatē ad villas ſupraſcriptas & caſſalia denarios duodecim pro ſaximēto & pro deſaximento denarios ſex. & ſi contra predicta vel aliquod predictorum cōtrafecerit aliquis ſoluat quilibet p̄dictorū ſaltariorū pro qualibet vice ſoli. quinq; & teneat quilibet ſaltarius de ſupradictis villis & caſſalib⁹ die lune & die veneris in ciuitatem venire & ambaxatas facere & reddere tam pro ciuibus q̄ qui morant̄ in caſſalibus & ſupraſcriptis villis ſi inde fuerit requiſitus & cōtrafecerit ſoluat pro qualibet vice ſol. qnq; & habeāt ſupraſcripti ſaltarii de duobus in duobus mēſibus ſcilicet quibuslibet duob⁹ menſib⁹ ſextā partem & debeāt ipſi ſaltari eſſe numero. xxxii. & nullus eorū poſſit eſſe minor. xx. annorū tam in ciuitate q̄ in ſupraſcriptis villis & caſalibus & qui elligant̄ quolibet anno per quatuor ſapientes qui elligantur per ptātem & officiales ſuos & ſint omnes ſcripti in libro communis penes notarios campanilis.

¶ Saltarii teneantur portare inſulas rubeas per ciuitatem.

ITem ſtatutum eſt ꝙ quilibet de Alex. & caſſalibus & villis q̄ ſunt de corpore ciuitatis qui voluerint eſſe nuntii cōis debeāt portare inſulā rubeā & ſi contrafecerit amittat pro qualibet vice ſol. quinq;. Quam inſulam poteſtas ſemper in principio ſui regiminis quilibet eorum emi faciat de auere communis.

¶ De ſubtellaribus ſaltariis emendis.

ITem ſtatutum eſt quod ptās teneatur & debeat dare vel dari facere vnicuiq; ſaltariorum cōis Alex. & villarum & caſſalium vltra predictum ſalarium pro ſubtellaribus infra menſem poſtq̄ intrauerit regimen Alex. ſolldos. x. de auere communis.

¶ Quod ſaltarii non debeant ludere nec preſtare ad aliquem ludum taxillorum.

ITem ſtatutum eſt quod ſaltarii nō debeant ludere nec preſtare ad aliquem ludum taxillorum & qui contrafecerit ſoluat pro banno ſoli. lx. & ſi non poterit ſoluere bannum fuſtigetur per totam plateam & tunc a dicto bāno ſit abſolutus & hoc factū ſine tenore & quilibet poſſit accuſare.

¶ De ſaltariis qualiter & infra quod tempus debeant reddere ambaſſatas.

ITem ſtatutū eſt ꝙ oēs ſaltarii teneantur & debeant bene & legaliter facere ambaſatas eis impoſitas & poſtq̄ eas fecerint teneantur & debeāt eam reddere ſi fuerit facta ambaſata in mane vel ſequenti die ante tertiam ſi fuerit facta in ſero ſub pena & banno pro quolibet & qualibet vice ſolidos quinque ad voluntatem domini ptātis.

¶ De pignore ſaltariis non vetando.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ſi quis ſaltarius vel nuncius cōis fuerit de mandato dñi ptātis vel alicuius de ſua familia vel alicuius officialis cōis vel iudicis iuſtitie ad accipiēdum aliquod pignus alicui & ei ꝓhibitū fuerit quin pignus acceperit ſoluat ꝓhibēs pignus ſol. xx. & credatur dicto ſaltarii de p̄dictis & quolibet p̄dictorū ſine aliqua ꝓbatione & hoc niſi iuſta de cauſa prohibens vetauerit & iuſta cauſa intelligatur arbitrio domini ptātis vel iudicis iuſtitie quam cauſam probare debeat prohibens ea die vel ſequenti niſi in ſero eſſet quando voluerit pignus accipere & prohibitū fuerit & cauſam prohibitionis probet ſequenti die ſi videbitur domino poteſtati & vltra probare non poſſit nec audiatur.

¶ De ellectione poteſtatum villarum.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliqua villa ciuitatis Alex. non poſſit aliquem elligere in poteſtatem vel rectorem ſindicum maſſarium procuratorem negotiorum geſtorem vicarium deffenſionem nuntium vel alium quocūq; noīe cenſeatur vnde fiat fraus vel intelligatur vel videatur fieri fraus poteſtarie niſi datus fuerit & ellectus in conſilio generali ciuitatis Alexā. ad breuia. Que breuia nigra ſcribantur per vnū ex notariis campanilis & qui habuerint ipſa breuia in ipſo conſilio teneantur & debeant ipſa breuia cōſignare in manibus notarii predicti qui ea ſcripſit ne inde aliqua fraus fieri ita tñ ꝙ illa villa que habebit ptātem de cōi aliquo tpe habeat & habere debeat ſequenti tpe & tanto & cum tanto ſalario de populo & econuerſo & hoc quando voluerit habere ptātem. Aliter ellectio facta de aliquo non valeat hoc acto ꝙ aliquis finito termino poteſtarie ad quam ellectus fuerit non poſſit tpe ſequenti ipſe vel aliquis de ſua parentella eſſe vel ſtare pro ptāte vel vicario vel ſindico vel aliquo alio modo pro ſe vel pro alio in ipſa villa. Et ſi aliquis de ipſa villa populo fuerit ellectus in poteſtaria vel rectoria alicuius ville nō poſſit ponere ſeu dimittere vel conſtituere loco ſui vel vicarium ſuum facere aliquem de [illegible] ꝙ villa quelibet poſſit elligere conſules vel maſſarios de ipſa villa. & ſi contra predicta vel aliquod predictorum factum fuerit ſoluant [illegible] ville pro pena & bāno lib. l. & ille qui ellectus aliter fuerit ſi iret in dicta poteſtaria ſoluat pro banno lib. xxv. & [illegible] quilibet qui contra p̄dicta vel aliquod de p̄dictis faceret vel veniret & nihilominus ille qui aliter eſſet ellectus vel alio modo q̄ ſupradictū eſt dictum officium poteſtarie reciperet vel exerceret remoueatur & pro [illegible] habeatur a dicta poteſtaria & qui ellectus fuerit in dicta poteſtaria [illegible] ville non poſſit poſtea p ſe nec per alium dictum officium poteſtarie habere vel exercere vſq; ad duos annos ſub p̄dicta pena & bāno in cauſis vero ſuis poſſint facere ſindicū de ſe ipſis cōmorantibus vel ꝙ [illegible] in ipſis villis ſiue in ipſa villa que conſtituet ipſum ſindicum & eē de Alex. ad cauſas tamen quas haberēt in Alex. & ſi villa [illegible] fuerit ptās ad breuia vſq; ptā nō receperit ipſum in poteſtatem vel non tenebit ipſum vſque ad ſuū terminū ſoluat pro banno lib. c. in denariis numeratis & ſoluat & ſoluant ſalarium conſuetū predicto ptāti de quibus bāno & ſalario nō teneant̄ orphani & vidue & ꝙ ville & loca diſtrictus Alex. que nō debēt habere ptātem vel rectorē ad breuia nō poſſint ſeu debeant ptātem vel rectorem ſuū finito tpe ſui regiminis cōfirmare ipſum vel de nouo elligere nec aliquē aliū de ipſius parentella & ſi ellectus vel cōfirmatus fuerit ipſe vel aliquis de ipſius parētella & ipſam ellectionem vel confirmationē approbauerit vel acceptauerit puniat̄ cōfirmatus & ellectus in lib. xxv. in denariis numeratis q̄ penam vicarius tenetur exigere incontinenti poſtq̄ ei denunciatū fuerit ſub pena periurii & infamie q̄ oīa & ſingula attendantur preciſe & ſine tenore nullo ſtatuto ſuperiori vel inferiori facto vel faciendo reformatione conſilii prouiſione antianorum facta vel facienda in contrarium obſtante q̄ omnia ſint caſſa & irrita & nullius valoris.

¶ Quod aliquis non poſſit eſſe poteſtas alicuius ville niſi de conſilii voluntate.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās teneat̄ & debeat quemlibet hominē ſiue ciuē Alex. eſſe ſtū in ptātem ſecundū formā ſtatutorū ciuitatis Alex. per aliq̄ villam ciuitatis Alex.

deffendere & manutenere in poteſtaria & regimine ipſius ville vſq; ad tp̄s ſui regiminis & p totum tp̄s quo ellectus fuerit in ptāt. in ipſius ville ita tñ ꝙ tp̄s ellectionis ſue ſiue poteſtarie non excedat annum & facere ſibi dari ſalarium cõſtitutũ ſue ellectiõis.

¶ De eodem.

Item ſtatutum eſt ꝙ quilibet ptās conſul. vel rector cuiuſlibet loci caſſalis vel ville Alex. teneatur ſacramento iurare in manibus ptātis Alex. accuſare ſiue denũciare ptāti Alex. vel eius iudici & in ſcriptis poni facere oīa maleficia rixas & ſerutas que facta fuerint vel cõmiſſa in villa vel loco vel campo illius ville vel loci de quo vel de qua fuerit ptās cõſul rector vel maſſarius infra dies. x. poſtq predicta facta fuerint vel cõmiſſa & in eorũ accuſationib⁹ ſiue denũciationib⁹ teneantur nominare primo perſonam de furto olim facto iurante vel ſindico ſe ignoraſſe factũ neq; audiuiſſe denũciari & ſi predicta nõ obſeruauerit ſoluat quilibet & qualibet vice lib. x. & cõſilliarius loci lib. xxv. & oīa ſupradicta attẽdere & obſeruare teneanť iurare predicti ptās cõſul vel rector vel maſſarius ſi a ptēte Alex fuerint requiſiti. Quos ptās Alex. iurare compellat attendere & obſeruare offendentes & rixantes & qui maleficia comiſſerunt tñ nõ teneantur noīare predicta & hoc ſine tenore & poteſtas Alex. teneatur hoc capitulũ infra dies. xv. poſtq̄ intrauerit regimen Ale. mittere in ſcriptis cuilibet loco Alex. ſeu ville & conſignare & dimittere cuilibet rectori ſeu maſſario vel eorũ vicario cuiuſlibet loci p aliquẽ notarium Alex. vel nuncium Alex. de qua p̄ntatione ſeu cõſignatione credatur ipſi notario vel quam inde fecerit ſcripture & relatione dicti nuncii.

¶ Quod poteſtas ⁊ rectores villarũ poſſint imponere bãna pro rixis ⁊ maleficijs.

Item ſtatutum eſt ꝙ oēs ptātes ſiue rectores alicuius ville iuriſditiõis Alex. poſsint & debeãt ponere & poni facere bãna ſtatuta & ordinamenta facere ſuper rixas & maleficia denunciatis ptāti Alex. ſecundum formam ſtatuti loquentis de denunciationibus maleficiorum [illegible] & euntibus per ipſas villas vel loca de nocte poſt horas conſtitutas cum armis vſque in ea quantitate banni & pene quod & que ordinate & firmate fuerint per ipſa loca & per conſilium ipſius loci vltra capitula ciuitatis Ale. ſi placuerit conſilio dictarum villarum ſine tenore [illegible] mandatis poteſtatis Alex. & ſaluis hiis que continentur in capitulo inferiori de iure in villis reddendo.

¶ De ſolutionem fieri faciendo Poteſtati alicuius ville.

Item ſtatutũ eſt ꝙ ſi aliqs ciuis fuerit vel erit de cetero ptās alicui⁹ ville iuriditiõis Alex & p eum nõ ſteterit quo minus fecerit regimen ſuũ ſi nõ habuerit ſalarium ſibi cõceſſum vel ordinatũ ptās teneať ei dare auxiliũ & iuuamẽ oib⁹ mõis de iure vt p̄dictum ſalariũ habeat nõ obſtãte aliquo ſtatuto & ſi q̄ capitulũ huic cõtrafaceret ſit caſſum & inutile & iſtud in ſuo robore pſeueret & hoc ſine tenore eo ſaluo ꝙ ſi aliqs fuerit ellectus ad aliq regimẽ alicuius ciuitatis ville vel loci cõtra formã p̄cedẽtis capituli ꝙ eſt ſub rubrica ꝙ aliqs nõ poſſit eẽ ptās alicuius ville niſi de cõſilii voluntate &c. nõ poſsit nec debeat petere vel habere per ſe vel aliũ ſeu aliquis alius qui haberet cauſam ab eo aliquod ſalarium vel aliquid aliud quod ei cõſtitutum a dicta villa ciuitate vel loco ſed ipſo iure ipſa villa ciuitas & locus & hoies ipſorum ab ipſo ſalario & toto eo quod ei promiſſum eſſet ſint abſoluti aliquo capitulo non obſtante.

¶ De Poteſtaria Trixinarie.

Item ſtatutũ eſt ꝙ ptāria trixinarie ſemp elligať in conſilio gñali ad breuia ita ꝙ vna vice elligať de populo & alia de cõi & econuerſo & ad tm̃ tp̄s & ſalarium & ꝙ aliter ptātem ſeu rectorẽ q nõ ſit de dicta villa habere nõ poſsit & ille qui aliter iret ibidẽ pro ptāte vel rectore amittat libr. xxv. & occaſione ꝙ ipm reciperet in lib. l. q̄s penas poteſtas teneatur & debeat executere & executi facere in pecunia numerata ſine aliqua compenſatione & hoc totum preciſſe & ſine tenore idem obſeruetur et fiat de poteſtaria baſarucii, cum locus baſarucii peruenerit in commune Alex.

¶ De iure in villis reddendo vſq; in ſolidos. x.

Item ſtatutum eſt ꝙ in aliquibus villis vel caſſalibus Alex. per vicarium ipſarum ſi vicarius ibi fuerit neq; per conſules ſeu maſſarios vel alias perſonas quocunque noie appellentur nõ debeat ius reddi nec aliqua cã teneri ſub aliquo ingenio vel occaſione vltra quantitatẽ ſol. x. & de ipſis ſoldis decem cognoſcere poſsint & non vltra ſi debitũ vel cauſa pro quo vel pro qua agit. ſit dicte quantitatis & infra alioquin cognoſci nõ poſsit de aliqua quantitate & q̄libet villa in qua cõtrafieret ſit in banno lib. xxv & ptās ipſius in libris. x. pro qualibet vice nec in ſe [illegible] lata vel condẽnatio facta valeat nihilominus ſoluto banno hoc capitulum in ſuo robore pſeueret & hoc teneať ptās attendere & iurare ſine tenore & ſic facere iurare ſequentẽ ptātem & ſic ſequens ſequentẽ in ppetuũ niſi guerra eſſet & etiã tunc nõ poſsit cognoſci nec reddi ius tpe guerre vltra ſol. x. niſi auctoritate cõſilii gñalis Alex. & q nullus faciat aliq ſcripturã de aliqua cauſa vel qõne vel cõfeſsione q̄ ſit vltra ſol. x. & ſi contrafecerit ſoluat pro qualibet vice ſol. lx. & quilibet poſsit ipſum accuſare & quilibet qui mouerit qõnem ciuilem vel criminalẽ alicui cõtra predictã formã ſit in banno pro qualibet vice ſol. xx & cadat ipſo iure ab ipſa qõne & omni ſuo iure & hec locũ habeat excepto in illis villis quas conceſſam eſt p pactũ ſpãle [illegible] fuerint ad [illegible] & hec oīa predicta & ſingula teneať ptās Alex. facere iurare ptātes cõſules & rectores cuiuſlibet loci vel ville & p̄dicta attendere & obſeruare & [illegible] & poni faciẽt capitulũ iſtud in capitulis locorum vel villarum de qb⁹ ptātes vel rectores vel cõſules fuerint & nullus habeať pro ptāte conſule vel rectore niſi primo fecerit predictum ſacramentũ in manib⁹ ptātis Alex. & ſi predicta oīa nõ obſeruauerint & hoc totũ attendať & in illis villis [illegible] in pacto tñ ſcilicet ſi debitũ de quo eſt lis ſit dicte quantitatis vltra vero dictã quantitatẽ non poſsit in illis villis cognoſci nec ius reddi per ptātem vel cõſules ipſius ville de aliqua ſumma vel quantitate dicti debiti ſine tenore & ſi quis ellectus fuerit ptās conſul rector vel maſſarius alicuius ville loci vel caſſalis Alex. nõ poſsit nec debeat regimen rectoriam vel maſſariã ipſam ſumere nec iurare nec etiã exercere aliquo mõ niſi prius ſtatuta ſeu ordinamẽta ipſius ville loci vel caſſali viſa fuerint & approbata p cõſilium gñale vel habentes auctoritatẽ ab ipſo conſilio Alex. & ſi contra p̄dicta aliqs ptās conſul vel rector ſeu maſſarius fecerit vel ſe miſcuerit det pro bãno lib xxv. pro quolibet & qualibet vice & de ipſa ptāria rectoria cõſulatu vel maſſaria expellať & ei⁹ electio ſit caſſa & nullius valoris & locus ſiue villa q & q̄ cõtra p̄dicta retinuerit p̄dictũ ſic ellectũ in p̄dicto officio det pro banno lib. l. Que oīa predicta ptās Alex. teneatur attendere & obſeruare nõ obſtante aliquo capitulo vel ſtatuto ſuperiori vel inferiori. Additũ eſt in predicto capitulo ꝙ aliquod debitũ ꝙ aſcẽdat vltra quãtitatẽ ſol. x. nõ poſsit particulariter peti nec diuidi nec debitor particulariter condẽnari poſsit ẽt ſi expreſſe cõſentiret ſiue nõ & condẽnatio inde facta nõ valeat & ſi petitor ſiue creditor contrafecerit cadat ab omni iure ꝙ haberet in ipſo debito & ſub pena in ipſo ſtatuto contenta & predicta omnia attendantur preciſſe & ſine tenore.

¶ De cuſtode carceris puniendo ſi carcerati receſſerint.

Item ſtatutũ eſt ꝙ ſi aliqs cuſtos vel guardia incarcerati cõis exiſtẽs p cõi guardia [illegible] incarceratorum [illegible] vel ſi incarceratus a carcere [illegible] aufugerit [illegible] ſoluat [illegible] ex inde promiſſam & damnũ ſeu intereſſe cõi reſtituat arbitrio ptātis vel ſoluat [illegible] ſubſtineat tandem penam q̃ deberet ſoluere vel ſubſtinere de iure ſiue per ſtatuta ille q aufugiſſet vel receſſiſſet q̃ penā & bannum & intereſſe ſoluat in denariis numeratis ſine aliqua cōpenſatione & ptās infra menſem vnū poſtq̃ aufugerit de carcere incarceratus teneatur exigere capiendo ipſum & eius manuleuatores in fortia cōis donec predicta fuerint ſoluta & exacta & ſi penam non promiſſerint neque manuleuatores dederint pro eo ptās poſſit & debeat ipſum punire realiter & pſonaliter arbitrio ſuo & ſi haberi nō poſſit ponatur in banno de lib.ccc. & tantū plus quātum poteſtati videbitur de quo non exeat niſi ſoluerit dictum bannum & penam appoſitam hoc idē ſtatutum eſt in manuleuatoribus.

❡ De non portando limam ſiue aliquod inſtrumentum incarceratis communis.

Item ſtatutū eſt ꝙ ſi aliquis miſſerit vel portauerit limā ad carceres in qb⁹ detinentur latrones ſeu banniti ſeu incarcerati cōis ſeu dederit dictis carceratis communis limā ſcopellū ſeu aliquod fecerunt vel ſcaliā ſeu aliquod inſtrm̄ de quo ſeu occaſione cuius poſſint incarcerati frāgere murum vel hoſtiū turris ſeu carceris vel limare ferreas ſiue compedes vel aliquo mō offendere cuſtodes carceris in perſonis vel rebus ſeu alio quocūq; mō de carcere exire ptās teneat ei auferre pro qualibet vice & pro quolibet de pdictis inſtrumētis lib.xxv. tam illis q miſerūt q̃ illis q portauerunt ſiue qui dederint aliquid de pdictis & ſi ope cōſilio vel adiutorio alicuius aliqs incarceratus aufugerit vel a carcerib⁹ vi vel furtiue receſſerit ille cuius ope auxilio ſiue adiutorio receſſerit vel aufugerit habeat & ſubſtineat illam penā corporale ſiue pecuniariā q ille qui receſſerit debuerat habuiſſe vel ſubſtinuiſſe & ſit in eade condenatioe & ptās teneatur ex officio ſuo ſup pdictis oib⁹ diligēter inquirere veritatē tam ab incarceratis q̃ ab aliis & attēdere & obſeruare oīa ſupra dicta ſine tenore & hoc idē intelligatur in aliis incarceratis cōis ſine tenore & hoc capitulū legatur in contione.

❡ De faciendis ſecuritatibus pro incarceratis communis cuſtodiendis.

Item ſtatutū eſt quod quicūq; recipiet in cuſtodia incarceratos cōmunis vel debitores cōis vel alios detētos pro cōi faciant ſecuritatē cōi de ſoluēdo penas poſitas p ſtatuta vel conſiliū Alex. ſup pdictis & de ſoluēdo eo quod ille carceratus vel debitor vel detentus debet ſiue debebat dare & ſi pene [illegible] non eſſent ſtatute quod poteſtas teneatur facere fieri ſecuritatē de ſoluēdo ad ſui voluntatem.

❡ De pedagio ſalis ⁊ lini colligendo.

Item ſtatutū eſt ꝙ quecūq; perſona traxerit ſalē de ciuitate Alexandrie cū plauſtro [illegible] vel alio mō ſoluat pedagiū ordinatū & quicūq; duxerit ſalē ad [illegible] ſoluat pedagiū ordinatū. Ita tamē ꝙ ſal quē in Alex. duxerit & inde extrahere voluerit ſoluat maltoltā & oīa alia ſuper ſale impoſita. Si aūt linū extraxerit de ciuitate [illegible] cōi denarios duos de q̄libet torta & p quolibet faxo de lino denariū vnū & ꝙ totus ſal qui duceretur in Alexandria debeat ſolūmodo intrare ad portā [illegible] & p portam marēcham [illegible] & nō alibi ſi venerit p terram & qui per aliā portā intrabit poſtq̃ [illegible] amonitus fuerit amittat ſalē & beſtiam & illud denūciet & dicat oib⁹ pedageriis ꝙ inde amoneat aſinarios & hoc totū ſine tenore ſaluo ꝙ ex predictis non preiudicetur [illegible] facto p aliquē ex nunciis dñi de datiis. Et idē intelligatur de omnibus ſtatutis loquentibus de datiis & pedagiis & maltoltis ſeu gabellis.

❡ De non faciendo alienam mercantiam ſuam pro pedagio excuſando.

Item ſi quis dixerit vel fecerit alienam mercantiā ſuā cā excuſandi pedagiū ſoluat pro vna quaq; vice libro. x. & ille qui accuſauerit habeat medietatē banni iſtius ſi

cognitū fuerit ꝙ fecerit alienā negociationem ſuā cā excuſandi pedagium ſi vero aliquis duxerit aliquid vnde pedagium ſolui debeat vel ſolui cōſueuerit ſine eo ꝙ de eo [illegible] pedagiū [illegible] fuerit victualis amittat beſtias & dñs amittat negociationem ſi victualis duxerit voluntate domini ſi vero cum plauſtro amittat ille qui duxerit boues vel ille cuius ſunt boues & plauſtrum & dñs amittat negociationem ſi eius voluntate ducta fuerit & ſoluat pro banno ſol.lx. ſine tenore & quilibet poſſit eū accuſare & habeat tertiam partem bāni & accuſator teneatur [illegible] & pedagerius teneat amonere oēs a portantes ſiue ducētes res de quibus pedagiū ſolui debeat vt ipſum pedagiū ſoluat.

❡ De pedagio vini colligendo.

Item ſtatutū eſt ꝙ quilibet de Alex. poſſit ducere & facere duci vinum in ciuitate Alex. & diſtrictu & iuriſditione Alex. & aliunde ſine aliquo pedagio a medio mēſe ſeptembris in antea vſq; ad ſanctum Martinum ſi duxerit pro ſuo vſu ſi vero duxerit cauſa vendendi vel [illegible] infra dictum terminum & vltra det denarios.xii. pp. pro quolibet ſextario vini & ſi quis ciuis Alex. fecerit alienū vinū ſuum cauſa fraudandi pedagium [illegible] pedagium ſoluere teneatur & quilibet poſſit accuſare contrafacientes in oīb⁹ predictis caſibus & habeat medietatem banni liceat vero cuilibet foritaneo quolibet tpe ducere vinum in Alex. & iuriſditione & p pedagio det pro plauſtro vini ſoldos decem & pro barotia ſoldos quinq; & plus & minus ad voluntatem conſilii & ſi duxerit vinum in Alex. vel iuriſditione & pedagium non ſoluerit amittat boues plauſtrum & vinū. Additum eſt quilibet qui vendit vinum [illegible] in Alex. & [illegible] poſſit ducere & duci facere vinū [illegible] pro ſuo vſu & familie ſue [illegible] ſicut alii homines Alex. & pro ea quantitate [illegible] & teneatur ſoluere pedagium ſicut alii homines [illegible] pro ſuo vſu & familie & ꝙ ipſum [illegible] nec habuit vinum in ſuis vineis [illegible] & familie ſue pro ſuo vſu ipſo anno [illegible] pedagium & hoc addito habeat [illegible] poſt tempus vendemiarum facte .M.cc.lxxxvi.

❡ Quod pedagerii teneantur eſſe de fratribus qui morantur aſſidue ad domum humiliatorum.

Item ſtatutū eſt ꝙ oēs pedagerii debeāt iacere ad portas & pontem & eſſe debeant de illis fratribus qui morantur aſſidue ad domum humiliatorum. Qui pedagerii eligantur per prepoſitum humiliatorum & [illegible] omni bono ipſorū & ſint extra bannū & habeat quilibet pro ſuo ſalario denarios.xii. & pro quolibet die & hoc totum ſine tenore quos ptās elligi faciat vel facere debeat infra dies octo poſtq̃ [illegible] ſine tenore & mutentur pedagerii de ſex in ſex menſibus & teneantur pedagerii facere vnum librum de quolibet pedagio in quo ſcribant totū id quod receperint pro pedagio & nomen illius qui dederit pedagium & quantū & diē & [illegible] alium librum in quo ſcribāt totum id ꝙ expēdent & [illegible] & quantum cuilibet & diē & [illegible] denarios pedagii & hoc totum habeat eo tpe quo pedagia non fuerint vendita per commune Alex.

❡ De non colligendo pedagium alicui ciui Alex. in iuriſditione Alex.

Item ſtatutum eſt ꝙ in iuriſditione Alex. & diſtrictus non poſſit nec debeat colligi pedagium aliquod nec tolli nec aliqua dacita preter [illegible] pedagii alicui ciui Alex. vel extero niſi pro cōi tantum & ſi aliquis contrafecerit ſit in banno de maleficio libr.c.

pro qualibet vice & commune illius loci de quo erit ille qui contrafecerit teneatur prohibere ne colligat dictum pedagium ſeu dacitam poſtquam fuerit denunciatum pro communi & ipſum perſonaliter dare & ducere in fortia cōmunis Alex ſub pena librarum centum dicto communi & reſtitutione dicti pedagii pro qualibet vice & ſi vllo tempore contrafecerit ſit in banno lib. centum pro qualibet vice & poteſtas teneatur illud bannum excutere intra menſem vnum poſtquam fuerit ei dictum & infra dies quindecim poſtquam capitula fuerint aperta denunciari faciat predicta per loca iuriſditionis Alex. & hoc ſine tenore.

¶ De non ſoluendo niſi vnum pedagium. ꝛ de pedagio feni ſoluendo.

Item ſtatutū eſt ꝙ vnum pedagium debeat ſolui ad introitum ciuitatis Alex. ſ cūdum modum conſtitutum & non extra ciuitatem ſicut antiquitus faciebāt ſi placuerit conſilio & ꝙ de plauſtro feni non aufferantur niſi ſolummodo denarii .xii.

¶ Quod nullus colligat pedagium niſi ad hoc fuerit conſtitutus.

Item ſtatutum eſt quod nullus poſſit vel debeat colligere pedagium in poderio Alex. niſi ad hoc fuerit conſtitutus vel niſi hoc fiat ex licentia vel parabola ſibi data a conſilio generali ita quod due partes conſilii ſint de hoc in concordia & ſpecialiter quod aliquis qui eſt vel erit in cuſtodia montis caſtri non poſſit nec debeat colligere pedagium in poderio Alex. vel maltotam citra tanagrum vel vltra tanagrū aliquo modo nec in tanagro in poderio montis caſtri vel ponzani & ſpecialiter ab aliquo homine de Alex. vel eius iuratione vel aliunde vndeconque ſit & ſi quis contrafecerit ſit in banno lib. xxv. de maleficio pro qualibet vice & omnia & ſingula teneat poteſtas attendere & obſeruare ſine tenore & ſi hoc capitulum eſſet huic contrarium ſit caſſum & inutile & illud in ſuo robore perſeueret & cuilibet ſit licitum ſe deffendere ne ſoluat ſibi predictum pedagium ſaluis omnibus iuribus cuilibet ciui Alex.

¶ De pedagio quod non ſit communis a ciuibus non colligendo.

Item ſtatutū eſt ꝙ aliquis ciuis vel extraneus vndecunque ſit non poſſit nec debeat aliquo modo vel ingenio in ciuitate Alex. & niſi pedagium ſit communis & in cōmune perueniat & tunc colligi vel diſtrictu colligere nec capere aliquod pedagium vel maltotam nec curariam pro aliquo ciue in Alex. vel pro aliquo forenſi ſiue extraneo ſiue collegio vel vniuerſitate niſi pro communi Alex. & niſi pedagium ſit communis & in cōe perueniat & tunc colligi poſſit & qui cōtrafecerit ſoluat quilibet & pro qualibet vice ſol. lx. ſaluis conuentionibus ſtrate & ſaluis conuentionibus pacis & pedagium ꝗ acceperit vel collegerit perueniat in commune & quilibet poſſit eum accuſare & ſi bannum ſoluere non poterit banniatur in perpetuū de maleficio & ſi capi poterit puniatur in perſona niſi ſoluerit vt ſupra & hoc capitulū totū attendat ſine tenore & ripatum montiſcaſtri tantum quantum conſueuerunt accipere antiquitus ciues Alex. & capere conſueuerunt vbique impune & ſine aliquo banno.

¶ De mutando pedagerios.

Item ſtatutū eſt ꝙ pedagerii ciuitatis Alex. qui ſtant ad pedagia colligenda mutentur & mutari debeant de quatuor in quatuor mēſibus & ille qui fuerit in illis quatuor menſibus non poſſit eſſe in toto anno ad dictum officium & hoc preciſſe & ſine tenore nullo ſtatuto huic obuiante & hoc locum habeat quando pedagia nō fuerint vendita per commune.

¶ Quod pedagerij teneantur aptare pontes.

Item ſtatutū eſt ꝙ pedagerii vbicunq; ſint ad pedagium cōmunis poſſint & debeāt aptare & aptari facere omnes pontes ſuper quibus mercantie ducuntur in Alex. de auere communis ſecundum ꝙ eis melius & vtilius videbitur preciſſe & ſine tenore.

¶ De non colligendo aliquod pedagium ad pontem vel ad portas communis preter pedagia communis.

Item ſtatutū eſt preciſſe & ſine tenore ꝙ poteſtas Alex. & capitaneus populi ſuique iudices & milites preſentes & futuri teneantur & debeant omnibus modis & cum effectu prohibere ꝙ in Alex. ad pontem tanagri vel ad portas cōis Alex. vel diſtrictu nō colligatur aliquod pedagiū per aliq̄ perſonā collegiū vel vniuerſitatem nec [illegible] aliud quocumque [illegible] vel [illegible] appelletur niſi tantummodo pedagium cōis Alex. & quod ad ipſum cōe ſpectat & per ipſum cōe colliget & hec oīa & ſingula ſine tenore nec inde poſſit aliqua abſolutio in toto vel in parte peti vel concedi in conſilium vel arēgum cōis vel populi nec per dnm papam nec per aliq̄ pſonā eccleſiaſticā vel ſecularem & ſi aliquo modo aliqua abſolutio vel remiſſio fieret nō valeat ipſo iure immo predicta oīa & ſingula ſemper & perpetuo durent & obſeruentur & maneant in perpetua firmitate Quod capitulum & omnia que continentur in eo poteſtas & eius familia pñs & futuras in perpetuum attendere teneatur preciſſe & ſine tenore nullo ſtatuto decreto vel ordinamento ſeu reformatione conſilii communis vel populi vel prouiſione obſtante & non audire aliquem dicentem vel allegantem contra pñs ſtatutum & punire contra facientes pro vnaquaque vice in lib. xxv. nulla compenſatione adhibita & non [illegible] aliqui perſone contra formam pñtis ſtatuti non obſtantibus capitulis que loquuntur de [illegible] quod ſtatutum & omnia que continentur in ipſo poteſtas & eius familia attendere & obſeruare teneatur & ſi nō obſeruauerit [illegible] de ſuo ſalario lib. l. pro quolibet articulo neglecto vel omiſſo que perueniant in commune.

¶ De menſuratoribus ſalis quod nihil de ſale accipiant.

Item ſtatutū eſt preciſſe & ſine tenore ꝙ nullus menſurator ſalis neque operarius [illegible] poſſit nec debeat modo aliquo vel ingenio aliquam quantitatē ſalis paruam vel magnam accipere de ſale quem ducunt aſinarii ſeu ducentes ſalem ad vendendum in Alex. [illegible] in Alex. neque premium aliquod neque ſeruitium a dictis aſinariis ſeu ducentibus ſalem in Alex. dummodo dicti aſinarii ſeu ducentes ſalem in Alex. ſoluerint denarios tres pro vnaquaque beſtia ſicut debent & tenentur cōi Alex. [illegible] & ꝙ poteſtas teneatur facere fieri ſecuritatem menſuratoribus & operariis ſalis qui ſuo tempore fuerint de non accipiendo ſalem [illegible] a ducentibus ſalē ad vendendum in Alex. nec ab aliqua perſona [illegible] ſub pena & banno librarum .lx. pro qualibet vice cuilibet contrafacienti. & quod poteſtas teneatur [illegible] Alex. & qui emunt ſalem & omnes [illegible] & ſingulos menſuratores & operarios [illegible] & videbit facere contra predicta vel aliquod predictorum.

Item ſtatutum eſt quod ſtatuta que ſunt in hoc libro q̄ non ſunt rubricata rubricentur cinabrio & ipſe rubrice ſcribantur in principio libri cum aliis rubricis infra dies quindecim ab introitu regiminis poteſtatis.

¶ De ſtatuto cōmunis exemplando.

Item ſtatutū eſt ꝙ ptās teneatur preciſe & ſine tenore facere fieri duos libros preter hunc librum in qbꝰ ſint oīa ſtatuta emendata & approbata per emendatores cōis Alexan. Vnus quorum librorum videlicet iſte vt autenticum ſit eſſe debeat penes electum ad cuſtodiendum libros communis in campanili & alius ſit & eſſe debeat in palatio communis prefixus cum vna catena in aliquo bancho vel trabe & oēs ciues Alex. & alii poſsint inde habere copiam quocienſcunque voluerint & eis neceſſe fuerit. Qui libri debeant ſcribi per duos ſcriptores Alex. ad hoc electos per ptātem capitaneū & ancianos conſilio notariorum campanilis nec in dictis libris debeat aliquid addi nec detrahi vel cancellari niſi ſic emendata fuerint & aprobata & correcta per emendatores predictos & poſsint & debeant capitula omnia facientia & pertinentia ad eandem materiam per ordinem & ſeriem ponere ita vt omnia ſint in ſimul prout melius fieri poterit ponendo & rubricando omnia capitula licet ſint in libro ſtatuti veteris communis ordine non ſeruato & apponantur in principio illorum duorum librorum notule ſiue rubrice vt melius capitula a quolibet inueniri poſsint & hec oīa poteſtas teneatur inchoare ſiue inchoari facere infra .x. dies poſtquam intrauerit regimen & continuato opere perficere quam citius poterit & vt liber ſtatutorum qui fuerit penes poteſtatem apportetur quolibet die ſuper palatium & predicti qui ſcribent dicta capitula remunerentur a communi & de hauere communis per ptātem & eius officiales & hoc totum ſine tenore & ꝙ predicti libri accultentur cum iſto preſenti ita ꝙ addatur & diminuatur in predictis libris ſtatutorum ſecundum ꝙ additum eſt & diminutum in iſto lib. & ſi repertum fuerit aliquid additum vel caſſatum in capitulis communis & non eſſet in libro qui erit ad campanile non valeat nec teneat nec ei adhibeatur fides niſi ſecundum quod fuerit ad campanile.

¶ De conſignando ſtatuto notarijs campanilis.

Item ſtatutum eſt ꝙ ptās teneatur & debeat librū ſtatutorum cōis Alex quē teneret penes ſe tpe ſui regiminis & dare & conſignare notariis campanilis & in manibus ipſorum tradere ſemper in exitu ſui regiminis & dicti notarii teneantur & debeant dictum librum reponere in campanili communis & denotare cuius poteſtatis fuerint illa ſtatuta & hec ſine tenore.

¶ De dando ſtatutum autenticatum ⁊ exemplatum.

Item ſtatutū eſt ꝙ poteſtas teneatur dare & dari facere cuilibet poſtulāti quodlibet ſtatutū vel capitulū vel ordinamentū exemplatum & autenticatum p publicum inſtrumentum.

¶ De ſtatutis contra commune factis a poteſtate non ſeruandis.

Item ſtatutum eſt ꝙ ſi ꝙ ſtatutum generale vel ſpeciale factum eſt in preiuditium communis non valeat nec teneat & de ipſo poteſtas non teneatur.

¶ De conſuetudinibus communis autenticandis.

Item ſtatutum eſt quod omnes conſuetudines ciuitatis Alexandriæ & approbate per homines & commune Alexandriæ. anno. Mille. clxxix. inditione. xii. prima qui ſic incipit ſicut eſt conuenit inuiolabiliter obſeruari & omnia que in ipſa reformatione continentur & predicta omnia & ſingula atendere & obſeruare teneatur preciſe & ſine tenore. Non obſtante aliquo ſtatuto facto vel faciendo in

contrarium ſed hoc ſit vltimum & derogatorium omnibus aliis ſtatutis inferioribus & ſuperioribus tenor cuius reformationis talis eſt. Anno dñi M.cc. lxxxxii. indictione v. die iouis vi. nouembris in palatio nouo cōis Alex. in pleno & gn̄ali conſilio &c. dñs Antonius [illegible] cōſiliū poſtulauit in primis cū in quodā ſtatuto cōtineat ꝙ poni debeat [illegible] cōſiliū de emēdatiōe ſtatutorū p dies xv. anteq̄ fiat cōſiliū de regimine faciēdo quid placet conſilio fieri conſulatis & ꝙ dñs ptās in ea pte ſtatuti in qua cōtinet p .xv. dies an̄ & an̄ ſit abſolutus ita ꝙ ab ho [illegible] in antea qn̄ voluerint anciani poſsint ponere ad cōſiliū ad honoré dei & futuro regimine faciēdo dñs iacobꝰ matheus [illegible] cōſuluit ſup facto &c. itē dixit ꝙ ſtatuta emendari debeāt p ancianos populi & cū illis ſapientibꝰ quos habere voluerit ſecū & ſiue ad voluntatē ipſorū ancianorū. ita tñ ꝙ nō [illegible] aliq̄ ſtatutū ſpāle [illegible] aliq̄ ſpecialitatem cōtineat [illegible] de cōtracta facto [illegible] aliq̄ pſona [illegible] Alex. de quo cōe tenent [illegible] ſit caſſum irritū & nullius valoris & ex nūc ex certa ſcia caſſet & irritetur in totū auctoritate [illegible] populi [illegible] in eo ſtatuto in quo mō [illegible] conſilio facto [illegible] poteſtatem placeat ipſi conſilio [illegible] per emendatione ſtatutorum [illegible] iacobꝰ matheus [illegible] reformatio ſcripta & facta fuit p manū [illegible] notarii.

¶ De eligendis quatuor denunciatoribus ſtatutorum.

Item ſtatutū eſt ꝙ ptās ab introitu ſui regiminis infra octo dies teneat facere eligi q̄tuor prudētes viros. ſ. duos iudices & duos notarios quorum ſint duo de populo & duo [illegible] cōis & ea q̄ ptās & ſua [illegible] ꝙ pdicti quatuor [illegible] facerent cōtra pdicta vel facere omitteret ſeu negligerent de qua denū. vnus ex pdictis [illegible] ipſa ſtatuta [illegible] pro ipſis ſtatutis obſeruandis ſoluat cōi ptās vltra penas in ſtatutis comprehenſas pro qualibet vice [illegible] quod officiū iurare teneantur facere & pro ipſo officio predicti quatuor remunerent de hauere ſecūdum ꝙ videbit ancianis. Qui quatuor eligantur per ancianos populi.

¶ De queſtionibus ſinotorum ⁊ terminorum diffiniendis ſummarie.

Item ſtatutū & ordinatū eſt ꝙ dñs ptās & ſui iudices & conſules iuſtitie cōis Alex. teneant & debeāt oēs cōtentiones ac diſcordias q̄ ſunt vel orient vel erunt inter homines [illegible] vel alicuius poſſeſsionis ter[illegible] ſub pena [illegible] poteſtatis & iudicis auferenda eius arbitrio & predictis [illegible] ibi poſitis & terminationi ibi facte ſtetur & ſtari debeat per ambas partes & qualibet ipſorum ſub pena cuilibet partium que contrauenerit lib. c. Que toties [illegible] quotiens cōtrauenerint nec audiantur per viam appellationis & recognitionis vel alio quocunque modo & ſit preciſum & ſine tenore.

¶ De poſta conſilij ſcribenda ⁊ ꝙ poteſtas non poſſit ponere in conſilio vltra tres poſtas.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās qui eſt & qui pro tpe fuerit in Alex. pciſe & ſine tenore teneatur & debeat qñcunq; faciet cōſiliū gnale anteq̄ pulſet illud cōſiliū facere ſcribi in libro cōſiliorū cōis oia & ſingula ſup quib⁹ voluerit regere ſeu habere cōſiliū & eſſe in palatio nouo ſup bancho vbi iura redduntur ante ſonitū ſecunde cāpane conſilii & anteq̄ ſurgat ad requirēdū cōſiliū faciat legi oia & ſingula ſup quibus voluerit habere cōſiliū & non poſſit ponere in aliquo cōſilio vltra tres poſtas ſiue requiſitiones ſup quib⁹ poſtulet cōſiliū ita ꝙ poſtea nō poſſit aliquod pponere in ipſo cōſilio ea vice niſi ea que tunc ſcripta fuerit vt ſupra & ſup oib⁹ & ſingulis q̄ concionata fuerint faciat partitū inter cōſiliarios in ipſo conſilio & ſi faceret partitum ſup aliquib⁹ q̄ nō eſſent propoſita & cōſulta nō valeat ipſum partitum ſed ſit caſſum & nullius valoris & quodlibet partitum reuoluat. Ita ꝙ ſi eum fecerit de ſedendo ad leuandum eū faciat de leuādo ad ſedendum & ſi ipm partitū faciet ab vna parte palatii ad aliā faciat ita ꝙ cōſiliarii diuidant ſine fraude ita ꝙ appareat maior pars q̄ fuerit & dicta cōſulentiū ſcribant in libro cōſiliorū & in reformatiōe cuiuſlibet cōſilii gñalis ſemp vnus ex iudicibus ptātis & quatuor hoies de conſilio vnus p quolibet quarterio duo quorum ſint iudices ita ꝙ duo ex ipſis ad minus ſemp interſint conſilio debeāt ſemper eſſe q ipſis reformationes faciāt ſcribi & reformatas in libro cōſiliorū in ipſo cōſilio [illegible] ꝙ partitū fuerit & nō in papiro extra librum & reformatione ſcripta conſilii faciāt ipſam legi in ipſo cōſilio & poſtq̄ lecta fuerit nō poſſit aliquid addi vel diminui in ipſa reformatiōe & predicti quatuor eligant & mutentur p ancianos de menſe in menſem & ipſe ptās teneat oibus conſiliis gñalib⁹ perſonaliter intereſſe niſi iuſta & neceſſaria cā interuenerit nec ptās poſſit aliquo modo vel alia occaſione recedere ſeu remouere ſe de loco vbi erit ſuo mādato conſiliū ſecretū vel publicum cōgregatum donec ipm cōſiliū ſeu cōſiliarios licētiauerit & ꝙ nullo modo nullaq; occaſione poſſit cōgregare vel tenere aliquo loco aliq̄ cōſiliū publicnm vel ſecretū [illegible] vel negotio de nocte niſi tale factū vel negociū occurrēt ꝙ ſine piculo dilatio nō poſſet & tūc inde facere & cōgregare poſſit cōſiliū ſi videbitur capitaneo & ancianis populi ipſis ptāte capitaneo & ancian. ſtātib⁹ ſemp i ipſo cōſilio vt ſupra dicta eſt de ptāte.

¶ De literis que mituntur comuni Alexan.

ITem ſtatutum eſt ꝙ omnes litere que mittentur communi Alex. ſiue poteſtati & capitaneo pro communi Alex. aperiantur in pñtia dominorū poteſtatis capitanei & ancian. vel aliquorum ipſorum ancianorum & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod poteſtas non poſſit facere conſilium ſine voluntate ancia: populi.

ITem ſtatutū eſt pciſe & ſine tenore ꝙ ptās in quibuslibet negotiis ſiue factis in quibus ſeu de quib⁹ vult habere cōſiliū publicū vel priuatū anteq̄ faciat conſiliū pulſari vel requiri & anteq̄ aliquē tractatū habeat cū aliq̄ pſona de Ale. loquat cū capit. & ācianis populi vel cū maiori pte ſimul exiſtentū & eorū cōſiliū habeat ſup eo de quo cōſiliū facere voluerit publicū vel priuatū & ſecundū ꝙ ipſis capit. & ancianis populi vel cum maiori pte ſimul exiſtentū & eorū cōſiliū habeat ſup eo oib⁹ vel maiori pti ipſorū placuerit faciat de cōſilio faciēdo vel nō faciēdo & ſi eis videbit cōſiliū faciēdū & teneat ptās eorum voluntatē ſequi & ſcribi facere poſtā cum cōſilio ancianorū & volūtate.

& ꝙ capetaneus & anciani vel ſaltim medietas ipſorū ſemp debeant intereſſe oibus conſiliis publicis & priuatis & ſi poteſtas cōtrafaceret in aliquo poſſit & debeat ſindicari [illegible] qualibet vice in lib. xxv. & conſiliū contra hanc formam factum non valeat ipſo iure ſine tenore.

¶ Quod poteſtas teneatur facere conſiliū qñ ei fuerit denunciatū p ancianū populi.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore ꝙ ſi p capitaneū & ancianos populi vel per maiorē partē ipſorū denūtiatū fuerit [illegible] vel denūciatū fuerit [illegible] ptāti ꝙ faciat cōſiliū publicū vel priuatū ſup aliquo negotio vel facto teneat ptās ipm cōſiliū facere ſcribendo [illegible] ſicut ipſis capitaneo & ancianis vel maiori parte ipſorū videbit & requirendo Inde conſiliū & reformando & etiā exequēdo ad voluntatē dictorū capiti & ancianorū vel maioris partis id totum quod inde reformatum fuerit.

¶ Quod aliquis de conſilio nō veniat corā poteſtate ſine licentia ⁊ de verbis indecentibus dictis in conſilio.

ITem ſtatutum eſt quod aliquis de conſilio habuerint verba indecentia in conſilio & [illegible] ptās [illegible] ꝙ veniant coram eo ꝙ aliquis alius de conſilio non debeat venire [illegible] ſine licentia poteſtatis & ſi quis contrafecerit amittat pro banno lib. x. & hoc capitulum legatur ſemel in menſe ſine tenore.

¶ De conſilio atendendis.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ptās teneatur attēdere & obſeruare illud ꝙ ſtatuerit conſiliū vel maior pars conſilii & executioni mandare ſine tenore niſi iuſta cauſa & euidēs vtilitas communis appareret & tunc pro vtilitate communis & iuſta cauſa iterum poſſit facere conſilium licet alias eſſet factum conſilium.

¶ De non reuelando conſilium ſecretum inimicis Alexandrie.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ſi [illegible] cōis Alex. aliquid cōſiliū publicū ſeu ſecretū manifeſtauerit [illegible] inimicis cōis Alex. amittat pro bāno libr. de. p qualibet vice. Q[illegible] poterit & ſi [illegible] poterit capite puniat & hoc intelligatur [illegible] cōſilio [illegible] preceptum fuerit p ptā [illegible] ſecretum de quo precepto ſemper precipiatur & fiat ſcriptura publica in libro cō. s.

¶ De expellēdo de conſilio illū pro quo conſiliū factū fuerit ⁊ propinquos ipſius.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās faciat exire illū de conſilio factū cuius ponendum erit ſiue poſitum fuerit in conſilio & patrem & auum & fratres & nepotes & conſanguineos germanos & ſocerū & generū & leuitē. Eodē modo intelligatur in ptatem & in oibus & ſingulis de familia ſua vt exire debeāt cōſiliū cum ſuis iudicibus & militibus qñ factū eis vel alicuius de familia ſua poſitum erit vel ponetur in conſilio loco quorum remaneant in conſilio iudices iuſtitie & hoc ſine tenore.

¶ De conſilio pro foſſatis faciendo ⁊ de rippa foſſati non cauanda.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ptās teneat infra .viii. dies poſtq̄ intrauerit regimē facere cōſiliū de foſſatis aptandis citra tanagrū & vltra tanagrū & totū id ꝙ inde placuerit cōſilio teneatur obſeruare ſine tenore & ſi aliquis exportauerit vel exportari fecerit ſeu cauauerit vel cauari fecerit de terra riparum foſſati [illegible] vel extra citra tanagrum vel extra tanagrum ſoluat qualibet pro banno pro quolibet plauſtro ſol. lx. & ſi cum beſtia ſolidos. xx. pro qualibet beſtia & qualibet vice & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem banno & hoc capitulum legatur in prima cōcione quā ptās fecerit vel q̃ citius melius preconicetur p ciuitatem & teneatur ptās bis vel ter in ſuo regimine cū ſapientibus quos ſecū habere voluerit inquirere perſonaliter muros ciuitatis citra tanagrum & vltra tanagrum & ſi inuenit aliquem vel aliquos dānificantes vel dānificaſſe muros & foſſatum ſiue rippam foſſati ciuitatis vel bergoli teneatur eos compellere ad refectionem & reſtaurationem faciendam muri ſiue foſſati ſeu rippe ipſius arbitrio ipſius poteſtatis infra mēſem expenſis illorum q dederint dictum damnum & teneatur poteſtas inquirere quā ſubtilius poterit primoque fuerit damnum datum & hoc ſine tenore.

¶ Ordinamenta noua facta ſuper conſilii Quod quilibet veniat ad conſilium quando pulſabitur.

IN primis ſtatuit & ordinat dñs ptās ꝙ cum pulſabitur ad conſiliū quilibet de conſilio debeat venire ad ipſum conſiliū & ſtare ad conſiliū & nō ſeparare niſi de voluntate domini ptātis vel ſuorū iudicū vel militū ſub pena & banno ſol. v. ſi fuerit conſilium generale & ſi fuerit ſpāle ſol. ii pro quolibet vice in denariis numeratis. illud idem ſeruetur in illis qui adiungerentur ad conſilium quando cridaretur quod veniant ad conſilium & ſi aliquis adiungeretur ad conſilium ſecretum ſeu preciperet ex parte poteſtatis quod eſſet ad conſilium generale vel ſpeciale.

¶ Quod quilibet veniat ad conſilium antequā poteſtas ſurgat impendus.

ITem quod omnes de conſilio generali vel ſpeciali teneantur & debeant venire ad dicta conſilia antequam dictus poteſtas vel aliquis de eius familia ſurrexit ad proponendum conſilium ſub peñ. qualibet vice dñr. xii.

¶ Quod nullus veniat ad conſilium niſi ſit de conſilio.

ITem ꝙ nullus qui non ſit de conſilio generali vel priuato debeat venire ad dicta conſilia niſi fuerit requiſitus & qui cōtrafecerit ſoluat pro bāno quilibet & q̄libet vice lib. v. in denariis numeratis & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis.

¶ Quod nullus recedat de conſilio niſi prius lecta fuerit reformatio conſilii.

ITem ſtatuit & ordinat ꝙ aliquis de conſilio nō ſeparet de conſilio vel rectus impedibus donec reformatio conſilii fuerit lecta ſine licētia dñi poteſtatis & qui contrafecerit ſtando rectus ſoluat quilibet & qualibet vice ſol. ii. & recedens ſine licentia ſol. x. & plus ad voluntatem domini ptātis & predicta & quodlibet predictorū intelligantur eſſe dicta & facta ad intellectum arbitrium & voluntatem domini ptātis.

¶ De verbis iniurioſis in conſilio non dicendi.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt ꝙ aliqs nō debeat in aliquo cōſilio publico vel priuato cū aliquo tenzonare vel verba iniurioſa vel animoſa vel incōuenientia cū aliquo vel cōtra aliꝙ dicere vel habere & q cōtrafecerit ſoluat ꝓ bāno ꝑ quolibet & q̄libet vice lib. x. & plus & minus ad volūtate ptātis habita rōne pſonarū & verborū & intelligat qs tenzonare vel verba iniurioſa vel incōuenientia dicere vel dixiſſe vel humiſſe ad volūtatē arbitriū & itellectū dñi ptātis vel ei⁹ q eſſet loco ipſius i dicto cōſilio.

¶ De non loquendo cum aliquo donec conſiliatorum erit ad arengleriam.

ITem ſtatutum & ordinatū eſt ꝙ cū preponitur poſta conſilii & qñ conſulit quilibet debeat tacere donec prepoſta poſita fuerit & lecta & donec ille qui conſulit deſcenderit de arengleria vel conſuluerit vel finierit dictum ſuum ſub pena & bāno dñr. xii. in denariis numeratis totiens contrafactum fuerit & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis inſpecta qualitate facti.

¶ Quod aliquis ſtet ſuper ſcalis vel ante hoſtiū pallatii qñ conſiliū eſt congregatū.

ITem percipit & ordinat ꝙ qñ pulſabitur cōſiliū gñale & ipſo durante donec finitum & ſeparatū fuerit nō debeat ſtare in ſcalis vel ſup ſcalis vel ante hoſtiū palatii & qui cōtrafecerit puniatur quilibet in ſol. ii. in denariis numeratis & ꝙ tubatores & ſaltarii debeāt illos capere & denūciare dño ptāte vel ſuo iudici ſub pena & banno dñr. xii. pro quolibet & qualibet vice & q̄libet poſſit eſſe accuſator ad ſuā volūtatē.

¶ De non conſulendo niſi ſuper eo quod continetur in poſta

ITem ſtatuit & ordinat ꝙ aliquis non debeat nec preſumat dicerē nec conſulere in conſilio generali ſeu priuato vel ſpāli niſi tantum ſuper eo ſuper quo ſeu qbus prepoſta facta fuerit p dictū D. ptātem vel aliquem aliū loco ſui de ſua familia dicēdo & conſulendo breuiter ſuper prepoſta nec vagetur in dicto vel conſulendo niſi tantū in rōne reddendo & breuiter de eo ꝙ dixerit vel conſuluerit ſuper ꝑpoſta ſub peñ. in bāno ſol. xx. in denariis numeratis ſtatuto aliquo non obſtante & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis & totiens incidat in peñ. quotiens contrafieret.

¶ De non dicendo vel conſulendo illud quod conſultum eſt per aliquem alium.

ITem ſtatuit precepit & ordinat ꝙ aliquis non ſurgat ad dicendum ſeu cōſulendū id ꝙ dictū eſt vel conſultum eſſet p aliū ſed ſi quis conſulere voluerit non dicat id ꝙ dictum & conſultū eſt ſed de nouo breuiter addat & dicat ſuper ꝑpoſitis vel omnino aliud dicat q̃ per aliū eſſet conſultū ſub peñ & banno ſol. xx. in denariis numeratis aliquo ſtatuto non obſtante & plus & minus ad arbitrium domini poteſtatis inſpecta qualitate dicti aut facti & incidat in peñ. totiens quotiens cōtrafecerit & hoc ſemper interpretetur arbitrio domini poteſtatis.

¶ De guayta facienda.

ITem ſtatutū eſt & ordinatū ꝙ qui non iuerit ad guaytam vel miſerit ſoluat ꝓ bañ. ſol. v. niſi eſſet taliter infirmus ꝙ comode ire non poſſet vel niſi eſſet quando precepta fuit guayta extra ciuitatem & iacuerit in bergolium. Idem intelligatur in non venientibus ad conſilium & credatur eius ſacramento vel alterius pro ipſo.

¶ De non turbando vel impediendo aliquem arengantem.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt quod cum aliquis conſulit non impediatur nec appelletur per aliquam nec ei reſpondeatur in aliquo dum fuerit ſuper arengleriā vel alibi vbi [illegible] vel conſuleret nec turbet ei aliquis dictum ſuum ſub peñ & banno ſol. ix. in denariis numeratis & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis & ſi ex verbis illius qui reſponderet alicui arengāti [illegible] aliquis oriretur puniatur in lib. xxv. & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis inſpecta qualitate facti & temporatium ſoluendis in denariis numeratis totiens quotiens contrafactum fuerit ſtatuto aliquo non obſtante.

¶ De conſilio faciendo.

ITem ſtatutum eſt ꝙ poteſtas teneatur facere eligi de nouo cõſilium generale Alex. ita quod ſint numero in corpore ciuitatis quadringenti tantum & non plures qui ſint de melioribus & ſapientioribus ciuitatis & de capitibus domorũ ita ꝙ in vna domo vel ſtantibus ad vnũ panem & vinum non poſſit poni in ipſis quadringentis niſi vnus tantum qui conſiliarii quadringenti teneantur venire ad omnia conſilia generalia ſuper conſilio vero quod fieri debebit pro officialibus communis elligendis elligãtur conſilii ſexcenti ſimili modo ſcilicet quod addantur ducenti tam de villis & caſtalibus quam de ciuitate. Qui ducenti ſolum modo interſint conſilio quod fiet pro officialibus elligendis niſi preconizaretur per ciuitatem quod additio ducentorum venire debent ad conſilium generale qui elligantur per antianos populi & hoc faciat fieri infra .viii. dies poſtquam intrauerit regimen eodem modo eligatur cõſilium ſecretum quod ſit tantum numero centum de illis qui morantur in ciuitate quorũ cõſiliariorum tam generalis quam priuati ſit medietas populi & illi qui pro populo elligentur ſint conſiliarii populi & facta dicta ellectione & approbata ponatur incontinenti penes notarios campanilis & per ipſos exempletur ita ꝙ illud ſit autenticum & originale & in ipſis conſiliariis nullus poſſit addi vel mutari niſi ſecũdum quod eſſet ordinatum vel ſtatutum per formam conſilii & ſi quis adderet vel mutaret aliquod contra predictam formam ſoluat pro banno ſol. c. pro quolibet addito vel mutato & predicta omnia atendantur ſine tenore.

¶ Quod nullus Intret ſtangam cum Ius redditur vel quando conſilium eſt congregatum.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt quod nemo intret intra ſtangas vbi ſunt diſchi & redditur ius per d. poteſtatem vel eius iudicem vel milites ſine licẽtia domini poteſtatis vel ſui iudicis vel militis qui preerit illi diſco niſi eſſet officialis communis qui preeſſet illi diſco vel niſi eſſent iudices aduocati qui vellent facere ſcribi aliquid & qui contrafecerit ſoluat pro banno quilibet & qualibet vice ſol. ii. ſi fuerit ciuis & ſi foreſis fuerit dñr. xii. Cum autem erit conſilium poſtquam poſta conſilii legi incipit nemo veniat ad ſtangam diſchi vbi ius redditur per D. poteſtatem vel ſuum iudicẽ. ita quod ſtangas tangat & qui contrafecerit ſoluat pro banno ſol. v. & plus & minus ad voluntatem domini poteſtatis niſi eſſet de licentia domini poteſtatis vel ſuorũ iudicum vel militum.

¶ De ambaxatoribus non mitendis niſi de voluntate conſilij et de eorum ſalario.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ poteſtas non poſſit mittere Ambaſſatores ſine voluntate conſilii & non poſſit mittere vltra duos ſimul & ſi equitauerit poteſtas non poſſit ſimiliter ducere vltra duos ſimul niſi placuerit conſilio mittere plures & tunc poſſit mittere & ſecum ducere quot conſilio placuerit & dicti Ambaſſatores tantum debeãt habere ſoli xxv. pro quolibet & pro vno quoque die quo cubuerit extra iuriſdictionem Alexan. & pro ea die qua redierit ſi duxerit tres equos. Si vero duxerit pauciores habeat pro rata. Excepto quod ſi iret Iañ. ꝙ habeant vel habere debeãt ꝓ tribus equis ſol. xii. Iañ. & ſi cum minori quantitate trium equorum habeant pro rata dicti ſalarii. Si non fecerint ambaſſariam per noſtram iuriſditionem per diſtrictum debeãt tantum habere ſol. x. pro quolibet vno quoque die & ſi redierint illa die qua iuerit extra caſſalia ciuitatis Alex. debeant habere ſol. iiii. & ſi aliquis pro ambaſſatore iuerit ad dominum papam ſeu Imperatorem habeat ſol. xx. Aſteñ. & tantum plus quantum placuerit conſilio & non plus aliquo modo Nec illud capitulum poſſit remoueri vel caſſari per conſilium nec per arengum neq; precepto ſiue mandato alicuius perſone & teneatur poteſtas vinculo ſacramenti quibuſlibet ambaſſatoribus dare formam ambaſſate in ſcriptis & aliter non poſſit mitti ſine tenore.

¶ De non dando ambaſſatores alicui pro facto ſuo expenſis cõmunis.

ITem ſtatutum eſt quod poteſtas non poſſit nec debeat mittere ambaſſatores nec dare alicui perſone de Alex. vel ex Alex. expenſis communis Alex. pro facto illorum qui dictam ambaſſatam poſtulauerint vel cui neceſſarii fuerint excepto pro robaria ſeu pro depredatione facta alicui ciui Alex. in perſonis vel rebus ſine tenore & ſi quod capitulum contradiceret huic illud ſit caſſum & illud in ſuo robore perſeueret.

¶ De reddendo Ambaſſatas.

ITem ſtatutum eſt ꝙ ambaſſatores qui ibunt in aliquam ambaſſatam pro communi [illegible] qua reuerſi fuerint vel ſequenti teneantur & debeant reddere ſiue dicere ambaſſatam in conſilio publico. niſi eſſet talis ambaſſata que deberet dici in conſilio priuato & tunc eam reddant & dicant in conſilio priuato & teneatur poteſtas [illegible] conſilium & aliquis [illegible] Alex. non poſſit ire nec debeat habere vltra quatuor ambaſſatas in anno niſi eſſet quis procurator vel ſindicus vel arbiter & tunc poſſit ire pro communi quociens opus fuerit & quilibet debeat ambaſſatam ſcriptam [illegible] cum cõſilio poteſtatis vel ſui iudicis & illorum ſapientum quos ſecum habere voluerint ad faciendum ſcribi ipſam ambaſſatam & facere ſcribi debeat per quot dies ſteterit.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt quod dominus poteſtas teneatur & debeat infra menſes duos poſt introitum ſui.

PRIMO ſtatutum eſt ꝙ ſi quis vel ſi qua requiſitus vel requiſita fuerit pro aliquo maleficio vel occaſione alicuius maleficii & non venerit coram poteſtate vel illo ſub quo fuerit requiſitus vel requiſita ſi ſteterit per dies quinque & requiſitio [illegible] depredationis ſeu captionis vel occaſione dãni in beſtiis vulnere mortis vel alio modo vel in blauis iuuenis arboribus & aliis rebus iniurioſe tamen aut per dies. x. ſi fuerit facta requiſitio occaſione alicuius [illegible] nõ venerit ipſe vel aliquis ſufficiens reſponſalis pro eo habeatur pro confeſſo & perinde puniatur ac ſi illud maleficium feciſſet ſi in fortiam communis peruenerit ita [illegible] & confeſſum vel conuictam & [illegible] per quibus & de [illegible] confitentur [illegible] poteſtati vel illi ſub [illegible] Que requiſitio fieri debeat per nuntium communis ad domum in qua habitare conſueuit ille vel illa qui vel que maleficium dicitur commiſiſſe in aliquo [illegible] per literas communis [illegible] communis [illegible] vel ad domum [illegible] communis qui [illegible] requiſitus [illegible] delicto vel cauſa vel offenſione qui veniat ante poteſtatem vel ante illum ſub quo fuerit requiſitus vel requiſita & poteſtas vel eius iudex faciat ſcribi in libro notariorum ad hoc deputatorum quod taliſ eſt requiſitus vel requiſita pro tali maleficio per talem nuncium communis vel literas vt ſupra & litere locum habeant ſolum in habitantibus extra ciuitatem & ꝙ de ſingula perſona dicitur de communitate & vniuerſitate requirenda & requiſita ſimiliter intelligatur & obſeruetur & ſi non venerit infra quinq; aut decem a die banni dati vt ſupra de ſingultur ptās vt dictum eſt habeat pro firmo & pro confeſſo ad maleficiū offeñ. & delictum & ꝙ de illo maleficio & bāno non exeat niſi bannum ſoluerit ꝙ in capitulo continetur ſecundū qualitatē illius maleficii offeñ & delicti & ita faciat legi in brolieto cōis iuxta ſcalas palati bannum ꝙ dari faciat. Que requiſitio tota ſcripta ſit in libro communis & ſi in datione dicti banni hec non fuerit obſeruata non valeat ipſum bannum nec habitum pro confeſſo ſi oppoſitū & annullatum fuerit bannum non valere occaſione predicta tempore regiminis poteſtatis ꝙ dederit ſeu dari fecerit dictum bannum & ptās & eius iudex qui preerit officio malleficiorum in banno damnis maleficiorum teneantur obſeruare totam predictam ſolemnitatem & ſi non fecerit amittat de ſuo ſalario de quibus & a quibus cōe ſit abſolutum & ſi predicta nō fuerit oppoſita ante exitum regiminis poteſtatis qui dederit ipſum bannum non poſſit poſtea cōtra ipſum bannum aliquid opponi vel allegari ſed ipſum bannum valeat & teneat ac ſi predicta alia omnia forent totaliter obſeruata ſi vero in datione dicti banni predicta fuerint obſeruata valeat ipſum bannum & bannitus pro confeſſo habeat vt ſupra & omnia preſumantur ſolemnitatis acta & teneantur notarii ſuo ſacramento quandolibet banno maleficiorum ꝙ lector poſtquam incontinenti ipſum legerit exemplare & ſcribere in vno libro qui ſemper ſtare debeat penes notariorum campanilis ita ꝙ ſi bannum modo aliquo cancellaretur non valeat cancellatio p cancellato nec habeat niſi cancellatum fuerit ipſo libro qui erat penes notariorum cāpanili qui notarii vel alter ipſorum teneantur & debeant ſub vinculo ſacramenti & ſub penis & banno ſolidorum .xx. pro qualibet vice omni ebdemoda bis ad minus a iudice mallorum & eorum notariis banna que data & lecta fuerint per ipſos notarios campanilis ſtare debeat & ipſis notariis campanilis vel alteri eorum notarium malleficiorum ſub dicta pena in dicto libro ipſo ſcribere teneatur & hoc ne circa ipſa banni fraus aliqua comitti poſſit ſi vero infra predictas quinque vel decē dies vt ſupra dicitur venerit ſtare mandatis poteſtatis ſoluat & ſoluere debeat & ab ipſo teneatur exigere poteſtas pro quolibet die ipſorum per quas ſteterit ſi non venerit a die banni dati ſtare mandatis poteſtatis ſoldos viginti quos ſoldos viginti dictus poteſtas vel eius iudex ſolui facere teneatur clauari communis incontinenti in ipſa die vel ex notis campanilis ita ꝙ dicta banna data non poſſint cancellari niſi prius ſolutis dictis ſoldis viginti vt ſupra niſi ſteterit quod veniat paraſola poteſtatis vel iudicis vel militis vel vicarii ita quod alia de cauſa non poſſit vllo modo detineri nec impediri per poteſtatem vel alium magiſtratum communis ſeu p aliā perſonam donec ſteterit cauſa faciendi deſeñ. dicti maleficii offeñ. vel delicti eo ſalvo quod predicta requiſitio & ſolennitas non obſeruetur in extraneis perſonis que offeñ. in alex. vel diſtrictum que poſſint banno & banno valeat & ſi requiſiti eſſent ad domos eorum proprias & vbi morantur dummodo publice requirantur & preconicentur in palatio communis ad arengleriam & eodē modo fiat preconizatio & requiſitio per nuntium communis de omnibus ciuibus & diſtrictualibus communis Alex. qui non reperirentur habitare vel habitationem habere in ciuitatis Alexand. vel diſtrictu vel qui eſſet banna quia que preconizatio & requiſitio perinde valeat ac ſi perſonaliter vel ad domum propriam eſſent requiſiti & hec oīa & ſingula ſint preciſa & ſine tenore debeant obſeruari.

Quod nemo poſſit condēnari aliqua de cā niſi prius pſonaliter fuerit requiſitus.

Item quod nemo poſſit nec debeat banniri vel condemnari aliqua de cauſa niſi prius fuerit requiſit⁹ perſonaliter ſi inueniri poterit alias ad domum ſuam vel ad

locum in quo magis conſueuit morari vel p lrās cōis ei miſſas ad domū vbi morari conſueuit vel requiſitus ad arengheriam ſi nō reperiretur habere habitationem in Alex. vel [illegible] vel [illegible] bāni cōis & requiſitio ſcribat in libro cōis, alioquin ſi bañ dāt vel condēnatio fuerit ſine requiſitione nō valeat ipm bañ vel condēnatio exceptis in ſaltatus & officialib⁹ cōis occaſione ſui officii, & hoc totum p[illegible] & ſine tenore.

De nō petendo maiorem ſecuritatem q̄ in Capitulo continetur & de ſanda condemnatione vel banno.

Item ꝙ poteſtas vel milites ſui vel iudices non poſſint punire vel bañ imponere nec [illegible] nec condēnare nec ſecuritatē petere nec P. aliꝙ facere aliquo modo [illegible] continetur in ſtatutis cōis vel [illegible] capitulo [illegible] vel ordinamento [illegible] contradicente [illegible] & ſi contra fecerent [illegible] ad totum ꝙ ex[illegible] capituli vel [illegible] & teneatur [illegible] ad totum ꝙ [illegible] capituli & contra [illegible] de ſuo proprio [illegible] condemnauerit vel [illegible] capituli vel contra [illegible] & eius poteſtatum ſui regiminis [illegible] & debeat [illegible] & p hoc detineri donec illud reſtituerit & hoc totum ſine tenore.

De non detinendo aliquem contra ſuam voluntatem niſi in maleficio & aliis certis caſibus.

Item quod nec poteſtas nec ſui iudices vel milites vel aliquis de ſua familia debeat [illegible] Alex. perſonaliter capere & detinere cōtra ſuam voluntatem niſi eſſet [illegible] bāniī vel niſi eſſet homo male vel niſi eſſet accuſatus de aliquo malleficio vel inculpatus vel teneretur ſoluere [illegible] vel aliquā aliā pecuniā vel [illegible] cōi vel niſi eſſent [illegible] occaſione [illegible] ipſum [illegible] ſecuritatem poteſ[illegible] ſaluo ſemp ꝙ in omnibus malleficiis in quibus [illegible] pena corporalis [illegible] imponi & nō pecunia [illegible] non poſſit detinere [illegible] voluntatem [illegible] requiſitus & alter nō & ſi aliquis fuerint detentus p ipſos debeat [illegible] vel in carceribus cōmunis [illegible] ditis vel obligatis & non aliter cōtra volūtatē detēti ſaluo ꝙ ſi pſona [illegible] liceat poteſtati & familiaribus [illegible] Domino Poteſtas Iudices & milites ipſius vinculo ſacramenti.

Quod poteſtas nō poſſit prorogare terminum bānitis vel condemnatis niſi Iuſta cauſa.

Item quod ſi aliquis fuerit bānitus vel condēnatus per poteſtatem vel eius iudices [illegible] terminum quinque dierum vel decem qui datur bannito vel condemnato non poſſit prorogari niſi iuſta de cauſa vel iuſto Inpedimento interueniente & tunc liceat ei prorogari per tres dies vltra dictum terminum

De non banniendo illum qui ſe in fortiam, Comunis ponendo voluerit.

ITem quod ſi poteſtas precepit alicui vel det fideiuſſores vel manuleuatores ſeu aquittet aliquam formam pecunie aliqua de cauſa clauariis comunis & ille non poſſit vel nollit dare fideiuſſores vel manuleuatores vel acquitare clauariis ſicut ei fuerit receptum a poteſtate vel eius nuntiis & ille velit in fortiam comunis & poteſtatis ſe ponere & remanere donec cognitum fuerit vtrũ comiſſerit illam offenſam vel delictum de qua vel de quo fuerit accuſatus aut non, poteſtas non res vel non aquitauerit predictam pecuniam. & teneatur differre de facto predicto ſiue cauſa infra vnũ menſem & vltra dictum tempus non poſſit detinere vel proceſſum aliquẽ facere.

¶ Quod bannitus de malliſitio non admitantur ad teſtimonium, nec audiatur de Iure.

ITem ſtatutum quod bannitus & condennatus ex malleſitio quod ſit vere malleficium non admitatur ad teſtimonium nec ad honorem vel officium pro comuni nec ſuis cauſis vel alienis audiatur de iuſtitia in agendo vel defendendo ipſe vel alius pro ſe vel pro eo vel alius cui iura ceſſerit poſt malleficium comiſſum donec in bãno vel condemnatus extiterit. Idem obſeruetur in eo qui non venit ad iuſtitiam vel qui ſoluit iudicaturam videlicet quod non fiat ei iuſtitia in cauſa pecuniaria vel ciuili tan in agendo quam in defendendo niſi prius dictum bannum ſoluerit. Idem intelligatur in omnibus aliis qui non ſoluerunt ſiue non ſoluerint fodra datia & colectas ſeu impoſitiones comunis Alex & hoc ſine tenore, & legatur omni menſe hoc Capitulum in Conſilio.

¶ De requiſito cauſa teſtificandi ꝛ non veniente puniendo.

ITEM Quod aliqua perſona de Alexandria, vel diſtrictu, requiſita fuerit coram poteſtatem vel eius iudicibus vel militibus ipſius vel aliquo ex eis de precepto ipſorum vel alicuius eorum occaſione teſtificandi ſub aliqua denunciatione vel requiſitione & venire contempſerit. ſoluat pro pena & banno qualibet perſona & qualibet vice qua ſic ſpreta fuerit requiſitio libras decem & minus etiam inſpecta qualitate facti & nihilominus venire & teſtificari teneatur, & ſufficiat ad requiſitionem teſtis cierũ trium cõparationis terminis aſſignari & plus & minus viſa negotij qualitate.

¶ Quod Poteſtas vel Iudex interſit ad recipiendos Teſtes ſuper Rixas.

ITEM Quod poteſtas vel eius Iudex debeat intereſſe ad recipiendos teſtes ſuper rixis & malleficiis cũ ſcriba ſine tenore. & ſi conſtiterit poteſtati vel Iudici ipſum ſcribam reuelaſſe dicta teſtium ante publicationem ipſorum teneatur poteſtas vel eius Iudex ipſum ſcribam punire ac ſi dolum & fraudem in officio comiſiſſet.

¶ Quod Poteſtas ſiue Iudex poſſit Inquirere, ſuper qualibet Malleficio.

ITEM Vt proceſſibus domini Poteſtatis Alexandriæ & ſuorum Iudicum qui fuerit ſuper officio mallificiorum opportunis fauor & fauoribus opportunitas impẽdatur & ne deffectu aliquo in illis occurente deficiat iuſticia ſed potius omni ſallo detecta velamine in medium eluceſcat. Statutum eſt quod dictũ poteſtatem & iudicẽ ipſius poſſit licite & debite ſuper quolibet malleficio tam pro Inquiſitione ipſius Iudicis ex officio domini poteſtas formata vel formãdam quam ꝑ denũciationem aliq̃ ſibi datam vel dãdam ꝓcedere & ꝓceſſus quoſcũq; legitimos facere contra incalpatos vel denũciatos ex ipſo malleficio tam ꝑ dicta teſtiũ receptorum ex officio dicti iudicis ſub titulo inquiſitionis q̃ poteſtas denunciatione [illegible] ſecundum quod ipſo poteſtati vel dicto iudici viſũ fuerit expedire nõ obſtante aliquo iure legali vel ciuili. Et eo ꝑcipue nõ obſtante q̃ dicta teſtiũ receptorum ꝑ denũciationem cõtra aliquem [illegible] dictis teſtium receptorũ ex officio [illegible] ſuper [illegible] cauſa [illegible] poteſtatis [illegible] ꝓcedere per inquiſitionem [illegible] & dicta teſtium receptorum ſuper inquiſitione valeant ſup denunciatione [illegible] nihilominus poſſit poteſtas & iudex malleficiorum procedere ꝑ inquiſitionem ita q̃ [illegible] denunciatione vel in [illegible] poſſit ꝓcedi ꝑ poteſtatem vel iudicem malleficiorũ ſecundũ q̃ eis vel alteri eorum videbitur melius ꝓcedendũ ſalno q̃ [illegible] denunciatio vel acuſatio facta fuerit de aliquo vel aliquibus ꝑ aliquo malleficio Quod poteſtas & iudex teneantur & debeant ꝓcedere ſuper illam denũciationẽ vel accuſationem tantum & ꝑ modum inquiſitionis & condemnare vel abſoluere facere & dicta denunciatione vel accuſationem & ab officio inquiſitionis modis omnibus deſiſtere & ſi aliter procederent in inquiſitione vel cõdenatio non valeat nõ obſtãte cõtentis in dicto capitulo ita tamẽ q̃ ſi poteſtas vel iudex ꝓcederet ꝑ modũ inquiſitionis cõtra aliquem vel aliquos q̃ teneatur in dicto ꝓceſſu formam iuris atendere & obſeruare in omnibus & ꝑ omnia alioquin ꝓceſſus nõ valeat ipſo iure.

¶ De Inquiſitione non facienda ſuper malleficio verbis ſolis comiſſo.

Item quod per dominũ poteſtatem vel eius iudices non poſſit fieri aliqua inquiſitio de aliquo malleficio comiſſo vel facto verbis tantum niſi verba fuiſſent coram domino poteſtate vel iudicibus vel militibus ipſius vel aliquo eorum vel coram domino capitaneo vel ancianis & quatuor vel ſupra de ipſo fieret denunciatio vel in platea ſeu palatio aut domibus comunis.

¶ De defenſione in Criminali cauſa, non admittendo.

ITEM Quod in aliqua cauſa criminalis que verti contingat coram poteſtate vel iudice malleficiorum non poſſit admitti ſeu interuenire procurator ſeu defenſor ad reſponſionem ſeu litis contractis factam per principalem perſonam incalpatã ad aliquam exceptionem dilatoriam declinatore vel peremptoria proponendã & ſi oppoſita fuerit ad bañ & ſententiis nichilominus procedatur niſi ſecundum quod de iure opponi poteſt vel niſi propria pro qua & cet. cuius procederetis vel cauſa ſeu quomodo ciſſent eſſent bañi de malleficiis vero in quibus caſibus procurator vel legitimus defenſor interuenire.

¶ De Defenſione Danda.

ITEM Quod aliquis vel aliqua non poſſit condemnari vltra quantitatem ſoldorum ſexaginta niſi prius data ſibi defenſione decem dierum, de quãtitate ſoldorũ ſexaginta vel infra det defenſio ſaltim triũ dierũ Ita ꝙ denũtiatio defenſiõis ſit ſcripta in libro cõis. & cuilibet cui dabitur defenſio teneatur poteſtas Iudices & milites ipſius mittere ſeu mitti facere ſcriptũ ꝙ det ei pſonaliter vel ad domũ ipſius ſiue in qua habitat In quo ſcripto cõtineat ei quã inculpat⁹ eſt & ſup quo debet facere ſui defenſionẽ. Excepto ꝙ ſi condemnatio fuerit facienda ſoldorũ ſexagita & infra ſatis erit ſi p poteſtatem vel Iudicẽ vel militẽ pcipiatur pſonaliter illi qui facere debuerit ſuam defenſionẽ vt eã facere debeat infra tertiã diem ſine eo ꝙ det vel mittat in ſcriptis vel ſi pſonaliter non fuerit mittatur vt dictũ eſt ipſa defenſio, & exceptis bañ & condemnationibus datis & factis p contumaciã & Iuſtitie etiã & cõſiliorum publicorũ & priuatorũ p qb⁹ nõ teneatur mittere ſcriptũ defenſionis, ſed teneatur p condemnationes cõſiliorũ vtſi ꝙ ſi ipſa defenſio facta pre contumacia p loca cõſueta ſono tube & voce pconis. & cõdẽnatio aliter facta nõ valeat ſed ſit ipſo Iure nulla. & hoc ſine tenore & totũ cõtineat ſub ſacramẽto poteſtatis.

¶ Quod Poteſtas ⁊ eius familia teneatur dari facere in ſcriptis, ſi requiſit⁹ fuerit denũciatio noĩa denũciantiũ ⁊ pceſſum.

ITEM Quod põtas & eius Iudices & milites teneatur & debeãt dare ſeu dari facere in ſcriptis nomina illorũ qui accuſabũt vel denunciabũt & accuſationes ſeu denũciationes quas facient & titulũ inquiſitionis ꝗ fieret p põtatem vel eius Iudices, & dictã accuſatoris ſeu denũciatoris & titulum accuſati vel denunciati vel ei⁹ cõtra quẽ inquiſitum eſſet p officium & etiã teſtiũ qui recipietur ſup ipſis accuſationib⁹ vel denũciationib⁹ ſeu inquiſitiõib⁹ & pceſſum accuſato vel denũciato & illi cõtra quos erit facta vel fiet accuſatio & denũciatio ſeu inquiſitio ſemp & qñ fuerit requiſitũ ab eis vel ab alio p eis. Eo ſaluo ꝙ ipſe põtas vel alius aliquis de ſua familia nõ debeat ei dare vel dari facere noĩa teſtiũ receptorũ p officium in maleficiis vel occaſiõe maleficiorũ ſimul cũ dictis eorum dicta vero ipſorũ teſtium ſine nominib⁹ & noĩa ſine dictis, & ipſam inquiſitionẽ & dẽũciationẽ vel acuſationẽ & totũ pceſſũ ꝗ fieret in pdictis ſeu factũ eẽt teneãt & debeãt illis dare contra quos teſtes recepti fuerint ſi ea pecierint, & pdicta oĩa & ſingula in pñti ſtatuto contenta intelligant & obſeruent p põtatem & ei⁹ familiã ſi vn⁹ fuerit & ſolus denunciatus vel accuſat⁹ vel cõtra quẽ fuerit inquiſitio, Si vero plures fuerint nõ teneant ad predicta niſi omnibus cõparentib⁹ ad mandata cõis, & ſi aliqs ex illis comparuerit nõ etiã teneant niſi demũ bañ contumatiũ elapſo Interim tamẽ comparent & petenti defenſionis terminus nõ curat.

¶ De illo qui Dixerit Verba Iniurioſa alicui Ciui Alex. In Conſilio Ciuitatis, Alexandriæ.

ITEM Quod ſi aliquis dixerit verba iniurioſa alicui ciui Alex. in conſilio ciuitatis Alex. publico vel priuato facto in ciuitatis Alex. vel extra det p bañ lib. decẽ in denariis numeratis, & totidem ſi dixerit ad dominum poteſtatis vel capitanei, & alibi vbi poteſtas vel eius iudices vel milites vel capitanei vel anciani fuerit pro negotiis comunis. & ſi percuſſerit ita quod ſanguis exiuerit ſoluat pro banno libras ducentas In denariis numeratis & expellatur ille de conſilio ſiue extrahatur qui pcuſſerit & ſanguinem fecerit vt ſupra nec de cetero donec ſoluerit dictum bannum & vltra p vnum annum habeat nec habere poſſit pro comuni Alexandriæ aliquem honorem vel officium publicum vel priuatum. Si vero percuſſerit & ſanguis non exierit ſoluat pro bãno libras centum in denariis numeratis, & ſi inſultum fecerit & percuſſerit ſoluat pro banno libras vigintiquinq;, & ſi poſtquam condemnatus fuerit de aliquo ex predictis bannis captus fuerit & predicta banna non ſoluerit infra decem dies a die quo captus fuerit amittat vnum membrum, & ſi occiderit capite puniatur. Ita quod ei amputetur caput infra quindecim dies poſtquam captus fuerit & bona omnia ſua pueniat in cõi.

niſi fecerit hoc ad ſui defenſionem & cum moderamine inculpate tutelle tam in verbis quã in factis. & ſi capi non poterit ponatur in banno librarum quingentarum & de maleficio de quo bãno exire nõ poſſit nec eximi in perpetuum. & hoc totum atendatur ſine tenore. Quod capitulum factum fuit, M. CC. Inditione, V.

¶ Quod nullus dicat vel faciat Iniuriam alicui guide cõis Alex.

ITEM Quod nullus dicat vel faciat, iniuriã alicui guide cõis Alex. exercenti officium ſuũ ſub pena & bañ lib. vigintiquinq; ſi fuerit miles & ſi fuerit pedes lib. x. pro Iniuria dicta p iniuria facta ſoluat duplum & pl⁹ & minus ad volũtatem dñi põtatis in denariis numeratis.

¶ De illo qui fecerit vel dixerit Iniuriã, vel ferutam, vel aliquod maleficium in exercitibus.

ITEM Quod ſi aliqs dixerit Iniuriam alicui, vel fecerit ferutam vel inſultum vel rixam ſeu miſcleneam vel offenſionẽ aliquã vel furtum vel aliqꝺ maleficiũ in exercitib⁹ vel caualcatis ſoluat penas duplicatas que in ſtatutis Alex. continet in denariis numeratis. & plus & minus ad voluntatẽ põtatis inſpecta qlitate pſone & maleficij pro vt ipſo Domino Poteſtati videbitur.

¶ De illo qui irato animo dixerit verba iniurioſa alicui ciui Alex.

ITEM Si quis irato animo dixerit verba iniurioſa alicui ciui Alex. vocato ipſum cucurbitã vel pditorem vel piuriũ vel raptorẽ vel aliqꝺ oribile verbũ ſeu Improperij ſibi dicendo amittat p bãno ſoldos ſexaginta In platea maiori duplum.

¶ Qualiter ſit puniendus qui ſuper conciuem gladium leuauerit, vel qui percuſſerit in rixam vel extra.

ITEM Quod ſi quis in rixa vel cũ rixe ſiue occaſione rixe in Alex. vel in Iuriſdictione vel alibi ſ p aliquẽ ciuẽ ſiue cõciuem iniurioſe gladiũ ferreũ vel eneũ vel alteri⁹ materiei vel cultellum leuauerit dabit p bañ lib. v. & ſi pcuſſerit a collo inferi⁹ & ſi plagã nõ fecerit dabit pro bãno lib. xxv. in denariis numeratis quocunq; gladio percuſſerit telo vel armis & gladij teli & armorum appellatione intelligatur etiã [illegible] & ſi plagã fecerit a collo inferius de qua ſanguis exeat dabit pro banno libras quinquaginta in denariis numeratis, & ſi in collo vel a collo ſuperius dabit pro banno libras centum in denariis numeratis niſi fecerit omnia ſupraſcripta ad ſui defenſionem, & ſi fecerit ſeparando vel ſpartiendo vel pio iocum vel niſi fuerit minor quatuordecim ãnis, & hoc ſi in rixa fecerit ſeu percuſſerit.

¶ Si vero extra rixam aliquem medietate percuſſerit a collo inferius & ſanguis exierit dabit pro banno libras centum in denariis numeratis, & ſi in collo vel a collo ſuperius & ſanguinem fecerit dabit pro banno libras ducentas in denariis numeratis & ſi percuſſerit medietate a collo inferius & ſanguinem nõ fecerit dabit pro banno libras viginti quinq;. In collo & a collo ſuperius dabit pro bãno libras quinquaginta in denariis numeratis, & ſi Inſultum medietate fecerit & non percuſſerit dabit pro banno libras decem. Si vero in rixa hominem vel pede vel manu vel oculo vel naſo debilitauerit dabit pro bãno libras centum in denariis numeratis pro quolibet oculo & p quolibet membro. & ſi medietate extra rixam libras ducentas in denariis numeratis. Si vero oculum excuſſerit vel pedem vel manum vel aliquod aliud membrum abſcinderit in totum ſi quidem hoc in rixa factum fuerit ſoluat pro banno libras ducentas.

In denariis numeratis niſi minor fecerit xiiii. ānis vel niſi fuerit ad ſui defenſionē vel niſi fecerit ſeparādo vel parciendo vel piocū Si autē factum fuerit extra rixam & meditate ſoluat p bañ libras tricentas niſi fuerit minor quatuordecim ānorū Si vero In platea maiori vel in locum pro platea maiori intelectus ſiue habitis predicta facta fuerint ſoluatur duplum Et plateam Intelligimus citra beale & vltra & circa eccleſian maiorem & ipām eccleſiam vel porticus qui ſunt circa ipſam eccleſiam vſq; ad terminos ibidem poſitos pro cōmuni intra plateam & ſedimina platee coherentia & etiā porticus domorum & vias que ſunt circa plateam & maiorē eccleſiā vſq; in muros ſiue parietes ipārū domorū extra ipſos muros ſiue parietes & portic⁹ palatij veteris & abinde vſq; in plateā & via que vadit platea ante domū poteſtatiſ vſque ad domū paualionum & domū ſiue palatium cōis & porticus ſub quibus Iuſticia redditur & borlietum ꝙ eſt Iuſta palatium & domos omnes poteſtatis & curiam ipſorū domorū & ſedimia cōis cōtigua ipſis domibus Et ſic Intelligatur hic & vbique platea cōis nō in ſtatutis cōis vel populi de ea mentio habetur Et hoc idem tam in clerico q̄ in layco i clerico Intelligatur ſi habuerit vnde ſoluat de ꝓprio ſet nō de rebus eccleſie Et ſi nō habuerit vnde ſoluat de ꝓprio poteſtas teneatur accipere ꝑbendam ipſius & tenere in cōi donec ſoluerit dānum & expellatur de ciuitate Alex & Iuriſdictione Et ſi nō ſoluerit bañ predictum bāniatur de maleficio Et ſi capi poterit tā clericus q̄ laycus Infra mēſem poſtq̄ captus fuerit ſi non ſoluerit ſupſcrita bañ amitat pedem vel manum Et ſi capi nō poterit bona ſua publicentur & ꝑueniāt in comuni Et hec omnia ſupſcrita & ſingula poteſtas ateneatur atendeř & obſeruare ſine tenore Salua libertate eccleſie in omnibus.

¶ De illo qui percuſerit conciuen in collo ⁊ acollo ſuperius palma vel pugno;

ITEM quod ſi qs in aliquo loco cōciuē Iniurioſe In collo & a collo ſuplus palma vel pugno vel alio modo ſine gladio percuſſerit aut p capillos apiliauerit det pro bāno libras vigintiqnque & tantum minus quantum viſum fuerit poteſtati Inſpecta qualitate perſonarum inferentis Iniuriam vel percucientis & ſuſtinentis ſiue recipientis Iniuriam & qualitatem illate Iniurie & percuſſionis Intelligatur dicta pena & ſufficiat pro omnibꝯ pugnis & palmis & aplicationibus capillorum factis in vna & eadem rixa & in vno & eodem Inpetu Et ſi a collo Inferius palma pugno Vel calcibus det pro banno libras decem in vna & eadem rixa vt ſupra Et predicta ſi faceret in platea maiori vel in locis ſuperius denotatis pro platea ſoluat duplum exceptis patribus & auis & proauis & filiis emancipatis & filiis in poteſtate conſtitutis & ablaticis fratribꝰ & ſororibꝰ & patruis auūculis & nepotibus & filiis fratrū & filiis ſororū & aliis cōſanguineis germanis & eorum filijs & domeſtica pſona & familiari & matř & filiabꝰ omnibus & nuri & pronuri & marito vxore & mulieribus omnibus inter ſe & in quacunque parte perſone ſe percuſerint niſi gladio ſe vlneraret In quo cauſa bene cernatur ac ſi maſculi feciſſent & niſi fecerint ad ſui deffenſionem. que defenſio ſit cum moderamine Inculpate tutelle. vel cauſa diuidendi rixam vel piocum vel niſi ſit tutor vel curator illi.

ITem ſi a collo Inferius palma vel pugno percuſerit det pro banno libras decem. & ſi calce percuſerit det pro banno libras xxv. & ſi in platea duplum & in locis ſupſius denotatis pro platea exceptis ſupraſcriptis exceptatis & niſi fuerit minor quatuordecim anorum qui non teneantur in aliquo de predictis caſibus. & hoc locum habeat in ciuilibus. ciues Intelligimus & vbique eos qui expendunt pro comuni, & ſoluunt Fodrum pro comuni & fuerit in ſcriptis extimi comunis, & omnes eos qui de Iure poſſunt & debent ciues appellari. ſi vero nō ſoluerint Fodrum pro comuni Alexañ, nec ſunt de Alexañ, Sed habitauerint in Alexañ, vel Iuriſditione per ſex ānos & aliquis eum percuſſerit & fecerit Sanguinem ſiue non vel eum Interfecerit ſoluat

bampnum vt in capitulo loquente de eo qui non ſit ciuis ſecundum diſtinctionem que in ipſo capitulo continetur niſi fuerit minor, xiiij. annis. Saluo capitulo de homicidio facto in ciue non habitante in Alexandria.

¶ De illo qui Percuſſerit aliquem, vel Inſultum: fecerit, ſeu Occiderit, Vocatum ad Conſiliū Publicū vel Priuatū.

ITEM Qnod ſi qnis in nocte percuſſerit vel inſultum fecerit ſeu occiderit aliquem de Ciuitate vocatum ad conſilium publicum vel priuatum, vel qui ad conſilium publicum vel priuatum iret vel rediret ſeu in ipſo conſilio ſtaret vel regſitum vt veniat ad poteſtatem vel capitaneum in Ciuitate Alexandriæ, vel alibi eſſet precepto, Poteſtatis vel Capitanei vel Iudicis, vel Militis Poteſtatis. vel Seu inde

rediret ſi ille percuſſus fuerit inde mortuus, puniatur percuſſor Ita quod ei caput amputetur & bona eius perueniant in comūe & publcata permaneant donec vixerit ipſo vero mortuo perueniant ad heredes tam ex teſtamento quam abinſteſtato. Si vero inde non moriatur puniatur ac ſi in platea percuſiſſet, & ſi aſſalitus fuerit & non pcuſſus puniatur qui aſſalti fecerit ac ſi in platea aſſaltin feciſſet. Item Intelligatur inuocatis per capitaneum populi vel ancianos ſeu precepto ipſorum ad cōſilium populi publicum vel priuatum & eodem modo puniatur offenſor vt ſupra. & hoc locum etiam habeat in eo qni percuſſerit vel inſultum fecerit ſeu occiderit aliquem euntem ſtantē vel redeuntem ad aliquem ignem poſitum vel accēſum malo modo in ciuitate Alex. vel diſtrictus ſeu Iuriſditione, cauſa extinguendi vel adiuuandi dictum ignem, & hoc totum Imperpetuum atendatur ſine tenore.

¶ De auctore rixe Puniendo:

ITEM Si quis fuerit auctor alicuius rixe In qna homicidium perpetratū fuerit det pro banno ſi verbis & ſine gladio auctor fuerit libras quinquaginta in denarijs numeratis, & ſi cum gladio fuerit auctor det pro banno libras centum, in denarijs numeratis, & in platea duplum & in locis ſuperius pro platea denotatiſ. & ille qui fecerit homicidiū puniatur vt in capitulo de homicidio contineť, niſi fuerit minor quatuordecim annis, Si vero in ipſa rixa non fieret homicidium ſed ferita de qua ſanguis exeat det pro banno libras viginti quinq; in denarijs numeratiſ, & ſi ſanguis nō exierit libras decem, & qui ipſe feritas fecerit puniatur ſecundum formam capituli ſuperioris quod Incipit. Item ſi quis in rixa & cet. Et ſemper auctor rixe ſoluat duplum ſi predicta fuerint in platea vel in locis platee ſuperius denototiſ.

¶ Quod Poteſtas, Iudices, ⁊ Milites, ⁊ Conſules, Iuſticie, poſſint Inponere, bannum rixantibus.

ITEM Quod ſi Poteſtas, vel Iudices, vel Milites, ipſius vel Cōſules Iuſticiæ, ſuperuenerint alicui rixe que fuerint in Ciuitate vel in diſtrictu vel in aliqua Caualcata vel Exercitum inter Homines Alexandriæ, & eius diſtrictus poſſint Inponere bannū & penam & mulctam ſuper rixantes & eos qui interfuerit arbitrio ſuo ſecundū quod melius ei videbitur. & eam penam vel bānum & mulctam & illa ordinamēta q̄ quas ordinauerint ſtatuerint vel Inpoſuerint ſub rixa illa vel occōe illi⁹ rixe aliqt ꝑpetuo aliqb⁹ vel inter aliquos ratū eſt firmū pmaneat. Itē obſuet de quolibet ꝑ̄ēt alicubi ordinat⁹ loco pōtat vel cōſiliū vel q̄ miſſ⁹ cēt ꝓ capitāeo aliquorū militū vel peditū

¶ Quod pōtas neq; eius familia percuciat aliquē de Alex.

ITEM Quod neq; poteſtas neq; ſui Iudices vel milites vel aliquis de ſua familia debeat aliquem de Alex. nec officialem nec ſaltariū percutere vel verberare vel ponere ad berlinas cū armis nec ſine armis niſi eſſent ī rixa vel ſturmo vel extra niſi eſſent in exercitibus vel caualcatis vel deſcheraret cum eſſemus in campis cū inimicis vel ſe partiret a confalone, & ſi aliquis ipſorum contrafecerit ſoluat pro banno lib. quinq;. & tantum diminuatur de ſalario ipſius poteſtatis Inſpecta qualitate perſone & ferute, & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod nullus debeat ire cum armis ad domo rixantium.

ITEM Quod nullus debeat ire cum armis ad domos ſiue domos illorū inter quos fuerint rixe. & qui contrafecerit ſoluat pro banno libras decem pro qualibet vice ſi fuerit pedeſtus & ſi equeſtus libras vigintiquinq;.

¶ De non currendo ad arma occaſione alicuius rixe.

ITEM Quod ſi aliqua rixa vel epiglācia fuerit inter aliquos homines vel pſonas in Ciuitate Alexandriæ, vel alibi intra Alexandriam vel campis ſeu vilis, caſſalibus aut locis diſtrictus Alex. quod nullus debeat currere ad arma, vel arma ſumere ſiue accipere, nec ire pedes vel eques ad ipſam rixam vel epiglanciam cum aliquibus armis ſiue armatus nec verſus illam partem, locum, villā, vel caſale, vbi rixa vel apiglancia fieret, vel diceret fieri, & ſi rixa fieret extra ciuitatem, debeat ire etiam ſine armis, & ſi quis contra predicta, vel aliquod predictorum veniret faceret vel iret, ſi vero fuerit eques ſoluat pro bampno lib. xxv. quilibet, & qualibet vice. & ſi fuerit pedes lib. x. in denariis numeratis, ita quod nulla compenſatio admittatur, Quam penam & bampnum Poteſtas teneatur exigere infra quindecim dies poſtquam ei, vel ſuo Iudici, vel militi conſtiterit aliquam contra predicta feciſſe, ſeu iuiſſe, vel veniſſe, & ſi ille qui contra predicta vel aliquo ipdictorum fecerit vel venerit non inuenitur ſoluendo, teneatur poteſtas infra tertiā diem poſt pdictos, xv. ipſum in bampno & pena ponere comunis vſq; in predictas quantitates lib. xxv. ſi fuerit eques vel lib. x. ſi fuerit pedes de quo banno non poſſit exire prius niſi ſoluerit ipſam penam & bannum in denariis numeratis. & hoc totum preciſe & ſine tenore, niſi predicta ſi fieret de mandato poteſtatis.

¶ De nō eundo in rixa cū armis in ciuitate vel diſtrictu Alex.

ITEM Si quis in rixa in Alex. vel in diſtrictu ſeu Iuriſdictione cum armis iuerit ſoluat pro banno libras decem, ſi fuerit pedeſter & ſi equeſter lib. vigintiquinq;, niſi fecerit parabola poteſtatis, & ſi poteſtas preconizari fecerit, vel preceperit quod aliq̄s nō vadat vel inde recedat poſſit auferrī vſq; in lib. qnqginta cōtrafacienti cuilibet.

¶ De nō exeundo ciuitatem vel locum aliquem cum armis, in offenſione vel defenſione alicuius.

ITEM Ad conſeruationem boni & pacifici ſtatus Ciuitatis Alex. & diſtrictus, Statutum eſt quod aliquis de Alex. vel diſtrictus vel alius vndecōq; ſit nō audeat nec pſumat exire ciuitatē Alex. vel villā ſeu locū aliquē eius ſeu diſtrict⁹ cū armis in offenſionē vel auxiliū alicui⁹ pſone vel vniuerſitatis abſq; ſpeciali licētia & expſſo mādato pōtatis vel cap. dicte ciuit. & q̄ cōfecerit ſi fuerit eq̄s det p ban lib. cc. & ſi fuit peds lib. c.

quas penas ſi ſoluere non poterit contrafaciens pedis amputatione multetur, & dñs poteſtas & eius Iudex hāc baylam & arbitrium inquirendi & procedendi cōtra quoſcūq; atemptantes vel facientes vel feciſſe notatos contra predicta & puniendi in habere & perſona vt dictum eſt. & hoc totum preciſe & ſine tenore ſtatuto alio non obſtante, & ad predicta diuulgent per ciuitatem & diſtrictum Alex. Infra qndecim dies introitus regiminis poteſtatis, & hoc capitulū factū fuit, M.CCC.VI. Indictiōe. 4.

¶ De nō portando vel habendo in rixa arcū vel baliſtam.

ITEM Quod ſi quis in rixa in ciuitate vel in diſtrictu ſeu iuriſdictione Alexādriæ arcum vel baliſtam portauerit vel habuerit det pro bāno lib. ducentas & tantum plus quantum in capitulis de feritis continetur, & ſi nō habuerit vnde ſoluat ponatur in banno de quo nō exeat niſi ſoluto & ſi haberi poterit manus eius abſcidatur ſi dictum bannum nō ſoluerit infra dies decem poſtq̄ captus fuerit & qui lapidem traxerit ſoluat pro banno libras decem.

¶ De nō extrahendo lapidem vel cutellum vel aliquid, aliud vnde nocere poſſit vel ocuneri ſeu domo.

ITEM Quod ſi aliquis Iniurioſe traxerit de turri domo vel belfredo lapidem vel cutellum vel aliquod aliud vnde nocere poſſit in via publica vel ſuper domum alicuius quod turris domus vel belfredum deſtruatur vſque in terram & fundamentum ipſius domus vel turris vel ſoluat dñs turris vel domus lib. centum in denariis numeratis p quolibet qui [illegible] Alex. de q̄ta domo vel turri vel belfredo, infra dies xv. a die condemnationis facte vel cōtingeret illam poteſtati pertraheret & eum in cuius fortia tenebat qui tradens eum [illegible] penam ſoluerit quā ſi nō ſoluerit in denariis numeratis amputetur manus eius vſq; ad dies decem poſtq̄ fuerit in fortia pōtatis traditus. Excepto q̄ ſi dñs turris forte aſſigitur vel oppugnaret ad domum ſuā vel turrim ſuam vel in q̄a habitat traheret ad ſui defenſionem ita tamen quod nō trahat ſuper domum alicui⁹ vel in curia alicuius niſi de domo illa vel de illa turri vel curia vel via ſibi traheretis vel offenderentur. & qui contrafecerit ſuſtinat predictam penā & pdictum bānum.

¶ De non extrahendo lapidem ſuper domum, vel in curiam alicuius vel cum arcu, vel cum baliſta.

ITEM Quod ſi quis traxerit Iniurioſe de nocte ſuper domum vel curſam alicuius lapidem ſoluat pro banno lib. xxv. & ſi cū arcu vel baliſta traxerit ſoluat libras quinquaginta etiam ſi non percuſſerit, & ſi percuſſerit det pro banno lib. centum & tantum plus quantum in capitulis de ferutis cōtinetur. & ſi bannum ſoluere non poterit ponatur in banno de quo non exeat niſi ſoluto banno & bona eius publicentur comuni Alexaudriæ, & ſi capietur man⁹ eius dextra amputetur niſi bannum ſoluerit ſupra dictum.

¶ De illo qui de nocte in hoſtio domus alicuius, dederit vel percuſſerit.

ITEM Si quis de nocte in hoſtio domus ſiue columnis vel porticus alicuius dederit vel percuſſerit gladio vel percuti fecerit det p bāno libras vigintiquinq;. & licet ei in domo cui⁹ lapides predicti fuerint vel in hoſtio ſeu colūne percuſſe fuerit vel cū arcu vel cū baliſta vel in domo tractū fuerit, phibere pugnā cōtra eū de quo dicit extra vel ſi vel ex trahi feciſſe. & ſi ille cōuict⁹ vel cōfeſſus fuerit de predictis vel de aliquo predictorum ſoluat bãnum predictum & omnes expẽnſas qua ille qui eum cõuincerit vel conuictũ fecerit. & ſi predictum bãnum & penam & expenſas ſoluere & reſtituere non poterit amitat pedem vel manum,

De modo puniendi qui ad domum alicuius iniurioſe iuerit cun armis,

ITEM Si quis ad domum alicuius iniurioſe cũ armis iuerit ſit in bãno libr, xxv, & ſi domũ vel curiã intrauerit vel colũnis vel in clauſuris percuſſerit actor audax ſi percuſſerit det pro bãno libras centum. & quilibet qui cũ eo iuerit & percuſſerit libras quinquaginta. & ſi capi poterit & nõ ſoluerit dicta bãna infra decẽ dies poſtq̃ capti fuerint amitat membru vnum pro quolibet. & ſi capi nõ poterit ponant in bãno lib. de malleficio vſq; in quãtitates predictas ſecũdũ ꝙ ſupius declaracte ſunt de quo nõ exeant niſi ſoluto bãno,

De incendio & igne furtiue poſito & vince inciſionem,

ITEM Quod poſuerit ignem in domo alicuius vel in aliqua alia re exiſtẽte in dicta domo vel curia ad q̃ iniurioſe iuerit det pro bãno libras quingẽtas in denarijs numeratis & damnũ ei datũ vel factũ ꝓpter incẽdium vel alio mõ in reb⁹ ipi⁹ emẽdet in duplũ ei⁹ ꝙ valerẽt res amiſſe vel deguaſtate. & ſi ſolueꝛ nõ poterit ꝑdictũ bãnũ & mẽdam & põtas eũ capere poterit: capite puniaꝛ itaq; ei amputetur caput infra decẽ dies poſtq̃ capt⁹ fuerit, & ſi hẽri nõ poterit ponaꝛ in bãnũ ꝑdicto lib. quingẽtarũ de maleficio & in quãtitate damni dati & extimati & in duplũ de quo nõ exeat niſi ꝑdicta ſoluerit. Eodẽ mõ tẽeat emẽdare damnũ datũ vel factũ vicino vel vicinis ꝑdicta occaſiõe. Si vero poſuerit ignem in aliq̃ re poſita extra domũ vel curiã alicui⁹ ſoluat ꝓ bãno lib. trecẽtas & emendet damnũ in duplũ & puniaꝛ vt ſup. Eodem mõ & forma puniatur ille q incendiũ fecerit furtiue de nocte ſeu inciderit vineã alicui⁹ vt dictũ eſt ſup. Hoc idem in omnib⁹ intelligaꝛ ponẽtib⁹ ignem malicioſe in q̃cũq; re quocũq; modo,

Quod nullus vadat armatus ad aliq̃ incendium.

ITEM Quod ſi in ciuitate Alex, de die vel de nocte cõtingerit ignẽ poni vel eſſe ꝙ abſit in aliquo loco dicte ciuitatis ꝙ nulla pſona audeat vel pſumat aliquo mõ ire cum armis ad ipſum ignẽ ſub pena librarũ quinquaginta ꝓ quolibet cõtrafaciẽnte ſi de nocte fuerit. & ſi de die lib, xxv. & dñs põtas teneaꝛ & debeat mittere de ſua familia ſemp in dicto caſu ad locũ in quo eſſet ignis & diligẽter ingri faceꝛ portãtes arma & munites cõdẽnare & cõdẽnationẽ exigeꝛ i pecunia numerata, & arma intelligãꝛ offenſionis. Saluo quod liceat ſcutũ ceruelariã & q̃nlibet armaturã capitis cuilibet portari & furcã ferream. & hoc totũ pciſe & ſine tenoꝛ, & ꝑdicta legãꝛ ſemel in arengho.

De homicidio facto in rixa vel ex͂ puniendo.

ITEM Quod ſi qs in rixa fecerit homicidiũ in ciuitate Alex, ſiue iuriſdictiõe Alex, vel alibi ſiue cõciue Alex, i ciuitate habitãtẽ vel alibi vel vaſſalũ obſeruãtẽ pacta & cõuentiones cõis Alex occiderit bãniaꝛ in lib. quingẽtis de quo bãno nõ exeat niſi prius a parte interfecti pacẽ hũit & ꝓ bãno ſoluerit lib. quingentas in denarijs numeratis cõi Alex. & cũ cõi concors fuerit, & exinde nõ morabiꝛ in ciuitate Alex. nec alibi iuriſdictiõe Alex ille q homicidiũ fecerit, niſi volũtatem partis interfecti & frũm & patrui & auũculi & cõſanguineorũ germãorũ & ex parte pr̃is & matris & nepotũ & aliorũ filiorũ fr̃is vel ſororis ex vtroq; parẽte ex parte pr̃is filiorũ mortui & ablaticorũ & ſi

Interfectus non habebit parentes & parte patris ille qui interfecerit non morabitur in Ciuitate ſine voluntate parentum ex parte matris vſque in ſex de propinquiorib⁹ & hoc modo intelligatur pars interfecti. Si vero in rixa filius alicuius vel ablaticus in poteſtate patris vel aui conſtitutus homicidium fecerit ſoluat pro banno libras quingentas & bãniatur vt ſup. & ſi predictũ bãnum homicida non ſoluerit & capi poterit capite puniatur ita quod caput ei amputetur infra decem dies poſtquam captus fuerit & ſi quod bãnum datum fuerit contra hanc formam ſit caſſum & caſſari debeat & ſi pater pro malleficio filii expulſus fuerit de ciuitate vel de ipſa ciuitate exiuerit poſſit libere & ſecure redire & ſtare in Alex. & diſtricta ſine aliquo gra [illegible] vel pena. Si vero in platea maiori homicidium fecerit vel locum pro platea ſuperius denotatis ſoluat duplum. & ſi bãnum non ſoluerit & haberi poterit capite puniatur, ita quod amputetur ei caput, & hoc totum ſine tenore, & ſi aliquod capitulum contra illud eſſet ex nunc ſit caſſum & inutile nec per conſilium vel arenghum poſſit remoueri. Si vero aliquis maior quatuordecim annis occiderit [illegible] meditate & capi poterit capite puniatur, ita quod amputetur. ſi vero capi non poterit bãniatur in libras mille in denarijs numeratis & bona eius omnia perueniant in comune & publicentur & publicata permaneant donec vixerit homicida, poſt vero mortem homicide bona ad ipſius heredes perueniant ex teſtamento quam ab inteſtato & ſi capiet & venerit in fortiam comunis capite puniatur vt ſup. ſi autem in platea vel loco pro platea intellectis predictis facta fuerit duplicetur bãnum & qui ex meditate aliquem cum interfecerit vt ſup capietur poſt bãnum [illegible] datum vel ante capite puniatur, ita quod capite ei amputetur infra decem dies poſtquam condemnatus fuerit, & ſi [illegible] capite ei amputetur ei caput infra [illegible] dies quinq; [illegible] a die captionis, & hoc obſeruetur in homicidio [illegible] extra niſi pacem fecerit con patre interfecti & ſi patrem non habet cũ filiis fratribus & con ſanguineis germanis ex parte [illegible] & patruis, & dictũ bãnũ ſoluerit in denarijs numeratis & [illegible] ex meditate occiderit non prohibeatur cum poſſet det pro bãno libras centum & [illegible] puniatur ſi rixam con eo vel percuſſionem fecerit [illegible] capitulorum, & hec omnia intelligantur in percuſſionem [illegible] non fecerit predicta ad [illegible] defenſionem, & ſi defenſio ſit con moderamine inculpate tutelle, & hoc totum ſine tenore & quod in omni delicto pene teneat tantum ſuos auctores & vltra non extendantur.

De non faciendo Faſuras.

ITEM Statutum & ordinatum eſt quod aliqua perſona de Alex vel deſtrictus vel [illegible] in Alex vel diſtrictu nõ poſſit audeat vel preſumat facere vel facere facere aliquas faſuras vel [illegible] magicam ſacrilegia cantationes ſeu denunciationes nec pumblatas, & qui contrafecerit puniatur arbitrio dñi poteſtatis inſpecta qualitate perſonarum & negocii, & ſuper predictis dñs poteſtas & eius iudices habeant poteſtatem auctoritatem & merum & largum arbitrium inquirendi & procedendi & puniendi ad ſuam omnimõda voluntatem.

De puniendo illum qui poſt pacem fecerit homicidium.

ITẽ ꝙ ſi qs poſt pacẽ vel treguã factã ab amicis vel parẽtib⁹ aliq̃ interfecerit meditate bãniaꝛ imppetuũ & eius bona pueniãt in cõe & publicatã donec vixerit homicida poſt vero mortẽ ei⁹ perueniãt ipa bona ad heredes tã ex teſtamẽto q̃ ab inteſtato & i bañ põat de libris mille ſi capi nõ poterit & ſi in forcia cõis haberi poterit capite puniaꝛ itaq; capite ei amputetur infra [illegible] dies poſtq̃ capt⁹ fuerit & ſi termin⁹ bãni vel cõdẽnatiõis nũdũ cucurrerit amputeꝛ ei caput i. terminũ cõdẽnatiõis. & ſi poſt pacẽ percuſſerit meditate itaq; ſãguis exeat et ſi nõ moriaꝛ cõdẽet & bãieꝛ i lib. ccc. & ſi in ſtortia communis haberi poterit manũ cum qua pcuſſerit amitat vel predictum bãnum ſoluat in denariis numeratis intra decem dies poſtquã fuerit captꝰ vel cõdẽnatus ſi vero percuſſerit aliquo mẽbro debilitauerit & vel pcutiens capi & haberi poterit in fortiam communis & poteſtatis debilitetur ipſe percutiẽs eodem mẽbro quo percuſſum debilitauerit & nichilominus dictum bannum ſoluere teneatur ante quã exeat de fortia poteſtatis & communis et ſi percuſſerit & ſanguinẽ nõ exiuerit ſoluat pro bãno libras ducẽtas in denariis numeratis & ſi capi poterit amputetur ei manum niſi dictum bãnũ ſoluerit infra decem dies poſtquã captus fuerit Et ſi inſultum fecerit & nõ pcuſſerit ſoluat pro bãno libras centum in denariis numeratis de quibus penis & bãnis teneatur minor quatordecim annis & poteſtas teneatur facere teneri firmas & ratas & attẽdere paces & treguas factas inter ciues Alex. & conuentiones habitas in pace tregua & pace ſi inde fuerit requiſitus et ſi fecerit in platea vel locis ſupius pro platea denotatis ſoluat duplũ Si vero poſt pacem vel treguam factã vel impoſitam a poteſtate vel eius iudicibus vel conſulibus occiderit puniatur vt ſupra eodem capitulo continetur Et ſi pcuſſerit & ſãguinẽ fecerit vel nõ puniatur ſecũdum qꝫ i capitulo de rixis cõtinetur & ſoluto bãn ſoluere teneatur penã bãni impoſita vel imponenda a poteſtate vel eius iudicibus vel cõſulibus Qui poteſtas vel eius iudex aut iudices vel cõſules penã poſſint imponere omnibus ciuibus Alex. ne offendãt ſe adinuicẽ vſqꝫ ĩ quãtitatẽ librarũ. cc. & plus ad volũtatem poteſtatis medietatẽ cuius pene hẽat & hẽre debeat cõe Alex. & aliam medietatẽ hẽat & habere debeat ille cui facta ſit offenſio ſi viuit & ſi mortuꝰ fuerit filii eius eam habeant & ſi filii [illegible] alter pars [illegible] offenſio [illegible] ppinquiores ex parte patris Quibus aũt deficiẽtibus ppinquiores ex parte matris & ſi dictũ bãnũ & penã nõ ſoluerit ponatur i bãn de maleficio vt ſupra a quo bãn nõ exeat niſi prius ſoluerit dictã penã & bãn & ſi capi poterit teneatur i forcia cõunis i carceribus Et ſi dictã penã & bãn. nõ ſoluerit poſtquã captus fuerit puniatur vt ſupͣ & hoc capitulũ attendatur ſine tenore,

De modo puniendi illum qui non ſit de Iuriditione Alexã.

Item ſi qs huius ciuis cuius vel aliqs de noſtra iuriſdiciõe vel aliũde pcuſſerit vel iterfecerit aliquẽ qui nõ ſit de noſtra iuriſdicione poteſtas Alex. teneatur ei auferre tãtum quantũ daret pcuſſus vel aliqs q eẽt de ciuitate vel loco vñ eẽt percuſſus ſi pcuſſerit vel interfecerit aliquẽ ciuem Alex. vel iuriſdicionis & poteſtas debeat inquirere ad minus qui poterit quantum ſoluere ille de cuius loco fuerit pcuſſus vel interfectus ſi percuteret vel interficeret aliquẽ non tñ ciuẽ Alex. eo ſaluo qꝫ ſi aliqs ciuis Alex. pcuteret vel interficeret aliquẽ hominem alicuius marchionis comitis vel caſtellani vel alicui loci q nõ teneatur de ẽibus maleficiis facere rationẽ i Alex. qꝫ nõ poſſit portare ſeu auferre maius bãnum vel penam quam ſi percuſſiſſet aliquem ciuem alicuius ciuitatis imo tantũ minus quãtum ille marchio comes vel caſtellanus vel baronus vel ille locus auferret ſuo homini ſi percuteret vel interficeret aliquem ciuem Alex vel diſtrictus.

Et Si inueniri vel ſcire poterit [illegible] ciuis Alex. vel de iuriſditione alex. ſoluat pro banno libras ducentas, ſi fuerit mortuus, & ſi percuſſerit & ſanguinem fecerit libras decem, & ſi menbro eum debilitauerit det pro banno libras quinquaginta. Si vero percuſſerit & ſanguinem non fecerit nec menbro debilitauerit & pro banno libras tres, & eodem modo & forma puniatur de percuſſione vel iniuria facta ei Si vero venientem ad mercatum vel feriam interfecerit poteſtas teneatur & auferre libras ducentas, & Idem, intelligatur ſi in aliis diebus veniens redens vel ſtans porta ierit vel reportauerit mercantias, & ſi percuſſerit & ſanguinem fecerit poteſtas teneatur & auferre libras decem tantum, & ſi percuſſerit, & non fecerit ſanguinem det pro bañ

libras tres. Si quis vero ambaſſatorem alicuius loci qui non ſit de noſtra iuriſditione percuſſerit & interfecerit perinde puniatur ac ſi in ciue percuſſiſſet vel interfeciſſet & hoc ſine tenore & ciues intelligantur omnes officiales communis Alex.

Quod liceat meditate agreſſo vel percuſſo ſe defendere.

Item ſi quis medietate aliquẽ percuſſerit vel aſſalierit cum gladio ferreo vel eneo vel alio telo ſeu armis liceat percuſſo ſiue aſſalito ſe defendere & inſultantem ac percutientẽ percutere incontinenti & ipſo in tanti abſqꝫ pena aliqua & ſi quis in auxilio illius qui percuſſus ſiue aſſalitus fuerit incontinenti percuſſerit vel aſſalierit nõ ſoluat banna aliquod neqꝫ penam aliquam inde ſuſtineat,

De illo qui inuenierit aliquem in domo vel curia ſua.

Item ſi quis ciuis vel habitator Alex. vel de nr̃a iuratiõe vel aliqs de eiꝰ familia inuenerit aliquẽ de nocte in domo vel in curia ſua vel in qua habitat & eum interfecerit vel vulnerauerit in ipſa domo vel in curiam non teneatur nec propter hoc poſſit puniri in hauere vel perſona idem intelligatur ſi inuenerit aliquẽ furtiue de die in domo ſua vel curia Si vero ipm̃ detinuerit & ptãs preſentauerit vel [illegible] poterit [illegible] ptas teneat ei auferre qui inuentus fuerit in aliena domo vel curia libras centũ pro bañ in denariis numeratis & ſi in die fuerit liberati vigintiquinqꝫ in denariis numeratis & ſi predicta banna ſoluere non poterit amitat pedem vel manum.

De modo puniendi laicum clericum offendentem.

Item ſi laicus verberauerit ſeu vulnerauerit vel percuſſerit aliquẽ clericum ſeu interfecerit ſeu iniuriam ei fecerit talem penam tãtummodo patiatur quale clericus ſuſtineret de iure ſi faceret contra laicum in aliquo articulo de predictis.

De fidantia data a poteſtate aliqui non rumpenda.

Item qꝫ ſi aliqs rũperit fidantiã alicui datã p ptãtem vel capitaneũ vel p nuntiũ alicuius eorũ vel voluntate conſilii [illegible] veniẽti in ciuitate puniatur vſqꝫ in [illegible] viginti quinqꝫ & plus & minus quam ptãti viſum fuerit inſpecta qualitate pſone & delicti & offenſi & nichilominus teneatur ad reſtitutionem rerũ oĩm ablatarum vel amiſſarum cum pena legali eo ſaluo qꝫ ſi percuſſerit cum [illegible] gladio vel cũ gladio aut interfecerit puniat in ſingulis caſibus & delictis ac ſi ciuem Alex. percuſſiſſet vel occidiſſet & hoc ſine tenore eo ſaluo quod dicta fidantia reperiatur ſcripta in libro cõis per officiales ipſius & aliter non puniri poſſit.

De illo qui ad domum alicuiꝰ inſultum fecerit.

Item ſi aliquis manu armata & iniurioſe iuerit ad domum alicuius propriam vel conductam vel in qua habitat & contra eum inſultum fecerit vel aggreſſum puniatur in libris ducentis quas ſi non ſoluerit amputetur ei manus.

De fure & raptore puniendo.

Item qꝫ ſi aliquis in Alex. iuratione vel diſtrictu in die rapuerit vel furatus fuerit aliquid qꝫ valeat ſoldos decẽ vel infra det pro banno ſoldos centũ & furtũ & dãnũ ſcd'm ius reſtituat & emẽdet. ¶ Et ſi bãnũ & reſtõnẽ ſoluere nõ poterit puniatur i pſona ſecundum quod videbitur poteſtati coqui eum faciendo vel fuſtigari per plateas & vicos ciuitatis Alex. ſeu poni in berlinis vel ei oculum extrahi faciendo inſpecta qualitate furis furtum vel rapinam facientis niſi fuerit minor quatuordecim annorum. ¶ Et ſi furtum fecerit vltra ſolidos decem vſq; in ſoldis quadraginta & de ſoldis quadraginta ſoluat pro banno lib. vigintiquinque. ¶ Si vero furtum vel rapinam fecerit a ſoldis quadraginta .ſ. vſq; in libris decem ſoluat pro banno lib. l. & furtum & rapinam & damnum in predictis caſibus emendet ſecundum ius. Quod ſi nõ fecerit & ſoluerit vtſupra in perſona puniatur videlicet quod amitat pedem vel manũ in electiõe poteſtatis. ¶ Et ſi a libris decem ſupra cuiuſcunque fuerit quantitatis puniatur in libris centum aut pedem vel oculum amittat. ¶ Si vero furtum vel rapinam fecerit in nocte puniatur in perſona videlicet oculos ei extrahi faciendo vel ſoluat bannum lib. ducentarum cuiuſcunque rei vel quãtitatis furtum ſit & damnum cum pena legitima reſtituat. ¶ Et ſi de pluribus factis furtis tam de die quam de nocte conuictus vel confeſſus fuerit & bannũ non ſoluerit in qualibet cauſa vt dictum eſt ſupra poteſtas teneatꝛ & debeat penam corporalem imponere videlicet ꝙ faciat ipſum furchis ſuſpendi per gulam ita quod moriatur. ¶ Si quis vero de nocte furtiue ruperit vel rumpere temptauerit domum parietem ſeu murum vel aliam clauſuram domus alicuius vel hoſtium ruperit vel aperuerit aliquo modo pro ipſa ruptura ſeu apertura vel a temptatiõe det pro banno lib. trecentas quas ſi ſoluere non poterit ad furchas ſuſpẽdatur per gulam ita quod moriatur ac ſi feciſſet licet non intrauerit vel furtum aliquod ibi non fecerit ¶ Et ſi inde aliquid fecerit de predictis ſoluat pro banno libro centum. Quas ſi ſoluere non poterit perdat manum vel pedem quod ſit in electione poteſtatis.

¶ Si quis in ſtrata vel alibi fecerit rapinam ſeu robariam ſoluat pro banno libras quingentas & rapinam & damnum ſecundum ius reſtituat & emendat quod ſi non fecerit corporaliter puniatur videlicet quod furchis ſuſpendatur per gulam ita quod moriatur & ſi de pluribus robariis in ſtrata vel alibi factis fuerit conuictus vel confeſſus pro qualibet robaria puniatur & condemnetur vtſupra Et ſi pena ſeu bannum in pecunia numerata non ſoluerit & reſtitutionem non fecerit vtſupra dictum eſt in omnibus & ſingulis caſibus ſupradictis poteſtas teneatur eum punire vtſupra corporaliter [illegible] tertiam diem poſtquam captus fuerit & fuerat condemnatus & terminus condemnationis elapſus alias eo elapſo. Et ſi condemnatus non fuerat & capietur [illegible] poteſtatem vel iudicem de crimine fuerit confeſſus ſeu conuictus poteſtas teneatur & debeat eidem confeſſo ſeu conuicto ad ipſius defenſionem faciendam quinque dies pro termino aſsignare. Quibus elapſis quinque diebus & defenſione nulla & nõ legitime facta teneatur poteſtas ipſum condemnare infra duos alios dies proxime ſubſequentes ad penam pecuniariam ſoluendam vel corporalem ſuſtinendam vtſupra declaratum eſt pro mõ criminis & qualitate delicti vtſupra infra tres dies [illegible] ſubſequentes & infra tres dies proxime dictos pro cõdemnationis termino [illegible] pena nõ fuerit per ſoluta communi poteſtas die quarto proximo [illegible] ipſum corporalem penam faciat executioni mandari in omnibus articulis [illegible] & eodem modo ſtatutum eſt quod ſi quis receperit furem vel furtum vel rapinam ſeu raptorẽ quod puniatur pecunialiter corporaliter & perſonaliter ſecundum quod de raptore & de fure dictum eſt. Et hoc totum habeat in furtis & rapturis non pertinentibus ad maſer guaſtantium. Et hoc totũ preciſe & ſine tenore nullo ſtatutorum ordinamẽto reformatione vel prouiſione ſeu conſuetudine aliquibus faciendis in contrarium obſtantibus.

ITem ſtatutũ & ordinatum eſt ꝙ quotiens aliquis malefactor ex ſententia & condemnatione facta vel facienda per D. poteſtatem Alexã. occaſione alicuius maleficii debuerit furchis ſuſpendi quod dominus poteſtas & eius familia vinculo ſacramẽti & pena librarum quinquaginta ſui ſalarii teñ. & debeant ipſum cõdemnatum vel condemnanda

demanda ſuſpendi facere ad furchas ꝑ gulam cũ catẽna ferrea & nõ cum corda vel capiſtro canapis vel alio modo niſi cũ ipa catẽa ferrea tantũ & ꝙ aliq ꝑſona non audeat vel ꝑſumat ipſum ſuſpenſũ a furchis deponere vel deponi facere aliquomodo vel ingenio ſine cũ licentia poteſtatis vel familie vel alterius ꝑſone vel ſine ſub pena librarum ducentarũ de maleficio Et quilibet poſſit accuſare & denũciare poteſtati vel eius iudici & ꝑpetuo in credẽtia teneatꝛ & hẽat medietatẽ dicte pene que perueniet & ſoluetꝛ cõi Et poteſtas teneatꝛ ꝑdicta facere legi in qualibet concione in qua fiet & executioni mandabit aliq ſententia corporalis de ſuſpenſione alicuius malefactoris faciẽda Et hoc totũ ꝑciſe & ſine tenore.

¶ De illo q derobauerit vel manũ poſuerit In ꝑſonã alicuiꝰ ciuis tẽpore pacis.

ITem ꝙ ſi aliqs derobauerit aliquẽ de Alex. vel poſuerit manũ in ꝑſonã alicuiꝰ ciuis Alex. tẽpore pacis & reptus fuerint in Alex. poteſtas teneat dictum derobatorẽ capere & capi facere & ꝑſonalr̃ detinere donec reſtituerit robariã ſi ꝑdictus derobatus ꝓbare poterit ꝑdictum derobatorẽ ipſum derobaſſe alioqui abſoluatꝛ.

¶ De illo q violauerit vel rapuerit aliq̃ mullierem.

ITem ſtatutũ ꝙ ſi aliquis in ciuitate Alex vel diſtrictu rapuerit vel violauerit vel capere ſeu violare temptauerit aliq mullierem vel feminã ſoluat pro bãno libras ducentas in denariis numeratꝛ ſine aliqua cõpenſatione niſi fuerit publica meretrix cuius pene ſiue bañ medietas ꝑueniat in mullierem vel feminã raptam vel violatã ſeu rapi vel violari temptatã & alia medietas in cõe Et ſi iſtud bañ ſoluere nõ poterit oculi ei extrahanꝛ Et ſi haberi nõ poterit bãniatꝛ vtſupra in libris ducentis de maleficio & de hoc bañ nulla poſſit fieri conpẽſatio de quo nõ exeat niſi ſoluto bañ & concordꝰ fuerit cũ mulliere vel femina & amicis eius & niſi fuerit publicata meretrix Et ſi aliquis violauerit vel rapuerit aliq mullierẽ vel feminã forenſem in poderio vel diſtrictu Alex. ſoluat ꝓ bañ libras cẽtum niſi fuerit publicata meretrix Et ꝑdicta bãna ſint in denariis numeratꝛ Et hoc totũ attendatꝛ ſine tenore Et ſi aliquis cognouerit aliq mullierẽ volentẽ ꝙ nupta ſit & ſit de Alex vel diſtrictu ſoluat ꝓ bañ lib. c. ſ. & ſi nõ habuerit virum lib. xv. Si vero forenſis ſponte cognita in nullo teneatur.

ITem ꝙ ſi conſtiterit poteſtati dñ aliqua mullier ſiue femina cõſiſterit in fortia ipſius vel cõis cũ aliq volentẽ vel inuitam carnalr̃ cognouiſſe puniatꝛ in libris quingentis qualibet vice vel caput amputetꝛ ita ꝙ a corpore mutiletꝛ niſi ſoluerit penã ipſam.

¶ Quod poteſtas poſſit Inquirere & ꝓcedere omnino contra famoſos latrones.

ITem ꝙ ſi contingeret ꝙ ad manus ſiue fortiã dñi poteſtatis ꝑueniret aliquis famoſus latro raptor ſiue derobator vel receptator furtorum rapinarũ & robariarum vel alicuius eorum de quo eẽt publica vox & fama talẽ eſſe vt dictum eſt tunc ipſe dñs poteſtas poſſit & ei liceat ſi huiuſmodi delicti & delictorũ ac taliũ delinquẽtium veritas lucide nequeat reperiri inquirere & ꝓcedere contra talẽ vel tales famoſos latrones fures raptores vel robatores vel receptores eorũdẽ ꝑ omnẽ modum & viã quẽ & quã videbitꝛ ad ſuã liberã voluntatẽ Condemnãdo ſemper ipſos ſecũdum formam ſtatuti cõis & hoc ꝑciſe & ſine tenore ſtatuto aliquo nõ obſtãte Saluo caplo ſupͣ poſito ꝙ eſt ſub rubrica de nõ ponẽdo aliquẽ ciuẽ ad curſũ.

¶ Qd cõmunitas villarũ & locorũ Alex. teneãtꝛ ad reſtitutionẽ robarie In quorũ territorio facta fuerit niſi denũciauerint.

ITEM Ad hoc maleficijs facilius obuiet & vt malfactorib⁹ malus & durius obſtaculũ opponat & iuris rigor cõtra illos & fautores eoꝝ vlteri⁹ ſe diffondat ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ ſi aliq̃ robaria ſeu rapina furtũ vel captiuo facta ſeu comiſſa in diſtrictu Alex. in pſona vel de pſona alicui⁹ de Alex. vel diſtrictu vel alterius vndecũq; ſit per aliq̃ pſonã bampnitũ ꝙ cõitas illius ville caſalis caſtri vel loci cõitat aut vniuerſitat vel quocũq; alio nõe cenſeãtur vel appelletur dũmodo ſita ſitum vel ſitus ſit in diſtrictu Alex. de foris ciuitatis in eius territorio poſſe vel diſtrictu facta fuerit. teneatur in perſonis vel rebus ſeu alio quocũq; modo de carcere exire põtas teneatur ea auferre ꝑ q̃libet vice & ꝑ quolibet de pdictis infraſcriptis lib. xxv. tã illis qui miſerunt q̃ illis qui portauerint ſeu qui dederint aliquid de predictis. & ſi opere cõſilio vel adiutorio alicuius aliquis incarceratus aufugerit vel a carceribus vel furtiue receſſerit ille cuius ope auxilio ſeu adiutorio receſſerit vel aufugerit habeat & ſuſtineat illã penã corporalem ſiue pecuniariam ille q receſſerit debuerat habuiſſe vel ſuſtinuiſſe & ſit in eadem dãnatione & põtas teneatur ex officio ſuo ſuper predictis omnibus diligenter inquirere veritatem tam ab incarceratis quam ab alijs & atendere & obſeruare oia ſupra ſcripta ſine tenore. & hoc preciſe & ſine tenore.

De priuato carcere non faciendo.

ITem ꝙ ſi aliquis in ciuitate Alex. ſeu eius diſtrictu caperit aliquam pſonam ſeu capi fecerit & cõtra ſuam voluntatem in domo aliqua ſeu aliquo alio loco priuato captã tenuerit ita ꝙ recedendi nulla habeat põtatem in lib. mille & ſi captam roborauerit ſeu redimi fecerit vltra predictã penam. condẽnetur in reſtitutione rerum ablatarum & redemptionis facte ꝑ capitaneũ. Quas ſi non ſoluerit capitis ãputatione mulctetur. Idem in omnibus & per oĩa intelligatur ſi quis de Alex. vel diſtrictu aliquã perſonam ceperit vel tenuerit modo pdicto vbicũq; & in quacumq; loco ceperit ſeu tenuerit in diſtrictu Alex. ſeu extra.

De non tondendo monetam.

ITem ꝙ aliq̃ pſona vndecũq; ſit ſiue ciuis ſiue extranea in ciuitate Alex. vel iuriſdictiõe non debeat tondi ſeu tondi facere aliquam monetam. & põtas toto tẽpore ſui regiminis teneatur q̃m ſubtilius poterit per ſe & ſuos iudices inquirere illos q tondunt monetã. & ſi per ſuũ officium vel alio modo repertũ fuerit ꝙ aliquis tondat monetam põtas ponat ipſum in bãnũ lib. centum. quas cõtinuo in denarijs numeratis ſoluere teneatur. & ſi ſoluere non poterit amputetur ei manus dextra & ſi quis inuenerit hẽre famam q tondat monetam teneatur põtas facere ipſam preſtare bonam ſecuritatem de libris quingentis. In quibus poſſit & debeat condẽnari in denarijs numeratis ſi poſt ſecuritatem factam repertum fuerit ipſum vel ipſos tondere vel tondiſſe monetã aut tondi facere vel feciſſe monetam & ꝙ per totum tempus ſui regiminis põtas nõ poſſit nec debeat expendi moneta tonſa in Alex. vel diſtrictu & hoc ſine tenore. & ꝙ põtas teneatur infra quindecim dies ab introitu ſui regiminis facere denunciari per nũcios comunis omnibus campſoribus & mercatoribus & reuenditoribus ꝙ nõ dabunt ſcienter alicui vel aliquibus ipſos denarios tonſos pro bonis. Item quod nulius debeat trabucare denarios aliquos. & ſi quis predictorũ dederit ſimul vltra denarios duodecim tõſos pro bonis ſoluat pro quolibet & qualibet vice ſoldos ſexaginta in dẽarijs numeratis. Quorum bannorum medietas ſit comunis & alia medietas ſit accuſantis.

De non fabricando vel expendendo falſam monetam.

ITEM Quicũq; monetam nouam fabricauerit ſeu fabricari fecerit vel receptabit fabricatores monetam in domo ſua caſtro vel villa ſiue ponderis boni ſiue mali fuerit tanquam fabricator monete falſe pena legitima puniatur & domus & caſtrũ villa ſeu locus vbi fabricata fuerit. funditus deſtruatur & cõi Alex. publicetur & publicatũ ꝑpetuo remaneat in comuni Ita ꝙ rehedificari vnquam nullo tempore poſſit nec modo aliquo reſtaurari. Si autem nõ ſolum fabricabit ſeu faciet fabricari. ſed etiam expẽdet eã quia in pluribus pecat. dignum eſt vt multiplici pena caſtigetur pena falſantium monetam puniatur & bona oĩa ſua adinſtar criminis leſe maieſtatis cõi Alex. publicentur nulla filijs portione relicta niſi forte filij denunciare crimen in publicum deuenire. In quo caſu filius ſiue filij bona paterna non perdant ſed ea habeant pleno iure. & ꝙ de filijs dictum eſt de filiabus etiam debeat obſeruari.

De non portando ad ciuitatem vel diſtrictu Alex. aliquam monetam falſam.

ITEM quicũq; monetam aliquam falſam ab aliqua fabrica monete adduxerit ad ciuitatem Alex. vel diſtrictum & eam alicui de ciuitate vel diſtrictu dederit modo aliquo vel ingenio quia falſa monetam fabricantibus miniſterium prebuit tanq; fabricator monete falſe pena legis legitime puniatur pena eſt ſimili caſtigetur ille qui monetã falſã ab aliqua fabrica de ciuitate Alex. vel diſtrictu acceperit & eſſet alicui de Alex. vel diſtrictu dederit vllo modo. & etiam qui monetam aliquam tõdere auſus erit vel minuere vllo modo. & hoc preciſe & ſine tenore.

De modo puniendi expendentem falſam monetam vel alicui dantem.

ITEM ſi quis monetam aliquam falſam alicui dederit vel expẽdet quadruplũ cõi Alex. ſoluere teneatur eius ꝙ dediſſet vel expendiſſet in ea [illegible] & nihilhominus illi vel illis qui monetam receperit ab eodẽ illud in quo moneta defecerit ſiue aliquis iuris ſolẽnitate vel libelli oblatione ſatisfacere cõpellatur. & hoc preciſe & ſine tenore. Ita ꝙ in hoc caſu pretextu ignorãtie nequeat ſe defendere vel excuſare a pena quadrupli. & moneta ipſa igne vel forcipibus delimetur.

De ſatisfaciendo iudicanti fabricantem monetam falſam.

ITEM quicũq; denũciauerit ſeu iudicauerit aut notificauerit aliquẽ q monetã falſam fabricaret ſeu fabricari faceret vel eſſet fabricãtes fabricatores teneret in domo ſua vel caſtro vel villa & per eius iudicationem fabricator fabricari faciens ſeu receptator inueniatur in fortia cõis peruenerit habeat & habere debeat centum lib. de condemnatione illius malefactoris ſeu de hauere cõis. & ꝑpetuo in credentia teneatur.

De non dando alicui monetam aliquam iniuſti ponderis vel lige.

ITEM ꝙ nullus campſor ſeu qui campſor modo aliquo nũcupantur ſiue tablarius aliquã monetam quã aliunde habuerit q̃ a fabricatoribus ſeu delatoribus noiatis dare debeat alicui q nõ ſit iuſti ponderis & iuſte lige ad quã primitus facta fuit & ſi cõtrafecerit duplum eius quod dederit cõi Alex. ſoluere cõpellatur & nihilhominus ei q dederit illũ in quo moneta defecerit ſatisfacere cõpellatur pena eſſet ſimili puniatur qui monetam aliquã non iuſti ponderis in ciuitate Alex. vel diſtrictu & expendere modo aliquo. auſus erit & nihilhominus acceptori illud in quo moneta defecerit reſtituere teneatur Illam monetam iuſti ponderis penitus iudicetur que ad penſum nũc currentem in Alex. boni ponderis reputatur Intelligatur & habeatur eſſe ꝑ campſore qui monetarum emptionem in leionem & diſpoſitionem abhinc retro cõſueuerit recipere & exercere in ciuitate Alex. & hec omnia preciſe & ſine tenore.

¶ Qualiter qcumqꝫ poſſit denunciare facientes cōtra p̄dicta ſtatuta de moneta.

ITEM ꝙ quolibet habēs perſonam legitimā ſtandi in Iuditio poſſit accuſare & denūciare notificare & Iudicare facientes cōtra predicta vel aliꝙ predictoꝝ loquentia de moneta & hēat & habere debeat a cōi quartā partem eius ꝙ occaſione p̄dicta modo aliquo in commune veniret & in credentia penitus teneat᷑.

¶ Quod fiat ſumaria ratio cōquerentibus de moneta.

ITEM ꝙ dn̄s poteſtas & eius Iudices teneant᷑ & debeant cuilibet conq̄renti de moneta falſi ponderis facere ſumariā rōnem & ſine libelli oblatione & ſine aliq̄ Iuris ſolemnitate & ſine litiſ conteſtatione dummodo per teſtes vel alr̄ veritas legitime conprobetur & compellere illum vel illos qui falſam monetam dederit ſatiſfacere illi cui dederit omni modo.

¶ Quod poteſtas villarum teneatur denuntiare rixas ⁊ maleficia.

ITEM ꝙ quilibet poteſtas cōſules vel Rector cuiuſlibet loci caſſalis vel ville Alex. teneatur ſacramento Iurare in manibus poteſtatiſ Alex. accuſare ſiue denuntiare poteſtati Alex. vel eius Iudici & in ſcriptis poni facere oīa maleficia & rixas & ferutas que facta fuerint vel cōmiſſa in villa vel loco vel campo vel territorio illius loci caſſalis vel ville de quo vel de q̄ fuerit poteſtas conſul rector vel maſſarius infra diem quintū poſtq̄ predicta facta fuerint vel commiſſa & in eoꝝ accuſationibus ſiue denuntiationibus teneatur nomiare offendentes & rixantes & qui maleficia comiſſerunt tamen nō teneatur nominare pſonam furto clam facto ſi ſuo ſacramēto voluerint Iurare ſe ignorare perſonam nec audiuiſſe nominare Et ſi predicta non obſeruauerit ſoluat quelibet & qualibet vice libras decem & commune illius loci libras viginti quinq; Et omnia ſup̄dicta attendere & obſeruare teneatur iurare predicti poteſtati conſul vel rector vel maſſarius ſi a poteſtate fuerint requiſiti Quos poteſtas Alex. iurare cōpellat attēdere & obſeruare predicta Et hoc ſine tenore infra quindecim dies poſtquam Intrauerit regimē Alexādriæ.

¶ De poſſeſſione occupata.

ITEM ꝙ ſi intraſſet vel fregerit terram vineam vel poſſeſſionem quam aliqua perſona de Alex. vel diſtrictu poſſideat ſeu teneat occaſione frangendi vel occupādi poſſeſſionē vel tenutam ipſius terre vinee vel poſſeſſionis vel acqrendi ſibi Ius amittat ꝑ qualibet vice libras .xxv. & cadat ab omni Iure ꝙ habet vel diceret ſe habere in p̄dicta terra vinea vel poſſeſſione & ſit illius cuius eſt vel erat dicta terra vinea vel poſſeſio vel qui eam tenebat & poſſidebat & hoc preciſe & ſine tenore eo ſaluo quod quotienſcumq; partes eſſent in concordia ante ſententiam vel condemnationem ꝙ inde nullam penam vel condemnationem incurruntur. & ſi non fuerint cōcordes & aliqua ſententia ferratur victus victur condenetur In expenſis p̄ciſe & ſine tenore.

Quod bubulci arantes dimitant vnum pedem prope terminos.

ITEM ſtatutum & ordinatū eſt ꝙ bubulci ſeu laboratores terrarū teneātur & dimitere debeant q arabunt pedem vnū de plando prope terminum q̄ nō areat ſed terrā inaratam & non motā ꝑ pedem vnū circa terminos dimitant ſub pena ſoldorū viginti contra facienti ꝑ quolibet & qualibet vice & credat ſuo ſacramento cuilibet accuſanti.

¶ De rebus litigioſis non emendis.

ITEM [illegible] qui temere & improbe aquirere ſepe procurant Iura in rebus litigioſis & vt [illegible] & occaſio ſuccreſcendi lites & Iurgia ſed potius de medio reſecētur & res in Iudiciū vel queſtionē deducta ſuum cognoſcat legitimum poſſeſſores ſtatutum eſt ꝙ nulla pſona [illegible] audeat vel p̄ſumat aliquo modo [illegible] deq̄ ſit mota queſtio lis vel controuerſia aut [illegible] pſonas vel Iura ſeu actiōes aquirere in re ipſa titulo emptionis donationis permutationis vel quouis alio titulo cuiuſuis alterius contractus durante ipſa lite queſtione controuerſia aut diſcordia vt ſup̄ ſub pena tam vendenti q̄ ementi & tam alienanti q̄ aquirenti contra predictam formam librarum cētum ꝑ qlibet perſona aquirentium & alienantium & qualibet vice Et plus & minus arbitrio poteſtatis [illegible] exigere in pecunia numerata Et contractus inde factus [illegible] nec [illegible] ſup̄dicta pena audeat ſua autem turbare poſſidentem [illegible] violentia aliq̄ inferre alicui poſſidenti rem [illegible] pretextu alicuius tituli ſup̄dicto vel alio modo ꝑ ſe vel alium Et nichilominus teneat᷑ ad rei reſtitutionē & ad dimitendū pacificā poſſeſſionem turbato vel illi cui violentia [illegible] bitum ſub eadem pena [illegible] reſtituere compellatur. Et hoc totū preciſe & Sine Tenore.

¶ De non Inponendo maiorem penam quam In Statutis continentur ⁊ de maiori Securitate non exigenda.

ITEM Quod Poteſtas, vel Iudices, vel Milites, vel Conſules Iuſticie non poſſint [illegible] Statuto [illegible] Statutis Ciuitatis Alexandriæ. Poteſtas teneatur illud bānum penam & condemnationē caſſare, & [illegible] de illa occaſione de de qua fuerit condemnatus vel in pena poſitus infra dies decē poſtquam fuerit [illegible] & quotiens Poteſtas contrauenerit in aliquo eorum que continentur in hoc capitulo, amittat de ſuo ſalario libras quinq̃ginta, & contra p̄dictam formam bampnum ſeu condempnatio datum vel facta fuerit, ſeu data ipſo Iure ſit nulla & nullum in eo quod extenditur vltra quantitatem in qua debeat fieri condemnatio, vel dari bampnum vel pena imponi, ſecundum formam Statutorum Alexandriæ, & hoc locum habeat ſi bannitus vel condemnatus vel cui eſt pena Impoſita vel alius ſufficiens pro eo venerit ſtare mandatis Poteſtatis a die banni dati vel comdemnationis facte infra menſem vnum Sed ſi aliquis eſſet contra Poteſtate vel eius Iudice vel milite vel aliquo alio rectore Communis Alexandriæ & nolet Iurare eorum precepta poſſit ei precipere vt Iuret in banno ad ſuam voluntatem quociens voluerit & illud banum aufferre Ita tamen quod Poteſtas & eius Iudex & miles teneantur primo ei dicere cauſam palam quare ipſum Iurare voluerint & quare ſecuritatem ab eo petierit. Alioquin ſi cauſam non dixerit non teneatur nec debeat Iurare nec ſecuritatem facere nec banna ſuper hoc Impoſita valeant ſed ipſo Iure ſint caſſa & ſi cauſa expreſſa facta fuerint ſeu dicta nō teneat Iurans ſiue ſecuritatem preſtans niſi tamen modo pro illa cauſam que fuerit expreſſa.

Pro illis vero in quibus non eſt certum bānum vel pena poſſit punire & mulctare tamen vſque in ſoldos ſexaginta & non plus ſecundum quod ſibi videbitur pro modo delicti & qualitate perſone exceptis grauibus Iniurijs & maleficijs dictis & factis in quibus nō eſt bannum certum vel certa pena ſtatuta pro q̄bus poſſit punire & mulctare & condēnare ad ſuam voluntatem vſque in lib. quinquaginta & plus & minus realiter & corporaliter ſecundum Ius Comune Inſpecto modo delicti & qualitate perſone & ſi Poteſtas Iudex vel miles vel conſules Iuſtitie mandauerit alicui vt veniāt corā eis poſſint ſi voluerit mādare trib⁹ vcib⁹ in banno ſoldoꝝ x x. ꝑ vna quaq; vice Inponēdo pro vna quaque in ipſis caſibus in quibus non eſt pena certa conſtituta. & ſi adhuc venire diſtulerit vel contempſerit poſſit precipere vt ſequenti die veniat corā eo in banno lib. decem. & ſi propter hoc venire diſtulerit vel contempſerit poſſit facere pulſari cāpanas ad conciones & per ſola pulſatione auferat ei libras viginti quinque. & ſi adhuc veniret diſtuberit poſſit ire cun contione ad domum ipſius & pro ſola andata aufrat ei libras vigintiquinque. & ſi adhuc venire contempſerit vel diſtulerit domus eius diruatur & banno ponatur de quo banno non exeat niſi ſolutis libris quinquaginta & ſupraſcriptis bannis & niſi Iurauerit precepta Poteſtatis vel conſilium. & hoc locum habeat in eo qui eſſet in ciuitate in prima requiſitiōe niſi remaneret Iuſto dei impedimento. Et ſi habeat domum comunem cum aliquo vel forte cum patre ſtaret eius ſolomodo diruatur vt ſupra in homicidio dictum eſt, quod quidem obtineat & locum habeat non obſtante ſuperiori Capitulo quod Incipit Item ſi quis requiſitus fuerit pro maleficio & & non veniet & cet. Saluo & excepto quod ſi poteſtas vel eius Iudex vel miles aliquem requiſierit vel requiri fecerit vt veniat ante ſe pro rixa vel occaſione rixe vel maleficij poſſit ei precipere & bannum imponere pro prima vice vſq; in quantitatem lib. decem, & nihilominus poſſit & teneatur ipſum requiſitum bannire pro quo fuerit requiſitus vſq; in ea quātitate que continetur in capitulis inſpecta qualitate delicti & cauſe pro qua & pro quo fuerit requiſitus. Item pro iniuria ſibi facta ab aliquo de Alexandria, vel aliorum de dicto vel facto vel in perſona ſui iudicis vel militis poſſit punire bannire & condemnare ad ſuum arbitrium & voluntatem inſpecta qualitate delicti & facti & dicti. Pro iniurijs vero dictis vel factis quocunq; modo in aliquem de familia ſua exceptis Iudicibus, & Militibus, poſſit Poteſtas puniri & banniri & penam Imponere ſic imponentur & inponi poſſet, pro iniurijs dictis vel factis contra Ciues Alexandriæ, pro alium conciuem.

¶ Quod Poteſtas poſſit minuere ⁊ moderare banna, ordinata ⁊ per ipſum Impoſita.

ITEM ꝙ Dñs poteſtas per ſe vel per alium fecerit poni vel cridari aliquod banuum ꝑ ciuitatē vel diſtrictum Alex. vel ſap ſe vel alius ex Iudicibus Militibus ſuis per ſonam alteri Preceperint vel aliquibus & bānum aliquod Inpoſuerit dictum bānum Crida vel per eum vel per aliquem ex predictis inPoſitus poſſit auferre diminuere & moderari ad eius arbitrium & voluntatē. Nō obſtante aliquo ſtatuto Inſpecta qualitate rei & perſone extimatione habita negocij & facti ꝑ & eidem videbitur facieñ. Et predicta habeant locum in rixis Prohibiēdis & ſedandis & occaſione ipſaꝝ tātum ꝙ quidem & in condemnationibus ſuperiorem vel contra Ius litigatoris facti & faciēdis obſeruetur prout domino poteſtati videbit expedire conſilio peritorū quibus credat Quos ſapientes dare teneat ſemꝑ & q̄ncumq; petiti fuerit ꝑ partē ſeu aliq eaꝝ.

¶ Quod poteſtas non debeat aliquem punire vltra bañ, medictans ſi pax facta fuerit.

ITEM ꝙ poteſtas non poſſit alicui vel aliquibus de Alex. vel diſtrictu aliꝙ Iuſta et Inpoſita per cōe habeat & teneat & tractetur pro ciue non obſtante ſtatutū quod eſt ſub rubrica ꝙ quilibet poſſit venire in Alexandria, ad habendum ſine fodro & ſtatuto ꝙ eſt ſub Rubrica de bañ. & penis eoꝝ qui non dederint regiſtrū & quolibet alio Saluo ꝙ ſi contingeret per cōe Alexandriæ nº. reg. de nouo teñ. & dēat facere reg. cōtinēt alij ciues alioquin non hēat nec teneatur ciue & hoc totum preciſſe & ſine tenore,

¶ De non puniendo illum qui damnū dederit alicui bānito de maleficio.

ITEM ꝙ omnis Iniuriā damnum ferita homicidiū data dicta ſeu facta vel dādā verbis vel facto In pſonis vel rebus alicuius banniti de maleficio ꝙ ſit vere maleficium vel Publicum ſeu occaſſione viri vel publici maleficij deſcendat ſemper & perpetuo ſit & remaneat Inpunitū & inpunita. Ita ꝙ nullo modo contra talem vel tales Iniuriantem occidentem vel offendentem procedat modo aliquo Iure ſiue cauſa dum modo bānum vel condēnū appareat facta ſūe de dicto bāno per ipſum principalem vel ꝑ procurſore ipſius aut defenſorem de predicto offenſo ſed ſemꝑ dictum maleficiū homicidium iniuria & offenſio ſit & remaneat perpetuo Inpunitum & inpunita Ita ꝙ nullo modo per poteſtatem vel eius familia contra talem vel tales ꝓcedi poſſit vel ipſos ſeu ipſum grauare ſub pena libras. D. poteſtati vel iuare de ſuo ſallario ſoluenda & diminuenda. Et hoc totum atendat p̄ciſſe & ſine tenore.

¶ Quod banniti de maleficio nō alienerit bona ſua.

ITEM ꝙ ſi aliquis ciuē interfecerit vel aliquo vulnere vulnerauerit vel vulnerari fecerit ex quo vulnere moriat vel maleficiū omiſſerit vel bañ de maleficio receperit non poſſit nec debeat ſub aliquo ingenio vel aliquo titulo bona ſua & poſſeſſiones ſuas & partē poſſeſſionū ipſoꝝ poſt comiſſum maleficium alienare alienare vel in aliquem transferre & qui ab ipſo interfectore vel vulneratore aut bannito de maleficio poſſeſſiones ſuas ſiue partem ipſaꝝ poſſeſſionum aliquo titulo acceperit vel ab aliquo alio pro illo ſit in banno lib. vigintiquinq;. Et nihilominus dictus contratus ſit irritus & nullius valoris Saluo omni Iure creditoribus omnibus habentibus potiora Iura Ita ꝙ comunitas infra menſem omnino ſoluere teneat aut bona dicti banniti dimitere penitus expedita vſq; in q̄titatem debiti ſui Et non poſſit nec debeat dictus percutiens interfectoꝝ aut bannitus de maleficio poſt comiſſum maleficium aliquod pactum facere vel liberationē debitoribꝰ ſuis nec ab ipſis liberationem aliquam ſolutionem accipere nec alius pro ipſo & [illegible] debitores ſoluerint teneaſ quilibet ipſoꝝ debitoꝝ tantũdem dare cõ[illegible]atum erat debitũ de quo teneaſ ei. & hoc totũ ſine tenore, & hoc intelligatur niſi [illegible] fecerit de maleficio & delicto cõmiſſo & bãnum ſiue cõdemnationẽ ſoluerit [illegible] cõis. & ſi reperiretur aliquis cõtractus alienatiõis factus an[illegible] delictũ & tpre maleficij cõmiſſi malefactor eſſet in poſſeſſione rerum alienatarũ pſumatur ipã alienatio facta in fraudem & nõ valeat nec teneat & non obſtante dicta alienatione.

¶ De bonis ⁊ poſſeſſionibus bãnitoꝝ de maleficijs non colendis.

ITEM quod nemo debeat coleꝛ vel laboraꝛ terras vel poſſeſſiones alicuius qui ſit vel erit in bãno de homicidio quas dictus bãnitus ſiue homicida tenebat vel poſſidebat tempore ipſius maleficij perpetrati niſi ipas habuerit in ſolutum pro aliquo debito [illegible] teneatur vel alij a quo [illegible] fuerit [illegible] ante ipſam maleficium cõmiſſum & te[illegible] nuerit & poſſederit eas tempore maleficij perpetrati & ante [illegible] qui contra fecerit ſoluat p bãno libras [illegible] quociens contra fecerit & nihilominus ſoluto ipſo bãno dicte poſſeſſiones [illegible] remaneant publicate comuni Alexãdriæ donec [illegible] concordia fuerit & pacem fecerit cum amicis interfecti vel [illegible] in iuriato vel banno ſoluerit ſecundum formam capitulorum communis Et hoc capitulũ ſine tenore atendatur.

¶ De non receptando bannitos in domo.

ITEM quod nulla perſona ciuitatis vel diſtrictus Alexandriæ debeat in domo ſua vel [illegible] receptare & tenere [illegible] aliquem bannitũ de [illegible] vel furto vel proditione vel de incendio [illegible] vel [illegible] condemnatus vel per poteſtatem ex maleficio [illegible] rum officio vel de rapta ſeu violentia Mulierum vel feminarum vel de [illegible] vel de pace rupta vel de [illegible] vel de crimine leſe maieſtatis vel de falſa moneta vel de falſo teſtimonio ſeu de falſo teſte producto vel occaſione quod extraxiſſet [illegible] poteſtatis Alexandriæ vel [illegible] vel alio publico [illegible] in quo imponatur pena ſanguinis vel ex formã ſtatuta conditorum ſuper pacifico ſtatuto ciuitatis & diſtrictus & alia de cauſa bannitum ſeu condemnatum in libris quinquaginta & abinde ſupra Et qui contrafecerit ſoluat pro banno libras quinquaginta pro quolibet bannito homicidij robarie proditionis pacis rupte heresis Iniurie illate [illegible] ſentẽtie [illegible] ſtatutis Alexãdriæ. & qualibet vice In aliquis ſupſcriptis caſibus libras XXV. pro quolibet bannito & qualibet vice Et ſi aliquis aſociauerit vel defendere [illegible] ipſum bannitum offendere vel capere [illegible] pro banno [illegible] debeat [illegible] ducentas Et ſi mori non [illegible] bannum [illegible] tenebatur & hoc intelligatur pro quolibet bannito & qualibet vice [illegible] bannitum vel bannitos ad voluntatem poteſtatis Et ſi aliquis fecerit [illegible] vel offenſam aliquam defendenti vel defendentibus aliquem de predictis bãnitis nullam inde patiatur penã nec poſſit in aliquo condemnari. Si vero aliquis dederit vel vendiderit cibum vel potum alicui de predictis bãnitis ſit in banno libras decem pro quolibet bãnito & qualibet vice licet eum non receptauerit in domo ſua ſiue in qua habitat. Quod capitulum dominus poteſtas teneatur atendere & atendi facere preciſe & ſine tenore.

¶ De dando auxiliũ poteſtati ad capiendum bãnitos.

ITEM quod quilibet comunitas cuiuſlibet caſtri vel ville vel caſſalis [illegible] Alexandriæ & [illegible] terrarum [illegible] bannitus communis Alexandriæ pro [illegible] rum terris vel pertinentijs [illegible] terrarum [illegible] rum terrarum ſeu locorum teneantur [illegible] dictos bannitos [illegible] & capere [illegible] & banno libras decem quãlibet vice & pro quolibet ipſorum [illegible] vel maſſarius [illegible] non [illegible] netur in libras viginti quinque [illegible] in libris quinquaginta pro quolibet bannito & qualibet vice & [illegible] rit auxilium vel conſilium dictis bannitis & predicta non [illegible] decẽ pro quolibet bannito & qualibet vice & plus & minus ad voluntatem Domini poteſtatis inſpecta qualitate [illegible] & loci. [illegible] communis Alexandriæ Et alia accuſatoris [illegible] hoc totum preciſe, & ſine tenore.

¶ Quod ſi communia villarum ⁊ eorum rectores non denunciauerint bãnitos puniaſ.

ITEM Quod ſi aliquis bãnitus cõis Alexandriæ occaſione alicuius Maleficij contenti in Capitulo [illegible] de non receptando bannitos in domo Quod ſic Incipit. ITEM Quod nulla pſona Ciuitatis vel diſtrictus Alexandriæ &c. [illegible] Rectores, Conſules, Maſſarij, [illegible] Seu moram Traxiſſe [illegible] ipſorum Et Si fuerit [illegible] Excepto vt ſupra ve[illegible] alia De Cauſa quam [illegible] Receptando Bannitos Contineatur Puniatur [illegible] pro Quolibet Et Qualibet vice [illegible] Qui Bannitum aliquem Reduxiſſet Vel Cibum [illegible] Communitate Eſſet Cõdemnata quod [illegible] Predicta fuerit Fides Poteſta[illegible] ne loci a penis [illegible] tum Vt ſupra Fuiſſe Steriſſe Vel Moram Traxiſſe In Aliquo Dictorum locoꝝ & non fuerit receptatus in domum alicuius vel cibum vel potum non habuerit ab aliquo vel ſi quis eũ denũtiauerit ipſi rectores & fidẽ ſic fecerint poteſtati vt ſupdictũ eſt liberet a penis predictꝫ librarꝫ. x. comune vero puniat̃ ꝓportione vel mora bãniti in dict' quinquaginta libris ſiue vigentiquinq; vt ſup̃ Si vero ex denunciationem alicui' vel alio modo aliquo conſtiterit poteſtati vel iudici maleficioꝝ bannitum aliquẽ receptatum vel hoſpitatum fuiſſe vel cibum vel potũ habuiſſe vel fuiſſe ſtetiſſe aut moram traxiſſe in aliquo dictorum locorum puniatur comunitas ipſius loci in libris quinquaginta ſeu vigintiquinq; Pro quolibet & qualibet vice & rectores in libras. x. pro quolibet & qualibet vice vt ſupra Eo ſaluo quod ſi bãno ille habuerit agnatos qui ſint de comuni & ciues de corpore ciuitatꝫ habitantes in dicta villa caſtro vel caſali vel vnius ſeu loco vt in dicto ſtatuto continetur quod predicti agnati ipſius banniti vt ſupra teneatur denuntiare domino poteſtati Alexandriæ in ſcriptis eo modo & forma quibus denunciare teneretur poteſtas rector maſſarij conſul & quilibet alius preſidens dicto loco & prout in dicto capitulo continetur Et Si non denũc agnati predicti vel aliquis eorum & fidem nõ fecerint vt ſuperius de preſidentibus locis dictũ eſt condẽnẽ ipſi agnati habitatores dicti loci pro quolibet banno cognato ſuo in libras quinquaginta vel viginti quinque vt ſuperius dictum eſt Et pro qualibet vice nec propterea in hoc cauſa poteſtas rector maſſarius conſul vel alius preſidens dictis locis ſeu dictum comune occaſione dicti banni penã aliquam incurrant vllo modo Et ſi agnatos non haberet dictus bannitus habitantes in loco illo tunc ad omnia ſupradicta rectores & cõmunitas teneantur Et quod propter predicta vel aliquod predictorum predicte communitates aut vniuerſitates & predicti rectores ipſarum non releuentur ab aliquibus aliis ad que tenentur per formam alicuius ſtatuti vel populi aut ordinẽ & a penis propterea ordinatis & ſiluis aliis penis ſi que eſſent in ipſis Et Hoc totum preciſe & ſine tenore nullo ſtatuto obuiante Et poteſtas Alexandriæ compellat rectores ipſos accipere extra huius ſtatuti & facere poni in eorum ſtatutis Et legatur hoc ſtatutum in concione.

¶ De modo puniendi receptantem bannitum venientem in ciuitate & proximiores quadraginta domos.

ITEM quod Si aliquis Bannitus occaſionbus predictis Vel aliqua eorum contentis in Statutis Quod Incipit ITEM Quod nulla perſona Ciuitatis Vel diſtrictus Alexandriæ & cet. venerit In die publice in Ciuitate Alexandriæ Vel Bergolium Vel ibi in alia parte ſteterit Scilicet In aliqua contrata Et per illos de contrata non Fuerit preſentatus Poteſtati Vel denunciatus Vel publice Clamor Factus fuerit in continenti Poſt ipſum per illos de contrata Ipſa Cauſa capiendi Ipſum Et Preſentandi Coram Domine Poteſtate puniatur Et condemnetur Dicta contrata Siue Homines ipſius contrate Et morantes in ea in Libris Quadraginta Terdonenſis Ita tamen Quod Ipſi Homines dicte Contrate Proximiores Vt infra Et qui Soluerit Dictã condemnationem Habeant Regreſſum Contra Receptatorem Vel Receptatores Ipſius Vel Ipſorum Bannitorum Bona Ipſius Banniti Si Ipſa Bona Inuenri Poteritis Et Si Inuenri Non poterunt Habeant Regreſſum Contra Receptatorem Vel Receptatores Ipſius, Vel Ipſorum Bannitorum. Et Contrata Inteligatur Vſque ad Quadraginta Domos Proximiores Domui Siue Loco vbi Repertus eſſet Vel fuiſſet dictum bãnitum veniſſe vel ſtetiſſe ab vtraque parte vie ipſius contrate tã p carubia q̃ p viam rectã & poteſtas ſup p̃dictꝫ teneat̃ & q; debeat inq̃rere veritatẽ & poſſit

Et ſi reperietur ſtetiſſe ſiue moram feciſſe in aliqua domo ipſius contrate [illegible] ipſius domus bannitus [illegible] communi in libris viginti quinq; pro quolibet [illegible] & qui [illegible] vice [illegible] bannitum preſentaret in fortia communis [illegible] in quibus reperietur eſſe [illegible] bannitus vel bannitum infra decem dies. Ad quam penã [illegible] quadraginta non teneantur vidue nec pupilli. Quod Capitulũ legatur in omni contione, Et ſit preciſum & ſine tenore.

¶ De dando de hauere Communis, capientibus bannitos.

ITEM Si quis per ſe fecerit vel ſic fecerit quod aliquis bannitus vel condemnatus communis Alex. peruenerit [illegible] opere illius peruenerit in fortia & virtute dominorum Poteſtatis & Capitanei vel alicuius eorum & Communis Alexandriæ, ipſi D. Poteſtas & Capitaneus [illegible] vel illis qui predicta fecerit poſſint & debeant dare & ſoluere de hauere communis [illegible] ſi ille captus & conſignatus in fortia communis vt ſupra debebit mori ſecundum formam ſtatutorum communis libras centum [illegible] in denarijs numeratis. Et ſi debebit perdere membrum libras quinquaginta terdonẽ in denarijs numeratꝫ. Et ſi non debebit mori nec morietur nec debebit perdere membrum nec perdet ſi erit bãnitus vel condemnatus in libris centum & vltra lib. xxv. Et ſi erit bãnit' vel condemnatus in libris [illegible] libras decem. Et ſi fuerit bãnitus vel condemnatus in libris xxv. vel vſq; in lib. quinquaginta ſoldos centũ [illegible] perpetuo priuati teneantur p dominos poteſtatem [illegible] condemnatis qui non ſint in fortia communis [illegible] ſecuritatẽ communi de ſoluendo ipſa bãna vel cõdemnationes. Et quod Clauarius & rationatores communis teneantur & debeant predicta [illegible] in receptis & expenſis communis, Et quod per predicta [illegible] poteſtas, & capitaneus & eorum familie & aliquis ipſorum nõ poſſint per aliquem vel aliquos modo aliquo ſindicari [illegible] ſtatuto de ſindicatu ſeu aliquo alio non obſtante. Et legatur in qualibet concione.

¶ De bannito exeunte de banno qui alium bannitum, conſignauerit Communi.

ITEM Si aliquis bannitus Ciuitatis Alexandriæ, dare & conſignare voluerit & dederit & conſignauerit cum effectu aliquem bãnitum Comunis Alexandriæ, in fortiam & virtute dominorum poteſtat' & cõis Alex. [illegible] de banno & condemnatione [illegible] bãno vel [illegible] & cõis [illegible] ipſum [illegible] de dicto bãno & condemnatione extrahere & canzellare [illegible] ipſum bãnum & cõdemnatio habeat̃, & legatur in qualibet cõcione pciſe & ſine tenor.

¶ Quod Rectores Villarum teneantur accipere, nomina Bannitorum Communis in deſcriptus.

ITEM Quod poteſtas ſeu conſules vel maſſarij & omnes alii rectores & preſidentes quibuſcumq; villis ſeu caſtris [illegible] Alex. quocumq; nomine [illegible] debeat & teneatur Infra quindecim dies poſt Intrata regiminis Alex. põtatis accipere in ſcriptis nõia omnium bãnitorũ cõis Alex. de malef. Et tranſacto dicto termino [illegible] nõia habuerint vel acceperint in ſcriptis ſiue nõ teneant ipſi rectores & communitates & ſingulares perſone ad penas ordinatas contra receptatores bannitorum vt in dictis ſtatutꝫ declarãt & denotãt ſtatuto alio nõ obſtãte, & hoc pciſe & ſine tenore.

¶ De auxilio preſtando Poteſtatis ad capiendum, Bannitum & Debitores Comunis.

ITEM Quod quilibet Comunitas ſeu Vniuerſitas cuiuſlibet Caſtri vel Villæ vel Caſſalis, vel alterius Loci diſtrictus Alexandriæ, & quilibet ſingularis perſona Ciuitatis Alexandriæ, & ipſarum Terrarum vel Locorum, teneantur & debeant dare opem auxilium iuuamen ſuo poſſe cum armis & ſine armis Domino Poteſtati Alexandriæ, Iudicibus & Militibus ſuis & familie ipſius & Officialibus Comunis ad accipiendum [illegible] bannitum & malefactorem Comunis Alexandriæ, ex quacunque cauſa & quemlibet debitorem Comunis, & ipſos captos perducendum & conducendum in Alexandria in fortia Poteſtatis ſeu Comunis & ab excutiendum bañ & condemnatio factꝫ dacitas & colectas & quaſlibet alias exactiones & Impoſitiones comunis ſemper & quamcunq; in aliquo predictorum caſuum eſſent requiſiti per Poteſtatem vel Iudicem vel Militem ipſius. Et ſi predicta omnia & ſingula non obſeruauerint comune illius Caſtri Ville ſeu Caſſalis vel Loci puniatur in libris quinquaginta & quilibet de Coſilio illius loci in ſoldis centum quilibet alius homo cui predicta precipta eſſent in ſoldis ſexaginta & pro qualibet vice & plus & minus Inſpecta qualitate negotij, & predicta atendatur ſine tenore.

¶ De expenſis Capi Bannitos.

ITEM Quod Si Dominus Poteſtas, vel eius Iudices, vel Milites, vel aliquis de ſua Familia, [illegible] aliquem ex nuntijs Comunis pro aliquo bannito Alexandriæ vel condemnato vel debitore Comunis ex quacunque cauſa vel pro aliquo malefactore vel accuſato vel denunciato vel contra eum proceſſo per Inquiſitionẽ de aliquo vel pro aliquo maleficio pertinendo vel capiendo eo quod nullus debeat Impedire predictos de Familia Poteſtatis vel nuncios predictos quando ipſi capiantur & ducantur in fortia Comunis & D. Poteſtatꝫ nec eis dare conſilium vel auxilium ad euadendum eos & ſcanpandum nec recipiendum eum vel eos in ſuam domum ſeu in qua habitat, nec eum vel eos ibidem latitare permittat, ſed eum vel eos capiat in domo cuius intrauerit & conſignet in fortia & virtute Comunis Alexandriæ, & Domini Poteſtatis vndecunq; & qualcunq; intenuerit & qui contrafecerit & ille in cuius domum vel habitationem [illegible] ipſo preſente vel ſciente aut in domo exiſtenti vel alibi in tali loco quod ſcire poterit vel veriſimile fuerit cum hoc [illegible]. Et qui contrafecerit teneatur ſoluere pro banno libras ducentas ſi bannitus ille debebat mori. Et ſi mori non debebat teneatur ad illud bannum vel debitum ad quod dictus bannitus vel debitor tenebatur, Niſi eum vel eos bannitum vel bannitos maleficij condemnatum vel debitorem Communis vel denunciatum vel accuſatum vel malefactorem repreſentauerit vſq; ad quartam diem in fortiam Domini Poteſtatis Alexandriæ, Et Communis. Et hoc preciſe & Sine Tenore.

DEFICIT.

ciatum vel accuſatum vel malefactorem repreſentauerit vſq; ad quarta diem in forti Domini Poteſtatis Alexandriæ, & Comunis & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ Quod quilibet teneatur aperire oſtium, Familie Poteſtatis.

ITEM Quod quelibet perſona teneatur & debeat aperire hoſtium domus in qua habitat, familie Domini Poteſtatis de die & de nocte incõtinenti cum fuerit vocatus ad iſtud hoſtium quando iret ad inquirendum malefactores vel bannitos, vel occaſione ludi taxillorum vel baſcarie vel alia de cauſa pro facto Comunis Alexandriæ Et qui contrafecerit & predicta non obſeruauerit ſoluat nomine banni libris decem & plus & minus ad voluntatem Domini Poteſtatis, & de hoc ſtetur & credatur dicto cuiuslibet Iudicis & Militis Domini Poteſtatis.

¶ Quod nulls ſibi mutet nomen & de, dicendo nomen ſuum.

ITEM Quod quelibet perſona teneatur & debeat dicere nomen ſuum & pronomen de die & de nocte incontinenti cum fuerit requiſitus vel interogatus per Dominum Poteſtatem, vel per aliquem de familia ſua, & quod nullus mutet ſibi nomen vel pronomen vel mutare debeat, & qui contrafecerit predicta puniatur in libris decem, & plus & minus ad arbitrium Domini Poteſtatis inſpecta qualitate perſone.

¶ De bannitis omnibus & debitoribus cumunis omni menſe in conſilio legendis.

ITEM Quod Poteſtas teneatur facere legi omni menſe in conſilio generali omnes bannitos & condemnatos, & omnes illos qui debent dare Comuni Alexandriæ pro ſodris mutuis dacitis & colectis vel aliquibus alijs de cauſis impoſitis tempore [illegible] Poteſtatis & omnes alios qui debent aliquid dare Comuni Alexandriæ, pro ſodris mutuis dacitis & colectis, vel aliquibus alijs de cauſis impoſitis & factis, & ſi non fecerit amittat de ſuo ſalario vigintiquinq; libras ſine tenore.

¶ De obſeruando ſtatuta & ordinamenta, contra bannitos.

ITEM Quod Poteſtas & alij eius familia teneant & debeant vinculo ſacramenti, omnia & ſingula ſtatuta & ordinamenta loquentia ſeu condita contra bannitos, & debitores Comunis, & cõtra receptores & fautores eorum attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere preciſe & ſine tenore, & cum effectu omni modo & ingenio per quod maius periculum immineat ipſis bannitis & debitoribus, & maior timor in ſtatutis & eorum complicibus & fautoribus, & dantibus auxilium, fauorem, & melius & velocius de Ciuitate Alexandriæ, & diſtrictu expelli valeat. vt in ipſis viderit cõuenire. & inſuper quod omnia & ſingula contenta in eis & quolibet ipſorum ſtatut ad arbitrium & intellectum & declarationem Domini Poteſtatis intelligatur.

¶ De Domibus in Ciuitate non Diruendis, Niſi Cauſa Reedificandi.

ITEM Quod aliqua perſona non debeat diruere nec dirui facere aliquam domum in Ciuitate Alexandriæ, diſtrictu. Niſi illa domus dirueretur cauſa redificãdi ſeu meliorandi. Ita quod refectio & melioratio fiant continenti, & qui contrafecerit puniatur in libris quinquaginta & ipſa domus ſiue ſedimen perueniat in comune. ¶ Si vero contingerit quod domus alicuius banniti condempnati ſeu debitoris comunis vel occaſione alicuius maleficij deberet domus aliqua ſiue turris ſita in Ciuitate Alexandriæ, tantum aut pars ipſius dirui ſeu deſtrui ex forma ſtatutorum & ordinamentorum comunis vel populi vel alio modo ſeu iure quod alia domus ſeu turris nullo modo ſeu ingenio diruatur ſeu deſtruatur in totum vel in partem aut diruenda vel deſtruenda partim vel in totum pronuncietur ſed publicetur comuni Alexandriæ, tantummodo & ſemper in ipſam comune perueniat & remaneat eo iure ad diſponendum illum per ipſum comune prout placuerit comuni vel conſilio generali non obſtante ſtatuto de omicidio vel non receptando bannitos & quolibet alio in contrarium obuiante. & non obſtante aliquo banno ſeu condempnatione, vel ſententia, facta, lata, ſeu facienda, vel de cetero ferenda. que omnia quantum in hac parte nullius penitu momenti ſint, & iſtut ſemper in ſuo robore perſeueret nec tolli poſſit aliqualiter vel mutari. cum ciuitates domibus mencijs & edificijs decorentur. Et hoc preciſe & ſine tenore obſeruetur. ¶ Niſi de illa domo turri exceſſus fieret aliquo modo in perſona alicuius preſidis rectoris vel magratus comunis, vel ipſius familie vel alterius fungentis vice comunis ſeu que repreſentaret ipſum comune, vel contra ipſum comune rebelio pactaretur in cauſa, domus, turris, caſtrum, & quodlibet aliud edificium vnde hoc fieret funditus deſtruatur.

¶ De ſecuritate facienda pro carceratis, vel detentis pro comuni.

ITEM Quod quicunq; recipiet in cuſtodia aliquos incarceratos comunis vel debitores comunis, vel alios detentos pro comuni de ſoluendo penas. Impoſitas per ſtatutum, & vel conſilium Alexandriæ, ſuper predictis, & de ſoluendo eo quod ipſe incarceratus vel debitor vel detentus debet ſiue debeat dare. & ſi pene inde non eſſent ſtatute quod poteſtas teneatur facere fieri ſecuritatem de ſoluendo ad ſuã voluntatẽ.

¶ Quod quilibet locus ⁊ ſingularis perſona fideiubere teneatur ad voluntatem Poteſtatis, de Bannitis non receptandis.

ITEM Ad hoc vt ordinamenta circa Bannitos, & Malefactores, & Contemptores mandatorum Domini Poteſtatis, Familiæ ipſius ordinamẽtorum Comunis melius obſeruẽtur & magis timeantur. Statutum & ordinamentum eſt preciſſe & ſine tenore. Quod quelibet Rugata ſiue Contrata Ciuitatis Alexandriæ. & quelibet, Comunitas, Siue Vniuerſitas cuiuslibet Ville, Caſtri, Burghi, Caſſalis, ſiue Loci, Diſtrictus Alexandriæ. Aut quodlibet aliud Corpus ſiue Collegium Situm extra Foſſata Ciuitatis Alexandriæ. quocunq; nomine appelletur vel valeat appellari, vel qualiſcunq; fungatur Priuilegio, teneatur & debeat ad requiſitionem, & voluntatem Domini Poteſtatis Alexandriæ. Dare preſtare & facere bonam cautionem ſeu ſecuritatem in parua & magna quantitate pene cum ſtipulatione ſubnixe Comuni Alexandriæ. & ipſi Domino Poteſtati, & Iudicibus, & Militibus, ſuis. Secundum quod ipſi Domino Poteſtati, Videbitur Inſpecta Qualitate Loci. De non Receptando

bannitos comunis, & de non dando eis auxilium vel fauorem aut cibum vel potum publice vel oculte, & de attendendis preceptis ipſius dominum Poteſtatis, & ſuorũ Iudicum, & Militum, & omnibus alijs & ſingulis faciendis & obſeruãdis que viderentur poteſtati eſſe in honorem & bonum ſtatum comunis & populi Alexandriæ, & dicti domini Poteſtatis, & de obſeruandis ſtatutis & ordinamentis comunis & populi facientis & factis contra ipſos bannitos, ſeu pro conſeruatione boni & pacifici ſtatus Ciuitatis Alexandriæ, & diſtrictus. & omnibus alijs ſtatutis & ordinamentis Comunis & populi Alexandriæ, in quibus continetur aliquid non faciendum, vel obſeruandum, per ipſas Comunitates, Siue loca & contratas vt ſupra, vel ſecundum Ius Comune. vbi ſtatuta defacerent. Ita tamen qui illi de rugatis ſiue contratis Ciuitatis habitantes extra foſſata Ciuitatis, debeant per ſe tantum facere ipſam ſecuritatem vt ſupra. videlicet in illo in quo magis habitant & morantur, & non cum illis qui habitant & morantur in corpore Ciuitatis. Sed illi de corpore Ciuitatis tantum debeant per ſe ipſam ſecuritatem facere, & ſi & ſecundum quia poteſtas fecerint vel eius Iudicibus requiſiti. ¶ Et ſi qua Comunitas perſona aut vniuerſitas ſeu locus negligeret aut recuſaret cautionem preſtare premiſſam, & modo quo ſupradictum eſt ad terminum ordinatum a poteſtate condemmnetur per poteſtatem in libris quingentis. & perſona que recuſaret predicta adimplere in libris centũ, & plus & minus inſpecta qualitate loci & perſone arbitrio poteſtatis. ¶ Et predicta omnia & ſingula obſeruẽtur & obſeruari faciat poteſtas nulli exceptione, deffenſione, oppoſitione vel anullatione iuris, vel facti in contrarium admiſſa ſed ſic ſimpliciter & effectualiter intelligantur & obſeruentur ſicut littera ſtatuti huius Iacet. & ſonat & ſecundum arbitrium & intellectum Domini Poteſtatis. Nulla alia habita vel facta interpetratione, vel declaratione iuris vel facti, Et ſi quis contra formam ſtatuti huius, vel contra ea que continentur in eo allegaret ſeu opponere vel aliquid diceret Soluat ꝓ Pena Centum, Libris, Comuni Alexandriæ, in Denarijs Numeratis. Et nihilominus quicquid anallitum vel oppoſitum eſſet caſſum ſit & Inane, & caſſum & Irritum totaliter decernatur nec patiatur aliquo modo poteſtas aut Iudices vel Militesq; ſuis aliquit Scribere vel actitare in Libris Comunis in fauorem ſeu ad petitionem alicuius opponentis vel allegantis contra dictum, Statutum vel contra aliqua que in ipſo contineantur ſub pena Librarum Quinquaginta Salarij Poteſtatis, & Libras Vigintiquinque notario actibanti. ¶ Non obſtantibus hijs vel horum aliquo in aliquibus ſtatutis precedentibus vel inferius ſequentibus ſeu aliquibus ordinamentis prouiſionibus, vel reformationibus, contractibus conſuetudinibus vel decretis in contrarium factis vel faciendis penalibus precedis & ſine tenore vel non penalibus vel generalibus. & de ipſis necoporteret vel ſpecialis & expreſſa mentio ſeri vel non que quantum in hac parte caſſa vel inefficatia ſint nulliuſq; momenti ac ſi de verbo ad verbum fieret de ipſis expreſſa mentio. Et iſtut Statutum ſit vltimum preciſſum trunchum & derogatorium ipſis omnibus.

¶ QVOD QVILIBET MAIOR QVATVRDECIM ANNIS POSSIT ESSE IN CIVILI ET IN IVDITIO CRIMINALI.

ITEM ꝙ maior quatuordecim ãnorum in ciuili & criminali Iuditio coram poteſtate Alex. vel eius Iudicibus ſeu militibus tantum verſus comune teneatur & aſtringatur ad omnia & ſingula ſtatuta & ordinamenta comunis & populi Alexandriæ & proceſſus oẽs qui fierent ꝑ poteſtatẽ vel Iudices ſeu milites ipius pro ipo maior ſeu cõtra ipiũ ſiue ſit filius familias vel in alterius poteſtate ſiue nõ valeant & teneãt & ſint & Intelligãt ſolẽpniter & legitime & efficaciter obſuent ac ſi pſonã legiptimã haberet in iudicio preſiſtendi ¶ Idem inteligat & obſeruet de omnibus obligationibus tam principalibus q̃ fideiuſſorijs factis ſeu q̃ futuro tẽpore fient ꝑ aliq̃ perſonã coram poteſtate vel aliquo ex ſuis Iudicibus vel militibus verſus cõe Alex. ſeu ꝓ ipo cõi q̃ ſint & Intellegãt facte ſolempniter & legiptime ſub q̃cumq; forma verborũ facte fuerint Ita ꝙ ꝑ poteſtatẽ & quoslibet ſuos officiales poſſit procedi ad earum executionẽ realiter nõ obſtante in aliquo huic ſtatuto nec preiudiciũ aliquod inferat cõi q ſiue actor ſiue reus ſiue principalis ſiue fideiuſſor ſit vel fuerit minor vigintiq̃nq; annis dũ maior q̃tuordecim vel ꝙ ſit vel fuerit filius familias vel nõ ſui Iuris vel alia exceptiõe Iuris vel facti ciuili vel legali vel ꝙ alio ſtatuto ordinamento vel cõſuetudine & q̃cumque Iudex vel aduocatus in contrariũ allegaret ſoluat cõi noie pene libras .xxv. & quod de poteſtate & ſuis officialibus dictũ eſt De capitaneo populi & eius officialibus Idẽ Intelligatur & ſimilr̃ obſeruetur & hoc totum ꝓciſſe & ſine tenore.

De cõpellẽdo bãnitos vt ſuos fide iuſſores omnes cõſuet in dẽpnes.

ITEM ſi aliquis fuit vel fuerit condempnatus vel bãnitus pro aliquo maleficio vel alia de cauſa verſus cõe Alex ſiue poteſtate & pro eo aliq̃s extiterit manu leuator quicum manu leuauerit vel ꝓ eo debitor extiterit ꝓ ipa cõdempnatione vel ꝓ ipo bannito & illud in quo fuit vel fuerit cõdempnatus vel bãnitus ꝓ eo ſoluerit teneatur poteſtas cõpellere ipum cõdempnatũ vel bannitum ad ſoluendum in pecunia numerata ſine manu leuatoribus vel debitoribus totum id ꝙ pro bãnito ipo vel condempnato ſoluerit & ipos de ipſi obligatione ſeruare indunpnes & ipum pſonalr̃ detinere ſi in fortia ſua hr̃e poterit donec ſatiſfecerit ipſis manu leuatoribus vel debitoribus de toto eo ꝙ ſoluerint pro eo & ipos de ipſa obligatione in dempnes conſeruauerit vel etiam bona ipius bãniti vel condempnati dare i ſolutũ ipſis manu leuatoribus ſeu q pro ipo ſoluerit ſi hoc eis magis placuerit Et ſi aliquis licet non fuerit manu leuator ſoluerit aliqd in banno vel cõdempnatiõibus alicui⁹ q ſit i fortia cõis poteſtas teneatur preceſſe & ſine tenore ipſum detinere in fortia cõis donec ſoluerit ei illud ꝙ ſoluit pro eo ad volũtatẽ ipius q ſoluit. ¶ Eodem modo teneatur in omnibus & ꝑ oia poteſtas ſatiſfacere & ſatiſfieri facere clauario cõis & ipum indempnem conſeruare ab eo & de bonis eius quem ſup ſe recepit ſeu aliq̃ vocauerit ſe ſolutũ de eo i quo eẽt cõdempnatus vel cõdempnaretur & ipſum in omnibus & ꝑ oia detinere vt ſupra nec mullieres nec filij vel filie poſſint deffendere dotem ſuã nec bona ſua verſus ꝓdictos manu leuatores & clauarius & fideiuſſores ſi volũtate ipſaꝝ & ipſoꝝ ipſa manu leuatio facta fuerit vel receptio ſiue vocatio ſolutionis facta a dicto clauario vt dictum eſt ſup̃ Et verſus ipſam vel ipſos & eius bona poteſtas teneaẽ predictos oẽs indempnes cõſeruare ipſos & ipã ad ſolutionem cõpellere ſiue bona ipius in ſolutum dare in õibus & ꝑ omnia vt ſupra dictum eſt & contra bãnitũ ſeu condempnatum & eius bona ſine tenore.

De Abſoluendo illo qui cum preſentare promiſſit, aliquem preſentauerit Poteſtati.

ITEM Si aliq̃s ꝓmiſſerit aliq̃m repñtaẽ põtati alicui ꝓ cõi ſub pena vel ſine pẽa & ille q ꝓmiſit repñtauerit illũ corã põtate & in fortia & cuſtodia põtãtis cõſignauerit ad domũ põtatis vel alibi in ciuitate Alex. ad voluntatẽ põtatis dicẽdo põtati quo I nõ vult teneri amplius de pñtãdo ipm, & quod põtas abſ[illegible] pmiſſi[illegible] põtas ſi ipm qui pmiſit repñtauerit teneat ipm [illegible] de pdicta pmiſſione [illegible] factũ deſtinef., & pñtatum retinere vel aliam bonam ſecuritate [illegible] recipere.

De Pace ⁊ treguis attendendis.

ITem Quod põtas teneat habeř & teneř & facere teneri ratas & firmas oẽs paces [illegible] inter [illegible] Alex. & [illegible] qui [illegible] pro cõi Alex. & ſpecialiter inter illos [illegible] quos fuit poſite vel ponẽ[illegible] penas impoſitas. & ꝓ[illegible] partes inter quas pax vel tregua facta [illegible] fuerit ꝑ aliquã ipſarum partium. vel aliquos de ipis partibus [illegible] ipſam penam ſtipulatam vel ꝓmiſſam excutere vel excuti facere a parte cõ[illegible] in denarijs numeratis. niſi eſſet de volũtate partium que feciſſent pacem. & tam[illegible] voluntatem.

De requirendis a Põtate habentibus guerram Simul.

ITEM ꝙ põtas teneat re[illegible] oẽs homines [illegible] Alex habẽtes vel habituros [illegible] tempore. & eos mone[illegible] vt faciant [illegible] vel illis cum quo. vel cum quibus habuerint [illegible] bona fide [illegible] fortem [illegible] vel poſt ipam [illegible] vel in pecunia pro pace facienda.

De ſecuritate facienda de nõ offendendo ciuem qui dixit ſe timere.

ITEM ꝙ põtas ſi [illegible] fuerit. ſeu denũciatum ꝑ ciuem aliquẽ Alex. qui ſe ciuis [illegible] conciue vel nõ conciue Alex. habitante in Alex. [illegible] vel [illegible] teneatur [illegible] arbitrio põtatis inſpecta qualitate [illegible] pena. ¶ Et ſi [illegible] nec exire poſſit niſi [illegible] Alex. [illegible] ſine tenore [illegible] aliquo ſtatuto generali vel ſpeciali cõis Alex.

De confinibus ponendis inter diſcordes ex homicidio vel ferita.

ITEM ſi aliqua feruta ſeu homicidiũ hinc retro fuerit [illegible] vel etiam ſi [illegible] inter aliquos homines de Alex. põtas tẽcat põere inter ipos [illegible] cõfines. & bõas ſecuritates accipere ab omnib⁹ & ſingulis de parentella iporũ [illegible] rũ iter quos [illegible] facte fuerint vt ſup. de ipis cõfinib⁹ attẽdẽdis & obſeruãdis [illegible] Nõ obſtãte aliquo ſtatuto cõis Alex. gnali vel ſpeciali.

De nõ extrahẽdo aliquem de domo ſua.

ITẽ ꝙ põtas nõ poſſit nec [illegible] aliquo cãu modo vel [illegible] extraheř aliq̃m de domo ſua nec cõpellere [illegible] appareat [illegible] pouetas debeat & poſſit vnu & plures inter [illegible] cuides & iuſta cauſa appareat. põtas debeat & poſſit vnu & plures [illegible] finia i Alex. [illegible] litiõe. & i vinculis & cuſtodia ei nõ alibi. & hoc cũ cõſilio & voluntate dn̄orum capitãei. Anciaorum. & q̄tuor q̄ ſũt vel tẽporib⁹ erũt ſeruãdo ſemp̄ [illegible] taté. [illegible] Anciãis & q̄tuor videbit. & ꝙ aliq̄ p̄ſona nõ poſſit extra [illegible] vel [illegible] extra domũ ſuã vſꝗ. vel extra ciuitaté Alex. vel diſtrictu aliq° mõ. vel caſu. vel ingẽio.

Quod nullus poſſit ducẽr corã põtate aliq̄m ꝓ ſua cauſa niſi de collegio Iudicũ vel ſit ꝓcurator.

ITem vt altercatiões lites. iurgia. & cõtẽtiões q̄ oriri poſſũt de facili i ſtrepitib⁹ iuditiorum & i pceſſib⁹ q̄ hõũ. & cauſarum q̄ vẽtillãt corã magrãtio⁹ i iure reddẽdo totaliter [illegible] ꝙ aliq̄ p̄ſona. locus. villa. vel alia vniuerſitas vel collegiũ de Alex. vel vel diſtrictus nõ poſſit vel debeat ſecũ ducer corã põtate vel ei⁹ familia. vel capitãeo ſeu Anciãis. & q̄tuor aliq̄m vel aliquos de Alex. vel diſtrictu niſi iudices vel vnũ vel duos q̄ nõ ſint iudices ꝓ aliq̄ cauſa vel q̄ſtiõe ciuili vel criminali q̄m moueat vel q̄ ſibi moueaſ. ¶ Et ꝙ aliq̄s de Alex. vel diſtrictu niſi ſint iudices vel vnus vel duo q̄ nõ ſint iudices nõ poſſit nec debeant ire cũ aliq̄ p̄ſona loco villa collegio vel vniuerſitate de Alex. vel diſtrictu corã p̄dictus vel aliquo eorũ vt ſup̄ nec ꝓ eis nec occaſiõe p̄dictorum occaſiõib⁹ p̄dict ſub pẽa & bañi lib. x. ꝓ quolibet & q̄libet vice & plariũ arbitrio põtatis & ei i põtas ſi ſibi videbit poſſit ꝓhiber cuilibet q̄ nõ ſit aduocatus ne vadat corã eo vel corã p̄dictis & pẽa impõer q̄m voluerit. ¶ Eodẽ mõ ſtatutũ eſt. ꝙ ſi fuerit p̄ſõa locus villa collegiũ vel vniuerſitas q̄ ſit aliũ de quã de ciuitate vel diſtrictu Alex. q̄ ciuili vel q̄ſtiõe ciuilẽ vel criminalẽ moueat cõtra aliq̄m p̄ſonã collegiũ vel vniuerſitatẽ Alex. vel diſtrictus vel q̄ ſibi moueat ab aliq̄ p̄ſona collegio cõmũitate aut vniuerſitate Alex. vel diſtrictu nõ poſſit vel debeat aliq̄s de Alex. vel diſtrictus aliquo mõ vel ingenio ire corã põtate vel capitãeo vel ãciãis vel aliquo de ipſorum familia cũ ipſa p̄ſona collegio cõitate aut vniuerſitate q̄ nõ ſit de Alex. vel diſtrictu nec ꝓ eis p̄dictis occaſiõib⁹ aduocaſ allegare ſeu oppõere aliq̄d nec eſſe illius vel illorum ꝓcurator aduocat⁹ vel ſindicus ſeu quo [illegible] alio nõie cenſeat ſub p̄dicta pena cõtra cõciuem vel cõtra cõitatẽ de Alex. vel collegiũ aut vniuerſitatem aliq̄m Alex. vel diſtrictus ꝓ illis q̄ nõ ſũt de Alex. vel diſtrictu & i fauorem eorũ vt ſup̄ dictũ eſt & hoc [illegible] ne caius contra conciuem [illegible] haberet materiã altercãdi vt dictũ eſt ſaluo q̄ de collegio iudicũ Alex. poſſint [illegible] vnũ vel duos aut q̄ voluerit ſecũ ducer corã p̄dictis põtate capitãeo vel ãciãis vel q̄tuor vel eorum familia ꝓ eos allegãdo & deffendendo q̄m penã poteſtas & ei⁹ familia teneat exigere [illegible] numerata & p̄dicta facere publicari in conſilio gñali & facere ꝓconizari publice p̄ ciuitatem itra tres dies poſtq̄m itrauerit regimen & hoc totũ p̄ciſe & ſine tenore.

Quod nullus i aliq̄ cauſa poſſit iudices Alex. ſuſpectos põere vltra tres & ꝙ non recipiantur in fideiuſſores.

ITem ꝙ nemo poſſit ponere i ſuſpecto in aliq̄ cauſa vel q̄ſtione vltra tres Iudices de Alex. Et ꝙ ipſi iudices nec aliquis ipſorum recipiãtur vel recipi poſſint ꝓ commune Alex. vel per aliquem nomine communis in ſecuritatem ꝓ aliquo. & ſi recepti fuerit non valeat ipſa ſecuritas. immo ipſo iure nec in eo in aliquo teneantur communi etiã ſi renũciauerint p̄ſenti capitulo tacite vel expſſe & idem obſeruet i notarijs.

De cauſis per Iudices Alex. tãtum difiniendis.

ITEM Quod nulla q̄ſtio poſſit delegari vel comitti conſulenda vel difinienda i toto vel parte niſi iudici vel iudicib⁹ de collegio iudiciũ Alex. hitãti vel hitãtib⁹ i Alex. Hoc ſaluo ꝙ ſi aliqua queſtio verteret i Alex. que tãgeret commune Alex. q̄ ſi hoc ſit vltra quãtitatem & extimationem librarum trecentarũ poſſit committi & difiniri i Alex. & extra ſecũ ſi ꝙ placuerit conſilio Alex. & hoc ſine tenore & etiã in quantitate minori voluntate conſilij generalis.

De nõ compellẽdo Iudices collegij Alex. dare cõſilium in cauſis criminalib⁹.

ITem ꝙ collegiũ iudicum vel aliquis de ipſo collegio nõ poſſit nec debeat cõtra voluntatem [illegible] compelli p̄ põtatem vel aliquã aliã p̄ſonam [illegible] vel [illegible] aliq̄ q̄ſtionem [illegible] vel negocium q̄ ꝙ que ptiñeat ad diffinitiuam cauſam criminalem & hoc [illegible] ſine tenore.

Quod cõſiliature diſtribuãſ comũiter inter Iudices de collegio.

ITem ꝙ oĩs cõſiliature diſtribuãt cõiter p̄ põtatẽ & [illegible] inter iudices Alex. ſicut ordinatũ eſt vel ordinabit ꝓ cõſiliũ dictorum iudicũ dat pri⁹ reſpectiua partib⁹.

De ellectiõe notariorũ ad officium maleficiorũ deputatorũ & de illorũ officio.

ITem ꝙ q̄tuor breuia [illegible] & ſit ſcriptũ notarius maleficiorum [illegible] [illegible] ꝓ quolibet [illegible] D. poteſtate vel iudices maleficiorum [illegible] vltra cẽtũ [illegible] & nõ vltra & a maiorib⁹ [illegible] & nõ vltra. [illegible] officiales nec [illegible] aliq̄ faciãt & hoc ſine tenore.

De illo qui faciet guerram cõi puniendo.

ITem ꝙ ſi aliq̄s de Alex. vel diſtrictu ſiue ſit bannitus cõis Alex. ſiue nõ faciet guerrã [illegible] cõi Alex. vel [illegible] vel [illegible] cõis Alex. [illegible] pellant ipſum captum dar & tradei poteſtati. habendo a communi ꝓ [illegible] datiōe ipſius lib. l. terdonō ſi fuerit eq̄s & ſi fuerit pedes lib. xxv. & q̄libet capiēs teneať ipm tradeř pōtati & cōi & in fortia ipſius ſub pena lib. l. & plus & min⁹ arbitrio dñi pōtať iſpecta pſona capti & capiētis & ꝙ pōtas infra tertiā diē poſt captionē ipſi⁹ teneat recuperaſſe pecuniā & capiētib⁹ ſolutionē vel acq̄tationē feciſſe & captū feciſſe venire in ei⁹ fortia cōis ſub pēa lib. cc. de ſuo ſalario de quibus non poſſit ipſo iure abſolutū ſi p̄dicta non fecerit & hoc p̄ciſſe & ſine tenore.

De Iniuriātib⁹ ſoldatos cōis cuſtodiēdo blauā puniēdis.

ITem ad hoc vt blaua & victualia meli⁹ cuſtodiāť & vt officiales deputati ad ipſam cuſtodiā melius valeant & ſecurius eoꝝ officiū exeq̄ & vt maior timor inſit ōibus extrahētib⁹ dictā blauā & victualia de Alex. vel diſtrictu & vt parētes taliū extrahētiū blauā maior ē cauſam & materiā habeant caſtigandi & admonēdi eos ꝙ ſi facta fuerit iniuria aliquo mō alicui de familia pōtatis vel capitanei vel alicui ſeruienti ſtipēdiario ſeu ſoldato moranti & deputato ad blauā & victualia cuſtodiēda eq̄ti vel pediti exercēdo officiū ſuū circa blaue vel victualiū cuſtodiā tantū p aliq̄ pſonā vndecunq; ſit, onus pōtas teneať & debeat punire & condempnať q̄mlibet ꝯfacientē in p̄dictis & q̄libet vice & quolibet de familia vtſup̄ & quolibet officiali cui facta fuerit Iniuria vt dictū eſt in lib. centū. & plus & minus arbitrio pōtatis inſpecta q̄litate perſonarū delinquentium & delicti.

De falſis balācijs raſis aunis libris ⁊ omnibus alijs penſis.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ ſi q̄s ad falſas balācias ſeu ad falſam aunā ſeu ad falſam librā. vel marchū. vel ad falſum raſum vel ad falſum ſeſtariū. vel ad aliā mēſurā ſiue pēſam falſam pēſare vel menſurař reptus fuerit. vel ſupſcritpta. vel aliq̄ eoꝝ tenuerit det p bāno lib. x. p vnaq̄q; vice. & amittat balācias lib. marchū. & ſeſtariū ſiue pēſam. & q̄cquid penſauerit vel mēſurauerit. ꝙ bānū & penā ſi ſolueř nō poterit ponať ad berlinas cū balancijs appenſis ad collū & alijs menſuris. & hoc locū habeat tam in maſculinis q̄ in fœmininis. & pōtas teneať quolibet menſe mitteř iudicē vel militem ſuū ad inq̄rendū p̄dictas lib. & menſuras, ſiue balācijs. & raſos p totā ciuitatē vbicūq; vendunt ad p̄dictas menſuras. Item ꝙ oēs balācie & penſa debeāt eſſe ſignate & ſignata ſigno eis dato p pōtatē.

De guardijs elligēdis ⁊ falſis mēſuris ſcilicet ſeſtarijs minis ⁊ quartiōis nō tenēdis.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ ſi q̄s reuendroli⁹ grāi vel ſalis q̄ maneat a ſcalis palacij cōis vſq; ad turrim de trib⁹ ſoldis vel in ipſa turri vel alibi vbiq; in ciuitate Alex. tenuerit menſurā aliq̄ falſam q̄ nō ſit legalis ad menſurā ſeſtarioꝝ grani cōis & ſalis cōis Ianue ita ꝙ mine due nō faciat bene vnū ſeſtariū ſit in bañ p q̄libet menſura falſa lib. x. q̄rū medietas ſit cōis & alia medietas accuſatoris. & accuſator teneať priuat⁹ & ſi repertus Fuerit ꝙ duo q̄rtaroni nō bene faciāt minā vnā. & alie menſur p ordinem p̄dāt bānū ſup⁹ ordinatū & menſuř combarāt in platea & pōtas teneat executeř dictū bānū infra x. dies in denarijs numeratis ſine tenoř. & teneat pōtas elligeř guardias infra xv. dies poſtq̄ intrauerit regimen Alex ſine tenore.

De mēſura blaue ⁊ ſalis in medio ferrāda ex vno ferro ⁊ alijs mēſuris paruis ⁊ ſcopellis.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ menſura blaue ſit & eſſe debeat ferrata ſolūmō de vno ferro in medio. & menſura ſalis ad modū Ianuenſium. Item intelligať de oib⁹ ſcopellis molendinoꝝ. & oium venditionū ſalis ad minutū. & hoc teneat pōtas faceř fieri infra menſem vnū poſtq̄ intrauerit regimen ſuū ſine tenoř. & q̄ ꝯfecerit det p bāno p q̄libet vice ſoldos ſexaginta. & omnes ciues de Alex. & de ipſa iuriſditione teneať emere. & vendere & vti ſimili menſura. & q̄ ꝯfecerit ſoluat p bāno ſoldos ſexaginta p q̄libet vice.

De trib⁹ ſeſtarijs faciēdis ifra mēſem ſi facti nō fuerint ſcilicet ad mēſurādū vinū ſalem ⁊ granum.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ pōtas teneať faceř fieri ifra mēſem poſtq̄ intrauerit regimen ex pēns cōis ſeſtariū vnū de ramo ad mēſurā & formā Ianue [illegible] q̄m vinū mēſuret & vnū aliū ad mēſurādū ſalem, & vnū aliū ad mēſurādū granū ſiue blauā in Alex. & in [illegible] factos nō inuenerit i cōi q̄ ſeſtari⁹ grāi debeat eſſe [illegible] ratus [illegible] debeāt eſſe raimati legaliter & in [illegible] ſaut ſigna facta p cōi ad modū & mēſurā & formā dictorū ſeſtarioꝝ & oēs alij ſeſtarij tam portatoꝝ q̄m aliorū q̄ voluerint vēdeř & emeř vinū grāū ſali & blauā debeāt raimari & in ipſis ſeſtarijs ſigna poni & portator vini & oēs alij debeāt faceř poni i ſeſtarijs ſuis ſigna p̄dicta & eos faceř raimari vtſup̄ ante q̄m mēſurēt ad p̄dictos ſeſtarios & q̄ ꝯfecerit ſoluat q̄libet & q̄libet vice ſol. xx. & totū capitulū attēdať ſine tenore. & q̄libet poſſit eos accuſař & aliq̄s reuēderolius vel reuēderolia nō habeat niſi vnū ſeſtariū de grāo. & vnū de ſale & q̄ ꝯfecerit ſoluat q̄libet & q̄libet vice ſol. xx. & teneať pōtas faceř [illegible] oēs p̄dictos ſeſtarios de duob⁹ [illegible] fuerit boni vel mali vel falſi. & q̄ ꝯfecerit det p bāno ſol. xx. ſine tenoř p quolibet & quālibet vice. & guardie teneāt accuſare. [illegible] q̄ vnū mēſuret ad ſeſtariū [illegible] ordinatū & determinatū in capitulo [illegible] capit. Item ſtatutū ꝙ poteſtas infra xv. dies [illegible] & teneať pōtas faceř poni [illegible] ſeſtarios de ramo. vini ſalis & grani apud vnū bonū & legalē hominē cum [illegible] populi q̄ dictos ſeſtarios cuſtodiat & nomē ei⁹ ſcriptum ſit penes notarios [illegible].

De nō vendendo vinū ad minutū niſi ad pintam Ianuenſem.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ q̄libet pſona q̄ vendit vel vendet vinū ad minutū debeat & tenere [illegible] legalē & non ad aliq̄ aliā pintā ſiue [illegible] & q̄ ꝯfecerit [illegible] & teneat [illegible] ſub dicta pena [illegible] vendant ſub dicta pena.

Quod homines villarū ⁊ iuriſdictionū ciuitatis Alex. debeāt menſurař ad p̄dictas menſuras grani ⁊ vini.

ITEM Statutum eſt, ꝙ homines villaꝝ [illegible], Fruxinarie, [illegible] & totius iuriſditionis Alex. debeāt [illegible] p bañ p quolibet & q̄libet vice ſol. xx. [illegible] loci vel ville ꝙ cōtrafecerit det p bañ lib. l. & pōtas teneat [illegible] cuilibet cōi villarum hoc capitulum & eis mittere exemplatum.

De quatuor ſeſtarijs in q̄libet q̄rterio de ligno faciendis.

ITEM Statutū eſt ꝙ pōtas teneať infra dies quindeci poſtq̄ intrauerit regimen Alex. [illegible] fieri ſeſtaria quatuor de ligno in quolibet q̄rterio ad formā & menſurā [illegible] vnā a quolibet latere vſq; ad menſurā ſigni ſeſtarij vini de ramo [illegible] i foraminib⁹ vnā a quolibet latere [illegible] magis placuerit cōſilio [illegible] nō vendat nec emat nec menſuret vendendo niſi ad [illegible] hāt in quolibet q̄rterio mine q̄tuor q̄ habeāt duuas foratas cū [illegible] ꝓut placuerit cōſilio vt ad mēſurā mine vini vel duaā vnā inciſam a quolibet latere.

Et n[illegible] menſurare nec menſurari faciat vel pmittat vinū niſi ad p̄dictas mēſuras, Ita tamen q̄ [illegible] ſe tariū vnū vini vel ſeſtario ſupius menſurare poſſit ad ſe tariū & ad minā, & ipam vini portatores poſſint ad ſe tariū & minā ad ſuā voluntatē, & portatores [illegible] ſpinoletos ſeſtarijs & minis extrahāt de foraminib⁹, Ita q̄ foramina ſtent apta ſemp & iurēt q̄ quotiens vinū menſurabūt ita facient & atēdent & obſuabunt, & ille portator vini qui ↄ̄fecerit amittat ſol. x x. p vnaq̄libet vice & q̄libet poſſit eos accuſare, & examinatores iurēt rei mare ſeſtariū & minā vini vt dictum eſt. et hoc capitulū attendat ſine tenore p totā iuriſditionē Alex. Et ſup hoc elligat p quolibet q̄rterio vnus maſſari⁹ qui nō ſit tabernarius p poteſtatem, Qui maſſarij debeant curare iſtut offitium.

¶ Qđ oēs raſi ⁊ alne debeāt eſſe velati ⁊ velate a q̄libet parte đ ferro vł lotono ⁊ ſignati ⁊ ſignate ſigno ordinato.

ITEM Statutū eſt, q̄ oēs raſi & alne debeāt eſſe ferrati & ferrate a q̄libet parte de ferro vel de lotono, & debeāt eſſe ſignati & ſignate ſigno ordinato p cōi, & qui aliū raſum vel alnā vendiderit vel menſurauerit ſoluat p bañ ſol. x x. p q̄libet vice. Eo excepto q̄ q̄libet qui vendiderit poſſit mēſurare & vendere ad menſurā q̄ eſt in colūpna q̄ eſt in platea cōis & in hoſtio cāpanilis ſine pena & bañ, & hoc capitulū factum fuit. M.CC. xlviij. & cōſules mercatoꝝ pānoꝝ teneant inqrere ſemel ad min⁹ in quolibet menſe oēs raſos & alnas de porticub⁹ & oēs alios ↄ̄facientes, quos teneat pōtas facere iurare ſic attendere & obſuare ſine tenore.

¶ De alia columpna in platea Ponenda.

ITEM Statutū eſt, q̄ alia columpna ponat̄ i platea vbi videbit̄ pōtati. ad quā columpnā menſurent̄ telle, & vendant̄ & ement̄ & pōant̄ claui ſicut in alia columpna q̄ eſt in platea, & debeāt inglarari circumq̄uaq̄ bene p totū [illegible].

¶ De nō vēdēdo niſi ad librā marchi ſignatā ſigno cōis ⁊ tot ānulis q̄ libris.

ITEM Statutū eſt. q̄ qcūq̄ vēdiderit ad librā ſiue ad penſam vēdat ad librā marchi ſignatā ſigno cōis videlicet vno ānulo p vna libra. p duab⁹ duob⁹ annulis & ſic de ſingulis vſq̄ in libras, & pōtas teneat̄ facer̄ iqri oēs libras ſiue penſum infra qndecim dies ab introitu ſui regiminis. & iſra octo alios dies poni ānulū ſiue annulos i dictis libris q ſint de ramo vel de lotono. vel de ferro. & q ↄ̄fecerit ſoluat p bāno ſol x. p q̄libet vice.

Qđ licitū ſit vnicuiq̄ in Alex. vł diſtrictu vēder̄ q̄ voluerit ad iuſtā pēſā vł mēſurā.

ITEM Statutū eſt q̄ liceat vnicuiq̄ i Alex. & diſtrictu vender̄ id q̄ voluerit ad iuſtā penſam vel ad iuſtā menſurā ad ſuam volūtatē ſine pena vel banno nec poſſit ꝓhiberi p aliqm p̄dicta facer̄. & p̄dicta teneat̄ pōtas attendere & obſeruar̄ & attendi & obſeruari facere, aliquo capitulo vel ordinamēto generali ſeu ſpeciali ſeu precepto non obſtante.

¶ De nō plantādo aliquā arborem p̄ter ficum vel perſicū prope terram conſortis niſi alōge per trabucbum vnum.

ITEM Statutū eſt, q̄ aliqs nō debeat plantare arborem aliq̄ niſi ficū. aut pſicum in terra cultiua ppe terram cōſortis p ſpaciū vnius trabuchi. & ſi plantata fuerit vel nata ſiue noua fuerit ſiue vetus ppe terram cōſortis infra ſpaciū ſup̄ dictū remoueat̄ ſiue incidat̄ ad volūtatem cōſortis cui dampnū dederit. & ſi remouer̄ ſeu incider̄ diſtulerit ille cuius fuerint dicte arbores poſtq̄ denūciatū fuerit a cōſortib⁹ qb⁹ nocent det p vnaq̄ arbore ſol. x x. niſi fuerit arbor ſup q̄ fue[illegible] [illegible] vel [illegible] debeat. & ſi aliq. [illegible] plantar̄ vel tenir̄ arbores ppe terram nō poſſit plantar̄ ppe terrā cultiuam vel vineam Conſortis per ſpaciū vnius Pertiche. & ſi Fuerit prope Vineam

remoueat̄ inter ipam p ptichā vnam. eo ſaluo q̄ vnicuiq̄ ſit licitū haber̄ & tener̄ plātatā & natā & de nouo plantar̄ cetiam iuxta terrā vel vineam cōſortis p pedem vni⁹ ptice dū tamen in ipa ceſia nō ſint nec poſſint aleuari arbores magne. & ſi q̄ fuerit ſuccidat̄ & hoc ſine tenore. & nō habeat locū hoc capitulu in arborib⁹ ferētib⁹ fructū i ciuitate eo ſaluo q̄ ſi p̄dicte arbores fructiſer penderent ſup̄ domū vel hortū vel terram alicuius conſortis teneatur Incidere ramos pendentes.

¶ Qđ nulla mulier debeat abluer̄ pānos Iuxta pōtes q̄drulios i ciuitate per vnam perticam.

ITEM ſtatutū eſt q̄ nulla mulier debeat abluer̄ pānos iuxta pōtes de q̄drulijs i ciuitate p ptică vnam nec ſup pōtes, & q̄ ↄ̄fecerit det p bāno p q̄libet vice ſol. qnq̄. & ſup hoc elligant̄ guardie. & nihilominus pſone alie bone fame & bone opiniōis poſſint accuſare de quo bāno medietas ſit cōis & alia medietas ſit accuſatoris & p̄cōizet̄ p ciuitatem iſra x. dies poſtq̄ pōtas intrauerit regimen. Item & eodem modo in oib⁹ & per omnia obſeruetur in puteis vbicumq̄ ſint.

¶ De nō verando aq̄m bealis extra ciuitatem niſi a die ſabbati poſt nonam.

ITEM ſtatutū eſt q̄ oēs hōines Alex. & diſtrict⁹ q deuiauerit aquā bealis a burmea vſq̄ i ciuitatem ad quos ipa aq̄ puenerit extra ciuit. p rigādis vel aq̄ndis pratis terris vel hortis & poſſeſſionib⁹ dent & ſoluant cōi p q̄libet modio ſoldos duos. & ipam aquā debeāt habere & tenere in dieb⁹ ſabbati a nonis uſq̄ in ſequentib⁹ nonis diei dñice. & qui contrafecerit ſeu ipam aquā in veneri habuerit habuiſſe & diuiaſſe aliquo tēpor̄ quam predicto ſoluat q̄libet & q̄libet vice ſoldos vigiti ſaluis ōnib⁹ bānis ordinatis in pactis & cōuentionib⁹ illoꝝ qui duxerit molendina a cōi in ciuitate vero null⁹ debeat deuiare aquā p be[illegible] ſiue caniculos aliquo tempore q̄ p̄dicto & qui contrafecerit ſoluat q̄libet & q̄libet vice ſoldos. x x. & p aq̄ de beali ē nonis & veterib⁹ nulli⁹ [illegible] ciuitatē aliq̄ [illegible] teneat̄ cōi. & poteſtas teneat̄ facere inqri oēs illos qui exceſſerint aliquid p bealis Alex. vj. ānis citra & eis facere reddi rationē q̄ [illegible] poteſtatis ſine tenore. & ab eis exigere totū id quod reptū fuerit eos habuiſſe occaſione predicta. & conſignare communi,

¶ Quod aliqs nō aſcēdat ſup domos neq̄ ſup porticus palatij cōis nec ēt ſup eccl'iam vł cāpanile maioris eccleſie.

ITEM ſtatutū eſt. q̄ aliq̄ pſona nō debeat aſcendere ſup domos neq̄ ſup porticus palacij cōis Alex. ſine licētia & parabola poteſtat̄. neq̄ etiā ſup eccl'iā maiorem ſancti petri vel ſup cāpanile nec porticus maioris eccleſie niſi cauſa aptandi coopiēdi vel meliorandi [illegible] & ipa. & q cōtrafecerit det p bāno ſoldos. l x pro qualibet vice i denarijs numerat̄. de qb⁹ nulli poſſit admitti cōpoſitio aliquo modo nō obſtāte aliquo ordinamēto facto vel faciendo & ſi quid factū eſt vel fuerit q̄ obuiaret i aliquo illud ſit caſſū & irritū & nulli⁹ valoris & iſtud in ſuo robore pſeueret Et hoc totū poteſtas teneat attēdere & obſuare precise & ſine tenore & ſup hoc eligātur q̄tuor guardie q cōtrafacientes teneāt & debeāt accuſare. & habeāt medietatem bāni & etiā q̄libet poſſit accuſare & habere medietatē bāni vt ſup̄ dictū eſt. & hoc capitulum teneatur facere legi in quolibet arengo & ſine tenore.

¶ De nō mingendo vel aliq̄ aliud vituperiū faciendo iuxta muros vel canpanile maioris eccle.

ITEM ſtatutū eſt q̄ nullus migat vel aliq̄ vitupiū faciat aput muros vel ad muros maioris eccleſie. nec cāpanilis ipam eccleſiā. nec iuxta muros eccleſie ludat nec aſcidat ſup tectū domoꝝ. vel porticū eccleſie. nec ſubt⁹ portucub⁹ vbi Iuſtitia renetur nec ſubt⁹ ſcalis palacij. nec i brolicto ante palaciũ & q̄ ɔ̄fecerit ſoluat ꝓ bãno ſol. x. [illegible] & non [illegible] pſone [illegible] q̄ iudex camer cõis teneat̃ ɔ̄faciẽtem detiner i palacio cõis dõec ſoluerit vtſup̄ vinculo ſacramenti. & p̄dicta faciat publicari p ciuitatem Alex. [illegible] dies [illegible] regiminis põtatis. & ſi fuerit forẽſis ſoluat ſol. [illegible] q̄ ſi ſoluer nõ potuerit põat ad berlinas ꝓ qlibet vice & ſup hoc elligãt guardie, & qlibet poſſit eũ accuſar & verberar impune. & hoc totum ſine tenore.

¶ De nõ mingẽdo neq̃ aliud vituperiũ faciẽdo iuxta murũ Bergolij de foris.

Item ſtatutũ eſt q̄ nullus debeat minger vel aliq̄ vituperiũ facer iuxta murũ Bergolij de foris [illegible] & q̄ ɔ̄fecerit ſit in bãno qlibet & qlibet vice ſol. [illegible] Idem de illis q̄ mingerint iuxta plateas de in angulo. & quilibet poſſit accuſare.

¶ De nõ faciendo ab aliqua perſona aliquod vituperium in pontẽ vel ſubtus pontẽ nec a capite pontis nulla parte.

Item ſtatutũ eſt q̄ nemo tã maſculus q̄ femina debeat facer vitupiũ ſup põtem tanagri nec [illegible] roboretũ. nec [illegible] Bergolũ nec ſubt⁹ ipm põtem ab vtraq̄ parte capitis dicti pontis de die nec de nocte. & qui ɔ̄fecerit amittat ꝓ bãno ſol. x x. i denarijs numeratis quos ſi ſoluer nõ poterit põat ad berlinas.

¶ De nõ faciendo nec comburendo ſepum nec ligamina caſei ſalati & alijs nõ faciendis nec tenendis vt infra.

Item ſtatutũ eſt q̄ nulla pſona q̄ ſtet vel habitet ſiue nõ habitet ſubt⁹ porticib⁹ pannoꝝ & caſei ab vtraq̄ parte vie de ipis porticib⁹ & in toto circuitu ipoꝝ & circa [illegible] & ſimilr p [illegible] Item p cõtratã mercarie [illegible] Ruffinus guaynerius [illegible] zapatarolius, & ottolinus fabor hinc ad piciũ ſiue domũ dñi Iacobi de puthco vbi ſtat frãciſc⁹ de ſanto viale. Item eodem modo deuerſus põtatem vbi mãet Bertolinus de agnella. hinc ad piciũ brolieti cõis. & a [illegible] porticoꝝ [illegible] Copinus, q̄ oẽs pſone habitãtes ſiue nõ habitãtes in p̄dictꝭ circuitib⁹ nõ poſſint nec debeãt facer ſepũ [illegible] nec facere candellas de ſepo nec conburere [illegible] caſei ſalati nec ibi tenere in aliq̄ domo ſiue curia vel ſedimine fraſchas vel viacias fenũ vel palcã vel [illegible] tamen & [illegible] liceat cuilibet ſubter biſaciã ponere & tenere palcã ſuffientem, & inter biſaciã, qlibet ponat ad ſuũ libitũ. & oẽs qui habebũt equos ſiue [illegible] vel boues, & de [illegible] in p̄dictꝭ domib⁹ eis liceat, [illegible] poſſint reducere, & habere [illegible] vnã [illegible]. & omnes ɔ̄facientes ſoluãt ꝓ bãno ꝓ qlibet vice ſol. c. & q̄ põtas qui eſt vel erit teneat̃ p ſacramentũ infra quindeci dies ab introitu ſui regiminis p̄cipere omnib⁹ capitib⁹ domoꝝ de p̄dictꝭ [illegible] Et eos facere iurare q̄ accuſabũt oẽs faciẽtes cõtra p̄dicta, ad q̄ p̄dicta facienda ipe cõpellere poſſit ad volũtatẽ ipius dñi põtatꝭ. & põtas teneat facere inqri cõtrafacientes p ſuã familiã cũ duob⁹ legalibus hominib⁹ de ipis cõtrar p̄dictas domos ſcilicet de tribus in trib⁹ menſib⁹, & ſi põtas p̄dicta nõ inqreret & obſuaret, amittat de ſuo ſalario lib. x x v. q̄ pueniãt in cõe, & hoc totũ p̄ciſſe, & ſine tenore.

¶ De nõ tenendo guadũ in aliqb⁹ domib⁹ q̃ ſint circa palaciũ.

ITEM Statutũ eſt, q̄ aliqua pſona nõ poſſit nec debeat ponere neq̄ tener gualdũ in aliqbus domib⁹ q̃ ſint circa plateã nec ſubt⁹ portic⁹ pannoꝝ vel caſei ſub pena ſol. c. & [illegible] vel poſitum fuerit tollat̃ vel remouet̃ infra dies decẽ poſtquã põtas intrauerit regimen ſub p̄dicta pena.

¶ De nõ molendo guadum intra foſſata ciuitatis.

ITEM Statutũ eſt, q̄ aliqua pſona nõ poſſit nec debeat molere vel moli facere gualdum intra foſſata ciuitatꝭ citra tanagrũ nec ad moli [illegible] gualdum intra foſſata laborare [illegible] ſub pena lib. x. ꝓ quolibet & qlibet vice & q̄libet poſſit accuſare & habere [illegible] & põtas teneat cõtrafaciẽtes inquirer vel inquiri facer. de mẽſib⁹ [illegible] Madij, Iunij, Iulij. & Auguſti. teneri in quolibet dictoꝝ mẽſiũ & punire cõtrafaciẽtes vtſup̄ & p̄dicta oĩa teneat̃ attender & obſuare preciſſe & ſine tenore.

¶ De nõ comburẽdo feces neq̄ peclas itra foſſata ciuitatis Alex nec extra foſſata p balliſtã vnã.

Item ſtatutũ eſt. q̄ aliq̄ pſona nõ poſſit nec debeat comburere ſeu comburi facere feces neq̄ peclatas itra foſſata ciuitatis [illegible] balliſtatã vnã ſub pena lib. x. [illegible] vice. & [illegible] & hoc põtas teneat̃ facere preconizari [illegible] domibus habitatorũ Alex.

¶ De nõ tenẽdo bãchã vel aliud edificiũ nec aliquod impedimẽtũ p̄dictis locis & alijs vt infra.

Item ſtatutũ eſt, q̄ nullus poſſit vel debeat facere tenere vel habere aliqm banchã [illegible] a põte [illegible] antoni [illegible] & broliettũ. [illegible] vel aliq̄ impedimentum. ꝓpter q̄ [illegible] ꝓpter q̄ impediat̃ ire & redire p ipos pontes ſub pẽa ſol. x x. pro quolibet qui fecerit [illegible] amittat ſol. [illegible] pro [illegible] & põtas teneat̃ [illegible] & põtas teneat facere legi hoc capitulũ [illegible] & preconizari [illegible] omnib⁹ [illegible] regiminis.

¶ Quod quilibet ciuis Alex. poſſit vendere linũ laboratum in Platea Alex. in diebus veneris & banchas poner ſine ſcampnũ.

Item ſtatutum eſt q̄ quilibet ciuis Alex. & de Iuriſditione poſſit vendere linum laboratum in platea Alex. in diebus veneris & [illegible] & ponere banchã ſine ſcampnum [illegible] tenere [illegible] diebus veneris [illegible] vendere vel alias mercãtias [illegible] & quod aliqua perſona [illegible] nõ teneat nec apponat [illegible] vel [illegible] ad pontem [illegible] Que eſt a domo pellipariorum [illegible] ad pontem [illegible] antoni [illegible] & qui contrafecerit ſoluat pro banno [illegible] infra quindecim dies in platea & [illegible] pro quolibet Vice Et Quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem banni & credatur ei in ſuo ſacramento ſe [illegible] potestatis.

¶ De Piſcibus marinis vendendis.

ITEM Statutum eſt quod oẽs piſces marini vendantur & vendi debeant ad librã [illegible] Marchi Modo infraſcripto ſcilicet Quod [illegible] meliores piſces marini [illegible] vendantur & vendi debeant ſol. tres terdonenoꝝ ꝓ libra, [illegible]

& alij pisces fricti sol. duos & denarios sex terdõn alij cocti i scaono vendãť denarios x x. terdoñ excepti laxeri q vendi possint denarios x xiiij terdoñ. & qui cõtrafecerit puniatur qlibet ꝓ qlibet libra in soldis qnq; terdoñ. & qlibet possit accusare. & habeat medietatẽ bãni & credat suo sacramẽto & dñus põtas teneat vinculo sacramẽti mitter omni ebdomada i die veneris ad inqrendas pẽsas. & facientes cõtra ꝑdicta & hoc totũ attendatť sine tenore. statuto vel reformatiõe seu ꝓuissione anciãoꝝ facta vel facienda i cõtrariũ nõ obstãte. ꝙ capitula ꝑconizatť & cridet ꝑ ciuitatẽ post introitum dñi põtatis ꝑ dies x nec stare debeat ꝓpe domũ pelliparioꝝ ꝑ ꝑticas duas. nec reuẽdẽtes carnes sub pẽa i statutis cõtẽta subtꝰ domũ starť possint si placuerit pelliparioꝝ.

De Piscibus recentibus vendendis.

ITem statutũ est. & ordinatũ. ꝙ piscatores vẽdentes pisces recẽtes teneatť & debeãt venderť pisces in platea tantũ & nõ alibi nec aliqs de Alex. possit emerť pisces nisi in platea cõis. & q ꝯfecerit soluat vẽditor lib. 3. & emptor duas lib. ꝓ qlibet vice & ꝙ qlibet vendẽs pisces debeat vẽdere ꝑ se & nõ cũ alio & lõge stare ab alio vẽdente pisces ꝑ trabachũ vnũ. Ita ꝙ qlibet vẽdens stet. & starť debeat lõge vnũ ab altero vẽdente ꝑdicti trabuchi sub pẽa lib. triũ & ꝙ aliqs piscator seu q solitus fuerit vẽderť pisces nõ possit neq; debeat esse vel starť cũ illo q vẽderet pisces sub dicta pẽa. & ꝙ põtas teneatť & debeat cõstituerť bõas & idõeas guardias sup ꝑdictis qbꝰ credat suo sacramẽto & etiã aliꝰ qlibet possit accusarť ꝯficiẽtes & qlibet accusator habeat medietatẽ bãni. & hoc totũ ꝑcise attendatť & sine tenorť. & teneatť põtas facerť cridari ꝑ ciuitatem infra octo dies post introitum sui regiminis.

De piscibus recentibus in platea vendendis ⁊ nõ alibi nec sub tecto. ⁊ nõ emendis ab aliquo reuẽditore ante tersiam.

ITem statutũ est ꝙ qlibet q vẽdiderit pisces in Alex. debeat & teneatť ipos pisces vẽderť i platea maiori & nõ alibi. sine eo ꝙ stent vel starť possint ad tectũ nullo modo sedẽdo dõec ipos pisces vẽdent sub pena sol. x x. & amissiõe piscũ dũmodo vẽdiderint & qlibet possit accusarť. & habeat medietatẽ bãni & piscium dũmodo vendiderint ipos pisces & ꝙ nullus possit emerť pisces ante tertiã causa reuẽdẽdi. & q cõtra ꝑdicta fecerit soluat ꝓ bãno soldos x x. ꝓ quolibet & qlibet vice & qlibet possit accusarť ꝯficiẽtes & habeat medietatẽ bãni. & ꝙ pisces vendãť ad librã si piscis est vel erit libra vna vel a libra vna supius. & si fuerit duaꝝ librarũ vel supius vẽditor piscium teneatť & debeat vẽderť cuilibet q volet vnã librã emerť. & plus si voluerit emerť. & statuatť ptium ꝑ cõsiliũ Alex. & si vẽditor vel vẽditrix nõ obseruauerit ꝑdicta & id ꝙ per ꝑdictũ cõsiliũ statuetť soluat ꝓ bãno sol. x x. & amittat pisces & qlibet possit accusarť. & habeat medietatem bãni & piscium amissorũ. Additũ est ꝙ aliq femina nõ debeat vendere pisces recentes in platea. nec stare sup vendentibꝰ vel cũ venditoribꝰ piscium sub pena sol. x x. ꝓ qlibet & qlibet vice & ꝙ pisces amittat. & ꝙ nullꝰ piscator vel alia ꝑsona possit emerť pisces recentes ab aliq ꝑsona causa reuendendi nec venderť pisces ꝓ aliq ꝑsona sub pẽa sol. x x. ꝓ quolibet & qlibet vice & qlibet possit accusarť & habeat medietatẽ bãni & piscium & teneatť priuatꝰ & accusatori credatť & ꝙ ꝑdicti vẽdentes teneatť & debeãt dictos pisces & vasa in qbꝰ ipos habuerint tenere palã & discoptos sup scãnos & non alibi vbi ipos vendũt sub pena sol. x x. ꝓ quolibet & qlibet vice & amissiõe piscium & etiã ꝙ qlibet ꝑsona q portauerit pisces recentes ad vendendũ i platea Alex. vel occasione vendendi vel aliq alia occasiõe teneatť & debeat oẽs ꝑdictos pisces a libra supra venderť seu vendi facere iuxta caudam per quatuor digitos que incisio vadat vsq; ad medium piscis hoc attendatur sub pena & banno pro quolibet & qualibet vice & quolibet pisce soldoꝝ viginti &c. & amissiõe piscium non incisoꝝ & possint tenere situlam vel aliud vas cum aqua subtus scampnum dumodo in vase non teneant pisces impune.

Quod nullꝰ piscator vel alia ꝑsona nõ possit portarť nec portari facerť pisces recentes extra Alex.

ITem statutũ est. ꝙ nullus piscator vel aliq alia ꝑsona possit vel debeat portarť vel portari facerť pisces recentes vel vẽderť seu dare portãdos extra districtũ Ciuitatis Alex. & q ꝯfecerit ꝑdat pisces & ꝓ pẽa lib. x ꝓ qlibet vice. & sup ꝑdictis elligantť guardie ꝑ potatẽ Alex. & etiã qlibet possit accusarť. & põtas teneatť facerť cridari ꝑdicta ꝑ Ciuitatẽ Alex. & ꝑ villam solerij. & per cassalia fori.

Quod nulla ꝑsona de Alex. debeat emerť fenũ secatũ causa reuẽdẽdi eum.

ITẽ statutũ est. ꝙ aliq ꝑsona de Alex. vel districtu siue cõsueuerit reuẽderť fenũ siue nõ. nõ possit nec debeat emerť aliq fenũ secatũ i Alex. vel districtu causa reuẽdẽdi ipm fenũ ad minutũ. vel i grosso. & q ꝯfecerit soluat ꝓ quolibet & qlibet vice sol. l x. q [illegible] fuerit emerť seu vẽderť cõtra ꝑdictã formã. & amittat fenũ. & qlibet possit accusare. & habeat medietatẽ bãni. & [illegible] tertiã partẽ & credatť accusatori suo sacramẽto ꝙ fecerit si fuerit homo bõe fame. nisi accusatus legiptimã fecerit deffensionẽ. liceat tamẽ cuilibet emerť fenũ sibi necessariũ ꝑ bestijs qs habet tantũ. & liceat hospitatoribꝰ emerť fenũ causa reuẽdẽdi hospitibꝰ suis q hospitãť ad domos eoꝝ. ꝙ capitula teneatť põtas facerť ꝑcõizari infra mẽsem ab introitu sui regiminis ꝑ ciuitatẽ villas & cassalia Alex. & hoc totum sine tenore.

De Aliquibus armis per ciuitatem vel Bergolium vel ripam Bergolij nõ portandis absq; capitulo. vt infra.

ITem statutũ est. ꝙ aliqs de Alex. vel districtu seu q habitet in Alex. vel districtu nõ portet nec portarť ꝑmittat ꝑ ciuitatẽ Alex. vel bergoliũ. vel ꝑ pontẽ tanarij vel [illegible] tantũ quantũ durat murus Bergolij deuersꝰ Ciuitatẽ [illegible] homines [illegible] Bergolij [illegible] Bergoliũ a dextera [illegible] cultellũ [illegible] nec aliquẽ cultellũ cũ pũcta. q sit lõgior vno semisse [illegible] signatũ [illegible] statuto ꝙ est in capitulis nec spatã [illegible] nec aliq genus armoꝝ [illegible] ꝯfecerit [illegible] potatẽ vel [illegible] ꝑ ciuitatẽ soluat lib. [illegible] tres si vero portabit i platea ꝑdicta vel habebit soluat lib. [illegible] palatio vel in domibꝰ cõis vel i brolieto soluat lib. x. & hoc si ꝑdicta fuerint [illegible] in nocte & aliq arma de ꝑdictis q portauerit vel habuerit soluat [illegible] bãna soluantť in denarijs numeratis & dicta arma amittantť [illegible] ꝙ qlibet q vadit extra ciuitatẽ vel inde recedit vel venit [illegible] de ciuitate possit portare arma [illegible] via ad domũ suã vel ad locũ ad quẽ ire intẽdit ad [illegible] extra ciuitatẽ & inde redeũdo [illegible] recta via ad domũ [illegible] vel ad locũ ad quẽ ire intendit & nõ credatť nec ꝓ bãno recipiat de aliquo [illegible] extra ciuitatẽ vel inde rediret nisi haberet capellũ de feutro in capite vel [illegible] & tunc etiã teneatť portare [illegible] ita ꝙ apparere possit [illegible] cultellũ vel aliud gladiũ extra pãnos portãdo Ita videlicet ꝙ q fecerit cõtra ꝑdicta vel aliq ꝑdictoꝝ [illegible] potestati ꝑdictas penas soluere teneat in denarijs numeratis [illegible] Alex. relaxetť Ita ꝙ ꝑ aliq [illegible] armoꝝ & vnũ [illegible] alia portauerit [illegible] arma nõ [illegible] capituli [illegible] Quod [illegible] extra Ciuitatem vel [illegible] vel [illegible] Alia [illegible] Capituli [illegible] Arma. [illegible] Lanceam Vel Curtellum Vel Non Aliquam [illegible] non [illegible]

Et ſi fuerit bubulcus q̄ vadat p Ciuitatem cū bob⁹ vel redeat in ciuitate vel veniat in a groſ[illegible] tamen habeat [illegible] in manu incidat in penā dicti capituli, Et hoc etiā ſaluo ꝙ ſi ſpatam vel gladium portauerit in manu cū vagina tenendo cuſpidem guaginē in [illegible] ſpata vel gladius in manu, Ita ꝙ renga ſiue corrigium ſpate vel gladij [illegible] violata manubrio & vagine ſpate vel gladij, ꝑinde penam aliquam hui⁹ capituli nō incurrat [illegible] ſaluo ꝙ ſi aliqs qui nō ſit de iuriſditiōe Alex. nō teneatur ad dicti capituli penam ſi inuent⁹ fuerit ad hoſpitiū veniēdo de foris, vel recedēdo recta via. aliter puniatur vt Ciuis.

¶ De armis vetitis inquirendis ꝑ milites & Iudices.

ITEM Statutū eſt ꝙ milites & Iudices quando ibunt ad ingrediendū tabernas vel ludos, teneātur ingredere portātes arma vetita. & ꝙ aliqs nō poſſit portare arma vetita ſine licentia pōtatis q̄ licentia ſit ſcripta in libro cōis q̄m licentiā pōtas dare poſſit cuilibet [illegible] viderit eū eſſe in eo ſtatu ꝙ neceſſe habeat portare arma, & maxime ſi habuerit guerram mortalem, facta primo bona ſecuritate de nō offendēdo ex ipſis armis, ſi hoc fecerit ad ſui defenſionem & hoc totum ſine tenore.

¶ De nō eundo ꝑ ciuitatē, neq; bergoliū poſt ſonū tertie cāpane niſi iuſta cauſa.

ITEM Statutū eſt ꝙ pōtas teneatur aufferre ꝑ banū omnib⁹ illis qui repti fuerit in nocte p ciuitatem niſi ꝑpter ineuitabilē & iuſtā cauſam poſt tertiā cāpanā ſine lumine ſol. [illegible] p quolibet & qlibet vice, Et pōtas teneatur ipſum detinere in palatio cōis p totam [illegible] cōgruā & idoneam ſecuritatē fecerit de ſe [illegible] die in [illegible] exinde nō recedat niſi prius ſoluerit clauario dictū banū, & ille qui reptus fuerit in taberna niſi fuerit exterus ſoldos quinq;, & dńs taberne ſol. decem & hoc ſine tenore.

¶ Quod tabernarij tenētes hoſpitia nō ꝑmittāt ire hoſpites ꝑ terrā poſt ſonum tertie campane.

ITEM Statutū eſt ꝙ oēs tabernarij & albergatores & oēs illi qui tenēt hoſpitia nō ꝑmittāt aliquē qui hoſpitat⁹ fuerit in illa domo ire p ciuitatē vel domū exire poſt ſonū tertie cāpane q̄ pulſatur i [illegible] p guardiā, & q̄ ꝯfecerit puniatur ꝑ quolibet & qlibet vice i ſol. xx niſi hoſpes denūciauerit ipſis hoſpitātib⁹ ꝙ nō exeat [illegible] credatur ſacramēto ipſius hoſpitis, & predicta intelligātur ſi predictus foreſis inuentus fuerit ſine lumine.

¶ De tabernarijs & Venditorib⁹ vinj.

ITEM Statutū eſt, ꝙ nullus tabernarius vel vēditor vini ciuitatis vel bergoli ꝑoſſit vel debeat retinere aliquē hōinem ciuem qui habitet in Alex. cū familia ſua in domo ſua in q̄ vendit vinū poſt ſonū cāpane q̄ pulſatur in [illegible], & q̄ ꝯfecerit ſoluat ꝑ banū ꝑ qlibet vice ſol. xx. & qui inuent⁹ fuerit ſoldos decem.

¶ De nō tenendo letamen in via porticuū nec in via ſtupe.

ITē ſtatutū eſt ꝙ aliqs nō poſſit vel debeat ponere vel poni facere vel tenere rumentum nec letamen in via porticuum ſub pena ſoldoꝝ viginti pro quolibet & qualibet vice, & quilibet poſſit accuſare, Et intelligatur ille poſuiſſe ante cuius ſolimen vel domum inuentum fuerit dictum rumentum vel letamen, Et idem intelligatur & obſeruetur in via de marcarijs ſcilicet a beccaria vſq; ad porticus pannoꝝ.

¶ De letamine prope carrariam croſſe nō tenendo.

ITEM Statutum eſt, quod nullus poſſit tenere vel ponere letamen ꝑpe carrariā ſiue carrieulum de croſſa p vnum trabucchum ſub pena & banū ſold. lx. ꝑ quolibet & qlibet vice, & qlibet poſſit accuſare, & ei credatur, & habeat medietatem banoꝝ.

¶ De letamine de vijs publicis & platea remouendo & etiam nō faciendo.

ITem ſtatutū eſt ꝙ q̄ fecerit vel poſuerit letamen i ſtratis ſiue i vijs publicis. teneatur ipſum de publicis vijs & ſtratis tollere & ducere ſeu duci facere infra xv. dies poſt ꝑceptū ſibi factum ſub banno ſoldoꝝ xx. ꝑ quolibet & qlibet vice & ſi poſitū fuerit in platea [illegible] fuerit ei i banno ſoldoꝝ xx. ꝑ quolibet & qlibet vice & ſi dictū [illegible] teneatur aufferre [illegible] dies 3. ab ea die q̄ poſitū fuerit ſub pena lib. x. & ſi dictū letamen pōitū fuerit i vijs publicis vel platea nō remouerit vel abſtulerit de publicis vijs & platea p dictū temp⁹ vtſup̄ ſoluat p dictū banū vtſup̄ & nihilomin⁹ dictū letamen [illegible] teneatur vtſup̄ & ꝙ null⁹ poſſit vel debeat ſpātezare paleā nec facere aliquē [illegible] ꝑ ipſa platea vel vias ꝙ colligatur & q̄ ꝯfecerit ſoluat ꝑ quolibet & qlibet vice penas p̄dictas & qlibet poſſit accuſare & habeat medietatē bāni q̄ omnia ſtatuta [illegible] p̄conizen. p ciuitatem Alex.

¶ De letamine in ſtrata de beccarijs non tenendo.

ITem ſtatutū eſt ꝙ aliq̄ pſona nō poſſit nec debeat ponere nec tenere letamen i ſtrata [illegible] platea cōis & hoc ſub pena ſol. lx. ꝑ quolibet & qlibet vice nec [illegible] ſub pena ſoldoꝝ x. ꝑ [illegible] dicta ſtrata ꝑpter [illegible] & qlibet vice [illegible] letamine & habeat medietatem [illegible] poſſit accuſare & credatur accuſatori [illegible] regimen Alex. [illegible] & hoc pōtas faciat p̄conizari infra xv. dies poſt [illegible] regimen Alex.

¶ Quod aliqs de caſtrociliorio nō vēdat letamē alicui q nō ſit de iuriſditiōe Alex.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ aliqs de caſtrociliorio nō vendat nec vendere debeat nec donare letamen alicui q nō ſit de Alex. vel iuriſditiōe Alex. ſub pena & bāno ꝑ quolibet & qlibet vice q̄ cōtrafecerit ſoldoꝝ lx. & hoc totum ſine tenore.

¶ De letamine in platea ſanti Martini de caſtellacio non ponendo.

ITem ſtatutū eſt ꝙ nulla perſona ponat vel poni faciat aliquod letamen in platea ſancti Martini de caſtellacio, videlicet a domo. D. petri [illegible] vſq; ad domū [illegible] bordi & ex alia parte vſq; ad domum guilielmi bordi ſub pena & bāno ſoldoꝝ xx. ꝑ quolibet & qlibet vice nec etiam circa ipſam eccleſiam in aliquo loco ſub predicta pena. & teneatur pōtas hoc facere [illegible] infra dies ſex poſtq̄ ſibi fuerit denunciatum.

¶ Quod nullu⁹ teneat aliqd ſup̄ beale quod impediat accipere aquam.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliq̄ pſona non teneat ſup̄ beale vel circum beale ꝙ impediatur accipere aquam [illegible] vel propter quod aqua [illegible] ipſum beale in banno ſoldos quinq; preciſſe & ſine tenore niſi emiſſet a communi illud quod preſtaret impedimentum predictis.

¶ De non tenendo aliquid in vijs publicis ſuper communibus.

ITem ſtatutum eſt quod aliquis non poſſit nec debeat tenere [illegible] nec aliquid [illegible] ſtratis nec in vijs publicis cōis nec ſup̄ vijs publicis cōis nec ſup̄ aliis [illegible] ꝙ noceat vel nocere poſſit aliquo mō euntib⁹ ꝑ illas vias eq̄ſter vel pedeſter nec [illegible], ſup vel ſup vias qua tranſeuntes vt ſup̄ oſſendi poſſint vel eis nocer̄ & qui contrafecerit ꝓ q̄libet vice amittat ſoldos vigiti & nihilominus p̄dicta auffer̄ debeat excepto in platea minori i diebus veneris & nundinis & exceptis plateis i quibus vicini [illegible] exceptis banchis & domibus q̄ ſunt in platea maiori circumquaqꝫ eccleſiam maiorem ſancti Petri. & exceptis reuenderolijs herbarum & fructum qui poſſint haber̄ & tener̄ banchas in platea maiori vltra beale deuerſus eccleſiam maiorem, ita tñ ꝙ non ponant p̄dictas banchas in vijs ita ꝙ noceant tranſeuntibus, citra vero betale verſus porticus ipſi vel aliq̄ pſona non poſſit tener̄ banchas nec vendere in via ſup communibus & qui contrafecerit det ꝓ bāno ꝓ qualibet vice ſoldos decem ꝙ bānū non debeat amittere niſi prius fuerit p̄conizatū p ciuitatem & plateam, & ſup hoc eligant̄ guardie & ſpecialiter nō poſſint nec debeant poner̄ nec tener̄ banchas neqꝫ vendere ſup pontes qui ſunt ſup beale vbi vendunt̄ fructus nec ſup qui eſt ante domū magri galielmi p̄fiſici, nec in via a ponte qui eſt ante domum belengerioꝝ vſqꝫ ad pontem porticuum neqꝫ aliq̄ carnes morticine vendi poſſint i p̄dictis locis nec ſup pōtib? p̄dictis & q cōtrafecerit ſoluat ꝓ banno q̄libet pſona & q̄libet vice ſoldos qnqꝫ. nec aliq̄ mulieres poſſint vel debeant vender̄ herbas ſup pontem ante domum magiſtri gulielmi p̄dicti vel ſup pontem q̄ eſt āte portam brolieti in platea ſub p̄dicta pena & quilibet poſſit accuſare nec aliquis poſſit locar̄ uel conducer̄ aliquid ꝙ ſit cōis aliquo modo niſi tantum a communi ſine tenore. Et qui contrafecerit det ꝓ banno ſoldos uiginti ꝓ qualibet uice & hec oīa poteſtas teneat inquirere uel inquiri facere intra menſem poſtq̄ intrauerit regimen & hoc totum ſine tenore.

¶ De turpitudine per feneſtras non proijcienda.

ITem ſtatutum eſt ꝙ non ꝓijciant̄ paltredo uel aliqua turpitudo nec etiam mingat̄ in die nec i nocte nec etiam in die aliqua aqua ꝓijciat̄ de balchonis uel ſolarijs uel feneſtris uel domibus in uias publicas, nec ſup domib? alienis, & q ꝯfecerit det ꝓ bañ ſol. l x. ꝓ quolibet & q̄libet uice, & q̄libet poſſit accuſare & hāt medietatē bañ.

¶ De via de porticubus nō impedienda.

ITEM Statutum eſt ꝙ via q̄ eſt inter portic? pannoꝝ & alios porticus caſei, debeat ſtare mūda nec in ea ponat̄ letamen nec aliquid aliud nociuū ꝙ [illegible] es octo, nec ruder nec aliq̄ turpitudo, neqꝫ porci teneant̄ in domib? ipoꝝ porticuum qui exeāt extra domū. & q ꝯfecerit vel facer̄ rept? fuerit det ꝓ bañ ſol. x x. ꝓ vnaqqꝫ vice & ſup hoc elligant̄ due guardie, ad voluntatē rubei de ferraroto, & hānt medietatem bañ, & pōtas teneat̄ infra octo dies ab introitu ſui regiminis eos facere iurar̄ ꝙ accuſabunt oēs ꝯfacientes infra tres dies. Idem obſuet̄ in via q̄ vadit a beccaria maiori verſus plateam ab ipa beccaria vſqꝫ ad pontē bealis de platea & in via de mercarijs a beccaria vſqꝫ ad porticū. & ſup hoc ellegant̄ due guardie videlicet magiſter Lancea Clarus, & Iacobus Clapucius, & poteſtas teneat̄ facere iurare [illegible] p̄dicta, & pōtas faciat inquiri p vnū ex ſuis iudicibus vel militib? cū vno notario quolibet menſe & ſcribi facere ꝯfacientes & auffere bañ p̄dictum, & mundificet̄, & mundificata permaneat dicta via in arbitrio predictorum.

¶ De nō proijciendo vituperia in via de porticub?.

ITEM Quod nemo ꝓijciat ſtercus humanū nec in die nec in nocte p viam, nec in via de porticub? pānoꝝ cāpſoꝝ & beali de platea vſqꝫ ad palaciū p̄dā barat̄e, Itē quod de porticubus pannoꝝ campſorū poſſit perpendi niſi tempore quo aqua curreret q̄ ablueret ita ꝙ nō appareret in bañ ſol. [illegible] decē ꝓ q̄libet vice & ſup hoc [illegible] guardie [illegible] obſuet de via q̄ vadit ad beccariā q̄ eſt verſ? plateā & de via de mercarijs.

¶ De via de porticubus aptanda & de bucca cuniculi.

ITem ſtatutū eſt ꝙ via de porticub? apter̄ ita ꝙ aqua bealis diſcurrat & labat̄ p ipā via [illegible] & aptet ita ꝙ aqua bealis [illegible] vie ſup ripā bealis ſicut ſo[illegible] [illegible] ab vtraqꝫ parte vie arbitrio ardezoni & māueli [illegible] expenſis illoꝝ de porticub? [illegible] ita tamen ꝙ [illegible] aq non diſcurrat p ſedimen alcui? [illegible] teneat poteſtas ſi idne fuerit requiſitus a dictis maſſarijs ſine tenore.

¶ De tenendo omnes paſſus porticuum apertos.

ITem ſtatutū eſt ꝙ oēs pſone habītes domos ſubt? porticus pānoꝝ & caſei debeāt & teneat apertos [illegible] oēs paſſus & trā[illegible] [illegible] ſub [illegible] ab vtraqꝫ parte [illegible] ab altera parte [illegible] ita ꝙ trāſit? ſit [illegible] paſſus ſeu trāſit? ſub pena ſoldorum centū ꝓ qualibet pſona [illegible] & poteſtas teneat & [illegible] infra menſem vnū [illegible] debeat facere apertos [illegible] & trāſit? [illegible] & infra p̄dictū terminū debeat inquirere & inquiri facere oēs paſſus & trāſit? [illegible] quiſitus ſine tenore.

¶ De nō aſtringēdo vias publicas cōis & de nō edificādo ſup ipas vias.

ITEM ſtatutū eſt ꝙ aliqs nō poſſit nec debeat cape nec capi facer̄ nec aſtriger̄ vias publicas [illegible] ꝓ quolibet & q̄libet vice, & hoc preconizetur & hoc teneatur poteſtas ſine tenore.

¶ Quod via porticuū caſei, & cāpſoꝝ ſtet expedita & ampla p qnqꝫ pedes.

ITEM Statutū eſt ꝙ via q̄ p̄ſſitur ſubt? porticus caſei & campſoꝝ vſqꝫ ad viam de mercaria debeat eſſe & ſtare ampla p pedes qnqꝫ de ptica, & in ipa via nihil ponatur & ſi q̄d poſitū eſt vel ponet̄, tollat̄ [illegible] ꝙ nulla [illegible] la vel tenda poſſit teneri [illegible] ſub predicta pena pro Qualibet & Qualibet vice [illegible] parte ſuper ipſam viam [illegible] bet, poſſit Accuſare, Et Habeat Medietatem Banni, Et Poteſtas Omni Menſe

menſe. & iudex camere cōis Alex ſemel ad minus tēeaƭ facere inquiri. & complere [illegible] effectui penā & ſine tēore [illegible] pena hoc viginti [illegible] ſoldos [illegible]. Itē intelligatur [illegible] in omnibus alijs ſtratis & vijs publicis, laudo ꝙ quilibet poſſit tēere ſicut emit a [illegible] ſi inde offēderit inſtrumētu.

❡ De nō tenēdo vrinā vel canalē ſup vijs publicis.

ITē ſtatutū eſt ꝙ aliq̄ pſona de Alex. nō debeat hr̄e vel tēere orinā ſiue canalem ſeu aqrolū vel aliquod aliud inſtrumentum p ꝙ ꝓijciatur ſeu labatur aqua de domib⁹ [illegible] ſolarijs alicuius in vijs publicis. & quicōtrafecerit amittat ꝓ quolibet die quo tēuerit dictū inſtrumentum ſiue canalem poſtquā ei denūciatum fuerit ſoldos centū. & quilibet poſſit accuſarꝭ & habeat medietatē bani. & pōtas teneat denunciare cuilibet cōtrafacienti, poſtquam ei fuerit dictū p aliquē infra vnam diem ſine tenore.

❡ Monetam terdonī.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ vbicunq; in ſtatutis Alex. fit mentio de aliqua pēa pecuniaria nec exprimit nomē monete ſemp intelligatƭ de mōeta terdonī, Idem intelligatƭ in quocūq; caſu in quo fit mētio de moneta in predictis ſtatutis.

❡ De nō accipiendo qualias vel perdices.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ nullus debeat accipere qualias ſiue perdices ad quallatoriū in menſib⁹ [illegible]. vel lino vel alibi. & poteſtas faciat [illegible] cornizari p ciuitatem Alex. & p villas. & loca cōis Alex. & legi hoc capitulū in duab⁹ primis cōcionib⁹. & qui cōtrafecerit det ꝓ bāno ſoldos. x x. ꝓ quolibet & qualibet vice. & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem bāni. & ꝙ aliquis nō poſſit nec debeat [illegible] qualiatoria in campis ſub dicta pēa. & ꝙ camparij teneāt & debeāt accuſare facientes cōtra [illegible] & hoc capitulū ponatƭ in capitulis ferratie.

❡ De nō accipiēdo columbos domeſticos.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ nemo debeat accipeꝛ columbos domeſticos. aliquo modo vel ſub aliquo Ingenio. nec ad aliquo ingeniū. & qui cōtrafecerit det ꝓ bāno ſol. x x. ꝓ quolibet colūbo. & quilibet poſſit accuſarꝭ & ei credatƭ in ſacramēto [illegible] tatis, medietas cui⁹ ſit accuſatores. & alia medietas ſit cōis. & ꝙ aliquis nō poſſit vel debeat portare ſeu portari facere tenerꝭ nec habere p agros columbos domeſticos [illegible] retibus ſub dicta pēa. & ꝙ camparij teneant & debeat cōtrafacientes accuſare. & hoc capitulum ponatur in capitulis ferratie.

❡ Quod illi de pezeto ⁊ de valētia nō veniāt ad caçādū in poderio Alex. tempore niuis. nec illi de petra.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ illi de valentia de pezeto. & de petra non veniant ad venandū per poderiū Alex. ſub pena & banno ad voluntatem dn̄i pōtatis. & denuncietur cōibus pdictis & villarum infra menſem vnū. poſtquam denūciatū fuerit poteſtati,

❡ Quod pelles beſtiarum nō extrahantur de ciuitate.

ITem ſtatutū eſt. ꝙ nulla pſona poſſit vel debeat extraherꝭ nec extrahi facerꝭ extra ciuitatem Alex. nec extra diſtrictū aliquas pelles ſiue agninas que mortue fuerint in Alex. vel in diſtrictu & ſi ſup hoc oriret contentio inter aliquas ſocietates populi [illegible] cōtentio ſedari arbitrio ancianoꝝ Populi Alex. cum conſilio illorum ſapientū quos ſecum habere voluerint.

❡ Capitula ptinentia ad ludos ⁊ tabernas ⁊ baſcacias ⁊ de tabulis ingrediendis.

ITEM Statutū eſt, ꝙ pōtas teneatƭ & debeat ad min⁹ bis in q̄libet ebdemoda facere ingri tabernas, & ludos q̄ ſūt tā de die q̄ de nocte p aliq̄m de ſuis militib⁹ vel militib⁹ & faciat ingri illos q̄ portant arma vetita ſemp & quocunq; faciet ingri pdictos ludos & tabernas.

❡ De Barataria, nō tenenda.

ITEM Statutū eſt, ꝑciſe & ſine tenore, ꝙ nō ſit nec eſſe poſſit vel teneri aliq̄ barataria vel aliqd aliud ꝙ ſit vel eſſe poſſit vel intelligi barataria vel fraus barataria quocūq; nōie cenſeatƭ, vel cenſeri poſſit nec ſup pdictis vel de pdictis poſſit fieri venditio vel cōceſſio, vel aliqd aliud ꝓpter ꝙ poſſit fieri fraus ludo vel pdictis vel alicui pdictoꝝ nō obſtāte aliquo capitulo vel decreto ciuitatis Alex. faciendo vel ꝙ fieri in contrariū ſine tenore. Nec aliq̄ baraterij, vel nō baraterij poſſint luderꝭ in Alex. vel extra & ſi ꝗ̄ fecerit incidāt in penā capitulorum Alex. et teneatƭ pōtas attenderꝭ & obſeruare hoc capitulū. Et nullo mō ponere ad cōſiliū vel ponere pmittere, nec ſup hoc cōſiliū facere & recipere de ipa barataria tenēda, & ſi pōteſtas vel pdicta nō obſeruauerit, amittat de ſuo ſalario lib. l. Que pena nullo modo poſſit ſibi remitti & hoc ſine tenore.

❡ De eo qui tenuerit Ludum, ⁊ de nō Ludendo.

ITEM Statutū eſt, ꝙ aliqs ſiue ſit filius familias, ſiue nō in domo ſua vel in q̄ habitat vel curia, vel portica vel alibi in Alex. vel diſtrictu baſcaciā vel ludū taxilloꝝ vel aliorum tenuerit vel paſſus fuerit teneri, det ꝓ bāno lib. x x v. in denarijs numeratis ſine ali[illegible] [illegible]. & ſi nō ſoluerit [illegible] expellat de ciuitate, & ꝓ [illegible] habeatur, nec redire poſſit in ciuitatem [illegible] ſoluto bāno. & ſi peruenerit in forcia cōis ꝙ pōtas detineat [illegible] in carceribus cōis donec dictū bān ſoluerit. ❡ Baſcacia intelligimus [illegible] oēs [illegible] taxillos vel [illegible] ruelle, excepto ꝙ liceat cuilibet ludere ad ſcachos vbiq; & ad tabulas in vijs publicis, & in plateis & in porticub⁹ & extra p ciuitatē & domos. & [illegible] ꝙ nō liceat [illegible] habere vel tenere in pdictis vijs vel plateis vltra tres tabularios tabul[illegible]. & pōtas [illegible] & ſi quis blaſphemauerit vel maledixerit Deū vel ſanctā Mariā, & pōtas [illegible] ſol. x x x x. in denarijs numeratis & ſup eligant guardie ſup ludos [illegible] in ſex [illegible] in q̄libet porta maiori & duo p minores, & in q̄libet villa, & quolibet [illegible] tot quot pōtati videbitur. Que guardie teneant accuſare [illegible] [illegible]. ❡ Et ille q̄ luſerit in ciuitate vel caſtra [illegible] Alex. det ꝓ bāno [illegible] lib. [illegible] niſi fuerit minor quatuordecim annoꝝ q̄ ad dictū bānū nō teneat. Et ſi nō [illegible] Alex. ſeu de Alex. ſol. x x. terdonī. [illegible] filij familias, tutor [illegible] vel minor vel extimatio [illegible] pignus q̄ dederit filius familias [illegible] minor vel extimatio [illegible] vel minores [illegible] arbitrio pōtatis vel ſui iudicis. Et credatƭ ſacramento filij familias. vel minores [illegible] vel vnius alterius. Q̄ ſi [illegible] vel minor pign⁹ dederit [illegible] ꝓhibitū [illegible] & illi [illegible] p ſe vel per alium ſiue [illegible] & nec cum [illegible] pignus mutuo dederit vel pignus emerit p ſe vel per alium ſiue [illegible] det ꝓ bāno lib. x. & nihilomin⁹ [illegible] vel [illegible] receptas. vel [illegible] [illegible] & hoc totū ſine tenore & ſine peccu[illegible] [illegible] reſtituere abſoluere & liberare. & [illegible] & declarata taxati[illegible] [illegible] vel extimationē ſacramento [illegible] pecuniā q̄m [illegible] non poſſit petere [illegible] habeat ad petendū [illegible] ipſo iure [illegible] mutuū [illegible] vel p alium. nec [illegible] habeat ad [illegible] [illegible] vel occaſione illius mutui ſint ipſo [illegible] & q̄libet [illegible] ad [illegible] petitionē, excepto [illegible] & q̄libet eiꝰ [illegible] ad [illegible] petitionē, excepto ꝙ minores q̄tuordecim annis nō teneanƭ hoc capitulo. & maritus teneatƭ ꝓ vxore ſi ea p̄dicta fecerit. & hoc locū habeat in pignoribus datis & dan[illegible] cōtra modū [illegible] p̄hibitū. & q̄ pōtas teneat elligere q̄tuor homines p̄ minores portas. & duos p̄ [illegible] & tot [illegible] p̄ villas. & cassilia q̄ accusare iurent omnes illos q̄ tenent bascaciā i domo sua vel curia ꝓpria vel conducta siue gratis vel alio modo sibi cōcessa. & eos quos accusauerit cogat potestas dare bonos & idoneos manu leuatores sub pena librarū. l. q̄ non tenebūt bascaciā sup̄ ꝓhibitā & si ꝯtrafecerit soluat ꝓ qlibet vice bānū supius nominatū

¶ Item si denunciatū fuerit aliq̄m tenere ludū vel bascaciā teneat inq̄rere p̄ vicinos. & p̄ alios homines si ludū vel bascaciā tenet & si inuenerit p̄ vicinos vel p̄ alios qui sunt bone fame & bone opinionis aliq̄m tenere ludū vel bascaciā, teneatur ei auferre bānum supius nominatū. & qlibet possit accusare & denunciare omnes tenentes ludum vel bascaciā & facere iurare oēs baraterios & p̄statores & insup̄ pōtas teneat [illegible] & sine tenore inq̄rere infra xv. dies post introitum sui regiminis vsq; in q̄tuor ꝓpinquioribꝰ & [illegible] vicinis alicuius tenentis ludum vel bascaciā. & eos facere iurare & [illegible] sub pena & bāno ad voluntatē suam q̄ intendent si aliquis eorū tenebunt vel tenere p̄mittent ludū vel bascaciā contra formā p̄dictam. & si tenuerit accusabit eū & oēs [illegible] quos pōtas inq̄rere de q̄ndecim in q̄ndecim diebus ad minus. & locū nō habeat i ambasatoribꝰ seu militibꝰ extraneis & ciuibꝰ Alex. qui cū eis ludere possint sine pena & bāno qui possint ludere in hospitio suo licite. & hoc sine tenore.

¶ Ordinamenta facta sup̄ ludos. Qđ nullus tabernarius teneat ludum vel bascaciam in domo sua.

Item statutū est. q̄ nullus tabernariꝰ vel vēditor vini vel aliqs aliꝰ ciuitatis Alex. vel [illegible] possit vel debeat tenere in aliq̄ domo ꝓpria vel cōducta vel curia vel portica vel [illegible] vel alibi bascaciā vel ludū [illegible] vel taxillorū ossorū vel ballotarū nec in via ante domū suā vel aliq̄m aliū ludū ꝓhibitū & qui ꝯtrafecerit soluat ꝓ bāno lib. xxv. in denarijs numeratis & q̄ nullus p̄ter minores. x iiij. annorū [illegible] ad aliq̄m aliū ludū [illegible] vel ad aliq̄m alium ludū ꝓhibitū ludere debeat. & qui ꝯtrafecerit soluat ꝓ bāno lib. x. in denarijs numeratis. & qlibet teneatur & debeat accusare & credatur denunciāti siue accusatori si videbitur bone fame & dicto cuiuslibet militis vel iudicis & alijs de familia pōtatis si fuerint duo simul. Et ꝓhibitus ludus intelligatur [illegible] excepto q̄ [illegible] sit i plateis & i via publica ad tabulas & ad scachos nisi esset supecta psona vel tabernarius vel venditor vini & domus in q̄ inuenitur [illegible] ꝓpter q̄ [illegible] codempnatio de ludo stet toto ipo anno inhabitata sine eo q̄ in ipa vendat vinū vel aliq̄ alie merces Et q̄ ostia porte & fenestre dicte domus detrahant & comburantur in platea cōis. Ita q̄ semp̄ p̄ totū annum dicta domus p̄maneat inhabitata & apta. [illegible] habitate fuerint [illegible] lib. l. [illegible] q̄ illa pars domus in q̄ [illegible] remaneat inhabitata Et ostia & fenestre illius partis comburantur vt supra.

¶ Quod nullus tabernarius teneat tabulerium vel storiam in domo sua.

Item statutū est. q̄ nullus tabernarius debeat hr̄e [illegible] tabaleriū vel tabalerium domo sua siue in q̄ habitat [illegible] vel curia brolio siue horto vel fraschata vel portica vel i via ante domū sua. vel circa vel iuxta p̄dicta loca Et si aliqs haberet vel teneret in aliq̄m vel in [illegible] de p̄dictis locis vel circa vel iuxta in tantū [illegible] ac si inuentus fuisset tenere ludū & de hoc credatur dicto cuiuslibet iudicis & militis & aliꝰ de familia pōtatis si fuerint duo simul & habeatur p̄ plena ꝓbatione & q̄ aliquis [illegible] vendenti vinū qlis cūq̄ sit vel alicui psone suspecte nō sit licitū [illegible] nec [illegible] aliq̄m tabaleriū [illegible] de p̄dictis locis vel alibi sub dicta pena & bañ ꝓ q̄libet vice, & quilibet debeat & teneatur accusare, & habeat me

dietatē bañ & credatur denunciāti, si videbitur pōtati bone fame & insup teneat priuatꝰ [illegible] dño pōtati expedire..

¶ Quod tabernarius soluat [illegible] annum pro fugientibus de domo sua.

Item statutū est. q̄ si accederit q̄ miles seu iudex pōtatꝰ vel aliqs de familia sua iret [illegible] domo seu domibꝰ curia, brolio portica seu [illegible] tenet curiā brolium. vel [illegible] debeat soluere pena p̄ vnoquoq; fugiente [illegible] de numero fugientium credatur dicto cuiuslibet militis vel iudicis vel alijs de familia dñi pōtatis si fuerint duo simul si autem ille de cuius domo [illegible] credat & intelligat [illegible] procedendum.

¶ Qđ Domus & Dñs Domus ipius vbi repertꝰ fuerit ludus soluat bānum.

Item statutū est. q̄ si in domo curia portica brolio fraschata vel alibi i aliquo loco [illegible] vel q̄ habitat in p̄[illegible] ipius intellectu, & voluntati detur ꝓut inspecta q̄litate facti viderit expedire.

¶ Quod habentes famā lusorum soluant bānum si inuenti fuerint simul.

Item statutū est. [illegible] simul [illegible] & si fuerint duo simul habeatur pro plena probatione.

¶ Quod stantes super tabulerium soluant bannum.

Item [illegible] stare vel sedere [illegible] & habeat p̄ plena ꝓbatione [illegible] fraschata vel horto tales p̄dicto mō inuenti fuerit puniant ac si ludum tenerent.

¶ Quod mutuantes ad ludum puniantur.

Item ſtatutũ eſt. ꝙ ſi qs mutuauerit ad aliq̃m ludũ taxillorũ ſeu occaſione ludi. ſeu baſcacie peccunia vel taxillos ꝓ vnaq̃q; vice q̃ mutuauerit priuatim pũiat̃ in lib. x x v. in denarijs numeratꝭ. & ſi palã mutuauerit puniat̃ ꝓ q̃libet vice in lib. x x v. & plus arbitrio dñi pōtatꝭ & amittat q̃ntitatẽ peccunie vel rem ipam mutuatã & cōmodatã & pignus ꝙ accepit q̃libet reſtituere teneat̃. vel cartã ſi inde facta fuerit vel ordinata ſine aliq̃ peccunia vel alicui⁹ rei datione. & ſi fideiuſſorẽ acceperit vel contractũ mutuauerit teneat̃ & compellat̃ ꝑ dictũ pōtatẽ dictos fideiuſſores liberar̃ & abſoluere & dictũ cōtractũ reſtituer & Inſtrumẽtũ abſolutionis & liberatiōis facer̃ ad volũtatẽ debitoris & de taxillis datis mutuat⁹ vel comodatꝭ puniat in ſol. centũ & plus & min⁹ arbitrio. dñi pōtatis. & ꝑdicta omnia & ſingula intelligant ꝑ aliq̃m vel aliquos facta fuiſſe ad Intellectum. & ad arbitrium & voluntatem dñi poteſtatis.

¶ Quod omnes venditionis contractus facti occaſione ludi irritentur.

Item ſtatutũ eſt. ꝙ ſi mutuator contractũ fecerit fieri emptionis in ſui pſonam vel alienã vel debiti vel crediti vel aliud in fraudẽ totũ [illegible] ſunt dicti cōtractũ ſeu contractus factos & fiendos ꝑdictis de cauſis caſſat & ex nunc ꝓnunciat nullos eſſe & caſſum & caſſos & nullius valoris ſeu momenti eſſe & Inſtrumẽtũ factum occaſione dicti contractus reſtituere & reddere teneatur vt ſupra in alio capitulo continetur.

¶ Quod nō fiat ius ludentibus nec tenentibus ludum vſq; ad annos duos.

Item ſtatutũ eſt. ꝙ tenentib⁹ ludũ vel ludos ſeu mutuantib⁹ vel q̃ in domo in q̃ habitant ludũ tenuerit vel ludos paciet̃ teneri vel in alijs locis ſupius contentꝭ non reddat̃ & ius in aliq̃ lite ſeu cauſa ciuili vſq; ad duos ãnos a tempore quo fuerit reptus vel tenuerit ſeu mutuauerit ꝑdictos ludos teneri vt dictũ eſt. ꝙ nihilomin⁹ alias penas [illegible] ꝑdictis capitulis & ſtatut⁹ continent̃ ꝓut dño pōtati videbit̃ expedire Et q̄cũq; de ꝑdictis vel occaſione ꝑdictoꝝ fuerit reqſitus teneat̃ pſonaliter venire nec audiat̃ deffenſor ꝓ eo. & ſi nō venerit habeat̃ ꝓ confeſſo ſeu ꝓ confeſſis & puniat̃ q̃libet i bañ lib. x x v. de quo exire nō poſſit niſi ſoluerit in dẽarijs numeratꝭ dictũ bañ & ſi venerit in forcia cōis & dictũ bañ nō ſoluerit ifra. x. dies detineatur pſonaliter in carcerib⁹ donec dictũ bañ ſoluerit & hoc habeat locũ niſi liceret ꝑdicta facere ex forma alicuius dati facti per aliquem ex nuntijs dñi predicti.

¶ Q̄ pōtas habeat bayliã ingrẽdi ⁊ ꝓcedẽdi ꝯtra luſores ⁊ tenẽtes ludũ ⁊ ĩſtatores.

Item ſtatutũ eſt. ꝙ pōtas habeat plena bayliã & auctoritatẽ ingrediendi & procedendi contra tenentes ludũ & mutuantes ad ludum & ludentes & habentes famã de ꝑdictis vel aliquo ꝑdictoꝝ & ꝑ teſtes famã & vocẽ vel inditia omnes & quos inuenerit culpabiles vel famoſos de ꝑdictis vel aliquo ꝑdictorum teneatur & debeat ipſe dñus poteſtas punire & condempnare ſecundum modum & formam in capitulis ſupdictis cōtentam & vltra [illegible] penas poſſit liceat & debeat dñs pōtas eos & quemlibet eorum detinere pſonaliter in carceribus vel confinare extra Alex. longe ab Alex. per decem miliaria extra iuriſdictionem vbi voluerit & tenere confinatos [illegible] regiminis & ſi aliquis de ꝑdictis [illegible] reperiretur nollet obedire ꝑceptis dñi poteſtatis poſſit liceat [illegible] dictus pōtas contra inobedientem procedere q̄buſcũq; modis voluerit & eidẽ placuerit ad ſuã liberã voluntatẽ & ꝑdicta omnia & ſingula locũ habeant ſi aliqs de ꝑdictis luſoribus tenentibus ludũ mutuatoribus ſiue habentib⁹ famã de ꝑdicta vel aliqd de ꝑdictis fecerit. ſiue ꝑ famã vel modũ aliũ [illegible] & hoc Capitulum [illegible] De quo Capitulo pōtas nō poſſit abſolui per conſilium vel arengam Non obſtante aliquo ſtatuto ſuperiori vel inferiori. & ſpecialiter ſtatuto ꝙ loqtur de nō extrahendo aliquem de domo ſua.

¶ Quod nullus ſit guardia vel ſpia luſorum.

Item ſtatutũ eſt ꝙ aliq̃ pſona nō debeat eſſe guardia ſpia vel aliqd aliud alicui⁹ vel aliquoꝝ tenentiũ ludũ vel ludentiũ. vel ſuſpectoꝝ de ludo vel mutuãtiũ ad ludũ nec eis vel alicui eorũ aliq̃ ſigna facere. nec aliqd aliud dicere vel facere in eorũ fauorẽ vel adiutoriũ eorũ. ſed tacere & maxime cũ aliqs vel aliq̃ de familia dñi pōtatꝭ vadũt de die vel de nocte ꝑ ciuitatẽ vel alibi vel officiales ſup hoc conſtituti ꝓ predictis & alijs malefactorib⁹ inueniendis vel alio quocũq; mō. & q̃ ꝯtrafecerit i aliquo de ꝑdictꝭ ſoluat ꝓ bañ lib. x. ꝓ quolibet & q̃libet vice & plus & minus arbitrio dñi pōtatꝭ. & ſi fugerit ſtatim habeat̃ ꝓ confeſſo & ipa fuga. & condempnet̃ in dicta ſũma lib. x. ſaluo dicto arbitrio dñi pōtatis. & ſi venerit in forcia dicti cōis Alex. & nō ſoluerit infra q̃ntã diẽ puniat̃ in pſona ad voluntatẽ dñi pōtatꝭ. & q̃libet poſſit & debeat dare fauorẽ. auxiliũ & iuuamen familie dñi pōtatꝭ & cuilibet de familia ipius & officialib⁹ cōis q̃ electi fuerint ſup hoc modis omnib⁹ q̃b⁹ poterit ad ꝑdictos detinẽdos & capiendos & ducẽdos in forcia dñi pōtatꝭ & cuilibet eorũ ꝓut ſup dictũ eſt in alijs ſtatutꝭ & ꝓ plena ꝓbatiõe habeat ad intellectũ & voluntatẽ. & Ad arbitriũ dicti pōtatꝭ ꝓut videbit̃ expedire.

¶ Q̄ vicini ꝓximiores teneant̃ denũciare Pōtati illos qui tenent ludum.

Item ſtatutũ eſt. ꝙ ſi in aliquo loco ciuitatis Alex. vel Bergolij teneret̃ aliqs de ꝑdictis ludis ꝓhibitis ꝙ q̃tuor ꝓximiores vicini habitantes i q̃tuor ꝓximiorib⁹ domib⁹ dicto loco teneant̃ & debeant denunciar̃ dño pōtati vel ſuis Iudicib⁹ vel militib⁹ vel alicui eorũ illos q̃ talẽ ludũ tenerent & ſi aliquo loco ciuitatꝭ Alex. vel Bergolij reperiret̃ aliq̃m tener̃ ludũ. de ꝑdictis ludis ꝓhibitis ꝙ q̃tuor ꝓximiores vicini & q̃libet eoꝝ vt ſupradictũ eſt. ſi nō denunciſſent dictũ ludũ ſeu tenentẽ vel mutuãtẽ vel ludẽtes condempnent̃ i lib. x. & plus & minus ad voluntatẽ & ad arbitriũ dñi pōtatꝭ iſpecta q̃litate pſonaꝝ & ludi & nihilominus duo de q̃libet rugata elligant̃ ad faciendum vt in ſtatuto ſuperius lecto continetur.

¶ Q̄ omnes vendentes vinũ ad minutum apponant ſigna ante tabernam.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ q̃libet tabernarius hoſpes vel vinũ vendentes ad minutũ debeant habere. & continue tenere die nocteq; aliq̃ ſignũ publice ante domũ vel ad domũ vel caneuã vbi eſt i q̃ eſt taberna vel hoſpitat̃. vel vinũ vendit ſub pena & bañ ſol. q̃nq; ꝓ quolibet & q̃libet vice vt melius ſciri poſſit in qua eſt taberna. vel vbi venditur vel hoſpitatur.

¶ Q̄ capitula de ludis intelligantur ad arbitrium Poteſtatis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ omnia ſupdicta capitula Et ſingula q̃ in eis continent̃ de ludis ſint & eſſe poſſint & debeant ad purũ. & merũ arbitriũ & voluntatẽ & Intellectũ .D. pōtatꝭ dum tamen dictus pōtas ipa capitula & omnia & ſingula q̃ continent̃ in eis obſeruet integraliter & cum effectu. & ꝙ oẽs ꝑdicte pene ſint. & ſolui. & exigi debeãt in denarijs numeratis.

¶ De non permutando caſtrum niſi cum aliquo ciue.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqs de Alex. vel diſtrictu non poſſit nec debeat vendere caſtrum vel permutare ſeu alienare caſtrum vel villam alicui qui nō ſit de Alexandria vel diſtrictu. & qui contrafecerit. ille qui emerit caſtrum vel villã & vẽditor emptori precium reſtituat ſine eo quod poſſit recuperare caſtrum vel villam venditam ſed ꝑueniat in cōe Alexandriæ ſine tenore.

¶ De non forzando aliquem ire ad aliquod caſtrum.

ITEM Statutum eſt. ꝙ poteſtas. & commune ſeu conſilium non poſſit compellerē ſeipſos nec aliq̄m ire ad aliq̄ caſtrum vel villam ſeu locum locū aliq̄m pro communi. niſi in exercitibus & caualcatis generalibus faciendis pro communi Alex.

De non dando caſtrum in ſecuritate neq; obſides dando vel accipiendo.

ITEM Statutum eſt. ꝙ poteſtas non poſſit nec debeat dare in ſecuritatem nec pro ſecuritate. nec ꝑ aliquo alio modo ſiue cauſa aliq̄ caſtrum vel forciam cõmunis aliquo modo vel ingenio alicui vel aliqua occaſione. Et ꝙ conſilium non poſſit nec debeat dare aliq̄m obſidem vel obſides pro aliquo negocio facto vel faciendo. & non poſſit nec debeat compellere aliq̄m dare obſidem vel obſides & nõ poſſit. nec debeat facere vel compellere aliquem vel aliquos ire in obſtagijs & non poſſit nec debeat aliquem obſidem vel obſides accipere aliquo ingenio. ſeu aliqua occaſione ab aliquo ciue Alexandriæ.

De caſtris ⁊ ſtratis omni menſe inquirendis.

ITEM Statutum eſt. ꝙ poteſtas teneatur inquirere caſtra cõis melius & cautius. & magis ſecrete quam poterit vno quoq; menſe per ſe vel per aliū vel ſuū iudicem vel militem. & ſi inuenerit aliquem vel aliquos caſtellãos vel ſeruentes. qui nõ cuſtodiūt ſicut debent & ſicut in carta de cuſtodia continetur. teneatur aufferre caſtellano pro bañ lib. decem & ſeruienti ſoldos centum. Quod bañ tam pro ſeruente quam ꝑ caſtellano poteſtas teneatur aufferre caſſare de hoc Quod debet habere vel debebunt de feudo caſtellanie pro qualibet vice & de eo Quod remanſerit ad ſoluendum fiat & nomina caſtellanorum. & ſeruientum ſint ſcripta in lib. vno qui remaneat priuatus penes notarios campanilis. & nullus ſeruiens poſſit vel debeat cambiri. niſi iuſta de cauſa. & voluntate poteſtatis non habeat ſoldum a communi. & nullus bañ poſſit eſſe ſeruiens in aliquo caſtro communis. nec aliquis qui non ſit ciuis Alex. & ꝙ dñus poteſtas teneatur & debeat inquirere & inquiri facere oī menſe vtſupra. & nõia caſtellanorum turrexanoꝝ, & ſeruientum ibidem inuentoꝝ ſcribi facere & apportari. vt examinari poſſint cū nominib' q ſunt ſcripti i cãpanille cõis & ſi cõcordarent & ſimul cõuenerint bene quidem alias illi qui in dict' caſtris inuenti nõ fuerint cõdempnenť vtſup̄ ꝑ quolibet & qualibet vice, & vltra cadãt ab omni & toto eo ꝙ petere poſſent occaſiõe dictorū ſeruientū. Ita ꝙ nullo modo ꝑ ipſis ſuientib' vel occaſione ipſoꝝ qui ibidem inuenti nõ fuerint & eſſent ſcripti i cãpanille aliquid petere vel habere nõ poſſint & ꝑdicta vicarius attendere & obſuare teneatur ſub pena lib. xxv. quę pena de ſuo ſalario diminuať, & in rationem ſui ſalarij computetur p clauarios & rationatores cõis ſingulis menſib', de quo ſtatuto dñus vicarius nõ poſſit abſolui p reformationē ſui cõſilij pręſentiū Antianoꝝ nec aliquo alio modo eodē teneatur inq̄rere & inquiri facerē cuſtodes qui cuſtodiunt ſtratas qualibet ebdomada.

Incipit Liber Tertius De Cauſis Ciuilibus. Et alijs pertinentibus ad Iuſtitiam. Et de alijs Capitulis pertinentibus ad Collegium Iudicum. Et Notariorū. Et de pactis ſeu Contractibus ſingularum Perſonarum. Et de Iudicibus, et Miniſtris Iuſtitiæ. Et De Eorum Offitio.

ITĒ STATVTV̄ EST, ET ORDINATVM. QVOD DVO IVDICES, DE COLLEGIO IVDICVM ALEXANDRIAE, ELLIGANTVR IN CONSILIO CVM ALIIS Officialibus in Conſules dicte Ciuitatis. Qui duo ſint de duobus quarterijs ſcilicet vnus de vno & alius de alio, & duret offitium eorum per quatuor menſes. Et in ſeq̄nti electione elligantur alij duo iudices, de alijs duobus quarterijs, & duret eoꝝ officium vtſupra. Ita tamen ꝙ illi duo qui fuerint electi in prima electione non poſſint eligi in ſecunda. qui duo iudices teneantur regere & ſtare ad iuſtitias quotidie. & aſſidui ſint omni die a mane vſq; ad tertiam. & tertia pulſata dent iudices bañ & poſſeſſiones habitantibus intra foſſata ciuitatis. & contra illos qui habitant intus foſſata ciuitatis. & illi de caſſalibus vel villis non dentur bañ vel poſſeſſiones nec cõtra ipſos niſi prius citati fuerint. & ſi dederint non valeat. ſed poſt nonam poſtq̄ iudex aſcenderit banchū aliquo ſpacio intermiſſo arbitrio iudicis dentur bañ & poſſeſſiones ad voluntatem illius q fecit eū requiri. & poſt nonam vſq; ad veſperas ſtent in bancho in bañ ſol. xx. pro quolibet & qualibet vice & hoc poteſtas teneatur facere inquiri ſine tenore & ad ſonum campane cõmunis quam pulſari facere teneatur poteſtas in mane. Et poſt nonā eſſe debeant ad iuſtitiam tenendam locis conſuetis ſub iure tenendo iurando. & bañ ꝑ dictis exceptis feſtiuis diebus & ebdomada ſancta in qua non teneantur nec debeāt niſi [illegible] & neceſſaria iure concedi & excepto in qua [illegible] & in diebus veneris & diebus lunanq. in quibus non teneantur reddere iuſtitiam vſq; ad nonam. & excepto ꝙ a feſto omnium ſanctorum vſq; ad carniſpriuium. non teneantur nec debeāt ius reddere niſi ſemel in die tantum. & tempore meſſionum & vindemiarum in quib' reddere teneantur ſecundum ꝙ in ſtatuto ꝙ eſt infra de ferijs continetur. & ſecundum [illegible] de iure. & niſi remanſerit per exercitum cõmunis vel per caualcatam cõmunis vel per ſtrumitam vel neceſſitate corporis vel infirmitate. vel [illegible] vel diminutione vel niſi fuerit ad corpus mortuum vel infirmitatem grauiter pacientis. & niſi feriati eſſent in illa voluntate conſilij generalis. Et eos iudices poteſtas a iuſtitia remouere non poſſit propter Conſilium vel aliquo modo. niſi forte propter exercitum vel rixam que eſſet in Ciuitate. nec de hoc poſſit habere parabolam a conſilio. nec teneantur ire ad Conſilium ipſi nec eorum notarij & qui duo iudices regant vt dictum eſt per quatuor menſes pro quolibet eorum pro ſuo tempore. Et nullo modo debeant per noctem ſtare extra Ciuitatem niſi forte diebus feſtiuis. vel alijs ferijs. quibus liceat eis ſtare per vnam noctem. Et non vltra ſine licentia poteſtatis vel iudicum. Et qui libet noctem Qui ſtetit extra Ciuitatem det pro bañ ſoldos viginti pro qualibet vice. [illegible] Et hoc non elligatur niſi aliquis de collegio Iudicum [illegible] qui exerceat officium Conſulatus Donec [illegible] fuerit [illegible] & liceat cuilibet conſuli cum licentia dñi pōtat' Alex. [illegible] ſemper & quandocunq; voluerint ſubſtituere in ipſo offitio quē voluerit de collegio.

Et per [illegible] tempus voluerit ex iuſta cauſa. Et nõ debeant aduocarẽ vel patrocinia preſtare ꝓ aliqua perſona coram Iudicibus poteſtatis vel conſulibus Iuſtitie ꝓpter ꝙ Eorum officium impediatur nec differant cauſas illas in quibus Patrocinium alicui partium dederint ante q̃ dictum officium habuerint vel poſtea. Et habeant ipſi Iudices medietatem Iudicaturaꝝ quas exegerint pro ſuo ſalario. Et alia medietas ſit cõis. Et habeant medietatem omnium bañ que dabuntur & excucientur per ipſos tempore ſui officij. Et ex ipſa medietate bañ notarij eius habeant tertiam partem & De qualibet auctoritate p eos interponenda tam in emancipationib⁹ q̃ in datiõe tutorum & curatorum & Inuentarijs & in dationibus in ſolutum. Et in venditionibus q̃ntecunq; ſint quantitatis ſoldos duos imperialium. Et nõ plus. Ita tamen ꝙ ſi in vno inſtrumento fieret emancipatio plurium pſonaꝝ vel in vno inſtrumento dareẽ tutor vel curator pluribus pſonis. Quod ipſi conſules pro ſua decreti auctoritate ſeu Interpoſitiõe nõ poſſint accipere vltra predictam quantitatem ſoldorum duorum tantum & nõ plus. Et de qualibet oblagiaria de quacunq; quantitate ſit debitum & quotquot ſint debitores denarios duodecim Imperialium. Et non plus. Et de qualibet ſacramento denarios Decem Imperialium. Et non plus. Et alias ſolutiones accipiãt ſecundum quod in alio Statuto quod eſt Inferius continetur. Ad que excucienda poteſtas Teneaẽ mittere & tenere ſub pena lib. vigintiquinq; pro qualibet vice duos de familia ſua. Et conſules Iuſtitie poſſint & debeant bañ data coram eis & condempnationes factas p ipſos excutere. Et omnia bañ data & precepta Facta pro ipſis bañ excuciendis valeant Et teneant. Et notarij Iuſtitie teneantur & debeant ire ad excuciendum bañ & condempnationes per domos illorum qui fuerint in bañ vel qui fuerint condempnati. Et Iudicaturas omnes & bañ data Tempore ſui offitij poſſint excutere per totum tempus ſui offici. Et Finito officio de omnibus hijs reddere rationem notarijs campanilis. Vna cum notarijs ſuis. Et Iudices pot. [illegible] debeant cognoſcere tantum de appellationib⁹. Et Iniurijs. Et maleficijs. Et bañ & alijs que eis conceſſa ſunt per Statuta communis. Alexandriæ. Et ſi quis Dixerit Iniuriam Iudici vel conſuli Iuſtitie exiſtenti ad officiũ Iuſtitie ſoluat pro bañ lib. Decem in denarijs numeratis. Et plus ad voluntatem poteſtatẽ. Et ſi aliquis dixerit Iniuriam coram ipſis vel haberet verba Iniurioſa ſoluat ꝓ bañ ſoldos. lx. Et plus & minus ad voluntatem poteſtatis. Et de hoc dicti Conſules ſiue quilibet [illegible] coram quo dicta fuerit aliqua Iniuria alicui perſone teneantur facere abſolutionem. Vel condempnationẽ ſiue parabola poteſtatis vel eius aſſeſſoris. Et eas facere teneantur de menſe in menſem. Et eodem modo poſſint & teneantur facere condempnationes vel abſolutiones de hijs qui fuerũt accuſati fregiſſe extimum ſiue poſeſſionem vſq; in quantitatem que in capitulo continetur. Et ſoluantur condempnationes in denarijs numeratis. Et addito Quod Conſules Iuſtitie vel Iudices Poteſtatis non poſſint Tempore quo eſſet conſilium publicum vel priuatum dare bañ vel proceſſum aliquem facere. Contra eos qui eſſent in dictis cõſilijs communis vel Populi Alexandrie. Et quod dicti conſules non poſſint tempore ſui conſulatus aduocare coram alijs [illegible] pro aliqua pſona. Nec etiam cauſam aliquam committere alteri conſuli. Et teneatur quilibet conſul iuſtitie cũ ſuis notarijs ſemper de menſe in menſem facere rationem ad campanile de bañ & iudicaturis ſolutis per ſe. Et de non ſolutis per ſe [illegible] in quolibet menſe exemplum omnium bannorum datorum per ipſos in officio ſui conſulatus poteſtati vel eius Iudicib⁹ ſine tenorẽ. vel quorũ [illegible] detinerenẽ in aliquo loco ꝓ factis ſeu cõſilijs.

¶ De non precipiendo conſulibus Iuſtitie quin faciant rationem.

ITEM Statutum eſt. ꝙ poteſtas vel eius Iudices vel aliquis de ſua Familia non poſſint nec debeant precipere vel mandare Conſulibus Iuſtitie Cõmunis Alexandriæ

vel alicui conſulum ne Ius faciant venientibus coram ipſis de cauſis Ciuilibus & ſi preceperint ipſo iure ipſa precepta ſint nulla. Niſi preceptum fuerit occaſione alicuius venditionis facte a communi pro communi. Vel occaſione alicuius debitoris qui eſſet obligatus pro communi vel occaſione communis.

¶ Qd̃ quilibet poſſit agere ſub quocunq; Iudice voluerit.

ITEM Statutum & ordinatum eſt. Quod ſi aliqua cauſa vel aliquis ꝓceſſus fuerit coram aliquo conſule iuſtitie communis Alex. Et Contingeret aliquem Conſulem non poſſe dicte cauſe vel proceſſu [illegible]. Quod dicta cauſa vel proceſſus poſſit coram vno de alijs conſulibus Alex. Ventilari & diffiniri coram quo voluerit actor illius cauſe vel proceſſus. Nec per hoc intelligatur diuidi continentia cauſe.

¶ Qd̃ quilibet poſſit agere & petere ſub quocunq; Iudice Iuſtitie vbi voluerit.

ITEM Statutum eſt. ꝙ quilibet poſſit agere ſub quocunq; iudice iuſtitie vbi voluerit in arbitrio ipſius agentis niſi cauſa eſſet ſuſpitionis inter illum iudicem & conuẽtum ſiue reum. Et niſi aduocatus actoris ſit filius vel pater ipſius iudicis. Et tunc ſub alio [illegible] in arbitrio agentis agere poſſit. Si vero omnes reus haberet ſuſpectos ex tali cauſa ſuſpitionis que eſſet iuſta tunc ipſe reus conueniatur, Et conueniri poſſit ſub Iudice poteſtatis etiam in cauſa ciuili.

¶ De bãnis dandis nõ venientibus ad Iuſtitiam.

ITEM Statutum eſt quod ſi quis requiſitus per nuntium comunis non venerit ad Iuſtitiam, det pro banno ſoldos quinq; pro primo nuntio. & ſi requiſitus fuerit per ſecundum nuntium & nõ venerit ſit in bãno ſold decem Et ſi tertio requiſitus fuerit per nuntium comunis pro eodem facto. & nõ venerit ſit in bãno ſold decem. Et ſi iterum requiſitus fuerit pro eodem facto, & nõ venerit ſit in bãno ſold. lx. Et ſi creditor voluerit preconizetur in bãno ante domum ſuam vel in qua habitat per nuntium cõmunis eo quod nõ venit ante conſulem iuſtitie. Et tunc poteſtas ſi inde fuerit requiſitus a petitione vel a Iudice debeat & teneatur mittere pro eo & ſi haberi poterit eum detinere donec ſatiſdederit de predictis bãnis in denarijs numeratẽ. Et nihilominus Iudex Iuſtitie teneatur mittere actorem in poſſeſſionem bonorum illius requiſiti ad võluntatem dicti creditoris. Et hoc ſtatutum habeat locum tam coram conſules quam coram Iudicibus poteſtatis.

¶ De actore qui nõ comparuerit reo requiſito.

ITEM Statutũ eſt ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. aliquem fecerit requiri corã Iudicibus Iuſtitie vel põtatis vel corã poteſtate. Et requiſitus ad Iuſtitiam cõparuerit. Et tunc is qui eũ fecerit reqri, nõ cõparuerit corã Iudicib⁹ vel põtate ꝙ põtas & Iudices teneanẽ ei aufferre tãtum bañ quantũ [illegible] requiſit⁹ ſi nõ veniſſet. Et hoc ſi [illegible] vel denunciatũ fuerit p illũ requiſitũ. Et vltra p̃dictũ bãnum, teneaẽ ſoluere dicto reqſito ſoldos quinq; antequam de Iuſtitia audiatur.

¶ Quod lis conteſtetur inter actorem, et reum a die dati libelli ſiue petitionis vſq; ad dies decem.

ITEM Statutũ eſt, ꝙ ſuper omnib⁹ petitionib⁹ & libellis datis & porrectis corã dñ̃o poteſtate vel ſuis Iudicib⁹ vel conſulibus Iuſtitie vel coram alio magiſtratu Ciuitatẽ: Alexandriæ, ſuper ipſis lis conteſtetur. & pro conteſtata habeatur inter actorem & Reum, a Die dati Siue porrecti Libelli Siue petitionis Vſq; ad Dies decem [illegible].

Niſi re[illegible] p actorē, vel p reū, & actorē ſimul vel niſi remāſerit alia Iuſta & legiptima [illegible]. Et videat p actorem rem in iſſe, niſi in'literit vt reſpōdeat libello, & ſuper eo pcedatur. Quib⁹ decē dieb⁹ elapſis Iudex poſſit pnunciare litē cōteſtatā ad petitionem actoris. Et ſic habeaf p cōteſtata, & nō ante. Et hoc ſaluis & rſuatꝭ vtriq; parti omnib⁹ [illegible] exceptionib⁹ q poſſint opponi ante litē cōteſtatā q opponi debeāt ī alios decē dies numerādos a die pnūtiationis litꝭ cōteſtate. Vltra nō audiaf, eis vero alijs exceptionib⁹ in ſuo ſtatu manētib⁹ deffenſionib⁹ Iurib⁹ & rationibus. Et hoc ſtatutū ſit pciſſum & ſine tenore.

¶ Qđ libellus lite cōteſtata exempletur in libro notarij.

ITem ſtatutum eſt ꝙ libellus cuiuſcunq; quantitatis ſit ſiue petitio cuiuſlibet cauſe in continenti lite conteſtata debeat exemplari. Et poni in libro ipſius notarij Iuſtitie per ipſum notarium poſitiōes propoſitas per ordinem. Si propoſite fuerint eas teneaf ipſe notarius & debeat dimittere in libro poſt ipſum libellū vbi poſſit ſcribi poſitiones vtriuſq; partis & habeat p exemplatura libelli denarios q̄tuor Imperialium, videlicet denarios duos a qualibet parte. Et non plus. Et hoc capitulū debeat Iudex Iuſtitie attendere & obſeruare ſine tenore.

¶ Quod Iudex maior ſiue conſulos Iuſtitie teneantur audire quamlibet perſonam quocunqꝫ die.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi qua perſona vndecunq; ſit in Iudicio mercedem petierit p aliquo opere manuali ſiue de brachijs. Coram Iudice maiori poteſtat' vel conſulib⁹ Iuſtitie ſeu pro cibo. Et potu. Dictus Iudex ſiue conſules Iuſtitie teneanf & debeāt vinculo iuramenti quolibet die tam feriato q̄ nō feriato audire de iure perſonam illam ſummarie. Et de plano ſine ſtrepitu Et figurā Iuditij. Et ſine libelli ſeu peticiōis alicuius oblatione. Statuto aut ordine aliquo non obſtante. Et hoc pciſſe & ſine tenore.

¶ Quod nemo audeat vel preſumat dare aliquibus ſuis locatoribus potum nec denarios pro predicta cauſa.

ITem ſtatutum eſt. Et ordinatum ꝙ aliqua perſona non audeat. Vel preſumat quādo locabit vel conducet operam ſuam vel alicuius petere vel dare in mane [illegible] conductione vel locatione potum nec peccuniam pro dicto potu ſub pena pro quolibet. Et qualibet vice tam conducenti & locanti q̄ cōductori & locatori ſoldorū quinq; terdoñ pro quolibet & qualibet vice. Et quilibet poſſit accuſare. Et teneatur priuat⁹. Et habeat medietatem bañ. Et credatur. Et cridetur [illegible] per ciuitatem quolibet regimine pena poteſtati libr' vigintiquinq;.

¶ De Iudicaturis ſoluendis.

ITem ſtatutum eſt Quod Iudices accipiant denarios ſex pro libra pro Iudicatura a qualibet partium tam actoris q̄ rei medietas cuius pueniat ī ipos Iudices. Et alia medietas ſit communis. Et Qui non ſoluerit Iudicaturam in denarijs numeratis ita Quod non poſſit ipam compenſare ante q̄ ratio fiat de ipis Iudicaturis ad campanile ſoluat pro bañ ſoldos duos ſi Iudicatura fuerint vſq; in in ſoldos quinq; vel infra. Et ſi fuerit a ſoldis quinq; ſup̄ ſoluat p bañ ſoldos Decē Et nihilominus Iudicaturā ſoluer̄ teneaf excepto ſi partes fuerint ī cōcordia ante q̄ Iudex Iuſtitie recedat de bācho ſuata hora cōſueta. Tunc nihil ſoluer̄ teneātur p Iudicatura Et Iudex Iuſtitie poſſit Impōere bañ vſq; i ſoldos. lx. non ſoluentibus Iudicaturas. Et detinere & pignorare eoſdem.

Et quod dictū eſt de cōſulib⁹ Iuſtitie de Iudicatura ſoluenda corā Iudicib⁹ ſeu cōſulib⁹ Iuſtitie intelligaf & obſuef corā aſſeſſore dñi pōtatꝭ. Saluo ꝙ dict⁹ aſſeſſor nullaten⁹ partē habeat iudicature. Sed pueniat in cōmune & quod dicti pōtas Iudics & Milites teneanf excuttere bañ & Iudicaturas, & extima data & facta cōtra pdictos & bānitos occaſione pdicta pſonaliter detinere donec in integrum ſatiſfecerint p bañ & Iudicatura. & teneaf poteſtas familiā ſuam dare emptorib⁹ bañ & maſſarijs ad requiſitionem eorū p capiēdo & pignorando pdictos ſub pēa & bañ lib. x x v. & teneaf compeller̄ notarios dictorū Iudicū dare & conſignare ipſis maſſarijs nomina bañ & Iudicaturas de ſeptimanam ſi fuerint requiſiti preciſſe & ſine tenore.

¶ De Iudicaturis nō ſolutis excutiēdis ꝛ de dādo partē ſuam illis quorū ſint.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ notarij q fuerint ad excutiendum bañ & condempnationes. teneant Et debeant excuttere Iudicaturas nō ſolutas ſecumdum ꝙ eis conſignate fuerint p notarios campanilis & in lib. eo⁹ ſcripte fuerint. quas excuſſas omni vice q̄ fecerint rationē teneant dare omnes ipas illis qui eas debuerint habere. & hoc teneat poteſtas ſine tenore.

¶ Qđ ſi aliqua queſtio interlocutoria mota fuerit inter aliquas partes quod vtraqꝫ pars debeat aquitare.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua queſtio Interloqutoria mota fuerit Inter aliq̄s partes litigantes ſiue ab vna parte tantum ſiue ab ambabus partibus ſimul vel ſeparatim ꝙ vtraq; pars debeat aquitare in denarijs vel pignoribus totam conſiliaturam & lata ſententia ſup ipſa Interloqutoria in continenti reddat ſuum pignus vel aquitamētum parti que obtinebit in ipa interloqutoria. Non obſtante ꝙ aliqua ipaꝝ partium vellet dicere vel opponere ꝙ expenſe non debeant reſtitui ante diffinitiuam ſententiam. & ſi aliqua ipſarum partiū nollet aquitare totā conſiliaturā, ꝙ illa pars que nollet aqtare non audiatur in ipſa interloqutoria & nihilominus procedatur in cauſa nō obſtantib⁹ oppoſitis per illam partem que nollet aquitare totam conſiliaturam. & ſi Aliqua partium Nollet aquitare vt ſupra. & aduerſa pars aquitauerit pro ſe & aduerſario ſuo. ſi ille qui aquitauerit pro ſe & aduerſario ſuo obtinuerit in dicta interloqutoria ꝙ ille q ſubcubuerit poſſit detineri perſonaliter vel pignorari ad voluntatem illius vel arbitrium qui aquitauerit totam conſiliaturam. ita ꝙ ille qui ſubcubuerit ſemper ſoluat totam conſiliaturam. & interim non audiatur de iure ſuo ille qui noluerit aquitare. niſi prius reſtituerit ſuo aduerſario totam conſiliaturam queſtionis interloqutorie in qua ſubcubuerit & nihilominus in Iure aduerſari, procedatur & predicta fiant ſiue ante litem conteſtatam ſiue poſt litem conteſtatam ante diffinitiuam ſententiam & etiā ſi poſt ſententiam dicta interloqutoria mota fuerit & aquitamentum detur vel fiat Iudici delegato vel notarijs Iudicis ſub quo dicta Interloqutoria mouebitur. & ꝙ oēs expenſe facte occaſione Interloqutorie reſtituantur omnino vincenti ſi appellatum fuerit qualem cumq; cauſam habuerit litigandi preciſſe & ſine tenore. & etiam congrue expenſe reſtituantur pro aduocato arbitrio Iudicis.

¶ Quod Iudex poteſtatis teneātur compellere omnes notarios Iuſtitie ꝛ ſigilli.

ITEM Statutum eſt. quod Iudex poteſtatis teneatur preciſſe & ſine tenore. compellere omnes notarios Iuſtitie & ſigilli & milites. vt recipiunt Iudicaturas Et Denarios Extimatoꝝ partis Communis Secundum rationes Factas Ad Campanile communis. & ſcriptas per manum notariorum campanilis. clauario communis dare ſub pena & ban ſoldoꝝ ſexaginta pro quolibet & qualibet vice. & illud capitulum totum preciſſum & ſine tenore.

De cauſis ciuilibus infra quadraginta dies diffiniendis et de probatione facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ cauſe ciuiles diffiniant̃ ĩfra xxxx. dies iuridicos a die litiſ cõteſtare. Ita tamen ꝙ ille q ꝓbare voluerit det capitula ſue intentionis infra xv. dies a die litis conteſtate. & poſtea nõ recipiant̃ niſi vt ĩfra. & dicta teſtũ ſcribant̃ & recipiant ĩfra triginta dies a die litis conteſtate. & vltra nõ recipiant niſi iuſta cauſa interuenerit. & niſi ſit cauſa talis q̃ maiorẽ expoſtulet dilationẽ. & niſi remanſerit de partiũ voluntate & ꝑdicta oĩa locũ habeant in cauſis diffinitiuis. in interloquutorijs vero ſecundũ tempus a iudice ſtatuendũ. & niſi ꝑciſſe fuerit obſeruata inſtantia vel ꝑempta. ſaluo ꝙ ſi ĩfra xxxx. dies ꝑdictos cõmiſio diffinitiue facta fuerit ꝙ nullũ tempus currat dicte cauſe & ꝙ in cauſis lib. x tẽr. & infra nõ detur libellus. ſed ꝓcedat̃ ſummarie ſine ſtrepitu & figura iuditij. qbus in cauſis. vel libellis ſeu petitionib⁹ nullus teneat̃ ꝓponer̃ actionẽ. & ſi ꝓpoſita fuerit licet nõ apta nõ noceat. & hoc ꝑciſſe & ſine tenore.

De poſſeſſione data recuperanda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliqs fuerit miſſus ĩ poſſeſſionẽ corporalẽ ꝑ nuntiũ cõis, & ille creditor ſteterit in poſſeſſionẽ ꝑ vnũ menſem. reqrat debitorẽ ꝑ nunciũ cõis ꝙ debeat recuperare poſſeſſionẽ. & ſi debitor nõ reperiat. ꝓconizet ſi qs voluerit eã recuperare veniat infra menſem a die facte corã iudice iuſtitie paratus poſſeſſionẽ recuperare ſi voluerit reſtitutꝭ tamen primo expenſis, & iuditio ſiſti ꝑſtita ſatiſdatiõe. & ſi ĩfra ꝑdictũ tempus nõ venerit q eã recuperare velit. tranſacto menſe poſt cridã. dentur ille res de qbus ſtetit in poſſeſſionẽ in ſolutũ ipi creditori per extimatores cõis. ſi de debito cõſtiterit. vel cũ de debito cõſtiterit reqſito prius poſt menſem dicte cride eo ꝯ q̃m data fuit poſſeſſio ꝑſonaliter vel ad domũ. ſi habitet in iuriſditione Alex. q ſi comparuerit ad terminũ ſtatutũ ꝑ iudicẽ audiat̃ de iure anteq̃ vlterius ꝓcedat̃ eo ꝑſeuerãte in cauſa. & reſtitutis primo ex penſis. & ꝑſtita ſatiſdatiõe vt ſup̃. alioqn ſi nõ comparuerit vel in iuditio nõ ꝑſiſtet & expenſas nõ reſtituet. & ſatiſdationẽ nõ faciet vt ſup̃. ꝓcedat̃ ad extimũ faciendũ. vt ſup̃. & nihilominus durantib⁹ terminis poſſeſſionum. & cride. poſſit ipſe reus compelli ꝑ iudicẽ ad reſpondendũ de iure ſi ipſe creditor voluerit.

De eodem.

Item ſtatutũ eſt ꝙ ſi aliqs poſſeſſionẽ datã contra recupauerit ſecundũ formã capituli ſupioris. & iterũ vocat̃ ad iudiciũ. iudex teneat̃ ꝑ ſacramẽtũ mitter̃ actorẽ in poſſeſſionẽ bonoꝝ ꝑdicti vocati ad iuditiũ vſqꝫ ad debiti concurrentẽ qntitatẽ q̃ poſſeſſionẽ ſiue data fuerit occaſione debiti ſiue rei q̃ ꝑet̃bat̃. ille cõtra q̃m data fuerit recuperare ei nullo mõ poſſit niſi primo reſtitutis omnibus expenſis. & ſi quos fructus ipſe actor ſtando in ipſa poſſeſſione perceperit lucret̃ ipſos fructus. Ita ꝙ nõ computent nec computari ei debeant in ſolutionẽ ſiue extimationẽ ꝑdicti. nec ad reſtitutionẽ teneat̃ ipſi reo faciendã nec alij ꝓ eo. q̃ poſſeſſionẽ ille vocatus ſatiſfaciendo primo actori vt ſupra in precedenti capitulo continetur recuperare poſſit infra duos menſes vt ſupra. Elapſis vero duobus menſibus non Poſſit ipſam recuperare ſed teneatur iudex ipſa bona de quibus ipſe actor ſtetit in Poſſeſſionem dare ei inſolutum vel ei dari faciat per Extimatores ad voluntatem ipſius creditoris ſi creditor Probauerit debitum eſſe Per cedules vel in ſtrumenta. & hoc ſine tenore.

De iure terminando propter ferias.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt. ꝓ euitãdis impedimentꝭ & regentes groſſe. ſide bona decijs ꝑſiſtãt. ꝙ a vigilia ſancti thome apoſtoli vſqꝫ ad octauã ãni noui. & a die ſabbati ramis palmaꝝ vſqꝫ ad octauã Paſce Reſurrectiõis Dñi. ob reuerentiã natiuitatis Dñi & paſce ꝑdicte. Et ſolempnitatem ſanctoꝝ, & reuerentiã q̃ in ꝑdictꝭ dieb⁹ fiũt A medio menſe iunij vſqꝫ ad mediũ menſem iulij ꝓpter meſſes & blauas colligendas. & a medio menſe ſeptembrꝭ vſqꝫ ad mediũ menſem octobr̃ ꝓpter vindemias & ſemina facienda omni ãno in Alex. Et foro Alex. in cauſis ciuilib⁹ ſint & eſſe intelligant̃ ferie ip̃o iure, Itaqꝫ in ꝑdictꝭ ferijs & ſup̃dictꝭ tempoꝛib⁹ in Alex nõ reddat̃ ius in cauſis ciuilib⁹. Ita tamen ꝙ tempor̃ ꝑdictaꝝ feriaꝝ aliqbus litigãtib⁹ tã in agendo q̃ in deffendendo nõ currat temp⁹ ip̃o iure. Sed ſint cauſe & iura litigãtiũ in fine dictaꝝ feriarum ſin eo ſtatu & iure in qbus erãt & eſſent in principio dictaꝝ feriaꝝ & cuiuſlibet earum ſalua & reſeruato ꝙ in omnib⁹ ꝑdictꝭ ferijs, & q̃libet eaꝝ poſſit ſemꝑ cognoſci & diffiniri de ſalario & mercede laboratoꝝ, & de illis de qbus in ꝑdictꝭ ferijs poteſt cognoſci de iure idem intelligatur. & ſit in ferijs repentinis.

De poſſeſſione vel extimo alicui non vetanda.

ITEM Statutũ eſt, ꝙ ſi aliqs vetabit vel turbabit alicui poſſeſſionẽ datã a potẽtate vel eius iudice vel a cõſulib⁹ iuſtitie ſeu ab eoꝝ nũtijs vel vetabit poſſeſſionẽ ꝓnunciatã ꝑ aliq̃m ꝑdictorũ dari. nec det̃. vel rem ſeu res datas in ſolutũ ꝑ extimatores det ꝓ bañ ſol. lx. in denarijs numeratꝭ & nihilominus manu teneatur ille in extimo & poſſeſſione ꝑ illũ iudicẽ q ipſam poſſeſſionẽ dederit ſine petitione in ſcriptis niſi iuſtã habuerit cauſam turbãdi et vetandi iſtã poſſeſſionẽ vel extimũ et dictã cãm ꝓbauerit Et dampna q̃ habuerit ille cui turbata vel impedita vel vetata fuerit poſſeſſio vel extimus ei reſtituat infra xv. dies. q̃ dampnũ cognoſcat̃ ꝑ duo hõies bonos & legales de quibus vnus ſit iudex quos elligat ille iudex ſub quo erit cauſa.

De eo qui nõ ſoluerit ad terminum condempnationis puniendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi qs nõ ſoluerit ad terminũ ꝯdempnationis det bañ ſol. qnqꝫ ꝓ prima vice q̃ oſtenſa fuerit condempnatio iudici & ab inde in antea ꝓ q̃libet ebdomada q̃ ip̃i iudici oſtenſa fuerit condempnatio niſi tunc paratus fuerit a prima vice in antea dare debere ſiue ſe expedire ſecundũ formam capituli de debitis [illegible] capiendo &c. & fiat tantum vna condempnatio de quolibet debito. & ſi debitum fuerit de ſol. decẽ ſupra fiat vſqꝫ ad dies viginti ad minus. & ſi a ſoldis viginti infra fiat in arbitrio iudicis. & nulla condempnatio fiat de aliquo debito de quo ſit inſtrumẽtum. niſi in ea fiat mentio de predicto inſtrumento. apponendo in ip̃a condempnatione annum diem & menſem & inditionẽ dicti inſtrumenti & nomen tabellionis. & hoc totũ ſine tenor̃.

De eo qui probare voluerit condempnationem fuiſſe ſolutam audiendo.

ITEM Statutum eſt, ꝙ ſi aliquis poſt terminum condempnationis dicat ſolutionẽ ſe feciſſe & probare voluerit ſolutionem vel finem ſibi factam de debito de quo eſt condempnatus poſſit probare ſolutionem vel finem ad dies quindecim a die litis conteſtate. Quam probationem facere poſſit per bonos & legales ciues Alex. & vltra nõ admittatur eius probatio ellapſis quindecim diebus Poteſtas vel iudex teneatur diffinire vel diffiniri facere illam queſtionem ſine aliqua dilatione. ſi ꝓbationes aliq̃ facte Fuerint de Nouo in ipſa Cauſa. Alioqnin Primam Condempnationem Sine Aliqua Dilatione & aliqua alia Probatione Teneatur iudex Mandare Executioni ſine tenore Et ſi non probauerit infra dictam terminum teneatur reſtituere omnes expẽſas actori

De quibꝰ expēſis reſtituēdis & de debito ſoluēdo ſtatim ante litꝭ cōteſtationē, & anteq̄ deť exemplū cōdēpnatiōis, & anteq̄ ꝓbet teneať facere bonā ſecuritatē corā Iudice. Et nihilominꝰ ſi nō ꝓbauerit vt ſup̄ ſoluat pro bañ ſol. xx. ꝙ bañ Iudex Iuſtitiæ teneatur ei aufferre.

¶ Qđ ſi aliqs voluerit executeř bona alicuiꝰ cauſa habēdi ypothecariā actionē.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ ſi qs voluerit excutere bona alicuius cauſa habendi hipotecariā actionem ſufficiat ſolumodo iugreř & cridare debitorē & fideiuſſores, ſpōſores & mādatores & oēs obligatos & heredes, & ſi nō cōparuerint ꝓnunciet creditor in poſſeſſionē bonoꝝ obligatoꝝ p nūciū cōis & nunciꝰ ingreret bona, & ſi qs Inuenerit ponat creditorē in poſſeſſionē, ſecundū ꝓnuntiationē & ſi nihil Inuenerit renūtiet corā Iudice, & refferat ſecundū inuenerit, vel nō inuenerit, ac q̄ſiuit & inuenit ſecundū varietates, & hoc facto excuſſio recte facta intelligať. Saluo ꝙ liceat poſſeſſori conuento [illegible] expedita anteq̄ poſſeſſor litē cōteſteť ſup libello & ſufficiat agenti ypothecariā ꝓbare debitorē poſſediſſe rē ſicut ſuā tēpore obligatiōis vel poſt, niſi alius oſtendat meliora & potiora iura. Et etiā ꝑdicta habeāt locū in agēte rei vēdicatiōe vel publiciaria. Et hoc ꝑciſe & ſine tenore.

Qđ oēs appellationes fiāt ad pōtatem et finianť infra quadraginta dies.

ITEM Statutū, eſt ꝙ oēs appelatiōes fiāt ad pōtatem & ad eiꝰ Iudices, & appellator debeat ꝓſequi cauſam appellatiōis infra dies decē, a die late ſentētie, citādo aduerſariū vel litem cōteſtādo, nec liceat alicui partiū ꝓbare ſup hijs capitulis ſup qbus nixe ſunt ꝓbare in prima cauſa, & cauſam appellatiōis diffiniať ĩ q̄draginta dies a die litꝭ cōteſtate vel citationis facte, ſi citatꝰ infra decē dies noluerit cōparere, Perinde habeatur citatio ac ſi lis cōteſtata eſſet, & ſi ĩ ꝑdictū tempꝰ decem dieꝝ citādo aduerſariū v[illegible] nō fuerit appellator cauſam appellatiōis ꝓſequꝰ. Si [illegible] a q̄draginta dies á die litꝭ conteſtate vel citatiōis facte cauſa appellatiōis nō fuerit diffinita rata maneat ſentētia. Saluo ꝙ q̄ſtione ipa appellatiōis comiſſa infra dictum terminum quadraginta dieꝝ nō currat tempus.

¶ De ſententijs Iudicum executioni mandandis.

ITEM Statutū eſt ꝙ ſententie & cōdempnatiōes late a pōtate vel eius Iudicibꝰ ſeu a Iudicibus Iuſtitie executioni mādentur p res & facultates cōdempnati, niſi fuerint p appellationem ſuſpenſe vel p integrum reſtitutionem vel nullitatem, nec poſſit libellus contra executionem predictam.

¶ De ſentētijs et cōdempnationibꝰ arbitroꝝ executioni mandādis.

ITEM Statutum eſt, quod poteſtas & eius Iudices & Conſules Iuſtitie teneantur & debeant obſuare, & attendi & obſuari facere, & executioni mandare oēs ſententias & condempnationes latas & factas, & que fient p aliquem arbitrum vel arbitratorē, & ꝓcedere cōtra condēpnatos p Iudices pōtať ſiue p cōſules Iuſtitie ſine tenore.

¶ De extimis et inſtrumentꝭ extimationū ratis habendis.

ITEM Statutū eſt, ꝙ inſtrumēta extimationū & dationū i ſolutū iuſte factaꝝ de bonis condēpnati. vſq; in ea q̄titate de q̄ fuerit condēpnatus, vel de qua ſteterit in poſſeſſionē vt in ꝓcedētibꝰ capitulis de poſſeſſione data cōtineť, debeāt eſſe rata & firma trāſactꝭ tribꝰ menſibꝰ ſi res fuerit Inmobiles, vel trāſactꝭ diebꝰ quindecim ſi res fuerit mobilis a die quo facta fuerit in preiuditium debitorum & non in preiuditium alterius. & ſi ille contra quem extimum eſt factum mouerit queſtionem de ipſo extimo coram aliquo Iudice, det pro banno Soldos Centum pro qualibet vice ſine tenore.

Et ſi res aliq̄ inmobilis data fuerit in ſolutū alicui creditori de bonis debitoris [illegible] ipſe debitor cuiꝰ ipa res fuerit nullo modo poſſit ipam laborare nec laborari faceř ſine vtilitate illiꝰ creditoris, & qui ꝯtrafecerit det ꝓ bañ lib. xxv. & oēs fructꝰ q eſſent, vel q extraherent de ipa terra q ipe debitor ſeminauerit, vel laborauerit ꝑueniāt in dictū creditorē, & hoc attendat ſine tenore.

¶ De rebus extimatis recuperandis.

ITEM Statutū eſt, ꝙ debitor poſſit recuparere rē vel res imobiles datā vel datas in ſolutū creditori ſuo p extimatores cōis [illegible] a tres mēſes, & mobiles infra q̄ndecim dies, & poſt dictū terminum ſiue terminos, extimū ſtabile & firmū ꝑſeuerabit cōtra illū [illegible] factū fuerit & fructꝰ quos de ipſis rebꝰ inmobilibꝰ vel mobilibꝰ habuerit creditor cōputent in ſolutione debiti pro tāto quanto voluerit infra predictum tempus.

vice cōsuetudinē infra 3

¶ De reddendo inſtrumentum debitori ſi fuerit ſolutum.

ITEM Statutū eſt, ꝙ ſi aliqs debitor ſoluerit aliq̄ debitū ſuo creditori & de ſolutione [illegible] pōtať teneať [illegible] & ſine tenore [illegible] reddi & reſtitui inſtrumētum & condempnationē debiti illi debitori licet penes ſe creditor [illegible] ꝓbare poterit p q̄nq; teſtes bone fame & bone opinionis ſolutionē [illegible] ſine tenore & ſi creditor nō attenderet det ꝓ bañ lib. xxv. Et [illegible] teneat facere inſtrumentū redder debitori Inciſum & cōdempnationē [illegible] ſolutiōis eidē faceř ſi Inſtrumētū debiti & cōdempnationē nō habuerit [illegible] octo dies poſtq̄ eidē nunciatū fuerit & ſi aliqs creditor petierit aliq̄ debitū de quo ſit ei ſatisfactū & de hoc victus fuerit i cauſa teneať reſtitueř ei a quo petebat oēs expenſas cauſe ſiue fuerit Iuratū de calumpnia ſiue nō & Inſtrumētū cōdeř priuatiōis illius debiti. & nihilominus condempnetur cōi in lib. x. ſine tenore.

¶ De Debitore capiendos de bonis expeditis.

ITem ſtatutū eſt ꝙ pōtas & eius Iudices & cōſules Iuſtitie teneanť ꝑciſe & ſine tenoř ad poſtulationē creditoris ſiue illius q habet Iura ceſſa, ꝑſonaliter capeř & detineř quilibet debitorē & eiꝰ heredes q ꝓ aliquo debito uerſꝰ aliqm obligauit ſe uel hactenꝰ ſe obligabit & aliq̄ cauſa & ipm debitorē ſic captū & eius heredes ſic captos detineř & de [illegible] vbi & ſicut ipe creditor voluerit ſiue ille q de ipo debito iura ceſſa habuerit nec inde pati recedeř ipſum vel ſuos heredes ſine licentia & parabola ipius creditoris [illegible] in integrū ſatisfecerit de ipo debito ipi creditori vel [illegible] p pōtatē vel cōſules Iuſtitie vel eorū nuncios cōis teneať ipe debitor & ſui heredes nec inde ſe remoueř & ſi non [illegible] vel inde ſe remouerit ponant in bañ libraꝝ. l. de maleficio ſi debitū fuerit de q̄ntitate vel valimento libraꝝ. l. & abinde ſup̄. & ſi fuerint a q̄ntitate lib. xxv. vſq; in. l. det ꝓ bañ lib. xxv. & ſi fuerit de minori q̄ntitate lib. xxv det ꝓ bāno lib. x. & detineať ad voluntatē creditoris & ad arbitriū Iudicū inſpecta q̄litate ꝑſona Et debiti q̄ntitate. de quo bañ exire nō poſſint niſi bannū ſoluerint in denarijs numerať vel de debito concordes fuerint cū creditore ifra x. dies a die dati bañ & hoc locū habeat [illegible] tamen ꝙ ſi debitor paratus fuerit [illegible] de rebꝰ ſuis expeditis [illegible] laboratoria & [illegible] tanti ꝙ poſſit ſatiſfacere creditori de toto debito & eas dare ei inſolutum nec detineatur nec [illegible] Saluo quod [illegible] Quis ac Qui [illegible] condempnationem Vel obligationem factam p creditori [illegible], & teneatur Iudex Iuſtitie ad poſtulationem creditoris copellere debitorem iurare & ei precipere maifeſtare omnia ſua bona mobilia & immobilia & ipa dar in ſcriptꝭ creditori ſeu iudici & ſit & eſſe debeat in electiōe creditoris accipe ſolutum illas res que ſibi placuerint & ſi videbit iudici vel apparuerit debitorē commiſiſſe fraudem in maifeſtatione bonoꝝ ſuoꝝ poſſit iudex eū punire vſ ad ſoldos vigīti ꝓ prima vice fraudis cōmiſſe Pro ſecūda vſq; in ſoldis. c c. & ꝓ tercia vſq; in libris decem & poſtea ad arbitriū iudicis reſpecta qualitate debiti & pſonarum. & ſi debitor aſſignauerit aliquas res pro expeditis, & tēpore aſſignationis ipe res inueniāt impedite vel alterius eſſe ſoluat ꝓ bāno qlibet cōſignatis. ſoldos cētum ꝓ qualibet vice & ſaluo ꝙ nullus campſor vel mercator q recepit pecuniā vel recipiet in depoſito vel in ſocietate vel in mercācia poſſit bona ſua in ſcriptꝭ dare ſed detineatur pſonaliter donec ſoluerit dictā peccuniā in peccunia numerata. Et ꝗ aliq; debuerit dare aliq pecuniā occaſione alicuꝰ cambij alicui campſori qui fecerit ſecuritatē cōi occaſione cābij teneat ſoluere in peccunia numerata Nec poſſit dare bona ſua in ſcriptꝭ ſet detineatur perſonalr̄ donec ſoluerit in peccunia numerata. Iurante prius ipo campſore dictū debitum non eſſe vſurarium ſeu occaſione cābij ¶ Eodē modo & forma teneatur poteſtas & conſules & iudices iuſtitie ad poſtulationē ipius q aliq manu leuaſſet vel ꝓ eo fideiuſſor extitiſſet vel pro ipo aliquit ſoluiſſet ſiue habeat iura ceſſa ſiue non illum & ipius cepere & detinere heredes & deſtrigere ad volūtatem ipoꝝ vt ſup dictum eſt de principali debitore & ipius. & hoc ita locum habeat ſi de predictis vel cum de predictis & quolibet pdictoꝝ liqdum fuerit poteſtati vel iudicibus iuſtitie Et ita teneat poteſtas facer iurare ſequētes emēdatores ſtatutoꝝ ciuitaꝭ Alex. & hoc capitulū firmar & non remouere de ſtatutis Alex. nec deteriore in totum vel in partem. & nihilominꝰ hoc capitulum in ſuo robore pſeueret ¶ Et de hoc capitulo tēeatur poteſtas. & etiā ſi remotū eſſet de capitulis Alex. teneat ipſe pōtas obſuare omnia & ſingula ſupſcripta & ipm capitulum facere redacti in ſtatutis Alex. & Ita teneat pōtas facere iurare ſeqntem pōtatē. & ſeqns ſeqūtem in ppetuum ſine tēore ¶ Et ea q dicunt de heredibꝰ non intelligant de heredibus p inuentariū ꝙ poſſint detineri ſi oſtenderrint qliter nō teneant ad ſolutionē dicti debiti. ¶ Eo ſaluo ꝙ quotienſcunq; debitor fuerit in cōcordia cum creditore ſuo etiā poſtq fuerit cōdempnatꝰ. ꝙ dicta cōdempnatio inde facta nulla ſit & nulla intelligat ipſo iure. Ita ꝙ exinde moleſtari non poſſit niſi ante dictā concordiā & denūciationē factā a creditore de ipſa concordia facta dn̄is pōtati vel eiꝰ iudicibus dictus debitor a pōtate vel eius familia captus eſſet vel alio modo poſitus in forcia cōis vel pignoratus vel excuſſus in ꝗbus caſibꝰ condempnatio ſit in ſuo ſtatu. & pdicta locum habeant in pteritis & futuris.

De Debitoribus detinendis per iudicem pōtatis vel conſules Iuſtitie.

[illegible] 2. n. 21.

Item ſtatutum eſt. ꝙ pōtas & eius iudices. & conſules iuſtitie teneant & debeant pſonaliter detinere ad voluntatē creditoꝝ omnes debitores quos cōſtabit p carthā publicā vel cōdempnationē eſſe debitores. Dū tamē ipi debitores nō capiant in ipoꝝ domibꝰ vel ſediminibꝰ. nec in q habitāt. nec in aliqbus eccleſijs. vel aliq platea alicuius aggregationis aliquoꝝ de populo vel de cōi. & pdicta omnia & ſingula teneat poteſtas & eius iudices & conſules iuſtitie attendere & obſuare pciſe & ſine tenore. Non obſtātibus aliquibus capitulis ſupioribus vel iferioribus ſpecialibus vel gn̄alibus. Eo ſaluo ꝙ ſi aliqs detentus fuerit ad petitionē alicuius vel ex officio dn̄i pōtatis vel eius familiares. ꝙ nō poſſit ad petitionē alicuius alterius detineri donec fuerit liberatus & relaxatus a carceribus. & i ſua libertate ſteterit p duos dies. dūmodo ipe detentus cōtinue ſteterit in carceribꝰ. & ſi recipiet extra qlibet eius creditor poſſit eū detineri facer i carceribꝰ. ſaluo ꝙ iſtud ſtatutū nō habeat locū nec obſtet [illegible] vel tenentes [illegible] & [illegible] debitore [illegible] iudicato ſoluendo. Ita tamen quod iudex Dn̄i poteſtatis

ſeu

[illegible] 27. n. 106 [illegible] n. 107.

[illegible] captiua ad officium cauendi [illegible]

[illegible] habet non [illegible] n. 769 [illegible]

ſeu miles eius vel conſul Iuſtitie. Sub quo ille debitor ſatiſdederit de iudicato ſoluendo teneant. Ac expſſe debeant i continenti. Vita dicta ſatiſdatione illi debitori aſſignare terminū viginti dierum continuorū. Vel tantum minus qntum ipi iudici vel conſuli videbit ad ꝓbandū. Dicendum opponendū. Oſtendendū. Et allegandū. Quecūq ꝓbare dicere opponere oſtendere vel allegare voluerit ꝓpter ꝙ ad ſoluendū debitum ꝓ quo ſatiſdederit rationabiliter nō tenet. Et ſi infra pdictū terminū non ꝓbauerit id ꝓ quo ad ſolutionē debiti non teneat. Tūc ellapſo termino ſupdicto in continenti [illegible] iudex ſeu miles vel conſul iuſtitie ipſum debitorē [illegible] pſonaliter detinere debeat ad voluntatē creditoris [illegible] vſq; quo fuerit de debito integre ſatiſfactū. Nec poſſit ille debitor. Nec fideiuſſor petere creditori [illegible] nec petitionē in ſcriptꝭ [illegible] cuiꝰ poſſet illa cauſa vl q̄līo modo [illegible] dillatari, nō obſtāte ſtatuto pcedēti huic ſtatuto. pēdeat pn̄s ſtatutū quo ad detētionē pſonarum vſq; ad kalēdas Nouembris ꝓx. Anno Dn̄i. M. CCC XLVII. Que ſuſpēſio nō extēdat ad forēſes ciuibꝰ obligatos.

De detinendo foreſteriis ciuibus Alex. obligatos.

Item ſtatutū eſt, ꝙ liceat cuilibet ciui Alex. cape & dtinire ad ſuā volūtatē cū nūtio pōtatꝭ vl iudicꝭ in Alex. & iuriſditione qmlibet extraneū ſibi debentē aliq dbitum cū cartha & ſine cartha dū tātū cōſtiterit d debito pōtati. vl paratꝰ fuerit in cōtinenti [illegible] heredes eiꝰ q interim detineant. donec d debito facta fuerit fides poteſtati vl iudici. niſi fuerit heres cū bn̄ficio inuētarij q interim poſſint detineri. donec oſtenderit dictum debitū qre ſoluere non teneat. Et pōtas tēeat ipum facere detineri ad voluntatē creditoris. Nō obſtante aliquo capitulo. Niſi ille q petit detineri duxerit [illegible] mercancias. Vel [illegible] iudicatū ſolui in Alex. in qbꝰ caſibꝰ detineri nō poſſit & ſi duxerit mercanciā nihilominus ſatiſdare teneat vt ſup aut dtineat vt ſup. Et omnibꝰ forenſibꝰ dbentibꝰ habere a ciuibꝰ [illegible] Alex. reddat tale ius qle ciuibꝰ Alex. i ſuo loco eos redderet. Et ſi non conſtiterit de modo ſeruetur ius commune.

De illis qui contraxerunt in Alex. vt ibi de Iure reſpondeat.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi aliqs cōxerit cū aliquo ciue i Alex. vl extraneo i ciuitate Alex. [illegible] teneat pōtas [illegible] facere denūciari q veniat ad reſpondēdū i iure i Alex. & ſi non venerit ad terminū ſibi datū. Teneat pōtas pdictum q cōxit & heredes eiꝰ & res ipius facere dtineri in Alex. & pſonas i Alex. & iuriſditione ſine tenore & idem intelligatur in omnibus ciuibus ad pactum.

De illis De villis q debuerint aliqd alicui ciui Alex. ad ſolutionē compellēdis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi aliqs de villis Alex. q non ſit ciuis Alex. debuerit aliqd alicui ciui Alex. & cōtractus factus fuerit in ciuitate Alex. vl alibi. ꝙ pōtas compellat illū facere rationē ciui Alex. [illegible] & dari tantū de rebꝰ [illegible] ꝙ ſit ſatiſfactū ciui Alex. [illegible] fuerit illū dare debet [illegible] ꝙ petit ciuis Alex. [illegible] ſtatutū eſt ꝙ ſi aliqs [illegible] Alex. [illegible] recipere & habere ab aliq ciuitate vl loco q ſit ſub iuriſditione Alex. ſi cōtractus factus fuerit in ciuitate Alex. vel alibi.

De ciuibus Alex. conſtringendis ad ſoluendum id quod debuerint alicui ciui alicuius ciuitatis vel loci.

Item ſtatutū eſt ꝙ ſi aliqs d Alex. [illegible] debuerit dare alicui vl aliqbꝰ & obligatꝰ [illegible] verſus aliqm vl aliquos alicuius ciuitatis vl loci [illegible] Alex. [illegible] detentus vl impeditꝰ ſeu bona eiꝰ. pōtas teneat bonā & idoneā ſecuritatē recipere [illegible] ciuitati vl loco vnd fuerit creditor [illegible]. Qui pōtas ꝓ cōi Alex. arbitros ellegat. q arbitrādo in loco cōali cognoſcere debeāt de [illegible] queſtiõib⁹ & ſecũdum q̄ ipſi pnũciauerit vl ſentẽtiauerit ille p quo aliquis capt⁹ fuerit vl Impedit⁹ vl eius bona totũ ſoluere ei cui debbat vl obligat⁹ erat Et ſi ſoluẽ noluerit vl nõ poterit poteſtas pſonalr eũ capiat. & ſic captũ eũ [illegible] ſmittat poteſtati vl cõſulib⁹ illius Ciuitaţ vl loci. Et de ipo ſuã faciat võlũtatẽ. Dummodo in pſona illa ciuitas vl locus idẽ faciat verſus ciuitatẽ Alex. & diſtrictũ. Et hoĩes ipi⁹ Ciuitaţ & diſtrict⁹ Et hoc teneat attendere ſine tenore.

De obligationib⁹ factis a filio familias retractãdis.

Item ſtatutũ eſt q̄ oẽs pmiſſioes obl'ones fideiuſſiões & Iuramẽta facte vl faciende a filio familias aliquo modo facte & facta ſint Caſſa. & inppetuũ nullo capl'o obui [illegible] tioẽ ſeu occaſione negociationis, vl rei de aliq̄ negotiatiõe vl re quã emiſſet vl feciſſet. [illegible] debitũ q̄ pietas paterna nõ recuſaret ſiue recuſare nõ d̄beret. vl niſi ſe obliget verſus cõẽ Alex. [illegible] obliget pñte prẽ & nõ ꝯ̃licẽte pater teneat̃ p filio ſoluere dictum debitum.

Qḋ credat̃ iudici vl aduocato i ſuo ṽbo p aduocatiõe ſeu cõſultura vſq; in ſol. cẽtũ

Item [illegible] Alex. aduocauerit ſeu cõſiliũ dederit alicui pſone vl p aliq̄ pſona Et illa pſona p qua aduocauerit ſeu conſilium dederit [illegible] licitum ſit illi Iudici vl aduocato conqueri corã quocũq; Iudice Alex. Et credatur dicto Iudici vl aduocato in ſuo verbo delato Sacramẽto ipi aduocato vſq; in quãtitatẽ ſoldoꝝ cẽtum. Et q̄ ille ꝯ̃ quem Iuratũ fuerit ſeu petitum detineat̃ pſonalr̃ ad voluntatem ipi⁹ aduocati vl Iudicis, donec ſatiſfecerit cum effectu vſq; in illam quãtitatẽ qua [illegible] iuriſ [illegible] futuris. Sed etiã pteritis. Et contra quãlibet vniuerſitatẽ vſq; in lib. decem. nec [illegible]

De minore qui dotem accepit obligando.

Item [illegible] dotem vl cõfeſſus fuerit ſe dotẽ recepiſſe ab vxore ſua vl ab alio pro ea teneatur & ſit obligatus pro ea dote reſtituenda.

De Solutione dotis poſt õbitũ mulierib⁹ facienda ⁊ de alimentis preſtandis.

Itẽ ſtatutũ eſt q̄ ſi aliq̄ mulier poſt deceſſũ mariti remãſſerit in domo & [illegible] mariti ei [illegible] nõ dederit cõdecẽtia alimẽta vl ipam expellerẽt de domo [illegible] teneat̃ pcise & ſine tenoř Compellerẽ ipos heredes ad reſtitutionẽ dotis [illegible] antifacto i denarijs numerat̃ vl in reb⁹ & poſſeſſionib⁹ q̄s tene[illegible] in illis q̄ plus placuerint mulieri ĩfra menſem. poſtq̄ dnunci[illegible] [illegible] alimẽta competentia ſecundũ q̄litatẽ dotis & mulieris. Et hoc ſine te[illegible] & pdicta omnia Intelligant̃ & attendant̃ & obſuent̃. [illegible] Iure & preiudicio anteriorum creditorum.

Qḋ nullus [illegible] de Alex. ⁊ diſtrictus contrahens matrimonium ducat ſecum niſi perſonas decem.

Item ſtatutũ eſt, & ordinatũ p maiori comodo & vtilitate cõis & hominũ Alex. ac [illegible] onera ⁊ honores. q̄ aliq̄ [illegible] tra tres. Ita q̄ ipſe ſit q̄rtus. Et ſi ꝯ̃tra factũ fuerit ſit in pena [illegible] ꝯ̃faciens & ꝯ̃ vadens

In ſoldis ſexaginta pro quolibet & qualibet vice. Et q̄ aliqua pſona dicte Ciuitatis, & diſtrictus quæ faciet nuptias retornalias cazalias nec aliquod cõuiuiũ nõ poſſit in pdictis nuptijs. retornalijs cazalijs vel cõuiuijs ducere, vel habere vltra viginti q̄tuor pſonas inter homines & mulieres ad comedẽdũ de ſuo q nõ ſint de ſua familia ſub pena librarũ decẽ cuilibet ꝯ̃faciẽti & qualibet vice. Scilicet illis q ducerẽt vltra pdictã quãtitatẽ. & illis q irẽt ſold ſexagĩta terdoñ. p quolibet & q̄libet vice. & illis q irẽt ſi nõ fuerint Inuitati ſoldos ſexaginta terdoñ Quæ pene [illegible] ſoluant in denarijs numeratis ſine aliqua cõpẽſatiõe. Nõ obſtãte capl'o q̄ loquitur de cõpẽſationibus faciẽ. [illegible] dictate penarũ. Et q̄ dñs Vicarius & eius familia [illegible] teneant vinculo Sacramẽti [illegible] ſint ſeu q̄ alique nuptie retornalie vel cazalie ſeu cõuiuia [illegible] fuerint in ciuitate Alex. vel diſtrictu [illegible] re diligenter. [illegible] forma pdicti ſtatuti. Et ſi inuenerint aliquos q contrafecerint puniantur prout in ſtatuto plenius continetur.

De mercenario qui a Domino receſſit non ſoluendo.

Item ſtatutũ eſt. q̄ ſi q̄s mercenari⁹ vel mercenaria ſeu manipaſtus receſſerit a Dño vel a Dña ante terminũ ſuũ ſine licẽtia dñi vel dñe, niſi iuſta & pbabili cauſa, nihil a dño vel a dña poſſit petere vl habere [illegible] Et ſi habuerit feudũ illḋ totũ teneat̃ reſtituere dño vl dñe a quo habuerit. Et ſi dñs vl dña mercenariũ vl mercenariã licẽtiauerit añ terminũ ſoluat ei ſcḋm tẽp⁹ q̄ ei ſeruierit inſpecta q̄litate, & vtilitate tẽpis.

De non acquirendo Iura contra ciues Alex. Et qui aliquis non poſſit eſſe procurator alicuius forenſis.

Item ſtatutũ eſt. q̄ aliq̄ [illegible] Alex. nõ poſſit [illegible] vel gratis accipere in ſolutionẽ aliquo modo vel ingenio Iura [illegible] extranei vel forẽſis, nec eſſe procurator forẽſis. [illegible] ſine tenore, ſaluo & excepto q̄ ſi aliq̄s ciuis [illegible] Alex. [illegible] q̄ ille [illegible] obligatus poſſit [illegible] obligatiõis, & ꝯ̃ poſſeſſores, & de [illegible] bonorũ. [illegible] ſoldos ſexaginta, [illegible] habeat locũ hoc capitulũ in acquiſitis [illegible] & in pcuratoribus factis & faciendis. Et hoc teneatur poteſtas facere iurare ſequentem poteſtatem, & ſequens ſequentem.

De eo qui ſe obligauerit pro cõmuni indempnem ſeruando.

Item ſtatutũ eſt, q̄ poteſtas & cõſiliũ Alex. teneant̃, & debeant trahere & cõſeruare de omni dampno illum vel illos qui ſe obligabunt, vel obligauerint pro cõmuni infra duos menſes poſtq̄ ei denunciatum fuerit ſine tenore.

De compellendo debitorem viduarum ⁊ orphanorum ad ſoluendũ.

Item ſtatutũ eſt. q̄ poteſtas pciſe & ſine tenore teneat̃ cõpellere oẽs & ſingulos qui alij de cauſa aliq̄ [illegible] debuerint orphanis minorib⁹. xv. annoꝝ. & feminis viduis [illegible] numeratis ipis [illegible] dare debere cõpellẽdo [illegible] facere [illegible] Si ſic obligauerint & pmiſerint, & impoſito cuilibet debitori [illegible] de ſoldis cẽtũ p quolibet die [illegible] Et ſi hæc nõ attẽderent [illegible] teneat̃ poteſtas in omnibus & p oia attendere, & obſeruare in filijs prædictorum debitorum.

Quod collegium Iudicum poſſit interſe condere ſtatuta ⁊ ordinamenta.

Item ſtatutũ eſt. p remuneratione cõſiliaturaꝝ quas collegiũ Iudicũ Alex nõ accepit a cõi Alex. p ſentẽtijs incẽdioꝝ & alioꝝ dãpnorũ. q̄ ipi Iudices poſſint ſeſe con gregare vbi & quotiens voluerint. condere ſtatuta & ordinaméta inter ſe q̄ valeāt Et teneant. & attendanť & obſuenť dūmō nō noceant cōi Alex. & ꝙ nemo poſſit pōeř in ſuſpecto in aliq̄ cauſa vꝉ q̄ſtione vltra tres Iudices đ Alex. & pōtas teneať & debeat dare ſeu dari facere đ auere cōis vnicuiq; p̄dictorū Iudicū de collegio ſold. x x. ſemp ꝑ tres dies ante feſtū natiuitatꝭ Dn̄i. & ſold. x x. ꝑ tres dies ante feſtū paſce. q Iudices ſint đ conſilio publico & priuato & ꝙ ipi Iudices nō teneanť Ire ad conſilia publica vꝉ priuata niſi noiatim conuocati fuerint. Nec teneāť facere guaitas. nec ſcaraguaitas, nec ire ī exercitu vꝉ caualcatas pedeſtres. Idē Intelligať & obſueť in ſcolarib⁹ legiſtis ſcilicet ꝙ nō teneāť ire in exercitu. nec facere guaitas nec caualcatas. Et ſi contigerit aliquos Iudices vꝉ ſcolares đ Alex. tenere ꝓ cōi. liceat eis mittere ydoneā pſonā ꝓ eis in exercitib⁹. & caualcatis ipius cōis. a qbus ōib⁹ & etiā alijs onerib⁹ pſonalib⁹ mixtꝭ & extraordinarijs dicti cōis p̄dicti Iudices ſint In mūes & exempti & ꝙ ipi nec aliqs iporū Iudicū recipianť vꝉ recipi poſſint ꝑ aliq̄m nōie cōis vꝉ ꝑ cōe Alex. ī ſecuritate ꝓ aliquo. Et ſi recepti fuerint nō valeat ipa ſecuritas ipo Iure nec idem aliquo teneať cōi. Etiā ſi [illegible] eſſet ꝑ ipos vꝉ ꝑ aliq̄m iporū Iudicū [illegible] vel ex [illegible]. q oīa & ſingula pōtas teneať & debeat attendeř & obſuare. & attendi & obſuari facere p̄ciſſe & ſine tenore. Nō obſtante aliquo ſtatuto vꝉ decreto cōis. vꝉ populi Alex. facto vꝉ ꝙ fieri poſſet in ꝯrīū. Etiā ſi de ipo opporteat fieri mentionē in ſtatuto. Et hoc p̄ciſe & ſine tenore. Et ſi q̄ ſ fieret ꝯdictū ſtatutū. Vꝉ ꝯ aliq̄ ꝙ contineať in eo Illud ꝙ fieret nō valeat nec teneat ipo Iure. Et p̄dicta oīa locū habeant in filijs dictorū Iudicū dōec ſecū pmanebunt in eadē familia p̄ter q̄ in exercitib⁹ & caualcatis. Et aguaitis & a vētinis & a laborerijs communis ad que pro perſonis ſuis teneantur tantum.

¶ De Tutella Propinquioribus danda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ ſi aliqs Deceſſerit & reliqt ſeu reliq̄rit pupillos & in vltima voluntate ſua dederit tutricē matrē pupillis vꝉ pupillab⁹ ſuis agnati nō poſſint habeř tutellā iporū vꝉ iparū Dōec ipa mater viuit. Et non tranſit ad ſecunda vota Et velit habere & recipere tutellā [illegible] pupilloꝝ. Si vero tutricē nō dederit [illegible] ſi voluerit & Idonea eſt admittať ad tutellā ipoꝝ cū agnato vꝉ agnatꝭ ꝓximis ſi Idōei ſint & bone fame. Alioqn p̄fereř & detur alius agnatus vꝉ cognatus ſi magis ydoneus ſit cognat⁹ q̄ agnat⁹. Si vero nō habent cognatos nec data fuerit tutrix i teſtamento. Et ſit bone fame ſola admittať ad tutellam pupilloꝝ vel pupillaꝝ ſuarum & ſuorum [illegible] bone fame detur vn⁹ ex cognatis proximiorib⁹ Idoneis Et ſi Idonei nō ſint detur ex vicinis aliqs tutor p̄dictis q ſit bone fame & bone opinionis. Et finita tutella teneantur predicti facere rationem ſue tutelle curatoribus ipoꝝ minoꝝ.

¶ De queſtionibus per collegium Iudicum diffiniendis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nulla q̄ſtio poſſit delegari vꝉ cōmitti conſulenda vꝉ diffiniēda in toto vel in parte niſi Iudici vꝉ Iudicibus de collegio Iudicum Alex. habitanti vꝉ habitantibus in Alex. Eo ſaluo quod ſi aliqua queſtio verteretur in Alex. que tangeret commune Alex. que queſtio eſſet vltra quantitatem & extimationem lib. trecentum poſſit cōmitti & diffiniri in Alex. & extra ſecundum quod placuerit conſilio Alex. Et hoc ſine tenore.

582

¶ De Statutis collegiorum ſocietatum & villarum approbandis.

ITem ſtatutū eſt ꝙ aliq̄ collegium ſeu aliq̄ ſocietas ſeu aliqs locus. Villa ſeu caſtrū. Vꝉ caſſale Alex. non poſſint habere aliq̄ ſtatuta vꝉ ordinamenta. nec aliqb⁹ ſtatutꝭ vꝉ ordinamentꝭ vti niſi prius eſſent approbata & firmata ꝑ conſilium gn̄ale vꝉ ꝑ alios qui haberent auctoritatem a cōſilio gn̄ali. Dum tamen ipa ſtatuta approbata nō ſint cōtra commune vel leſionē ſeu preiudicium communis Alex. Et ſi facta ſunt vel fierent. Nō valeant nec teneant ipo Iure & ꝙ d. ipis ſocietatib⁹ locis villis ſeu caſtris vꝉ caſalib⁹.

Nō teneať đ ipis ſtatutꝭ vꝉ ordinamētꝭ niſi đ approbatꝭ vt ſup̄. Et ipa ſtatuta nō valeāt Nec teneant niſi ſint ꝑ ſtatuta huius voluminis exp̄ſſe conceſſa. Nō obſtantib⁹ aliqbus ſtatutꝭ vꝉ ordinamētis ī ꝯrium factꝭ vꝉ fiendis. Et hoc totū p̄ciſſe & ſine tēoř attēdať.

¶ De cauſis per Iudices Alex. tantum diffiniendis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullū negociū vel nulla cauſa cōmitti poſſit. Seu cōmittať per pōtatē vꝉ ꝑ aliq̄m de ſua familia vꝉ ꝑ conſules Iuſtitie vꝉ ꝑ aliq̄m aliū officialē cōis Alex. vꝉ ꝑ aliq̄m pōtatē rectorē vꝉ conſulē alicuius loci vel ville de Iuriſditione Alex. examinanda vꝉ conſulenda vꝉ diffinienda. ſeu examinandū conſulendū vꝉ diffiniendū alicui pſone q̄ nō ſit de collegio iudicū. Et nō ſubſtineat onera dicti cōis ꝙ locū ſi illud negociū vel cauſa cognoſceť vel diffinieť in Alex. ſiue diſtrictu & nō aliť Et niſi cauſa ſiue queſtio pertineat ad cōe Alex. quo cāu poſſit diffiniri extra ciuitatem ſi placuerit conſilio Et hoc ſine tenore.

¶ De non comittendo aliquam cauſam alicui poteſtati villarum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas Alex. vꝉ aliqs đ ſua familia nō poſſit dellegař vꝉ comitteř aliq̄ cauſam cognoſcendā. Vꝉ diffiniēdā alicui pōtati vꝉ cōſuli alicuius ville ſi ipa cauſa ptineat ad villā vel ad hominē ipius ville cuius eſt pōtas vel conſul. Vel ſi excedat quantitatem de qua cognoſcere poſſunt. Et hoc ſine tenore.

Qđ omnes queſtiones incendioꝝ & mendaꝝ termineňt ꝑ collegium Iudicum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ oēs q̄ſtiones petitionū q̄ fient a cōi Alex. occaſione incendioꝝ. [illegible] equoꝝ & armorū & dampnoꝝ datorū. & mendarū conſulanť & determineňt ꝑ collegium Iudicum tantū. Et non ꝑ alias pſonas. Et ſi aliter conſulantur vꝉ termineňt conſilia inde data & ſn̄tie late non valeant nec teneant ipo Iure. Et hoc ſine tenore. Et habeat tantū collegiū vnū librū in quo ſcribanť omni anno conſilia q̄ [illegible] q̄ſtionib⁹ & nōia illorū ꝓ quib⁹ dabant ipſa cō[illegible] conſulte ꝑ dictū collegiū. Et notarius campanilis habeat tunc librū in quo ſcribant & exemplent omni anno ſecundū ꝙ ſcriptū erit in p̄dicto libro dicti collegij omnia & ſingula attendantur. & obſeruentur p̄ciſe. Et ſine tenoř niſi per conſules collegij vel per Iudicem [illegible] vꝉ per notarios campanilis predicta forma eſſet omiſſa. Et nōia illoꝝ ꝓ quibus dabantur ſuper predictis q̄ſtionibus.

¶ De non compellendo Iudices collegij dare conſilium in cauſis criminalibus.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ collegium Iudicum vel aliquis đ ipſo collegio. Nō poſſit nec debeat contra voluntatem ſuam compelli per poteſtatem vel per aliquam perſonam aliam examinare vel conſulere Vel Iudicare aliquam queſtionem cauſam Vel negotiū q̄ quod ue ꝑtineat ad diffinitiuā cauſam criminalē. Et hoc totū ſine tenore.

¶ Qđ omnes cōſiliature diſtribuanť cōiter ꝑ poteſtatē & eius iudices.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ oēs cōſiliature diſtribuanť cōiť ꝑ pōtatem & eius Iudices Alex. ſecundū ꝙ ordinatū eſt. vel ordinabit ꝑ cōſilium dictoꝝ Iudicū datis prius ſuſpectis a partibus.

¶ Quod nullus ducat aliquem coram poteſtate pro ſua cauſa niſi ſit de Collegio Iudicum Alexandriæ.

ITem ſtatutum eſt, vt altercationes lites, iurgia, & cotentiones. que oriri poſſunt de facili in ſtrepitibus Iudicioꝝ & in proceſſib⁹ queſtionū & cauſaꝝ que ventilanť corā magiſtratibus in iure reddendo totaliť euitentur ꝙ aliqua pſona, locus vꝉ villa, vel alia vniuerſitas vel collegiũ de Alex. vel diſtrictu nõ poſſit vel debeat ducere ſecũ corã poteſtate vel ei⁹ familia vel capitaneo ſeu ancianis aliquẽ vel aliquos de Alex. vel diſtrictu vel aliũde niſi Iudices vel vnũ vł duos q nõ ſint Iudices ꝓ aliqua cauſa vł q̃ſtione vel ciuili vel criminali quã moueat vel ſibi moueat̃. Et ꝙ aliq̃s de Alex. vel diſtrictu, niſi ſint Iudices vel vnus vel duo q nõ ſint Iudices nõ poſſint nec debeant ire cũ aliqua pſona loco villa, collegio vel vniuerſitate de Alex. v. diſtrictu corã p̄dictis vel aliquo eoꝝ vt ſupra. nec ꝑ eis, nec occaſione p̄dictorũ occaſionibus p̄dictis ſub pena & bãno librꝝ .x. ꝓ quolibet, & qualibet vice, & pluriũ arbitrio ptãtis, & etiã poteſtas ſi ſibi videbit̃ poſſit ꝓhibere cuilibet q nõ ſit aduocatus ne vadat corã eo vel corã p̄dictis, & penã imponere quã voluerit. Et eodẽ modo ſtatutũ eſt, ꝙ ſi fuerit pſona locus, villa, collegiũ vel vniuerſitas q̃ ſit aliũde q̃ de ciuitate vel diſtrictu Alex. vel diſtrictus q̃ cauſam vel q̃onem ciuilẽ vel criminalẽ moueat ꝯ aliquã pſonã collegiũ cõitatẽ vel vniuerſitatẽ Alex. vel diſtrictus vel q̃ ſibi moueat̃ ab aliqua pſona. Collegio cõitate aut vniuerſitate Alex. vel diſtrictus nõ poſſit vel debeat aliq̃s de Alex. vel diſtrictus aliquo modo vel ingenio ire corã ptãte vel capitaneo vel ancianis vel alicui⁹ de ipoꝝ familijs, cũ ipſa pſona, collegio aut cõitate vel vniuerſitate q̃ nõ ſit de Alex. vel diſtrictu nec ꝑ eis p̄dictoꝝ occaſiõe aduocare allegare ſeu opponere aliq̃d, nec eſſe illius vł illorũ ꝓcurator aduocatus vel ſindicator ſeu quouis alio noĩe cẽſeat̃ ſub p̄dicta pena cõtra cõciuẽ vel cõitatẽ vel collegiũ vel vniuerſitatẽ ciuitatis Alex. vel diſtrictus ꝓ illis qui nõ ſunt de Alex. vel diſtrictu, & in fauorẽ eoꝝ vt ſupra dictũ eſt. Et hec cõtra cõciuẽ fauorãdo extraneo haberet materiã altercãdi, vt dictũ eſt, ſaluo ꝙ de collegio Iudicũ Alex. poſſint ipſi extranei vnũ vel duos, aut quot voluerint ſecum ducer̃ corã p̄dictis ptãte vel eoꝝ familijs ꝓ iure allegãdo, & deffendẽdo. Quã penã poteſtas & ei⁹ familia teneat̃ exigere in pecunia nũerata, & p̄dicta facer̃ publicari in cõſilio gñali & facer̃ p̄conizari p ciuitatẽ publice īfra tres dies poſtq̃ ĩtrauerit p̄ciſe & ſine tenor̃.

De capitulis collegij notariorum Alexandrie obſeruandis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas Alex. teneat̃ p̄ciſe & ſine tenore, attendere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere cũ effectu oẽs ꝓuiſiones, ſtatuta & capła & ordinamenta facta p collegiũ notarioꝝ Alex. vel p maiorẽ ptẽ q̃ ꝓferant ſolumodo inter eos, ad eoꝝ negotia & facta q̃ nõ obuiẽt ſtatutis ciuitatis Alex. & dare fortiã auxilium & iuuamen anciano collegij notarioꝝ p̄dicti q eſt vel erit exigẽdi vel excutiendi oĩa bona, & oẽs expẽſes in q̃ vel quas aliq̃s de ipſo collegio incurreret aliqua occaſiõe ſeu facto, eo ꝙ capła oĩa & ſingula & collegij notarioꝝ nõ obſeruat & etiã cõpellere ad ſolutionẽ ipſoꝝ bannorũ & penarũ faciendã ſine tenore. De q̃bus bãnis excuſſis auxilio poteſtatis Alex. medietas ſit cõis, & alia medietas dicti Anciani notariorũ, & notarij de collegio notariorum. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

De pace & concordia inter cõe Alex. & cõe Terdone attendenda.

Itẽ ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas & cõe Alex. p̄ciſe & ſine tenore debeat tener̃ firmã pacẽ, & cõcordiã imperpetuũ factã inter cõe Alex. & cõe terdone tpe dñi Rufini de mandello ptãtis Alex. Et tpe Dñi Guiſcardi de petraſancta tunc ptãtis Terd. Et attendere & obſeruare oĩa & ſingula q̃ in inſtrumẽtis dicte pacis cõtinẽt̃ ſine tenore, & ſic teneatur poteſtas iurare facere ſe ſequentẽ imppetuũ, & ſic attendẽt pactũ, & cõuentiones cõi Alex, & hoc intelligatur ſi Terdoneñ illud idem facerent ſine tenore.

De Concordia caſſinarum attendenda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas ſeu rector qui nunc eſt, vel pro temporibus fuerint in Alexan. teneantur preciſe & ſine tenore attendere, & obſeruare, & attendi, & obſeruari facere concordiam & pacẽ factam inter cõe & homines caſſinarum ex vna parte, & cõmune & homines Alex, ex altera, & ea omnia & ſingula que in ipſa concordia continentur ſicut cõtinetur in Inſtrumento vel in inſtrumentis inde facto vel factis a Iacobo ferramuſca notario Milleſſimo Ducenteſſimo trigeſſimo ſeptimo Inditione Decima die Veneris decimoquinto intrante madio, nihil diminuto vel mutato De inde omniũ & ſingulorum que continentur in p̄dictis Inſtrumẽtis. Et hoc capitulum poteſtas rector ſeu rectores q pro tpe fuerint teneant̃ facere iurare ſequẽtẽ ptatem, & ſequẽs ſequentẽ de anno in annũ. Et ſic de cetero imperpetuũ. & ſi ꝙ capłm eſſet p̄riũ huic capitulo vel in aliquo diminueret vel mutaret vim huius capituli nõ teneat ſed inde ſint abſoluti. Et iſtud in ſuo robor̃ pſeueret ppetuo, nec mutari, nec diminui, nec cãcellari nec deleri poſſit aliquo modo, niſi de cõi voluntate & cõcordia vtriuſq; cõis. Ita ꝙ cõſules vnius cõis hoc facere nõ valerẽt. Et hoc totũ attẽdat̃ ſine tenore. Ita ꝙ poteſtas vel cõſules vel rectores qui ꝓ tpe fuerint nec cõe nec vniuerſi homines vtriuſq; cõis poſſint abſolui a cõſilio vel arengo vel aliquo alio modo cũ cõſenſu vtriuſq; ſine tenore, & hoc locũ habeat ſi illi de caſſinis obſeruauerint vel obſeruabunt dictam concordiam communi Alex.

De ſententia creditorum communis attendenda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat attendere & obſeruare ſententiã latam inter cõe Alex. ex vna pte, & creditores cõis ex altera p Dñum Chriſtum de venetijs, & ancianos populi Alex. & quoſdã alios ſapiẽtes de cõi & oĩa que cõtinẽtur in ipſa ſententia ſcripta per Iacobum Scanabiçum notarium. Milleſſimo Ducenteſſimo octuageſſimo primo inditione ſeptima.

De contractu facto alicui ciui pro redditibus cõis attendendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas p̄ciſe & ſine tenore teneat̃ & debeat attendere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere cuilibet ciui Alex. oĩs cõtractus factos inter cõe Alex. verſus alicuĩ ciuẽ & cũ aliquo ciue Alex. Et de redditibus & ſuprãdictis cõis vendictis & vendẽdis p cõe Alex. & oĩa pacta q̃ cõtinent̃ & cõtinebũt in Inſtrumẽtis emptionũ & venditionũ in totũ cũ effectu in q̃bus inſtrumẽtis cõtinet̃ expreſſe ꝙ euidẽtiat ſtatutũ. Et hec oĩa teneat̃ poteſtas attẽdere cũ effectu, nullo decreto & ſtatuto facto & faciendo obuiante preciſe & ſine tenor̃, ſub pena appoſita ptãti in predictis inſtrumentis.

De contractu facto a cõi Alex. Dño Pagano de meladio occaſione venditionis caſtri meladij attendendo.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ Dñs Vicarius & eius familia teneant̃ & debeãt attendere & obſeruare cõtractum factũ inter cõe Alex. ex vna parte, & Dñm Paganũ de Meladio ex altera. De caſtro villa cortili & Iuriſditione meladij & oĩa ſingula que in inſtrumẽto p̄dictus cõtractus cõtinentur, & ſcripta ſunt cũ effectu p̄ciſe & ſine tenore. Non obſtãtibus aliq̃bus ſtatutis ſuperioribus vel inferioribus factis vel nõ factis de q̃bus opporteat fieri expreſſam mẽtionẽ vel nõ, q̃ oĩa huic capitulo obuiantia, ex certa ſcientia caſſant, irritant, & nullius valoris eſſe volunt. Et iſtud in ſuo robore perſeueret. Sub pena Vicario librꝝ centum de ſuo ſalario diminuenda & in ratione ſindicatus cõputanda. Et hoc totum attendatur preciſe & ſine tenore ſaluo Iure cõis, Et cuiuſcunq; alterius ſingularis perſone.

De pactis cuilibet ciui attendendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat attendere & obſeruare omnia pacta, & conuentiones omnes factas & faciendas cum aliqua perſona vel vniuerſitate, ſi ipſa perſona vel vniuerſitas attenderit, & obſeruauerit ſua pacta & conuentiones verſus cõmune Alex. Et ſi non fuit eſt vel erit rebellis cõis Alex, ſine tenore.

¶ Prerogatiua gratia in munitas data per cōe Alex. collegio Iudicū Alex.

Milleſſimo Trecenteſſimo vigeſſimo quinto inditione octaua die duodecimo Februarij. In Palatio veteri cōis Alex. in cōgregatione ſapientū Cāpanelle [illegible] ſono campane more ſolito vocatoꝝ p̄miſſa ꝓpoſitione dictis ſapiētibus p [illegible] Ruffinum [illegible] ꝓpoſitū Iudicū Ancianoꝝ de volūtate & cōſenſu Iudicoꝝ ancianorū, & quatuor audito cōſilio dictoꝝ ſapientū, & facto partito inter ipſos ſapientes per dūm prepoſitū oibus dicti conſilij ſup infraſcriptis placuit, & p eos ordinatum fuit ut infra. ¶ Primo placuit oibus ſapiētibus dicti cōſilij &c. ¶ Itē placuit dictis ſapiētibus, & per eos ordinatū & firmatū fuit q ꝓrogatiua gratia & immunitas data & cōceſſa per cōe Alex. & p capitulum ipſius cōis collegio Iudicum, & Iudicibus Alex. Et q capitulum eſt ſub Rubrica capituli ptinētia ad collegiū Iudicū & Iudicibus Alex. & de collegio Iudicū a cōmuni remunerādo, & de immunitate & cōceſſa eſt in colū. 83. ſit firmū & in ſuo robore pſeuere: & dictū capitulum & oia & ſingula q̄ cōtinent in eo habeant ppetui roboris firmitatē, & attēdant eiſdē Iudicibus de collegio Iudicū Alex. p oēs & ſingulos [illegible] rectores & officiales cōis & populi Alex. in totū cū effectu in oibus & per oia ſicut in ipſo capitulo plenius cōtinet. ¶ Ita & taliter q p̄dictū collegiū & Iudices ipſius collegij de dicta gratia ꝓrogatiua, & immunitate nō poſſint vllo modo Iure cauſa vel colore ſeu fraude, vel ſpecie, vel mutatiōe pſonarum [illegible] grauari vel moleſtari. Et ſi q̄ [illegible] facta fuerit vel ordinatū, vel per [illegible] cōtra p̄dicta, vel aliquod p̄dictoꝝ non valeat neq; teneat. Sed ipſo Iure ſit caſſum irritū & nullius valoris. Predicto ſtatuto, & ꝓrogatiua ſemp in ſuo robore p̄ſiſtente. Et q p̄dicta reformatio ꝓrogatiua gratia vel Immunitas capitulum & ordinamētū ſit capitulū ꝓciſſum, & derogatoriū oibus alijs ſtatutis decretis & ordinamētis, & reformatiōibus cōis & populi ciuitatis Alex. Et q quilibet rector Alex. quocunq; nōie appellet. Siue officialis ipſius cōis vel populi p̄dictis collegio & Iudicibus capitulū p̄dictū reformationē immunitatē & prerogatiuam teneant & debeāt obſeruare ſub vinculo Sacramēti. ¶ Quā qdē reformationē & ordinamētū emēdatores cōis approbauerūt, & cōfirmauerūt & vim ſtatuti habeꝛ voluerūt.

¶ De Pactis factis dño Michaeli Lanzauegie de debito caſſinarū attēdendis.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore q poteſtas Alex. teneatur attendere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere dño Michaeli Lanzauegie, & heredibus, & nepotibus cōtractum emptionis, & venditionis factū inter poteſtatē & conſiliū Alex. noīe ipſius cōis ex vna parte. Et quondam D. Iacobū Lanzauegiā auum vel proauum ipſoꝝ ex altera occaſione librarū centū quinquaginta ꝓpter quas occaſiōe caſſinarum dare tenebatur omni Anno cōi Alex. & pactis & cōuentionibus factis inter cōe Alex. & cōmune caſſinarum quibus factum fuit inſtrumentum per Iacobum ferramuſcam notarium [illegible] Milleſimo Ducenteſſimo quadrageſimo [illegible] primo &c. Et quod debitū cōe Alex. vendidit dicto Dño Iacobo, vt patet p cartā factam a Ruffino de oglono notario [illegible]. ¶ Et oia & ſingula que in dicto Inſtrumento venditionis continentur q capitulū poſitū eſt, quia Gazarotus nūcius cōis [illegible] ex parte [illegible] & capitanei Alex. q facerent ſtatutū de p̄dictis que in inſtrumento venditionis cōtinent, & poteſtas & quilibet rector & cōe Alex. teneant, quotienſcunq; a predictis de Lanzauegijs ſiue ab heredibus vel ſucceſſoribus ipſorum fuerint requiſiti dare auxilium, cōſiliū, & iuuamē ad habendum a cōi, & hominibus caſſinaꝝ totū id q habere debebunt. Et q debent predicti de Lanzauegijs ſe debere recipere a predictis cōi & hominibus caſſinarum occaſione dicti debiti cum armis & ſine armis ſicut ipſis de Lāzauegijs per ſe & per alios quos ſecū [illegible] res & bona hominū caſſinarū ad eoꝝ volūtatē vbicūq; locoꝝ quouſq; eis integre ſatisfactū fuerit de toto eo q habeꝛ debēt a p̄dictis cōi & hominibus caſſinaꝝ occaſione p̄dicta, & hoc totū ꝓceſſe & ſine tenore.

Item teneatur dñus poteſtas & eius familia attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere Dño Audo lanzauegia Iura acquiſita per eum ī domibus Bernardi ferraij patrui ſuū & nepotum & oia Inſtrumēta. Et prouiſiones facta & facte Dño Audo occaſione ipſarum Domorum integre obſeruentur vt in ipſis inſtrumentis & prouiſionib⁹ vllis ſtatutis vel ordinamentis factis vel faciendis in contrarium non obſtantibus.

¶ Qđ poteſtas nō faciat alicui cōſignationē aliq̄m niſi d licentia conſilij gn̄alis.

ITEM Statutum eſt, q poteſtas ſeu aliquis de familia non poſſit nec debeat facere aliquam aſſignationem ſiue liberationem ſeu aliquam Iurium ceſſionem vel conceſſionem de aliquib⁹ debitoribus cōis alicui debenti recipere a cōi aliqua de cauſa niſi ei prius conceſſum eſſet ex auctē conſilij gn̄alis. Et ſi contrafactū fuerit non valeat nec teneat ipſo Iure. Sed ipſi debitores remaneāt debitores cōis. Ita q compelli nō poſſint nec debeāt ad ſolutionē faciendā alicui, cui eſſent aſſignati. Liberati ſeu in ſolutū dati Et ſi pōtas ſeu aliqs de ſua familia contrafecerit amittat q̄libet vice q̄ contrafactum fuerit lib. xxv. Et notarij campanilis nō poſſint nec d̄beant ipſos aſſignatos liberatos & in ſolutū datos cancellare vel amouere de lib. cōis. nec aliquo mō eos aptare ſub pena ſoldorū centū pro quolibet & qlibet vice. Et q aliqs notarius ſigilli bañ & condempnationū & ſoldoꝝ nec aliqs alius notarius nō poſſit nec debeat facere aliq Inſtrumētū vel ſcripturā de p̄dictis aſſignationib⁹ vel dationib⁹ in ſolutū ſub pena ſold. lx. p quolibet & quolibet inſtrumēto q inde fecerint. Et hoc totū ꝓciſſe & ſine tenore.

¶ De Ponendo in vno libro omnia loca & caſtra acq̄ſita Per commune Alex.

ITem ſtatutū eſt, q pōtas teneat infra duos menſes poſtq̄ intrauerit regimen Alex. feciſſe poni in vno libro de cartis q ſtet in campanili omnia loca & caſtra acq̄ſita p cōe & pacta ipſorū locorū & caſtrorū & Iura & redditus quos ibi habet cōe. Ponendo ſeriatim & ſcribendo inſtrumēta acq̄ſitionis & pactorū p ordinē in ipſo libro. Idem fiat de oibus & ſingulis Iurib⁹ cōis vbicūq; habat tā ī ciuitate q̄ extra. Et hoc ſine tenoř.

¶ Quod Poteſtas teneatur facere quod omnia loca que Marchio tenebat tp̄re ſue captionis perueniant in commune Alex.

ITem ſtatutum eſt, q poteſtas teneatur & debeat curare & facere cum effectu. Qđ omnia caſtra loca. Et omnes res & Iura que & quas marchio quoñ Montiſferrati tempore quo captus habat tenebat & poſſidebat. Et q̄ſi. Que erant & ſunt & habbat in poderio locorum que ipſe habebat. Et tenebat tempore ſue captionis que perueniūt in cōe Alex. ſeu in aliquem ciuem Alex. ꝑueniant in cōe Alex. omni anno. Ita q cōe ipſas res Iura caſtra & loca teneat & poſſideat. Et ſit in poſſeſſione & tenuta ipſarum. & perpetuo cōi conſeruent. Saluo quod ſi aliqs ciuis Alex. diceret ſe habeꝛ Ius in aliquo ipſorum Iurium locorum rerum & caſtrorum ipſum Ius poſſit petere coram poteſtate prius tradita poſſeſſione predictarum rerum & Iurium caſtroꝝ & locorum cōi, Et dimiſſa Et hoc ſine tenore. Et ille qui preerit predictis In exequēdis habendis & recuperandis habeat plenam poteſtatem. Et baylium & arbitrium imponendi penas & bañ & mulctas. Et detinendi perſonaliter & condempnandi omnes & ſingulos qui eidem nō obedirent pro predictis vt ſupra ſiue in predictis & omnia & ſingula que fecerint pro predictis exequendis habendis & recuperandis valeant & teneant attendentur & executioni mandentur ſine tenore. Et poteſtas & capitaneus & eorum familie teneantur & debeant dare operam conſilium auxilium & fauorem eorum poſſe. Et q preerit dictis exequendis & adimplendis ſemper ad eius requiſitionem [illegible] ſub pena lib. centum tā poteſtati quam capitaneo. Et hoc totum preciſſe & ſine tenore.

¶ De Pactis per emptores reddituum cõmunis ſeruandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat infra dies quindecim poſtq̃ intrauerit regimen ſuum facere & curare ꝙ in commune & ancianis populi perueniant omnia inſtrumenta venditionum factarum per cõe de redditibus cõmunis qui ad pñs tenentur pro ipſis emptoribus, & facere & curare cum effectu ꝙ emptores dictorum reddituum attendent & oſeruent omnia & ſingula que continentur in emptione ipſorum cõmuni. Et inquirere & inquiri facere ſubtilius q̃ poterit ſi obſeruauerint predicta vel non, & ſi quem inuenerit qui non obſeruaret vel obſeruauerit predicta teneat᷑ ipſum punire qualibet vice in ſoldis ſexaginta, & in penis que in inſtrumentis emptionum continentur. Et dampnum quod inde cõi vel alicui feciſſent, reſtituere & reſtitui facere in continenti duplicatum. Et hoc preciſſe & ſine tenore.

¶ De non menſurando ſalem, niſi prius fuerint menſure ſignate.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat in continenti cum intrauerit regimen Alex. Compellere omnes officiales & operarios & menſurarios ſalis, Et venditores, & venditrices ſalis ad minutum, & operarios & exercentes officium penſi qui ſunt & ſuperarunt ad vendendum & colligendum ſeu menſurandum [illegible] redditus cõmunis pro emptoribus reddituum vel pro habentibus cauſam ab eis corporaliter iurare in preſentia poteſtatis & ancianorum populi vel maioris partis ipſorum ꝙ non colligent neq; percipient, neq; vendent, neq; lucrabuntur niſi ſecundum, ꝙ in inſtrumentis emptionum continetur. Et ꝙ non vendent ad aliquas menſuras, niſi prius fuerint laudate & approbate & Saymate & ſignate ſigno cõmunis per Saymatores electos per ipſos ancianos, quos elligi facere teneatur infra octo dies. poſtq̃ intrauerit regimen ſuum, & teneatur facere inquiri dictas menſuras per familiã ſuã. Et ſi quis inuentus fuerit facere contra predicta vel aliquod predictorum vel tenere ſeu habere aliquam menſuram iniuſtam vel non Saymatã vt ſupra teneatur ipſum punire in penis que in ipſarũ venditionum. Contractibus continentur, & hec omnia ſine tenore.

¶ De prouiſionibus reformationibus ⁊ contractibus a cõi ſeruãdis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes prouiſiones facte per Dominum Poteſtatem ſeu eius Vicarium ancianos populi & quatuor ſapientes ſocietatis, [illegible] inſtrumenta contractus venditiones, conuentiones, promiſſiones, reformationes, conceſſiones, & pacta facte & facta per cõmune Alex. ſeu per conſilium ciuitatis Alex. publicum vel priuatum ſint firme & firma & attendantur, & attendi, & obſeruari facere debeant in totum in omnibus & per omnia vt in ipſis prouiſionibus inſtrumentis, contractibus, venditionibus, conuentionibns, conceſſionibus, & pactis plenius continetur. Et omnia & ſingula & que libet ipſorum. Dominus Poteſtas vel rector Alex. preſens vel futurus ſub vinculo Sacramenti attendere & obſeruare teneatur preciſe & ſine tenore. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis ordinamentis prouiſionibus, reformationibus vel decretis factis vel q̃ fieri poſſent in contrarium.

INCIPIT LIBER QVARTVS

DE REBVS ET IVRIBVS COMMVNIS INQVIRENDIS

& de auere cõmunis non dando, & de auere communis, & de bannis & fodris excuciendis,
& de ciuibus manutenendis, & de
ſtratis & mercationibus.

ITEM Statutum eſt. ꝙ poteſtas teneat᷑ & debeat inquirere, & inquiri facere pecuniã cõis tam in ciuitate q̃ in iuriſdictiõe Ale. & ſpecialiter iura, ꝓuentus, & oẽs redditus cõis, & de oibus ſupraſcriptis diligẽter facer᷑ fieri rõnẽ, & ſi quẽ reperiet q aliqd habeat ꝙ ſit cõis vel eſſe debeat, poteſtas teneat᷑ id totũ excutere infra duos mẽſes, poſtq̃ cõſtiterit id vel ea eſſe vel debere eſſe cõis ſine tenore. Et ſi qd reperiet ꝙ ſit cõis eſſe penes aliquẽ vel cõi dari vel deberi vel penes aliquos reducat᷑ in cõe, & inde poſtea faciat ꝙ cõſilio placuerit, & oẽs inquiſitiões cõis a triginta annis citra teneat᷑ inqrere, & in cõe reducere ſm formã predictã. Et inquiſitionum [illegible] tẽpus q̃ inquiſitio fiat per quatuor conſtituendos ſuper officiales ſindicandos. Et ꝙ in collectoribus fodrorum, & notarijs ferratie obſeruetur id quod in dicto capitulo continetur. Et hoc totum ſine tenore.

¶ De reſtitutione de auere communis facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. habuerit vel habebit ſeu receperit vel recipiet pecuniã vel auere cõis vel aliq̃d aliud ꝓ aliquo vel aliqbus, q dictã pecuniã vel aliq̃d aliud dare tenebat᷑ ſeu tenebant. Poteſtas teneat᷑ & debeat dictũ ciuẽ q ꝑdicta habuerit vel receperit cõpellere ea cõi reſtituere infra dies xv. poſtq̃ manifeſtũ fuerit idẽ intelligat᷑ in eo qui aliq̃d aliud habuerit vel habet vel tenet de reb' cõis, vel habet pecuniã cõis, & ꝑdicta oia cõi reſtituere teneat᷑, & poteſtas teneat᷑ cõpellere ad reſtitutionẽ eã vel eos infra ꝑdictũ tps vel terminũ, poſtq̃ ei manifeſtũ fuerit, & de ꝑdictis nõ poſſit obijci vel admitti aliqua cõpenſatio. Sed tantum fiat reſtitutio in denarijs numeratis, & hoc capitulum attendatur ſine tenore. Saluo & obſeruato eo quod continetur in ſuperiori capitulo de officialibus ſindicandis.

¶ De cõmunibus extra ciuitatem ⁊ intus inquirendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas Alex. teneat᷑ facere inquiri ꝑ duos bonos homines legales & veteres de qualibet porta ſcilicet Gamondij. Marenghi. Robereti. & Bergoij omnia cõia que ſunt extra ciuitatẽ & intus, & oia cõia facere dari & reſtitui cõi cuius erant dicta cõia. Et hoc intelligatur in cõibus non venditis per cõmune.

¶ De compellendo omnes qui emerunt granum molendinorum ad ſoluendum.

ITẽ ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas Alex. teneat᷑ infra dies octo poſtq̃ intrauerit regimẽ Ale. cõpellere oẽs & ſingulos qui emerint granũ molendinorũ de beccarijs vel aliũde dare & ſoluere totã illã quantitatẽ grani quam repertũ fuerit dare debere ſecundum rationes factis vel faciendis per notarios campanilis illis quibus dictum granum venditum eſt. Secundum tenorem inſtrumentorum ſuorum factorum de ipſa venditiõe. Et detineantur perſonaliter vſq; ad plenam ſolutionem ipſius inſtrumenti, & hoc attendatur preciſſe & ſine tenore.

¶ De bannis ꝛ condempnationibus excuciendis in denarijs numeratis.

ITEM Statutum eſt, preciſſe & ſine tenore quod poteſtas debeat excutere. Et excuti facere omnes Condempnationes factas & faciendas & omnia banna data ſeu Que dabuntur bona fide & ſuo poſſe continue toto tempore ſui regiminis per ſe & familiam ſuam, capiendo, & detinendo ipſos bánitos & condempnatos & bona eoꝝ. & etiã bãniendo eos ſi nõ ſoluerint in hunc modum videlicet medietatẽ in denarijs numeratis vel de illis qui ꝓ denarijs numerat' habẽt & debẽt & alia medietas poſſit cõpenſari in debit' & d debit' cõis. Quã cõpenſationẽ Poteſtas, Iudices, & Milites ſui teneanſ admittere, & recipe a quocũq; volẽte ſemp & q̃ndocũq; oppoſitũ fuerit ſoluta prius medietate ipſaꝝ cõdẽpnationũ. & bãnoꝝ in denarijs numerat' cõi, ſeu clauario cõis. Et q cõpenſationẽ teneaſ feciſſe infra quindecim dies a die medietat' ſolute in denarijs numeratis. Alioqn ipſa medietas q̃ cõpenſari debebat iterũ excutere ꝓ medietatem in denarijs numeratis. ¶ Exceptis bãnis & cõdẽpnationib' homicidij, robarie, furti, ferute facte meditate de q̃ ſanguis exiuerit. Pacis rupte. Et bañ & condempnationib' factis ſeu datis & faciendis extrahentibus blaua ꝯ ſtatuta cõis ¶ Et except' bañ & cõdempnationib' factis ſeu datis. Et faciendis ſeu dandis occaſiõe incendij ſiue [illegible] de nocte q̃ data ſiue facta eſſent vł darenſ ſiue fierent ꝯ eos q dicta dampna vł guaſta facerent vł fecerunt vł dederũt vł dabũt. Seu ꝯ aliq̃m pꝛeſtabũt vel in aliquo malignabunt. ¶ Except' bañ & condemnationibus ferracie de dampnis dat' ſiue fact' ſeu dandis vel faciẽdis. ¶ Et except' bañ Iuſtitie q̃ darenſ vel data eſſent nõ venientibus ad Iuſtitiã vel nõ ſoluẽtibus Iudicaturas. ¶ Et exceptis bañ & cõdempnationibus [illegible] factis ſiue faciendis ſeu dandis raptoribus & violatoribus mulierum ¶ Et [illegible] bandis vel cõdempnationibus factis ſeu faciendis occaſione [illegible] falſe monete, falſe carte. Vel falſi Teſtimonij & ꝓ [illegible]. In quibus caſibus vel in aliquo ꝓdictorũ nulla admittaſ [illegible] cõpenſatio ſed ſoluant & excucianſ in denarijs numeratis Ita ꝙ põtas vel aliqs d familia ſua nõ poſſit nec debeat committere fraudẽ in faciendo fieri ſolutionẽ clauario cõis in denarijs. Et poſtea ipſos denarios fieri ſolui ſeu redditui ſiue dari in fraudẽ recõpenſationis [illegible] ingenio ſeu alicui alij debenti recipere in denarijs numeratis. ¶ Et [illegible] excucianſ & ſoluanſ ꝓdicte cõdempnationes & bañ ſiue cõtineaſ in ipſis cõdempnatiõib' ſeu ſtatutis cõis ꝙ ſoluanſ in denarijs numeratis ſiue nõ obſtantib' [illegible] in aliquo [illegible] ꝙ condempnationes & bañ ſoluanſ in denarijs. ¶ A quo & a quibus põtas & eius familia ſint ipſo iure abſoluti. Et intelligantur & ſint ipſa ſtatuta predictis ſeu alicui predictoꝝ obuiantia caſſa, et caſſa eſſe, et abolita in eo quo contradiceret. ¶ Et de his poteſtas & eius familia non teneantur ſi ipſa ſtatuta ſint preciſa ſiue non. Lecta ſiue non lecta vel [illegible] opporteret fieri expreſſam mentionem vel non. ¶ Et iſtud capitulum Et omnia que continentur in eo poteſtas & eius familia attendere & obſeruare teneatur preciſſe. Et ſine tenore. ¶ Et ſi aliqua dubietas vel queſtio orietur occaſione huius capituli [illegible] poteſtas non poſſit nec debeat dare aliquem ſapientem ſiue ipſam alicui ſapienti committere. Sed ipſam dubietatem vel queſtionem terminare decidere & diffinire per ſe & Iudices ſuos. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis cõmunis. Et ſpecialiter ſtatuto [illegible] ¶ Et ſi poteſtas vel aliquis de ſua familia faceret contra predicta ſeu permitteret fieri facere, amittat de ſuo ſalario libr. quinquaginta per qualibet de ſuo ſalario lib. quinquaginta commune ſit abſolutũ ipſo iure Et clauarius. Et rationatores cõis teneantur ponere in ratione ſolutionis ſui ſalarij.

§ Et ꝓdicta omnia & ſingula poteſtas & qlibet de ſua familia teneaſ attendere & obſeruare cum effectu preciſſe & ſine tenore.

¶ Quod Dñus Poteſtas teneatur ꝛ debeat per ſe ꝛ familiam ſuam excutere omnia banna ꝛ condempnationes.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ põtas teneatur & debeat ꝑ ſe & familiam ſuam excutere. Et exigere omnia ſodra, tacitas & talias veteres. Et bãna & ꝯdempnationes ſecundũ q ex forma ſtatutoꝝ cõis tenetur. Ita ꝙ primo excuciat ſiue excuti faciat ab illis de parentellis Alex. & a maioribus & ditioribus hominib' Alex. & poſtea gnaſr ab omnib' alijs debentibus aliqd ſoluere vel reſtituere cõi. Et mittere vnum de Iudicib' vel militib' ſuis cũ familia cõpetenti & nũtijs ad excuciẽdũ cõſtitutꝫ extra ciuitatẽ, & ad excuciendũ ꝓdicta ꝑ villas & caſtalias debẽtib' ſolueſ aliqd cõi. Ita ꝙ omni mẽſe extra ciuitatẽ ꝑ dies octo ad minus ad excuciẽdũ ꝓdicta. Et id ꝙ excuſſerit d ꝓdict' ſibi accipiat retineat & cõputet in ſuo ſalario. Et ſi nõ excuſſerit ꝓdicta ab illis q ſoluere poſſunt ſecundũ ordinẽ & modũ ꝓdictũ nõ poſſit nec debeat poni facti ſeu poni ꝑmittere d ſalario ſuo recuperando vł habendo de quo capſo nõ poſſit petere vel recipe licẽtiã vel abſolutionẽ a cõſilio, nec ab ancianis, nec a cõi. nec ꝑ aliq̃ ꝓuiſionẽ ancianoꝝ vł ſapiẽtũ. ſit abſolutꝰ. Et ꝓdict' teneat attendere preciſſe & ſine tenore. Et qcqd excuſſerit vltra ſuũ ſalarĩũ facta ſibi ſolutione ſui ſalarij & ſuientũ ſuoꝝ nõ poſſit id ꝙ ſuperit expendere niſi in caſtellanis vł ambaſatorib', & nuntijs, & ſpijs ſeu torrexanis.

¶ Quod excucientes banna, ꝛ condempnationes teneantur dare nomina illorum a quibus excuſſerint.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ excuciẽtes bãna & cõdẽpnationes ſodra, talias, & mutua teneantur & debeãt ſemp tẽpore quo faciẽt rationẽ & reddẽt de excuſſis dare nõia illoꝝ a quibus excuſſerint aliquid & quod & quantum excuſſerint & d quo in ſcriptis notarijs campanilis. Et ipos omnes a quibus excuſſerint in ſuis libris aptet. Et facere aptare in libris campanilis per notarios campanilis. Et quod ipi notarij campanilis ſine aliqua ſolutione teneantur & debeant ipos aptare & in ſuis lib. bañ. Condempnationum ſodrorum mutuoꝝ taliarum & dictoꝝ ſcribere id quod ſoluerint. Et cancellare ſi totum ſoluerit. Et ſi predicta non obſeruauerint ſoluat quilibet eorum pro qualibet vice ſol. lx. & reſtituere dampnũ cuilibet a quo excuſſerint ſi inde paterenſ teneanſ.

¶ Quod nullus filius familias vel minor poſſit ſe ex aliquo contractu tueri.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ nullus filius familias vł nullus minor qui ſit pubes poſſit ſe tueri de aliquo contractu ſeu obligatione quem vel quam fecerit cum communi ſeu verſus cõmune Alex. ſiue in quo vel in qua ſcriptus eſt, ſit ſeu notatus a Milleſimo Ducenteſſimo nonageſſimo q̃rto inditione ſeptima. Et a dicto Milleſimo citra antea. Non obſtante aliquo ſtatuto ſuperiori vel Inferiori gñali vel ſpeciali & hoc totum preciſſe & ſine tenore. Sed teneatur quilibet vt ſupra tamquam quilibet maior & ſui Iuris.

¶ De bannis compenſandis ꝛ cancellandis ſi ea ſeruierint.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur extrahere & extrahi facere quemlibet ciuem Alex. de bannis & condempnationibus que & quas ſeruierit ſeu compenſauerint i ſeruitio communis. Et hoc ſine tenore.

❡ Qđ oẽs cõpẽſatiões q̃ fiẽt de bãnis ⁊ fodris cõis ſcribãť i libro cõis ad cãpanile.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ oẽs cõpẽſationes q̃ fient de fodris bãnis, & cõdempnationibus, & alijs [illegible] cõis ſcribant in libro cõis, q̃ ſit penes notarios cãpanilis anteq̃ fodrũ bannum condempnatio vel aliud debitum pro quo fiet cõpenſatio cancellantur vel pro quo fiet ipſa compenſatio.

❡ De precio rerũ venditarũ a cõmuni in denarijs numeratis excutiendo.

ITẽ ſtatutũ eſt, p̃ciſe & ſine tenoř, & ex certa ſciẽtia ꝙ poteſtas teneať & debeat excutere in denarijs numeratis totum p̃cium illarum rerum & Iurium quas & quæ ipſe vel alius pro eo vẽdet pro cõi ſeu vẽdite fuerint nec inde admittat aliquã cõpenſationẽ, nec emptor nec alijs alius poſſit vel debeat opponere aliq̃ cõpẽſationẽ vel retẽtionẽ ſup hoc. Et oẽs venditiões q̃ fient p cõe, fiãt p̃culis emptorũ. Saluo ꝙ cõe teneať de euictiõe dictis emptoribus de hijs q̃ eis vendet ſeruatis p̃dictis. Et ꝙ inſtrumẽta emptionũ dictenť & leganť in cõſilio anteq̃ fiat aliqua vẽditio, & anteq̃ ipſa vẽditio cõpleať ponať in exẽplũ dicte vẽditiõis ad cãpanille. Et ꝙ notarij cãpanilis teneantur exẽplare in vno libro noĩa emptoꝝ, & fideiuſſoꝝ ipſoꝝ, & totũ p̃ctũ, & nomẽ notarij q eũ fecit. Quæ oĩa poteſtas teneať attẽdere & obſeruare. Et ſi nõ obſeruauerit amittat de ſuo p̃prio libras quinquaginta ſine tenore. Et ſi vẽditio aliter facta fuerit nõ valeat ipſo iure in fauorẽ ipſoꝝ emptoꝝ. Et in fauorẽ cõis valeat & teneat. Et intelligať in p̃ſtibus a Milleſſimo Ducẽteſſimo nonageſſimo Secũdo. Et in faciẽdis ab inde in antea. Quã excuſſionẽ p̃cij ſupradicti dict⁹ poteſtas teneať facere infra octo dies poſt terminũ cõprehẽſũ i inſtrumẽto dicte vẽditiõis ſub pena p̃dicta. Et hoc capitulũ poteſtas teneať facere legi i quolibet cõſilio in quo incãtabiť vł vẽdeť aliqd p cõi, & ſine tenoř.

❡ Quod poteſtas teneatur ad compellendum oẽs qui tenent redditus cõis, ⁊ faciat fieri rationem cõis ad campanille.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas & eius milites & Iudices teneanť & debeãt preciſſe & ſine tenore cõpellere oẽs & ſingulos [illegible] pedagia ſeu aliquos alios redditꝰ cõis vel aliqd aliud a cõi Alex. Soluere p̃tiũ p̃dictoꝝ in pecunia numerata ad terminũ ſiue terminos in p̃dictis cõprehenſos, vel ad minus infra octo dies [illegible] ipſis terminis. Et teneantur p̃dicti poteſtas & eius familia facere fieri rationẽ ad cãpanile cõis ſicut conſuetũ eſt [illegible] in mẽſem [illegible] de omni [illegible] recipiet, & expenderit per aliquos officiales communis ſeu per aliquos alios ad manus quorum de pecunia communis peruenerit. Et p̃dicte oẽs rationes ſcribanť in vno libro p notarios cãpanilis q ſemp ſtet penes ipſos notarios. Et ſi p̃dicta nõ obſeruauerit cũ effectu amittat de ſuo ſalario libras centũ q̃ ipſo iure perueniant in cõe. Et p̃dicta oĩa teneantur attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore.

❡ De non dando auere communis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas & eius Iudices vel aliquis de ſua familia nõ poſſit aliquo modo [illegible] dare alicui pſone de pecunia vel auere cõis niſi volũtate conſilij [illegible] Ducentis ſapiẽtibus de maioribus & legalioribus populi & cõis Alex., nec inde facere cõſiliũ niſi prius inde fecerit conſiliũ priuatum ad minus viginti ſapiẽtũ quoꝝ medietas ſit de cõi, & alia medietas de populo, & omniũ ancianorũ populi, & totidẽ de cõi niſi eſſet p magna vtilitate cõis videlicet p acquirendo aliquod caſtrũ vel villã, vel aliã iuriſdictionem vel p habẽdis bãnitis vel inimicis cõis Alex. Et tũc poſſit dare ſecundũ ꝙ cõſilio priuato placuerit. Si res vel factũ illud non poſſet p maius cõſiliũ expedire vel cõpleri. Si cõſilio priuato inde baylia, & auctoritas [illegible] ſpecialis a cõi [illegible] ſup hoc prius facto [illegible] reſtituere teneať vel aliunde ſi ſalarium nõ ſufficeret ad reſtitutionẽ ſine tenore. Et ꝙ oĩa q̃ cõtinẽtur in iſto capitulo fiãt p ſcrutiniũ denotatũ in capitulo ſi inde fiet cõſilium.

❡ De nõ dando auere cõmunis ab aliquo nõ conſulendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis in conſilio publico vel priuato ciuitatis Alex. facto in ciuitate vel extra dixerit vel conſiliauerit d dando pecunia vł auere communis alicui pſone ſoluat p bañ q̃libet vice lib. xxv. Et totum id ꝙ dixerit vł conſiliauerit [illegible] de ſuo p̃prio ſoluere teneať. Niſi pot̃as ſup hoc poſtulaſſet conſiliũ d dãda pecunia vł auere cõis voluntate conſilij publici vł priuati. Quod bañ ſi pot̃as nõ excuſſerit ꝙ facere teneatur ſequens pot̃as illum excutere & condempnare ſine tenore.

Qđ omnia que debebunt fieri ad ſcrutinium fiant ad fabas Albas. ⁊ nigras.

ITem ſtatutum eſt & ordinatũ ad euitandũ fraudes q̃ fieri poſſunt. Et cõſueuerunt in partitis ad ſcrutiniũ cum buxolis. Et [illegible] plures poſſint habere [illegible] obtineri. ꝙ amodo omnia partita que [illegible] ad ſcrutiniũ fiant ad fabas albas & nigras dando de fabis albis. Et nigris [illegible] de conſilio q̃ibierit. Poſtmodũ tubatores. Et bichocherij [illegible] fabam tantũ [illegible] ponant i vno [illegible] carnarolij. q̃ tubatores & bichocherij. Iurent nõ cõmittere fraudẽ. nec recipere ab aliquo [illegible] vice. Et poneť i ipſo facheto nõ videndo. nec reſpiciẽdo illã ſibi. q̃lis ſit. ſed ſecrete illam ponant in ſacheto. Ita ꝙ nullus videat ſi ſit alba vel nigra. Et poſtea accipienť ſachelli & numerenť. Ita ꝙ numerus albarũ ſcribať per ſe [illegible] dicti tubatores vł bichocherij vł aliquis ipſorũ fraudẽ vł dolũ committeret in p̃dictis vł aliquo p̃dictorum. condempneť p quolibet. Et q̃libet vice lib. [illegible] expellať de officio. Et p vnum annũ ab ipſo officio ſtent remoti & hoc capitulum preciſe & ſine tenore obſeruetur.

❡ De Ingrediendis illis q debent recipere a cõi ⁊ de exceptiõe regiſtri opponẽdi.

ITem ſtatutum eſt, q ſi aliquod ſtatutum eſt in hoc volumine ſtatutoꝝ Alex. ſupra vel infra q ſit contra reformationẽ conſilij generalis Alex. facta Milleſimo ducenteſimo [illegible] ſeptimo Indictiõe Decima quarta [illegible] decimaſexta menſis martij nõ valeat nec teneat & p nõ [illegible] habeatur, contra [illegible] Alex. [illegible] & hoc preciſe & ſine tenore. Et ſi pot̃as [illegible] & nullius valoris & illud in omni ſuo robore perſeueret preciſe & ſine tenore.

❡ De bonis acquiſitis tempore guerre communi conſeruandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat modis omnibus facere & curare & fieri facere Ita quod omnia bona omnium & ſingulorum hominum qui ſtare conſueuerunt in terris caſtris & villis que & quas acquiſiuit & acquiret commune Alex. tempore guerre & qui [illegible] communis Alex. peruenient [illegible] bonis & ſi quod deficeret ad cuſtodiam [illegible] torum caſtroꝝ [illegible] ctis locis caſtris terris et villis ſappiere. Quicquid defficiet ad cuſtodiam faciendam

Nec p [illegible] ius cōis Alex. in fodris dacitis & collectis nec in aliquo alio. Que omnia teneatur adimplere preciſe & ſine tenore.

¶ Qđ nullus poſſit facere cōtractum de redditib⁹ cōis nō ponendis in regiſto.

ITē ſtatutū eſt, ꝙ nullus poſſit facerē cōtractū de caſtris molādinis pedagijs redditib⁹ vł alijs rebus cōis habendo pactū de nō ponendo eam in regiſtro vł de nō ſoluēdo fodrū dacitum vł collectā vel aliq̄ aliud onus quocunq; nomine cenſeatur. Et ſi quis contrafecerit ille contractus ſit ipo iure nullus in ipo pacto.

¶ Quod nullus poſſit accipere de rebus communis in ſolutum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus poſſit accipere in ſolutū vł ſibi facere extimari. Nec poſſeſſionem accipere de molandinis pedagijs. Et redditibus vel alijs rebus iuris cōis Alex. niſi prius fuerit denunciatum dño poteſtati in cōſilio gñali cōis. Alex. Nōie cōis Alex. de qua denunciatione teneatur pōtas facere conſilium gñale infra octo dies poſt denunciationē. Et ſi p conſilium ſiue p cōe non fuerit inuenta via ſatisfaciendi creditori debenti recipere ſiue de q̄ ipe ſtet contentus liceat poſtea creditori vti iure ſuo.

¶ De ratione molandinoꝝ ⁊ Penſi facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas infra menſem poſtq̄ intrauerit regimen teneať & debeat inqrere & inquiri facere rationē de eo ꝙ receperint & recipere debent illi q̄ emerunt redditus molandini De becharijs & pēſi & ratione inquiſita legi facerē in conſilio. Et ipum molendinū. Siue redditus. Et penſum vendere ad terminos ſicut placuerit cōſilio. Et pcium eius dare pdictis emptoribus ꝓ rata eius ꝙ inuētum fuerit ipos adhuc debere habere predicta de cauſa ſaluis ſemp omnibus iuribus iporum emptoꝝ q̄ venditio fieri poſſit ſatiſfacto prius emptoribus dictorum reddituum & nō Ante vel cum eorum voluntate.

¶ Quod Porticu qui eſt ante palacium cōmunis in commune perueniat.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat infra menſem poſtq̄ Intrauerit regimen reducere & reduci facere in commune porticum cum bancho quod & qui eſt ante portam palacij deuerſus porticus. Et ſedimen quod eſt prope palacium cōis & domum Dñi falchi paualioni. Et viam publicam ſaluis omnibus iuribus cuilibet dicenti ſe habere ius in eis.

¶ De Monte paluzicie ſiue Iura eius inquirendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas p ſe & iudices ſuos teneatur eligere ſiue eligi facere per commune Bergolij duos bonos homines & legales qui poſſint & debeant petere & requirere omnia iura que habet & habere poſſet & conſueuit commune Bergolij, in monte pelucicie & hijs que ptinent ad ipum montem & percipere conſueuerunt & ipe poteſtas & eius iudices teneantur predicta ſummarie cognoſcere & ſi repertum fuerit per ipm poteſtatem ſiue iudices vel milites Et pnunciatum commune & hōies bergolij ius habere in predictis compellant & compellere debeant illos qui tenent Et poſſident dimittere & relaxare & reſtituere commune bergolij quod repertum & diffinitum fuerit p ipum pōtatē vł iudices vł milites ſuos & pdicta omnia facerē teneať infra ſex menſes poſt introitū ſui regiminis.

¶ De fodris colligendis ad voluntatem conſilij Alex.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ fodra q̄ p tempore [illegible] imponenť colligant ſecundū ꝙ conſilio placuerit. Et ꝙ pōtas vł aliqs d ſua familia nō poſſit impōerē nec pcipere fodrū ipſū. Sed ſtet arbitrio conſilij ſine tenorē.

¶ De nō ponendo duos in extimo ſimul.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ aliqs q̄ pro tempore fuit extimator poderioꝝ nō debeat ponere

aliquem cū aliquo in extimio ſimul cū alio. Sed per ſe quilibet ponatur in extimo niſi auū cū prē, cū filio vel filijs exiſtentibus in eadē ptāte, vel niſi eſſet frater q̄ poneret cū fratre vel fratribus vel cū nepotibus q̄ habitarēt ſimul & indiuiſi, & ſi aliter fecerint quilibet qui extimationē faciendā ſit in bāno librarū decē. Quod bānū poteſtas teneať ei auferre infra dies octo poſtq̄ cōdēnatus fuerit ſine tenore. Et ſi aliqs de pdictis fuerit vel eſt ditior totū fodrū ſoluere teneať. Si aliter fuerit nō ſoluēdo & facilis in cōueniēdo, & hoc capitulum ſemp exēplatū det extimatorib⁹. Additū eſt ꝙ q̄libet debeat facere extimū per ſe niſi ſteterint ad vnū panem & ad vnum vinum.

¶ Quod aliquis non ponatur in duobus extimis, ⁊ ꝙ non ſoluat fodrum de eo quod habuerit in villis Alex.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ aliquis non poſſit nec debeat poni in duobus extimis, & ſi fuerit poſitus ſoluat ꝓ maiori ſcilicet vbi ſoluere cōſueuit in ea porta ꝓ qua & in q̄ ipſe & ei⁹ anteceſſores ſoluerē cōſueuerūt. & ſi in leiā fuerit abſolut⁹ p ſñtiā vł ſcripturā cōis, hoc cōſtiterit poteſtati. Teneať poteſtas eū abſoluerē ſine aliqua cognitiōe & ſine alijs expēſis, & ipſum extrahere & cācellare de oibus libris cōis in qbus repirireť in extimo ꝓ quo cōſuetus eſt ſoluere fodrū, & aliquis de porta vna nō poſſit cōpelli ꝓ alia porta ſoluere etiā ſi eſſet in maiori extimo, & etiā ſi moraret in alia porta. Nec etiā ipſe. Sed ꝓ ea tm̄ ꝓ qua ipſe & anteceſſores eius ſoluere cōſueuerunt, & liceat cuilibet ciui Alex. ſe poſſe ponere in extimo in qua rugata ſiue quarterij voluerit, & ꝓ ipſa ſoluere fodꝝ, nec poſſit compelli aliquis ciuis ſoluere fodrum pro terris & poſſeſſionibus q̄s habuerit in villa aliqua ciuitatis Alex. cōmuni illius ville ſi fuerit in extimo ciuitatis, & pro illis ſoluerit fodrum in Alexan.

¶ De non ponendo in extimo aliquē cauſa fraudandi cōmune.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ ſi aliqs fuerit extimator cōis Alex. vel ad extimū ꝑ cōl electus, & aliquē poſuerit in extimo q̄ fodrū ſoluere nō poſſit, vel etiā aliquē in extimo poſuerit cauſa fraudādi cōe cauſa diminuēdi extimū ſuū vel alicuius ſui amici fodrū predictorū quos in extimo poſuerit vt ſup. De ſuo ꝓprio cōi ſoluere teneať, & eū ſic poteſtas attendere & ſoluere cōpellat, & illud capitulū ſemper detur extimatoribus exemplatum quotieſcunq; fiat extimum per extimatores, qui habeant & penes ſe teneant vſq; dum extimum fuerit completum.

¶ Quod omnes poſſeſſiones ſoluant fodrum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ oēs terre & poſſeſſiones que ſint in poderio & diſtrictu Ale. ſint & ponant in extimo cōis Alex. fodrū ſoluere debeant cōl niſi fuiſſent ante regiſtrum factura māſionū vel eccleſiaꝝ Alex. ſine tenore, & maxime oēs poſſeſſiones q̄ fuerūt poſite in regiſtro communis Alexandrie & per homines Alexandrie, & deinceps a quibaſcunq; teneatur. Ita ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore elligere ſeu elligi facere quatuor bonos homines & legales vnum de quolibet quarterio, qui diligenter inquirant quā ſubtilius poterunt per inſtrumenta & per teſtes ad melius q̄ poterunt oēs poſſeſſiones que non ſunt in extimo, & eas reducere in vno libro, qui ſtet penes notarios cāpanilis, & hoc totū incipi debeat infra menſem poſtq̄ itrauerit regimē ciuitatis Ale. & diffiniri faciat ifra tres mēſes, & hoc totū ſine tenorē.

¶ De ſoluendo fodrum in villis habentibus ibi poſſeſſiones.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona vel eccl'ia que ſit extra ciuitatem, vel iuriſdictionem Alex. habeat terras vel poſſeſſiones in poderio vel diſtrictu alicuius loci, vel ville ſoluat & ſoluere debeat fodrum dacitas & collectas pro ipſis terris vel poſſeſſionibus quocienſcunq; homines qui habitant in locis vel villis Alex. ſoluerint pro extimo impoſito eiſdem per extimatores villarum & locorum Alex. denuucietur poteſtati vel conſulibus locorum vel villarum in quibus habitarent homines predicti per nuncios vel litteras poteſtatis & cōmunis Alex. Et ſi nō ſoluerint infra dies quindecim poſt denunciationem poteſtatis Alex. preciſe & ſine tenore teneatur dare licentiam cōſilium & iuuamen conſulibus & poteſtati locorum & villarū Alex. preciſe & ſine tenore capiendi retinendi & vendendi de rebus hominum villarum & locorum in quibus habitabant quicunq; ſoluere noluerint vbicunq; inuenerint tam in Alex. quam alibi vſq; ad quantitatem fodri, & hoc totū ſine tenore attendatur, Hoc addito ꝙ ſi de ipſis terris vel poſſeſſionibus venditionem feciſſent alicui ciui Alex. & ipſe ciuis ipſas terras & poſſeſſiones non poſuiſſet in ſuo regiſtro & de ipſis non ſoluerit fodrum cōi Alexā. venditio ſit nulla, & dicte terre & poſſeſſiones publicentur cōi & perueniant in cōmune Alex. Et hoc totum ſine tenore.

De non ſoluendo fodrum in villis de poſſeſſionibus ſi de ipſis ſoluerit in Alex.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis ciuis Alex. qui ſit in extimo in corpore ciuitatis Alex. habet vel acquiſiuerit poſſeſſiones vel aliquas res in aliqua villa Juriſditionis vel diſtrictus & ſoluat fodrū de ipſis poſſeſſionibus vel rebus in Alex. Non poſſit cōpelli in villa illa, nec alibi ſoluere fodrū vel dacitū, nec ſubſtinere, nec facere ibi aliquā cōditionem ſiue ſit oriundus de illis villis ſiue nō, & nō poſſit dicta villa facere aliquod ordinamentū, prohibitionē ſeu decretū, quominus dicte poſſeſſiones laborent per quācunq; perſonā, que eas laborare voluerit, vel propter ꝙ vel qui cetera facta habentis dictas poſſeſſiōes impediat & poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore auferre cōi ipſius ville libras centū pro qualibet vice qua impediret vel impediri faceret aliquem hominē habētem poſſeſſiones in ipſa villa, quin ipſas poſſeſſiones laborari faceret a quolibet impediēte ſiue fuerit de ipſa villa ſiue nō. & ſi cōtra iſta factum fuerit poteſtas amittat de ſuo ſalario libras quinquaginta, & de hoc capitulo non poſſit abſolui aliquo conſilio cōis ſine tenore. Et ſi cōtra formā huius capituli alicui ciui Alex. aliquod extortum fuerit totum illud teneatur poteſtas Alex. facere reddi ei a quo extortum fuerit de aere cōis & hominum ipſius ville infra menſem, poſtquam liquidum fuerit poteſtati. Et ſi qua carta facta eſt inter ipſum ciuem, & ipſam villam vi vel metu ſit caſſa, & nullius valoris, & ſi de metu vel vi cōſtiterit poteſtati, & intelligatur villa eſſe de Juriſditione Alexā. vel diſtrictu Ale. ſecundum quod [illegible] & teneatur poteſtas poſt ipſam reſtitutionem dederit cā executionem mandare in rebus & in bonis & contra bona hominum ipſius ville, & impedientis vbicunq; fuerint. Quod capitulum locum habeat in omnibus morantibus in ciuitate Alex. vel omnibus qui ſunt de dicta ciuitate, & ſi aliquis de predictis cauſis dictus ciuis nō inueniret in ipſa villa qui laboraret dictas poſſeſſiones a credentiam ſiue modo [illegible] teneatur poteſtas ad requiſitionē ipſius ciuis cōpellere cōe ipſius ville ad faciēdum laborari ipſas poſſeſſiones, & ſi eas cōe dicti loci laborari nō faceret. Poteſtas cōpellere teneatur cōe illius loci ad reſtitutionem illi qui dampnum pateretur occaſione earum poſſeſſionum nō laboratarum. Nihilominus cōpellatur ad predictas poſſeſſiones laborandas, & credatur ipſi ciui in ſuo ſacramento de ſuo dampno ꝙ paſſus eſt tempore quo ſic poſſeſſiones non eſſent laborate, & ꝙ nō inuenerit laboratorem, & predicta omnia & ſingula attendantur preciſe & ſine tenore.

Quod omnes extranei ſoluant fodrum de eo quod habent in Alexan.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ omnes extranei, qui non habitant in Alex. nec in ipſa ciuitate nec in poderio portarum Alex. ſiue ſint ciues, ſiue non, ſiue ſint banniti de malleficio vel alio modo debeant ſoluere fodrum de terris & domibus quas habent in poderio Alex. & diſtrictu, & ſecundum ꝙ alij homines ciuitatis ſoluūt & debeāt extimari & in extimo poni ſecundum ꝙ fuerint extimate per extimatores cōis Ale. qui alios ciues Ale. extimabūt.

Quod denarij fodri expendantur in negotio pro quo fuerit fodrum impoſitum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ omnia fodra ſiue collecte impoſite vel facte in ciuitate Alex. & que imponentur debeant dari & ſolui & expendi in illis negotijs ſolūmodo pro quibus fuerint impoſita vel impoſite. Et ſi poteſtas dederit aliunde pecuniam quam in negotijs pro quibus factum fuerit, duplum cōmuni de ſuo proprio ſoluere teneatur & ille cui datum fuerit reſtituere teneatur duplum cōmuni in pecunia numerata, & hoc totum ſine tenore.

Quod poſſeſſiones extraneorum vendantur pro fodro ſoluendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. qui tenet terras & poſſeſſiones alicuius nō habitantis in ciuitate [illegible] extimo cōis vel eſſe cōſueuit & non ſoluit fodra impoſita, ꝙ poteſtas debeat compellere eum tenentem predictas terras ſoluere fodra de parte fructuum contingenti in Domino. Et ſi fructus non ſufficerent ad ſolutionem fodri teneatur poteſtas vendere & vendi facere de ipſis poſſeſſionibus tantum ꝙ ſufficiat ad ſolutionem fodri & penarum impoſitarum, & non ſoluentis ipſa fodra quod pretium taxetur per extimatores cōis, & hoc totum ſine tenore, & capitulum huic cōtrarium ſit caſſum & inutile, & nullius valoris, & iſtud in ſuo robore perſeueret.

De venditionibus cōis pro fodris factis irritis habendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas & cōe habeat & habere debeat perpetuo ratas & firmas omnes venditiones factas & faciendas pro fodro & occaſione fodri nec debeant per [illegible] vel occaſionem dicte venditionis [illegible] facta maior eſt, minor eſt ius aliquod preter in predictis rebus venditis aliqua occaſione qua illa & illos quos vel quas cōe fecit vel compulliſt emere vel non cōpulliſt niſi facta fuerit illa venditio in fraudem ſine tenore. Et oēs venditiones quas cōe fecerit heri occaſione ſatiſfaciendi ſine tenore; ſaluo iure cautum.

De fodris per aliquam villam ſoluendis cōi Alexan.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua villa locus vel perſona ſingularis eſt ciuis de ſoluendo fodro ſiue dacita, & dicta villa locus vel perſona voluerit ſua ſponte ſoluere fodra & dacitas cōi Alex. Sicut homines de gamundio vel de [illegible] ꝙ poteſtas, & cōe Alex. teneantur ipſum villam & locum & ſingularem perſonam capere perſonaliter & conſtringere ad ſoluendū ſicut alios ciues Alex. porte gamondi; vel marenghi infra menſem vnum a die denunciationis facte poteſtati ſine tenore, & non obſtante aliquo ſtatuto facto vel faciendo.

De fodro non imponendo orphanis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas nec cōe Alex. poſſit aliquo modo ſeu aliquo ingenio aliquod fodrum ſiue collectam orphanis & minoribus quindecim annorū nec viduis imponere ſiue talia [illegible] pro cōi niſi ſicut alijs ciuibus [illegible] Alex. nec aliquid ſoluere cōi in fraudem alicuius fodri vel collecte ſeu dacite niſi ſicut alij ciues Alex. ſoluent, & ſicut eius imponetur. Nec ante ab eis exigere q̄ ab omnibus alijs ciuibus, nec ſoluere teneantur fodra ipſi orphani, & vidue niſi quando alij ciues ſoluent.

De fodro a filijs mortui in ſeruitio cōis non ſoluendo.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi aliquis [illegible] cōis Alexan. in ſeruitio, & pro ſeruitio cōis Alex. in ſtormo vel batalia vel defendendo ciuitatem Alex. vel caſtrum, vel villam aliquam cōis Alex. mortuus fuerit, vel in carcere [illegible] quando captus fuerit in ſeruitio & pro ſeruitio cōis Alex. Quod aliquod aliud [illegible] filij eius quos reliquerit, vel filie non teneantur ſoluere fodrum vel collectam cōis Alex, vel aliquod aliud onus ſubſtinere, nec ville ſeu loci in qua morabitur & habitabit defunctus quouſq; peruenerint ad etatē annorū viginti. Si minores erunt annoꝝ tēpore mortis patris mortui vt ſup̄. Et in maioribus viginti annoꝝ nō habeat locū hoc capitulū, nec excuſari poſſit vel poſſint excepto ꝙ ſi aliquis mortuus vt ſup̄, reliquerit filiā vel filias tantum & nō maſculos ꝙ filie nō poſſint excuſari poſtꝗ maritū acceperit cuiuſcūq; etatis ſint nec maritus pro ea. Idem intelligatur in filijs ambaſatorū vt excuſentur vt ſup̄. Qui ambaſatores ſi mortui fuerint in ipſa ambaſata vel capti fuerint in pſona vel in carceribus mortui fuerint vel in tota fuerint ipſa ambaſata eundo vel redeundo de ipſa ambaſata. Excepto ꝙ ſi morerentur de ſua morte naturali in ipſa & de ipſa ambaſata extra carceres, & tunc eorū filij nō excuſentur. Idem intelligatur in illis qui capti fuerint in ſeruitio cōis vt ſup̄. Qui filij nō excuſentur ſi mortuus fuerit de ſua morte naturali extra prexonē, & hoc totum capitulum ſine tenore, & ſaluo & excepto ꝙ dicti minores per hoc capitulum non poſſint ſe tueri de debitis factis in ipſa villa de quibus ſui anteceſſores ſunt obligati & eorum bona, de quibus debitis teneantur ſicut alij de dicta villa, & hoc capitulum locum habeat in cauſis preſentibus & futuris.

❡ De inquirendis illis qui non ſunt in extimo cōis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur infra menſem vnum poſtꝗ iurauerit regimē elligi facere per bonā & religioſam perſonā tres pro quolibet quaterio bonos homines & legales, vnus quorū ſit notarius in qualibet porta Alex. Qui vadant per cōtratas & vicinias & inquirant ꝗ ſubtilius poterunt omnes maſculos & feminas manētes cum alijs, & ſi non maneret, qui non dederint ſuū regiſtrum & ſcribere in libro nomen & ſuper nomen ipſorum, & cum quo manent & in qua vicinia, & facere iurare omnia ſua bona manifeſtare & extimare, & ipſi notarij in ſcriptis aſsignare extimum ipſorum, & hec omnia ſi placuerint conſilio. Idem intelligatur & fiat per caſſalia, & villa que ſunt ciues Alexan.

❡ De exigendo fodra ab hominibus Alex. ⁊ villarum.

Item ſtatutum eſt & ordinatum, ꝙ poteſtas teneatur & debeat continue exigere ab hominibus Alex. & villarū, & ab ipſis villis, & exigi facere fodra dacitas & collectas tam impoſitas ꝗ imponendas cū penis impoſitis & imponēdis, & ſi negligēs fuerit aut remiſſus fuerit in exigendo continue predictum fodrum collectam ſiue dacitū teneatur ad ſindicatum exceptis fodris impoſitis dacitis & collectis ante tempus domini Iacobi cote ſi placuerit conſilio.

❡ De compellendo poteſtates ⁊ conſules villarum ad ſoluendū fodrum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat compellere omnes & ſingulos de Alex. & diſtrictu & omnes poteſtates conſules & rectores, & maſſarios villarum locorum & caſſaliū iuriſdictionis Alex. qui nō ſoluerint fodra collectas ſiue dacitas impoſitas vel ꝗ imponent de cetero ad faciendū ea ſoluta & eos & tot homines vſq; in decem cuilibet villarū locorū & caſaliū quot ipſi videbunt vocari, & vocari facere capere & detinere pſonaliter in Alex. vſq; ad plena ſolutionē ipſoꝝ fodrorum collectaꝝ ſiue dacitarū & penarū proinde impoſitarū & imponendaꝝ ad totā voluntatē ipſius poteſtatis, ſaluo ꝙ aliquis locus villa vel caſale vel homines ipſorū locorū cū dederunt & fecerunt regimen eoꝝ Alex. & per contratas Alex. non poſſint cogi vel cōpelli ad ſoluendū fodrū aliquoꝝ habitātiū in dictis locis vel aliquo ipſorū p aliquē officialē cōis ſub pena officiali ꝯtrafacienti libraꝝ vigintiq; ꝑ. Terdonē de ſuo ſalario ſoluenda.

❡ De non emendis denarijs a collectoribus fodri.

Item ſtatutum eſt & ordinatum, ꝙ aliqui collectores fodri qui erunt aliquo tēpore, non debeāt emere nec emi facere nec aliquo modo acquirere denarios in fodro niſi illos q erunt ſibi neceſſarij ad ſuū fodrū ſoluendū, & ꝙ ipſi collectores fodri debeant ſtare in officio donec poteſtas dederit terminū vel terminos illis qui debebunt ſoluere fodra, ſecundū ꝙ in conſilio dictus terminus erit ordinatus, & de eo ꝙ collegerūt facere rationē infra duos menſes poſt terminos ſibi datos & libros dare notarijs camparijs, & ſi illa fraus & pecunia perueniat in cōe, & puniatur quilibet ipſorū in libris decē, et illi collectores ſint boni homines & legales, & eligant ſicut placuerit cōſilio q debeant iurare ſecundū ꝙ quilibet debitoꝝ dare & ſoluere debebit illis qui de predicto fodro recipere & aliqd habere debebunt, & ſi notarius fuerit qui in fraudē reperiatur puniatur, ſecundū capitula & ordinamenta ſui anciani. Idem intelligatur ꝙ nec notarius, nec aliquis alius poſſit emere ꝑ ſe nec pro aliquo alio modo niſi ꝙ neceſſe fuerit ei pro ſuo fodro & ſi cōtrafecerint amittant oēs denarios & libras decē in denarijs numeratis. Que omnia perueniant in cōe, & ſaluo ꝙ poteſtas nō poſſit nec debeat exigere per ſe nec per familiā ſuā nec exigi facere, nec exigi permittere aliquo modo aliquod culmaticum vel collectā ſeu aliquā impoſitione ab aliquo de Alex. vel diſtrictu impoſitum vel impoſitā per cōe Alexā. ante regimen dñi Iacobi cote de arbitrio olim ptātis Alex. Sed ipſa omnia fodra dacita & colecte culmatica & impoſitiōes ſint caſſe & caſſa & nullius valoris, & ex nūc ꝑ caſſis & irritis habeantur & teneantur. Et oēs libros factos de predictis facere cōburi infra menſem poſtꝗ iurauerit regimen ciuitatis Alex. Saluis aſsignationibus factis de predictis ſeu aliquo predictorum.

❡ De requirendis illis de ſiblinis ꝙ attendant pacta cōi Alex. ⁊ ꝙ ſoluant fodra ſua.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas Alex. teneatur infra menſem vnum poſtꝗ iurauerit, requirere oēs illos de ſiblinis qui nominantur & cōtinent in quodā inſtrumēto facto a Petro caſtello notario, Milleſimo Ducenteſimo vigeſimo quarto inditione ſecunda die Dñica [illegible] ante menſe octobris. Et oēs alios ciues Alex. non habentes [illegible] Qd pacta & cōuētiōes facta & factas int cōe Alex. & ipos & pdictos [illegible] attendere cōi Alex. & obſeruare pacta & fodra ſoluere [illegible] poſtꝗ ipſos requiſiuerit, & ſi nō attenderint [illegible] menſem, poſtꝗ requiſiti fuerint, pōtas teneatur auferre cuilibet lib. viginti ſi nō attenderint & obſeruerint pacta & cōuentiones que cū cōi cōpromiſerunt, & inſuper teneatur ipſos bannire ſicut alios ciues ciuitatis Alex. & habitantes in ipſa, & fodra & banna ſi non exigeret perdat poteſtas de ſuo ſalario libras vigintiq; pro quolibet ciue, quam requiſitionem teneatur ſine tenore.

❡ Quod ciues ad pactum accipiantur tantum in conſilio.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus recipiatur in ciuem Alex. niſi in conſilio campana collecto vel conſilij volontate per publicum inſtrumentū de citamatico factum in ciuem receptū. Qui ciuis nō recipiatur in ciuem Alex. niſi promiſerit, & idonea ſatiſdederit cū facere domū vnā in ciuitate Alex. infra ſex menſes poſtꝗ iurauerit citamaticum, & ipſum citamaticum obſeruare, & ſi non attenderit vt ſupra non habeatur pro ciue. Eo ſaluo quod aliquis qui conſueuit eſſe ciuis vel ſui anteceſſores non recipiatur in ciuem ad pactum.

❡ Quod habeatur ⁊ tractetur tāquam verus ciuis quicūꝗ venerit ad habitandum in Alex. ⁊ ſubſtinuerit onera pro cōi Alex.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona vndecunꝗ ſit venerit a tempore publicationis regiſtri in ocaſione facti in ciuitate Alex. cum familia vel ſine familia, & ſi familiā aliquam non haberet & fecerit exercitus, & caualcatas, & ſubſtinuerit factiones, auarias, & alia onera cōmunis realia & perſonalia & mixta ei impoſita per cōe habeatur teneatur, & tractetur in omnibus & per omnia tanꝗ verus ciuis Alex. donec ſteterit & habitauerit in Alex. & obſeruauerit predicta, nō obſtante inferiori ſtatuto, quod eſt ſub rubrica. Qd' q̃libet poſſit venire in Alex. ad habitandũ ſine fodro. Saluo ꝙ ſi contingeret per cõe Alex. fieri regiſtrũ de nouo teneatur & debeat facere regiſtrũ cõi ſicut alij ciues. Alioquin non habeatur nec teneatur pro ciue. & hoc totum preciſe & ſine tenore. & legatur in qualibet contione.

Quod quilibet poſſit venire in Alex. ad habitandum ſine fodro.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quicunq; qui venerit ad habitandũ in Alex. recipiatur in cõciuis Alex. & in Alex. poſſit ſtare & habitare. Ita ꝙ a die qua venerit ad habitandũ in Alex. vſq; ad duos annos non teneatur fodrum ſoluere cõi Alex. nec aliq̃ onera realia vel perſonalia ſubſtinere. Nec aliquis forenſis ſitus alicuius loci diſtrictus Alex. teneatur ad aliqua onera realia vel perſonalia in ciuitate vel diſtrictu dum erit forenſis. nec ſoluere aliq̃ fodrum nec aliquas expenſas facere pro dicto cõi. & hoc preciſe & ſine tenore & teneatur facere domũ & vltra predictum tempus duorum annorum debeat extimari & ſoluere fodrum ſicut alij ciues Alex. & teneatur facere domũ vnam congruam & valentem lib. xxv. infra menſes ſex. poſtq̃ venerit ad habitandum in Alex. & debeat eam facere ſcribi infra octo dies poſtq̃ eã fecerit in lib. cõis, in quo lib. poteſtas teneatur facere ſcribi omnes ciues quos recepit tempore ſui regiminis & ſcribantur coherentie illius domus & ꝙ nullus recipiatur in ciuem niſi ſteterit in Alex. cum familia & ſi receſſerit de Alex. perdat omne priuilegium ſibi conceſſum occaſione citamatici. Idem intelligatur & ſit de quolibet hinc retro recepto in ciuem ſecundum formam ſtatutorum. Ita quod nec emptor. nec aliquis alius. Nec etiam vxor poſſit habere ius in ipſa domo. quin ſemper commune preferatur. & ſi recederet vel dimitteret citamaticum Alex. illa domus q̃ fecerit remaneat libera. & abſoluta communi Alex. Ita tamen quod non poſſit emere aliquam domum quominus nouam facere teneatur vt ſupra. Et ſi emerit ipſa domus empta perueniat in commune. Quod preferatur omnibus creditoribus & emptoribꝰ & quibuſcunq; alijs perſonis. & ſi dicti ciues vellent recedere de Alex. & alibi ire ad habitandum non poſſint nec debeant vendere nec alienare domum alicui perſone. & ſi quis emerit amittat pro bañ lib. quinquaginta. & domus debeat applicari cõmuni Alex. & hoc capitulum attendatur ſine tenore. nec poſſit remouere per conſilium nec per arengum. & hoc capitulum legatur in omni contione. & preconizatur per ciuitatẽ Alex. ſemel in menſe. & nomina dictorũ ciuium ſcribãtur in lib. communis per manus notariorum campanilis in cartha eidem & annus & menſis & dies in omni poteſtaria quando venerit ad habitandum in Alex. & quod poteſtas debeat facere in ſcriptis omnes ciues Alex. hinc retro receptis & ponere in vno lib. communis ſicuti tenet de illis quos recipiet ſuo tempore. & faciat quilibet ciuis qui recipietur bonam ſecuritatem quod ipſe habitabit & perſeuerabit in ipſo citamatico in perpetuum. & illud capitulum ſolummõ intelligatur in ijs qui non conſueuerunt eſſe ciues in Alex.

De ciuibus qui de nouo venerint ad habitandum in Alexandria Inquirendis.

Item ſtatutum eſt ꝙ poteſtas teneatur infra duos menſes ab introitu ſui regiminis eligere duos bonos homines & legales & vnum ſcribam qui inquirant omnes ciues qui venerint ad habitandum in Alexan. vel venire debuerint ſecundum formam capitulorum tempori ſi attenderant. & obſeruauerint hoc quod debuerunt. Et ipſos facere ſcribi in lib. vno qui lib. detur in cuſtodia notariis campanilis & videre omnia inſtrumenta ſua & tenorem ipſorum in inſtrumentorum in eodem libro ponere & eorum fuerint ad terminum facere extimari per bonos & legales homines & eos compellere ad ſoluendum fodra futura & preterita a die dicti termini citra ſine tenore.

De vaſallis ⁊ ciuibus Alexandriæ Inquirendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas Alex. teneatur preciſe & ſine tenore infra duos menſes poſt introitũ ſui regiminis & inquiri facere omnes caſtellanos, ciues & vaſallos & omnes alios qui habent pactum & conuentiones cum communi Alex. & omnes qui habuerunt feudum a communi & eos perſonaliter requirere & requiri facere vt faciat fidelitatem communi Alex. & obſeruent & obſeruare debeant omnia pacta & conuentiones que & quas habent cum cõmuni & ſi quis predictorum hoc facere recuſauerit amittat feudum. & perueniat in commune & Idem non teneatur ei vel eis obſeruare, nec attendere aliqua pacta vel conuentiones.

De ciuibus nõ habitantibus in Alex. inquirendis q' obſeruent citamaticum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas preciſe & ſine tenore infra duos menſes poſt introitũ ſui regiminis requirere & requiri facere omnes ciues Alex. non habitãtes in Alex. vt debeant obſeruare citamaticum communi Alex. & ſi obſeruare noluerint poteſtas & commune Alex. non teneatur ei vel eis obſeruare in aliquo & ſi quis voluerit venire ad citamaticum Alex. poteſtas teneatur ipſum recipere & eum deffendere & manutenere ſicut alios ciues & hoc ſine tenore & ſecundum formam aliorum ciuium.

De Pactis ciuibus ⁊ cuilibet perſone attendendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat attendere & obſeruare omnia pacta & conuentiones factas & faciendas cum aliqua perſona vel vniuerſitate ſi ipſa perſona vel vniuerſitas attenderit & obſeruauerit ſua pacta & conuentiones verſus commune Alex. & ſi non fuerit eſt vel erit rebellis communis Alex. ſine tenore.

De Pactis ciuibus ⁊ vaſallis attendendis.

Item ſtatutum eſt, & ordinatum, ꝙ poteſtas preciſe & ſine tenore teneatur attendere & obſeruare cuilibet ciui Alex. & vaſallo omnia pacta, & conuentiones que & quas ipſi habent cum cõe Alex. Secundũ ꝙ in eorum inſtrumentis pactorum factorũ inter ipſos & cõe Alex. continetur, & hoc intelligatur de illis ciuibus & vaſallis qui obediant cõi Alex. & obſeruauerant, & obſeruabant ipſas cõuentiones cõi Alex.

Quod ciues ad pactum teneantur reſpondere ſuo creditori in Alex.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquis vel aliqui qui ſit ciuis Alex. ad pactum vel vaſallus ad pactum. Si per pactum illud vel alio iure non teneatur alicui facere iuſtitiam creditori ſuo ciui Alex. in ciuitate Alex. & ſe obligauerit vel obligabit verſus aliquẽ ciuẽ in ciuitate Alex. Et in ipſa obligatione ſe ſubmiſerit, renunciando priuilegio fori. Ita ꝙ poſſit conueniri in Alex. vel ſe ad hoc obligatum poteſtas teneatur facere contra ipſum ꝙ faceret cõtra aliquẽ ciuẽ porte Gamõdij, nõ obſtãte aliquo cap'o huic ꝯrio.

De ciue qui receſſerit ⁊ iuerit ad ſtandum extra Alex. redire compellendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. vel iuriſdictionis Alex. qui receſſerit, & iuerit ad ſtandum extra iuriſdictionem & forciam cõis Alex. ꝙ debeat reuerti ad ſtandum in Alex. vel iuriſdictione. Alioquin totum ſuum publicetur, & veniat in cõmune, & poteſtas teneatur eos facere inquiri & denunciare infra duos mẽſes poſtq̃ iurauerit ſi placuerit conſilio.

De Iuribus ⁊ poſſeſſionibus ciuium manutenendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur deffendere & manutenere iura, & poſſeſſiones ciuium ciuitatis Alex. vel iuriſdictionis ciuitatis Alex. & alibi vbiq; eas vel ea habuerint bona fide & ſine fraude & hoc totum ſine tenore.

De denunciatione facienda dño Epiſcopo Aqueñ. q̄ dimittat Iura ſua ciuibus Alex. que habent in cartoxio.

ITem ſtatutum eſt, q̄ poteſtas Alex. teneatur infra duos menſes poſtq̄ intrauerit re[illegible] denunciare vel denunciari facere infra decem dies, poſtq̄ denunciatum fuerit per literas cõis Alex. & ex parte ſua, & ipſius cõis, dño Epo aqueñ. & [illegible] q̄ dimittant, & relinquant infra quindecim dies poſt denunciationem ciuibus Alex. oẽs terras & poſſeſſiones redditus ſeu prouentus, & omnia Iura, que [illegible] ciues Alex. habent ſeu habere [illegible] in villa [illegible] & poſſe [illegible] loci cartoxij, & alia vbiq̄. Nec debeant ipſos ciues [illegible] aliquo modo [illegible] facere. Quominus omnia predicta habeant teneant & poſſideant, & quicquid voluerint inde faciant ſine tenore.

De conſeruando Iura cuilibet ciui Alex. recuperata in aliquo caſtro ſiue villa.

ITem ſtatutum eſt, q̄ ſi per cõe Alex. recuperaretur ſiue recuperata eſſet caſtrũ, villa & terra aliqua ſuper quo vel qua aliquis ciuis Alex. haberet aliquod Ius contra cõe Alex. [illegible] poteſtas Alex. teneatur attẽdere, & attendi facere infra duos mẽſes poſtq̄ eſſet recuperatã terra, & villa cuilibet ciui Alex. omne Ius q̄ oſtenderet legitime ſe habere in [illegible] vt ſupra contra cõe, & hoc ſit preciſe & ſine tenore.

De aterminando terram vel caſtrum ciuis ⁊ vaſalli Alex.

ITem ſtatutum eſt, q̄ poteſtas teneatur ad requiſitionem cuiuſlibet ciuis & vaſalli Alex. cernere & determinare ſeu determinari facere iuriſdictionẽ & curiã terre & caſtri ipſius ciuis & vaſalli cõis Alex. & cõfinias ponere inter terrã & curiam ipſius vel cõis ex vna parte, & terrã incertam vicinoꝝ ipſius ciuis vel vaſalli ex altera vel cõis Alex. & illam curiã terminatam illius ciuis ſeu vaſalli, & ipſi deffendere & manutenere [illegible] poteſtas attendere preciſe & ſine tenore, & ſi contra predicta vel aliquod p̄dictorũ faceret vel veniret perdat de ſuo ſalario libras quinquaginta a quibus ipſo Iure cadat, & predicta obſeruentur ſi placuerit conſilio generali.

De cambijs concedendis ⁊ quando dari debeant.

ITem [illegible] vel aliqua ſingularis pſona [illegible] Alex. [illegible] qui ſunt [illegible] publicum [illegible] perſona & cõtra quem vel [illegible] vel per [illegible] Alex. [illegible] 1 2 6. ſub rubrica. Quod [illegible] Alex. & de cambijs que incipit. Item ſtatutum eſt, q̄ oẽs homines poſſint & debeant &c. [illegible] continentur.

Quod Iudex cambiorũ teneatur mittere petitionem illi cõtra quẽ petitur.

ITem ſtatutum eſt [illegible] Iudice [illegible] Iudex cambiorũ [illegible] expẽnſis petẽtis cãbiũ ſibi cõcedat. Et ipſum pſonã locu ſeu vniuerſitatẽ p lras ſuas ad-

monere vt veniant intra certũ tẽpus per ipſum Iudicẽ ſtatuendũ [illegible] Alioquin [illegible] Iudex [illegible] procedere debeat [illegible] aliquo modo [illegible] obſeruata. [illegible] ipſo determinare & diffinire de cõſilio collegij iudicu Alex. & aliter nõ [illegible] conſilium, & pro [illegible] Si petitio fuerit librarũ [illegible] ſummam librarum Ducentum, [illegible] vero petitio aſcenderet vltra predictam ſummam predictarum librarum Ducentum [illegible] quatuor [illegible] collegio, & [illegible] ab omnibus de collegio [illegible] de collegio.

De cambijs accipiendis ab illis qui habent cartam cambij.

ITem ſtatutum eſt, q̄ ſi quis ciuis Alex. habet vel habebit cartã cambij vel habet Iu[illegible] Lombardie [illegible] cõis Alex. vel alicuius alterius par[illegible] contra quẽ vel cõtra quã ciuis Alex. [illegible] Alex. Poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore [illegible] res & bona, & [illegible] qui habet vel [illegible] & dari facere vſq; ad plenam ſolutionem cambij [illegible] illius ciui qui habet vel habebit cartam cambij ſi legitime probauerit [illegible] capitulo ſiue ſtatuto. Nec poteſtas poſſit inde facere re[illegible] Alex. & [illegible] placuerit. Non obſtante aliquo [illegible] 1 2 6. & eſt ſub rubrica. Quod [illegible] incipit. Item ſtatutum eſt, quod omnes [illegible] Alex. [illegible] homines poſſint & debeant &c.

Quod ſi aliquis ciuis habet Iura cõtra cõe alicuius ville, poteſtas teneatur ⁊ debeat ei mittere literas cõmunis.

ITem ſtatutum eſt, q̄ ſi aliquis ciuis Alex. habet Iura cõtra cõe [illegible] vel vni[illegible] Alex. [illegible] volũtatẽ cõis Alex. [illegible] ciui alex. infra dies quindecim, & ad hoc [illegible] ad volũtatẽ cõis Alex.

& facta denunciatione niſi ſatisfecerit ciui Alex. infra terminum predictum, poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore dare cambium ſeruata prius forma ſtatuti cambiorum in omnibus vſq; ad illã quantitatem quã ille ciuis dixerit & oſtenderit per cartam vel per teſtes ſe habere debere ad voluntatem eius.

¶ Quod attendatur cambium conceſſum dño Ottoni viciato.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ Dñs Poteſtas pñs vel futurus, & tota eius familia teneantur, & debeant expreſſe attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere cum effectu cambium dño Ottoni viciato contra cõe & populum & homines caſsinarum, & contra res & bona ipſorum, & dare dicto dño Ottoni auxilium & fauorem ad habendam ſolutionem de dicto cambio in omnibus & per omnia vt in conceſsione dicti cãbij plenius continetur, & hoc totum preciſſe & ſine tenore.

¶ Capitula pertinentia ad ſtratas publicas pro mercantijs.

PRimo ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes negociationes ſiue mercantie que venient deuerſus Papiam ſiue de eius diſtrictu vel aliunde per aquam, poſtꝗ fuerint & peruenerint in diſtrictu Alex. debeant venire in Alex. & non poſsint nec debeant exonerari in aliqua parte niſi ad pontẽ tanagri vel prope vbi voluerint in locis cõſuetis & ſoluere ibi pedagium cõſuetum. Si vero per terrã a dictis partibus venerint citra tanagrum, vel a ciuitate Terdone vel diſtrictus in diſtrictu Alex, nõ debeãt deponi merces, nec exonerari in aliqua pte, poſtꝗ fuerint in diſtrictu Alex. & poderio niſi in Alex. Ita ꝙ venire debeãt & intrare per portam ſancti Spiritus de marengho, & ſoluere ibi pedagium ordinatum, & ſi per aquam ducte fuerint vel portentur de Alex. verſus dictas partes debeant onerari ad dictum pontem vel iuxta vbi conſuetum eſt, & pedagium conſuetum ſoluere. Et ita ire ꝙ poſtea non debeant exonerari vel albergari in poderio Alex. Et ſi iuerint per terram debeant exire ad predictam portam & ſoluere pedagium conſuetum vt ſupra. Si vero venerint merces vel mercantie deuerſus Aſt, vel deuerſus montem ferratum vel albergare in aliqua parte niſi in ciuitate Alex. ſiue venerint per terram ſiue per aquam. Ita ꝙ debeant venire & mittere caput ad põtem tanagri & ibi ſoluere pedagium conſuetum & ordinatum. Et ſi de Alex. exportarent ad predictas ptes onerari debeant in Alex. tñ vel ad pontem tanagri vel exire p p̃dictum pontem ſi per terram iuerint vel iuxta pontem illam ſi per aquam venerint, vel iuerint & ſoluere ad dictum pontem pedagium conſuetum. Et ita poſtea debeant duci dicte mercantie. Quod non debeant exonerari, nec albergare in poderio Alexã. vbi venerint per aquam. Et ſi in Bergolio hoſpitauerint teneãtur ducentes vel hoſpites denunciare pedagerijs pontis tanagri ipſam mercantiam in eius hoſpitione, alioquin ſi pedagerij pedagium illius mercãtie non habuerint ſoluat ille hoſpes vbi hoſpitate fuerint ſoldos quadraginta pro banno.

De eiſdem.

SI venerint autem deuerſus Gauium vel deuerſus caſtelletum ſiue de partibus illis & portantes res venerint in diſtrictu Alex. debeãt venire deuerſus capriatam, vel per albam ſtratam per quam ſecuri is iuerint, & melius venerint & venire poterunt, & intrare ad portam Ianuẽſam vel ad portam ſancti Spiritus, & ibi ſoluere pedagium cõſuetum. Ita ꝙ poſtꝗ venerint & miſerint caput in Alex. nõ poſſint nec debeãt exonerari nec albergare in poderio Alex. niſi in locis porte noue vel in caſſalibus de vrbe, & ſi de Alex. exire voluerint vel verſus p̃dictas ptes, p̃dictas mercantias ducere voluerint debeant exire per portas p̃dictas Ianuenſam & ſancti Spiritus, & ibi ſoluere pedagium.

De eiſdem.

SI vero venerint deuerſus terrã Marchionũ d boſcho vel deuerſus p̃dictas ptes ducte fuerint vel deuerſus caſſinas vſq; ad [illegible] illis, & venerint in diſtrictu alex dbeãt venire in alex. intrãdo p̃dictã portã Ianuenſam. Ita ꝙ nõ poſſint exonerari & deponi a Gamalerio citra vſq; in ciuitatẽ intrãdo p portam p̃dictam except' hominib' terre Marchionum de boſcho & d partibus illis. qui poſsint albergar̃ in partib' porte noue & caſſalib' d vrbis. & ſi d Alex. exiuerint & voluerint ire ad p̃dictas portas vel terras exire debeant ad dictam portã Ianuenſam. & Ibi ſoluerẽ pedagium conſuetũ & poſtꝗ exiuerint de Alex. poſsint exonerare & Albergare vbicunq; ſoluerint.

¶ De eiſdem.

SI vero venerint deuerſus Maxium vel vultias vel de partib' illis & venerint in poderio Alex. debeant venire in Alex. tantum p portam fori vel p portam Ianuẽſam & ibi ſoluere pedagium cõſuetum Ita ꝙ nõ poſſint exonerari ab vultijs citra niſi in Alex. intrando per dictas portas & ſi de Alex. exiuerint & iuerint verſus predictas partes debeant onerari in Alex. & exire ad dictas portas & ibi ſoluere pedagium Ita ꝙ citra vultias nõ debeant exonerari nec albergar. Qd' autem dictum eſt in iſto capitulo & de predictis mercantijs & mercationibus non exonerandis ſiue ducentibus eas non Albergandis extra ciuitatem Alexandrie. niſi in quibuſdam certis locis Intelligatur niſi [illegible] Impedimentum Interuenerit quod Intelligatur tantum & ex inde interpretatum eſt ſi fuerit & magnitudine vie & aquarum vel tempore tempeſtatum fuerit vel mortem beſtiarum. Et qui fecerit contra predicta vel aliquod predictorũ amittat quilibet & qualibet vice medietatem mercantie ſiue rerum & omnes beſtias & portante eas ſiue ſuper quibus eſſent medietas quarũ rerum ſiue mercantie & beſtiarum & que medietas ſit accuſantium vel capientium eas & quilibet poſſit accuſare contrafacientes & credatur accuſanti & capienti ſi fidem fecerit poteſtati illam quem accuſauerit vel acceperit feciſſe cõtra predicta vel aliquod predictorũ vel in aliquibus de predictis.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nemo d Alex. vel diſtrictu debeat nec ducer̃ nec duci facere aliquam mercem vel mercantiam per aliqua loca nec per aliquas partes per predictas ſupra nominatas nec ducentibus alibi [illegible] maxium. & qui contrafecerit [illegible] qualibet vice qua contra predicta vel aliquod predictorũ fecerit lib. quinquaginta, & de maleficio cuius banũ medietas ſit accuſatoris ſi ipſe fidẽ fecerit poteſtati & nihilominus qui contrafecerit preconizetur p ciuitatẽ & nullũ officium habeat p cõi Alex. & ſi haberet illud perdat & predicta capitula loquentia ſuper ſtratas Intelligantur & Intelligi debeant ſecundũ conuentiones factas inter cõe Alex. & cõe Ianue Millesimo [illegible] & ipſis durantibus inter predictum cõe Alex. & cõe Ianue. Ita tamen quod quilibet q duxerit ſeu duci fecerit mercantiam in Alex. [illegible] extra ciuitatem Alex. infra quintã diem poſtꝗ eã duxerit in Alex. teneatur & debeat ſoluer̃ pedagium de ipſa mercantia [illegible] cum licentia poteſtatis & teneatur poteſtas hoc facere preconizari p ciuitatem & etiã denunciare albergatoribus quod predicta non faciant ſuis hoſpitibus.

¶ Quod oẽs homines ſecure poſsint Venire in Alex. ꝛ de cambijs non accipiendis.

ITem ſtatutum eſt, quod oẽs homines poſſint & debeant venire in Alex. & diſtrictu & venire & redire cum mercationibus & ſpecialiter cum victualibus [illegible] & abſolute & quod non poſsint Impediti eſſe a communi. Nec ab aliqua perſona ciuitatis Alex. nec diſtrictus p cartam cambij. nec alio modo ſub aliquo Ingenio hinc ad octo mẽſes ſi regimẽ fuerit vſq; ad annũ & ſi regimẽ fuerit ad ſex mẽſes nõ poſsit accipi vel impediri vſq; ad quatuor menſes exceptis bannitis de maleficio, & exceptis illis perſonis que [illegible] manus in aliquem ciuem Alex. non exiſtente pro aliqua parte Alex. [illegible] ciuis Alex. qui non habitauerit in Alex. a decem annis citra qui poſſint capi & detineri ad voluntatem offenſi donec ſatisfecerit ipſi offenſo de iniuria, damno reb' ablatis & [illegible] & extortis ab eo & cõis ipſius. Exceptis perſonis obligatis alicui perſone Alex. vel debitoribus cum carta, dum tamen conſtiterit de debito poteſtati qui poſſint impediri & detineri vſq; in perſonis & rebus ſemper ad voluntatem creditoris, & [illegible] donec ſatisfecerit creditori nõ obſtante aliquo ſtatuto ſuperiori vel inferiori. Et tamen ſaluo q; ſi aliquis non poſſit impediri vno cambio vel occaſione cambij in ſupradictos octo menſes vel quatuor vt ſupra aliquo modo ſub aliquo ingenio nullo capitulo facto vel faciendo ſuperiori vel inferiori huic obſtante. Sed ſtatutum ſi factum eſt vel fieret ſit caſſum & irritũ, & illud in ſuo robore perſeueret ſine tenore.

Quod illi qui duxerint vinum in Alex. poſſint venire ſecure.

Item ſtatutum eſt, q; illi qui vinum vel aliam mercantiam duxerint vel duci fecerint & facient ad vendendum in Alex. poſſint venire in Alex. libere & ſecure in perſona & rebus non obſtante aliquo capitulo, & ſpecialiter capitulo cambiorum, & ſi q; contrafaceret vel diceret hoc ſit caſſum & inutile, & illud in ſuo robore perſeueret perpetuum [illegible], niſi ductor vel ductores eſſent guerrierij cõis Alex. vel banniti de loco qui haberet guerram cum cõi Alex.

Quod ducentes carbonem in Alex. poſſint venire & redire.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q; cum officium ſiue miſterium ferrarie ſit inter alia [illegible] naturale valde vtile & neceſſarium. & [illegible] ſocietate multi [illegible] carbonibus [illegible] exercere nõ poſſint & nulli [illegible] in Alex. [illegible] q; oẽs perſone [illegible] poſſint libere & ſecure [illegible] & duci facere in ciuitate Alex. carbones [illegible] voluntatem. & q; [illegible] in perſonis nec in rebus veniendo & redeundo [illegible] in Alex. [illegible] Alex. nõ obſtãtib' aliquibus capitulis [illegible] qualibet perſona [illegible] Alex. [illegible] ſold. xx. [illegible] & qlibet vice & põtas & [illegible] teneantur omnia predicta attendere [illegible] ſine tenore.

Quod quilibet poſſit venire in Alex. ducendo mercantiam.

Item [illegible] voluntate & conſenſu [illegible] ad requiſitionem conſilij [illegible] & ſapientum populi Alex. [illegible] Alex. poſſit libere & ſecure [illegible] p qlibet vice ad volũtatẽ ei' vel eorũ cui vel qb' pdicta fuerint ablata ſeu impedita nõ

obſtantibus aliquibus ſtatutis decretis vel ordinamentis factis vel faciendis vel aliquo alio iure preciſe & ſine tenore.

Quod mercantia que venit in Alex. per aquam debeat caricare vel deſcaricare ad pontem tanagri.

Item ſtatutũ eſt, q; oẽs illi q ducunt vel duci faciunt mercantiã p aq̃m vel p portã de Alex. deuerſus Papiã vel aſt vel aliunde debeant caricare vel deſcaricare ipſi vel illi q eas ducunt vel duci faciũt a carrarolia q̃ eſt in ſtrata ad ripã tanagri. huc [illegible] ſtratã q̃ vadit ad domũ balochi cauzauache. & ſi aliunde caricarent vel diſcaricarentur amittat lib. x. & dictã mercantiã. & quilibet poſſit accuſare.

Quod ſomme que veniunt in Alex. penſari debeant.

Item ſtatutũ eſt, q; ſomme q̃ veniunt in Alex. ſiue exeũt de Alex. & mercantie oẽs de qbus ſoluat pedagium penſent. & penſari debeant p pẽſatores ad hoc conſtitutos & non obſtante aliquo ſtatuto.

De Nundinis faciendis.

Item ſtatutũ eſt, q; põtas teneaẽ facere fieri nundinas q̃ ſemp in quolibet anno incipiant & incipi debeant p quatuor dies ante feſtũ ſancte marie de medio auguſto. & in illa dicta [illegible] & tendi [illegible] paualionũ ſiue tendã in platea maiori & ibi det tenſus p [illegible] toto [illegible] tempore durante dicta fera. & vnus ex iudicib' vel militib' põtatis ibi [illegible] ſtare debeat toto predicto tempore cũ vno notario & faciat rationẽ nũdinarũ [illegible] ad ipſas nundinas & tranſactis dictis octo diebus, dictus pauali ſiue [illegible] & oẽs mercatores pannorũ teneant & debeant facere ſeu fieri facere ſuas tendas in platea maiori [illegible] in q parte ipſis mercatorib' placuerit. dũ tamen ſteterint ſimul in vna rectitudine vnus poſt aliũ. & tamẽ ſaluo & excepto q; mercatores pãnorũ Alex. non teneant tendas facere nec portari facere ſuos pannos in platea. Sed teneãt & debeant omni die ante ortum ſolis vſq; ad ſero durante dicta fera extrahere oẽs ſuos pannos extra ſuas domos [illegible]. & extractos tenere vt ſupra ſub pena ſold. lx. p quolibet [illegible] & quilibet poſſit accuſare. & habeat medietatẽ bañ. & oẽs merzarij toto tẽpore predicto in ipſa platea habeant ſuas tendas & ibi debeant ſtare & laborare & calligarij & [illegible] & confectores ſtent ſub domib' ipſorũ cũ mercibus. & ibidẽ pdicto tempore ſuas exerceant meſtralias. mercatores bladi [illegible] & ſtare debeant in dicta fera in platea in locis [illegible] ſibi deſignatis. Et omnia predicta loca debeant ſibi aſſignari per conſules & ancianos populi Alex. qui pro temporibus [illegible]. & omnes predicti [illegible] ſtare debeant & faciant & facere teneãtur ſuas tendas, & [illegible] aſſignatum [illegible], & quilibet de predictis teneatur facere & complere [illegible] ante predictum feſtum nec inde remoueãtur nec remoueri poſſint toto tempore predicte fere. Et omnes mercationes que venerint ſiue portate fuerint ad ipſas nundinas non poſſint nec debeant de ipſis nundinis extrahi nec remoueri toto tempore predicte fere, & ſaluo q; illi quorum eſſent dicte mercationes & res portate in ipſa fera, poſſint ipſas mercationes & res reportare & remouere de ipſa fera in [illegible] ipſa fera ſi eis placuerit. Dum tamen faciant reduci & reportari omnes predictas mercationes & res in dictam feram omni mane ante ortum ſolis durante dicta fera niſi eſſent vendite. Exceptis animalibus que poſſint duci & reduci ad hoſpitia. & ille qui extraheret ſiue faceret deportare mercationes ſuas de ipſis nundinis [illegible] tempore [illegible] vendite. Et quilibet det pro banno libras decem in [illegible] mercatis, & beſtie que venient ſiue ducentur ad dictam feram vendantur, & vendi debeant in platea de retro maiorem Eccleſiam deuerſus [illegible] Mediolanorum [illegible] de Malcantono. Et quilibet perſona vndecunque ſit veniendo & ſtando ad ipſas nundinas habeat plenam & li-

liberam fidantiam manere & perſonis & rebus quas ducet & emet ibi tempore dicte fere. [illegible] ante [illegible] obſtaculo, & per octo dies ante, & per octo poſt, & quilibet de Alex. qui habuerit equos [illegible] facere ſiue daci facere tpe dicte fere quolibet die [illegible] fera, videlicet ſemel in ſero & ſemel in mane & liceat cuilibet [illegible] fere & [illegible] ipſis nundinis tantum & vendere ipſe ludus ſine licētia [illegible] & [illegible] plurificare voluerit. Ita q nullus debeat tenere ludum vel [illegible] niſi emerit a cōi vel ab aliquo qui emerit a cōi ſi placuerit cōſilio maiori ciuitatis Alex. & p vnū menſem ante teneat poteſtas mittere literas ex parte cōis Alex. per oēs ciuitates Lombardie & [illegible] loca [illegible] ſapientibus videbit, per quas notū faciat p̄dictas nundinas fieri debere, & quilibet poſſit venire ad dictā ferā & redire libere & ſecure. Et teneat poteſtas per quindecim dies ante tēpus dicte fere requirere cōſiliū qualiter melius poſſit ordinari dicta fera, & de omnibus aliis p̄tinentibus ad dictam feram vt melius, & ſolennius poſſint ipſe nundine celebrari, & vt dicte nundine honorabilius fieri poſsint, poteſtas teneaf [illegible] habere capitula cōis Terdone, de fera faciēda & ipſa ſtatuta habita faciat legi coram ſapientibus Alex. p quindecim dies ante dictas nundinas, & illa que placuerint ſapientibus approbentur. Et hec oia & ſingula preciſe & ſine tenore.

¶ De rebus venditis dando ripam.

Item ſtatutum eſt, q hoſpites & alii homines ciuitatis Alex. debeāt habere ripam omniū rerū alienarū q vendent in domo ſua in ciuitate Alex. ab emptore ſi ſit foritanus [illegible] p qualibet libra denarios quatuor, & de oībus que ducent ad domū ipſorū hoſpitū ſi dicte res venderent poſtq ad hoſpitiū peruenissent. Si vero aliqs foritanus [illegible] dare teneatur ripam hoſpiti ſuo omniū rerum, quas emerit. Et ille qui vendiderit res predictas teneatur dare ripam illi in domo cuius fuerint res predicte, & non ille qui eas extra domum hoſpitis ſui, qui tunc teneatur dare ripam hoſpiti ſuo de rebus quas emerit ſine tenore.

¶ Quod quilibet poſſit vendere in platea cōis in diebus veneris.

Item ſtatutum eſt [illegible] & ſine tenore q quelibet perſona tam Alex. q extra poſſit vendere in Alex. & in platea cōis Alex. oēs mercatias, & res quas vendere voluerit [illegible] anona in antea, & per totū diē veneris ſequentē ad eorū voluntatē. Non [illegible] ſtatuto [illegible] cōis vel populi. Quod capitulum ſit [illegible] ſtatutis & pro vltimo & derogatorio [illegible] & predicta omnia & ſingula preciſe & ſine tenore, & hoc locum habeat [illegible] Alex. in ciuitatibus locis ſiue villis [illegible], & teneatur poteſtas [illegible] octo dies [illegible] preſens ſtatutū exēplatū mittere [illegible] predictis cōi Alex. reſpondeat & [illegible] voluntatem [illegible] declarare. Quibus [illegible] habitis teneatur poteſtas eas facere ſcribi in libro [illegible] ſine tenore.

¶ De panno vendendo in die veneris in platea cōis.

Item ſtatutum eſt, q quilibet poſſit & debeat vendere, & vendi facere in die veneris [illegible] albos & nigros [illegible] porticus maioris eccleſie Sancti Petri [illegible] & ſine tenore, & ſi aliquod capitulum eſſet huic contrarium, ex nunc ſit [illegible], & nullius valoris.

¶ De reuenderoliis non emendo aliquid ante nonam.

Item ſtatutū eſt, q aliqs reuenderolius ſiue maſcul' ſiue femina ſeu aliqs p eis nō debeat emere fruct' nec herbas comeſtibiles nec ſaluaticinas, pullos, piſces atq; oua [illegible]. Et ſi cōtrafecerint [illegible] quilibet p qualibet vice ſoldos [illegible] in denariis numeratis ſine aliqua compenſatione. Nec aliquis portet vel portari faciat predicta vel

alii p p̄dictorū vel alicuius alterius occaſione p̄dictorū nec ipſi reuenderolii nec alii in [illegible] emendū aliq p̄dictorū niſi in platea maiori vbi vendunt & vendi [illegible] in banno ſold. xx. p quolibet & qlibet vice in denariis numeratis ſine aliq cō[illegible] & res emptas cōtra p̄dictā formā amittant. Et qlibet poſſit accuſare & habeat medietatē banni ſine tenore & p̄dicta facere poſſint etiā in diebus [illegible] poſt nonā & guardie teneantur accuſare & q [illegible] reuenderolii & reuenderolie teneāt & debeāt dare partē de reb' emptis [illegible] cuilibet petēti ſub pena ſold. lx. & credat petenti partē ſi dixerit ſe noluiſſe dare ſibi in ſuo ſacramēto & qlibet poſſit accuſare & habeat medietatē bañ accuſator. Et hoc capitulum legaf in contione infra mēſem & p̄conizef p ciuitatē. Reuenderolii intelligantur hic & vbiq in omnibus caſibus illi qui reuendunt predicta.

¶ De non reuendendo aliquam ſaluadixinam.

Item ſtatutū eſt, q nemo poſſit nec debeat emere aliq ſaluadixinā. Siue animalia ſiluaticia cauſa reuendendi. Et q cōtrafecerit det p bañ p quolibet & qlibet vice ſolidos .xx. ſine tenore

¶ De herba non emenda ad reuendendum.

Item ſtatutū eſt, q nullus emat herbā ad reuendendū. Et ſi qs cōtrafecerit det pro bañ ſold. x. p quolibet & qlibet poſſit accuſare. Et habeat Medietatē bañ. Et Intelligaf De herba q vendif ad minutū ad [illegible] in platea ſubtus domum peliparioru.

¶ De lignamine non emendo in die mercati.

Item ſtatutū eſt, q aliqs de Alex. vel diſtrictu nō poſſit nec debeat emere ligna, nec lignamina in Alex. nec in diſtrictu cauſa reuendendi [illegible] p totū diē nec [illegible] nec ad feras donec fere durauerint Et q cōtrafecerit ſoluat qlibet vice p bañ [illegible] aliqs [illegible] emerit p aliquo [illegible] in [illegible] ſold. lx. [illegible] poſſit accuſare [illegible] medietatē bañ. Et credatur cuilibet accuſatori ſuo ſacramēto, & hoc ſine tenore.

Qd illi q emerint paſſagia burmide teneanf tenere duas bonas naues.

Item ſtatutū eſt & ordinatū q qlibet q emerit de cetero paſſagia burmide debeat habere & tenere continue toto tempore [illegible] duas bonas naues & ſufficiētes [illegible] vna [illegible] ad [illegible]. Et alia ad [illegible]. Et ſi contrafecerit amittat p bañ lib. x. in denariis numeratis.

¶ De Inquirendis pactis vaſalli trabucherii & philippi trabucherii.

Item ſtatutū eſt q poteſtas qui nūc vel p tempore fuerit teneaf & debeat Inquirere vel inquiri facere omnia pacta & conuentiōes & Inſtrumenta [illegible] q cōe Alex. habuit & fecit a vaſſallo trabucherio. Et filippo trabucherio. [illegible] & quolibet eorū & ſi terre vinee & poſſeſſiōes [illegible] cōe Alex. [illegible] vaſſallo & philippo [illegible] alteri [illegible] debent peruenire [illegible] cōe Alex. [illegible] cōmuni Alex. compellantur omnes tenentes, & poſſidentes eas reſtituere & dimittere cōmuni Alex. [illegible] cōmune Alex. [illegible] poteſtas [illegible] regimen Alex. [illegible] omnia & ſingula ſupraſcripta [illegible] in libro [illegible] cōis Alex. pro ſolutione & ſatisfatione [illegible]. Non obſtante aliquo ſtatuto vel decreto cōis vel populi Alex. preciſe & ſine tenore.

¶ De inquirẽdo ſi poteſtas vel capitaneus populi tenent in regimine ſuo illam familiam ⁊ illos equos quos tenere debent.

Item ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, quod poteſtas & capitaneus & eius iudices

¶ Quod aliqua perſona ciuitatis Alex. non poſſit acquirere aliquam poſſeſſionem in iuriſditione aquen. epiſcopi.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliqua perſona ciuitatis Alex. iuriſditionis vel diſtrictus non audeat nec preſumat vel quaſi atq; poſſit nec debeat alio modo vel caſu ſeu ingenio acquirere per ſe vel per aliũ aliquod ius in aliqua re poſſeſſione ſeu iuriſditione Dñi vel cõcilio ꝙ ſeu q̄ habeat ſeu nũc videt̃ vel cõſueuit. dñs [illegible] ẽps aquen̄ in ciuitate vel diſtricta Aquis nec in loco & poſſe vixoni ſeu in aliquo alio loco in diſtrictu Alex. ſeu iuriſditione, & qui cõtrafecerit puniat̃ & cõdempnet̃ ꝓ quolibet & in quolibet caſu, & ꝓ qualibet vice in libris quinquecentũ Terdon̄. Dandis & ſoluẽdis cõi Alex. in denariis numeratis ſine aliqua cõpenſatione, nulla exceptione ſeu defenſione admittenda. Et nihilominus p̄dicta iura, ſeu rationes acq̄ſita relaxare teneat ipſo iure & facto caſſa & caſſe, irrita & irrite, & nullius ſint valoris. Et ꝑpetuo ꝑmaneat. Ita ꝙ de ipſis aliqua pſona nõ poſſit vti. Que pena totiens cõmittat & exigi poſſit quotiens cõtrafactum fuerit nõ obſtante aliquo ſtatuto lege vel iure in cõtrariũ loquente. Quã condemnationẽ dñs Poteſtas preſens & futurus facere teneat̃ & exigere infra dies [illegible] poſtq̄ fuerit ſibi manifeſtum. Quod ſi nõ obſeruauerit amittat libras centũ de ſuo ſalario de quibus poſſit a quolibet ſindicari. Ita ꝙ clauarius p̄dictas libras centũ ponat in receptis & expenſis ſalarij p̄dictis ac ſi poteſtas libras cẽtũ dediſſet & ſoluiſſet p̄dicto dño Poteſtati in pecunia numerata. Quod capitulũ Poteſtas legi facere teneat in cõſilio generali, & ea q̄ cõtinent in eo infra quindecim dies poſtq̄ intrauerit regimẽ ſuũ ſub pena [illegible]. Que oĩa p̄dicta per poteſtatẽ attẽdant̃ vt ſup̄ preciſe & ſine tenore put litera iacet & ſonat nullo extrinſeco habito reſpectu.

¶ De relaxandis iuribus acquiſitis in iuriſditione domini Epiſcopi Aquenſis.

Item ſtatutum & ordinatũ eſt, ꝙ ſi quis de ciuitate Alex. ſeu iuriſditione acquiſiuerit [illegible] acquiſiuit hinc retro a dño ẽpo Aquen̄ vel ab aliqua alia perſona [illegible] in aliqua re poſſeſſione vel quaſi ſeu iuriſditione dominio vel cõcilio q̄ ſeu quã habet ſeu habere cõſueuerat vel dñs ẽps Aquen̄. & diſtricta vel in vixono, ſeu in quo alio loco diſtricta ſeu iuriſditione ciuitatis Alex. debeãt p̄dicta iura [illegible] vel [illegible] iuriſditionis dño vel pſona acq̄ſita relaxare & dimittere, nec de ipſis iuribus poſſeſſionibus vel quaſi iuriſditionis dño vel quaſi acquiſitis [illegible] aliquã ſeu in [illegible] emptionis vel acq̄ſitionis vti poſſit nec debeat aliquo modo vel ingenio in iudicio vel extra aliquo quoquo modo ſub pena librarum quingentarum Terdon̄ pro [illegible] vice dandarum & ſoluendarum cõi Alex. in denariis ſine cõpenſatione [illegible] admiſſa. Et ꝙ poteſtas iudices & milites ſui & cõſules iuſtitie, & [illegible] cõis Alex. vel populi teneat ipſum nõ audire de p̄dictis vel occaſione [illegible] ſed contra ipſum reſiſtere omni modo & facto. Quod capitulum preſens poteſtas & futurus teneatur attẽdere & obſeruare & attendi & obſeruari facere cum effectu ſub pena

¶ De Aqua lemori, ⁊ vrbe per homines boſchi capienda.

Item ſtatutum & ordinatum eſt ad vtilitatem cõium [illegible] frixonarie. Boſchi, & fregarolij & totius ciuitatis Alex. iuriſditionis & diſtrictus ꝙ cõis & homines de boſcho poſſint & eis licitũ ſit libere & impune capere & capi facere ad ſuã voluntatem aquam

aquam lemori & vrbe vbi voluerint in diſtrictu & poſſe ciuitatis Alex. & ipſam aquã ducere & duci facere & derriuare vſq; in poderio boſchi & per ipſum poderium vſq; in fines poderij boſchi de verſus fregarolium non obſtante aliqua [illegible] alienas perſone collegij ſeu vniuerſitatis ciuitatis Alex. iuriſditionis vel diſtrictus & ꝙ predicti cõe & homines de boſcho poſſint & eis licitũ ſit facere habere & tenere & manutenere ipſam vnam vel plures in flumine vrbe vbi & in qua parte voluerint & eis videbit ꝓ meliori [illegible] voluntatem vt melius & leuius poſſint habere capere vel ducere & [illegible] aquã p̄dictorum fluminum in eorum poderium & per ipſam poderium vſq; ad poderium [illegible] tali modo ꝙ a dicto poderio boſchi in antea [illegible] cuilibet perſone collegio [illegible] capere & capi facere aquã p̄dictam, & ipſam ducere & impune du[illegible] ſicut voluerit. Dũmodo [illegible] concordes cum p̄dictis cõi & hominibus boſchi, & de expenſis factis & faciendis per [illegible] occaſione p̄dicte ſeu plaſtrarum factarum ſeu faciendarum in p̄dictis [illegible] quocunque modo occaſione p̄dicte aque [illegible] habende & ducende [illegible] poderio boſchi & per ipſum poderium [illegible] & dari. Qui homines de boſcho ex vna parte, & alie [illegible] aquam capere & ducere voluerint ex altera vltra poderium boſchi debeant ſe [illegible] expenſis p̄dictis [illegible] & ſi non potuerint debeant ſtare de dictis expẽſis diffinitioni [illegible] ſententie quatuor bonorum hominum de Alex. vel diſtrictu eligendorum per [illegible] Capitaneum & Ancianos populi, & quatuor Rectores ſocietatis [illegible] qui nunc ſunt vel pro tempore fuerint, & omnia diffinita [illegible] & determinata ſeu ſententiata per p̄dictos quatuor attendere & obſeruare teneantur, & debeant [illegible] ſub pena librarum quinquaginta Terdon̄ pro qualibet parte non attendente, & [illegible] pro qualibet vice ſoluendarum in denariis [illegible] ſine aliqua cõpenſatione [illegible]. Medietas cuius [illegible] cõis Alex. & alia medietas [illegible] obſeruantis. Quod capitulum & omnia & ſingula que in ipſo continentur Poteſtas Alex. preſens, & [illegible] attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere teneatur preciſe & ſine tenore in perpetuum ſub pena librarum centum terdon de ſuo ſalario de quibus poſſit a quolibet de Alexan ſindicari libere & impune.

¶ De plaſtis non deuaſtandis factis per homines boſchi in vrba ⁊ in lemoro.

Item ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ nulla perſona collegium ſeu vniuerſitas ciuitatis Alexan. iuriſditionis vel diſtrictus nec aliunde non audeat vel preſumat [illegible] plaſtam ſeu plaſtas factas ſeu faciendas per cõmune, [illegible] in flumine vrbe vel lemori occaſione habende vel ducende aquã & homines [illegible] in eorum poderio boſchi, nec ipſam aquam deuiare nec accipere [illegible] quod dictam aquam ducant ſeu ducerent [illegible] facere aliquod impedimentum per quod dicta aqua deuiaretur vel impediretur ad eorum [illegible], & [illegible] collegij ſeu vniuerſitatis [illegible] per ipſum betale, & qui contrafecerit [illegible] condemnetur in libris centum Terdon̄. Et ſi fuerint [illegible] in libris [illegible] pro quolibet & qualibet vice, & pro quolibet dictorum caſuum [illegible] vigintiquinque pro quolibet & qualibet vice, & pro quolibet [illegible] ſine aliqua compenſatione [illegible] & alia & eſſe debeat cõis Alex. & [illegible] quarta pars ſit & eſſe debeat accuſatoris, & quilibet poſſit [illegible] datur, & ſi probatum fuerit per duos teſtes ad minus. Et ſi probari non poterit [illegible] poteſtas Alex. [illegible] in perpetuum facere ex ſuo officio [illegible] culpabiles de p̄dictis [illegible]. Quod capitulum & omnia & ſingula que in ipſo continentur poteſtas Alex. preſens & futurus attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere preciſe & ſine tenore in perpetuum, quod ſi non fecerit amittat [illegible] libras quinquaginta de ſuo ſalario. De quibus poſſit libere a quolibet ſindicari.

¶ De predicta aqua vrbe ⁊ lemori.

ITem cum ad tempus & ad cõplementum ſuper oĩbus pertinentibus ad predictam aquã [illegible] ducendã, & habẽdam, & ad pluſam ſeu pluſas factas & faciẽdas manutenendas & deffendendas, & ad betale ſeu conductum per quod predicta aqua duci debeat manutenendum ac etiã godiendũ intrandũ, & meliorandũ de predicta aqua tam in aquam [illegible] poſſeſſiones & terras que ad aquam poſſint ſeu poſſent de predicta [illegible] quo quo modo, vt melius, & leuius de die in diẽ ſuper pdictis prouideri poterit. Statutum & ordinatũ eſt, & firmatum, ꝙ dñs Poteſtas, Capitaneus, & Anciani populi & quatuor rectores ſocietatis Iuſtitie ciuitatis Alex. cum ſapientibus, & ſine [illegible] poteſtatem, & bayliam & auctoritatẽ ſtatuendi, prouidendi, & ordinandi circa pdicta ea oĩa que eis videbitur ꝑ meliori & maiori vtilitate. Et quicquid ſtatuerint, ordinauerint, & firmauerint valeat & teneat & attendatur & obſeruetur per poteſtatem Alex. [illegible] ſtatutum preciſum & ſine tenore. Ita ꝙ vſ ꝑ nũc habeatur & teneatur pro ſtatuto, & ponatur in libro ſtatutorum cõis Alex. Quod ſi poteſtas nõ obſeruauerit amittat libras quinquaginta de ſuo ſalario de quibus poſſit libere a quolibet ſindicari.

INCIPIT LIBER

QVINTVS DE REGISTRIS, ET DE GAZERIS EXPELLENDIS, ET DE PRIuilegijs eccleſiarum. Et alijs rebus pertinentibus ad Eccleſias, & pauperes mortuos.

HEC Et infra ſcripta capitula ſeu ordinamenta regiſtri ſint & fiant ad modum & formam [illegible] naper firmata & facta ſunt, & ordinamenta [illegible] regiſtrorum per ſapientes ad hoc ellectos, & ita ſeruetur in regiſtro futuro, [illegible] veteri ſeruetur ſicut in hoc ſtatuto ſcripta ſunt.

HEC ſunt ſtatuta & ordinamenta facta ſuper regiſtro [illegible] per oĩs homines & perſonas habitantes in ciuitate & burgis Alex. & diſtrictus, & alias perſonas vt in infraſcriptis capitulis cõtinetur. Que prius [illegible] per ſapientes a [illegible] de voluntate conſilij generalis Alex. [illegible] palacio [illegible] cõis Alex. in pleno & generali conſilio [illegible] confirmata & approbata [illegible] cõſilium gñale factum tempore [illegible] regiminis Domini [illegible] vicarij Alex. ſub anno Dñi Milleſimo Ducenteſimo ſeptuageſimo tertio Inditione prima die Iouis, XVI. Februarij.

¶ De compellẽdo omnes dare regiſtra, ⁊ de abſolutione vicarij ⁊ eius familie.

IN primis ſtatuerunt & ordinauerunt in concordia ſapiẽtes & [illegible], ꝙ omnes homines & perſone habitantes in ciuitate Alex. & burgis [illegible] ciuitatis & in locis burgis villis, caſtellis, & caſtris Alex. & terre Alex. & in iuriſdictione Alex. & diſtrictus [illegible] ciues ſiue nõ, ſiue habeant collegium nõ [illegible] regiſtrum ſiue nõ, [illegible] ſiue ſint comites, ſiue marchiones, ſiue ciues, ſiue [illegible] Alex. [illegible] Milleſimo Ducẽteſimo ſexageſimo ſexto. Et etiã quilibet alius dũmodo habeat emerit vel acquiſiuerit aliquas domos ſeu poſſeſſiones in Alex. vel diſtrictu teneatur & debeat oĩa ſua bona [illegible] in ſcriptis [illegible] ipſa bona in Alex. & etiã extra diſtrictum Alex. [illegible] in Alex. & diſtrictu Alex. ad terminũ inferius denotatũ. & ſecundum modum & formã inferius denotatã, & de ipſis eorum bonis teneatur & debeat quilibet de predictis ſoluere fodrum cõi Alex. Ita ꝙ poteſtas vel eius iudices vel eius familia ſeu iudex [illegible] Alex. vel diſtrictus Alex. [illegible] contra volentem [illegible] Ita ꝙ poteſtas Alex. & eius familia [illegible] ſtatuto facto vel faciẽdo obſtante vel obſtantibus, & ſi aliquod de predictis eſſet quod cõtra [illegible] ex certa ſcientia & per dictum dñm Poteſtatem, & totã eius familiam abſoluerunt.

¶ Vt clerici dent regiſtra.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ oẽs clerici Alex. debeant dare omnia ſua bona ꝓpria in ſcriptis ſecundũ modum & formã quo & qua Layci dare tenentur.

¶ Vt forenſes dent terras ſuas in ſcriptis.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ oẽs homines & pſone & vniuerſitates q̃ ſunt extra diſtrictu & iuriſdictione Alex. teneantur & debeant dare in ſcriptis oĩa bona q̃ habẽt in terra Alex. & diſtrictu & iuriſdictione ad modũ & terminũ inferius denotatum.

¶ Vt clerici eccleſiarum dent regiſtra, ⁊ comites fodra ſoluant.

ITem ſtatutum & ordinatũ eſt, ꝙ dñs Archidiaconus Alex. & oẽs eccleſie, hoſpitalia [illegible] & oĩ alie perſone & loca [illegible] Alex. & terre Alex. [illegible] ta habent in Alex. & terra & diſtrictu Alex. ſecundum ꝙ inferius denotatur. Et ſalua ſemper libertate eccleſie.

¶ De eodem.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes Comites & Ciues Alex. qui non conſueuerunt [illegible] cõi Alex. & omnes eccleſie, hoſpitalia, & domus religioſe [illegible] Alex. [illegible] a quinquaginta annis citra, ſalua ſemper libertate Eccleſie.

¶ De eodem.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ oẽs homines, comites & habitatores aliq ꝗ nõ [illegible] Alex. & terra Alex. [illegible] bona data & poſita in eorum regiſtris ſint acquiſita ab annis quinquaginta citra & de ipſis [illegible] omnibus teneant & debeant ſoluere fodra & dacita cõi Alex. ſalua ſemp libertate eccleſie.

¶ De termino dandi registra.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quelibet perſona teneatur & debeat dare in ſcriptis oīa ſua bona, dño Potestati Alex. & officialibus cōis Alex. ad hoc cōſtitutis vſq; ad mediū martiū ꝓxime futurę, hoc ſaluo ꝙ poteſtas ſi ſibi meli⁹ videbit, vel neceſſitas reqreret id poſſit ꝓrogare tantū quantū videbit cōſilio gñali Alex.

¶ De bannis & penis eorum qui non dederint registra.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quicunq; homo Alex. & terre Alex. habitator, & non habitator priuilegiatus eccleſia hoſpitale locus religioſus, & omnes alie perſone ſuperius denotate qui nō dabunt regiſtrū cōi Alc. ad terminū ordinatū ſecundū modum ordinatū per cōe Alex. ſint ipſo iure in banno ppetuali cōis Alex. & pinde in [illegible]. Et ipſo iure & facto deneget eis actio in agēdo & defendēdo in ciuili & in criminali cauſa & negocio ſiue agāt ſuo noie, ſiue alieno. Et ipſo iure & facto ſint infames, & cadant inſup ipſo iure ab omni iure honore & iuriſdictione, & quā ipſi haberent cōtra aliq̄ pſonam & ab omni honore & iuriſdictione quem vel quam ipſi haberent contra aliquam pſonam in aliqua re vel in aliqua perſona vel pſonas per aliquem modum. Et inſup quelibet perſona & vniuerſitas contra quam aliqs eorū haberet aliquod ius vel actus ſeu alicuius petitionis pretextū ipſo iure ſint liberi & abſoluti. Et inſuper bona predictorū omnia ſint publicata cōi Alex. de quibus omnibus habeat accuſator quelibet [illegible] tertie partis, & due partes remaneant in cōi Alex. Et pdictus accuſator ſiue delator perpetuo priuatus teneatur. Salua ſemper libertate Romane eccleſie.

¶ De penis tutorum qui non dederint registra ad terminum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omes & ſinguli tutores, curatores, & legitimi adminiſtratores qui iurauerunt tutellam ſiue curam, vel relicti eſſent in teſtamēto patris vel matris minorum vel ab auo, ſiue iurauerint ſiue non debeant dare in ſcriptis omnia bona illarum perſonarum quarum ſunt tutores curatores vel legitimi adminiſtratores. Et ſi non dederint incidant in penas ſuperius denotatas, & in quas incidunt illi qui non dederint bona ſua propria.

¶ De manifestandis bonis suis cuilibet psone in eorum registris.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes & ſinguli predicti teneantur & debeant dicere & manifeſtare in eorum ſcriptis omnia bona mobilia & immobilia quecūq; habent & habere debent [illegible] vel aliqs [illegible] in Alex. & terra Alex. & alibi vbicunq; ſint [illegible] omnia & ſingula eorum bona, & nomina & [illegible]. Et [illegible] & quantum [illegible] per ſe. [illegible] tam in rebus mobilibus [illegible] immobilibus [illegible] debentur. Et quantum eſt eis carum id quod habere debent vel ad eos pertinet [illegible] eccleſia loco hoſpitali & loco religioſo. Eo ſaluo ꝙ aliquis non teneatur nec debeat proponere in ſuo regiſtro. Laudes & iura laudum ſeu cābiorū q̄ & quas habet aduerſus aliquam ciuitatē ſeu cōmune conceſſum vel conceſſas per cōe Alex.

¶ De eodem.

Item ſtatutū eſt & ordinatū, ꝙ quilibet debeat denotare in ſuo regiſtro [illegible] habet in Monetis in denariis in auro in argento, & quolibet alio metallo, Blaua leguminibus, vino, lino, & linoſa, lignis, pannis, fuſtaneis rebus bombacino. Lana & quibuſlibet aliis rebus dūmodo quas [illegible], & ad eos ptinēt vel eis dabant realiter & pſonalit̄ ſpecificādo quālibet rē p ſe q̄ debeat extimari p extimatores ad hoc electos.

¶ De eodem.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, ꝙ quilibet debeat denotare in ſuo extimo omnes domos quas habet in ciuitate Alex. & Burgis que ſunt ꝓpe ciuitatem Alex. & domos quas habet in locis burgis & villis Alex. & terre Alex. & extra terram Alex. vbicunq; habeant.

¶ De eodem.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ quilibet debeat ponere in ſuo ſcripto oīa caſtra & domos quas habet in ipſis caſtris & honorē & iuriſdictionē caſtri & cuiuſlibet loci & cuiuſlibet domus p ſe de quibus fiat extimatio p extimatores ad hoc elligēdos videlicet cuiuſlibet domus p ſe, caſtri per ſe, iuriſdictionis & honoris per ſe.

¶ De possessionibus fictis & decimis certificandis in eorum registris, & de coherentijs apponendis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quilibet debeat nominare & ponere in ſcripto poſſeſſiones ſuas quas habet in aliquo loco vbicunq; ſint, ſiue in diſtrictu Alex. ſiue alibi dicendo in quot pecijs iacent ipſe poſſeſſiones & quanta eſt quelibet pecia, & debeat apponere ad minus duos coherentes & loci & territorium de Alex. vel de extra Alex. & contratam, & ſi non appoſuerit habeantur pro celatis ſcilicet ille pecie quib⁹ due coherentie non fuerint appoſite.

¶ De fictis in suo scripto manifestandis.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, ꝙ quelibet perſona denotare debeat in ſuo ſcripto omnia ficta, que habere debet & quantitatē ficti & nominando rem de qua ſibi fictum preſtatur & dicendo in quo loco iacent ipſe res vnde ipſum fictum datur, quod ſi non fecerit habeatur ipſum fictum pro celato.

¶ De pensionibus in suo scripto denotandis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quilibet debeat denotare & dicere in ſuo ſcripto omnes penſiones perpetuas quas habere debet p ſe & a quo eas habere debet, & [illegible] decima, & quelibet de [illegible] in aliquo loco, & a quibus [illegible] territoriū [illegible]. Quod ſi nō fecerit ſm modū pdictum & [illegible] penſiones & decima [illegible] habeant ipſa omnia in quibus ipſe modus ſeruatus nō fuerit pro celatis.

¶ De eodem.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ ſi aliquis debet recipere aliquod debitū ab aliqua vniuerſitate vel a cōi terre Alex. nō teneat noiare in ſuo extimo oēs & ſingulos ꝗ ſpecialiter ſunt [illegible] obligati ſed ſufficiat ſi ipſam vniuerſitatem nominauerit.

¶ De rebus nō apponendis in registris & de extimatione debiti cōis.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ aliqs nō teneat ponere in ſuo extimo nec alieno drapos de dorſo ſuo nec lectos, nec drapos d lecto nec d dorſo familie ſue, ſiue ad [illegible] nō intelligant [illegible] in ſuo extimo ponere teneat. Nec te[illegible] ponere in ſuo extimo [illegible] habeat & teneat ad vſum ſuū [illegible] de lecto & [illegible] honore cōis Alex. [illegible] ſoldis [illegible] libra, & de [illegible] habere debent a cōi [illegible] ſoluere de libra [illegible] ad modum de ſaleria ponantur ad modum de ſaleria.

De eodem.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, q eccleſie & hoſpitalia & loca religioſa nō teneant ponere in eorū extimo eccleſias nec domos eccleſiarū in quibus habitāt & q ſunt intra ſitū eccleſie de quibus nō cōſueuerunt habere penſionē. Nec libros eccleſie nec paramenta eccleſiarū. Nec ſacra vaſa eccleſiarū. Nec res immobiles quas ipſe eccleſie habent extra diſtrictum Alex. & iuriſdictionem.

De bannis illorum qui fecerunt alienationes in eccleſias vel clericos vel alios qui nō cōſueuerunt ſoluere fodra. Et de bānis eorū qui receperunt alienationes predictas.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, q quelibet pſona debeat ponere in ſuo ſcripto oia bona prout ſuperius & inferius eſt denotatum. Non obſtante eo q de ipſis bonis vel aliquibus eorū fecerit aliquā venditionē iuriſ ceſſionem inueſtiturā vel aliquā aliā alienationē, ſeu reſtitutione de aliquibus rebus vel iuribus a Milleſimo Ducenteſimo quinquageſimo citra. Nec de [illegible] vſq ad publicatione extimorum in aliquā eccleſiā, hoſpitale. Clericum vniuerſitatē, ſiue in aliquē aliū qui nō cōſueuit ſoluere fodrum pro cōi Alex. ſicut habitator. Et ſi celauerit ipſa bona vel ea nō nominauerit pro [illegible] & habeantur in omnibus & ſingulis, ac ſi nō eſſent alienata vel in aliū tranſlata. Et ois defenſio & exceptio & iuris deliberatio cōpetat debitori & emphiteote, & cuilibet alie pſone, q preſtationem aliquā dare tenebatur, ac ſi ipſa bona remanſiſſent in bonis alienantium. Et hoc capitulum vendicet ſibi locū niſi venditor vel alienator expreſſe nominauerit in ſuo ſcripto verū & iuſtiſſimū precium q habuerit vel habere debebat de pdictis rebus venditis & alienatis, q precium cognoſci debeat ſi eſt verū & iuſtum per officiales conſtitutos per poteſtatem Alex. Eo ſaluo q eccleſie & loca religioſa non teneāt nolare poſſeſſiones p ipſos venditas, & diſtractas a predicto tempore citra.

De eodem.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, q aliqua eccleſia locus religioſus, vniuerſitas, iudicus, ſiue aliquis alius qui nō cōſueuerit fodrū ſoluere cōi Alex. tanquam ciuis & habitator non poſſit emere nec recipere inueſtiturā nec permutationem, nec aliquo alio modo acquirere rem vel ius ab aliqua perſona que dare conſueuerit fodrum cōi Alex. vel ſoluere, & deinceps vſq ad publicationem regiſtrorum. Exceptis rebus neceſſariis ad eorū vſum tantum, & bouibus & beſtijs neceſſarijs ad laborerium terrarum. Et ſuper ille contractus factus taliter a Milleſimo.ccl. citra vel de cetero vſq ad publicationem regiſtrorum ipſo iure & facto ſit nullius valoris. Et nihilominus q ſic alienator ſiue dator teneatur dare fodrum cōi Alex. & alia facere pro cōi Alex. que faciebat de [illegible]. Et res alienata taliter ad datorem [illegible]. Et nihilominus [illegible] de [illegible] libra extimationis ipſius rei taliter alienate ſoldos duos comuni Alex. pro banno, Saluis omnibus alijs penis ſuperius declaratis.

De eodem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q ſi aliquis contra predicta fecerit, ſi fuerit eccleſia vel locus religioſus vel aliqua eccleſiaſtica perſona denegetur eius in perpetuum in agendo & defendendo. Donec ſoluerit cōi Alex. duplum valimenti rei acquiſite. Et ſi fuerit ſecularis perſona vltra predictas penas habeatur ipſo iure in perpetuum banno cōmunis Alex. ac ſi eſſet nominatus bannitus. De quo nō poſſit exire nec extrahi donec ſoluerit comuni Alex. duplum valimenti rei acquiſite. Et eiſdem bannis & penis ſubiaceant alienantes, & hoc capitulum vendicet ſibi locum niſi venditor & alienator expreſſe nominauerit in regiſtro ſuo verum & iuſtiſſimū pretium, quod habuerit vel habere debuerit & debeat de predictis rebus venditis vel alienatis, q precium cognoſci debeat ſi verū & iuſtum eſt per officiales ad hoc conſtitutos per poteſtatē Alex. Salua ſemper libertate eccleſie.

De extimatione fictorum.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q quilibet qui debet habere fictum, debeat ipſum fictū extimare in ſcripto ſuo modo & forma inferius denotata.

Primo ſextarium frumenti quod preſtatur omni Anno tempore pacis, & guerre	ſol.xx.terdon.
Item ſextarium frumenti ficti q preſtatur omni anno tēpore pacis tantū.	ſol.x.ter.
Item ſextaria cicerorū faxolorum & fabarum ficti q datur omni anno tempore pacis & guerre	ſol.xx.ter.
Item ſextarium cicerorum faxolorum & fabarum ficti quod datur omni anno tempore pacis tantum	ſol.x.ter.
Item ſextaria [illegible] ficti q datur omni anno tpe pacis & guerre	ſol.x.ter.
Item ſextarium milij ficti quod datur omni anno tempore pacis & guerre, & panici ſimiliter	ſol.x.ter.
Item ſextarium milij & panici ficti q dat omni anno tpe pacis tantum	ſol.vj ter.
Item ſextarium melice, & ſpelte ficti q dat omni anno	ſol.vij ter.
Item capo & gallina ficti q dat omni anno tpe pacis tantum	ſol.x ter.
Item carrum lignorum & raparum ficti quod datur omni anno tempore pacis & guerre	lib.iij.ter.
Item ſi tempore pacis tantum datur	lib.ij ter.
Item carrū feni ficti q dat omni anno tēpore pacis & guerre	lib.x.ter.
Item ſextarium vini ficti q datur omni anno	lib.iij.ter.
Item quilibet denarius ficti q preſtatur omni anno	lib.j.ter.
Item quelibet libra piperis ficti que preſtat omni anno	ſol.xxx.ter.
Item quelibet libra cere ficti que preſtatur omni anno	ſol.xx.ter.
Item quilibet anſer ficti que preſtatur omni anno	ſol.xv.ter.
Item quilibet agnus ficti qui preſtatur omni anno	ſol.xl.ter.

De penis eorum q minus extimauerint fictū quā ſuperius continetur.

Item ſi quis extimauerit aliquod fictum q habere debeat in minori quātitate quā ſuperius continetur [illegible] a ſex menſes poſt publicatione & aper[illegible] [illegible] preſtatur fictum a preſtatione [illegible] ſoluendo [illegible] in regiſtro ſuo, [illegible] pecunia ſoluendo [illegible] & conſignata & depoſita [illegible] ta ipſo iure ſit liberatus a preſtatione dicti ficti, & dns compellatur ſine iuris ſolemnitate [illegible] omnia inſtrumenta que habet de eo reddere [illegible] [illegible] minus [illegible] fictum extimetur [illegible] quantitatem [illegible] in poſſeſſionibus autē [illegible] extimatio in regiſtro domini qui habere debebat fictum [illegible] preſtationis & penſionis [illegible] & res ex qua fictum, pen[illegible] detrahatur dicta extimatio de regiſtro illius [illegible] ſiue vel preſtatio datur extimetur [illegible].

Qualiter debeat extimari fictum ſiue penſio quod vel que poteſt recuperari certo precio.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q quicunque habere debet aliquod fictum vel penſionem quod vel que per ſpecialem pactum recuperari poſſit certo precio teneatur & debeat in ſuo regiſtro nominare verum quantitatem precij pro qua dictum fictum ſiue pē[illegible] recuperari poſſit. Et ſi non nominauerit extimetur illud fictum tāquam perpetuum [illegible] & computetur in regiſtro illius qui debet habere fictum quantitas pro qua recuperari [illegible] poteſt. Et ſup [illegible] extimationis terrarũ & iuriũ de quibus preſtat fictũ ꝗ facta fuerit ꝑ extimatores cõis Alex. cõputet in extimo illius qui poteſt recuperare fictum.

¶ De poſſeſſionibus venditis datis regiſtris ⁊ de penis illoꝝ qui non manifeſtauerint venditiones predictas.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ datis ſcriptis regiſtri ſi qs poſtea vendiderit aliqd de poſſeſſionibus ſuis, & dñs Poteſtas & Iudex q̄ p̄erit regiſtro teneat poſſeſſionē [illegible] facere in regiſtro illius q eã emerit & pretiũ illius poſſeſſiõis ꝙ extimata fuerit in regiſtro faciat ſcribi venditores, & adiũgi in ſuo regiſtro poſſeſſionē [illegible] a regiſtro ipſius vẽditoris. Illud idẽ fiat & obſeruet, ſi qs poſſeſſiones ſuas alicui dederit in ſolutũ vel date fuerint in ſolutũ [illegible] ꝑ p̄tatem vł iudicẽ vel ſi ab ipſo poſſeſſione ꝑ ſententiã [illegible] vel alij cui poſſeſſiões ipſas, alie [illegible] pſone nõ ſolẽti fodrũ in Alex. & hoc nihil aliquo modo alienauerit. Eo ſaluo ꝙ ſi alienatio facta fuerit vel fiet de ſuis poſſeſſionibus alicui pſone nõ dãti fodrũ in Alex. hoc ideo nihil diminuat illi alienãti de ſuo regiſtro, & teneat [illegible] & [illegible] q acquiſiuerit & [illegible] ꝑ [illegible] officio regiſtri, vt ſ dicta [illegible] ciat ſcribi vt ſupra ſub pena ſoldorũ centũ ꝓ quolibet & qualibet vice.

¶ De Penis non manifeſtantium ficta vel decimas.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi qs [illegible] in ſuo extimo vel alieno fictũ ꝙ habere debeat ab aliquo vel aliqbus, ſiue eccleſia ſiue aliqua alia pſona vel vniuerſitas ꝙ fictum ei debeat in pecunia vel alia re & ipſum fictũ non noiauerit ipſo iure [illegible] ipſum fictũ & terrã & rem vnde fictũ p̄ſtabat. Et ille q cõſueuerat eſſe fictualis ipſo [illegible] ſit liberatus a preſtatiõe ficti, & [illegible] vnde fictum [illegible] per [illegible].

¶ De Penis non manifeſtantium decimas.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi qs cellauerit in ſuo regiſtro vel alieno decimã quã habere debeat in aliquo loco vel terra diſtrictus Alex. ſeu iuriſdictiõis Alex. [illegible] bi & ipſam decimã in ſuo extimo vel alieno nõ noiauerit, cadat ipſo iure ab i[illegible] ma & ab omni iure ipſius decime & decimatiõis. Saluo eo ꝙ aliquis nõ [illegible] [illegible] in ſuo extimo decimã [illegible] terra [illegible] qs [illegible] ſuo [illegible].

¶ De Extimatione decime.

ITẽ ſtatutũ & ordinatũ ẽ, ꝙ ſi qs i ſuo regiſtro vł alio ſe habere dixerit aliq̃ decimã [illegible] quo loco vel terra ab aliqua pſona vel aliqbus & ipſam decimã [illegible] quã quãtitatẽ extimauerit poſſit qlibet q dare tenet ſiue tenebit [illegible] ſuã terrã & poſſeſſionẽ a p̄ſtatione ipſius decime liberare [illegible] ſius quãtitatis q̄ qs ipſam decimã extimauerit & ipſo iure [illegible] & cõſignationẽ & depoſitionẽ ipſius eccleſie p̄cepto [illegible] ad eccleſias vel hoſpitale, vel ad aliq̃ aliã pſonã vel [illegible] tionẽ & depoſitionẽ ponere poſſit facere q decimã [illegible] ſtra fuerint publicata & aperta. Et nihilominus Iudices [illegible] per poteſtatem & cõe Alex. poſſint extimare [illegible] decimas que male fuerint extimate ad eorum liberam voluntatem.

¶ De Penis non manifeſtantium debitores ſuos.

ITẽ ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi [illegible] in ſuo regiſtro [illegible] bitorẽ ſuũ nõ noiauerit in [illegible] debitor & [illegible] ſtic vs ſiue laycus religioſus, ſiue [illegible] villa [illegible] pſona cadat ille creditor ipſo [illegible] debitor [illegible] & [illegible] tire, a debito liberatus [illegible] habeat locũ in debitis [illegible] ab eis q ſtant in iuriſdictiõe Alex. ꝗ debita cõtracta ſint a triginta annis retro, nec valeat hoc capitulũ in aliquo rebelli cõis Alex.

¶ Vt debitor poſſit ſoluere creditori ſolũmodo illud quod extimauerit creditor debitum ſibi carum eſſe.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi qs nominauerit in regiſtro ſuo vel alieno aliquẽ [illegible] debere certum debitum [illegible] vel hoſpitale. vel aliquã [illegible] q debet & illud extimauerit valere in minori q̃ntitate non poſſit creditor [illegible] quã extimauerit valere illud debitum infra ſex menſes [illegible] publicata cũ guerdono ꝙ curret a [illegible] & ſi dotũ infra ſex menſes ſoluerit creditori [illegible] quã titatem quam ipſe creditor dixerit ſibi debitum carum eſſe cum guerdono quod curriſſet [illegible] ſit ipſo iure a toto debito [illegible] creditor ipſi debitori ſuo [illegible] relaxationis, & pactum de no [illegible] ſoluendo debitore quartã partem cõi Alex. Si vero infra dictum tẽpus non obtulerit & conſignauerit creditori vt ſupra, ſit ſaluum ius ipſi creditori in toto debito.

¶ De Penis eorum qui dixerint ſe dare debere clericis vel eccleſijs vel alijs nõ ſoluentibus ſodra.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ [illegible] alicui perſone in ſuo extimo vel alieno [illegible] vel aliqd aliud [illegible] cui [illegible] pſone vndecunq ſit, niſi ille perſone tantum quantum cõſueuerunt & tenentur [illegible] Alex. de bonis ſuis [illegible] ſoluere debent ceteri ciues Alex. qui ſi ſunt ciues ad pactum. Et ſi quis ꝯfecerit tale debitum nõ deducatur de ſumma valentis extimi ſui, & inſuper teneatur ſoluere cõi Alex. pro pena de qualibet libra denarios tres.

¶ De eodem.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi qs dixerit in regiſtro ſuo debere aliquod debitũ ali [illegible] habere debere [illegible] creditorẽ nominauerit. Et inſuper ſoluat cõi Alex. ꝓ qualibet libra denarios tres.

¶ De Penis illorum qui dixerint ſe dare debere creditoribus ⁊ creditor non poſuerit ſe aliquid debere recipere.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi quis poſuerit in ſuo extimo vel alieno. Et dixerit [illegible] ſe debere dare alicui creditori ſuo priuſquã creditor dixerit ſe ab eo [illegible] & quarterium in [illegible] & debitor exoneretur in ſuo extimo [illegible] ſtatum in ſcripto ſi liquidum fuerit illi vel illis qui preerit regiſtro.

¶ Vt pro confeſſo ⁊ condemnato habeatur qui in regiſtro ſuo dixerit ſe debere alicui.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] ſe debere alicui pſone [illegible] regiſtra & ſoluat [illegible] cõi Alex. [illegible] habeatur ꝑ confeſſo ex condemnato & ſit ipſo iure condemnatus vſq; ad illam quantitatē quam eius creditor in ſuo regiſtro poſuerit ſibi dare debere, & ipſū debitum ſibi carū eſſe & non vltra & non poſſit debitor de q̃ntitate ipſa in extimo ſuo poſita peter̄ libellum nec petitionē in ſcriptis nec exemplū carte, nec exceptionē ꝑ aliquem modū ſed iudex ſiue conſul debeat dare creditori extimatores, & de bonis ipſius debitoris faciat ſolutionē eidē creditori vſq; ad ſatiſfationē debiti. & pſens capitulū locū habeat in [illegible] conditionibus & alijs dictis. & q creditor non poſſit conueniri ad eccleſiā & ꝑ poteſtas teneatur dare fortiam ipſi creditori ad ꝑdicta exequenda, & ponat in ſtatuto cōis Alex. & tam in regiſtro veteri quam in nouo.

¶ De Penis eorum qui celauerint ſocedum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q ſi quis celauerit in ſuo regiſtro vel alieno aliquod ſocedū q habeat vel habuerit hinc retro cum aliqua vniuerſitate vel ſingulari perſona eccleſia vel loco religioſo, & ipſum ſocedum nō nominauerit in aliquo ipſorum cadat ab omni iure & dominio ipſius ſocedi, & ſocedanus ſit ipſo iure a dicto ſocedo liberatus. Ita q nihil de rebus ſocedanarijs aliquid dare teneat illi qui ſocedū dedit, & illud celauit. Saluo eo q quarta pars debeat ſolui cōi Alex. de eo q lucratus fuerit.

¶ Quod liceat peti aliquid vltra quam ſocedum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q ſi quis nominauerit in ſuo regiſtro vel alieno aliquod ſocedum pñs vel preteritum & ipſum ſocedum, & iura ipſius ſocedi dixerit ſibi valere in aliqua quātitate, nō poſſit vſq; ad ſex menſes cōita poſtq̄ regiſtra fuerint aperta, & publicata petere nec exigere vltra illam quantitatē quam extimauerit ipſum ſocedum valere, & nō plus iuris habeat nec habere poſſit in dicto ſocedo vel ſocedano q̄ aſcenderet quantitas nominata. Saluo eo q pro ea parte quantitatis q̄ in extimo nominauerit habeat iura ſua & in fictibus poſt extimū percipiendum. Et ſocedanus poſtq̄ dixerit dño vel obtulerit conſignauerit & depoſuerit quantitatē partis extimauerit ſocedum infra ſex menſes predictos ipſo iure ſit a ſocedo liberatus Et cōpellatur dñs ſine aliqua iuris ſolēnitate reddere inſtrumētū ſocedi dicto ſocedano & ei facere cartā cōfeſſionis & finis, & pactum de non petendo ad ſui voluntatem.

¶ De Penis cellantium res depoſitas vel pignoraticias vel alias.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, q ſi quis cellauerit aliquā rem mobilem que ſit penes alium ſiue pignoratitiam ſiue depoſitā ſiue cōmodatam, vel aliquo alio modo ſit ipſo iure [illegible] penes quem erit. Et ille qui celauerit cadat a dominio & poſſeſſione illius rei celate ipſo iure ſit illius penes quē erit, ſi poſuerit in ſuo regiſtro. Alioquin medietas ſit cōis, & alia accuſatoris.

¶ De Arbitrio vicarij.

Item ſtatutum & ordinatum eſt q ſi quis celauerit rem mobilem, quā haberet manuuam penes ſe preter res mobiles ſuperius exceptas amittat rem celatā, & medietas ſit accuſatoris. Et alia medietas ſit cōis, & poteſtas teneat facere emere illi cuius erat res celata & dare pecuniam ipſi cōi & accuſatori.

¶ Quod poteſtas teneatur inquirere ſoceda celata.

Item ſtatutū & ordinatū eſt q dñs poteſtas & ille qui pro tpe regiſtro habeat libertatem, & arbitriū inquirendi res manuuas celatas, & ſoceda celata, & addere penā ſuper rebus manuuis, & ſocedis celatis vltra penas in inferiori capitulo denotatas.

¶ De Penis celantium res mobiles & immobiles.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q ſi quis celauerit in ſuo extimo vel alieno aliquā rem immobilē q̄ ab aliquo teneat & poſſideat ipſo iure cadat a dñio & poſſeſſione, & ab omni iure q haberet in ipſa re, & ſit dicta res celata illius penes quē erat ſi poſuerit in ſuo regiſtro alioquin medietas ſit cōis, & alia accuſatoris.

¶ De eodem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q ſi quis cellauerit in ſuo extimo vel alieno aliq̄ rem immobilem quam tenebat & poſſidebat vel alius pro eo ipſo iure cadat a dominio & poſſeſſione, & quocunq; iure quod haberet in ipſa re immobili celata & amittat ipſam rem celatam totam. & medietas ſit communis. & alia accuſatoris. & poteſtas teneatur facere emere illum cuius erat res celata. & dare pcium cōmuni & accuſatori.

¶ De eodem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q aliquis nō poſſit peter̄, nec habere debeat reſtitutionem ſeu emendam damni [illegible] de cetero ſibi dandum aliqua re quam celaſſet. & in ſuo extimo non poſuiſſet.

¶ Vt foreſes teneantur ſoluer̄ fodra de terris & poſſeſſionib⁹ q̄ ſunt in diſtrictu Alex.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q oēs pſone & vniuerſitates q̄ ſunt extra terrā Alex. & [illegible] tenent & debeant ſoluere fodra & facta cōi Alex. de terris & poſſeſſionib⁹ q̄ ſunt in terra & diſtrictu Alex. ſicut faciūt vicini Alex. Ita q detentatores earum teneātur & cogātur ſoluer̄ fodra, & facta cōi Alex. de [illegible] & redditibus earum rerum & poſſeſſionū.

¶ Vt predicte pene cadant in minores & curatores eorum.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q oēs & ſingule ꝑdicte pene cadāt in minores etate, & illud [illegible] emphiteoticis, decimationes & ſocedanis [illegible] minorum [illegible] emphiteoticis, decimanis, & ſocedanis aliarum pſonarum [illegible] & petitiōe in ſcriptis, & de plano ſine ſtrepitu, & ꝑdicte pene locū habeat [illegible] tutores, & curatores [illegible] nō.

¶ Vt dubia interpretentur contra proferentes.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q ſi quis appoſuerit aliquod dubiū in regiſtro ſuo, q illud dubium debeat interpretari & dari contra ipſum qui eum poſuit quia in eius poteſtate erat ponere clarum quod poſuit dubium.

¶ De Arbitrio Poteſtatis & eius officialium.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q poteſtas Alex. & eius officiales per ſe [illegible] & voluntatē [illegible] fraudes [illegible] ſemper penis in oībus & p oia ſuperius denotatis que nullo modo diminui poſſint.

¶ De eodem.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q poteſtas [illegible] aliqua ꝑſumptione aliqui [illegible] ꝑſumptiones iudicare poſſit, & pſumptiones intelligantur que placuerint iudicanti.

¶ De Terris menſurandis & officialibus conſtituendis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q [illegible] terre Alex. & totius diſtrictus [illegible] ad voluntatem dñi Poteſtatis & quā citius cōmode poterit ſecundum formam capituli inferius denotati.

¶ Quomodo poſſeſſiones ⁊ terre debeant menſurari.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas habeat liberã licentiam & poteſtatem conſtituendi iudices, notarios, mẽſuratores tam de Alex. q̃ nõ de Ale. & faciãt menſurari terras menſurandas qui inquirant maniua & foceda celata, qui concordent debita cum creditis, qui debeant omnia & ſingula ſuperius denotata ſine aliqua mora, & ꝓtectiõe exequi, & cõpellere ipſa poſſint ad eorũ liberã voluntatẽ, & qbus ſatisfiat de eorũ ſalario expenſaꝝ, & de hauere cõis & ſpecialiũ pſonarũ & eccleſiarũ & vniuerſitatum in ſecundum ꝙ poteſtas duxerit ordinatum.

¶ Si quis tenet aliquam poſſeſſionem alicuius debitoris.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi aliquis poſuerit in ſuo regiſtro poſſeſſionem ſuam quã videtur poſuiſſe ſeruitutem quam habet in ipſa poſſeſſiõe, & omnia alia iura, nec in aliquam penam capituli videatur incidiſſe.

¶ Vt res manifeſtate in regiſtro videanť poſita inſtrumẽta ⁊ iura ptinẽtia rei.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi aliqs tenet aliq̃ poſſeſſionẽ modo aliquo occaſione alicuius debitoris ſui & ipſam poſſeſſionem poſuerit in ſuo extimo videať poſuiſſe omnia inſtrumẽta & iura pertinentia rei que habet occaſione ipſius poſſeſſionis, & retinuit penes ſe, nec incidat in aliquam penam infraſcriptorũ capitulorum.

¶ Qđ aliquis debeat ponere ad extimũ vſqꝫ in quãtitatem ſoldorum quinqꝫ.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ aliquis non teneať ponere ad extimum ſuum vſqꝫ in quantitatẽ ſoldorũ qnqꝫ quos habere deberet ab aliquo.

¶ De Arbitrio poteſtatis ⁊ vt litera cuiuslibet capituli intelligatur ſicut iacet.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ oia capitula infraſcripta intelligant ſicut litera iacet. Et ſi q̃ dubia orirent ex ipſis debitis vel aliquo eoꝝ illud dubiũ interpreteť arbitrio poteſtatis Alex. & iudicis qui perit officio regiſtri in fauorem cõis Alex.

¶ De officialibus conſtituendis per dñm poteſtatem ſuper infraſcriptis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas teneať & debeat & poſſit eligere officiales de Alex. & de extra Alex. ad ſuam voluntatem, qui diligenter inquirant [illegible] poſſeſſiones & res que peruenerũt in Comites & Ciues Alex. & in eccleſias [illegible] & loca venerabilia a. x x. annis citra. Et qui officiales habeant poteſtatem [illegible] in [illegible] faciendi ſecundum ordinamentum & mandatum [illegible] ſcriptum dñi poteſtatis, & eiſdem officialibus ſatisfiat de eorum ſalario expenſis & de auere cõis Alex. ſecundum arbitrium predicti domini Poteſtatis.

¶ Vt extima eccleſiarũ deňť officialib⁹ ꝑ dñm archidiaconũ ad hoc cõſtitutis.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ extima eccleſiaꝝ hoſpitaliũ & domoꝝ religioſarũ deňť & dari debeãt officialibus q ſup hoc ordinabunť per dñm Archidiaconũ.

¶ Vt non danti regiſtrum denegetur ei actio ⁊ deffenſio.

ITẽ ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ q̃libet [illegible] cãm ab vno anno citra ꝙ nõ dabit regiſtrũ cõi Ale. dnegeť ei actio & deffenſio ſicut dnegeť illi a quo cauſam habuerit.

¶ Vt omnes habitantes ſimul deňt vnũ regiſtrũ ⁊ de penis contrafaciẽtiũ.

ITem ſtatutũ & ordinatum eſt, ꝙ maritus & vxor, pr & filius, mater & filij, [illegible] lritici vel alij deſcendentes [illegible] in ſua poteſtate & emancipati conſanguinei [illegible] germani, barbani nepotes, & quilibet ſimul habitantes vel qui ſimul habitauerũt ab vno

anno citra teneãtur dare regiſtrum omnium ſuorum bonorum ſimul & non diuiſim ſimul in vna pelle ſiue pellibus ſimul cõnexis ſiue quarte[illegible] ſimul ſe tenentibus non ob ſtantibus aliqua diuiſione ſiue emãcipatione in quo regiſtro [illegible] & exprimatur id quod eſt cõmune inter eos & id quod eſt [illegible] & quod debetur eiſdem cõmuniter & cuilibet eoꝝ. Ita ꝙ de omnibus [illegible] fiat vna ſumma tantum. & ſumma cuiuſlibet ꝓdictorũ [illegible] ad hoc ꝙ poſſit determinari [illegible] ad vnam ſummam, ad hoc [illegible] Alex. melius inde ſeruiri poſſit in equis & armis & alijs neceſſarijs. Et ſi [illegible] ab vno anno citra aliter datum habeatur pro non dato, & eodem modo puniatur ac ſi nõ dediſſent regiſtrum. Saluo eo ꝙ ſi aliquis de predictis nollet dare regiſtrum [illegible] cũ quibus habitaret, vel ab vno anno [illegible] perſonis ſuperius nominatis, & non ille qui ſimul [illegible] dare voluerit, & [illegible] Alex. vel ei⁹ Iudici, & inde fecerit fieri inſtrumentum [illegible] dare regiſtrum ſimul & nõ diuiſim, & ꝙ per [illegible] regiſtrum [illegible] habeant locum [illegible] ſuperius denotatis [illegible] habentibus bona data in ſolutum pro dote ſua.

¶ De penis non ponentium credita vel male ponentium.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ ſi aliquis debet habere blauã a debitoribus ſuis, [illegible] Sed [illegible] debitis. Et ſi non poſuerit vt ſupra dictum [illegible] capitulum [illegible] in ſuo regiſtro [illegible].

¶ De ſpecificandis rebus per ſe.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ q̃libet debeat dicere & denotare in ſuo ſcripto oẽs [illegible] iura ſibi [illegible].

¶ De menſurationibus terrarum veteris regiſtri firmis tenendis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes menſurationes terrarum, & poſſeſſionum [illegible] cõi Alex. [illegible] vero alie terre & diſtrictus & iuriſdictionis Ale. q̃ tunc nõ fuerũt menſurate [illegible] & poſſeſſionibus detrahatur.

¶ De Penis allegantium contra intellectum ſtatuti.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ nullus iudex nullus laycus nullus clericus nulla alia pſona debeat [illegible] capitulorum coram [illegible] ſibi fuerit manifeſtatum.

¶ Quod ſupradicta ſcripta in vltima die termini intelligantur eſſe data.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ ſcripta ſupradicta quocũq; die data fuerint, intelligantur e data vltima die termini.

¶ De eis qui nõ dederint regiſtrum in illo quarterio quo in alia vice.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ qlibet ciuis Alex. & qlibet pſona debeat dare ſcripta ſui regiſtri & ipſum facerẽ poni in illo qrterio in quo alias dedit regiſtrũ ſuũ [illegible] in ex[illegible] conſueuit ipſe vel ſui anteceſſores & nõ in alio qrterio, & ſi contra feci[illegible]rit nihilominus ad ipſum qrterium reducat᷑. & ꝓ ipſo qrterio ſoluere teneatur.

¶ De penis celantium poſſeſſiones ſitas extra diſtrictum Alex.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona Alex. vel diſtrictus celauerit [illegible] poſſeſſionem quam habet extra Alex. [illegible] ipſam rem celatam vel tantum de eo ꝙ habet in poderio Alexan. quantum illa res celata valet. Et ſit tertia pars accuſanti. Et aliæ [illegible] partes perueniant & peruenire debeant in cõe.

¶ Vt creditor poſſit petere integrum debitum quod minus extimauerit ſex menſibus.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona de Alex. vel diſtrictu contractum fecerit cum aliqua perſona collegio vel vniuerſitate ad blauam. & ipſe creditor poſuerit in ſuo regiſtro ſe debere vel velle habere certam quãtitatem [illegible] [illegible] vel obtulerit [illegible] blauam poſitam vel poſitos in ſcripto ipſius creditoris.

¶ De Penis mutantium qualitatem poſſeſſionum & minorem quantitatem ponentium.

ITem ſtatutum & ordinatum [illegible] habere taſciam in aliquo loco vel glareã, vel ſmotum, vel zerbum, vel paſcuum, vel [illegible] [illegible] boribus, Intelligatur tantam fraudem commiſiſſe in quantum minus [illegible] iſſet ſi non dediſſet raſſicium, vel ſmotum, vel glaream vel paſcuum, vel zerbum, [illegible] te & contrata.

¶ De eodem.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] certam quantitatem [illegible] bonitate agri & loci, vtrum fuerit fraus vel ne.

¶ De Arbitrio poteſtatis & Iudicis preſidentis officio regiſtri & de condemnationibus exigendis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] fuerit regiſtro inquirãt & inquirere debeãt & cognoſcãt & inqrere & cognoſcere poſſint ipſi & quilibet ipſorum [illegible] fraudibus comiſſis ab illis & minus bene [illegible] teſtauerit bona ſua in ſcriptis ſiue in [illegible] plenã liberã ptãtem & bauliã, & iuriſdictionẽ & arbitriũ, & merũ imperiũ in inquirẽdo & cognoſcẽdo ꝑdictas fraudes [illegible] imponendo penes banna [illegible] [illegible] modos vt eis & cuilibet ipſorum videbit᷑ ad ſuã volũtatẽ

Et qualecunq; predicti dñi Poteſtas & Iudex ſeu quilibet ipſorum dixerint pronunciaue[illegible] vel minus bene factum in ꝑdictis vel circa predi[illegible] [illegible] penas & multas, & banna [illegible] [illegible] tenea[illegible] ipſi & quilibet eorum excutere & exigere [illegible] ad ſui voluntatem [illegible] cõputandum a die cõdemnationis, & teneatur & debeant ipſi & quilibet eorum infra octo dies poſtq; videbit᷑ eis ſeu alicui eorum aliquẽ cõmiſiſſe fraudem vel aliquid minus bene [illegible] & circa ꝑdicta cõdemnare & excutere & exigere [illegible].

¶ De penis emẽtiũ & mutantium facto regiſtro de eo quod non poſuerunt in regiſtro.

ITem ſtatutum ordinatum & reformatũ eſt per conſilium [illegible] per ꝑdictum [illegible] Alex. [illegible] quod nõ [illegible] pro pena [illegible] & teneat [illegible] patu [illegible].

¶ Quod ſtatuta ſupraſcripta & reformationes obſeruentur.

QVE quidem omnia ſupraſcripta ſtatuta & ordinamenta & reformationes conſilij intelligantur & ſint, & intelligi debeãt ſalua ſemper libertate ſacre ſancte matris eccleſie. Et conuentionibus, & [illegible] Dñm Carolum Illuſtrem Regem Sicilie, & cõmune Alex.

¶ De ſindico per cõe faciendo.

ITem ſtatutum eſt, [illegible] Alex. [illegible] ſtatutis & decretis ciuitatis Alex.

¶ De grecis expellendis.

INnocentius Ep̃s Seruus Seruorum Dei [illegible] Poteſtatibus [illegible] [illegible] & fidelibus [illegible] fidei defenſoribus.

Et acta [illegible] gentia obſeruanda, que ſeriatim inferius continetur. Quocirca vniuerſitati veſtre per apoſtolica ſcripta mandamus quatenus conſtitutiones ſingule conſcribi in veſtris capitularibus facientes, nullis inde temporibus abolendas ſecundum eas contra cõe hereſim ſe aduerſus habeant ſanctam eccleſiã excolentẽ ſine aliqua omiſſione procedere. Alioquin dilectis filijs inquiſitoribus heretice prauitatis ordinis predicatorum, & minorum & eorũ ſinguli domus noſtris literis in mandatis & ſingulos [illegible] per excomunicationem in perſonas interdictum in terra appellatione remota compellatur. Conſtitutiones autem ſunt hec.

De eodem.

Statuimus ꝙ poteſtas ſeu rector qui ciuitati preeſt vel loco alij aut preſens, aut pro tempore fuerit in Italia iuret preciſe ac ſine tenore aliquo attendere & inuiolabiliter conſeruare & facere ab omnibus obſeruari toto tpe ſui regiminis, tam in ciuitate vel loco ſui regiminis q̃ in terris ſue iuriſdictioni ſubiectis, oẽs & ſingulas tam inferius annotatas q̃ alias conſtitutiones & leges tam canonicas q̃ ciuiles editas contra hereticã prauitatẽ & ſuper ipſis obſeruandis recipiant a quolibet ſibi in poteſtaria vel regimine ſuccedẽti iuramenta. Que qui preſtare noluerint nullã penitus habeant firmitatẽ. Nec ullus teneať aut debeat ſequi eos, Etiam ſi de ſequella preſtanda eis exhibuerit iuramentum. Quod ſi poteſtas vel rector aliquis hec omnia & ſingula ſeruare noluerit vel neglexerit preter notam periurij & perpetue infamie Ducentarum Marcharũ penam incurrat. Que irremabiliter exigantur ab eo, & in vtilitatem cõis cui preeſt integre conuertanť. Et nihilominus pꝫiurus & infamis, & tanq̃ hereticoꝝ fautor de fide ſuſpectus officio ſui regiminis ac honore ſpolieť, ne vlterius poteſtas ſeu rector habeať in aliquo de cetero ad aliquã dignitatẽ vel officio publico nullatenus aſſumať.

De hereticis per quancũq; perſonam capiendis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas vel rector cuiuſlibet ciuitatis vel loci ſupponat tanq̃ pro maleficio oẽs hereticos vtriuſq; ſexus quocunq; noĩe cenſeantur, & teneať bannum hmõi a ſuis predeceſſoribus poſitũ confirmare precipiant, Quod nullus hereticus aliquo loco vel heretica de cetero habitent vel moreanť aut ſubſiſtant in ciuitate aliquo loco iuriſdictiõis aut diſtrictus eiuſdem. Et quicũq; ipſum vel ipſam inuenerit libere capiat, & capeř poſſit impune. Et oẽs res ipſius vel ipſoꝝ eis liceat auferre que ſint auferẽtiũ pleno iure non auferentes huiuſmodi officio ſui cõſtituti. Quoq; poteſtas ſeu rector infra tertiũ diem poſt introitũ ſui regiminis duodecim viros probos & catholicos, & duos notarios ſeruitores vel totquot fuerint neceſſarij inſtituere teneať, [illegible] & duos fratres predicatores & duos minores ad hoc cũ ſuis prioribus ſiue conuentus ibi fuerint eorundem ordinum [illegible] debeant hereticos capere & eorũ bona [illegible] procurare hec tã in ciuitate q̃ in tota eius iuriſdictione atq; diſtrictu plenarie adimpleri, & ducere eos & duci facere in poteſtatẽ dioceſani vel eius vicarij ſeu inquiſitorum. Teneatur autẽ poteſtas ſeu rector quilibet in expenſis cõis cui preeſt duci facere eoſdem hereticos ita captos quocunq; dioceſanus vel eius vicarius ſeu inquiſitores predicti [illegible] iuriſdictione vel diſtrictu dioceſani epi ſeu ciuitatis vel loci voluerint eos duci, [illegible] admiſſa, ibi duo vel tres ſeu plures preſentes fuerint ex eiſdem. Porro cum officiales huiuſmodi eliganť iurẽt hec omnia fideliter & pꝓ poſſe ac ſuper his merã dicere veritatem. [illegible] Duodecim q̃ ſeruitores & notarij pretaxati ſimul vel diuiſim plenariam [illegible] ſub pena & banno que ad officium ſuum pertinet habeať poteſtatem. Poteſtas autẽ vel

rector, teneatur habere firma & rata omnia precepta que occaſione [illegible] fecerint [illegible] loci ꝑ officio exequẽndo vnicuiq; ꝑ quolibet vice & denarios Imperiales. xviij. in pecunia [illegible] occupauerunt, & mulctarũ ad quas [illegible] capere vel ſpoliare aut inquirere ſeu domũ vel locũ aut additũ ali[illegible] Imperato[illegible] Teneať poteſtas ſeu rector quilibet oẽs hereticos vel hereticas [illegible] ſub expenſis cõis loci ſui cui preeſt per viros catho[illegible] ſoli detineať ſeorſum a [illegible] examinatione de ipſis, Et coꝝ hereſi facienda damnatos vero [illegible] vel eius vicarium [illegible] Inquiſitores predictos. Poteſtas vel rector vel eius nūcius ſpecialis eos ſibi relictos recipiat illatim vel infra quinq; dies ad minus circa eos cōſtitutiones cōtra tales editas ſeruaturus teneaſ p̄terea poteſtas ſeu rector hereticos quos captos habuerit cogere circa mēbri diminutionē tam q̄ veri latrones homicidas anima[illegible], & fures Sacramentoꝝ Dei, & fidei Chriſtiane errores ſuos expreſſe fateri, & accuſare alios hereticos quos ſciunt & bona eoꝝ & credētes & receptores, & deffenſores eoꝝ ſicut cogūſ fures & latrones reꝝ tēporaliū accuſare ſuos cōplices & fateri mal[illegible] fecerūt. Domus autē in qua repertus fuerit aliqs hereticus vl' heretica, ſine vlla ſpe[illegible]ficandi funditus deſtruaſ, niſi domus dñi ibidem p̄curauerit reperiri, & ſi dñs illius domus alias domos habuerit cōtiguas illi domui oēs ille domus ſimiliter deſtruanſ & bona illa q̄ fuerint inuenta in illa domo & in domibus illi adherentibus publicenſ, & fiāt auferētiū [illegible] ſufferētes fuerint in officio cōſtituti, & inſup [illegible] domus [illegible] ppetue q̄ incurrat cōponat cōi ciuitatis vel loci libras quinquaginta Imperialiū in pecunia numerata q̄ ſi nō ſoluerit in ppetuo carcere detrudaſ. Burgus autē ille in quo heretici capti fuerint vel inuenti componant cōi ciuitatis in pecunia numerata, niſi infra tertiū diem receptores ipſoꝝ captos p̄ſentauerint [illegible] vero [illegible] fuerit dare alicui heretico vel heretice cōſilium vel auxiliū ſeu fauorē p̄ter aliam penā ſuperius vel inferius p̄taxatam ex nūc ipſo iure in perpetuum ſit factus infamis, nec ad publica officia ſeu cōſilia vel ad elligendos aliquos huiuſmodi nec ad teſtimonium admittaſ [illegible] ſit etiā inteſtabilis vt nec teſtamēti liberam habeat factionē nec ad hereditatis ſucceſſionem accedat. Nullus p̄terea ei ſup [illegible] negocio ipſe aliquid rūdere cogatur. q̄ ſi iudex extiterit ſententia eius nulli[illegible] habeat nec obtineat firmitatem, nec cauſe alique ad eius audientiā preferantur. Si fuerit aduocatus eius patrocinium nullatenus admittatur. Si tabellio inſtrumenta confecta per ipſum nullius penitus ſint momēti. Credentes quoq; erroribus hereticoꝝ, tanq̄ heretici puniātur. Teneaſ poteſtas ſeu rector inſuper noīa viroꝝ omniū [illegible] de hereſi [illegible] vel [illegible] libellis vnius tenoris facere annotari, quoꝝ vnū cōe ciuitatis vel loci habeat, & aliū Dioceſanus & tertium fratres predicatores, & quartum fratres minores, & ipſorum noīa [illegible] in anno in concione publica ſolemniter [illegible] teneatur quoq; poteſtas ſeu rector filios & nepotes hereticoꝝ & receptorū deffenſorum & fautorū eorum diligenter inueſtigare eoſq; ad aliquod officiū ſeu cōſiliū nullatenus admittere in futurum. Teneatur p̄terea poteſtas ſeu rector vnum de aſſeſſoribus ſuis quē elegerit Dioceſanus [illegible] Apoſtolica [illegible] rum vel aliquos occulta conuenticula celebrantes, ſeu a cōi conuerſatione fidelium vita & moribus [illegible] vel credentes aut deffenſores, ſeu receptores [illegible] hereticorū [illegible] Inquiſitoribus [illegible] leges [illegible] Friderici tunc Imperatoris [illegible] tenea[illegible] inſup poteſtas ſeu rector in deſtructione domorū & condemnationibus faciendis & in [illegible] decem dies [illegible] hec omnia [illegible] & cōdemnationes [illegible] menſes exigere, & [illegible]re illas ſicut inferius continetur, & omnes q̄ ſoluere nō poterunt bāno maleficii ſupponere, & donec [illegible] in carcere [illegible]. Alioquin pro hiis omnibus & ſingulis [illegible] dicentur. Sicut inferius continetur. & inſuper teneatur vnum de aſſeſſoribus ſuis quocunq; Dioceſanus vel eius vicarius, & dicti inquiſitores hereticorum voluerint ad hec [illegible] viſum fuerit opportunum [illegible] valeant relaxari. Teneatur inſuper poteſtas ſeu rector oīa bona hereticoꝝ & receptorū eoꝝ q̄ per dictos

officiales fuerint occupata ſeu inuenta cōdemnationes p̄ hiis exa[illegible] talimo[illegible] re vel mutare ſine auctoritate ſedis apoſtolice ſpeciali poteſtas ſeu rector qui p̄ tēpore [illegible] cultate. Non obſtantibus [illegible] cōſilii vel alterius cuiuſlibet a ſindicatione fuerint ab[illegible] recitari. Et etiā in aliis locis extra ciuitatē ſuā vel locū ſicut dioceſano ſeu inq[illegible] ſit in ſtatutis cōis cuiuſlibet ciuitatis vel loci. Sm̄ apud dioceſanū. Tertiū apud fratres p̄dicatores. Quartū apud fratres minores [illegible] poſſit p̄ falſarios in aliquo violari. Datū Aſſ. xij. Kal. Iunij Pontificatus nr̄i anno vndecimo.

De eodem.

INnocentius Ep̄s ſeruus ſeruoꝝ Dei, vniuerſis ep̄is fidelibus ſalutē, & apo[illegible] hereticos iudicamus.

De eiſdem.

ITem receptores & fautores hereticorū excōicationis ſententie decreuimus ſubiacere. Firmiter ſtatuētes vt ſi poſtq̄ quilibet talium fuerit aūt excōicatione notatus a [illegible] ſit & inteſtabilis, vt nec teſtamēti factionē habeat nec ad hereditatis ſucceſſionē [illegible] fuerit ab omni officio & beneficio deponatur. Si qui autē tales postq̄ ab ecclesia fuerint [illegible] excōis sententia percellant alias animaduersione debita puniendi. Qui autē in veteri fuerint sola suspitione notabiles nisi iuxta cōsiderationē suspitionis qualitatē. Que psone ppriā innocentiā cōgrua purgatione mōstrauerint Anathematis gladio feriant, & vsq; ad satisfactionē cōdignam ab omnibus euitent. Ita q̄ si p annum in excōicatione pseuerauerint extunc velut heretici cōdemnent. Itē pclamationes aut appellationes huiusmodi psonarū minime audiant. Item iudices aduocati notarij nulli eorū officiū suū impendāt. Alioquin suo priuent officio ad q̄ nunq̄ restituant absq; indulto sedis aplice speciali. Itē quicūq; tales psumpserint ecclesiastice tradere sepulture vt ad satisfactionem idoneā excōis sententie nouerint subiacere. Nec absolutionis bñficiū mereant nisi ppriis manibus pp̄lice extumulent, & pijciant huiusmodi corpora dampnatorū, & locus ppetuo careat sepultura. Itē firmiter inhibemus vnicuiq; Layco publice vel priuatim de fide catholica disputare q vero cōtrafecerint excōis laqueo innodent. Itē si qs hereticos sciuerit vel aliquos occulta cōuenticula celebrātes seu a cōi cōuersatione fideliū vita & moribus dissidentes eos studeant in hac re cōfessori suo vel alij p quē credat ad prelati sui & inq̄sitorū heretice prauitatis notitiā puenire, alioquin excōicationis sententia pcellant, heretici autē & receptores deffensores & fautores eorū ipsorūq; filij vsq; ad secundā generationē ad nullū ecclesiasticū bñficiū seu officiū admittant. Quod si secus actum fuerit decernimus irritum & inane. Nos vero cū pdictos & quoscunq; viros ecclesiasticos, qui ad [illegible] huiusmodi pestilentiū psonarū dignitates psonatus & quecunq; alia ecclesiastica bñficia sunt adepti ex nunc priuamus taliter acq̄sitis. Volentes vt tales & habitis ppetuo careant & ad alia vel similia nequaq̄ in posterū admittant. Illorū autē filiorū emancipationem huiusmodi nullius esse momēti volumus quorū parentes post emancipationē huiusmodi ad nimiū suspitionis heretice a via declinasse constituunt veritatis, Datū Anagnie. xvj. Kal. Iulij, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

ℭ De eisdem.

INnocentius Eps seruus seruorū Dei, Dilectis filijs fratribus ordinum predicatorū inquisitoribus heretice prauitatis in puintia Lombardie salutē & apostolicā bñdictionē. Cum in cōstitutionibus nup a vobis cōtra hereticos pmulgatis inter alia contineri dicatur expresse in quadam ipsarum vt domus in qua hereticus vel heretica inuentus fuerit & ei cōtigue si fuerint eiusdē dñi sine spe reparationis funditus destruant nos petitionis vestre certificari [illegible] quid sit de turribus in casu huiusmodi obseruandum. Ad q̄ breuiter respondemus, q̄ nre intētionis extitit & existit & in eo casu idem in turribus & in domibus fideliter obseruetur. Lignamina vero & lapides, & tegulas domorū & turriū q̄ taliter destructe fuerint [illegible] decernimus quod res ipsas [illegible] in cōstitutionib' antedictis Dat. Anagnie. vij. Kal. Augu. Pōtificat' nrī anno xi.

ℭ De eisdem.

INnocentius Eps seruus seruorū Dei, Dilectis Potestatibus Consilijs & Cōmunitatibus ciuitatū aliorūq; locorū Italie salutē & apostolicā benedictionē. Cū aduersus hereticā prauitatē, quōdā Federicus Romanoꝝ Imperator pmulgauerit quasdā leges per quas nō parū cōpesci poterit pestis illa. Nos illa volentes ad robur fidei inuiolabiliter obseruari, vniuersitati vestre per apostolica scripta mandamus. Quatenus eas quarū tenores vobis mittimus insertos presentibus faciatis sigillari in vestris capitularibus a notari contra hereticos secte cuiuslibet scdm eas ex acta diligentia pcedatis. Alioquin. Dilectis filijs fratribus Inquisitoribus heretice prauitatis ordinis predicatorum vel minorum ac eorum singulis nr̄is lr̄is iniungimus vt vos ad id per excōicationem in personas & interdictum [illegible] appellatione remota cōpellāt. Tenores autē ipsarū legum sunt hij. Federicus Dei gratia Romanorū Imperator & semp Augustus Hierusalem & Sicilie Rex. Dilectis principibus suis & venerabilibus Archiepiscopis & Epis,

alijsq; prelatis ecclesiarū, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Potestatibus, Scultetis, Burgrauijs, Aduocatis, ministralibus, et ceteris p totū Impiū cōstitutis presentes litteras inspecturis fidelibus suis gratiā suam & oē bonū. Commissi nobis celitus cura regiminis Imperialis [illegible] dignitatis materialē q̄ gladium [illegible] aduersus hostes fidei & in exterminium heretice prauitatis [illegible] contra Deū & ecclesiam insurgentes, tanq̄ maternum vterū [illegible] morbus grauior [illegible]. Statuimus itaq; [illegible] vt heretici quocūq; noīe cēseant vbicūq; p Impium [illegible] damnati ab ecclesia & seculari iudicio assignati ad animaduersionē debitā puniantur [illegible] in perpetuo carcere [illegible]. Preterea [illegible] inquisitores p apostolicā sedē datos, & alios orthodoxe fidei zelatores [illegible] capere [illegible]. Donec p censurā ecclesiasticā damnati [illegible] morte puniant [illegible]. Simili quoq; pena [illegible] Maxime cū [illegible]

[illegible]

[illegible] culpabilis appareat. Dat. Padue. xxij. Febr. xij. indictione. [illegible]

❡De eiſdem.

IN conſutilem tunicam Dei no[illegible] diſſuere conantur heretici & vocabuli vicio ſeruientes [illegible] quod ſignificatione diuiſionis enunciat in ipſius inconſutilis [illegible] nituntur inducere ſecretionem. Et oues a Petri cuſtodia cui paſcende a bono ſunt credite ſegregate, hij ſunt lupi rapaces intrinſecus eo vſq; manſuetudinem procedentes [illegible]. Hij ſunt Angeli [illegible]. Hij ſunt [illegible] a patre nequitie & fraudis vel auctore ad ſimplices animas [illegible]. Hij colubri qui columbas decipiunt. Hij ſunt ſerpentes qui latenter videntur

Et ſub mellis dulcedine virus euomere vt vite cibum miniſtrare ſe ſimulent, a cauda fuerint in mortis ſpeculum velut quodam durißimum venenum inmiſcent eorum ſecte veteribus vel ne in publicum prodeant non ſunt notate nominibus vel quod forte eſt nefandius non contempte ait vel arbitrio . . . vel a neſtore neſtoriam aut ſimilibus ſimiles nuncupentur. Sed in exemplum martirum qui pro fide catholica martiria ſubierunt paterenos ſe nominantis eterne ſub vno contextu nequitie inſimul tres oſtendunt Deum, videlicet proximos & ſeipſos. Deū dū dei fidem & filium non agnoſcunt decipiunt. Proximos dum ipſi ſub ſpecie Spiritualis alimonie, heretice prauitatis oblectamenta miniſtrant. Crudelius in ſeipſos etiam ſeuiūt. Dum poſt animarum diſpendium corpora deniq; ſiue mortis illecebris, quam per agnitionem veram, & ve[illegible] exēplo. Contra tales [illegible] Deo & [illegible] continentes non poſſumus [illegible] motus quin [illegible] in eos gladium exeramus. Tanto ipſo Inſtantius proſequentes quanto meram deuotionem domine dolus diuine fidei Chriſtiane Romanam eccleſiam que caput eccleſiarū [illegible]. Adeo q; [illegible] preſertim a partibus Lombardie in quibus pro certo [illegible] nequitiam latius abundare. Iamq; vſq; ad regimen noſtrum Sicilie ſue perfidie riuos deriuarunt quod acerbißimum reputantes. Statuimus in primis vt crimen heretice [illegible] & cuiuslibet quocunq; nomine cenſeantur ſectatores veteribus le[illegible] indictum inter crimina publica numerentur. Imo crimen leſe maieſtatis [illegible] quauis Iudicis Poteſtate alterum alteri non excellat. Nam ſicut per [illegible]lionis crimine perſonas adimit damnatorum, & bonā damnat poſt obitum [illegible] deffunctorum de predicto crimine quoad [illegible] nomina [illegible] volumus obſeruari & ipſorum nequitiam qui quia Dominum non [illegible] brisambulant detegatur & nomine etiam differentie inueſtiga[illegible] huiuſmodi ſcelerum patratores, & per officiales noſtros ſicut [illegible] Deum lucis. Sed [illegible] perſeuerent preſentis noſtre [illegible] hereticos quocunq; nomine cenſeantur [illegible] vnde in conſpectu hominum comburantur [illegible]. Nec dolemus quod in hoc ipſorum ſatisfacimus voluntati ex quo penam ſolummodo nec fructum alium conſequuntur erroris apud nos [illegible] conuertemus. Datum Padue. XXII. Februarij. Duodecima indictione.

De predictis poſtquam fuerint deprehenſi redire voluerint ad agendam penitentiam condignam in perpetuo carcere detrudantur. Credentes autem eorum hereticos ſimiliter iudicamus. Item receptores & fautores & deffenſores eorum hereticorum excōicationis ſententie decernimus ſubiacere firmiter ſtatuentes, vt ſi poſtq; [illegible] fuerit ex cōmuni notatus & ſua ſemp hoc non curauerit preſumptione ceſſare ipſo iure [illegible] quocunq; negocio [illegible] reſpondere cogantur. [illegible] nullam obtineat firmitatem nec cauſe alique ad eius audientiam reuertentur. Si fuerit [illegible] Si vero clericus fuerit ab omni officio & beneficio deponatur. [illegible] Item q; ſi per annū in excōicatione preſtiterint ex nunc velut heretici condemnentur.

❡De eiſdem.

ITem proclamationes aut appellationes huiuſmodi perſonarū minime audiantur. ❡Item [illegible] ſuſpendantur officio ad q; nunquā reſtituant abſq; indulto apoſtolice ſedis ſpeciali. ❡Item [illegible] niſi proprijs manibus publice extumulentur & proijciant corpora [illegible] ſepultura.

❡De eiſdem.

ITem firmiter inhibemus vt nulli [illegible] perſone Layce liceat publice vel priuate de fide catholica diſputare. Et qui contrafecerit excommunicationis laqueo innodetur. ❡Item [illegible] ſeu a communi conuerſatione fidelium vita & moribus deſidentes eos ſtudeant indicare cōfeſſori ſuo vel [illegible]. Quod ſi ſecus actum fuerit determinus irritum & inane.

❡De eiſdem.

CApitula [illegible] Senatoris, & Populi Romani edita contra Patherinos omnes [illegible]. Ita q; de ipſis partem precipiant & qui eos releuauerit & hi qui eos ceperunt [illegible]

❡Item vt [illegible] ſordidum, nec fiebat latibulum perfidorum domus [illegible]llorum in qua aliqui hereticorum auſu temerario [illegible] preſumpſerit recepta nullo faciendā tempore funditus diruat. hoc idem de omnibus domibus illorum vrbis qui manus impoſitionē ab hereticis receperint ſimiliter obſeruet. ¶ Item in vrbe circa credentes hereticorum poſtq̄ ab eccleſia fuerint denotati premiſſa omnia obſeruitur ¶ Item quicunq; de vrbe ſciuerit in vrbe hereticos & non reuellauerit .xx. lib. pena ſoluet & ſi ſoluendo non fuerit diffidetur, nec relaxet diffidatio. niſi digna ſatisfatiōe premiſſa ¶ Item receptarores ſcient ſiue fautores hereticorum vrbis, tertia bonoꝝ ſuoꝝ parte mulctetur. que murorum vrbis deputetur. Quod ſi non modo hoc puniti rurſus fuerint i ſimilē in ipſe plapſus de vrbe pernitus expellant. Nec nunq̄ reuertent ad illam niſi digna ſatisfatione premiſſa, Huiuſmodi autem perſone in vrbe minime audiantur. Nec quicq̄ cum quilibet cauſa reſpondere cogatur. Sed ipſi cogantur alijs rñdere Iudices autem aduocati. & ſaltarijs nulli eorum ſiue officium impendāt alioquin ſiue exequi officium nullatenus permittantur. Nullus preterea talium de vrbe admittatur ad teſtimonium nec aliquod officium publicum. Nec ad aliquem actum legitimum ſeu cōe cōſilium aſſumat, & qui tale ellegerit tanq̄ auctor auctoꝝ predicta mulctet qn̄ Senator Chriſti regnādis iuramentū iurabit. Quod hec oīa & ſingula in vrbe tēpore ſui regiminis iurabit pro viribus facere obſeruari ac teneatur iurare facere p̄miſſa oīa ſucceſſorem. Et qui nō iurauerit ꝑ Senatore nullatenus habeatur, & [illegible] fecerit nullā habeat firmitatē & nullus teneatur ſequi eum, etiā ſi de ſequēdo eum [illegible]terit iuramentū. Quod ſi p̄dicta iurare cōtempſerit preter piurij penā tunc march[illegible] incurrat muroꝝ vrbis reffectionibus applicandam. Nec de cetero ad aliquā dignitatē vel publicū oficium aſſumatur ad quā penam Iudices ſancte Martine ipſum cōdemnare teneāt. Et hoc in capitulo iudicum predictorū. Et nullo exinde tpe deleant. Oēs autē predicte pene neq; per cōtionem neq; per conſilium neq; per vocem nullo modo aut aliquo ingenio tempore valeat relaxari.

¶ De eiſdem.

ALexander [illegible] Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs fratribus Predicatoribus, In[illegible] in Lombardia & Marchia [illegible], & apoſtolicam bñdictionem felicis recordationis Pape predeceſſoris noſtri [illegible] cōſtitutiones quaſdā edidit ſecundum quas regere debet exerceri canonicus extirpandis ex agro fidelium zinzanijs heretice. Quarū alie videntur ambigue ſuper [illegible] reſponſionis oraculum implorastis. Ne igitur ipſarum cōſtitutionū cōmi[illegible] dinem pernitioſa vinee dñi pie proſequendi capiendiq; vulpeculas [illegible] [illegible] Poteſtas vero [illegible] marchas argenti, & vltra ad arbitrium poteſtatis [illegible]. Quod [illegible] vel Dioceſano aut eius vicario ſeu in[illegible] hereticorum preſentabunt infra [illegible]gendum eis terminum competentem. Omnes hereticos & hereticas quos ſibi dicti officiales dixerint aſſignandos, & [illegible] loci a non ſeruantibus preceptum penam huiuſmodi exigere teneatur. Secundum vero eſt quod domus a qua prohibiti hereticorum captores ſine ſpe edificandi funditus deſtruatur. Niſi Dominus Domus eos ibidē procurauerit reperiri, Et bona que ibi reperta fuerint fiant capientium ac ſi heretici fuiſſent ibidem inuenti. Tertium quoq; habet quod domus in qua repertus fuerit aliquis hereticus vel heretica, ſine vlla ſpe reedificandi funditus deſtruatur. Niſi Dominus [illegible] eos eidem procurauerit reperiri. [illegible] Dominus illas alias domos habuerit [illegible] omnes ille domus [illegible] deſtruantur, & bona que fuerint inuenta in domo illa & in domibus [illegible] adherentibus publicentur & fiant aufferentiū [illegible]. Hec autem duo capitula [illegible] declaratio[illegible] volumus [illegible] vt pene taxate per conſtitutiones [illegible] nec Dioceſanus nec in eorum abſentia ipſorum vicarius vna cum inquiſitoribus hereticorum, vel ſolis ipſis Dioceſanis cum ipſorum inquiſitorum preſentia de facili haberi non poterit legitime conſtiterit prefatarum [illegible] inculpabiles exti[illegible] credentes vel receptatores aut deffenſores ſiue fautores hereticorum [illegible] bona vero que inuenta fuerint in domibus [illegible] conſtiterit per teſtes [illegible] bona aliarum perſonarum quam Dominorum [illegible]. Quartum vero [illegible] fuerit hereti[illegible] Dominus ipſi [illegible] quis hoc eſt ipſa & ipſius etiam appendentia cum eadem ſiue in domo ſiue in appenditijs [illegible] cum domus quam [illegible] manſio [illegible] vna nihilominus ſit cenſenda. In quinto autem dubitationis capitulo [illegible] infra decem dies ſui regiminis ſindicare [illegible] proximum precedentem poteſtatem vel rectorem aut eius anteceſſores per tres viros [illegible] & fideles ad hoc ellectos per Dioceſanum, & per fratres predicatores & [illegible] contra hereticos, & [illegible] declarantes [illegible] Datum [illegible] nonas Martij Pontificatus noſtri Anno Tertio.

¶ Capitula pertinentia ad maiorem Eccleſiam de Maſſario.

ITem ſtatutum eſt, quod quicunq; [illegible] fuit, & deinceps pro tempore fuerit maſſarius [illegible] maioris Eccleſie Alexandriæ teneatur & debeat [illegible] tēpore fuerit a predictis quattuor fuerit requiſitus. [illegible] quattuor petere poſſint cōī Alex. licentiā & non habita nec petita nō obſtante. Quorum fructuū & reddituū & prouentuū facta & recepta ratione, & ex ipſis fructibus reſeruat [illegible] inde familia dicte domus valeat & poſſit in exhibitione neceſſaria [illegible] mode totum ſedimen & ſuper abundauerit ad promiſſionem & ſubſtentationem fabrice maioris eccleſie perficiende & faciende prout Ancianis [illegible] videbitur expedire procedat. Et iſtud capitulū poteſtas Alex. & qui [illegible] regiminis aſſumptus fuerit teneatur preciſe & ſine tenore attendere & obſeruare, ita q [illegible] peti non poſſit neq; dari & quicquid in ipſo cōtinetur attēdi & obſeruari facere & non cōtrauenire modo aliquo. Et ſi aliquod ſtatutū obuiaret ibi ex tunc [illegible] caſſum irritum & nullius valoris iſto decreto in ſua firmitate durante. Et ſi poteſtas id q in [illegible] ſtatuto cōtinet non obſeruaret infra menſem vnū poſtq̄ a predictis [illegible] quo [illegible] ſuper premiſſis fuerit requiſitus amittat de ſuo ſalario [illegible] de quo [illegible] nulla remiſſio peti poſſit a predictis, & teneat predictā rationem [illegible] tionem facere fieri per totum menſem Auguſti vel [illegible]. Et deinceps facere [illegible] generale ſemper & quando fuerit requiſitus, & attendere & adimplere quicquid placebit dicto conſilio gn̄ali & ſine tenore.

¶ De faciendo reſtitui omnes poſſeſſiones alicuī eccleſie p aliquē occupatas.

Item ſtatutum eſt, q ſi quis acceperit aliquo modo vel iniuſte detineat poſſeſſiōes, vel aliquas res mobiles vel immobiles alicuius eccleſie Alexā. vel diſtrictus, vel ipſas poſſeſſiōes vel res intrauerit cōtra voluntatē miniſtri illius eccleſie vel conſciente Poteſtas teneat facere reſtitui omnes poſſeſſiones & res predicto miniſtro vel [illegible] infra duos menſes, poſtq̄ a predicto miniſtro fuerit poteſtati denunciatum. Et [illegible] poteſtati fuerit cognitum per [illegible] miniſtri vel eius fratres, & teneatur [illegible] pellere illum qui occupauerit res [illegible] eccleſie ad reſtitutionē [illegible] banno lib. xxv. qui nō reſtituerit ad [illegible] dicti miniſtri. [illegible] datur ſine tenore, niſi [illegible] poſſeſſiones vel res accepte eſſent [illegible] coni vel eius vicarij & tunc cognoſcatur de iure.

¶ De non apponendo ad mortuos niſi tres cruces.

Item ſtatutū eſt, q poteſtas teneatur in [illegible] homines pro contrata, qui teneantur & debeant accuſare omnes illos qui facerent apportari alicui [illegible] niſi ſolo modo tres cruces [illegible] plures. [illegible] Crux maioris eccleſie Sancti Petri poſſit requiri & portari ad mortuos ſi fuerit requiſita ſine pena petenti. [illegible] tres debeant apportari [illegible] p qualibet vice ſoldos ſexaginta, & [illegible] Quod bannum poteſtas teneat auferre heredibus deffuncte perſone. Et ſi dicti duo electi p cōtrata nō facerent accuſationem, amittāt p qualibet vice ſoldos ſexaginta, & teneat iurare ſine tenore. & teneant ſaltarij & debeant [illegible] perſone portent ad eccleſiā [illegible] mittere de ſua familia cum vno notario [illegible] factum fuerit cōtra formā [illegible] tur poteſtas. & eius familia attendere & obſeruare [illegible] librarum viginti [illegible] de ſuo ſalario diminuenda. Et teneatur predictus poteſtas facere iurare predictos ſaltarios.

¶ De non plorando ad mortuos & alijs conceſſis & prohibitis occaſione mortuorum.

Item ſtatutū eſt q [illegible] vel femina [illegible] Alex. vel diſtrictus [illegible] maior annorū. xiiij. nō poſſit vel debeat plorare ad aliquē mortuū vel mortuā in domo portica vel curia [illegible] ipſius mortui vel mortue vel in [illegible] ſeu dum portatur ad eccleſiam ſiue dum redit ab eccleſia vel in ipſa eccleſia vel aliud

clamando alta voce vel ſubmiſſa articulate loquendo palmas [illegible] vel non [illegible] [illegible] ad eccleſiam [illegible] corpus ad eccleſiam [illegible] corpus mortui vel mortue dum [illegible] corpus mortui vel mortue [illegible] volentes intrare eccleſiam [illegible] mortuus vel mortua [illegible] mortui vel mortue vel aliqua alia vice occaſione mortui vel mortue [illegible] mortuus vel mortua [illegible]

condemnationem inde factam vel petentem quod ipſa condemnatio recognoſcatur [illegible]. Et non poſſit inde Poteſtas vel aliquis de familia eius modo aliquo ſindicari. Non ob[illegible] [illegible] & eius familiam, & teneatur Poteſtas vinculo Sacramenti quemlibet denun[illegible] volueriut teneri priuatus, & [illegible].

Et ipſe [illegible] teneatur ſi poteſtas ei ipſam medietatem banni obtulerit, & ſi palam eam habere vellet, eã palam habeat, & ad hoc vt quilibet denũciãs ſeu ſimpliciter nũciãs melius teneat̃ priuat⁹, Non teneat̃ nec debeat dñs põtas facere ſcribi in actis curie nomen alicuius denunciãtis, vl' nũciãtis ſi priuatus teneri voluerit alioquin ſic. Et credat̃ cuilibet de pdictis qui iurauerit vt ſup̃ ſine alio iuramẽto, & ſufficiant ad plenã probationẽ duo ex eis q iurauerint vt ſup̃. Et ſimpliciter etiã nunciantes, & ſi per vnũ [illegible] de pdictis poteſtati fuerit dictũ aliquem feciſſe cõtra pdicta vel aliquod [illegible] de pdictis ſeu per aliquem, de pdictis ſeu per aliquem aliũ. Teneat̃ poteſtas vinculo ſacramenti de hoc inquirere veritatem q̃ ſubtilius poterit, & quãlibet perſonã inuẽtam culpabilem cõdemnari vt ſup̃. Et hoc capitulũ teneat̃ poteſtas facere legi [illegible] ſe in ſui regiminis cõſilio gñali vel arengho. Et infra tres dies poſt introitũ ſui regiminis teneat̃ facere preconizari ea que in illo capitulo cõtinentur minute per ciuitatem, & vicos ciuitatis Alex. Que oĩa & ſingula infraſcripta plenum robur obtineant [illegible] teneat̃ poteſtas attendere & obſeruare cum effectu, & non poſſit nec debeat inde [illegible] lutionem petere nec conceſſam accipere, nec vt abſoluetur vllo modo conſentire, & ſi conceſſa fuerit non valeat nec teneat ipſo iure. Ita ꝙ inde non poſſit abſolui per conſilium vel arenghum ſiue per prouiſionem Ancianorum & quattuor factã vel faciendas. Et ſi poteſtas predicta omnia & ſingula non obſeruauerit cum effectu vt ſup̃ amittat pro qualibet vice de ſuo ſalario libras vigintiquinq; Terdoñ. a quibus cõmune ipſo iure ſit abſolutum, & teneatur vinculo Sacramenti ipſe poteſtas ꝙ ponatur in ratione cõmunis per clauarium cõis. Quod capitulum ſit preciſum & ſine tenore & [illegible] & derogatorium prenominatis ſtatutis ordinamentis reformationibus & pro[illegible]bus Ancianorum & quattuor factis & faciendis, Ita ꝙ omnia & omnes habeantur [illegible] expreſſis in preſenti ſtatuto etiam ſi de eis expreſſam opportuerit fieri mentionem, ita ꝙ in perpetuum non poſſit tolli vel minui in totum vel in partem per aliqua ſtatuta ſeu ordinamenta vel reformationes aliquas vel peouiſiones Ancianorum & quattuor. Nec ipſis ſtatutis ſeu ordinamẽtis vel prouiſionibus ſeu reformationibus [illegible] ſtatuto & omnibus & ſingulis que in eo continentur expreſſa fieret mentio, ſcri[illegible] per ſeriem in ipſis ſtatutis ſeu ordinamentis vel reformationibus ſeu prouiſio[illegible]tum illud capitulum, & omnia & ſingula que continentur in eo,

¶ De non concionando ad eccleſiam ſeu ad domum defuncti.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nulla perſona in ciuitate Alex. vel diſtri[illegible] debeat [illegible] ad eccleſiam vel ad domum deffuncti poſt ſepulturam deffuncti. Et [illegible] fecerit ſoluat pro banno ſoldos viginti in denarijs numeratis, cuius banni [illegible] cõis & alia medietas ſit accuſatoris.

¶ De non eundo ad miſſam mortui, niſi illa die qua mortuus ſepultus fuerit.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquis non vadat ad miſſam mortui niſi illa die quando mortuus ſepultus fuerit ſine tenore, & qui contrafecerit [illegible] pro banno [illegible] in denarijs numeratis qualibet vice exceptis mulierib⁹ que poſſint ire ad miſſam mortui quandocunq; velint. Ita tamen ꝙ [illegible] mulieres euntes ad miſſam non [illegible] ſuper foueam mortui preterquam in prima die. Et ſuper hoc elligantur guardie arbitrio poteſtatis.

¶ De non eundo ad ſeptimas & pro ſeptimis alicuius deffuncti.

Item ſtatutum eſt [illegible] in banno ſoldis viginti pro quolibet exceptis mulieribus vt ſupra. Et predicte guardie teneantur accuſare. Que ſtatuta ponantur in ſtatuto cõis Alex. & poteſtas teneat̃ [illegible] iurare ſequentem poteſtatem, & ſequens ſequentem & ſic in perpetuum.

¶ Quod ſubterrator mortuorum non accipiat pro ſepultura pauperis niſi ſoldos duos tantum.

Itẽ ſtatutũ eſt, ꝙ ob miſericordiã & mercedẽ [illegible] Poteſtas teneat̃ facere ſtare cõtentos ſubterratores mortuorum pro ſepultura pauperis pro ſua remuneratione de ſoldis duobus ad minus ſecundum qualitatem [illegible] arbitrio poteſtatis & procuratoris pauperum vel alterius eorũ & pro ſepultura alicuius cum caxia de ſoldis quatuor, & pro ſepultura alterius ſine caxia de ſoldis tribus, & inſuper compellere ipſos ad faciendum officium preciſe & ſine tenore.

¶ De non faciendo iniuriam fratribus nec domui ſancti Ioannis de capucio.

Item ſtatutum eſt in honorem Dei, & reuerentiam ipſius & beati Ioannis Baptiſte, ꝙ nulla perſona [illegible] vel preſumat facere nec dicere iniuriam vel offenſionem in perſonis [illegible] vel bonis fratrum, & domus Sancti Ioannis de capucio vel [illegible] ipſorum. Et ſi quis contrafecerit poteſtas teneatur eum punire & punire facere ſecundum penas ordinatas in ſtatutis Alex. cõtra ciues Alex. preciſe & ſine tenore.

¶ De compellendo perſonas ad ſoluendum laborerio maioris eccleſie ad terminum ordinatum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod poteſtas qui nunc eſt vel pro tempore fuerit & eius Iudices teneatur & debeant compellere omnes homines [illegible] perſonas [illegible] conducentes ſeu qui emerint vel conduxerint res [illegible] nam domorum [illegible] labore [illegible] eccleſie [illegible] ad terminum electo ad hoc [illegible] opus eccleſie ſoluere in denarijs numeratis ad terminum [illegible] terminos ordinatum [illegible] ordinatos, non obſtantibus [illegible] exceptionibus, defenſionibus vel [illegible] oppoſitis. Et ſi [illegible] emptores conductores vel aliquis ex eis non ſoluerit id totum quod dare debent pro precio [illegible] rerum emptarum, & conductarum, tunc Poteſtas & eius Iudices teneantur, & debeant dictos emptores, & conductores, & [illegible] perſonaliter detinere in palatio communis vel alibi [illegible] poteſtati vel iudicibus. Dum tamen detineantur in forciam cõ[illegible] vel [illegible] numeratis. Et predicta omnia dicta poteſtas teneatur attendere & adimplere & facere cum effectu ad poſtulationem [illegible] maſſarij ſiue Domini [illegible] operis eccleſie. Et ſi predicta [illegible] perdat de ſuo ſalario libras quinquaginta a quibus commune ſit penitus abſolutum. Et clauarius teneatur & debeat dictas libras quinquaginta ponere in ſuo recepto, & hoc totum ſine tenore.

INCIPIT LIBER

SEXTVS ET TRACTAT. DE BLAVA CVSTODIENDA ET RESTRINGENDA

Et alijs rebus pertinentibus ad victualia.

HEC Sunt ſtatuta ⁊ ordinamenta facta per quadraginta ſapientes, voluntate totius conſilij ciuitatis Alex̃. Campana collecti ſuper blauis reſtringendis ⁊ cuſtodiendis ne vadant nec ducantur extra poderium Alex.

¶ De eiſdem.

IN PRIMIS Quod Poteſtas debeat inquirere quam ſubtilius poterit. Si homines de caſſalibus vel de villis. Q[illegible] ſolerij, vuilis, fori, fregaroli, portenoue, gamalerij, [illegible] & baſſarucij, & aliorum locorum & caſſalium debentium ducere blauam in Alex. Duxerint ſeu duci fecerint blauam quam habuerint in proximis meſſionibus preteritis. Secundum que[illegible] fuerit extimata vel manifeſtata per Sacramentum Domini [illegible] Domus, & ſcripta in libro notariorum ad hoc electorum. Et ſi per totũ menſem Auguſti nõ fuerit ducta in ciuitatẽ Alex. vel ad terminũ q̃ ordinaret per cõſilium in quãtitatẽ quam ducere deberet amittat quilibet ꝓ quolibet modio grani ꝙ retinuerit vel retineret vel nõ duxerit ſm quod debebat ſoldos viginti, & granũ amittat, & ꝓ modio ſpelte, auene, & ſicalis, ſoldos Decem, & ꝓ modio leguminum ſoldos viginti, & ſpeltam auenã, & ſicalẽ & legumina amittat. Saluo ꝙ quilibet miles q̃ tenet equum pro cõi, poſſit tenere pro [illegible] nona ſui equi modios ſuis equis, & ſi blauam quam retinuerit vltra [illegible] dictam [illegible] terminum predictum [illegible] aliquo modo nec domus, nec caſſina, nec palearium in quo vel qua dicta blaua [illegible] ſi fuerit combuſta. Liceat tamen vnicuiꝗ pro ſe, & ſua familia tenere ad [illegible] modium vnum leguminum.

¶ De eiſdem.

ITem ꝙ [illegible] accuſauerit aliquem habentem & tenentem blauam contra predictam formã, & inde fecerit fidem ꝓ rato habeatur & teneatur priuatus in perpetuum, & habeat medietatem eiuſdem blaue.

¶ De eiſdem.

ITem ꝙ guardie q̃ ſunt vel fuerint ſup blauã [illegible] cuſtodiendã, teneant̃ cuſtodire, & accuſare faciẽtes cõtra p̃dictã formã in [illegible], & ſi aliq̃ guardia extraxerit blauam vel aliqua p̃dicta tentauerit vel [illegible] fuerit faciẽtes cõtra p̃dictã formã vel inde rẽ vel ſeruitiũ acceperit amittat ꝓ bãno ſoldos centũ, & manũ vl̃ pedẽ amittat. Que guardie debẽt eſſe. xxiiij. milites & .ix. pedites vel plures ſi poteſtati placuerit, & eligant̃ p p̃tãtem, & durẽt p mẽſem vnũ tm̃, & poteſtas poſſit ſi voluerit, & qñ vol[illegible] ipſe vel aliqs de ſua familia pro cuſtodia blaue habere de alijs militibus vel peditibus ad ſuã voluntatẽ, & q debeat habere ꝓ cuſtodia blaue partẽ ſuã. Ita tamen [illegible] vicinus nec aliqs de [illegible] partẽ habere [illegible] beſtijs ſiue penis aliquo modo vel cauſa & ſi eidẽ conceſſa fuerit non valeat ſicut guardia [illegible] & voluntate poteſtatis vel eius iudicibus vel militibus.

¶ De eiſdem.

ITem aliculus inuentus fuerit trahere blauam contra predictam formam amittat libras Decem pro qualibet vice, & ſi non ſoluerit bannum [illegible] Decem, poſtquam fuerit condemnatus amittat pedem vel manum, & [illegible] extraxerit blauam ſuper equum vel ſuper plauſtrum, vel ſuper barociam, vel ſuper nauim dñs amittat bannum ſtatuti de trahentibus blaua.

¶ De eiſdem.

ITem ſi aliquis foreſterius extraxerit blauam ſoluat bannum quod in capitulis veteribus continetur.

¶ De eiſdem.

ITem quod omnia & ſingula banna ſolui debeant in pecunia numerata, Ita ꝙ nulla compenſatio [illegible] aliquo modo, nec caſtrum cuſtodire nec aliquod ſeruitium fieri pro predictis bannis excuſandis.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ guardie que accuſauerint debeant habere medietatem blaue [illegible] & linoſe beſtiarum plauſtri barocie nauis & ſaccorum, & [illegible] rerum de quibus [illegible], & inde facta fuerit condemnatio & excuſatio, & medietatem banni [illegible] accuſatore & quilibet poſſit accuſare, & teneatur ſub Sacramento [illegible] & habeat partem ſuam ſicut alie guardie.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi quis accuſauerit aliquam facientem contra predicta, & [illegible] teneatur [illegible] in perpetuum, & habeat [illegible] beſtijs, & [illegible] barocia, & bannorum. De quibus facta fuerit condemnatio & excuſatio.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, quod [illegible] homines & legales eligantur in qualibet porta & [illegible] villa [illegible] in qualibet caſtro [illegible] debeant manifeſtare & [illegible] Domino Poteſtati [illegible] extra [illegible] & poteſtas teneatur illos capere vendere & alienare dictas beſtias ad voluntatem poteſtatis [illegible] ad extra [illegible] & [illegible] faceret blauam [illegible] in ciuitate tantã ſuam blauam extimatam per extimatores ad hoc electos.

¶ De eiſdem:

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur facere [illegible] bonam ſecuritatem molinariis & [illegible] ſub pena & banno librarum viginti [illegible] non extrahent nec extrahi facient nec conſentient extrahere blauam, & [illegible] blauam & [illegible] & quod [illegible] ad domum [illegible] blaua, & quod non portabunt [illegible] menſurata [illegible] quam teneantur facere menſurari preſente Dño vel Domina vel aliquo de ſua familia.

❡ Ordinamenta facta ſuper blauis cuſtodiendis ⁊ ſuper molinarijs.

1

HEc Sunt ordinamenta facta & confirmata ſuper blauis cuſtodiendis tam molinarijs quã aliquibus perſonis blauam vel victualiã extra poderium Alex. extrahentibus & ſuper penis conſtituendis.

❡ Quod molinarij debeant penſare totũ granũ ꝙ portant ad molãdina.

IN Primis ad Inueniendas fraudes que comitti poſſent extrahendo blauam extra diſtrictum Alexſan. occaſione portandi ad molandina ſtatuit precepit & ordinat ꝙ oẽs qui portant blauã ad molandina debeant totã blauã & granum ꝙ portãt ad molandina facere penſari per illos q debent penſare ad pẽſã cõis Alex. ordinata vel ordinanda ꝑ coe & ſi aliter quãdo portauerint in banno ſoldorum ſexaginta pro qualibet vice, & teneat quilibet portator blaue, qñ accipit blauã ad domum alicuius, ſi eã acceperit in quarterio Gamondij vel marengi facere penſari ad penſam cõis apud minorẽ eccleſiã, & illi qui eam acceperint in quarterijs Bergolij & Roboreti teneant facere penſari ad penſam [illegible]. Et qui cõtra pdicta vel aliquod pdictorũ fecerit det ꝓ banno ꝓ quolibet & qualibet vice vt ſup. Et teneat quilibet recta via portare ad penſã cõis vt ſup. & nullo modo exonerare in aliquo alio loco, ſub pena & bãno librarum qnq; ꝓ qualibet vice & incõtinenti penſata farina debeat portare eã ad domum illius cuius eſt vel fuerit ſine aliqua dillatione vel interpoſitione diſcaricando dictam farinam nec ſtãdo in aliquo loco neq; perſeuerando. Sed recto tramite vadat per viã publicã ad domum illius cuius eſt dicta farina in bãno ſoldorum centũ ꝓ qualibet vice, & plus & minus ad voluntatẽ dñi Poteſtatis & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem bamni ꝙ locũ habeat ſiue portauerit cum ſuis beſtijs vel aliter. Et illi qui ſtabũt ad penſã cõis debeant ſtare & perſeuerare ad dictũ officiũ bene & legaliter & diligẽter dictã blauã pẽſare & quãtitatẽ ponderis ſcribere & farinã ſimiliter quãdo reportatur penſare & ſi minus fuerit q̃ debuerit faciat defectum farine ea die a pdictis penſatoribus emendari. Et ſi dicti officiales vel aliquis eorũ nõ ſteterit ad dictum officium continuauerit vel fraudem vel dolũ comiſſerit vel cõtra pdicta vel aliquid de pdictis ſeu infraſcriptis ſeu aliquo ipſorum puniat quilibet ꝓ qualibet vice q nõ ſteterit vel continuarit in ſoldis viginti & de fraude & de dolo in libris decẽ ꝓ qualibet vice, & plus & minus ad voluntatẽ dñi Poteſtatis, & quilibet ſit accuſator de oĩbus & ſingulis & habeat medietatẽ bamni & teneantur cõſignare in ſcriptis dño poteſtati vel eius iudici quantitatẽ farine in ſcriptis que minus ponderis inuenitur, & cuius farina & de eo ꝙ minus eſſet condemnẽt molendinarij ꝑ deffectu in libris duabꝰ & a tribus libris ſupra, de qualibet libra in denarijs & pro quolibet rotolo in denarijs nouẽ pter reſtitutionem & mendã, & plus & minus ad voluntatẽ dñi Poteſtatis. Et nihilominus dñs ſiue dña farine poſſint menſurare farinã & menſurari facere cum fuerit reducta in domum domini. Non obſtante eo quod eſſet penſata vel diceretur quod duceretur & qnod deberet reduci ad penſam & molinarius teneatur & debeat ſtare & menſurare ſicut menſurat dicta farina in bãno ſoldorum quinque pro qualibet vice & credatur domino. Si dixerit ipſum noluiſſe ſtare ad videndũ menſurari dictam farinã, & ea die vel ſequenti debeat denunciare dño Poteſtati vel ſuis Iudicibus ſub pena & banno ſoldorum decẽ ꝓ qualibet vice ex Sacramẽto quo tenetur dño Poteſtati & cõi Alex. Et ſi dicta farina minus fuerit inuenta q̃ debebat eſſe ad menſuram, dictus Molinarius teneat & debeat reſtituere dño vel dñe deffectum farine ea die. Non obſtantibus dictis exceptionibus ꝙ eſſet penſata, vel q reduceret ad penſam, & poſſit dñs vel dña vel eius nũcij accipere aſinũ & retinere, vel aliquod aliud de ſuo ad ſuã voluntatẽ donec farina ſiue deffectus ei fuerit reſtituta & puniat molinarius ſiue farinarius in ſoldis decẽ ꝓ qualibet vice & plus & minus ad voluntatẽ dñi Poteſtatis, & cõi denunciare, ſub bãno ſoldorum decẽ ꝓ quolibet & qualibet vice infraſcriptus dño vel ſuis Iudicibus ea die vel ſequẽti, quo farina minus fuerit inuenta & ꝙ aſinarij q portant granum ad molandinum nec aliquis qui haberet partẽ in molandinis vel aliquis alius exceptis deputatis per cõe ad dictũ officium debeant penſare granum nec farinã niſi illi qui deputati ſunt ad pẽſandũ granũ vel farinam vel blauã. Et qui cõtrafecerit ſoluat ꝓ bãno ꝓ qualibet vice ſoldos. xx. & quilibet teneat Sacramẽto cõtrafaciẽtẽ accuſare, & habeat medietatẽ, & credatur dicto illius ſi videbit uno Poteſtati bone fame, & ꝙ dñs Poteſtas poſſit denunciatos vel in ſcriptis datos per predictos vel aliquẽ predictorũ cõdemnare ac ſi cõfeſſi fuiſſent, & poſuiſſent & teneat pẽſatores terminos [illegible] cuilibet molinario vel farinario, & cuilibet facienti cõtra predicta vel aliq predictorum de predictis molinarijs vel farinarijs.

❡ De ducentibus granum ad molandinum.

ITem ſtatutũ precipit, & ordinauit ꝙ oẽs portãtes granũ ſiue molandinarij, q portant granum ad molandinũ quocũq; modo portet in collo vel cum beſtijs ſeu aliter portet. Teneatur portare ad molandinũ granum vel blauã, ea die vel ſequẽti qua recepta fuerint, & qui cõtrafecerit puniat ꝓ qualibet vice in ſoldis. xx. ¶ Et credat Sacramento illius qui dixerit nouiſſe portare vel tenuiſſe bladum ſuũ ſiue ad molandinum, & ꝓ blaua illius cuius prima portata fuerit vel tracta primo molat. Et tunc ipſa farina debeat reportari ſub pena & banno ſoldorũ. xx. Et notarij qui preerunt ad pẽſas debeant ſeruare pdictum modũ ſub predicto banno ſoldorum. xx. & ſi in molandino alicuius ſachi, in ſachis vel alicui inuenta fuerit blaua q̃ nõ ſit penſata. Condemnetur molinarius in ſoldis viginti ꝓ quolibet modio, & vltra vt in ſuperiori capitulo continetur. Et pdicta oĩa & ſingula ſtatuta & ordinamẽta, & eorum pene exigant & ſoluant in denarijs numeratis, & intelligant ad purum & ſolũ intellectũ dñi Poteſtatis.

❡ Quod quilibet debeat mundare granũ antequã mittat ad molãdinum.

ITem ſtatutum precipit & ordinat. Quod quilibet debeat mundare granum ad domum ſuam, antequam mittat ad molandinũ ſub pena & banno ſoldorum. x. ꝓ quolibet & qualibet vice. Et farinarius ſeu portator, non debeat portare aliquod granum niſi mundatum fuerit ad domum illius cuius erit, & ſi contrafecerit ſoluat pro banno pro quolibet & qualibet vice ſoldos. xx. & quilibet ſit accuſator & habeat medietatẽ bãni.

❡ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat, quod notarij de maltota ſingulis diebus quindecim debeant & teneantur cõſignare iudicibus dñi Poteſtatis libros ſuos de maltota ad examinandũ cum libris penſatorum, qui ſtant ad penſã grani & ad videndũ ſi plus continetur in libris maltote de grano accepto p farinarios vel molinarolios q̃ ſit ſcriptum in libris penſatorũ cõis. & ſi inuentũ fuerit plus cõtineri in libris maltote de grano accepto p molinarios & farinarios. Illud plus habeatur ꝓ non penſato. Et condemnetur farinarius vel molinarius qlibet vice in ſoldis ſexaginta, & plus & minus arbitrio dñi Poteſtatis. Et ſi predicti notarij de maltota nõ conſignauerint ſingulis quindecim diebus libros maltote puniantur in ſoldis centum pro qualibet vice. & dñs Molini teneat & debeat rñdere ꝓ ſuis molinarijs & farinarijs ſui molandini, vel ipſos pñtare in fortiã dñi ptãtis infra tertiã diẽ. Et ſi dictus molinarius nõ ſoluerit cõdenationẽ infra dies. xv. puniat in pſona. Arbitrio dñi Ptãtis & ꝙ poteſtas faciat iurare notarios q colligent maltotã, ꝙ nõ oſtendãt ſeu dabũt libros in qbus ſcribunt receptũ maltote notarijs penſe aliquo modo vel ingenio, nec eis dicent vel alicui alij aliquam quantitatẽ blaue ductam cauſa molendi nec quantitatem pecunie quam receperint pro maltota, & hec fiant ad euitandum ne aliqua fraus comitti poſſit in predictis.

❡ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliqua perſona ciuitatis Alex. vel diſtrictus vel aliunde, nõ ducat vel duci faciat ſeu trahi blauam, farinam, panem, legumen, bronum, vel aliq aliud victuale extra ciuitatem vel diſtrictum ſeu poderium Alex. & qui cõtrafecerit amittat blauã farinam panem legumen. & quolibet aliud victuale carrũ ſeu plauſtrũ barocias naues· beſtias. ſachos barriles. & omnia cum quibus vel in quibus duxerint portauerint duci vel portari fecerint vel extrahi predicta vel eorum ſingula deueniant in cõmune Alex. cuiuſcunq; fuerint boues. carrum. plauſtrum ſeu barocie. beſtie naues ſachi & barriles. & quolibet aliud vndecunq; fuerit. & inſuper ſoluat ꝓ bañ quilibet & qualibet vice, & ꝓ quolibet carro ſeu plauſtro & barocia libras. xxv. & de beſtia vna vel pluribus ꝓ quolibet vice libras decem, & de quolibet homine onerato libras. v. & de qualibet naui libras centũ in denarijs numeratis, & plus & minus arbitrio Dñi Poteſtatis inſpecta qualitate rei & facti, & ſi dictũ bannũ ſoluere non poterit ſeu nõ ſoluerit infra dies decẽ poſtq̃ captus fuerit, & in fortiã cõis peruenerit amputetur ei pes & quilibet ſit accuſator & accuſare poſſit quãlibet perſonã cõtrafacientẽ, & detinere & conducere in fortiã dñi Poteſtatis & habeat medietatẽ banni & rerũ & teneatur in credentiã, & credetur dicto cuiuslibet portanarij qui deputatus eſſet vel fuerit ad cuſtodiendum portas ꝓ plena probatione habeatur. Et inſuper illi qui ſtant ad portas, & ad põtẽ tanari qui colligunt pedagiũ debeant ſupereſſe & cuſtodire ne contra predicta vel aliquod ipſorum fiat, & ſi inuenerint aliquos vel aliquẽ contra de his & ſingulis q̃ iudicio ſtant & ordinamẽto cõtinentur debeant ꝓhibere & detinere cum rebus & perſonis, & facere q; veniant in fortiã dñi Poteſtatis, & cõis Alex. ea die vel ſequẽti, & quilibet debeat dare cuilibet eorũ auxiliũ & fauorẽ ad capiendũ & detinendũ eos & quẽlibet cõtrafacientẽ & quilibet poſſit precipere cuilibet q; predicta & quodlibet predictorũ faciat ſub illa pena que videbitur cuilibet ipſorũ, & illa pena que dicta & precepta fuerit per aliquẽ eorũ alicui habeat firmitatẽ ac ſi dñs Poteſtas eam feciſſet. Et predicta omnia ſint, & intelligantur ad plenum arbitrium intellectum & voluntatem dicti dñi Poteſtatis prout in omnibus & ſingulis eidẽ videbitur expedire. Eo ſaluo q; pro modico panis vel farine que nõ videatur in fraudẽ extrahi arbitrio ptãtis de banno ſoluendo vel non.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, q; dictus Poteſtas poſſit elligere & habere ſuper omnibus & ſingulis predictis & infraſcriptis pertinentibus ad blauam & blaue cuſtodiendẽ guardias priuatas & habeant medietatem de toto eo q; accuſabunt & denunciabunt ſi de predictis veritas poterit inueniri, & condemnatio inde facta fuerit excuſſa.

¶ De eiſdem.

Item ſtatuit precipit & ordinat, q; ſi aliquod granũ inuentum fuerit in aliquo molandino ciuitatis Alex. vel diſtrictus q; granũ non ſit mundatũ & pẽſatũ & ſcriptũ in libris penſatorũ cõis, & q; illud granũ accipiat & venale ponat & pretiũ q; inde haberi poterit illi qui duxerãt illud granũ vel alius operarius ipſius molandini aufferat. Ita q; ipſum granũ non aufferatur dño. Sed in eũ perueniat, & perueniat in cõe Alex. medietas dicti precij. & alia medietas perueniat in accuſatorẽ qui ipſũ accuſauerit vel acceperit dictũ granũ & eo ipſo q; inuentũ fuerit granũ in molandino non mundatum, & penſitum, & ſcriptũ in libro penſatorũ cõis vt ſup. credatur ipſo & intelligatur & ꝓ plena ꝓbatione habeatur. Ita q; nõ recipiatur probatio in cõtrarium q; ipſum granũ ductũ & poſitũ ſit in molandino cauſa ducendi illud extra Alex. & diſtrictum. Et q; ille vel illi qui ipſum granũ duxerit ſeu duci fecerit taliter & eo modo puniatur in amiſſione grani, & in omnibus alijs penis que conſtitute ſunt per dñm Poteſtatẽ & cõe Alex. ac ſi repertum fuerit ipſos duxiſſe illud granũ extra Alex. & diſtrictũ & cuiuſcunq; fuerit granũ & ſiue reperirentur illi qui ipſum granum duxiſſent ſeu duci feciſſent ad molandinum ſiue nõ reperirentur, quod nihilominus molinarius in cuius molandinum inuentum fuerit granum ſemper puniatur in omnibus & per omnia ſicut puniri deberet ille qui ipſum granum duxiſſet ſeu duci feciſſet ad molandinum. Et predicta omnia & ſingula

intelligantur ad plenum arbitrium & intellectum poteſtatis prout in omnibus & ſingulis videbitur expedire. Ita tamẽ quod dominus dicti grani ipſum recuperet. Et nullum damnum inde paciatur.

¶ De eiſdem.

Item ſtatuit precipit & ordinat q; nulla perſona ciuitatis vel diſtrictus vel poderij Alex. vel aliunde portet, ducat, vel duci faciat extrahat vel trahi faciat blauam vel farinam legumen, panem, oleum, ſalem, vel aliquod aliud victuale de loco ad locum niſi per ſtratam rectam & conſuetam veniendo in Alex. Et qui contrafecerit amittat blauam farinam, legumen, ſalem, oleum vel aliud quodlibet victuale q; traheret vel duceret vel duci faceret vel conduceret vel conduci faceret, & boues & carrum, ſeu plauſtrum barocias, naues, ſachos, barriles, & quaſcunq; beſtias cum quibus, & ſuper quibus duxerit ſeu duci fecerit vel portauerit, vel portari fecerit predicta vel aliquod predictorum cuiuſcunq; fuerint boues, & que beſtie, carrum ſeu plauſtrum boues barocie, naues, ſachi, & barriles, cum quibus & ſuper quibus ducerentur vel portarentur. Et inſuper ſoluat pro banno quilibet & qualibet vice pro quolibet carro ſeu plauſtro & barocia libras viginti quinq;, & pro qualibet naui libras centum. Et pro qualibet beſtia libras decem & pro quolibet homine ſeu portatore libras quinq; in denarijs numeratis. Et plus & minus arbitrio dñi Poteſtatis & deueniant in cõe Alex. & quilibet ſit accuſator & habeat medietatem banni, & rerum. Et ſi predictam penam in quolibet predictorum caſuum non ſoluerit in denarijs numeratis infra dies decem vt ſupra in alio capitulo continetur perdat pedem.

¶ De eiſdem.

Item ſtatuit precipit & ordinat q; nulla perſona audeat vel preſumat portare vel portari facere aliquod genus blaue vel aliquod victuale per aquam vltra molandina q; ſunt in flumine Tanagri ſuperiori & inferiori vado inter ciuitatem & Bergolium tantum quantum durat dictum flumen in poderio Bergolij per ipſum in quibus vadis ſunt molandina. Et puniatur qui contrafecerit modis omnibus tanquam publicus extrahens blauam.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, q; omnes molinarij, & alij ſtantes in molandinis teneantur, & debeant ita cuſtodire ne blaua duci poſſit prope ſua molandina contra predicta ordinamenta. Et ipſi accuſent omnes contrafacientes. Si aliter contrafecerit puniantur molinarij & cuſtodes cuiuslibet molendini pro quolibet, & qualibet vice in libris. x.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, q; conſules & maſſarij, & alij officiales cuiuslibet caſtri ville & loci ſeu alterius loci teneantur, & debeant denunciare & accuſare Domino Poteſtati quemlibet extrahentem blauam vel farinam, & legumen, & portantem & portari facientem de loco ad locum cõtra predicta & quodlibet predictorum, & quod debeant & teneantur denunciare Domino Poteſtati quemlibet extrahentem & habentem famam extrahendi blauam, ſeu extrahi faciendi nunc vel temporibus retroactis in ſuo territorium extra poderium Alex. vel portantem ſeu portari facientem de loco ad locum [illegible] ſeu temporibus retroactis infra tertiam diem ab hodierna antea, & qui contrafecerit, & predicta non obſeruauerit ſoluat commune loci libras viginti quinq;, & quilibet officialis de ſuo proprio [illegible] libras quinq; in denarijs numeratis, quos a communi [illegible] officialis [illegible], vel ab alio pro communi vel nomine communis vel ſingularis perſona nullo modo poſſit petere habere ſeu exigere. Et quod dicere et conſideret ſiue arengaret, vel de parte [illegible], quod dicto officiali deberet dari vel prouideri per commune vel ſingulares perſonas cõmunis, Soluat de ſuo proprio libras vigintiquinq;

in denarijs numeratis. quos ſi non ſoluerit infra dies decem puniantur in perſona arbitrio dñi Poteſtatis inſpecta qualitate ville & perſonarum.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat Dominus Poteſtas. Quod poteſtas & conſules maſſarij & alij officiales cuiuslibet caſtri ville ſeu caſalis ſeu alterius loci, & quilibet terra & vniuerſitas diſtrictus poderij Alex. & quilibet alius diſtrictus Alex. poſſit & debeat & teneatur capere & detinere in forcia Domini Poteſtatis, & communis, Alexan. conſignare quemlibet ducentem blauam, farinam, legumen vel panem cum dicta blaua, pane leguminibus, carribus ſeu plauſtris berocijs ſiu nauibus & beſtijs extra ciuitatem Alex. & habeat medietatem rerum. Farine grani blaue & panis & beſtiarum, carrum plauſtrum barociarum & nauium cum quibus portarentur & alia pars ſit cõmunis & predicta debeant conſignare in fortia communis & Domini poteſtatis ea die qua receperint vel ſequẽti ſub pena & banno librarum viginti quinq; in denarijs numeratis quam ſi non ſoluerit infra dies decem puniatur in perſona ad arbitrium domini poteſtatis, & puniatur quilibet non attendens predicta in libris decem. Et poteſtas conſules & maſſarij & alij officiales in libris viginti quinq; pro quolibet, & villa ſiue caſale, vel caſtrum, vel terra in libris quinquaginta & ſi aliquis vel aliqui de predictis in forcia cõmunis venerit & virtute predictorum vel alicuius ipſorum, & non cõſignauerit infra tertiũ diem dño Poteſtati vel ſuis Iudicibus, & quilibet ſit accuſator & habeat medietatem banni.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat, quod ſi aliqua perſona non debeat dare auxilium alicui ducenti ſeu extrahenti ſeu ducere volenti blauam farinam legumina vel panem extra ciuitatem Alex. vel poderium Alex. vel diſtrictum ſeu de loco ad locum, niſi ducere eam ad ciuitatem Alexan. per ſtratam rectam & qui contrafecerit, & predicta non obſeruauerit ſoluat pro banno libras cẽtum in denarijs numeratis, & ſi predictas libras centum non ſoluerit infra dies Decem puniatur in perſona ad arbitrium Domini Poteſtatis.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat, quod ſi aliqua perſona auxilio ſuo vel fortia ſcamparet vel ſcampari ſeu euadere faceret aliquem ducentem blauam farinam legumen ſeu panem, extra ciuitatem Alexan, vel diſtrictum Alex. qui detentus eſſet per aliquem vel aliquos, ſoluat pro banno quilibet contrafaciens pro qualibet vice libras quinquaginta Terdoñ. in denarijs numeratis. Et nihilominus teneatur & teneantur infra tertiam diem preſentare in palatio communis Alexã. domino Poteſtati vel ſuo Iudici vel militi illum vel illos quos ſcampaſſent vel ſcampari feciſſent cum dicta blaua farina leguminibus pane beſtijs bobus & plauſtro carro barocia vel naui cũ quo vel quibus & ſuper quo vel ſuper quibus portauerit ſeu portari fecerit & extraxerit ſeu extrahi fecerit ſupradicta. Quod ſi non fecerit ad terminum condemnentur in duplum extimationes dictarum beſtiarum bobum carri plauſtrorum nauis & nauiũ blaue farine leguminum & panis quas vel que ſcampaſſet ſeu ſcampari feciſſet ſeu operã ad ſcampandum dediſſet, & ſi capi non poſſet vel in fortia domini Poteſtatis non veniret ille vel illa qui talia commiſiſſet puniatur in libris centum in denarijs numeratis. Et de dicto banno aliquo tempore non cancelletur niſi dictas libras centum ſoluerit in denarijs numeratis.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat, quod ſi aliquis rumor fuerit in aliqua villa caſtro, caſali, ſeu territorio alicuius caſtri ville ſeu caſalis, ſiue territorio alicuius eorum

occaſione alicuius blaue, farine ſeu leguminum, ſeu panis que ducerentur contra ſtatuta & ordinamenta, & contra deuetum dñi Poteſtatis, quod quelibet perſona illius ville caſtri caſalis & alterius loci debeat currere ad illum rumorem, & dare auxilium, & fauorem familie Dñi Poteſtatis, & quilibet alijs volentibus detinere predicta, & capere quoſlibet contrafacientes, & eos cum blaua leguminibus & farina & pane cum plauſtris, ſeu carribus, barocijs & bobus & beſtijs & nauibus in fortia Domini poteſtatis, & cõis Alex. conſignare & hoc ſub pena & banno cõis loci librarum quinquaginta, & cõſulibus & officialibus in libris decem. Et cuilibet ſingulari perſone libras tres, & predicta omnia locum habeant ſi dictus rumor fuerit denunciatus per ceptores vel aliquos ipſorum poteſtati conſulibus, maſſarijs vicario vel officialibus dicti loci, & auxilium non dederint. Alioquin dictas penas non incurrant ad quas penas non teneantur, abſentes, vidue, orphani, & infirmi, & hoc totum in denarijs numeratis.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat. quod aliquis locus caſtrum vel villa, caſalis diſtrictus & territorij Alex. non permittat duci nec extrahi de dictis locis ipſis de dictis locis extrahentibus blauam farinam legumen nec panem contra ordinamenta cõis, & facta per dñm poteſtatem, & ſi contrafactum fuerit ſoluat cõe illius loci, caſtri, ville ſeu caſalis libras quinquaginta pro qualibet vice, & poteſtas conſules & officiales in libris decem, & ſingularis perſona in libris tribus in denarijs numeratis infra ſextam diem, niſi denunciarent dño poteſtati & cõmuni Alex. facientes contra predicta cum blaua farina leguminibus & pane, & plauſtris ſeu carribus, bobus & nauibus & beſtijs, & alijs cum quibus & ſuper quibus ducerent ad quã cõdemnationem ſeu bannum non teneãtur vidue orphani, & pupilli.

¶ De eiſdem.

ITem ſtatuit precipit & ordinat, quod omnia & ſingula ſtatuta & ordinamenta, & precepta ſint & intelligantur eſſe ad intellectum, & voluntatem dicti dñi poteſtatis reſeruando & retinendo [illegible] auctoritatem & arbitrium addendi & mutandi quantitates predictorum bannorum in dicto domini Poteſtatis, & addendi ſtatuta prout ſibi videbitur, Item minuendi quantitates predictorum bannorum dicti Domini Poteſtatis, & addendi ſtatuta prout ſibi videbitur & eius arbitrio quotienſcunq; voluerit & ubi videbitur expedire.

¶ De eiſdem.

QVE quidem ſtatuta, & ordinamenta facta per dictum dominũ Poteſtatem auctoritate generalis conſilij lecta & publicata fuerunt in contione publica facta, & congregata ſono campanarum, & tubarum die martis vltimo menſis Nouembris Milleſimo Ducenteſimo Octuageſimo quarto vndecima inditione.

¶ De eiſdem.

STatuta & ordinamenta facta per Ancianos Populi & ſapientes tam populi quam cõis ſuper blaua reſtringenda intra ciuitatem Alex. & auctoritate eis data a generali conſilio ciuitatis Alex. facta die Dñico Decimo Iulij.

¶ De eiſdem.

PRimo ſtatutum & ordinatum eſt, quod omnes & ſingule perſone habitantes in Alex. vel in diſtrictu que habent blauam in diſtrictu Alex. teneantur ducere vel duci facere in ciuitate Alex. tertiam partem totius blaue [illegible] per extimatores [illegible] nis Alex per totum menſem Auguſti ſuper plauſtro vel barocio vel alio modo, & [illegible] ter ducta non ſcribatur nec habeatur pro conſignata ſub pena & banno [illegible] in capitulis cõis continentur. & liceat eis alias duas partes ſibi retinere pro ſuo vſu, tã pro ſementibus. ita ꝙ nõ poſſint extrahere de ciuitate Alex. cum licentia poteſtatis, nec aliquo alio modo panem farinam legumen granum ſiue aliquod aliud genus blaue. Saluo ꝙ ſi aliqua perſona que habitaret in ciuitate Alex. duxiſſet ſeu duci feciſſet totam blauam ſibi extimatam per extimatores cõis Alexan. Poſſit & liceat ei extrahere blauam ſibi neceſſariam ad ſeminandum cum breue & licentia poteſtatis, ipſo iurante in preſentia ipſius Domini Poteſtatis ſeu alicuius Iudicis, vel Iudicis ipſius Domini poteſtatis quod ipſam blauam ſeminabit ſeu ſeminari faciet in terris ſuis ſeu quas laborari faceret, & ꝙ ibi non habet ſementiam de qua poſſit ſeminare dictas terras.

De eiſdem.

Item ſtatuerunt, & ordinauerunt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat condemnare facientes contra predicta vel aliquod predictorum, vel non obſeruantes predicta per totum menſem Septembris, data deffenſione eis decem dierum per vocem preconis preconizantem in villis & locis ciuitatis Alex. & diſtrictus & per ciuitatem Alex. & condemnationes inde ſubſequentes valeant & teneant, non obſtante capitulo quod loquitur de deffenſionibus decem dierum in ſcriptis dandis.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ extimatores blaue & notarij extimatorum teneantur & debeant ipſa die qua reddient Alex. dare & conſignare extima ſeu ſcripta extimi ipſius blaue que fecerint notarijs campanilis in banno ſoldorum centum pro quolibet quibus ſcriptis extimi habitis dicti notarij ad campanilis teneantur ipſi extima exemplare ſiue exemplari facere in vno libro in continenti. & poſtquã fuerint publicata teneantur & debeant notarij cuilibet perſone & vniuerſitati de ipſis ſcriptis & extimis eis pertinentibus copiam facere exemplandi & ipſa eis exhibere ſine aliquibus expenſis.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ extima publicentur infra octo dies poſt quã fuerint preſentata & exemplata vt ſupra.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ nulla perſona ciuitatis Alex. vel diſtrictus habeat vel teneat aliquam beſtiam aptam ad blauam portandam vel extrahendam. Et qui contrafecerit amittat ipſas beſtias, & pro vnaquaq; beſtia in ſoldis ſexaginta in denarijs numeratis, & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem banni [illegible] & beſtiarum ſiue pretij ipſarum prout vendite fuerint ad incantum, & capientes dictas beſtias ſi non conſignarent vt ſupra dictum eſt non habeant aliquam partem de predictis & inſuper ſoluant pro banno pro vnaquaq; beſtia ſoldos centũ, & nihilominus teneantur ipſas beſtias conſignare. Saluo ꝙ liceat cuilibet perſone ciuitatis Alex. & diſtrictus tenere equos vel equas in honore ipſius & cõis Alex. aptos & decentes ad equitandum cum licentia poteſtatis inſpecta qualitate equorum vel equarum, & tenentium vel equitantium eos equos & equas que licentia ſit ſcripta per notarios campanilis in vno libro ſine aliquibus expenſis eorum quibus dabitur dicta licentia, & aliter de licentia non teneatur, & videlicet [illegible] tenentes equos vel equas in honore ſuo & cõis Alex. non teneantur de licentia habenda a poteſtate. Dũmodo equi vel eque ſint apti & decentes ad equitandum & inſpecta qualitate equorum vel equarum & equitantium eos. Saluo ꝙ liceat cuilibet perſone de Alex. & diſtrictus habere & tenere aſinum vel aſinam [illegible]. Et ſaluo ꝙ liceat cuilibet perſone de Alex. & diſtrictus [illegible] vel habenti [illegible] habere & tenere beſtias duas tam [illegible] ad portandum ipſum [illegible] pro vnaquaq; mola cum licẽtia vt ſupra. Et ſaluo ꝙ liceat cuilibet perſone ciuitatis Alex. non habenti famã extrahendi

blauam tenere equos vel equas in ciuitate Alex. cauſa preſtandi ad vecturã cũ licentia vt ſupra. Qđ omnes & ſingule perſone quibus conceſſum erit tenere dictos equos & beſtias vt ſupra teneantur & debeant iurare & facere ſecuritatem de non extrahendo blauam cum ipſis beſtijs nec cõmodare alicui extrahenti blauã vel extrahere volenti vel alio modo cõcedere ſub pena librarũ decẽ ꝓ vnaquaq; beſtia & dicte beſtie ſignentur ſigno cõis de cuius ſecuritatis non poſſint habere notarij ad hoc cõſtituti vltra terdoñ. & conſules. & rectores villarum ciuitatis Alex. & diſtrictus teneantur & debeant accuſare ſeu denunciare poteſtati Alex. omnes & ſingulas pſonas tenentes & habentes beſtias contra pdictam formam poſt terminũ ordinatũ. & ſi reperientur aliqua beſtie in villa caſali loco vel territorio alicuius loci vel ville contra pdictam formã, rectores ſiue conſules cuiuslibet loci ſiue ville ſoluant & ſoluere teneantur ſoldos ſexaginta ꝓ qualibet beſtia & pro qualibet vice. & poteſtas teneatur ipſum bannum exigere in denarijs numeratis, aliqua allegatione non audita, & predicta locum non habeant in equis qui tenentur pro communi.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatũ eſt, ꝙ omnes & ſinguli de dictis villis caſalibus diſtrictus Alex. teneantur & debeant ducere ſeu duci facere blauam ſibi extimatã per rectam ſtratam a loco ſuo vbi extimata eſt, & intrare ciuitatem Alex. in portam & per portã propinquiorem ipſi loco ordinatam, & ibi faciat eam ſcribi notarijs ad hoc conſtitutis & directa via ducat eam in plateam. & eam ibi ſcribi faciat notarijs conſtitutis ad hoc & alio modo ducta, ꝓducta vel conſignata non habeatur.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi fuerit inuentus aliquis ire vel redire per fraſchetam vel per burbam fraſchete vel alibi in diſtrictu Alex. extra ſtratas vel vias publicas cum beſtia vel beſtijs ponderatis grano vel ſale oleo vel alia aliqua re ſeu alio victuali amittat beſtias, granũ ſalem oleum blauam. & quodlibet aliud victuale & ſoluat cõi Alex. pro pena libras decem terdoñ in denarijs numeratis quilibet & quolibet vice ſi eſſet vna beſtia ſiue plures. Quam penam pecuniariam ſi ſoluere non poterit amittat pedem & victuale intelligatur inter alia beſtie pingues aptas ad macellũ.

De eiſdem.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quilibet poſſit denũciare & accuſare quamlibet perſonam trahentem blauam vel que traxiſſet blauam tempore poteſtatis pñtis, & tenentes beſtias contra vetitum cõis. & facientes cõtra ordinamenta facta occaſiõe blaue. cui accuſatori & denunciatori credatur ſi accuſatio & denunciatio probetur per teſtes vel alio modo. quorũ nomina & dicta [illegible] & accuſator & denunciator teneatur priuatus. & habeat partem blaue. beſtiarum & aliarũ rerũ & banni ordinatã & alio modo ꝑ accuſatorem denũciatorẽ ꝑ guardiã priuatam ꝑ poteſtatẽ non poſſit fieri cõdemnatio. Nõ obſtante caplo ꝙ credatur guardijs priuatis quod ſic Incipit. Item ꝙ Dñus poteſtas poſſit elligere.

De eiſdem.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ Ad hoc vt blaua melius cuſtodiatur. & ne de ciuitate extrahatur. & ꝙ aq̃ beſtialis ponatur in foſſato deuerſus portã Ianuenſium q̃libet die ſabbati [illegible] & ꝙ murus porte recolte quo [illegible] ad dicẽ dñicam ſequẽtẽ ꝑ totã diem, & [illegible] & aq̃ teneatur prope ipſam portã rumpatur. & aperiatur ad pñs [illegible] Ita ꝙ aq̃ melius poſſit [illegible] aperta fuerit murus porte fieri vel alio mõ prout melius videbitur [illegible] labi & diſcurrere mõdato foſſato & ducẽdo terrã in tanagrũ. & ꝙ pdicta omnia fiant cõſilio arbitrio & voluntate rolandi ſcorteagalli, tam ad portas q̃ alibi.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ de hominibus morãtibus in ciuitate fiant cẽtenarii, & capita ipſorũ ad modũ inferius ſcriptũ q vadãt & ire teneant ad cuſtodiã blaue inquirendũ extrahentes blauã videlicet p quattuor bonos homines & legales, electos p notarios cãpanilis q teneant ire in exercitũ p ipſos notarios cãpanilis cũ vno ex militibus dñi Ptãtis, & vna cũ militibus Alex. ſm modũ inf aſcriptũ videlicet ꝙ capita ipſorũ centenariorũ ſiue noĩa illorũ ponant in vno ſacculo q ſacculus cũ ipſis noĩnibus cuſtodiat p ipſos notarios cãpanilis & ſemp in ebdomada qualibet & plus ad voluntatẽ ptãtis & ancianorũ in vno ſacculo p notarios cãpanilis, & extrahat ad fortunam vnus ex pdictis capitibus ſiue hominibus, & ille ſit extractus cũ hominibus cẽtenarij ſui cũ ex militibus dñi ptãtis, & cũ tot militibus Alex. quot videbit D. poteſtati Alex vadãt & ipſi teneant ad cuſtodiã blaue, & ad inquirendũ extrahentes blauã p diſtrictum Alex. vbi & ſicut dño Poteſtati, & ancianis & dicto capiti. Ita ꝙ illi qui ſemel iuerint amplius ire nõ teneant niſi prius alij iuerint, & illi qui iuerint habeant partem blaue & aliarũ rerũ & bene ordinata, & qui noĩatus, vocatus vel requiſitus fuerit ad eundẽ, & nõ iuerit puniatur qualibet vice in ſoldis viginti & caput in ſoldis ſexaginta, & miles in ſoldis centum.

¶ De eiſdem.

QVE quidem ordinamenta lecta & publicata fuerunt in publica contione facta die lune primo Auguſti.

¶ Quod aratores poſſint brazatam ſuam extrahere.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aratores qui batẽt blauã alicui ciui Alex. poſſint & debeant habere licentiã & blauã extrahere q̃ lucrati fuerint de brazata ſua ad locũ in quo morant habito breue & licẽtia a cõi Alex. & hoc pconizet ſup lapidẽ ſup quo cõcionat' eſt p ptãtem Alex per primos quattuor dies intrante madio ſi placuerit conſilio.

¶ De meſſe vel lignis extra poderium Alex. non ducendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nulla pſona poſſit ducere ſeu duci facere extra diſtrictum Alex. meſſem, ligna, fenũ ſtramũ nec letamẽ, additũ eſt huic capitulo vinũ vel vuas, nec panellos linoſe. Et qui cõtrafecerit ſoluat qlibet & q̃libet vice ſoldos centũ, & amittat plauſtrũ boues & beſtias cũ quo ſiue cũ quibus ducerent pdicta vel aliquod pdictorum & quilibet poſſit ipſas beſtias boues & res capere & habeat medietatẽ banni & rerum captarum, & teneatur poteſtas ſine tenore.

¶ De non ducẽdo linoſam neque blauam extra Iuriſditionem Alex.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ quilibet poſſit impune ducere & duci facere de Alex & diſtrictu oẽs mercantias pter blauã & linoſam, & pter carnes ſiccas & recentes caſeũ, pſſum ſepum, pullos, oua, & pter porcos aptos ad occidendũm caſtronos, & boues pinges & agnellos quocunq voluerint ad ſuam voluntatem cum ſoluerint pedagium, & maltotas de ipſis mercãtiis ſm cõſuetudines Alex. & attẽdant ſine tenore. Et ſi quis pdictas res pſibitas duxerit vel duci fecerit amittat ipſas res. & qlibet poſſit eas cape. & medietas ſit capientis, & alia cõis ſit Alex. Hoc ſaluo ꝙ ſi aliqs duxerit aliq ex pdictis rebus vetitis in Alex. ad vendendũ, & eas vendere nõ poterit, liceat ei dictas res nõ venditas, excepto grano, blaua, & vino, poſtq ipſas tenuerit in Alex. per tres dies ad minus ducere vel duci facere quo voluerit cũ licẽtia dñi Vicarij vel Capitanei ſoluendo Pedagio conſueta. Dum tamen ipſas res nõ ducat nec duci faciat ad inimicos cõis Alex. ſiue ad terram inimicorũ dicti cõis.

¶ De linoſa non extraenda extra ciuitatem Alex.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus homo de Alex. vel diſtricta vel aliũde poſſit extrahere linoſam de diſtrictu Alex. & q cõtrafecerit amittat p quolibet modio ſoldos. lx. papienſium, & nihilominus amittat beſtias plauſtrũ, & boues & panẽ ſup qbus ducerẽt ipſam linoſam, & ſit in bãno de maleficio donec ſoluerit bannum, & hoc ſine tenore.

¶ Quod quilibet poſſit ducere blauam in Alex.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ quilibet qui nõ ſit inimicus nec guarrierius cõis Alex. poſſit ducere blauã in Alex. ad vendendum ſine pedagio preciſe & ſine tenore.

¶ De non portando aliquod victuale ſine breue.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqs nõ poſſit extrahere panẽ granũ, nec aliã blauam, ſine breui, non obſtante aliquo capitulo preciſe, & ſine tenore.

¶ De blaua ducentibus in Alex. habentibus in villa.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ liceat cuilibet ciui Alex. habẽti blauã in aliqua villa Alex. ipam blauam de ipſa villa ducere ad ciuitatẽ Alex. nec per homines ipſius ville ſiue per maſſarios phiberi poſſit ſeu per maſſariũ vel p rectorẽ ipſius ville aliquo modo quin ipſam blauam libere trahat & ducat ad ciuitatẽ Alex. ſemp & quandocũq voluerit ad ſuam voluntatẽ, & quelibet ipſarũ villarũ que cõtrafecerit ſit in bãno librarũ centum quotiens p homines ipſius ville ſiue per maſſarios vel rectores vel poteſtatẽ phibetur dictos ciues Alex. dictã blauã ducere ad ciuitatẽ Alex. & ipſe poteſtas vel maſſarius libr. quinquaginta, & hoc totum preciſe & ſine tenore, & poteſtas Alex. teneatur banna executere infra dies quindecim poſtq fuerit comiſſum ſine tenore.

¶ Quod dñs poteſtas vel eius iudex ſeu miles teneatur ire cũ militia.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas Alex. vel iudex ſeu miles ipſius teneat qualibet ebdomata ſemel & totiens quotiens requiſitus fuerit per maiorẽ partẽ ancianorum populi niſi [illegible] equitare cum militia Alex. tota vel parte ſicut ei videbit per diſtrictum Alex. ad inquirendũ extrahentes blauam & ad cuſtodiã blaue capere, & quaslibet perſonas cum rebus & beſtiis quas inuenerit facere contra ordinamenta blaue capere & captos ducere in fortiam cõis, & ipſos punire ſecundum ſtatuta & ordinamenta facta ſuper blaua.

¶ Quod dñs poteſtas nec eius familia debeat habere partem de aliquibus per ipſos captis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ dñs poteſtas nec eius familia poſſint modo aliquo iure ſiue cauſa habere partẽ de aliquibus beſtiis blaua ſale capto vel capta per familiã ipſius vel per aliquos alios nec de aliqua re capta nec ipſas beſtias blauã vel rem emere vel emi facere per ſe vel per aliũ, & ſi contrafecerit puniat p quolibet & qualibet vice in libris viginti quinq Terdon de ſuo ſalario diminuendis & nihilominus partẽ habitam vel receptam reſtituere teneat ſub pdicta pena. Et hoc totum attendat ſine tenore, nullo ſtatuto reformatione vel prouiſione ancianorum in contrarium non obſtante.

¶ Quod nulla perſona debeat ire nec ſtare cum armis in aliquo loco occaſione ſeruitij alicuius perſone vel vniuerſitatis pro aliqua rixa.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis de Alex. diſtrictu ſeu iuriſdictiõe, cũ armis nõ poſſit, nec debeat audeat nec pſumat ire vel ſtare in ſeruitio pro ſeruitio vel occaſione ſeruiti alicuius ſingularis perſone vel vniuerſitatis ſiue alio occaſione alicuius rixe q̃ fieret vel moueretur in aliquo loco ſeu mota eſſet, nec occaſione offenſe alicui facte perſone ſine expreſſa licentia in ſcriptis habita. & qui contrafecerit puniatur in libris .D. quod bannum ſi non ſoluerit ad terminum condemnationis domus ſua funditꝰ diruatur, & bona ſua publicentur cõmuni, & eodem modo vendãtur vt inferius in ſequenti capitulo proximo continetur. Ita ꝙ dictum bãnum ex dictis bonis perueniat in cõmune

Et quod poteſtas teneatur & debeat inquirere & inquiſitionem facere aduerſus contrafacientes vel infamatos contrafeciſſe ponendo ipſos ad curlum ſeu tormentum, ſeu quocumque alio modo, ſtatuto aliquo. Non obſtante, & ſpecialiter ſtatutum quod loquitur de non ponendo aliquem ciuem Alex. ad curlum ſiue aliquo alio ſtatuto. Qui penam ſoluere teneatur communi Alexan. de bonis ſuis. Ita quod dos vxoris vel natus vel aliquis alius contractus per eum factus cum aliqua perſona non poſſit defendere vel excuſare quin dictum bannum ſoluatur in cõmuni in bonis & rebus, que & quas tenebat & poſſidebat eo tempore quo faceret vel veniret contra predicta. Ita quod dicta bona que tunc temporis teneret, & poſſideret intelligatur & preſumatur eſſe ſua, non obſtante aliquo contractu ante facto vt ſupra.

¶ De faciendo terminari boſchum cerrete ⁊ ſorbeale.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas & Iudex ferratie teneantur & debeant preciſe, & ſine tenore, boſchum cerrete & ſorbeale facere terminari vſque ad Kalendas Aprilis proximi futuri ſcilicet quamlibet ſedecenam per ſe, per terminos vel montruccos inter vnam ſedecenam & aliam factos, factos ſicut deſignate & terminate fuerũt, & diuiſe alias per Dominum Carlum reynaldum. Et Marciam maniellam tunc maſſarios conſtitutos per homines de gamondio ad predicta facienda. Qua diuiſione facta de diuiſionibus ſedecenarum fuerunt inſtrumenta facta & plura perfecta manu publici notarij. Que inſtrumenta perfecta dictus Iudex qui preerit officio ferratie teneatur & debeat infra octo dies poſtquam intrauerit regimen ſiue officium ferratie facere publice preconizari in quarterio gamondij per ciuitatem & caſtalia, & villas quarterij gamondij, quod omnes & ſinguli qui habent inſtrumenta perfecta de diuiſione alicuius ſedecene boſchi cerrete & ſorbeale teneantur & debeant ipſa inſtrumenta dare & conſignare dicto Iudici infra tertiam diẽ, ſub pena & banno eius arbitrio aufferenda. Et ſi hoc modo inſtrumenta omnia totius predicte diuiſionis dictus Iudex habere non poſſet teneatur & debeat Raynerium blanchum notarium qui habet librum in quo ſcript

quelibet ſedecena per ſe facere comparere coram ipſo & ei precipiat ſub certa pena quod de qualibet ſedecena dicti boſchi de qua non reperiretur inſtrumentum perfectum proficiat inſtrumentum vel perfici faciat. Et illud det illis de ſedecena vel eorum [illegible] conſtitutis vel conſtituendis per ſedecena faciendo dictus Iudex dicto Raynerio ſolui & remunerari de quolibet inſtrumento perfecto ab ipſo ab illis de ſedecena quantum ſolutum fuit aliis illi notario qui ipſa perfecit. Et ſi non reperitur quantum eidem notario ſolutum fuiſſet fiat ſolutio arbitrio iudicis ferratie qua determinata [illegible] & diuiſione facta vt ſupra illi de ſedecena qualibet que eis aterminata, & deſignata fuerit. & de qua habuerit inſtrumentum ipſam ſedecenam tam proprietatem terre quam lignorum, & aliorum ipſius habeant teneant & poſſideant, & godiant iure proprij allodij ad ſuum arbitrium & liberam voluntatem ſcilicet pro rata ſui extimi quo reperiretur eſſe in dicto extimo ſeu quo reperiretur ab aliquo acquiſiuiſſe ſeu aliquo iuſto titulo habuiſſe licet non eſſent inſtrumenta, & intelligatur eſſe acta & facta eo ſaluo quod nullus poſſit partem quam haberet in dicto boſcho cerrete alicui perſone qui non ſit de quarterio gamondij alienationem vel obligationem facere quoquo modo. Et ſi fieret non valeat ipſo iure, & quiqui habeat partem in aliquibus de dictis ſedecenis ſine legitimo herede deceſſerit vel qui non poſſet ſuccedere iure hereditario vel alio modo ex teſtamento vel ab inteſtato, & omnes & ſinguli ſcripti in illa ſedecena in qua erat defunctus eidem ſuccedant ſcilicet quelibet perſona pro ea parte pro qua eſt in extimo in illa ſedecena. Et predicta omnia & ſingula infraſcripta teneatur Poteſtas & Iudex ferratie attendere & obſeruare cum effectu in qualibet parte ſui. Non obſtante aliquo ſtatuto decreto ſeu ordinamento vel reformatione ſeu prorogatione Communis vel Populi Alexandriæ, vel Communis Gamondij, quod vel que predictis vel alicui predictorum in aliquo obuiaret. Et ſi quod ſtatutum decretum

reformatio vel prerogatiua populi eſt vel fieret in contrarium ſupraſcriptis vel aliquibus infraſcriptorum ex nunc prout ex tunc ex certa ſcientia illas & illa caſſant & irritant & nullius eſſe volunt momenti cõe & homines Alex. & maxime homines & vniuerſitas cõis & hominum de Gamondio. Immo predictum ſtatutum, & oia & ſingula que continentur in ipſo. poteſtas & iudex ferratie attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore ſub pena librarum centum Terdoñ de ſuo ſalario in quibus ipſo iure condemnatus ſit & eſſe intelligatur ac ſi per ſindicatores qui elligentur vel elligi conſueuerunt ad ſindicandum poteſtatem finito ipſum regimine cõdemnatus eſſet quarum librarum centum medietas ſit & peruenire debeat in cõe Alex. & alia medietas in vniuerſitate hominum de Gamondio de quo facto de aliqua parte ipſius, non poſſit peti licẽtia vel abſolutio, & ſi petita & data fuerit nõ valeat ipſo iure. Immo incidat ille qui ipſam petierit ſiue obtinuerit ſiue nõ in penã ſuperius nominatam.

¶ De ponte vno faciendo in rugata Lanzanorum.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, quod preſens vicarius & qui pro tempore fuerit ſub pena librarum Decem de ſuo ſalario eidem aufferẽda teneatur & debeat facere fieri vnum pontem in quarterio Marenghi in rugata Lanzanorum vbi dicitur ad pontem de gatto infra duos menſes poſt introitum ſui regiminis, & quod poſſit & debeat cõpellere clauarium cõis Alex. ad faciendum dictum pontem ponendo eidem penam & bannum vt ipſum pontem fieri faciat infra predictum tempus ad ſuam voluntatem. Eodem modo & forma fient duo pontes in quarterio Gamondij ſuper betale molandinorum de beccharijs vnus quorum fiat ſuper betale prope ſedimen pagani rane, & manuellis ferri & alius prope domum ottobonis gamondorij.

¶ Quod quilibet magiſter manarie ⁊ muri poſſit ſtare in Alex.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt pro cõi vtilitate, quod quilibet magiſter manarie, & muri ciuis Alex. vel nõ poſſint & debeant libere & ſecure ſtare & laborare in Alex. & diſtrictu ſine eo quod faciant vel intrent ſocietatem magiſtrorum manarie & muri. Et quod nulla perſona de Alex. vel diſtrictu audeat vel preſumat accipere vel conducere ad laborandum aliquem magiſtrum manarie ſiue lignaminũ nec aliquem magiſtrum [illegible] ſiue muri niſi infraſcriptis modis, & quod infraſcripti magiſtri manarie & muri non audeant vel preſumant locare operas ſuas alicui perſone ciuitatis Alex. vel diſtrictus nec accipere pro eorum operibus pro qualibet die, niſi vt infra ſub pena & banno ſoldorum ſexaginta pro quolibet magiſtro & qualibet vice quod contra ſupraſcripta & infraſcripta fieret per aliquem ipſorum: & quilibet poſſit accuſare & eidem credatur cum vno teſte, & habeat accuſator tertiam partem banni videlicet quod predicti magiſtri muri & manarie habeant & accipiant & habere & accipere poſſint pro qualibet die a Kalendis Nouembris vſque Kalendas Aprilis ſoldos ſex Terdoñ. & a Kalendas Aprilis vſque ad Kalendas Iunij ſoldos ſeptem Terdoñ. & a Kalendis Iunij vſque ad feſtum Sancti Michaelis ſoldos octo Terdoñ. & a feſto Sancti Michaelis vſque ad Kalendas Nouembris ſoldos ſex Terdoñ. & non plus. Et qui contrafecerit in aliquo contra predictam formam puniatur vt ſupra. Et de hoc dictus dominus Vicarius & eius Iudices poſſint inquirere & inquiſitionem facere quandocunque eis videbitur. Et contrafacientes punire & condemnare & Dominus Vicarius teneatur & debeat infra quindecim dies poſt introitum ſui regiminis facere preconizari per Ciuitatem. Et hoc preciſe & ſine tenore eandem penam ſubſtineant & ſubſtinere debeant conducentes predictos magiſtros, vel aliquem ipſorum qui contra predicta fecerit.

INCIPIT LIBER SEPTIMVS DE LABORERIIS COMMVNIS ET DE ALIIS LABOrerijs pertinentibus ad alia quarteria ciuitatis.

❦

HEC Et omnia infraſcripta, & etiam omnia alia & ſingula ſtatuta & ordinamenta loquentia de laborerijs faciendis valeāt & obſeruentur in omnibus. Saluo quod ſi aliquis vel aliqui cõquererentur vel dicerent poteſtati. ſe ex ipſis ordinamētis vel aliquo ipſorum iniuriam vel damnum magnum pati poteſtas teneatur & debeat per ſe vel per alium illud videre ſeu videri facere. Et inde facere ſecuudum quod ſibi & illis videbitur. quibus comiſſerit opus ad videndum eſſe faciendum videbiť. Et eo ſaluo quod ſi aliquis ex maſſarijs ſcriptis in aliquo ipſorum ſtatutorum mortuus eſt vel abſens. Ita quod non poſſit laborerio ſup eſſe, ſurrogeť aliꝰ quē põtas volet, & cũ cõſilio illoꝝ quos ſecũ hr̃e voluerit.

¶ Statuta pertinentia ad laboreria cõmunis.

ITem ſtatutum eſt, quod omnia capitula laborum & facta ſuper laborerijs ſint firma & attendantur & obſeruentur, excepto quod maſſarij dictorum laboreriorum que fient per cõmune & occaſione cõmunis Alex. qui cõtinentur in ipſis capitulis ſint caſſi & irriti & remoti a laborerio ipſorum laboreriorum. & alij elligantur per poteſtatem & Ancianos populi Alexan. Ita tamen quod nullum laborerium fiat expenſis cõmunis Alex. in totum vel in partem, niſi fiat negotium & laborerium quod ſit cõmunis Alex. quo caſu illud laborerium fiat ſi placuerit conſilio Alexā. Non obſtante aliquo ſtatuto facto vel ꝙ fieret in contrarium ſine tenore.

¶ De via in flumine tanagri nauibus facienda.

ITem ſtatutum eſt, preciſe & ſine tenore quod poteſtas teneatur & debeat dare & dari facere viam bonam & aptam illis ducentibus naues per flumen tanagri. Dare & dari facere viam bonam per illos qui habent molendina & [illegible] in dicto flumine. Ita quod bene poſſint ire & redire cum nauibus & mercimonijs per dictum flumen tanagri ſine aliquo impedimento & qui cõtrafecerit [illegible] & ſoluat quilibet & qualibet vice ſolidos ſexaginta in denarijs numeratis & quilibet poſſit accuſare. Et credatur cuilibet de conſilio ſuo ſacramento niſi aliquis eſſet qui nollet dare viam bonam & nauis feriret in aliquod molandinum. & de hoc eueniret aliquod damnum alicui vel ipſi molandino. Ducentes nauem non teneantur ad aliquam reſtitutionem damni, & quod arbores & alias res nocentes ducentibus naues incidanť ſi ille cuius erunt noluerit incidere. ꝙ ducentes naues poſſint eas incidere ſine tenore.

¶ De Pluſa Gamalerij manutenenda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ maſſarij molandinoꝝ debeāt ire ad pluſam bealis de Gamalerio de quindecim in quindecim diebus & põtas teneat fieri facere in dicta pluſa [illegible] opus fuerit ad dictā pluſam manutenēdā & cõſeruandā & ꝙ nemo debeat [illegible] re ſuper dictam pluſam de Gamalerio, nec accipere aliquid de dicta pluſa, nec ſuper guarnimentum dicte pluſe ab vno ꝗ latere, nec ab alio nec deſuper beale, nec [illegible] per tantum quantum tenet guarnimentum ripe. Et quod elligatur ad dictam pluſam guardia vna, que cuſtodiat ipſam & res ipſius pluſe ſecundũ conſuetudinem preteritā. Et ſi aliquis reperiretur deportaſſe vel deportare de rebus dicte pluſe puniatur de maleficio ſicut feciſſet furtum, & ꝙ denuncieť oibus hominibus qui habent arbores ſuper ripam bealis que noceant ne aqua veniat in ciuitate ꝙ ipſas debeant incidere ſub pena ſoldoꝝ cētũ. Et ꝙ de nouo diſcernať pars bealis & ab vna ripa & ab alia determineť. Et poteſtas teneatur quolibet menſe ſemel ire ad videndũ dictam cluſam vel mittere vnum ex iudicibus vel militibus ſuis, & teneatur poteſtas facere conſilium generale infra menſem poſt aperturam capitulorum & in ipſo requirere conſilium de meliorando & inforzando dictam cluſam & qualiter poſſet vtilius meliorari & inforzari vel de lapidibus calcinarijs vel alio modo. Et inde ſequi voluntatem conſilij, & additum eſt huic capitulo, ꝙ poteſtas qui nunc eſt vel pro tempore fuerit teneatur facere duci .cc. plauſtra lapidū ad dictam cluſam ad manutentionē dicte cluſe omni anno de menſibꝰ Aprilis & Maij ſine tenore in banno libr. quinquaginta de ſuo ſalario & ſine tenore duci faciat dictos lapides, Et ꝙ teneat excuttere & excuti facere oīs talias factas occaſione dicte cluſe & bealis a quocunq; & ſine tenore.

¶ De Lapidibus figendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať preciſe & ſine tenore facere figi pallos .lxvj. ꝗ ſunt ꝓpe cluſam ſubter arenam & quadraginta ꝗ ſunt in caſtro nouo & ipſam cluſam facere aptari in arbitrio boni viri bene & optime & hoc ꝑ totũ mēſem Aprilis ꝓximi.

¶ De Maſſario cluſe Gamalerij elligendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas preciſe & ſine tenore teneatur infra quindecim dies ꝓximos cũ conſilio Ancianoꝝ populi elligere vnum maſſariũ ſup cluſa & beali cõis tam extra ciuitatē Alex. ꝗ intus. Qui maſſarius Sacramento teneať ire ad dictam cluſam de quindecim in quindecim diebus, & qui teneať & debeat denunciare dño Poteſtati quicquid debeat ad dictam cluſam [illegible] ipſe tenetur in capitulo ſpeciali, & ipſam denunciationem ſibi factā faciat ſcribi. Qui maſſarius nõ poſſit habere vltra libras ſex in quolibet anno a cõi vel ab illis qui tenent molendina que ſunt in beali occaſione ſue maſſarie, & ꝙ poſſit & debeat etiam denunciare ipſe maſſarius domino poteſtati vel ſuis iudicibus vel militibus illos homines vel perſonas qui haberent vel facerent aliquid ꝙ noceret ne aqua poſſet ire per ipſum beale ſine impedimento tam intus ꝗ extra, prout conſuetum eſt & homines Alex. & accuſare quemlibet qui faceret offenſionem in dicta cluſa.

¶ De eodem & de tranſuerſu burmie veniendo a Gamalerio.

ITem ſtatutum eſt ꝙ tranſuerſus burmie vendatur de anno in annũ, & vſus aque & a [illegible], & preciũ ipſorũ ponatur penes prepoſitum humiliatorũ. Ita ꝙ de ipſo precio non poſſit aliquid expendi niſi ſolomodo in dicta cluſa Gamalerij & ꝙ dictus dñs Prepoſitus teneatur dare ſiue elligere vnũ fratrem qui ſciat ſcribere qui poſſit & debeat expendere dictos denarios in dicta cluſa quando neceſſe fuerit, & ei denunciatum fuerit per dictum maſſarium. Et de quibus omnibus dictus poteſtas teneatur & debeat attendere cum effectu ſine tenore.

¶ Quod agnati maſſariorum clericorum alicui laborerio communis non habeant partem in opere.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis fuerit electus ꝑ cõi maſſarius ſiue ſuperſtes alicuius laborerij ꝙ fieri debeat ꝑ cõi ꝙ ipſe vel aliquis de agnatis ſuis nõ debeat hr̃e partē cum illo qui opus acceperit ad faciendũ neq; cum ipſo aſſociatus eſſe. Et qui contrafecerit ſit in banno librarum decem ſine tenore.

¶ De expenſis cōis. q̄ fiant per homines religioſos in laborerio cōis.

Item ſtatutum eſt, quod expenſe que fient pro Laborerijs communis vel pro communi intus ciuitatem & extra fiant & fieri debeant per bonos homines religioſos morantes ad domos humiliatorum elligendos per prepoſitum. Et hec attendantur ſi placuerit conſilio ſine tenore.

¶ De cooperiendo viam per quam deriuatur aqua bealis.

Item ſtatutum eſt, q̄ ſi aliquis deriuauerit aquam bealis in ciuitate vel extra per vias publicas ſeu de foſſato ciuitate Alex. debeant cooperire viam ſiue ripam per qua deriuat aquam quacunq; de cauſa de lateribus ſiue de bonis aſſidibus. Ita quod plauſtra & beſtie cōmode poſſint ire per ipſam viam, & qui contrafecerit det pro banno ſoldos viginti pro qualibet vice.

¶ De videndo foſſata Alex. circunquaq; per Poteſtatem.

Item ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur ire cum ſapientibus circum quaq; ciuitatem Alexan. Et facere fieri totum id quod videbitur ſapientibus Alexan. qui ſecū fuerint ad maiorem ſecuritatem ipſius ciuitatis, & videre omnes gabas & arbores exiſtentes in foſſato ciuitatis vel ripa eius, & ipſas Gabas & arbores facere incidi & tolli. Ita quod in cōe perueniant.

¶ De foſſis ad roſtam faciendis.

Item ſtatutum eſt, q̄ poteſtas Alex. per totum menſem Aprilis teneatur facere fieri ad roſtam duas follas vel molandina, ſeu aliud opus, ſicut placuerit conſilio, & debeat rogare miniſtros omnium domorum humiliatorum quod preſtent libras quinquaginta quos denarios habeat & habere debeat [illegible] qui ad predicta facienda elligetur. Et ipſos expendere in dictis follis vel molandinis faciendis, & habeant [illegible] miniſtri humiliatorum, & dicti conſules vnum maſſarium qui ſit de humiliatis [illegible] follas qui colligat pro ipſis predictas libras centum. Et hoc totum attendatur, & ſolutis eis predictis libris centum ſiue compenſatis in follatura pannorum [illegible] remaneant dicte folle libere cōi Alexan. Et hec locum habeant quando aqua bealis veniet. & ſi placuerit conſilio.

¶ Quod Roſta bealis fiat pro pratis aquandis.

Item ſtatutū eſt preciſe & ſine tenore q̄ poteſtas & eius familia teneatur facere fieri roſtam vbi eſſe cōſueuit, & incipiatur laboreriū dicte roſte infra menſem poſtq̄ pōtas intrauerit regimē ciuitatis Alex. & finiatur infra duos mēſes. Ita q̄ prata terre & poſſeſsiones q̄ cōſueuerūt aquari aquentur, & fiat ipſa roſta & oīa q̄ neceſſaria fuerint in ipſa roſta & occaſiōe ipſius roſte in arbitrio & ſm arbitriū dñoꝝ [illegible] & [illegible] de [illegible] theo. Iacobi granarij, & Florij balliani & rublauati de ſcoto, ſit & eſſe debeat eoꝝ notarius ſup ipſa maſſaria. & occaſione ipſius. Ita q̄ ipſi quatuor maſſarij cū notario [illegible] poſſint & debeāt determinare & decernere cōfinia & terminos infra q̄ & quos quilibet habens terras & poſſeſsiōes vel prata adaq̄re poterit & debeat ſi voluerit, & q̄libet pſona ſiue q̄libet cuiuſcūq; cōditionis ſit, & q̄libet eccleſiaſtica pſona vel eccleſia ſiue manſio vel monaſteriū ſiue hoſpitale ſiue cuiuſcūq; cōditiōis ſint ipſe pſone religioſe q̄ hūt ſeu habebūt inter ipſa cōfinia ſiue infra terminos teneatur & debeat ſoluere cōi Alex. oī anno durāte dicta roſtā, & aqua bealis, p quolibet modio terre & prati ſiue poſſeſsionis ſoldos tres. Papienſiū, & oēs alij q̄ habēt vel habebūt poſſeſsiōes extra dicta cōfinia ſiue terminos q̄ adaquabūt ſeu aquari facient vel volēt de aq̄ ipſius, ſoluāt & ſoluere teneantur cōi Ale. oī anno durāte ipſa roſta & aq̄ bealis, p quolibet modio terre prati ſiue poſſeſsionis ſoldos tres. pp. & ſoluantur talie impoſite occaſiōe dicte roſte ad eā menſurata ad q̄ [illegible] ſoluerūt illi qui aquabunt quando ipſa roſta alias facta erat, & fiat ipſa roſta & laborerium ipſius roſte de talia primi anni que ſolui debebit cōmuni occaſione ipſius roſte

per p̄dictos q̄ equaſ debebūt & ſi non poſſet fieri de talia primi anni ponatur tantum de talia ſecundi anni q̄ dictum laboreriū bene & competēter finiatur & fiat in arbitrio dictoꝝ maſſarioꝝ & notarij. & teneatur poteſtas [illegible] omnibus excutere. & excuti facere p̄dictas talias ſi & ſicut videbitur dictis maſſarijs & notario & dare de ſua familia quoties requiſitus fuerit p ipſos maſſarios & notarium & p quemlibet ipſorum voluntate aliorum maſſariorum ad excuciendum & exequendum predicta & teneatur Poteſtas & eius familia attendere & attendi facere cum effectu. & executioni mandare omnia & ſingula que dicta ſeu denunciata fuerint ipſis & eius familie per dictos maſſarios, & notarium vel per aliquem ipſorum volūtate aliorum occaſione dicti Laborerij ſiue maſſarie. p maiori vtilitate ipſius laborerij ſiue maſſarie. tam in faciendo menſurari terras prata. & poſſeſsiones p̄dictas. & in talijs excuciendis & penis & bañ imponēdis & excutiendis, quam in omnibus alijs & ſingulis neceſſarijs dicto laborerio, & maſſarie compellendis & faciendis. Et predicta omnia & ſingula teneatur poteſtas & eius familia attendere & attendi facere, finire & finiri facere cū effectu vt ſupra, nullo ſtatuto, decreto ſeu ordinamēto ſiue reformatione cōſilij populi vel cōis, ſiue prouiſione ſeu abſolutione factis vel faciendis, lectis vel legendis De quo vel de quibus expreſſam oporteat fieri mentionem obſtantibus, & ſi q̄ vel ſi qua eſt, vel fieret q̄ vel que huic in aliquo contradiceret, illud & illa ſit caſſum & caſſa irritum & irrita in eo q̄ contradiceret in toto vel in parte. Et iſtud & omnia & ſingula q̄ hic continentur in ipſo ſit firmū & firma & in ſuo robore perſeueret. Et poteſtas & eius familia teneatur preciſe & ſine tenore. Que omnia & ſingula ſi nō obſeruauerit amittat de ſuo ſalario libras quinquaginta pro quolibet capitulo neglecto vel omiſſo, que ipſo iure ſint cōis & in cōe Alex. perueniant. Et nihilominus predicta omnia & ſingula teneatur attendere, & nō teneatur poteſtas nec eius familia audire aliquē dicentē ſeu allegantē contra predicta ſeu aliquod predictorum nec dare ſapientes ſuper predictis. Non obſtantibus ſtatutis ſpecialiter de Dando ſapientibus. Sed teneatur determinare & diffinire, & diffiniri facere omnes queſtiones emergentes occaſione dicti laborerij ſiue maſſarie p ipſos maſſarios, & eorum diffinitioni & determinationi ſtare preciſe & ſine tenore.

¶ De Inquirendo bealia intus ciuitatem.

Item ſtatutum eſt, q̄ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore infra menſem vnum poſt introitum ſui regiminis inquiri facere per ſuum iudicē vel militem, & maſſarium molendinorum omnia bealia dentro ciuitatem Alex. & remundari & ampliari facere ſecundū q̄ conſueuerunt eſſe in principio quo facta fuerunt & teneantur remūdari facere, & bene ſcoperiri & ampliari beale q̄ labitur a [illegible] ſiue de Saraphel a puteo domorū dñi Bonifacij de carreto vſq; ad [illegible] de [illegible], & taliter apiari facere q̄ non ſpargat de ſuper ſicut videbitur [illegible] & Iacobo [illegible] & a carraria foſſati vſq; ad molendina debeat [illegible] Iacobo [illegible], & Nicolino gambaruto videbitur & facere diuidi aquam ad carrariam foſſati. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ Quod bealia intus ciuitatem aperiantur & amplientur & de molendo ad molandina communis.

Item ſtatutum eſt, q̄ oīa bealia ciuitatis Alex. debeant ampliari mundari & [illegible] expenſis vicinorum ad voluntatē cōis. Et ſi q̄ beale [illegible] debeat aperiri expenſis illius qui clauſit. & hec poteſtas teneatur attendere & obſeruari facere infra menſem vnū poſtq̄ denunciatū fuerit poteſtati vel iudicibus ſuis per maſſarios molēdinorum ſiue p tenētes molendina [illegible] vel p aliquē ex eis, & banna imponere & [illegible] p̄o molandinis ad voluntatē p̄dictorū, & q̄ pōtas teneatur cōpellere & cōpelli facere oēs eccleſias & religioſos & [illegible] & hoſpitalia ciuitatis Alex. molere ad molendina cōis & qui cōtrafecerit det pro banno ſoldos. xx. medietas cuius banni ſit cōis & accuſatoris & alia maſſariorum molandinorum. Et hoc totum ſine tenore.

Quod Poteſtas faciat fieri perticas ſex de muro ciuitatis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri tp̃ore ſui regiminis perticas ſex de muro ciuitatis circa ciuitatẽ vbi videbit ꝓ meliori & [illegible] ſapientes Alex. ſeu p cõſilium generale cõis Alex. & illud capitulum [illegible] nore. Quod capitulũ locũ habeat in qualibet ptãte qui venturus fuerit ad regimẽ Alex. ciuitatis & ꝙ dictus murus fiat de bonis lateribus & calcina, Ita amplius & largus ſicut videbitur Ancianis & ſapientibus qui ſuper hoc eligentur. Ita ꝙ ſit in defenſione ciuitatis. Et ꝙ poteſtas teneat & debeat detinere cõſiliarios [illegible] modũ & formã ſeu viam recuperandi pecuniã vnde dictu opus fieri poſſit. Ita ꝙ illud opus faciat incipi in primo vel in ſecũdo menſe ſui regiminis, & firmari ante exitum ſui regiminis & ꝓ remuneratione ipſius opis ſeu [illegible] ſue habeat de denariis cõis libras xxv [illegible] vltra ſalarium ſuũ ſi illud opus fieri fecerit & cõpleri, & non aliter quas habere poſſit non obſtante capitulo de feudo poteſtatis in quo continetur, ꝙ vltra ſuum ſalarium nihil accipiat & predicta omnia & ſingula poteſtas teneat attendere & obſeruare. Ita ꝙ non poſſit, nec debeat a predictis recipere abſolutionem, per conſilium vel Arengum communis vel populi vel prouiſionem ancianorum, & ſi qua ei fieret vel denunciaretur, non teneatur illud obſeruare, non obſtante capitulo loquente de prerogatiua populi. Et ſi quis arengaret vel denũciaret ei aliquid contra predicta det ꝓ banno libras xxv. Quod bannum ei auferre teneatur. Et ſi omnia & ſingula ſupradicta dictus poteſtas nõ attenderet & obſeruaret cum effectu vt ſup amittat de ſuo ſalario libras centũ & perueniant in cõe. Ita ꝙ quilibet in Alex. poſſit petere ab eo predictas libras centum ac ſi eſſet legitimus ſindicus cõis. Si ipſe poteſtas habuiſſet ſalariũ ſuum. Si vero non habuiſſet cõpatem in ſolutione ſalarij, & cõe ſit abſolutũ a predictis libris cẽtum ipſo iure. Quod capitulum legatur in primo conſilio ꝙ fiet de predictis & hoc totum attendatur preciſe & ſine tenore.

Quod Poteſtas faciat cooperiri portas ciuitatis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere cooperiri portas ciuitatis, & Bergolij que ſunt diſcoperte & facere reffici muro [illegible] ipſarum portarum ſecundum ꝙ prouiſum fuerit per Ancianos populi & per ſapientes.

De eccleſijs inquirendis vt cõe adiuuent ad faciendũ clauſura ciuitatis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas debeat requirere eccleſias & grangias Alex. & [illegible] Alex. ꝙ adiuuent cõe ad faciendum pontem [illegible] & portas & clauſuras ciuitatis per elemoſinam, & intuitu pietatis, & ſi facere noluerint poteſtas teneatur inde facere conſilium per totum menſem Madij, & quidquid factum fuerit conſilio fiat & debeat obſeruari.

Quod domus que fuit dñi Alberti de Gauio non leuetur.

Item ſtatutum eſt, preciſe & ſine tenore, ꝙ aliqua perſona non poſſit nec debeat ſub pena librarum ducentum & plus ad voluntatem conſilij, creſcere vel leuare domum que fuit Alberti de Gauio que domus eſt in villa montaudelli ſine parabola & licentia poteſtatis & conſilij generalis Alexan. ꝙ qui contrafecerit, amittat dictum bannum, & perueniant in cõe Alex.

De non ronchando boſchum domeſcium de montaudello.

Item ſtatutum eſt ꝙ poteſtas Alex. infra menſem poſtꝗ intrauerit regimen Alex. teneatur & debeat mittere literas hominibus de montaudello, vt nõ debeant ronchare boſchum domeſcium vel guaſtare. Et ſi aliquis de montaudello contrafecerit [illegible] banno librarum decem pro quolibet vice.

Quod beale de burbarijs mondetur per vicinos.

Item ſtatutum eſt, ꝙ beale quod vadit ſiue ire conſueuit a molendino de becharijs vſq; in tanagrũ mundet & aptet expenſis vicinorum, Ita ꝙ aqua poſſit labi, & hoc in arbitrio Albertatij acharini & zuſtrini zuſtre, & poteſtas teneat eis dare de ſua familia ad excutiendum tallias impoſitas ſeu imponendas occaſione dicti bealis. Quod capitulum poteſtas teneatur attendere preciſe & ſine tenore.

Qđ ille q ſcroſſauerit foſſatũ aliq; prope vias proijciat terram in viam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis fecerit vel ſcroſſauerit vel fieri ſeu ſcroſſari fecerit foſſatum aliquod ꝙ ſit iuxta vias publicas cõis teneat & debeat proijcere ſeu proijci facere terrã que extrahetur de foſſato ipſo in vias publicas, & qui cõtrafecerit ſoluat ꝓ banno ſolidos xx [illegible], & nihilominus teneat ponere ſiue poni facere predictam terram in dictam viã, & quilibet poſſit accuſare, & credatur accuſatori ſub Sacramento [illegible] & hoc preciſe & ſine tenore.

Quod Riuus de ſolerio qui vocatur riuus de linzinaſcho reficiatur.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ Riuus ſitus inter ſoleriam & [illegible] qui riuus vocatur de linzinaſcho [illegible] manuteneat [illegible] & homines ſolerij. Ita ꝙ dictus riuus poſſit & debeat bene labi. Et ꝙ manuteneant & defendant per dictũ cõe, & homines ſolerij, Ita ꝙ dictus riuus poſſit & debeat bene labi in arbitrio [illegible] tabernerij & Manfredi [illegible] arbitri & maſſarij ad faciendũ fieri vt ſupra. Et hoc teneantur & debeant facere fieri quilibet poteſtas cõſul vel [illegible] preciſe & ſine tenore ſub pena librarum decẽ de ſuo ſalario. Que pena perueniat & peruenire debeat [illegible] pro medietate, & pro alia medietate in cõe Alex. ſine tenore, & hoc ſi placebit [illegible] ſolerij vel [illegible].

Quod aqua bealis diuidatur ad carrariam.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneat preciſe & ſine tenore facere diuidi aquã bealis, ad carrariam [illegible] diuidi & dimitti [illegible] temporibus retroactis anteꝙ murus qui erat intus ciuitatẽ, iuxta ipſam carrariã & cõtiguus cũ ipſa carraria fractus eſſet per [illegible] vel per aliquos alios quos poteſtas [illegible] per totũ menſem Madij vel Iunij.

Quod poteſtas faciat inquiri precherias que ſunt in bergolio.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneat & debeat inquirere [illegible] facere infra tres menſes poſtꝗ intrauerit regimẽ Alex. precherias cõis Alex. & [illegible] que ſunt & que fuerunt in territorio bergolij & oẽs perſonas que habuerũt vel habẽt aliquid de ipſis precherijs & [illegible] vel extimationẽ ipſius quod habuerit, & [illegible] plantatũ [illegible] poteſtas faciat illud peruenire in cõe Alex. Ita ꝙ ſemper & perpetuo remaneat in ipſo cõi, nec aliquo modo predicta poſſint obligari vendi vel alienari ſed ſemper [illegible] remaneant in ipſo cõi ad opus murorum eccleſie, & ad alia opera ipſius cõis preciſe & ſine tenore.

Quod pons de abbate reficiatur expenſis cõis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore facere reffici Ponti de abbate expẽſis cõis, q pons eſt in ſtrata q̃ vadit verſus Lu[illegible] per totum menſem Madij & Iunij. Idem & ſimili modo teneatur de ponte de lacu qui eſt in ſtrata valentie.

Quod terra bealis ponatur in platea, & de leuans in platea ſaciendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ quocunq; modo beale cõis quod eſt circa [illegible] plateam [illegible] terra ipſius bealis ſiue mondatura que extrahetur de ipſo beali ponatur in ipſam plateam vbi maius opportunum fuerit, & poteſtas teneatur ipſam facere ibi poni per clauariũ ipſius & expenſis cõis, & teneatur poteſtas facere fieri in ipſa platea vnam leuatam de matonibus vel de lapidibus, vel de glarea a ponte malicantoni vſq; ad domos pelliporiorũ, & ſit ipſa leuata ampla per vnã perticam expenſis cõis, & fiat ipſa leuata p totũ menſem Madij arbitrio talponi treſoldi, & Ruffini de burgo, & vnam aliã leuatam a ponte porticuũ vſq; ad laxolium maioris eccleſie ita largam vt predicta per totũ mẽſem Madij expenſis dicti cõis, & aliam leuatam ita largam vt ꝑdicta a ponte broletti vſq; ad campanille per totum menſem Madij expenſis ipſius cõis.

¶ Capitula pertinentia ad laborerìa quarterij gamundij ⁊ de aqua bealis in Alex. ducenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas preſẽs & ſine tenore teneat̃ & debeat facere labi & venire in Alex. p oẽs portas Ale. beale, ſicut cõſueuit ſicut & qñ placuerit cõſilio maiori.

¶ De leuata ad pontem ſalerie facienda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ fiat leuata vna de lapidibus vrbe, & de glarea groſſa, ampla per vnam perthicam a porticu cãpanilis vſq; ad porticum que eſt ſuper beale ante ſaleriam expenſis cõis. Ita ꝙ nemo poſſit ibi ponere ſuper ipſam viam banchum vel ligna vel aliquod obſtaculum, quin quilibet poſſit ire & redire large & libere per ipſam leuatam a palatio cõis vſq; ad dictum porticũ, & ab ipſo porticu vſq; ad palatium. Et qui contrafecerit ſit in banno ſoldorũ decem pro quolibet & qualibet vice & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatẽ banni ſeu cõdemnationis Et hoc capitulum poteſtas teneatur cõpleri facere per totũ menſem Septembris & poteſtas teneatur facere preconizari omni menſe in mercato oĩa q̃ cõtinent̃ in iſto capitulo. Et hoc totũ teneatur põtas ſine tenore. Que oĩa fiant arbitrio maſſariorum de Bergolio.

¶ De leuata ad pontem de fructibus facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat leuata vna de glarea a ponte de fructibus vſq; ad porticũ maioris eccleſie vbi venduntur piſces, & ſit ampla per perticas duas expenſis mazariorum & omniũ aliorũ qui vendunt piſces fructus & merces in platea. Et hoc fiat per totum menſem Septembris ſine tenore. Que omnia fiant arbitrio Simonis mojtij & Guillientij tealdi.

¶ De via que eſt ante domum henrici pupini mundanda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via que eſt ante domũ henrici & Petri pupini a becharia vſq; in merzarijs debeat ſtare munda vſq; ad matonos de quibus eſt ſolata, ita q̃ non ponatur letamen nec aliquid aliud nocium ſtet ibi vltra tres dies [illegible] nec aliquod impedimentum. Et qui contrafecerit det pro bãno ſoldos viginti pro vnaquaq; vice, & ſuper hoc guardie due elligantur & habeant medietatẽ banni, & poteſtas teneatur infra octo dies ab introitu ſui regiminis & facere ꝙ accuſentur omnes contrafacientes infra dies tres, & hoc totum attendatur preciſe & ſine tenore. Et quilibet poſſit accuſare vel denunciare & teneatur priuatus.

¶ De ponte in riuo precoſo faciendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ facerẽ fieri pontẽ vnũ ſup riuo precoſſo vbi inceptũ eſt per totũ auguſtũ per homines de ſtrepa mantello in arbitrio Alberti dñe Martine ſicut & quãdo placuerit hominibus de ſtrepa mantello.

¶ De ponte ſuper vrbixella faciendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ fiat pons vnus de lignamine ſuper vrbexellã apud Caſtelenouũ expenſis hominũ [illegible] & hominũ Caſtellatij ſi placuerit. & Iacobi zancini & omniũ eccleſiarũ & religionũ que ſunt vltra burmiã per totum menſem Nouembris arbitrio Manfredi boydi & Iacobi zancini.

¶ De ſtrata põtẽ Ianuẽſis vſquẽ ad põtẽ Burmie dẽ gamondio inglarãda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneatur fieri, facere inglarari ſtratam ſiue viã a porta Ianuenſi vſq; ad burmiam de gamondio. Ita ꝙ quilibet homo de gamundio qui habet boues ducat vel duci faciat in ipſa via p quolibet pario bouum plauſtra quattuor bone glaree. Et homines [illegible], Baſſarucij, Boſchi, & porte noue, & de ſezadio & de Carpaneto & de Rocha, & de Caſtro nouo & oẽs eccleſie & grangie ꝑdictoꝝ locorum boues habentes ducant & duci faciant in ipſa via p quolibet pario bouum plauſtra quattuor bone glaree. Et hec omnia & ſingula fiant arbitrio Ruberzoni trotti [illegible] lanzauegie Andree ſtrache Florij cirinelli & Falabrini canefri notarij, [illegible] p notarios. Et incipiant ꝑdicta facere fieri ad Kalendas Aprilis. & cõpleri p totum menſem Madij vel Iunij. Quos poteſtas teneatur facere iurare ſic complere & attẽdere [illegible] de hijs q̃ nõ obſeruauerint ea precepta q̃ fecerint occaſione dicti laborerij, & poteſtas teneatur vnicuiq; auferre p banno qui nõ attenderit & non duxerit glaream vt ſupra ſoldos ſexaginta & vnicuiq; grangie libras [illegible] cõtum [illegible]. Et hec omnia & ſingula attendantur ſine tenore, & vadant p ordinem vſq; ad burmiam, & poteſtas teneatur eis cõcedere ſaltarium vnum expẽſis cõis qui faciat & requirat oẽs quos voluerint, & faciat [illegible] quantam p ſuo officio. Et quilibet vicinus qui non habet boues duci faciat [illegible] ante ſuam frontẽ plauſtra duo bone glaree. ſi vero fuerit de roboreto [illegible] terram & habet boues faciat duci plauſtra quattuor glaree, & ſi nõ habet boues faciat duci duo plauſtra glaree. Et hoc teneatur põtas facere fieri vſq; ad kalendas Madij. Et hec faciat & facere fieri teneat̃ ſub pena librarum de ſuo ſalario, de quo non poſſit abſolui per conſilium vel arenghum preciſe & ſine tenore.

¶ De ponte in zerbis ſuper beale faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ põtas teneatur facere fieri pontem vnũ ſup beale in zerbis añ frontem campi [illegible] terre Tignoſi ferramuſche, vel alibi vbi melius videbit̃ infra [illegible] expenſis illorũ qui habent facere in dicta contrata vineas ſiue prata ſiue terras, & fiat dictus pons arbitrio Tignoſi ferramuſche Ruffini, Roberti, Iacobi [illegible] & Danielis Blanchi. Quos põtas compellat ad fieri faciendum vſq; ad kalendas Iunij proximi, & fiat talia per ꝑdictos arbitros de eo ꝙ [illegible] dictus pons, qua impoſita quilibet ſoluere teneatur partem ſibi impoſitam. Et põtas teneatur cõpellere quemlibet ad ſolutionem faciendam ſecundum ꝙ impoſita fuerit.

¶ De cuniculo Ruffini de amico aptando.

Item ſtatutum eſt, ꝙ cuniculus ſiue riana que eſt inter domos de porticibus pannorum, & domos Ruffini de amico & vicinorum ipſius cõtrate debeat ſcurari & mundari expenſis illorũ quorũ ſunt domus coherentes ipſi riane in arbitrio dñi Alberti aedezoni. [illegible] de amicho & Ruffini de ſexamo, vſq; ad kalendas Aprilis pximi Et quilibet vicinorum teneatur ſoluere partẽ expenſarum ſibi impoſitam per predictos ad terminũ ei datum p eoſdem maſſarios ſiue arbitros. & eodem modo in omnibus & p oia ſcuret cuniculus ſiue riana qui vel que vadit p intus domũ ſiue palatium cõis arbitrio Philiberti pectenarij & Nicolai millani per totum madium.

¶ De cuniculo a picio patharino mundando.

Item ſtatutum eſt, quod a picio patharino vſq; ad cuniculum qui eſt in medio vie debeant foſſata mundari ab vtraq; parte vie, ita ꝙ aqua poſſit p ipſm foſſatum deuenire in arbitrio Ioannis ſtechi expenſis vicinorum ſi placuerit eis.

¶ De leuata in pomario facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ fiant leuate plures in pomario & incipiantur in zerbis deſtinis & de affazuratis & fiant & teneantur tantum quātum videbit̃ Dñis Ottoni de occimiano, & Ruffino Paſcharie, que leuate facte ſint, & ꝙ aliqua beſtia nō debeat paſcere ſup dictis leuatis, & amittant tantum ꝓ banno quantum in meſſe vſq; ad Kalendas Martij bene & optime in arbitrio predictorum expenſis illorum hominū qui habent ad faciendū in illis contratis, & illorum quibus prodeſſe videbuntur dicte leuate tam de terris pomarij q̃ burmiole, & ſint maſſarij ad dictam leuatam faciendam ſiue leuatas illi quos predicti elligere voluerint & ſi quis dictam leuatam ſiue leuatas explanaret vel aſſapellaret, amittat pro banno libras decem, & credatur dictis Ottoni & Ruffino & de omnibus predictis, & omnibus quibus eſt & erit facta talia ipſarum expenſarum compellantur & detineantur ad ſolutionem eius quod ſibi taliatum eſt, & erit ad arbitrium ipſorum Ottonis & Ruffini nulla deffenſione admiſſa, & hoc capitulum ſit preciſum & ſine tenore ſi placuerit conſilio.

De via que vadit per pomarium diſcernenda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere diſcerni via que vadit per pomariū ſcilicet a carraria quondam Ruffini axinarij vſq; in Burmiam per valem pomarij in arbitrio Nicolai ſape, Ioannis ſcarabelli & Sauarini ardenghi. Secundum ꝙ conſueuerat ire & redire, & hoc per totum menſem Madij. Que ſtatuta lecta & firmata fuerunt in conſilio generali ciuitas Alex.

De ponte Burmie de Gamundio faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pons Burmie fiat & fieri debeat expenſis cōis, & incipiat fieri dictus pons infra tres menſes poſtq̃ iurauerit, & ſit completū vſq; ad Kalēdas Septembris & poteſtas teneatur facere laborari & ipſo ponte ſine intermiſſione temporis ſi placuerit conſilio.

De via ab angulo Ruffini treſſoldi facienda.

ITem ſtatutum eſt ꝙ pōtas teneatur facere fieri & aptari viā que eſt ab angulo turris Ruffini treſſoldi vſq; in cuniculo croſſe Ita ꝙ ſit ampla & ſternita de matonibus coctis & bucca per quā cōſueuerat exire & venire aqua p dictam cōtratā aptetur. Ita ꝙ aqua poſſit decurrere in diebus feſtiuis per ipſam viā ſicut conſueuerat temporibus p̄teritis & omnia fiant expenſis vicinorū dicte contrate ab vtraq; parte vie arbitrio [illegible] de amico, & Abbatis de Aſt per totū mēſem Madij ꝓximi, ſi placuerit maiori parti vicinorū & quilibet teneat̃ ſoluere partē expenſarum quilibet vicinorū impoſitam ad terminū ei datum per predictos arbitratores. Et ꝙ in ipſa via non fiat nec teneatur letamen modo aliquo vltra octo dies, & qui ipſum tenuerit vltra predictum tempus puniatur in ſoldis viginti, & nihilominus remouere teneatur, & quilibet poſſit accuſare, & habeat medietatem banni.

De leuata ad turrim quondam Gulliermi Iochi facienda fieri.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ fiat vna leuata inter quondam Gulliermum Iochum, & domos lancie lanzauegie ad prohibendum ne aqua Burmie defluat per agros, & fiat ante frontem terre ſpan lanariorum vel alibi vbi melius videbitur maſſarijs infraſcriptis, que leuata fiat expenſis vicinorū & aliorū q̄bus aqua burmie nocet̃ poteſt & dicta leuata pficere ſi eis placuerit & ſint maſſarij dicte leuate Peterinus & Gulliermus [illegible], & Gulliermus & Petrinus qui dictas expenſas poſſint tallare & taxare ſicut eis videbitur & ſiat ipſa leuata arbitrio dictorum maſſariorum & ſi quis dictam leuatam poſt ipſam factā fuerit rumpere ſeu deſtrueret aliquo modo puniatur in libris viginti ꝓ quolibet & qualibet vice.

De pontibus ciuitatis reficiendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ oēs Pontes lapidū vel lignorū facti & rupti qui ſunt vltra ciuitatem in vijs publicis p quos opporteat tranſire cū Plauſtris, & de ijs aptentur & reficiantur de auere cōis ſcđm ꝙ in capitulo continet̃ per totū Iunium & ante ſi videbitur arbitris quos poteſtas teneatur elligere & quos elligi faciat infra primū menſem ſui regiminis, & ꝙ inquirent omni menſe oēs predictos pontes, & ſi quid fuerit faciendum in ipſis pontibus denunciabunt poteſtati & facient fieri ad ſuum poſſe. Et hoc totum ſine tenore, & hec fiant ſicut & quando placuerit conſilio.

Quod nullus frater egreſſus a fraternitate fratrum debeat portare habitū.

ITem ſtatutus eſt, ꝙ nullus frater egreſſus de penitentia egreſſus ab illa fraternitate vel per ſe egreſſus debeat portare habitum ipſorū fratrum humiliatorum, & hoc poteſtas teneatur facere attendi ſine tenore.

De ponte riui ghiſoni faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere fieri pontē vnū ſuper riuū ghiſoni iuxta Caſſale Burgiratti vbi conſueuit per cōtra Gamalerij Burghiratti, & cantalappi arbitrio Artuxij, hengelerij & [illegible] norandi vſq; ad kalendas Auguſti ſine tenor̃ & [illegible] dixerint vt ſoluant & faciant id ꝙ neceſſe fuerit ꝓ ipſo pōte faciendo ex illis qui cōtinentur in capitulo ad terminum eis datum per p̄dictos maſſarios ſūt quilibet in banno ſoldorū decem ꝓ qualibet vice, & nihilominus ꝙ in [illegible] eſt per [illegible] eis ſoluere teneant̃ ſine tenore, & debeat eſſe longus dictus pontus ꝙ plauſtra poſſint duci & tranſire.

De ponte ad leuaellam faciendo.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas faciat fieri ad leuaellā pontē vnū ſup beale expenſis illorū q̄bus p̄derit dictus pons ſi eis placuerit arbitrio [illegible] & [illegible] bernagi [illegible] pontem, & ordinare quātum debeat ſoluere quilibet, & q nō [illegible] fuerit p p̄dictos ſit in banno ſoldorū viginti & fiat dictus pons vſq; ad kalendas Aprilis, quos teneat̃ poteſtas auferre cuilibet maſſariorū ſi nō fecerit dictum pontem & hoc ad predictum terminum & hec fiant.

De via ad portam Ianuenſem vſque ad riuum dñi Iacobi inglaranda.

ITem ſtatutum eſt ꝙ via que vadit ad portā Ianuenſem verſus plateam maiorē debeat aptari & inglarari cū bobus eccleſiarū a palatio fantinorū vſq; ad predictam portā & [illegible] per totū Auguſtum in arbitrio dñi Iacobi [illegible], & [illegible] & quilibet qui habet frontē iuxta dictam viā [illegible] quatuor glareas ad minus, & plus ſecundum qualitatem [illegible] arbitrio dictorum maſſariorum, qui maſſarij iurent predicta facere fieri vſq; ad predictum tēpus ſine tenore & poſſint quilibet banna imponere, & pōtas teneat̃ ipſa bāna excutere & hoc totum ſine tenore, & teneant̃ & debeant filii de ſancto Leonardo, & de ſancto Ioanne de garmondio, & de ſancto Ioanne de parſia aptare, & inglarare vſq; ad p̄dictum tempus [illegible] arbitrio p̄dictorum maſſariorum & a palatio fantinorū vſq; ad turrim de [illegible] teneatur ſcroſari vſq; ad glaream arbitrio Ruffini de bargo. Et talponi treſſoldi ſi placuerit vicinis.

De foſſato a terra Bauldini roberti vſque in beale faciendo.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ foſſatum qđ eſt in vineis & terris a terra Bauldini roberti, & a terra [illegible] roberti pellat vſq; in beale ſiat in viā beale [illegible] debeat apertū & ſcroſatū. Ita ꝙ aqua poſſit currere libere vſq; in beale ſicut currere conſueuit, tali modo ꝙ via non deterioret quo minus quilibet poſsit ire cū plauſtro & beſtijs ſine aliquo impedimēto. Ita ꝙ fiat ibi bonū pontē vel bonū cuniculū expenſis ꝓdictoꝝ ſi placuerit eis. & ꝙ vnuſquiſq; qui vineā vel terrā ibi habet teneat dictum foſſatū ſcuratū & apertum an frontem ſiue terre ſiue vinee, & ꝙ homines habentes vineas vel terras ad quas dictum foſſatum pertinet, faciat vt ſtatē teneat aperire viam, & pontē ſiue cuniculum per quē labitur aqua dictū foſſatū eorū ꝓprijs expenſis, & hec fiant in arbitrio Ioannis rongae & Bauduini de robertis, & debeat incipi ad kal. Auguſti. & finiri per totum menſem. & quicunq; dictum foſſatum noluerit ſcroſare vt ſupra det ꝓ bāno ſoldos viginti.

¶ De beale mundando.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur compellere oēs homines coherētes lecto bealis ciuitatis Alex. & illud lectum bealis teneatur apertū & ſcroſatū in oibus partibus vbi neceſſe eſt. Ita ꝙ aqua poſsit bene & libere diſcurrere, & hoc faciat ꝑconizari ꝑ contratas per quas beale labitur omni menſe.

¶ De vijs Inglarandis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneatur eligere & aligi facere duos homines legales ꝑ quolibet quarterio ciuitatis qui eorū arbitrio faciāt aptari & inglarari vias publicas intus ciuitatem & extra exceptis illis in quibus ſunt electi homines ſpeciales ad faciendam aptari per totū menſem Auguſti, Et ꝙ nullā remunerationē habeāt a cōi.

¶ De via Iuxta foſſatum ciuitatis facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas faciat aptari & aptatam tenere viam vnam cōgruā modo amplam iuxta foſſata ciuitatis intra ciuitatem citra tanagrum, & vltra circū quaq; ipſam ciuitatē. ſicut placuerit cōſilio & ſicut cōſilio maiori placuerit. Quod conſiliū teneaſ facere infra menſem poſtq; intrauerit regimen ciuitatis, & interim dicte vie aperte maneant ſicut anno ꝓximo fuerunt. Saluis & ratis manentibus venditionibus omnibus factis a cōi Alex. ſiue ab alio noie cōis.

¶ De conzelia iuxta aquam impune facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ liceat vnicuiq; quilibet habēti terras & poſſeſſiones iuxta aliquā aquā currentem poſſe facere libere & impune conzelias, & quelibet alia edificia contra aquā currentē in deffenſionē & euictionē ſue terre. Et ꝙ pōtas teneaſ manutenere, & deffendere ripas, & oia edificia & conzelias factas contra aliquā aquā currentem cauſantem & rumpentem ipſas ripas & deffenſionem ipſarū ripaꝝ contra quālibet ſingularē perſonam. Et contra quamlibet vniuerſitatē qui vel que ipſas ripas rumperet vel rūpere vellet. Et ſi aliquod vel aliqua ſtatuta obuiarent ſint ipſo iure caſſa ꝙ nullius valoris, & iſtud in ſuo robore perſeueret. Et teneaſ pōtas attendere.

¶ De via a pluſa de Gamalerio facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere fieri viam vnam largam per vnam perticam a pluſa de Gamalerio vſq; ad vrbam, que vadat per pratum monachorum de tileto, & per pratum & terram hoſpitalis ſancti Ioannis, & teneat prope boſchum de pellatis & boſnat ſubter portam nouam conducendi lapides & fraſchas ad dictam pluſam communis expenſis monachorum arbitrio Gulliermi pellati & fratris turrelli & grangerij ſancti Leonardi.

¶ De via apud caſtellatium inglaranda.

ITem ſtatutum eſt, quod poteſtas teneatur facere ampliari & inglarari viam que eſt apud caſtellatium ſcilicet qua tenditur a ſtrata ſancti Martini verſus domum cra

uexani & domum cantinorum arbitrio dñi Alberti paſtoris & boſij cantini. Ita tamen ꝙ hoc per vicinos fiat ſi placuerit eis, eo ſaluo quod ſi inueniretur qui aſtrinxerit dictam viam ipſe reſtituere teneatur. Et hoc per totū menſem Iunij proximi venientis ſi placuerit ipſis vicinis, & denunciatum fuerit Poteſtati.

¶ De ſapello baudoarie claudendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſapellum baudoarie deuerſus hortum Ioanni. Claudaſ leueſ & aptetur per capita domorū illorū de burgorato in arbitrio Caroli guaſtamoſſe & Anrioti bouani poſt duos menſes introitus ptātis, & quilibet ꝓdictorum locorū teneaſ ire ad dictum laborerium, & ibi laborare in banno, ſoldorū decem. Et credaſ predictis Carolo & Anrioto in eorum Sacramēto de illis qui non iuerint & laborauerint ad dictum opus.

¶ De via a domo Gulliermi rane inglaranda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ via que eſt a ponte Dñi Gulliermi rane vſq; ad domū Abbatis aradtoni & vſq; in carrariam de croſa deocat inglarari arbitrio Petri rane & Abbatis predicti per illos habentes boues qui vtunt per ipſam contratā, & ſpecialiter ꝑ humiliatos de caputio, & humiliatos de quargnento, & humiliatos de ſancto Paulo ſi placuerit eis, & hoc teneat dictus Dñs Potas facere adimpleri ꝑ totū mēſem Iunij.

¶ De foſſato & aqua per campaniam ducenda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ beale ſiue foſſatum vnū debeat fieri per cāpaniam & poderium porte noue & caſtellis vrbarum, Et incipiat dictum beale ſiue foſſatum a vado bulexij vſq; in flumine barante, vbi melius & vtilius & cōmodius videbitur illis qui ſuper hoc fuerint. Per ꝙ foſſatum ſiue beale aqua de vrba ducat ad aquandū oēs terras que poterunt aquari de dicta aqua & poſſe aquari que fuerint deſignate & determinate per [illegible] electā ad predicta facienda per maſſarios infraſcriptos, & de quibus terris dicti magiſtri & maſſarij dixerint & proteſtati fuerint ꝙ poſsint aquari, & inbeuere comodum & vtilitatē de dicta aqua, & maſſarij ad predicta facienda ſint abbas aradtoni, Gulliermus bordus, Rubeus grattonus, Antonius ſpanlonarius, Cremona carimellus, Niger de boſcho, & notarius obertus pamatia. Et habeant dicti maſſarij & notarius quilibet ꝓ ſuo ſalario faciendo fieri dictū opus libras quinq; terdon. Qui maſſarij poſsint imponere banna & penas illis quoꝝ dicte terre fuerint occaſione ꝓdicta. Que pene & banna ſint firme & valeant & poteſtas teneatur eas & ea exequi [illegible] vnam poſtq; fuerint requiſiti per predictos maſſarios. Quorum bannorū, & penarum medietas perueniat in cōe. & alia medietas vero expendatur in laborerio predicto, & in plantis que fient in vrba pro predicta aqua ducenda, & incipiat predictū opus de menſe Auguſti, & finiatur per totam menſem Aprilis. Ita ꝙ dicta aqua veniat & decurrere poſsit. Que omnia predicta fiant & fieri poſsint expenſis illorum qui habebunt cōmodum de ipſa aqua. & predictum ſalarium ſoluere teneanſ & predicta fiant ſi placuerit eis, & teneatur pōtas facere requiri predictos maſſarios, & eos cōpellere ꝙ dent ei inſcriptis vſq; ad mediam menſem Aprilis illos qui cōmodum receperint ex dicta aqua, & eos facere requiri vt ab eis ſimul coadunatis ipſe Poteſtas cognoſcere poſsit ſi placet eis quod dictum opus fiat.

¶ Quod Bealetum ꝙ conſueuit ire per curiam Petri rane aperiatur.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, ꝙ illud bealetum ꝙ conſueuit ire & diſcurrere per curiam Petri rane & thebaudi copi, & Franciſci careſomi & per ſedimen. ingridi de boſchio & per ſedimen & [illegible] leache, & manfredi trinchedi diſcurrat & labatur vt ſolebat diſcurrere & libere conſueuit temporibus retroactis ante regimen dñi Andree Galaſij olim poteſtatis Alexan. & ceſſaciatur dictus cuniculus per quem dictum bealetum ibi conſueuit expenſis vicinorum arbitrio thebaudi copi, & ardioti ardezoni. Ita ꝙ ipſum bealetum libere diſcurrere poſsit vſq; in camenlum croſſe, & teneatur pōtas fieri facere & facere ſemꝑ ad requiſitionem predictorum Thebaldi & Ardioti & punire quemlibet qui contrafecerit vel cōtradicere temptauerit in ſoldis ſexaginta ꝓ qualibet vice quos exigere teneatur infra dies octo poſtq̄ contrafecerit.

¶ Qꝙ foſſatum quod eſt prope morticium debeat relleuari.

Item ſtatutum eſt, ꝙ foſſatum quod eſt ꝙ prope mortitiū ante portas ſancti Ioannis de mortitio debeat releuari ad caſtelletos caſtorum verſus burmiā mortā vſq; ad ipſam burmiam mortā, & vbi non eſt dictum foſſatū vel eſſe non conſueuit debeat fieri vbi melius & vtilius videbitur in arbitrio Lodoiſij blanchi, & carranti pellati, & debeat fieri & relleuari dictum foſſatum per illos homines & perſonas expenſis ipſorum per quos videbitur relleuandum eſſe Lodoiſio & carranto. Ita tñ ꝙ aqua que venit deuerſus [illegible] poſsit in ipſum foſſatum & aliunde poſsit diſcurrere per ꝑdictum foſſatū a ꝑdicto caſtello caſtorū in ꝑdictā burmiā mortā & fiat ipſum foſſatū ad minus damnum quantum poterit & fiat quādo videbit predictis maſſarijs & ſicut videbit illis quorū expenſis dictum opus eſt faciendum vel maiori parti.

¶ Quod aqua que diſcurrit per ſedimen Petri peterij labatur per loca conſueta.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aqua pluuialis q̄ diſcurrit ſeu labitur per ſedimen Petri & Manuelis Peterij, & Nigri de boſcho, & per viā que eſt ante domos eorum diſcurrat, & diſcurrere poſsit per loca & ſedimina per que & ſicut diſcurrere conſueuit temporibus retroactis nec poſsit per aliquem impediri modo aliquo quin diſcurrat vt ſupra. & quilibet alius qui contra faceret ſeu dictam aquā vt ſupra diſcurrere ꝓhibebit puniatur qualibet vice in ſoldis ſexaginta & plus & minus in arbitrio poteſtatis. ꝙ bannū auferre teneatur ſemper infra tres dies poſtq̄ ei denunciabitur.

¶ De via que vadit per villam Gamondij mutanda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via que vadit per villam de gamondio ꝓpe domum Manfredi Boydi muteſ & ire debeat per terrā Manfredi boydi & vxoris quondā Anſelmi pācie, & [illegible] Marie de cante, & a [illegible] Maria de cante vſq; ad domū Gulhermi boydi, & emantur terra per quā mutabitur dicta via libris octo pro quolibet ſeſtario ab illis a quibus remanſerit via vetus ſi placebit eis.

¶ De Carraria croſſe aptanda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ carraria croſſe que eſt in quarterio gamondij aptetur & remundetur a domo ſtracorum vſq; ad beale molinorū per totū menſem auguſti ꝑ illos qui ſtant & habent domos & ſedimen per ragacā fantinorum vſq; in male antono, & per oēs illos qui ſtant & habitant a beale ꝙ eſt iuxta domū Gulhermi rane vſq; ad domum fantinorū, & per illos qui conſueti ſunt mondare dictam carrariā a ruga fantinorum vſq; ad beale ꝙ eſt iuxta domū Gulhermi rane, ſicut vadit & cazat vſq; ad portam Ianuenſem arbitrio Anſelmi cauigoni. Ruffini pupini Ruffini ſtrache, & Arechi de A[illegible] qui ſit notarius, & de hoc teneatur pōtas ſine tenore. & ſi dictus pōtas hec non obſeruauerit, amittat de ſuo ſalario libras quinquaginta de quibus cōe ſit abſolutū.

¶ De ceſijs que ſunt a vineā Nicolai fornarij rōncbandis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ceſie que ſunt a vineā Nicolai fornarij vſq; ad vineam Nicolai guecchi ab vtraq; parte vie debeant eſſe rōnchate & [illegible] viam in arbitrio Alexandrini de Alexandria ſicut eſt ad piciam Nicolaij fornarij.

¶ De ponte vno ad leuaellam ſuper beale faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via que vadit verſus portā fori a pōte granariorū vſq; ad plateam de paratoribus debeat aptari & inglarari expenſis illorū qui habent boues, & plauſtra, & qui habent fornaces vltra beale vſq; ad portā fori, & hoc fiat in arbitrio, & voluntate Ruffini, & Bonini ſuliani. Et fiat per totū menſem Madij proximi. Qui Ruffinus & Boninus habeant plenā bayliam imponendi predictas expenſis ꝑdictis habentibus boues & plauſtra & fornaces vt ſupra. Et ꝙ pōtas teneatur conſtringere ipſos ad ſolutionem faciendam de predictis expenſis, & dare fortiam, & iuuamen predictis Ruffino & Bonino ad dictum laborerium faciendum.

¶ De foſſato Gamondij ad ſenterium Gulhermi boydi faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat foſſatum vnum bonum & amplum per poderium Gamūdij ꝙ incipiat a burmia hinc ad ſenterium Gulhermi boydi, & extēdatur vſq; ad vineam ſancti Leonardi, & ab inde vſq; ad turexellam, & ab inde vſq; in foſſatū ville porte noue vel per alias terras prout melius videbitur maſſarijs infraſcriptis. Et fiat dictum foſſatum per illos qui habent terras vltra burmiā, & a flumine vrbe verſus burmiam & expenſis eorum & ſint maſſarij dicti laborerij faciendi. Gulhermus boydus. Gottofredus pellatus. Lodoiſius blanchus. Opicius cirmellus. Nicolaus bu[illegible]la. & Cōradus ſpendonarius, qui faciant fieri predictam leuatā & faciant talias, & aſsignationes ipſius laborerij & expenſarū inter oēs tam religioſos clericos q̄ ſeculares & laycos habētes poſſeſsiones vltra burmiam vt ſupra ad eorū voluntatem. & poſsint imponere banna & exequi ea ſuper predictis habentibus poſſeſsiones vt ſupra ad eorū voluntatē & pōtas teneatur facere iurare ad medium februarium dictos maſſarios. & compellere ad predicta facienda. Ita ꝙ incipiant dictum opus de menſe februarij, & finiatur ꝑ totum menſem Martij niſi videatur dictis maſſarijs ꝙ dictum opus fieri nō poſſet vel aliter faciendum. Et teneatur pōtas dare predictis maſſarijs de ſua familia quem voluerint ad exequendum predicta, & teneatur eis dare conſiliarios & milites. Ita ſi videbitur q̄ teneant laboratores ſeccaros ad dictum laborerium faciendū, & modis omnibus dare auxilium & iuuamen ad predicta facienda ad eorum voluntatem. Et hec oia dictus pōtas teneat attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere, & ꝑdicta fiāt ſi placebit eis quorū expenſis fieri debet dictum opus.

¶ De foſſatis que vadunt ad ſtrepam mantellum leuandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ foſſata ſtrate que vadūt ad ſtrepam mantellum leuentur ab vna parte vie & ab alia ampla per quattuor pedes pertice deſuper & deſubter ꝑ vnum pedem pertice & proijciatur terra in via, & leuentur dicta foſſata a domo [illegible] vſq; ad ſtrepam mantellum. Et ſi quis fecerit ſupellum ſuper dicto foſſato teneatur illud leuare vſq; ad tres dies poſtq̄ compleuerit id pro quo fecerit dictum ſupellum, & fiant dicta foſſata expenſis illorum qui habent terras ſuper dicta foſſata, & ſint maſſarij de dictis foſſatis Petrus buſſatius. & Ioannes ſtracha, & fiant dicta foſſata per totum menſem Aprilis preciſe & ſine tenore.

¶ De compellendo maſſarios, burghi, rati, ſcroſſari, foſſatum braide ſancti Saluatoris.

Item ſtatutū eſt ꝙ dñs Poteſtas teneatur & debeat compellere maſſarios de burgo rato ſcroſſari ampliare & ſcauare foſſatum quod eſt in brayda ſancti Saluatoris [illegible] Et hoc fiat [illegible] expenſis omnium dicti loci ſi eis placebit de burgo rato in arbitrio Manfredi [illegible] & Ruffini de picio.

¶ De foſſato ſiue circha per vallem bandoarie vſque in burmiam faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat foſſatum vnum ſiue circa bene amplum & profundum, & incipiatur apud beale, & fiat per vallem de baucoaria vſq; in Burn [illegible] per homines de bargorato, & alios qui habent terras & poſſeſſiones in poderio bargorati. Et qui habitant & ſtant in dicto loco ſi placet eis, & fiat tam expenſis eccleſiarum ꝙ laycorum que eccleſie habent & poſſident terras in ipſo poderio. Et ꝙ aliquis qui habet terram vbi fiet dictum foſſatum non poſſit prohibere neq; vetare quin dictum foſſatum fiat per ipſas. & fient etiam in ipſo poderio alie cirche ſi placuerit cõmuni & hominibus ipſius loci, & fiant in arbitrio Iacobi bouacij Ruffini millefoldis, & Ruffini de opicio. Et ſecundum ꝙ ipſi impoſuerint & taliauerint fiat ipſa circa, & poteſtas teneatur quemlibet cui impoſitum vel preceptum fuerit aliquid per ipſos excutere, & banna impoſita & que imponẽtur per maſſarios ipſius loci dare ipſis fortiam ad excutiendũ ipſa banna & fiat per menſem Martij.

¶ De via ob eccleſia ſancti Ioannis de monechabus aperienda.

Item ſtatutum eſt, quod aperiatur via vna ab eccleſia ſancti Ioannis de monachabus hinc ad portam Ianuenſam, & fiat ibi pons expenſis vicinorum ſi placuerit eis in arbitrio ciriniceili, & Lafranchi corſij. Et quilibet vicinorum debeat inglarare ante ſuum ſedimen hinc ad domum balioni vſq; ad portam Ianuenſam. Et hoc ſi placuerit vicinis.

¶ De foſſato vno ſiue circha facienda in poderio baſſarutij, ꝓ ſecuritate ſtrate.

Item ſtatutum & ordinatum eſt pro magna vtilitate communis Alexand. & pro magna ſecuritate ſtrate quod Poteſtas teneatur infra menſem poſtquam iurauerit regimen ciuitatis Alexandrię facere deſignari foſſatum vnum ſiue circham vnam arbitrio Dominorum Iacobi de puteo Ruberzoni trotti. Ruffini calcamugij. Iacobi ſchenardi. Andree ſtrache. & Laurenghi guercini Manuellis capriate de Fregarolio. Manfredi guaſoni. Gulliermi cottelle de villa boſchi. & Guertij de malio, Alexandrini raynaldi. Ioannis pellati de frixnaria. Ruffini angelarij filij Gulliermi. Angelerij de baſſarutio. & Sardeni de ſardenis, quod foſſatum incipiatur vltra villam Baſſarutij ſicut & vbi videbitur ipſis maſſarijs ſupraſcriptis ad maiorem ſecuritatem ſtrate & communis. Et fiat ipſa circha per illa loca per que videbitur maſſarijs infraſcriptis ad maiorem ſecuritatem ſtrate & communis, & hominum Alexan. & dictarum villarum. Ita quod predicta circha fiat & fieri debeat per commune & homines baſſarutij tantum quantum protenditur poderium & diſtrictus ville baſſarutij. & per commune & homines frixinarie tantum quantum protenditur poderium & diſtrictus ville frixinarie, & per cõmune & homines boſchi tantum quantum protenditur poderiũ & diſtrictus ville boſchi, & cõe & hoies fregarolij tñ qñtũ ꝓtẽdit poderiũ & diſtrictus ipſius ville fregarolij, & cõe & hoies porte noue debeãt & teneant cõferre auxilium cõi baſſarutij ad faciendũ opus tñ quantũ, & ſicut videbit̃ ꝑdictis maſſarijs, & cõe & homines de vrbis teneant conferre cõi & hominib⁹ Fregarolij tantũ qñtũ & ſicut videbit̃ dictis maſſarijs. & Grãgia de cãpania & oẽs alie grãgie & manſiões circũſtantes, ſicut videbit̃ dictis maſſarijs ꝓ perfectione dictum opus teneantur & debeant cõferre ad dictum opus tãtũ qñtum & ſicut videbit̃ ꝑdictis maſſarijs. Que circha fiat larga & ꝓfunda tãtũ qñtũ videbit̃ ꝑdictis Ruberzono trotto & Ioãni calcamugio. & Iacobo de patheo. & poſtq dicta circha erit deſignata p ꝑdictos maſſarios, teneatur & debeat Põtas compellere dicta cõia facere dictã circhã ſecundũ ꝙ fuerit deſignatũ i poderia ipſarũ villarũ. Ita ꝙ ipſa cõia finiant. & finire debeant ipſũ opus p totũ menſem martij proximi venturi. ſub pena lib. centum p quolibet villa & p quolibet cõmuni ipſarum villarũ. Quã penam poteſtas teneat̃ eis auferre. ſi ꝑdicta non obſeruauerint cũ effectu & ꝑdicti maſſarij teneant & debeãt deſignare dictam circhã p totũ mẽſem Februarij. ſub pena librarum viginti quinq; pro quolibet. & qualiter ipſa circha fieri debeat per poderium Marenghi, continuando cum poderio Fregarolij, teneatur poteſtas facere conſilium generale per predicta communia, & requirere conſilium qualiter ſit facienda ipſa circa per homines Alex. per poderium marenghi. Quod conſiliũ requirere teneatur quando fuerit completa dicta circha vt ſupra per poderia dictarũ villarum. Et ſi poteſtas non faciet fieri & compleri dictam circham per predicta communia ad terminum infraſcriptum, & per cõmune & homines Alexan. per totum menſem Aprilis amittat de ſuo ſalario libras ducentum a quibus cõe ſit penitus abſolutũ. Et predicta omnia teneatur facere fieri preciſe & ſine tenore. Ita ꝙ non poſſit abſolui per conſilium vel arenghum nec alio modo.

¶ Capitula pertinentia ad laboreria Marenghi, de aqua ducenda per agros Marenghi.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere attẽdi & obſeruari omnia ordinamẽta & ſtatuta que homines Marenghi fecerunt & facient inter ſe ꝓ ducenda aqua de flumine vrbe per territorium marenghi. Eodem modo teneatur facere attendi predicta & obſeruari conuentiones que & quas homines de marengho fecerunt cum hominibus de fregarolio & boſcho, & cum alijs hominibus occaſione dicte aque ducende ad expenſas ipſorum, & non ad expenſas communis, & ꝙ maſſarij electi pro dicta aqua ducenda debeant facere & curare ꝙ foſſatum inceptum pro dicta aqua ducenda debeat compleri & finiri Ita quod aqua predicta decurrat & currat per dictũ foſſatũ ſicut videbitur hominibus de marengho & aſſignabitur per Iacobum rationatorem vel per aliũ magiſtrũ vſq; ad Kal. Martij proximi. & incipiatur vſq; ad Kal. Februarij. Et ꝙ illi de fregarolio & de boſcho & de frixinaria debeant complere partes deſignatas de dicto foſſato vſq; ad dictum terminum, ꝙ ſi non obſeruauerit poteſtas teneatur auferre cuilibet homini predictarum villarum ſoldos centum & cõi ꝑdictarũ villarũ libras [illegible]. Et ꝙ omnia banna que predicti de Marengho & ꝑdictarum villarum poſuerint occaſione dicti foſſati faciendi, & dicte aque ducende, poteſtas teneat̃ auferre & auferri facere. Que omnia [illegible] communis Alexan. & alia [illegible] ſi predictorum maſſariorum, & hoc capitulum attendatur & locum habeat ſi pax erit, & predicta compleri poterunt.

¶ De Aſſignationibus ipſius aque.

Item ſtatutum eſt, ꝙ omnes aſſignationes, emptiones, conductiones & alienationes & diuiſiones & extimationes & huiuſmodi operationes diſtributiones pene & banna & omnia alia que facta ſunt & fient, ſiue que ordinata vel ordinabantur per cõmune Marenghi, vel per maſſarios aque in aqua ducenda [illegible] & de [illegible], & circa ipſam aquam, & [illegible] aque ductus & in terris & [illegible] locis & poſſeſſionibus per quas & ad quas & quibuſlibet [illegible] potuerunt, & omnibus [illegible] habentibus in predictis terris & poſſeſſionibus & omnibus alijs terris, que ſunt inferius a via que vadit a Caſali Mohat Martini, vſq; ad viam Fregarolij, que videbantur hominibus de Marengho ſiue predictis maſſarijs fore vtilia in predictis omnibus & ſingulis & circa predicta omnia ſint firma & rata. & firma & rata habeantur & teneantur in perpetuum per commune Alexan. & per quamlibet perſonã, & poteſtas & rector, qui pro tempore fuerint in Alexan. & commune Alexan. teneatur & debeat omnia & ſingula facere teneri & haberi rata & firma omni tempore. Ita quod aliquo [illegible] alio modo per poteſtatem vel conſilium Alexan. vel per aliquam perſonam vel [illegible] in Alexandria, qui impediret, qui faceret, qui veniret [illegible] vel contrafaceret predictis vel alicui predictorum vel contra predicta, vel aliquod predictorum. Et quod per poteſtatem vel rectorẽ, nec per conſilium Alex. nec populi nec per Arenghum nõ poſſit fieri aliquid vel ordinamentũ aliquod contra [illegible] vel cõtra [illegible] predictis vel aliquo predictorum in aliquo [illegible] verborum mutationem. Et ſi factum eſt, ſit caſſum, & illud in ſuo robore perſeueret.

Et inſuper pōtas teneatur quādo illi de Marengho laborabunt vel laborari facient ꝓ p̄dicta aqua ducenda conſtringere quemlibet quarterium & homines ipſius quarterij laborare ſiue laboratores mittere per vnum diem ſi placuerit conſilio.

¶ De Aqua vrbe per campos Marenghi ducenda ſilicet Baſarucij ⁊ frixinarie.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať facere duci aquā vrbe p campos Marēghi. Boſchi. & Fregarolij expenſis porte Marenghi ville Baſarucij. Frixinarie. Boſchi & fregarolij Quod illi de boſcho debeant ducere dictam aquam per totū poderiū ſuum ſuis expenſis, & illi de Baſarucio & Frixinarſa p totū ſuū poderium ſuis expenſis. Et illi de Marengho p ſuū poderium ſuis expenſis a leuata vero ſuperius tam foſſatum q̄ expenſis illorū de boſcho ꝓ tertia parte, & expenſis hominū de Marengho. Fregalorij. & Baſſarucij ꝓ duabus partibus. Ita tamen ꝙ oēs terre de Brugneto & de valle recio & de combeto, & oēs alie per quas labetur aqua p̄dicta vel duci poterit p totū poderium Marenghi expenſis illarum terrarū que ſunt a campo Iacobi vſq; ad caſſale molandini Martini, & debeant cōicare p homines porte Marenghi qui volunt emere de p̄dictis terris, & debeant habere ꝓ pretio alias ordinato p homines Marenghi. Que oīa & ſingula intraſcripta debeant fieri attendi & obſeruari arbitrio Iacobi rationatores, & maſſariorum porte marenghi Et incipiať laborerium illud ad kal. Februarij & finiatur p totum menſem ſequētem. Eo ſaluo ꝙ ſi aliquis in conſilio publico vel priuato diceret contra capitulum iſtud in totū vel in p̄te. Poteſtas teneatur ei auferre ſo. quinquaginta. Qua quidē aq̄ & vtilitate aq̄ p̄dicte, p̄dicti homines ſiue cōia locorū p̄dictorū poſsint vti ad eorū voluntatē & vtilitatē ſine cōtradictione cōis Alex. & hec oīa facere teneať ſi requiſitus fuerit poteſtas.

¶ De bealeto quondam dñi Oberti guaſoni.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneatur ſi inde requiſitus fuerit facere mundari & murari conuenienti muro ab vtraq; parte & ſolari per totum vbi murus non eſt bealetū qui eſt & tenet, & vadit inter vicinos a domo quondam Oberti guaſoni vſq; ad beale ſtrate, qui eſt ante domos Vgoni clari & ire conſueuit. Ita ꝙ aqua bene poſsit diſcurrere p dictum Bealetum, quod debeat aptari bucha introitus ipſius, & hec fiant p totum menſem Auguſti expenſis vicinorum p̄dicti bealeti, quilibet ante ſuum frontem in arbitrio Dullini Dulij. & Albrici capucij, vel alterius magiſtri ad hoc ellecti Qui arbitri habeant auctoritatem p̄cipiendi vnicuiq; vicinorum in banno de ſoldis ſexaginta pro ipſo laborerio faciendo, & faciāt & obſeruent totum id, ꝙ p̄ceptum ei fuerit p eoſdem quantum ꝓ ipſo laborerio faciendo.

¶ De bealeto bellengeriorum mundando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ quilibet illorū hominum qui habent domos a domo ſiue a ſedimine Belengeriorū vſq; ad domum Rubei glarolij mundare debeant bealetum ꝙ currit inter domos, & ſedimina eorum ab vtraq; parte bealeti per fundum expenſis eorum quorum ſunt dicte domus & ſedimina per totum menſem proximum Antonius ghillinus & capellerius ſint maſſarij & iurent ꝙ facient vt ſupra. Et hec fiant ſi poteſtas inde requiſitus fuerit & placuerit vicinis.

¶ De bealeto ſancti Ioannis de ranis aptando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať facere aptari & cooperiri de lapidibus bealetū ꝙ currit per curiā ſancti Ioānis de ranis, & iuxta cimiteriū ipſius eccleſie vſq; ad portam Iacobi axinarij q̄ eſt deuerſus ipſam eccleſiā vſq; in ſtratā, & hoc fiat expēſis illorū per quorum ſedimina dictus bealetus currit, & qui vtilitatē habent de ipſo a domo

oglerij dulij. & tignoli lantie, & hec fiant ſi placuerit vicinis. Qui debeant cōpelli ad hec facere, & pōtas teneať facere hec infra menſem, poſtq̄ fuerit ei denunciatum.

¶ De ſtrata ſiue via a porta lanzoni vſque ad pontem burmie de marengho in glaranda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſtrata ſiue via a porta Lanzonorum & ſancti Spiritus vſq; ad pontem Burmie de marengho per cōe marenghi & illorū hominū qui habent terras & poſſeſsiones ꝓpe ipſam viā p totum menſem Madij arbitrio Gulliermi dulij, Nicolini calcamugij, & Rubini ſturtiboni ſiue alicuius alterius maſſarij ad hoc ellecti per maſſarios ſupradictos debeāt inglarari ad ſuam voluntatē & ꝙ aptari faciant viā nouam que eſt vltra burmiam que vadit verſus caſtrum marenghi, & faciāt leuari pōtem petre qui eſt in via noua penes ſanctum Petrum infra dictū tempus, & ꝙ quilibet perſona habens ibi terras & poſſeſsiones teneať remundare & ſpazare & ſprazata tenere foſſata per dictam ſtratam per medium ipſorum vſq; ad dictam eccleſiam ſancti Petri ſub pena ſoldorum viginti ꝓ quolibet, & hec teneatur pōtas facere obſeruari in ſine tenore, & ꝙ quilibet qui non eſt de porta marenghi habens terras & poſſeſsiones a ponte burmide vſq; ad portas predictas teneatur duci facere in ipſa via vbi videbitur maſſarijs ꝓ quolibet campo ꝙ habet in ambabus vijs plauſtra decem bone glaree, & tantū plus quantū videbiť maſſarijs p̄dictis per totū menſem Auguſti arbitrio p̄dictorum, & p̄dicta fiant per totum menſem Auguſti arbitrio predictorum.

¶ De via que eſt a domo oberti nigri de lintignano facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať & debeat facere ſeroſari & aptari de lapidibus, & glarea expenſis vicinorum viam que eſt a domo oberti nigri de lintignano vſq; ad damnatam infra dies quindecim poſtq̄ eidem nunciatum fuerit arbitrio Iacobi ſancti & pelli leuati cochiti ſi placuerit ipſis expenſis predictorum.

¶ De ponte in lacu antinio ⁊ barbelli faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat pons vnus in lacu antinio, & fiant barbelli in ipſo de petra ab vtraq; parte expenſis & hominum ſolerij in arbitrio Dionixij & Simonis guaſconi vſq; ad mediū Madiū & hec teneať poteſtas ſi & qn̄ plecuerit hoib⁹ de ſolerio.

¶ De aqua ducenda per portam Marenghi.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quiſq; teneať ſoluere collectam ſiue fodrum ꝙ vel que imponetur a maſſarijs porte Marenghi ꝓ dicta aqua ducenda. Et ille qui nō ſoluerit infra octo dies poſtq̄ ei fuerit preconizatum ad portam marenghi duplum ſoluere teneatur & ꝓ banno ſoldos viginti ꝓ qualibet vice ꝙ non ſoluerit & plus ad voluntatē poteſtatis. Quod bannum ſit cōis Alex. & duplum ſit maſſariorum dicti foſſati, & pōtas teneatur tam duplum q̄ bannum excutere. Et capitula omnia de dicta aqua teneatur attendeř & adimplere & adimpleri facere & hec habeāt locū ſi & qn̄ dictū op⁹ fiet.

¶ De eadem aqua.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis de porta Marenghi intrauerit in aliqua obligatione pro communi ipſius porte & vtilitate cauſa ducendi aquam vrbe, & intrauerit & lemoli per campos Marenghi cōmune ipſius porte teneatur ipſum extrahere & liberari facere de ipſa obligatione, & de damnis & expenſis & alijs eccesſibus. Poteſtas compellat ipſum cōmune & homines ipſius porte ad hec fieri faciendum.

¶ Quod nullum opus fiat in dicto foſſato.

Item ſtatutū eſt, ꝙ nullū opus fiat in dicto foſſato Marēghi & fregarolij ſine voluntate illorū de marēgho vel maioris p̄tis, & ꝙ maſſarij cōſtituti ad hoc opus faciēdū

Infra illud tempus p̄dictum opus nõ cõpleuerit dent ꝓ bãno libras decem ꝓ quolibet infraſcriptorum. Quod bãnum, & quã penam põtas cõis Marenghi teneať attendere & attendi facere, cuius banni medietas ſit cõis Alex. & alia maſſariorum.

¶ De maſſarijs dicti operis faciendi.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ maſſarij qui nunc ſunt vel fuerint dicti opis, & qui continenť in capitulo notariorũ q̃ voluerint dicti maſſarij qui ſunt vel qui erunt poſſint & debeant vſq; ad decem annos ꝓximos omnes terras zerbos & poſſeſſiones per quas dicta aqua duci poterit aliquo tp̄e diſpenſare, & dare ꝑ homines qui expenſas illius foſſati fecerint ꝓ ea parte ꝓ qua quiſq; p̄dictorum hominum fecerint p̄dicti operis. Saluo eo ꝙ dictum eſt ſup̄ in capitulo quod eſt ſub rubrica de attendendis ordinamentis factis ꝓ ducenda aqua marenghi.

¶ De Aqua ducenda infra tempus.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis impediret vel vetaret ꝙ poſſeſſiones & terre in quibus aqua duci poterit infra p̄nominatum tempus ſcilicet annorum. x. ꝙ nõ diſpenſetur & alienetur ad totã voluntatem maſſariorũ ſit in banno quilibet & ꝓ quolibet vice librarũ. x. Quod bannum & penã totũ põtas teneať aufferre & reducere in cõe Ale. & hoc capitulũ factũ fuit Milleſimo ccxlviij. inditiõe vndecima. Et p̄dicti maſſarij debeant ſtare in dicta maſſaria, Donec p̄dicte terre fuerint diuiſe & aſſortate inter homines marenghi, & totum hoc ſine tenore attendatur.

¶ De via contrate filiorum Ruffinorum inglaranda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via contrate filiorũ Ruffinorum debeat inglarari expenſis illorum de tota illa cõtrata a porta Marenghi vſq; ad plateam maiorẽ videlicet expenſis illorum qui habent domos in ipſa contrata tali modo ꝙ põtas teneatur & debeat infra menſem vnum poſtq̃ ei denuaciatum fuerit per aliquem ipſius contrate facere requiri homines de tota ipſa contrata, & ſcire & requirere ab eis ſi eis placebit ꝙ dicta via inglareť & ſi eis placebit vel maiori parti ipſorum tunc dñs Poteſtas p̄cipiat eis & cuilibet ipſorum ſub pena & banno ad ſuam voluntetem quod debeant dictam viam facere inglarari & perfici per homines dicte contrate qui ibi habent domos vt ſupra infra duos menſes poſtquam placuerit hominibus ipſius cõtrate ſeu maiori parti ipſorum, & quod debeant eligere duos bonos homines & legales de ipſa contrata ad predictum opus faciendum & complendum.

¶ De bealeto Sancti Dalmatij.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ bealetus q eſt ſiue eſſe conſueuit & capitur a domo Gulliermi rubei inter viũ & aliũ vſq; ad ſanctũ Dalmatium aptetur & remundeť ab eis vicinis. Ita ꝙ aqua ꝑ ipſa vſq; ad illum finẽ ꝑ eum libere diſcurrere poſsit, & fiat carraria vna ꝑ viam ſancti Dalmatij expenſis vicinorum vſq; in betale ſancti Dalmatij ꝑ Anſelmũ garingaudum, & facium olim de bricio. Qui iurẽt ꝙ facient fieri p̄dictum laborerium ꝑ totum menſem Noembris expẽſis illorum ꝑ quorũ ſedimina labitur ipſa aqua. Et hec ſi facta non eſt. Et põtas requiretur per vicinos.

¶ De foſſato de vedero remundando.

ITem ſtatutum eſt, quod foſſatum vetus fiat in vedero. Et illud quod factum eſt remundetur, & refficiatur vbi conſueuit eſſe a capite terre de gaudinis que eſt iuxta Gulliermum vſq; ad terras bucche muſe in arbitrio & laude Bernardi anſaxie. Expenſis illorum qui habent ibi terram ab vtraq; parte dicti foſſati, Si placuerit eis que terra veniat ad ipſam foſſatum. Et hoc fiat vſq; ad Sanctum Martinum proximum ſi inde requireretur Poteſtas.

¶ De via facienda a domo vetuli vſque ad domũ Bernardi nauarie.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ vna via fiat, a domo vetuli vſq; ad domũ dñi Bernardi nauarie de lapidibus groſsis calcinarijs, & de calcina per vicinos. expenſis illorũ qui habẽt domos & ſedimina ab vtraq; parte vie vſq; ad ſanctum Martinũ, & a ponte p̄dicto ſuperius vſq; ad domũ Arnaldi piati & inglareť ꝑ vicinos. ſi placuerit vicinis in arbitrio Gambe piati, qui predicta faciat fieri & banna que inde impoſuerit teneatur poteſtas aufferre & facere attendi omnia precepta que ipſe maſſarius precepit. Quorum bannorum medietas ſit ipſius maſſarij, & alia medietas cõis Alex. & hec fiant ſi denunciatum fuerit poteſtati per eoſdem.

¶ De ponte Ruffini Gambarini faciendo.

ITem ſtatutum eſt quod fiat vnus pons expenſis cõmunis iuxta turrim Ruffini Gãbarini ſuper beale vbi nunc eſt. Ita ꝙ ripa muretur ipſius bealis, & murus fiat ab vtraq; parte ripe ſuper quo dictus pons fiat de bono robore in arbitrio dñi Luchini gãbarini, & vſq; per totum regimen noſtrum.

¶ Quod capitula de aqua Marenghi ducenda attendantur.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere cum effectu oĩa & ſingula ſtatuta & ordinamenta facta & q̃ ſiẽt per homines Marenghi ſimul conuocatos ſuper ducenda aqua per poderium marenga a flumine bemolino vel vrbe ſecundũ q eis magis placebit pro vtilitate hominum dicti quarterij & cõis Alex. tam ſuper maſſarijs faciendis q̃ ſuper alijs neceſſarijs ad p̄dicta facienda, & predicta oĩa & ſingula locum habeant in penis & bannis ordinandis, & excutiendis contra illos, & ab illis qui nollent attendere & obſeruare omnia & ſingula ſtatuta. Que ſtatuta & ordinata fuerint per predictos homines Marenghi, tã contra cõitates locorũ, ꝙ contra ſingulares perſonas, & p̄dicta attendant & obſeruent precise & ſine tenore. Nullo ſtatuto vel ordinamento huic obſtante, & ſi quod eſt q hunc obſtaret illud ſit caſſum & nullius valoris & de illo q eſſet contrarium poteſtas non teneatur. Et ſi aliqua queſtio moueretur de predictis vel aliquod predictorũ illa ſemper debeat determinari & interpretari per homines quarterij Marenghi ſimul conuocatos, eorum interpretationi & determinationi ſtetur in totum. Et predicta fiant expẽſis illorum de marengho, & de quarterio marenghi & hominum locorum per quorũ territorium fieret opus pro ipſa aqua ducenda.

¶ De ponte vno ad riuum de brote faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere fieri pontẽ vnũ ad Riuũ de brote de lapidibus & calcina qui ſit cũ volta, expenſis hominũ de quarterio ſolerij, & illorũ hominum de villa ſolerij in arbitrio Gulliermi bucchefarine & Pape turrue ſi placuerit illis de ſolerio & quargnenti & poteſtati denunciatum fuerit per eoſdem.

¶ De ponte ville veteris de ſolerio faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneať facere fieri pontẽ vnũ de lignamine ſup Riuum ville veteris ſolerij in via que vadit in bruchetũ ad pratalionẽ iuxta vineam illorum de fatione & iuxta ſedimen presbyterorum expenſis hominũ de villa veteri ſolerij in arbitrio Iacobi barrilis & Ruffini pate vſq; ad Kalen. Septembris. Si placuerit illis de ſolerio, & denunciatum fuerit poteſtati per eoſdem.

¶ De via de Picio de cornu amplianda.

ITẽ ſtatutũ eſt, ꝙ via de picio de cornu ſit ampla pedes octo pertice a ſedimine quõdam Arnaldi de baccrio vſq; ville ſolerij in arbitrio [illegible] Gibboni, petri alberti, & gulielmi & hoc ſi placuerit vicinis & poteſtati denunciatũ fuerit per eoſdem.

¶ De pōte vnō ad vineā presbyterorū de ſolerio faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ fiat vnus pons apud vineā presbyterorꝝ de ſolerio vbi dicitur lacū Atinū de lateribꝰ & calcina expenſis illorū de ſolerio ville veteris, & hoc in arbitrio Ruffini Galee & Danesij & Ruffani taberne vſq; ad Kal. Decembris ſi placuerit illis de ſolerio & poteſtati denunciatum fuerit per eoſdem.

¶ De foſſato ſolerij deuerſus felizanum mundando.

ITem ſtatutū eſt ꝙ foſſatum factum per cōe & homines ſolerij debeat ſtare & ꝑmanere ſecundū ꝙ eſt, & debeat mutari & meliorari ſi opus fuerit ſm ꝙ videbitur pagano galee, & ottoni taberne, & teneatur poteſtas facere laborari ad dictum foſſatū ꝑ [illegible] octo, vnde ſupradictis videbit, & ſm ꝙ eis videbit & eius arbitrio & ſi aliquis derogaret vel deterioraret dictum foſſatū teneat poteſtas auferre cuilibet & qualibet vice [illegible] x. & amplietur foſſatū ꝑ duos pedes, & ꝑ duos pedes ſcroſſetur vſq; ad fundū ottonis taberne, & a ſtrata que vadit verſus felizanū expenſis illorꝝ de ſolerio ſi placuerit eis.

¶ De via ad villam vrbarum aperienda.

ITē ſtatutū eſt, ꝙ via que eſt ab exitu ville vrbarū & vadit verſus molandinū de vrbis ꝓpe murū curie hoſpitalis ſtet & ſtare debeat aperta. Ita ꝙ ꝑ eā cū bobus plauſtris & beſtijs ire valeat ac rediri, & hoc teneatur poteſtas fieri & attendi facere.

¶ De via ville vetule ſolerij.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via que eſt in territorio ſolerij & ville vetule que iacet in poderio plano que vadit ad viā ruptā amplietur ꝑ conſortibus ꝑ perticā vnam a ſtrata vſq; ad viam que vadit ad carrariam Anſelmi botacij. Et qui contrafecerit ſoluat pro banno libras xxv. & aptetur per totum Aprilem, & hoc fiat arbitrio petri aſſerti & petri [illegible]. & hoc expenſis illorum conſortum ſi eis placuerit, & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ De bealeto qui vadit per domum cōis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ bealetus qui vadit a beali platee per domos Andree de ottobellis cōis vſq; ad domos Danielis & vſq; ad carrariū de croſſa debeat ſtare apertus in [illegible] tenore, & aptari & mundari expenſis illorū per domos quorꝝ, & ſedimina decurrit. Ita tamen ꝙ dictus bealetus debeat ire & diſcurrere inter heredes quondā [illegible] & heredes quondā Raynerij pectenarij & fiat expēſis illorꝝ heredū pro rata. Ita ꝙ heredes dictorꝝ quondā Raynerij, & conradi habeant & habere debeant, & tenere poſſint priuatas ſuas ſuper dicto bealeto arbitrio Philiberti pectenarij, & Iacobi [illegible] & quilibet debeat dictum bealetum per cuius domū & ſedimen [illegible] labitur mundare per ripas & fundū, & & ipſum cooperire quolibet anno arbitrio predictorum.

¶ De ponte burmie marenghi faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere fieri pontē vnū in burmia marenghi ad voluntatē & ad arbitrium Ioannis dulci. & ottonis clari. Qui illum debeant facere fieri expenſis cōis Alex. & de lignamine roboris infra tres menſes poſtꝙ poteſtas iurauerit & ſit completū & cōpleri facere teneat poteſtas vſq; ad Kal. Septēbris. Ita ꝙ in ipſo laboretur ſine intermiſſione tēporis & ſicut maſſarijs videbitur et in ſuo laborerio & ponatur ibi vnus de humiliatis qui moratur in domibus humiliatorum, qui expendat totam pecuniam que expendetur in dicto laborerio, & fiat dictus Pons vbi [illegible] melius videbitur ſtare. Et fiat ſtrata vna leuata & ampla a loco vie [illegible] pons vetus burmie deuerſus Alex. vſq; ad dictum pontē arbitrio predictorū [illegible] habeat foſſatos ab vtraq; parte vie [illegible] & amplos tantū quantū extendetur dicta ſtrata, & requirantur oēs grangie manſiones & eccleſie ville & loca dictus Alexan.

& aliunde

& aliunde quibus proderit dictus pons arbitrio dictorū maſſariorum, & omnes habentes boues vt adiuuent cōe Alex. ad faciendum dictum pontem & cōſtituatur ſalarium predictis maſſarijs & fratri & notario ſecundum ꝙ placuerit conſilio.

¶ Quod fouea vrſi in foſſatum ciuitatis diſcurrat.

ITē ſtatutū eſt, ꝙ fouea vrſi que eſt in ciuitate Alex. a porta lanzonū, diſcurrat & diſcurrere debeat in foſſatum ciuitatis ad portam Lazonum vbi conſueuit diſcurrere per quendam cuniculum qui eſt ibi, eo ꝙ illa aqua impedit introitum & exitum de porta ſancti Spiritus & diruit domos vicinorum.

¶ Qḋ beale a domo trencheti aptari debeat.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pons qui eſt ſup beale iuxta domū trencheti magiſtri debeat aptari de muro ab vtraq; parte vie, & fiat de canterijs vt beſtie cū plauſtro valeāt pertranſire & inglarari iuxta pontem per tranſeuntes, & habentes boues ibidem. Et vltra pontem [illegible] quilibet vicinorum teneatur inglarare ante domum ſuam ſiue ſedimē a porta ſancti Spiritus vſq; ad eccleſiam maiorem. Et ſpecialiter foſſatum quod eſt ante domum [illegible] Ruffini turte ad voluntatem & ad arbitrium Iacobi de ponzano in banno ſoldorum decem pro quolibet qui non fecerit ꝙ ipſa via aptetur, illud quod precipiē pro qualibet vice, & ipſe maſſarius ſit in banno ſoldorum viginti ſi non fecerit aptari vt ſupra legitur vſq; ad kalendas Decembris.

¶ De Putheo a domo guancie aptando.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ putheus qui eſt iuxta domū guancie de inuerardis, aptetur in arbitrio ipſius guancie ſi placuerit vicinis.

¶ De Ponte vno in rugata caſaliti faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere fieri pontem vnum ſuper beale in rugata caſaliti prope [illegible] de lapidibus & calcina ſiue de lateribus expenſis vicinorum ſi voluerint arbitrio Gulliermi vellerandi & dñi Oberti ſturtilioni. Si Poteſtas inde fuerit requiſitus per dictos maſſarios.

¶ De Pluſa in draonaria facienda.

ITem ſtatutum eſt, quod fiat cluſa vna

Nicolai milani que eſt in capite & intrat in carrariam de croſſa ante hoſtium domus Gulliermi ronghe & muretur de lateribus & calcina ab vtraq; parte & cooperiatur de lateribus & calcina expenſis vicinorum & omnium quorum aque diſcurrent in dictum cuniculum & buccha de beali que eſt ante palatium dñi [illegible] & fratrem iuxta pometa de platea maiori aptetur & reficiatur expenſis vicinorum arbitrio [illegible] piperis & Simonis morcij, & hoc opus incipiat circa medium Madium, & perficiatur & cōpleatur dictum opus per totum menſem Madij ſi placuerit vicinis.

¶ De bealeto a ſedimine piſane diſcernendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ bealetum ꝙ incipit inter ſedimen piſane, & ſedimē Io[illegible] fornarij placentini diſcurrere debeat ſicut conſueuit cōtinue per inter ſedimina vicinorum vſq; in beale croſſe videlicet inter Ottonem de burdio, & Iacobum [illegible] garrona a[illegible] longiam Ruffinū guercia. Paganū mazonū. Ceuolam. Iacobū de aul[illegible]s, & A[illegible] ſeam ſcarzaboiem. Aſparellum de populo, & filios dñi Gullermi de maregio [illegible] mun[illegible] & reficiatur ſemꝑ per vicinos ipſius bealeti eorũ expenſis arbitrio Gamundij guaſconi & Alenerini da manzino & ſi quis ipſum mũdare ſeu partem ſibi cõtingentem de expenſis factis in ipſo bealeto deffuerit. Poteſtas teneat̃ ei aufferre ſoldos quinq; in denarijs numeratis qualibet vice, qua querimonia facta fuerit, & hoc attendatur ſi placuerit illis quorum expenſis fieri debent predicta.

De foſſato ville ſolerij aptari faciendo ⁊ ampliando.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ foſſatũ ville ſoleri, debeat eſſe amplũ per vnã perthicã, & ſcroſa[i] per aliã perticã & amplum ꝓ fundo pedes quattuor pertice, & hoc fiat per oẽs homines qui habẽt ſedimina in villa forti, & quibus data ſunt ſedimina, & liberata, & hoc incipiat̃ intra .xv. dies q̃ñ põtas iurauerit regimen Alex. & factum ſit vſq; ad Kal. Iulij. ſi placuerit hominibus ſolerij & denunciatum fuerit poteſtati.

De portis ville ſolerij faciendis.

Itẽ ſtatutũ eſt, ꝙ in dicta villa nõ debeãt eſſe niſi due porte vna verſus felizanũ, & illa verſus felizanũ debeat habeř pontẽ vnũ leuatũ, & vnũ belfredum & alia verſus Alex. [illegible] porte debeat eſſe de aſsidibus & bene clauate de bonis clauaturis & oĩa fiant expenſis illorum de ſolerio ſi eis placuerit, & poteſtati denunciatum fuerit.

De via ſolerij claudenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ dicta villa debeat eſſe clauſa tota de bona ſepe, vel de bono muro battuto expenſis illorũ, & hoc totũ in arbitrio Ottonis taberne. Bellengij dianeij. Anrici ville vetule. Et ꝙ nullus ſtet extra villã fortẽ nec in villa vetula, & ꝙ illi [illegible] debeant [illegible] domos q̃ ſunt in villa vetula, & debeant facere deportari oẽs palearios, qui ſunt in dicta villa ꝑ totũ Nouembrẽ. Ita ꝙ aqua q̃ venit verſus moleri debeat venire in foſſata ville ſolerij in arbitrio infraſcriptoꝝ. Itẽ ꝙ illi qui erunt maſſarij de [illegible] debeant [illegible] in villam. Que oĩa fiant expenſis hominum ſolerij, ſi eis placuerit & poteſtati denunciatum fuerit.

De lacu caſtri cirielij remundando.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ oẽs homines [illegible] lacum [illegible] o cirolio debeant remundare per mediũ ſuum campum ſiue pratum vſq; ad cãtauinam & vſq; ad molandinum anſixtarum in arbitrio Nigriduli, & Ricardi anſaxie. & Pacioti gualij. Et de hoc Poteſtas teneatur, & omnia banna perueniant in cõe ſcilicet ſoldi decem ꝓ vnaquaq; vice, & Nihilominus dictus lacus mundet̃ per tres vices in anno.

De via ad picium patinengbum faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via vna fiat vſq; ad picium patinenghum, per vallem vedani [illegible] Antonij. & que [illegible] per vallmetum vſq; in bergo arbitrio Vgonis macerardi, & Conradi [illegible], & poteſtas [illegible] facere ſtripe totum Martium ſi placuerit conſortibus.

De via a domo Brignoni orij aptanda ⁊ inglaranda.

Item ſtatutum eſt, quod via que vadit a domo Brignoni orij per ripam lacus vltra dictum lacum vſq; ad [illegible] Brignoni [illegible] dictum campum debeat inglarari expenſis hominum caſtri cirioli, & qui vadũt ꝑ ipſam viam, & hoc fiat arbitrio Arcimerij aueati & Raynerij tignoſi, & fiat per totum menſem Iunij ſi placuerit conſortibus.

De plaſa ro[illegible] in tanagro ⁊ burmia que dannum faciat vicinis non tenenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliquis vel alij qui habẽt vel habuerint aliq̃ pluſam vel vodum in tanagro Burmia. vrba vel lacu que vel quod faciat aliquod damnũ vicinis vel cõi. Poteſtas teneat̃ facere reſtitui illis damnũ cõi vel illi cui damnũ datũ fuerit in arbitrio duorum bonorũ viroꝝ vel faciat edificatum remoueri per q̃ ripa cõis vicini vel illius cui damnũ datũ fuerit deffendat̃, & hoc ſine dilatiõe aliq̃ & libello & petitione in ſcriptis per ſuũ offiũ niſi vodum ſiue fuerint vendita vel ad fictã cõceſſa a cõi, vel nullus alius poſsit habere molandina infra iuriſdictionẽ Alex. aliter & ꝙ venditiones & locationes facte per cõe attendant̃ in totũ & obſeruent̃ ꝓciſe & ſine tenore ſub pena poteſtati librarum centum, & poteſtas poſsit ſindicari.

Quod quintana ⁊ priuata a domo magiſtri Gulliermi mundanda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas Alex. teneat̃ & debeat facere diſcurrerẽ & mũdare quotiẽs opus fuerit priuatas ſiue quintanas q̃ ſunt a domo parua magiſtri Gulliermi vſq; ad domũ heredum quondã Gerardi nauarre ꝑ loca cõſueta vſq; in beale de platea, & ꝙ ipſe quintane & ipſa loca teneant̃ mũde & aperte expenſis vicinorũ. Ita ꝙ quilibet poſſit & debeat mũdare & diſcurrere facere in arbitrio Oglerij de ploucra & magiſtri Gulliermi & cuiuslibet eoꝝ. Et hec oĩa preciſe & ſine tenore ſi placuerit vicinis.

De via que eſt ante portã prãtis mundãda ⁊ nõ prohibenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ via que eſt ante portã prãtis ſtet & ſtare debeat mundata a carraria que eſt iuxta plateã vſq; ad beccharias. Et ꝙ nemo ponat nec ponere debeat letamen nec ramentã in dicta via, nec ponere aliquod vituperiũ, & qui cõtrafecerit det ꝓ banno ſoldos .xx. in denarijs numeratis ꝓ quolibet & qualibet vice, & nihilominus teneat̃ portare letamẽ & rumentã, & que & quid aliud poneret in dicta via infra tertiam diẽ poſtq̃ denunciatũ ſeu accuſationẽ inde factã fuerit. Medietas cuius banni ſit cõis & alia medietas denunciatoris ſeu accuſatoris. & teneat̃ põtas facere inquiri dictam cõtratam qualibet ebdomoda per vnũ de ſua familia, & hoc preciſe & ſine tenoř & facere preconizari hec ꝑ dictã contratã infra diẽ poſtq̃ ei denunciatũ fuerit, & teneatur & debeat poteſtas facere ſcroſari viã que eſt ante brolietum & ante palatium cõis, a portis palatij cõis vſq; in beale de platea verſus plateã. Ita ꝙ aqua pluuia labat̃ & habeat poſſit in beale predictum, & hoc fiat per totum menſem Aprilis, arbitrio Dullini dulij & falchini pauallionis ſine tenore.

De mũdando viã a cõſurtio pauallionorum turris vſque in burmiã.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ facere remũdari & mundare foſſata ſicut opus fuerit ab vtraq; parte vie, a cõſurtio turris pauallionorũ vſq; ad locũ vbi eſſe conſueuit pons vetus Burmie, expenſis illoꝝ qui habẽt terras ab vtraq; parte vie. Ita ꝙ quilibet faciat & facere cõpellatur, ante frontem ſui cãpi. Ita ꝙ terra proijciat̃ in ſtrata, & hoc fiat arbitrio Auricule ghillini, & Ioannis dulij.

De leuata a campo Ruffini cruche facienda.

Item ſtatutum eſt, quod fiat leuata vna a Campo Ruffini cruche bona & alta vſq; ad Campum Marchixie barotie & vſq; ad campum quondam Gulliermi gambarini in arbitrio Ruffini ſtarulioni, & Iacobi Guargualij expenſis illorum quibus proderit in arbitrio predictorum, & talias & banna que imponentur per predictos predicta de cauſa Poteſtas teneatur excutere, & excuti facere intra dies octo, poſtquam ei denunciatum fuerit per predictos maſſarios, & fiat dictum opus per menſem Septẽbris ſi placuerit conſortibus.

De Riuo ſolerij veteris veniendo per boſchum de loca.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ riuus ville ſolerij veteris veniat & venire debeat per boſchũ de loca ſicut eſt inceptum laborerũ expenſis illorũ quibus ꝓderit in arbitrio dñi ſoci Rufini gerardi. & Barberij caſtagni. & banna & talias que imponerent per pdictos occaſione predicta teneatur pôtas excutere & excuti facere cum effectu ad voluntatẽ pdictoꝝ, & fiat dictũ opus expletũ p totũ mẽſe[illegible] Aug. ſi placuerit vicinis.

¶ De faciendo cuniculum vnum intus foſſatum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poſsidentibus domus ſiue ſedimina ſiue terras in cõtrata que conſueuerat eſſe retro ſanctum Nicolaum. liceat facere cuniculum vnum paruum intus foſſatum, per ꝙ diſcurrant omnes aque que ibi adunantur ex diuerſis contratis ſine tenore.

¶ De ponte vno in rugata capitis vitis faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere fieri pontem vnũ de lignamine in rugata capitis vitis ſup beale ꝙ currit iuxta eccleſiã ſancti Petri capitis vitis, & iuxta domũ fratris Rufini barocij. per totum menſem Aprilis proximi in arbitrio Antioni barotij. & fratris Iacobi ſape expenſis totius contrate ſine tenore.

¶ De bealeto ſancti Ioannis de ranis mundando.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneatur facere bene mundare omni anno ſemel bealetũ ſiue cuniculum vnum ꝙ labitur a domo Gulliermi cichonie vſqꝫ ad domos illoꝝ declaris per intus domos eccleſie ſancti Ioannis de ranis expenſis illorũ omnium vicinorum qui habent facere in dicto bealeto & pôtas teneat ipſum bealetum bene facere mundari per totum menſem Octobris. Et teneatur dictus poteſtas facere preceptũ cuilibet vicinorum qui habent facere in dicto bealeto, ꝙ in banno ſoldorum viginti teraoli ꝓ quolibet qui habet facere in aparato dicti bealeti, ꝙ per predictum menſem Octobris debeant mundare vel mundari facere dictum bealetum. Quam quidem penam dictus pôtas teneatur aufferre & predictum bannum cuilibet qui non mundauerit infra predictum menſem Octobris. Et hoc totum fiat in arbitrio magiſtri gualc, & pelli leuati coqui qui ſint & eſſe debeant maſſarij dicti bealeti.

¶ De beale ſancti Michaelis de marengho aptando ꝛ remundando.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ carraria ſiue cuniculũ quod eſt de ſubter beale, quod eſt apud brollum, ſiue ſedimen eccleſie ſancti Michaelis de marengho per quod currit a vedari delabatur & remundetur per totum menſem Madij. Ita quod aqua libere poſſit currere per ipſum cuniculũ, & hoc opus fiat per homines quibus dicta aqua ꝓdeſt. Et fiat dictum opus in arbitrio Danielis falurſe & Iacobi homini boni qui ſint maſſarij dicti operis & ſine tenore.

¶ De contrata merzarie mundanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ & debeat preciſe & ſine tenore compellere marzarios & oẽs habitantes in contrata marzariorum a ponte de becharijs ante domũ berrati vſqꝫ ad domũ hoſpinellis deuerſus porticubus vt teneant ipſam mundam, & ſparatam, & ſparari faciant eam quolibet die ſabbati expenſis vicinorum in arbitrio Iacobi narbone, & Rufini de annono, & expenſe fiant arbitrio predictorum.

¶ De ponte vno retro maiorem eccleſiam faciendo.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur facere fieri vnum bonum Pontem de lignamine quercus vel de lapidibus, & calcina ſuper beale retro maiorem eccleſiam expenſis communis in arbitrio Barifaudi guaſchi, & Oberti guertij, & hoc ſi placuerit conſilio.

CAPITVLA PERTINENTIA AD LABORERIA QVARTERII ROBORETI.

¶ De muro vno battuto circa villam Quargnenti faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere fieri circa villã quargnenti murũ vnũ battutũ amplũ p tres pedes pertice in arbitrio Iacobi bruſcaboſchi. & Oberti gualte altum p pedes ad eoꝝ voluntatẽ expẽſis hominũ quargnẽti vſqꝫ ad Kal. Octobris. additũ eſt, ꝙ pars ſediminis Iacobi bruſcaboſchi p q̃ labiƭ aqua q̃ exit de villa quargnẽti apteƭ imo de lapidibus. Ita ꝙ pdictus murus deffendat ne diruaƭ ſedimẽ ꝓpter aquam predictam expenſis hominum de quargnento. Si placuerit conſilio quargnẽti & denũciatum fuerit poteſtati.

¶ Quod fiat pons vnus ad portam Albareti extra.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere fieri pontẽ vnũ extra portã Albareti, ſub caſtro de ſpina ſup foſſatũ cõis de muro ſiue de lignamine, arbitrio dñi Ruffini blanchi & henrici ramuti ſm ꝙ eis videbiƭ expedire ꝓ maiori vtilitate cõis ſine tenore. Et hoc faciat p totum menſem Aprilis.

¶ De via que eſt retro domum de pauallonibus facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere impleri arbitrio vachoti expẽſis vicinoꝝ a Kal. Iunij. Foueã q̃ eſt retro vineas Siriati. & Pauallonoꝝ in via q̃ diciƭ partem ad mortũ vbi habet facere Broſſa lãzauegia, vſqꝫ ad Kal. Septẽb. ſi placuerit vicinis.

¶ De ponte vno ad domum Albertoni de lana faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere fieri pontẽ vnũ bonũ de lignamine expenſis cõis ſup beale ꝙ eſt ꝓpe domũ Albertoni de lana ꝓpe domum vbi conſueuerat ſtare Ratinas malgraldus p totũ menſem Madij, & hoc capitulũ teneaƭ pôtas attendere ſine tenore ad q̃ faciẽda. Albertonus de lana, & Mutius bonus debeant eſſe maſſarij.

¶ De ponte vno ante domũ Perroni thauri faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pôtas teneaƭ facere fieri pontẽ vnũ ſup beale añ portã Perroni Thauri expenſis vicinoꝝ in arbitrio magiſtri Thauri berrete inuiciati infra mẽſem vnum poſtq̃ ei denunciatum fuerit.

¶ De via que vadit ad terras de canonica de foro amplianda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via de vigali q̃ vadit ad canonicã de foro q̃ incipit in ſtrata fori ſtet & permaneat larga p perticã vnã a ſtrata fori vſqꝫ ad vineã ſuperiorẽ. Gatti de albareto, & a vinea gatti ſuperius vſqꝫ ad terrã de canonica ſit larga & ſtet p trabuchũ vnum & dimidiũ, ſicut cõſueta eſt eſſe & terminata fuit. Et ꝙ dictã viã acceperit teneaƭ ipſam viã reducere ad priſtinũ ſtatũ, & ꝙ acciperet det ꝓ bãno ſoldoꝝ xx. & teneaƭ dictã viã dimittere expeditã. Et hoc totũ ad petitionẽ & in arbitrio Iacobi guerce.

¶ De via vie mezane amplianda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ vadit ad vineas vbi diciƭ via mezana a turrexella vſqꝫ in capite dicte vie & viaꝝ q̃ ſunt in ipſa cõtrata dictaꝝ viaꝝ apteƭ & ampliƭ & refficiaƭ in arbitrio Rufini de bentio Alberti panicie. Et hoc [illegible] expenſis vicinorum & cõſortũ qui habẽt [illegible] nec cũ [illegible] & [illegible] & foſſata [illegible] & reſecantur ab vtraqꝫ parte vie ſiue viarum in arbitrio predictorũ vſqꝫ ad Kal. Ianuarij. Et hoc fiat ſi placuerit vicinis & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ De nõ faciẽdo vituperiũ prope eccleſiam ſancti Sillij de roboreto.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ aliqua perſona non debeat facere aliquod vituperium, nec mingere circum eccleſiam ſancti Sylli de roboreto, nec a ponte qui eſt ante dictam eccleſiam vſq; ad domum Bergognoni de pillo. Et qui contrafecerit det pro banno ſoldos quinq; pro qualibet vice, & quilibet poſsit eum accuſare ſi placuerit vicinis, & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ De via a picio vinee manfredi de gentijs aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via que eſt iuxta vineam Manfredi de gentijs, & vadit vſq; ad foſſatum campi mali aptetur & ſeroſetur & amplietur per perticam expenſis vicinorum in arbitrio Roberti Alamani. & Anſelmi bottini vſq; ad Kal. Aprilis. Et ſi facere nollet det pro banno ſoldos viginti pro qualibet vice, & hoc fiat ſi placuerit vicinis, & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ Qd via Albareti in qua ſtat guerra de ſyra debeat diſcurrere.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via Albareti in qua ſtat guerra de Syra, & Petrus poſsit & debeat diſcurrere verſus tanagrum deuerſus beale. Et ſi quis hoc vetuerit det pro bãno ſoldos viginti pro qualibet vice.

¶ De via Anglarij aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via que vadit in anglario aptetur in valle bugerij, expenſis illorum quibus prodeſſe poterit ratione ſuarum poſſeſsionum in arbitrio Saladi de amico, & Boni Ioannis capelle. Et dicta vallis ſimiliter aptetur & amplietur arbitrio predictorum. Et qui contrafacere voluerit det pro banno ſoldos viginti pro qualibet vice, & fiat vſq; ad Kal. Aprilis ſi placuerit vicinis.

¶ De via de Paſcuis aptanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ eorum via q vadit in paſcuis in arbitrio Gerardi de platea, vſq; ad Kal. Auguſti expenſis vicinorũ qui habent terras a campo filiorũ Fornarij vſq; ad Burmiã ab vtraq; parte vie. Et hoc teneatˀ põtas facere iurare ipſi Gerardo [illegible] tam [illegible] eo [illegible] modo [illegible], & adinglearˀ & ipſa amplia teneatˀ dicta via arbitrio dicti Gerardi, & fiat [illegible] vna de lapidibus vel de lateribus a [illegible] foſſatum [illegible] de ronglius vſq; in foſſatum qui eſt inter illos de rõglis & dñm Guilhelmũ [illegible].

¶ De via que vadit in campo ottanis paniacle aptanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ vadit iuxta tanagrũ vſq; ad cãpum Bergognoni de putheo debeat aptari [illegible] & ſtet ampla in ppetuũ p pedes [illegible] ad minꝰ [illegible] fortius, q̃ via melior eſt & amplietˀ arbitrio duorũ legaliũ conſortiũ qui venerint & debeat deſignare dictã viã ſicut eis melius videbitˀ ad medium Auguſtum proximum.

¶ De via que vadit ante domum Guidonis ſcazerie aptanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ eſt ante domũ Guidonis ſcazerie apteˀ & inglareˀ, arbitrio Alberti a capite Anſelmi. & Ioãnis vetuli expenſis vicinorũ vſq; ad ſanctũ Martinum proximũ, [illegible] qui vadunt & conſueti ſunt ire per ipſam cũ plauſtro teneantur ducere in ipſam viã plauſtro duo glaree arbitrio pdictorum ſi placuerit vicinis.

¶ De ponte vno ad portam de prato de villa quargnenti faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatˀ facere fieri a cõi ville quargnenti pontẽ vnum de lapidibus & calcina a [illegible] de prato [illegible] vſq; ad medium Septembris [illegible] arbitrio Carlini antaldi alenerij, & Martini bauoxij. Et hoc fiat ſi placuerit cõi quargnenti.

¶ De diſcernendo viam a porta rezola vſque in burmiam.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ põtas teneatur facere decerni viam cõmunis a porta Rezola vſq; ad ripam burmie eundo per zerbũ foraſcũ, & p riale, & debeat eſſe ampla per perticam vnã & pedes duos pertice ad minus vſq; ad viam bollenghi Et a via bollenghi ſupra ſit tantum pertica vna ampla. Et ſi plus fuerit inuenta ampla remaneat ſicut erit, & diſcernatur dicta via per maſſarios qui ad hoc electi fuerint, Qui maſſarij teneantur & debeant iurare & diſcernere ipſam viam, & inquirere ſi quis de conſortibus accepit aliquid de ipſa via ſi inuenerint poſſint & debeant ipſum vel ipſos compellere ad reſtituendum totum illud predicte vie q ac ceperint de ipſa, & qui nollet reſtituere ſicut denunciatum & preceptum ei fuerit per maſſarios predictos det pro banno qualibet vice libras xx cõmuni, & nihilominus dictam viam dimittere & reſtituere vt ſupra teneatur, & hoc totũ attendatur vſq; ad feſtum omniũ Sanctorum proximum Et dicti maſſarij vſq; ad dictum terminũ vt ſupra legitur nõ fecerint det pro banno quilibet ipſorũ ſoldos .lx Et nihilominus facere pdicta fieri teneantur ſub eadẽ pena, & Poteſtas predicta banna ipſis maſſarijs, & alijs auferre teneatur.

¶ De foſſato vno ad pratum Nicolai buche faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere fieri foſſatum vnũ largũ ſiue amplũ deſuper per pedes tres, & amplũ deſubter ſiue profundũ prout videbitur maſſario infraſcripto a prato Nicolai buche vſq; ad pratum brune per totũ menſem Octo. & ipſum foſſatũ facere teneatur apertum & mundatum & leuatum in arbitrio Anſelmi becari & hoc fiat expenſis conſortum ſi eis placuerit.

¶ De via porte rezole inglaranda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via que vadit ad portã Rezolã vſq; in plateã maiorẽ debeant inglarari expenſis vicinorũ per totũ Aug arbitrio dñorũ Facij vitiati & Bernardini milani.

¶ De via porte Iacobi bauoxij aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pons qui eſt apud domum Iacobi bauoxi debeat aptari, & reffici expenſis cõmunis Alex. Et lapola ipſius pontis expenſis vicinorum in arbitrio Ruffini faracem & Gulielmi danij, & fieri debeat ſuper muro veteri ſi factum non eſt.

¶ De cuniculo farinorum cooperiendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ cuniculus qui eſt in ripa tanagri qui eſt in medio bocatij maiae & farinorum cooperiatur & aptetur in arbitrio predictorum expenſis conſortum omnium, & hoc totum fiat per totum menſem Aprilis, ſi placuerit vicinis.

¶ De via a domo farinorum facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ fiat via vna de lapidibus groſſis a domo Ruffini farine per cõtratam Arnutiorum & guerrarũ vſq; ad pontẽ vie noue qui eſt iuxta domum magiſtri viuiani arbitrio bocatij maiae, & ruffini farine expenſis vicinorum per totũ Augu. ſi placuerit vicinis.

¶ Quod refficiatur pons illorum de Parma.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pons vnus fiat & refficiatur in contrata illorum de parma ſuper beale arbitrio Pixis de parma, & Gerrardi de occimiano vſq; ad Kal. Auguſti. & facere fieri de Auere communis ſi placuerit conſilio.

¶ De leuata Pomarij facienda.

ITem ſtatutum eſt, quod poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore facere fieri & refficere leuatam vel puſiam in pomario arbitrio Ottonis de occimiano. Ioannis pagani, domini Burgani otabone, & Ruffini fraſchanie qui ſunt leuatarum maſſarij ipſarum faciendarum.

Et incipiatur in zerbis de fantinis & de a fazuratis, & extendantur tantum quantum videbitur predictis maſſarijs, quas poteſtas facere fieri teneatur expenſis illorum qui habent terras in pomario in morto, in burmiola, & alibi quibus predicte leuate prodeſſe poterunt. Et de hoc predicte poſsint vel non credent ſupradictis maſſarijs & maiori parti illorum maſſariorum qui poſsint taliare expenſas dictarum leuatarum cuilibet ſecundum quod eis videbitur, & incipiantur dicte leuate fieri vſq; ad Kalendas Martij, & finiantur arbitrio predictorum maſſariorum vſq; ad medium menſem Madij. & teneatur poteſtas predictis maſſarijs dare auxilium, & iuuamen ad predicta omnia facienda & exequenda, & ad excutiendum expenſas proinde factas ad voluntatem ipſorum maſſariorum, & compellere omnes quibus talia facta fuerit per predictos maſſarios ſoluere id totum quod fuerit taliatum in denarijs numeratis dictis maſſarijs vel eorum nuncijs, nullam deffenſionem vel accuſationem non audientur ſi opus fuerit mittere ad domum illorum qui non ſoluerunt vnum de ſua familia, qui excutiat ipſas expenſas ſecundum taliam factam a predictis maſſarijs. Et ſi quis dictam leuatam aſſopellauerit vel in aliqua parte explanauerit amittat libras vigintiquinq; in denarijs numeratis pro quolibet & qualibet vice, & nulla beſtia poſsit paſcere ſuper dictas leuatas, & ſi paſceret ſoluat tantum pro banno quantum ſi paſceret in aliena meſſe, & conſtituatur vnus camparius per predictos maſſarios ſuper dictis leuatis. Quod capitulum & omnia que continentur in ipſo ſit preciſum & ſine tenore.

¶ De dando fortiam cōi ſolerij quando faciet circas ſuas.

Item ſtatutum eſt ꝙ Vicarius teneatur dare iuuamen & forziam communi ſolerij quando voluerit facere circas ſuas deuerſus felizanum & quargnentum quando petitum fuerit ab eo ſemper & quotienſcunq; commode poterit per homines & commune ſolerij ſine tenore ſi placuerit conſilio.

¶ De ponte vie noue faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri vſq; ad Kal. Madij pontem vnum vie noue coopertum de lapidibus calcinarijs vel de bono lignamine expenſis communis in arbitrio Ruffini farine & Leoni guerre & de hoc teneatur poteſtas preciſe & ſine tenore per totum menſem Auguſti.

¶ De leuata inſule ſancti Ioannis aptanda.

Item ſtatutum eſt ꝙ leuata inſule ſancti Ioannis debeat refici & aptari in arbitrio Bocatij mialie. & Vberti arnutij expenſis illorum qui habent terras, & quibus proderit dicta leuata a ſenterio ſiue via que vadit vſq; ad foſſatum Nicolai garti, & vſq; ad rotam terre, & quod fiat foſſatum vnum per intus terram humiliatorum de ſancto Syllo vſq; ad terras guerrarum expenſis omnium illorum qui habent terras a dicto foſſato ſuperius nominato, & ematur terra dicti foſſati pretio ſoldorum ſexaginta antequam fiat dictus foſſatus, & dictus foſſatus & terra dicti foſſati remaneat humiliatis vel cui darent Ita quod poſsint plantare arbores in foſſato ad ſuam voluntatem in eo foſſato & terra Non obſtante aliquo capitulo, videlicet illo qui loquitur de arboribus non plantandis, & quilibet teneatur ſoluere taliam factam ei vſq; ad dies octo. poſtquam fuerit denunciatum in banno ſoldorum viginti pro qualibet vice. Et nihilominus ſoluere teneatur dictam taliam. Et aliquis non debeat facere ſapellum nec aſſapeliari, nec diminuere, nec derochare dictam leuatam nec dictum foſſatum in banno ſoldorum ſexaginta pro quolibet & qualibet vice qua contrafaceret, & quilibet poſsit accuſare. Medietas cuius banni ſit communis & alia ſit maſſarij & accuſatoris medietas, & quilibet poſſit & debeat tenere dictam leuatam aptatam ante frōtem ſuam ad voluntatem dicti maſſarij. Et hec omnia & ſingula attendantur per totum Martium Ita quod aliqui non ducant nec duci faciant beſtias ad paſcendum ſuper dictam leuatam. Et ſi quis contrafecerit ſoluat duplum pro banno pro qualibet beſtia que ſolueret ſi eſſet inuentus in vineis, & quilibet poſsit accuſare & habeat medietatem banni.

¶ De leuata in cantono Grindolate facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quilibet qui habet terram in cantonum grindolate debeant facere leuatas ſuper terras ſuas ad deffendendum tanagrum Inceptas ad Kal. Februarij venientis, & perfectas per totum Martium in arbitrio Manuelli guaſtauini & perciualij guaſtauini, & hoc totum ſine tenore.

¶ Quod poteſtas roget clericos vt faciant murum ad portam Rezolam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur amonere & rogare capitulum eccleſie de Alex. & omnes clericos & religiones Alex. pro honore dei. & amore ipſorum debeant facere fieri murum, quod eſt inceptum ad portam rezolam, vſq; ad natiuitatem Domini.

¶ De inglarando viam porte Rezole.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via ſiue ſtrata de porta rezola fiat aptata & inglarata vſq; ad lapolas [illegible] vſq; ad pretium vinee domini Gulliermi de [illegible] in arbitrio berte viciati & Bonifacij [illegible] maſſarij cōſtituti per totum Madium expenſis [illegible] Quibus [illegible] & Quibus predicti maſſarij taliauerunt omnes talias & banna que ipſi maſſarij [illegible] ponerent, & Poteſtas teneatur exequtere ac ſi ipſe Poteſtas faceret. Ita Quod Omnes illi Qui deterioraueri nt dictam viam teneantur refficere & aptare eam vbi deterioraueri nt ipſam.

¶ Quod alique arbores non debeant remanere a campo Ruffini viciati.

Item ſtatutum eſt, ꝙ non debeant remanere alique arbores a campo Ruffini viciati, & a campo fratrum humiliatorum de ſancto Syllo vſq; ad campum Manuelis gaſtaudi, arbitrio Luarenghi gaſtaudi. Et poſtquam dictus Luarenghus [illegible] qui habeat arbores aliquas in dicta contrata, quod debeat eas remouere infra dies octo poſtquam ei denunciatum fuerit, & predictum ſub pena & banno pro qualibet arbore, & qualibet die denariorum Duodecim, ſi placuerit omnibus vicinis.

¶ De leuata in inſula ſancti Ioannis facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ leuata vna fiat in inſula ſancti Ioannis que incipiatur apud leuatam Bergognom de Putheo, & protendatur vſq; ſubtus rocham ſancti Ioannis predicti, que leuata fiat & fieri debeat arbitrio Iordani de putheo, & Henrici arnuti expenſis hominum qui habent terras vel poſſeſsiones in dicta inſula verſus tanagrum ſicut vadit ſtrata verſus tanagrum, & deſubtus rocham ſancti Ioannis verſus tanagrum. Ita quod Poteſtas teneatur exigere, & exigi facere taliam que hac occaſione dicte leuate facienda [illegible] ab illis quibus impoſita fuerit per predictos, & ſicut ab eis fuerit impoſita ſine tenore, que leuata incipiatur quando videbitur dictis maſſarijs Ita quod finiatur per totū menſem Octobris.

¶ De foſſato in dicta inſula refficiendo & aptando.

Item ſtatutum eſt quod poteſtas teneatur refici & aptari & de nouo facere fieri in Inſula ſancti Ioannis a campo humiliatorum de ſancto Syllo in quo eſt inceptum foſſatum vſq; ad foſſatum quod foſſatum fuit Nicolai garti. Et ibidem debeat fieri expenſis illorum quibus proderit vel ad deffenſionem terrarum, quarum predicte leuate & foſſata facti & facte fuerint & hec omnia fiant arbitrio Iordani de putheo, & Henrici arnuti qui fieri faciant ſecundum quod eis videbitur taliare denarios predictarum expenſarum qui ſoluere tenentur & debentur, que expenſe & talia ſolui debeat per illos quibus taliate & impoſite dicte expenſe fuerint infra dies octo poſtquã eis denunciatũ fuerit vel ponatur ſub pena, & banno ſoldorũ decẽ pro qualibet vice, & a tunc in antea quilibet illorum qui non ſoluerit ſoldos quinqꝫ pro quolibet die quo ſoluere diſtulerint ſoluere taliam ſibi impoſitã, & predicta debeãt incipi infra dies quindecim poſtquã põtas iurauerit regimẽ, & teneatur põtas cõſtringere illos quibus olim impoſitum eſt aliquid occaſione predicta ad ſoluendum totum id ꝙ eis impoſitum eſt infra dictũ tempus octo dierum. Ita tamen ꝙ nõ noceat illis de Bergolio, & de hoc capitulo, & hijs que continentur in eo teneatur poſtquam ei denunciatum fuerit,

¶ De foſſatis faciendis per Ruffinum vitiatum ⁊ fratres de ſancto Sylo in quadam via inſule ſancti Ioannis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri foſſata Ruffino vitiato & fratribus de ſancto Sylo ampla per quattuor pedes & profunda tribus guangatis, & terra ipſorum foſſatorum tota ꝓiciatur in via q̃ eſt inter ipſos fratres & predictũ Ruffinũ vitiatum. Que vie eſt in quarterio roboreti in Inſula ſancti Ioannis. Que foſſata debeant fieri & facta eſſe vſqꝫ ad medium Aprilem ſumptibus & expenſis p̃dictorũ fratrũ & p̃dicti Ruffini vitiati expenſis illorũ quibus ꝓderint in arbitrio Luarenghi gaſtaldi. & ſub pena & banno ſol. cẽtũ. ¶ Item ꝙ omnes arbores que ſunt a predicta via ad campum domini Manueli gaſtaldi ab vtraqꝫ parte vie qua itur ad predictum campum debeant eradicari & incidi niſi eſſet a longe a predicta via per vnum trabuchum pertice & que eſſent apud viã prope minus vno trabucho debent incidi & remoueri vt ſupra dictum eſt vſqꝫ ad medium Aprilem in pena & bãno ſoldorum centum pro quolibet. Qui non attenderet vt predictum eſt, & hoc in arbitrio Luarenghi gaſtaldi, que totiens comittatur quotiens comittatur dictus Luarenghus faceret precipi precepto domini Poteſtatis predictis qui habent facere in dicta contrata ꝙ predictas arbores debeant extirpare in arbitrio dicti Luarenghi.

¶ De leuata inſule Albareti aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ põtas teneatur & debeat cõpleri facere cũ effectu leuatã inſule albareti ſecundũ ꝙ eſt, & ſecundũ ꝙ incepta eſt, & ſecundũ ꝙ in ipſo ſtatuto continetur expenſis vicinorum qui habent ad faciendũ in inſula predicta Et in inſula predicta intelligatur ſecundum ꝙ deſignatum eſt in ſtatuto dicte leuate. Quod ſic incipit. Item ſtatutum eſt &c. Et ad hoc opus faciendũ ſint maſſarij Manuellus de marchello Obertus botius de Parma & in eorũ arbitrio predictum opus debeant compleri & fieri per terras. Et poſſeſſiones illorum qui habent terras apud predictam leuatam ſine contradictione ipſorum maſſariorum ad voluntatem predictorum maſſariorum. Et teneatur & debeat poteſtas iuuare & excutere omnes talias que imponentur per predictos maſſarios, occaſione dicti operis, & predicti maſſarij habeant bayliam & auctoritatem imponendi talias inter omnes habentes facere in dicta inſula, & ipſas talias excuttere infra tertiam diem, poſtquam denunciatum fuerit poteſtati, & teneatur poteſtas mittere de ſua familia & excutiendum dictas talias vt ſupra Et facto dicto opere teneantur maſſarij reddere rationem illis qui ſoluerint dictas talias. Item teneatur poteſtas cõpellere Ioannem blanchum Ruffinum in oſcardum. Ruffinum de Parma & ſocios reddere rationem de eo ꝙ collegerunt occaſione dicte leuate & hec omnia & ſingula infraſcripta teneatur poteſtas facere adimpleri cum effectu hinc ad Kal. Aprilis preciſe & ſine tenore. Et ſi contra predicta vel aliquod predictorum faceret vel veniret dictus Poteſtas ſine tenore, dictus Poteſtas amittat de ſuo ſalario libras quinquaginta pro predictis omnibus faciendis & adimplendis habeant poteſtatem predicti maſſarij imponendi banna ad ſuam voluntatem Que banna põtas teneatur excutere ac ſi deuiſſet. Et teneatur poteſtas facere diſcerni vedum ꝙ eſt in tanagro deuerſus Bergolium prope mezanum Bonifatij giue expenſis illorum qui tempore fecerunt, & non permittant ibi eſſe aliquod molandinum per totum tempus ſui regiminis, & hoc teneatur facere fieri per totum menſem Februarij, & ſi non attenderet ſupradicta dictus poteſtas amittat de ſuo ſalario libras vigintiquinqꝫ, & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ De mundando carraroliam ⁊ de faciendo foſſatum Burmiole.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ carrarolia quondã dñi Ruffini aſinarij mundet. Et fiat foſſatũ burmiole expenſis coherentũ ipſi foſſato vſqꝫ in flumine burmie. Ita ꝙ quilibet teneat mundare dictum foſſatũ & facere tãtum quantum ꝓtenditur foſſatũ frontis ſui campi coherẽtis ipſi foſſato. Quod foſſatũ fiat & ſeroſet & mundet arbitrio dñi Ruffini [illegible] Ruffini garingiardi, & Andree calcamugij, ſicut eſſe cõſueuerat, & aliter ſm ꝙ eis videbit melius. Que oĩa predicta teneat poteſtas facere fieri per totum menſem Aprilis, & ſimiliter teneatur facere fieri carraroliam vnam ſiue pontem vnum bonum ſuper ipſo foſſato vbi eſſe cõſueuerat in pomario arbitrio predictorum expenſis omnium habentium terras quibus proderit ipſa carrarolia ſiue põs & credatur predictis maſſarijs de omnibus illis quibus dicerẽt ꝓdictam prodeſſe carraroliam ſiue pontem, ſine aliqua probatione. Ita quod predicta compelli ad ſoluendum per poteſtatem illud quod eis taliatum fuerit per predictos detinendo perſonaliter omnes illos quibus fuerit taliatum occaſione predicta donec ſoluerint. Quam carraroliam ſiue pontem teneatur & debeat poteſtas facere fieri per totum menſem Aprilis dictam carraroliam facere fieri per totum menſem Madij. Et poſtq̃ facta fuerit ipſa debeat excutere infra octo dies. Et hec omnia attendantur ſine tenore.

¶ De foſſatello faciendo ad vineam que nunc eſt manſionis de domo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ foſſarellum, ꝙ quondã cõſueuit eſſe in vinea que nunc eſt manſionis de domo per & vinea Ruffini tinari & cõſortum diſcurrere cõſueuit in tanarum aperiat & remundet, & apertum & remundatum permaneat a vineis thaurorum vſqꝫ in tanagrum. Ita ꝙ vinee illius contrate diſcurrãt per intus ſupraſcriptũ foſſatũ, vſqꝫ ad Kal. Auguſti arbitrio duorũ conſortum qui ad hoc elligantur.

¶ De ſtrata fori amplianda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſtrata que vadit ad forum [illegible] ampla vel ampliari debeat a põte [illegible] vſqꝫ ad [illegible] que vadit ad valem [illegible] per perticam vnam. Et ſi reperiretur in aliqua parte magis ampla ita remaneat [illegible] poſſit nec moueri cum foſſatis. Et quilibet debeat facere foſſatum ante frontem ſuam, & ꝓijciatur terra In medio vie in arbitrio duorũ maſſariorum ad hoc electorum. Scilicet Alberti arnutij & Alberti [illegible] vſqꝫ ad Kal. Iunij. Et qui contrafecerit det pro banno ſoldos viginti, & a via [illegible] vſqꝫ ad pontem tanagri [illegible] verſus vineas. Ita ꝙ leuentur foſſata, & ſeroſentur ꝙ aqua bene & libere poſſit diſcarrere in dictam aquam nigram arbitrio Dñi Gallielmi guerre, & Boniincontri de gentijs.

¶ De via que vadit ad domum Nigri de lintignano ing'aranda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via que vadit a riuata vſqꝫ ad domum nigri de lintignano inglaretur per vicinos in arbitrio Boniincontri de gentijs. & Rubei de Parma per totũ Iunium in banno ſoldorũ quinqꝫ ꝓ quolibet vicinorũ ſi placuerit vicinis.

¶ De foſſato ab inſula taurorum Implendo.

ITem ſtatutum eſt, quod foſſata que ſunt ab vtraqꝫ parte vie que eſt a [illegible] campi Petri de Petra vſqꝫ ad inſulas taurorum impleantur terra, & ſplanetur preter tantum quantum tenet Burmiola in arbitrio Maſini Thauri & [illegible] vſqꝫ ad Kalendas Auguſti proxime. Et ſi aliquis nollet adimplere dictum foſſatum, vel non permittere implere det pro banno ſoldos viginti pro qualibet vice. Item quod dicta via inglaretur per vicinos & conſortes vſqꝫ ad predictum tempus in arbitrio predictorum maſſariorum, ſi placuerit vicinis.

¶ De foſſato a campo malo apertum tenendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneat cõpellere oẽs cõſortes de cãpo malo ꝙ vadit in tanagrũ vbi cõſueuerat decurrere a vigintiquinq; annis citra apertũ tenere & remũdatum illud foſſatum. Ita ꝙ aqua vinearum diſcurrat libere per dictum foſſatũ in tanagrum in arbitrio Horatij viciati. & Manuelli de litto.

De via que vadit inplanam ville porte noue.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via que vadit ad villam porte noue verſus planam debeat ſtare & aperta permaneat ſemꝑ. Et qui eam clauſerit det pro banno ſoldos viginti. & aperiatur arbitrio maſtratij.

De cuniculo vno faciendo in via per quã itur in bolengho.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ in via per quã itur in bolenghum in ruptã in zerbũ ſtauſtrũ & in ſinotos videlicet in rectitudine terre illoꝝ de buccha de lentis ex vna pte & in rectitudine terre Rolandi alferardi. ex altera parte vie fiat per cõe Alex cuniculũ vnum de lateribus ſiue de maonibus copertũ de lapidibus magnis in arbitrio dñi Millani viciati & aliorũ ibi vtentium expenſis cõis infra menſem poſtq fuerit poteſtati denunciatum ſub pena librarũ vigintiquinq; ꝓ qualibet vice qua ſibi fuerit denuntiatum de ſuo ſalario, & ꝙ reficiatur carrarolia que eſt apud domum dñi Manuelli vitiati ſub dicta pena preciſe & ſine tenore.

De ponte dñi pagani de putheo faciendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat facere fieri pontẽ vnũ de ſuper beale prope domũ dñi Pagani de puteo & facere murari ripas dicti bealis ab vtraq; parte ipſius bealis ab angulo Firmi cornagie afrezarati vſq; ad mariam mari iacobi gentilani expẽſis cõis & facere refici viã ſiue intratam expenſis vicinorũ, & facere reffici cuniculũ per quod diſcurrit ſiue diſcurrere conſueuit aqua que diſcurrit deuerſus cantonatam expenſis vicinorum, & pons ſuprascriptus fiat expenſis cõis Alex. ſine tenore in arbitrio ruffe de putheo, & Nigri de liſſalo. Qui ſint maſſarij dictis laborerijs Que omnia laboreria fiant per totũ menſem Auguſti in arbitrio predictorum maſſariorum.

De concia ſiue conzeria ſubtus rocham ſancti Ioannis facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ conzia vna ſiue conzeria fiat ſubtus rocham ſancti Ioãnis vbi alia vice facta fuit concia vetus expenſis illoꝝ qui habent ad faciendũ a rocha vſq; ad foſſatum dñi Rufini de putheo, & a fine dicti foſſati deuerſus tanagrũ vſq; in viazola, reuertẽdo ſicut vadit ſenterũ ꝙ vadit ſubtus rochã cutij vſq; ad rocham ſancti Ioannis vſq; in tanagrũ in arbitrio Nicolaij arnutij, & Iordani de putheo vſq; ad quatuor menſes proximos futuros infra quos põtas iurauerit tali modo ꝙ oẽs illi qui habent terras & poſſeſsiones & ibi tenent campũ ſuper ripam tanagri, & tangẽtes tanagrum debeant ſoluere in dupla ꝓ modio terre quilibet qui no poſſunt capere ad tanagrum.

De eadem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quilibet qui habet terram a dicta rocha cutij vſq; ad rocham ſancti Ioãnis vſq; ad foſſatum dñi Rufini de putheo ſuper ripam tanagri & tãgentes tanagrum debeant fieri facere, ſiue facere ſuis expenſis barbellos ſiue concias in tanagro in arbitrio & ad voluntatem dicti Nicolai & Iordani totiens quotiens dictus Petrus & Bocatius voluerint vſq; ad dictum terminum.

De via in grindolata facienda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aperiat via q̃ incipit in grindolata & protendit in bolenghum. ſeu protendere conſueuerat per cãpum henrici ribaudi viciati, & per cãpũ heredũ

quõdam dñi Oberti de occimiano, & vadit iuxta ripas bolenghi in arbitrio Manuellis gualtauini & pexerij de parma. Et hoc fiat per totum Martium.

De via vna facienda ad forum ꝑ terras fratrum humiliatorũ de capucio.

Item ſtatutũ eſt ꝑciſe & ſine tenore ꝙ cũ via q̃ vadit ꝓpe maſſariã fratrũ humillatorum de caputio q̃ eſt ad forũ ſit aquoſa & grauis ꝙ alia via ꝓ illa fiat & cõſtruat ꝑ terras dictoꝝ fratrũ incipiendo ipſam viã nouã a campo Gerardi pectenarij q eſt iuxta ſaguronã ꝓpe villariũ de foro cui coheret paganus gho. & dicti fratres & via, & faciẽdo iuxta capũ cerruti baliãt q eſt deuerſus caſſale de fontane, cui coherẽt dicti frẽs & via ab vtraq; parte vie noue. Et anteq̃ incipiat dicta via fiant foſſata ab vtraq; pte expenſis dictoꝝ fratrũ ampla tantũ, & ꝓfunda ex parte exteriori. Et ipſi fratres habeant viam veterem loco illius noue ſine tenore.

De ponte vno faciendo ſuper vadarioſo apud caſſale de baratis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat pons vnus ſuper vadarioſo iuxta caſſale de baratis per totum menſem Madij expenſis hominum de foro & de vuilijs in arbitrio Florij balani & Rebufi rubei. & Pullerij tabarri.

Quod via Mezana aptetur.

Item ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ via que eſt inter ſtattas vinearum de zerbis cui coheret. Guido de cropeto canauarij viuianus pupinus a duabus. D. Nicolaus arnutius Iacobus clarus. Bentius baſatius. Iacobus de bonis. D. Obertus farina. D. Manuel ferrarius, Vberzonus ferrarius. Facin⁹ arnucius. Baſſus caputius. Anſelmus guaynerius. Otto bonus Aſinarius. & plures alij amplietur & ampliari debeat per cõſortes predictos, & per alios qui habent ibi facere expenſis ipſorum decerbando, & aranchando ceſpites & vites que dictam viam tenent ſtrictam & occupatam & leuando foſſata ab vtraq; parte vie proijciendo totam terram in ipſam viam. Ita ꝙ ipſa via remaneat & ſit ampla infra foſſata ipſa per trabuchum vnum. Et hoc a vinea canauariorũ vſq; ad vineam Ioannis baliani, & vſq; ad pratum fratrum de ſancto Baulino, & hoc per totum menſem Madij proximi, & hoc in arbitrio dñi Oberti farine. Raynerij arnutij & Bentij baſatij. Saluo ꝙ de predicto laborerio predictus Ottobonus aſinarius non teneatur in aliquo. Cum dicta via ſatis competenter & ſufficienter ſtet deuerſus vineam ſuam deuerſus veroallum qui habet facere in vinea ipſius Ottoboni aptetur & amplietur vt ſupra & ꝙ dñs Poteſtas teneatur requirere predictos conſortes & ipſos compellere ad ipſum laborerium faciendum. Ita ꝙ completum ſit infra tẽpus predictum ſub pena librarum vigintiquinq; de ſuo ſalario. Et quilibet de predictis qui non fecerit ꝓdictũ laborerium vt ſupꝰ ẽm ꝙ poſſeſsio ſua ibi protendat. Excepto Ottobono ꝓdicto, amittat ꝓ bãno ſoldos. lx. Et nihilominus dictũ laborerũ facere teneat.

Quod via mezana torreſelle dricetur ꝛ aptetur.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ via mezana torreſelle que protendit in zerbos dricet & aptet. Secundũ ꝙ conſueuit in arbitrio Lanfranchi mialle, & Iordani de putheo.

CAPITVLA PERTINENTIA AD LABORERIA QVARTERII BERGOLII.

De leuata vna a via terre Ianuenſium vſque ad vineam Anrici tronati facienda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ fiat leuata vna a via terre Ianuenſium vſq; ad vineã Anrici tronati deuerſus tanagrũ expenſis illorum qui habẽt ad faciendũ ad mortũ vbi nocet tanager. & fiat dicta leuata per totum menſem Auguſti arbitrio, Bellēgij guaſchi, & Gerardi vache.

¶ De leuata vna in inſula de ſolerio facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat leuata vna in inſula de ſolerio ad deffenſionem tanagri, expenſis illorum qbus ꝓderit que leuata incipiat a podio Boni Ioannis de lito in ꝑdellis, & teneat vſq; ad hortum anrioti graſſi in arbitrio Iacobi paone & Ruffini beorgij. Et hoc attendatur per totum menſem Auguſti.

¶ De foſſato vno quod vadit a bucca riui faciendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat reficere, & mundari facere foſſatū vnum ꝙ vadit per foſſatum a bucca riui vſq; ad campum Petri alberti per totū mēſem Septēbris arbitrio & diſpoſitione Aurancij pate & guaſchi canci in pena & banno librarū trium ꝓ quolibet & qualibet vice qua non laborarent vel quibus denunciatum eſſet per predictos maſſarios & foſſatū eſt vbi dicitur ad ruptā ſi placuerit vicinis & expenſis eorum.

¶ De foſſato quod eſt a lacu riuarie faciendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere fieri per totum menſem Auguſti foſſatum vnum, & ſcroſari & alargari illa que ibi ſunt a lacu de riuaria vſq; in tanagrum, Ita quod lacus libere diſcurrat expenſis vicinorum de contrata & diſcurrat ante frontem prati pagani galie per foſſatū nouum & ante frontem terre bonelli merlani & fiat in arbitrio & diſpoſitione dicti Pagani & Pamatie de anriotis & ſint maſſarij expenſis vicinorum, & teneantur facere fieri infra dictum tempus, ſub pena & banno ſoldorum ſexaginta pro qualibet vice.

¶ De foſſato ꝙ eſt ad pontem ruptū vſque ad pontem quargnenti faciendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ foſſatum ꝙ eſt ad pontem quargnenti quo vadit per viam de pexinis remundetur, & ꝙ riuus ampliatur a predictis pontibus vſq; ad pontem de lacu & remundari debeat expēſis vicinorum ab vna parte & ab alia vie, & terra [illegible]tur & debeat proijci in via predicta in arbitrio ruffini moycij de pceatio, & Petri guaſchi, & quod ibi fiat murus in ripa foſſati anrici colli & in ripa foſſati Domini Guarini de foro. Ita quod aqua de riuo que vadit ibi non vadat per viam, & hoc ſi placuerit maiori parti vicinorum.

¶ De foſſato ſiue pluſa de baratis inter felizanum & poderium ſolerij.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat cōpellere homines ſolerij manutenere foſſatū ſiue pluſam ad ꝑdicta inter felizanū & poderiū ſolerij. Ita quod riuus ſiluer vel alius riuus qui ſolet deſtruere & offendere illud foſſatū in arbitrio & diſpoſitione Pagani galie, & Pamatie de anriotis. Qui teneantur ipſum foſſatum videre, & inquirere ſi ruptū eſſet, & ꝙ dicti maſſarij poſſint & debeant ipſum facere refici & aptari hominibus de ſolerio & imponere bāna nolentibus laborare ꝙ pōtas teneat exigere & exigi facere.

¶ De via pontis marmorolij facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat vna via q̄ vadit a ſtrata pontis marmorollij deſup corrigio Guidonis Ianuenſis vſq; ad viā Anſelmi picij de calcinarijs in arbitrio Anſelmi pamatie, & Nigri baudachi Gregorij expenſis cōis ſi placuerit conſilio.

¶ De plantis ab hominibus vuiliarum plantandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ quilibet homo de vuilijs q habet boues debeat plantare vel plantari facere plantas viginti alborū. Et ille qui nō habet boues & habet terrā debeat plantare vel plantari facere plantas decem vſq; ad Kal. Aprilis.

¶ De vijs in [illegible] aptandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ oēs homines de monte ſancte Agathe de ſerrafina debeant aptare vias ſuas in arbitrio de robacia & Ribaldi [illegible] vſq; ad Kal. Aprilis.

¶ De via vna ad circiellum facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat vna via in arficio ad circiellum a campo quondam Ruffini de ſcoto vſq; ad hoſpitale de loca ſicut conſueuerat ire ampla pertica vna ſi placuerit hominibus de bergolio qui ſunt de [illegible] ciuitatis.

¶ De via vna in arficio facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fiat via vna in arficio per illam terram que fuit cōis prope terram que eſt eccleſie ſancte Marie de Bergolio vſq; ad campum Petri borgne expenſis vicinorum & coherentium in arbitrio Ballardi Sambuelli blancardi, Perciualij ſa[illegible] vſq; ad feſtum omnium Sanctorum ſi placuerit ipſis conſortibus.

¶ De via vna ad bouetorem facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna ad bouetorē q vadat hinc ad vineā Bernardi patarelli [illegible] & Raynerij [illegible] arbitrio [illegible] & Raynerij [illegible] menſem vnum poſtq̄ intrauerit pōtas regimē. & ſit ampla pertica vna [illegible] expenſis vicinorum ſi placuerit vicinis, & eidē nūciatum fuerit ꝑ eoſdē.

¶ De via vna ad vineam Bernardi ſeneuerti facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna ad vineā Bernardi ſeneuerti vſq; ad vineā Ruffini de roberto. [illegible] arbitrio Ruffini [illegible] & Ruffini de roberto vſq; ad vineā Petri pelle.

¶ Quod quilibet poſsit ire a campo ſambuelli guitachi.

Item ſtatutū eſt, ꝙ quilibet poſsit ire & redire cum bobus & plauſtris a campo ſambuelli guitachi vſq; ad vineam [illegible] pratum [illegible] vbi conſueuerat ire via & ſtare aperta in perpetuum & aperiatur ad voluntatem Rolandi panicie & [illegible] mantelli.

¶ De via ſancti Nazarij facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna q eſt ab eccleſia ſancti Nazarij, & q vadit vſq; ad pōtem [illegible] iuxta [illegible] boni Ioānis de graſſo, & fiat ampla ꝑ pertica vna [illegible] & alia [illegible] ampla [illegible] pertica vna [illegible] ꝑ mediam perticam [illegible] aperiat vſq; ad [illegible] pontem [illegible] ſup legiƭ, & qui cōtrafecerit amittat ꝓ banno ſoldos viginti ꝓ quolibet vice.

¶ De via Oglerij grilli facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna [illegible] a domo Oglerij grilli que vadit vſq; ad pratum de [illegible], & vadit vſq; ad pratū Raynerij gacerij & [illegible] & ſit larga per vnam perticam arbitrio predictorum.

¶ De ponte ſancte Trinitatis reficiendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pons ruptus q eſt iuxta trinitatē debeat refici arbitrio Boni Ioannis de baudo & opicij dardani, & Raynerij colli ꝑ totū mēſem Aug. [illegible]

¶ De via de Subiano aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via que vadit ad ſubianum aptetur a ponte de galiſignis vſq; ad bonã viã. Et foſſata ſcroſent ab vtraq; parte vie, & alargetur & aptet ipſa via a dicto ponte vſq; ad vineam Muſonis de boana, & terra que extrahet de ipſis foſſatis proiciatur in viam. Et nullus poſſit ſplanare foſſata aliqua de cauſa. Et quilibet q ſplanauerit det pro banno ſoldos viginti. Et hec omnia fiant in arbitrio. borrelli & Manfredi vache expenſis vicinorum qui vtuntur per illam viã ſi placuerit ipſis vicinis.

¶ De foſſato in contrata fori mundando.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneatur facere fieri ſcroſſari & mundari foſſatum vnum magiſtrum ꝙ eſt in contrata fori vbi dicitur ville ſicut inceptum eſt vſq; ad vadarioſum & a vadarioſo vſq; in tanagrum mundari & aptari expenſis omniũ illoꝝ qui habent terram in contrata ſupraſcripta per totum menſem Octobris.

¶ De leuata vna in meʒano de foro facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ fiat leuata vna, & põtas faciat fieri expenſis omniũ illorũ q habeat terras in meʒano de foro ſicut alias incepta fuit. Et hec oĩa ſupraſcripta ſint, & fiant in arbitrio dñi Anrici barate & ruffini meladij. Ita tñ ꝙ illi qui habent a faciendum in dictis cõtratis teneant & debeãt ſoluere infra dies octo totũ id ꝙ fuerit eis taliatum p predictos maſſarios ſub pena & bãno ſoldoꝝ. xx. p quolibet & qualibet vice vſq; ad Kal. Octobris in omnibus & per omnia.

¶ De via per ſumitatem Montis inſule facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat facere fieri viã vnam per ſummitatẽ ſiue per cimi montis inſule, & debet incipi via illa per intus pratũ heredũ quondam Vberti bertrami & debeat ire per directum per intus zerbũ & boſchũ Anfuxij baiardi finiẽdo per teſtam vnius plantati heredum quondã ruffini maſtratij per intus zerbum canonicorum ſancte Marie eundo deſuper ſerra dicti montis per directum inter ruffinũ boninum, & vineam quondã Gullermi laſagne p directum vſq; ad boſchum ruffini [illegible] quondã Aurici magiſtri & debet eſſe lata per pedes octo pertice, & hoc ſit in arbitrio Bernardi valenzani & heredum quondam Henrici parcie ſi placuerit conſortibus dicte vie vel maiori parti, & ematur ipſa via per ipſos conſortes ſecundũ extimationem predictorum extimatorum.

¶ De ponte valdarioſo faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat facere fieri de hauere cõis Alex. per totum Madium pontem vnũ ſup vadarioſo in ſtrata que vadit ſiue protendit in vlias in arbitrio Conradi barate, & berruti barate de ſolerio ſi placuerit conſilio.

¶ De fouea caſalis de fontana aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ quilibet de caſſalibus fori, & de vuilis teneãtur ducere vel ducifacere plauſtrum vnũ glaree in molia ſiue in fouea que eſt in ſtrata fori in caſſali de fontana ante domum Petri de foro & retro domum Gulliermi guaſchi in bãno ſoldorum viginti pro quolibet qui non duceret vt ſupra per totum Madium in arbitrio illorum qui ad hoc elligentur per totum Madium.

¶ De fouea caſalis de valixella aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ illud idem fiat in omnibus & per omnia que in iſto capitulo cõtinentur in molia ſiue in fouea que eſt ad caſale de vallixella ad crucem ad eundem terminum & ſub eodem termino arbitrio Conradi belli.

¶ De vijs Bergolij aptandis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ oẽs vie publice de Bergolio que ſunt intus, & Carrubia, & Sapelli qui ſunt in ipſis vijs aptent & reſficiantur & fiant ita ꝙ plauſtra & beſtie & hoies poſſint bene ac libere trãſire expẽſis hominũ Bergolij & pezolaſche, & eccleſiaꝝ bergolij & humiliatoꝝ q habẽt poſſeſſiones in cãpis bergolij, & expenſis domus humiliatorũ de quargnẽto, & domus tẽpli in arbitrio Bonifatij de guertio, Garnelli rape. Petri guaſchi, & Ruffini de carexana. Et fiat ſolutio p aptatiõe in arbitrio ſupraſcriptorum vſq; ad ſanctũ Andreã. Et hoc totũ attendat ſine tenore & debeãt dicti maſſarij facere aptari p totũ mẽſem Madij, & Iunij, via q̄ vadit per intus Bergoliũ a ponte tanagri vſq; ad portam ſolerij, & a dicta porta vſq; ad portam valenzanã, & a dicta porta vſq; ad ſanctum Michaelem, & a ponte tanagri vſq; ad portam Alexij.

¶ De foſſato vederi releuando.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ foſſatũ ꝙ eſt in medio vbi cõſueuerũt eſſe prata de vedero debeat releuari per conſortes a terra dñi Iacobi ſquarzafici vſq; ad viã q̄ vadit verſus Lu. debeat eſſe amplũ p pedes quattuor ptice deſup & p fundũ per pedẽ vnũ & dimidiũ, & pficiat vſq; ad Kal. Nouembris in arbitrio Gulliermi ſquarzafici & Ruffini lodole.

¶ Quod cõmune, & homines Quargnenti teneãtur facere fieri, & refici, pontes, vias, & foſſata, & alia laboreria ptinẽtia ad ipſum cõe.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ Põtas teneat cõpellere cõe & hoies de Quargnẽto facere fieri, & refici põtes, vias, & foſſata, & alia laboreria ptinẽtia ad ipm cõe & hoies quargnenti ſiue per conſortes alicuius contrate.

¶ De via que incipit a ſtrata valentie facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ fiat via vna q̄ incipiat a via magiſtra q̄ vadit valentiã in campo Petri perelle vſq; ad corrigiũ terra ſcindendo corrigiũ deuerſus manũ ſiniſtrã vſq; in capite vinee Bernardi truchi expẽſis illoꝝ q vtũt p dictã viã in arbitrio ruffini rape & Bernardi truchi, & Alberti valarie vſq; ad kal. April. ſi placuerit oĩbus vicinis vel maiori parti.

¶ De via a ſtrata ſancti ſaluatoris facienda.

ITẽ ſtatutũ eſt, ꝙ vna via fiat a ſtrata q̄ vadit verſus ſanctũ Saluatorẽ in capite campi [illegible], & vadit iuxta campũ vinee Gulliermi flori, & Petri gãſectore & iuxta alias vineas vſq; ad illas Ioãnis ſcalcauelli ampla p mediã pticã, & emat p illos q hñt vineas arbitrio ruffini ferrarij vſq; ad kal. Au. ſi placuerit ipis q hñt ipas vineas ibi.

¶ De foſſato a porta Bergolij ſcroſſando & remundando.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat facere fieri & ſcroſſari & remũdari foſſata q̄ ſunt a porta Bergolij deuerſus valentiã vſq; ad pontẽ ruptũ ab vtraq; parte vie p guangiatas duas p illos q habẽt terras & poſſeſſiones coherẽtes dictis foſſatis. & a dicto [illegible]

¶ De non remouendo

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat cõpellere [illegible] & homines vuillarũ facere fieri & refici pontẽ [illegible] & alia laboreria pertinẽtia ad ipſum cõe hoies vuillarũ ſm ꝙ ordinatũ fuerit p cõe vuillarũ ſiue per [illegible] alicuius contrate.

¶ De via que vadit per ripam tanagri non remouenda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ Poteſtas teneatur facere aptari viam que vadit ad dictum caſale per ripam tanagri non moueatur. Sed debeat manere ſicut eſt, & ſi remota eſt retaxetur vel det ad voluntatem ſambuelli blanchi.

¶ De croſſa paparinorum aptanda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat̃ facere aptari viam q̄ dicit̃ croſſa de porta bergolij a domo paparinorū vſq; ad terras ottonis faxani & peracini de lomello Ita ꝙ fiat foſſatū ab vtraq; parte vie amplū p pedē vnū & dimidiū ptice tantū q̄ntū tenet podiū & tantū quantū durat ſiue tenet vallis fiat foſſatū ab vtraq; parte vie altū & amplum duobus pedibus in arbitrio dn̄i Petri guaſchi & Petri graſsi Item fiat leuata vna a via trotti vſq; ad viā Gulliermi engelerij ad minus dampnū q̄ poterit fieri & extimet̃ terra in arbitrio duorū bonorū virorū. Et ſit alia leuata in arbitrio p̄dictorū maſſariorum & q̄libet q habet ad faciendū in vallibus ſoluat ſoldū p libra ſecundū hoc ꝙ habebit in vallibus Que leuata ſit facta & via aptata vſq; ad p̄ximum feſtū omniū ſanctorū & leuata guaſchorū ſit leuata via in arbitrio p̄dictorū maſſariorū & hec oia expenſis fiant omniū illorum qui habent ad faciendū in vallibus & foſſatū de vallibus teneat̃ remundatū vſq; ad foſſatū ciuitatis in arbitrio p̄dictorum maſſariorū. & hi ſunt illi q volunt facere leuatā & viam inter valles dn̄us ferrarius guaſchus. dominus Ruffinus guaſchus. Gulliermus guaſchus. petrus graſſus. Anricus graſſus. Ribaudus graſſus. Gullermus [illegible] filius florij. Iacobus paperius. Gulliermus ſapa peracius de lomello. Ottonus rogna. Opicius rogna. heredes quondam domini Gauarcij. otto faxanus & Ioannes guaſchus.

¶ De riuo de valle ampliando.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ riuus de valle ampliet̃ p pedes q̄tuor, & tātum ſe croſſum a pōte porcello vſq; ad riuū de ronchalia expenſis cōſortū & vicinorum arbitrio Ioānis.

¶ De ponte de bouetorum aptando.

ITem ſtatutum eſt

¶ De foſſatis porte Alexij remundandis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ foſſata a porta Alexij remūdent̃ ab vtraq; parte vie p viā vſq; ad cluxellas, & a pitio terre Ruffini balbi vſq; ad pratū balerium ſimiliter remūdent̃ foſſata ab vtraq; parte vie videlicet ſcroſſata ſint p pedes q̄tuor, & ampla deſuptus [illegible] & in fundo p pedes duos de pertica, & deſubtus p pedē vnū & dimidiū, & a prato balerio ſuperius vſq; ad pitiū de rondaneto eodē modo, & fiat murus vnus a ponte de cluxellis vſq; ad terrā Oberti de [illegible] & a dicto pōte vſq; ad terrā Iacobi [illegible] expenſis illorum q vadūt, & vtunt̃ p ipſam viā, & ſpecialiter [illegible] ſub pena & bāno p quolibet & qualibet vice ſol. [illegible] xx. Et nihilominus leuare teneant̃ dicta foſſata & teneant̃ ita dicta foſſata larga quantū fuerint p eos q habent terras, & terra [illegible] in medio vie vſq; ad Kal. Nouembris. Et expenſas & bāna ſoluant p qualibet vice, q nō facerent vt ſupra cōtinet̃ in arbitrio Guidonis guaonis & Ruffini ſquarzafici. & hoc fiat ſi placuerit illis quorū expenſis debent fieri predicta.

¶ De via de muro Bergolij aptanda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere ampliari & aptari viam de muro Bergolij a dicto muro vſq; ad pontē ruptū ſim ꝙ fuit empta p cōe a cōſortibus & vicinis in arbitrio Anrici de guertio. & Boni Ioannis de baudo.

¶ De ſenterio Loci Petri graſsi aperiendo.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ſenterius q cōſ[illegible] ſup placiū Petri graſsi. & guaſchorum. Ottonis faxani & cōſortū aperiri debeat & ſtare apertus p tres pedes pertice vſq; in leuatā a vinea de Paparinis & Gullmi florij, vſq; ad cāpū Gullmi guaſchi, & nemo poſsit impedire ꝙ nō ſtet aptus. Ita ꝙ hoies & beſtie poſsint ire & redire p ipm ſenteriū ſicut cōſueuerat, & q cōtrafecerit ſoluat p bāno ſoldos. lx. p quolibet & qualibet vice.

¶ De ponte vadarioſi cooperiendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas debeat facere cooperire pōtem de vadarioſo q eſt ad caſale filiorum quondā barate de trabibus & canterijs de quercu cum ferreris per totum Augu. per homines de foro arbitrio Ioānis guaſchi & hērici barate. & hoc ſi placuerit conſilio & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ De leuata a cauallo mortuo facienda.

ITē ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneat̃ facere fieri vnā bonā leuatā & optimā a ſera de cauallo mortuo vſq; ad podiū dn̄i Māfredi de foro & fratrū ita magna q aq̄ tanagri nō poſsit trāſire ſup illā leuatā eundo in lacubus ſiue in pratis q̄ ſunt in bucca lacus de ſolerio porolaſche, & debeat eſſe facta in arbitrio Ruffini paone. Iacobi nani. Iacobi caſſagni. & Ottonis buchefure expēſis illorū quorum ſunt illa prata & terre. Que leuata debeat incipi fieri facere infra mēſem vnū poſtq̄ iurauerit regimē ſi laborari poterit, & Iurari & debeat vſq; ad kal. Aug. ſi placuerit illis quorum expēſis p̄dicta fieri debent.

¶ De carraria vna a pitio vie prati balerij facienda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ carraria fiat & fieri debeat in capite vie de prato balerio a pitio terre filiorum quondā Iacobi paparini vſq; ad terrā Ruffini balbi expēſis illorum q hn̄t terras & poſſeſsiōes p illā viā arbitrio Ghiſulfi de guala & Oberti gnaoni vſq; ad Kal. Nouēbris. & pōtas teneat̃ facere ſoluere quelibet partē ſuā infra menſem maſſarijs ad hoc electis. Et q cōtrafecerit det & ſoluat p bāno p quolibet & qualibet vice ſol. xx. Et nihilominus leuare teneant̃, & illi qui acceperint dictā carrariā ad faciendū finiſſe debeāt ipam ad p̄dictum terminū in bāno librarum. x. p quolibet, & ſi facta non eſt. Et ſi placuerit illis quorum expenſis debent fieri predicta.

¶ De foſſato a prato cenarij remundando.

ITem ſtatutū eſt ꝙ foſſatū q incipit iuxta pratū q fuit cenarij ꝙ modo eſt dn̄i Ruffini guaſchi, & vadit vſq; intus prata guaſchorum [illegible] ſtet apertū & remundetur quotiēs fuerit neceſſe expēſis guaſchorum q habēt ibi prata & ſi q̄s derocinauerit ſiue aſſapellauerit vel explanauerit vel derocinari ſeu aſſapellari vel explanari fecerit dictum foſſatū det p bāno p vnaquaq; vice ſoldos cētū. Et oia alia foſſata q̄ ducunt aq̄ ad ipa prata releuent̃ & ſcroſſent̃ in arbitrio infraſcriptorum, & requirant̃ p pōtem & ſi nō fecerint vt ſup̄ infra mēſem poſtq̄ iurauerit regimē ſi denunciatū fuerit pōtati & p̄ceperint vt facerēt. Et ſi nō fecerint ſit q̄libet in bāno ſoldorum. xx. & porte q̄ detinēt aquam aptent̃ in arbitrio infraſcriptorum & hoc attēdat, & pōtas teneat̃ facere iurare ſequentem poteſtatē & ſequēſſe [illegible], & illi de tēplo debeāt facere pontē vnū & tenere factum ſup iſto foſſato eorum expenſis Quod foſſatū eſt in ſtrata q̄ vadit ad Lu. & ſi illi de tēplo nō fecerint ea oia q̄ in iſto capitulo cōtinent̃ infraſcripti arbitri habeāt auctoritatē ſine licentia ptātis capiēdi & retinēdi tot de bonis ipſorū ꝙ bn̄ poſsint facere fieri oia que debent fieri p iſto ſtatuto. Et hec oia fiant arbitrio Alberti guaſchi, & Belengij guaſchi q teneant̃ facere releuari & reficii lapolas & ſapellos.

¶ De via vetula Bergolij amplianda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ via q̄ eſt a via vetula Bergolij vſq; ad vallem Pauli. & ab ipa valle vſq; ad pratū Nicolai de foro reficiat̃ & ampliet̃ Ita ꝙ ſit ampla p vnā perticā, & fiat expenſis vicinorū in arbitrio Gulliermi guertij & Ruffini de foro vſq; ad Kal. Auguſti. ſi placuerit ipſis vicinis, & denunciatum fuerit poteſtati per eoſdem.

¶ De ponte iuxta domum ferrarij pellati faciendo.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere fieri pontē vnū ſup foſſatū ꝙ eſt iuxta domum ferrarij pellati ad caſale ſupranū de foro, & fiat dictus pōs voltus de lapidibus

Et fiat expenſis hominum de dicto caſali, & incipiatur per totum menſem Aprilis, & finiatur per totum menſem Madij. & fiat arbitrio Ferrarij pellati, & Rolādi tortagne & fiat ſi factus nō, & placuerit hominibus dicti caſalis.

¶ De via veteri per vallem planicie aperienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat facere apiri viā veterē q̄ vadit p vallē planitie vſq; ad ſtratā Baſegnanie, q ſtrata vadit iuxta mōtē Montiſchuchi infra dies xv poſtq̄ fuerit ei denunciatū, & ſit aperta p terrā bocazotorum vſq; ad vineam de Balochis, & vadit poſtea vſq; ad ſtratam Montiſchuchi, q̄ dicitur via de Baſsignania. Et hoc in arbitrio Gulliermi barberij, & bouerij de ſexena.

¶ De elligendo maſſarios in porta Bergolij.

Item ſtatutū eſt, ꝙ elligant quatuor maſſarij in porta Bergolij infra menſem vnū ab introitu poteſtatis q inquirāt vias veteres & nouas q̄ ſubtilius poterūt. ſm ꝙ eas deſignauerunt vel fecerunt Poteſtas teneatur illud attendere & obſeruare.

¶ De via in agris Bergolij facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere fieri viam vnā in agris Bergolij videlicet ad ſablarū a prato Perciualij guaſchi, hinc ad vineā de Barlocijs expēſis vicinorū vſq; ad medietatē Ianuenſium arbitrio Perciualij guaſchi & Gulliermi balbi, ſi placuerit vicinis, & denunciatum fuerit poteſtati per eoſdem.

¶ De diſcernendis vijs in poſſe Bergolij.

Item ſtatutū eſt, ꝙ oēs vie p poderiū Bergolij diſcernant & amplient ſecundum ꝙ eſſe conſueuerunt per totum Auguſtum in arbitrio maſſariorum Bergolij.

¶ De foſſato quod eſt a terra Gulliermi curti remundando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ foſſatum ꝙ eſt inter Gulliermū curtū & aliū cōſortē q fuit acatatum a cōi ſero, ſeꝰ & remundetur ſicut eſſe cōſueuerat expenſis vicinorum ſi placuerit ipſis vicinis, & poteſtati denunciatum fuerit per eoſdem.

¶ De via de albara diſcernenda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via de Albara que vadit & conſueuit ire ad vineam que fuit ꝙ Andree Ottonisbelli ſit aperta, & ſit diſcernuta per baſtardum Sambuelli blācardi & fiat ita larga ſicut eſſe conſueuit.

¶ De via de Aſtilliano amplianda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via de Aſtiliano ampliatur a prato guaſchorum vſq; ad pratū Ferrarij guaſchi vſq; ad Kal. Nouembris.

¶ De ponte qui eſt iuxta foſſatum communis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ pons qui eſt iuxta foſſatum cōis & iuxta vineas de Piperis manuteneatur a cōi & de cōi ſi placuerit conſilio.

¶ De via de piſcinis diſcernenda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via de peſcinis a pōte rupto vſq; ad croſam Riuarie diſcernat ſcilicet a terra Gulliermi de ceali, q̄ ampla fuit p perticā vnā, & foſſata fiant p vicinos [illegible] vie [illegible], & expenſis eorū ab vtraq; parte vie, & amplietur vſq; pedes tres pertice, & deſubter pedes duos & incipiant vſq; ad Kal. Iunij, & finiantur vſq; ad Kal. Auguſt. Ita ꝙ terra ꝓijciatur in medio vie, & nemo poſsit ducere aquā de riuo

de pontexello de vado aliquo modo, niſi per foſſatū in bāno libraꝝ .x. nec liceat alicui frangere foſſata pdicta aliquo modo, ſed teneat quilibet qui vult tranſire cū plauſtro, & bobus ſine eo ꝙ impleat foſſatū facere pontē de lignamine quo trāſire poſsit in banno ſoldoꝝ .xx. p quolibet vice, & cuilibet liceat accuſare, & debeat fieri pons vnus de lignamine ibi ad caput vie de gazolijs ꝓpe terrā Grumi expenſis vicinorū, & hoc fiat arbitrio Anrici colli, & Dauid busbarre.

¶ De foſſato croſſe riuarie mundando.

Itē ſtatutū eſt, ꝙ foſſata ab vtraq; parte vie a croſſa riuarie vſq; ad cāpum dn̄i Scalcauelli & guaſchoꝝ p recto mūdēt p cōſortes & vicinos arbitrio Petri guaſchi & Perciualij ſachi virgata vna. Ita ꝙ terra ꝓijciat in medio vie ad infraſcriptū terminū.

¶ De via a campo Scalcauelli amplianda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via aptetur a campo dn̄i Scalcauelli hinc ad campum guaſcoꝝ qui eſt ꝓpe pontē de ſiblinis hinc ad dictum terminum, & amplietur vſq; ad vineā baiardi per pedem vnū pertice ab vtraq; parte vie. Et hoc in arbitrio Baudrachi guaſchi, & Rauſcij ſquarzanci.

¶ De via vna in roncbalia facienda.

Itē ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna i Rōchalia a vinea Gulliermi de recto. & Ottonis ſaluatici inter vnū cōſortē & aliam, & vadat vſq; in riazolū, & fiat expenſis vicinorū vſq; ad kal. Nouembris. ſi placuerit vicinis & poteſtati denunciatū fuerit.

¶ De foſſato vno faciēdo deuerſus tanagrū a cōtrata riuarie, hinc ad portā ſolerij.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat infra mēſem poſtq̄ iurauerit regimē ciuitatis Alex. facere fieri foſſatū vnū deuerſus tanagrū a muro ſiue a bucha cōtrate riuarie vſq; ad portā de ſolerio in arbitrio Operonis lardini, Anrici de guertio, & Ruffini de guertio. Et cū factū fuerit nullus debeat tangere de criſta ipſius foſſati neq; diminuere neq; hortos ibi facere. Et q cōtrafecerit ſoluat ꝓ bāno libras quinquaginta in denarijs numeratis. Nullo capitulo obuiante. Et nihilominus reſtituat ipſam criſtam in priſtinū ſtatum, & quilibet poſsit accuſare, & hoc fiat ſi factum non eſt & placuerit cōſilio.

¶ De ponte vno in valle caſalis faciendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat vnus pons in valle caſalis apud pratū dn̄i Iacobi ſquarzanci expēſis vicinoꝝ q vadūt ſup illū pōtē. arbitrio Rubei de canario. & Carleuarij ratatij, & ſit p totū vnū pedē [illegible] coptū de lapidib; p totū Aug. ſi placuerit vicinis.

¶ De accuſandis illis qui guaſtant res forenſium.

Item ſtatutum eſt, quod camparij teneantur accuſare illos qui damna dederint in boſchis, & alijs poſſeſsionibus que ſunt in iuriſdictione Alex. & diſtrictu forenſium & illi qui damna dederint teneantur.

¶ De via raiate aptanda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via de rayata debeat eſſe aptata p eos illoꝝ q vtunt p illam viā a podio de Pubiaſco ſiue de natis vſq; ad campū Gualdane ſquarzafici in arbitrio Anrioti moycij, & filij Anſelmi ſquarzafici vſq; ad Kal. Aprilis.

¶ De ponte de abbate reficiendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pons de Abbate debeat aptari & reficī expēſis illoꝝ qui habent ad faciendū a dicto ponte ſuperius arbitrio ſupraſcripti [illegible], & filij Anſelmi.

¶ De via a vinea ruffini paduli facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ cõſueuit ire deſup vineã quondã dñi Ruffini pauduli debeat reffici & fieri vſq; ad vallẽ de ſublano, & via q̃ vadit baſignanã arbitrio & diſpoſitione filij Iacobi paduli Sambuelli blãcardi. & Anrici bocatij p totũ mẽſem Aug. expenſis vicinoꝝ q̃ hñt facere iuxta ipam viã, ſi placuerit ipſis vicinis & ptãti denũciatũ fuerit.

¶ De foſſato ſiue circa faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ vnũ foſſatũ ſiue circa reffici debeat p hoĩes & cõe Bergolij ab introitu ſue vallis de planitia vſq; ad foſſatũ humiliatoꝝ de vlmo. Et ab illo foſſato p intus illud foſſatũ fiat vſq; ad baalochũ p totũ Martiũ. Si placuerit hominibus & conſilio ciuitatis qui ſunt in Bergolio.

¶ De foſſato cirche bocboleti aptando.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ foſſatũ cirche bocoleti ꝙ exijt de & labiť in tanagrũ apteť ſcroſſeť & remũdeť. Ita ꝙ aq̃ labi poſſit expẽſis cõſortũ p̃dicte cirche ab vtraq; pte vie. in arbitrio Bernardi anſaric. & Manuelli ſchenardi ſi placuerit cõſortibus & poteſtati denunciatũ fuerit.

¶ De via a domo Ruffini gafforij aptanda & remundanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas faciat aptari viã q̃ vadit a domo Ruffini gaforij & heredũ Ruffignani filurſe vſq; ad pontẽ in agtagus de terra & glarea [illegible] p. Ita ꝙ placha bene & libere poſſint ire p p̃dictã viã per totũ mẽſem Augu. Et hec oĩa fiat in arbitrio Alexãdri Paxiliani & a pote Bernardi ariſto vſq; ad angulũ Guſmini ſecũdi aptet eodem modo vt ſupra de alia via in arbitrio expenſis conſortũ ſiue vicinorũ, ſi placuerit ipſis vicinis & denunciatum fuerit poteſtati.

¶ De Puteo pelliparioꝛum.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliquis puteus eſt in vicinia pelliparioꝝ vel cõfectoꝝ ſubter aliquod ſolariũ vel tectum, ꝙ põtas teneať facere claudi foramina q̃ ſunt in ipſo ſolario deſuper putheũ. Ita ꝙ aliqua putredo nõ poſſit cadere in putheũ p̃dictũ, nec aliqs vel aliqua poſſit vel debeat extrahere ſiue haurire aq̃ de p̃dicto putheo deſup ſolariũ ſed ſolũmodo ſicut & alij vicini vel vicine hauriunt vel extrahũt aquã ſolito. Et qui cõtrafecerit amittat q̃libet vice & p quolibet denarios duodecim, & quilibet poſſit accuſare habendo medietatẽ ipſius bãni, & alia medietas ſit cõis, & debeat exclamari ante per tubatores cõis. Que crida oĩa p̃dicta & ſingula attendi debeant & fieri.

¶ De via a croſſa de riuaria amplianda.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ põtas teneať facere fieri largari & ampliari viã vnã a croſſa de riuaria ſuperius vſq; ad pontẽ fiblinarũ & via q̃ ſeperat a [illegible] via q̃ vadit intus vallẽ de quatremola aptet vſq; ad pratũ Petri [illegible], & [illegible] & melioretur arbitrio maſſarioꝝ q̃ electi ſunt ad vias Bergolij faciendas expenſis illorũ qui habent terras & poſſeſſiones ibidem ab vtraq; parte [illegible] & hoc fiat per totũ menſem Auguſti, ſi placuerit illis expenſis quorũ predicta fieri debent.

¶ De via per villam veterem de Bergolio amplianda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via q̃ vadit p villam veterẽ de Bergolio & per vallẽ Paulia pĩcio quondã fraſaboſchi vſq; in viã que vadit per vallẽ iuxta pratũ Iacobi guaſchi amplietur & fiat per perticã vnã, & fiat a pĩcio fraſaboſchi vſq; ad pĩtium vinee Petri macie & Ruffini mantelli, & fiat vnus pons ad ſapellum ꝙ eſt iuxta terrã arbitrio predictorum expenſis vicinorum, ſi vicini voluerint.

¶ De leuata a campo Abbatis facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere fieri leuatam vnã per totũ menſem Martij a via que p̃tat a campo Abbatis deuerſus inſulellam vſq; ad vineã Anrici tronati,

& expenſis vicinorum, & eccleſiarum qui habẽt terras in inſulella, ſicut cazat via que vadit ad pontẽ de galiſſignis, & ſicut cazat Riuus de galiſſignis vſq; in tanagrũ, & ſicut vadit tanager vſq; in pugnam, & ſit croſſa & alta in arbitrio Bernardi ſambuelli & Belengij guaſchi expenſis vicinorum.

¶ De foſſatis de valle caſalis aperiendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ foſſata de valle caſalis ab vna parte prati & ab alia aperiantur & fiant arbitrio Sambuelli blancardi, & Ruffini ſcalcauelli expẽſis illorum qui habent ad faciendum ibi.

¶ De via iuxta domum ruffini ratacij amplianda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ vadit iuxta domũ Ruffini ratacij q̃ vadit in capite Montis ſcouati debeat ampliari & aptari in arbitrio Ruffini facij. & Vberti basbarie vſq; ad vineã Iacobi legerij. & debeat ipa via p vnã pticã eſſe lata pter foſſata, & dbeat ipa via aptari p totũ mẽſem Nouemb. expenſis vicinoꝝ ſi placuerit ipſis vicinis.

¶ De via a ponte landio aptanda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ via q̃ eſt de ponte landio a via q̃ fuit Iacobi de anticho ſuperius aptet p cõſortes ipius vie vſq; in vinea q̃ fuit quondã Rodulfi, & fiat ampla vbiq; per perticã vnã ſine tenore in arbitrio Vberti balochi per totũ menſem Iunij.

¶ Qđ quilibet qui habet terras iuxta flumen tanagri poſſit facere foſſatũ.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ liceat cuilibet habenti terras iuxta flumẽ tanagri vel burmie facere foſſatũ circa ipas terras ad volantatẽ ſuã. Ita tñ ꝙ vias ripaꝝ nõ impediatur. Ita ꝙ vie ipſarũ ripaꝝ nõ impediant. Ita ꝙ vie ipſaꝝ riparũ remaneant aperte.

¶ De foſſato Ioannis guaſchi.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere leuari & apiri foſſatũ Ioãnis guaſchi deuerſus [illegible] ſicut conſueuit ire foſſatu vetus, & teneat facere aperire p̃dictũ foſſatum a capite [illegible] Ioãnis guaſchi vſq; ad capud quõdã Iacobi guercij, & clerici guercij. Poteſtas teneat facere ſolui dicto Ioãni de dicto foſſato in arbitrio p̃dictoꝝ q̃ ſunt terrarum p̃dicti Ioãn. vſq; ad hoſpitale de loza ex q̃bus terris & poſſeſſionibus aqua de ruat in p̃dictu foſſatũ, & hoc totũ fiat & cõmittat arbitrio clerici guercij, ruffini ſecrarij, & bonifacij guercij. Eo mõ anteq̃ p̃dictus Ioãnes habeat p̃dictos denarios faciat in t̃m de p̃dictis clerico & bonifacio noĩe totius vicinie [illegible] ipſius foſſati arbitrio ſuprascriptorum.

¶ De via ad montemgrandum facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere fieri viã vnã in cãpo Bergolij in cõtrata de ſuperius montẽ grandũ p q̃ illi q̃ hñt vineas & nouellos poſſint ire & redire q̃ via debeat incipi a nouello Anrici gaie veniẽdo ipſum per vnũ celerẽ & aliũ ad minus damnũ & debeat enim per conſortes ipſias vie in arbitrio Anrici tronati.

¶ De vijs veteribus Bergolij aperiendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere aperiri & aptas remanere oẽs vias vetulas q̃ ſunt vel fuerũt a quinquaginta annis citra p poderiũ Bergolij, & teneanť [illegible] q̃ tenẽt dictas vias ſuis expẽſis dimittere amplas ſicut cõſueuerũt eſſe in arbitrio Belengij filij quondã dñi ruffini guaſchi, & Anrici de guercio, poſtq̃ ei denunciatũ fuerit p duos mẽſes. Et hoc totũ ſine tenore.

¶ De foſſato per vallem caſalis faciendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneať facere fieri foſſatũ vnũ per vallem caſalis, ſcilicet in campis Bergolij. ſ. vnum ab vtraq; parte vallis expenſis cõſortũ & vicinorum a fontana mauole vſq; in viam que vadit ad ſtillianum, Et fiat per totum menſem Augusti in arbitrio Ginfulfi mantelli, & Antonij guaſconi.

¶ De foſſatis ſtrate ſancti ſaluatoris releuandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať & debeat facere releuari foſſata ſtrate ſancti Saluatoris ab vtraq; parte viæ a domo illorū de [illegible] vſq; ad portā Alexij. Ita ꝙ tota terra q [illegible] de ipſis foſſatis piciat in ſtrata & [illegible] a foſſata [illegible] ampli in arbitrio Rufini ferrarij. & Petri ſpelte p illos quoꝝ ſunt dicte terre, & facere [illegible] & mundari terra de [illegible] tam ſup q infra arbitrio pdictoꝝ maſſarioꝝ expēſis illoꝝ q hñt terras ſup ipſo riuo. Ita ꝙ dictus riuus labat [illegible] & diſcurrat p illā partē & locum per q ſeu quē labi cōſueuerat modo ſunt .xx. anni. Et fiant iuxta pdictū pontē de [illegible] ab vtraq; parte vie due ſpale de maonibus coctis [illegible] & calcine bone & fortes ad retinendū aquā in arbitrio pdictorū maſſariorū, & [illegible] ꝙ [illegible] & [illegible] a carraria de [illegible] vſq; in riuū [illegible] q nūc [illegible], & fiat ita ꝙ aqua ſtrate libere poſſit labi & [illegible] vſq; in riuū grandū, [illegible] ꝙ [illegible], & in dicta ſtrata ab angulo [illegible] vſq; in angulum terre raynerij fiat vnus pons lapideus p quē poſſint trāſire plaustra & aq carrere, & ꝙ carrarolia de [illegible] ſiue pons aptet & reficiat. Ita ꝙ aq poſſit labi & diſcurrere & currere [illegible] ipm pontē. Que oīa & ſingula fiant arbitrio pdictorum maſſarioꝝ expenſis illorum q habent terras & poſſeſſiones a ponte nouo [illegible] tā a parte vie de rondaneto q a parte vie de planitie. Et hec omnia attendantur.

¶ De ponte de lacu reaptando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať facere fieri & aptari pontē de lacu per oēs illos homines & perſonas q habēt terras & poſſeſſiones aliquas a dicto ponte ſupra [illegible] q dicit̄ ſtrata de valentia vſq; in poderiū valentie, & debeat [illegible] per totū menſem Madij, & finiri per totū menſem Iunij ſub [illegible] in arbitrio [illegible] de [illegible]. Anſelmi panitie. & Oberti de aleramo. Ita ꝙ [illegible] poſſeſſiones [illegible] terras a dicto ponte vſq; ad terram de [illegible] ponte [illegible] debeat leuare [illegible] poſſeſſione [illegible] terra viā, Et ab vtroq; latere ipſius vie tali modo ꝙ [illegible] & debeat leuare [illegible] ſue poſſeſſionis [illegible], & [illegible] ſue poſſeſſionis [illegible], & dns Abbas teneať leuare ſiue a [illegible] quantū tenet [illegible] hoc in arbitrio pdictorum maſſarioꝝ. Et pdictus pōtas teneať & debeat executere & [illegible] pdictos maſſarios data [illegible], & [illegible] foſſata piicere terrā in via publica. & ꝙ quilibet a [illegible] vſq; ad terrā quōdam Sambuelli de [illegible] debeat [illegible] ſue poſſeſſionis, & piicere terrā in via publicā. Et hoc ab vtroq; latere ipſius vie in arbitrio predictorum.

¶ De terra pontis rupti non accipienda.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ nemo debeat capere cū carro, nec etiā cū carro nec ſine carro de terra pōtis rupti, & hoc eſt ab ipo pōte vſq; ad [illegible] dni Abbatis & ab vtraq; pte vie q vadit [illegible] illam, & q [illegible] cū carro vel [illegible] ſoluat p banno & ſi ad doſſum ſoldos .xx. & ſi cum [illegible] ſol. .lx. & quilibet poſſit accuſare, & habeat medietatem banni. & fiat ſine tenore.

¶ De leuata inſulelle manutenenda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať facere fieri & manutenere leuatā vnam in inſulella iuxta [illegible] circa vineas illoꝝ de paleſtro in arbitrio [illegible] Iacobi de amico. Anrici rape, & Millani ſachi vſq; ad terrā Guidonis ianuēſis vſq; in capite vi-

nearum pdictoꝝ de paleſtro expenſis omniū illoꝝ q hñt [illegible] in illa cōtrata, [illegible] mortum, & teneat dictus pōtas facere [illegible] barbellos expēſis dni Abbatis p mediam ſue terre, & ſi nō facta quando videbitur pdictis maſſarijs.

¶ De alia leuata facienda ad vineam illorum de paleſtro.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat alia leuata ad vineā illoꝝ de paleſtro vſq; ad terrā Perciaaij [illegible], expenſis illorū q habent terras & vineas [illegible] tanagrū. Et ꝙ [illegible] maſſarij poſſint imponerē bāna cuilibet q nollet ſoluere [illegible] ſue q nollet laborare q bāna pōtas teneať executere infra dies .xvj. poſtq fuerint ſibi p pdictos maſſarios.

¶ De via porte valenzane leuanda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneať leuari facere via porte valenzane tali modo ꝙ infraſcripti maſſarij debeat facere leuari viā valenzanā a ponte vie valenzane. Ita ꝙ aqua que vadit per foſſatum nō poſſit ire per [illegible] viam valenzanā, expēſis illoꝝ qui hñt terras & poſſeſſiōes a via gatara vſq; ad viā valanzanā deuerſus tanagrū ꝙ fiat in arbitrio Henrici colli. Iacobi de amico, Balbi ſquarzafici. & Bernardi ſcrouerij.

¶ De vijs foſſati Bergolij fieri facere.

Item ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneať oīa foſſata viaꝝ publicarum a Riuo grādo, vſq; in circa Bergolij ab vtraq; parte vie facere fieri & leuari p homines quorū ſunt terre que ſunt iuxta ripas viarū pdictarum in arbitrio Opitij guaſconi, bernardi mantelli. Gullierni ſquarzafici & Pannicij guercij.

¶ De via planicie.

HEC Sunt vie. ¶ Via Planitie, cuius vie ſint maſſarij. Petrus ſpelta. Rufinus cellerinus. & Gerardus vacha.

¶ De via vallis & de via rondaneti.

VIA vallis cuius ſint maſſarij. Opitius [illegible]. Rufinus cellerinus. ¶ Via Rōdaneti cuius ſint maſſarij. Gerardus cellerinus. [illegible]. & Villan⁹ bonnus.

¶ De via de garolio & de pontelandro.

VIA de Garolio, & via de ponte Landro cuius ſint maſſarij Paganus robertus, & Thebaldus macerius.

¶ De via de piſcinis.

VIA De Piſcinis cuius ſint maſſarij. Anſelmus panitia. Obertus de aleramo. & Prunnus guaſchus.

¶ De via de lacu.

VIA De Lacu cuius ſint maſſarij Anſelmus panitia. & Nicolaus acharinus.

¶ De via de ſablano.

VIA De Sablano cuius ſint maſſarij. Gullielmus ianuēſis. Anſelmus rapa. & Gullielmus bocatius.

¶ De via per quam itur in ratatam.

Itē via p q itur in ratata debeat fieri pfecto modo & forma a ſancto Criſtoforo vſq; ad circā, & de ea ſint maſſarij. Iacobus [illegible], & Thebaldus iemognus.

¶ De via per quam itur ad templum.

Itē via de [illegible] p q itur ad tēplū debeat fieri pfecto modo & forma a ſ. Criſtoforo vſq; ad templū, & de ea ſint maſſarij Gullielmus gallus, & Magolus [illegible].

¶ Quod fiat vna bona circha ad cantalupum.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat vna bona circa ſiue vnū foſſatū a cantalupo vſq; in viā vetere m fori expēſis pprijs omniū & ſingulorū q habēt terras vel vineas ſeu prata, ſeu poſsident, vel alias quaſcũq; poſſeſsiones a predicto caſali de cantalupo, & a p̄dicta via veteri de foro vſq; ad ciuitatē Alex. inter beale & flumen tanagri. Et ſimiliter expenſis omnium perſonaꝝ habitātium infra dicta cōfinia, & expēſis omniũ & ſingulorũ habentium & volentium habere paſcuum vel vſum ſiue comodum aliquod ꝓ ſe vel ꝓ ſuis beſtijs in p̄dictis contratis. Cuius cirche ſiue foſſati ſint maſſarij. Oratius [illegible]. Anſelmus mareſcelchus. Manfredus cauaterra. Roſinus de roberto. & Anricus arnutias. Quorum voluntate & arbitrio fiat dictum laborerũ largũ & profundũ, & poſſint & debeāt dicti maſſarij occaſiōe dicti laborerij taliare & excutere ſine auctoritate ptātis [illegible] cuilibet habēti ſiue laboranti aliquam poſſeſsionem in dictis cōtratis ꝓ rata poſſeſsionis q̄ habet ſiue tenet, ſiue laborat, ſiue poſsidet ibidem, & cuilibet habitanti vel aliquod cōmodum habenti ꝓ ſe vel ꝓ ſuis beſtijs. ita tamen ꝙ etiam quilibet laborator ſiue colonus ſit ipſo iure in banno librarum decem in denarijs numeratis. Qui [illegible] peruenit in cōi [illegible] laborauerit vel laborari fecerit vel aliquid agriculture fecerit ſiue [illegible] per ſe vel per alium in predictis poſſeſsionibus poſt terminum diem quo fuerit amonitus per predictos maſſarios vel aliquem ipſorum quod predicta prohibita vel aliquid predictorum prohibitorum non faciat nec fieri permittat niſi predictus laborator ſiue colonus ſoluerit expenſas in ſoldum predictis maſſarijs antequam laboret vel laboraret poſt predictam amonitionem, quas expenſas p̄dicti maſſarij impoſuiſſent p̄dicto laboratori ſiue colono occaſione p̄dictaꝝ poſſeſsionũ [illegible] predicte cirche faciende de qua amonitione predictis maſſarijs vel alicui ipſoꝝ credatur a quolibet in ſuo ſolo & ſimplici verbo. Inſuper liceat p̄dictis maſſarijs vel alicui ipſoꝝ [illegible] precepta facere omnibus & ſingulis predictis perſonis occaſiōe predicta ſuo ꝓprio arbitrio. Et eiſdem perſonis penas imponere, & ipas penas p ſe ipſos vel cũ alijs quos ſecum habere voluerint liceat ſine aliq̄ pena exigere & excutere. Et teneatur pōtas mittere vnum ex militibus ſuis vel aliquos alios de ſua familia cum predictis maſſarijs vel aliquo ipſorum ſemper & quotienſcumq; per predictos vel aliquem ipſoꝝ fuerit requiſitus. Qui miles ſiue familia dicti poteſtatis ſint & eſſe debeant continue cum predictis maſſarijs ad implendum oia & ſingula p̄dicta. Si predictis maſſarijs placuerit. Et ſi pena aliqua fuerit impoſita nullo modo audiatur nec a aliquo ipſorum [illegible] dictam taliam expenſas & penas ſoluerit in denarijs numeratis predictis maſſarijs. Et teneatur poteſtas capere detinere & facere cuſtodiri perſonaliter quemlibet [illegible] ſoluerit ad terminum ſibi datum per ipſos maſſarios partem ſibi taliat[illegible] poſitam de p̄dictis expenſis. Et idem in totum intelligatur in minoribus [illegible] ribus, & curatoribus & eccleſijs & religionis & eorũ p̄latis in omnibus [illegible] que fuerũt & notate p predictos maſſarios ſoluere ptem ſuam [illegible]. Et predictas expenſas non ſoluerit & dicta pena, & de predicta [illegible] credatur dictis maſſarijs vel alicui ipſorum in ſuo ſolo verbo ſine ſacramento. Et hec omnia [illegible] gula que continentur in predicto capitulo & ſtatuto pōtas teneatur ad implere [illegible] impleri facere ſub pena librarum centum de ſuo ſalario [illegible] facere dictum laborerium infra dies decem. Et Poteſtas teneatur illud continuo facere poſtquam denuntiatum fuerit per aliquem de Alexan. ſub predicta pena. Et p̄dictus Poteſtas teneatur & debeat facere fieri guardiam ad cantalupum & ad campanile fori, & facere fieri inquiſitionem ſiue circhanam dicti foſſati ſingulis toto tempore guerre ſeu periculi maſculos vel feminas communis & hominum cantalupi, & cōis & hominum fori. Et ipſam foſſatam mandari & [illegible] docunq; & quotienſcũq; opus fuerit, & facere releuari in continenti ripas [illegible] ſiue foſſati. Et predicta omnia & ſingula fiant expenſis hominum de cantalupo [illegible] minum de foro in arbitrio ipſorum maſſariorum & tenere [illegible] ſingulas penas pecuniarias quas impoſuerint occaſione predicta vſq; in ſoldis [illegible] pro quolibet facto & quolibet precepto, & [illegible] ad opus & expenſis predictorum infra tertiam diem, & poſtq̄ [illegible]. Ita ꝙ credatur duobus ex ipſis maſſarijs expenſis in ſolo verbo ſine aliqua

probatione, & alia medietas perueniat in cōi, quod ſtatutũ ſit p̄ciſum & ſine tenore, & [illegible] in omnibus & ſingulis, nō obſtante aliquo ſtatuto inferiori vel ſuperiori de predictis omnibus vel aliquo predictoꝝ dictus poteſtas & eius familia abſolui poſsit a cōſilio vel arengho nec aliquo alio modo, & debeat dictus pōtas facere remūdari dictam circhā bene & optime expēſis predictorũ, & arbitrio Anrici [illegible]. Anſelmi bargamaſchi. Anrici barate. Manfredi cauaterre. & Labri de labris, & teneat pōtas dictā circhanam facere compleri refici & remundari arbitrio predictorũ maſſariorum ſine tenore.

De releuando barbacannam porte Bergoli.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pōtas Alex. q̄ nũc eſt vel ꝓ tēpore fuerit teneat & debeat reffici facere & releuare barbacānam q̄ eſt circa portā Bergolij, videlicet a porta ſolerij vſq; ad murũ ruptũ, & terra q̄ extraneſ de dicta barbacāna in viā cōis ꝓijcere faciat & foſſata ſtrate ſancti Saluatoris a ponte nouo vſq; ad circā cōis, & foſſata vie q̄ vadit ad pontē Lan[illegible] a ponte rupto vſq; ad croſam marie, & foſſata ſtrate valenzane, & a pōte rupto vſq; ad pontē de abluſis, & foſſata vie q̄ vadit ad ſablam [illegible] a ſtrata valenzana vſq; ad pontē marmoratū, & foſſata vie q̄ vadit ad vlmũ vſq; a ponte vederi vſq; ad pontē burghexanoꝝ, & foſſata vie q̄ vadit in rond[illegible] vſq; ad putteum de belloſis, vſq; ad circhā cōis & terra q̄ extrahiet de dictis foſſatis p̄ijciat in vias & [illegible] facere & leuare in altitudine & latitudine arbitrio ſuoꝝ & dictoꝝ quattuor ſapientũ q̄ in alio capitulo cōtinent · ab hominibus quorum ſunt terre vbi ſunt dicta foſſata vel alio modo, ſi dicto Poteſtati & ſapientibus videbitur.

Infraſcripta ſtatuta facta per ſapientes Bergolij.

ISTA ſunt ſtatuta & ordinamēta facta p ſapiētes porte bergolij ſup laborerijs dicte porte, q̄ ordinamēta volũt & petunt ꝓ cōi bergolij debeř poni i ſtatuto cōis Alex.

De circha Bergolij facienda.

PRimo ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ pōtas teneat facere fieri & cōpleri circā Bergolij a latere vbi nō eſt incepta verſus tanagrũ. ſm ꝙ placuerit & videbit cōſulib⁹, & ancianis populi ꝓ porta bergolij & cōſilio ꝙ habet voluerit vſq; ad kal. Apri. ſine tenor.

Quod poteſtas teneatur videre omnes riuos porte Bergolij.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ pōtas teneat videre & inquirere ſeu videri & inquiri facere p vnũ de Iudicibus ptātis vel militibus cum p̄dictis cōſulibus ſuis, & Ancianis, & alijs de bergolio quibus [illegible] cōſulibus & Ancianis videbitur omnes riuos porte Bergolij & p cōſortes ipſoꝝ riuorum ex vtraq; parte facere leuari & altari. Ita ꝙ cum equis trāſire nō poſsit, vſq; ad kal. Aprilis a circa vſq; in riuum grandum.

De leuata ad vineam dñi Abbatis facienda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ leuata de Inſulella a vinea dñi Abbatis vſq; ad vineā Anrici tronatti teneat facta vbi eſt & cōpleta & vbi nō eſt facta & cōpleta q̄ fiat & cōpleat p illos qui habent facere a ponte lacu vſq; ad podium Abbatis ſicut vadũt & cazant podij liſcarolle ſicut diſtringit liſcarolia, & ſicut diſtringit liſulella per illos qui habent in dicta cōtrata terras & poſſeſsiones, & q̄bus tanager intrat in eoꝝ poſſeſsiōes & terras. & hoc fiat per predictos vſq; per totum menſem Aprilis ꝓximi venientis in arbitrio dñi Belengi guaſchi. dñi Rufini Anſelmi panicie. & Gerardi vache. Tali modo & forma ꝙ illi q̄bus p p̄dictos maſſarios impoſita fuerit talia. Si ipam non ſoluerint ad terminum ſibi datũ ꝙ liceat ipſis maſſarijs imponere penas & banna ad eorum voluntatem de ſoluendo dictam taliam ad q̄ banna & alia excutienda dictus poteſtas teneatur dare dictis maſſarijs vnū de ſua familia ꝓ excutiendis dicta talia & bānis, & ſi dicta leuata p aliquē hominē vel pſonā aliquo tpe rumperet, & ꝙ id ſciri poſſet per p̄tā[illegible]. Poteſtas teneat aufferre illi[illegible] de nocte rūperet libras quinquaginta in denarijs numeratis, & ſi de die libras .xxv. Et ꝙ iudex ferratie teneat ire ad vidēdū dictā leuatā quoties requiſitus fuerit p dictos maſſarios, & ꝙ a vinea Montanarij guaſchi vſq; ad terras gaitach[illegible]rū dicta leuata fiat & facta teneat p illos q habēt ibi terras quarū tanager tangit frontē, Ita ꝙ fiant duo barbelli cauſa manutenendi dictā leuatā per illos q habent terram in inſulella a vinea liſcarolie vſq; ad pontem gragnis, & teneant dare denarios ſex ꝓ modio terre per illos qui habent terras & poſſeſſiones.

¶ De ſapello barbacanne pozolaſche faciendo.

Item ſtatutū eſt, & ordinatū ꝙ ſapellū ꝙ eſt in barbacāna extra portā pozolaſche ꝓpter tanagrū p ꝙ trāſeunt homines pozolaſche leuet & remundetur, ita ꝙ aqua que venit de vallarijs poſſit currere & labi per p̄dictam barbacannā libere & ſine obſtaculo vſq; in tanagrū, & ibi vbi eſt dictū ſapellum vel alibi vbi melius ſtare videbitur fiat vnus pons expenſis hominū de pozolaſcha, & illorū qui habēt terras in vallarijs, & predicta terra. Et debeat poteſtas & eius familia p̄ciſe & ſine tenore facere fieri [illegible] dies octo poſtq; ei denunciatū fuerit p hoies hñtes terras in vallarijs, & p̄dicti op[illegible] maſſarij viuianinus guaſchus. Rufin⁹ beorgius. Otacius grādus & Gulliermus [illegible].

¶ De non capiendo lignamen pontis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ nemo palam vel priuatim die nec de nocte debeat capere lignamen pontis claues, nec aliqd ꝙ ptineat ad pontē tanagri neq; aliorū pontium cōis Alex. & qui cōtrafecerit perdat de die libras .x. & de nocte libras .xxv.

¶ De deffendendo homines Bergolij a tanagro.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat & debeat infra tertiā diem poſtq; fuerit requiſitus per hoies Bergolij & ſolerij facere cōſiliū gñale cōis Alex. Et in ipo cōſilio p[illegible]re & requirere cōſiliū qliter & quomō quarteriū ſiue porta Bergolij & ſolerij poſſint deffendi & liberari ab impetu, & dāno ꝙ videtur poſſe eis euenire occaxione aque fluminis tanagri, & in ipſo cōſilio inuenire modū & viā liberandi & deffendendi [illegible] quarterium ſiue portā Bergolij & ſolerij, & ab oi leſione & dāno ꝙ [illegible] poſſet eis propter impetū & incrementū p̄dicti fluminis, & cū ipſis cōſiliarijs & cōſilio cum oibus hominibus ita facere & curare ꝙ oia p̄dicta & ſingula cōpleant[illegible] & attendantur cū effectu. Ita ꝙ p̄dicti liberent & manuteneant & deffendant a p̄dicto dāno & leſione & impetu fluminis. Et ꝙ ea q̄ ordinabunt fieri ꝓ p̄dictis occaſione p̄dictorum ſine diminutione cōpleant & fiant & executioni m[illegible] vſq; ad Kal. M[illegible] [illegible]uentari, & niſi p̄dictus pōtas fecerit & obſeruauerit oia & ſingula ſupraſcripta teneat & debeat ex forma p̄ntis ſtatuti dare & ſoluere de ſuo ſalario cōi bergolij libras [illegible] centum terdonē ꝓ ſingulis capitis & ſingulis capitulis ſupraſcriptis & infraſcriptis. Et oia & ſingula ſupraſcripta & infraſcripta dictus poteſtas & cōſiliarij p̄ciſe & ſine tenore teneantur attēdere & obſeruare & attendi & obſeruari facere. Ita quod nō poſſit abſolui per aliquod conſilium nec p arenghum nec aliquo alio modo, nec ſuper hoc licētiam vel abſolutionē petere in totum nec in partē, nec ipſam licentiam vel abſolutionem in totum nec in partem recipere, & ſi data fuerit petita non valeat neq; teneat, nec vti poſſit ipſe poteſtas vel alius p̄o cōi ſine tenore.

¶ De penis ⁊ bannis impoſitis inter homines Bergolij occaſione tanagri.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat & debeat exigere & exigi facere p vnū de ſuis [illegible] ſeu militib⁹ ſuis ſemp & quoties fuerit requiſit⁹ p maſſarios bergolij & ſolerij d voluntate

ipſorum ſeu maioris partis ꝓ manutenēdo & deffenſione ipſorū ꝓpter impetum aque fluminis tanagri & ꝓ faciēdo & manutenēdo circhā Bergolij & ſolerij, & ꝓ leuando, & reficiendo riuos & foſſata territorij ipſorū, & leuata & refecta manutenēdo. & pro guardijs & alijs faciendis ad eorū deffenſionē occaſiōe guerre, & ipſas penas & bāna dare & cōſignari facere ipſis maſſarijs ad opus hominū p̄dictorū, & attendere & attēdi facere inter homines p̄dictos Bergolij & ſolerij ſtatuta & ordinamēta faciēda p ipſos vel p maiorē ptē ipſorū ꝓ p̄dictis & occaſiōe p̄dictorū, & ꝓ p̄dictis oibus & ſingulis faciendis & manutenēdis & deffendēdis p̄dicti hoies bergolij & ſolerij poſſint inſimul cōuenire, ſicut & qñ videbitur eorū maſſarijs. Et hec oia & ſingula ſupſcripta dictus pōtas teneat attēdere & obſuare & attēdi & obſeruari facere p̄ciſe & ſine tenore, ſtatuto aliquo non obſtante, & ſi ꝙ cōtrariū huic reperiretur in totum vel in partē illud ſit caſſum. Et iſtud in ſuo robore perſeueret.

¶ De relleuando foſſata Bergolij ⁊ ſolerij.

Item ſtatutū eſt ꝙ pōtas teneat p̄ciſe & ſine tenore facere fieri & releuari foſſata Bergolij & ſolerij, ſcḋm ꝙ leuata fuerūt foſſata ciuitatis tpe dñi Brandalixij de lambertinis poteſtatis Alex. & melius ſi placuerit cōſilio Alex. per totū mēſem Aprilis expēſis cōis ſicut foſſata ciuitatis leuata fuerunt.

¶ De via que vadit ad ſanctum Antonium.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via q̄ vadit ad ſanctū Antoniū deuerſus ſanctū Lazarū aptetur & amplietur p octo pedes ptice p vineā Guidonis ſanuenſis & cōſortū vſq; ad vineas que fuerunt quondā dñi Rufini guaſchi a pitio capi vinee Gerardi basbare vſq; ad caſtellariū ſancti Antonini in arbitrio Anſelmoti de Burgo dñi Oberti de Et fiat expenſis illorū quibus hec via ꝓderit, & fiat per totū menſem Auguſti.

¶ De via que eſt apud vineam maiali aperienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat p̄ciſe & ſine tenore facere cerni & aperiri viā vnā amplam pedes .x. ptice ad expēſas omniū illorū q hñt facere p illā viā a pitio vinee maiali vſq; ad vineā Gulliermi de bellexana de rallo & vſq; ad vineā Anſelmi ſcarauagij, & ab illa vinea vſq; ad nouellū murri tarantole, & ab illo nouello vſq; ad nouellū Gulliermi colli & Manuelli de rallo in arbitrio Roberti ſcalcauelli & Gulliermi de bellexana q fiat maſſarij p̄dicte vie & Gulliermus de bellexana ſit notarius dicte vie q̄ via debeat cerni & aperiri vſq; ad Kal. Augu. p̄xime. & pōtas teneatur facere ſolui ꝙ taliatū fuerit cuilibet ꝓ expenſis. Qui maſſarij debeant iurare facere bona fide.

¶ De ſtratis trauerſagnis Bergolij aptandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſtrate trauerſagne & ſapella porte Bergolij & ſolerij, & ſapella que ſunt iuxta portā Alexij, vſq; ad pontē tanagri aptentur & reficiātur expēſis hominū de Bergolio & ſolerij, & religionū q̄ habēt poderiū ſuū in Bergolio & ſolerio p totum mēſem Augu. & ſup hoc elligant maſſarij Bonus Ioannes de baudo reba de arobis. Obertus de aleramo Balbus ſquarzaneus & dñs Rufin⁹ nanus p̄ciſe & ſine tenore.

¶ De riuo de valle ampliando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat tenere & facere ampliari p pedes quinq; deſup, & per duos deſubter p totū mēſem Augu. riuū de valle a ponte porcello vſq; ad riuū de ronchalia & leuari & ſcroſſari altū pedibus quinq; p cōſortes p̄dicti Riui de valle expenſis eorū in arbitrio Ioannis mantelli pagani guaſchi & Vberti becharij.

¶ De via que vadit per vallem ad pontem porcellum.

Item ſtatutū eſt ꝙ via q̄ vadit p vallem ad pontē porcellū amplietur & ampla p m[illegible] [illegible] ad pōtē porcellū p perticā vnā & ꝙ fiat vnus pons ſ[illegible] montis porcelli vbi eſſe conſueuit & fiat oia expēſis vicinorū & cōſortū in arbitrio [illegible] pagani guaſchi & māfredi ſtrancij qui ſint maſſarij dicti pontis & dicte vie.

¶ Quod via vna fiat deſubter montem grandum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ fiat via vna de ſubter mōtē grādum q̄ incipiat᷑ ad vineā fratꝝ humiliatoꝝ de domo cōi q̄ laborat Anricꝰ gaia veniēdo iter māfredū gnaonū & hr̄des quōdā Anrici bocatij. & anricū ſilonū, & veniat & fiat dicta via ꝑ vineas alioꝝ cōſortū q̄ ſūt ibi facere ſi placuerit eis vſq: ad vineā magnā q̄ eſt iuxta vineas Rubeibazane & Gulliermi balbi & fiat ipa via ad minus dānum ampla ꝑ vnum trabucuum in arbitrio fratris anſaxij. & Gulliermi balbi & emat᷑ expēſis illorū q̄ habent facere in ipa via, & fiat ꝑ totum mēſem Madij.

¶ De riuo moraſchi aptando ⁊ ampliando.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ Riuus moraſchi aptetur & ampliatur per homines qui habēt facere ab vtraq; parte. Ita ꝙ ſit latitudinis trium pedum pertice in arbitrio Fredelici de baudo, & Bonifacij colli per totum menſem Madij.

¶ De via apud campum humiliatorum que fuit Iacobi regis.

ITē ſtatutū eſt, ꝙ via vna fiat a cāpo humiliatoꝝ q̄ fuit Iacobi regis vſq: ad cāpum Gulliermi bocatij, & ſit ampla ꝑ trabuchū vnū in arbitrio fratris anſuxi de domo cōa & Gull'mi bocacij, & fiat ꝑ totū mensē Aug. expēſis cōſortū & vicinoꝝ dicte vie.

¶ De via formoſa de pozolaſcha aperienda.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ via formoſa de pozolaſcha aperiat᷑. Ita ꝙ plauſtra poſſint ire & redire ꝑ ipam a ſtrata quargnēti vſq; ad tanagrū in arbitrio Burbierij caſſagni. & Ruffini de ferrantia, & teneat᷑ pōtas eā aperiri facere ꝑ totū mēſem Martij in arbitrio ꝑdictoꝝ. Saluis penis & bānis q̄ ꝑdicti darullis q̄ nollent eā aperire ſicut eſſet eis ꝓceptū per ꝑdictos q̄ pōtas teneatur excutere vel excuti facere.

¶ De via vna facienda ad cornum trauerſagnum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ fiat & fieri debeat via vna larga ꝑ vnā ꝑticā ad trauerſagnū cornū deuerſus Bergoliū ꝑ intus terrā ſtulti beorgij in arbitrio & volūtate Gulliermi blanchi & Vberti ſantini expēſis coꝝ q̄ habēt facere in mezano ꝙ appellat᷑ mezanū gaſtaldioꝝ, & in cornu de qua via ꝑdicta. Gulliermus blanchus, & Vbertus ſantinꝰ ſint & eſſe debeant Maſſarij. Et incipiāt facere dictā viā in Kal. Aprilis, & eā faciāt ꝑ totū Aprilē proximū. & det᷑ & ſoluat᷑ ipſi ſtulto ꝓciū cōuenientes de terra ipius ꝑ q̄ faciāt dictā viā ꝑ totū mēſem Martij, & ipm ꝓciū diuidāt & taliēt ꝑdicti maſſarij ꝑ illos qui habēt ad faciendū in ipo Mezano & in ipſo cornu ad ſuū arbitriū & volūtatē & partē ꝓcij & expenſaꝝ quas taliauerint cuilibet colligāt & exigāt vſq; ad mediū Martij. & teneat᷑ pōtas facere ſtare cōtentū dictū ſtultū de ꝓcio ꝙ ipſis maſſarijs videbit᷑, & dictam terrā ꝑdictis maſſarijs vēdere ad faciēdū dictā viā, & cartā vēditionis facere dictis maſſarijs. Et cōpellere quēlibet ꝑdictoꝝ ad ſoluēdū partē dicti ꝓcij, & expēſaꝝ dicte vie ad totū volūtatē ipoꝝ maſſariorū, & hec oia & ſingula pōtas & eiꝰ iudices teneāt᷑ & debeāt facere fieri rōnē ſummarie ſine libello ſine petitiōe in ſcriptis, nō obſtāte aliquo capitulo ſiue ſtatuto vel ordinamēto cōis vel popli ꝙ eſt vel fieret in ꝯtrariū i aliquo ꝑdictoꝝ.

¶ De non accipiendo terram in conſurcio acharinorum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ aliqs homo vel mulier q̄ ſtat in cōſurtio acharinoꝝ. ſcilicet a domo Petri manuelli vſq: in ripā nō poſsit nec debeat accipere terrā in viā cōis. ſ. in ꝑdicto cōſurtio. Et q̄ ꝯfecerit ſoluat ꝓ quolibet & q̄libet vice ſoldos. v. Itē ſi aliq fecerit in dicta via cōis foueā aliq, ꝙ pōtas teneat᷑ ꝓciſe & ſine tenore facere impleri dictā foueā illi qui eam fecerit per totū Madiū ſub pena & bāno ſoldoꝝ. xx. & de oībus ſupraſcriptis pōtas teneatur in oībus adimplere ſine tenore, & hoc totum in arbitrio Graciolij de ruffinatio, & Ruffini acharini.

¶ De camparijs elligendis in poderio bergolij ⁊ ſolerij.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ cāparij porte Bergolij & ſolerij elligant᷑ ꝑ maſſarios & ſapiētes porte Bergolij, & ſolerij, & teneat᷑ pōtas attēdere & obſeruare & attēdi & obſuari facere oīa ſtatuta & ordinamēta q̄ fient ꝑ maſſarios & ſapiētes Bergolij & ſolerij ſup cuſtodia agroꝝ Bergolij & ſolerij ꝓciſe & ſine tenore. Saluis capitulis Ferratie.

¶ De dando tot homines illis porte bergolij ꝙ poſsint eſſe ſecuri.

ITē ſtatutū eſt, ꝙ ſi cōe Alex. cytauerit vltra tanagrū & iacuerit teneat᷑ pōtas dare tot hoīes de illis de pozolaſcha & bergolio, ꝙ poſsint eſſe ſecuri ſi videbit᷑ cōſilio.

¶ De putheo vno in villa vuillarum faciendo.

ITem ſtatuimus & ordinamus, ꝙ puteus vnus q̄ eſt in villa vuillarum apud domum Ruffini bauduini ſit factum, ſicut factum fuit alias. Bonetus cotelinus, & Ruffinus bauduinꝰ ſint maſſarij, & debeat fieri de auere vicinoꝝ. hic ad kal. Aug. ꝓximi vēturi.

¶ De putheis in carrubijs bergolij faciendis.

ITē ſtatutū eſt ꝙ pōtas ſi ei denūciatū fuerit teneat᷑ facere fieri in quolibet carrubio totiꝰ porte bergolij vnū puteū expēſis vicinoꝝ, ſi placuerit hoībꝰ porte bergolij vel maiori parti.

¶ De barbellis iuxta tanagrum faciendis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat᷑ facere fieri duos barbellos iuxta tanagrum expenſis cōis Alex. in qualibet cōtrata porte Bergolij infra duos mēſes in arbitrio opicij dalbam & Oberti de alteramo. Ita ꝙ incipiat᷑ fieri ad Kal. Aug. ꝓximi & finiat᷑ ꝑ totū menſem Septembris ad voluntatem predictorum Opicij & Oberti.

¶ De porta de Alexio, ⁊ de ſancto Petro reficiendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneatur facere refici portas de Alexio & ſancto Petro & pontes q̄ ſunt iuxta ipas portas infra tres menſes ſi placuerit conſilio.

¶ De via vallarie reficienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via q̄ vadit & ire cōſueuit per vallariam diſcernatur, & aperiatur a vineis de celiero vſq; in colorium ampla ꝑ perticam vnā vſq; ad ſanctum Michaelem, & aperta & ampla per perticam vnā ſtet & remaneat ſemper.

¶ De pluſa iuxta pontem porcellum faciendā.

ITē ſtatuimus & ordinamꝰ, ꝙ pōtas teneat᷑ & debeat facere fieri ꝑ totū mēſem Aug. ꝓximi veniētis pluſam vnā ad pōtē porcellū bonā & idoneā arbitrio Pagani guaſchi & Ruffini cellerini. Vberti beccatij expēſis illoꝝ q̄ hñt terras & poſſeſsiones a dicto ponte porcello vſq; ad pōtē nouū iuxta ipam viā ab vtraq; pte vie, & ipa foſſata ipſius vie facere alargari & ampliari in arbitrio ꝑdictoꝝ. & fieri facere pōtē vnum expēſis ꝑdictoꝝ in via de pōte nouo in capite ſtrate, & aliū ad pontē porcellū expēſis illoꝝ q̄ hñt terras & poſſeſsiōes a dicto pōte ſupius verſus collas in arbitrio dñi Anſelmi guaſchi & Pagani balbi, & faciat ꝑdictꝰ pōtas ifra ꝑdictū tps in arbitrio ꝑdicti pagani & ſocioꝝ, & alargari riuum ad pōtē porcellū vſq; in zōchaiā, & hoc totum ſine tenore.

¶ De via de valle plouerie aptanda.

ITē ſtatutum eſt, ꝙ pōtas teneat᷑ facere aptari & ampliari illā viā q̄ dicit᷑ ſtrata a valle plouerie in agros Bergolij hinc ad pōtē marmorolium tā de terris & poſſeſsionibꝰ coherētium ꝓ prata, & ꝙ ipa via ſit & ſtet ſemꝑ aptata & expedita ꝑ pedes [illegible] pertice & ꝙ oēs arbores celſie & clauſure nocētes ad eundū cū plauſtris ꝑ ipam viā eradicēt᷑ & incidāt᷑ ꝑ totum mēſem Aug. expēſis illoꝝ quoꝝ ſunt dicte celſie & arbores prout melius videbit᷑ in arbitrio Ruffini prioli, & Gulliermi balbi, & fiat expēſis vicinoꝝ.

¶ De riuo de ſublano aptando.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ facere leuari riuũ de ſublano in agris Bergolii & aptũ tenere expẽſis vicinoꝝ & illorũ q̃ habẽt & tenẽt prata & poſſeſſiones iuxta ipm riuũ videlicet vnius cuiuſq; in capa ſue poſſeſſionis. & p ſuã poſſeſſionẽ a p̃to de ottonis hinc ad viã cõis in arbitrio Gulliermi Carli, & Ottonis per totũ menſem Auguſti. Et hoc fiat expenſis vicinorum.

¶ De leuata in mezano forĩ facienda ⁊ complenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ facere fieri leuatã vnã ſiue deffenſionẽ q̃ fit p [illegible] gro, & p vadarioſo q̃ eſt incepta in mezano de foro expẽſis hominũ habentiũ terras & poſſeſſiones in dicto mezano arbitrio Hãrici barate, & Paluti de meladio vt ipſi arbitri voluerint & ſicut eis melius videbit̃. Que expenſe debeãt eſſe ſolute arbitrio ꝑdictorũ p illos q̃ habẽt terras & poſſeſſiones in dicto mezano ſicut ꝙ dicti Henricus, & Palutius taliauerint & arbitrauerint qui ſint & eſſe debeãt executores, [illegible] talliatores & maſſarij omniũ expenſarũ. Poſtq̃ poteſtas intrauerit regimẽ ciuitatis Alex. Et qui cõtrafecerit det p bãno cõi Alex. p quolibet, & qualibet vice ſol. xx. [illegible] trafecerint ſiue non ſoluerint dictas expenſas. Et nihilominus teneat̃ ſoluere totum id ꝙ taliatum fuerit per predictos arbitros.

¶ Qd̃ quilibet porte Bergolij ſoluat fodrum vbi eſſe conſueuit.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ quilibet homo de porta Bergolij qui conſueuit expenſis ſoluere & fodrũ in porta Bergolij expenſas ſoluere debeat in illa rugata in qua ſoluere conſueuit, & idem obſeruetur in alijs hominibus portarum Alex.

¶ Qd̃ fiat pluſa vna a podio Guerci grilli vſq; ad podiũ hoſpitalis de Belcẽ.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ [illegible] pluſa vna & de terra & de lignis a podio guerci grilli [illegible] ad vederum vſq; ad podiũ hoſpitalis de belcem. Ita ꝙ a cõe [illegible] qui vero de terris podiũ de natis nõ poſſit [illegible] neq; rumpere ipſam pluſam. & q̃ [illegible] vie [illegible] in vtraq; parte vie leuet & reficiat, & dicta pluſa vſq; ad pontẽ [illegible] titudine triũ pedũ pertice in altitudine aliorũ triũ pediũ. [illegible] terra tota [illegible] vineas, explanent oẽs ſpine q̃ ibi ſunt, & p̃dicta oĩa fiant expenſis [illegible] ſingulorũ qui habẽt terras & poſſeſſiões a dicto ponte ſuperius verſus [illegible] terra [illegible] & fiant & cõpleant̃ oĩa predicta in arbitrio Iacobi pertuſati Petri [illegible] ſquare [illegible], & ꝙ vna via noua ampla per vnã perticã [illegible] a dicta pluſa [illegible] ad podiũ de natis & emat̃ p̃tio cõuenienti per illos qui habẽt terras a dicta pluſa [illegible] rius vſq; in podeciũ [illegible] in arbitrio duoꝝ bonorũ viroꝝ & legaliũ [illegible] & ancianos, & predicta oĩa & ſingula teneat põtas facere fieri & cõpleri [illegible] Madij p̃eſſe & ſine tenore. Et vt p̃dicta oĩa melius cõpleãt põtas teneat̃ dare [illegible] iudicẽ ſeu p̃dictis maſſarijs quotienſcunq; petẽt eos cũ eis ad cõplendũ oĩa p̃dicta.

¶ Quod Riuus leuetur de arboribus a ponte de Burgixranis vſq; ad vineas Pubiaſibi.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ p̃eſſe & ſine tenore facere leuari Riuũ de arboribus & remundari a ponte de Burgixranis vſq; ad vineas [illegible] amplũ per pedes ſex pertice, & [illegible] rioſum p pedes quatuor ptice, expenſis illorũ qui habẽt terras [illegible] & poſſeſſiones ſup dictũ riuũ, & q̃ eundẽ riuũ [illegible] cauerunt, & [illegible] facere [illegible] foſſata vie [illegible] a ponte [illegible] expenſis illorũ qui habẽt terras [illegible] ga p pedes tres pertice, & [illegible] & ſingula teneat põtas [illegible] & cõpleri p totum Madium in arbitrio Guerci grilli, & Ruffini Guarzanici a quo capitulo põtas nõ poſſit abſolui nec terminus ei progari aliquo modo.

¶ Quod cuniculus qui eſt ante domum ocche barberij ſtet apertus.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ cuniculus ſiue beale q̃ p̃cedit & ꝑtendi cõſueuit a beali ꝙ eſt an̄ domũ ocche, oliuatij, barberij. & per ipſam domũ vſq; in beale ꝙ eſt an̄ ſanctum Dalmatiũ ſtet aptus & reffectus. Ita ꝙ ipſe cuniculus ſiue bealetũ ꝙ cõſueuit labi p ipm cuniculũ ſiue labat̃ & labi poſſit a dicto beali ꝙ eſt an̄ domũ dicti ocche vſq; ad p̃dictũ beale ꝙ eſt ad ſanctũ Dalmatiũ. Et nulla pſona coherens dicto cuniculo ſiue bealeto poſſit nec debeat impedire, nec aliquod impedimentũ ibi habere quo minus teneatur [illegible] p̃dicta oĩa & fiant & obſeruent̃ & teneãt̃. in arbitrio fratris Gambe, & Oberti de [illegible] & intra tẽpus ꝙ dicti frater Gamba & Obertus dixerint & denũtiauerint poteſtati eſſe faciẽda, & fiant p̃dicta ſi placuerit vicinis vel maiori parti ſine tenore.

¶ De via vna in campis de Burgorato facienda ⁊ manutenenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ fiat vna via in cãpis de burghorato in valle de mania q̃ incipit a via beali inter terrã q̃ tenet & laborat Ruffinus de burgo ab eccleſia maiori, & terrã Arturij hengelerij ampla p perticã vnam & ſic fiat inter vnũ & alium conſortẽ vſq; ad coſtas, & a coſtis vſq; in baccalimonũ, & determinet̃ ipſa via per Iacobum bol[illegible] & Lodiſiam porrũ, quos ad ipſam viã deſignandã & terminandam põtas cõpellat per totam mẽſem Aprilis. Qua terminata & deſignata habeatur via ipſa cõis publica. & hec oĩa & ſingula attendant̃ ſine tenore. & hec fiant ſi placuerit habentibus terras in illa ſtrata vel maiori parti expenſis vicinorum.

¶ De maſſarijs mutandis pontis qui fieri debet ſuper beale de cerbis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ mutentur maſſarij pontis q̃ fieri debet ſup beale de cerbis videlicet in arbitrio Oberti theaudi & Petri belle pelle: dicat̃ arbitrio Tignoſi ferramu[illegible] de pozollo & Ruffini de burgo. Et vbi dicit expenſis illoꝝ qui habẽt vineas & prata addatur & qui habent terras.

¶ De via vna que eſt ab introitu caſalis de burgorato aptanda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ p̃eſſe & ſine tenore facere ampliari viã q̃ eſt ad introitũ caſalis de burgorato [illegible] verſus ciuitatẽ Alex. arbitrio Iacobi bauotij. & Man[illegible] Ita ꝙ [illegible] & homines dicti caſalis teneant & debeant facere foſſata ab vtraq; pte [illegible] vie [illegible] tenet ipſa via ſic alargabit̃ p [illegible] dicti loci arbitrio p̃dictoꝝ largũ [illegible] ipſa via alargabitur, & hec fiant p [illegible] totum menſem Aprilis ſine tenore, & debeat ipa via ſic alargata per homines dicti loci inglarari per totum menſem Madij arbitrio predictorum.

¶ De ponte qui eſt in ſtrata que vadit ad portam rezoliam aptando.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ & debeat facere aptari pontẽ q̃ eſt in ſtrata q̃ vadit ad portã rezoliã p̃pe domũ peculi ſup beale. & ipm aptatũ tenere. Ita ꝙ quilibet poſſit ſuper ipo tranſire cũ plauſtro & beſtijs ſine obſtaculo & fiat arbitrio, Hengelerij de ottobellis. Gulliermi ſturtilioni, & hoc ſine tenore, & p̃dicta fiant ſi placuerit cõſilio.

¶ De leuata vna facienda ad lacum Aſcherij nani.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas teneat̃ & debeat p̃eſſe & ſine tenore facere fieri leuatã vnã a vineis campi vſq; ad lacum Aſcherij nani cauſa deffendendi [illegible] Que leuata fieri debeat arbitrio Otatij [illegible] vadat per terras caualli morti, & inſule. [illegible] Gerardi magiſtri & Gerardi [illegible], expenſis illorũ q̃ habẽt terras & poſſeſſiones in cauallo morto & inſula, & inſuper leuata vetus caualli morti, [illegible] arbitrio predictorum & expenſis illorum qui habent terras & poſſeſſiones in predictis contratis, & fiat vnus pons in ſtrata publica que vadit ſolerium ibi vbi dicitur ad puerum & ibi reſficiatur & aptetur via arbitrio ꝓdictoꝝ expenſ[illegible]lorum qui habent terras & poſſeſsiones in cauallo morto & predicta fiant & fieri debeant per totum Madium.

¶ De riuo de ſalixeto reſficiendo ⁊ aptando.

Item ſtatutū eſt ꝓciſe & ſine tenore, ꝙ pōtas teneaꝛ & debeat currare cum effectu facere reſfici & relleuari Riuū de ſalixeto a cāpo Gracioli acharini vſq; ad pontem de cluxellis expēſis vicinoꝝ q̄ hñt teeras & poſſeſsiones coherentis dicto riuo. Et iſtud laborerium fiat in arbitrio Gratioli ꝓdicti. Et ipe Gratiolus ꝓdictā denuntiationem facere poſsit & debeat de illo vel illis qui nollent conferre vel laborare ad dictum laborerium. Et teneatur pōtas dictum laborerium facere fieri & curare ꝙ fiat ꝑ totum menſem Madij ſi placuerit maiori parti vicinorum.

¶ De foſſato a terra Anſelmi rubei remundando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneaꝛ & debeat ꝓciſe & ſine tenore a kalē. Martij. vſq; ad Kal. Iunij facere reſfici & remundari foſſatū q̄ eſt a terra Anſelmi rubei vſq; ad montam tēpli de Bergolio ꝙ foſſatū iacet vbi diciꝛ in ſala amplum ꝑ q̄tuor pedes de ꝑtica deſuper & ꝓfundū & reſficiaꝛ & remundeꝛ expēſis illoꝝ q̄ hñt teeras & poſſeſsiones, coherentes dicto foſſato ab vtraq; parte foſſati, & ꝓdicta fiant arbitrio Anſelmi rubei Otti baſsi, & Antonij cellerini.

¶ Quod poteſtas faciat aptari viam que vadit verſus Lu.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas ꝓciſe & ſine tenore teneaꝛ & debeat facere aptari viā ſiue ſtratā q̄ vadit verſus Lu. videlicet ibi vbi habet facere eccleſia de belecto ad piciū terre dicte eccleſie ibi vbi intrat Riuus de pubiaſco in terrā ſiue viā, vſq; ad terrā q̄ fuit quondā presbyteri naui q̄ nūc eſt dñe Gullierme faciendo ibi fieri vnā bonā pluſam de bonis pallis & lignis & ſint palli groſsi per clericatā ꝑ palmū vnū. Tali modo ꝙ aqua nō poſsit intrare in dictā ſtratā ſiue viā, & intelligaꝛ pluſa bona & idonea ſi fuit approbata eſſe bona ꝑ Alexandrinū carlum. Anriotū moycium. & Petrū lemugiū q̄ [illegible] & eſſe debeant maſſarij dicte pluſſe faciende, & fiat expenſis illoꝝ q̄ habent facere ad dictam pluſam ꝑ totum menſem Feb. Alioqnin amittat dictus pōtas libras. xxv. de ſuo ſalario de quibus poſsit ſindicari.

¶ Quod via que vadit ad pontem de vedero aptetur.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via q̄ vadit & q̄ eſt a ſupraſcripta pluſa q̄ cōtinet caput ad dictam pluſam, vſq; ad pontē de vedero debeat aptari & ſplapari ꝑ illos q̄ debēt facere dictā pluſam & eoꝝ expēſis in arbitrio ſupraſcriptoꝝ maſſarioꝝ. [illegible] Petri lemugij, & Anrici moycij. & hoc ſtatutū & aliud ꝓcedens attendanꝛ, ſi & ſicut placuerit vicinis quorum expenſis fieri debent.

¶ Quod via de Albaro deuerſus ſanctum Angelum remundetur.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via de Albaro deuerſus ſanctū Angelū debeat remūdari a dicta eccleſia ſancti Angeli vſq; ad vineā Alegrini graſsi. Ita ꝙ oēs ceſsie q̄ ſunt ſuꝑ ripis ipſius vie, q̄ nocēt plauſtris ducentibus poactas & alias res q̄ ſiue ſuꝑ q̄bus ducanꝛ vel duci poſsint incidanꝛ ꝑ illos quoꝝ ſunt ceſsie expenſis ipſorum. Et hoc ꝑ totū mēſem Madij arbitrio Alegrini graſsi. & baſtar[illegible] dñi Sambucili blancardi ſub pena & banno ſold. x. ꝓ quolibet & q̄libet vice q̄ nō remundarēt ꝓdictā viā ꝓut ſupius cōtineꝛ. Et nihilominus ſoluto dicto bāno dictam viā remundare & aptare teneantur.

¶ Qō via de Lanzolijs verſus pontē rocheſiū retornetur in ſtatu in quo erat.

Item ſtatutum eſt, ꝙ via per q̄ cōſuetum eſt ire & redire de lanzolijs verſus pontem rocheſiū retorneꝛ & ſtet in ſtatu in quo erat, & cōſueuerat eſſe. Ita q̄ gētes & beſtie & plauſtra poſsint ire & redire & duci per dictam viam & qui habent facere per dictā contratā arbitrio Bonifatio de guertio. & Gulliermi cornalie, ſi vicinis ipſius vie vel maiori parti eorum placuerit.

¶ Qō fiat foſſatum vnum in valle vſq; ad terram Ruffini mantelli.

Item ſtatutū eſt, ꝙ fiat vnū foſſatum largum ſiue amplū deſuper ꝑ trabuchū vnū & groſſum pedes tres de pertica ꝙ foſſatū fiat in territorio Bergolij in valle a pratis prati balerij vſq; ad terrā Ruffini marcelli q̄ ipſe habet ſuper ſtratā de Pontenouo ꝙ foſſatū vadat per tortulos de valle ꝑ teſtā terre Antonij cellerini & Ruffini cellerini, & vadat ꝑ foſſatū per ꝙ vadit vſq; ad albarā quondā dñe Peratie vſq; ad dictā albarā. Quod foſſatū fiat expenſis vicinorū coherentiū ad dictū foſſatū. Et fiat dictū foſſatū in arbitrio Ghiſulfi mantelli & Antonij cellerini, & teneaꝛ pōtas ad faciendū fieri, & & cōpleri vicinos ꝓdictos in arbitrio dictorū maſſariorū. & fiat dictū foſſatū ꝑ totum menſem Madij ſi placuerit vicinis.

¶ De foſſato reucarij de Gamundio remundando.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneaꝛ cōpellere oēs & ſingulos homines & pſonas qui habēt terras & poſſeſsiones coherentes foſſato reucarij de Gamundio tam ab vna parte ipſius foſſati q̄ ab alia ꝙ debeāt remundare ipſum foſſatū & relleuare, ita ꝙ aqua ꝑ ipm foſſatū poſsit currere libere ſine aliquo impedimento vſq; ad viā torrexelle. Et hoc fiat arbitrio Lodixij blanchi. & Gulliermatij pellati. Et hoc totum debeat fieri ꝑ totum menſem Aprilis, & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ De via mezana de torrexella redizanda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via mezana de torrexella redriceꝛ reſtituaꝛ, apteꝛ, & amplieꝛ in priſtinum ſtatum. Ita ꝙ ſit recta & ampla. ſicut eſſe cōſueuit & vnq̄ fuit arbitrio Ruffini guerre, & Iacobi [illegible], & predicta debeant eſſe facta ꝑ totum menſem Madij proximi. Et oīa fiant expenſis vicinorum.

¶ De via porte fori de extra ciuitatem aptanda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ via apteꝛ a porta fori de extra ciuitatē vſq; ad portā marenghi Ita ꝙ poſsit copetenter iri cū bobus & plauſtris, & via lata ſit ſm formā capituli.

¶ Qō dñus vicarius teneatur facere inglarari vias ciuitatis.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ dñs Vicarius & eius familia teneanꝛ & debeant in quolibet regimine facere inglarari ſtratam vnā ſiue viā publicā portarum cōis per quemlibet quarterium Alex. ſicut & q̄n videbitur Ancianis populi, dum tñ ipſe ſtrate ſiue vie inglararent in ipſo regimine per duas menſes ante exitum ipſius regiminis, & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ De vijs a porta Alexij vſq; ad portam ſolerij inquirendis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ dñs Pōtas & eius familia teneanꝛ & debeāt inquirere & inquiri facere ad melius q̄ poterit ſi q̄s acceperit de via cōis a porta Alexij. vſq; ad portā ſolerij & facere dimitti liberū & expeditū cōi totū illud ꝙ fuit cōis, & facere relaxari diſcerni & terminari bonis lapidibus groſsis infra duos menſes poſt introitū ſui regiminis, Et facere ꝓconizari in porta Bergolij ꝙ ſi q̄s tenet aliq̄d de cōi illud relaxet infra xv. dies ſub pena & bāno librarꝝ. xxv. ꝓ quolibet & qualibet vice qua fuerit inq̄ſitum. Et nō expediſſent. Idē intelligaꝛ ſi q̄s acceperit iuxta pontē Abbatis q̄ eſt in ſtrata q̄ vadit Lu. ꝓciſe & ſine tenore. Sub pena & bāno ſui ſalarij librarum. xxv.

¶ De faciendo ⁊ manutenēdo ſtratam ſancti Saluatoris.

Item ſtatutum eſt, ꝙ pōtas ꝓciſe & ſine tenore teneaꝛ & debeat facere, & curare cū effectu. Ita ꝙ quilibet & quelibet qui habet facere ſuper ſtratā ſancti Saluatoris a ponte nouo vſq; ad caſtelletum ſiue quo extendit leuata facta ꝑ hoies Bergolij debent facere & manutenerl in eo ſtatu in quo nūc eſt ꝑ illos hoies q habent facere ſup dictam ſtratā, & qui habēt terras tangētes dictā leuatā ſeu foſſata dicte leuate ſeu ponētes terram ſuā ad dictā ſtratā, & nemo poſſit vel preſumat facere in dicta leuata aliq̄ pluſa vel in dicta circa aliqd facere vel ponere ꝑ ꝙ impediat curſus aque de ipa circa, & qui contrafecerit ſoluat ꝓ qualibet vice ſoldos .lx. terdon̄ .ſub eadē pena teneat quelibet pſona manutenere dictas circas ꝓpe ſuū ſub eadē pena, & pōtas teneat & debeat inquirere ſeu inquiri facere ꝑ ſe vel ꝑ familiā ſuā. Si aliqs cōtrafecerit, & ipſos qui cōtrafecerint punire eo modo quo ſup̄ ſub pena & bāno ſui ſalarij librarū .xxv. de qbus debeat ſindicari .nō obſtante aliquo ſtatuto vel abſolutiōe ſi predicta nō obſeruauerit vel obſeruari non fecerit.

¶ De ponte vno ad pontepellum de vedero faciendo.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ pōtas ꝓximus vēturus iudices & milites eius Sacramento ſuo teneant & debeāt facere fieri pōtē vnū de lapidib⁹ & calcina & de maonibus coctis in ſtrata de Lu. in cōtrata q̄ dicit ad pontexellū de vedero in capite vnius foſſati ꝙ ducit aquā foſſis de vedero verſus ſtratā p̄dictā, & hoc expenſis omniū pſonarum habentiū terras & poſſeſſiones a p̄dicto ponte ſupius verſus modio ꝓ modio. & diſcernere ſiue diſcerni facere vnā viā nouā a p̄dicto ponte ſuperius noiato vſq; ad modium de natis ꝑ cāpos & ſup cāpos qui ibi ſunt larga ꝑ perticā vnā & dimidiā ad voluntatē & arbitriū Alexandri carli. & Petri pertuſati maſſarioꝝ predicte vie & pontis. Et que ſimiliter via emat expenſis omniū pſonaꝝ habentiū terras & poſſeſſiones a predicto ponte ſuperius verſus Lu. & verſus ſanctū Saluatorē. Et p̄ciū terraꝝ p̄dicte vie noue extimet ad voluntatē p̄dictorū maſſarioꝝ, & via vetus vendat hominibus, & pſonis habētibus poſſeſſiones ab alia parte vie veteris cuilibet tm̄ quantum [illegible] frons terre ſue, & extimet preciū p̄dicte vie veteris per p̄dictos maſſarios. Et pōtas predictus & familia ſua teneant & debeant cōpellere p̄dictos cōſortes p̄dicte vie veteris ad emendū ſm̄ ꝙ extimata fuerit ꝑ predictos maſſarios. Et denarij perueniant in p̄dictos maſſarios. Qui maſſarij faciant fieri pontē p̄dictum de predictis denarijs & [illegible] emant viā nouā. & denarij qui deficient ad faciendū p̄dicta fiat talia vna ꝑ maſſarios predictos. Et per duos legales hoies quos ſecū habere voluerint oibus pſonis tenentibus terras & poſſeſſiones a p̄dicto ponte ſuperius verſus Lu modio ꝓ modio, & predictus pōtas & familie ſue teneant ſuo ſacramento excutere predictā taliā in continenti ad voluntatē predictorū maſſariorū, & predicta oia ſupradicta fiant & compleant ꝑ totum menſem Nouemb. ꝓximi venturi ad voluntatē predictorū maſſariorū. Et ſi predictus pōtas p̄dicta oia ad effectū nō deduceret infra predictū tēpus Amittat dictus poteſtas de ſuo ſalario libras centū in denarijs numeratis qui perueniant in cōe Alex. & iſtud capitulū ſit p̄ciſum & ſine tenore. Nec de ipo capitulo dictus pōtas poſſit abſolutionem petere.

¶ De via pixinarum diſcernenda ſplananda ⁊ facienda.

Item ſtatutū eſt, ꝙ poteſtas ꝓximus venturus teneat & debeat diſcernere & ſplanare ſiue diſcerni & ſplanari facere viā pixinarū oibus pſonis habentibus facere ſup predictā viā tm̄ cuilibet quantū durat frōs ſue poſſeſſionis a terra Dauid bu-barre vſq; ad albillianū larga ꝑ pedes .xv. pertice & coſtringere Paganū ſachū, & heredes quōdā Anrici colli qui hn̄t terrā ſuper p̄dictam viā apud pontē quargnenti ꝙ faciāt fieri foſſatum p̄dicte terre ſue largum per pedes quatuor pertice, & plandū per alios quatuor pedes pertice remanendo predicta via larga per pedes .xv. pertice ꝓijciendo totā terrā predictorum foſſatoꝝ in p̄dictā viā & eā ſplanari ſuis expenſis ad arbitrium & voluntatem Anſelmi ſpelte & dn̄i Ioannis gualchi maſſariorū predictoꝝ & p̄dicta compleāt per totum menſem Nouembris ad arbitrium predictorum maſſariorum. Et iſtud capitulum ſit preciſum & ſine tenore.

¶ De bealeto qui eſt ante domū Lafranchi limoti ſcroſſando.

Item ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, ꝙ illud bealetum ꝙ incipit a ſtrata q̄ eſt ante domos Lanfranchi limoti & dn̄i Ruffini turtiloni & decurrere cōſueuit per domos ſeu ſedimina predictorū Lanfranchi, & Ruffini & dn̄e Sibilie vxoris quōdam Belengij maſcarij & filiorum ſuorū, & filiorū ruffinorū heredū quondam Ioannis aytane dn̄i Oglerij paualionis heredū quondam Bertolini tabernarij. Manfredi grarolij Auricule ghillini. Gulliermi ghillini. Ruffini ghillini, facini viciati. thome calcamugij, Petri frīs ſui. Guaſchorū boni Ioānis de conzano. & viciatoꝝ. Et finit ſeu finit conſueuit in betale ꝙ eſt & labit ante domos & ꝓpe domos, pſorū viciatorū. q̄ fuerūt belengeriorū mundari ſcroſſari, & murari vbicunq; meſtie erit Ita ꝙ aq̄ bene poſſit diſcurri & labi & ꝙ aplat buccha itroitus ipſius q̄ eſt ante domos p̄dictorū lafranchi & Ruffini & buccha exitus ipſius bealeti que eſt ſeu eſſe conſueuit in domibus p̄dictorū viatorū, q̄ fuerunt belengerioꝝ & in muris ipſarum domorū. & p̄dicta fiant expenſis pſonaꝝ habentiū vel tenentium domos & ſedimina ipſi bealeto coherentia. Ita ꝙ quelibet perſona teneat facere expenſas neceſſarias ante frontem domoꝝ & ſediminum ſuorū ſeu q̄ ab ea tenentur. In Arbitrio Gulliermi ghillini faci, vitiati. facini viciati. & thome calcamugij qui ſint maſſarij ad predicta fieri facienda, & teneatur & debeat quelibet perſona habent facere iuxta dictum bealetum facere omnia & ſingula que dicentur ſibi per dictos maſſarios vel aliquem eorum occaſionibus p̄dictis vel aliq̄ earum. & teneatur & debeat dn̄us Poteſtas & eius Iudex vinculo ſacramenti predicta & ſupraſcripta fieri facere infra menſem. poſtq̄ ei denunciatum fuerit ꝑ ſupraſcritos maſſarios vel aliquem eorum & quamlibet perſonam de predictis volentem attendere ſeu facere ea que ſibi dicentur per dictos maſſarios vel aliquem eorum cōdempnare in ſoldis ſexaginta terdon̄ pro quolibet & qualibet vice. & credatur cuilibet ipſoꝝ maſſariorum ſuo Sacramento ſine aliqua alia ꝓbatione. Et nihilominus teneat & debeat ipſe dn̄s Poteſtas conſtringere quālibet perſonā habentē facere ꝓpe ipſum bealetum ad dictam opus faciendā modis oibus cū effectu infra dictum tēpus quādocūq; fuerit requiſitus & ei denunciatum fuerit a dictis maſſarijs vel aliquo ipſoꝝ & ꝙ nulla pſona audeat vel preſumat ꝓhibere dicto vel facto ſeu impedire aliquo modo ne predicta fiant & executioni mandentur ſub pena & bāno libraꝝ .xxv. terdon̄. pro qualibet perſona impediente ſeu prohibente ſuo ſacramento. Que omnia & ſingula ſupraſcripta teneatur poteſtas & eius iudex attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere cū effectu ſub pena & banno ipſi poteſtati librarū xxv. terdon. de ſuo ſalario a quibus cōe Alex. ſit ipſo iure abſolutū, ſi per ipſum dn̄m Poteſtatem vel eius iudices oia & ſingula ſupraſcripta non fuerint integre obſeruata.

¶ De ampliatione vie que eſt prope eccleſiam ſancti Petri capitis vitis.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ via que eſt prope eccleſiam ſancti Petri capitis vitis a betale vſq; ad foſſatum ciuitatis aperiat & amplietur vſq; in dictū foſſatū, ſicut eſt ampla & lata per mediū eccleſiam ſancti Petri & muris domus q̄ fuit quondā Britij ſacchi in laude & arbitrio Petri barotij & Gulliermi duiij, & Iacobi rationatoris ſeu cuiuſdam alterius rationatoris, & p̄dicta dn̄s Poteſtas teneat fieri facere infra menſem poſtq̄ fuerit ei denunciatū, ſub pena libraꝝ .xxv. de ſuo ſalario. & hoc capitulū attendatur preciſe & ſine tenore.

¶ De carrarolia porte fori mundanda ⁊ redificanda.

Item ſtatuimus & ordinamus ꝙ pōtas futurus teneat & debeat infra mēſem facere reedificari aptari & mūdari infra vnū mēſem poſt introitū ſui regiminis carrarolia q̄ eſt in ſtrata porte fori in rugata palloꝝ, & aliū pontē q̄ eſt penes domū fratrum de Burbalijs.

¶ De non ponendo terram in platea communis.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, ꝙ nulla perſona poſſit nec debeat ponere nec poni facere terrā in platea, nec aliqd iungere nec diminuere, ꝑ qua dicta platea impediretur vel deterioraretur ſub pena & bāno ſoldorū .xx. pro quolibet & qualibet vice, & nihilominus dictam terrā, poſtq̄ poſuerit teneatur ab inde facere deportari, & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatem banni.

❡ De via que eſt prope porticus non impedienda.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ nulla pſona debeat impedire viā cōis q̄ ꝓtēdit a broleto vſq; ad viā q̄ vadit inter porticus caſei. & pannoꝝ & ſtationare extro domos nec ponere bancnos, ſcagnos, ſeu aſsides ſup viā nec ſedimē cōis., & ꝙ quilibet teneat explanare & equari facere ſeu explanare vel explanari facere viā predictā p murā ſue domus vſq; ad betale ſub pena & bāno ſoldoꝝ .xx. ꝓ quolibet & q̄libet vice q̄ predicta nō obſeruauerit, & hoc infra tertiā diē poſtq̄ denūtiatū fuerit ei p ptātē vel eius nuntios.

❡ Quod quilibet poſſit irrigare ſiue adaquare predia ſua.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ liceat cuilibet volenti ducere aquā ad irrigādū ſiue ad aquandū p̄dia ſua & ipam ducere dieb⁹ cōſuetis p vias & ſtratas publicas ab vno latere ipſarū. Ita tn̄ ꝙ viā & ſtratā nō deſtruat ſiue guaſtet quo minus gentes plauſtra, & alia poſſint ire cōmode, & mō cōſueto ſine ꝓhibitiōe & ꝯdictione alicuius ſingularis pſone volētis ducere quominus aquā ducat & foſſata facit pro ipa aqua ducēda.

❡ De via portucuum campſorum non impedienda.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ nulla pſona poſſit nec debeat impedire viā de portucubus, campſorū, & caſei nec laborare extra domos cū molinello, tellario, cepo vel cū tellerio extra domū, nec tenere ſcamnū ſeu banchū, nec aliquā bancone nec aliq̄ aliā rē per q̄ impediat᷑ via cōis vel aſtringat᷑, ſeu impediat᷑ via p̄dictorū portucuū ſub pena & bāno ſold. .xx. ꝓ q̄libet vice, & pōtas teneat inquirere ſeu inquiri facere ſemel in menſe ꝯfacientes, & punire debeat illos p murā quorū domorū inuenerit habere predicta cōtra p̄dictā formā in p̄dicta quātitate, & ꝙ in capite introitus & exitus ipſorum portucuū nullus ponat ſtorā ſeu tellā nec teneat ſeu tenere debeat ſub p̄dicta pena.

❡ De relleuando foſſatum ciuitatis Alex.

STatutū eſt ꝙ pōtas teneat᷑ facere relleuari & in priſtinū ſtatū reſtitui foſſatū ciuitatis Alex. ꝙ fuit inciſum ꝓ faciēdo caſtrum ad portā ſancti Andree. Ita ꝙ plauſtra neq; beſtie exire poſſint. Et ꝙ faciat fieri vnū foſſatū per mediū fundi foſſati ciuitatis Alex. in arbitrio Iacobi rationatoris a porta rezolia vſq; ad carrariā p q̄ ducat᷑ aqua bealis ad ſcroſſandū ipm foſſatū ciuitatis in arbitrio dicti Iacobi & duorū maſſariorū qui ad hoc elligantur per Ancianos.

❡ Quod poteſtas teneatur facere attēdi oia que ſunt ordinata p hoies burgbi rati.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneatur p̄ciſe & ſine tenore attēdere & attendi facere cū effectu oīa & ſingula q̄ ſunt ordinata p cōe & hoies caſalis de burgo rato inter ipſos vel maiorē partē ipſorum, & q̄ ordinabunt inter ipſos ꝓ reficiendis, & de nouo faciendis foſſatis dicti caſalis, & taliatis & circhis inter ipſum caſale & extra in poderio dicti caſalis ad deffenſionē & cōſeruationē hominum & reꝝ dicti caſalis, & dare forciā, & auxilium maſſario ſiue maſſarijs de burgo rato ad excutiendum talias impoſitas inter eos occaſione p̄dicta & bāna data illis de dicto loco qui noluerint facere partē eis aſsignatam p maſſarios ſiue maſſarium dicti loci attēdere & obſeruare ea q̄ ordinata fuerint inter eos occaſione p̄dictorum laboreriorum ad terminum ſiue terminos ordinatos per eoſdem, & predicta attendantur preciſe & ſine tenore.

❡ De via vna facienda a vinea vaſallorum vſq; ad vineam graciolij foreſti.

ITē ſtatutum eſt, ꝙ vna via fiat a vinea vaſalloꝝ vſq; ad vineā graciolij foreſti in arbitrio pagani colli & p̄dicti gracioli foreſti, & hoc pōtas teneat᷑ attēdere & obſeruare p̄ciſe & ſine tenore infra dies .xv. poſtq̄ ei denuntiatum fuerit,

❡ De via vna diſcernendo in caſali.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ via vna diſcernatur in caſali videlicet in illa contrata caſalis a vinea Thomai de mirabello vſq; ad vineam Graciolij foreſti, & fiat maſſarius ad dictam viam decernendam Paganus de celio.

❡ Quod illi de porticub⁹ nō debeāt ꝓijcere aliq̄ vituperiū de porticub⁹ ſuis in via.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ aliqua perſona de cōtrata porticuū ab vtraq; parte vie nō poſſit nec debeat ꝓijcere aq̄ vel vrinā nec aliquod aliud vituperiū de pontilibus ſuis in via. Et q̄ cōtrafecerit ſoluat ꝓ bāno ꝓ qualibet vice libras tres terdon. & quilibet poſſit accuſare & habeat medietatē banni & alie medietas ſit cōis & teneat᷑ priuatus & hoc ſine tenore. Idem intelligatur & locū habeat in oībus ſtratis & vijs publicis, quod capitulum locum non habeat poſt ſonum tertie campane.

❡ De faciendo duas ſpallas muri per hoies quargnenti ad portam fraziam que appellatur frazia de felizano.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ pōtas teneat᷑ p̄ciſe & ſine tenore cōpellere cōe & hoies quargnēti mandando per nūtios vel lr̄as poteſtati ſiue maſſarijs ſeu cōſulibus cōſilio & cōi eiuſdem ville p̄cipiendo ſub certa pena & bāno tam poteſtati cōſulibus ſeu maſſarijs q̄ cōſilio & cōi Quod cōe & hoies dicti loci teneant᷑ & debeant expenſis cōis quargnēti facere fieri per totū mēſem Madij ſpallas duas de muro de latrib⁹ & calcina ad portam ſiue fraciam ville quargnenti q̄ appellat᷑ frazia de felizano in arbitrio Ottonis ſachi & Ioannis Sauiliani, & de hoc teneat᷑ pōtas ſi ei denuūciatū fuerit per aliquam perſonā ante dictū terminū per tale tempus ꝙ dictū opus fieri poſſit ad dictū terminū.

❡ De non dirruendo nec aſſapellando circham que eſt in campis Bergolij.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ ꝓ magna & euidenti vtilitate cōis Alex. & maxime cōis & hominum Bergolij, ꝙ aliqua perſona de Ale. vel q̄ habitet in Alex. vel aliūde, ſiue fuerit ciuis Alex. ſiue nō audeat vel preſumat dirruere vel aſſapellare circham que eſt in campis Bergolij, & qui contrafecerit teneatur & debeat illam relleuare, & reficere proprijs expenſis ſuis ſeu illius qui illud fieri feciſſet, & nihilominus ſoluat tā dirruptor vel aſſapellator q̄ qui fecerit fieri pro quolibet & qualibet vice, ſi fuerit ciuis Alex. pro banno cōi Alex. libras decē, ſi nō fuerit ciuis Alex. libras .xxv. in denarijs numeratis, & liceat vnicuiq; accuſare & credatur accuſatori ſuo Sacramento cū vno teſte, & etiam capere dirumpentem vel aſſapellantem, & ipſum ponere in manibus poteſtatis & ſi ipſum bānum ſoluere non poſſet corporaliter puniatur arbitrio poteſtatis & iſtud capitulum preciſum ſit. Idem intelligatur de omnibus alijs circhis factis & faciendis in poderio Alex.

❡ Quod poteſtas teneatur inquirere vel inquiri facere ſtratam per quam itur verſus ſanctum ſaluatorem.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore, quando ei denunciatum fuerit per maſſarios porte Bergolij inquirere vel inquiri facere ſtratam per quam itur verſus ſanctum Saluatorem a porta Alexij vſq; in circham, & ſi inuentum fuerit ꝙ aliquis caplt vel teneat de dicta ſtrata eam dimitti faciat, & faciat refici & relleuari vbi ſunt foſſata, & vbi non ſunt facere de nouo fieri ab vtraq; parte vie & ſtrate predicte per quemlibet qui habeat facere ſuper ipſam ſtratam & qui coheret dicte ſtrate, & ſit foſſatum amplum deſuper per medium trabuchum & profundū per tres guangatas arbitrio dictorum maſſariorum, & tota terra que extrahetur de dictis foſſatis proijciatur in dictam ſtratam, & explanetur dicta ſtrata per predictos expenſis predictorum. Et ſi poteſtas predicta non fecerit ſeu fieri non fecerit, & adimpleuerit vt ſupra, amittat de ſuo ſalario libras .xxv. de quibus non poſsit abſolui, nec abſolutionem petere per conſilium vel arenghum.

¶ De refficienda ſtrata rondaneti.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore relleuari facere & reffici facere ſtratam rondaneti que vadit verſus

¶ De via mezana refficienda.

Item ſtatutum quod via mezana deteriorata aptetur refficiatur & alargetur. Ita ꝙ ſit lata & ampla ſicut eſſe conſueuit per totum menſem Madij proximi in arbitrio domnorum Nicolai de putheo. Nicolai arnutij. & Rufini baſsij expẽſis illorum qui habent facere in ipſa contrata, & hec poteſtas teneatur attendere & obſeruare & attẽdi & obſeruari facere & ſine tenore.

¶ De non plantando arborem prope pontem niſi poteſt ire plauſtrum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ aliquis non poſsit plantare habere nec tenere gabam vel arborem aliquam que ſit prope aliquem pontem ſuper quo vadat ſeu ire poſsit plauſtrum vel barocia per trabucham vnum & pedes duos pertice in banno ſolidorum viginti. Et ſi haberet vel teneret debeat ipſas incidere & remouere ſub eadẽ pena & banno pro qualibet die qua haberet vel teneret preciſe & ſine tenore. Et poteſtas teneatur predicta facere preconizari infra dies octo poſtquam ei fuerit denunciatũ habens & tenens ſi habere & tenere non poſſet de iure.

¶ De refficienda via ſiue preeria ſuper quã ad domũ fratrũ minorũ itur.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur infra tres menſes ab introitu ſui regiminis facere reffici & repleri preheriam per quam itur ad domum fratrum minorum ſiue ad eccleſiam ſancti Franciſci expenſis cõis Alex. ad arbitrium Rufini baſsij, & ruffini maſſariorum dicte reffectionis, & hoc totum attendatur preciſe, & ſine tenore ad honorem Ieſu Chriſti, & beate Marie virginis & beatorum Confeſſorum ſanctorum Franciſci, & Antonij & ad honorem cõis Alex.

¶ Qđ aliquis nõ debeat impedire aliquam viam publicã vel vicinalem.

Item ſtatutum eſt, quod ſi aliqua via publica vel vicinalis impedita eſt, vel impediretur. Ita quod non poſsit bene iri cum plauſtris & beſtijs ſecundum quod conſuetum eſt vel aque pluuialis vel alio modo ipſa via aptetur & expediatur per vicinos propinquiores ad mandata iudicis ferratie & habeant bayliam exigendi quocunq; modo, & imponere penam ad eius voluntatem.

¶ De diſcernenda vna via a Picio rõdaneti vſq; in bucham valuarie.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore infra duos mẽſes poſtq̃ intrauerit regimen Alex. ſi ei fuerit denuntiatum facere fieri & diſcerni viam vnã a pitio rondaneti vſq; in buccham valuarie in arbitrio Anrici balochi. Iacobi bellexane & facij ſtranei. Emendo ipſam viam a conſortibus dicte vie pretio competenti, & facere decerni aliam viam ſicut conſueta erat in arbitrio Gulliermi Corbellarij porcelli &

¶ De compellendo homines caſtellatij plantare vineam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat cõpellere oẽs & ſingulos homines habitantes in loco caſtellatij & habentes in territorio vel coſta loci vltra quãtitem

modiorum triũ terre plantare & plantari facere pro quolibet ſeſtarios quatuor vinee ſiue terre ad minus plantando & alleuando ipſam vineam, & plus ſi plus voluerint ſub pena & banno librarum decem terdon. pro quolibet ad terminum eis datum ſiue preconizatum in loco caſtellatij per nuntios cõis precepto ipſius poteſtatis medietas cuius banni ſit cõitatis caſtellatij, & alia medietas ſit cõis Alex. Et hec omnia predicta attendantur ſemper & quotienſcũq; dictus poteſtas fuerit requiſitus per aliquẽ hominẽ de dicto loco preciſe & ſine tenore.

¶ De faciendo parietem vnam muri ad portam albareti.

Item ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri expenſis cõis ad pontem porte Albareti que eſt ſuper beale parietem vnam muri de lateribus & calcina ſuper fundamento veteri ꝙ eſt ibi vſq; in quantitate librarũ .xxv. terdon. Et ſi quid defficeret ad cõplendum predictum opus, fiat & compleat expenſis illorum qui habẽt terras & poſſeſsiones in inſula albareti. Que omnia & ſingula ſupraſcripta ſunt in arbitrio & diſpoſitione dñorum Iordani de putheo, & Manfredi manzapiere de marcnello qui ſunt & eſſe debeant maſſarij dicti operis. Et predicta oĩa poteſtas teneatur & debeat facere fieri & complere infra menſem vnam, poſtq̃ per predictos maſſarios ſeu aliquem eorum ei denunciatum fuerit.

¶ De preheria vna facienda a ponte tanagri per viam nouam vſq; ad domum gamondonorum.

Item ſtatutum & ordinatũ eſt, preciſe & ſine tenore ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri vnam treſſendam ſiue preheriam de lapidibus per viam nouam a põte tanagri vſq; ad domum gamondonorum. In arbitrio Iacobi vache. Germani [illegible], & Pagani calui, qui ſũt & eſſe debeant arbitri & maſſarij traxande ſiue preherie. Quam treſſendam ſiue preheriam dictus poteſtas teneatur facere incipi vt ſupra infra octo dies poſtq̃ fuerit ſibi denunciatum per aliquem maſſariorũ, & ipſam finire vſq; ad kalendas Iunij [illegible] infra tres menſes poſtq̃ fuerit ſibi denunciatum vt ſupra. Que treſſenda ſiue preheria fiat expenſis cõis Alex. tali modo ꝙ illi de Bergolio qui habent boues teneantur & debeant facere lapides neceſſarios ad dictam treſſendam ſiue preheriam ad voluntatem predictorum arbitrorum & maſſariorum, & ꝙ poteſtas nõ poſsit habere licentiam ſiue preſidium in conſilio, nec ponere ad dictum conſilium, & hoc ſtatutum ſit preciſum & ſine tenore vltimum derogatorium.

¶ Qđ omnes puthei ciuitatis Alex. & Bergolij qui ſunt & qui fient debeant marari raſum deſuper terram.

Item ſtatutum eſt, ꝙ omnes Puthei ſiti ſeu qui ſunt vel fuerint in ſtratis vel vijs publicis ciuitatis Alex. & Bergolij marari & eſſe debeant marati deſuper terram per raſſam vnam. Ita ꝙ euidenter appareat locus in quo fuerint ipſi puthei ne per ipſos offendi poſsit perſonis vel beſtijs euntibus per predictas ſtratas & vias. Et ꝙ oẽs habentes facere ſeu habentes domos in quibus morentur haurientes aquas, & qui vtuntur aqs ex ipſis putheis relleuari facere & marari teneantur predictos putheos infra menſem vnũ ab introitu ſui regiminis poteſtatis ſub pena & banno librarum [illegible] pro quolibet putheo aufferẽda & aufferendo ab oibus habẽtibus facere in predictis putheis.

¶ Quod nulla perſona debeat explanare leuatam caualli morti.

Item ſtatutũ eſt ꝙ aliq̃ pſona ciuitatis Alex. vel diſtrictus vel aliũde vndecũq; ſit audeat vel preſumat diruere vel ſplanare nec peiorare dirui vel ſplanari vel peiorari facere leuatam caualli morti que incipit ad capud ſiue zerbũ dñi Gulliermi pagani & buccam ſiue leuatam caualli morti & durat iuxta ripã tanagri verſus inſulas de paonis vſq; ad campũ heredũ quondã Anrici colli ſub pena & bãno ſoldorũ ſexaginta terdon. pro quolibet cõtrafaciẽte & qualibet vice & quilibet poſsit accuſare & credatur ſuo ſacramẽto, &

habeat accuſator medietatem banni ꝙ ſtatutum locum habeat ad iudicem & officiū ferratie, & hoc preciſe & ſine tenore.

HEC ſunt ſtrate fiende ⁊ ordinande per cōe Alex. ⁊ cirche fiende per villas caſſalia, ⁊ diſtrictum Alex. firmate ⁊ approbate per infraſcriptos ſapiētes vt infra. Sub feliciſſimo ac digniſſimo regimine dñi Bernabouis de confalonerijs tunc conſa populi ciuitatis, eiuſdem. Anno Dñi Milleſimo Ducenteſimo nonageſimo octauo.

¶ Domini Iacobus de putheo, Otatius yſdrael. Dulinus dulius. Ruffinus de plouera. Manfredus manzapera. Fredericus trottus. Graciolus acharinus. Anricus bocatius.

¶ Sapientes ellecti per Ancianos populi ad deſignandum ſtratas leuatas faciendas per villas ⁊ caſſalia firmauerunt ⁊ ordinauerunt vt infra.

PRimo ſtatuerunt & ordinauerunt, ꝙ fiat ſtrata vna leuata ab vtraq; parte vie, q̄ leuata incipiat a flumine burmide & vadat vſq; ad caſtrū marenghi, & a dicto caſtro vſq; ad podios curtis aribaudi & in ipſos podios vltra per ſex perticas, & ſit ampla dicta ſtrata ꝑ pedes decē octo a caſtro marēghi ſup̄ & ꝓijciat terra q̄ exibit de ipſis foſſatis in ipa ſtrata & foſſata totius dicte ſtrate ſit ampla ꝑ pedes ſex, & alta ꝑ pedes ſex a terra firma ſupra. Que leuata fiat & fieri debeat ꝑ hoies & pſonas habitantes in ciuitate & Bergolio intus foſſata ad q̄ ſtratā faciendā fieri ſint maſſarij dñi Dulinus dulius & Ruffinus de plouera.

¶ De ſtrata que fieri debet a leuata marenghi vſqꝫ ad villam fregarolij.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ ſtrata vna fiat a leuata ad vtraq; parte vie a leuata marenghi recte vſq; ad villā Fregarolij q̄ ſtrata ſit ampla per pedes decemocto & foſſata dicte ſtrate ſint ampla per pedes ſex. & alta per pedes ſex a terra firma ſupra. & terra dictorū foſſatorū ꝓijciat in ipſa ſtrata. Que ſtrata fiat & fieri debeat per hoies & pſonas habitātes in ciuitate & borgelio intus foſſata, & ſi aliquo tpe aqua lemoli ſeu vrbarū ſeu alia aliq̄ aqua labet ſeu veniet ꝑ foſſata ipſius ſtrate. ſeu per aliquod foſſatū macelli ferri que eſt in poderio fregarolij verſus Alex aliqua pſona de Alex. vel aliunde nō poſſit nec debeat agrere nec vti de ipſa aqua nec ponere in aliquo ſuo agro nec ponꝑ mittere, nec aliq̄d facere in ipſis foſſatis ꝙ impediat dicta aq ad veniendū ꝑ ipſa foſſata ſub pena librarū centū ꝓ qualibet pſona & qualibet vice donec illi de quarterio marenghi fuerint in cōcordia de ipſa aqua ducenda & diuidenda. & de diuidendo terras q̄ debēt aquari de ipſa aqua, & quilibet poſſit accuſare ꝯtrafacientes & habeat medietatem banni ad quam ſtratam faciendā ſint maſſarij dñi Gulliermus viciatus & Manfredus manzapirra.

¶ De ſtrata fienda a domo ſancti Eugenij vſqꝫ ad portam nouam.

ITem ſtatutū eſt ꝙ ſtrata vna fiat leuata ab vtraq; parte in vie a domo ſancti Eugenij ſcilicet a capite ipſius domus verſus ciuitatē recte vſq; in portā nouā, que ſtrata ſit ampla per pedes decē octo, & foſſata ipſius ſtrate ſint ampla ꝑ pedes ſex, & alta per pedes ſex, & ꝓijciat terra ipſoꝝ foſſatorū in dicta ſtrata, & fiat & fieri debeat dicta ſtrata ꝑ hoies & perſonas habitantes in ciuitate & bergolio intus foſſata ad q̄ ſtratā faciendam ſint maſſarij dñi Iacomotus rubeus, & Otatius yſdraelus.

¶ De ſtrata vna fienda a villa fori vſqꝫ in berbum.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ fiat ſtrata vna leuata ab vtraq; parte vie ſup ſtratā fori incipiēdo ad villā fori & vadat vſq; in berbū & a berbo vſq; in ſtratā de ronchis & ſit ampla dicta ſtrata per pedes decē octo & foſſata ipſius ſtrate ſint ampla & alta ꝑ pedes ſex, & ꝓijciat terra dictorū foſſatorū in ipſa ſtrata, & faciat per hoies & pſonas habitantes in ciuitate & bergolio intus foſſata ad q̄ ſtratam faciendū ſint maſſarij dñi Durantis granellus, & Murra viciatus.

¶ De ſtrata vna fienda a ponte nouo de Bergolio vſqꝫ ad domos curtorum de ſancto Saluatore.

ITem ꝙ fiat ſtrata vna leuata ab vtraq; parte vie, q̄ ſtrata incipiat ad pontē nouum de Bergolio & vadat vſq; ad domos curtorū de ſancto Saluatore. Que ſtrata ſint ampla ꝑ pedes decem octo. & foſſata ipſius ſtrate ſint ampla per pedes ſex a terra firma infra, que ſtrata fiat & fieri debeat ꝑ hoies & pſonas habitātes in ciuitate & Bergolio intus foſſata ad q̄ ſtratā faciēdā ſint maſſarij dñi Iuanus ſquarzaficus. & Iacobus agranius. & ꝓijciatur terra de ipſis foſſatis in medio ipſius ſtrate.

¶ De ſtrata vna fienda a ponterupto vſqꝫ in montemgrandum.

ITem ꝙ fiat ſtrata vna leuata a ponte rupto vſq; in montemgrādum. que ſtrata ſit & eſſe debeat ampla ꝑ pedes xviij. & fiant foſſata ab vtraq; parte vie ſiue ſtrate, que foſſata ſint ampla & alta ꝑ pedes ſex. & ꝓijciat terra ipſorū foſſatorū in ipa via, q̄ ſtrata & foſſata fiāt per hoies Bergolij & ꝙ ꝓdicti de Bergolio teneant ſolūmodo facere eorū laboreria. Ita ꝙ nō teneant facere laboreria aliorum quarteriorum.

¶ De fienda vna circha ſubter erzinum Baſarutij ⁊ Frixinarie vſqꝫ ad molandinum Frixinarie.

ITem ꝙ fiat & incipiat apud flumē lemoli in poderio baſarutij ſubter podiū arſum quedā circha & extendat ſubter erzinū baſarutij, & frixinarie vſq; ad molandinū Frixinarie, & ab ipſo molandino vſq; ad villā boſchi recte ꝑ ſtratā. Ita ꝙ ipa ſtrata remaneat deuerſus flumē vrbarū, & a villa boſchi vſq; ad villā fregarolij remanēdo ipa ſtrata deuerſus flumē vrbarū. Que circa baſarutij frixinarie, boſchi, & fregarolij fiat & fieri debeat ꝑ hoies Baſarutij tm̄ quātum extēdit poderiū baſarutij a flumine lemoli infra vſq; ad poderium Frixinarie, & illi de Frixinaria faciāt dictā leuatā, & dictam circham per poderiū ſuū deuerſus baſarutium, & deuerſus boſchū vſq; in riuū ceruinam, & illi de boſcho faciāt dictā circhā a riuo ceruino verſus fregarollū vſq; ad viā terdon. & teneantur illi de boſcho facere ſuis expenſis ſuper dicto riuo ceruino vnam ſtratā de quercu, fortā & bonā ad voluntatē maſſariorū, & illi de fregarolio faciant dictam circhā a via terdone vſq; in ſtratā leuatā ad q̄ ſtratā faciendā ſint maſſarij de loco Baſarutij Antoninus toſcanus, & ſardena de Sardenis, de Frixinarie. Gulliermus raynaldus, & Nicolinus pellatus, de loco boſchi dñs Iacob pancandus & Obertus de podio, de Fregarolio gazanus guaſonus, & Manuel capriata.

¶ De circha trauerſagna fienda in cāpis Frixinarie ⁊ porte noue vſqꝫ rocham que eſt ſuper albaras Pagani paſtoris.

ITem ꝙ fiat quedā circha trauerſagna in cāpis Frixinarie & porte noue, q̄ circa incipiat & fiat recte vſq; ad rochā q̄ eſt ſuper albaris Pagani paſtoris q̄ ſunt ſup ripā vrbarū. Que circha ſit ampla per pedes octo, & alta a terra firma infra per pedes ſex. & ꝓijciatur terra q̄ extrahet de dicta circha ab vtraq; parte ipſius cirche. Que circha fiat & fieri debeat per illos de Frixinaria a villa frixinarie vſq; ad flumē lemoli, & per illos de boſcho, de vrbis & de porta noua fiat cēter ꝑ hoies & pſonas dictorū locorum a flumine lemoli vſq; ad rochā q̄ eſt deſup albaras predicti pagani & teneantur illi de frixinaria facere & ficare bonas columnas cū bonis remis firmis cū bonis clauibaſtri quātū extēdit lectus lemoli videlicet a capite dicte cirche vſq; in circhā illorū de boſcho & porte noue. & illi de boſcho, de vrbis, & de porta noua teneant ſimiliter facere & figere bonas columnas cū bonis ſticadis ꝑ totū lectū vrbarū in arbitrio & ſm arbitriū maſſariorū ad quā ſtratā faciendā ſint maſſarij oēs predicti maſſarij & Nicolinus barſa & opitius maſtratius de vrbis & Manuel ballonus & presbyter de bocatis.

¶ De veteri circa marenghi fienda a flumine vrbarum vſqꝫ ad flumen tanagri.

ITem ꝙ circa vetus, q̃ conſueta eſt eſſe in poderio Marenghi fiat incipiendo ipſam circhã ad flumẽ vrbarũ, & debeat finiri & fieri deſuper caſtrũ Marenghi, & caſtri cirioliȷ vſq; ad flumẽ tanagri, ſicut & quomõ al's erat, que circa ſit ampla p pedes octo & alta a terra firma infra pedes ſex, & ꝓijciat terra que exibit de ipa circha ad vtraq; parte ipſius cirche in ipam ſtratã, & fiat dicta circha p illos de caſalibus & villis vȝ de venis de caſtro Marenghi, de caſtro ciriolio de ripa & de mõte caſtro ad q̃ ſtratã faciẽdam ſint maſſarij de caſtro Marenchi Paganus ganducius & Gulliermꝰ de ottobellis de caſtro ciriolio vghetus anxaſia, & facius gualius de montecaſtro conradus de epiſcopo, & Vgo bricius.

De faciẽdo vnã circhã a villa porte noue vſq; ad rochã q̃ eſt ſup̃ albaras pag. paſto.

ITem ꝙ fiat quedã circha ſiue foſſatũ incipiẽdo a villa porte noue vſq; ad rochã q̃ eſt ſup̃ albaras pagani paſtoris & vſq; in leuatã trãſuerſagnã de frixinaria. que circha ſiue foſſatũ ſit ampla per pedes octo. & alta a terra firma ipſius cirche p pedes ſex. que circha fiat & fieri debeat per hoies & perſonas Fregarolij, Vrbarũ. Boſchi. Porte noue Frixinarie. & Baſarucij. Remanẽdo ſtrata a villa porte noue vſq; ad pitiũ de berruerio deuerſus flumẽ vrbarum ad q̃ ſtratã faciẽdam ſint maſſarij oẽs de predictis locis ſuperius nominatis.

De faciendo vnam circam que vadat recte portam nouam.

ITem ꝙ fiat q̃dã circha leuata a ſtrata que vadit recte portã nouã q̃ circa debeat incipi in ipſa ſtrata p mirã cerri. Ita ꝙ intus dictã circhã ponat cerrũ in quo fieri cõſueuit cuſtodia caſaliũ cirmellorũ & ſcaribouũ & guardia ſancti Leonardi, eundo ad dictã guardiã recte vſq; ad ſenteriũ Gulliermi vſq; in burmiã. que circha ſit ampla p pedes octo. & alta a terra firma infra p pedes ſex. & ꝓijciat terra q̃ exibit de ipſa circha ab vtraq; parte ipſius cirche. Que circha fiat & fieri debeat per homines & perſonas caſtellatij, & per homines & perſonas campanie. & p hoies & pſonas caſaliũ cirmellorum & ſcaribouũ. & p hoies trinitatis ſancti Leonardi. p hoies ſancte Marie, ſancti Ioannis, & ſancti Saluatoris, & per hoies de ſancto Stephano. & laboratores de ſolmo merlanorꝫ & p domũ ganzardorꝫ. & ſancti Eugenij. ad q̃ circhã faciẽdã ſint maſſarij de caſalibꝰ ſcaribouũ & cirmellorꝫ, frãciſcus de gieclo & Bernardꝰ ſcaribos de caſtellatio. dñs Giupertus treſonus. Alber panitia vel Franciſcus trottus vel frater.

ITem ꝙ tallata ſiue circha Gamalerij incipiat a taliata ſiue circa Burghiratti & vadat ſup foſſatũ baudoarie vſq; ad Louariam & ab ipſa louaria vſq; ad guardiã ceruini, & guardia ceruini vſq; ad burmidã, que taliata ſit ampla per pedes octo. & alta a terra firma infra per pedes ſex, & ꝓijciatur terra que exibit de ipſa circha ab vtraq; parte ipſius cirche. Que circa fiat & fieri debeat per homines & perſonas burghiratti a ſua circa vltra pratũ de barris per perticã vnã & tota alia circha fiat & fieri debeat per homines & perſonas de Gamalerio & ſancto Laurentio ad circam & pontem faciendam ſint maſſarij de Gamalerio, de ſancto Laurentio Boſius macharrus,. Verinus de ronchis, & de Burgorato. Anricus porrus. & Iacobus bouatius.

Q̃d illi d̃ gamalerio & d̃ burgorato teneãt manutenere pontẽ vnũ ſup ghiſſonũ.

ITem teneant & debeant illi de Gamalerio & de ſancto Laurentio p media parte & illi de Burgorato p alia medietate & facere & manutenere pontẽ vnũ ſuper ghiſonum in ſtrata que venit de Gamalerio, & hoc vſq; ad Kal. April. ſub pena & banno librarum quinquaginta pro qualibet villa & loco.

De faciẽdo vnã circhã trauerſagnã a flumine berbi vſq; ad circã burghirati.

ITem ꝙ fiat quedam circha trauerſagna que incipiat a flumine Berbi deſuper villã ronchi veniẽdo recte per viã gamondexiã, vſq; ad campũ ſcẽ marie magdalene, & a dicto campo vadat recte vſq; ad circhã Burghiratti ſup buchã lemoli, que circha ſit ampla per pedes octo, & alta a terra firma p pedes ſex, & ꝓijciat terra q̃ exibit de ipſa circha ab vtraq; parte ipſius cirche, que circha fiat & fieri debeat per hoies & pſonas de vuilijs, & de ronchis a flumine berbi vſq; ad viã q̃ eſt ſuper ercinos, & illi de foro ſcilicet villa ſuprana faciant a predicta via vſq; ad gruariũ, & tm̃ quantũ extendit dictũ gruariũ. & illi de cantalupo faciãt dictã circhã a dicto gruario vſq; ad capũ ſcẽ marie Magdalene. & illi de burgorato faciant p̃dictã aliã circhã vſq; ad ſuã circhã veterem ſuper buccã lemoli ad quam circham faciendã ſint maſſarij predicti de burgarato, & de cantalupo Iacobus yſdrael, & Michael iochus de foro. Iacobus brauus, & Conradus Bergamaſchus de vuilijs, Paganus bucca, & Saluinus rubeus.

De circha fori aptanda & lucranda a beale cõis vſq; in tanagrum.

ITem ꝙ circha vetus fori aptet & luret a beale cõis vſq; ad villã fori, & a villa fori in tanagrũ, que circa ſit ampla p pedes octo & alta a terra firma infra per pedes ſex & proijciat terra q̃ exibit de ipſa circha ab vtraq; pte ipſius cirche. que circha fiat & aptet per hoies & perſonas de ſtrupamãtello, de cantalupo de caſalibus fontane & de baratis & per fratres ſancti baudilini & ſancti Ioãnis de caputio p monacas monaſterij de foro ad quã circham faciendã ſint maſſarij dicti maſſarij de cantalupo de ſtrupamãtello Fazonus gatconus, & Vuercellus ſordellus de foro, ſuperius maſſarij noiati de caſalifontane Ioannes guaſchus.

De reficiendo circã veterẽ de Bergolio & ſolerio vſq; in tanagrũ.

ITem ꝙ circa vetus de bergolio & ſolerio fiat p ipſos & p̃dictat & relleuet incipiẽdo a lacu grindolate & extendat p poderiũ Bergolij & ſolerij ſiue pezolaſche ſicut cõſueta eſt fieri vſq; ad flumẽ tanagri, & ꝙ dicta circha fiat ampla per pedes octo, & alta a terra firma infra p pedes ſex. & ꝓijciat terra q̃ exibit de ipa circha ad vtraq; parte ipſius cirche, & ꝙ pontes fieri debeant in ipa circha vbi fuerint opportuni ſuper ſtratas expẽſis illorꝫ de bergolio, & nõ alibi ſine licẽtia dñi potẽtis & maſſariorũ. Ad q̃ circhã faciendã ſint maſſarij.

De faciendo circam vnam nouam in poderio Bergolij

ITem ꝙ fiat quedã circha noua p poderiũ Bergolij q̃ circa incipiat ſubter podium montiſmariani & vadat de ſubter podiũ Brami ſalme vſq; ad vineas de [illegible] & q̃ fiat apud montẽ [illegible] & vadat recte vſq; ad terrã bianchã, & a terra blancha vſq; ad montẽ arzanũ, & a monte arzano vſq; ad portã Bertrami, & a porta Bertrami vſq; ad croſſam baxoti, & ſit ampla dicta circha p pedes ſex. & alta a terra firma infra per pedes q̃nq;, que circha fiat & fieri debeat per homines & perſonas de Bergolio.

Q̃d foſſatum ſtrate quargnenti aptetur per homines pozolaſche.

ITem ꝙ foſſatũ ſtrate quargnẽti leuet & aptet p hoies pozolaſche ſolerij & q̃rgnenti incipiẽdo dictũ foſſatũ a lecto tanagri morti & vadat vſq; ad villã quargnẽti, & ſit amplũ dictũ foſſatũ p pedes octo. & altũ a terra firma infra p pedes ſex. ꝓijciẽdo terram ipſius deuerſus Lu. ad q̃ foſſatũ faciendũ ſint maſſarij Bona acurſus [illegible], & Nicolaus de con[illegible]ano de quargnento. Anſelmus cola. & cola alenerius, & de ſolerio. Milanus daclanus & florius taberna.

De faciẽdo circã vnã a domo. s. Eugenij vſq; ad lacꝰ angriali & vſq; in burmia.

ITem ꝙ fiat q̃dã circha ſiue foſſatũ q̃ incipiat apud domũ ſancti Eugenij in ſtrata leuate & vadat recte ad caput in flumẽ lacus Angriali, & a dicto capite vadat recte per foſſatũ vſq; in burmiã, que circha ſit ampla per pedes octo, & alta a terra firma infra per pedes ſex. & ꝓijciatur terra q̃ exibit de ipſa circha ab vtraq; parte ipſius cirche. Que circha fiat & fieri debeat per hoies & perſonas caſtellatij & alios ſuprãſcriptos a [illegible] circã trauerſagnã a domo ſancti eugenij ad caput p̃dicti lacus in capite terre [illegible] pagani de alcamugij, & a dicta terra infra vſq; in burmiã tenentur facere. hoies & pſone de ſtrupa mãtello ad q̃ circã faciẽdã ſint maſſarij oẽs de p̃dictis locis nominatis ſupra.

¶ De faciendo circham vnā a ſenterio Gullielmi vſq3 in Burmiam.

Item ꝙ fiat quedā circha q incipiat a capite cirche ſenterij Gullielmi & vadat recte deſup molandino de pellatis vſq; in burmiā. Que circa ſit ampla p pedes octo, & alta a terra intra p pedes ſex, & ꝓijciat terra q̄ exibit de ipſa circa ab vtraq; parte ipſius cirche. que circha fiat, & fieri debeat per oēs illos q tenent̄ facer̄ aliā circhā trauerſagnam exceptis illis de caſalibus ſcaribouum cirimelorum & de cāpania, ad q̄ circam fiendam ſint maſſarij illi de caſtellatio ſuperius nominati.

¶ De faciendo vnum foſſatū a villa caſtellacij vſq3 ad molandinum de cirimellis.

Item ꝙ fiat quoddā foſſatū ꝙ incipiat a villa caſtellacij veniēdo p viā vſq; ad molandinū de cirimellis ſup ripā vrbarū, remanendo ſemp dicta via deuerſus cāpania. Quod foſſatum ſit amplum per pedes ſex & altum per pedes ſex. Remanendo predicta via tantum ampla quantum eſt in maiori amplitudine, & terra proijciat deuerſus agros. Quod foſſatum fiat per illos qui tenentur facere circam trauerſagnam ad ꝙ foſſatum faciendum ſint maſſarij omnes de circa trauerſagna.

¶ Qd̄ Poteſtas & capitaneus populi Alex. teneātur d̄ oibus ordinamētis que fiāt per villas ſeu caſalia diſtrictus Alex. que fient ſecundum formam capitulorum ciuitatis Alex.

Item ſtatuerunt & ordinauerunt predicti ſapiētes ꝙ ſi aliqua ville vel caſale ſeu locus Alex. vel iuriſdictiones ſeu diſtrictus Alex. voluerit & ordinauit facere aliq̄ circham ſiue ſtratam vel foſſatum eorū expenſis ſup poderium ſuū, ꝙ pōtas Alex. & capitaneus populi teneant̄ de ipſis ordinamētis factis p ipſis p̄dictis occaſionibus ſicut tractatur de capitulis cōis & populi. Dum tamen ipſa ordinamēta ſint facta ſcd̄m formā ſtatutorum & ordinamentorum factorum ſuper circhis ſtratis & foſſatis faciendis.

¶ Qd̄ dn̄s poteſtas teneatur compellere oēs illos qui habēt partē in turrim & in caſtelleto cirimellorū & illorum de boſcho.

Item ſtatuerunt & ordinauerūt ꝙ pōtas teneat̄ & debeat cōpellere, & cōſtringere preciſe & ſine tenore pſonaliter detinēdo p penas, & per penas imponendo oēs & ſingulos q habēt ptem & facere in turrim & in caſtelleto cirimellorū & illorū de boſcho & aliorū poſitorū ad caſale de cirimellis ſiue de vrbis ad dandū & ſoluendū [illegible] totū id q̄d dare & ſoluere tenent̄ & debent. Et tenebunt & debebūt p ea parte [illegible] ipſis partibus quos habēt & ceperūt in dicto caſtelleto tā p expenſis iam factis q faciendis in ipſo opere ſemp & totiēs quotiens fuerit requiſitus p aliquē de caſale de cirimellis vel aliorum aliquē q facere habeat in dicto loco & hoc ſub pena & bāno librarū quinquaginta de ſuo ſalario diminuēda, & cōputanda in ſuū ſalarium per clauariū cōis Alex. [illegible] cōe ſit abſolutū a p̄dictis libris quinquaginta. Et in receptis ipſius p̄cias ponant̄, & teneatur dictus pōtas oēs habentes facere in dicto caſtelleto & laborerio cōpellere & cōſtringere ad ipſum laboreriū faciendū & cōplendū. Ita ꝙ factū & cōpletū ſit p totū mēſem Iunij in arbitrio & ſecundum arbitriū dn̄i Franciſci cirimelli & franciſci de opicinis. Que oīa & ſingula dictus pōtas teneat̄ facere, & integraliter effectui mandare ſub dicta pena totiens cōmittenda quotiens nō obſeruauerint predicta & quodlibet p̄dictorum ac eidem fuerit denunciatum. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ Qd̄ homines & habitātes in villis locis ſeu caſalib9 ciuitatis Alex. teneant̄ ad foſſata & circas faciendas tanq̄ oriundi in dictis locis.

Item ordinauerūt p̄dicti ſapiētes ꝙ oēs & ſinguli hoies & pſone habitantes in aliq̄ villa, loco ſeu caſali diſtrictus ciuitatis Alex. habeant̄ & teneant de illis villis locis ſeu caſalibus in qbus habitāt videlicet p predictis operibus & ſimilibus faciendis. Ita ꝙ teneant̄ p̄dictas circhas & foſſata & opera facere cum hominibus illius ville loci ſeu caſalis in qbus habitāt perinde ac ſi eſſent oriundi in p̄dictis villis locis & caſalibus. Et ꝙ oēs ſtantes in ciuitate & bergolio, & intus foſſata ciuitatis & bergolij, intelligantur ſolo modo quantum eſt ad predictas ſtratas faciendas, & hoc non obſtantibus aliquibus

ſtatutis generalibus & ſpecialibus cōis vel populi in cōtrarium loquentibus a quibus oibus dn̄i Poteſtas & capitaneus q nunc ſunt vel p tempore fuerint ſint penitus abſoluti. Et hoc totum ſine tenore & preciſe attendatur.

¶ De faciendo finiri predicta laboreria per totū mēſem madij ꝓximi.

Item ſtatuerunt & ordinauerunt, ꝙ pōtas & capitaneus populi Alex. q nunc ſunt & p tēpore fuerint teneant̄ p̄ciſe & ſine tenore facere incipi oēs p̄dictas ſtratas circas & foſſata p totū menſem Martij ꝓximi, & finire & finiri facere & perfici oēs predictas circas ſtratas & foſſata facere per totū menſem Madij ꝓximi ſub pena librarū cētum p quolibet ipſorū, ꝙ ſi nō fecerint & nō obſeruauerint dicte pena cōpenſet̄ in eorū ſalarijs tanq̄ ſi habuiſſent p̄dictas libras cētum in denarijs numeratis a clauario cōis Alex. Et ꝙ de p̄dictis ſeu aliquo p̄dictorū ipſi pōtas & capitaneus ſeu aliqs ipſorū non poſſint abſolui p cōſilium cōis vel populi nec per aliq̄ ꝓuiſionē aliquo modo quin teneant oīa predicta & ſingula attendere & obſeruare p̄ciſe & ſine tenore.

¶ Qui debeant eſſe maſſarij generales ſuper dictis circhis.

Domini Fredericus trottus Garantus de putheo. Vgo muerardus electi ſunt maſſarij generales in p̄dictis circharū faciendarū vt ſupra. Ita ꝙ ipſi debeāt ſupereſſe ſuper dictis circhis faciendis & examinandis. Ita ꝙ predicte cirche fiant & fieri debeant put ſunt ſuperius determinate, & in arbitrio ipſorum.

¶ De circha ſolerij facienda.

DIE Lune Decimo ſeptimo menſis februarij prope eccleſiam ſancti Perpetui de Solerio in pleno & generali cōſilio voceq; preconis & ſono campane &c. In reformatione cuius conſilij facto partito per dn̄m Paganum viciatum poteſtatem ſolerij. Placuit maiori parti facere circham vnam veterem de Riuo incinaſcho vſq; in tanagrum & a tanagro vſq; in poderium illorum de quargnento. Ita vt erat conſueta eſſe vetus, & facere circham vnam vſq; ad cerbum quod tenent heredes quondam canonici de guaſchis vſq; ad viam leuatam que vadit ad domum grue, & a domo grue vſq; in tanagrum ſubter caſtrum dn̄i Guilielmi de putheo.

¶ De croſſando viam que vadit in medio portucuum.

Item ſtatutum eſt auctoritate conſilij generalis facti die Martis vigeſimo quarto Februarij, quod via que vadit in medio portucuum perrotarum & caſe croſſetur vſq; ad [illegible] croſſe, & ſoletur ita & taliter quod aqua pluuialis poſſit decurrere, & fluere ſine aliquo obſtaculo in dictum cauedanum. Et quod dicta via & laborerium ipſius fiat & fieri debeat expenſis Dominorum [illegible] Dominorum ſub dictis portunibus & pertinentijs ipſorum & dicti cauedani. Et quod dictum opus fiat, & fieri debeat ad voluntatem Dominorum Obertini [illegible] Manuelis ferri, Guilielmi tardeti [illegible] maſſariorum dicti laborerij & operis. Et quod poteſtas teneatur & debeat cōpellere omnes, & ſingulos qui habent facere ſub portucubus & in pertinentijs, & [illegible] bus ſeu cui aliquid taliatum ſeu impoſitum fuerit occaſione dicti laborerij ad ſoluendū omni exceptione vel occaſione remota ſub pena librarum viginti quinque de ſuo ſalario ſoluenda. Quod laborerium fiat & fieri debeat per totum menſem Madij. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

INCIPIT LIBER OCTAVVS DE INCENDIIS ET DAMNIS DATIS ET MENDIIS EQVORVM, ET ARmorum, & de alijs damnis & guaſtis agrorũ. Et de his que pertinent ad officium Ferratie, & de incendijs, & damnis datis Furtiue & iniurioſe.

EGO Iudex Ferratie, Iuro ad Sancta Dei Euangelia bona fide & ſine fraude, & toto meo poſſe attẽdere & obſeruare oĩa & ſingula ſtatuta pertinẽtia ad officiũ ferratie & in infraſcriptis ſtatutis contenta, & bene & legaliter meũ officiũ exercere, & fraudẽ vel dolum nõ cõmittere vel cõmittẽti ſeu faciẽti non cõſentire, & ꝙ ego ero & ſtabo omni die bis horis cõſuetis ꝑdicto officio Ferratie faciendo ſiue exercẽdo in palatio cõis Alex. ad banchũ conſuetum cum notarijs ferratie ordinatis ad dictũ officiũ exercendũ. Nec alibi dictum officium, ſeu partẽ ipſius officij faciã ſeu fieri ꝑmittã niſi in palatio cõmunis. Excepto eo tẽpore quo irẽ ad inquirendũ, & inquirendo damnũ dantes & guaſta facientes, & quo item bãna ipſius ferratie excutiendo vel alia faciendo & exeq̃ndo que ad dictum officiũ ferratie ꝑtinerẽt intus ciuitatẽ vel extra, & ꝙ finito meo [illegible] ſiue tẽpore mei officij ad ſindicatũ oĩbus de me conquerentibus de iuſtitia reſpõſurus per tres dies ſtabo corã ſindicatoribus q̃ ad hoc per cõe fuerint electi, & ſi infra predictos tres dies nihil mihi fuerit oppoſitum poſſum de ꝑpria remeare, & ſi mihi aliquid dictum fuerit vel oppoſitũ fuerit infra ꝑdictos tres dies ſtabo & ꝑmanebo [illegible] dies, infra quod tẽpus [illegible] queſtiones inde mote ꝑ dictos ſindicatores debeant terminari. Non obſtantibus aliquibus exceptionibus hinc inde oppoſitis. Qui [illegible] elligantur & elligi debeant in cõſilio gñali cõis Alex. prima die qua ex[illegible]. Qui ſindicatores ſint duo vnus iudex & alius laicus cum vno notario, & [illegible] palatio & alius de cõi. Et ꝙ ſoluam, & reſtituam totum id in quo per predictos ſindicatores fuero condemnatus.

¶ De preſtando ſecuritatem a Iudice ferratie cauſa ſtandi ad ſindicatum.

ITẽ ſtatutum eſt, ꝙ iudex ferratie ꝑ tres dies ãn exitũ ſui regiminis teneatur facere cõi Alex. bonã & idoneã ſecuritatẽ de ſtãdo ad ſindicatũ ſcḋm formã ſtatutorum ferratie & de ſoluẽdo & reſtituẽdo totum id ꝙ ſoluere & reſtituere deberet ſiue in quo eſſet condemnatus occaſione ſui ſindicatus.

¶ De condempnationibus & abſolutionibus faciendis.

ITem ꝙ de oĩbus accuſationibus, denũtiationibus, inquiſitionib⁹, & q̃rimonijs datis, & factis corã me faciã infra vnũ mẽſem a die denũtiationis, accuſatiõis inq̃ſitiõis vel q̃rimonie cõdẽnatiões vel abſolutiões q̃s legi faciã ꝑ notarios ferrarie ad [illegible] cõis Alex. in publica cõtiõe, qb⁹ lectis eas tradã notarijs cãpalis ſub pena lib. xxv. terd.

¶ De ſolutione notariorum facienda.

ITem ꝙ notarij Ferratie capiant ꝑ eorũ ſcripturis quas facient ad officiũ Ferratie ſolutionẽ in hunc modũ videlicet de ſecuritatibus quas recipient denarios duodecim a quolibet preſtãte ſecuritatẽ tm̃, & de teſtibus a partibus ꝑductis denarios. vj. ꝑ quolibet teſte ꝑducto tm̃. Item de executione accuſationis vel denũtiationis vel querimonie vel bãni q̃ vel ꝙ ſoldos. x. & infra denarios ſex tm̃. & a decẽ ſoldis ſupra vſq; in ſoldis. xx. & de ſoldis. xx. denarios octo tantũ. & a ſoldis. xx. ſupra vſq; in ſoldis. lx.

& de ſoldis ſexaginta abinde ſupra ſoldum vnũ tm̃. Item de cãcellatura cuiuslibet cõdemnationis, accuſationis vel querimonie aſcẽdentis vſq; in quãtitatẽ ſoldorum. xx. denarios quattuor. & de ſoldis. xx. & a ſoldis. xx. [illegible] cuiuſcunq; quãtitatis fuerit denarios ſex tm̃. Item de inſtrumento ſententie late de conſilio alicuius ſapientis que ſit vſq; in ſoldis. xx. ſoldum vnum tãtum, & a ſoldis viginti vſq; in ſoldos. lx. & de ſoldis. lx. ſoldos duos tantum, & a ſoldis. lx. ſupra vſq; in libras decem ſoldos tres, & a libris. x. ſupra cuiuſcunq; quantitatis fuerit ſoldos quinq; tantum.

¶ De bannis excutiendis, & mendis.

ITem ꝙ de omnibus excuſationibus quas facient accipiant vel accipere poſſint octauam partem de eo ꝙ peruenerit in cõe de parte vero cãpariorum nihil habeant ſeu habere poſſint ſed ipſam partem totã teneantur excutere & excuſſam dare & tradare campariis. De mendis vero remiſſis nihil habere vel recipere poſſint. Et pro excutiendo dicta banna eundo vel [illegible] fecerint aliquas expenſas occaſione ipſarũ expenſarũ non [illegible] aliqua pars cõis ſeu cãpariorũ, ſed ab illis ad quorũ fuerint accipiant vel accipere poſſint, ſed per ciuitatem nihil accipiant niſi [illegible] denarios & a quolibet ad cuius [illegible] accipient pignas pro ſoluendis portatoribus pignorum & ſaltarijs, & ſi fuerint extra ciuitatem pro eorum expenſis habeant tantum ab illis a quibus exceſſerint ſoldos duos pro qualibet libra & non plus & abinde infra vel ſupra pro rata. Que omnia & ſingula infraſcripta [illegible] teneatur attendere & obſeruari facere cum effectu ſub pena librarum decem de ſuo ſalario & totidem notario contrafacienti & ad [illegible] cõmittenda & exigenda quotiens contra predicta ſeu aliquod predictorum fecerit vel venerit.

¶ De ſtrata porte Ianuenſis determinanda.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ Iudex Ferratie teneatur & debeat ab introitu ſui regiminis infra duos mẽſes facere inquiri & determinari ſtratã porte Ianuenſe qua itur verſus [illegible] vſq; ad ripas burmide. Et a ponte Anſelmi capelli vſq; ad [illegible] & a carraria eundo per ripã [illegible] vſq; ad [illegible], & a [illegible] porta Ianuenſe vſq; ad [illegible] porta [illegible] eundo per ripam foſſati, & a [illegible] porta Ianuenſe vſq; ad inferportam, [illegible] foſſatũ [illegible] ſtratam porte marengia vſq; ad inferportam [illegible] & a porta [illegible] eundo verſus carra[illegible] vſq; in burmidã, & a porta [illegible] vſq; ad vineã Paſce clari & a porta [illegible] vſq; ad [illegible] de baratis & a porta [illegible] vſq; in ſtratam [illegible], & a porta rouoria eundo per viam verſus [illegible] tantum quantũ durant vinee & ampliari ita ꝙ dicte ſtrate & vinee ſint amplę & late per pedes. xviij. de pertica, & tm̃ plus quantum [illegible] & reficiat & ampliet via per rationatores. Et a porta rouoria vſq; in flumen [illegible]. Et ſi quis vel ſi qua fecerit vel habuerit foſſatum [illegible] prope dictas ſtratas ſuper ſtratis vel vijs predictis [illegible] decem octo pedum vel plurium ſcḋm ꝙ ſupradictũ eſt teneatur & debeat ipſos oẽs & ſingulos qui tenerent & poſſiderent terras vel vineas vel alias poſſeſſiones immobiles iuxta dictas ſtratas vel vias implere dicta foſſata [illegible] poſſeſſionis quantum ibi habet vel tenet. Et poſtmodum impletis dictis foſſatis teneantur facere foſſatum tantũ quantum durant poſſeſſiones ſuper vel ſuper ipſis poſſeſſionibus quas tenent vel poſſident & ꝑcedere & [illegible] & tirare & tirari facere terram ipſius foſſati in medio dictarũ ſtratarum & viarum & ipſam terram explanare & explanari facere ita ꝙ vie & ſtrate cõis meliorent, & ad faciẽdum fieri ꝑdicta dictus iudex ferratie teneatur poſſit & debeat cõpellere omnes & ſingulos habẽtes terras & poſſeſſiones immobiles [illegible] pena & banno imponendis vſq; in libris. xxv. in quibus condemnari poſſint facientes cõtra predicta & nõ obſeruantes ꝑdicta & ſoluto bãno. Nihilominus cõpellatur ad faciendum & obſeruandum ꝑdicta. Et ſi aliqua perſona collegiũ cõtra ꝑdicta ſe deffendere poſſet res,

& bona campeſtres ipſorum non ſint in protectione vel deffenſione Iudicis Ferratie nec inde ſolui poſsit aliquod bannũ vel pena donec predicta oia teneatur & debeat penitus facere adimpleri, & ad faciendum aptari & ampliari dictas vias ſiue ſtratas dictus Iudex faciat elligi ſicut ei videbitur duos bonos maſſarios pro qualibet ſtrata ſiue via, de illis qui non habent facere prope dictas vias ſiue ſtratas. Cum quibus maſſarijs dictus iudex eſſe debeat ad faciendum diſcerni & determinari dictas vias, & qui maſſarij iurent facere dictum oficium bene & legaliter ad maiorem vtilitatem dictarum ſtratarum & viarum cõis. Que omnia & ſingula teneatur fieri feciſſe dictus Iudex ſub pena librarum. xxv. de ſuo ſalario ſoluenda & diminuenda, & de quibus poſsit ab omnibus ſindicari.

¶ Quod Iudex Ferratie ſuo ſalario ſit contentus.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ Iudex Ferratie ſtare debeat contentus ſalario ſibi cõſtituto p cõe Alex. tempore ſue ellectionis, & ꝙ vltra dictum ſalarium nõ poſsit aliqd peterẽ recipere vel habere a cõi vel ab aliqua alia perſona ſingulari vel diſtrictus vel aliunde occaſioni dicti officij ſui ſub aliquo modo vel ingenio, & ꝙ Iudex predictus Ferratie res aliqs de familia ſua nõ poſsit nec debeat comedere vel bibere cum aliquo de Alex. vel diſtrictu Alex. nec dare de ſuo aliquid ad bibendum vel comedendum in Alex. nec permittat accipere, & ſi cõtrafecerit ſoluat pro pena & banno librarum. xxv. terdon. de quibus poſsit a quolibet ſindicari.

¶ De via pauallionorum amplianda.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ Iudex Ferratie teneatur & debeat infra duos mẽſes ab introitu ſui regiminis facere ampliari & aptari viã que vadit ad turrim pauallionorũ que eſt extra ciuitatem. Scilicet a ſtrata porte Marenghi vſq; ad angulum ſtrate porte ſancti Andree & facere fieri eam amplam per vnã perticã ſine aliquibus foſſatis, & ſi quis cõſors dicta vie fecerit vel habuerit foſſatum iuxta dictam viam & ſuper dicta via vel infra terminum vnius ptice teneaƭ & debeat implere dictum foſſatũ ſuis expenſis de terra ſua & facere ſup terrã ſuam ſiue q̃ tenet & poſsidet illud foſſatum & proijcere ſiue proijci facere terram dicti foſſati in medio dicte vie, & eam facere explanari ita ꝙ dicta via melioret, & ad faciendum predicta dict⁹ Iudex Ferratie teneaƭ poſsit & debeat cõpellere omnes & ſingulos habentes terras & poſſeſsiones immobiles ſub pena & banno imponendis vſq; in lib. xxv. in quibus condemnare poſsit facientes contra predicta & nõ obſeruantes ṗdicta, & ſoluto bãno nihilominus cõpellantur ad faciendũ & obſeruandum predicta, & ſi aliqua perſona collegium vel vniuerſitas contra predicta ſe deffenderet vel deffendere poſſet res & bona campeſtres ipſorum non ſint in protectione vel detentione iudicis ferratie, Nec inde ſolui poſsit aliquod bannum donec predicta adimpleuerit & ad faciendum aptari & ampliari dictam viam dictus iudex ferratie faciat elligi ſicut ei videbitur duos bonos maſſarios, de illis qui nõ habent facere prope dictam viam. Cum quibus maſſarijs dictus iudex eſſe debeat ad faciẽdum diſcerni & determinari dictam viam, & qui maſſarij poſtea ſuperſint ad faciendum dictum opus, & iurent dicti maſſarij facere fierij dictum opus bona fide, & legater ad maiorem vtilitatẽ cõis & dicte vie. Que oia Iudex ṗdictus teneaƭ facere adimpleri ſub pena librarũ. x. de ſuo ſalario diminuenda. De quibus poſsit a quolibet ſindicari.

¶ De ſtratis euntibus ad portam Marenghi aptandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ dictus Iudex Ferratie infra duos menſes ab introitu ſui regiminis faciat aptari ſtratas que ſunt intus ciuitatem eũtes ad portam Marenghi ſiue ſancti Spiritus a dicta porta vſq; ad betale & ſtratam vie noue a burmida vſq; ad eccleſiam ſancti Petri, & faciat refici pontem qui eſt in ipſa ſtrata penes dictam eccleſiã. Ita ꝙ faciat implere foueas qui ſunt in dictis ſtratis in via noua prope dictam portã de terra & glarea. Que terra & glarea in tanta quantitate ibi ponatur & ducat quod

Plauſtra, beſtie & homines libere ire poſsint, & ducatur ibi ipſa terra & glarea p homines quarterij marenghi habentes boues laboratores & per homines de Roboreto, habentes boues exeuntes deuerſus portam marenghi & p fratres humiliatos habentes poderium citra ciuitatem ad ſanctũ Michaelẽ, & ad faciendum predicta poſsit dictus Iudex imponere penas & banna ad ſuam voluntatem, & ſuper hoc dictus iudex teneatur & debeat elligere vel elligi facere duos bonos & ydoneos maſſarios de ſtrata ſancti Martini & de ſtrata & de contrata ſancti Dalmatij. & hoc preciſe & ſine tenore. Qui maſſarij habeant bayliam elligendi illos de quarterio roboreti habentes boues q exeunt & exire conſueti ſunt per dictam portam Marenghi. Que omnia teneatur facere & adimpleri facere ſub pena dicto iudici librarum decem de ſuo ſalario diminuenda, de quibus poſsit a quolibet ſindicari.

¶ De via que eſt a picio Padue clari amplianda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ dictus iudex Ferratie teneaƭ & debeat facere ampliari & alargari viã que eſt a pitio vinee quondã Padue clari vſq; ad vineam Iacobi anorolij ad arbitrium Manfredi fornarij. Iacobi vent. ſub pena librarum. x. de ſuo ſalario ſoluenda & diminuenda a quibus cõe Alex. ſit penitus abſolutum.

¶ De cuniculo porte valenzane de Bergolio.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi contingeret ꝙ cuniculus Bergolij de porta valenzana ſtaret clauſus occaſione tanagri vel aliqua alia cauſa, ꝙ nulla perſona de Bergolio vel pozolaſcha vel habitant ibidem. non audeat nec preſumat proijcere, vel extrahere aquam de cuniculis ſuis vel domibus proijciẽdo ipſam aquam in vijs publicis toto tempore quo dictus cuniculus ſtaret clauſus ſub pena & banno ſoldorum. xx. terdon, pro quolibet contrafaciente in qualibet vice, & ꝙ Iudex ferratie teneatur vinculo Sacramenti inquirere contrafacientes.

¶ Qđ iudex ferratie teneatur requirere dñm Archidiaconum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ dictus Iudex Ferratie teneaƭ & debeat infra vndecim dies ab introitu ſui regiminis requirere dñm Archidiaconũ p ſe & toto clero ſuo, & prelatos humiliatorum & ſecũdi ordinis, & pceptores manſionũ & ſcire ab eis ſi ipſi volũt ꝙ res & bona pſonarũ & eccleſiarũ ſuarũ cuſtodiant per iudicẽ ferratie ad modũ & formã quo & qua cuſtodiunt alie res hominũ Alex. & diſtrictus, & ſi volunt ſoluere bãnum & mendas dãnorũ datorũ per ipſos & eorũ beſtias, vel eorũ familias, & ſi dixerint ſic tunc res ipſorũ cuſtodiant & bãniant ſicut alie res & bona hominũ Alex. & diſtrictus. ſi vero dixerint ſeſe nolle ſoluere & teneri ad ſoluẽdũ bãnũ penas & emendas quanti voluerẽt ipſi vel eorũ beſtie ſi darẽt vel facerẽt damnũ in bonis hominũ Alex. vel diſtrictus, & non vltra.

¶ Ad faciendum fieri ſolutionem camparijs de ſuis camparijs.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ iudex Ferratie teneaƭ & debeat cõſtringere oẽs & ſingulos habẽtes poſſeſsiones in cãparijs aliquorum cãpariorum & cõpellere ad ſoluendũ dictis cãparijs id ꝙ habere debẽt p ſuis cãparijs ſcḋm ꝙ habere debẽt in ſtatuto ferratie ſummarie. & oibus exceptionibus remotis & omiſsis, & hoc ſine tenore.

¶ De Querimonijs factis Rubrica.

ITem ſtatutũ & ordinatũ ꝙ ſi aliqs fecerit querimoniã vel denuntiationẽ de aliquo damno ei dato vel facto ab aliquo vel aliquibus vel a beſtijs alicuius vel aliquorũ in rebus ſiue bonis vel de bonis ſuis vel reb⁹ q̃ quaſue teneat vel poſsideat vel laborat [illegible] dãtur ei de oibus ſupradictis ipſo iurante in preſentia iudicis ferratie dictum dãnum, vel guaſtum ſibi factum fuiſſe in re ſua vel quam teneat & poſsideat vel laborat ab accuſato vel accuſatis vel a beſtijs eorū vel ipſorū vel ipſius vſq; in ſoldis .lx. licet accuſatio vel querimonia maiorē quātitatē ſoldorum .lx. excedat. Et ſi iurauerit vel ꝓbauerit ꝑ vnū teſtem vſq; in ſoldis centū, & ſi ꝓbauerit legitime per duos teſtes credat᷑ ei in tm̄ quātecūq; quātitatis fuerit damnū. Et ꝙ filij nepotes abiatici & manupaſti cuiuſlibet poſsint accuſare & denūtiare oēs dantes damnū vel guaſtū vel beſtias quorūlibet facientes damnū in rebus patris aui fratris. Petrui auunculi & dn̄i & eis credat᷑ & cuilibet eorū ipſis iurantibus in p̄ſn̄tia iudicis dictū damnū fore datū vſq; in ſoldis .xx. & ſi ꝓbauerit per vnū teſtem in ſoldis .lx. & ſi probauerit legitime ꝑ duos teſtes, credat᷑ eis & cuilibet in toto banno quantocunq; quātitatis fuerit ipm̄ damnū, & puniatur accuſati & denuntiati in oībus ſupradictis caſibus & quātitatis & cōdemnati, ac ſi denuntiatio, vel accuſatio facta fuiſſent a campario. Si vero denuntiatum fuerit per aliquē iudici ferratie damnū vel guaſtum ſibi factū vel datum ab aliquo vel aliquibus vel a beſtijs alicuius, tunc iudex ferratie teneat᷑ & debeat ex officio ſuo inquirere veritatē de damno vel guaſto, & ſi inuenerit teneat᷑ & debeat punire damnū dātes vel dn̄m beſtiarum ſm̄ ſtatuta ferratie, & ꝙ in oībus ſupradictis caſibus iudex ferratie teneat᷑ & debeat ꝓcedere in dilationibus dandis ſiue deffenſionibus ſiue aquitamentis vel ſolutionibus faciendis quemadmodum tenet᷑ & debet in accuſationibus factis a camparijs cōis. & in oībus & ſingulis p̄dictis caſibus tm̄ ſoluant ꝓ menda quantū fuerit bannū, eo ſaluo, ꝙ ſi cauſa ſiue querimonia fuerit talis que maiorem dilationē expoſcat tunc iudex ferratie poſsit prorogare terminū & debeat ad ꝓbandū arbitrio ſuo inſpecta qualitate & forma negocij, & eo ſaluo ꝙ ſi accuſatio vel querimonia aſcendat vltra quantitatem librarum .x. terdon̄. poſsit accuſatus & denunciatus dare bonā ſecuritatē. Et hec oīa & ſingula attendantur & obſeruentur p̄ciſe & ſine tenore. Dūmodo accuſationes ſeu q̄rimonie fiant infra duos menſes a die damni dati, & aliter non valeant.

¶ Quod in denuntiationibus ⁊ accuſationibus datis contineatur annus, dies, ⁊ menſis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ vbicunq; loquit᷑, & ꝙ in dictis querimonijs denuntiationibus ſeu accuſationibus faciendis contineri debeat annus dies, & menſis [illegible] aliqua ſolemnitatū obmiſſa fuerit. intelligatur obmiſſa errore [illegible] notarij qui illā querimoniā denuntiationē ſiue accuſationē ſcripſit in actis [illegible] ferratie. Ita ꝙ ad ſolutionem pene pecuniarie q̄ ſoluere [illegible] vel accuſatus teneat᷑. Et iudex ferratie teneat᷑ & debeat admonere notarios [illegible] ſuos de p̄dictis per publicā ſcripturā & infra admonitionē nō [illegible] neatur ſub pena librarum .x. dicto iudici de ſuo ſalario ſoluenda. Et hoc [illegible] & admonitio predicta fiat infra tertiam diem introitus officij ſui [illegible].

¶ Qd̄ Iudex Ferratie teneatur de oībus iſtis capitulis ſicut Pōtas.

Item ſtatutū eſt, ꝙ vbicūq; loquit᷑ in capitulis ferratie de ꝑtāte ꝙ aliqs faciat vel faciat fieri ſeu attēdi ꝙ eodē mō & forma iudex ferratie teneat᷑ & debeat obſuare, & obſeruari facere oīa & ſingula que in capitulis de fraſcheta & cerreta cōtinentur.

INfraſcripta capitula de Incendijs, ⁊ damnis datis ⁊ mendis equorū, ⁊ armorum ⁊ de alijs damnis ⁊ guaſtis, ⁊ de hijs que pertinent ad officiū Ferratie. ⁊ Pāmo.

¶ De Incendijs ⁊ damnis datis furtiue ⁊ iniurioſe.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi alicui ciui Alex. factum fuerit incendium directe furtiue & iniurioſe vel damnū datum fuerit alicui furtiue & iniurioſe de die vel nocte incidendo albores & vincas vel hortos aliquo modo, vel meſſe, vel linum vel legumina vel aliquod genus blaue, vel occidendo vel vulnerādo beſtias tam in agros q̄ in domibus vel alibi in diſtrictu Alex. vel alio modo damnū datum fuerit alicui ciui Alex. & in equis & Armis & pānis. Quod damna illa oīa & ſingula data & facta in quolibet predictorum emandari debeāt emendentur a cōi, & de auere cōis Alex. vſq; in tres domos ꝓximiores ad quas primo ignis peruenerit. Dūmodo p̄cedat & ꝓbetur per famā vel alio modo incendia illa & damna data & facta in quolibet p̄dictorū fuiſſe furtiue & iniurioſe. Niſi incendium & damnū fuerit in rebus que ſint & tenent contra bannū cōſilij & ordinamentū vel poteſtatis vel ſtatutorū. & ſpecialiter in blaua q̄ de foris ciuitatē, & niſi illa incendia & damna data & facta fuerint ab inimicis cōis Alex. & guerrieris tēpore guerre, & hoc locū habeat tam in dānis q̄ in incendijs & dandis & faciendis q̄ datis, & factis huic retro & in rebus de q̄bus fit mentio ſupra. & de quibus eſt facta denuntiatio alia denuntiatio amplius fieri nō poſsit, & ſemel [illegible] denuntiatio de eodē & nō plus, nec recipiat᷑, & ꝙ ſuper hoc poteſtas vel eius iudex cognoſcat & inquirat per officium eundo ad loca vbi eſt vel fuerit incendiū vel damnū factum infra tertiū diē a die denūtiatiōis ſibi facte vel quāticius poterit bona fide & faciendo iurare dn̄m domus damni dati & vxorē & oēs de familia ſua q̄ ſibi videbunt᷑ ibidē vel alibi ſm̄ ꝙ ipſi poteſtati vel iudici videbitur. & recipiendo teſtes bona fide & ſine ſuſpitione ad melius q̄ poterit de ipſis incendijs & damnis datis vel factis vt ſup̄ inquirendo per ipſos [illegible] & familiam, & per teſtes de noīe & de fama qualitate & quātitate incēdij & damni dati. De quo vel de quibus eſt fama dictum damnū dediſſe, vel incendiū poſuiſſe, & teneat᷑ poteſtas p ſe vel ſuū iudicē facere inquiſitionē & ſup his ſententiā dare cōſilio collegij iudicū infra duos menſes a die denuntiationis ſibi facte ſm̄ ꝙ inuenerit ꝓbatum per teſtes qui ꝓducantur ab illa perſona cui incendiū fuerit factum inſpectis dictis perſonis dictorum teſtiū receptorū per officiū & [illegible] ab illa perſona que teſtes produxit inſpecta fide & dignitate p̄dictorum teſtiū [illegible] facienda taxatione de ipſo damno per eos qui con[illegible] ſuper ipſo damno, & ꝙ nulla perſona poſsit cōpenſare ꝓ ſe vel [illegible] in aliquibus todris, bannis & cōdemnationibus talis dacitis vel collectis preteritis [illegible] & futuris, niſi ſm̄ formā capituli de bannis, & cōdemnationibus excutiendis & hec oīa locum habeant in ciuitate Alex. & extra in caſalibus ſolerio Quargnēto, [illegible] Vallis porta noua, frugarolio, fruxinaria, balarutio, vrbis, boſcho & in campis dicte ciuitatis & p̄dictorum locorū. Ita tn̄ ꝙ ſi aliquis denuntiauerit vel denuntiari fecerit poteſtati vel ſuo iudici damnū ſibi datū vel factū furtiue & iniurioſe de nocte de incendio & igne poſito in domo vel in rebus ſuis, vel alijs ſupraſcriptis, & ſuper hoc teſtes produxerit vel ſuper hoc paſſus fuerit recipi, & poſtea repertū fuerit per poteſtatē vel eius iudicē, & per bonos & legales & ydoneos teſtes ipſū poſitum fuiſſe in dictam domū vel res p̄dictas alio modo q̄ predicto cōbuſtas fuiſſe puniatur ipſe & quilibet teſtium in libris quinquaginta in denarijs numeratis ſine aliqua cōpenſatione. Que banna ſi ſoluere non poterit infra dies .xv. poſt cōdemnationē amittat pedem vel manum arbitrio poteſtatis & ſi quis denuntiauerit vel denuntiari fecerit vt ſup̄ & dixerit & iurauerit damnum ſuum & rerum combuſtarum vel perditarum duplum eſſe [illegible] valeant, & ſup hoc teſtes produxerit vel paſſus fuerit recipi & hoc fictum fuerit poteſtati [illegible] pro banno puniatur libras .x. in denarijs numeratis ſine aliqua compenſatione. Quod bannum ſi ſoluere non poterit infra dies .xv. poſtq̄ fuerit condemnatus amittat quilibet illorum pedem vel manū arbitrio poteſtatis, & hoc capitulum legatur in conſilio, & in qualibet contione, & iſta duo que incipient. Ita enim ei ſi quis ſemper legantur coram teſtibus qui recipient᷑ ſine tenore, & poteſtas ſiue iudex qui preerit predictis teneantur & debeant damna & incendia que fient & dabūtur tempore ſui regiminis. & ab eo die citra quo pars illorum de putheo intrauerunt & redierunt in Alex. vltima vice, & de illis de quibus eſt data ſententia ab eo tempore citra inquirere & inueſtigare quam ſubtilius poterit ne aliqua fraus fiat cōi circa mendam ipſorum faciendam. Et ne maior ſit menda q̄ fuerit damnum datum ſiue incendium. Et hoc per vicinos & conſortes & per omnes alias perſonas que melius nouerint & ſcire poterunt veritatem & in omnibus p̄dictis inquirendis & faciendis habeant liberam arbitrium tam circa inquiſitiones q̄ circa puniendas oēs perſonas que in predictis deliquiſſent, ſeu dolū cōmitterent

In predictis vel in aliquo de predictis, & teneatur poteſtas & debeat omnia predicta dãna emendare, & facere emendari a cõi & de cõi in denarijs numeratis infra tres menſes a die denuntiationis facte. Ita ꝙ introitu tertij menſis ſi nõ eſſet pecunia in cõi de q̃ poſſet fieri dicta emẽda debeat põtas in conſilio ponere, & in ipſo conſilio inuenire modum & formam recuperande ipſam pecuniam, ſi & ſicut placuerit ipſi conſilio ad ſatiſfaciendum & vel illis qui dicta dãna ſiue mendia receperint infra predictos tres menſes. Et predicta oĩa & ſingula teneatur poteſtas attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore. Non obſtante aliquo capitulo generali & ſpeciali. Et ſi quod capitulum huic eſſet contrarium ex nunc ſit caſſum, & iſtud in ſuo robore perſeueret. Et hec oĩa ſupra ſcripta & ſingula locum habeant in damnis & in incendijs que dabantur ſeu ſient [illegible] tenore. Et predicta omnia attendantur. Saluis omnibus & ſingulis que continentur in capitulo de bannis datis & condemnationibus exequtiendis.

¶ De incendijs, ⁊ damnis datis ancianis populi ⁊ eorũ notarijs emẽdandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquod damnũ ſiue incendiũ vel guaſtum aliquo modo furtiue vel iniurioſe datum vel factũ fuerit alicui qui ſit vel erit Ancianus populi Alex. vel eius notarius infra tres annos poſt exitum ancianatus ſui vel durante ipſo Ancianatu. Poteſtas Alex. & capitaneus populi teneatur modis omnibus preciſe & ſine tenore ipſum damnũ ſiue incendium facere extimari, & facere emendari in denarijs numeratis de auere cõis Alex. infra vnum menſem poſtq̃ denuntiatio dicti damni facta fuerit, & teneatur poteſtas predicta facere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere preciſe & ſine tenore. Nullo ſtatuto vel ordinamento facto vel faciendo generali vel ſpeciali ſuperiori vel inferiori de quo vel de quibus expreſſa oporteat fieri mentione a vel non ſeu reformatione conſilij populi vel cõis facto vel faciendo obſtante. Et ſi poteſtas predicta non obſeruauerit in totum perdat de ſuo ſalario libras centum que ipſo iure perueniant in cõe. Et ſi predicta per poteſtatem nõ fuerint obſeruata teneatur capitaneus & anciani modis omnibus predicta omnia facere obſeruari, & ſententia facere diffiniri ſicut videbitur ipſis capitaneo & ancianis ſiue collegij conſilio. Quod capitulum & omnia que continentur in eo locum habeant & locum vendicent in ancianis & notarijs qui ſunt & fuerunt a tempore domini Simonis de Nazario olim poteſtatis Alex. citra & in oĩbus alijs qui ꝓ tẽporibus fuerint & imperpetuũ, & hoc capitulum attendatur in perpetuũ. Nec de predictis ſtatutis remoueri poſſit ſine tenore.

INfraſcriptum ſtatutũ exemplatum per me [illegible] Thomaſium coronam iudicem ſeruatie de libro ſtatutorũ vbi ſit ſcripta ſtatuta ſocietatis ligne iuſtitie, ꝙ ſic incipit. Rubrica de damnis datis ſeu factis alicui de dicta ſocietate emendandis. Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquo tempore ꝙ Deus auertat alicui de dicta ſocietate fuerit datum vel factum incendium damnum vel guaſtum in rebus ſuis aliquo modo fortuito vel [illegible] dñs Poteſtas cõis capitaneus, & anciani populi teneantur & debeant modis omnibus preciſe & ſine tenore dictum damnũ incendium ſiue guaſtum facere extimari & extimatum infra tres dies poſtq̃ denunciatum fuerit, & de ipſo damno incendio vel guaſto extimatum fuerit facere fieri mendam dicto damnificato in denarijs numeratis de auere cõis Alex. infra menſem vnũ poſt denuntiationem factam de ipſo damno & poſt extimationem factum, & ꝙ dñs capitaneus & anciani populi ad petitionem illius cui [illegible] damnum datum ſeu factum teneatur denuntiare predictis capitaneus ancianis & poteſtati, [illegible] dictam mendã infra dictũ tẽpus. Quam mendã ſi fieri ꝑdicti nõ fecerint vt ſupͣ amittat Dominus Poteſtas pro quolibet & qualibet vice libras quinquaginta terdon. de ſuo ſalario, & Dominus Capitaneus libras vigintiquinq; de ſuo ſalario de quibus Anciani, & dicti Rectores teneantur predictos Dñm Poteſtatem, & Capitaneum ſindicare & ſindicari facere. Et predicta omnia & ſingula attendantur & obſeruentur ſtatuto aliquo generali vel ſpeciali inferiori vel ſuperiori reformatione cõmunis vel [illegible] vel prouiſione facta vel facienda in aliquo obſtante. Et ſi quod ſtatutum vel reffor matio,

vel prouiſio eſſet vel fieret, que predictis in aliquo obſtante derogaret ſit caſſum ipſo iure. Et poteſtas & capitaneus de ipſo non teneantur ſiue ipſum vel reformatio vel ꝓuiſio ſint generales vel generalis vel ſpeciales vel ſpecialis.

¶ De extimando damnum datum ⁊ factum hominibus ſocietatis iuſtitie.

ITem ſtatuimus & ordinamus cum contineaẽ in ſtatuto ꝙ loquitẽ de reſtitutione, & menda facienda illis hominibus q ſunt de ſocietate iuſtitie ꝙ dñs Poteſtas cõis, dñs Capitaneus, & Anciani Populi, & quattuor Rectores ſocietatis predicte infra tres dies poſtq̃ denunciatũ eſt eis damnũ datũ ſeu guaſtum ad incendium factum alicui de ſocietate predicta facere extimari & videri ipſum damnum &c. Statuimus & ordinamus ad maiorem firmitatem dicti ſtatuti, ꝙ dñs Poteſtas Alex. vel Iudex ſuus qui preerit ſuprafcripto incendio & guaſto teneatur & debeat ſemper & quandocunq; ire ſeu mittere voluerit ad videndum & extimandum aliquod damnum vel guaſtum vel incendium datum vel factum alicui de predicta ſocietate, & dñm Capitaneum populi & Ancianos, & quattuor ꝙ elligatur & elligere debeant duos ex ancianis & quattuor q tũc erũt & q erũt rectores ſocietatis ꝑdictos qui vadant & ire debeant cũ iudice & familia ipſius dñi poteſtatis ad extimandum & videndum damna & guaſta facta non [illegible] dicte ſocietatis. Item ꝙ cum Iudex ipſius dñi Poteſtatis, & ipſe cum eis dictum damnũ videant & ei nuntiare debeant per ſe cum illis perſonis que videbuntur Idonee. Et ſecundum ꝙ extimata fuerint per predictos fiat reſtitutio & menda dictis damnificatis ſecundum ꝙ in ſtatuto dicte ſocietatis continetur, & ſi alio modo extimarent & extimatio fieret non valeat nec poſſit nec debeat fieri menda ſeu reſtitutio, & ſub pena dño Poteſtati de ſuo ſalario lib. xxv. Et dns Poteſtas poſſit teneatur & debeat compellere illos duos ancianos, & illos duos ex quattuor electis ad eundum cum iudice ſuo, per dñm capitaneum ancianos, & quattuor ne cum dño Iudice ſuo, & cuilibet eorum qui nollet ſeu negligeret ire auferre penam pro quolibet precepto ſoldorum. xx. & vltra ſecundum quod ei videbitur.

¶ De equis ⁊ armis emendandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ equi & arma ſiue teneãtur pro diſtrictu ſiue nõ amiſſi & amiſſa in ſeruitio cõis Alex. in exercitibus vel caualcatis eundo vel veniendo vel intrãdo cum inimicis Alex. emendentur & emendari debeant a cõi, & de cõi Alex. ſi, ſecundum ꝙ inuenirentur extimati vel extimata non fuerint emendentur a cõi vel de cõi Alex. tantum quantum con[illegible]erit. Et ſi equus alicuius militis Alex. qui eum teneret pro cõi moreretur in [illegible] emendetur & pro medietate de eo quod fuerit extimatus, & ſi equs fuerit emptus pullus vel locatus vel commodatus vel lucratus emendetur tantum quantum probatum fuerit per teſtes eum valere, & ſecundum quod videbitur poteſtati vel iudicibus ſuis. Idem intelligatur de armaturis emptis donatis vel comodatis vel lucratis. Et ſi predicti equi mangagnati fuerint vel deteriorati fuerint in ſeruitio & ꝓ ſeruitio cõmunis Alex. plaga vel diſpallatura vel bracho vel membri ruptura vel inſigatura vel apertura vel crepatura vel infonditura vel ſtortura, vel alio modo a cõmuni emendetur & de cõi emendetur, & de cõmuni Alex. ſecundum quod probatum fuerit per teſtes de ipſo deterioramento, & ſecundum ꝙ videbitur poteſtati & iudicibus ſuis. Idem intelligatur de iumentis bobus, aſinis & mulis amiſſis & deterioratis in exercitibus & caualcatis cõmunis in ſeruitio cõis Alex. & ſuper his omnibus & ſingulis poteſtas cognoſcat per ſe vel per ſuum iudicem ex officio per teſtes qui ſint ſine ſuſpitione bona fide ad melius quam poterit. & teneatur ferre ſententiam ſuper his conſilio collegij iudicum. & non aliter infra menſes duos a die denuntiationis facte & facere dari mendam vel compenſationem vt ſupra dictum eſt in capitulo de incendijs, & de damnis datis tam ſuper ſententijs latis quam ſuper ferendis. Non obſtante aliquo capitulo facto vel quod fieret in contrarium, & hoc locum habeat exceptis equis, lumentis aſinis aſinabus & mullis quecre conſueuerunt in agros ſine aliqua cuſtodia. Et damnum dederint in rebus & blauis que fuerint in agris, Que beſtie non emendent nec emendari debeant a communi nec de communi ſi occiſſe vel vulnerate fuerint aliquo modo in ciuitate Alex. vel diſtrictu niſi ꝓbauerint & iurauerint dictas beſtias cuſtodes habere & non aliter emendentur.

¶ De non appellando a ſententijs incendiorum ⁊ damnorum.

Item ſtatutum eſt, quod a ſentẽtijs latis ſuper predictis mendis vt in predictis capitulis continetur non poſsit nec debeat aliquis appellare, Et ſi appellauerit a ſententia pro ipſo lata non valeat ipſo iure, Et nihilomininus eius appellatio non recipiat.

¶ De equis ⁊ Armis emendandis, ⁊ de modo extimandi mangagnas.

Item ſtatutum eſt, ꝙ equi qui tenentur ꝓ cõi Ale. amiſsi ſeu mangagnati in ſeruitio & ꝓ ſeruitio cõis Alex. in exercitibus vel caualcatis ſeu ambaxatis vel quibuſcunq; andatis pro cõi Ale. vel occaſione eorũ quocunq; modo emendent emendari debeat a cõi & de auere cõis Alex. in denarijs numeratis ſecundum ꝙ inuenirent extimatum in libris cõis Alex. & ſi extimati non fuerint emendent & emendari debeant a cõi. & de auere cõis Alex. tantũ quantũ probatum fuerit legitime ipſos equos valuiſſe tẽpore amiſsionis ſiue mortis & ſi equus alicuius militis Alex. quieum tenet ꝓ cõi moriret vel mangagnaret domi, ſtando, eundo vel redeũdo ꝑ Alex. vel diſtrictũ aliterq in ſeruitio cõis emendet pro medietate damni vel deterioramenti, & ſi equus qui teneret pro cõi emptus fuerit pullus vel donatus vel cõmodatus. vel lucratus emendet tantũ qntum extimatus fuerit in libro. Et ſi non extimatus eſt emendet tantum quantum legitime probatum fuerit valuiſſe tempore amiſsionis & ſi ꝑdicti equi mangagnati fuerint vel deteriorati in ſeruitio & ꝓ ſeruitio cõis Alex. plaga diſpallatura vel membri ruptura vel infligatura vel apertura vel crepatura vel infonditura, vel ſtortura, vel dolore vel propter viuas vel de incaueſtratura vel alio quocunq; modo emendet in denarijs numeratis vt ſupra in cõi & de auere cõis Alex. poſtq legitime probatũ fuerit ipſos equos mangagnatos eſſe vel deterioratos eſſe. & tunc emendent ſecundũ quod extimati fuerint minus valere pro ipſo deterioramento ſiue mangagna ꝑ quatuor legales homines de Alex. in pñtia vnius ex militib' poteſtatis. Qui quatuor elligant ꝑ dñum Poteſtatem ſine fraude hoc modo videlicet quod nomina omnia & ſingula militum Alex. ſcribantur in breuibus que ponantur in vno ſacho. Et poſtea dñus poteſtas fortuito ponat manum in ſacho, quatuor vicibus, & qualibet vice trahat vnum breue & tunc illi quorum nomina ſcripta erunt in breuibus iurent ad ſancta dei euangelia dictũ extimum facere bona fide. & ſine fraude remoto omni odio & amore precio & precibus & ſint & eſſe debeant ex illis omnibus qui tenent equos pro cõmuni & occaſione dicti extimi vel pro ipſo extimo nihil a militibus vel a communi poſsit petere vel habere, & ſuper quolibet equo mongagnato vel deteriorato ſiue ſuper extimatione ipſius deterioramenti ſemper elligantur quatuor homines ſecundum quod ſupra dictum eſt Ita quod facto extimo eorum officiũ ſit finitum. & incontinenti cum electi fuerint dñus poteſtas ita faciat quod equum videant mangagnatum cum vno ex militibus ſuis. Et viſo equo incontinenti intrent palacium cõmunis vna cum milite poteſtatis. Nec inde ſe moueant quouſq; fecerint extimum nec aliquis debeat loqui eis quouſq; dictum extimum fecerint, Quos quatuor dñus poteſtas elligere teneatur infra tertiũ diem poſtq denunciatum fuerit per illum cuius equus fuerit mangagnatus Et teneatur poteſtas. & ſua familia recipere proinde denũciacionem ſemper & quandocunq; eis fieri voluerit & probationes infra terciam diem a die denunciationis, & ipſis denunciationib' & ꝓbationibus receptis infra dies decem proferre ſententiam conſilio collegij iudicũ. Et non aliter. Qua ſententia lata teneatur & debeat dictus poteſtas infra vnum menſem

a die dicte ſententie late fieri facere de auere cõis Alex. habere dictam mendam, & liceat illi qui dictam mendam habuerit vt ſupra totum illud ꝙ habere debuerit pro ipſa menda cõpenſare pro ſe & quibuſcunq; voluerit in quibuslibet bannis & condemnationibus, exceptis bannis & condemnationibus ferratie & la [illegible] & mutuis dacitis, & collectis, & predictis & quibuſcunq; alijs impoſitionibus vel exactionibus cõis Ale. etiã ſi predicta ſolui debeant in denarijs numeratis, & habeatur predicta compenſatio ſemper & in quolibet caſu pro ſolutione facta in denarijs numeratis. Quam compenſationem predicto modo & forma & in omnibus caſibus vt ſupra predictus poteſtas & tota eius familia teneatur recipere & facere recipi ſemper & quandocunq; inde fuerint requiſiti. Et predicta compenſatio ſemper & in quolibet caſu, ex quo oppoſita fuerit ipſo iure pro facta habeatur, & poſtq oppoſita fuerit nullam penam vel bannum incurrere poſsint illi pro quibus iſta compenſatio fuerit oppoſita nec ipſi opponentes eam. Nec teneantur, nec modo aliquo compelli poſsint illi qui equos amiſerint vt ſupra vel qui bus fuerint mortui ire in aliquos exercitus vel caualcatas ſeu andatas cõis Alexã. Nec aliquos equos emere ſeu habere vel tenere donec dictam mendam habuerint integre, nec eis proinde aliqua pena vel banna poſsint imponi. Et iterum nihilominus habeant ayam totius anni. Saluo ꝙ ſi aliquis teneret equum copertum pro cõi, & roncinus moriretur vel mangagnaretur. Teneatur nihilominus equitare cum deſtrario, & ſi equus moriretur teneatur nihilominus equitare cum roncino vel pedeſter quando totum commune equitaret. Poſtquam mendam autem habuerit vt ſupra, ab illa die in antea vſq; ad menſem teneatur habere equum ydoneum pro comuni, & alia facere que faciũt alij tenentes equos pro communi. Nec poſsit poteſtas ſeu comune Alexan. compellere ipſos milites nec aliquos ex eis ire in exercitum vel caualcatam extra [illegible] Alex vbi pernoctare deberent niſi prius ipſi qui mitterentur in caualcatam vel exercitum ſatisfactum fuerit in denarijs numeratis Saluo ꝙ cum cõi Alex. teneantur ire & equitare vbiq; & teneatur poteſtas habere domum vnam expenſis cõis in qua ponantur equi qui mangagnarentur vel deteriorarentur in ſeruitio cõis vel ſecundum formam predicti capituli habere mareſchalcum vnum expenſis cõis Alex. Qui omnes equos qui mangagnarentur vel deteriorarentur vt ſupra curare debeat ſine eo q a m [illegible] ſalarium aliquod petere poſsit vel habere Si vero equus alicuius quem non teneat ꝓ cõi amiſſus vel mortuus ſeu mangagnatus in ſeruitio vel pro ſeruitio cõis Alex in exercitibus vel caualcatis ſeu andatis dicti cõis emendetur a cõi & de habere cõis Alexan. ſi fuerit amiſſus vel mortuus tantum quantum inuentus fuerit extimatus in libris cõis Alex. ſi vero non fuerit extimatus emendetur tantum quantum legitime fuerit probatum ipſum equum valere propter mangagnam factam in ſeruitio Alex. Arma vero amiſſa in ſeruitio & pro ſeruitio cõis Alex. in exercitibus vel caualcatis vel andatis ſi extimata fuerint emendentur tantum quantum fuerint extimata. Si autem extimata non fuerint emendentur a cõi & de auere cõis Alex. tantum quantum fuerit legitime probatum ipſa arma valuiſſe tempore amiſsionis. De quibus omnibus predictis, & quolibet predictorum teneatur poteſtas & eius familia precise & ſine tenore. Et ſi predicta & quolibet predictorum non obſeruauerit cum effectu amittat de ſuo ſalario qualibet vice libras centum in denarijs numeratis de quibus cõe ſit ipſo iure abſolutum. Medietas cuius banni perueniat in illum vel illos cui vel quibus non fuerint predicta in ope obſeruata. Et teneantur cuilibet qui concionaretur contra predicta vel aliquod predictorum libras quinquaginta in denarijs numeratis pro qualibet vice ſine tenore, & teneatur dictus Poteſtas hoc capitulum exemplari facere & poni in libris cõis Ale. Ita quod pro ſtatuto ſemper habeatur in omnibus & ſingulis ſupraſcriptis, & ſit ſemper vltimũ prioribus & poſterioribus & derogans, & facere teneatur emendatores ſtatutorum cõis quod de preſenti capitulo nihil deminuent vel mutabunt. Sed ipſum capitulum pro emendato dimittent in libro ſtatutorum cõis Alex. & ſi emendatores predicta vel aliquod predictorum, Poteſtas teneatur vnicuiq; ipſorum auferre libras centum in denarijs numeratis, & quicquid eſſet additum vel mutatum non

Que omnia & ſingula locum habeant & obſeruentur. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis vel ordinamentis generalibus vel ſpecialibus anterioribus vel poſterioribus factis vel faciendis in contrarium. Et ſi quod capitulum vel ordinamentum eſt vel fieret quod huic contradiceret ipſo iura ſit caſſum & nullius valoris. Et ex illo vel ex illis poteſtas nec eius familia teneatur, & illud in omnibus & ſingulis tāquam vltimum, & derogans in ſuo robore perſeueret & valeat tali modo quod ſi aliqua dubietas vel queſtio videretur eſſe vel fieret vel ab aliquo moueretur in predictis vel in aliquo occaſiōe predictorum vel alicuius de predictis, tunc illa intelligantur & determinentur in fauorem & vtilitatem qui peteret mendam a communi ſine tenore. Et predicta omnia intelligantur & ſint ſaluis omnibus & ſingulis que continentur in cacapitulo loquente de bannis & condēnationibus excutiendis in denarijs numeratis.

¶ De illis qui habuerint mendam a communi pro equo ſuo.

Item ſtatutum eſt, quod ſi aliquis habuerit mendam a communi pro eo, quod equs ſuus eſſet deterioratus vel mangagnatus in ſeruitio communis tantum de eo quod dictus equs fuerit extimatus antequam eſſet mangagnatus vel deterioratus quantum habuit mendam a communi pro deterioramento vel mangagnatione dicti equi, niſi equs extimatus fuerit mangagnam de qua mendam habuit. & hoc ſine tenore, & ſi quod ſtatutum reperiretur huic contrarium ſit caſſum & nullus valoris. Et iſtud in ſuo robore perſeueret.

¶ De reſtitutione incendiorum ⁊ damnorum.

Item ſtatutum eſt, quod poteſtas teneatur attendere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere ſtatutum factum ſuper mendis & reſtitutione incendiorum & damnorum quod ſic incipit. Item ſtatutū eſt quod ſi alicui ciui Alex. factum fuerit incendium &c. Et omnia & ſingula que in ipſo capitulo ſeu ordinamento continentur. Non obſtante aliquo capitulo ſeu ordinamēto facto vel faciendo generali vel ſpeciali ſuperiori vel inferiori. Et ſi quod capitulum ſtatutum ſeu ordinamentum factum ſeu de cetero fieret huic in aliquo derogaret ex nunc ſit caſſum & irritum, & nullius valoris, & illud capitulum, & illud de incendijs in ſuo robore perſeuerent. Et illud capitulum, & illud de incendijs pro vltimo habeatur & deroget omnibus capitulis precedentibus & ſequentibus ſi in aliquo huic contradiceretur. Et ſi poteſtas predicta capitula, & omnia & ſingula que in eis continentur non attendit & obſeruabit, & non attendi, & obſeruari faciet cum effectu amittat ipſo iure & ſine aliqua ſententia de ſuo ſalario libras centum pro qualibet vice, de quibus nulla remiſſio poſſit & fieri per conſilium vel arenghum, nec aliquo alio modo.

¶ De aſſignationibus equorum ⁊ armorum ſoluendis.

Item ſtatuerunt ſindici militum ciuitatis Alex. ex licentia conſilij generalis ciuitatis Alex. facti die martis die decimotertio menſis Februarij ꝙ dn̄s Poteſtas & eius iudices & milites & conſules iuſtitie teneantur preciſe & ſine tenore omnes illos qui vel que liuerati, & aſſignati fuerint vel in ſolutum dati pro aya preſentis guerre hominibus Alex. pro axijs equorum ex annorum preſentis guerre, & omnes illos qui tenent ſeu tenuerunt de bonis illorum qui fuerunt. Et ipſos aſſignatos & conſules & ambaxatores, & omnes & ſingulas perſonas omnium locorum, & vniuerſitatum, & detinentes bona ipſorum compellere capere & detinere quouſqꝫ ſoluerint ad voluntatem illius vel illorum, cui vel quibus fuerint aſſignati ſiue liuerati vel in ſolutum dati, nullo pacto nulla immunitate allegatione, exceptione, ſeu deffenſione recipienda. Nec poſſint aliqui maſculi ſeu femine ſe ſiue ſuum deffendere quo minus ſoluant aſſignationes predictas. Et quod illi qui vel que aſſignati fuerint. Et poſſeſſores ſeu detentatores bonorum ipſorū non poſſint petere libellum vel petitionē in ſcriptis nec exē- [illegible] poteſtas & eius iudices & milites & cōſules iuſtitie teneant & debeant predictos aſſignatos & conſules ſindicos & poteſtatis & ambaxatores omnium locorū & vniuerſitatum detinere perſonaliter ad voluntatē illorum vel quorum aſſignati fuerint & dare in ſolutum oibus illis & ſingulis quibus predicte aſſignationes fuerint facte de bonis ipſorum aſſignatorum ſiue aſſignatarū ſiue in bonis [illegible] regiſtri dati vel ab eo tēpore citra dare inſolutū illis quibus aſſignati fuerint ſcilicet cuius erāt dicta bona tēpore regiſtri vel ab eo tempore citra. Et hec oīa & ſingula ſupraſcripta teneant & debeant predicti poteſtas milites & iudices & cōſules iuſtitie viſo aſſignationis nulla allegatione vel deffenſione ſeu exceptione Non obſtante aliquo capitulo ſeu ordinamēto facto vel faciendo Et ſi ꝙ eſſet vel fieret ex nunc ſit caſſum & irritū & nullius valoris. Et illud in ſuo robore perſeueret. Ita ꝙ pn̄s poteſtas & futurus & eius iudices & milites teneant & debeant attendere & obſeruare & attendi facere oīa & ſingula ſupraſcripta [illegible] locū habeant & obſeruent nō ſolū in [illegible] xxv. [illegible] & ſuper predictis vel aliquo [illegible] queſtio [illegible] interpretetur in fauorem ſiue [illegible] vel in ſolutum dati vel ſup. Idem intelligatur in oibus & per oīa in omnibus aſſignationibus, ſiue datis [illegible] Alex. [illegible] modo & qua [illegible] tempore preſentis guerre. Quod autē ſupra dictū eſt de poſſeſſoribus & de- [illegible] bonorū aſſignatorū [illegible] & detentatores bonorū [illegible] & cōueniri poſſint [illegible] vel heres [illegible] vel illarū rerū quas poſſiderit [illegible] ſolueret [illegible] vel tenerent alia verba hic poſita infra inducto capitulo cancellent & pro cancellatis habeantur.

¶ De illis qui debent habere ayam ⁊ mendam equorum ⁊ armorum ſoluendis.

Item ſtatutum eſt [illegible] debentibus habere ayam & mendam equorū & armorū [illegible] homines [illegible] Alex. [illegible] teneātur & debeant ſoluere ſiue collectam ſibi contingentē &c. Et oīa alia capitula, & ordinamenta conſilij [illegible] militibus & [illegible] recipere ayam & mendam [illegible] habeant & obſeruentur & obſer- [illegible] & intel- [illegible] ordinamenta [illegible] interpretare in fauorem [illegible] Alex. [illegible] bus. Et ſi ꝙ capitulū vel ordinamentum huic eſſet contrarium illud ſit caſſum & irritū & nullius valoris, & illud ſemper in ſuo robore perſeueret.

¶ De nō dando ayam alicui qui nō ſtet in ciuitate villa ſeu caſalibus.

Item ſtatutū eſt ꝙ nullus poſſit habere ayam pro cōi Alex. equorum & armaturarū niſi moretur in ciuitate Alex. vel in caſalibus, Vallis, [illegible], porta noua [illegible] boſcho [illegible] Et tunc habeant illi qui ſunt ſupraſcriptorum locorum tam equorum ꝗ armorum ſi eis impoſiti vel impoſita fuerint equi vel arma voluntate conſilij ciuitatis Alex.

¶ De aſſignationibus factis in commune ripalte ⁊ aliarum villarum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ cõmune & Poteſtas Alex. teneatur habere & tenere ratas, & firmas omes aſſignationes, & inſolutum dationes factas & faciendas contra commune & homines Ripalte. Vrſarie, caſtrinoui, & aliarum villarum que non obediunt cõi Alex. & dare fortiam, & formam modis omnibus illis quibus ſunt aſſignati ad executiendum ipſas aſſignationes & homines omnes ipſorum locorum capere & detinere vbiq; ad voluntatem ipſorũ quibus ſunt facte ipſe aſſignationes, & illi quibus ſunt vel erunt aſſignati poſſint impune ipſa cõia & hominis offendere & capere in perſonis & rebus ad eorum voluntatem. Donec eis fuerit ſatisfactum de ipſis aſſignatiõibus, & de damnis & expenſis, & hec omnia ſint ſine tenore, nullo capitulo oõſtante.

Qđ Iudex Ferratie teneatur ire bis extra in ebdomada.

ITem ſtatutum eſt, quod Iudex Ferratie teneatut & debeat ire ter ad minus in ebdomada extra ciuitatem Alex. Bergoliũ per agros vel vineas longe a ciuitate vel Bergolio cauſa inquirendi guaſtatores agrorũ & rerũ campeſtriũ. & dante damnum in agris vineis. Pratis nemoribus inſulis vel alijs rebus campeſtribus, & tẽpore pacis teneatur & debeat ire per caſalia & villas que appellantur & ſunt de corpore ciuitatis, & omnes damnum dantes vel facientes ſcribere vel ſcribi facere & punire & condemnare ſecundum formam ſtatutorum Ferratie. & poteſtas teneatur vinculo Sacramenti ſub pena librarum vigintiquinq; ſui ſalarij conſignare & concedere dicto iudici ferratie duos ex equis ſuis. Ita quod ſemper & quandocunq; dictus iudex voluerit & debuerit habeat dictos equos paratos ad eundum cauſa faciendi & inquirendi predicta ſeu officium ferratie & ea que ad ipſum officium ferratie pertinent. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ Capitula facta ſuper damnis ⁊ guaſtis agrorum.

CApitula facta ſuper damnis & guaſtis agrorum & vinearum. & aliarum rerũ hominum Alex. & diſtrictus emendata & correcta Milleſimo Ducenteſimo o[illegible]ageſimo nono tẽpore Poteſtarie Domini Anſelmi berruti honorabilis Poteſtatis Alex. per Dñm Manuellem de ſancta Culia eius Iudicem ſuper officio Ferratie cum quattuor ſapientibus quos ad hoc elligit de voluntate & conſilio predicti Poteſtatis & Ancianorum populi Alex. Nomina quorum Sapientum ſunt hec. Dñs Iacobus Mathaus Dñs Gulliermus mantellus Bertramus de marchello & Obertus de pioue[illegible]a.

¶ Capitula facta ſuper damnis ⁊ guaſtis datis ⁊ factis in rebus hominum Alex. ⁊ iuriſdictionis, ⁊ de xarboratis ⁊ alleuatis.

IN Primis ſtatuunt & ordinãt ꝙ quilibet pſona que fregerit vel inciderit vel rũperit vel derancauerit vel furatus fuerit alienũ xarboratũ, vel alenarum vel plantã natum vel natã ſeu plantatũ vel plantatã vel arborẽ fructiferã vbicunq; ſint in iuriſdictione Alex. ſoluat pro banno ſoldos. xx. pro quolibet aleuato vel xarborato, vel arbore vel planta, vel arbore fructifera & tantum Dño pro menda, & plus ſi damnum maius eſſe probatum fuerit. Et ſi non habuerit vnde predictum damnum & emendam ſoluat ponatur in Berlinis vel fatigetur per platheam cum parte ipſius arboris ad collum ſuſpenſa. Et quilibet poſſit accuſare, & habeat medietatem banni.

¶ De illo qui alienã arborem ſcalcauerit vel brotauerit.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis alienã arborem vel aleuatum ſcalcauerit vel brotauerit in die ſoluat ꝑ banno ſoldos. xx. ꝑ qualibet arbore & tm̃ dño ꝑ menda, & credatur eidem campario in ſuo verbo de guaſto. Et ſi guaſtum ſcorzatare exceſſerit quãtitatem ſoldorum. x. ſoluat duplum damni. De quo damno in ſuo ſacramento, ſed ſi eſt vltra ſoldos. x. cum extimatione Iudicis Ferratie.

¶ De guaſtando ceſsiam alicuius.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi aliquis ceſsiam alicuius guaſtauerit ſoluat pro banno ſoldos decem. Et totidẽ domino pro menda ſi ceſsia [illegible] minoris valoris. Si vero plus voluerit ſoluat ꝑ bãno duplũ valimẽti ipſius, & Dño totidẽ ꝑ mẽda. Idem dicimus de garobolo & oĩ alia clauſura & ſi oſtiũ vel portam vel clauſurã horti vl' vinee exportauerit in nocte det pro banno ſoldos ſexaginta, & tm̃ Dño pro menda, & in die ſoldos viginti, & tantum Dño pro menda. Exceptis xarboratis, & alleuatis, & plantis natis vel plantatis & arboribus fructiferis de quibus teneantur vt ſupra in capitulo loquente de hoc continetur ſi rumperit vel fregerit vel apperuerit.

¶ De lignis alienis ad dorſum non portandis.

ITem ſtatutum eſt, quod nulla perſona deferat ligna aliena ad dorſum de campis, vel nemoribus vel aliunde ad ciuitatem vel caſinam, vel Quargentam, vel forerum. Gamalerium, & qui contrafecerit ſi portauerit ad dorſum ſoluat pro banno ſoldos quinq; pro qualibet vice, & ſi cum beſtia ſoldos decem & ſi cum [illegible] & campis alienis [illegible] ſoldos ſexaginta, & abinde infra ſoldos Decem [illegible] Domino pro menda, & [illegible] ſoldos Decem pro qualibet faxina, & ſemper tantundem Domino pro menda, & [illegible] elligantur quattuor boni homines de burgorato, & quattuor de Gamalerio qui accuſent & accuſare debeant omnes qui contrafecerint ſicut camparij accuſant, & habeant talem partem damni qualem habent camparij, & quod aliquis non poſſit nec debeat [illegible] ſalices, albaras, ſeu portare ſeu portari facere. Ducere vel duci facere [illegible] vel alienis ad dorſum vel cum aliqua alia [illegible] ad ciuitatem [illegible] & qui contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos [illegible] & quod quilibet poſſit accuſare, [illegible] & etiam ſalices aptos [illegible] & gabis ſuis in plateam cauſa vendẽdi & ad vineas, [illegible] non poſſit dare licentiam [illegible] perſona poſſit [illegible] portare ad dorſum.

¶ De non dando licentiam portandi vinas vel blauas ad dorſum.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas & eius Iudex ferratie vel miſſes vel aliquis de ſua familia non poſſint nec debeant dare licentiam vel concedere parabolam. Nec fa[illegible] pro banno ſoldos [illegible] ad dorſum [illegible] poſſit portare vel ponere [illegible]. Excepto quod tempore vendemiarum [illegible] Et hoc [illegible] ſicut continetur in capitulo de [illegible] non vendendis [illegible] & per totum capitulum teneatur poteſtas facere cridari in publica [illegible] per totam ciuitatem.

¶ De bannis viminarum ⁊ gorrarum.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi quis inuenerit vel portauerit de alienis viminis vel gor[illegible] ſoldos viginti & tantundem, domino pro menda. [illegible] ſoldos viginti [illegible] tantundem domino pro menda exceptis [illegible] & alijs [illegible] neceſſarijs ad [illegible] & fraſcinis neceſſarijs aratoribus pro ſcapis faciendis.

De lignis alienis non portandis ad dorſum cum beſtia, plauſtro vel naui.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis detulerit ligna apta ad cõburendum vel nõ aliena ab inſulis vel aliunde in die ad dorſum ſit in bãno ſoldorũ.v.& ſi cũ beſtia ſoldorũ.x.& ſi cum plauſtro tñ ꝙ ſit vltra vnã ſomatam ſoldorũ.lx.& ſi cũ naui ſoldoꝝ cẽtũ & tñ dño ꝓ menda in oĩbus predictis caſibus & in nocte ſit bannũ duplum, exceptis hominibus q nõ ſunt de iuriſdictione Alex. qui poſſint ducere de ſuis lignis ad ciuitatẽ Alex. & per illud capitulum nihil intelligatur fore derogatum ſeu diminutũ de capitulo ſupra poſito. Quod eſt ſub rubrica, de lignis alienis non portandis.

De lignis non ducendis cum naui.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nullus poſſit ducere aliqua ligna vel viminas vel arbores, ſeu ſalices vel guſinos ſuper naui per flumẽ tanagri burmie vel vrbe niſi eſſent ſua vel niſi duceret de extra iuriſdictionẽ Alex. ad ciuitatẽ & qui cõtrafecerit det pro banno pro qualibet vice ſoldos.lx.& quilibet poſſit accuſare, & medietas banni ſit accuſatoris, & alia cõis.

De non amaſſando ligna in campis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nullus amaſſet ligna aliqua furata in campis, & qui contrafecerit det pro banno ſoldos.xx. & amittat ligna, & ſi non habuerit vnde ſoluat bãnum ponatur in berlinis vel fuſtigetur per ciuitatem vt ſupra.

De illo qui ligna furatus fuerit.

ITem ſi quis furatus fuerit ligna in aliquo loco & ea reduxerit vel congregauerit in in aliquo loco extra ciuitatem Alex. vel in ciuitate Alex. aufferantur ab eo denarij duodecim pro vno quoq; ligno, & tantundem dño pro menda, & ſi ad aures Iudicis Ferratie peruenerit per denuntiationẽ vel alio modo ꝙ aliquis fuerit aliqua ligna furatus vel aliquid aliud de quo ſolui debeat bannũ per ſtatutũ ferratie, & ea reduxerit vel congregauerit in aliquo loco extra ciuitatem vel in ciuitate Alex. ſeu penes aliquã perſonam dictus iudex ferratie incontinenti teneatur & debeat ire perſonaliter ad videndum & inquirẽdum predicta ligna, & ſi ea inuenerit preſumatur ꝙ fuerint, niſi ille vel illi inculpati legitime oſtenderent & probauerint vnde habuerint dicta ligna.

De lignis ad domum alicuius inuentis.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ ſi ad domũ alicuiꝰ tabernarij vel tabernarie, ſeu alicuius alterius ꝑſone nõ habentis inſulas vel gabas in cãpis fuerint inuẽta vel reducta aliqua ligna de inſulis vel de gabis, vel de ſalicibus ſeu arboribus groſſis a canterijs viminis vel garobolis & ſtalis ſeu pallis & plantis gabarũ nõ hñtis dũmodo dicant vel videant iudici eſſe furata, & iudex ferratie teneat ſi ꝑdicta vel aliquod de ꝑdictis inuenerit poſſit & debeat illũ vel illos penes quẽ inuenerit ꝑdicta vel aliquod ꝑdictorũ punire & cõdemnare pinde ac ſi ꝑdicta fuiſſet furatus ſm diſtinctionẽ penarũ ordinatarũ in capitulis ferratie niſi ille ꝓbauerit de quo habuerit ꝑdicta ab aliquo vel ribaldo vel infamato, vel guaſtatore. Nihilominus puniatur vt ſupra.

De concordato cum aliquo de lignis furatis.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi quis furatus fuerit ligna vel concordauerit ſe cum illo q eum accuſauerit vel accuſare nollet ſeu accuſare deberet aufferatur ab eo ſoldus vnus pro vnoquoq; ligno a quadraginta lignis inferius & a quadraginta ſupra ſoldos ſexaginta pro plauſtro & totidem Domino pro menda, ſi confeſſus vel cõiunctus fuerit concordatum fuiſſe.

De extraneis furantibus ligna.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis extranei inuenti fuerint ad furãdum ligna vel a camparijs fuerint accuſati ſoluat quilibet pro vnoquoq; faxe ſoldos quinq;. Et pro ſoma a ſoldos x. & pro plauſtro vel ſomata ſuperius licet non ſit plauſtrum ſoldos.lx. Et tantũdem dño pro menda.

De lignis non portandis deſuper torques.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi qs inuẽtus fuerit vel accuſatus portare aliqua ligna deſup torques plauſtri ligati ſoluat ꝓ banno ꝓ quolibet ligna denarios duodecim.

De eo qui furatus fuerit ligna fracto plauſtro.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis duxerit ligna de boſcho vel aliũde, & plauſtrũ fregerit vel ſtrauacauerit anteq̃ ſit domi & aliqs de dictis lignis furatus fuerit vel acceperit ſoluat ꝓ bãno denarios.xij. ꝓ vno quoq; ligna vbicunq; ſit & totidem dño ꝓ menda.

De eo q inuentus fuerit ad aliena ligna cũ plauſtro onerãdo vel deſcarcãdo.

ITem ſi quis inuentus fuerit ad ligna aliena cum plauſtro onerando vel deſcarcando ſoluat pro bãno ſoldos.lx.& totidem dño pro menda.

Qḋ de nullus Quargnento portet ligna niſi cum pluſtro.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nemo de quargnẽto vel qui ibi habitet debeat portare vel ducere aliqua ligna que ſint in poderio quargnenti niſi cum plauſtro vel barotia vel cum aſinis. Et ſi quis contrafecerit ſoluat pro qualibet vice ſoldos duos.

De non incidendo in alieno boſcho.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis inciderit in alieno boſcho det ꝓ banno denarios duodecim pro vnoquoq; legno vſq; ad duodecim, & a duodecim ſupra det pro faxe ſoldos quinq; & pro ſomata ſoldos.x. & ꝓ plauſtro ſol.lx. & tãtundem dño ꝓ mẽda in oĩbus predictis caſibus, & ſi ille qui inciderit non fuerit de iuriſdictione Alex. ſoluat predicta banna in duplum.

Qḋ quilibet poſſit incidere in alieno boſcho vſq; in ſeptem torques.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ liceat cuilicet impune incidere in alieno boſcho vel inſula vſq; in ſeptẽ torques ſi ſibi in illa hora neceſſarie fuerint, & caperel aſinas ad portandũ & p [illegible], vel capello faciendo, & virgã & baculum incidere cauſa portãdi in manu, & furculum ſi ſibi plauſtrum frangetet ibi prope vbi eum incidet.

Qḋ quilibet poſſit dare ſuum boſchum ad cuſtodiendum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ quilibet poſſit dare ſuum boſchum ad cuſtodiendũ camparijs cõis ſiue ferratie, & iudex ferratie teneat & debeat eos recipere ad ſuã cuſtodiã, & accuſationis ipſorum & banna in ſtatutis ordinata accipere.

De nemore pontis lombionis que quargnento vel foro.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ ſi bos vel capra intrauerit in nemorẽ vel alienis nemoribus homini porte fori ſoluãt ꝓ quolibet boue, & q̃libet capra denarios xij. & alie beſtie minute denarios duos, & nõ debeat aliqs incidere in boſchis burghi ratti, in bãno ſol.v. ꝓ faxe hominis & de ſomata ſoldoꝝ.xx.& de plauſtro.ſoldorum.lx.

De lignis cum naui alicui vltra flumen non paſſandis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi naute q̃ ſtãt in flumine burmie & quilibet qui habet nauim in dicto flumine burmie paſſabũt ſiue tranſiri facient ligna vel aliquod aliud dãnum factũ ſoluat ꝓ quolibet & q̃libet vice qua ꝯfecerit ſoldos.xx.& hoc ſine tenore.

¶ De lignis forenſibus in boſcho non vendendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nemo de Marengho, neq; aliquis ciuis Alex. vel Iuriſdictionis Alex. vendat vel donet vel alio modo alienet ligna in boſcho alicui vel aliquibus qui nõ ſunt de iuriſdictione Alex. & qui cõtrafecerit ſoluat ꝓ banno ꝓ quolibet plauſtro lignorum ſoldos. xx. & ſi nõ ſoluerit ponatur in banno, de quo non exeat niſi ſoluat bãnũ, & quilibet ciuis Alex. teneatur accuſare cõtrafacientes.

¶ De boſchis ⁊ rebus forenſium cuſtodiendis.

Item ſtatutũ, ꝙ camparij teneant & debeãt accuſare oẽs illos qui damnũ dederint & fecerint in boſchis & alijs poſſeſſionibus hominũ, ſitis & iacentibus in poſſe. & Iuriſdictione Alex. & teneant & debeãt accuſati ſoluere bãna & mendã ſicut ſoluent accuſati de bonis & rebus ciuiũ Alex. & hoc locũ habeat ſi ipſe poſſeſſiones ſunt in regiſto cõis Alex. Et ſi de ipſis ſoluunt fodrum cõi Alex.

¶ De boſchis vuiliarum.

Itẽ ſtatutũ eſt, ꝙ boſchũ cõe de vuilijs cuſtodiat & incidat ad modũ & formã quẽ, & quã cuſtodiet & incidet boſchũ cõe marenghi. exceptis illis ſortibus q̃ ſunt iam facte diuiſe & aſortate. Que incidi & duci debeant per totũ menſem Aprilis.

¶ De eodem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus debeat venire per boſchum cum lignis niſi per viam q̃ venit per ronchaliam illorũ de bono vicino & per viam hoſpitalis de ſpatis que venit per ſerram niſi eo tempore quo dictum boſchum incidetur & diuidetur vt ſupra.

¶ De eodem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ boſchũ cõis vuiliarum debeat partiri & diuidi in ſeptem partes vna quarum partiũ debeat incidi ſiue taliari in vno anno & alia pars in alio anno. & ſic de ſingulis per ſex annos, & nõ debeãt incidi vel duci ligna de ṗdicto boſcho, niſi per tempora ſupraſcripta. & nõ debeant incidere vel ducere, nec duci facere ligna de ſupradicto boſcho de nocte. Et qui contrafecerit det pro banno denarios .x. ꝓ quolibet ligno. & in nocte duplum, & hec omnia & ſingula fiant arbitrio birbierij, & ꝓ qualibet vice tam in die quam in nocte.

Capitula pertinentia ad cõmune Marenghi, ⁊ facta ſuper boſcho fraſchete. Et alijs comunãtijs Marenghi ⁊ hominũ ⁊ cõis Marenghi.

¶ Qȯ poteſtas attendat omnia ſtatuta cõis Marenghi.

Item ſtatutum eſt ꝙ poteſtas vel aliquis de ſua familia non poſſit nec debeat ponere ad conſilium generale vel ſecretum aliquid ꝙ ſit vel veniat contra ſtatuta vel conſuetudines cõmunis & hominũ Marenghi facta & factas ſuper boſcho fraſchete. Sed omni modo ipſa ſtatuta & conſuetudines attendat & attendi faciat, & omnia ordinamẽta que fient ſuper dicto boſcho per homines de Marengho, & hoc perpetuo ſine tenore, & valeant & obſeruentur tam in elligendis eorũ maſſarijs quã in alijs cõmunantijs. Non obſtantibus aliquibus capitulis ſequentibus de camparijs elligendis & alijs camparijs generalibus vel ſpecialibus cõis Alex. & eodem modo Iudex [illegible] teneat & debeat attendere & obſeruare oĩa & ſingula ſupraſcripta & infraſcripta.

¶ Qȯ hoĩes de Marengho ⁊ de Gamondio poſſint ſe inſimul cõgregare.

Item ſtatutum eſt, ꝙ hoĩes parte Gamondij poſſint ſe ad inuicem congregare ꝓ boſcho cerrete & hoĩes de Marengho ꝓ boſcho fraſchete & alijs ſuis comunãtijs.

¶ De maſſarijs Marenghi elligendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ duo maſſarij elligantur, & ſint in cõe marẽghi ſuper facto boſchi fraſchete & alijs ſuis comunantijs, & aliquis qui ſit maſſarius non poſſit eſſe vſq; ad tres annos maſſarius nec aliquis de domo ſiue de parentella ſua donec oẽs contrate habuerunt ſuum maſſarium. Qui maſſarius ſit vnus de populo & alius de cõi, & ſeruetur cõmunitas & equalitas in ipſis maſſarijs elligendis, & qui fuerint electi maſſarij compellantur per Iudicem Ferratie ad iurandum dictam maſſariam, & ꝙ aliquis non poſſit eſſe equator fraſchete niſi per ſuam contratam ꝓ qua expendit.

¶ De igne poſito in fraſcheta extinguendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi ignis acenderetur in fraſcheta ſiue in boſcho fraſchete, ꝙ poteſtas Alex. ſiue iudex vel miles, ſeu alius de familia ſua teneantur ire ad boſchu predictum cum hominibus de marengho quantocius poterit poſtq; ei fuerit denunciatum per maſſarios vel per homines porte marenghi ad extinguendum dictum ignem, & ſi quis de marengho non fuerit ſecutus predictum talem poteſtatem vel ſuam familiam ſupradicta cauſa eundi ad extinguendũ dictũ ignẽ det pro bãno ſoldos. xx. cõi Alc.

¶ Qȯ maſſarij marenghi teneantur ire in boſchum.

Item ſtatutum eſt, quod poteſtas teneatur facere ire maſſarios porte marenghi in fraſchetam ſiue boſchum fraſchete ſemper de quindecim diebus in quindecim diebus a kal. Aprilis vſq; ad medium iunium, Qui maſſarij poſſint ducere ſecum quos voluerint de porta marenghi, & ſi aliquis noluerit ire pro ipſis maſſarijs, & ſequi eos ſiue ꝓ eorum precepto teneatur poteſtas ei auferre pro banno ſoldos viginti.

¶ De ſecuritate facienda a guaſtatoribus.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas vel Iudex ſuus compellatur facere ſecuritatem de tanto quanto ei videbitur illos qui ſunt male fame, & male opinionis ꝙ non incident, nec incidi facient nec ducent, nec duci facient, de boſcho fraſchete niſi ſicut fuerit ordinatum per homines & maſſarios porte marenghi quos homines male fame teneantur facere inquiri per portam marenghi & caſalia ſicut ei videbitur melius.

¶ Qȯ illi qui non ſunt de Marengho nõ poſſint aliquid acquirere in fraſcheta.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquis homo vel perſona de Alex. vel aliunde qui non ſit de marengho nõ poſſit nec debeat acquirere aliquo modo in fraſchetam Cerbos vel prata, & qui contrafecerit ſit in banno pro quolibet & qualibet vice librarum decem & venditor ſeu alienator ꝙ ſit de marengho tantundem, & quilibet poſſit accuſare, & ei credatur ſuo ſacramẽto ꝙ fieri poteſtati, & venditio ſeu alienatio facta contra predictam formam ipſo iure ſit caſſa & nulla, & hoc ſine tenore.

¶ Qȯ illi de Marengho vadant ad locum ordinatum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur auferre cuilibet homini de marengho ſoldos duos, qui non ibit ad locum in quo maſſarius vel maſſarij porte marẽghi coadunabit homines de marengho vel faciet conuocari ꝓ negotijs porte marẽghi, & cuilibet impedienti ſiue clamorem facienti donec maſſarius vel aliquis alius loqueretur concionando in pedibus poſtquam prohibitum eſſet maſſarios ſiue maſſarijs marenghi. Cuius banni medietas ſit cõis Ale. & alia medietas ſit cõis marẽghi ſine tenore.

¶ De diuiſione boſchi Marenghi.

Item ſtatutum eſt, ꝙ boſchum fraſchete de porta marenghi diuidat per ſoldos, & libram inter homines porte marẽghi ſi placuerit hominibus de porta marenghi, & ita ſemper diuidatur de quolibet anno in quemlibet annum ſine tenore.

¶ De non dando de boſcho alicui qui non ſit in extimo Marenghi.

Item ſtatutū eſt, ꝙ nemo debeat habere de dicto boſcho fraſchete niſi erit inuẽtus ipſe vel alius de domo ſua in extimis porte marenghi & exceptis illis q habere conſueuerunt ex beneficio ſtatutorū debeant habere ſicut alijs homines marenghi.

¶ De muliere nupta extra portam Marenghi.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliqua mulier de porta marenghi ſi fuerit nupta in alia porta nō habeat nec habere debeat portionem de boſcho predicto, nec aliquos redditus de predicta porta marenghi.

¶ De non incidendo boſchum niſi fuerit ordinatum.

Item ſtatutum eſt ꝙ nemo poſsit vel debeat incidere in dicto boſcho vel ducere ligna, vel incidi vel duci facere niſi vbi & ſicut fuerit ordinatum per cōmune marenghi. Et qui contrafecerit ſoluat pro banno tantum quantum in capitulis de incidentibus ligna in dicto boſcho continetur.

¶ De boſchis dñi Rumini lanzauegie non guaſtandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi qs guaſtauerit ſeu damnū dederit in boſchis dñi Rumini lanzauegie iacentibus ad cuneū leſſonis & de ſtropeta ſoluat illam penā q ſolueret ſi guaſtaret vel damnum daret & faceret in boſchis cerrete.

¶ De boſcho predicto incidendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ boſchū illud ꝙ placuerit incidere hominibus de marēgho de predicta fraſcheta debeat incidere ſemel in anno tm̄, videlicet vſq; ad medium Aprilem in quolibet anno quo incidere voluerint & a medio Aprili in antea nō poſsint incidere. Et qui cōtrafecerit ſoluat bāna in capitulis ordinata de eo qui incidit ligna in dicto boſcho, & ligna remaneant in cōe marenghi, & quilibet poſsit ducere ligna ſua a medio Aprili in antea vſq; per totum Madium vel ante ſecundū ꝙ per maſſarios marenghi fuerit ordinatum, & predicta locum habeāt niſi predicti termini prorogati eſſent per homines & maſſarios marenghi.

¶ De decenis faciendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ decene boſchi marenghi & fraſchete quando incident debeāt eſſe & fieri tantum de quindecim paribus bouum.

¶ De faciendo ſoluere capita decenarum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ iudex ferrarie debeat cōpellere omnes illos qui ſunt vel erunt capita decenarum ad ſoluendū id ꝙ ſoluere debēt ſeu debebūt ꝑ ſuis decenis & caparia cāpariorum & aliarū cōmunantiū cōis marenghi imponendo eis penas, & banna ad ſuam voluntatem nulla excuſatione vel deffenſione audita.

¶ De non dandis lignis a camparijs.

Itē ſtatutū eſt, ꝙ ſi cāparij boſchi, vel fraſchete marenghi vel cerrete dederint vel alienauerint alicui ligna de dictis boſchis dent ꝑ bāno ſoldos lx. & de ſomata ſold. decem, & de faxe ſoldos .v. & tantundem dño vel cōi cuius erant pro menda.

¶ De non accipiendo boſchum a diuiſoribus.

Item ſtatutū eſt ꝙ nullus qui ſit vel erit diuiſor boſchi vel fraſchete marenghi poſſit ſibi accipere de dicto boſcho nec dare de boſcho filijs ſuis vel fratribus niſi filius vel frater ſtaret ſeorſum, & diuiſus a patre & a fratre & faceret ignem per ſe, & eſſet in extimo per ſe ſine patre & frater per ſe ſine fratre & patre, & poſt diuiſionem faciam elligantur per maſſarios marenghi qui tunc erunt vel fuerint duo boni homines & legales qui debeant dare de boſcho fraſchete illis qui ſunt vel erunt diuiſores dederunt, & fecerunt diuiſionem alijs hominibus de porta marenghi.

¶ De alienis baronibus ad ſuos non portandis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nemo poſsit vel debeat onerare vel onerari facere, nec portare nec portari facere de alienis baronibus ad ſuos barones. Et qui contrafecerit ſoluat pro banno pro vnoquoq; ligno ſoldos decem vſq; in lignis ſexaginta ſupra computetur plauſtrum. Idem intelligatur in eo qui de nocte onerauerit vel onerari fecerit duxerit vel duci fecerit de ſuis proprijs baronibus, & quilibet homo poſsit & debeat & teneatur ſub iuramento poteſtatis eum vel eos accuſare quem vel quos inuenerit cōtrafacientes & ei credatur ſub iuramento, & accuſator habeat quartam partē bāni.

¶ Qđ eccleſia ſancti dalmacij habeat de dicto boſcho.

Item ſtatutū eſt, ꝙ eccleſia ſancti Dalmatij & [illegible] cōis marenghi habeat ꝑ quolibet plauſtrū vnū lignorum de dicto boſcho qñ inciditur ꝑ cōe marenghi.

¶ De accuſando incidentes in dicto boſcho.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij cōis marenghi, & quilibet homo de porta marenghi poſsint & debeant & teneantur ſub iuramento ſe quelie poteſtatis accuſare omnes illos qui inciderint vel incidi fecerint vel ducerent vel duci facerent vel deportarent de predicto boſcho aliquid ꝙ inciſum eſſet in fraudem vbicunq; ipſos inuenerint. Et in quacunq; parte ligna inuenerint ſiue in curia ſiue in domo vel aliquo alio loco, niſi eſſent torquen vel alia ligna ſimilia que eſſent neceſſaria alicui plauſtro, & eis credatur tanquam camparijs.

¶ De banno incidentium in dicto boſcho.

Item ſtatutum eſt ꝙ ſi aliquis inciderit vel incidi fecerit duxerit vel duci fecerit ligna de predicto boſcho, det pro banno ſoldos duos pro quolibet ligno vſq; in ſexaginta lignis, & totidem dño pro menda omnes banni & omnium bannorum loquentium de boſcho ſiue lignis in fraſcheta ſit & eſſe debeat accuſatoris, & mende ſint & eſſe debeant cōmunis marenghi, & maſſariorum porte marenghi, & ſi dicta banna & mendas ſoluere non poterit ponatur in banno de maleficio, de quo non exeat niſi prius ſolute banno & menda.

¶ De non auxilium dando accuſatis in dicto boſcho.

Item ſtatutum eſt ꝙ aliquis homo porte marenghi non vadat nec ire debeat cū aliquo accuſato de predicto boſcho cauſa iuuandi eum coram poteſtate vel corā iudicibus ſeu coram maſſarijs, niſi ille accuſatus eſſet de porta marenghi, & qui contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos ſexaginta.

¶ De lignis fraſchete non portandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi aliquis vel aliqui qui non ſit de porta marenghi inuētus ſeu inuēta fuerit dare vel accedere vel portare ſeu portari facere cum beſtijs vel cum plauſtro de lignis dicti boſchi, ſoluat pro banno id quod in ſtatutis cōis Alex. loquentibus de incidentibus vel damnum dantibus continet. Et etiam predicta banna & mendas amittat omnes beſtias & boues cum quibus portauerit vel portari fecerit. Et ſi cū plauſtro duxerit vel duci fecerit amittat boues & plauſtrum, & amiſſio beſtiarum & plauſtrorum non habeat locum in ciuibus Alex. & Bergolij ſed ſolum in forenſibus, & liceat cuilibet de porta marenghi eis vel ei auferre ſupradictas beſtias, & plauſtrū & boues de quibus beſtijs & bouibus & plauſtro medietas ſit & eſſe debeat illorum qui acceperint predicta beſtias, plauſtrum & boues & alia medietas ſit maſſariorũ & cõis marenghi. & nõ poſsit poteſtas vel ſuus iudex vel aliquis alius de ſua familia auferre partẽ pdictarum beſtiarũ vel rerũ vel de aliquo de predictis qui ea acceperint, dũtamẽ ei faciat notum ꝙ eas acceperint, & hec oĩa poteſtas teneaẽ, & ſua familia attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere pciſe & ſine tenore. Saluis nihilominus manentibus oĩb⁹ que in ſtatutis cõis Alex. continent de facto fraſchete. Et ſi aliquis de pdictis de marengho vel camparijs fraſchete acceperit pdictas beſtias vel res non duxerit incidentem, vel damnum dantem in dicto boſcho vt ſupra coram iudice ferratie q ſe accipere pdictas beſtias & plauſtrum teneaẽ ſoluere bannum ordinatum in capitulis loquentibus de fraſcheta de precio ipſarum beſtiarum & rerum, ſi ipſum damnum dantem habere poterit vel acceperit.

¶ Qualiter ligna duci debeant de fraſcheta.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ nemo debeat ire cum plauſtro ad ferendũ pdicta ligna fraſchete niſi ſecundum ꝙ ordinatũ fuerit a cõi porte Marenghi, & tantum ſemel in die, & nullus onerare debeat ligna in nocte, & qui cõtrafecerit det pro banno pro vnoquoq; plauſtro ſoldos. lx. perinde ac ſi aliena ligna ſurripuerit. & non poſsint duci ligna de pdicto boſcho, brada vel fraſcheta niſi in plauſtro vel barocia, & ꝙ nullus poſsit ſibi extimari de predicto boſcho pro aliquo debito ꝙ cõe marenghi vel alia pſona marenghi debeat ſibi dare, & ꝙ nemini de marengho liceat facere foſſatum in boſcho, brada vel fraſcheta & qui cõtrafecerit ſoluat pro banno ſoldos. lx. & pro quolibet ligno q extirparet ſiue deſrancaret ſiue deuaſtaret denarios duodecim. & liceat cuilibet inſ[illegible] fas ſuas cum aratro, & hec omnia predicta teneatur poteſtas attendere & attendi facere preciſe & ſine tenore.

¶ De beſtijs in fraſcheta non intrandis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ beſtie minute hominũ de marengho nõ debeant paſcere in dicto boſcho marenghi brada ſeu fraſcheta a Kal. martij vſq; ad kal. auguſti, & ſi contrafecerit, teneant cãparij ipſos accuſare, & dñus eorum ſoluere teneatur pro banno tantum quantũ facerent in alijs pratis, que bis ſeccant in anno, quãuis cãparius non dixerit in ſua accuſatione in prato cuius vel damno cuius dictas beſtias ac[illegible], Si [illegible] eas inueniſſe in prato alicuius, & hoc ſine tenore. Si vero beſtie alicui⁹ qui nõ [illegible] ta marenghi non poſsint paſcere in toto anno in dicto boſcho. Et qui contrafecerit ſoluat duplum de eo ꝙ facerent illi de marengho in predictis temporibus.

¶ De beſtijs in fraſchetã vel in poderiũ marenghi non paſcendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliquis qui nõ ſit de iuriſdictione Alex. nõ poſsit nec debeat intrare in toto anno in poderiũ marenghi cauſa paſcendi cũ [illegible] vel [illegible] tis nec in boſcho fraſchete. Et qui cõtrafecerit ſoluat pro qualibet beſtia [illegible] plum de eo ꝙ in capitulis Alex. continet, & tñ [illegible] quilibet marenghi poſsit & debeat accuſare, & credat in ſuo Sacramento q faceret vel [illegible] in [illegible] dicis ferratie, & eius accuſatio valeat quantũcunq; ſit quantitas accuſationis & liceat cuilibet porte marenghi accipere pignora & beſtias [illegible] damnoſ & [illegible] de que & quas teneant conſignare iudici ferratie infra duos dies in banno ſoldorũ. xx. & q pignora & beſtias poſsint retinere donec eis ſatisfactũ fuerit de menda & [illegible] parte bãni cuius medietas ſit cap[illegible]entis, & alia medietas ſit cõis marenghi & maſſariorũ.

¶ De non incidendo vel paſcendo in fraſcheta.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliquis homo vel perſona de fregarolio de boſcho & de vrbis de frixinaria, de monte caſtro, de petra, de ſilis, de piouera, ſeu aliquis homo q non ſit de iuriſdictione Alex. nõ debeat intrare fraſchetam nec in boſchis cauſa incidendi vel paſcendi ibi cũ beſtijs vel portandi de lignis dicti boſchi. Et qui contrafecerit ſit in

banno id q in capitulis continet, & quilibet porte marenghi poſsit & debeat accuſare contrafacientes, & ei credat in Sacramento q faceret iudici ferratie ipſa accuſa, & ille qui fuerit accuſatus de iuriſdictione Alex. & requiſitus fuerit iudici ferratie ꝙ faciat, iterum iurare illi qui eum accuſauit in fraſcheta vel boſcho marenghi teneat dictus iudex facere ipſum iurare in pñtia ipſius accuſati vel inuenti, & credatur ei tanq̃ campario. Et licitum ſit cuilibet de quarterio marenghi accipere oẽs beſtias & oẽs contrafacientes, & pignus impune. Que pignora & beſtias teneant conſignare iudici ferratie infra duos dies in bãno ſoldorũ. xx. & pignora poſsint retinere donec eis ſatisfactum fuerit ex bãno & menda cõis, & hoc totũ ſine tenore, & ꝙ ſi predicti vel aliquis alius de marẽgho cui liceat p ſtatutũ accuſare dantes vel facientes damnũ in dicto boſcho vel portantes de lignis dicti boſchi inuenerint aliquas pſonas de boſcho, de fregarolio, de vrbis, de petra, de monte caſtro, de piouera, vel de terdona incidentes vel damnũ dãtes in dicto boſcho vel portantes ſeu habentes ligna de dicto boſcho vbicũq; ipſas pſonas vel ligna inuenerint facientes cõtra ſtatuta dicti boſchi ſeu ferratie, ꝙ predicti cãparij ſeu homines marenghi, poſsint ipſas perſonas de dictis locis facientes damnũ accuſare dicendo illas perſonas quas inuenerunt eſſe de vno ex predictis locis nominãdo ipſum locum ſeu villam vnde fuerit damnũ dans vel faciens cõtra predicta & infraſcripta ſtatuta & dicendo quantitatẽ illarũ perſonarum que facerent vel damnũ darent contra predicta, & ſufficiat ſi in eorũ accuſationis ponant diem & horam, & dicant ſe inueniſſe tot homines ſeu tot perſonas de ipſis locis vel de aliquo ipſorum qui vel que facerint ſeu dederint damnum cõtra ſtatuta ferratie & dicti boſchi, & valeat eorũ accuſatio facta p dicto modo. Licet nõ dicant nomen & ſuper nomẽ dantis vel facientis cõtra predicta cum oẽs perſonas portantes de dictis lignis cognoſcere nõ poſsit, & pro predictis accuſationibus factis vt ſup. Accuſati teneanẽ ſoluere bannũ. Et nõ obſtante capitulo dicente ꝙ camparij teneanẽ dicere in ſuis accuſationibus nomẽ & ſuper nomẽ offendentis, ad que banna ſoluenda & mendas cõia predictorũ locorũ teneant p perſonis accuſatis tantũ in ſuis locis. Pro quibus bannis & mẽdis ſoluendis, quilibet homo de dicto loco vbi fuerit ille accuſatus, ſeu accuſata poſsit capi & detineri perſonaliter precepto Dñi Poteſtatis vel ſui Iudicis, vel per iudicem ferratie vſq; ad integrã ſolutionẽ, & hoc habeat locum. Non obſtante capitulo generali vel ſpeciali cõis vel poteſtatis ferratie in cõtrariũ loquẽte. Eo ſaluo q ſi aliquis de dictis locis eſſet captus vel detentus p bannis aliorũ de dictis locis accuſati, & ipſa bãna & mendas ſolueret pro ipſo accuſato ſiue accuſata poſsit habere regreſſum de ſuo damno cõtra illum pro quo ſoluiſſent, & pdictũ capitulũ denuntieẽ pdictis locis a parte iudicis ferratie ſicut iudici videbit, & licet eis denuntiatũ nõ fuerit dictum capitulũ attendatur & obſeruetur in toto pciſe & ſine tenore. Et ſi aliqua dubitatio ex dicto capitulo oriret ſemper interpretetur in fauorẽ cõis & dicti boſchi. Et de oĩbus pdictis credat camparijs & hominibus de marengho ſuo Sacramẽto tam de quantitate & numero perſonarũ facientiũ contra pdicta, q de villa vnde fuerint ſiue aliqua alia cauſa.

¶ De Camparijs boſchi Marenghi.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ camparij boſchi marenghi elligãtur p maſſarios & cõem marenghi ſicut & qñ eis placuerit & tales quales voluerint, & illi qui electi fuerint habeant pro camparijs ſicut alij camparij, & teneant dicti camparij ire ter in ebdomada in boſcho fraſchete & cuſtodire dictum boſchũ, & accuſent oẽs facientes contra ſtatuta dicti boſchi fraſchete, & oẽs quos inuenerint incidentes in dicto boſcho & portantes ligna de dicto boſcho. Vbicunq; inuenerint dicta ligna, ac ſi inueniſſent eos incidentes in dicto boſcho vel portantes ligna de dicto boſcho. Et ſi dicti cãparij non inuenerint in [illegible] tam vt ſupra ſoluant pro quolibet, & qualibet vice ſoldos quinq;, & vnus teneaẽ alium accuſare, & hoc totum attendatur. Non obſtantibus capitulis loquentibus de camparijs elligendis vel non reformandis.

¶ De eodem.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ quilibet porta Alex. poſſit ponere in boſchis tot cãparios quos ipſa voluerit.

¶ De ſolutione a camparijs marenghi accipienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quilibet homo vel pſona exceptis de porta marenghi debeat dare quolibet anno cãparijs dicti boſchi p ſua cãparia denarios quatuor p quolibet ſegaritia. Et illi qui ſunt de iuriſdictione Alex. denarios octo ſi ipſas ſegari fecerint in dicto boſcho vel emerint herbã in dicto boſcho, vel fenũ alioquin eis ſatisfaciat de ipſa herba vel feno p ſua camparia.

¶ De denunciatione facienda conſortibus & vicinis proximioribus.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ Poteſtas vel Iudex Ferratie debeat infra vnũ mẽſem ab introitu ſui regiminis denuntiari facere vel p literas cõis Alex. hominibus & cõi petre, & ville montis caſtri. Paoni, Pezeti, Valentie, Sancti Saluatoris, Salis, Plouere & cõi Terdone & cõi & hominibus. Boſchi, Fregarolij. Vrbarum, ꝙ non debeant dare vel facere damnum vel guaſtum cum beſtijs & ſine beſtijs in inſulis vel vineis vel arboribus, vel nemoribus vel agris vel in aliquibus alijs rebus aliquorũ ciuium Alex. vel alicuius cõitatis ciuitatis Alex. hominum ſeu Bergolij, nec paſcere in poderio Alex. ſeu Bergolij, & poſtq̃ predicta ei fuerint nunciata aliquis homo vel perſona ſeu beſtia de predictis locis ſeu terris vel cõibus dederit vel fecerit damnum vel guaſtum in aliquibus rebus hominum ſeu ciuium Alex. vel alicuius cõitatis iuriſdictionis hominum Alex. vel porte marenghi ſeu facere contra ſtatuta & ordinamenta ferratie, & accuſatus vel accuſata fuerit a camparijs ſeu campario vel alio modo inde facta fuerit fides ſoluant bãnum & mendam ſicut in capitulis Ferratie continet̃, & liceat camparijs & cuilibet ciui Alex. cui damnum datũ vel factum fuerit accipere facientes damnũ vel guaſtum, & beſtias & de bonis hominum illius ville vel terre ſeu loci de qua fuerit ille qui damnũ dederit vel fecerit, & ille cui damnum datum vel factũ fuerit vel Iudex Ferratie poſſit capere perſonaliter in auere & perſona & rebus illos quos voluerit de predicta villa ſeu loco vel terra vnde eſſet vel habitaret ille qui damnum dederit ſeu fecerit, & hoc facere poſsit ſine precepto & licentia poteſtatis & ſine eius familia, & ſine aliqua pena vel bãno portando per poteſtatem ſeu cõe Alex.

¶ De banno forenſium accipiendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona de ſancto Saluatore ſeu de Valentia, Pezeto Montecaſtro, Petra: Plouera: Salis: Terdona vel de aliqua alia villa loco ſeu terra que non ſit de iuriſdictione Alex. inueniatur in poderio Bergolij vel marenghi vel alibi in poderio Alex. dare vel facere damnũ vel guaſtum cum beſtijs vel ſine beſtijs in terris vineis nemoribus ceſijs vel arboribus, ſeu in alijs quibuſcunq; rebus vel paſcere in poderio Alex. liceat camparijs ea vnicuiq; de Alex. dictas perſonas vel beſtias quas inuenerit facere contra predicta perſonaliter capere & beſtias tenere vſq; ad plenam ſatiſfactionem damni dati vel facti, & bannorũ cõis que continentur in ſtatutis Ferratie & mende. Ita quod prius ſoluatur damnum & menda quam banna cõis, & credatur vnicuiq; ſine Sacramento & ſine aliqua alia probatione vſq; in quantitatem ſolidorũ viginti. Et predicta poſsit facere quilibet ſine pena & banno, & ſine precepto & licentia poteſtatis vel ſui iudicis vel alicuius de familia ſua. Saluis nihilominus alijs que in ſtatutis communis porte marenghi continentur. Et hoc capitulum ſit preciſum & ſine tenore.

¶ De beſtijs forenſium in poderio Alex. non paſcendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquae beſtie groſſe vel minute hominũ forenſiũ, qui nõ ſunt de iuriſdictione Alex. nõ poſsint nec debeãt intrare in aliquas res, vel poſſeſſiones

contentas vel nominatas in aliquibus capitulis ſuperioribus vel inferioribus aliquo tẽpore per totũ annum cauſa paſcendi vel damnum dandi, & ſi intrauerint ſoluant dño cuius fuerint duplam banni & mende eius ꝙ ſolueret ciuis Alex. & ſaluo ꝙ ſi predicte beſtie venirent ad nundinas vel mercatum vel ducerẽt aliq̃ mercantiã in Alex. vel inde redirent de Alex. non teneant dñi quorũ fuerint vel qui eas ducerent niſi ſicut faceret alius ciuis Alex.

¶ De bannis cerrete & fraſchete ſoluendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliquis qui non habitet intra foſſata Alex. ciuitatis fuerit poſitus in banno occaſione boſchi fraſchete & cerrete vel accuſatus & deffenſionem legitimam non fecerit, & illud bannũ nõ ſoluerit infra dies .xv. a die requiſitionis, ꝙ villa ſeu caſale ſiue alius locus in quo habitat ille qui in bannũ incurrerit teneat̃ illum bãnitum vel accuſatum preſentare preſidenti officio ferratie, aut ſoluat bannum & mendã p illo qui in banno incurrerit.

¶ De fraſcheta aterminanda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneatur facere aterminari fraſchetam ſiue boſchũ cõe porte marenghi de lapidibus groſſis cum duodecim hominibus de marengho ab omnibus conſortibus dicti boſchi fraſchete vſq; ad tres menſes poſtq̃ ei fuerit denunciatum p maſſarios porte marenghi & teneat̃ facere rationari Iacobo rationatori vel alij rationatori quẽ voluerint maſſarij marenghi boſchum ꝙ appellat̃ boſchũ barrate p totum menſem Martij ſi ei videbitur & denunciatũ fuerit per dictos maſſarios, & teneat̃ poteſtas compellere illos qui tenent dictum boſchũ barate oſtendere inſtrumẽta eorũ qui habent de ipſo boſcho & tm̃ quantum cõtinebit̃ in ipſis inſtrumentis faciat eis dimitti & aterminari, & reliquum faciat remanere & dimitti cõi marenghi, & predicta determinatio ſiue diuiſio & menſuratio boſchi de barata a boſcho fraſchete fiat expenſis cõis marenghi, Et hec fiant ſi & quando Poteſtati denunciatũ fuerit p maſſarios cõis marenghi.

Capitola pertinentia ad cerretam & ad alia nemora Gamondij.

¶ De lignis a boſcho Gamondij non portandis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus poſſit defferre ligna ad dorſum nec ſomas lignoꝝ ſuper aliq̃ beſtia de boſcho gamondij, qui eſt Gamberie, & Ottonis Lanzauegie, nec de alio boſcho ꝙ ſit in cuſtodia ꝙ boſchũ eſt vltra [illegible] coheret [illegible].

¶ Qd ſtatuta cõis marenghi locum habeant in cerreta.

Item ſtatutum eſt, ꝙ omnia ſtatuta & ordinamenta facta ſuper boſchis fraſchete marenghi in capitulis marenghi habeant locum & obſeruentur in boſcho cerrete. Et ſpecialiter ꝙ quilibet de porta gamondij poſſit & debeat & teneatur ſub iuramento Poteſtati accuſare oẽs illos qui inciderent vel incidi facerent ducerent vel duci facerent ligna de boſcho cerrete & vbicunq; ipſos inuenerit & in quacunq; parte ligna inuenerit ſiue in curia, ſiue in domo vel in quolibet alio loco poſſit accuſare ac ſi inueniſſet eos vel eum incidere in dicto boſcho.

¶ Qd nemo de gamondio audeat ire in cerretam.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis de gamondio nõ debeat ire in cerretã cũ bobus & plauſtro p ducendo ligna, neq; pro incidendo niſi ſicut ordinatũ fuerit p homines porte gamondij, & qui contrafecerit det p banno ſoldos centum cõi Alex.

¶ De non venando vel oxellando in cerreta vel in ſorbealla.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis qui nõ ſit de corpore ciuitatis Alex. vel de caſalibus non debeat venari vel oxellare in cerreta nec in ſorbealla, & q cõtrafecerit vndecũq; ſit amittat ꝓ bāno ſoldos. lx. ꝑ qualibet vice, & quilibet poſſit accuſare & auferre id ꝙ acceperit venādo vel oxellando ſine aliqua pena & medietas banni ſit accuſatoris, & alia cõis Alex. & ſi cõe alicuius ville venaretur vel oxellaretur in predictis boſchis amittat ꝓ bāno libras quinquaginta, & põtas teneat facere ꝓconizari ꝑ villas circũſtantes ipſis boſchis infra menſem vnũ poſtq̃ ei denunciatum fuerit. Quod omnia p̄dicta locũ habeant & attēdant eodē modo & forma vt ſup̄ dictum eſt in boſcho fraſcete, & in boſcho parate. Idem intelligat in oibus boſchis iuriſdictionis Alex. & diſtrictus, & in Inſulis ſimiliter.

¶ De cerreta non incidenda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ põtas teneat & debeat facere poni inſimul homines quarterij Gamondij, ac facere poni inter ipſos ſi videbit incidere cerretā vel nõ ſm quod ordinabunt homines Gamondij ſup facto cerrete teneat adimplere & adimpleri facere cũ effectu, & in arbitrio illoꝝ hominũ de gamondio congregatos vt ſup̄, & hoc per totũ menſem Martij preciſe & ſine tenore.

¶ De cerreta non incendenda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi qs incenderet cerretā vel ſorbealũ ꝙ Deus nollit illa villa que incenderet teneat & debeat ire per cõe ad extinguendũ dictũ ignem & cõe ville q̃ cõtrafecerit ſit in bāno librarũ centũ, & quilibet homo ſingularis ſit in bāno ſol. v. & poteſtas ville habeat medietatem banni & cõmune Alexan. aliam medietatem, & ꝓconizetur & denuntietur per villas infra menſem vnum poſtquã poteſtas intrauerit regimen Alex.

¶ De bannis ab extraneis ſoluendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis qui non ſit de iuriſdictione Alex. vel aliquis de carpanero, & rocha, vel de ſezadio vel de ripalta accuſatus vel inuentus fuerit incidiſſe in boſcho cerrete vel ſorbealle, & infra dies. xv. poſtq̃ requiſitus fuerit deffenſionẽ ſuā nõ fecerit, cõe illud teneat & debeat illũ accuſatũ p̄ſentare p̄ſidenti officio ferratie aut ſoluat bannum & mendam pro illo qui incurrerit in banno.

¶ De denũciatione villis ⁊ caſalibus facienda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ põtas infra vnũ menſem poſtq̃ intrauerit regimẽ Alex. vel preſidens officio Ferratie debeat denunciare per vnũ notariũ vel per ſuas literas p̄dictis oibus villis & caſalibus, quod ſe debeāt abſtinere ab inciſione dicti boſchi, ꝙ ita ordinat per cõe Alex. ſup boſcho cerrete, & ſorbealle vt ſuperius continetur.

¶ Qđ nullus vendat ligna dicti boſchi niſi fuerint inciſa.

Item ſtatutum eſt, quod nullus poſſit vel debeat vendere ligna in dicto boſcho niſi prius fuerint inciſa & in baronibus poſita. Et ſi quis contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos centum.

¶ Qualiter dictum boſchum debeat incidi.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ p̄dictũ boſchũ cerrete nõ incidat nec incidi debeat niſi ſm infraſcriptũ modũ videlicet de quinta parte tm̃, & q pars cuiuslibet ſedecene poſſit incidi quolibet anno ꝓ rata q̃ videbit cõgrua capitibus ſedecenarũ vel maiori parti, & qui contrafecerit ſit in banno pro quolibet plauſtro ſoldos. lx.

¶ De inquirendo habentes ligna dicti boſchi cerrete.

Item ſtatutum eſt, ꝙ preſidentes officio Ferratie debeant inquirere & ire per villas & caſalia ciuitatis Alex. ſi inuenerint aliquos habentes ligna de boſcho cerrete contra formam ſuperius & inferius ordinatum.

¶ Qđ poſſit quilibet ducere ligna dē dicto boſcho cum podiſſia.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus poſſit ducere ligna de dicto boſcho niſi prius habuerit apodiſiam factā manu notarij vel notariorũ qui ad hoc cõſtituti ꝑ homines de gamondio qui per ipſos ordinabitur ꝙ dictum boſchum incidat tempore precepto preſidenti officio ferratie qui notarij habeant & faciant duos libros in quibus ſcribant ipſas podiſias & tales debeant tenere preſidenti ferratie & habeant ipſi notarij pro eorum ſalario de qualibet podiſia, & quolibet plauſtro denarios duos de quo ſalario debeant emere & habere libras.

Item ſtatutum eſt quod quilibet volens ligna ducere temporibus ordinatis de predicto boſcho debeat habere ſuā podiſiam in p̄dicto boſcho & eā debeat dare & conſignare campari ſeu cuſtodi alioquin incurrat bannũ ac ſi podiſiam nõ haberet, & campari ſic teneat & debeat dare & cõſignare preſidenti officio ferratie infra tres dies poſtq̃ habuerit ipſas podiſias.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas & Iudex Ferratie teneantur & debeant in omnibus omnino curare ſuper cuſtodia cerrete, & ſuper bannis & accuſationibus inde factis, & que fierent & dabantur, & ea banna & condemnatione exequere ad voluntatem illorum qui remenerant Ferratiam & ꝙ attenderent & obſeruabant omnia ſtatuta & ordinamenta facta, & que fierent ſuper factis cerrete per homines Gamondij nullo capitulo obſtante.

¶ De nõ ducēdo ligna cerrete ſuper beſtijs.

Item ſtatutum eſt, ꝙ quelibet ſedecena faciat & habeat duos maſſarios ſiue ancianos ſi ordinabit ꝑ homines gamondij q teneant in quolibet anno ire ad ſuã ſedecenā quādo incidet & quouſq; inciſum fuerit & tenent accuſare ſicut campari, illos quos inuenerint contrafacientes, habeant partem banni ſicut camparij.

Item ſtatutum eſt, quod nullus ducat ligna cerrete cum equis vel aſinis & qui contrafecerit ſoluat bannum ſoldorum viginti pro qualibet ſoma, & totidem dño ꝓ menda pro qualibet vice.

¶ De nõ alienando partem ſuam cerrete.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqs de Gamondio nõ poſſit nec debeat vẽdere vel alienare partem ſuam cerrete alicui qui nõ ſit de quarterio gamondij, & qui cõtrafecerit det ꝓ banno libr. x. cõi Gamondij. Quod bannũ põtas teneat exigere infra menſem vnum poſtq̃ ei denunciatum fuerit & alienatio non valeat, & hoc ſine tenore.

Capitula pertinentia ad vineas, ⁊ vineis non Intrandis, ⁊ vuis non diſplicandis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi qs intrauerit vineā alienā a Kal. Aprilis quouſq; vinee fuerint vindemiate, ſoluat ꝓ bāno ꝑ qualibet vice ſoldos. xx. & ſi cũ equo ſoldos. xxv. ſi intrauerit vineā & inciderit ſoldos. lx. & ſi ſapellũ fecerit ſeu illam a ſapellauerit ſoluat duplam, & ſi vuas [illegible] vel acceperit, ſoluat pro qualibet vua ſoldos duos & totidem Domino pro menda. Siuero quis intrauerit vineam alienam ab eo tempore quo fuerit vindemiate vſq; ad Kalend. Aprilis ſoluat pro banno ſoldos. v.

¶ De non eundo ad vineas.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis non poſſit ire ad vineas donec vue fuerint in vineis excepto Dño a domus vel laboratore vel niſi aliquis iret cauſa laborandi in ipſis vineis vel ſtan[illegible] cũ ipſis laboratoribus vinearũ voluntate dñi vel laboratoris qui laboratores ſemꝑ & qñ placuerit dño vel laboratori impune poſsit ire. Et ſi qs ipſas vineas aliter intrauerit ſoluat ꝓ bãno pro qualibet vice vt ſup̃ ordinatũ eſt in ꝓximo p̃cedenti capitulo, & niſi aliqs iret cauſa portandi cibum vel potũ laboratoribus vel aliud neceſſarium laboratoribus ad faciendum ſeu laborandũ dictas vineas, & de predictis credatur Sacramẽto dñi vel laboratoris ꝙ faciet in pñtia iudicis ferratie, & ꝙ nullus de familia dñi vel laboratoris poſsit ire ad vineas niſi ſm modũ ſupradictum ſub p̃dicta pena & banno. Excepto tempore vendemiarum quando vinea vendemiaretur.

De vuis nõ vendẽdis neq; portandis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus debeat vendere vuas in ciuitate Alex. vel extra nec portare vuã maturã nec acerbã, nec diſpiliare, & ille vel illa q vendiderit vel portauerit vel diſpiliauerit vel penes quẽ inuenta fuerit ſoluat ꝓ bãno ſoldos duos ꝓ qualibet vua & in qualibet vice, & hoc vſq; ad feſtũ ſancte Marie de Septembri, & tñ vltra dictum tẽpus quantũ fuerit de voluntate iudicis ferratie q̃ fiat & appareat per conſiliũ gñale Alex. vel ꝑ cridã gñalem q̃ fiat per ciuitatẽ Alex. & per loca conſueta, alioquin [illegible] vnicuiq; a dicto feſto in antea vendemiare ad ſuã voluntatẽ ſine pena & banno, & ſi p̃dicte vue fuerint aliene ſoluat p̃dictum bannũ, & totidẽ dño ꝓ menda, [illegible] ſit accuſare & ei credat̃ in Sacramento ſequelle poteſtatis vſq; in qnq; vuis, & abinde in antea credat̃ ſi ꝓbauerit per vnum teſtem, & iurauerit. [illegible] neas in poderio ſiue in coſtis Bergolij poſsint ad ſuã volũtatẽ vendemiare a dicto feſto beate Marie in antea ſine pena & banno, & placuerit conſilio Bergolij.

De vuis non ducẽdis in naui.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nulla perſona poſsit nec debeat ducere ſeu duci facere aliquas vuas ſuas vel alienas cum naui aliquo tẽpore niſi cum licentia iudicis ferratie [illegible] licentia ſcripta ſit in libro cõis alioquin ſoluat penã & bannum ꝓ qualibet vua ſoldos duos, & totidem dño pro menda.

De vuis non ducẽdis niſi cum plauſtro.

Item ſtatutum eſt, ꝙ non liceat alicui homini ducere vuas niſi cum plauſtro vel barozia vel cum beſtijs deferentibus baſtum alioquin ſoluat pro banno pro qualibet vua ſoldos quinq; niſi cum licentia iudicis ferratie.

De rapolatoribus in vineas non intrandis

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nõ liceat alicui homini vel pſone rapolare nec intrare vineas vẽdemiatas vel ad vendemiãdũ vſq; ad octauã ſancti Michaelis poſtq vue ceperint vẽdemiari in banno ſoldi vnius, & camparius teneatur eos accuſare.

De non faciendo aratium.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus tabernarius debeat facere nec habere in domo ſua araciũ ſiue in qua habitat a Kal. Iunij vſq; ad feſtũ ſancte Marie Septembris, & q cõtrafecerit ſit in bãno ſold. x. ꝓ qualibet vice, & quilibet poſsit eum accuſare.

De non faciendo ad vineam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus debeat facere ad vineã [illegible] niſi de licentia iudicis ferratie, & qui contrafecerit det pro banno qualibet vice ſoldos. xx.

De ſgarzolijs ſeu vitibus nõ portãdis.

Itẽ ſtatutũ eſt, ꝙ aufferrat̃ ꝓ bãno ꝓ vnoquoq; ſgarzolio de vitibus denarios duodecim cuilibet incidenti vel frangẽti vel portanti eos, ſi vero caput vitis vel vinee inciderit vel fregerit vel [illegible] fuerit vel ſgarzolauerit ſol. xx. & totidẽ dño ꝓ mẽda ſua.

De carratijs vel clauſuris vinearum & poacijs nõ portandis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis exportauerit portũ vel caratias vel palos vel clauſuras vel portias de aliena vinea de nocte ſoluat ꝓ bãno ſoldos. lx. & in die ſoldos. xx. & totidẽ dño ꝓ mẽda in vtroq; caſu. & octo homines vel tot quot videbit iudici ꝓpinquiores portis ciuitatis & Bergolij, & octo de quolibet caſali vel ſicut videbit dicto iudici iurent accuſare quoſlibet facientes damna ſupraſcripta & infraſcripta, & eis credatur ſicut camparijs, & habeant ſuam partem banni ſicut camparij.

De non colligẽdo herbam in vineis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis in aliena vinea vel plantato collegerit vel meſſuerit vel derancauerit herbam ſine voluntate dñi ipſius vinee, vel laboratoris ſoluat ꝓ bãno ſoldos. v. ꝓ vnaquaq; vice a kal. Martij vſq; ad kal. Octob. in die & in nocte ſoldos. xx. & totidem dño pro menda.

De beſtijs in vineas nõ intrãdis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ beſtie alicuius nõ poſsint nec debeant intrare in aliquas vineas in toto anno, & ſi intrauerit ſi fuerint boues, vel equi vel mulli vel aſini vel capre vel bicchus ſoluat dñs beſtiarũ ꝓ qualibet [illegible] beſtiarum in die ſoldos. v. ꝓ qualibet vice, & in nocte duplum, & ſi cũ plauſtro, & bouibus intrauerit ſoluat ꝓ bouibus vt ſupra. & ꝓ plauſtro ſoldos. v. & ſi fuerint porci ſoluat ꝓ quolibet porco denarios duodecim, & pro quolibet in die denarios quatuor, & in nocte duplum, & totidem dño pro menda, & liceat cuilibet habenti vineã in ipſa contrata accuſare beſtias damnum dantes [illegible], & ei credatur in ſuo Sacramento. [illegible] ꝙ liceat cuilibet ducere [illegible] cum plauſtro in vineas & alias beſtias deferentes [illegible] ducentes aliquo modo ad vineas ſuas vel quas laborat ſeu cũ voluntate dñi vel laboratoris cauſa ducẽdi vuas de dictis vineis tẽpore vendemiarũ vel cauſa ducendi vuas de dictis vineis ſine aliqua pena & banno.

De beſtijs in vijs vinearum nõ paſcẽdis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqua beſtia in toto anno nõ poſsit nec debeat paſcere ſeu paſci in vijs vinearũ, & q cõtrafecerit ſoluat ꝓ bãno ꝓ qualibet beſtia & ꝓ qualibet vice bãnũ ſuperius ordinatũ in beſtijs q intrauerint vineas vt in p̃cedenti capitulo cõtinet̃.

De campario in ſuis vineis nõ põendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquis non poſsit ponere camparium in ſuis vineis aliquem qui ſit de familia ſua niſi cuſtodierit vineas conſortum ſuorum ſicut ſuas.

De cuſtodia vinearum incipiẽda & faciẽda.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ camparij vinearũ teneant̃ & debeant intrare & incipere ad cuſtodiendũ vineas in kal. Iunij, & ſtare ad ipſam cuſtodiã ſemꝑ & omni die cõtinue vſq; quo fuerint vendemiate. Et qui cõtrafecerit ſit in bãno quilibet camparius cõtrafaciens ſoldorũ. x. pro quolibet die & qualibet vice, pro [illegible] qua nõ fuerit in cuſtodia ad ſuã [illegible] campariam, & teneant̃ p̃dicti camparij vinearum cuſtodire p̃dictas vineas [illegible] per totum annum, & quilibet habens vineã in ipſa camparia poſsit ipſos camparios, & alios habentes [illegible] damnum contra predicta ſtatuta & infraſcripta vinearũ accuſare & ei credatur in ſuo Sacramento vel ſub Sacramento ſequelle poteſtatis.

De Sacramento campariorum vinearum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas per totum menſem Madij, & ante Kal. Iunij teneatur facere iurare oẽs camparios vinearũ ꝙ ſtabũt cõtinue ad ſuã cãpariã a kal. Iunij vſq; quo vinee fuerint vendemiate, & ꝙ non debeant laborare. & ſi aliquis camparius contrafaceret ſoluat pro banno ſold.x.pro qualibet vice qua contrafaceret vel veniret. Et poteſtas cõpellat camparios predictos facere in ſua camparia de nocte a Kal. Iunij in antea ſi pax fuerit in banno ſoldorũ.xx.pro quolibet & qualibet vice, & quilibet poſſit accuſare contrafacientes. & habeat medietatẽ banni, & legatur hoc capitulum camparijs: & ſi cãparius vel aliqs de ſua familia portauerit aliquas vuas de vineis puniaẽ in triplũ, & qlibet poſſit accuſare. & hoc teneaẽ põtas ꝑciſe & ſine tenore. Non obſtante capitulo de campario in triplo puniendo.

❡ De paſto camparijs non faciendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus camparius poſſit vel debeat accipere paſtum, nec aliquid ꝓ paſto vel occaſione paſti. Nec aliquis debeat dare paſtum vel aliquid occaſione paſti alicui cãpario. Et qui cõtrafecerit tam cãparius ꝗ quilibet alius dans ſoluat ꝓ bãno ſoldos.v.pro quolibet vice, & quilibet poſſit accuſare.

❡ De muſto a camparijs non faciendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ nullus cãparius faciat muſtũ de vuis toto tẽpore quo cuſtodierit vineas. Et q cõtrafecerit ſit in bãno ꝓ qualibet vice ſoldorum.lx. & quilibet habẽs vineã in ipſa cãparia poſſit eũ accuſare & ei credatur in Sacramento ꝙ faceret vel ſub Sacramento ſequelle poteſtatis. Niſi ille qui eum accuſaret prius fuiſſet accuſatus ab ipſo campario cui tunc non credatur ſuo ſacramento niſi probauerit.

❡ De eodem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus faciat muſtũ de vuis ſuis vel alicuius niſi quãdo vendemiauerit, & tunc de licentia iudicis Ferratie & qui cantrafecerit ſoluat ꝓ bãno ſoldos.x.ſi vue fuerint de ſuis. & ſi vue fuerint de alienis ſoldos.xx. Et totidem pro menda: & plus ſi plus valuerit dictum muſtum.

❡ Qđ aliquis camparius non habeat niſi vnam campariam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus poſſit eſſe camparius vinearum qui fuerit cãparius camporum illo anno nec econuerſo.

❡ Qđ quilibet qui fuerit camparius vno anno non poſſit eſſe in ſequenti.

Itẽ ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ nullus homo de Alex. vel villis vel q habitet in dictis locis q ſit vel fuerit camparius generalis vel ſpecialis aliquarum terrarũ camporum [illegible] vno anno non poſſit eſſe camparius in ſequenti anno, & ſi contrafactũ fuerint nõ valeant facta per ipſum.

❡ De non dando vuas alicui a camparijs.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi camparius alicui perſone dederit vuam aliquã ſoluat pro bãno ſoldos.x. & de officio expellaẽ.

❡ De cucbuuellis a camparijs faciendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ illi q gerũt cãparias duarũ cãpariarũ vinearũ & cõtiguarũ teneanẽ & debeãt facere cucunellũ in loco camunali ipſarum cãpariarũ, & ſup ipm ſtare ad minus vnus ex ipis, & alias cuſtodire debeat & ingrere campariã dictarũ cãpariarũ.

❡ De non amaſſando ligna ad cucbuuellum.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqs cãparius nõ poſſit nec debeat cõgregare ſeu amaſſare vel amaſſari pmittere vel tenere aliq̃ ligna ſicca vel viridia apud cucunellum vel in aliqua parte in ſua camparia vel in aliqua camparia que ſe teneat nec habere nec tenere aliquas columnas vel ſcallas, vel ſcarclionum virides vel viride nec ponere in ſuo

cuchuuello. Et ſi quis cõtrafecerit ꝑ dicta vel aliquod predictorũ ſeu accuſatus vel inuentus fuerit p[illegible] ſoluat ꝓ bãno ſoldos.x. & totidem dño ꝓ mẽda, & plus ſi plus damni fuerit, & teneat iudex Ferratie pdicta inquirere ꝑſonaliter ſemel in menſe de menſe Auguſti, & ſemel de menſe Septembris, ꝓ quodlibet quarterium, & liceat ipſi iudici & illis q cũ eo erũt vuas ficus perſicas, & ceteros fructus tunc & ſemper quãdo iuerint ꝑ eũ lodia vinearum, accipere & comedere ad eorũ voluntatẽ, dũmodo nõ deſferat ad ciuitatẽ, nec forte in marſipio ſeu burſa, & hoc capitulum legat cãparijs vinearũ.

Capitola pertinentia ad terras & prata.

❡ De banno fructuum terre & prati aufferendo.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ bãnũ ꝙ in capitulis Ferratie cõtineẽ de oibus fructibus terre ſeminatis ſiue ſint [illegible] nõ & de prato a Kal. Martij. vſq; ad kal. Octob. ſi fuerint prata ꝗ ſeccant bis in anno. Et de his ꝗ ſeccanẽ tm̃ ſemel in anno a Kal. Martij vſq; quo ſeccata fuerint a kal. Iunij in antea non ſint prata in bãno ꝗ ſemel ſeccantur ſi ſeccata fuerint in anno.

❡ De herba in alieno prato meſſe vel inſula nõ ſeccanda & de feno nõ portando.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis meſſauerit cum meſſarolio herbam a Kal. Martij vſq; ad Kal. Octob. in prato vel inſula vel in certis riperiis vel in fraſcineta vel in [illegible] ſoluat pro bãno ſoldos tres ꝓ faxe hominis vel minus faxe pro qualibet vice. Et tantundem dño ꝓ menda & in nocte ſoldos.x. ꝓ quolibet faxe. & tantundẽ dño pro menda, & ſi autẽ cum ſeghetio ſeccauerit vel ſeccari fecerit in die ſit in bãno ſoldorum.x. pro quolibet ſeccatore, & in nocte ſoldorũ.xx. & tantundẽ dño pro mẽda & ſi cum beſtia [illegible] duxerit dictã herbam alienam ſoluat pro bãno in die ſoldos.x. pro qualibet beſtia, & qualibet vice & in nocte duplum, & tantundem dño pro menda in omni caſu. Si autem quis duxerit herbam cum barotia vel plauſtro alieno que ſit vltra [illegible] ſomam ſoluat pro banno ſoldos.lx. & tantundem dño pro menda. & ſi vna ſoma [illegible] vel minus tantũ q ſit vltra vnũ faxem ſoluat pro bãno ſoldos.xx. & tantundem dño pro menda. Et ſi vnũ faxem vel vltra duxerit cum plauſtro vel barotia, ſoluat ꝓ bãno [illegible] ſoldos decẽ. Et tantundem pro menda, & in nocte ſoluat ſemp duplum exceptis in [illegible] de Martio in plateis in quo [illegible] ſeccauerit cũ ſeghetio det pro bãno in die ſoldos.v. & in nocte ſoldos.x. & tantundem dño pro menda [illegible] qui herbam alienã portauerit vel duxerit ad eum tam vel cum beſtia, vel cum plauſtro. [illegible] intelligatur in eo qui alienã herbam ſeccauerit [illegible] portauerit vel duxerit in aliquo [illegible] predictis modis vel pena bãni & mende ab eo auffe[illegible]. Et idem intelligatur in eo qui ſeccaret vel portaret alienã vitiam vel leguamina vel milia vel panicum. vel lupinos vel aliquam blauam viridem.

❡ De beſtijs in pratis non paſcendis.

Item ſtatutũ eſt ꝙ aliqs bos vel vacca, equus vel equa, mulus vel mula, aſinus vel aſina nõ debeat intrare aliquod pratũ alienũ ꝙ bis ſeccet in anno a Kal. Martij vſq; ad Kal. Octob. Et ſi cõtrafecerit ſoluat ꝓ bãno dñs ipſarũ beſtiarũ ſoldos quattuor ꝓ qualibet beſtia groſſa & tantundẽ dño ꝓ menda, Si vero predicte intrauerint aliquod herbam vel pratum quod tantum ſeccatur ſemel in anno a Kal. Martij vſq; quo ſeccata fuerint, ſoluat dñs cuius fuerint pro qualibet beſtia ſoldos quattuor & ſemper in nocte duplũ, & tantundẽ dño ꝓ menda. Si vero beſtie minute intrauerint aliquod pratum ꝙ bis ſeccatur in anno in predicto tẽpore ſoluat dñs ipſarum denar[illegible] pro qualibet beſtia & qlibet [illegible] vel porca & [illegible] beſtijs minutis denarios quattuor, ꝓ qualibet beſtia & qlibet vice, & tantundẽ dño ꝓ menda, & ſi predicte beſtie minute pratum vel herbum intrauerint ꝙ ſemel tm̄ ſeccat᷑ in anno ſoluat in predicto tēpore denarios octo ꝓ porco, & porca, & ꝓ alijs beſtijs minutis denarios quatuor ꝓ qualibet beſtia & tantundē dn̄o pro menda. Eo ſaluo ꝙ ſi pratū vel cerbū ꝙ ſeccat᷑ ſemel in anno fuerit bānitū ex parte iudicis ferratie ad poſtulationē dn̄i, & preconizatū fuerit ex parte dicti iudicis ferratie ꝙ quilibet ſe abſtinere debeat a paſco vel a damno dicti prati & cerbi ꝙ quilibet dās dānum ſeu beſtie quorūlibet ibidē paſcentia vel damnū dantiū amittat bannū ſuperius ordinatū. Idem in pratis que bis ſeccant in anno. In cerbis vero ſiue pratis de pomario vel in cerbis alibi poſitis q̄ ſeccant᷑ bis in anno, nō amittāt bānum beſtie groſſe. Poſtq̄ bis ſeccata fuerit, niſi de nouo eſſent bānita, & cridata. Saluo ꝙ in poſſe bergolij poſtq̄ bis fuerint ſeccata, & fenū exportatū fuerit boues poſſint impune paſcere & intrare.

❡ De banno cuſtodientium capras oues ⁊ alias beſtias minutas.

Item ſtatutū eſt, ꝙ cuſtodes caprarꝝ, caſtronū, agnorꝝ, ouiū & motonoriū & dānū cū dictis beſtijs dederint vel aliquibus eorꝝ ſoluāt tantū ꝓ bāno quantū ſoluere debent & tenent᷑ dn̄i ipſarum, & vltra bānum p̄dictorꝝ dn̄orum. Non obſtante ſolutione quā facit vel facere debet dn̄s ipſarum beſtiarum, & etiā dn̄s ipſarū beſtiarū ad dictum bānum cuſtodis, & pro ipſo cuſtode ad ſoluendū teneat᷑ & compellat᷑ nulla exceptione obſtante bānum cuſtodis habes infra in ſecundo ſtatuto & in fine ipſius in principio ſequentis pagine ſoldos. xx.

❡ De beſtijs magnis blauas non intrandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi equs vel equa: mulus vel mula, aſinus vel aſina, bos vel vacha intrauerit in alienā meſſem vel blauā alicuius cuiuſcunq; generis ſit vel leguminū vel gueymū vel linū vel caneuā vel vitiam vel lupina vel bargarā vel miliū vel panicum vel melleā vel rapas vel neponos vel gaudiū in die ſoluat dn̄s ſoldos. v. ꝓ qualibet beſtia & qualibet vice & in nocte ſoldos. x. & tantūdem dn̄o ꝓ menda niſi ꝓbauerit ſi vero in p̄dictas res alique beſtie minute intrauerint ſoluat dn̄s ꝓ quolibet porco & porca & qualibet vice denarios octo. & ꝓ capra ſol. tre. & pro alijs beſtijs minutis ꝓ qualibet denarios octo. & tantūdem ꝓ mēda in vtroq; caſu & in nocte duplū & teneat᷑ cāparius & debeat accuſare illū q̄ dictas beſtias cuſtodiet, & ſi eum nō inuenerit debeat ducere dictas beſtias facientes contra p̄dicta ad domū ſuā, & denūciare infra ſcđm diem iudici ferratie, ꝙ ipſas beſtias duxit domū p̄dicta cauſa, & ille qui eas requiret ſoluat predicta banna & mendas ſuperius ordinatas.

❡ Q̄d cuſtos ouium vel caprarū debeat facere ſecuritatē corā Iudice ferratie.

Item ſtatutū eſt, ꝙ pōtas ſiue iudex ferratie teneat᷑ infra octo dies poſt introitū ſui regiminis facere cridari publice ꝑ villas & caſſalia ꝙ quilibet qui habet ſiue tenet beſtias ouinas ſiue caprinas teneat᷑ ducerē & debeat cuſtodē ſuū ouiū corā ipſo iudice ad terminū cride aliter puniat᷑ in ſoldis. lx. & nihilominus dictū cuſtodē corā dicto iudice ducere teneat᷑. & ꝙ iudex ferratie teneat᷑ cōpellere quēlibet peccorariū ſiue cuſtodē ouiū, vel caprarū facere corā ſe bonā ſatiſdatione de ſe repreſentādo coram dicto iudice ad eius voluntatē & de nō dando vel faciendo damnū vel guaſtū in cāpis & de nō ducendo oues vel capras in aliquod damnū ſiue in locū in quo vbi poſſint facere damnū, & de nō dimittendo eas paſcere vel tranſire ꝑ blauas alienas & ꝑ alias res ꝓhibitas in ſtatutis ferratie ſupra q̄ ſecuritas ſit ad minus de libras. x. & q̄libet dn̄s vel quali[illegible] poſſet denūtiare vel accuſare peccorariū ſeu cuſtodē ouiū vel caprarꝝ tenentē vel habentē ſeu ducentē oues vel capras in rebus ipſius dn̄i vel [illegible], & credat᷑ ipſi dn̄o vel [illegible] in ſuo ſacramento de ipſa accuſatione vel denuntiatiōe cōtra ipſm cuſtodē ſiue peccorariū facta. & ꝙ [illegible] peccorarius ſiue cuſtos denuntiatus vel accuſatus ponat᷑ ad cathenam petre arengherie. Ita ꝙ in cathenam ſtare teneat᷑ ibidē per vnum diē niſi dict[illegible] peccorarius ſiue cuſtos ſolueret ſoldos. xx. ꝓ bāno, Saluis alijs penis q̄ in ſtatutis ferratie cōtinent᷑.

❡ Q̄d nulle beſtie intrent viam que vadit Solerium.

Item ſtatutū eſt, ꝙ nulle oues capre porci boues, vel alique alie beſtie intrēt nec intrare debeant a via que vadit verſus ſolerīū ad manū ſiniſtram vſq; ad pontitū reuertendo ad tanagrū, & ſicut cazat lo [illegible] in quo decurrit aqua [illegible] vſq; in tanagrū & ſi intrauerint ſoluāt bannū ꝙ ſoluerent ſiue ſoluere tenent᷑ alie beſtie inuente in damnum & locis prohibitis, ſecundū ſtatuta ferratie, ꝙ ſtatutum habeat locum ſi placuerit maiori parti vicinorum & preconizatum fuerit.

❡ De beſtijs in alienis gorretis non intrandis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi alique beſtie groſſe de ſupradictis capitulis precedentibus alicuius de iuriſdictione Alex. intrauerit alienā [illegible] vel gorretam vel boſcenos per totum annū cauſa paſcendi ſoluat [illegible] ꝑ qualibet beſtia paſcente vel brattante ſoldos duos, & in nocte duplum, & tantundē dn̄o pro menda. Si vero ouis vel capra caſtronus vel aries vel [illegible] intrauerit predictas res ſoluat [illegible] pro banno pro qualibet capra [illegible] ſoldos duos, & ſi [illegible] ſoldos quinq;, & ꝑ alijs beſtijs minutis [illegible] in hoc capitulo contentis ſoluat denarios quattuor, & tantundem Domino pro menda, & ſi predicte beſtie minute intrauerint predictas res in nocte ſoluant duplum.

❡ De non eundo per alienas blauas.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi quis cōmode & ſine periculo poteſt tenere viā nō ingrediat᷑ ſiue vadat per alienas blauas vel legumina vel ſeminata cuiuſcunq; generis ſint [illegible] blaue legumina vel ſeminata. Et qui contrafecerit ſoluat, ſi iuerit cum plauſtro vel barotia ſoldos. v. pro quolibet plauſtro ſiue ꝑ bobus vel ſiue barotia vel aratro vel [illegible] ſoluat ſoldos quattuor, & tantundem dn̄o ꝑ menda. Si vero fuerit [illegible] ſoluat ſoldū vnū ꝑ [illegible], & tantundē dn̄o ꝑ menda. Si vero iuerit per pratum alienum quod ſeccat᷑ bis in anno cum plauſtro vel barotia vel aratro, vel cum [illegible] bus, ſoluat pro banno ſoldos tres, & ꝑ homine [illegible] denarios ſex, & tantundem dn̄o pro menda in predictis caſibus exceptis hominibus qui irent per agros cauſa emendi, vel vendendi linum qui tantum ire poſſint ſine banno.

❡ De pena illorum qui damnum dederint in alienis meſſibus ⁊ lino.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi quis deranchauerit linū alienum vel ſgarbauerit meſſem, vel alienam blauā [illegible] qualitatis ſit, vel [illegible] ſoluat pro banno ꝑ qualibet ſcopa lini, & meſſis ſeu blaue eiuſdē qualitatis in die ſoldos. x. & in nocte ſoldos. xx. [illegible] pro menda, ſi [illegible] vel portauerit ad domum [illegible] ſoldos. lx. & tantundem dn̄o pro menda, & linum ſeu meſſem [illegible] intelligatur de leguminibus, vitia & [illegible] panico, milio & lupino, & bargaria & melea, & rapis. Si cum naui portauerit ſoluat pro banno libras decem. & totidem dn̄o pro menda, & in nocte triplum [illegible] tantum in [illegible] non det bannum. Quod autem [illegible] ita intelligimus ſi meſſa vel guaſtata fuerint. [illegible] grana vel ſemen [illegible]. Si vero quis in herba predicta [illegible] ſoluat pro banno id quod cō[illegible] in ſuperiori capitulo de herba vel meſſe non ſecanda vt bannum guaſtorum intelligatur ſi quis banno de maleficio & furto.

❡ De illis qui committunt furtum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona de nocte vel de die aliquid furatus fuerit, vel [illegible] dederit ſeu deportauerit vel damnum aliquod [illegible] de [illegible] ſoluere debeant cuiuſcunq; quātitatis fuerit dictum dānum ꝙ dans offenſam. ſiue damnum vel faciens ſiue ſit femina ſiue maſculus poſsit a quolibet denuntiari & accuſari pro furto coram iudice maleficiorum, & dictus iudex ad accuſationem vel denũtiationem cuiuslibet accuſantis & denuntiãtis teneatur & debeat dictus iudex officio ſuo inquirere, & procedere & punire talem malefactorem pro furto ſecundum capitulum cõis loquens de furto. Non obſtante ꝙ dictus malefactor eſſet accuſatus vel denũciatus coram iudice ferratie offenſor vel malefactor ſue ſit accuſatus coram iudice ferratie, anteq̃ a iudice maleficiorum nihilominus teneat ſoluere bãnum ferratie.

¶ De pena illorum qui tenerent vel reducerent alienã meſſem vel linum.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ nullus debeat reducere nec tenere penes ſe nec in domo ſua nec in curia nec ad vrbam ſiue burmiam nec alibi aliquod linũ niſi de ſuo campo eũ habuerit, vel niſi a dño linum ipſum emerit vel habuerit, & qui contrafecerit ſit in bãno pro vnaquaq; ſcopa ſoldorum trium, & dño damnum reſtituat, & ille a quo receperit ipſum linum ſit in banno ſoldorum .xx. & ſi bannum ſoluere non poterit fuſtigetur per ciuitatem, ſecundum ꝙ voluerit iudex ferratie, & hoc idem intelligimus de illis qui reducerent & furarentur alienas blauas.

¶ De pena ſeccantium alienam ſtipulam.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis ſtipulam alicuius ſeccauerit cum ſeghetio det pro bãno ſoldos .xx. & ſi cum meſſarolio ſoldos decem, & totidem dño pro menda, & ſi eam raſtellauerit vel derancauerit, vel collegerit, vel eam penes ſe cumulatam habuerit, det pro banno pro faſce denarios duodecim, & totidem dño ꝓ menda, & ſi cum beſtia duxerit ſoldos decem, & ſi ad dorſum ſoldos duos, & ſi cum plauſtro ſoldos .xx. & totidem Domino pro menda in quolibet predictorum caſuum, & ſi dicta banna ſoluere non poterit ponatur in berlinis vel fuſtigetur, & credatur dño de predictis ſub ſacramento ſequelle poteſtatis.

¶ De non meſſuendo vel ſpinas truncando ſuper foſſatum ciuitatis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis meſſuerit herbã ſuper foſſato ciuitatis vel inciderit ſpinas ſuper foſſatum predictum, ſoluat pro banno pro qualibet tantum quantum ſolueret ſi meteret in alieno prato, & pro ſpinis tociens ſoldos .v. pro qualibet vice, idem obſeruetur in beſtijs paſcẽtibus vel ſtantibus ſuper ipſo foſſato vel in ripis ſuis, vel terragio ipſius, vel ſuper barbacanis dicti foſſati vt tantum ſoluant pro banno pro qualibet beſtia, quantum ſi inuenirentur in alieno prato.

¶ De pena dantiũ damna in meſſibus vel fructibus exiſtentibus intus ciuitatẽ.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliqua perſona vel beſtia dederit vel fecerit damnũ vel guaſtum in meſſibus vel alijs fructibus exiſtentibus in agris qui ſunt intus ciuitatẽ ſoluat pro banno pro qualibet vice tantũ quantum ſolueret in agris qui ſunt extra ciuitatem poſiti, & tantundem pro menda.

¶ De anſeribus a camparijs ⁊ per ipſos de agris expellendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ camparij teneant & debeãt expellere anſeres de agris ſeminatis bona fide, & ſine fraude ſuo poſſe, ſine aliquo alio ſalario, excepto ſalario cãparie.

¶ De rebus alienis non reducendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis nõ emat neq; reducat in domo ſua vel curia aliq̃ rem q̃ videatur eſſe capta in campis nec que videatur pertinere ad guaita camporũ vel vinearum, & qui contrafecerit ſit in banno ſoldorũ .lx. & quilibet poſsit accuſare & habeat medietatẽ bãni, nec aliquis poſsit reducere aliquẽ qui aportauerit aliq̃ rem prohibitam

hibitam, vt ſupra. Nec etiam ipſam rem reducere poſsit vt ſupra in domo ſua vel curia ipſius domus in qua habitat, & qui contrafecerit ſoluat bannum ſuperius ordinatũ in hoc preſenti capitulo, & idem intelligatur de ortalijs & oĩbus alijs fructibus terre, & qui camparius qui contra predicta fecerit ſoluat & de officio expellatur, & in eodẽ banno ſupradicto ſit quilibet qui predictas res reduceret ad domum alicuius cõtra predictam formam. Et nihilominus reducentes vel portantes res predictas prohibitas reſtituant dño ſi inuenientur aliter in cõe perueniant.

¶ De pena arantium alienam terram.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis arauerit terram conſortis ſui ſeminatum vltra terminos viſibiles, vel non ſeminatam arauerit & ſeminauerit vltra terminos viſibiles & querimonia inde facta fuerit a dño vel a campario de vnoquoq; ſulco ſoluat ꝓ banno ſoldos .v. & totidem dño pro menda.

¶ De nõ intrando in lino vel meſſibus vel blauis vt infra.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ non liceat alicui perſone intrare ire vel ſtare per meſſem linum vel blauam qui ſunt vel erunt a via porte Albareti, vſq; ad beale, & hoc ad Kalen. Martij vſq; quo blaue collecte fuerint, & quilibet qui contrafecerit amittat pro qualibet vice ſoldos duos. Et tantundem dño ꝓ mẽda & quilibet poſsit accuſare, & habeat medietatem banni.

¶ De penis intrantium in alieno horto.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis maior decem annis in alieno horto intrauerit in die ſoluat ꝓ banno denarios duodecem. & in nocte ſoldos decem, & tantundem dño pro menda, ſi tamen de hortalijs nihil derancauerit exportauerit ſeu guaſtauerit. Si vero de ipſis ortalijs portauerit derancauerit vel guaſtauerit ſoluat pro banno ſoldos decem. & in nocte ſoldos .lx. & totidem dño pro menda, liceat tamen intrare in die & de hortalijs portare cum dño vel colono vel eorum nuntijs. Si vero beſtie intrauerint hortum alicuius ſi fuerint beſtie groſſe vel porci vel capre vel hirci, ſoluat dominus ipſarum beſtiarum pro banno ſoldos quatuor pro qualibet beſtia, & in nocte ſoldos octo, & totidem dño pro menda. De alijs vero beſtijs minutis ſoluat ꝓ banno ſoldos duos pro qualibet beſtia in die, & in nocte ſoluat triplum & totidem dño pro menda.

¶ De nõ faciendo hortum vel cauãdo ſuper foſſatis ciuitatis Alex. vel Bergolij, ⁊ de penis contrafacientium.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nullus poſsit vel debeat facere hortum ſiue ſuper terragio ipſius foſſati vel in ipſo foſſato ciuitatis Alex. vel Bergolij intus vel extra nec aliquod aliud per quod foſſatum deterioretur, nec cauare ipſum foſſatum ſiue terragium, nec iuxta foſſata, nec de terra ipſius foſſati capere vel cauare, & ſi quis contrafecerit ſit in banno pro qualibet vice ſoldorum .lx. & teneatur ipſum foſſatum reſtituere in priſtinam formam ſuis expenſis, & quod iudex ferratie teneatur & debeat omni menſe ſemel ad minus in ſuo regimine predicta omnia perſonaliter inquirere, & ſi inuenerit aliquem facere vel feciſſe contra predicta vel aliquod predictorum puniat vel condemnare ſuper penis ſuprascriptis, & in reſtauratione ipſius foſſati infra menſem, & hec ſub pena [illegible] iudicis librarum vigintiquinq; quibus poſsit a quolibet ſindicari. Et ipſo iure diminuatur & ponantur in ratione clauarij, & ſi non reſtaurauerit dictum foſſatum dictus iudex poſsit ipſos compellere ad reſtaurationem dicti foſſati imponendo penas & banna [illegible] ad ſuam omnimodam voluntatem, & quod aliquis non debeat facere ibidem aliquod aquatorium, vel aliquam cõtiam ſeu aliquod aliud edificium per quod aqua detineatur ſeu impediatur quin labatur, & qui contrafecerit det pro banno pro qualibet vice libras Decem. Et nihilominus ad dictum edificium tollendum compellatur per dictum Iudicem Ferratie.

¶ De penis frangentium murum vel ſpalda ciuitatis Alex. vel Bergolij.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis fregerit murum vel ſpaldum ciuitatis vel Bergolij ſua auctoritate ſoluat pro banno libras .xxv. in denarijs numeratis ſi murum vel ſpaldum vel ſepem rumperit, perdat pro banno ſoldos cētum pro qualibet vice & plus & minus arbitrio poteſtatis vel Iudicis Ferratie inſpecta quantitate ſpaldi vel ſepis rupti vel rupte, & ſi in nocte predicta fecerit ſoluat pro banno duplum, & inſuper teneatur ſpaldum vel ſepem claudere ſuis expenſis infra tertium diem poſtꝗ ei preceptum fuerit in banno librarum .xxv. ſine tenore. & ſuper hoc elligātur guardie, & quilibet poſſit accuſare. & accuſator habeat medietatem banni.

¶ De non portando nec cauando de terra ripe foſſati ciuitatis vel Bergolij.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliqua perſona non debeat nec preſumat cauare nec cauari facere nec portare ſeu portari facere cum plauſtro vel barotia, ſeu cauagna vel cineria, ſeu alio quocūꝗ modo de terra ripe foſſati, Bergolij ciuitatis vel pozolaſche intus vel extra ſeu de vijs que ſunt circa foſſata predicta intus vel extra, & qui contrafecerit ſoluat ꝓ banno vltra alias penas per cōe Alex. ordinatas pro quolibet plauſtro vel barotia ſoldos .x. ꝓ quolibet & qualibet vice, & ꝓ qualibet cauagna vel ciueria vel alio vaſe ſoldos .v. Que oīa pōtas ſiue Iudex ferratie ꝑciſe & ſine tenore teneatur exigere & aufferre in denarijs numeratis ſine aliqua cōpenſatione infra tres dies poſtꝗ ei denunciatum fuerit, & ad cuſtodiendum & ad accuſandum contrafacientes. Poteſtas poſtꝗ quindecim dies ab introitu ſui regiminis teneatur requirere ſeu requiri facere duos homines ꝑ qualibet contrata Bergolij de illis qui morant̃ in carrubijs magis propinquis foſſato & eos compellat iurare & cuſtodire bona fide, & ſine fraude ripas & vias foſſati & ꝙ accuſabunt omnes facientes contra predicta, & habeant predicti cuſtodes pro ſuo ſalario medietatem banni, & cōe Alex. habeat aliam medietatem.

¶ Qđ Iudex cuſtodes elligat accuſantes quos danna inuenient facientes.

Item ſtatutū eſt, ꝙ Iudex Ferratie teneat̃ & debeat cum conſilio illorum quos ſecū habere voluerit elligere bonos cuſtodes qui teneantur ipſi iudici vel notarijs ferratie accuſare omnes quos inuenerint damnificantes facientes vel portantes de ſpaldis vel ſepibus vel clauſuris foſſatorum ciuitatis Alex. vel Bergolij & beſtias ſimiliter & ſcribi facere & excutere omnia banna ferratie, & ipſa banna foſſatorum & clauſurarum pertineāt ad ferratiā & ad officiū ferratie ipſius iudicis & notarijs ferratie ſine tenore.

¶ De penis rumpentium viam ſiue ripa foſſati Bergolij.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliqua perſona non debeat rumpere vel rumpi facere viā ſiue ripam foſſati Bergolij de foris, nec aliqua aqua que vadat vel fluat in ipſum foſſatum, & ꝙ nihil aliud faciat vel fieri faciat per quod aliqua aqua poſſit rumpere ſiue intrare ſiue ruere in ipſum foſſatum. Et qui contrafecerit amittat pro banno libras .xxv. in denarijs numeratis ſine aliqua compenſatione & guardie que fuerint electe ſup cuſtodienda terra foſſati predicti teneantur & debeant accuſare contrafacientes, & etiā quilibet alius poſſit accuſare contrafacientes, & habeant quartam partem banni. Et de hoc capitulo & omnibus que continentur in eo. Poteſtas ſiue iudex ferratie teneat̃ attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore.

¶ De paleis vel raſpucijs non tenendis in vijs publicis.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ nulla perſona ciuitatis Alex. Bergolij vel Porolaſſche, vel inhabitans in predictis locis vel in aliquo ipſorum audeat vel pſumat ponere vel tenere vel poni facere paleas vel raſpitia in brolieto cōis vel in vijs publicis cauſa faciēdi fimū vel alia cauſa ſub pena & bāno ſoldorum .xx. terdon. ꝓ quolibet & qualibet

vice qua cōtrafactū eſſet. Et ꝙ nulla perſona poſſit tenere vel ponere letamen in broleto cōis vel in platea, nec in aliquibus vijs publicis ſine licentia iudicis ferratie ſub pdicta pena ꝓ quolibet & qualibet vice, Idem intelligat̃ in ſedimine ꝙ eſt inter plathea filiorum ruſcanorū & eccleſiā maiorem q eſt eccleſie. Eo ſaluo ꝙ liceat vnicuiꝗ ſine licentia dicti Iudicis habere, ponere & tenere in dictis vijs dūmodo non ponat̃ in brolieto, plathea, & in dicto ſedimine, letamen ꝓ totū menſem Iunij, Iulij, Auguſti, & Septembris ſub pena & banno, & vltra nō, & pdicta teneat̃ iudex ferratie vinculo ſacramenti inquirere omni menſe ſemel ad minus, & vt letamina q̄ ad preſens ſunt in predictis locis aufferant̃ ꝙ iudex ferratie teneat̃ facere cridari, ꝙ oēs habentes letamē in pdictis locis ꝓhibitis teneant ipſum aufferre de ipſis locis per totum preſentem mēſem Martij, aliter ſi cridatum nō fuerit nō incurrant contrafacientes in aliquā penam.

¶ De foſſatis in alienis poſſeſſionibus non conſtruendis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi quis fecerit foſſatum ſeu fieri fecerit in aliena terra vel prato vel aliqua alia poſſeſſione immobili pro quolibet trabucho foſſati ꝙ fecerit ſeu fieri fecerit ꝑ directū amittat ſoldos .xx. & totidem dño ꝓ menda, & ſi foſſatū non fuerit longum per vnum trabuchum ſoldos .x. & tantundem dño pro menda, & dictū foſſatum teneat̃ implere & in priſtinū ſtatū reſtituere infra terminū ordinatū ꝑ iudicem ferratie, niſi hoc fecerit de voluntate dñi.

¶ De non explanādo alienum foſſatū nec alienā lapolam conſtruendo.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi quis explanauerit foſſatū alienū vel explanari fecerit vel ſapellum ſiue lapolam fecerit vel fieri fecerit in terra aliena ſeu foſſato alieno ſit in banno ꝓ quolibet ſapello ſeu lapola ſoldorū .xx. & totidem dño ꝓ menda ſoluat. Et teneat̃ illud ſapellum ſeu foſſatū vel lapolam releuare, & in ſtatum priſtinum reſtaurare ſuis proprijs expenſis ad terminum ſibi datum per iudicem ferratie niſi hoc fecerit de voluntate dñi.

¶ Quomodo fieri debeant foſſata iuxta vias publicas.

Item ſtatutū eſt, ꝙ aliquis qui faceret foſſatū iuxta vias publicas teneat̃ & debeat illud foſſatū facere vel fieri facere ſuper ſua terra, & nō ſuper via publica vel terra cōis. Et qui contrafecerit ſoluat ꝓ bāno ſoldos .xx. ꝓ qualibet vice, & teneat̃ quilibet qui faceret foſſatū vel fieri faceret iuxta dictas vias, terram q̄ extrahi faceret de dicto foſſato ꝓijcere vel ꝓijci facere in viam, & ipſam terram explanari facere per mediā viam ſub predicta pena & banno, & qui contra predicta fecerit ſoluat dictas penas. Et nihilominus teneatur & debeat implere dictum foſſatum, & reducere in priſtinū ſtatum, & teneatur iudex ferratie inquirere predicta quādo ibit ꝑ agros ad inquirendū alia guaſta & hoc facere preconizari per ciuitatē infra menſem ab introitu ſui regiminis.

¶ De penis deſtruentium vel leuantium alienas conzelias.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis deſtruxerit vel leuauerit vel deramauerit, vel piſcauerit, vel pozauerit alienā conceliam in die ſoluat ꝓ bāno ſoldos .lx. & totidē dño ꝓ mēda, & plus ſi plus eſſet damnū. In nocte vero libras .xxv. & tantū dño ꝓ menda.

¶ De pena in lacu de foro piſcantium.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nulla perſona debeat piſcare in lacu de foro ſine voluntate illorum ad quos pertinet dictus lacus ſub pena ſoldorum centum pro qualibet vice & poſſit ille ſuper qua parte lacus fuerit piſcatum piſces ſua auctoritate quilibet ipſi piſcatori aufferre ſine pena & banno, & eos aufferre cuilibet perſone que ipſos & omnibus qui eos vendicarent.

CApitula facta ſuper Agris ⁊ vineis.

HEC Sunt ſtatuta & ordinamenta facta ſuper facto agrorum & vinearum per Dominum Guiſcardum de Petraſancta tunc Poteſtatem Alex. Ex licentia ſibi data a conſilio generali.

De ſpiculatoribus in meſſibus non intrandis.

IM Primis, ꝙ nullus ſpiculator debeat intrare in meſſes vel in ſtipulam donec meſſis fuerit extracta de campo in banno ſoldorū.v. & totidem dñs ſi eum permiſerit intrare, & ſi intrauerit & meſſem portauerit ſoluat duplum.

De macijs ſpiculatorum non incidendis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus debeat incidere ſeu ſcurzare mazos meſſium, & portare mazos ſcurzatos vel meſſes, & qui cōtrafecerit ſoluat ꝓ banno ſoldos.v.

De non reducendo in agris ſuis aliquas coues alienas.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus debeat reducere ſeu reduci facere, & pmittere in agro ſuo vel ad domū ſuā vel alibi alienas coues, meſſium, & ille qui reduxerit ſit in bāno ꝓ qualibet coua ſoldorum.xx. & ille qui eas portauerit ſoluat duplum.

Qḋ nullus ſpiculator ad ſpiculandum exire debeat ante diem.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus ſpiculator debeat exire de ciuitate caſali vel villa niſi prius orto ſole, & ꝙ debeat quilibet ſe reducere ad villam vel caſale vel ciuitatē ante occaſum ſolis, & qui contrafecerit ſit in banno ſoldorum quinq; pro qualibet vice: ante ortum, vel poſt occaſum ſolis ſi repertus fuerit portare meſſes vel linum, vel legumina ſit in banno ſoldorum decem, & plus arbitrio iudicis ferratie, ſecundum qualitatem perſone damnū facientis, & dāni facti & totidē dño ꝓ menda, & plus ſi plus damnum probatum fuerit.

De meſſarolijs a ſpiculatoribus non portandis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus ſpiculator debeat portare meſſarolios in campis, & ſi cōtrafecerit ſit in bāno ſoldorum.x. & amittat meſſarolium, & cāparij qualibet die teneantur & debeant inquirere ſpiculatores habentes maſſarolios per campos in bāno ſoldorum.x. ꝓ quolibet campario.

Qḋ porci, nec oues intrent ſtipulas.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ porci vel oues nō debeant intrare ſtipulas vſq; ad octo dies ab ea die computandos qua meſſis fuerit extracta de cāpo, & qui cōtrafecerit ſit in bāno ꝓ qualibet oue denariorum quatuor, & ꝓ quolibet porco denarij vnius.

De non ſpiculando nec beſtias tenendo prope vineas.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus debeat ſpiculare nec tenere vel habere aliquas beſtias ꝓpe aliquā vineā ꝑ quinq; paſſus, & qui cōtrafecerit ſit in bāno ſoldorum trium, & plus arbitrio poteſtatis, ſeu iudicis ferratie, & oēs cāparij meſſium & vinearū teneant contrafacientes accuſare.

De pena ſtantium extra portam poſt campanam pulſatam.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nullus debeat ſtare extra portas ciuitatis poſt cāpanā pulſatam, & qui cōtrafecerit ſoluat ꝓ bāno ꝓ qualibet vice ſoldos.v. & oēs cāparij tā vinearum q̃ agrorum teneant & debeat cōtrafacientes accuſare, & habeant medietatē bāni. Que quidem capitula lecta & publicata fuerunt in publica contione.

De beſtijs nō aſcendendis ſuper leuatā inſule ſancti Ioannis vt infra.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliqua beſtia non debeat aſcendere ſuper leuatam que eſt vel fuerit in inſula ſancti Ioannis. Et qui contrafecerit amittat pro qualibet beſtia minuta denarios tres. Et pro groſſa ſoldos.v. Et non debeant dicte beſtie deſcendere de dictis leuatis verſus tanagrum ſub penis predictis, & quilibet poſſit accuſare qui habet facere in dictis leuatis. Idem intelligatur de leuatis de albareto, & de omnibus alijs leuatis factis per aliquos alios ſeu per cōe Alex.

De ouibus nō paſcendis in inſula de ſancto Ioanne.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliquis non poſſit ducere oues ad paſcendum in Inſula de ſancto Ioanne a ſtrata inferius ab eccleſia ſancti Ioannis vſq; ad hortū de foro nec alia de cauſa, et ſi quis contrafecerit amittat pro banno pro qualibet vice ac ſi in damnū inuentes fuerit, idem intelligatur in capris, bichis, arietibus, vel porcis, & quilibet dñs vel nuntius eius poſſit accuſare iurante ipſo dño vel nuntio, & ipſi nūtio credatur vſq; ad ſoldos decem.

Qui teneantur ad banna ferratie ⁊ quomodo teneantur.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliquis minor.xxv. annorum, maior tamen decem annorum teneaẗ de bānis agrorum & de bānis ptinētib⁹ ad Ferratiā in oīb⁹ & ꝑ oia cū effectu ſicut quilibet maior. Si autē fuerit minor.x. annorum nō teneaẗ de bannis agrorum, & de bannis pertinentibus ad ferratiā, exceptis vijs, & vineis de quibus teneanẗ, vt alij nulla audita deffenſione in predictis caſibus ratione minoris etatis.

Quod qui fuerit camparius in anno nō poſſit eſſe hinc ad annos tres.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nullus poſſit eſſe camparius in illa camparia, vel in illa contrata, nec in aliqua alia camparia dicti quarterij vſq; ad tres annos camparius ſpecialis poſſit eſſe in illa camparia & contrata.

De modo campariorum elligendorum.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ campari, elligantur a Kal. Auguſti. & quocunq; tempore elligi [illegible] ꝓ [illegible] locis agrorum & vinearum videlicet probonos homines & legales habentes [illegible] poſſeſſiones quatuor de qualibet camparia, qui quatuor elligant [illegible] camparios, & diuidant ꝑ las camparias inter ipſos camparios anteq̃ [illegible] de ſi- [illegible] in camparijs ciuitatis & bergolij, in camparijs autem villarum & caſalium elligendis, elligantur duo vel quatuor homines pro quolibet caſali, & qualibet villa inſpecta qualitate loci qui ſint de ditioribus predictorum locorum qui duo vel quatuor camparios ipſorum locorum & villarum elligant, qui camparij durent [illegible] electione facta vſq; ad annum vnum, & omnia obſeruare que continentur in capitulis pertinentibus ad officium camparie & ferratie & faciant ſecuritatem de libris.xxv. de ipſo officio legaliter exercendo & faciendo, & de omni damno reſtituendo [illegible] accuſationem non fecerint, & ꝙ ipſi [illegible] vel facient damnum aliquod, & ſi dictam ſecuritatem nō fecerint vel alter [illegible] dictum electi fuerint non habeantur pro camparijs, ſed ꝙ ille qui eſt vel erit camparius [illegible] anno non poſſit eſſe camparius [illegible] inſequenti anno in illa camparia, vel in illa contrata. Camparius [illegible] ſpecialis eſſe poſſit, & ꝙ nullus poſſit eſſe camparius vel eſſe [illegible] niſi ipſe vel pater ſuus ſit in [illegible] Alex. librarum.v. & habeant camparij pro ſua [illegible] dia [illegible] pro quolibet ſextario vinee ad menſuram groſſam & denarios octo pro quolibet [illegible] ad menſuram groſſam [illegible] ordinata in ſtatutis ferratie, & diuidantur camparie per omnes quarterios, vbi nō ſunt diuiſe per illos qui elligent dictos camparios, & hoc capitulum non intelligatur in camparijs boſchi cōis Marenghi qui elligantur per homines marenghi [illegible] placuerit, & qui ab eis electi fuerint habeantur pro camparijs ſicut alij camparij cōis Alex. Idem intelligatur & obſeruetur de boſcho cerrete, & camparijs ipſius per homines gamondij, & q̄ iudex Ferratie teneat, & debeat compellere homines villarum & caſaliū, & ciuitatis ad ellectionem campariorum faciendam ſuis locis, & caſalibus per impoſitionem bannorum & penarum imponendaꝝ nō elligentibus, ſeu nolentibus elligere infra octo dies poſtq̄ ei fuerit dictum vel denunciatum.

¶ De Sacramento campariorum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij tam vineaꝝ q̄ aliaꝝ rerum iurent ꝙ accuſabunt oēs quos inuenerint in damnū, ſeu offenſionē, & ipſam accuſationē ſcribi facient notarijs Ferratie in libro accuſationū, & non in papirro extra librum infra tertium diem. & ſimiliter inuentiones facte per iudicem Ferratie ſcribi debent in libris cōis ea die qua facte fuerint vel ſequenti aliter vero nō valerent, & in ipſa accuſatione nominent offendentes, & nomina illoꝝ quos offenderint, & vbi & diem & horā ſubijciant in qua dānum vel offenſionē faciebant, & illi campario, qui contrafecerit auferat pro banno ſoldi centū, & officio expellat, ſi videbitur iudici ipſum campariū aliquā malitiā commiſiſſe, vel aliquid malitioſe cōmiſiſſe de predictis, & accuſatio in qua non fuerint predicta obſeruata non valeat.

¶ Qō camparij camparijs ſuis debeant ſupereſſe.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij electi hoc anno ad cuſtodiam agrorū, & vinearum, & aliarum rerum campeſtrium ſiue ſint electi ante feſtum Natiuitatis Domini, vel poſt, & qui deinceps hoc anno elligentur ſtent, & perſeuerent ad ſuas camparias, & eorum accuſationes valeant & teneant, ac ſi electi fuiſſent ante feſtum Natiuitatis Dn̄i, vel omnium Sanctorum, & duret eoꝝ officiū vſq; ad annum vnū a die quo iurauerit.

¶ De ſecuritate ab accuſato preſtanda anteq̄ vllatenus ſe deffendat.

Item ſtatutum eſt, q̄ nullus accuſatus a camparijs occaſione Ferratie poſsit ſe deffendere ab accuſatione de ſe vel beſtijs ſeu rebus, ſuis facta, niſi prius bonā & idoneam pignus dederit de quantitate ipſius accuſationis. Idem intelligatur de inuentionibus [illegible] ctis per iudicem, & per familiam ſuā, & de accuſationibus, & querimonijs factis. & quaſi eo ſalio q̄ ſi accuſatio, vel denuntiatio, vel querimonia & inuentio aſcendit vltra ſolidos centum, liceat accuſato, vel denunciato, & inuento dare bonā, & idoneā ſecuritatem. Qua data & preſtita liceat ei deffendere, a dicta accuſa, querimonia, vel denuntiatione, & inuentione, & dato pignore vel ſecuritate poſsit ipſe accuſatus ſe deffendere ab ipſa accuſatione, & deffenſionem facere de ipſa accuſatione, quam deffenſionem faciat, & finiat a die denuntiationis ſiue inquiſitionis ſibi facte intra .x. dies q̄ ſi non fecerit & finierit infra predictum tempus habeatur pro confeſſo, & cōdemnato, & poſt dictum terminum bannū dicte accuſationis, & mendam teneatur & debeat ſoluere dictus accuſatus, & & ipſum pignus redimere infra decemocto dies proximos ſubſequentes, q̄ ſi non fecerit ipſum pignus vendatur aut ſub vſuris obliget, & idem intelligatur in omnibus pignoribus datis occaſione Ferratie.

¶ Qō debeat mitti deffenſio cuilibet accuſato in ſcriptis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ Iudex Ferratie teneatur, & debeat vnicuiq; perſone dare vel mittere deffenſionem in ſcriptis dierum decem, de quacunq; re de qua eſſet inuentus, & denunciatus, vel accuſatus, vel quocunq; modo contra ipſum procederetur imponendo in ipſa deffenſione cauſam de qua eſſet accuſatus inuentus, vel denunciatus vt ſupra, quam deffenſionem dictus dn̄s Iudex mittere debeat a die denuntiationis, accuſationis, querimonie, ſeu inuentionis facte vſq; ad dies .x. alioquin nō valeant facta contra predictam formam, ſi non fuerit predicta forma obſeruata.

¶ De bannis manipaſtorum a dn̄is requirendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi bubulcus, albarolius, pecorarius, vel alius famulus alicuius dederit damnum in agris, metendo, ſgarbando, ſeccando, ſeu quocunq; alio modo, in blauis, pratis, leguminibus inſalis, & vineis [illegible] bannū, tantum quantum alius qui foret accuſatus, & dn̄s pro eo dictum bannum ſoluere teneatur habendo ingreſſum contra ipſum, & q̄ pater teneatur pro filio, & abiatico, clerico vel layco in poteſtate conſtituto vel emancipato dummodo emancipatus non habitet, & non faciat ignem ſeorſum a patre, & hoc ſine tenore.

¶ Qō ſi aliquis fuerit confeſſus damnum dediſſe teneaŧ ad ſoluen̄ bannum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis fuerit confeſſus vel conuinctus damna predicta vel infraſcripta, vel aliquod eorum dediſſe vel feciſſe, ſeu de hijs paſſus fuerit bannū ſoluat & mendam ac ſi a campario inuentus & accuſatus fuiſſet.

¶ Qō banna Ferratie non duplicentur niſi ad quartum aliqua de cauſa.

Item ſtatutum eſt, q̄ accuſationes, ſeu banna Ferratie non acquitata, vel ſoluta nō duplicentur, nec minuentur, nec alio modo creſcant iure contumatie, vel alia cauſa niſi vſq; ad quartum. Ita q̄ inquartentur niſi ſolute fuerint ad terminum condemnationis. Liceat tamen iudici Ferratie, & teneatur condemnare quemlibet contumacē ſecundum qualitatem facti & contumatie, & teneatur & debeat ipſe Iudex quibuſlibet quindecim diebus facere condemnationes & abſolutiones de proceſsibus ſuo poſſe, & ipſas condemnationes ea die qua facte fuerint poni ad campanile, eo modo & forma, quo & qua ponuntur, & poni debent ille qui fiunt per dominum Poteſtatem, & predicta valeant teneantur & obſeruentur ſine tenore. Non obſtante aliquo alio ſtatuto in contrarium loquente.

¶ De camparijs in ſuis rebus ponendis.

Item ſtatutum eſt, q̄ liceat cuilibet ponere campariū in ſuis rebus vel poſſeſsionibus, vel meſsibus, vel blauis, vel rapis, vel alijs quibuſcunq; rebus ſeu fructibus ſuis exceptis vineis, niſi vinea eſſet ſola & ſeparata a camparia aliarū, & hoc ſi denunciauerit [illegible] & preconizatum fuerit per clauſuram vel portam illam, vel caſalem cum cō[illegible] fuerint que debent cuſtodiri q̄ res ſint in banno, & eſſe debeant & iurent, & ſic ſint per camparij, facere eorū officium ſicut alij camparij & habeant partem ſuam bannorum ſicut alij camparij, & hoc locum habeat quandocunq; poſſ[illegible] camparium faciendū. Non obſtante alio ſtatuto de camparijs elligendis. Eo ſaluo q̄ camparius ſpecialis non poſsit eſſe minor decemocto annorum.

¶ Qō camparij de bannis que accuſabunt habeant quartam partem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij habeant quartam partem bannorū que ipſi accuſabunt, & eis ſoluat de ſua camparia ſi per totum annum cuſtodierint.

¶ De cuſtodia per totam diem a camparijs facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ omnes camparij tam vinearum q̄ terrarū debeant ire in campos, & ſtare per totam diem, poſtq̄ inceperint ſuam cuſtodiam, nec debeant laborare, vel aliquid aliud facere, niſi cuſtodire ipſos agros, campos, & vineas, & blauas, & res campeſtres, & camparius, qui contrafecerit ſoluat pro qualibet vice ſoldos .v. & liceat cuilibet accuſare camparium contrafacientem, & credatur accuſatori ſuo ſacramento vel ſequelle Poteſtatis, & Iudex Ferratie teneatur inquirere dictos camparios non ſtantes in ſuis camparijs, vel facientes contra formam ſui ſacramenti, & culpabiles inuentos punire.

¶ Qđ camparij teneantur ad ſoluendum banna damni dati vel facti per ipſos vel per ſuam familiam.

Item ſtatutum eſt, ꝙ aliquis camparius, vel aliquis de ſua familia, vel beſtie, ſue dānum alicui dederint, vel in banno aliquo inciderint occaſione ferratie. Eo quod ipſe vel aliquis de ſua familia, vel beſtie ſue fecerint contra ſtatuta vel ordinamenta, bānum & mendam in alijs perſonis ordinatum ſoluat duplicatum, & ab officio remoueatur, & inſuper ſoluere teneatur cōi pro banno ſoldos .lx.

¶ Qđ camparij credi debeant de accuſationibus ab eis factis.

Item ſtatutum eſt, quod credatur camparijs de accuſationibus ab eis factis, vel faciendis, & de quantitate beſtiarum accuſatarum, niſi accuſatus ſe deffenderit duobus teſtibus idoneis.

¶ Qđ camparij non debeant comedere ad aliquas eccleſias vel manſiones.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij teneantur ſuo Sacramento ꝙ non comedent, neq; bibent ad aliquas eccleſias de campis, nec ad manſiones religioſas, nec aliquod ſeruitium recipere debeant a ſupradictis eccleſijs, vel manſionibus, vel ab alia perſona occaſione officij ſui. Et qui contrafecerit, vel aliquod predictorum, ſoluat pro banno ſoldos ſexaginta, & de officio expellatur, & ſi bannum ſoluere nō poterit, ſit in banno de maleficio. de quo bāno nō exeat, niſi ſoluto banno qualibet vice.

¶ Qđ camparij teneanť emendare damna ſi nō accuſauerint damna dantes.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparij debeant emēdare omnia guaſta, que facta fuerint in ſua camparia in campis in die illis quibus dicta guaſta facta fuerint, & accuſatio facta non fuerit ab eiſdem camparijs, & credatur in ſuo verbo illi cui guaſtum factū fuerit, ſcilicet ſi dixerit ꝙ guaſtum factum fuerit in die.

¶ Qđ ſi camparius inuenerit aliquem damnum dantem quem non cognouerit poſſit accipere pignus.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi camparius inuenerit aliquē quem nō cognoſcat facientem damnum vel guaſtum poſſit ei auferre pignus pro banno, & menda, & illud quod abſtulerit teneatur dicere & conſignare Iudici Ferratie infra tertium diem. & ſi denunciatum non fuerit dicto Iudici infra dictum terminum perdat pro banno ſoldos centū & illud capitulum teneatur Iudex ferratie facere legi cāparijs quando iurant ſuā campariam, & legatur hoc capitulum in contione quando leguntur condemnationes ferratie in contione. & ſi ille qui damnum vel guaſtum faceret, vel aliquid quod eſſet cōtra ſtatuta ferratie inuentus fuerit a camparijs ſiue a campario, vel a Domino dicti Guaſti vel damni, vel eius nuntio, vel ab alio, qui ius haberet accuſandi eum poſſint predicti, & quilibet predictorum auferre pignus cuilibet cōtrafacienti, contra predicta ſine pena & banno, & ipſum pignus teneantur & debeant conſignare, vel denuntiare Iudici ferratie infra dictum tempus ſub pena & banno ſoldorum viginti, pro quolibet de quo pignore prius ſoluat mendam damni Domino, vel eius nuntio, vel ei qui ipſam habere deberet, ꝙ bannum & ſuperfluum cedat in damnum, ſiue bannum cōis, & hoc locum habeat generaliter in omnibus camparijs.

¶ De capiendo inuentum in damno vel guaſto.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi cāparius vel aliquis alius inuenerit aliquē facientē damnū vel guaſtū quē nō cognoſcat teneať ipm capere, & eū pſentare Iudici pdicto, vel ducere illum ad pximū caſale vel locū vbi cognoſcať. & ſi habere nō poterit illū quē in dānum inuenerit, & beſtias ſecū, vel in damnū habuerit, Debeat ducere beſtias ad proximum caſale vel locū, & eas ibi reponere penes legalem hominē de ipſo caſali vel loco vſq; quo predicto Iudici preſentare vel etiam conſignare potuerit.

¶ De non accipiendo linum vel couas meſſis a camparijs pro ſua camparia.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus camparius debeat vel preſumat accipere linum pro cāparia, ſiue cuſtodia lini, nec couas alicuius blaue, vel legumina pro cuſtodia blaue vel leguminum, & camparius qui contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos viginti. & quilibet poſſit accuſare, & ei credatur ſuo Sacramento ſequelle poteſtatis vel ſuo ſacramento, quod de hoc faceret, & quod Iudex ferratie teneatur & debeat tempore meſſionum [illegible] inquiſitionem facere, tam per teſtes quam alio modo, ſi camparij ceperunt aliquas couas alicuius blaue, ſiue faxos blaue. vel leguminum, vel lini, & ſi inuenerint ipſos cepiſſe, vel amaſaſſe aliquas coues vel faxos teneatur eos punire, tanquā fures, & pro furibus ſm ꝙ in ſtatutis Alex. continetur, & teneať dictus Iudex facere legi dictum capitulum.

¶ Qđ aliquis camparius non poſſit accuſare in alijs camparijs.

Item ſtatutum eſt, ꝙ camparius electus pro vno quarterio non poſſit vel debeat accuſam facere in alijs quarterijs, niſi in eo quarterio in quo electus fuerit, & ſi faceret accuſam aliquā contra predictam formā, pro non facta habeatur. Nullo ſtatuto ferratie obuiante ſine tenore, & ſaluo ꝙ in rebus hominis alius quarterij pro quo electus poſſit, & iacentibus in alijs quarterijs poſſit ſicut poſſint in ſuo quarterio, pro quo ſint electi accuſare poſſint cāparij tamē vnius quarterij poſſint accuſare vnus in camparia alterius facientem damna.

¶ Qđ camparij inquirant defferentem aliquid vnde bannum ſolui videatur.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi camparius inuenerit aliquem defferentem aliquid vnde videatur bannum ſolui debere, & non viderit facere damnum inquirat defferentem vbi predicta acceperit, & in quo loco, & ad eundem locum ire teneatur cum campario ille qui res illas portauerit, & ſi camparius ipſum in fraudem inuenerit vel mendacem, vel noluerit ire cum campario ad oſtendendum locum vbi accepit predicta, Teneatur camparius ipſum accuſare, & eodem modo ſoluat bannum. Non obſtante capitulo ſuperiori dicente, quod camparius in ſuis accuſationibus debet exprimere locum & horam ꝙ etiam [illegible] pagina ſupra ſcribitur in capitulo de accuſationibus faciendis a camparijs. [illegible] campario [illegible] quod voluerit dicere vel ire ad locum vbi accepit predicta, [illegible] predictis [illegible] camparijs predicta fecerit, & obſeruare [illegible] ſoluat pro banno ſoldos .xx. pro qualibet vice, & quilibet poſſit accuſare eum, & ei credatur ſuo ſacramento, vel ſequelle poteſtatis.

¶ Qđ Iudex ferratie poſſit inquirere & punire.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Iudex ferratie, vel aliquis de familia Poteſtatis, ſeu de familia Iudicis ferratie inuenerit aliquem in damnum, vel facere contra ſtatuta ferratie vel veniendo de ipſo damno, vel [illegible], vel alio modo portando res [illegible] liceat ipſi Iudici, & ei qui eum inuenerit accuſare, & eum punire, ſecundum ſtatuta ferratie, vel alio modo in arbitrio ipſius Iudicis, vel ponendo ipſum ad berlinas, vel ad cathenā inſpecta qualitate perſone, & damni dati & facti, ſi non poterit, vel noluerit ſoluere bannum ordinatum in ſtatutis Ferratie.

¶ De dandis in ſcriptis guaſtatoribus & hominibus male fame.

Item ſtatutum eſt, ꝙ electiones campariorū cuiuſlibet camparie teneanť & debeāt accuſare & dare in ſcriptis Iudici ferratie oēs illos qui ſciunt habere nomē male fame, & guaſtatores a faciendis, & de recipiendis de campis. Qui Iudex compellat illos quos accuſauerit facere bonam ſatiſdationem de libris .x. ꝙ nõ facient damnũ vel guaſtum, & ꝙ ſoluent banna & mendas, & qui dictã ſecuritatẽ facere nõ poterit expellatur de ciuitate, & de illo caſali in quo ſtaret vel habitaret. Ita ꝙ in dictis locis amplius ſtare nõ poſsit nec debeat, ſub pena & banno librarum .x. & Poteſtas, ſiue conſules illius caſalis, uel loci in quo habitaret teneanť & debeant ipſum expellere, & expelli facere de dicto loco poſtq̃ fuerit eis preceptum vel mandatum per dictum iudicem, in pena, & banno librarum .x. & totidem cõſilius loci vel caſalis, & teneatur Iudex ferratie predicta fieri facere.

De inquirendis ⁊ de dandis in ſcriptis guaſtatoribus.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Iudex Ferratie infra octo dies ab introitu ſui regiminis teneať & debeat requiri facere quatuor homines ꝑ quolibet quarterio Alex. quos faciat iurare ꝙ dabunt ei in ſcriptis ad terminũ eis aſsignatum oẽs guaſtatores Alex. & illi de caſalibus dabunt oẽs illos de caſalibus, & habentes famam guaſtatorum, & teneatur Poteſtas vel eius Iudex compellere oẽs illos guaſtatores quos ſibi dabunt in ſcriptis facere bonam ſecuritatem de non faciendo guaſtum, & de ſoluendo bãnum & mendam & illi qui habitant in caſalibus teneantur. & debeant accuſare illos qui facient & damnum dabunt in rebus que ſunt prope illud caſale, & niſi denunciauerint ipſos iudici teneantur emendare damnum illis qui paſsi fuerint damnum in eorum arbitrio, & iudicis ferratie, & ſi aliquis de predictis guaſtatoribus qui ſecuritatem fecerit fuerit accuſatus vel denunciatus per aliquẽ dñm vel quaſi, vel per campariũ fediſſe vel feciſſe guaſtum vel damnum, vel furtum alicui, Iudex Ferratie teneatur & debeat ipſum accuſatum, vel denunciatum perſonaliter detinere, & fideiuſſorem ipſius vſq; ad plenam ſolutionem, & reſtitutionem damni ſiue guaſti, furti, & banni, & credat accuſatori, & denunciatori ſuo ſacramento de dãno vel guaſto, vel furto dato, vel facto per denunciatum vel accuſatũ, & furtum intelligať in hac parte de rebus campeſtribus.

De bannis ferratie excutiendis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas, & Iudex Ferratie teneantur, & debeant excutere bona fide, & ſine fraude q̃ citius poterunt omnia banna ferratie, & ad ipſa banna excutienda mittere de familia ſua per ciuitatem, & loca infra .xv. dies poſtq̃ ipſa banna data fuerint & tempus deffenſionum faciendarum ſuper ipſis accuſis, & tempus [illegible]nitis ad ſoluendum fuerit elapſum, & poſt excuſſionẽ ipſorum bannorum dare campariis partẽ ſuam eis contingentem de ipſis bannis infra tres dies, poſtq̃ requiſitus fuerit, a campariis.

De bãnis veteribus ferratie excutiendis, ⁊ de ratione facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ iudex ferratie teneať excutere & excuti facere per ſe & ſuã familiam, & ſuos notarios omnia banna de accuſationibus veteribus ſicut in libris ipſarum accuſationũ reperientur ſcripta, & ſecundum tenorem ſtatutorum ferratie, & de ipſis bannis excuſſis facere fieri rationem ad campanile cõmunis omni mẽſe in preſentia ipſius iudicis per rationatores cõis in preſentia notariorum campanilis qui eam rationem ſcribant quilibet notarius per ſe, de qua ratione facienda teneatur eo tempore quo ferratia non fuerit vendita per cõe, & hoc capitulum ſit preciſum & ſine tenore & ꝙ faciat cancellari & aptari oẽs condemnationes excuſſas, & ſolutas ſuper libris condemnationum qui ſunt & erunt penes dictos notarios campanilis.

De eodem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Iudex ferratie teneatur & debeat excutere eodem modo & forma omnia banna que fient toto tempore ſui officii, & reddere, & reddi facere rationem ad campanile ſcḋm modum & tenorem precedentis capituli, ꝙ incipit. Item ſtatutum eſt, ꝙ iudex ferratie teneatur & debeat &c.

De ratione facienda.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Iudex Ferratie, & Notarii teneantur facere rationẽ ad campanile omni menſe de accuſationibus ferratie ſolutis per ſe, & de querimoniis per ſe, & de non abſolutis per ſe quas rationes faciant ad libros cõdemnationũ & numerum ipſorum accuſationũ omniũ quarumlibet per ſe ſcribi faciãt per ſe ꝑ notarios campanilis in pñtia rationatorũ cõis ſemper, & quotienſcunq; faciant rationẽ. Quas dicti notarii [illegible] teneanť, & debeant ſcribere in vno libro, Ita ꝙ ſemper, & quandocunq; [illegible] ipſe notarius teneatur, & debeat dare aliis [illegible] notariis ſcribere [illegible] accuſationum quarumlibet per ſe, & libri accuſationũ factis [illegible] ſupra remaneant in continenti penes ipſum notarium, & ſi quis ex notariis ferratie aliter voluerit facere rationẽ, nõ incipiať per iudicem neq; per rationatores [illegible] ſine tenore, ꝙ capitulum locum habeat vt ſupra ſcriptum eſt, eo tempore quo ferratia erit in cõi, & ſi vendita fuerit alicui perſone per cõe teneatur iudex ea obſeruare.

De non tenendo capras.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ aliqua perſona non teneat aliquas capras in ciuitate Alexã. vel Bergolio, nec prope ciuitatẽ per duo miliaria, & qui contrafecerit det ꝑ bãno ſoldos .v. ꝑ qualibet capra, & qualibet vice, & hoc locũ habeat poſt octo dies, poſtq̃ hoc capitulum preconizatũ fuerit ꝑ ciuitatẽ q̃ ꝑconizationẽ dictus iudex teneať fieri facere ꝑ ciuitatem & per caſalia ab introitu ſui regiminis infra octo dies, ſaluo ꝙ iudex ferratie poſsit dare licentiam illi cui ſibi videbit de vna capra tenenda ꝑ familia ſua.

De ſtatutis ferratie exemplandis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ iudex ferratie teneať facere exemplari per manũ vnius notarii in vno volumine oĩa ſtatuta & capitula q̃ ſcripta ſunt in hoc volumine, ad cuſtodiã camporum a foriſtanorum ciuitatis infra vnũ menſem poſtq̃ intrauerit regimen ſuum ſine tenore. Quod volumen dictus iudex teneat penes ſe.

Qḋ Iudex ferratie faciat fieri vnum librum in quo ſcribantur nõia illorum qui ſoluerint banna ferratie.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ Poteſtas, & Iudex ferratie teneanť & debeant habere vnũ librũ penes ſe [illegible] in quo ſcribanť nõia omniũ & ſingularũ perſonarũ q̃ ſoluerint banna penas & [illegible] ſunt vel erunt, & [illegible] bannorũ penarũ & mulctarum [illegible] de ceteros [illegible], & illum librũ ſemper habere ad rationẽ faciendam ad campanile ſemper, & quotienſcunq; [illegible] per notarios ferratie, q receperint dicta banna, & diligenter examinare ipſa ſcripta [illegible] dictorũ notariorũ ſine tenore. Et inſuper [illegible] notarius ferratie per iudicem compellatur & teneatur apponere in margine cuiuslibet accuſationis nomen cuiuslibet accuſati, ſiue qui accuſabiť, & [illegible] banni, pene [illegible] mulcte, que ſiue quas [illegible] in notario ſoluerit. Et de omnibus accuſationibus factis & faciendis ad officium ferratie occaſione ipſius ferratie, & fieri debeat condemnatio, & abſolutio, que legantur in conſilio, vel arengo, & ipſis lectis incontinenti dentur notariis campanilis preciſe, & ſine tenore. Et illud capitulum attendatur & obſeruetur, quotiens dicta ferratia non erit vendita.

Item ſtatutum eſt, ꝙ inſtrumentum a conſilio Alex. [illegible] aliquis [illegible] de corpore ciuitatis Alex. non poſsit [illegible] per ſe, vel per alium [illegible] perſonam aliquam [illegible], & [illegible], & [illegible] territorio [illegible], quod inſtrumentum factum fuit a Gerardo Cremonenſe Notario Milleſimo Ducenteſimo Sexageſimo tertio Inditione Duodecima Die Iouis, Decimooctauo Menſis Marcii. Attendatur & obſeruetur in totum, ſecundum quod in ipſo inſtrumento.

continetur ſine tenore ſecundū ꝙ ordinatum eſt ꝑ conſiliū p̄dictum in ipſo inſtrumēto continetur, & de voluntate & p̄cepto dñi Rufini de mandello poteſtatis Alex. & conſiliariorū eiuſdem ciuitatis.

Item ſtatutū eſt ꝙ Poteſtas teneať elligere duos bonos homines & legales de loco caſtrinoui vallis burmie vel elligi facere infra quindecim dies poſtq̃ iurauerit regimen ciuitatis Alex. q̄ debeāt elligere tres camparios vel plures de caſtronouo ſi placuerit conſulibus, & conſilio dicti loci q̄ debeant iurare in manibus illorū quibus iurauerint alij cāparij Alex. cuſtodire & ſaluare omnes poſſeſſiones fructus & godias poderij dicti loci & accuſare ſecundū formā & modū ciuitatis Alex. & pōtas & illi q̄ ſupererūt ad exigendū & excuciendū ſiue agnoſcendū banna maſſarie teneant capere exactere & facere ſibi acquitari dicta bana & mendas, ſecundū modū & forma capitulorū ciuitatis Alex. capiendo & acquitari faciendo ſibi tam cito mendam q̄ damnum, Que quidem banna oīa perueniant in cōe Alex. detracta parte campariorum, & mende perueniant in cōe caſtrinoui predictum, videlicet ꝙ cōe Alex. tantum habeat mendas accuſationum que fient in nemoribus preſſarum, & in omnibus alijs boſchis mende vero omnium aliarū accuſationū perueniant in cōe dicti loci caſtrinoui predictam partē dicti cōis excuſſis mendis predictas Poteſtas teneatur eas mendas ſolui & acquitari facere ſindico caſtri noui predicti in parte dicti cōis infra .x. dies, & predicta attendantur, Donec placuerit dñis & cōi dicti loci.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis vel aliqui alicuius ville vel loci, vel eorū beſtie incurrerent banna guaſtorum loci caſtrinoui, ꝙ pōtas & illi qui ſupererunt bannis Ferratie, maſſarie excutiendis teneať mittere conſulibus ſeu poteſtati illius loci vel ville de qua vel de quo erit ille qui fuerit accuſatus vel beſtie ipſius, ꝙ faciant ſolui & acquitari dicta banna ſibi, & ei qui fuerit pro eo pro predictis bannis petendis vel maſſario guaſtorum, ſecundum ꝙ fuerit predictis conſulibus vel poteſtati iniunctum, & ſi poteſtas vel conſules, vel concilius loci de quo fuerit accuſatus vel eorum beſtie incurrerit, & non fecerit acquitare cum dicta banna ſecundum quod fuerit predictis conſulibus iniunctum per poteſtatem vel per ipſum qui ſupererit dictis bannis excutiendis. Tunc poteſtas Alex. & qui ſupererit illo officio, poſſit & teneatur capere de bonis & rebus hominum illius loci, & cuiuslibet ſingularis perſone de quo fuerit, qui fuerit accuſatus, vel cuius beſtie feciſſe damnum in campis dicti loci in ciuitate Alex. vſq; ad ſolutionē banni & mende in quo incurrerit occaſione banni guaſtorum dicti loci, & hoc capitulum attendatur ſine tenore, donec placuerit dicto loco, & ꝙ factum eſt in duobus precedentibus capitulis locum habeat in boſchis dominorum & dominum & cōis ſeradij, ſi ipſis Dominis placuerit in omnibus, & per omnia. Que tria capitula ſuperius ſcripta de caſtronouo non teneantur poteſtas, & eius iudices, & familia attendere & obſeruare.

¶ De ſapiente dando in quolibet caſu per iudicem Ferratie.

Item ſtatutum eſt, ꝙ iudex ferratie teneatur & debeat dare ſapientem. & ſapientes in quolibet caſu & negotio ſeu queſtione vertente coram ipſo ſeu que verti poſſit & que verteretur ſemper & quotiens petentur ſub pena librarum decem pro qualibet vice, qua petitum fuerit. Et hoc totum habeat non ſolum in prudentibus & futuris queſtionibus, verum etiam ad preterita extendatur.

¶ Quod nullus debeat accipere aliquem columbum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus debeat vel preſumat capere aliquem columbū aliquo modo vel ingenio in Alex. & diſtrictu nec tenere aliquod rete, nec aliquod aliud ingenium facere ad capiendum aliquē columbū domeſticū in cāpis retibus ſeu ingenijs, & qui contrafecerit vel aliꝗ p̄dictorū ſoluat pro pena & bāno pro quolibet columbo & qualibet vice ſoldos .lx. in denarijs numeratis ſine aliqua cō[illegible], & quilibet camparius, & quilibet alius de conſilio poſſit accuſare iudici ferratie & predicta banna [illegible] ferratie, & credat cuilibet accuſanti, & ꝙ iudex ferratie teneať & debeat infra menſem poſtq̃ iurauerit officium ſuū habere duos homines de qualibet contrata ciuitatis Alex. & duos de qualibet villa loco vel caſali diſtrictus Alexā. qui [illegible] in ſcriptis ipſi Iudici omnes habentes ſeu tenentes aliq retia ſeu aliqua ingenia [illegible] aliquas aues a quibus & a quolibet ipſorū dictus Iudex teneať accipere & compellere a quolibet ipſorū bonam ſatiſdacionē de libris vigintiquinq; de non faciendo ſeu veniēdo cōtra predicta ſeu aliꝗ predictorū, & pater teneať pro filio [illegible], Quod capitulū & omnia q̄ continenť in eo Iudex ferratie ſiue pōtas faciat [illegible] per ciuitatem, loca & caſalia Alex. & hoc preciſe & ſine tenore Quod capitulum attendatur in totum Non obſtante capitulo quod eſt ſub Rubrica, de non accipiendo columbos.

¶ De infraſcriptis feſtis celebrandis.

Item Nos Ioannes de [illegible]gnario capitaneus Populi Anciani & quatuor rectores ſocietatis [illegible] & ſapientes Populi ad hoc electi ꝑ eoſdem capitaneum, Ancianos & quatuor, auctoritate & baylia nobis data & conceſſa a conſilio [illegible] Alex. & facto die decimo quarto menſis ſeptembris Statuimus firmamus & ordinamus, ꝙ per dñum poteſtatem nec per eius familia, nec per conſules Iuſtitie reddatur ius in infraſcriptis feſtiuitatibus, niſi tantum in maleficijs, & ꝙ aliqua pſona ciuitatis Alex. iuriſdictionis & diſtrictus non debeat audeat, vel preſumat laborare vel laborari facere in ciuitate Alex. iuriſdictione & diſtrictu [illegible], in feſto Natiuitatis dñi. in feſtiuitatibus ſancte Marie virginis, in feſtiuitatibus, circōciſionis, Epiphanie, Paſce, Aſcenſionis, & ſancte crucis, Nec in feſtiuitatibus apoſtolorū & euangeliſtarū ſancti Auguſtini, ſancti [illegible], ſancti blaſij, ſancti laurētij, ſancti Martini, ſancti [illegible], ſancti [illegible] Nec in feſto omnium ſanctorum, Nec in ſancto venere, Nec in feſto ſancti ſtephani. Nec in feſtiuitatibus apoſtolorū beatorū Ioannis baptiſte, & [illegible], ſancti [illegible] confeſſoris, ſancti [illegible], ſancti georgij. Nec in [illegible], ſub pena & banno ſoldorū decem cuilibet perſone laboranti in dictis feſtiuitatibus vel in aliqua ipſarum cum bobus ſeu vacis, & cuilibet laboranti & cuilibet cū brachijs pro qualibet ſoldorū quinq; pro qualibet femina contrafaciente ſoldorū duorū, & pro qualibet pſona q̄ [illegible] fieri faceret tantundē [illegible] molinarius inuentus in Alex. [illegible] ſoluat banna [illegible] ferratie [illegible], & ſaluo ꝙ [illegible] Alex. [illegible] laborare & laborari facere & [illegible] cōis Alex. ſeu comitatu villarū & locorū [illegible] cōe Alex. ſeu per aliq cōe [illegible] ordinatum. & ꝙ liceat [illegible] pſone in dictis feſtiuitatibus [illegible] & facere [illegible], & trahere [illegible] & facere [illegible] blaua leguminia & vinū & legna & oia alia victualia [illegible] in ciuitate de extra ciuitatem, & [illegible] ad vendendum tantum, & [illegible], & facere [illegible], & [illegible] & facere blauas de campis & eo ſaluo ꝙ molinarij poſſint [illegible] tempore, & [illegible], & ꝙ dñs capitaneus populi & eius familia teneatur & debeat [illegible] predicta omnia & [illegible] inquirere per ciuitatem & iuxta ciuitatē Alex. [illegible] populi & [illegible] cum ipſo notario [illegible] facere, & [illegible] punire & condemnare & exigere [illegible] voluntatem [illegible] & ſine tenore, & [illegible] de predictis facere In [illegible] quaibet dictarum [illegible], & [illegible] ſoldorum [illegible] denarijs numeratis, & intelligantur & habeantur denarij [illegible] Parma Mediolani, & ſimilium p̄ dēarijs numeratis Et quod Iudex ferratie teneatur

& debeat predicta omnia & ſingula tam intus ciuitatem Alex. quã extra ciuitatem inquirere, & contrafacientes punire & condemnare, & a contrafacientibus penam & bãnum, ſeu condemnationẽ exigere, vt ſupra preciſe & ſine tenore. Ita ꝙ dictam officiũ quantum eſt in contrafacientibus extra ciuitatem ad dictum iudicem pertineat. Et ꝙ condemnationes que fient per predictos dños Capitaneum vel Iudicem Ferratie, nõ poſsint appellari nec cognoſci, ſeu de nullitate opponi.

¶ De non mutando nomen ſibi, ⁊ de nomine ſuo dicendo.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ quotienſcũq; iudex ferratie, vel per familiã ſuam iret ad inquirendum agros, & inueniret aliquẽ facientem damnũ, ꝙ quilibet teneatur & debeat dicere nomẽ ſuũ dicto iudici, & camparijs cõis, & non debeat ibi mutare nomen ſuũ ꝙ habet, & quo vulgariter nominatur, & ſi aliquis fecerit contra predicta vel aliquod predictorum ſoluat pro banno ſoldos. xx.

¶ De non tenendo vel paſcendo cum infraſcriptis beſtijs in infraſcriptis vijs.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ aliqua pſona Alex. vel diſtrictũ, ſeu aliunde nõ debeat ducere habere vel tenere aliquas oues, agnos, capras, motonos, vel caſtrones a puteo [illegible] no in via que vadit verſus copariam, nec in via ceparie vſq; in burmidam, [illegible] rufini aſinarij in via que vadit verſus anglarium, nec per viã anglarij [illegible] vſq; in burmidam, & qui contrafecerit ſoluat tantũ bannũ quantũ ſolueret in [illegible] nis, & quilibet qui habet facere in dictis vijs, ſiue ſuper ipſis vel qualibet ipſarũ [illegible] accuſare oẽs facientes contra predicta vel aliquod predictorum, & eis credatur cum Sacramento tam ꝗ camparijs de predictis.

¶ De eodem in alijs vijs vt in iſto capitulo continetur.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ a ſtrata Marenghi vſq; ad viozoliã mortui que eſt prope campum mãfredi perelli & vſq; ad ſtratã pomarij, & a dicta ſtrata vſq; ad ſtratã ſancti Andree eundo vſq; in burmidam & in pomario inferiori tã [illegible] vel [illegible] aliquę oues, motoni vel caſtroni, non poſsint ſtare nec paſcere, & ſi ibi inuente fuerint ſoluat pro qualibet oue denarios octo.

¶ De non metendo ſoliam menſſis legumina neq; blauas aliquas alienas.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis metuerit ſoliã viridem meſsis ſecale auene, ordei vel parmoleta alieno cãpo ſoluat pro bãno ſoldos. x. pro qualibet fixe, & pro troſſa ſoldos xx. & a troſſa ſupra vſq; in duas ſoldos. lx. Si vero colligerit meſſem non maturã ſoliam, auenã, ordeum vel parmolã, viciã vel fabas milium vel panicũ vel [illegible] in predictis blauis non maturis vel aliqua earũ ſoluat pro qualibet fixe ſoldos. xx. predictarum blauarũ, & pro qualibet troſſa ſoldos. lx. Et nihilominus bannũ emendetur [illegible] tur, & tantundem pro menda & hoc capitulum attendat̃ ſine tenore. Non obſtante capitulo q eſt ſub Rubrica de herba in alieno prato meſſe vel inſula non ſeccãda. In nocte vero ſoluat duplum in omnibus predictis quantitatibus.

¶ Qđ ville Alex. ⁊ caſalia teneant̃ ⁊ debeant accuſatos vel bannitos de Ferratie ad petitionem Iudicis Ferratie preſentare.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliq pſona alicuius ville iuriſditiõis Alex. vel caſalis [illegible] derit in aliqbus blauis cũ beſtijs vel ſine in inſulis, pratis vineis, nemo [illegible] vel alijs quibuſcunq; rebus pꝛohibitis p ſtatuta ferratie & ab [illegible] rit vel in bãno [illegible] caſtris vel alijs eaꝝ incurrerit & ipm nõ ſoluerit [illegible] la vel caſale, ſi homines & cõe dicti loci vel caſalis teneant̃ & debeãt ad requiſitionẽ iudicis ferratie vel eius nũtij ipm accuſatũ denunciatũ vel bãnitũ preſentare dicto iudici

& in fortiam ipſius ponere, ꝙ ſi nõ fecerint homines dicti loci, ville vel caſalis, bãnum dicti accuſati ſoluere teneant̃ quemadmodũ dictus accuſatus ſoluere tenetur. Non obſtante aliqua exceptione iuris vel facti in contrarium allata.

¶ Qđ Iudex ferratie teneatur elligi facere xxiiij homines de quolibet quarterio qui dicant guaſtatores.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ iudex ferratie teneat̃ & debeat elligere ſeu elligi facere vigintiquatuor homines de quolibet quarterio qui ſint bone opinionis & bone fame de illis qui magis habent facere quibus iurare faciat ꝙ ipſi accuſabunt & denuntiabunt oẽs quos inuenerint dare damnum vel facere in aliquibus rebus campeſtribus vel facere contra ſtatuta ferratie. Quibus vigintiq̃tuor. & cuilibet ipſorũ credat̃ tanq̃ campario & qui vigintiquatuor elligant̃ & elligi debeant infra dies. xv. poſt introitum ſui regiminis, & hoc totum preciſe & ſine tenore attendat̃, & duret eorũ officium per duos menſes, & ſubſequenter alij vigintiquatuor elligantur & ad predicta teneat̃ iudex officiũ demandanda ſub pena librarum. x.

¶ De non dicendo nec faciendo iniuriam iudici ferratie.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliqua perſona dixerit vel fecerit iniuriã iudici ferratie vel eius familie exercendo officiũ ſuũ, ꝙ dictus iudex habeat liberã poteſtatẽ & bayliã, & arbitrium puniendi & cõdemnãdi illum vel illos qui eidẽ fecerint vel dixerint iniuriã ipſi iudici vel familie ſue ſcḋm ꝙ poteſt dñs poteſtas & forma eidem cõceſſa p ſtatuta cõis punire dicta vel facta pro iudicibus vel militibus & familia ſua.

¶ De non paſcendo cum beſtijs in infraſcriptis vijs.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ alique oues caſtroni capre porci vel porche vel aliq̃ beſtie groſſe non debeãt intrare paſcere nec ſtare ſup ſtrata mortui territorij roboreti vſq; ad ſtratã porte marenghi & a dicta ſtrata inferius vſq; ad ripas tanagri & burmie & ſicut ptendunt̃ ipe ripe a dicta ſtrata & campis inferius. Jo ſaluo ꝙ boues & equi laboratores poſsint ire ſtare & paſcere ibidem. Dũmodo nõ veniant nec faciãt contra ſtatuta ferratie vſq; in burmidam reuertendo per ripam burmide morte de bella cõuerſis vſq; in viazoliam qui finit ad guadum de orabonis & ſicut protenditur dicta viazolia vſq; ad burmidam ſancti Andree, & a dicta braida vſq; ad ſtratam marenghi, & qui contrafecerit ſoluat p banno p qualibet oue denarios quatuor, & p qualibet beſtia groſſa, niſi beſtie groſſe irent & ſtarent cauſa laborandi, & dicta banna beſtiarũ ſoluere teneat̃ dñs contrafacientiũ, & totidem ſoluere teneat̃ cuſtos dictarum beſtiarum.

¶ Qđ alique oues nõ poſsint paſcere citra circhã Bergolij niſi p vias publicas.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ aliq oues non poſsint nec debeant ſtare nec paſcere citra circam in agris Bergolij, niſi ſolũmodo p vias publicas Bergolij eundo & redeundo ſub pena & banno que in capitulis ferratie cõtinet̃ ac ſi fuerint inuente in alienis meſsibus, & hoc capitulum attendatur pciſe & ſine tenore.

¶ De non tenendo in Bergolio niſi vnam troiam mariatam.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis qui habitet in bergolio nõ poſsit tenere nec mittere in cãpis vltra vnã troiam mariatã que faciat porcellos, & qui cõtrafecerit det p banno ſoldos. xx pro qualibet vice.

¶ De ordinatione inuentionum iudicis ferratie.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ in omnibus inuẽtionibus que deinceps fient p dñm Iudicem Ferratie cõis Alexan. ſufficiat ſolũmodo quod apponatur dies & nomen damnum dantis & territorium illius quarterij ſuper quo damnum datum fuerit & etiã cuius res eſt, & hijs appoſitis rite ſolemniter facta habeat illa inuentio nec quicquid obijci valeat vel opponi, & ſi obiectum vel oppoſitum fuerit ipſe iudex non teneatur audire nec ſapientem aliquem vel aliquos dare. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis ordinamentis prouiſionibus reformationibus & conſuetudinibus in contrarium loquentibus a quibus omnibus ipſe Iudex ſit totaliter abſolutus. Illud fiat & obſeruetur, & habeat locum in omnibus inuentionibus preteritis factis per ipſum Iudicem.

¶ De reſficiendo ⁊ de nouo faciendo leuatas inſule Albareti.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ leuate inſule albareti reſficiantur & etiam de nouo fiant vbi non ſunt expenſis illarum perſonarum & eccleſiarum que habent terras & poſſeſſiones in dicta inſula ſ̃m quantitates terrarum quas ibi habent que clauduntur per ipſas leuatas. In inſula autem Albareti intelligantur eſſe omnes terre & poſſeſſiones q̃ ſunt a vineis de broliorio vſq; ad portam rezoliam, & ab ipſa porta rezolia per rectam viã foſſati vſq; in tanagrum, & ſecundum circuitum tanagri.

¶ Qđ D.ñs Poteſtas ⁊ Iudex Ferrarie teneantur incipi facere dictas leuatas infra octo dies poſt denuntiationem ſibi factam.

ITem ſtatuimus & ordinamus ꝙ dñs Poteſtas & Iudex Ferrarie teneatur & debeat incipi facere predictas leuatas diruptas & alia neceſſaria ad faciendum ipſas leuatas infra octo dies poſtq̃ ei denunciatum fuerit & poſtmodum continue ſine intermiſſione laborari facere ad voluntatem maſſarij ſeu maſſariorum vſq; quo ipſe leuate, complete facte fuerint & reffecte.

¶ De non rumpendo vel aſſapellando dictas leuatas.

ITem ſtatuimus ꝙ nulla perſona collegium vel vniuerſitas audeat vel preſumat rũpere vel aſſapellare vel aſſapellari facere ipſam leuatam. Et ſi quis contrafecerit, & tanager propterea intrauerit in Inſulam Albareti. Poteſtas teneatur & debeat ipſum qui hoc fecerit condemnare in libris ducentum terdon. & ſi collegium vel vniuerſitas fuerit in libris quingentis terdon. & ad reſtitutionem damni faciendam, dampnũ paſſis in denarijs numeratis.

¶ Qđ Iudex Ferrarie teneatur ſemel in mẽſe inquirere ipſas leuatas ⁊ de non diminuendo ex ipſis.

ITem ꝙ nulla perſona audeat vel preſumat ex ipſis leuatis intus vel extra aliquid cauare vel diminuere, vel aliquid explanare vel explanari facere vel diminui. Et ſi quis contrafecerit condemnetur pro vnoquoq; pede pertice in ſoldis. v. terdon. & ad ipſas leuate reſtitutionem faciendam, & ꝙ iudex ferrarie teneatur ſemel in menſe ad minus ire & inquirere ipſas leuatas & ſi quid in eis factum inuenerit feciſſe contra predictam formam eos teneatur facere reffici eiſdem, & condemnare illos vt ſupra quos inuenerit feciſſe contra predicta, & ꝙ nulla perſona audeat vel preſumat cauare vel cauari facere terram iuxta ſeu prope ipſam leuatam per ſpatium vnius pedis pertice, & ſi quis contrafecerit condemnetur in ſoldis. v. terdon pro vnaquaq; pertica.

¶ De nõ tenẽdo vel paſcendo cum aliquibus beſtijs ſuper ipſis leuatis.

ITem ꝙ nulla perſona audeat vel preſumat mittere vel tenere ducere vel facere duci aliquas beſtias ad paſcendum ſuper ipſis leuatis vel in ipſis, & ſi quis contrafecerit det pro banno pro quolibet & qualibet vice, ꝑ quolibet boue & vacha, aſino vel aſina, equo vel equa, mullo vel mulla ſoldos. v. terdon. & totidẽ ꝑ mẽda cõi. Pro oĩbus vero alijs beſtijs minutis pro vnaquaq; beſtia ſoldorum vnum ꝑ vnaquaq; vice.

¶ Qđ maſſarij dicte vie faciant eam fieri ſicut melius videbitur.

ITem ꝙ ipſe maſſarius, ſeu maſſarij habent plenam bayliam, & auctoritatem faciẽdi fieri ipſas leuatas de nouo reficiendi illas per illa loca, ſicut & quomodo ei ſeu eis videbitur conuenire, & habeat bayliam & auctoritatem, & libertatem liberã imponendi, & exigendi talias omnibus, & cuilibet habẽti facere in Inſula Albereti, & ab omnibus habentibus ibi facere ad ipſas & eorum voluntatem inſpecta ſemper qualitate & quantitate eius ꝙ ibi quilibet ibi facere habuerit, & poſſederit, & etiam imponendi, & exigendi penas & banna omnibus & ab omnibus perſonis non ſoluentibus taliã ad terminum eis datum per ipſos maſſarios, & ad ipſas talias penas & banna exigendas teneatur Dominus Poteſtas & eius familia & Iudex Ferrarie dare fortiam ipſi maſſario, ſeu maſſarijs ad predicta facienda & exequenda totiens quotiens a maſſario, ſeu maſſarijs fuerint requiſiti, & etiam teneantur Dñs Poteſtas & eius familia, & iudex ferrarie penas & banna pro predictis, & occaſione predictorum imponere & exigere ad ſuum merum & purum arbitrium & ipſa banna, penas & condemnationes exigere. Ita tamen quod ipſi maſſarij non poſſint facere pro predictis exequendis ſold. x.

¶ De leuando viam que eſt prope foſſatũ porte Rezolie, a dicta porta vſq; ad portam Albareti.

ITem quod via foſſati, a porta rezolia vſq; iuxta portam Albareti leuetur expenſis illorum qui ſunt conſortes ipſius vie, & ſecundum ꝙ quilibet habet frontem iuxta ipſam viam, & predicta fiant in arbitrium, & ad requiſitionem illius maſſarij, ſeu maſſariorum ad terminum per maſſarium, ſeu maſſarios ordinatum ſub pena & banno ſoldorum. xx. terdon. pro vnaquaq; pertica, & [illegible] predicta facere teneantur. & quilibet poſſit capere de terra foſſati cõis ad leuandũ viã ipſam ſine contradictione alicuius, ſub pena & banno ſoldorum. lx. pro quolibet contrafaciente.

¶ De non paſcendo cum aliquibus beſtijs in Inſula Albareti.

ITem ſtatuimus & ordinamus, ꝙ nulla perſona audeat vel preſumat ducere vel duci facere ad paſcendum aliquam beſtiam in Inſula Albareti, & quod nulla beſtia debeat nec poſſit ire nec ſtare ad paſcendum in Inſula Albareti. & ſi aliqua perſona contrafecerit vel ſi qua beſtia inuenta fuerit ibi paſcere aliquo tempore anni, ſoluat pro banno Dominus ipſius beſtie pro vnaquaq; beſtia tantum quantum ſolueret, ſi reperiretur paſcere in blauis.

¶ De maſſarijs dictarũ leuatarũ, ⁊ de aſſortãdis ipſis leuatis, ſicut eis placuerit.

ITem ꝙ Dñs Franciſcus blancus de marche[illegible]lo, vel cum illis quos elligere voluerit dñs Capitaneus ſint maſſarij dicte leuate, & ad predicta omnia & ſingula facienda que in dicto capitulo ipſius leuate continentur, & etiã plenã bayliam diuidẽdi, & aſſortandi ipſas leuatas inter illas perſonas que habent facere in Albareto ſicut ipſis maſſarijs, ſeu maiori parti ipſorum placuerit, & videbitur pro meliori.

¶ De decernendo, ⁊ deſignando vnam viam nouam ſcilicet a ponte nouo vſq; in foſſatum quod appellatur circha Bergolij.

ITem ſtatuimus & ordinamus ꝑ magna & euidenti neceſſitate & vtilitate omnium perſonarũ euntiũ, & venientiũ in agros, & de agris quarterij Bergolij & etiã aliunde ꝑ viã que appellat via de valle ſecca, in territorio Bergolij, q dicta via [illegible], decernat & deſignet a ponte nouo vſq; in foſſatũ ꝙ appellat circha Bergolij ampla vbi nõ [illegible] vnã [illegible], & predicta fiant vſq; ad [illegible] menſem Martij primi [illegible], & ab vtraq; parte dicte vie fiant foſſata vbi nõ ſunt & [illegible] ampla [illegible] dictã [illegible] extrahet de [illegible] dictã viã & explanẽt ꝑ dictã viã, & faciãt dicta foſſata ſeu fieri faciãt; & reſficere oẽs tenẽtes terras & poſſeſſiones coherentes dicte vie per frontem & per directum terre & poſſeſſiones quas tenent ſiue tenebunt vt proprias ſiue ad fictum, ſiue ad locationem, ſiue ad libellum [illegible] perpetuo vel ſimiliter vſq; ad tres annos, ſiue eccleſia, hoſpitale, eccleſiaſtica perſona, vel religioſa, vel ſecularis, & fiat in capite dicte vie prope pontem nouum via carrarolia de bonis lapidibus, lateribus, & cemento, & pons pontis porcelli reficiatur & altius alteṫur quam ſit, & fiant & aptentur dictus pons & carrarolia ſumptibus, & expenſis omniū tenentium vt ſupra terras & poſſeſſiões coheret dicte vie, & euntiū de dicta via & venientiū ad dictā via, a dicto ponte nouo vſq; ad pontem porcellū, & a ponte porcello infra riuum vocat verſus dictam viā vſq; ad [illegible] contandi, & a dicto [illegible] uocando per terram colle vſq; ad montem inſulelle, & a dicto monte vſq; ad co[illegible], & de poſſeſſionibus, pēdentibus verſus vallem valexelle, & que iacent in dicta valle, & a dicto ponte porcello infra riuum pontis coiry, & pontis rubei, verſus dictam viam, vſq; in podertum ſancti ſaluatoris, & contineatur vbi dicitur ad cellere valiana que ta plane ieta, & colorium, & alio quo nomine vocentur vſq; in dictum podertū ſancti Saluatoris. Saluo q̄ de pratis rei de braydis, & planete nō contribueant, & [illegible], & taliatores omnibus tenentibus vt ſupra, Obertinus filius Dñi Antonini guaſcin, Florinus mantellus, Antonius celerinus. & Manfredus ſtraneus. & [illegible] a [illegible], & laudimento, vel maioris partis ipſorum, & iudicis Ferratie de dicto laborerio bene facto, & completa, & ſint facti dicta foſſata, & dicta carrarolia & pons. & completa vſq; ad kal. Iuni, proximi venturi, & qui non fecerit dictum foſſatum vt ſupra amittat pro banno, & pena ſoldos x. pro qualibet pertica, & ſoldos [illegible] pro quolibet trabucho, & ſic pro rata vſq; ad dictum terminum, & a dicto termino in antea denarios duodecim pro qualibet die, & qui non ſoluerit dictam taliam ad terminum ordinatū per Iudicem Ferratie amittat pro banno & pena ſoldos. v. & pro quolibet die quo ſtete[illegible] terit ad ſoluendam vltra dictam denarios duodecim. Que banna & pene [illegible] fuerint curſa & data teneatur dictus iudex ferratie excutere infra dies. xv in denarijs numeratis, vel in bonis pignoribus, medietas quarum penarum & bannorum perueniat in cōmune Alex. & alia medietas deponatur penes priorem fratrum ſancti Stephani [illegible] gollo, & ad hoc vt expendantur vbi & quando magis fuerit opportunum in dicto laborerio, & q̄ aliqua perſona volens ire & redire in agros, & de agris de dicta via [illegible] faciat ſapellum de dictis foſſatis de terra, ſed faciat pontem. Et qui contrafecerit [illegible] banno, & ſoluat pro banno, & pena pro qualibet perſona, que fecerit, [illegible] dictam ſapellum, & pro quolibet ſapello ſoldos. v. Et nihilominus [illegible] teneatur dictum ſapellum leuare infra triduum quo fuerit factum ſapellum [illegible] pena, & a dicto termino in antea denarios duodecim pro quolibet die quo ſteterit ſapellum ad leuandum, & iudex ferratie teneatur ire quolibet menſe ſemel ad minus ſaluo de menſe Ianuarij per dictam viam ad inquirendum, ſi aliquid eſſet factum contra predicta vel aliquod predictorum, & fiat ratio de predictis bannis, & talijs exceſſis & datis, & expenſis factis in dicto laborerio de tribus menſibus in tribus menſibus per dictum iudicem Ferratie, & dictos maſſarios in preſentia [illegible] quibus fuerit [illegible] taliatum ad faciendum dictum laborerium & fiat dicta talia per predictos maſſarios [illegible] oībus tenētibus vt ſupra [illegible] qualitatē & [illegible] dictarum terrarū & poſſeſſionū, & [illegible] capitulū ſit preciſum vltimū & derogatoriū oībus capitulis ordinamētis & reformationibus cōſiliorū & [illegible] huic capitulo in aliquo obuiantibus vel cōtradicētibus, & poſſit quilibet denūtiare [illegible] capitulum dño Poteſtati & iudici ferratie, & ſi nō attēderint, & non obſeruauerint pñs capitulum, & ea q̄ cōtinent in eo. Amittat dñs Poteſtas de ſuo ſalario libras. xxv. & iudex ferratie lib. x. & a petitione cuiuſlibet pſone Alex [illegible]. Nec poſſint de ipſo capitulo abſolui nec tēpus prorogari aliq̄ ratione, nec p aliquē modum p aliq̄ perſonā cōe vel collegiū niſi ſalūmodo p ſummū Pontificē. Eo ſaluo q̄ ſi cōtigerit ppter dictā viā faciendā vt ſup aliqd tolli vel accipi de aliqb' poſſeſſionibus alicuius pſone debeat pars poſſeſſionis q̄ accipietur [illegible] per duos legales homines ad hoc electos p dñm Capitaneū & Ancianos, & q̄tuor fuerit extimata, q̄ capitulum firmatū fuit.

De beſtijs de blauamine nō tenendis in Bergolio nec Pozolaſcha.

ITem ſtatutum eſt, q̄ nulla perſona de Bergolio, & pozolaſcha ſecularis eccleſiaſtica vel religioſa perſona, nec aliunde vndecunq; ſit vllo modo poſſit nec debeat habere nec tenere in territorio Bergolij, nec Pozolaſche extra foſſatum Bergolij, vel pozolaſche circūſiſtentis circuitu domorum, & edificiorum Bergolij, & pozolaſche aliquam beſtiam ſuam, nec alienam ouinam paruam, ſiue magnam, caprinam, [illegible], aſinum, nec aliquam vacham, manzium, vel manzam, vitulam, vel vitulam, nec aliquam beſtiam cauallinam de baſto, neq; aliquam beſtiam de blauamine, & ſi quis face ret contra preſens ſtatutum in aliquo vel reperiretur habere vel tenere aliquā ex predictis beſtijs prohibitis per ſe vel per alium, & dicta banna ſeu bannum ſoluere [illegible] rit vel ſe deffenderet priuilegio eccleſiaſtico vel clericali, q̄ pater illius eccleſiaſtice, vel religioſe perſone ſiue frater ſi fratres ſi pater non haberet qui eſſet ſoluendo, & poſt predictos alij propinquiores vſq; in tertium gradum attinentes eidem eccleſiaſtice perſone vel religioſe dictam penā & banna ſoluere teneantur & debeant ſine aliqua exceptione, & [illegible]. Et q̄ nulla perſona aduocare, allegare, vel aliquod patrocinium facere contra preſens ſtatutum in fauore alicuius perſone que reperiretur feciſſe cōtra preſens dictum ſtatutum ſub pena & banno ſoldorū lx. terdon. pro quolibet ad uocato, & pro qualibet vice, & q̄ dñs Poteſtas & eius familia, & iudex ferratie omnia & ſingula predicta banna a predictis exigere & excutere teneantur & debeant in denarijs numeratis, & q̄ dictus dñs Poteſtas, nec aliquis de eius familia, nec iudex ferratie poſſit concedere alicui perſone tenere vel habere contra preſens ſtatutū aliquam de bñ ex predictis beſtijs phibitis, & ſi cōceſſerit nō valeat dicta conceſſio & licentia, & preſens ſtatutum ſit ordinamētum preciſe & ſine tenore ponatur in [illegible] & volumine ſtatutorum cōis Alex. & Ferratie. Ita q̄ pro ſtatuto preciſo habeatur & obſeruetur in aliis penis & bannis contentis in alijs ſtatutis Ferratie cōis Alex. Quod ſtatutum & ea que continentur in eo locum habeant in grindolata.

De beſtijs non tenendis ad paſcendum in via inſule noue.

ITem ſtatutū eſt, q̄ alique vache ſeu alie beſtie minute nō poſſint paſcere neq; ſtare in toto anno in via [illegible] inſulam veniēdo vſq; in burmidā & vſq; ad pōtem ſancti Petri capitis vitis, & ſicut vadit via q̄ [illegible] pōtē vſq; in riale carrolie, & ſicut vadit ipm riale vſq; in burmidā vel lectus [illegible] inſulā nouellā veniendo verſus ciuitatē vſq; in Burmidā ſub pena que in capitulis de pratis cōtinet.

De non eundo cum aliqua beſtia cauſa ducendi ligna de boſcho cerrete.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, q̄ vt cerreta melius cuſtodiat & cuſtodiri poſſit, q̄ aliqua perſona de Alex. vel diſtrictu nec etiā aliunde poſſit, audeat vel preſumat ire vel mittere in cerretam cum aliquibus beſtijs, aſininis, mulis, roncinis, vel [illegible] bus cauſa [illegible] vel ducendi ligna de dicto boſcho, nec [illegible] de dicto boſcho, vel ducere cum dictis beſtijs, vel aliquibus ex ipſis. Et qui contrafecerit ſoluat ſoldos. xx. pro qualibet beſtia. Saluo q̄ illi de [illegible] poſſint ducere de lignis [illegible] ſchi cum plauſtro & bobus cum licentia capitis ſedecene que ſit ſcripta in libro comunis, & q̄ Poteſtas teneatur & debeat mittere Iudicem Ferratie vel milites ſuos ad minus bis in menſe [illegible] damnum dantes & facientes in dicto boſcho. & q̄ [illegible] Poteſtatis poſſit accuſare quemadmodum iudex ferratie [illegible] dantes & [illegible] vt ſupra. Cuius pene tertia pars ſit, & eſſe debeat familie dicti Domini Poteſtatis, & [illegible] capientium, & alia tertia illius cuius fuerit ſedecena, & alia tertia pars ſit cōis Alex.

De damno dato in poſſeſſione alicuius quod propinquior teneatur ipſum emendare.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi aliquis qui habitet in Alex. ſiue Bergolio habet vel habebit aliquas terras vel poſſeſsiones in poderio ſiue territorio alicuius ville, caſalis, ſiue loci diſtrictus Alex. & ei datum fuerit aliquod damnum in blauis, herbis, lignis, lino, & leguminibus, vel in aliquibus rebus natis in dictis campis & poſſeſsionibus, ꝙ ille locus caſale ſeu villa, qui fuerit propinquior illi poſſeſsioni in qua damnũ datum fuerit teneatur, & debeat dictum damnum emendare, & emendari facere, vel preſentare damnum dantem vel facientem ſeu dantes & facientes Iudici Ferratie quã mendam iudex Ferratie teneatur fieri facere ad requiſitionem illius damnũ paſsi infra dies xv. poſtq̃ denuntiatum fuerit & hoc capitulum attendatur ſine tenore.

¶ De beſtijs minutis in pratis non intrandis.

ITem ꝙ alique beſtie minute in toto anno non debeant intrare in ipſis pratis & agritu, de roſto, nec tranſire aliquem de predictis xoratoribus de roſta ſub pena & banno ſoldi vnius pro qualibet beſtia & pro qualibet vice, & dictus maſſarius [illegible] poſsit accuſare ipſas beſtias, & credatur ei cuius medietas banni perueniat in cõe Alex. & alia medietas perueniat in ipſum maſſarium, & etiã campariis ſiue camparij aquarum [illegible] ſiue pratorum de roſta poſsint & debeant accuſare, & habeant quartam partem accuſationum quas facient, & eis credatur ſicut camparijs aliarum rerum, & iudici ferratie & eius familie.

¶ Qđ nullus debeat accipere qualias vel perdices ad qualiatorem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ nullus debeat accipere qualias vel perdices ad qualiatorem in meſſibus, leguminibus, vel lino, vel alibi. & Poteſtas teneatur & faciat preconizari per ciuitatem Alex. & per villas & loca cõis Alex. & legi hoc capitulum in duabus primis concionibus, & qui contrafecerit det pro banno ſoldos x. pro qualibet vice & quilibet poſsit accuſare, & habeat medietatem banni, & hoc capitulum in volumine maiori cõis Alex. in libro ſecundo in cartis. xliij.

¶ De camparijs elligendis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ camparij elligantur ad octauam ſancti Michaelis pro cuſtodia agrorum & vinearum videlicet per bonos homines & legales habentes [illegible] & maiores poſſeſsiones videlicet quatuor de camparia qualibet qui quatuor [illegible] ipſos camparios, & ipſos elligant, & diuidant camparias inter ipſos camparios [illegible] te quam ſe ſeperent de inſimul. Quod locum habeat in camparijs ciuitatis [illegible] & Bergolij. In camparijs autem caſalium & villarum elligendis elligantur [illegible] vel quatuor homines pro quolibet caſali, & qualibet villa inſpecta qualitate loci qui ſint de ditioribus &c. quia poſitum eſt alibi.

¶ Qđ quilibet qui habet modios decem terre ⁊ prati debeat plantare ſextarios quatuor vinee ⁊ plus ſecundum poſſeſsiones.

ITem ſtatuimus & ordinamus ꝙ quilibet homo de Alex. habens terras & prata pro quolibet qui habet modios decem terre plantet & plantare debeat & faciat ſeſtarios quatuor vinee, & a decem modijs ſupra plantet & plantare debeat modium [illegible] vinee, & pro quolibet modio terre, arbores quatuor fructiferas in quolibet [illegible] ſub pena & banno ſoldorum centum pro quolibet anno quo [illegible] non feciſſe, & pro qualibet arbore non plantata ſoldorum .v. terdon. & quod iudex [illegible] preſens & futurus teneatur & debeat vinculo ſacramenti, & ſub pena [illegible] [illegible] de ſuo ſalario in [illegible] & [illegible] Alex. [illegible] ſancti Michaelis vſque per totum menſem [illegible] & eos [illegible] & condemnare vt ſupra que pene compellentur in [illegible] per clauarium cõis, & predicta credentur ſemper iuxta feſtum ſancti Michaelis [illegible] dies omni anno, & Dominus Poteſtas, Capitaneus Anciani, & Quatuor [illegible]tes & futuri ꝑ p̄dictis fiendis, debeant requirere & requiri facere in quolibet regimine de menſibus octobris & martij, omnes rectores, conſules, & maſſarios villarum & locorum iuriſditionis Alex. & diſtrictus, & eis imponere ꝙ obſeruent & obſeruari faciãt in locis ſuis omnia ſupraſcripta contenta in pñti capitulo ſub pena & banno librarũ xxv. terdoñ, que ſupradicta locum nõ habeant in iam habentibus vineas & arbores plantatas ſecundũ formam pñtis capituli, & hoc capitulũ attendat̃ ſine tenore.

¶ De beſtijs non tenendis ſuper foſſatis ciuitatis Alexan. ⁊ Bergolij.

IN Palatio veteri cõis Alex. placuit dñis Vicario, & Ancianis Populi, & quatuor rectoribus ſocietatis regalis ciuitatis Alex. & per eos concorditer. Prouiſum, ordinatum & firmatum fuit baylia, & auctoritate quibus funguntur, & omni modo & iure quibus melius poſsint ꝙ cuilibet beſtie minute inuente ſeu inueniende ſuper foſſata, ſeu barbachanas ciuitatis Alex. per dñm Iudicem ferratie vel eius familiam, ſub pena & banno ſoldorũ quinquaginta terdon. que pena valeat tam in inuentionibus & condemnationibus factis quam etiam faciendis per preſentem Iudicem ferratie, & eius familiã quam etiam ſucceſſiue futuros. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis prouixionibus ſeu reformationibus in contrarium loquentibus.

INCIPIT LIBER
NONVS DIMISSIS CAPITVLIS
SOCIETATIS POPVLI
quia erant caſſata.

◆

¶ Qđ quelibet perſona poſsit vendere ad iuſtam penſam in Alexandria.

ITEM Statutum eſt, ꝙ quelibet perſona poſsit in Alex. & diſtrictu vendere licite, & impune ad iuſtam penſam & menſuram ſine aliqua dacita introitus alicuius ſocietatis. Non obſtante aliquo ſtatuto deueto vel ordinamento cõis vel populi ciuitatis Alex. ſuperiori aut inferiori alicuius ſocietatis, & hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ De ſecuritate a campſoribus facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ illi qui ſunt vel erunt numularij, vel cãpſores teneantur, & debeant facere bonam & idoneam ſecuritatem de reddituendis & ſoluendis omnibus his que ipſi recipient. & habebunt ab aliquibus perſonis, collegijs, vel vniuerſitatibus, & qui nõ fecerunt ſecuritatem arbitrio Poteſtatis non poſsint nec debeant tenere cambium, nec caſsiã, nec tenere tapetũ.

¶ De foſſato aque nigre mundando.

ITem ſtatutum, firmatum, & ordinatum eſt, ꝙ foſſatum Aquenigre, a ponte aque nigre in ſtrata fori vſque in tanagrum remondetur amplietur, & excroſſetur per conſortes dicti foſſati ab vna parte, & ab altera ipſius foſſati, tantum quantum videbitur vni ſcilicet Petro macie qui ſit & eſſe debeat arbiter. & maſſarius dicti foſſati. Quod foſſatum remondetur, amplietur, & excroſſetur vt ſupra infra menſem vnum, & ſi aliquis de predictis conſortibus non fecerit vt ſupra amittat bannum ad voluntatem poteſtatis, & hoc capitulum ſit preciſum, & ſine tenore.

ℭ Qđ quilibet poſsit exercere artem ſiue miſterium in Alex. libere ⁊ impune.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quelibet perſona vndecunq; ſit poſsit & ei liceat impune, & ſine eo ꝙ poſsit aliquos prohiberi facere, & exercere artẽ, & miſterium quam & quod voluerit in Alex. & diſtrictu, & ſine eo ꝙ teneat ſocietatem aliquam, & dictam artem facere, ſeu exercere poſsit in quocunq; loco quo voluerit dum tamen dictam artem faciant iuſte & legaliter. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis, & ordinamẽtis, vel decretis reformationibus, vel prouiſionibus cõis vel populi vel ſocietatis Alex. in contrarium loquentibus.

ℭ De beccharijs.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ illi qui vendunt carnes recentes in Alex. ſiue vendent teneant per ſacramentum quod non debeant facere furtum, nec conſentire fur[illegible] ius ciuis Alex. nec emere debeant aliquod furtum ſe ſcientibus nec aliquam beſtiam furatam, & ſi quis contrafecerit vltra quantitatem denariorum Ita ꝙ ſit apertum vel manifeſtum aliquo modo det pro banno libras .x. pro qualibet vice, & rem furatã vel eius extimationem reſtituere teneantur ei cui furtum factum fuerit in duplum, & ſi bannum ſoluere non poterit ſit expulſus de ſocietate beccariorum, & non vendat carnes in Alexan. nec in iuriſdictione Alexan. Donec bannum ſoluerit, & precepto Poteſtatis ſteterit.

ℭ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, quod aliquis non debeat vendere carnes recentes troie que fecerit porcellos vſq; ad feſtum nec debeat facere ſignum vnum, niſi fuerit porcellus maſculus, vel aliquod aliud ſignum, niſi ſecundum ꝙ beſtia det pro bãno ſoldos .xx. pro qualibet vice vendere nec vendi facere carnes aliquas nec inrabiatas ſub beccharijs, nec ante beccharias, nec in domibus beccharìarum. Et qui cõtrafecerit det pro banno ſoldos .xx. ꝓ qualibet & qualibet vice, & quilibet poſsit accuſare, & habeat medietatem banni.

ℭ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi aliquis emerit aliquam beſtiam mortuam vel vel non poſsit ad becchariam venire becchariam conſtitutam citra tanagrum, & vltra tanagrum. Et qui contrafecerit det pro banno ſoldos pro qualibet vice.

ℭ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis de Alexan. emerit ab aliquo porchum vel porcham aliquam & fuerit gramegnoſus, vel gramegnoſa debeat extimari, & laudari per [illegible] homines quos venditor & emptor ellegerint qui extiment deterioramentum [illegible] beſtie que vendiderit illud refferre deterioramentum debeat ipſius beſtie [illegible] dum extimum factum per infraſcriptos, vel maiorem partem eorum in cõcordia fuerint, & ſi non fuerint in concordia, compellantur per Poteſtatem, quod debeant eſſe concordes antequam recedant coram Poteſtate vel Iudicibus ſi vero venditor noluerit ſtare laudamento & extimo predicto, teneatur reddere pretium ipſius beſtie emptori quod acceperit, & recipere ſuum porchum, vel porcham gramegnoſe vendant extra beccharias ſupraſcriptas conuentas, & becchariorum inſtrumenta conſtituta pro gramegnoſis. Et qui contrafecerit det pro banno ſoldos decem pro qualibet vice qua vendiderit.

ℭ De eiſdem.

ITem ſtatutum eſt, quod ſi aliquis emerit porchum ab aliquo homine, & ipſum ſcriuerit eſſe gramegnoſum, & non fuerit inuentus gramegnoſus in veritate det pro

banno ſoldos xx. pro qualibet vice, & aliquis non faciat alicui inſignia alicuius beſtie, niſi fuerit maſculus, & aliquis non debeat emere aliquam beſtiam ab aliquo beccario occaſione ingenij vendendi alias carnes ſub ipſis inſignijs que non fuerunt de maſculo, & qui contrafecerit in aliquo predictorum det pro banno ſoldos .xx. pro qualibet vice, & virga porcini & caſtroni debeat ſemper eſſe & remanere tã in porcino quã in caſtrono, & virga caſtronum in caſtrono & quilibet poſsit accuſare & habere vt ſupra.

❡ De carnibus recentibus niſi ad iuſtam penſam non vendendis ⁊ de modo vendendo.

ITem ſtatutũ, & ordinatum eſt, ꝙ aliqua perſona que vendit ſeu vendere voluerit aliquas carnes recentes in Alex. vel bergolio, non vendat, nec vendere poſsit niſi ad iuſtam libram marchi & qui contrafecerit puniatur quilibet & qualibet vice in ſoldis .xx. terdoñ ſaluo ꝙ quilibet poſsit vendere

beſtie & alie bone carnes & cuilibet liceat vendere & emere beſtias q̃drupedes ſiue perſa viuas, & ꝙ quilibet de Alexã. vel aliunde poſsit & ei liceat vendere carnes recentes in Alex. & diſtrictu vbicunq;, & in quo loco voluerit ſine pena & banno, & ſine contradictione alicuius [illegible] perſone, non obſtantibus aliquibus ſtatutis vel ordinamentis ſeu decretis reformationibus vel [illegible] vel populi Alex. in contrariũ loquentibus dũmodo dictas carnes vendant ad libram, & ad iuſtam penſam & modo infraſcripto videlicet: libram carnium caſtronũ a feſto paſce reſurrectionis [illegible] vſq; ad calendas auguſti dẽarios ſex & dimidiũ Imp. [illegible] denario [illegible] Imp. libram aliarum carnium [illegible] denarios quatuor & dimidium Imp. libram carnium porcinum maſculi denarios ſex Imp. [illegible] carnium porcine caſtrate [illegible] quinq; Imp. libram carnium bouinum palleratarum denarios quinq; Imp. libram [illegible] carnium bouinarum non ita palleratarum denarios tres & dimidium Impr. libram carnium vache denarios tres Imp. libram carnium caprarum denarios tres & dimidium Imp. libram carnium taurorum & bicla denarios quattuor Imperiali. libram carnium verri denarios quatuor & dimidium & non plus a [illegible] Kal. aug. & vltra vſq; ad feſtum reſurrectionis dñi, vendere teneantur & debeant libram quamlibet carnium ſupradictarum minus quam ſupradictum eſt [illegible] vnũ pro qualibet libra, & dictas carnes vendant & vendere debeant ſine aliquibus ad [illegible] de pedibus capitibus, collis ſeu aliquibus [illegible] & quod aliqua perſona non poſsit nec debeat inflare aliquam beſtiam ſub pena & banno ſoldorum xx. terdoñ, pro qualibet beſtia & qualibet vice & quilibet qui fecerit vel venerit contra predicta ſeu aliquod predictorum puniatur in ſoldis [illegible] terdoñ pro qualibet & qualibet vice, & quilibet poſsit accuſare [illegible] ur [illegible] ſacramento & ſi aliquis beccarius vel alius conſuetus vendere carnes [illegible] ceſſauerit ſeu voluerit vendere carnes vt ſupra [illegible] vel denunciatum ex parte dñi Poteſtatis vel eius familie [illegible] ipſum denunciationem quod noluerit vendere vt ſupra [illegible] in [illegible] anno ita quod non audiantur de iure in cauſa ciuili: et poſsint [illegible] carij vſq; ad annum vnum. Et ſi exercuerit ſeu vendiderit carnes [illegible] puniatur pro qualibet vice in libris decem, & poteſtas teneatur [illegible] vel denunciari facere, ſeu precipere vel precipi facere conſulibus beccariorum [illegible] & obſeruent [illegible] quod in preſenti capitulo continetur, & facta dicta denũ [illegible] intelligatur facta eſſe & factum cuilibet vendenti [illegible] vendere volenti, & facienti carnes recentes. Que omnia & ſingula predicta & infraſcripta dñus poteſtas & eius familia teneat & debeat attendere & obſeruare, & attendi

& obſeruari [illegible] preciſe & ſine tenore. Nullo ſtatuto ordinamento generali, vel ſpeciali, de [illegible] expreſſam oporteat fieri mentionem lectis, vel nō lectis. Que omnia hic expreſſa & ſpecificata intelligantur, & nulla [illegible] ſeu denunciatione populi, vel cōſilio obſtante, & ſpecialiter ſtatutum quod loquitur de prerogatiua populi, & [illegible] faciendis, & ſi [illegible] in contrarium factum eſt, vel fieret ipſo iure non valeat, & [illegible] in ſuo robore perſeueret, & ſi Poteſtas vel eius familia predicta non obſeruauerit de ſuo ſalario, vel de ſuo proprio, perdat libras centum que ipſo iure perueniant in cōe, & poſſit quolibet ſindicari, & ſi aliqua perſona diceret, vel allegaret coram Dominis Poteſtate, & eius familia, Capitaneo, vel eius familia, Ancianis, & [illegible] ſeruitio, & in [illegible] beccariorum vel aliorum, cui conſueuerunt vendere carnes recentes in Alexandria, aliquid quod eſſet contrarium huic ſtatuto a toto vel in parte, ſoluere incidat in banno librarum viginti [illegible] qui banno [illegible] per poteſtatem, nulla data [illegible] audeat, vel preſumat preponere, vel arengare, ſeu ſcribere in aliquo [illegible] publico vel priuato [illegible] ſtatutum in toto vel in parte. Et qui contrafecerit puniatur [illegible] ſoldis viginti quinque, & [illegible] decem [illegible] minimum vnum, & ſuper hoc elligantur [illegible] per ipſam poteſtatem, qui debeant accuſare oēs contrafacientes quibus credatur cum iuramento, & habeant tertiam partem banni.

Qḋ aliquis beccarrius ſeu quilibet alius exercens artem beccarie a calendis Iunij in antea nō debeat vendere carnes porchinas.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, quod aliquis beccharius ſeu quilibet alius qui exerceat artem beccharie [illegible] vel debeat vendere carnes porcinas a kalendis Iunij in antea vſque ad ſanctum Michaelem [illegible] Vicarius teneatur inquirere facere, & quilibet poſsit accuſare, & habeat medietatem banni.

De mutura grani accipienda a molinarijs vt infra.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, quod molinarij, ſiue aſinarij, teneantur, & debeant [illegible] & habeat medietatem banni, & publice, & ſpecialiter exigatur in ripa tanagri.

De grano & blaua reddendo a molinario ad menſuram ſi non accipit penſatum.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, quod quelibet perſona que dederit, ſeu dare voluerit granum, vel aliam blauam ad molendinum [illegible] per ſuo molinarius, [illegible] aſinarius teneatur & debeat eam, & eam recipere [illegible] portare ad molandinum, & reddere & reddi facere eidem pro quolibet [illegible] grani, & blaue ſeſtarium [illegible] farine de tracta [illegible] recipiatur de ipſo grano, ſiue blaua portato, ſiue portata & non de barono, ſaluo quod per commune [illegible] molatur, ſeu moli faciat, & fiat moſtros duos grani, & cognito quid eſſe poterit, tunc ad idem modum reddantur farine.

De molinario & aſinario ſuo detinendo.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, quod domini, & domine grani, & blaue, ſeu farine, & quilibet eorum, & quilibet de ſua familia, & quilibet eorum nuntius poſsit [illegible] aſinarium, & [illegible] ad ſuam voluntatem retinere [illegible] ad penſum vel ad menſuram reddere ad voluntatem domini ſeu domine vel nuntij ſui, & ſi molinarius in aliquo cōtrafaceret, vel veniret puniatur pro quolibet & qualibet vice in ſoldis viginti.

De credendo Domino & Domine qui & que granum dederit ad molendum & eius nuntio.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, quod in omnibus ſupradictis, & occaſione predictorum credatur, & plena fides adhibeatur Domino vel Dn̄e, & cuilibet nuntio ſuo prout dixerit tam de grano, ſeu blaua dato, & [illegible] ad molandinum quam de farina [illegible] & reddenda, & de omnibus fraudibus cōmiſsis in aliquo de predictis occaſione predictorum capitulorum.

Quod omnia iſta capitula debeant eſſe in fauorem dantis granum & blauam.

ITem ſtatutum eſt quod predicta omnia & ſingula capitula intelligantur eſſe facta, & [illegible] fauorem dantium granum, & blauam ad molandinum, & ſaluis omnibus alijs ſtatutis factis, tam per commune, quam per conſilium ſuper molinarijs, & molandinis, & in penis contentis in eis.

Quod domini molandinorum bonam ſecuritatem faciant pro omnibus ſuis molinarijs.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, quod Domini molandinorum teneantur bonam & idoneam ſatiſdationem preſtare pro omnibus ſuis molinarijs, [illegible] & quibuslibet [illegible] in molendino de [illegible], & cuſtodienda blaua que portabitur ad ipſa molandina per quācunque perſonam

pro quolibet panello ſoldos duos, & perdat panellos, & poteſtas teneaſ eos facere [illegible] venerit, & teneaſ pōtas p̄dicta omni [illegible] & quilibet teneaſ eos accuſare [illegible] panella de linoſa [illegible] & ordinamēta cōdere, & ſi qua fecerint, vel faciēt nō valeāt, & ſint caſſa & [illegible]

[illegible] ſub pena & banno pro quolibet & qualibet vice librarum .x. & quilibet poſsit accuſare & habeat medietatem banni, [illegible] aliq prouiſione vel reformatione, [illegible] panillos & oleum [illegible] vendere poſsint [illegible] de menſib⁹ [illegible] denarios [illegible] vendant [illegible] ad pretium [illegible] vendere [illegible] vel ad medium [illegible] galee [illegible] & banno p quolibet & qualibet vice, qui cõtra fecerit [illegible] ſoldorum .xx. [illegible] & credat accuſatori cum vno teſte.

¶ De facientibus pannos.

Item ſtatutũ eſt, q omnes illi qui voluerint facere pãnos in ciuitate Alex. & diſtrictu [illegible] in aliquo panno [illegible] Alex. [illegible] nec de lana [illegible] nec de [illegible] & qui cõtrafecerit in aliquo dẽ predictis ſoluat pro banno qualibet vice ſoldos .xx. & pannus debeat comburi in platea maiori.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, q aliquis qui faciat pannum in Alex. vel diſtrictu non debeat laborare [illegible] & qui contrafecerit [illegible] pro banno ſoldos decem pro qualibet & qualibet vice, [illegible] in platea vt ſupra.

¶ De eiſdem.

Item quod quilibet [illegible] virgato de duabus [illegible] & qui contrafecerit in aliquo predictorum [illegible] pro qualibet vice.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, quod [illegible] debeat [illegible] ſoluat qualibet & qualibet vice ſoldos .xx. & quilibet poſsit & debeat accuſare, & habeat medietatem banni.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, quod duo homines illorum qui faciunt pannos ſiue fieri faciunt [illegible] qui fieri faciunt & tinctores, & omnia & ſingula [illegible] capitul [illegible] omnium pannorum facientium [illegible] ipſa capitula [illegible] transferãt, & elligant cõſules illius [illegible].

¶ De Fabris.

Item ſtatutum eſt, q nullus Faber Alexã. ſiue ciuis, ſiue non audeat, vel preſumat per ſe, vel per aliquem laborare vel laborari facere in ciuitate Alex. vel iuriſdictione ſuo aliquo ingenio aurum deterius aurotatum, nec argentatum deterius argen [illegible] nec poni faciat ſub aliquo ingenio [illegible] lotoni, in aliquo opere argenteo ſiue auro, & quod [illegible] vtriuſque ſexus, & marzarij, & campſores per ſe, nec per alium aliquem [illegible] vendat nec vendi faciat, nec permittat ſub [illegible] predicta [illegible] & ſi inuenerint aliquem contra predicta [illegible] diem poſtquam illum inuenerint, & ſi inquiſitores [illegible] voluntate Fabrorum, & aliorum infraſcriptorum [illegible].

¶ De merzarijs.

Item ſtatutum eſt, q [illegible] & debeant ſemper eſſe omni die quo fiet mercatum ſeu nundine [illegible] & qui contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos .xx. pro qualibet vice.

¶ De barberijs.

Item ſtatutum eſt, q aliquis barberius non debeat radere in feſto [illegible] niſi per [illegible].

¶ De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, quod quilibet homo debeat dare Barberio ſeſtarium vnum [illegible] qualibet vice [illegible] placuerit, & quod quilibet barberius [illegible] & non aliter.

¶ De eiſdem.

Item ſtatutũ eſt, q nemo barberius in Alex. debeat radere aliquẽ hominẽ in die Do[illegible] nec in feſto beate virginis. [illegible] banno ſoldorũ .xx. in denarijs numeratis [illegible] accuſare.

¶ De textoribus.

Item ſtatutum eſt ꝙ Poteſtas faciat facere textoribus ſacramentū de bene ſaluādo & gubernando [illegible] & ꝗ datū & data fuerit [illegible] ꝙ nō facient furta neq; fraudem per ipſos neq; per [illegible] perſonā, ſed de ipſo filo [illegible] dato, & penſato, & conſignato facient [illegible] bona fide bene textas. [illegible] de predictis & ſupraſcriptis atten[illegible] textorum pro ſe & pro omnibus & ſingulis tam maſculis quam feminis [illegible] deſcentis [illegible] dictam artem faciam [illegible] in quolibet [illegible] ciuitatis pro qua ſecuritate det [illegible] ſoldos [illegible] tantum & pro tota ſocietate, & ſi quis contrafecerit [illegible] & ideo ꝙ [illegible] & in fraudem reperta fuerint, [illegible] infra [illegible] diem poſtq; per eum vel [illegible] Poteſtas ſiue conſuli, & credatur [illegible] in ſuo verbo vſq; in ſoldos .v. de quitantie [illegible] & in ſuo ſacramento vſq; in ſoldos .x. & quilibet, & [illegible] textor, & textrix poſſit & debeat & teneatur facere telas [illegible] & largas ad voluntatem [illegible] perſonarum que volent & petierint [illegible] telas ſecundum ꝙ [illegible] perſonis, ſeu perſona cuius fuerint [illegible] telle, & quelibet [illegible] lata per vnam raſam, & [illegible] & [illegible] tibus telorum, & pro factura cuiuſlibet [illegible] Si conuenerit cū ipſa perſona [illegible] tellam, & pro factura [illegible] pene telle large accipiat [illegible] pro factura [illegible] in qua ſolutione [illegible] & telle de [illegible] ſecundam ꝙ eſſe conſueuit, & ſi textor vel textrix contrafecerit ſoluat pro banno ſoldos .xx. pro quolibet vice, & hoc ſine tenore.

De eiſdem.

Item ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, ꝙ Poteſtas teneatur & debeat monere conſules textorum & [illegible] infra .xv. [illegible] a dicto poteſtate [illegible] ſacramentum de bene ſaluando & [illegible] & [illegible] tum neq; [illegible] neq; per [illegible] ſed de [illegible] & ſi contrafecerint [illegible] ſoldos .x. pro qualibet vice [illegible] & faciant [illegible] tate textorū [illegible] vel fraudem [illegible] ſterij, & predicta teneantur predicti conſules attendere & obſeruare.

De Sartoribus.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ aliquis Sartor [illegible] exercens officiū ſartorie ſeu faciens [illegible] re pannos [illegible] perſone de Alex. vel diſtrictu niſi prius [illegible] pro factura dictarum veſtium, nec poſſit [illegible] re, & teneatur [illegible] diſcipulis. Et quod dictum eſt in veſtibus locum habeat [illegible] ad eorum officium, & conſules teneantur ſemel omni anno [illegible] & ſi non habent tunc teneatur quilibet pro ſe ſatiſdare vt ſupra.

De portatoribus vini.

Item ſtatutum eſt, ꝙ portatores vini non debeant portare niſi minā vnā viniſinſi [illegible] & quilibet [illegible] tum [illegible] & [illegible] & ſi quis contrafecerit [illegible] & non poſſit nec debeat nec poſſe pro [illegible] catura & inuaſellatura ſiue trauerſatura, ſiue pro careatura [illegible] tantum [illegible] preciſe & ſine tenore.

Sacramentum molandinariorum & farinariorum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas [illegible] molandinarios, & farinarios ꝙ bona fide, [illegible] ſoldos .xx. [illegible] nus requiſitus fuerit a dño vel a dña, [illegible] quod ipſe debeat menſurare farinam quam rediderit, & eam menſurare no[illegible] tius, vel ad domū vbi granū penſat̃ p cōi, & ſi quis contrafecerit, ſoluat quilibet, & [illegible] granum mūdare teneatur ad domū dñi vel dñe, niſi dñs vel dña [illegible] ſoldorum .x. pro qualibet vice & de qualibet debeant accipere mu[illegible] de frumenti, & de ſiccale ſiccalem, de blaua blauam. [illegible] fuerit publicetur [illegible] & fiat cognitio & executio de [illegible]

& [illegible] granum ſ farinã in arbitrio [illegible] grani vel farine, & [illegible] vel molinarius qui ducunt granum vel farinam ad molandinũ [illegible] nec [illegible] v [illegible], & quilibet poſsit accuſare, & habeat medietatem bãni, & credatur accuſatori ſub [illegible] & quilibet dñs vel dña poſsit vel debeat accuſare pre- [illegible] & [illegible] molinarij ydoneam cautionem de predictis infra [illegible] Alex. [illegible] regiminis & in fine, & credat dño & dñe grani, ſiuramẽto [illegible] granum [illegible] bicambiato, & ꝙ dñs & dña dicti grani impune poſsit capere, & detinere aſinum ꝑ toto grano, & [illegible] ni ꝙ predictus dñs & dña dixerit ipſum retinuiſſe, & credatur ipſi dño vel [illegible] [illegible] tendatur hac conditione adiecta [illegible] debita quantitate grani moti, liceat domino ſeu domine petere cum [illegible] reportati, & dicere ꝙ habet a familiaribus [illegible] bet verius, & tunc credatur.

De non defferendo granum a domo dñi niſi prius mondauerit ipſemet.

Item ꝙ nullus molinarius refferet granum ſiue blauam [illegible] in banno ſoldorum [illegible] dem, & ſuper hoc elligantur quatuor guardie, & quilibet poſ[illegible] entes, & credatur ei ſacramento ſequelle, & habeat medietatẽ [illegible]

De molinarijs & de aqua bealis.

Item ſi aliquis molinarius de tanagro de [illegible] granum vel blauam alicuius perſone que teneatur molere ad me[illegible] libet vice ſoldorum viginti, quos Poteſtas ei aufferre tene[illegible] guardie ad voluntatem cõmunis quibus credatur, & hoc ſi[illegible] libet aufferre, & qualibet vice ſoldos viginti, qui accu[illegible] vel predium ſiue pratum, & ſuper hoc e[illegible] teneatur attendere, & attendi & obſeruari [illegible] hoc capitulum, & omnia que continentur in [illegible] do bea[illegible], ſeu aqua bealis.

Sacramentum molinariorum & farinariorum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas teneatur facere

Sacramentum Fornariorum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas teneatur, & debeat facere iurare infra menſem vnũ [illegible] Alex. [illegible] etiam manipulos, qui [illegible] ad feudum cum fornario, ſaluare cuſtodire, & [illegible] nare panem, paſtam, farinam, & fornilliam bona fide, & ſine fraude [illegible], & quilibet fornarius [illegible] farine per denarios ſeptem papienſiũ [illegible] vel portari facere paſtam a domo dñi vel dñe [illegible] dñe. Et ſi quis fornarius nolet coquere [illegible] am ipſa die vel ſequenti, qua inde requi[illegible] ferre pro qualibet vice ſoldos. xx. Et ſi dñs vel dña [illegible] coquere ſiue coqui facere coctam panis integram, ha[illegible] duodecim, & minus ꝑ rata cocte panis tantum in elle[illegible] tempore. Hoc addito, ꝙ ipſi fornarij per ſe vel per alios nõ poſsint nec debeant accipere ab aliqua paſtam ſiue fornaticos modo aliquo vel ingenio, nec aliqua perſona eis dare paſtam poſsit vel fornaticos, Et quilibet tam fornarius q̃ alia perſona qui & que contrafecerit, puniatur pro qualibet vice in ſoldis viginti. & quilibet [illegible] Et hoc capitulum legatur bis in anno in contione, ſemel in principio & ſemel in medio, Et [illegible] predictum tempus per ciuitatem ꝙ nulla perſona debeat dare ipſis [illegible] in Alex. & caſsilibus, & in villis q̃ de corpore ciuitatis ſunt Additum eſt huic ſtatuto ꝙ [illegible] guaſtauerint ſeu deſtruxerint panem alicuius perſone male coquendo vel [illegible] teneantur illum emendare [illegible] vel dñe.

De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ fornarij non poſsint nec debeant accipere pro fornilia, nec ꝑ coctura panis, niſi ad rationem de denarijs quatuor pap. ꝑ ſeſtario farine, & cũ fornelia denarium vnũ pro ſextario farine, & ſi contrafecerit amittat ꝑ quolibet, & qualibet vice ſoldos. xx. in denarijs numeratis medietas cuius banni ſit accuſatoris, & alia medietas ſit cõis, & hoc ſine tenore.

De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi fornarij Alex. nolent coquere panem ſub predicta forma [illegible] medietas [illegible] & alia medietas ſit cõis, & hoc ſine tenore.

Sacramentum illorum qui faciunt panem, ad vendendum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas [illegible] faciunt & facient panem ad vendendum [illegible] & liceat cuilibet capere [illegible] & ſuper hoc elligantur guardie.

¶ De inquirendo omnes fornarios & pancolas.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas Alex. preciſe & ſine tenore teneatur & debeat omni edomada bis ad minus facere inquiri per vnum de ſuis iudicibus cum duobus, vel [illegible] Alex. qui non ſint of[illegible] & [illegible] vice, non poſsit ſecum ducere poſtea vſq; ad menſem vnum, & illi qui iuerint cum iudice vel milite Poteſtatis habeant medietatem panis male penſati omnes Fornarios, & pancolas, & facientes panem ad vendendum, & panem facere penſari in ſua preſentia, & eorum penſas inquirere, & omnes penſas aliorum qui vendunt aliquid ad pẽſum & ſi inuenerint panem male penſatum amittat panem, & tantum pro banno quantũ valuerit panis in denarijs numeratis pro qualibet vice, & hoc capitulum teneatur poteſtas [illegible] qualibet menſe, in concione publica in conſilio [illegible]. Idem [illegible] & intelligatur, & [illegible] fuerint inuenta falſa pondera ſiue falſe balantie vel penſe vel mẽſure quos omnes vnus ex iudicibus vel militibus poteſtatis Alex. teneatur inquirere ſemel in menſe vt ſupra, ad aſazium vetus quod eſt in campanile maioris eccleſie, & detur pẽſum omnibus fornarijs ad aſazium vetus, quod eſt in campanile maioris eccleſie ad pretium quod granum vendetur, ſecundum ꝙ ipſum granum adaſcendet, vel deſcendet, & venditores grani vel ſpelte, vel leguminum non trahant raſuram niſi vna manu in banno ſoldorum .x. [illegible] & quilibet poſsit accuſare, & [illegible] fornarius ſeu pancola, vel aliquis alius non poſsit nec debeat facere panem [illegible] ad vendendum. Sed tantum denariatum, niſi licentia, & voluntate conſilij generalis, & qui contrafecerit puniatur in omnibus, & per omnia vt ſupra. Et teneatur Poteſtas & eius iudices vel milites [illegible] fuerit ei fieri panem male penſatum vel contra formam ſtatutorum, & ordinamentorum. Et quod dñs Poteſtas, & Capitaneus populi & quilibet Rector Alex. & eorum familie poſsint compellere fornarios, & pancolas ad vendendum, & tenendum ſemp panem ad ſufficientiam, & illos punire & condemnare in ſoldis .x. vſq; in quadraginta inſpecta qualitate temporis & perſonarum.

¶ Quod pancole non ſtent in platea.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ pancole, & reuenderolie fructuum, vel herbarum non [illegible] ſtare in platea

vadit a ponte rupto vſq; ad pontem marmorollum, & de via que vadit a [illegible] ponte rupto vſq; ad pontem [illegible], & de via que vadit a dicto ponte rupto [illegible] ſtam riuarie, & de via que vadit a ponte nouo per valem vſq; ad pontem landrum, & de via que vadit a dicto ponte nouo per pratum balerium vſq; ad circam rondanetti, & [illegible] De non

ne Bergolij in p̃dictis foſſatis teneatur poteſtas ire vel mittere vnum ex ſuis iudicibus vel militibus, qui faciat laborare homines in dictis foſſatis.

¶ De non deripando viam que eſt in agris Bergolij.

ITem ſtatutum prouiſum, & ordinatum eſt, ꝙ aliquis non debeat derochare circã [illegible] illum facere in dicta circa. Pontem ta[illegible] neceſſarium. Et qui contrafecerit pro qualibet pertica que derocharetur, vel imp[illegible]ur de dicta circa, ſoluant pro banno libras decem, & pro quolibet ſapello, & [illegible] vice ſoldos .lx. in denarijs numeratis cõi Alex. & quilibet poſsit acc[illegible] & habeat medietatem banni, & teneatur poteſtas de tribus in tribus menſibus [illegible] dictam circam inquirere ab vno capite vſq; ad aliud & vbi fuerit derupta vel derochata faciant refici & reteſſicari a die q̃ inuenerint vſq; ad octo dies illis qui habebunt terras, niſi fuerit derupta, vel derochata, vel expenſis illorum, & hoc capitulum ſit preciſum.

¶ De cluſa facienda de ſubter ponte nouo in riuo grando.

ITem ſtatutum prouiſum, & ordinatum eſt, ꝙ Poteſtas teneatur & debeat expenſis com. Alex. [illegible] vnam de vno bono muro, de lateribus, & lapidibus cum calce [illegible] facere [illegible] ſubter [illegible], niſi alias fuerit facta pleſa ad retinendum aquam dicti riui, [illegible] vel aliquo alio modo.

¶ De ampliando riuum que eſt a ponte borghexanorum.

ITem ſtatutum prouiſum, & ordinatum eſt, ꝙ Poteſtas teneatur, & debeat facere refici & ampliari, ita quod ſit amplum per trabuchum vnum Riuum, quod eſt a ponte borghexanorum vſq; in riuum publaſchi, per conſortes dicti Riui ab vtraq; parte dicti riui, & fieri faciat predicta a Kal. Ianuarij vſq; ad Kal. Iunij pximi venturi.

¶ De diſcernenda via vna noua a ponteto de vedero vſq; ad podium de Nat[illegible].

ITem ſtatutum eſt, ꝙ Poteſtas venturus iudices & milites eius teneantur ſub ſacra[illegible] ſub pena ſoldorum ſexaginta pro quolibet, qui non d[illegible] & faciant poni in vno ſcripto predictas poſſeſsiones. & maſſari ad [illegible] ſoldorum quinq; pro modio & po[illegible] predictam taliam, & dare [illegible] predictum, & ſatisfacere omnibus illis quibus [illegible]

Secun [illegible] fuerint ſucceſſent per duos bonos homines, & legales eliſſos per Poteſtatem, & Ancianos populi Alex. qui tunc erunt, & predicta omnia debeát coplere [illegible] poteſtas, iudices, & milites eis per totum menſem Madij proximi venturi ad voluntatem predictorum maſſariorum, & illud capitulum per predictum poteſtatem [illegible].

De faciendo tres [illegible] in podereo [illegible].

Item ſtatutum eſt, quod poteſtas [illegible] debeat [illegible] in podereo [illegible] pro [illegible] Bergoli, & [illegible] predict [illegible].

Pontificales litere contra hereticos.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, [illegible] poteſtatibus, ſiue [illegible] Capitaneis, & Anci [illegible] [illegible] facientes nullis inde temporibus abolendas ſecundum eas contra omnē hereſim, ſe aduerſus hanc ſanctam eccleſiam extollentem ſine omiſſione aliqua procedatis. A [illegible] filijs dilectis predicatorum & minorū ordinibus fratribus inquiſitoribus heretice prauitatis, & eorum ſingulis per Italiam ſedis apoſtolice & imposterus deputandis [illegible] no [illegible] literis in mandatis vt inf. a deſignatos [illegible] vſum ad id per exc [illegible] in perſonas, & interdictum in terra appellatione remota compellant [illegible] autem ſunt hec. Statuimus vt poteſtas, capitaneus, ſeu rector, ſeu con [illegible] qui ciuitatibus preſunt vel loco alij ad pñs, aut pro tempore fuerint [illegible] ab omnibus obſeruari toto tempore ſui regiminis tam in ciuitate [illegible] las capitaneus con- [illegible]

blica contione more ſolito congregata banna ciuitatis, vel loci ſupponant tanq̄ pro maleficio, omnes hereticos vtriuſq; ſexus quocunq; nomine cenſeantur, & teneantur bannum huiuſmodi a ſuis predeceſſoribus poſitum confirmare. Precipiant autē quod nullus hereticus vel heretica habitent, vel morentur [illegible] de cetero ſubſiſtant in ciuitate [illegible] ſides de his omnibus adhibeatur, que ad eorum officium pertinere noſcuntur, ſine [illegible] aliter predicto iuramēto vbi duo vel tres, ſeu plures preſentes fuerint [illegible] veritatem, quibus ab omnibus in [illegible] ſcriptis que ad officium pertinent ha- [illegible] dicti caſtri cōmunitatis burgi, ſeu ville preci [illegible] poteſtatis, ſeu rectoris cur [illegible] poteſtati, ſeu rectori, vel dio [illegible] tur poteſtas autem, vel capitaneus, conſules [illegible] reticorum & receptorum [illegible] orum que occupauerint, & mulctarum ad quas fuerint condemnati, ſecundum q in ſtatutis continetur, & hoc ſalario ſint contenti, ſed ad nullum aliud q ſit ad officium impediat vel impedire poſſit vllo modo officium vel etiã exercitium cõpellantur. Nullum etiã ſtatutum conditum, vel condendum eorũ officium vllo modo valeat impedire, & ſi quis horũ officialium ꝓpter ineptitudinem, vel inertiam, [illegible] admonendus ipſum ad mandatũ vel dictum eorum teneantur amouere, Poteſtas, Capitaneus, vel quiuis alius [illegible] huiuſmodi, & alium ſecundum formã preſcriptam ſubſtituere loco eius. Quod ſi quis eorum contra fidem, & ſinceritatem officij ſui in fauorẽ hereſim deprehenſus fuerit exceſſiſſe preter notam infamie perpetue, quam tanq̃ fautor hereticorum incurrat per poteſtatem, capitaneus, conſules, vel rectorem, vel aliũ ſimilem ad dioceſanum, & dictorum fratrum inquiſitorum, ſeu inquiſitoris arbitrium puniatur. Poteſtas vero militem ſuum vel iudicem, vel alium aſſeſſorem. Dioceſanus vel eius vicarius, inquiſitores, vel inquiſitor autẽ ſedis apoſtolice deputati, ſeu dicti officiales preſcluerint cum ipſis officialibus mittere teneat, & cum ipſis eorum officiũ fideliter exercere. Quilibet etiam ſi preſens eſſet [illegible] vel requiſitus fuerit teneatur tam in ciuitate quã in iuriſdictione & diſtrictu quolibet dare ipſis officialibus, & eorum ſocijs conſilium & iuuamen quando voluerint hereticum capere vel ſpoliare, aut inquirere ſeu domum, vel locum, aut agrum aliquem intrare pro hereticis capiendis, ſub librarum .xxv. peruenienti, vel imperialium pena vel banno vniuerſitati, aut caſtra vel burgi ſub pena librarum quinquaginta. Ville vero .xxv. prouenien. vel imperialium pro qualibet vice ſoluenda in pecunia numerata. Quicunq̃ autem hereticum vel hereticam captum vel captam auferre de manibus capientium, vel capientis auſus fuerit: vel deffendere ne capiatur, ſeu prohibere aliquos intrare domum aliquam vel turrem ſeu locum aliquem ne capiatur, & inquirant ibi iuxta legem Padue promulgatã per quondam [illegible] olim Romanoꝝ Imperatorem publicatis bonis omnibus in perpetuum relegetur, & domus illa, a qua prohibiti fuerint, ſine ſpe reedificandi funditus deſtruatur. Niſi forte Dioceſanus vel in eius abſentia ipſius vicario vna cum inquiſitoribus pñtia de facili, ſeu inquiſitore hereticorum, vel ſoli ipſi dioceſano, quando inquiſitorum, vel inquiſitoris preſentia de facili haberi non poterit legitime conſtiterit ipſius domus dñm in hoc caſu penitus innocentem, & prorſus inculpabilem exiſtere, ac etiam eum non eſſe credentem, vel receptorem, vel deffenſorem, ſiue fautorem hereticorum, ſeu hereticarum ſuſpectum, & bona que ibi reperta fuerint tanq̃ capientium vel inquirentium, ac ſi heretici fuiſſent ibidem inuenti, niſi forte predictas [illegible] dictũ eſt legitime cõſtiterit per teſtes fidedignos, & omni exceptione maiores, ipſa bona eſſe aliarum perſonarum quã dñi domus eiuſdem, & tunc propter prohibitionem hanc, vel impeditionem ſpecialem, burgus, vel caſtrum cõponat cõmuni [illegible] libras ducentas, & villa libras centum. & vicinia tam burgi, quã caſtri, & ciuitatis libras quinquaginta prouenien. ſiue Imperialium in pecunia numerata, niſi infra quintum diem ipſos deffenſores, vel fautores hereticorum poteſtati, vel rectori, captos duxerint per ſe aliter preſentatos, vel niſi forſam per legitimas probationes dioceſano vel in eius abſentia ipſius vicario vna cum inquiſitoribus, ſeu inquiſitori hereticorum, vel ſoli dioceſano quando inquiſitorum aut inquiſitoris preſentia de facili haberi non poterit plene ac euidenter conſtiterit, q ipſum vel ipſos capere nullatenus potuiſſent, & eos ad captionem, & preſentationem huiuſmodi faciendas ſufficientem, & congruam adhibuiſſe ſolicitudinem, & cautellam. Teneantur inſuper, poteſtas, capitaneus, conſules, ſeu rector, vel alii huiuſmodi hereticos omnes, & hereticas qui capti a modo [illegible] cuſtodire, facere ſub expenſis cõmunis ciuitatis vel loci cui preſunt per viros catholicos, ad hoc electos ad Dioceſanum [illegible] fuerit, & [illegible] tribus ſupradictis, vel inquiſitoribus, ſeu inquiſitori in aliquo ſpeciali carcere tuto & ſecuro in quo ipſi ſoli teneantur ſeorſum a latronibus & bannitis [illegible] vel aliquę non heretici pro captis hereticis [illegible]

vel ſe forſan aſsignauerint predicti ſuppoſiti perpetuo carceri mancipentur. & heretici nihilominus reddi & aſsignari cogantur, & qui hunc dolum fecerit iuxta legem predictam bonis omnibus publicatis in perpetuum relegetur. Teneantur inſuper poteſtas, capitaneus, conſules, vel rector [illegible] omnes hereticos [illegible] .xv. [illegible] fuerint dioceſano vel eius [illegible] vicario [illegible] inquiſitoribus [illegible] repreſentare, [illegible] examinatione [illegible] & coram [illegible]. Damnatos vero de hereſi per dioceſanum vel eius vicarium, ſeu inquiſitores vel inquiſitorem [illegible] predictos. Poteſtas, capitaneus, & alij eorum ſupradicti [illegible] hereſione debita puniendos ſibi relictos ſtatim recipere teneantur. Teneantur preterea poteſtas, capitaneus, conſules, aut rector, vel alius [illegible] omnes hereticos [illegible] habuerint cogere [illegible] & [illegible] latrones & homicidas animarum, & fures Sacramentorum Dei & fidei Chriſtiane [illegible] expreſſe [illegible] & accuſare alios hereticos [illegible] & credentes & receptatores & deffenſores eorum, ſicut coguntur fures, & latrones rerum temporalium accuſare ſuos complices, & fateri [illegible]

[illegible] minus domus eas ibidem procurauerit reparari. Et ſi Dominus illius domus [illegible]

[illegible] rentes fuerint in huiuſmodi officio conſtitutę, & inſuper [illegible] notam infamię perpetuę quam incurrat, cõponat [illegible] libras prouen. vel imperialium in [illegible] perpetuo carcere detrudantur. [illegible]

[illegible] vna cum inquiſitoribus, ſeu [illegible] inquiſitorum vel inquiſitoris pñtia de facili haberi non poterit, [illegible] ſitarum domorum dños in hoc caſu penitus innocentes, & prorſus inculpabiles extitiſſe [illegible] vel appẽdicibus, nec in bonis eiuſdẽ [illegible] innocentes. Burgus au[illegible] cõmune ciuitatis [illegible]

[illegible] accedat. Nullus preterea ei ſuper [illegible] Quod ſi forte iudex extiterit enim ſententia nullam [illegible] obtineant [illegible], nec [illegible] preferantur. Si fuerit aduocatus eius patrocinium nul[illegible] deffenſorum, & fautorum eorum diligenter [illegible] nullatenus admittere in futurum. Teneatur preterea poteſtas [illegible] quecunq; voluerint in iuriſditione ciuitatis vel loci, ac eius diſtrictu. Qui aſſeſſor ſecundum quod predictis inquiſitoribus ſeu inquiſitori viſum fuerit ibi tres aut plures boni teſtimonii viros, vel totam viciniam ſi eis videbitur iurare compellat. Quod ſi quos ibidem hereticos ſciuerint vel bona eorum, vel aliquos occulta conuenticula celebrantes ſeu a communi conuerſatione fidelium vita & moribus diſſidentes, vel credentes, aut deffenſores ſeu receptatores vel fautores hereticorum, eos dictis inquiſitoribus, ſeu [illegible] regimini preſidens purgare teneatur ab heretica feditate ciuitatem vel locum cui prefuerit, totamq; terram, vel diſtrictum ſiue iuriſditionem ſecundum legem per quondam Romanorum Imperatorem tunc in deuotione Romane eccleſie perſiſtentem [illegible] ſta, ſeu quiuis [illegible] tineatur, & eos qui ſoluere non poterunt banno maleficii ſupponere, & [illegible] in carcere detinere. Alioquin pro his omnibus & ſingulis [illegible] teneantur vnum de aſſeſſoribus ſuis quecunq; dioceſani [illegible] vendendo. Teneatur preter[illegible] vendere bona fide cum conſilio & conſenſu inquiſitorum vel [illegible] confiſcantur occaſione heretice prauitatis infra tres menſes poſt [illegible] huiuſmodi, quod ſi non fecerit premiſſas penas eo ipſo incurrat.

Nihilominus inquiſitores vel inquiſitor libere illa vendere valeant, requiſito conſilio Dioceſani, vel eius vicarii, ſi preſens non fuerit, & duorum fratrum predicatorum, & totidem minorum ordinum, quos prior, & Guardianus [illegible] eorundem ordinum ad hoc duxerint eligendos, & emptores huiuſmodi bonorum ea libere, ac licite habeant & poſsideant, & ipſo iure bonorum Dominium per emptores huiuſmodi transferatur ad ipſos. Si quis autem de cetero aliquod iſtorum ſtatutorum [illegible] auctoritati ſedis Apoſtolice ſpectat. Poteſtas, Capitaneus, ſeu Conſul, vel quicunq; alius Rector qui pro tempore fuerit in ciuitate vel loco, teneatur eum tanquam [illegible] pecunia numera[illegible] precedentem [illegible] in ſtatutis illis ſeu conſtitutionibus, & legibus antedictis contra hereticos [illegible] editis continentur, & puniat ipſos [illegible] in omnibus & ſingulis, que commiſerint, & cogere eos reſtituere de propria [illegible] Conſilii, vel alte[illegible] autem predicti, tres viri [illegible] teneatur poteſtas ſiue Capitaneus [illegible] vel loci delere ſeu abradere penitus de ſtatutis [illegible] condendum quod inuenta [illegible] & legibus memoratis ſiue quom[illegible] & leges ipſas in publica contione ſolemniter [illegible] hec ſtatuta, ſeu [illegible] ciuitatem ſuam vel locum ſicut Dioceſano [illegible] Data [illegible] nono Nouembris, Pontificatus noſtri Anno [illegible].

¶ De piuſa [illegible] deuerſus garlaſcam aptanda.

Item ſtatuimus, & ordinamus, quod poteſtas teneatur preciſe, & ſine tenore [illegible] ſorerio faciendo, & manutentione dicte piuſe molandini [illegible] que nunc ſunt & fient [illegible] obligata, & quod [illegible] illorum [illegible] habent [illegible] aliquo modo poſſent in futurum alicui obligari, quin ſemper illa molendina, & reddi- tus [illegible] ſemper, & [illegible] debeant [illegible] laborerio, & pro [illegible], & manutentione ipſius [illegible] obligata die lune. xxv. Februarij in pleno & generali conſilio predictum capitulum lectum & approbatum fuit.

¶ De aperienda via que vadit ad Albarum.

ITem ſtatutum eſt, quod via que vadit ad albarum, & ſubianum aperiatur arbitrio Domini Iacobo abaone. & Manfredi vacche, expenſis illorum qui habent facere in dicta via, & qui habent ire & redire per ipſam viam videlicet incipiendo a [illegible] eundo vſq; ad pontem de borrelis, & predictum laborerium [illegible] per totum menſem Maij proximi. Ita quod terra, que extrahetur de [illegible] proijcietur in ipſa via, & poteſtas teneatur predicta fieri facere ad requiſitionem predictorum maſſariorum.

¶ D non eundo habitando nec morando in terris inimicorum communis Alexandrie nec loqui cum eiſdem.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, quod aliqua perſona ciuitatis Alexan. vel diſtrictus non vadat, nec [illegible] in terra Marchionis [illegible] filij ſeu que detinentur per eos vel eorum nomine, nec in aliquam terram que faciat, vel faciet guerram communi Alexan. nec tractare, [illegible] de predictis terris, vel inimicis, [illegible] Alexan. [illegible] receptare aliquos nuntios vel ſpias litteras, vel ambaſciatas [illegible] communi Alexandrie, & [illegible] licentia communis [illegible] puniatur, & condemnetur arbitrio Poteſtatis inſpecta qualitate perſonarum facti, & negotij.

¶ De abolendo de libris ſtatutorum communis Alexan. omnia ſtatuta nominantia marchionem montis ferrati.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas ſuiq; Iudices, & Milites teneantur, & [illegible] preciſe & ſine tenore vinculo Sacramenti. & vltra ſub pena librarum [illegible] terdonen. de ſuo ſalario diminuenda, & computanda caſſari facere, [illegible] libro [illegible] communis Alexan. [illegible] ſtatutum [illegible] Dominum Marchionem [illegible] eius heredes, ſeu alium de ipſius agnatione. Illuſtriſſim. Dominum Regem Carolum [illegible] & ipſa capitula caſſare, & caſſari facere, ac pro caſsis habere de volumine [illegible] Alexandrie, [illegible] ſunt. Ita [illegible] vel alij quicunq; Rectores, qui pro temporibus fuerint [illegible] pro [illegible] omnibus, & ſingulis ipſe, & ſequentes Poteſtates, [illegible] ſint penitus abſoluti, iſto capitulo in omnibus & ſingulis ſemper perpetuo durante in ſuo robore.

¶ De non tenendo letamen iuxta murum palatij communis.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas Alexan. [illegible] tenere letamen [illegible] nec [illegible] nec [illegible] ponte [illegible] & [illegible] vſq; ad [illegible] & hoc ſub pena ſoldorum ſexaginta. [illegible] hec omnia poteſtas teneatur facere [illegible]

ſemel quolibet menſe. Et ſi poteſtas hoc facere neglexerit, vel predicta tenere premiſſerit, aut predicta poni fecerit, amittat de ſuo ſalario vel de ſuo proprio libras xxv. & hec omnia teneatur poteſtas attendere preciſe & ſine tenore.

¶ D inquiſitione facienda contra illos qui tenent equos pro communi.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, quod Poteſtas teneatur, & debeat facere, & fieri facere, quam melius & ſubtilius poterit fieri inquiſitionem contra illos qui conſignauerant, & tenere debent equos pro communi Alexand. Si ipſi habuerunt, & tenuerunt illos equos cõſignauerunt communi Alexan. continue ſemper ab illa die citra quo conſignauerant. Et ſi aliquos vel aliquem inuenerit [illegible] non tenuiſſe, vel habuiſſe, vel non habere, vel tenere equos vt ſupra conſignatos, vt ſupra [illegible] quod debent. Teneatur ipſe poteſtas, & debeat eos, & quemlibet ipſorum excutere in denarijs numeratis infra menſem totam illam [illegible], & totum id, quod habuerunt per ſe, vel per alium, occaſione dictorum equorum, quos conſignauerunt pro toto illo tempore quo ipſos equos non habuerint, vel tenuerint, & facere adimplere, [illegible] dictus poteſtas & eius [illegible] in cum effectu infra vnum menſem, [illegible] & intrauerit regimen ciuitatis Alexan. ſub pena librarum quinquaginta terdon. de ſuo ſalario, vel de ſuo proprio.

¶ Quod aliquis miles non portet baculum in caualcatis.

ITem ſtatutum eſt, quod aliquis miles non portet nec teneat in aliquo exercitu, vel caualcata aliquem baculum vel bachetam in manu ſub pena & banno ſoldorum quinq; in denarijs numeratis, pro qualibet vice.

¶ De eligendis guardijs occaſione exercituum.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur eligere, & [illegible] facere guardas, & guardas [illegible] tam multum quam [illegible] antequam exeat de ciuitate cauſa eundi in exercitum.

¶ Quod poteſtas teneatur [illegible] in exercitibus requirere duos vel plures de qualibet [illegible] ab eis qui non ſunt in dicto exercitu.

ITem ſtatutum eſt, quod poteſtas teneatur & debeat [illegible] in exercitibus, requirere duos vel plures [illegible] voluntatem [illegible] Alexan. [illegible] & imponere predictis, [illegible] penam & bannum ad ſuam voluntatem vt melius poſsit reperire illos qui non fuerint in exercitu.

¶ De habendo per ſe nota omnium de parentellis.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur & debeat [illegible] per ſe omnes [illegible] ſiue nomina omnium & ſingulorum de parentellis ciuitatis Alexan. & ad hoc faciendum teneatur requirere & habere [illegible] parentelis, & ipſos compellere ſub pena arbitrij [illegible] demanifeſtando & dando in ſcriptis omnes & ſingulos de parentelia [illegible] annis ſupra vſq; in ſeptuaginta, & quod in exercitibus, & caualcatis prius ipſi [illegible] & [illegible] condemnentur, & ab eis condemnationes exigantur antequam ab alijs qui non ſunt de parentellis.

¶ De manifeſtando illos de villis qui ſunt ab annis [illegible] ſupra vſq;.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas teneatur, & [illegible] quod ei videbitur, & ipſos compellere villa, loco, & caſſin, & [illegible] ad [illegible] arbitrio aufferenda de manifeſtandis omnibus & ſin[illegible] dandis dictorum locorum villarum, & caſtrorum, qui ſunt [illegible] annis ſupra vſq; [illegible] manifeſtando, & [illegible] xxv. & plus & minus [illegible]

Quod quilibet teneatur ſe facere poni in ventinis.

Item ſtatutum eſt quod quilibet teneatur & debeat ſe ponere & poni facere in ven[illegible] vſq; ad [illegible] ad annos tres, nec audiatur de [illegible] predictum tempus.

Quod qui non fuerit in exercitus cadat ab omni officio.

Item ſtatutum eſt, quod quilibet teneatur ire in exercitus, & caualcatas faciendo; [illegible] in pecunia numerata, [illegible] recipienda.

Quod creditores communis teneantur facere poni ad [illegible]

Item ſtatutum eſt [illegible] quod quilibet perſona que habet habuerit vel [illegible] ſeu faceret vel fecerit contractum vel debitum [illegible] Alexan. teneatur & debeat illam cartam [illegible] nomen Notarij. Et ſi aliter factum fuerit, ſi illa carta [illegible] valeat, nec teneat ipſo iure in fauorem dictorum mercantium, [illegible] valeat. Nec inde commune Alexan. teneatur de predictis [illegible] ſed factus fuerit non valeat contractus ipſo iure in fauorem ipſorum contra [illegible] & etiam in conſilio maiori. Quod quilibet [illegible] pro dampno ſoldos quinquaginta [illegible] & nullius valoris [illegible] munis valeat, & teneat, [illegible] ante quam aliqua vicino fiat.

In nomine domini noſtri Ieſu Xpi Amen.

AD Honorem Dñi noſtri Ieſu Chriſti, & beate atq; glorioſe virginis Marie, ac [illegible] apoſtolorum Petri & Pauli, & omnium ſanctorum & ſanctarũ & totius cęleſtis curie, & ad hoc vt ciuitas Alex. cõſeruetur in bono & pacifico ſtatu.

Capitulum [illegible] laborerij eccleſie ſancti Petri ciuitatis Alexã.

Item cum [illegible] tempore [illegible] quo eccleſia beati Petri fundata fuit, & [illegible] opere laboraret [illegible] inuentum fuit, ſtatutum eſt, quod quelibet per[illegible] Alex. [illegible] eſt vel fuerit in extimo librarum mille. Teneatur, & [illegible] maſſario ſiue maſſarijs laborerij [illegible] gerentur pro cõi Alex. [illegible] ab introitu ſui regiminis [illegible] de ſuo ſalario in quibus ipſo [illegible] in ſupradicto. Non obſtante [illegible] vel Rector [illegible] vel data fuerit non valeat [illegible] Imo niſi obſeruauerit [illegible] incidat nominatam.

De pedagio vini villarum & lignorum.

HEC SVNT STATVTA ET

ordinamenta facta ſuper pedagio vini villarum & lignorum.

PRimo ſtatutum & ordinatum eſt, quod quelibet perſona vndecumq; ſit, que [illegible] Alexan. [illegible] in ciuitate vel villas, vel caſtra dicte [illegible] dare communi Alexan. vel habenti [illegible] tuor [illegible] pro quolibet ſeſtario vini [illegible] de extra iuriſditionem Alexan. [illegible] cem, & guerram pro communi Alexan. [illegible] alia de cauſa. Non obſtante capitulo [illegible] ei facere vinum pro ſuo vſu vel familie ſue ſine pedagio [illegible]

¶ Quod quelibet perſona que duxerit vuas in Alexan. teneatur ſoluere pedagium.

Item ſtatutum eſt, quod quecūq perſona que duxerit ſeu duci fecerit vuas de extra [illegible] Alexan. [illegible] teneatur [illegible] pro pedagio [illegible] ſoldos [illegible] pro quolibet [illegible] poterit de ipſis vuis.

¶ De pedagio totius vini venientis in Alexan. vel extra exeuntis ſoluendo vt infra.

Item ſtatutum, & ordinatum eſt, quod quelibet perſona que duxerit vinum ſeu duci fecerit [illegible] teneatur [illegible] pro pedagio [illegible] quod ſequitur [illegible] duci facere vinum pro [illegible] tempus.

¶ De ſoluendo pedagio vini ad voluntatem colligentis.

Item ſtatutum eſt, quod quilibet ducens vel duci faciens vinum vel vuas in Alexā. de villis vel caſtris Alexan. teneatur ſoluere pedagium ad voluntatem [illegible] & ſoluere teneatur pedagium [illegible] & quilibet pedagerius [illegible] vuas vel [illegible] pedagerii credatur [illegible].

¶ De non extrahendo ligna vel fenum de extra ciuitatem Alex.

Item ſtatutum eſt, quod nullus audeat [illegible] de diſtrictu Alexan. vendere [illegible] beſtias & [illegible] dictas perueniat in commune.

¶ De banno reducentium vinum vel vuas, ex quibus, vel ex quo non eſſet pedagium perſolutum.

Item ſtatutum eſt, quod ſi aliqua perſona reperiretur [illegible] duceret vinum vel vuas de quibus non eſſet ſolutum pedagium quod ſolui deberet puniatur qualibet vice in ſoldis centum, [illegible] ſtatuti.

¶ De pedagio lignorum, & lignaminis ſoluendo vt infra.

Item ſtatutum eſt, quod quecunque perſona que duxerit ligna, ſeu lignamen in ciuitate Alexandrie cauſa vendendi vel cauſa comburendi, [illegible] ſoluere pedagium conſuetum [illegible] ducunt [illegible] in Alexandria, ad vendendum.

¶ De non committendo fraudem aliquam in ſolutione pedagij.

Item ſtatutum eſt, quod quelibet perſona vendens [illegible] verum.

¶ Statuta facta ſuper manutentione bealis communis.

H[illegible] decima pro [illegible].

¶ De aliquibus arboribus ſeu lignaminibus non ducendis per beale communis.

S[illegible] Anciani [illegible] per ripis bealis, vel in rollo, vel in carraria reſtituantur in totum per ducentes vel du[illegible]

¶ Quod poteſtas, & iudices teneantur inquirere arbores, ſeu trabes ducentes per beale.

Item ſtatutum eſt, quod poteſtas vel ſui iudices, vel alter ex eis inquirat ſuo officio [illegible] ab vno anno citra, & quod illos omnes, quos inuenerint duxiſſe ſeu duci feciſſe cō[illegible] & deffenſione remota rupta facta in ripa bealis reſtituere, & reficere eorum proprijs [illegible] Non obſtantibus aliqui[illegible]

¶ Q[illegible]

Ad [illegible] poteſtas preciſe & ſine tenore, teneatur facere cum effectu, quod [illegible] iure condemnatus intelligatur & ſit, Ita quod [illegible] debeat, In ſol[illegible], & ſi clauarius hoc non faceret ipſo iure ſit condemnatus in libris quinquaginta terdon. ſoluendis cōi Alexan. in denarijs numeratis ſine [illegible] ſie, & per hoc ius eſt acquiſitū eccleſie ſupraſcripte & laborerio ſupraſcripto, nec poſ[illegible] de partito contra in libris. xxv. & qui poneret ad partitum [illegible].

¶ Qḋ poteſtas teneatur facere ſolui omnia legata dicte eccleſie ſancti Petri.

E[illegible] modo, & forma, & [illegible] teneatur poteſtas facere [illegible] infra dies quindecim poſtq̄ denuntiatum fuerit, q̄ oīa legata, & relicta laborerio [illegible].

¶ De eodem ſilicet infra menſem facere laborari.

ITem quod [illegible] beate Marie & [illegible] teneatur infra menſem poſt introitum ſui regiminis facere laborari ad maiorem eccleſiam continue [illegible] compleatur pro tempore ſui [illegible], & quod [illegible] ſecundum formam ſtatutorum, & impoſita [illegible] ſoluta [illegible].

¶ Qḋ inſtrumentum factum per commune Alexā. Iacobo. Nicolino & Antonio filijs quondam Ruſini de [illegible] attendatur.

IT[illegible] Anciani Populi, & quatuor ſapientes ſocietatis Iuſtitie, [illegible] commune Alexand. Iacobo de pirris, & fratri[illegible] exceptionibus predictorū, & oīa & ſingula que in [illegible] & contractibus, & in quolibet eorum plenius continetur.

¶ In nomine Dn̄i nr̄i Ieſu Xp̄i. Amen. ſtatuta ſalis.

HEC SVNT STATVTA ET ordinamenta facta ſuper ſaleria, & gabella ſalis.

¶ Qḋ omnes perſone Alex. & diſtrictus debeant emere & capere ſalem ad gabellam cōis.

STatutum & ordinatum eſt, quod omnes & [illegible] habitantes in Alex. in catalibus, & villis Alex. teneant & debeāt capere & emere totum ſalē qui neceſſe fuerit eis pro eorum vſu in Alexan. ad gabellam [illegible] Alex. & non alibi modo aliquo vel ingenio, & qui contrafecerit ſoluat pro [illegible] p quolibet & q̄libet [illegible]. Quarum [illegible] medietas perueniat [illegible] Alex. [illegible] & ſi venderet medietas [illegible] gabelle.

¶ De non deſcarcando ſalem ab aliquo qui duxerit niſi ad gabellam communis.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, quod non liceat alicui ducenti ſalem intrare in [illegible] Alex. fuerit [illegible] pro quolibet & qualibet vice ſoldos centum terdon. & amittat ſalem [illegible] dicte gabelle.

¶ De hoſpitando vel reducendo aliquas perſonas ducentes ſalem niſi in ſero extra ciuitatem.

ITem ſtatutum eſt [illegible] dictus accuſator, ſi [illegible] protectione Alex. [illegible].

¶ De non intrando intra ciuitatem portanti ſalem in aliqua domo vel hoſpitio.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt [illegible] fuerit in ciuitate intrare in aliquo hoſpitio, vel aliqua domo in ciuitate Alexan. Nec ipſum ſalem [illegible] fuerit, vel extimatus per gabellatorem cōmunis Alexan. & niſi fuerit de voluntate gabellatoris. Et ſi quis contrafecerit ſoluat pro banno libras decem, & amittat beſtias, & [illegible] tiam, & nauim ſuper quibus portaretur dictus ſal. Quarum rerum medietas ſit accuſatoris, [illegible] & ſi venderetur, medietas [illegible] dicte gabelle.

¶ Quod nullus de Alexan. debeat reducere aliquem ducentem ſalem.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt [illegible] pretio dicte gabelle, niſi de voluntate & parabola fuerit gabellatoris.

¶ Qđ nullus de Alexā. vel diſtrictus, non poſſit vendere nec emere ſalem aliquo modo niſi ad gabellam.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] beant [illegible] venditorem vel emptorem accuſare maſſarijs [illegible] & accuſare poſſint [illegible] & alia medietas perueniat in [illegible] medietas perueniat in emptoribus predicte gabelle.

¶ De capiendis ducentibus ſalem contra ſtatuta communis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ cuilibet liceat capere & detinere, & in fortiam & virtutem dñi Poteſtatis & cōis Alex. [illegible] ducentes vel duci facientes [illegible] contra ſtatuta, & ordinamenta [illegible] ſale, contra quemlibet, & quoſlibet ducentes aut portantes ſalem, [illegible] Et ſi quis contrafecerit ſoluat pro banno pro quolibet vice [illegible].

¶ De dando auxilium volentibus capere ſalem, & ducentes contra ſtatuta cōis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnes & ſinguli [illegible] & homines cuiuſlibet, loci, caſtri, burgi, & ville diſtrictus Alex. teneantur [illegible] vendet medietas predicte medietatis perueniat in emptor[illegible].

¶ De pedagio & menſuratura ſalis ſoluendo [illegible]

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quilibet qui duxerit ſalem ad gabellam cōmunis Alex. [illegible]

¶ De ſolutione ab emptoribus ſalis capienda.

Item ſtatutum & ordinatum eſt [illegible] a quolibet emptore ſalis ad gabellam communis Alex. [illegible] dare pro menſuratura aliquid de ſextario vno ſalis nec a ſextario infra.

De non

¶ De non comittendo fraudem in ſolutionē pedagij vel gabellature ſalis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ ſi quis fraudem cōmiſerit eo quod non ſoluerit pedagium & gabellaturam vel menſuraturam ſalis officialibus ad hoc [illegible] amittat pro pena & banno ſoldos [illegible] pro quolibet & qualibet vice [illegible] & quilibet poſſit accuſare, & capere tales contrafacientes, & habeat medietatem banni, & predictarum rerum.

¶ De non vendendo ſextarium ſalis alicui habitanti in Alex. vel diſtrictu niſi ſoldis ſexdecim terdoniorum.

Item ſtatutum & ordinatū eſt, ꝙ ad gabellam cōis Alex. ſextariū ſalis nō poſſit, nec debeat vendi alicui ciui Alex. vel habitantium Alex. vel diſtrictu vltra ſoldos. xvj. terdon. pro quolibet ſextario, & quelibet alia mēſura a ſextario infra vſq; ad quartaronū pro rata ſextarij, & medietas ſalis q̄ eſt ſextadecima pars ſextarij denarios. xij. & ſit pro rata [illegible] ſoluat qualibet vice qua contrafaceret ſoldos. xx. & quilibet poſſit accuſare, & teneatur priuatus, & habeat medietatem banni.

¶ De beſtijs in Alexā. & diſtrictu abſq; pena tenendis.

Item ſtatutum eſt, & ordinatū, vt cōe Alex. [illegible] & habeat de ga[illegible] nec extrahi facient, nec ducent, nec duci facient modo aliquo vel ingenio blauam, nec [illegible] nec fraudē cōmittent in pedagijs ſoluendis. Nec facient cōtra formā ſtatutorum cōis Alex. [illegible] & nullius valoris.

¶ Qđ poteſtas teneatur denunciare omnibus villis & locis Alexā. infra menſem, quod in ſcriptis accipiant ſtatuta ſalis.

Item ſtatutum eſt, ꝙ dñs Poteſtas teneatur & debeat omnibus villis, & locis ciuitatis Alex. [illegible] infra menſem [illegible] regimen ciuitatis Alex.

¶ Qđ omnes ville & loca Alexā. debeant capere & vti ſale gabelle.

Item ſtatutū eſt, ꝙ oēs ville & loca ciuitatis Alex. [illegible] & cōe & homines [illegible] predicta.

¶ De dando iuuamen, nuncio vel maſſario vel notario maſſariorum ſalis pro ſale inquirendo.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ ſi [illegible] cauſa inquirendi ſalem, teneatur quilibet homo ciuitatis Alex. vel diſtrictus illū vel illos detinere [illegible] ad volũtatem dicti nuntij, vel notarij. Et ei vel eis om nia o[illegible] dicte domus, & vaxillorum aperire, & aperiri facere ad oēm voluntatē dicti notarij, vel nuntiorum. Et ſi quis contrafecerit, vel ita non obſeruauerit ſoluat pro banno qualibet vice libras decem.

¶ De non tenendo vel habendo nec vtendo aliquo ſale niſi de illo quod extrahetur de gabella.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ aliqua perſona nõ teneat, nec habeat ſalē in domo ſua, curia vel porticu aliquo modo, vel vti aliquo ſale in ciuitate Alex. vel diſtrictu [illegible] gabella cõis Alex. in pena & bãno [illegible] Potestati, [illegible] ſpecta qualitate facti.

¶ Quod quelibet perſona ducens ſalem in Alexan. debeat tenere & venire rectis vijs & publicis.

ITem ſtatutũ, & ordinatũ eſt, ꝙ quãdocunq; aliqs duxerit vel duci fecerit ſalē in po[illegible] Alex. teneaſ & debeat [illegible] per [illegible] Alex. & nõ p alias vias vſq; ad gabellam cõis Alex. Et ſi qs cõtrafecerit amittat ſalem, & beſtias plauſtrum, barociam & nauim ſuper quibus portareſ, vel ducereſ ſal, & vltra amittat p banno ſoldos. lx. & ſoldos cẽtum p plauſtro, & pro naui libras. x. & liceat quibuſcũq; [illegible] neatur ipſos captos cũ predictis conſignare dño poteſtati cõis Alex. & gabellerijs ipſa die vel ſequenti poſtq̃ cepiſſent vel detinuiſſent, & ſi nõ cõſignauerit vt amittat quilibet capiens libras. xxv. Et nihilominus teneatur conſignare predictas res captas. Medietas cuius banni, & predictarum rerum, ſit capientis, & alia medietas ſit cõis, ſi gabel[illegible] emptores [illegible] predicte medietatis, & alia medietas ſit cõis.

¶ Quod nemo ducens ſalem in Alexan. poſſit impediri vel detineri pro aliquo cambio.

ITem ſtatutũ eſt ꝙ ſi qs duxerit ſalem ad gabellã cõis Alex. vel venerit in Alex. cau ſa emendi vel vendendi ſalē, nõ poſſit impediri, detineri, vel ſequeſtrari [illegible] aliquorũ laudum, vel cambiorũ conceſſorũ alicui diſtrict vel diſtr[illegible] obſtantibus predictis poſſit de diſtrictu Alex. recedere in perſona v[illegible] te aliquo ſtatuto facto vel faciendo, & ſpecialiter ſtatuto q loq[illegible].

¶ Q́d quilibet de Alex. & diſtrictu teneatur capere ſalem ad [illegible] cõis.

ITem ſtatutum eſt, ad euitandum fraudes que [illegible] committuntur per homines diſtrictus Alex. & vt cõe maius lucrum con[illegible] gabella ſalis vltra alia penas, ſtatutum, & ordinatum eſt, quod quelibet per[illegible] Alex. [illegible] & diſtrictus teneatur, & debeat capere ſalem vel capi facere [illegible] & ſecundum quantitatem & ordinata per ſtatuta cõis vt ſupra infra tempora infraſcripta videlicet medietas totius ſalis quem capere debent per totum menſem Nouembris, & aliam medietatem per totum menſem Madij, ſub pena vt in alijs ſtatutis & ordinamentis cõis Alex. continetur, & cõmunia locorum & villarum di[illegible] & iuriſdictionis teneantur capi facere hominibus ipſorum locorum & villarum [illegible] neceſſarium & ordinatum vt ſupra per dicta tempora, & ſi non ceperint cõia locorũ, [illegible] accipere & inter ipſos homines, & perſonas [illegible] a ducentis hominibus ſupra libras ducentarũ & a [illegible] penã quodlibet cõe cõtrafaciẽtes ſoluere teneatur,

cuius pene medietas perueniat in cõe Alex. & alia medietas in emptores gabelle ſalis. Et nihilominus ſolutis dictis penis dictam ſalem ſoluere teneatur.

¶ De fraudibus euitandis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliquis locus, villa, vel caſale iuriſditionis Alex. vel diſtrictus excepte [illegible] non audeat vel p[illegible] habere [illegible] vel tenere in loco, villa, [illegible] vel habere ſeu tenere permiſſerit, vel in loco villa, vel caſali vendiderit, vel emerit cõe illius loci poteſtatis, conſul, maſſarius, vel rector quocunq; nomine appelletur teneanſ & [illegible] omnes tenentes, habentes, vel facientes ſaleriã, ſeu gabellam, & omnes [illegible] rectoris Alex. & officialibus gabelle [illegible] vel emptũ fuerit ſub pena poteſtati vel maſſarijs [illegible] quinquaginta. Quarum penarum medietas ſit cõis Alex. & alia medietas ſit emptori gabelle, & quilibet [illegible] vel gabellam ſa lis, vel vendens ſeu emens ſal in aliqua villa, vel loco preterq̃ ad gabellam ſalis [illegible] in libris. xxv. & quilibet poſſit accuſare omnes tenentes vel [illegible] vel vendẽtes ſalem & ementes, & accuſator teneatur priuatus, & habeat tertiam partem banni & due partes perueniant in cõe & emptorem dicte gabelle.

¶ De deſcribendo omnia capita domorũ & omnes manſiones & grangias Alexan. & diſtrictus.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] capita domorũ, & eorum familie [illegible] Alex. [illegible] debeat [illegible] quatuor [illegible] & quilibet habitator [illegible] Alex. [illegible] tat quodlibet caput domus, & quilibet habitator ſoldos. [illegible] granga [illegible] x. pro qualibet. Et ſi aliqua grangia, manſio eccleſia, vel perſona [illegible] tur & tollaſ de protectione cõis Alex. & vſq; [illegible]. Ita quod quilibet poſſit libere & impune [illegible] capere.

¶ De notarijs ad gabellam elligendis tot quot neceſſarij videbuntur.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, [illegible] elligantur, tot notarij quot videbuntur neceſſarij ad gabellam communis ad [illegible] ſalem, [illegible] ad [illegible] gabellam.

¶ De ſale & quãtitate ſalis emenda ad gabellã p homines Alex. & diſtrictus.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quodlibet caput domus habitans in Alex. in villis, [illegible] & quilibet prelatus cuiuſlibet eccleſie mã [illegible] debeat capere [illegible] anno ad gabellam cõis Alex. [illegible] & vltra ſi ſalabit por [illegible] porca & p quolibet [illegible] ario ſupra, & teneaſ quodlibet ca [illegible] ſcribi in libris gabelle ſicut & qualiter di [illegible] ſe emiſſe & cepiſſe illam quantitatem [illegible] ſoluat pro pena & banno ſoldos ſexaginta. & nihilominus [illegible] nus tene[illegible] recipere & emere ſalem vt ſupra dictum eſt cuius banni medietas ſit cōis [illegible] empto[illegible] gabella vendita fuerit. Quem ſalem teneantur emere & capere [illegible] gabellam a die ordinamenti facti & confirmati vſq; ad menſes vndecim.

¶ Q᷒ poteſtas capitaneus ac eius Iudices teneantur recipere denūtiationes factas contra contrauenientes ordinamentis ſalis.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, q᷒ poteſtas & omnes iudices, capitaneus & ipſius iudex teneantur & debeant recipere denuntiationes & accuſationes eis vel alicui ipſorum factas [illegible] vel aliquibus, qui feciſſent vel vendidiſſent, vel facerent ſeu venirent contra ſtatuta & ordinamenta facta ſuper ſale, & gabella, & pedagio ſalis, & ſuper ipſis denuntiationibus, & contra ipſos qui denuntiati fuerint [illegible] contra predicta ſtatuta, & ordinamenta proceſſum, & inquiſitionem facere, & eos & quemlibet ipſorum condemnare ſecundum quod repertum fuerit ipſos deliquiſſe & feciſſe contra formā ſtatutorum predicte gabelle, & ſecundum quod continetur in ipſis ſtatutis & ipſas condemnationes exigere in denarijs numeratis, ſine aliqua compenſatione. Non obſtante aliquo ſtatuto quod predictis in aliquo obuiaret. Medietas quarum condemnationum perueniat in denūciatorem, vel accuſatorem, & alia medietas perueniat in cōe Alex. ſi gabella fuerit in cōe, & ſi fuerit vendita medietas illius medietatis perueniat in emptoribus predicte gabelle.

¶ Q᷒ poteſtas capitaneus & eius Iudices teneanť compellere quos dexerint officiales gabelle.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, q᷒ poteſtas & eius iudices, capitaneus populi & eius iudex teneantur & debeant [illegible] gabelle ſalis, ſeu illorū quibus [illegible] fuerit per cōe Alex. [illegible] Alex. [illegible] qui deuiabunt neq; fraudem committent [illegible] ſalem ſeu aliquas alias [illegible] in Alex. [illegible] pena. Quam penam [illegible] poteſtas capitaneus populi, & eius iudices [illegible] vel a [illegible] condemnationem facere teneatur infra menſem vnum a die [illegible] tionis facte.

¶ Q᷒ poteſtas capitaneus & eius familie teneantur & debeant omnia ſupraſcripta attendere.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, q᷒ poteſtas & eius familia, capitaneus populi, & eius familia teneantur, & debeant preciſe & ſine te[illegible] attendere & obſeruare, & attendi, & obſeruari facere [illegible] omnia [illegible] ordinamenta facta [illegible] non audire, nec eius allegationis admittere. [illegible] de familia pro qualibet vice, qua contrafecerit [illegible] predicta omnia & ſingula non obſeruauerit in totum libras [illegible] rio, & totidem Domin[illegible] Que pena perueniat in commune Alexan. & computentur in ſolutione ſuorum ſalariorum.

Idem intelligatur in omnibus & ſingulis ſupraſcriptis & infraſcriptis capitulis contentis in libris ſeu voluminibus ſtatutorum cōis Alex.

¶ Quod aliqua perſona Alexan. vel diſtrictus non poſsit comedere cum poteſtate vel eius familia.

ITem ſtatutum eſt, quod aliqua perſona Alex. vel diſtrictus non poſsit, nec debeat comedere, nec bibere cum [illegible] fuerit poteſtas Alex. nec cum aliquo de ſua familia [illegible] amittat pro quolibet & qualibet vice ſolidos [illegible] compenſatione, & poteſtas Alex. teneatur predictos [illegible] contrafacientes ad melius & ſubtilius quā poterit [illegible] eis dictum bannum auferre in denarijs numeratis [illegible] intra octo dies, poſtquam eis notum, & denunciatum fuerit, & quilibet poſsit ipſos accuſare, & credatur accuſatori ſacramento [illegible] Poteſtatis, & habeat medietatē banni, & teneatur priuatus ꝑpetuo.

¶ De non auferendo ab aliquo de Alexan. aliquos denarios [illegible]

ITem ſtatutum eſt, quod nullus homo de Alexan. vel diſtrictus debeat, nec poſsit [illegible] nec ſub aliquo ingenio qu[illegible] vel excogitari poſsit emere, nec [illegible] Alexan. [illegible]

¶ Q᷒ [illegible] non habitantes in Alex. vel diſtrictus [illegible] cum poteſtate vel conſulibus [illegible]

ITem ſtatutum eſt, [illegible] Alex. [illegible] poteſtas Alex. [illegible]

¶ De inquirendis omnibus poſitis ad confines.

ITem ſtatutum eſt, quod Poteſtas [illegible] debeat [illegible] quibus aſsignati [illegible] de bannis, & condemnationibus [illegible] Terdone, Mediolani, & Parme, & [illegible] tutis [illegible] rationibus factis & faciendis in contrarium a quibus omnibus domini Poteſtas, Capitaneus, Antiani, & quatuor ſint abſoluti de ſindicatu & quolibet premiſſorum [illegible] contra predicta, vel aliquo predictorum. Et ſi quod ſtatutum, vel reformatio eſſet quod obuiaret predictis, Domini Poteſtas, & Capitaneus de predictis nō teneantur, Sed teneatur ſolūmodo ad obſeruationē predictorū.

De ſtrata ſiue via planitie aptanda.

Item ſtatutum eſt, quod poteſtas Alex. & Iudices, & milites ſui teneantur preciſe & ſine tenore quotiens requiſitus fuerit per maſſarios infraſcriptos, vel per aliquem ipſorum non ſolum pro melioramento vie, ſed etiam pro ciuitate facere aptari, [illegible] homines qui habent facere per viam ſiue ſtratam planitie & per homines qui habent facere [illegible] dictam ſtratam ſiue viam, & eam facere eleuari ab vtraque parte [illegible] vie, a ponte [illegible] longitudine ipſa vias [illegible] circum [illegible]. Ita quod [illegible] terra extrahetur de foſſatis [illegible] tota in via, & non aliter. Quos maſſarios dictus poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore, vt ſupra facere [illegible] regimē ſuum infra menſem vnum proximum ad faciendum predicta. Ita quod [illegible] laborerium compleatur, & fiat infra tempus, & quando eis videbitur quod homines qui habent facere in dictis vijs, & citabuntur per nuntios. Dominus Poteſtas teneatur & debeat omnimodo facere & complere omnia & ſingula ſupradicta ſub pena & banno ſoldorum [illegible]. Quod bannum dictus poteſtas teneatur & debeat omnimodo exacere ab his qui non obſeruauerint omnia & ſingula predicta, & fiat dictum laborerium in arbitrio maſſariorum infraſcriptorum.

Quod duo ex Antianis, & duo ex quatuor rectoribus per dominum capitaneum elligantur qui eſſe debeant cum Iudice incendiorum ad videndum damna facta hominibus ſocietatis lige.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod cum contineatur in ſtatuto quod loquitur de re[illegible] Dominus Poteſtas, [illegible] Capitaneus populi, & Antiani populi, & quatuor Rectores [illegible] & videri ipſas condemnationes &c. Statuimus, & ordinamus ad maiorem firmitatē quod dicta ſtatuta, quod dominus poteſtas Alex, vel Iudex ſuus qui preerit officio [illegible] rum, & guaſtorum teneatur & debeat ſemper, & quandocunque [illegible] vel incendium datum [illegible] Domini poteſtatis, & ipſe cum [illegible] & cum illis perſonis que videbuntur [illegible] pro quolibet precepto ſoldorum viginti, & vltra [illegible] quod ei videbitur.

De facientibus ſeu dicentibus contra ſocietatem Iuſtitie.

Item ſtatutum eſt, quod Dominus Poteſtas, & Capitaneus [illegible] punire, & condemnare omnes & ſingulos qui facerent [illegible], & ſtatuta ſocietatis Iuſtitie, & qui derogarent vel detraherent verbis vel factis dicte ſocietati in preſentia ipſius Domini Capitanei vel eius familie, & in preſentia Antianorum populi vel quatuor [illegible] & penas que cōtinentur in ſtatutis dicte ſocietatis, & ſecundum ipſa ſtatuta,

De bannito qui fecerit contra ſtatuta ſocietatis predicte.

Item ſtatutum eſt, quod ſi [illegible] condemnatus vel bannitus [illegible] fecerit vel venerit contra ſtatuta ſocietatis predicte, & condemnationē inde factam, vel bannum datum non ſoluerit ad terminum ei aſsignatum, & in fortiam domini poteſtatis vel communis peruenerit, Dominus Poteſtas, Communis, & Capitaneus populi teneātur [illegible] condemnatum vel bannitum ponere, ſeu poni facere in profundum carceris communis, & ibidem detineri facere cōpeditum donec condemnationē de eo factam vel bannum ei datum ſoluerit ſecundum quod condemnatus fuerit, vel [illegible] vel eius familiam, vel licentia ipſius per capitaneum, vel eius familiam, vel per [illegible] intelligatur de domino [illegible] aliquem ex eis tolleretur, ſeu [illegible] nus poteſtas ei auferre teneatur in [illegible], & de [illegible], & quilibet de ſocietate [illegible] eius, & teneatur perpetuo priuatus, & habeat medietatem dictarum [illegible].

De non faciendo vel veniendo contra ſtatuta ſocietatis Iuſtitie.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod ſi aliquis condemnatus, vel bannitus fuerit [illegible] ſocietatis iuſtitie, & repertus fuerit per dominum poteſtatem, vel eius familiam per anzianos populi, vel quatuor rectores. [illegible] veniat ſeu compareat coram eis, ſeu aliquo eorum cauſa ſoluendi bannum ei datum vel condemnationem de eo factam venire & comparere [illegible] ſtaterit ea die qua repertus fuerit, tunc Dominus [illegible], ſeu domus predicti quas habet ſeu haberet in Alexan. & [illegible]. Ita quod dos vxoris, ſeu aliquis alius contractus non poſ[illegible] dantur omnia ſtatuta contra eum, & pene contente in ſtat[illegible].

De certis penis perueniendis in ſocietate Iuſtitie in totum & de alijs in commune peruenientibus.

Item ſtatutum eſt, [illegible] ſocietatis, ſeu ſtatutorum eiuſdem pro dimidia parte [illegible] in dictam ſocietatem & aliam dimidia in commune Alex.

De conſalonerio dicte ſocietatis elligendo.

Item [illegible] quod Conſtronerius dicte ſocietatis eligatur, & fiat quotienſcumque [illegible] per Dominum Capitaneum, Antianos populi, & quatuor Rectores ſocietatis iuſtitie.

De recepto dicte ſocietatis ſcribendo ⁊ ſtando penes Notarios campanilis.

Item quod Clauarius dicte ſocietatis teneatur, & debeat totum illud, quod deinceps receperit, & in eum peruenerit occaſione dicte ſocietatis, & pro ipſa ſocietate ſcribi facere in vno libro qui ſit penes notarios campanilis infra tertium diem poſtquam receperit, ſeu acquiſitus fuerit ſub pena ſoldorum viginti pro qualibet die qua ſteterit vltra dies tres ad faciendum ſcribere illud, quod receperit, ſeu de quo acquiſitus fuiſſet.

Quod condemnationes facte, ⁊ que de cetero fient occaſione ſtatutorum lige legiptime habeantur.

Item ſtatutum, & ordinatum eſt quod omnes condemnationes facte, & que de cetero fient per poteſtatem vel eius vicarium occaſione ſtatutorum lige [illegible], & teneant, & pro legiptimis habeantur. Et quod nulla perſona audeat vel preſumat aliquid dicere vel opponere, vel ſcribere, vel audire, vel allegare, vel firmare contra [illegible] dictas condemnationes, vel contra aliquam earum. Et ſi aliqua perſona [illegible] allegaret, opponeret, ſcriberet vel audiret, vel firmaret aliquid contra predictas condemnationes condemnetur in libris centum ter. [illegible] condemnationum. Et quod omnes [illegible] Et maxime ſtatuto [illegible] dicatu poteſtatis & eius familie, & ſtatuto quod loquitur, quod [illegible] a ſententijs datis a poteſtate vel eius iudicibus. Et non obſtante [illegible] illi ſtatuto, quod incipit. Eo ſaluo quod aliqua perſona collectiua vel vniuerſitas [illegible]. Que ſtatuta locum non habeant in condemnationibus factis [illegible] occaſione ſtatutorum lige vel alicuius eorum, vel occaſione [illegible] ligam, & ſi contingeret aliquem eſſe obligatum vel [illegible] occaſione alicuius qui ſit condemnatus, vel qui condemnaretur [illegible] ſtatutorum ſocietatis iuſtitie. Intelligatur [illegible] ſtante quod [illegible] vel [illegible] vel aliqua alia exceptione iuris, vel facti opponenda, vel admittenda, & predicta omnia locum habeant in perſona domini Capitanei eius familie, & in perſonis Antianorum & rectorum ſocietatis iuſtitie preſentium, & futurorum ſicut habent in perſona dñi poteſtatis, & eius familie.

HEC SVNT STATVTA ET
ordinamenta Populi.

De emendandis damnis ⁊ guaſtis datis vel factis alicui Antiano vel eoꝝ Notario.

Primo dicti Antiani, & Sapientes ſtatuerunt ordinauerunt, & decreuerunt, quod ſi aliquod damnum ſiue incendium vel guaſtum aliquo modo furtiue vel iniurioſe datum vel factum fuerit alicui qui ſit vel erit Antianus populi Alex. vel eius notarij infra tres annos poſt exitum antianatus ſui vel durante ipſo antianatu poteſtas Alex. & capitaneus populi teneantur modis omnibus preciſe & ſine tenore ipſum damnú, ſeu incendium facere extimari, & facere emendari de auere cõis Alex. in denarijs numeratis infra menſem vnum poſtquam denuntiatio dicti damni facta fuerit, & teneatur poteſtas Alex. & capitaneus populi, & antiani, hoc ſtatutum facere poni in ſtatutis comunis Alex. Ita quod poteſtas Alexan. teneatur ipſum iurare & attendere & attendi facere preciſe & ſine tenore, & ſimpliciter facere iurare emendatores ſtatutorum ciuitatis Alex. ponere illud in ſtatutis ciuitatis Alex. in vltima parte libri ſtatutorum predictorum. Ita quod poteſtas hoc quod in iſto ſtatuto continetur, teneatur attendere aliquo ſtatuto, non obſtante generali vel ſpeciali ſuperiori vel inferiori.

Quod fiat vnus liber in quo ſcribantur omnes conceſſiones ⁊ locationes caſtrorum qui ponatur ad campanile.

Item ſtatutum eſt, quod dictus dominus Capitaneus, & Antiani teneantur, & debeant facere fieri vnum librum groſſum in quo ſcribantur & notentur omnes conceſſiones & locationes caſtrorum que conceduntur, & locantur alicui perſone per comune Alexandrie [illegible] & fideiuſſorum ſuorum, & omnia pacta & conuentiones facte & facta inter commune Alex. ex vna parte, & ipſos [illegible] ex altera [illegible] cuſtodiendum quodlibet caſtrum, & ſcribatur annus menſis & dies quo dicta locatio ſit [illegible] lis penes quos remaneat dictus liber. Quas conuentiones & pacta dominus capitaneus & antiani teneantur dari facere predictis notarijs campanilis per notarium qui preerit ad [illegible] Dominus Capitaneus teneatur & debeat facere [illegible] & hoc ſtatutum facere legi, & publicari [illegible] Dominus Capitaneus in generali conſilio communis & populi, & notificari predictis notarijs campanilis & notario qui preerit predictis. Et ita ad ſtatutum, & omnia que continentur in eo facere poni in ſtatutis comunis Alexan. ita quod poteſtas Alex. de hoc teneatur & preciſe & ſine tenore.

Quod omnes venditores, ⁊ menſuratores debeant ipſas menſuras implere.

Item ſtatutum eſt, quod omnes venditores ad [illegible] & quaſlibet menſuras, & menſuratores, teneantur & debeant omnes menſuras [illegible] implere & [illegible] ad quod [illegible] vendent, antequam raſoriam utetur ad ipſam menſuram. [illegible] amittat quolibet, & qualibet vice ſoldos quinque, & quilibet poſſit accuſare, exceptis in fructibus & [illegible] que debent vendi ad menſuram culmam. Quod ponatur in libro ſtatutorum cōis ſuper quo iuret dñs poteſtas.

De non emendo carnes niſi ad iuſtam penſam.

Item q aliqua perſona de Alex. vel di[illegible], nō poſſit nec debeat facere emere car[illegible] [illegible] ad [illegible], verſus [illegible] iuſtam penſam, nec emere [illegible] [illegible] [illegible] contrafecerit [illegible] [illegible] habeat [illegible]. & q Capitaneus, & [illegible] teneant [illegible] capitulum [illegible] ſtatutorum cōis Alex. [illegible] tenorem [illegible] [illegible] [illegible] & hoc [illegible] [illegible] baca contione, & [illegible] per terram.

De cuniculo ferrarie aperiendo & deſuper [illegible]

Item ſtatutum & ordinatum eſt q cuniculum ferrarie aperiatur & [illegible] a bacha dicti cuniculi [illegible] [illegible] de verſus porticus vſq in buccam dicti cuniculi [illegible] de [illegible], & poſtea reficiatur, ſicut facta eſt via croſſe, ſiue pelipariorū. Ita q [illegible] ponte bealis porte Ianuenſe [illegible] dicto beale in bucca [illegible] poſſit dicta aqua [illegible] poſſit & debeat [illegible] nium & [illegible] qui cōſueuerunt mundare [illegible] per totum menſem [illegible] de Alex. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laribus, vel [illegible] [illegible] ſtatutis, vel reformationibus [illegible] [illegible] [illegible] cuniculum, & viam expenſis [illegible] [illegible] & [illegible] libras centum ponere in expenſis, & precepto cōmunis, & ſolutio[illegible] [illegible] vel refor[illegible] matio cōmunis vel populi [illegible] & irritant, & nullius valoris quo ad iſtud eſſe volunt. Et iſtud ſemper ſit vltimum, & derogatorium omnibus alijs.

Et Bernardi panicie de caxinaſio, Domini Bar[illegible] [illegible], & Gamali [illegible] [illegible] Anto[illegible] [illegible] [illegible] & [illegible] ciana Domini Gratioli, acharini. & Alexandri cele[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dñs Poteſtas [illegible] [illegible] pena librarum quinquaginta de ſuo ſalario. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

De ponte vno fieri faciendo in rumario vbi dicitur rupta gallorum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt preciſe & ſine tenore, q dñs Poteſtas teneat, & debeat facere fieri pontem vnū in rumario vbi dicitur rupta gallorū, & Ianuenſium ſup ſtratā expenſis vicinorū q habent facere a dicta [illegible] rupta ad arbitriū Ruffini borrelli. & Iacobi abaone, & hec oia teneat & debeat dñs Pōtas attendere & obſeruare p totum menſem Nouembris ſub pena librarū. xxv. de ſuo ſalario. Et hoc totum preciſe & ſine tenore.

De bealeto quod eſt inter viciniam ſancti ſpiritus & ſancti dalmatij.

Item ſtatutum eſt, q bealetum q labi conſueuit inter viciniā ſancti Spiritus, & ſancti Dalmatij, cuius bucca incipiat p domū canonicorum poſſit & debeat labi incipiendo ppe domum vbi moratur dñs Bartolinus de [illegible] prope torcular dominorum eccleſie ſancti Petri, & dicte vicine, ſine contradictione alicuius perſone ſecularis eccleſiaſtice poſſit dictum betale facere labi incipiendo bucham dicti betalis apud predictam domum predicti dñi bertolini, & q pōtas teneatur preciſe, & ſine tenore conſtringere dictā viciniā ad faciendū, q dictū betale labi poſſit vt ſupra cū aqua ipſius bealis cedat in magna vtilitate vicinie.

Quod aliquis ciuis Alexan. non debeat vel preſumat clamare ad arma, ſeu rumorem facere in ciuitate Alexan. vel leuare arma ad aliquos rumores.

In Primis ad hoc, vt rumores, ſeditiones, tumultus, & ſcandala, de cetero in ciuitate Alexan. nullatenus generentur. Sed ipſa Ciuitas potius conſtruetur illeſa, & vt auferatur omnibus materia delinquendi Statuerunt, prouiderunt, & ordinauerunt, quod ſi aliquis de Ciuitate Alexan. cridauerit & arma ſeu rumorem fecerit, quod Deus auertat in platea dicte ciuitatis, & platea intelligatur, ſicut determinatum eſt in ſtatuto communis vel in domibus in quibus morabitur Dominus Capitaneus populi dicte ciuitatis vel prope ipſas domos per [illegible] domos magis vicinas dictis domibus habitationibus dicto communi Capitanei ab vtraque parte ſi fuerit de populo ille qui [illegible] ad arma, ſeu rumorem fecerit in predictis locis puniatur, & condemnetur per dominum Poteſtatem dicte ciuitatis in libris [illegible] terdon. Si vero fuerit de communi puniatur & condemnetur per Dominum Poteſtatem in libris centum terdonen. Si autem aſſumpſerit ſeu leuauerit aut portauerit ad dictum rumorem in aliquo predictorum locorum. Si fuerit de populo puniatur & condemnetur in libris [illegible] terdonen. per dictum Dominum Poteſtatem. Si fuerit de communi in libris ducentis. Si quis autem cridauerit ad arma in Ciuitate Alexan. alibi quam in dictis locis ſeu rumorem fecerit. Si fuerit de populo dicte ciuitatis puniatur & condemnetur per dictum Dominum Poteſtatem in libris vigintiquinque terdon. Si autem arma aſſumpſerit, ſeu leuauerit, vel portauerit ad dictum rumorem puniatur & condemnetur in libris quinquaginta terdon. Si autem fuerit de communi qui cridauerit ad Arma ſeu rumorem fecerit in dicta ciuitate Alexan. alibi quam in dictis locis puniatur & condemnetur in libris quinquaginta terdon. Si autem aſſumpſerit, ſeu leuauerit, vel portauerit arma ad dictum rumorem puniatur & condemnetur in libris centum terdon. Et vltra predictas penas ille qui fecerit contra predicta vel aliquod predictorum in aliquo predicto [illegible] ping[illegible]tur in palatio cōmunis Alexan. pro [illegible], & rebellis cōmunis Alex. & abinde in antea non habeat officium, beneficium, nec bayliam pro cōmuni nec pro populo dicte ciuitatis. Et ſi fuerit de populo, vel de [illegible] [illegible], & cancelletur de dicto populo & ſocietate. Ita quod amplius non recipiatur ad idem. Si vero fuerit de cōmuni ponatur, & mittatur ad confinia per dictū dñm poteſtatē, & per dñm capitaneū, vbi ipſis dñis poteſtati & capitaneo placuerit longe a ciuitate Alex. per [illegible] miliaria, & in dictis cōfinibus [illegible] debeat p vnū annū. & tā [illegible] dñis poteſtati, & capitaneo placuerit. & q̄ [illegible] [illegible] [illegible] facere cōtra p̄dicta vel aliq̄ p̄dictorum [illegible] [illegible] & [illegible], vltra oēs alias penas in ſtatutis & ordinamētis cōis & populi dicte ciuitatis cōtentis.

¶ Quod aliquis non preſumat pulſare ad ſtromitam.

Item [illegible] ciuitatis [illegible] ad ſtromitam [illegible] penas in ſtatutis & ordinamentis cõis & populi dicte ciuitatis.

¶ Quod dominus Poteſtas teneatur predictas penas excutere in denarijs numeratis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q dñs Poteſtas & eius familia teneat̃, & debeat exige re [illegible] de ſuo ſalario & predicta ſtatuta & ordinamenta [illegible] Alex. Ita q ab hodie in antea vim ſtatuti obtineant, & plenum robur.

¶ Quod omnes obligationes facte, & que fient per maritum & vxorem debeant valere & tenere.

IN [illegible] aliqua non obſtante. Et hoc precise & ſine tenore.

¶ De ſolando viam cõmunis que eſt a carraria broletti vſq; ad pecheriam fratrum [illegible].

Item ſtatutum & ordinatum eſt, q quelibet perſona que habet vel habebit tenet & [illegible] ciuitatis Alex. & teneatur & debeat inquirere & inquiri facere [illegible] vigintiquinq; que perueniant in cõmune, & cõputent in [illegible] ſit precisum & vltimum & derogatorium omnibus alijs ſtatutis.

¶ De faciendo tranſendem vnam de lapidibus in rugata [illegible] ſancti Georgij & rugata [illegible] a ponte [illegible] vſq; ad beccarias, & a beccarijs vſq; ad carrubia de broleto.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q quelibet perſona eccleſiaſtica vel ſecularis q̃ habet, & [illegible] beccarias, & a be[illegible] penes betale, [illegible] vt ſupra, amittat [illegible] pōtas facere cridari vt [illegible] atus Alex. ſiue fuerit vel denūciatū vel nō, & qlibet [illegible] pōtas pdicta nō obſeruauerit amittat de ſuo ſalario lib. xxv. [illegible] per ſindicatores cõis, & illud capitulū ſit vltimum, & derogatoriu o[illegible]bus alijs ſtatutis, & capitulis [illegible].

¶ De reficiendo domum & molendina de caſtello.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, q pōtas teneat̃ & debeat pciſe & ſine tenore facere redificari domū & molandina de caſtello infra menſem vnū poſtq̃ iurauerit regimē [illegible] dina de marchetto, & de caſtello [illegible] bano ſoldorum centum de ſuo ſalario. Saluo iure cuiuſq; perſone.

¶ De aperiendo viam que eſt a malocantono vſq; ad domum [illegible] de Aſt.

Item ſtatutū & ordinatū eſt [illegible] te vie ad modum [illegible] bus ſiue lateribus vſq; ad [illegible] poſſit & debeat [illegible] & ſingulorū [illegible] facere habēt in dicta cōtrata. Ita q qlibet [illegible] pdicta loca vt ſupra eorum pprijs expē[illegible] pxime venturum arbitrio, & ſm arbitrium Bonifacij de [illegible] amico, & Oberti de Aſt, & quod aliquis de dicta [illegible] non teneat ponat [illegible] ſeu acumulet.

¶ De via que eſt in campis pozolaſche reficienda.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ cum quedam via que eſt in campis pozolaſche, vbi dicitur in Inſula fuerit occupata, & quaſi deſtructa per conſortes ipſius vie. Ita ꝙ per ipſam nõ [illegible], neq; rediri ſicut conuenit & oportet, [illegible] ꝙ Dñs Põtas teneatur & debeat dictam viam facere [illegible], & ampliari a plano, [illegible] a campo [illegible] vbi dicitur crexeta vſq; [illegible] Nicolini de conzano, & [illegible] de albertono, Ita ꝙ dicta via reficiatur, & amplietur per predictos conſortes ipſius vie. Ita ꝙ poſsit iri, & ſit larga ſiue ampla per ſpatium decem pedum pertice, & teneatur [illegible] facere tantum quantum durat poſſeſsio ipſius ex vtraq; parte ipſius vie pro rata, Et hoc totum ſit in arbitrio dictorum Nicolai de conzano, & [illegible] de albertono maſſariorum dicte vie, & hec omnia dictus dñs poteſtas teneatur & debeat facere fieri, & adimpleri cum effectu preciſe & ſine tenore per totum menſem Madij proxime futuri, & conſtringere dictos maſſarios quod dictum opus faciant fieri cum effectu vſq; ad predictum terminum. Et ſi dictus dñs poteſtas predicta nõ fecerit fieri, amittat de ſuo ſalario libras. xxv. terdon.

¶ De renouando foſſatum quod eſt in agris pozolaſche.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ põtas teneatur preciſe & ſine tenore facere aperiri & ſcroſſari foſſatum piſcatoriarum q eſt in agris pozolaſche, & bergoli iuxta terram Millani baſii, ſicut tenet terra dicti Milani, quod foſſatũ ipſe Milanus Ita ꝙ ſit leuatum ſicut eſt aliud foſſatũ dicte piſcatorie, & ſicut erat conſuetũ ab antiquo, Ita ꝙ aqua piſcatorie verſus tanagrũ more ſolito ab antiquo aliud foſſatũ dicte piſcatorie ad arbitrium, & voluntatem Thebaldi & Nicolai de conzano, & debeat ipſum laborerium eſſe cõpletũ per totum menſem Madij proxime venturi ſub pena librarũ xxv. ſalarij ipſius dñi Poteſtatis cũ dictum foſſatum ſit pro magna vtilitate vicinorũ & conſortum dicti foſſati.

¶ De renouãdo bealetum quod labitur per domum perciualij frigieri.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ bealetum, quod incipit a domo dñi Perciualli, [illegible] dari, ſcroſſari, & renouari per homines & perſonas habentes & tenentes [illegible] bealeto coherentia ſub pena & banno [illegible] habenti & tenenti domos & ſedimina vt ſupra, & quod bealetum [illegible] faciendũ ſcro- [illegible] maſſarij [illegible] teneantur & debeant accuſare & denuntiare [illegible] ionem dictorum maſſariorum nolentem & recuſantem [illegible] em facere ſuper ipſo bealeto [illegible] & ei denuntiatum fuerit a predictis maſſarijs, & hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ Quod fiat vna porta bona cum volta in pozolaſcha.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, quod Dominus Poteſtas debeat facere vel fieri facere expenſis communis [illegible] viam bonam & idoneam [illegible] ad portam [illegible] in [illegible] porta eſt tota [illegible], & aperta ſub pena librarum. xxv. terdon. de ſuo ſalario, & hoc capitulum attendatur preciſe & ſine tenore.

¶ Quod nullus qui habeat partem in quadam fortilitia cirimellorum poſsit partem ſuam vendere nec obligare.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ cũ dñi Floriſius cirimellus, Opitius de boſcho. Anricus marcellinus. Nicola ponzus. Franciſcus de [illegible], [illegible] Philippinus cirimellus. Anricus longus [illegible]. Philippinus de cirimellis. Paganus cirimellus heredes quondã Cremone cerimelli, Franciſcus de boſcho, Antonius de boſcho, & dñs Franciſcus cirimellus, fecerunt & edificauerunt, ſeu fieri & edificari fecerunt quoddam edificium ſiue quandam fortilitiam in campis, ſiue in territorio gamondij [illegible], ꝙ predicti vel aliquis eorũ non poſsit nec debeat vendere vel obligare, vel modo aliquo alienare partẽ q̃ habet in dicto opere niſi predictis vel alicui ipſorũ. Et ſi vendiderit obligauerit, vel alienauerit alicui alij q̃ predictis non valeat, nec teneat venditio, obligatio, vel alienatio facta in aliquem extraneũ, & cõdemnetur vendens vel alienans dictam partem in libris & emens nullum ius habeat in ipſa parte empta, nec de ipſa modo aliquo poſsit vti, ſed ſit & perueniat dicta pars empta, & vendita vt ſupra in dictos ſuos conſortes ſuperius nominatos, & hoc totum attendatur preciſe & ſine tenore.

¶ Quod via betale que eſt a malocantono vſq; ad cuniculum croſe ſolletur de bonis lapidibus.

ITem ſtatutũ & ordinatum eſt, ꝙ via [illegible] a malocantono vſq; ad cuniculum [illegible] expenſis [illegible] la que continentur in eo dñs Poteſtas teneatur executioni facere mandari ſub pena librarum. xxv. de ſuo ſalario.

¶ Quod talia facta occaſione laborerij maioris eccleſie debeat duplicari.

AD Honorem Dei & beate Marie virginis, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, & ſancti Euaxij martiris, & vt Deus conſeruet ciuitatem Alex. in bono & [illegible] & hoc capitulum ſit preciſum & ſine tenore.

¶ Quod nulla perſona de Bergolio nec aliunde poſsit, nec debeat facere aliquam tabernam in poſſe Bergolij extra portas [illegible].

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt ꝙ nulla perſona de Bergolio, nec aliunde audeat vel preſumat vllo modo facere vel tenere in poſſe Bergolij, & [illegible] extra portas ſeu extra foſſata dictarum portarū aliq̄ tabernā, nec vendere vinū, nec aliquas alias [illegible] [illegible] qui contrafecerit ſit in bāno, p quolibet & qualibet vice, qua repertus fuiſſe cōtra predicta in libris x. terdon. [illegible] ꝙ ſuadex ſcribatur et teneat, & debeat ſic punire & punire oēs & ſingulos cōtrafacientes. Saluo ꝙ ſi [illegible] aliquis qui cōſueuerit domū habere extra portas Bergolij, ſeu p[illegible] Porolaſche, & nūc habeat in qua diu habitauerit cū ſua familia, & nunc habitat, ꝙ liceat eis vendere vinū ſuū, [illegible] numatis ſecundū ꝙ ſtatuta cōis Alex. ſine eo, ꝙ incurrat in penam ſuprascriptam, & teneatur dñs Poteſtas poſt introitū ſui regiminis infra octo dies facere cridari p bergoliū.

¶ De non tenendo letamen nec paleas in vijs publicis.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ nulla perſona cuiuſcunq; cōditionis exiſtat poſsit nec debeat facere, ponere, nec tenere aliquod letamē, nec aliquas paleas cauſa faciendi letamen in vijs publicis cōis inter Bergoliū & Porolaſcham. & [illegible] contrafecerit ſit in bāno p quolibet, & qualibet vice ſoldorū. xx. terdon. & qui ſuadex ſcribatur et teneatur punire, & condemnare contrafacientes & bāna excutere. Saluo ꝙ liceat cuilibet pſone de Bergolio ponere, tenere, & extrahere, letamen, & paleas vel aliquid eorū, a die Med[illegible] menſis Martij, vſq; ad mediam menſem [illegible] ſine aliqua pena & banno, & teneatur dñs Poteſtas facere cridari, vt ſupra in alio capitulo continetur.

¶ Quod maſſarij Bergolij poſsint excutere banna.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ liceat maſſarijs Bergolij, qui nunc ſunt, ſeu p tēpore fuerint excutere oīa bāna impoſita, & ordinata p ipſos maſſarios & hoīes bergolij [illegible] & cōplendis. & ſi p[illegible] maſſarij ipſa bāna excutere nō poſſent, [illegible] rius [illegible] vel p tēpore fuerit, teneat ad requiſitionē ipſorū maſſariorū eis dare de ſua familia ad excutiendum bāna data per ipſos maſſarios.

¶ De faciendo pontem vnū in poſſe Bergolij in ſtrata qua itur valentiā.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt ꝙ fiat pons vnus expenſis cōis per totū menſem Auguſti p[illegible] venturi in ſtrata publica, qua itur valentiā [illegible] croſſum [illegible] ultra pontem ruptū citra [illegible] gazolij, ad arbitrium dñorum Angliberti guaſcui, & Raulerij [illegible] qui ſunt maſſarij dicti pontis.

¶ Statuta facta ſuper aquarijs de roſta.

HEC SVNT STATVTA ET ORDInamenta facta ſuper aquarijs de roſta.

¶ De xoratoribus ex aſsidibus faciendis.

PRimo ſtatutū, & ordinatū eſt, ꝙ in bocca cuiuſlibet xoratoris apud beale fiant. & [illegible] debeant porte de aſsidibus apte ad aperiendum, & claudendum [illegible] fuerit neceſſarium ad aquarium, & molandina de roſta, que porte fiant expenſis [illegible] qui tenent roſtam a cōi, & debent ſecundū pacta que ipſi habent cum cōi, & [illegible] non tenentur facere fiant expenſis illorū qui habēt poſſeſſiones in ipſis aquarijs.

¶ De ampliatione xoratorum facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ xoratores magiſtri debeant eſſe ampli per pedes quatuor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] & xoratores [illegible] debeat [illegible] [illegible] ipſi xoratores tantum [illegible] extenduntur ſue poſſeſsiones ſuper ipſis xoratoribus, ſub pena & banno ſoldorum. lx. & ſub pena

pena & banno ſoldorum. xx. pro quolibet menſe quo ſteterint vltra predictum terminum ad faciendum, & complendum predicta. Quarum penarum medietas perueniat in cōe, & alia medietas perueniat in predictum maſſarium.

¶ De portis neceſſarijs ad aquarictos ex aſsidibus faciendis.

ITem ſtatutum eſt, quod in ipſis xoratoribus expenſis illorum qui habent facere in ipſis aquarijs fiant tot porte de aſsidibus quot fuerint neceſſe ad ipſa aquaria arbitrio ipſius maſſarij.

¶ De pluſa aliqua non facienda in ipſis xoratoribus.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ aliqua perſona non audeat, nec preſumat facere nec fieri facere aliquam pluſam de terra vel de lignis, nec [illegible] in ipſis xoratoribus, nec in [illegible] ſub pena & banno librarum. x. pro quolibet & qualibet vice, Medietas cuius banni perueniat in commune & alia medietas perueniat in [illegible] maſſarium.

¶ De modo adaquandi ibi poſſeſſiones ſuas.

ITem quod quelibet perſona que habet facere in ipſis aquarijs, ſeu que volet aquare aliquam ſuam poſſeſſionem de aqua bealis de roſta [illegible] & ducere [illegible] tranſeundo alienas poſſeſsiones, & hoc cum voluntate [illegible] dicti maſſarij, & aliter non. & ꝙ aliqua perſona non poſsit, nec debeat [illegible] vice me- [illegible] ſub pena & banno librarum xxv. pro qualibet perſona, & qualibet vice medietas cuius banni perueniat in cōe & alia medietas perueniat in ipſum maſſarium.

¶ De xoratoribus faciendis citra & vltra beale tot quot ibi fuerint apportuni.

ITem ſtatutum eſt, quod citra beale, & vltra poſſint fieri de nouo tot xoratores, quot [illegible] [illegible] & [illegible] maſſarij, & [illegible] de roſta [illegible] adeorum voluntatē tem non aliter ducere aquam [illegible] per ipſos xoratores [illegible] contradicta [illegible] de roſta.

¶ De non capiendo aquā bealis ab aliquo niſi de voluntate dicti maſſarij.

ITem ſtatutum eſt, quod aliqua perſona non poſsit nec debeat capere, nec [illegible] aquam bealis de roſta ad aquandum [illegible] niſi cum conſenſu & voluntate predicti maſſarij, ſub pena & banno ſoldorum [illegible] pro quolibet & qualibet vice. Que pena pro medietate perueniat in cōe Alex. & alia medietas perueniat in predictum maſſarium.

¶ De taliando ſup ripam bealis a ciuitate vſq; ad roſtam omnes ceſias & arbores.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ omnes perſone que habent [illegible] ſuper ripam bealis a ciuitate vſq; ad roſtam arbores ſeu ceſsias que pendeant ſuper aquam bealis [illegible] & a dicto termino in antea tallatas ſuas arbores & ceſias [illegible], vſq; ad Kal. Madij. & a dicto termino in antea tallatas [illegible] de roſta ſub pena & banno [illegible] [illegible] maſſarium, & vltra [illegible] arbores & ceſias, & [illegible].

¶ De aliquibus beſtijs minutis non intrandis in ipſis aquarijs toto anno.

ITem ſtatutum eſt ꝙ aliqua beſtia minuta [illegible] aliquā de predictis xoratoribus ſub pena & [illegible] trare in ipſis aquarijs, nec no pro qualibet beſtia & qualibet vice ſoldos [illegible] Et dictus maſſarius poſsit accuſare ipſi beſtias & credatur ei, cuius banni medietas perueniat in cõe Alex. & alia medietas perueniat in ipſum maſſarium. & etiã camparius ſiue camparij aquariorũ, ſiue pratorũ de [illegible] poſsint & debeant accuſare, & habeant quartã partem accuſationum quas facient, & eis credatur ſicut camparij aliarum rerum.

¶ De camparijs a dño prepoſito humiliatorum elligendis.

Item quod ad cuſtodiendum omnes poſſeſsiones, que ſunt in ipſis aquaritijs elligatur vnus vel plures camparij per dñm prepoſitũ humiliatorũ ſancti Ioannis de capitio cũ cõſilio illorũ quos ſecũ habere voluerit quibus credatur ſicut alij camparij, & habeãt pro cuſtodia ipſarum rerum & poſſeſsionum pro quolibet modio tantum quantũ habere debent alij camparij, & quartam partem de accuſationibus quas facient.

¶ De nõ portandis fructibus aliquibus ex ipſis aquarinijs nec portari dimittendis.

Item quod aliqua perſona que habet facere, ſeu habebit in ipſis aquaritijs, non poſsit, nec debeat portare, nec portari facere, nec portari dimittere aliquid de fructibus, ſiue godi, qui exibunt de ipſis aquaritijs, niſi prius ſoluerint maſſario ſoldũ vnũ terd. pro quolibet modio, & camparijs denarios quatuor terdon ſub pena librarum .x. pro quolibet, & qualibet vice. Medietas cuius pene perueniat in predictum cõe Ale. & alia medietas perueniat in predictum maſſarium.

¶ Quod contractus dñi Gulielmi dulij attendatur.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod dñi Vicarius, & Antiani populi ciuitatis Alexã. auctoritate & baylia eis demandata, & conceſſa, tam ex forma ſtatutorum cõis, & populi ciuitatis Alex. quam reformationum, & ex vigore contractus, & pacti, & omni modo & iure quibus melius poſſunt, viſo contractu facto inter dñm Gulliermum dulium ex vna parte, & eoſdem dños Vicarium, & Antianos populi, & quatuor Rectores ſocietatis regalis, & cõe Alex. ex altera. Prouiderunt ſtatuerunt & ordinauerũt Milleſimo, trigenteſimo, trigeſimo ſecundo inditione decimaquinta die [illegible] ſecundo menſis Iunij. ſcripto manu Lanzaroti gaſsi notarij literarum cõis Alex. Quod dictus contractus ſicut iacet integraliter obſeruetur, & quod preſens Vicarius & futurus, & omnes [illegible] contra [illegible] contenta, & quod [illegible] ſe contractus ſit ſtatutum preciſum & ſine tenore, & pro ſtatuto preciſo & ſine tenore, ſeruari debeat vſq; ad integram ſolutionem in dicto inſtrumento contentam, & quod notarij campanilis nõ poſsint nec debeant aliquas condemnationes, ſeu banna alicui dare in ſolutum, nec liberare ſine licentia, & voluntate dicti Domini Gulliermi, nec cancellare niſi prius integraliter ſatisfactum fuerit dicto Domino Gulliermo pro dicto debito, ſub pena librarum decem terdon. quotienſcunq; contrafactum eſſet per aliquem [illegible] notariorum. Et quod Dominus Vicarius teneatur precipere dictis notarijs [illegible] ad requiſitionem dicti Domini Gulliermi, & predicta obſeruent, & quod Dominus Vicarius preſens & futurus vinculo ſacramenti teneatur & debeat ad petitionem, & requiſitionem dicti Domini Gulliermi exigere omnia banna & condemnationes factas & fiendas tam occaſione ferratie [illegible] aliqua alia occaſione, & eas conuerti facere in dictum Dominum Gulliermum vſq; ad plenam & integram ſolutionem dicti ſui inſtrumenti, ſtatuto vel reformatiõe aliqua ſequentibus in contrariũ nõ obſtan.

¶ In nomine domini ac ſancte & indiuidue trinitatis
patris & filij, & ſpiritus ſancti Amen.

¶ Capitula pertinentia ad monetam.

AD Honorem omnipotens Dei, & beatiſsime virginis Marie matris eius, & beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum & Sanctarum Dei, & vt falſarum monetarum curſus a ciuitate Alex. & eius diſtrictu penitus expellatur, & tam fabricantes & fabricari facientes in domo caſtro ſuo quomodolibet retinentes, & falſarum monetarum emptores & receptatores, ac etiam delatores earum ad ciuitatẽ Alex. vel diſtrictum pena debita caſtigentur. Statuimus quod quicunq; fabricauit, ſeu fabricari fecit, ſiue a domo ſua vel caſtro, vel villa fabricatores fabricantes tenuit a duobus annis citra, etiam ſi moneta fuerit iuſti ponderis, tam ille qui fabricauerit ſeu fabricari fecit quam etiam ille in cuius domo vel caſtro fabricata fuit, quia falſum cõmiſsit puniatur in Mille libris. Si vero falſam monetam quis fabricauit ſeu fabricari fecit, ſiue in domo ſua fabricantes fabricatores tenuit vel caſtro, vel villa ſua pena legis puniatur. Qui conſcius vero fuit quod moneta in aliquo loco ciuitatis Alex. vel diſtrictus fabricaretur, ſeu fabricata eſt temporibus retroactis a duobus annis citra, & infra decẽ dies a die publicationis preſentis ſtatuti numerandos dño Capitaneo non denuntiabit eadem pena puniatur qua puniretur ille qui monetã iuſti ponderis fabricaſſet in ciuitate Alex. vel diſtrictu, hoc eſt in mille libris.

¶ De manifeſtandis fabricatoribus falſe monete.

Item ſtatuimus, quod quicunq; denuntiauerit, ſeu indicauerit aut notificauerit aliquẽ qui monetã falſam fabricaret, ſeu fabricari faceret vel etiã fabricantes fabricatores teneret in domo ſua vel caſtro vel villa, & per eas [illegible] fabricator, vel fabricari faciens, ſeu receptator inueniatur, & in tertia cõis perueniat habet & habere debeat libras centũ de cõdemnatiõe illius vel malefactoris, & perpetuo teneatur in credentia.

¶ De non portando nec vendendo falſam monetam in ciuitate Alexan.

Item ſtatuimus, quod quicunq; falſam monetam ad ciuitatem Alexã. & a duobus annis citra adduxit & eam alicui vendidit, ſiue penes aliquem depoſuit numeratam. Quia [illegible] in quo moneta deficiebat ad ſimilitudinem boni manifeſti cõmunis Alex. ſoluere teneatur. Quam ſi ſoluere non poterit quia monete falſa [illegible] in perſona, aliter caſtigetur ſecundum [illegible] corrigentis. Qui vero monetam falſam ab aliquo vſq; in quãtitate librarum centum ſimul vel ab [illegible] ſupra recepit a duobus annis citra ſiue eam emerit, ſiue in depoſitũ perceperit vel quocunq; modo eam penes ſe numeratam tenuit duplum eius quod accepit cõi Alexã. ſoluere teneatur & compellatur. Si autem ipſam monetam falſam non ſolum accepit, ſed etiã expendit, quadruplum cõi Alex. ſoluere teneatur eius quod expenſione inuenietur, & Nihilominus illi vel illis qui monetam receperint ab eodem illud in quo moneta defecerit, ſine aliqua iuris ſolemnitate vel libelli oblatione ſatiſfacere compellatur.

¶ De moneta noua non fabricanda.

Item quicunq; a die publicationis preſentis ſtatuti in antea monetam nouam fabricabit ſeu fabricari faciet vel receptabit fabricatores fabricantes, in domo ſua caſtro vel villa ſiue boni ponderis moneta fuerit, ſiue mali tanquam fabricator falſe monete legitima puniatur, & domus & caſtrum villa ſeu locus vbi fabricata fuerit fundit[illegible] & communi Alex. publicetur, & publicatum perpetuo permaneat cõi [illegible] ita quod rehedificari nullo vnquam tempore poſsit, nec modo aliquo reſtaurari. Si autem [illegible] nõ ſolum fabricabit ſeu fabricari faciet Sed etiam expendet, quia in pluribus peccat dignum eſt enim vt pena triplici caſtigetur. Volumus quod etiam pena falſantis monetam puniatur & bona ſua omnia ad inſtar criminis leſe maieſtatis cõi Alex. publicentur nulla filijs portione relicta. Niſi forte denuntiatione [illegible] patris in publicum crimen deueniret in quo caſu filius ſiue filij bona paterna nõ perdat, ſed ea nõ habeant pleno iure, & quod de filijs diximus de filiabus precipimus obſeruari.

¶ De pena expendentis vel alicui dantis falſam monetam.

Item ꝙ quicunq; a die publicationis preſentis ſtatuti in antea monetam aliquã falſam in aliqua fabrica monete adduxerit a ciuitate in Alex. vel diſtrictum, & eam [illegible] de Alex. vel diſtrictu dederit modo aliquo vel ingenio qui falſam monetam fabricantibus miniſterium prebuit tanquã fabricator falſe monete pena legis legittima puniatur pena etiam ſimili caſtigetur ille qui monetam falſam ab aliqua fabrica de ciuitate Alex. vel diſtrictu receperit, & eam alicui de Alex. vel diſtrictu dederit vllo modo. Et etiã ille qui monetam aliquam tondere auſus erit vel minuere vllo modo.

¶ De moneta aliq̃ que non ſit iuſti ponderis non danda a tabulerio vel campſore.

Item, ꝙ nullus campſor, ſeu qui campſor modo aliquo nuncupatur, ſiue tabulerius aliquam monetã q̃ aliunde habuerit q̃ a fabricatoribus, ſeu [illegible] nominatis dare debeat alicui, que non ſit iuſti ponderis, & in ſe lege ad q̃ permittitur [illegible]. Et qui cõtrafecerit duplum eius ꝙ dederit, cõi Alex. ſoluere teneatur. Et nihilominus ei cui dederit, illud in quo moneta defecerit ſatisfacere compellatur. Pena etiam ſimili puniatur qui monetam aliquam non iuſti ponderis in ciuitate Alex. vel diſtrictu expẽdere modo aliquo auſus erit a die Kal. Aprilis proxime venturarum in antea. Et nihilominus acceptori illud in quo moneta defecerit reſtituere compellatur. Illam autem monetã eſſe iuſti ponderis penitus iudicamus que ad penſum nunc currentem in ciuitate Alex. boni ponderis reputatur. Precipimus etiam illum intelligi pro campſore, qui monetarum emptionem, venditionem, ac depoſitionem ab hinc retro, conſueuit in ciuitate Alex. exercere.

¶ De facientibus contra predicta ſtatuta accuſandis.

Item ſtatuimus, ꝙ quilibet habens pſonã legitimã ſtandi in iudicio poſſit accuſare, denuntiare, notificare, & indicare facientes contra predicta, vel aliquod predictorum & habeat & habere debeat a cõi quartam partem eius ꝙ occaſione predicta modo aliquo in cõe veniret, & in credentia penitus teneatur.

¶ De ratione facienda conquerentibus de moneta.

Item ſtatuimus ꝙ dñs Poteſtas & eius Iudices, & quilibet [illegible] teneantur, & debeant cuilibet conquerenti de moneta falſi ponderis facere ſummariam rationem etiam ſine libelli oblatione, & ſine aliqua iuris ſolemnitate, & ſine litis conteſtatione, dũ non [illegible] teſtes vel aliter veritas legitime cõprobetur, & compellere illum vel illos qui falſam monetam dederit ſatisfacere illi cui dederit omni modo.

¶ De denuntiantibus contra predicta facientes audiendis.

Item ſtatuimus, ꝙ dñs Poteſtas pñs & futurus teneatur & debeat omni loco & tpe audire denuntiantẽ, notificantẽ, accuſantẽ, vel indicãtem aliquẽ vel aliquos faciẽtem, vel facientes cõtra predicta ſtatuta, vel aliquod de predictis, ſeu qui fecerint temporibus retroactis a duobus annis citra ſuperius cõprehẽſis [illegible], & ſine [illegible] in publico vel ſecreto. & ſuper denuntiatione notificatione, accuſa & indicatione procedere, & cõdemnationẽ, vel abſolutionẽ facere infra menſem a die facte denuntiationis, notificationis, ſeu indicationis, vel accuſationis etiã numerandũ, & ſi forte dñs pőtas predicta non fecerit vel facere modo aliquo omiſerit perdat de ſuo ſalario quingentas libras terdon. de quibus cõe Ale. ſit ipſo iure abſolutũ. Et nihilominus ꝙ [illegible] infra alium menſem ſub pena predicta adimplere penitus teneatur. Illum autem incurrere penas putamus qui requiſitus primitus ſupraſcripta non impleuit ſtatuta, & illum ſecundo qui prioris negligentiam non expleuit.

¶ Qđ poteſtas teneat condemnationes exequi de predictis ſtatutis.

Item ſtatuimus, ꝙ dñs Poteſtas pñs & futurus teneatur & debeat omnes & ſingulas cõdemnationes quas faciet de predictis ſtatutis, ſeu occaſione ipſorũ, ſiue occaſiõe monete exigere infra menſem a die facte condẽnationis numerandũ. Non obſtante ſtatuta, prouiſione, vel reformatione, ꝙ vel que eſſet ſuper cõpenſationibus faciendis, nec aliquo alio ſtatuto, prouiſione vel reformatione populi vel cõis. Quibus oibus per pñs ſtatutũ ſit & eſſe intelligatur penitus derogatum. Et ſi predictus dñs poteſtas predicta non faceret, ſeu facere recuſaret, ſiue etiam executioni dictũ ſtatutum totaliter nõ mãdaret perdat de ſuo ſalario is qui predicta non obſeruauerit duplum eius ꝙ exigere debuiſſet. Et de illo duplo cõe Alex. ſit penitus abſolutum. Et alius nihilominus ſub pena predicta ipſam condemnationem in pecunia numerata exigere teneatur infra alium menſem a die cõpletionis iam dicti mẽſis ſuperius nunciandũ. Et hoc intelligimus ſi poteſtas inuenire poterit bona vel pſonã cõdemnati. Alioquin dicte pene nullatenus obligent.

¶ De corroboratione & confirmatione predictorum ſtatutorum.

Item ſtatuimus, ꝙ oia & ſingula ſupraſcripta ſtatuta ſint & eſſe intelligant preciſa. Ita ꝙ tolli, mutari, vel corrigi, ſeu interpretari nõ valeant vllo modo, ſed ſic ut iacent in oibus intelligãtur, & ſint vltima, & derogatoria oibus alijs ſtatutis, de his que in eis continentur loquentibus, & ꝙ dñs pőtas preſens & futurus predicta ſtatuta ſuper facto monetarum loquentia poſſe teneat in omnibus obſeruare, & executioni mandare ſub pena librarum quingentarum pro quolibet ſtatuto ſupraſcripto in quo ceſſata pena [illegible] ſtatuta de ſalario non ſeruantis. a quibus quingentis libris cõe Alexã. ſit eſſe intelligatur penitus abſolutum.

¶ Statuta & ordinamenta facta ſuper officio & notarijs campanilis.

Ad Honorem Domini noſtri Ieſu Chriſti, & beate Marie virginis & beatorũ Apoſtolorum Petri & Pauli, & ad conſeruationẽ bonum ſtatus, & [illegible] ciuitatis Alex. & populi, & ſocietatis populi, & ſocietatis iuſtitie, & omnium & ſingulorum de ciuitate Alex. & diſtrictus.

¶ De eodem.

Hec Sunt ſtatuta, & ordinamenta facta ſuper officio & notarijs Campanilis qui [illegible] ſunt, vel pro temporibus fuerint & erunt, per infraſcriptos Antianos populi [illegible] & quatuor Rectores iuſtitie, & auctoritate, & balia eis data & conceſſa a conſilio generali ciuitatis Alex. Milleſimo trigenteſimo Indictione decimatertia Die duodecimo menſis Februarij, & dictata, & compillata voluntate & precepto dictorum Antianorum & quatuor, per Dominos Ottonem [illegible] Burgarum [illegible], Caluagnum [illegible] Iudices. & Ruffinum de burgo ad hec electos per predictos Antianos, & Quatuor, & fuerunt compillata & ordinata in predicto, Milleſimo & menſe. Tempore regiminis Nobilis viri Domini M[illegible] de modena militis Poteſtatis Alex. & Domini F[illegible] garrete, honorabilis Capitanei populi ciuitatis eiuſdem [illegible] preſcripto de qualibet alia pecunia que eſſet vel perueniret in commune [illegible], & qualicum [illegible] perueniret, vel perueniret in cõmune. Ita quod nulla pecunia cõmunis expendi poſſit aliqua de cauſa ſine voluntate & precepto Domini [illegible] eidem fuerit de predicto toto debito plenarie ſatisfactum. & predictum ſtatutum [illegible] teneatur Dominus Vicarius, & eius familia ſub pena librarum [illegible] de ſuo ſalario attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore, ſtatuto [illegible] ſeu reformatione que huic in aliquo contradiceret Non obſtante. Sed preſens ſtatutum [illegible] ſit vltimum, & derogatorium omnibus alijs ſtatutis. Et intelligatur [illegible] in vltima predictorum, ſtatutorum. Nomina quorum Antianorum, & quatuor Rectorum ſunt hec.

D. Falconus
D. Manfredus de ottobellis
D. Anſelminus magiſter
D. Oglerius de piouera
D. Rufinus vlia
D. Vercellinus girolinus
D, Antonius lenga
D. Obertus ollarius
D. Otto cerronus.
D. Iacobus agranus.
D. Alexander celerinus
D. Iacobus cazaguerra.
D. Auricula gibillinus.
D. Rufinus de roberto.
D. Formonus guerra.
D. Iuanus ſquarzancus.

De ſacramento notariorum campanilis ⁊ eorū officio bona fide faciendo.

IN Primis ſtatutum, & ordinatum eſt, ꝙ notarij qui nunc ſunt vel fuerint deputati ad officium campanilis cōis Alex. teneatur, & debeant iurare ad ſancta Dei Euangelia corporaliter preſtito Sacramento in manibus dñi poteſtatis vel ſui iudicis, attendere & obſeruare omnia & ſingula ſuprascripta, & infraſcripta capitula facta ſuper officio dicti campanilis, & ea que ordinarentur per conſilium generale ciuitatis Alex. ſuper dicto officio campanilis. Et facere, & exercere eorum officium legaliter bona fide, & ſine fraude, & ſaluare, & cuſtodire omnes res, & res & bona, & iura ſeu rationes ſcripturas publicas & inſtrumenta dicti cōis, & iura & rationes cuiuslibet ſingularis perſone habentis facere cum cōe Alex. occaſione dicti officij campanilis. & nō celare, nec fraudare aliquid de iuribus & rebus dicti cōis, nec alicui celanti vel fraudanti in aliquo cōſentire, & ſi cognouerint aliquam fraudem fuiſſe factam vel cōmiſſam in rebus vel iuribus, ſeu rationibus cōis illam fraudem manifeſtabunt & dicent dñis poteſtati, antianis, & quatuor rectoribus ſocietatis iuſtitie, & dabunt operam auxilium, & iuuamen ſuo poſſe & bona fide ad recuperandum, & ad habendum res & bona, ſeu iura cōmunis Alex. in. ita quod ipſa iura perueniant in commune, & iura cōmunis conſeruentur illeſa.

De horis conſtitutis dictis notarijs ad ſtandum ad campanille.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ predicti notarij teneantur & debeant venire & ſtare, ſeu morari ad dictum officium ſiue ad dictum campanile pro eorum officio exercendo quibuslibet diebus bis in die ad minus horis conſuetis, videlicet in mane, vſq; ad tertiam poſt nonam vſq; ad veſperas niſi remaneret precepto dñorum Poteſtatis, & Antianorum pro alijs factis cōmunis, vel niſi iuſto Dei impedimento, exceptis diebus Dominicis, & feſtis que celebrantur in honore ſanctorum [illegible] ſtatutis populi Alex. in quibus [illegible] notarij non teneantur morari ad dictum officium, [illegible] & magna neceſſitas immineret pro factis cōis, in quibus ſtare tenerentur [illegible] officium. Secundum quod preceptum vel iniunctum eſſet, ex parte dñorum poteſtatis vel ſui iudicis vel antianorum, & quatuor rectorum ſocietatis iuſtitie.

Qđ notarij campanilis non poſſint habere aliquod aliud officium pro communi vel pro populo.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, ꝙ officium dictorum notariorum ſit & habeatur pro officio cōmunis. Et ꝙ non poſſint ipſi notarij, vel aliquis ipſorum, qui ſunt, & pro tempore fuerint in dicto officio campanilis, & ipſis ſtantibus in dicto officio habere vel recipere aliquod aliud officium pro cōi vel pro populo Alex. vel in [illegible] vel [illegible] pro cōi vel pro populo Alex. vel poteſtariam, vel ambaxariam pro cōi vel [illegible] vel aliquod aliud [illegible] vel alio modo. Nec poſſint [illegible] Et ſi contingeret ipſos vel aliquem ipſorum facere vel venire cōtra

predicta vel aliquod predictorum, ꝙ recepto vel electio facta de ipſis, vel aliquo ipſorum contra predictam formam, vel aliquo predictorum ex nunc prout ex tunc ſit caſſa & irrita habeatur, & eam exercere non poſſint nec debeant per ſe vel per alium ſub pena librarum .xxv. pro quolibet ipſorum & qualibet vice, & de dicto officio campanilis expellantur & remoueantur, & remoti eſſe intelligantur, & loco ipſorum alij elligantur infra octo dies poſtquam ipſi, vel aliquis ipſorum contra predicta, vel aliquod predictorum fecerit vel venerit vllo modo. Quod capitulum locum habeat in officijs, & baylis datis in conſilio generali ad breuia tantum.

Qđ notarij campanilis non poſſint pernoctare extra ciuitatem.

ITem ꝙ predicti notarij campanilis, nō poſſint nec debeant ipſi vel aliquis ipſorum pernoctare extra ciuitatem Alex. vltra tres noctes ꝓ quolibet ipſorū, & ſi vnus ex ipſis voluerit per vnā noctē pernoctare extra ciuitatē Alex. ꝙ alij notarij, & ſocij ipſius debeant ſtare & permanere in Alex. donec ille qui pernoctauerit in ciuitate Alex. reuerſus fuerit. Et hoc teneatur dicere & denuntiare ſocijs ſuis. Ita ꝙ per ſocios ſuos, Nihilominus dictum officium poſſit & debeat ꝓut debet libere exerceri.

De libris campanilis cuſtodiendis ⁊ copia facienda cuilibet ad legendum.

ITem ꝙ predicti notarij, & quilibet ipſorum ad dictum officium deputati, teneantur & debeant ſaluare & cuſtodire bona fide, & ſine fraude omnes libros inſtrumenta, & ſcripturas cōis, qui & que ſunt & erunt in dicto campanili, & qui ad eorum manus ꝑuenerint cuiuſcunq; conditionis ſint, & de dictis libris inſtrumentis, & ſcripturis teneantur & debeant facere copiam videndi, & legendi & faciendi legi in campanili tantum omnibus de Alex. vel diſtrictu, ꝓut vnicuiq; ubi expedierit ſine aliqua ſolutione, vel remuneratione inde recipienda.

De libris campanilis extra campanille non portandis.

ITem ꝙ dicti notarij, nō permittant portari aliquos libros inſtrumenta vel ſcripturas cōis que ſint in dicto campanili extra dictum campanile ſine licentia dñi Poteſtatis vel Antianorū, & quatuor. Et cum dictis libris inſtrumentis, ſeu ſcripturis ſemper debeant perſonaliter intereſſe vnus eorum cū fuerint extra dictum campanille, neq; dictos libros inſtrumenta vel ſcripturas cōis que eſſe debeant in dicto campanili ſiue in eorum cuſtodia pernoctare dimittent, vel conſentient extra dictum campanile, niſi de voluntate totius conſilij generalis cōis Alex. vel prouiſione Ancianorum populi, & quatuor rectorum ſocietatis iuſtitie vt ſupra.

Qđ notarij campanilis non poſſint emere de denarijs ſcriptis in campanili.

ITem quod dicti notarij campanilis non poſſint, nec debeant per ſe, vel per aliam ſuppoſitam perſonam ſub aliqua fraude, vel ingenio emere, vel alio quocunq; modo acquirere ad aliqua ſingulari pſona, vel vniuerſitate de denarijs ſcriptis, & q ſcribent in capanili, q debent, vel deberent alijs perſonis ꝑ cōe Alex. cauſa reuendendi ſeu donandi alicui pſone vel vniuerſitati vel aliq alia de cauſa, niſi hoc facerent cauſa cōpenſandi in ſuis bannis vel condemnationibus quas ipſi vel filij ipſorū ſoluere deberēt cōi Alex. Et hoc locum habeat ipſis exiſtentibus in dicto officio campanilis.

Qđ notarij campanilis teneantur intereſſe ⁊ ſcribere rationes clauarij.

ITem ſtatutum eſt, quod notarij campanilis qui ſuperierint ad cuſtodiendum libros & ſcripturas cōmunis teneantur defendere & manutenere iura cōmunis, & intereſſe omnibus rationibus que fient per clauarium ſeu per aliam perſonam cōmunis, & ipſas rationes ſcribere, & non recipere, nec facere, ſeu ſcribere aliquam compenſationē, nec permitti fieri, niſi quod ſecundum fieri poteſt, & debet ſecundum formā ſtatutorꝫ cõmunis Alex. Que ſtatuta compenſationum teneantur habere penes ſe exemplata etiam ſi preceptum eis fieret per poteſtatem vel aliquẽ de familia ipſius, ſeu per aliquẽ nuntium precepto alicuius eorum ſub pena & banno librarum quinquaginta pro quolibet ipſorum, & qualibet vice. Quam penam Poteſtas illius temporis eis, & cuilibet eorum auferre teneatur, quod ſi non fecerit ſequens poteſtas dictam penam exigere teneatur ſine tenore.

❡ Quod notarij campanilis debeant intereſſe omnibus contractibus qui fient per commune Alex.

ITem quod predicti notarij, ſeu alter eorum interſint omnibus contractibus & venditionibus que fient per cõmune Alex, ſiue per conſilium generale, & in vno libro communis quem ad hoc ſpecialiter, faciant ſcribant, annum diem, & terminum, & pacta, & nomina contrahentium, & quantitatem, & nomen notarij qui ſcribet vel faciet dictum contractum. Et quando predicta debebunt poteſtas teneatur facere intereſſe predictos notarios, vel vnum ex eis quando predicti contractus fierent. & contractus aliter factus cum cõmune vel conſilio non valeat in fauorem ipſorum contrahentium cũ cõi, ſed in fauorem cõis valeat. Quod capitulum valeat, & poteſtas teneatur facere legi in conſilio, quod faceret de predictis contractibus, vel venditionibus. Quod ſi poteſtas p̃dicta oĩa nõ obſeruauerit amittat de ſuo libras. xxv. Nihilominus p̃dictis omnibus in ſuo ſtatu remanentibus.

❡ De aptandis ⁊ cancellandis omnibus bannis excuſſis.

ITem ꝙ quando notarij conſtituti ad excutiendam banna & condemnationes, ſeu ad excutiendam, fodra, mutua, tallas dacitas, & collectas, vel aliquas alias impoſitiones factas pro cõmuni facient rationem de excuſſis & receptis, & dederint in ſcriptis nomina illorum, a quibus receperint, ſeu excuſſerint, & quid & quantum, & pro qua cauſa, ſecundum quod ipſi excuſſores facere tenentur ex forma ſtatuti loquentis de excutientibus banna & condemnationes &c. Quod predicti notarij teneantur, & debeant omnes ipſos a quibus excuſſerint aptare & aptari facere in ſuis libris campanilis & ſcribere ita quod ſoluerint, & cui, & ipſos cancellare ſi totum ſoluerint, & predicta faciant ſine aliqua ſolutione. & ſi predicta non obſeruauerint dent pro banno ꝓ quolibet & qualibet vice ſoldos ſexaginta.

❡ De ſcribendo receptum clauarij in vno libro per notarios campanilis.

ITem quod predicti notarij habere debeant, & teneantur vnum librum in quo ſcribant totum receptum clauarij ſeriatim tam de bannis condẽnationibus, & fodris quam alijs quibuſcunq; receptis pro cõi ſcribendo nomen ſoluentis, & quantitatẽ eius quod ſoluetur, & cauſam quare ſoluetur, & diem in quo ſoluetur, & ponendo id quod ſoluetur ante quartum per ſe, & quod ſoluetur cum quarto per ſe, & non poſſint, vel debeant aliquam condemnationem vel bannum cancellare, niſi prius ſcripſerint ſolutionem ipſius in dicto libro ad quem librum cãpanilis ratio clauarij fieri debeat de ſuo recepto. Qui clauarius teneatur ſimiliter dictum receptum facere ſcribi in dicto libro per ipſos notarios infra tertiam diem poſtquam receperit ſub pena que in ſtatuto loquente de clauario continetur.

❡ De cuſtodiendo omnes ſcripturas communis.

ITem quod predicti notarij teneantur cuſtodire, & ſaluare omnes ſcripturas inſtrumenta & res communis que ad manus eorum peruenerint & facere omnia alia, & ſingula ad eorum officium pertinentia.

❡ Quod notarij campanilis teneantur exemplare omnes condemnationes, ⁊ abſolutiones.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ predicti notarij teneantur, & debeant exemplare, & in vno libro ponere vel exemplari facere tantum omnes condemnationes, & abſolutiones & quaslibet alias ſcripturas per ſe lectas in contione tempore cuiuslibet regiminis, & cuiuslibet magiſtratus, & quaslibet alias ſcripturas pertinentes ad dictum officium cãpanilis. Ita quod fiat vnius liber de condemnationibus, & alius de abſolutionibus factis in quolibet regimine, & vnum in quolibet magiſtratu, & idem faciant de omnibus dacitis, fodris, & collectis impoſitis ſiue imponendis tempore cuiuslibet regiminis durante eorum officio, & omnes alias ſcripturas ad eorum officium pertinentes exemplare & facere ſuis proprijs expenſis, ſine aliqua ſolutione & ſuis manibus tantum niſi ſuum ſalarium ſibi conſtitutum tantum, & quod interſint, & intereſſe debeant perſonaliter ſemper & quacunq; vice in qualibet contione, cuiuslibet regiminis & magiſtratus vnus ad minus ipſorum cauſa recipiendi, condemnationes, & abſolutiones, que legent in ipſa contione, & hoc totum preciſe & ſine tenore.

❡ De manifeſtando illos officiales qui reperti fuerint aliquid debere reſtituere communi, ⁊ de ſalario notariorum campanilis.

ITem quod factis rationibus clauarij, & aliorum officialium cõmunis, ſi repertum fuerit aliquem ipſorum officialium aliquid debere reſtituere cõmuni teneantur predicti notarij campanilis nomina illorum qui reſtituere debebunt, & quantitatem eius quod reſtituere debebunt dare in ſcriptis Domino Poteſtati, vel eius Iudici, & eis denũtiare infra tertiam diem poſt rationem factam, quod excutiant id quod debet reſtitui communi a predictis officialibus. & predictus Poteſtas teneatur denuntiare, & notificare predicta [illegible], & quatuor infra ſecundam diem poſtquam eis denuntiatum fuerit a dictis notarijs campanilis. Que omnia & ſingula ſuprascripta predicti notarij, & quilibet eorum teneantur & debeant curare, attendere & obſeruare, & non contra facere, & exercere continue dictum officium legaliter & bona fide ad vtilitatem communis, & habeant & habere debeant a communi pro ſuo ſalario quilibet eorum libras viginti quatuor terdon. & hoc capitulum teneantur predicti Notarij habere & tenere penes ſe exemplatum in Campanili. Quod Capitulum Poteſtas, & eius Iudex teneantur facere attendi & obſeruari. Et omnia que in ipſo capitulo continentur preciſe & ſine tenore.

❡ Quod notarij excutientes banna ⁊ condemnationes teneantur dare notarijs campanilis nomina illorum in ſcriptis a quibus aliquid excuſſerint.

ITem ſtatutum eſt, quod notarij excutientes banna, & cõdemnationes, fodra talias & mutua, teneantur & debeant ſemper tempore quo facient rationem, & reddent de excuſſis dare nomina illorum a quibus excuſſerint aliquid. Et quod & quantum excuſſerint, & de quo in ſcriptis notarijs campanilis, & quod ipſi notarij campanilis ſine aliqua ſolutione teneantur, & debeant ipſos aptare, & in ſuis libris cancellare. & receptum de bannis, & condemnationibus, fodris, mutuis, talijs & dacitis ſcribere id quod ſoluerint, & cancellare ſi totum ſoluerint, & teneantur predicti notarij excutientes banna, & condemnationes, fodra, talias & mutua ſemper examinare libros ſuos cũ libris campanilis de omnibus ſuis receptis. Et aptare omnes, a quibus excuſſerint, & qui aptari fuerint in libris Campanilis in margine ſuorum librorum. Et ſi predicti notarij tam campanilis & [illegible] condemnationum, fodrorum taliarum, & mutuorum predicta omnia ſuprascripta [illegible] non obſeruauerint, ſoluant quilibet eorum ꝓ banno, & pro qualibet vice ſoldos ſexaginta. Et nihilominus reſtituere damnum cuilibet a quo excuſſiſſent, ſi inde aliquod pateretur.

¶ De contractibus exemplandis in vno libro per notarios campanilis.

ITem ſtatutum eſt, quod notarij campanilis teneantur exemplare in vno libro nomina emptorum & [illegible], & totum contractum, & nomen notarij qui eum fecit ſecundum formam precedentis capituli loquentis, ꝙ dicti notarij intereſſe debeant omnibus contractibus communis, & omnibus alijs contractibus creditorũ cõmunis, & debentium recipere a comuni, & ad quam vſuram recipere debebunt, & poſt contractum cuiuslibet qui contractum faceret cum comune teneantur, & debeat in dicto libro dimittere, ita magnum ſpatium, quod poſt dictum cõtractum faceret cũ cõmune teneantur & debeant, ponant & ſcribant totum id, quod dicti contrahentes reciperent de auere cõmunis, occaſione vſurarum, vel alio modo ratione dicti contractus prout in libro ſeu rationibus, clauarij fuerint eis ſolutum. Ponendo ibidem omnes quantitates pecunie, quas reciperent occaſione dicti contractus, & a quo clauario, & quo anno menſe & die, & ſic deinceps, & omnes compenſationes quas facerent de dictis debitis, ſeu contractibus, ſcribendo, & determinando. quid & quantum compenſant. Et in quibus bannis, ſeu condemnationibus, vel in quibus rebus compenſant, ſeu ſolutionem recipiunt de dicto debito vel occaſione dicti debiti, vel occaſione vſurarum, vel acceſſus ipſius debiti vel contractus, annum menſem, & diem quo compenſabunt, & predicta faciant & exerceant ad hoc vt rationes de eo, quod quilibet creditor recipiet a cõmuni melius & clarius reperiri poſſint, quam reperiuntur in inquirendis libris clauariorum.

Quod notarij campanilis debeant intereſſe ſecuritatibus que fient per caſtellanos.

ITem quod predicti notarij campanilis debeant, & ſemper interſint, & intereſſe debeant omnibus ſecuritatibus que que fient per omnes caſtellanos torrexanos, & ſeruientes, qui recipient caſtra, turres, & alias fortilitias communis ad cuſtodiendum, & qui ſtabunt ad cuſtodiam dictorum caſtrorum, turrium, & fortilitiarum communis, vel que cuſtodirentur pro comuni, & faciant & habeant vnum librum per ſe in quo ſcribant, & ponant omnes predictas ſecuritates, & predictos caſtellanos, torrexanos, & ſeruientes, & totum contractum, & omnia pacta que facient cum cõmune occaſione cuſtodie predictorum, caſtrorum, turrium, & fortilitiarum communis, & ſalarium ſeu feudum, quod habere, & recipere debebunt quilibet predictorum a communi occaſione cuſtodire predictorum caſtrorum, turrium, & fortilitiarum communis, & poſt dictum contractum dimittant, ita magnum ſpatium, quod poſſint poſt dictum contractum ſcribere, & ſcribant totum id quod predicti caſtellani, torrexani, vel ſeruientes habebunt vel recipient a communi, vel a clauario communis, vel ab alio pro cõmuni occaſione dicte cuſtodie, & a quo clauario, ſeu alio recipient, & quo anno menſe & die, & totum id quod compenſarent per ſe vel pro alijs occaſione dicte cuſtodie pro bannis, vel condemnationibus ſuis vel alienis, & cauſam ipſarum condemnationum, vel in aliquibus alijs rebus vel bonis, ſeu iuribus communis, & ſic de ſingulis ad hoc vt rationes communis penes dictum cõtractum melius, & clarius reperiri poſſint quam inquirendo in libris ſingulorum clauariorum communis, & predicta faciant, & conſeruent dicti notarij campanilis Non obſtante aliquo ſtatuto collegij notariorum contra dicente predictis [illegible], & obſeruetur per dictos notarios campanilis de omnibus ſecuritatibus que fient & recipientur per cõe nomine cõis, occaſione carceris communis Alex. & pro ipſo carcere.

¶ De inquirendo iura & res communis.

ITem ꝙ dicti notarij teneantur & debeant oẽs rationes & iura cõis inquirere & facere, & inquiri & fieri facere modis omnibus melius & ſubtilius poſſunt, & poterunt, & dictum officium eorũ, & omnia que ad dictum officium ſpectant, & ſpectabunt exercere & facere prout expediet bona fide, & poſſe eorum vt ſupra.

¶ De denuntiando dño poteſtati quando redditus cõis fuerint vendendi.

ITem quod dicti notarij teneantur, & debeant denuntiare, & notificare Dominis Poteſtati, & Antianis, & quatuor de duobus menſibus, antequam aliqui redditus cõis vendi debeant quod ipſi redditus ſunt vendendi.

¶ De non vendendo ſeu donando alicui papirum communis.

ITem ꝙ dicti notarij, non vendent, nec dabunt alicui perſone papirum cõis ſcriptũ & non ſcriptum, & non operandum, ſed ipſum papirum dabunt, & conſignabunt clauario cõis nomine dicti cõmunis.

¶ De non bibendo in tabernam.

ITem ꝙ dicti notarij, nõ bibent in tabernam, nec in frontem taberne, nec ꝓpe tabernam per domos decem in qua emeretur dictum vinum.

¶ Qḋ predicta & infraſcripta ſtatuta ponantur in volumine ſtatutorũ cõis.

ITem quod predicta omnia ſtatuta ſupraſcripta, & infraſcripta ponantur, & ſcribantur in libro, ſiue in volumine ſtatutorum cõmunis, & populi Alex. & pro ſtatutis habeantur & obſeruentur preciſe & ſine tenore, & predicti notarij campanilis penes ſe exemplata habere & tenere teneantur in campanili.

¶ De cuſtodiendo omnes condemnationes & abſolutiones lectas in qualibet contione.

ITem ꝙ dicti notarij teneantur, & debeant ſaluare cuſtodire, & retinere in campanili omnes condemnatiões, & abſolutiones factas & faciendas per poteſtatẽ vel per aliquẽ aliam magiſtratum ſiue officialem ciuitatis Alex. poſtꝙ ipſas cõdemnationes vel abſolutiones exemplauerit in libris campanilis Ita ꝙ ad ipſas originales ſemper ſi neceſſe fuerit aliquo caſu poſſit haberi recurſus.

¶ De termino officij notariorum campanilis.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ officiũ dictorũ notariorũ duret & durare debeat per annum vnum ad minus & plus ſecundum, ꝙ ordinatum fuerit per cõe.

¶ De taxatiõe facta ſup ſcripturis pertinentib⁹ ad officiũ campanilis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ predicti notarij campanilis de ſcripturis quas facient in campanili, occaſione ſui officij poſſint habere & petere ſolutionem, de dictis ſcripturis, prout inferius continetur in [illegible], & non vltra.

¶ In primis de cancellatione, condemnationis que eſt vel ſi fuerit ſoldos. xx. vel infra, que ſoluta fuerit clauario cõmunis in denarijs numeratis habeant & habere debeant a quolibet condemnato denarios duos tantum, & ſi condemnatio fuerit a ſoldis. xx. vſque in ſexaginta, & de ſoldis. lx. habeant & habere debeant pro aptatura, & cancellatura denarios quatuor tantum. Et ſi fuerit condemnatio a ſoldis ſexaginta, vſque in libris decem, & de libris decem, habeant & habere debeant denarios ſex tantum. Et ſi fuerit a decem libris, ſupra vſque in quinquaginta, & de libris quinquaginta habeant, & habere debeant denarios Duodecim tantum Et ſi fuerit condemnatio a libris quinquaginta ſupra vſque in libris Ducentis & de libris Ducentis habeant & habere debeant ſoldos duos tantum. Et ſi fuerit a libris Ducentis ſupra cuiuſcunque quantitatis ſit, habeant, & habere debeant ſoldos quinque tantum. Et ſi aliqua ſingularis perſona, vel vniuerſitas alicuius loci fuerit condemnata, et poſtmodum per ſententiam, vel alio modo fuerit abſoluta, a dicta condemnatione, tunc habeant, & accipiant pro cancellatura dicte condemnationis pro rata cuiuslibet quãtitatis, tantum quantum eis ſolueret clauario cõis in denarijs numeratis. Si vero aliqua perſona vel vniuerſitas fuerit cõdemnata, vel bannita occaſione dicte cõdemnationis ſoluerit cõm denarijs numeratis aliquam quantitatem pecunie pro dicta condemnatione caſſanda, tunc dicti notarij habeant & accipiant pro cancellatura, & pro tota quantitate ipſius cōdemnationis, tantū quantum ſi ipſam cōdemnationē compenſaſſet in debitis cōis, & ſi cōdemnatio fuerit alicuius cōis vel vniuerſitatis, que ſoluatur clauario in denarijs numeratis habeant & habere debeant triplum tantum de eo quod habere & recipere debēt vt ſupra dictum eſt, a ſingularibus perſonis. Si vero predicte condemnationes ſoluantur in compenſatione compenſando eas in debitis cōis habeant, & habere debeant ſecundum diſtinctionem predictarum quantitatum, que ſoluuntur a ſingularibus perſonis duplum tantum, de eo ꝙ ſupradictum eſt, de alijs cōdemnationibus ſoluendis. Si vero vniuerſitas alicuius ville vel loci Compenſauerit, condemnationem, ſecundum predictas quantitates, tūc habeant & habere debeant a dictis vniuerſitatibus, pro compenſatura, & cancellatura ipſarum condemnationum duplum eius quod ſoluunt, quando condemnationes ſoluuntur ab ipſis vniuerſitatibus clauario cōmunis in denarijs numeratis. Si vero aliqua perſona de Alex. vel diſtrictu fuerit condemnata pro eo quod non duxerit, ſeu induci fecerit blauam legumina in Alex. ſecundum quod ordinatum fuerit per cōe Alexan. & ad terminum ordinatum, & terminus ducendi blauam predictis condemnatis fuerit prorogatus, & infra terminum prorogationis dicta perſona condemnata duxerit, & conſignauerit in Alexandria blauam ſibi extimatam. & voluerit facere cancellare condemnationem ſuam factam predicta de cauſa, quod predicti notarij habeant & accipiant de cancellatura dicte condemnationis, de vno modio, & infra denarios duos tantum. Si vero fuerit condemnatio vltra vnum modium, tunc accipiant pro quolibet modio denarium vnum tantum pro cancellatura, & aptatura dicte condemnationis, & nihil vltra predicta accipere poſſint aliqua de cauſa.

De taxatione reſſormationis ꝛ prepoſte.

Item ſtatutum, & ordinatum eſt, ꝙ ſi aliquis de Alex. vel diſtrictu voluerit accipere & habere exemplum alicuius reformationis conſilij generalis. vel priuati cōmunis vel populi Alex. & predicti notarij ipſam reformationem cū prepoſta exemplauerint habeant ꝑ exemplatura dicte prepoſte & reformationis denarios duodecim tantū.

De non caſſando exempla condemnationum.

Item ſtatutum & ordinatū eſt ꝙ ſi aliqua perſona fuerit cōdemnata, & voluerit habere, & accipere exemplum condemnationis, ꝙ dicti notarij teneantur exemplare exemplum dicte cōdemnationis, & habeant ꝑ exemplatura dicte cōdemnationis ſi fuerit de libris quinquaginta vel infra ſoldum vnum tantum, Si vero fuerit a libris quinquaginta ſupra vſq; in libris Ducentis ſoldos duos tantum. Et ſi fuerit vel abinde ſupra cuiuſcunq; quantitatis ſit dicta condemnatio, habeant pro exemplatura dicte condemnationis ſoldos quinq; tantum. Si vero vniuerſitas alicuius loci fuerit condemnata, & cōdemnatio fuerit de libris quinquaginta vel infra habeant & habere debeant ſoldos tres tantum, & ſi fuerit a libris quinquaginta ſupra vſq; in libris ducētis habeant ſoldos ſex tantum, & ſi fuerit de libris ducentis vel abinde ſupra habeant & habere debeant ſoldos decem tantum.

De taxatione inſtrumentorum factorum occaſione damni dati poſitorum in libris campanilis.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ ſi alicui perſone damnū datum fuerit, vel guaſtum, vel incendium factum ꝓpter ꝙ cōe Alex. ex forma capitulorū de incendijs, & damnis datis eis fuerit condemnatum per ſententiā iudicis ferratie de cōſilio collegij iudicū vel alio modo habeant inſtrumenta ſententie, & dictos denarios in quibus commune condemnatum eſt, vel erit, voluerit facere ſcribi in libris campanilis ſecundum quod conſuetum eſt, habeant dicti notarij pro exemplatura, & aptatura dicti inſtrumenti, & denariorum. Si Inſtrumentum, vel quantitas fuerit de libris vigintiquinq;, vel abinde infra ſoldum vnum tantum, & ſi fuerit quantitas abinde ſupra vſq; in libris centum, ſoldos duos tantum. De omnibus alijs ſcripturis tam de conceſſionibus debitorum, ꝙ de oībus alijs pertinentibus ad ſuū officium ſi quas fecerint alicui, vel eas exemplauerint alicui accipiant congruentem ſolutionem, habito reſpectu ad quantitates ſupradictas.

Qđ dicti notarij cāpanilis non debeant accipere ſolutionem vltra quam ſupradictum eſt.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi dicti notarij vel aliquis ex eis acciperent aliquā ſolutionem vltra quam ſuperius ordinatum eſt, vel facerent, ſeu venirent in aliquo contra predicta ſtatuta & ordinamenta, ſeu aliquod predictorum puniantur, & cōdemnent ꝑ quolibet & qualibet vice in ſoldis lx. terdon. Saluis alijs penis in ſtatutis ſuperioribus comprehenſis.

De confirmatione obſeruatione ꝛ robore ſtatutoꝝ.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ predicta omnia & ſingula ſtatuta & ordinamenta ſint & eſſe intelligantur precisa & ſine tenore. Et ꝙ dñs Poteſtas Alex. qui nunc eſt vel pro temporibus erit. & ſui iudices, teneantur & debeant facere attendi & obſeruari oīa & ſingula ſupraſcripta ſtatuta & ordinamenta. Et ſi apparere ꝙ ſubtilius poterit ad miniſter in ſuo regimine ſi predicta, & quodlibet predictorū per predictos notarios campanilis fuerint obſeruata, & ſi inuenerint, ꝙ predicti notarij vel aliqs ipſorū fecerit vel venerit contra predicta vel aliquod predictorū, teneatur ipſos punire, & condemnare vt ſupra, & cōdemnationē exigere in denarijs numeratis ſine aliqua cōpenſatione. Et ſi predictus Poteſtas, vel aliquis qui pro tempore fuerit omnia & ſingula ſupraſcripta non attenderet, & obſeruaret vt ſupra, vel attendi & obſeruari non faceret amittat de ſuo ſalario libras xxv. que perueniant in cōe Alex. & de quibus poſſit & debeat ſindicari.

Si alicui de gamondio vel de marengho petitum fuerit aliquam decimam.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi alicui de Gamondio vel de Marengho petitū fuerit aliquā decimam ab aliquo vel aliquibus occaſione poſſeſſionum que ſunt in territorio gamondij vel marenghi, & ille vel illi, cui vel quibus fuerit petitum fecerit, vel certas [illegible] expenſas pro defendendo ſe vel ipſos a iure ab illis qui eis talem decimam petierint, ꝙ quelibet perſona ſtans in gamondio, & marengho, que habet terras, vineas, vel alias poſſeſſiones ſuper dictis territorijs teneatur & debeat ſoluere de ipſis expenſis [illegible] tem ei contingentem pro ſextario mina, & modio terre, & vinee, & poſſeſſiones quam habeat in dictis territorijs ſecundum ꝙ ei requiſitum fuerit ab illo qui expendiderit ſupradicta de cauſa, vel quod ei taxatum fuerit per maſſarios ſi maſſarij fuerint per homines de gamondio, vel de marengho, & ꝙ dñs vicarius, & eius iudex teneantur & debeant vinculo ſacramenti compellere quamlibet perſonā ad ſoluendum totum id, ꝙ ei fuerit taxatum, vel petitum per illum cui petitum fuerit vel per maſſarios ſi aliqui fuerint tam pignorando ꝙ retinendo ipſos vt ſupra.

Qđ aliqua perſona que habet facere in caſtro cirimelloꝝ non poſſit ibi vendere vinum.

Item ſtatutū, & ordinatū eſt, ꝙ aliqua perſona q̄ habet facere vel habebit in caſtro ſiue receto cirimellorum ꝙ eſt in caſtro ipſo nō audeat vel preſumat habere vel tenere cauſa vendendi vinum alicui in dicto caſtro ſiue receto, nec vendere vinum alicui in dicto caſtro ſiue tenere ludum vel baſcatam in ipſo, & hoc ſub pena & banno pro quolibet, & qualibet vice, qua contrafactū vel ventum fuerit ſoldorū ſexaginta terd. Cuius pene medietas ſit accuſatoris, & denuntiatoris, & alia cōmunis Alex. teneatur priuatus, & ꝙ aliqua perſona que in dicto caſtro habet facere, nõ audeat vel preſumat habere vel tenere aliquas domos vel tectos copertos de palea, vel de aliquo alio mõ de cupis, ſub pena librarum .x. pro qualibet contrafaciente, & poteſtas teneatur vinculo Sacramenti, ſiue vicarius per ſe vel familiam ſuam predicta inquirere, & culpabilem punire vt ſupra, & hoc totum attendatur ſine tenore.

¶ De reffoꝛmationibus conſilioꝝ a dño poteſtate attendendis.

Item ſtatutũ & ordinatum eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat preciſe & ſine tenore, attendere & obſeruare, & attendi & obſeruari facere omnes reformationes cõſiliorum cõis & populi, & prouiſiones ancianorum populi factas occaſione ſoldorũ ſeruientum miſſorum parmam, mediolanum, caſale, & alibi vbicunq. in ſeruitio cõis Alexã. & pro ipſo cõi Alex. Quod capitulum non habeat locum in fauorem alicuius perſone que non ſit & ſtet mandatis cõmunis Alex.

¶ De ſtantibus pꝛeceptis dñi Poteſtatis & ſoluentibus.

Item ſtatutũ eſt ꝙ põtas teneatur & debeat pciſe & ſine tenore facere fieri ſolutionem oĩbus perſonis que ſtant mandatis dicti dñi Poteſtatis, & cõis Alex. de omni, & toto eo, ꝙ habent & recipere debẽt pro armis ſuorum equorũ impoſitorũ tempore millitie proxime preterite, ſecundum, ꝙ in reffoꝛmationibus cõſiliorũ cõis & populi.

¶ De leuata Albareti, & de ſolutione pro ipſa per Poteſtatẽ fieri faciẽda.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ dñs poteſtas & eius familia teneantur & debeãt cogere imponendo penas & detinendo perſonas omnium & ſingulorũ hominũ, & perſonarum habentium facere in albareto ad ſoluendum tailias eis impoſitas occaſiõe leuate facte & faciende in albareto propter impetum tanagri per maſſarios qui nunc ſunt & pro tempore fuerint, & hoc ſub pena & banno ipſi Poteſtati librarum .xxv. de ſuo ſalario ſoluenda ſine tenore, & ſi ſuper predictis vel occaſione predictorum aliqua queſtio differentia vel contentio orietur diffiniatur & interpretetur ad voluntatem & arbitrium dictorum maſſariorum, ſeu maioris partis eorum expenſis, & expenſis eorum qui ipſam queſtionem, vel contentionem mouerent. Et predicta fiant precise & ſine tenore aliquo ſtatuto vel reformatione conſili, cõmunis vel populi, factis vel faciendis non obſtantibus.

¶ Qđ poteſtas vel eius familia non poſsit nec debeat pignorare aliquã pſonã.

Item ſtatutum eſt, quod Dominus Poteſtas vel aliquis de ſua familia nõ poſsit nec debeat aliquo vel cauſa pignorare vel pignorari facere [illegible] Alex. niſi prius ei data fuerit deffenſio excepto pro conſilijs publicis, priuatis Antianis requiſitis pro negotijs cõis. & ſi bannum habuerit vel contumax fuerit.

¶ De clauſuris inter vicinos & conſoꝛtes faciendis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ad euitandas lites, & controuerſias inter vicinos & conſortes occcaſione clauſurarum & habitantes & habentes domos & ſedimina & Bergollo, ꝙ oẽs conſortes teneant & debeant facere clauſure vel clauſurarum de bono muro vel ſepibus altis per trabuchum vnũ in arbitrio cõſortis, & cuilibet cui pceptũ fuerit ꝙ facere debeat ipam clauſurã aufferant per dictũ vicariũ Alex. libre .x. in denarijs numeratis ſine aliqua compenſatione.

¶ De omnibus ſtatutis ferratie per dñum poteſtatem attendendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ oĩa & ſingula ſtatuta & ordinamenta condita & cõdenda ſuper officio Ferratie attendant & obſeruent preciſe & ſine tenore p dñm poteſtatẽ vinculo ſacramẽti & penis cõtẽtis in ipſis ſtatutis; licet in aliqbus ſolũ fiat mẽtio de iudice

Ferratie, & ipſe Iudex ad ſindicatum moretur ſicut alia familia poteſtatis. Non obſtante aliquo ſtatuto loquente de ſindicatu ipſius iudicis.

¶ Quod notarij non ſtent penes ſtatiam.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ aliquis notarius Alex cuiuſcunq; conditionis ſit non poſsit nec debeat tempore quo officiales elliguntur in conſilio ad breuia, ſiue ſortes ſtare, nec ſedere in predicto conſilio ad ſtatiam domini vicarij. Et ſicut ipſa ſtatia mirat per perticam vnam, & notarius qui contrafecerit puniatur quilibet & qualibet vice in ſoldis .lx. Et vltra ſi electus eſſet ad aliquod officium ipſa electio ſit caſſa ipſo iure. Et vicarius teneatur predicta inquiri facere ſemper quando officiales elliguntur ſub vinculo ſacramenti, & hoc capitulum legatur in conſilio, quando officiales elliguntur.

¶ Qđ dñus vicarius teneatur facere fieri rationem omniũ caſtrorũ cõis Alex.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ Dominus Vicarius, Iudices, & Milites ipſius teneantur & debeant ita facere, & curare, ꝙ omnes rationes caſtrorum cõis Alexan. fiant tam de receptis & expenſis iuſte factis, quam de redditibus ipſorum. Ita ꝙ ius cõmuni ſemper remaneat firmum. Et attendatur, & deffendatur, & in continenti factis ipſis rationibus, & antequam fieri poterit, ꝙ ipſa caſtra perueniant & peruenire debeant in cõe Alex. Et quod ipſe vicarius ſuper predictis faciendis teneatur predicta ponere ad cõſilium generale, & ipſum conſilium, & conſiliarios detinere donec inuenerint modum & viam per quem & quam ipſa caſtra perueniant in cõmune. Et predicta fient & fieri debeant infra duos Menſes poſt aperturam preſentis ſtatuti. Et predicta attendantur preciſe & ſine tenore, ſtatuto ſeu reformatione conſilij communis, vel populi in aliquo non obſtante.

¶ Qđ aliqua pſona non debeat vendere aliquid ante oſtium campanilis.

Item ſtatutum eſt, quod aliqua perſona non debeat aliquid tenere, vendere porticus qui eſt ante hoſtium campanilis. Et qui contrafecerit ſit in banno ſoldorum .x pro quolibet & qualibet vice.

D. Iacobus de putheo
D. Galuagnus ſquarzaficus.
D. Petrus gambarinus.
D. Ruffinus de burgo.

¶ Qui ſapientes approbauerunt ipſa ſtatuta & additiones dictis ſtatutis.

Primo ſtatutum eſt, quod non liceat alicui perſone emere, vel vendere aliqua ligna de quercu vel de cerro ad comburendum, vel cauſa comburendi in fornacibus que ſunt in Alexan. vel prope Alexan. per Milliarem vnum, nec in ipſis fornacibus aliqua ligna de ſuprafcriptis comburere vel comburi facere in aliqua fornace de predictis ſub pena & banno librarum decem pro quolibet & qualibet vice, qua contra fecerit, & poteſtas teneatur & debeat vinculo ſacramenti inquirere & inquiri facere. Si quis fecerit contra predicta, mittendo ad ipſas fornaces ſemel qualibet edomada. Eodem modo teneatur inquirere, ſiue inquiri facere formam maonorum, & cuporũ & ſe[illegible] ad que menſuratur calcina, & fuerint eodem modo & forma facti prout continetur in ſtatuto communis Alex.

¶ De bannis ferratie non duplicandis.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ condemnationes, ſeu bãna ferratie nõ duplicentur [illegible] nec alio modo creſcant, ſeu cõ[illegible], vel alia cauſa, niſi [illegible] ad quartum, ita ꝙ in quartentur modo conſueto. Liceat tamen ſubiudici ferratie, & teneat condemnare quemlibet contumacem. Secundum qualitatem facti & cõtumatie, & teneatur ipſe iudex, & debeat quibuslibet quindecim diebus facere condemnationes,

& abſolutiones de omnibus proceſſibus qui coram, & ab eo fiant, & debent ſuo poſſe, & ipſis condemnationes ea die qua facte fuerint poni ad campanile eo modo & forma quo & qua ponantur & poni debent ille que fiunt per dñm poteſtatē, & p̄dicta valeant & teneant & debeant, & obſeruentur ſine tenore. Non obſtante aliquo alio ſtatuto in cõtrariũ loquente. Quod capitulum ponat᷑ in volumine ſtatutorũ ferratie.

¶ Additio.

ADdatur capitulo ferratie quod eſt ſub Rubrica, ꝙ beſtie nõ poſſint paſcere in Inſula ſancti Ioannis & cetera hoc in fine ipſius capituli, videlicet ꝙ predicta oĩa & ſingula locũ habeãt, ſi dicte beſtie damnũ dederint vel fecerint, & aliter non.

¶ Additio ſtatuti de letamine in via non tenendo.

ITem addatur illi ſtatuto ꝙ eſt in cartis .xlj. ſub rubrica de letamine in via port' cuũ non tenẽdo in fine ipſius ſtatuti vt infra vt in via que ꝓtendit᷑ a platea claroꝝ vſq; quadriuium ꝙ eſt iuxta domũ Boniſacij barberij cui dicitur occha.

¶ De inquiſitione a dño poteſtate caſtellanis facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ poteſtas teneatur preciſe & ſine tenore & debeat per ſe & familiam ſuam inquirere & inquiri facere quã ſubtilius & melius poterit de omni, & toto eo quod caſtellani qui extiterunt tẽpore preterito & qui nunc ſunt in aliquibus caſtris cõis perceperint & habuerint de redditibus & prouentibus, & pertinentijs ad ipſa caſtra faciendo ſcribi & denotari quid & quantum inde haberet & reciperet. Et ſi inuenerit ipſos vel aliquem eorum habuiſſe & recepiſſe aliquid vltra id quod recipere debeant a cõi pro cuſtodia ipſorum caſtrorum, teneatur & debeat dñs poteſtas ipſos & quemlibet eorum compellere ad reſtitutionem faciendam cõi, de omni & toto eo quod inuenerit ipſos habuiſſe & recepiſſe plus quam debeant de predictis, & occaſione predictorum detinendo ipſos perſonaliter, donec ipſi in totum reſtituerint cõi in pecunia numerata, & predicta dñs poteſtas teneatur attendere & obſeruare preciſe & ſine tenore nullo capitulo, ſeu ordinamento cõis vel populi obſtante.

¶ De inquirendo maioris eccleſie laborerij rationem.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ dñs Poteſtas teneatur & debeat inquirere, ſeu inquiri facere per ſe vel per ſuam familiã, ſi illi qui emerint fructus laborerij maioris eccleſie obſeruauerunt pacta & cõuentiones, que & quas habuerunt cum cõi faciẽdo vt in inſtrumenta emptionum, & conuentiones predicte, & ſi inuenerint predictos emptores non obſeruaſſe predictas cõuentiones, & nõ obſeruaſſe in totum vel in parte cõpellat predictos, & quemlibet predictorũ obſeruare predicta in continenti dato ſibi ſpatio competenti ad dictam reſtitutionẽ faciendã, & ſi inuenerit predictos exportaſſe de predictis fructibus, ſeu arboribus, teneantur & debeant reſtituere, ſecundum promiſſa in inſtrumentis conuentionum, & in priſtinum ſtatum reducere domos & porticus ſi fuerint deteriorata, & in predictis pacta non obſeruata, & predicta oĩa teneat᷑ dñs põtas vel ſuus iudex ire ad p̄dicta videndũ tam ad p̄dicta q̃ ad domos preciſe & ſine tenore.

¶ De vendemiando impune a ſancta Maria in antea.

ITem ꝙ quilibet homo & femina Alex. poſſit vendemiare a ſancta Maria Septembris in antea ad ſuam voluntatem ſine pena & banno.

¶ De feminabus cũ alijs morantibus non portãtibus pãnos qui tangãt terrã.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ nulla pediſſequa vel baylia, vel aliqua femina que cũ aliquo moretur portet pannos qui tãgant terrã ſub pena ſoldorum .xx. illi qui portauerit, & totidẽ dño cum quo morabitur, ſiue dñe. Quam penã dñs Poteſtas teneat᷑ exigere cũ effectu, & quilibet poſſit accuſare contrafacientes preciſe & ſine tenore.

¶ De ſepo non extrahendo de Alexan.

ITem ſtatutum eſt, quod nulla perſona de Alexa. vel aliunde audeat vel preſumat trahere, vel trahi facere de ciuitate Alexan. ſepum cuiuſcunq; maneriei ſit, & ſi quis contrafecerit amittat ſepum, & puniatur pro pena & bãno ſoldos ſexaginta, & beſtias ſuper quibus portaretur vel duceretur dictum ſepum. Saluo quod liceat cuilibet de villis & caſtralibus Alexan & diſtrictus, ſepum & candellas ſepi impune trahere & portare & quilibet poſſit contrafacientes accuſare capere & detinere. & habeat medietatem rerum captarum.

¶ Quod ſi Iudex aduocauerit pro aliqua perſona.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ ſi aliquis Iudex vel aduocatus Alexan. aduocauerit, ſeu conſilium dederit alicui perſone vel pro aliqua perſona. Et illa perſona pro qua aduocauerit ſeu conſilium dederit noluerit ipſi iudici vel aduocato ſatiſfacere de ipſa aduocatione, vel conſiliatura, licitum ſit illi iudici vel aduocato conqueri coram quocunq; iudice Alex & credatur dicto iudici vel aduocato in ſuo verbo delato ſacramento ipſi aduocato vſq; in quantitatem ſoldorũ centũ, & ꝙ ille cõtra quem iuratum fuerit, ſeu petitũ detineat᷑ perſonaliter ad voluntatẽ ipſius aduocati vel iudicis donec ſatiſfecerit cum effectu vſq; in illa quantitate, qua iuratum fuerit, & hoc capitulum locum habeat non ſolũmodo in aduocatis & conſiliarijs futuris. Sed etiam, & in preteritis, & contra quamlibet vniuerſitatem lib. decem.

¶ De notarijs teſtium elligendis.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ad officiũ teſtium recipiendorũ ſuper cauſis ciuilibus elligant᷑ ad modum cõſuetum notarij quatuor qui ſint quadraginta annorũ vel plurium, & eodem modo & forma, elligat᷑ vnus iudex de collegio iudicum Alex. qui interſit interrogationibus ipſorum teſtium, & ipſos interrogare debeat, & queſtiones faciat.

¶ De admonitione ab albergatoribus facienda.

ITem ſtatutum eſt, ꝙ omnes hoſpites, ſeu albergatores qui ſunt in ciuitate Alexã. & Bergolio teneantur & debeant dicere, & admonere, & denuntiare cuicunq; perſone extranee, que veniret in Alex. ac Bergolium ad albergandũ, ſeu hoſpitandũ, ꝙ non portant arma ꝓhibita per terram, & ſi poſt ipſam denuntiationem, ſeu admonitionẽ aliquis extraneus inuentus fuerit per familiam dñi Poteſtatis, ꝙ ipſa perſona ſit inuenta eodem modo & forma ſoluere teneat, tantũ quantum ſolueret quilibet de ciuitate Alex. qui inueniretur cum armis ꝓhibitis, & quilibet hoſpes Alex. & Bergolij, teneat᷑ dicere & denuntiare cuilibet extraneo eodẽ modo vt ſupra ſcriptũ eſt, & credat hoſpiti vel familie ſue ſacramento de denuntiatione, alias dictus hoſpes teneat᷑ ſoluere illã penam quã ſolueret extraneus, qui inueniretur cum armis prohibitis.

¶ De equatione extimationum fictuum facienda.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ Antiani, & quatuor ꝓuidere debeant ſuper adequationem extimationũ fictorũ, & ipſas adequare infra .xv. dies, poſtq̃ de hoc ab aliquo fuerint requiſiti, cum turpiter & inequabiliter extimata.

¶ De quatuor ſaltarijs elligendis.

ITem ſtatutum, & ordinatum eſt, ad hoc vt Iudex Ferratie poſſit melius ſuum officium exercere, quod elligãtur per Antianos & quatuor. Quatuor ſaltarij ſiue nuntij communes qui deputentur ſpecialiter officio Ferratie, & pro ſalario conſtituatur eis ſoldi Decem Terdonen. pro quolibet. quolibet menſe. Et eiſdem ſatiſfiat per clauarium cõis quolibet menſe dicta quantitas de eo ꝙ lucratur de officio ferratie.

De lignamine a reuenditoribus aliquo non emendo.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nulla perſona Alex. vel aliunde audeat vel preſumat emere in Alex. in platea vel alibi in dicta ciuitate aliꝗ lignamen, vel genus ligni apti ad aliꝗ opus faciendú carrariam circulos vel tinas, vel carrarolios illa die, qua poſtea ducta fuerint in Alex. vel alibi prope Alex. per ſex miliaria, & in die ſequenti, vſq; ad horá none, & ſi quis contra predicta fecerit pro quolibet & qualibet vice puniatur in ſoldis ſexaginta, & medietas dicti báni ſit accuſatoris, & alia medietas ſit cóis, & hoc capitulū locum habeat ſolúmodo in ementibus cauſa reuendendi.

Quod nullus de Alexan. vel diſtrictu minor .xxv. annis poſſit cótrahere nec contractum facere.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ad obuiandum dolos & fraudes qui fieri & comitti poſſint malitioſe & ſimulatione ſub pretextu obligationum, & contractuū ꝙ nulla pſona Alex. vel diſtrictus que ſit minor viginti quinq; annorum poſſit facere aliquem contractum ſub quouis titulo alicuius obligationis & nullus debeat cum ipſo minore contrahere vel ab eo obligationé fuerit expreſſus & ſpontaneus conſenſus duoꝝ propinquoꝝ agnatorum ipſius minoris vel cognatorum ſi agnatos non habuerit interponentiú eorum vel alterius eorum auctem & conſenſum. Niſi fuerit ipſe contractus & obligatio coram poteſtate, ſeu vicario vel capitaneo vel iudicibus ſuis ſi agnatos vel cognatos non habuerit interponentibus eorum, vel alterius eorum auctoritaté ſuam. Et ſi contra factum fuerit contractus & obligatio non valeat ipſo iure ſed ſit caſſus & irritus & caſſa & irrita & nullius valoris. Non obſtante ꝙ cótractus fuerit vallatus munimine iuramenti per dictum minorem, vel renuntiatio aliqua interpoſita in dicto cótractu, & obligatione, huic ſtatuto in aliquo obuiante, & ꝙ notarius qui dictum cótractum fecerit ſoluat ꝓ pena & báno libras. x. ꝓ qualibet vice, & hoc totú preciſe & ſine tenore, & legat in qualibet cócione, & in conſilio cóis in quolibet regimine.

De diuiſione minorum ꝛ maiorum inter ipſos facienda.

Item ſtatutum & ordinatú eſt, ꝙ cum multe perſone de Alex. vel diſtrictu minores etatis. xxv. annorú habentes res & bona cóes, cum perſonis maioribus ex hereditate vel alia cauſa. Eo ꝙ ipſos maiores ad diuiſioné ꝓuocare nó poſſint patiantur diſpédia, damna, & patrimonij diminutiones, & eorum facta obſcure pertranſeant, & cum detrimento. Quod ipſi minores, cú auctoritate tutorú ſiue tutoris, ſiue curatoris, ſeu ipſe tutor, vel tutores, ſi ipſi pupilli ſint minores. x. annis, & dimidio, ſeu deficiente tutore ſeu curatore cú voluntate duorú ex agnatis, vel cognatis, ſi agnatos ſufficientes nó habent, poſſint, & debeant ad ipſum diuiſionem faciendam, & cóſumandam nulla cótrarietate ſub aliquo ingenio. Non obſtante, nec aliqua exceptione vetante.

De non malefatientibus facta ſua ꝛ de non contrahendo cum eis niſi modo conceſſo.

Item ſtatutum & ordinatú eſt. Milleſimo trigéteſimo &c. pro euidenti vtilitate malefacientiú facta ſua, ꝙ quilibet pótas pñs & futurus ciuitatis Alex. teneat & debeat facere preconizari more ꝑ ciuitaté, & vicos ciuitatis Alex. infra tertiú dié ab introitu ſui regiminis cóputandú, ꝙ quilibet de Alex. habens in ciuitate Alex. aliquem ſeu aliquos ſibi attinentes ſeu pertinentes iure agnationis, vel cognationis, ſeu affinitatis, maleficientes negotia ſua ludendo vel occaſione ludi, mutuú accipiendo, vel tabernando & quilibet mulier habens maritú vel filiú aliqué predicte códitionis, poſſit portare, & dare ipſi dño poteſtati vel eius iudici maiori in ſcriptis nomé, & ꝓnomen cuiuslibet ſibi attinentis & pertinentis iure agnationis, vel cognationis, ſeu affinitatis vel matrimonij malefacientis facta ſua, & quorú ſunt vel fuerunt filij, infra tertium dié a die dicte cride facte computandum, & teneat & debeat ipſe dñs poteſtas per ſe vel dictú eius iudicé ſcire a quolibet qui aportabit, & dabit ei nomen, ſeu noia alicuius vel aliquorū de malefacientibus facta ſua infra dictum terminú. Sacramento cuiuslibet aportantis, & dantis, qui ſunt duo ꝓpinquiores agnati frugi vite, & habiles ad conſentiendum vt infra illius vel illorum cuius vel quorú nomé, ſeu noia ei portauerint, vel agnatis defficientibus, qui ſunt duo ꝓpinquiores cognati, frugi, vite, & habiles ad conſentiendum vt infra, & quorum ipſi propinquiores ſunt vel fuerunt filij, & ipſorum ꝓpinquorum agnatorum, ſeu cognatorum noia & ꝓnoia, & quorú ſunt vel fuerunt filij, teneantur poteſtati noia & ꝓnoia malefacientiú facta ſua, incontinenti cú ſciuerit facere ſcribi, & ſequenti die poſt dictú terminú, teneat poteſtas noia & pronoia malefatientiú facta ſua, & quorum ꝓpinquiorú agnatorú & cognatorum ei data, & quorú ſunt vel fuerunt filij facere legi & publicari in cóſilio generali vel arengho, & de ipſis publicatióe noibus & ꝓnoibus precipere fieri publicú inſtrumentú. Ita ꝙ in ipſo inſtruméto contineatur oia noia, & prenoia dictorú malefacientiú facta ſua, & quorú ſunt vel fuerunt filij, & ꝓpinquiorú agnatorú, ſeu cognatorú, & quorú ſunt vel fuerunt filij data vt ſupra, & per quos ei data fuerint, & ꝙ ipſi propinquiores iurauerint vt infra, ne aliqua fraus in predictis vel aliquo eorum vllo tépore cómitti poſſet, & ipſum inſtrumentum eadem die facere perfici, & poni penes notarios campanilis. Qui notarij teneantur, & debeát omnia & ſingula que in ipſo inſtrumento continebuntur. Sequenti die poſt publicationem in aliquo libro de cartis peccorinis per ſeriem exemplatum, & de eo cuilibet volenti gratis copiam facere ad videndum ſeu exemplandum quicquid videre & exéplare voluerint, & omnes qui ſcripti erunt in dicto inſtrumento tanquá malefacientes facta ſua habeantur & tractentur pro malefacientibus vere facta ſua. Et omnes qui in eo ſcripti erunt tanquá propinquiores habeantur & tractentur pro vere propinquioribus illis perſonis quibus ſcripti erunt propinquiores. Ita ꝙ in contrarium aliqua nó admittatur probatio. Et non ſit neceſſe ꝙ amplius dentur alij poteſtati futuro vel iudici nomina ſeu prenomina aliquorum eorum. Quorum ſemel data fuerint vt ſup. Sed ſufficiat ſemel data fuiſſe pro omni tempore quo poſtquam data fuerit. Ita ꝙ ſemper poſtq̄ data fuerit vt ſupra in eis vendicet ſibi locú preſens ſtatutum niſi poſtea reuocarentur per eum vel eos qui ea vel aliquod eorum dediſſent quo caſu poſt tempus reuocationis in reuocato, ſeu reuocatis, preſens ſtatutum non vendicet ſibi locum. dúmodo de reuocatione conſtet publicum inſtrumentum, & notarius cui precipietur per dñm Poteſtatem predictum inſtrumentum publicationis vt ſupra teneatur & debeat anteq̄ eú perficiat ſeu in formam publici inſtrumenti redigat ipſum imbreuiare & in prothocollo ſuo ponere eo modo quo eum perficere volet, & cuilibet requirenti poſſit, & debeat quot expediet fieri copiam facere predictorum per publicum inſtrumentum. Ita quod ſeu inde tota inſtrumenta eiuſdem tenoris facere poſſit & debeat, quot expediet fieri, ſeu requiſitus fuerit vt faciat habendo a quolibet requirente tantum denarios xij. ꝓ ipſo inſtrumento faciendo & ſimiliter quilibet notarius campanilis a quo requiretur poſſit & debeat cuilibet qui ab eis vel aliqua eorum requireret auctenticare, & in formá publici inſtrumenti, & auctenticum dare predictum inſtrumentum, quod penes eos poſitum erit habendo ſimiliter a quolibet cui auctenticatum dederint, ſi ſolutionem inde habere voluerint tantum denarios. xij. Et quod aliqua perſona de Alex. vel diſtrictu non poſſit nec debeat contrahere, ſeu contractum aliquem facere mutui, ſeu depoſiti vel venditionis, ſeu alicuius alterius ſpeciei, vel generis contractum cum aliquo vel aliquibus de illis quorum nomina data fuerint domino Poteſtati, vel eius iudici, & poſita vt ſupra penes notarios campanilis tanquam malefaciendum facta ſua, ſine conſenſu & voluntate expreſſo & expreſſa duorum propinquiorum agnatorum, ſeu cognatoꝝ ipſorum quorum propinquiorum nomina poſita fuerint ad campanile vt ſupra. Et ſi aliter contraxerint, contractus non valeat ipſo iure, quantum in fauorem eorum, qui contraxerint cum aliquo de predictis quorum nomina poſita erunt vt ſupra penes notarios campanilis tanquam malefacientium facta ſua. Sed in eorum odium valeat, &

teneat contractus, & teneatur Poteſtas, & debeat facere iurare ipſos ꝓpinquiores ante publicationem predictam nominum & pronominum eorum factam vt ſupra, quod non conſentient, nec voluntatem ſuam exhibebunt attinentibus, ſeu pertinentibus eis agnationis, & cognationis iure, quorum nomina poſita erunt ad campanile tanquam maleficientium facta ſua, & qui ſcripti erunt eſſe propinquiores vt ſupra volentibus cōtrahere ſi ſuſpicabitur cauſam ipſius contractus deſcendiſſe a ludo, vel occaſione ludi, & quod iurauerint vt ſupra ſimiliter fiat mentio in predicto inſtrumento publicationis vt dictum eſt, & ſi contingeret aliquem de ſcriptis in dicto inſtrumento publicationis propinquioribus mori, antequam ille vel illi quibus propinquioribus ſcripti eſſent non ſufficiant conſenſus ſuperſtiti, ſed in locum mortui alius propinquior frugi vite, & ad conſentiendum habilis ſubrogetur, quem ſuperſtes precepto poteſtatis, vel eius iudicis maioris, ſuo ſacramento dixerit propinquiorem eſſe illi perſone cui, & ipſe in dicto inſtrumento tanquam propinquior ſcriptus eſſet Dicendo etiam cuius eſt, vel fuerit filius ille quem propinquiorem eſſe iuret vt ſupra proxime de alijs propinquiorib⁹ dictum eſt, & de predictis per Dominum Poteſtatem precipiatur publicum fieri inſtrumentū, & de eo fiet & fieri poſsit ꝑ notarios cāpanilis & notarius cui ꝑcipiet vt de alio inſtrumento publicationis dictū eſt ſuperius, & quē ꝓpinquiorē dixerit habeat ꝓ ꝓpinquiore. Ita quod non admittatur probatio in contrarium, & ſupra de alijs dictum eſt Et quod aliqua perſona de Alexan. non debeat alicui predictorum, quorum nomina poſita erunt penes notarios campanilis tanquam malefacientium facta ſua vt ſupra, ſeu aliorum, qui cum aliquo eſſet dare, vel preparare, ſeu mittere potum, vel cum aliquo eorum bibere ad vrbam vel in Alex. niſi in domo in qua tunc temporis habitabit ille cuius nomen poſitū erit penes notarios campanilis vt ſupra vel alicuius ſui agnati vel ſibi vinculo parentelle attiniti, in quibus locis liceat cuilibet cum eis bibere & quicumq; contra predicta, vel aliquod de predictis ſeu ſuprascriptis in aliqua parte huius ſtatuti fecerit, ſoluere teneatur pro quolibet & qualibet vice, & quolibet articulo de predictis contra quem factum fuerit libras viginti quinq; communi Alexan. & quilibet poſsit accuſare ſeu denuntiare vel ſine ſcriptis ſimpliciter nuntiare ſeu dicere poteſtati vel eius iudici quemlibet contrafacientes, & teneatur poteſtas & eius iudex vinculo ſacramenti quemlibet contrafacientem accuſantem vel denuntiantem, ſeu nunciantem tenere priuatum ſi voluerit teneri priuatus. Et ei dare teneatur poteſtas ſecrete medietatem banni & ipſe accipere ſi poteſtas ei ipſam obtulerit medietatem, & ſi palam eam habere volet eam palam habeat, & nō teneatur, nec debeat poteſtas vel eius iudex, facere ſcribi in actis nomen alicuius accuſantis ſeu nunciantis, vt melius teneat priuatus, ſi priuatus teneri voluerit alioquin ſit, & ſi aliquo mō ad aures poteſtatis vel eius iudicis peruenerit aliquē feciſſe contra ꝑdicta vel aliquod de predictis teneatur & debeat vinculo ille eoꝝ cuius ad aures peruenerint inquirere ſeu inquiri facere quam ſubtilius poterit veritatem, & ſequenti die poſt quam eam inuenerit, quemlibet inuentū culpabilem condemnare in libris viginti quinq; pro qualibet vice, & quolibet articulo de predictis contra quem factum fuerit, & ipſam condemnationem executet ſeu executi facere cum effectu in denarijs numeratis, infra tertiam diem poſt ipſam condemnationem factam, & non teneantur nec debeant Poteſtas & eius Iudex, aliquem exaudire, volentem aliquid dicere vel opponere contra aliquam condemnationem inde factam vel petentem, quod ipſa condemnatio ſi cognoſcatur, ſeu volentem aliquid dicere, vel opponere contra predicta vel aliquod de predictis, & non poſsit inde poteſtas vel aliquis de eius familia modo aliquo ſindicari. Non obſtantibus aliquibus ſtatutis reformationibus vel prouiſionibus. Et ſpecialiter ſtatuto quod loquitur de ſindicando Poteſtatem & eius familiam, & teneatur & debeat poteſtas infra octo dies poſt introitum ſui regiminis inquirere ſeu inquiri facere omnes perſonas que vendunt. Et etiam que vendere conſueuerunt vinum ad minutum in ciuitate Alexā vel ad vrbam quam ſubtilius poterit, & eas & quamlibet earum facere iurare corporaliter, quod non dabunt vel preparabunt ſeu mittent potum alicui eorum quorum nomina poſita erunt penes

notarios campanilis tamquam malefatientium facta ſua vt ſupra, nec alicui eoꝝ alijs qui cum aliquo eoꝝ eſſet & quod cum aliquo eorum non bibent contra formam huius ſtatuti, & quod quemlibet perſonam quam ſciuerint cōtra predicta, vel aliquod predictorum contrafacere vel venire accuſabunt vel denūtiabunt ſeu ſimpliciter ſine ſcriptis nuntiabunt ipſi Domino poteſtati vel eius iudici maiori ea die vel ſequenti q̄ primo ſciuerint, & credatur cuilibet de predictis, qui iurauerit vt ſupra ſine alio iuramento & ſufficiant ad plenam probationem duo ex eis qui iurauerint vt ſupra etiam ſimpliciter & ſi per vnum tantum de predictis poteſtati vel predicto vel iudici fuerit dictū aliquē feciſſe contra predicta vel aliquod de predictis, ſeu per aliquem alium teneatur ille eorum ad cuius aures aliquo modo peruenerit vinculo ſacramenti de hoc inquirere veritatem quam ſubtilius poterit & quamlibet perſonam inuentam culpabilem condemnare vt ſupra.

¶ De via data fratibus heremitanis ſancti Martini de Gamondio.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt ad honorem dei, & beatorum Blaxij & Martini vt precibus & meritis ipſorum dominus noſtert conſerue totam noſtram ciuitatem intus & extra perpetuo in pace, & in bono ſtatu, Quod fratres heremite de ſancto Martino de gamondio poſsint & debeant claudere, & clauſam habere & tenere libere totā viazoliam q̄de eſt retro ſedimen ipſorum fratrum, cui viazolie coheret dicti fratres paganus cacarellus, & via publica per quam itur ab eccleſia ſancti Martini recte ad foſſatum communis & ei coheret alia via publica, que eſt deuerſus ſanctum Michaelem, & itur ad hortos ſiue ad foſſatum communis, & ipſa via vti ad eorum voluntatem libere & ſine contradictione alicuius perſone vel vniuerſitatis tamquam de re propria, & hoc totum ſine tenore & hoc ſi conſilio generali placuerit.

¶ De non eundo extra diſtrictum Alex. cum Armis occaſione guerriandi.

PRimo ſtatutum & ordinatum eſt, quod aliquis de Alexan. vel diſtrictus nō audeat vel preſumat ire vel ſtare in aliqua parte extra diſtrictum Alexand, cum equis & Armis vel ſine ſiue ad ſoldum vel alio modo guerriando vel offendendo aliqua loca vel perſonas ſiue in diſtrictu Alexan. ſiue extra vndecunq; ſint, & ſi quis contrafecerit puniatur in libris ducentis terdon. & ad reſtitutionem damni dati & ad reſtitutionem omnium damnorum que pateretur commune Alexan. vel alius de Alexan. vel diſtrictu occaſione predicti contrafacientis & ſi non poterit ſoluere puniatur in pedem, Ita quod ei amputetur & hec locum habeant, niſi voluntate Domini Poteſtatis predicta faceret, & licentia ipſius, & niſi eſſet ibidem pro regimine ad quod regimen, ire eſſe & ſtare non poſsit ſi ciuitas vel locus ad quem iret eſſent ſeu ſtarent vel viderentur poſſe inferre detrimentum leſionem damnnm & brigam communi Alexandr. ſine licentia Domini Poteſtatis Ancianorum & quatuor, & ſi quis eſt extra iuriſdictionem Alexan. faciens predicta vel aliquod predictorum debeat rediſſe Alexan, vſq; ad decem dies a publicatione preſentis ſtatuti ſub predicta pena.

De non Eundo ad aliquem locum

ITem ſtatutum eſt, quod aliquis de Alexan. vel diſtrictu cuiuſconq; conditionis ſit non audeat nec preſumat ire publice vel priuatim, ad aliquē locum ciuitatem, Burgum, villam ſeu caſtrum, ſeu ad aliquem Dominum vel baronem, vel ad aliam aliq̄ partem hominem vel perſonā cauſa loquendi aliquid vel tractandi q̄ eſſet vel videret vel poſſet eſſe in detrimentum ſeu in damnū ſiue in leſionē ſiue in diminutionē cōis vel populi vel honoris dñi poteſtatis & ſi quis contrafecerit puniať & condemneť in libris ducentis terdon. & plus realiter & pſonaliter arbitrio poteſtatis inſpecta qualitate perſonaꝝ & facti de maleficio & ſi ambaxatā pōtati ifra ſecūdā diē nō teneať ad penā.

¶ De puniendo illum qui tractauerit contra ſtatutum Alex. ciuitatis.

Item ꝙ ſi quis de Alex. vel diſtrictu vel aliũde in ciuitate Alex. vel diſtrictu vel alibi fecerit vel facere attemtauerit aliquem tractatum vel parlamentum, per ꝙ ſtatus ciuitatis Alex. & honor dñi poteſtatis in aliquo diminueretur vel videretur poſſe diminui vel turbari, puniatur & condemnetur in libris ducentis terdoñ. & plus arbitrio poteſtatis tam realiter q̃ perſonaliter, inſpecta qualitate perſonaꝝ & facti.

¶ De conpenſatione non recipienda in penis declaratis per dicta ſtatuta.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ oẽs & ſingule pene in p̄dictis, ſtatutis & ordinamẽtis & quolibet ipſoꝝ contente debeãt effectui demãdari & exigi in denariis numeratis per dñum Poteſtatem p̄ntem & futurum contra quemlibet delinquentem, in quolibet predictorum caſuum ſine aliqua conpenſatione de aliquibus ſoldis Iracile, placentie, Parmẽ terdoñ. Aſt, & aliquoꝝ locorum aliorum denarioꝝ inde admittenda aliquo modo, ingenio, colore. Non obſtantib⁹ aliquibus ſtatutis ordinamentis reformationibus prouixionibus & decretis cõis & populi factis & faciendis, que quantũ in hac parte nullius penitus ſint momẽti, & predicta omnia & ſingula ſtatuta & ea q̃ in eis continẽt & quodlibet ipſorum habeantur & ſint preciſa vltima & derogatoria omnibus aliis ſtatutis, & ordinamentis cõis & populi & ſocietatis Iuſtitie, & attendantur preciſe & ſine tenore per dñum Poteſtatem, & quemlibet alium de Alex. & diſtrictu & ponantur in volumine ſtatutoꝝ cõis Alex. in vltima parte libri. Salua & reſeruata ſemper auctoritate & baylia arbitrio domini Poteſtatis ſupradicti.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ dñus poteſtas Alexan. teneatur & debeat facere manuteneri, & leuatam deffendi & foſſatum propius leuate q̃ eſt, & facta fuit retro infermeriam in arbitrio dñorum dullini dulij lanzaroti viciati, bonifacii thauri, pagãi de parma. & manfredi [illegible] vel maioris partis eorum, & etiam dicta leuata fiat & alõgetur de nouo tantum quantum videbitur maſſarijs predictis, & predicta fiant expenſis illorum, qui habent terras & vineas, & alias poſſeſsiones inmobiles intus dictã leuatã de ſubter ripas thaurorum, eundo per viam de rupta ſicut ibat circa cõis vſq; ad vineam Manuelli cothe, & ꝙ omnes habentes terras, & poſſeſsiones prope dictã leuatam teneantur vendere de ſuis terris ſiue vineis & alijs rebus inmobilibus coherentib⁹ dicte leuate tantum quãtum videbitur dictis maſſarijs ad opus dicte leuate faciende, & fiant dicte expenſe pro rata cuiuslibet ſeilarij terre & vinee & aliaꝝ rerum inmobiliũ, & ſi aliquis cauauerit vel deſtruxerit dictam leuatam, ſoluat pro bãno, ſoldi ſexaginta terdon. & ꝙ dñus poteſtas poſsit & debeat conpellere omnes quibus facta fuerit talia pro dictis expenſis ad ſoluendum, & ad vendendũ imponendo eis penas & banna ad ſuam voluntatem & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ Qđ clerici ſaluatici teneantur ad honera et expenſas cõmunis.

Item ꝙ cum ꝑ quoſdam ſe ſe clericos aſſerẽtes qui noiãt clerici ſaluatici, & bñficio priuilegij clericatis volentes ab oneribus cõis ſe ſe inmunes ſeruare multe fraudes & malitie doloſe committantur quibus communi modicum imminet detrimentum, & ſepius damnificatur in multis, & talibus obuietur preſenti ſtatuto duximus ordinãdum ꝙ ſi per aliquem ipſorum ſe ſe aſſerentium eſſe clericos, datum fuit regiſtum aliq cõi Alex. de bonis ipſius dñus poteſtas p̄ns & futurus, teneat & debeat ſub debito p̄ſtiti iuramenti, & pena centum librarum ſui ſalarij que ipſo iure per clauarium communis in expenſis cõis & in recepto ipſius cãl cõputent, cõpellere & cõſtringere nulla audita exceptione allegatione, ꝓteſtatione & deffenſione in contrariũ ipſos clericos ſic inuentos regiſta didiſſe communi, & etiam p̄rem pro filio clerico fratem ꝓ frate clerico & maritum pro vxore, & hoc de bonis & pro bonis regiſti per ipſos clericos & vxores ad ſoluendum fodra taliſas dacitas, & collectas, & alias impoſitiones quaſcunq; ordinatas & ordinandas imponendas & impoſitas per ipſum cõe ſicut alij ciues, & inſuper punire & condemnare quemlibet Iudicem ſiue aduocatum, & notarium aſtantem vel ſcribentem aliquid in fauorem talis clerici contra ipſum cõe, ſilicet Iudicem ſeu aduocatũ libr̃ quinquaginta & notarium libr̃ vigintiquinq; ſub pretaxata pena ſui ſalarij & hoc totum preciſe & ſine tenore Non obſtante aliquibus ſtatutis ordinamentis, & reformationibus cõis vel populi in contrarium conditis vel condendis, cum dictum ſtatutum in nullo reſpiciat contra libertatem eccleſie, nec proinde ſit, Sed ſolum ad obuiandũ fraudes que in premiſsis cõmittuntur & fiunt per ipſos tales clericos factum ſit de bene placito, & voluntate Dñi Archidiaconi ciuitatis Alex. vt patet publico inſtrumento facto ꝑ Bencium chonam notarium Milleſimo &c. & officialem populi, cuius inſtrumenti eſt hic inferius tenor de verbo ad verbum ad perpetuam memoriam annotatũ & eſſe ex forma alterius ſtatuti & ordinamenti facti per Arcidiaconum canonicos & capitulum Alex. cuius tenor infra ſequitur.

¶ De clericis qui regiſta dederunt cõi non pro clericis deffendendis.

ANNO Natiuitatis domini Milleſimo trigenteſsimo quinto inditione tertia die Iouis vigeſimo primo octobris, in domo domini & habitationis domini Capitãci inter aſcriptis p̄ntib⁹ dñis Ottone viciato, Petro de petra frate oberto ſcarſo Guarnerio ſpendonario, & anſaudo peſtenario teſtibus cõuocatis Reuerendus vir .D. Bertolin⁹ de patheo Archidiaconus Alex. ad inſtantiam & petitioñe nobilis viri, dñi Gulliermi de inuiciatis capitanei.

Et ab ipſis condemnatis tam pena quarti quam pena condemnationis excuti & exigi debeat ſine tenore.

¶ De carrarolia vna faciendo de lapidibus ſuper vadarioſum.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ poteſtas teneatur & debeat facere fieri pontem ſiue carrariam de lapidibus & calcina in territorio fori ſuper vadarioſum prope caſale de baratis vbi aliãs eſſe conſueuit, & ſuper fundamentum ipſius per totum menſem Madij proximi expenſis hominum de villa fori, & caſalis de baratis, & caſalis balianoꝝ & hominũ de vallij [illegible] Iohãnis barate Emberti damixij Ruffini baduini, Fiori, balliani & Bonifacij balbi, qui ſint & eſſe debeãt maſſarij dicti operis, Quos dictus dñus põtas compellat, & compellere debeat, & teneatur imponendo eis & cuilibet eoꝝ penam & penas ad faciendum fieri dictum opus, infra dictum terminum, & habeãt dicti maſſarij bayliam, & poteſtatem imponendi taliam, & talias inter homines & ſup hoies dictorũ locorum, & etiam fratribus humiliatis ſecundum ꝙ eis videbitur vtilius & cõueniẽtius pro dicto opere faciendo & complendo, & taliam quam ipſi maſſarij facient inter predictos occaſione predicti laborerij, dñus poteſtas teneatur & debeat excutere, & excuti facere cum effectu imponendo penam & penas nolentibus taliam ſibi pro p̄dictis impoſitam ſoluere ad terminum datum, & ipſam penam cum talia ab ipſis & a quolibet ipſoꝝ excutere preciſe & ſine tenore, ſicut & quotiens per dictos maſſarios ſeu aliquẽ ipſorum ei fuerit denuntiatum Non obſtante aliqua deffenſione ſeu allegatione oppoſita contra predicta vel aliquod predictorum.

¶ De nõ dicendo vel faciendo Iniuriam cuſtodibus portarum.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis Iniuriam dixerit vel fecerit cuſtodibus portarum deputatis per commune ad blauam cuſtodiendam ne extrahat̃ de ciuitate, puniatur in duplo pro quolibet gñere offenſionis, & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ De ponte grauis terre aptando.

ITem ſtatutú eſt, ꝙ poteſtas teneať & debeat compellere homines de caſtro ciriolio & de caſtro Marengi ad ducendum glaream ad pontem lacus de grauis terra in ea quantitate ꝙ poſsit ibidem tranſiri cum carrezio, & ꝙ ſit bene aptatus, & reſt[illegible] clus ne pons ipſe de[illegible]uatur, ſed deffendať & manuteneať, & hec fiant ſed cum conſilio duorú bonorú hominú vnius de quolibet ipſorum locorú eſſectorú per poteſtatem, & ſit completum dictum opus vſq; ad medium menſem Marcij proximi ſub pena libr. decem poteſtati de ſuo ſalario, & hoc ſine tenore.

¶ De nó conueniendo aliquá perſoná corá archidiacono que debeat conueniri corá Iudice poteſtatis vel cóſulib⁹ Iuſtitie.

ITem ſtatutum eſt preciſe & ſine tenore, ꝙ ſi aliqua perſona Alex. vel diſtrictus, conuenerit aliquam aliam perſonam coram Archidiacono vel capitulo Alex. aut eorum vicario, & ſub examine ipſorum, vel eorum alicuius ſubiecerit pro aliqua cauſa vel re que pertineat examini dñi poteſtatis Alex. vel ſue familie ſeu conſulum Iuſtitie, ſoluat pro pena & banno poſtq cognitum fuerit ipſam cauſam vel [illegible] ne pertinere Archidiacono vel capitulo, ſeu vicario predictis, Sed dño poteſtati vel eius familie vel conſulibus Iuſtitie libras quinquaginta qualibet vice, cum multi volentes perturbare officium poteſtatis & conſulum, & ſubfugere iuſtitiam, doloſe ſubijciant aliquos eccleſiaſtico examini.

¶ De nó vendendo eandem rem vel alienando duobus.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ aliqua perſona ciuitatis Alex. vel diſtrictus, non audeat vel preſumat aliquam rem immobilem vendere vel alienare duobus in ſolidum & diuerſis temporibus & qui contrafecerit ſi res vendita fuerit precio librarum decẽ vſq in quantitatem librarum viginti quinq; puniatur & condemnetur in libr. xxv. & ſi a libris viginti quinq; ſupra vendita fuerit, puniatur in libris quinquaginta, & nihilominus venditio vel alienatio vltima non valeat, ſed vltimus emptor dictam rem venditá vt ſupra teneatur emptori primo vel heredibus vel ſucceſſoribus ſuis dictam rem Immobilem dimittere & relaxare liberam & expeditam infra dies quindecim poſtquá ei fuerit den[illegible] ſub pena librarum viginti quinq eidem aufferenda, & ſoluta dicta pena nihilominus dictam rem reſtituere teneatur que pena perueniat in cóe.

¶ De Inſtrument[illegible] cómunis fact[illegible] p cóe ponendis in rationibus clauarij.

ITem ſi quis contractus factus eſt vel de cetero fiet pro communi vel nomine communis Alexá in quo contineatur aliqua quantitas pecunie que debeat ſolui per ipſum commune vel que communi ſolui deberet, ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ ſi ipſa pecunia non reperiretur nec poſita eſſet in ratione recepti clauarij dicti communis, ipſo iure & facto dictus contractus ſit nullius, & caſſus, & irritus, & nullius valoris, ita quod propterea dictum commune non poſsit vllo modo inquietari moleſtari, ſeu aliqua tenus agrauari, ſed ipſo iure & facto ſit ipſum commune ab ipſo contractu & ab hijs q continentur in eo in omnibus & p omnia abſolutum, Non obſtantibus aliquib⁹ ſtatutis reſſormationibus, ſeu prouiſionibus factis vel faciendis in contrarium loquentibus, q omnia quantum in hac parte, ſint caſſa, irrita, & nullius valoris ſeu momenti.

¶ De occupantibus Iura communis.

ITem cum p multas pſonas iura cóis Alex. fuerint occupata & Iniuſte detenta, ſuper quibus iuribus ingrediendis Dñi [illegible] de ca[illegible] pitus, D. B[illegible] gualfionus, D. [illegible] merlianus, [illegible] trottus, & Paganus cazarex, p egregiú virú dñm Ricardú de gambaneſſa militẽ Regiú cambellariú comitatus pedemontis ſeneſchalcus, ac Anciáť populi Alex. fuerú deputati ſtatutú eſt ꝙ ſeú q p ipſos Iudices

& ſapientes fuerint ſup hijs decreta, diffinita, Inuenta ſeu quomodolibet declarata p vicariú & Iudices Alex. Appellatione q̃libet oppoſitione vel quauis exceptióe facta obſtaculo non obſtantibus celeriter effectui & executioni mandentur, & vt dicta executio melius & clarius fiat, dicti vicarius & Iudices pſonas oẽs de Alex. vel diſtrictu quos dicti Iudex & ſapientes inuenerint vel declarauerint peccuniá poſſeſsioné, vel aliud ꝙ reſtituere deberet cói teneantur ſub vinculo Iuramenti preciſe & ſine tenore pſonaliter & realiter capere, & tamdiu detinere ꝙ ipſe pſone omne id ꝙ repertum fuerit per Iudicem & ſapientes predictos oẽs perſonas reſtituere debere cói predicto integre reſtituant, & expediant, Nullo alio ſtatuto, decreto, reſſormatione, ſeu prouiſione cóis vel populi in hoc aliquatenus aduerſanti vllatenus non obſtantibus.

¶ Qđ Cótractus Dñi Bernardi Millani, attendantur.

ITem ſtatutú eſt, ꝙ dñus vicarius teneať & debeat compellere ſeu compelli facere, & executioni mandare preciſe & ſine tenore omnia & ſingula, q̃ cótinent in inſtrumento & prouiſione fa[illegible] dñis Bernardo Millano p mutuo facto cói de libris [illegible] terdon, & prouiſione facta Belengio ardezono, & ſocijs p emptione mol[illegible]orum de caſtello & de marchello, ſub pena librarú quinquaginta terdon. de ſuo ſalario de quibus poſsit a quolibet ſindicari.

¶ Qđ nulla Villa vel Locus poſit Capitulum Facere contra Ciuitatem Alexádrie. et de penis Facientium.

ITem ſtatutum pro conſeruatione honoris dñi Poteſtatis & cóis Alex. & ſtatutorú, & ordinamentorum ipſorum, ꝙ ſi fuerit aliqua villa, caſale cóitas vniuerſitas, ſeu locus aut collegiú vel ſocietas, aut quouis alio noie appelletur vel alia ſingularis pſona ciuitatis Alex. vel diſtrictus que condat vel faciat vel condi, aut fieri pmittat ſeu conſentiat, vllo modo, ingenio cauſa titulo, forma vel colore, ſub quauis expreſsione verborum aliq capitulum, ſtatutum reformationem, ſeu aliud quodcúq; ordinamentum quod que vel ſit vel eſſe[illegible], vel ſi ſtatuto videatur in aliquo contra honorem domini Poteſtatis vel Ancianorú vel quatuor, vel cóis vel populi, vel ſocietatis Iuſtitie, vel contra reformationes ſeu prouiſiones vel ordinamenta ipſorum Ancianorum & quatuor, in eo videlicet, quod quis non poſset Ius ſuum conſequi, ſeu coram dictis rectoribus vel altero eorum aut coram familia domini Poteſtatis iuſtitiam poſtulare, vel quod litterẽ **dictorum dominorum vel alicuius eorum vel cóis vel populi Alexá. non deberent ad**mitti, ſeu ſuper ipſis lr̃is forent alicui deſtinare non deberent preponi, & conſiliú exhiberi vel qđ aliud nó aliquo vt ſupra dictum eſt, ſtatuendo ſeu ordinando contra ipſorum Rectorum ſeu cóis vel alicuius eorum honorem, ſeu ſtatutorum & ordinamentorum communis vel Populi, tenorem & formam condemnetur per dominum Poteſtatem Alexan. communitas illa, ſeu vniuerſitas, collegium, aut ſocietas in libris quinquaginta ſoluendis communi Alexan. nomine pene in denarijs numeratis, & quilibet poteſtas Rector maſſarius vicarius ſiue conſul ipſius communitatis vel vniuerſitatis, ſeu collegij aut ſocietatis qui p dictis vel p dictorú alicui aſſenſum & fauorem, ſeu conſilium modo quolibet Impendiſſet in libris. x. & ſingularis pſona que ſup hoc conſuluiſſet vel Arengaſſet in ſoldis. lx. pro q̃libet vice, & Nihilominus ſtatutum, ordinamentum, reformatione in contrariú factú fuiſſet Irritú ſit & Inane, nulliuſq; momenti Nec aliqua pdicta obſeruanda q̃ [illegible] ſtatutú fieret in aliquo quouiſmó vllatenus ſit aſtricta, nec ppterea poſsit Incurrere pená vllá vel ſibi inferri p aliq cóitaté ſocietaté vel rectoré, ſub ea ſẽ pena piudiciú aliq vel grauam[illegible] ẽ ſaluo ꝙ ſi inter aliquos de ſocietate populi Alex. q̃ſtio mó aliquo oriretur, ꝙ liceat cuilibet p ipſi[illegible] q̃[illegible]tióe coram D. Capitaneo cóparere, p Iuſtitia poſtulanda & ad cauſam grauaminis ſui ibi reſſerendá. & ipú grauamen etiá [illegible] fieri debeant ante quam perueniant ad examen domini poteſtatis vel familie ipſius & poſtmodum ſuper queſtione procedatur ſecundum quod per dominum capitaneum fuerit terminatum, & hoc preciſe & ſine tenore.

¶ De pena ſe periurantium.

ITem vt Inducatur timor cuilibet perſone deierandi & negandi veritatem, quod eſt in contemtum Dei & cõtra ſalutem deierantium & in cõis detrimentum, ſtatutũ eſt quod ſi conſtiterit dño poteſtati vel Iudicibus vel militibus ipſius vel vel eorum alicui, aliquam perſonam ſe deieraſſe in facto ſuo, & verum negaſſe coram aliquo rectore vel magr̃atu cõis puniatur & condemnetur per dñum Poteſtatem qualibet vice pro ſola deieratione in libris decem terdon.

¶ De pena ludentium ad batalloriam in maioribus & minoribus.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt ad obuiandum quibuſcunq; rixis & tumultibus qui & que oriri poſſent ꝙ nulla perſona audeat vel preſumat ludere ad batalloriã ſub pena ſoldoꝝ viginti cuilibet, & pro quolibet minore quatuordecim annorũ, & maiore ſeptem annorũ & qualibet vice, & ſi fuerit maior annorũ quatuordecim ſold. ſexaginta pro qualibet perſona, & qualibet vice & ſi contrafacientes peruenerit in fortiam potatis detineatur tam diu per poteſtatẽ, ꝙ ſit de dicta pena cõmuni Alex. ſatiſfactum in pecunia numerata ſine aliqua compenſatione & pater detineatur ꝓ filio, & hoc totum preciſe & ſine tenore.

¶ Quod quelibet perſona que dederit regiſtum comuni Alex. teneatur ad oẽs expenſas.

ITem ad obuiandum fraudibus que fiunt verſus cõe fodra, & talias cõis pſoluendas ſtatutum eſt ꝙ quelibet perſona que fecit & dedit regiſtum cõi Alex. teneatur & debeat ſoluere, ſubire & ſuſtinere pro ipſo cõi & dicto cõi omnia fodra talias dacitas & collectas ac impoſitiones, & onera quocunq; cõis Alex. impoſita & imponenda, per ipſum cõe, pro extimo, ſiue ſumma ipſius regiſti dacti & facti vt ſupra ſub pena in ordinamentis cõis factis & faciendis contra & continenda, nullo iure pacto immunitate, allegatione exceptione ſeu defenſione, aut proteſtatione in contrarium facienda ſeu recipienda, ſi vero perſona illa que ipſum regiſtum dare & predicta facerent vel venirent, quarum penarum medietas ſit communis & alia dicti dñi Nicolini & hoc totum preciſe & ſine tenore attendatur. Non obſtante aliquo ſtatuto reformatione conſilij cõis vel populi vel prouiſione Antianorũ, facto vel faciendo facta vel facienda in contrarium, & hoc in quantum placeat dicto Magnifico domino domino Luchino & non aliter.

¶ De reformatione facta in fauorem cõis & hominum Caſtellacij.

ITem ſtatutum & ordinatũ eſt preciſe & ſine tenore ꝙ quedam reformatio, conſilij gñalis ciuitatis Alex. facta tempore domini Andree ghilij poteſtatis Alex. currẽte Milleſimo ducenteſimo octuageſimo primo Inditione nona die mercurij primo octobris facta & ſcripta manu Ioannis dulij notarij predictis Milleſimo inditione & die in fauorem cõis & hominum caſtellacij & vniuerſitatis dicti loci loquens de pactis & conuentionibus & Immunitionibus realibus & perſonalibus dicti communis & hominum & vniuerſitatis predicte, & omnia & ſingula que continentur in ipſa reformatione attendantur & obſeruentur in totũ & cum effectu dicto cõi & hominibus & vniuerſitati predicte per poteſtatem Alex. & eius familiam, & per totum cõe & populum Alexan. ſicut ſcripta eſt & prout lr̃a iacet & ſonat, nulla exceptione oppoſitione contrarietate opponenda ſeu alleganda precipienda per dñum poteſtatem, ſeu per aliquem vel per aliquam aliam perſonam nomine dicti communis Alex. ſeu alio quocũq; modo & hoc ſub pẽa librarũ ducẽtarũ põtati q̃ ꝓ pdicta diceret oppõneret ſeu allegaret vel dici allegari ſeu oppõi pmitteret ĩ toto vl in parte p aliq̃ ſubmiſſã pſonã & ꝓ quolibet articulo

dicte reffor mationis, & hec omnia & ſingula attendantur & obſeruentur preciſe & ſine tenore, Non obſtante aliquo ſtatuto cõis vel populi, reffor matione prouiſione ſeu ordinamento facto vel faciendo in contrariũ loquente, & ſpecialiter quadã ſententia lata per conlegium iudicum ad ſerutinium, de mandato & voluntate dñi Gulliermi de inuiciatis tunc capitanei populi &c. tempore dñi Raymondi de tercato olim poteſtatis Alex. Que quidem ſtatuta reformationes prouiſionem, & dictam ſententiã ſint caſſa irrita & nullius valoris perpetuo habeantur & teneantur per poteſtatem Alexan. Ancianos Populi, & quatuor rectores ſocietatis Iuſtitie, & p totũ cõe. & populũ Alex. preciſe & ſine tenore & hoc in quantum placeat dicto Magnifico Domino Domino Luchino & non aliter.

¶ De debentibus recipere denarios a cõmuni occaſione ſoldorum militum et peditum.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ quelibet perſona Alex. & diſtrictus que habere & recipere debeat a cõi Alex. denarios occaſione ſoldoꝝ militum & peditum miſſoꝝ per cõe Alex. temporibus retroactis ciuitatem Mli. Terdõe. Placētie Alt. Caſale ſtracellum ſeu alio, poſſit conpenſare & ſolutionem facere de dictis denarijs in omnibus coram banni, & condemnationibus & alienis pro denarijs numeratis ad ſuam voluntatem, & poteſtas pñs & futuras teneantur dictos denarios habere, & tenere, & recipere & compenſationem recipere de dictis denarijs pro denarijs numeratis quotienſcunq; et fuerit oppoſitum, ſecundum reffor mationes inde factas. Non obſtante aliquo capĩo reformatione ſeu prouiſione cõis vel populi in contrarium loquente & hoc totũ pciſe & ſine tenore. & hoc dum procedat de voluntate dicti dñi dñi Luchini & non aliter.

¶ De Supraſcriptis omnibus ſtatutis et reformationibus per Poteſtatem et eius familiam attendendis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ predictus dñus poteſtas Iudices, & milites ipſius vinculo ſacramenti, teneantur & debeant ſupraſcripta, & etiam infraſcripta omnia & ſingula capitula, & ſupraſcriptas, & infraſcriptas additiones mutationes, & correctiones faciat ſcribi expenſis cõis in volumine magno libri ſtatutorum vbi aſſignate ſunt, & vbi melius videbantur collocari & etiam in libro paruo maleficiorum ſcilicet ea que conueniunt, & predicta teneantur & debeant executioni mandare infra quindecim dies poſt introitum ſui regiminis, & predicta attendantur ſine tenore.

¶ Additiones et emendationes Statutorum.

HEC ſunt ſtatuta & additiones ſtatutorum compillata & emendata per Dominos Iacobum ſantinum Gambarinum de gambarinis iuriſperitos, Iacobũ cerutum, & Danielem de palacio emendatores ſtatutorum electos per commune Alexan. ſub anno domini Milleſimo trigenteſimo decimo quinto inditione decima tertia die Iouis decimo ſeptimo menſis decembris tempore Nobilis viri domini Marchi viceconitis poteſtatis Alex.

¶ Qđ vbicunq; loquitur de vicario locum habeat in Poteſtate.

PRimo ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ omnia ſtatuta ſcripta in pñti volumine, & in alijs libris communis loquentia de vicario, locum habeant in Poteſtatem, & ecõuerſo, & intelligantur loqui de poteſtate vbicunq; loquitur de vicario, Ita quod poteſtas preſens & futurus, teneatur & debeat attendere & obſeruare omnia infraſcripta ſtatuta, & alia perinde ac ſi nominatim nominarent poteſtatem, & eius nomẽ eſſet ſcriptum in ipſis ſtatutis, & hoc totum preciſe & ſine tenore attendatur, Quod ſtatutum ponatur in libro ſtatutorum, qui eſt ad campanile in principio pagine, & quotienſcũq; non erit capitaneus in Alex. ꝙ poteſtas exequatur officium ipſius capitanei.

¶ De contractu nobilis viri dñi Bonifacij de alice militis per cõe attendendo.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ cõtractus factus inter cõe Alex. ex vna parte. & Nobilem virum Dominum Bonifaciũ de Alice de guaſchis militem ex altera. occaſione mutui & obligationis ca trigenzant, & omnia & ſingula quæ cõtinentur, in inſtrumento dicti mutui obligationis & cuſtodie ſcripto per Gerardũ bucca de lacte notarium. & ſubſcripto per Bernardũ Ferrarium notariũ Mil.o trigẽteſimo decimo quarto. Inditione duodecima die veneris decimo tercio menſis Decembris habeantur teneantur ſint & eſſe debeant ſtatutũ pciſum & ſine tenore vltimum & derrogatoriũ omnibus alijs ſtatutis cois & populi prouiſionibus & reformationibus tã factis q̃ faciendis de cetero. Ita ꝙ dñs põtas Alex. pſens & futuri põtates eorumq; Iudices. & milites teneantur & debeant vinculo Iuramẽti & pciſe ac ſine tẽore nulla in cõtrarium exceptione audita oppoſita vel admiſſa dictum contractum & omnia & ſingula q̃ cõtinentur in inſtrumenti dicti contractus attendere & obſeruare, & attẽdi & obſeruari facere ſub pena & penis contentis in inſtrumento contractus pfati Dñi Bonifacij. Quod quidem ſtatutum firmum & approbatum extitit de voluntates ancianoꝝ, Populi. Et hoc dũ procedat de expreſſa voluntate dicti Dñi Dñi Luchini. Et non aliter.

¶ Qꝺ quelibet pſona Alex. teneat cape ſalem ad gabelã ſalis cois Alex.

ITem ſtatutum eſt ad euitandum fraudes que quottidie cõmituntur p homines diſtrictus Alex. & vt cõe maius lucrum cõſequatur de Gabella ſalis, vltra alias penas Statutũ & ordinatũ eſt ꝙ qlibet pſona ciuitatꝫ Alex. & diſtrict⁹ teneat & debeat cape ſalẽ. vel capi facer ad ſaleria cõis cõſtitutã & ſcm̃ qtitatẽ ordinatã p ſtatutũ cois vel p̃ iſta tẽpora jſcripta videlicet medietatẽ toti⁹ ſalis q̃ caper debẽt p totũ mẽſem nouẽb. Et aliã medietatem per totum mẽſem Madij ſub pena vt in alijs ſtatutis & ordinamẽtis continetur. Et ꝙ cõia locorũ & villarum dicte ciuitatis & iuriſditionis teneant capi facere hominib⁹ ipſorũ locorũ & villarũ ſal eis neceſſariũ & ordinatũ vt ſupra cõia locorum & villarum teneantur dictum ſal eis neceſſarium & ordinatum vt ſupra per dicta tempora. & ſi nõ ceperint vt ſup̃ cõia locorũ & villarum teneantur dictũ ſal nõ captum accipere. & inter ipſos homines & perſonas diſtribuer & dar ſub pena cuilibet cõia a ducẽtum hominum ſupra libr. ducentarũ. Et a. ducentis hõibus infra librarũ centum. quam penam quodlibet cõe cõtrafaciens ſoluere teneatur cuius pene medietas perueniat in cõe Alex. Et alia medietas in emptorem gabelle ſalis. Nihilhomin⁹ ſolutis dictis Penis dictum ſal capere teneantur vt ſup̃. Et hoc habeant locum dũmõ nõ ſit aliquod datũ factũ per aliquem ex nuncijs dicti dñi dñi. Luchini & nõ aliter.

¶ De non tenẽdo aliquam Saleriam in Alex. preter gabella comunis.

ITem ꝙ aliquis locus villa vel caſale Iuriſditionis Alex. vel diſtrictus, exceptis exemptis, Nõ audeat vel preſumat habere eſſe vel tenere in loco villa vel caſali ſuo aliquam ſaleriam ſiue gabellam ſalis. Et ſi quis habuerit vel tenuerit vel habere vel tenere pmiſerit vel in loco villa vel caſali ſal vendiderit vel emerit cõe illius loci. Poteſtas cõſul maſſarius vel rector quocunq; noſe appelletur. teneatur. & debeat denunciare & accuſare omnes habentes vel facientes ſaleriam ſeu gabellã. & omnes emẽtes & vendentes ſal Rectori Alex. & officialibus gabelle infra tertiam diem poſtq̃ dictum ſal ibi venditum vel emptum fuerit ſub pena poteſtati, rectori vel maſſario librarum decem. & cõi librarum quinquaginta. quarum penarum medietas ſit cõis Alex, & alia emptoris gabelle ſalis. & quilibet tenens ſaleriam vel gabellam ſalis, vel vendens ſeu emens ſal in aliqua villa vel loco preterq̃ ad gabellam cõmunis puniatur in libris viginti quinq;. Et qlibet poſſit accuſare omẽs habẽtes vel tenẽtes, vẽdẽtes vel ementes & habeat tertiã partẽ banni. & due partes perueniat i cõe & emptorẽ dicte gabelle vl ſalerie. Que quidẽ pdicta duo ſtatuta approbata fuerũt p dños ãciãos populi ſub itraſcripto

tenore videlicet ſaluis & reſeruatis hijs omnibus que dicta & pronũtiata ſunt p dñum vicarium Mediolani in ſuis ſententijs contentis, & ſaluo ꝙ per predicta ſtatuta non acquirantur aliqua iura predictis emptoribus vltra q̃ continetur in Inſtrumento contractus eoꝝ, & ſaluo ꝙ ſi aliquis ſal requireret ſeu peteret, & illud ſal habere non poſsit, & quod non eſſet in gabella quod ad penam aliquam nullatenus teneat, & hoc in q̃ntum non ſit contra datum factum per aliquem ex nuntijs vel Famulis dicti Domini Domini Luchini.

¶ De contractu dñi Nicolini canefri per cõe attendendo.

ITem ſtatutum eſt de voluntate Antianoꝝ ꝙ poteſtas qui nunc eſt vel pro tempore fuerit & eius familia, & Antiani nunc ſunt vel pro temporibus erunt teneantur & debeant attendere & obſeruare & attendi & obſeruari facere cum effectu totum cõtractum factum per cõe & homines Alexa. occaſione caſtri roche ex vna parte & Dnum Nicolinum canefrium ex alterra & omnia pacta conuentiones & promiſsiones contẽta & contente & promiſſe hinc inde in dicto contractu prout ſcripte ſunt & in ipſo cõtinetur. Nulla exceptione iuris vel facti ſeu obligationis obſtante, & quod notarij campanilis & clauarius cõis teneantur & debeant dictas conuentiones & prouiſiones attendere & obſeruare & adimplere prout ipſos tangunt & ad eorum officium ſpectant ſemper & quotiens per ipſum. D. Nicolinum vel per alicui eius noie fuerint requiſiti ſub pena poteſtati vel rectori vel Iudici contrafacienti librarũ q̃nquaginta de ſuo ſalario diminuendaꝝ, & in ſuo ſalario computãdaꝝ cuius pene medietas ſit & perueniat in ipm̃ cõe & alia medietas in ipſum dñum Nicolinum ſub pena clauario libraꝝ x. & notarijs campanilis libraꝝ x. quotiens contra predicta facerent vel venirent. Quaꝝ penarũ medietas ſit cõis & alia medietas dicti dñi Nicolini & hoc totum preciſe & ſine tenore attendatur. Non obſtante aliquo caplo facto reformatione conſilij cõis vel populi vel prouiſione Antianoꝝ facto vel faciendo facta vel facienda in contrarium, cui domino Nicolino liceat pro caſtrorum rochete ducere & duci facere farinam & granum neceſſarium continue de locis caſtellatij. & burghirati & legumina libere & impune ſine contradictione alicuius rectoris vel magratus & ſpecialiter de dictis locis a Kal. Auguſti vſq; ad ſanctum Michaelem grani & farine modios q̃nquaginta leguminum vero modios quinq;, & beſcotti de Alex. cantaria ſex ſecundo conſcientiam dño poteſtati Alex. vel caſtellatij & hec habeant locum in q̃ntũ pcedant de volũtate dicti dñi dñi Luchini & nõ aliter.

¶ Qꝺ extimum magrorum ponatur penes notarios campanilis.

ITem pro certitudine ſtatutum eſt voluntate Antianoꝝ quod thomas de piſſo, Guliermus de caſtellatio & Ioannes faber vel duo ex ipſis qui interfuerunt cõſtructiõi ciſterne, & palatij lazarati per dñum yſnaldum malaſpinam, & turris & edificij facti in caſtro veteri de rocha ſecundum formam cõſilij & . xl. ſapientem de populo celebrati Milleſimo trigenteſimo trigeſimo de menſe ſeptembris tempore Domini Bertolini de cornazano debeant extimare totum edificium illud per ordinem, & tam d quantitate caloine quam de precio totius operis magiſtroꝝ & manualium, quod extimum ponatur penes notarios campanilis iuxta reformationem que eſt penes contractum dicti caſtri ad quod dandum Dominus poteſtas & eius Iudices per dictos nominatos compellere teneatur & hoc in quantum procedat de voluntate dicti Domini Dimini Luchini & non aliter.

¶ De bealello qui eſt ante domos Guidonis croſſeti.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, quod quicunq; habet domum vel ſedimen, vel aliquid facere ſuper bealello quod incipit in platea maiori Alex. ante domũ Guidõis croſſeti, & labitur inter domos conſortum, ſeu vicinorum, & finitur in croſſa inter domos de ferrarotis, & Franciſci de ghio, teneantur & debeāt dictum bealellum ſemper tenere mundatum, & expeditum pro parte ſibi contingente. Videlicet tātum quātum durat, ſeu extenditur domus ſua, vel ſedimen. Ita quod aqua velociter labi poſsit per ipſum bealetum, prout expediet & conſueuit abſq; alio impedimento arbitrio dominorum Bonifacij de amico, Viuiani pupini, Rufini de ximo & Ardezoni de ardezonis, & hoc ſub pena & banno ſoldorum ſexaginta, pro quolibet contrafaciente, & qualibet die, & quod dn̄s Poteſtas preſens, & futuri teneantur, & debeant predicta omnia attendere, & obſeruari facere preciſe & ſine tenore ad requiſitionem dictorum Bonifacij, Viuiani, Ruffini, & Ardezoni.

¶ Quod omnes habentes domos, & ſedimina a carraria vſq; ad molandina de caſtello.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod omnes perſone que habent domos, & ſedimina aliquam vel aliquod a carraria foſſati ciuitatis per quam intrat aqua betalis in ciuitatem a dicta carraria vſq; ad molandinum de Marchelio, & de caſtello ſuper betale quod labitur verſus portam ſancti Andree, quā ſuper betale, quod labitur, & quod intrat ad domum fratrum minorum, & labitur per plateam, teneatur & debeat foſſatum ſiue lectum ipſius betalis latum facere, & ſcroſſare eorum proprijs expenſis in arbitrio prout dixerit Dominus Iacobus rationator cum alijs duobus bonis & legalibus hominibus elligendis per Dominum Poteſtatem, & Antianos. Et hec teneatur Poteſtas tam preſens quam futuri facere fieri, & executioni mandare omni anno in menſe Madij. Et ſit pena contrafacientibus arbitrio Domini Poteſtatis.

¶ Quod pedagerius porte Ianuenſe teneatur facere rationem.

Item ſtatutum, & ordinatum eſt, quod pedagerius qui ſtetit ad portam Ianuenſam qui colligit denarios talie qui dati fuerunt Marchionibus de gauio hoc anno debeat facere rationem de eo quod receperit, & ipſos denarios debeat dare Domino Belengio ardezono qui ſcribat rationem ipſorum denariorum per ordinem in ſuo libro, vt ſemper inueniantur. Et quod Dominus Poteſtas, vel eius Iudex teneantur, & debeant dictam rationem facere fieri dicto notario in continenti ad campanile dicto Dn̄o Belengio ardezono, & dictis conſulibus.

¶ De mercantijs debentibus ſoluere pedagium.

Item ſtatutum eſt, quod Conſules ſocietatem populi videlicet ſocietatis mercatorum pannorum, linicaligariorum, & pelliparıorum, debeant elligere vnum bonū pedagerium vel plures, ſi eis videbitur, qui collegat, & colligere debeat dictum pedagium de omnibus ſomis que ibant & venient. Qui pedagerius debeat excuſare cuilibet mercatori debenti recipere aliquid de dicta talia id quod ſoluere debebit de pedagio predicto. Qui pedagerius omni edomada teneatur, & debeat portare omnes denarios quos colliget ad domum Domini Belengij ardezoni. Et ipſos ibi ſcribi facere per ordinem, & quod ipſe Dominus Belengius debeat, & teneatur facere ſuam rationem diligenter ad feſtum Natiuitatis Domini de toto eo quod ipſe receperit occaſione dicte talie, & dare cuilibet debenti recipere partem ſibi contingentem occaſione dicte talie ꝓ rata, & cum collectum fuerit de ipſo pedagio vſq; in quantitatem librarum quadraginta Ianninorum ſoluta per ipſos mercatores amplius ipſum pedagium colligi non poſsit.

¶ De tabernarijs nō debentibus tenere ſcamna cū ſitula in vijs cōis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ nullus tabernarius audeat vel ꝓſumat tenere ſcānū cū ſitula vel ſine in vijs cōis, vel aliquid aliud per ꝙ via impediat ſub pena & bāno ſoldorū .v. pro quolibet & qualibet vice, & hoc capitulum preconizetur per ciuitatem.

¶ Qd̄ homines Alex. poſsint ire libere cum mercantijs Ianuam.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ dn̄s Poteſtas, & Antiani populi cū illis ſapientibus, quos ſecū habere voluerint debeāt prouidere & ordinare modū & viā ꝙ hoīes Alex. & diſtrictus poſsint ire, ſtare, & redire, ad ciuitatē Ianue, & diſtrictum cū mercantijs, & ſint libere & ſecure in perſonis & rebus prouidendo ad melius ꝙ prouideri poterit, ꝙ quelibet perſona ciuitatis Ianue & diſtrictus quod habeat cambiū. Laudem & repreſalias cōtra cōe & homines Alex. ipſis cambijs vel laudibus non vtantur.

¶ Qd̄ nemo debeat mingere ſubtus domum pelliparıorum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ nemo de Alex. vel aliunde audeat vel preſumat mingere vel aliquod ſordidū facere ſub diuerſorio ſiue domo ſocietatis pelliparıorum, ſitam in platea maiori cōis Alex. nec in ipſa domo aliquod damnū facere rūpendo, vel exportādo inde tegulas vel lignamē ipſius domus, vel aliquo modo dictā domum deteriorādo ſub pena & bāno ſoldorū .x. cuilibet cōtrafacienti ꝓ qualibet vice, & ſub pena dupli totius damni dati ſeu illati in domo predicta, & quilibet poſsit accuſare contrafacientes tam familia dn̄i Poteſtatis ꝙ quilibet alius & habeat medietatē bāni, & teneatur priuatus, & celatus accuſator in ſuo ſacramento, nulla deffenſione in contrarium admittenda, & ſi dictus accuſatus non poterit ſoluere dictum bannum ponatur, & poni debeat ad berlinas cōis.

¶ De carrarolia vna facienda ſup bealello ꝙ labitur retro maiorē eccleſiā

Item ſtatutū eſt ꝙ dn̄s Poteſtas teneat & debeat fieri facere carraroliam vnā ſuper betaleto ꝙ eſt retro maiorē eccleſiam ante domū Anſelmi ſcalnati cum arbitrio dicti Anſelmi, & Facini de gomate, & etiā fiat vna bona carrarolia in ragata capitis vitis in quarterio marenghi ſuper beale, ꝙ eſt prope ſanctū Dalmatium coheret Obertinus, & Manuel de gambarinis.

¶ De menſuris tabernariorum per militem dn̄i poteſtatis inquirendis.

Item ſtatutū eſt, ꝙ ſi cōtigerit militē dn̄i Poteſtatis, ſeu familiā ire per ciuitatē ad aliquas tabernas cauſa ingrendi pintas & mēſuras vini, & ipſe miles vel familia, ſeu aliquis de ipſa inuenerit ꝙ tabernarius ſiue vēditor ſeu menſurator vini, menſurauerit alicui pſone vinū in dicta domo vel taberna ad ipſam menſurā pinte, & ipm vinū poſuerit in ſuis ſiue moiolijs, ꝙ predictus miles, vel familia, ſeu aliquis de ipſa nō poſsit nec debeat cōpellere dictū tabernariū vel mēſuratorē, nec eidem tabernario, ſeu tabernarie ꝑcipere, ꝙ dictū vinū iterū reponat ſiue reducat, vel menſuret, immo teneatur ſtare ſacramento illius perſone cui dictū vinū menſuratū erat, & dicti tabernarij, ſi bene & legaliter menſuratū fuit, Saluo ꝙ dicta familia poſsit petere & requirere menſurā ad quā menſurauerunt vinū, & cognoſcere ſi eſt iuſta, & ſi non inueniretur iuſta puniatur tabernarius, ſeu tabernaria ſcḋm formā ſtatutorū loquentiū de hoc, & predicta attendantur preciſe & ſine tenore.

¶ De porchis non tenendis in aliquo ſbarro ad vendendum.

Item ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ aliqua perſona de Alex. vel diſtrictus, ſeu aliūde vndecunq; ſit, nō poſsit nec debeat vendere nec vendi facere in platea maiori Alexā. porchos aliquos vel porchas in aliquibus ſbarris, ſeu in aliquo loco vel in frumēto diſtricte ſed ipſos porchos & porchas vendere debeat vnuſquiſq; dictos porchos in predicta platea abſq; aliquo impedimēto, ſeu obſtaculo in quo porci predicti morari teneri, ſeu retineri vel reduci poſsint, & hoc ſub pena ſoldorū .v. ꝓ quolibet cōtrafaciente, & pro quolibet porcho & porcha, & inſuper ꝙ aliqs hoſpes vel aliqua alia perſona nō debeat accommodare ſeu preſtare nec aliquo alio modo concedere aliquod ſbarrum, ſeu aliquod aliud inſtrumentū per quod, ſeu in quo dicti porci teneri poſsint [illegible], & teneatur quilibet hoſpes predictum denuntiare, & notificare cuilibet hoſpiti ſuo ducēti porcos aliquos ad vendendum ſub predicta pena & banno, & habeat locum predictū capitulū tam in diebus veneris q̄ in omnibus alijs diebus. Saluo ꝙ ꝑdictū capitulū non habeat locu in ducentes porchos, ſeu tenentes ligatos cum torquis.

¶ De via cōis a ponte tanagri vſq3 ad plateam gaſtaudorum inglaranda.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ dn̄s Poteſtas Alex. teneatur & debeat preciſe & ſine tenore, ꝓ magna & euidenti vtilitate & neceſsitate cōis facere aptari, & inglarari de bona glarea groſſa de flumine burmide viā, ſeu ſtratā cōis videlicet a platea gaſtaudorū vſq; ad pontem tanagri per totum menſem Madij ꝓximi venturi ſub pena, & banno lib. xxv. terdon eidē dn̄o poteſtati de ſuo ſalario detrahendarū ſeu deminuendarum, ſi ꝑdicta infra dictū terminū non traduxerit ad effectum, & quicunq; habet porticum ſeu tectū vel clauſurā aliquā vel foueā vel aliquid aliud in ipſa via, ſeu ſtrata per ꝙ impediret vel impediri poſsit ingreſſus vel egreſſus ipſius vie ſeu ſtrate predicte tollere & remouere omnino. Et ipſam viā ſeu ſtratā totaliter expedire vſq; ad Kal. Feb. ꝓximi venturi ſub pena & bāno librarū quinquaginta cuilibet contrafacienti vel nō obſeruanti ꝑdicta aufferēda in pecunia numerata. Et nihilominus ꝑdicta pena teneat quilibet ad obſeruationē predictorū, & inſup ꝙ per cōe Alex. fiat & fieri debeat reſtitutio & mēda cuilibet ꝑdictorū in pecunia numerata de ſedimine ſuo expedito, ſeu expediendo vt ſupra de toto eo ꝙ ſibi cōſtitiſſet ſi reperiret & conſtaret ꝑ inſtrumentū publicū, ſecundum ꝙ illud emiſſet a cōi. Alex. vel ab aliquo pro cōi.

¶ De inſtrumento dn̄o Bellengij merlani per commune attendendo.

ITem ſtatutum & ordinatū eſt, ꝙ dn̄s Poteſtas Alex. pn̄s & futurus & familie ipſoꝝ teneantur & debeāt & oēs alij noiati, & contenti in inſtrumēto dn̄i Bellengij merlani eidē facto. Milleſimo trigenteſimo decimoſexto inditione decimaquarta die Martis vigeſimo menſis Aprilis per ſapientē, & diſcretu virū dn̄m Faxonum de caſulis iudicem, & vicarium magnifici viri dn̄i Marchi vicecomitis poteſtatis ciuitatis Alex. Antianos populi & per cōſilium generale cōis dicte ciuitatis attendere & obſeruare cū effectu & executioni mandare dictum inſtrumentū, & cōtractū factum ꝑdicto dn̄o Bellēgio, & oia & ſingula in ipſo inſtrumēto & cōtractu contenta in oibus & per oia ꝓut in ipſo inſtrumēto & cōtractu ſcripta ſunt ꝓut lr̄a iacet & ſonat. Non obſtantibus capitulis loquentibus de fodris & taleis excutiendis, & ſtatuto de bānis & condemnationib⁹ excutiendis. Et ſtatuto ꝙ oīs pecunia perueniat in clauariū cōis. Nec aliquibus alijs in contrariū loquentibus reſformationibus ipſorū conſiliorū cōis & populi, vel ꝓuiſionibus antianorū factis vel faciendis in contrarium loquentibus. Que oia ſtatuta & reformationes & prouiſiones in eo ꝙ contradicerent vel obuiarent dicto inſtrumento & contractui ex certa ſcientia caſſant irritant, & nullius valoris eſſe volunt, ſed ſemper dictum ſtatutū ſit oibus alijs derogatoriū, & arogatoriu vltimū ꝑciſum & ſine tenore & attendatur & obſeruet cū effectu. Idem obſeruet in oibus & per oia in inſtrumentis quondā dn̄i Galaudi de galaudis. videlicet ꝙ dn̄s Richerius galaudus, & Lantermonus filius & ablaticus dicti dn̄i Galaudi poſsint in oibus eorū fodris, talijs. & impoſitionibus cōpēſare q̄ cōpenſationē pōtas & eius iudices notarij campanilis, & quilibet officialis cōis admittere debeat. Nulle ſtatuto obſtāte ſuperiori vel inferiori gn̄ali vel ſpeciali, & ꝙ dictū inſtrumentū habeat pro ſtatuto, & hec habeant locū in quantū procedant de expreſſa voluntate dicti Magnifici Dn̄i, dn̄i Luchini, & non aliter.

¶ Statuta de nouo facta.

HEC Sunt ſtatuta, & ordinamenta facta per infraſcriptos emendatores ſtatutoꝝ cōis Alex. Milleſimo trigēteſimo trigeſimo octauo die Iouis vigeſimooctauo Decembris vt infra. Quorū emendatorū noia ſunt hec Dn̄i Otto viciatus Audus lanzanegla, Niger merlanus, Thomas calcamugius, & Rufinus ſacchus.

¶ De Inſtrumēto Dn̄i Ioannis de ottobellis per comune attendendo.

ITEM ſtatutum & ordinatum eſt ꝙ Dn̄s Poteſtas Alexan. pn̄s & futurus. & familie ipſorū. & omnes noiati & contēti in inſtrumēto debiti. ꝙ D. Ioānes de ottobellis debet recipere a cōi. Teneātur & debeant attendere & obſeruare. & attēdi & obſeruari facere ipſi D. Ioāni dictum inſtrumentū & contractum. & omnia & ſingula q̄ cuntinētur in inſtrumēto & contractu ipo plenius continetur in oibus & ꝑ omnia vt in ipo inſtrumēto, & contractu cōtinet. Et ſint lr̄a ipſius inſtrumēti & cōtractus ſimpliciter iacet & ſonat. Nō obſtantibus capl'is loquentib⁹ de fodris & taleis excuciendis. Et ſtatuto d bānis & cūdemnationibus excuciēdis. Et ſtatuto, quo continet ꝙ oīs peccunia perueniat in clauario cōis. Nec aliquibus alijs ſtatutis reſformationib⁹ ꝓuiſiōib⁹ vel iurib⁹ factis vel faciēdis in contrarium. Que oia ſtatuta reſformationes & ꝓuiſiones in eo ꝙ cōtradicerent vel obuiarēt dicto inſtrumento & cōtractui. ex certa ſcientia caſſant. irritant & nullius valoris eſſe volūt. Sed ſemp ſtatutū pn̄s ſit oibus alijs derogatoriū & arrogatorium vltimū ꝑciſum, & ſine tenore, de quo patet carta ſcripta ꝑ Franciſcum pectenarium, Et ſubſcripta ꝑ Albertaciū blanchum notariū Milleſimo trigenteſimo decimoſeptimo inditione decimaquinta, die dn̄ico vigeſimo menſis martij, ſaluo iure cōis, & cuiuſlibet alterius ſingularis pſone. Idem obſeruet de inſtrumento debiti, Guilliermi blanchi de marchello ꝙ recipere debet a cōi, & hec in quantū ꝓcedant de volūtate dicti domini domini Luchini, & non aliter.

¶ Qd̄ Poteſtas Alexan. aliquo modo non habeat partem in aliquib⁹ carceratis.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ dn̄us poteſtas Alexā. vel aliqs de ipſius familia non poſsit nec debeat aliquo modo petere vel habere partē in aliqbus carceratis q̄ caperent, & qui puenire debent in cōe Alex. ſecundū ſtatuta & ordinamenta dicti cōis, Sed omnes carcerati qui caperent ꝑ ipſum dn̄um Poteſtatē vel ꝑ familiares ſuos cū militibus Alexā. vel cum alijs ad quoꝝ captionem interſit bandera dn̄i Poteſtatis vel cōis Alex. ſint & puenlāt i cōe Alex. de predijs vero & alijs rebus lucratis, & captis ꝑ ipſum dn̄um poteſtatem vel ꝑ aliquē de ſua familia, habeat ipſe dn̄us poteſtas & eius familiares partes ꝓ eqs quos haberent in ipſis caualcatis ſicut habebūt alij milites Alex. ſeruientes vero quos duceret dn̄us poteſtas ſiue ſint ad ſtipendiū cōis ſiue ad ſtipēdiū dn̄i poteſtatis ſtent & ſtare debeant contenti ſtipendio cōis ꝓmiſſo, & ꝑ ipſo ſtipendio ſui ita ꝙ pro aliquo exercitio quod facerent in regimine vel occaſione regiminis a cōi vel ab aliq̄ ſingulari pſona nihil poſſint petere vel habere, & hoc totū attendat ꝑciſe & ſine tenore, ſtatuto aliquo loquēte in contrarium non obſtante.

¶ De Inſtrumento Dn̄i Guilliermi viciati per cōmune attendendo.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ dn̄us poteſtas pn̄s vel futurus & familie ipſoꝝ teneant & debeāt ꝑciſe & ſine tenore attendere & obſuare & attendi & obſuari facere in totū, & cū effectu, & executioni mandare inſtrumentū & contractū factū dn̄o Guilliermo viciato ꝑ conſilium & cōe Alex. de venditione tertie partis pedagioꝝ portaꝝ ciuitatis Alex. & omnia & ſingula contēta in ipſis inſtrumento & contractu. in omnibus & ꝑ oia, vt in ipſo inſtrumento, & contractu plenius continet Non obſtantibus aliqbus ſtatutis, & ordinamentis, ꝓuiſionibus vel reſformationibus factis vel faciendis in cōtrariū, ſaluo iure communis, & cuiuſlibet alterius perſone.

¶ De Inſtrumento D. Otti viciati per comune attendendo.

ITem ſtatutū eſt, ꝙ dn̄us poteſtas pn̄s & futurus & familie ipſorū teneant & debeāt preciſe & ſine tenore attendere & obſuare, & attendi & obſuari facere in totum & cum effectu, & executioni mandare inſtrumentū & contractū factū ꝑ conſiliū & cōe

Alex. dñis Otto viciato, Iacobo de marchello militi de venditione tertie partis pedagiorũ portarũ ciuitatis Alex. & oĩa & ſingula contenta in ipſis inſtrumẽto & cõtractu in oĩbus & p oĩa vt in Inſtrumento ipſo & cõtractu plenius continetᷣ, Nõ obſtantibus ꝓuiſionibus vel reformationibus factis vel faciendis in contrarium, ſaluo iure cõis, & cuiuslibet ſingularis perſone.

¶ De dando auxilium ad ratificandum locum Sezadij.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ dñus põtas pñs & futurus, & cõe Alex. teneant & debeãt expꝛeſſe dare illis de filijs Ruffinis dñis loci ſezadij auxiliũ ad ratificandũ fortilitias caſtri ſezadij, ſilicet turrim, & domenzonũ dicti caſtri quotienſcũq;, & qñdocunq; ab ipſis de filijs Ruffinis fuerit reqſitũ, ſicut placebit dño Thome calcamugio ꝗ filijs Ruffinis.

¶ Qꝺ dñus Poteſtas teneatur ad ſolutionem faciendam Lanzaroto merlano.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ dñus põtas, & qlibet de ſua familia teneant & debeãt dare operã auxiliũ & fauorẽ Lanzaroto merlão, & Ioãni eius frati ad ſolutionẽ habendũ a cõi & hominib⁹ capriate de cãbio eiſdẽ cõceſſo p cõe Alex. ſup cõe, & hominibus capriate quotiens ab ipſis Lanzaroto & Ioãni fuerit reqſitũ, & idẽ fiat & obſuetᷣ, & fiat Antico facio occaſione cãbij ei conceſſo, contra cõe & homines occimiani.

¶ De denarijs gabelle non expendendis niſi modo infraſcripto.

IN primis ſtatuerũt, & ordinauerũt ꝑdicti dñi vicarius Antiani, & qtuor, ac ſapientes, ꝙ denarij q pcipientᷣ & exigentᷣ, de gabella ſiue dacito cõis Alex. nõ poſſint expendi p dños vicariũ Anziãos, ſapientes & cõe Alex. nec p aliquã aliã pſonã modo aliquo vel ingenio quo dici vel excogitari poſſit niſi p infraſcriptum modum.

¶ Qualiter dñus vicarius debeat habere ſuum ſalarium.

PRimo & principaliter, ꝙ dñs vicarius pñs & futurus poſſit & habere debeat quolibet menſe p ſuo ſalario ſeruientũ ſuorũ & totius ſue familie libras centum Impᷣ de denarijs dicte tolte, & non vltra.

¶ De denarijs communis in ſpijs expendendis.

ITem ꝙ quolibet menſe clauarius cõis Alex. cum ꝓuiſione dñoꝝ Anciãorum, Et quatuor poſſit expendere libras decem Impᷣ, ſi fuerit maior pars Ancianorum in concordia pro ſpijs & nuncijs, & non vltra.

¶ De denarijs ſeruientum portarum,

ITem quod ſeruientes portarum habeãt ſoldum ſuum omni menſe ſecũdum quod taxabitur per dominos vicarium & Antianos, & idem de cuſtode turris Bergolij & bichoche ciuitatis.

¶ De ſuperfluo tolte

ITem ꝙ ſupfluũ dicte tolte deputetᷣ & deputatũ ſit & eſſe intelligatᷣ, & exnunc deputant ad exigendũ & excutiendũ de manibus creditorũ ferratiã cõis ſecundũ infraſcripta pacta in hoc ſtatuto cõtenta q ſunt hec, dñus Franciſcus trottus, & Gregolius de palacio ſuo noie, & noie & vice ſociorũ ſuorũ, qbus obligata eſt ferratia cõis Alex. p libris octingentis Impᷣ, ꝙ ipſi volunt facere pactã cũ cõe Alex. de dicta ferratia in hoc mõ, videlicet, Qꝺ volũt ꝙ medietas oium denarioꝝ q pcipientᷣ & exibũt vel dabuntᷣ ponatᷣ ad domũ Iacobi traſcnarie vſq; ad Kal. octobris pximi venientis, & ſi dicti Franciſcus, Gregolius & ſocij fient ſecuri ad introitũ menſis ſeptẽbris ſup redditib⁹ tolte de ꝑdictis libris octingentis dandis ipis Franciſco Gregolio & ſocijs p certos terminos, ꝙ medietas dictoꝝ denariorũ ſit cõis Alex. & de ipſis dẽarijs cõe Alex. poſſit facerẽ velle ſuũ, & a Kal. octobris in antea dictũ cõe Alex. habeat oẽs redditus godias & ꝓuẽtus de oĩb⁹ accuſatiõib⁹ q̃ dimonijs & inuentiõib⁹ q̃ fient a dictis kal. octobris in antea facta prius ſecuritate ipſis Franciſchino, & Gregolio, & ſocijs de habendo totum id ꝙ habere debent, ſup dictã ferratiã a dictis Kal. octobris vſq; ad qnq; menſes pximos ſubſequentes

ſeu ſecuritas fiat eis ſit cõgrua & idonea ꝙ dicti Frãciſcus & ſocij valeant contentari. Que ſecuritas fiat eis ad Kal'as octobris vel ante, et ſi ꝑdicta ſecuritas eis nõ fieret, ꝙ medietas ꝑdictoꝝ denarioꝝ q̃ poneretᷣ ad domũ dicti Iacobi pueniat i ꝑdictos Frãciſchinũ & ſocios. Et ꝑdicti Frãciſchin⁹ & ſocij poſſint de ipa medietate & de alijs redditibus ferratie poſſint facerẽ velle ſuũ. ſicut poſſunt ãte iſtud pactũ ſi eis nõ fieret.

ITem pontib⁹ faciẽdis ſiue carrarolijs de petra ſiue de laterib⁹ vbi magis opus fuerit, p quolibet qrterio partem ſuam.

¶ De modo expendendi auere ſupraſcripte tolte.

ITem ꝙ D. Vicarius Alex. nec aliquis alius officialis cõis Alex. & Anciani ipius cõis nõ poſſint nec debeãt directo vel p obliquũ ꝓponere in aliquo cõſilio priuato vel gñali ac ſapiẽtibus de expẽdẽdo auere ſupſcripte tolte ꝑdicte niſi p infraſcriptũ modũ [illegible] pena & bãno libr. c. Impl. de ſuo ſalario. & ꝙ ſit piurius, & ex nunc ꝓut tunc ſit caſſus, a regimine & vicariatu Alex. ſi cõtra ꝑdictã formã ꝓpoſuerit vel ꝓponi pmiſſerit [illegible] vel abſolutionẽ petierit in cõſilio vel in cõſilij publico vel priuato de expẽdẽdis [illegible] tolte aliter q ſuperius ſcriptũ eſt. Et Antiani & qtuor tpore totius ſui regiminis teneant & debeat iurare ad ſcã Dei euãgelia in cõſilio priuato lectis prius eis dictis ſtatutis. ꝙ nõ ꝓponẽt nec ꝓponi pmittent in aliquo cõſilio de expẽdẽdis auere cõis dicte tolte aliter q ſupſcriptũ eſt. Et ſi cõtra ꝑdictã formã facerent vel venirẽt, q ipſo iure ſint piuri. Et nihilominus cadant in penã libr. x. terdon. p quolibet eoꝝ. Q. d penã vicarius Alex. teneat auferre ea die qua cõtra fecerint. Et qlibet arẽgator q arẽgarẽt cõtra ꝑdictam formã ipo iure cadat in penã libr. xxv. quã penã vicarius Alexã. teneat et auferre in cõtinenti ea die. Et q notarius q ſcriberet reformationẽ cõtra ꝑdictam formã ipſo iure ſit cõdemnatus in libris decẽ terdon. & q clauarius cõis ſi expẽderent vltra ꝑdictam formã cõdemnetur in libr. l. terdon. Et ꝙ nõ ponant p notarios capitula in rationem ipius clauarij, ſed intelligatur expẽdiſſe de ſuo ꝓprio. & ſi ꝑdicti notarij cum [illegible] poſuerint in ratione cõis cõtra predictã formam ſint periuri, & ipſo iure cadat in penã libr. l. terdon. p quolibet eoꝝ. Et nihilhominus teneatur [illegible] & reſtituere [illegible] cõi Alex. Et predicta ſtatuta ſint nullata & derrogatoria omnibus alijs ſtatutis cõis & Populi [illegible] & ꝙ ponatur in ſtatuto & volumine ſtatutoꝝ ciuitatis Alex. ſuper quibus ſtatutis ſpeciale ſacramẽtũ teneatᷣ vicarius. & eius Iudices, & [illegible] ſi q ſtatutũ reperitur in ſtatutis cõis vel populi cõtradicere predictis [illegible] in hac parte nõ valeãt ſtatutis vel alicui eoꝝ. Et ꝙ in hac parte [illegible] obſeruentur. [illegible] non habeant locũ in ſalario [illegible] dñi vicarij & in [illegible] Ruffino guaſco. & Percivalio merlano. & in denarijs ſolutione fienda [illegible] acceptis mutuo p feſto S. Petri. & pñs ſtatutum locũ habeat vſq; ad Kalẽs martij pximi venturi. & ꝙ Iudex tolte teneatᷣ & debeat quolibet mẽſe denunciare D. vicario & Ancianis. & quattuor p inſtrumẽtum publicum ꝙ attendãt dicta ſtatuta ſub pena libr. xxv. ſi fuerit negligens in denunciando predicta.

¶ De detinendis malis operantibus per parentes ſuos.

ITem vt maloꝝ, & prauoꝝ malitijs leuius & cõmodius obuietur vt ne in ſui malis operibus diutius preſeuerent ſtatutũ & ordinatum eſt, ꝙ ſi in ciuitate Alexã. vel diſtrictu fuerint aliqui. qui in ſua agnatione ſeu parentella habeant aliquam perſonã vel pſonas legitimam, ſpuriã, vel naturalem, vel qui de dicta agnatione nominetur [illegible] & diſolute [illegible]. & qui exerceant mala opera. [illegible] & qui nolunt ſuis ſtare cõſilijs [illegible] ſpurij ſeu Naturales, ꝙ liceat parentibus. & agnatis ſua auctoritate. & ſine licentia aliqua [illegible] ipſas tales pſonas capere & captos detinere [illegible] omnimodam voluntatem. ſine aliqua pena & bãno. dummodo faciant de licẽtia poteſtatis. & vbicumq; dicitur vicarius intelligatur de precepto poteſtatis Alexãdrie.

etiā ſi ipſos in capiendo ipſa vel aliq amici ſui geſſent cū eis ipſos offenderint in pſona, & in aliquos alios q ipſos deffendere vellēt ne capnt, & poſsint puēti agnati, & parētes ipſas pſonas tales captas p ipſos pſentare i forcia dñi vicarij vel eius familie ſeu in forciā cuſtodū carceris. Qui dñus vicarius & eius familia, & cuſtodes carceris teneāt tales pſonas ſibi pſētatas p agnatos bene cuſtodire, ſeu cuſtodiri facere in carceribus cōis, ad voluntatē parentū q ſibi ipſas pſonas pſentaſſent nec relaxare ipſos ſine licentia illorū qui ſibi pſentaſſent ſub pēa librar𝔷 centum impr. dño vicario, & totidē cuſtodibus carceris ſi non obſeruarent oīa ſupraſcripta & infraſcripta, cuius pene medietas pueniant in parentes qui pſentaſſent, & alia medietas in cōe Alex. & ſi dicte tales perſone capte ſeu pñtate p agnatos ante captionē. & pñtationē non eſſent in aliq condemnatione vel banno q dictus dñus vicarius, & eius familia & cuſtodes carceris teneant ipſas pſonas eis pſentatas ſemp libere relaxare ad voluntatē parentū qui ipſas pſonas eis pñtaſſent ſi vero ante captionē & pſentationē pdicte perſone pñtate per agnatos eſſent in aliqua condemnatione ſeu banno, q tunc non relaxent niſi prius ſoluiſſent totum id q dare tenerētur cōi, & hoc intelligat ſi condemnatio eſſet peccuniaria, Si vero cōdemnatio facta de talibus perſonis preſentatis vt ſupra eſſet talis que imponeret eis penam corporis vel ſanguinis, q dñus vicarius nec eius familia, nec aliquis alius magiſtratus vllo modo poſsit aliquā penam corporalem exequi ſeu executioni mandare in perſona alicuius perſone ſibi preſentate vt ſupra, nec eis inferre ſeu facere aliq grauamē, de pſona occaſiōe dicte codēnationis, nec pro aliquo maleficio, exceſſu, & pceſſu factū pcuſsiōe & p pſonā & pſonas pñtatas vt ſup, nec aliq alia d cauſa niſi in tenendo eos i carcerib⁹ ſub bona & ſtata cuſtodia, tali mō q de carcerib⁹, et [illegible] ipſa talis pſona q deberet corporaliter puniri nullo modo exire poſsit, ſed teneat in perpetuum intus carcere in cōpedibus, q oia ſupradicta vendicāt ſibi locū, Si captio & pñtatio facta fuerit per agnatos, anteq dicat ille perſone q vellent pñtare eſſent in fortiā dicti dñi vicarij, vel eius familie, vel anteq dñus vicarius, vel eius familia fugarent cauſa capiendi pdictas tales perſonas in quo caſu eſſet quando eſſet in fortia dñi vicarij, vel eius familie, vel quādo fugaretur preſentatio parentum, nihil pro eis prodeſſet, Sed dñus vicarius poſsit ipſo punire pro concordia parentum & agnatorum, non obſtante pſentatione facta per agnatos, & q iſtud ſtatutum ſit vltimum preciſum, & derogatorium & ſine tenore, & inter aliquos de eadem agnatiōe legiptimos & naturales vt ſupra, aliqua queſtio vel controuerſia eſſet, q poteſtas teneat cogere habentes q ſtione compromittere in aliquos ex pdictis agnatis vel alios cognatos vel amicos quos ellectos poteſtas teneat cogere queſtionem terminare ad terminum qui ſibi videbitur.

De cambio per cōe Alex. conceſſo dño Iohanni habitatori.

ITem, cum per caſtellanum loci lu, ſint ſaxiti & ſequeſtrati penes donagillum de lu floreni viginti auri dñi Ioannis habitatoris ſua auctoritate, & de facto ſine aliqua iuris ſolemnitate, & requiſiti fuerint predicti caſtellanus conſilium & cōe lu, ex parte cōis Alex. per plura paria litterarum q dictum ſaximentum tamq nullum, & de facto factum caſſari & irritari debere, & quia litere ſeu [illegible] aut monumenta cōis nullum apud eos ſunt conſecute effectum ſtatuerunt & ordinauerunt quod predictus Dñs Ioānes tam cū familia, Dñi vicarij q cū nūcijs cōmunis Alex. poſsit & ei liceat, ſine aliquo periudicio ſui iuris capere & detinere & capi & detineri facere in auere & perſonis in Alexan. & diſtrictu tantos & tales homines & res dicti loci lu que ſufficiant ad ſolutionem. & reſtitutionem dictorum Florenorum viginti auri. Et pro damnis intereſſe & expenſis habitis & preceptis per ipſum Dominū Ioannem occaſione predicta Florenorum decem auri & quod Dominus Vicarius & eius familia teneatur & debeat ſemper ad requiſitionem dicti domini Ioannis cōcedere de ſua familia & nuncios communis ad detinendum homines predictos de lu vel eorum res & bona. Non obſtante quod contra ipſos de lu non eſt obſeruata ſolemnitas que conſueta eſt in repreſalijs conſeruari, ſed poſsit de facto facere ſicut de facto factum eſt ei, quia vim vi repellere licet. Et hoc totum preciſe & ſine tenore attendatur vt ſupra & hec habeant locum in quantum ſit de voluntate dicti dñi dñi Luchini & non aliter, & vbicūq dicit vicarius intelligat poteſtas.

In nomine Domini Amen.

STatuta & emendationes, additiones, & correctiones facta & facte p infraſcriptos ſapientes ad hoc ellectos per dños vicarium, Capitaneum Ancianos, & quatuor ex baylia, data & conceſſa a conſilio generali ciuitatis Alex. Mi. lo Inditione ſexta de menſe ſeptembris.

Quod omnes ſocietates cuiuſcunq exercentis aliquam artem ſint caſſe irrite & nullius valoris.

ITem ſtatutum eſt per predictos pro Magna, & euidenti vtilitate cōis, q omnes ſocietates cuiuſlibet exercentis aliquam artem alicuius artiſte mecanice in Alexā. & [illegible] ſint caſſe irrite & nullius valoris, & pro caſſis & irritis habeantur, & q liceat cuilibet vndecunq ſit, venire in Alex: dūmodo non ſit rebellis dñi nři, & cōis Alex. & diſtrictu, & facere & exercere artem ſuam vbicunq voluerit in dicta ciuitate Alex. & diſtrictu, dūmodo dictam artem bene & legaliter exercuerit ſecūdū formam ſtatutorum cōis Alex. & q aliqui de dictis ſocietatibus non poſsint nec debeant facere ſeu ordinare aliquā collectionem ſeu amaſſationē vel aliq manipolum nec habere aliquem ſeu aliquos conſules facere, vel facere inter ſe ſe aliquā ordinationem oretenus vel in ſcriptis, ſub pena cuilibet conſuli librarum viginti quinq terdoñ & cuilibet ſingulari pſone de dictis ſocietatibus contra pdicta vel aliquod predictorum facienti librarum quinq terdoñ. pro quolibet & qlibet vice quas penas dñi vicarius pñs & futurus ac capitaneus pñs & futurus teneant vinculo ſacramēti excutere & excuti facere p ſe & familia ſuam in denarijs numeratis ſine aliq cōpenſatione & ſup hoc poſsint & debeant inquirere & Inquiſitionē facere cōtra facientes, & q dicti dñus vicarius & capitaneus teneant infra decem dies ab introitu ſui regiminis ingrere omnes conſules dictarum ſocietatū, & ab ipſis recipere cum effectu omnia ſtatuta q habent dicte ſocietates vel aliq ipſarū & ipſa ſtatuta caſſare & deſtruere. Ita q nullo modo ipſis ſtatutis vti poſsint de cetero. Saluo & reſeruato omni honore & prerogatiua Populi, & ſocietatis regalis, & q dñi vicarius capitaneus Anciani, & quatuor, cum ſapientibus & ſine habeant poteſtatē. & bayliam faciendi fieri p cōtratas Alex. & bergoli vexilla, & confaronos ſiue banderias, prout eis melius videbit expedire p quos fiat tam gaaytis q exercitu, & caualcatis, ſecundum q fuerit ordinatū & eis & cuilibet ipſorum Impōet p cōe Alex. & q fecerint & ſtatuerint habeāt ppetuo roboris firmitatē pēdat dictū ſtatutū vſq ad volūtatē cōſilij gñalis.

De vineis & arboribus plantandis, & alleuandis per ciues & diſtrictuales Alex.

ITem ſtatuimus & ordinamus q qlibet homo de Alex. habēs terras & prata p quolibet q habet modios decē terra𝔷 ſupſcriptarū plantet & plantare debeat & faciat [illegible] modiū vnū vinee ſeſtarios quatuor vinee, & a decē modijs ſup plantet & plātare debeat [illegible] ſub pēa & bāno ſold. & p quolibet modio terre arbores q [illegible] fecerint pdicta nō feciſſe, & p qlibet arborē centū terdoñ. p quolibet anno quo inuenti fuerint [illegible] nō plantata ſoldo𝔷 quinq terdoñ & [illegible] pñs & futurus teneat & debeat vinculo ſacramēti, & ſub pena librarū xxv. terdon. de ſuo ſalario inquirere & Inquiſitionem facere de pdictis i ciuitate locis, & villis Alex. ſemp a feſto ſancti Michaelis vſq p totū menſem aprilis & eos punire & condemnare vt ſupra, Que pena compelletur in ſolutione ſalarij per clauarium cōis & predicta cridentur ſemper iuxta feſtum ſancti Michaelis per octo dies ante omni anno & q dñi vicarius Anciani & quatuor pñs & futuri [illegible] in quolibet menſe [illegible]. Et pro predictis [illegible] inquirere & reperiri facere [illegible] territorij Alex. [illegible] omnes rectores conſules & maſſarios villarum & locorum [illegible] faciant in locis ſuis omnia ſi [illegible] & eis Imponere quod obſeruent & obſeruari faciant [illegible] pdicta contenta in preſenti capitulo ſub pena librarum viginti [illegible] terdon. cuilibet commun & cuilibet rectori librarum decem, & cuilibet conſuli ſeu maſſario ſoldorũ centũ terdoñ. & cuilibet conſilio ſoldoꝝ viginti terdon. q̃ ſupradicta locũ habeant in tam habentibus vineas & arbores plantatas, ſecũdũ formã capituli, & hoc capitulum attendatur preciſe & ſine tenore.

¶ Additio facta ſuper ſtatuto beccariorum de carnibus recentibus vendendis.

Item ꝙ addatꝰ ſtatuto ꝙ eſt in volumine groſſo ſtatutoꝝ ſub rubrica de carnibus recentibus niſi ad iuſtã penſam vẽdendis. Qđ incipit, Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ aliq̃ pſona q̃ vẽdit &c. ꝙ eſt in cartis. ccxx. ſub illo paragraffo ꝙ incipit, & dictas carnes vendant & vendere debeant, ꝙ ſi aliq̃s beccarius vendat collum alicuius beſtie nõ ſeperatim a longia, vel quarterio ꝙ ꝓpter hoc non incurrat aliqꝺ bãnũ, & non credatur alicui accuſatori ſine teſtibus, niſi vſq; i ſoldis ſexaginta terdõ. & inteſtina intelligantꝰ corate, epar, Pulmo ſplenq; cum carne mata ſiue brita, & buellis, & ꝙ poſſint vẽdere carnes bouinas & vachinas ſecundum formam capituli.

¶ Additio ſtatuti loquentis de accuſatoribus priuatis occaſione ludi credendis.

Item ſtatuerunt & ordinauerunt quod non credatur alicui accuſatori priuato accuſanti aliquem luſiſſe vel preſtaſſe ad ludum vel ludere vel preſtare ad ludum taxillorum vel tenere ludum vel baſcatiam.

¶ De non portando perlas argentum nec aurum per aliquas dñas ſeu mulieres Alexan. aliquo modo.

Item ſtatutum eſt pro magna & euidenti vtilitate cõis & hominũ ciuitatis Alexã. & diſtrictus, ꝙ aliqua mulier ſeu dña Alex. vel diſtrictus nupta ſeu virgo cuiuſcũq; conditionis exiſtat, ſiue ſit oriunda de dicta ciuitate & diſtrictu ſiue aliunde, dũmodo ſit nupta in aliquem ciuem Alexã. & diſtrictus non audeat vel preſumat portare aliquas perlas in capite, ſuper veſtibus, vel ſuper centuro nec aliquo modo ſuper ſe niſi vnciam vnam perlarum valoris librarum decem octo imperialium & non plus, Et ſi contingeret quod vncia perlarum predictarum eſſet ita groſſe & pulcre quod valerent vltra dictam quantitatem & ſummam dictarum librarum decem octo, quod portare poſſit tantum minus, vnde quod dicte perle, non aſcendant vltra dictam quantitatem dictarum librarum decem octo, & quod vltra vnciam vnam cuiuſcũq; valoris ſint portare non poſſint, nec portare aliquas frixaturas de auro vel argento, ſuperdeauratas ſmaltadas vel non vltra vncias decem, nec aliquem centurum excedentem pondus vnciarum decem, ſub pena & banno librarum decem terdoñ. pro quolibet & qualibet vice ad quod bannum teneatur maritus pater & frater, & qui propinquior eſt dicte mulieri contrafacienti defficientibus in predictis, Que banna diminuantur de dote ſeu dotibus contrafacientibus, & pro diminutis ipſo iure habeantur remotis omnibus priuilegijs, legibus conſuetudinibus loquentibus in fauorem dotium mulierum, Et quod dñus vicarius preſens & futurus vinculo ſacramenti, & ſub pena librarum quinquaginta terdoñ. de ſuo ſalario diminuendarum, quam penam clauarius communis teneatꝰ in recepto & expenſis & debeat ponere teneatur & debeat omni edomada in diebus dominicis, & in feſtis principalibus mittere vnum ex militibus ſeu ex iudicibus ſuis ad inquirendum facientes contra predicta ſeu aliquod predictorum & punire, & condemnare contrafacientem pro qualibet re inuenta, & portata contra ꝑdictam formam vt ſupra dictum eſt, Et hoc ſtatutum ponatur in volumine ſtatutorum & pro ſtatuto inuiolabiliter imperpetuum obſeruetur. Nullo ſtatuto, ſeu ordinamento facto vel faciendo in aliquo obſtante. Quod ſit vltimum & derogatorium omnibus alijs ſtatutis, & preciſum, & ſine tenore obſeruetur, & predicta cridentur per ciuitatem, in locis cõſuetis, antequam vti poſſit dicto ſtatuto.

¶ Qđ nullus faber audeat facere aliquas frixaturas & quod nullus ſartor vel diſcipulus audeat ipſas applicare ſuper aliquibus veſtibus.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt ꝙ nullus faber ſiue ſit ciuis Alex. vel diſtrictus ſiue non dũmodo artem fabricã exerceat in Alex. vel diſtrictu non audeat vel ꝓſumat facerꝰ aliq̃ artem fabricã de auro vel argento q̃ ſit in aliquo cõtra ſupradictũ ſtatutũ, ꝙ loquitꝰ de frixaturis, de pluſ non portandis ſub pena & banno libraꝝ decem terdoñ. pro quolibet & q̃libet vice, & ꝙ magr̃ dicte artis teneatꝰ ad predictã penam ſoluendã tam pro ſe q̃ pro alijs diſcipulis ſuis, & ꝙ quilibet ſartor vel diſcipulus Alex. vel diſtrictus Alex. non audeat vel ꝓſumat applicare alicui vel alicuius mulieris aliquã frixaturã de auro vel argento ſeu de pluſ vltra modũ contentũ in precedenti ſtatuto ſub ꝑdicta pena, ad quã penã teneant magiſtri pro quolibet diſcipulo ſuo cõtrafaciẽte, & ꝙ dñus vicarius pñs & futurus teneatꝰ vinculo ſacramenti. Hoc ſtatutũ ſemper in principio ſui regiminis infra quindecim dies facere cridã ꝑ ciuitatẽ, & Bergoliũ, & facere requiri pſonaliter omnes & ſingulos fabros, & ſartores, & ſartrices & eoꝝ diſcipulos & iurare ꝙ ꝑdicta obſeruabũt ſub ꝑdicta pena. Qđ capitulũ ſit ꝑciſum, & ſine tenore & ꝓconizetꝰ vt ſup.

¶ Qđ notarij campanilis nõ poſſint facere aliquam compenſationem, nec aſsignationem niſi de prouiſione Ancianorum populi.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, vt peccunia cõis melius & ſagacius gubernetur, ꝙ notarij campanilis pñtes & futuri non poſſint ſeu debeant facere aliquã aſsignationẽ alicui ciui Alex. nec alicui alteri pſone de aliq̃bus fodris talijs ſeu impoſitionibꝰ ſeu bannis, ſeu de aliquo alio ere cõis quocunq; noĩe appelletꝰ, niſi ille qui petit aſsignationẽ ſibi fieri oſtendat & det dictis notarijs ꝓuiſionẽ factã a dñis vicario, Ancianis & q̃tuor & bollatã bulla dictorum dñorum, in qua contineatur ſibi fieri dictam aſsignationẽ & hoc ſub pena & banno librarum decem terdoñ. pro quolibet notario campanilis, & ꝙ dñi vicarius & Anciani ſemper in principio ſui regiminis facerꝰ predicta iurare a predictis notarijs preciſe & ſine tenore.

¶ De non extrahenda blaua de Alexan. tempore ſementiarum.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, addendo ſtatuto ꝙ loquitꝰ de blaua cuſtodienda factum tempore dñi Nigrixolij de Anſoldis militis tunc vicarij ciuitatis Alex. ꝙ incipit, In primis ſtatutũ & ordinatum eſt ꝙ ſi q̃s, vel ſi q̃ pſona duxerit vel duci fecerit granũ &c. ꝙ aliq̃s ducens ſeu duci faciens blauã aliquã [illegible] tempore ſementiari & ipſam duxerit ſine licentia vel vltra licẽciã, q̃ blaua ſit vſq; in quantitate ſextariorũ duorꝝ, ꝙ ipſe ducens ſeu duci faciens amittat blauã & ſoldos xx. terdon. ꝑ quolibet ſeſtario & ꝙ q̃libet dñus ſeu domina teneatꝰ ad bannũ ꝑ ducentibꝰ dictã blauã, & ſaluo ꝙ q̃libet q̃ duxerint equũ vel eq̃ã tempore ꝑdicto cauſa arandi poſſit ſecũ ipſa beſtia portarꝰ vſq; in minã vnã blaue cauſa comedendi ipſius beſtie in oĩbus alijs & ſingulis contentis in dicto capitulo obſeruetur forma dicti capituli, Nulla contradictione obſtante.

¶ In nomine Domini Amen.

Infraſcripta ſtatuta & ordinamẽta facta & addita & facta fuerũt per ſuprafcriptos emẽdatores ſtatutoꝝ cõis Alex. ꝑ dñm vicariũ capitaneũ Ancianos & quatuor rectores ſocietatis Regalis ex auctoritate & balia eis data & conceſſa a conſilio gñali ciuitatis Alex. celebrato Milleſimo trigenteſimo trigeſimo nono Inditione ſeptima die vigeſimo primo menſis februarij, Quoꝝ emẽdatoꝝ noĩa inferius deſcribantur.

¶ De non dando cibum & potum nuncijs & ſaltarijs communis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi aliq̃ nuptie ſeu cõuiuiũ quoquomodo fiũt in Alex. & Bergolio aliq̃s nũcius & ſaltarius cõis, nõ poſſit ire ad cõuiuiũ ſiue nuptias ſub pena ſoldorũ xx. terdoñ. ꝑ quolibet & q̃libet vice, & vnã eandem penam incurrat dñus ad domũ cuius fient nuptie ſiue conuiuiũ ſi eis vel alicui ipſorũ dederit vel dari fecerit potũ nec cibũ. Que pena exigat, & ſolui debeat in denarijs numeratis abſq; aliq̃ cõpenſatione, & defenſione & q̃libet poſsit accuſare, & credat ſuo ſacramento, & habeat medietatem banni & hoc locum non habeat in tubatoribus communis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt, quod ſicut loquitur de cõſuetudinibus ſi pater vel frater dotauerit filiam vel ſororem, ſit cõtenta de dote &c. Idem intelligatur de auo & obſeruetur.

De ouib⁹ que nõ debent paſcere niſi in ſuis quarterijs.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, q̃ nullus ciuis nec habitãs in ciuitate Alexã. poſsit nec debeat ducere ſeu duci facere ad paſcendũ aliquas beſtias de brauamine niſi in poderio ſui q̃rterij ſub pena ſoldoꝝ duoꝝ terdon. p̃ q̃libet beſtia minuta, p̃ q̃libet vice, & denariorum quatuor pro qualibet beſtia groſſa, & quod iudex ferratie teneatur inquirere & condemnare vt ſupra.

De non tenendo letamina apud Palacium cõis nec in ſtrata porticoꝝ ꝛ faboꝝ.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, p̃ciſe & ſine tenore ac derogatorie ſub vinculo ſacramenti cuilibet vicario iudici rectori & officiali ciuitatis Alexã. & ſub pena librarũ .l. terdon. cuilibet in ſuo ſalario cõputãdarũ p̃ q̃libet vice p̃ q̃ cõtra tenorẽ pñtis capituli fuerit cõtrafactũ [illegible] in q̃b⁹ poſsint a quolibet [illegible] & q̃ ipſo iure puniant & p̃dicte debeãt in maſſariũ laborerij maioris eccl'ie ciuitatis Alex. ad fabricã ipius eccleſie. Qd aliq̃s ipſoꝝ nõ poſsit nec debeat ponere ſeu poni facere tenere ac teneri facere p̃ ſe vel alios de familia ſua ſeu p̃ aliquẽ vel aliquos ciues ciuitatis Alexã. aut alios de ſub aliquo ingenio vel colore, letamẽ, ſeu paleas aut fenũ q̃ extrahuntur de domib⁹ vel ſtabulis pſoꝝ iuxta ipſũ palaciũ nec domos cõis nec in via publica q̃ [illegible] carrarolã platee q̃ eſt iuxta domũ viciatorũ vſq; ad beccharia maiorẽ ab aliq̃ participius vie nec in broleto & q̃ accuſabit [illegible] cõtrafacient & etiã [illegible] ipi maſſario ſi ipſe dñus vicarius p̃ [illegible] iudex vel rector cõmitterent cõ capitulum ſupra [illegible] vel aliq̃s ipſorũ in toto vel in parte & q̃ [illegible] q̃libet cõficient poſsit accuſari [illegible] accuſatori in ſuo ſacramẽto & teneat ſecretus & habeat medietatẽ ipius bãni i pecunia numerata ſine aliq̃ cõpenſatiõe. Idẽ intelligat de viã q̃ ẽ in medio porticꝰ [illegible] a domo Petrini millãi dñi Poncij vſq; in platea magna vſq; ad domũ in q̃ habitat Iacobus cepignus que eſt dicti Petrini.

Qd dñs vicarius teneatur poni facere oĩa ſtatuta in libro magno ſtatutoꝝ.

Item ſtatutũ & ordinatũ eſt, q̃ dñus Põtas pñs & futurus teneat & debeat infra octo dies ab introitu ſui regiminis facere exẽplare oĩa & ſingula ſupraſcripta ſtatuta additiões & ordinamẽta i libro ſeu volumine magno ſtatutoꝝ ciuitatꝭ Alex. p̃ciſe & ſine tenore ſub vinculo ſacramenti.

Qd omnes relationes. banna. extima ꝛ Iudicature que fient coram Iudice maiori ꝛ Iudicibus Iuſtitie per notarios ipſorum officiorum ſcribendis.

Item ſtatuerũt & voluerũt ad obuiandũ fraudibus q̃ committunt in bannis dandis, & iudicaturis ſoluendis q̃ oẽs relationes, bãni, extima, & iudicature q̃ fient & dabunt coram iudicibus & conſulibus iuſtitie ſcribant & ponant p̃ notarios illi iudicie q̃ dabuntur & fient coram dicto dño iudice in vno libro per ſe, & Rubricato per ipſos notarios in ea parte vbi [illegible] ſcribentur, & per notarios iuſtitie ea que dabuntur & fient corã dñis conſulibus p̃ modũ ſupradictũ, & dicti libri p̃ ipſos notarios ponantur, & poni debeãt ad cãpãile cõis penes ipſos notarios ipius cãpãilis in fine officij. Ita q̃ de ipis libris q̃libet copiã habere poſsit, & Notarius q̃ cõ p̃dicta fecerit amittat pro banno libras decem, & pro quolibet die quo ſteterit vltra tertiam diem poſt exitum ſui officij ad deponendum dictos libros penes dictos notarios ſold viginti, & ad p̃dicta ingrenda

dñus Poteſtas pñs & futurus & eius familia ſub vinculo ſacramẽti teneat de p̃dictis facere inq̃ſitionẽ in fine officij p̃dictorũ notarioꝝ, ſi p̃dicta obſeruauerint & punire & cõdemnare ipſos & ſingulos notarios q̃ cõtra p̃dicta fecerint modo ſup̃dicto, & maſſarij bannoꝝ dictos libros dictis notarijs emere teneant, & hoc capitum preciſe & ſine tenore & obſeruetur vt ſupra.

ℭ De non vendendis vel alienandis poſſeſsionibus que ſunt in diſtrictu Alexan. aliquibus extraneis.

PRo euidenti vtilitate cõis & Populi dicte ciuitatis, ſtatutũ & ordinatũ eſt p̃ cõſiliũ gñale ciuitatis p̃dicte celebratũ, Anno dñi Milleſimo trigẽteſimo q̃drageſimo q̃rto inditione duodecima, die decimoq̃rto decembris. In quo q̃dem cõſilio aderant due partes & vltra dictoꝝ cõſiliarioꝝ, q̃ aliq̃s ciuis vel diſtrictualis Alex. quocũq; noĩe cenſeant nõ debeat audeat vel p̃ſumat p̃ ſe vel p̃ interpoſitã pſonã vẽdere obligare pmutare vel alinare quocũq; modo vel cauſa vel ingẽio aliq̃ poſſeſsionẽ domũ ſeu domos q̃ ſint in poderio vel diſtrictu Alex. intus ciuitatẽ & extra in quocũq; loco dicti diſtrict⁹ alicui vel aliq̃bus pſonis, q̃ vel q̃ nõ ſint de Alex vel diſtrictu, [illegible] nõ ſoluãt fodra, mulctas talia vel collectas p̃ cõi Alex, ſicut ceteri ciues dicte ciuitatꝭ, & q̃ nõ ſint in extimo dicti cõis ſub pena & bãno cõtrafacienti vel cõtrafacientib⁹, vendẽtibus vel alienãtibus vel pmutãtibus quo quo modo librarũ .l. pro q̃libet poſſeſsione vẽdita aliẽata, vel pmutata ſeu in ſolutũ data, & pro q̃libet vice, quam penã dictus dñus vicarius pñs & futuri teneant exigere & excutere a cõtrafacientibus in quolibet cauſa in denarijs numeratis vinculo ſacramenti & nihilominus cõtractus ſup̃ hoc factus nullius p̃ntus ſit firmitatꝭ ſed ipſo iure poſſeſsiões ille vẽdite obligate pmutate ſeu aliquo caſu aliẽate ſint & eſſe debeãt cõis Alex. de q̃bus ipſum cõe ſeu habẽtes cauſam ab ipſo poſsint facere ad ſuam liberã voluntatẽ cõtradictione aliq̃ nõ obſtante, Qd capitulum ſiue ſtatutũ ſit [illegible] & derogatoriũ oĩbus alijs ſtatutis factis vel faciendis loquentibus in contrarium, & ponatur in volumine ſtatutoꝝ dicti cõis ad perpetuã memoriam ac etiam firmitatem.

ℭ De rectoribus debentibus facere fieri cochinam infra ſolaria palacij ꝛ domorum communis.

Item ſtatutum & ordinatum eſt preciſe & ſine tenore p̃ dños Ancianos & ſapientes infraſcriptos q̃ aliquis vicarius rector vel officiales cuiuſcunq; conditionis exiſtãt ciuitatis Alex pñtes, vel qui fuerint in futurum non poſsint nec debeant aliquo modo cauſa vel ingenio facere fieri cocinam ſuam vel alienam niſi infra ſolaria palacij & domorum cõis videlicet deſubter vbi fieri conſueuerunt cocine vinculo ſacramenti & ſub pena librarũ .xxv. terdon. de ſuo ſalario, de quibus poſsit ſindicari.

ℭ De eo quod accipere debent familie poteſtatis ab illis quos detinent.

Item cum ſepe contingat q̃ familiares vicarioꝝ & alioꝝ officialiũ dicti cõis cõ ciues vel diſtrictuales dicte ciuitatis a q̃bus accipiunt pignora vel eos detinent extorſiões exercent indebitas & iniquas, ſtatutũ & ordinatũ eſt q̃ aliq̃s familiaris [illegible] berruarius, vel domicellus ſcutifer ſiue cochus alicuius vicarij vel officialis dicte ciuitatis pñs vel futuri vel q̃ p̃ tempore fuerint nõ poſsint nec debeãt accipere p̃ aliquo detento vel detinendo de mandato alicuius vicarij iudicis vel militis [illegible] ſolũ modo denarios duodecim Impẽ. pro quolibet detinendo. & pro quolibet pignore accepto vel accipiendo ab aliqua perſona denarium vnum Impẽ. & totidem pro ſaluario ſub pena ſacramenti & librarũ .xxv. terdon cuilibet vicario vel officiali de q̃bus poſsint ſindicari, & ſi pignora fuerint aliquẽ vel aliquos extra ciuitatẽ Alex accipiant & accipere poſsint duplam, ab illis vero quos pignorauerint pro cõi nihil accipere poſsint ſub predicta pena.

INfraſcripta ſtatuta & ordinamenta facta & compillata fuerunt per infraſcriptos Dominos Ancianos, Et alios ſapiẽtes electos per nobilem & potentẽ virũ dñum

Zapellorũ de aribaudis vicariũ, Ancianos & q̃tuor rectores ciuitatis Alex. ex auctoritate & baylia eis data & conceſſa a conſilio gnali dicte ciuitatis, & celebrato Milleſimo trigenteſimo quadrageſimoſeptimo Inditione decimaquinta die decimo nono Martij Quorum nomina Ancianoꝝ & rectorum, inferius ſunt deſcripta.

¶ De contractu dñi Manuelis vician per commune attendendo.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ dñus põtas q nunc eſt vel ꝓ tempore fuerit, Anciãi populi, & q̃tuor rectores ſocietatis, teneant & debeãt in totũ & cũ effectu attender & obſeruare, & attendi, & obſeruari facere totũ contractũ Initũ inter cõe Alex. Milleſimo trigenteſimo decimo octauo Inditione prima die vltimo decembris, ex vna parte, et dñum Manuelẽ viciatũ ex altera in quolibet caſu, ſecũdũ ꝙ in ipſo continet. Q̃d ſtatutũ ſit vltimum, & derogatorium preciſum & ſine tenore omnibus alijs ſtatutis ſuperioribus, & inferioribus generalibus & ſpetialibus, & hoc vinculo Iuramenti.

¶ Additio ſtatuti loquentis de letamine.

STatutum loquens de letamine, & lignamine, q. eſt in volumine ſtatutoꝝ ferratie modificet ꝑ modũ infraſcriptũ videlicet ꝙ ꝑ ſtratas rectas, & ꝑ quas directe ꝑgit̃ verſus portas ſtatutũ habeat locum ſecũdũ ꝙ iacet, ꝑ vias autem directas & trauerſas poſsint lignamina & letamen, & obſtacula remanere a Kal. Madij vſq; ad feſtũ ſancti Martini, abinde vero in antea ſoluat pro banno, quilibet contrafacientes ſoldis decem terdoñ. pro qualibet vice.

¶ Additio ſtatuti loquentis de confinibus.

STatuta loquentia de confinibus ꝓ beſtijs minutis & groſsis inter confinia non paſcendis, & additiones corrigant̃ & modificent̃ ꝑ modũ infraſcriptũ videlicet ad remouendũ oppreſsiones que ꝑ aliquos familiares officialiũ paſtoribus inferuntur qui non iuſta ſed relatione aliquoꝝ maliuolum, accuſationes faciunt de omnibus & alijs beſtijs infra confinia repertis, & ita in ſtrata & in campis ſterilibus eas accuſant, non preponentes equitatẽ voluntati ſtatutum & ordinatum eſt ꝑ infraſcriptos dños vicarium Ancianos & ſapientes. Q̃d liceat vnicuiq; beſtias ipſas tenere videlicet homina Gamõdij, Roboreti & Marengui, quia homines Bergolij inhibitionẽ & limitationẽ fecerũt pro libito vbi ipſis, & in poderio ſuo dũmodo damna non faciant, neq; faciant guaſta, ꝙ ſi facerent ſecundum formam ſtatutorum puniantur & condemnentur.

¶ Additio ſtatuti loquẽtis de inſtrumento dñi Gaſtaudi de gaſtaudis.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, ꝙ obſeruet̃ in oĩbus & ꝑ oĩa vt in Inſtrumẽtis quondã dñoꝝ Gaſtaudi de gaſtaudis vt in Inſtrumẽto quondã Bengij merlani ſeu ſtatuto cõtinet̃, & quẽ dictus dñus Richerius gaſtaudus, & Lantermonus filius dicti dñi Gaſtaudi poſsint in oĩbus eoꝝ fodris, talijs & Impoſitiõib' cõpenſare, quã cõpenſationẽ, dñus Poteſtas, & eius Iudex, Notarij cãpanilis & q̃libet officialis cõis debeat ꝑmittere nullo ſtatuto ob ſtãte ſuperiori vel inferiori gñali vel ſpalĩ, & ꝙ illud inſtrumentũ habeat̃ ꝓ ſtatuto, & hec dũ ꝓcedat de expſſa volũtate dicti dñi dñi Luchini & non aliter.

¶ Additio ſtatuti loquentis de textoribus.

STatuta loq̃ntia ꝙ teſtores teneant̃ Iurare & fideliter cuſtodire filũ eis tradẽdũ limitãtia & taxãtia ꝑciũ vniuſcuiuſq; mãricitelle cõficiẽde ſilicet ſubtilis medie, & groſſe emẽdet̃ & caſſet̃ ꝑ hũc modũ. Itẽ ꝙ q̃libet teſtor & teſtrix teneat̃ & debeat fideliter cuſtodire filũ eis tradẽdũ & facere de vnaq̃q; pecia telle linteaminib' gauſape, & gauſapellis cuiuſcũq; generis pãni linei & ꝑ ꝑcio ordinato & firmato cũ dñab' ſeu mulierib' facere laborẽ arteq̃ filũ recipiãt ab aliq̃ alia pſona Et de q̃ntitate ꝑcij ꝓmiſſa ꝑ cõductores dicti operis ſi ipi teſtores negarẽt ſtet ſacramẽto. dicto & verbo dicti cõductoris ſeu conceſſoris laboris predicti, & tempore ſatiſdationis preſtande preſtent Iuramentũ quod predicta omnia fideliter exercebunt.

¶ Additio Statuti loquentis de mendis equorum.

ITem ꝙ ſtatutũ loquens de mendis equoꝝ, & modo ſolutionis fiende. ꝙ eſt in libro octauo de incendijs & dãnis datis ꝑ põtatem & eius familiã effectualiter obſeruet̃ ꝙ cuilibet debent recipere a cõi occaſione alicuius mẽde liceat ipam quãtitatẽ compẽſare in omnibus ſuis fodris talijs mutuis bannis & condemnationib' ſuis & alienis vel de quacunq; pecunia cõmuni debita vel debenda.

¶ De Carrarolia vna facienda ſuper Riale cagnolie

ITem ſtatutũ. & ordinatũ eſt ꝙ dñus põtas infra mẽſes q̃nq; teneat̃ & debeat facere & fieri facere ſup Riale cagnolie in ſtrata qua itur & redit̃ de ciuitate Alex Terdonã directe. citra eccleſiã S. Petri capitis vitis. fieri facer̃ expẽſis cõis cararolã vnã de lapidib' ſeu laterib' coctis i arbitrio. & diſpoſitiõe maſſarioꝝ & hoĩnũ de marẽgho.

¶ Additio Statuti loqentis de communibus.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ ſi cõtingat inq̃ſitionẽ fieri ꝑ aliquẽ rectorẽ ciuitatis Alex. cõtra illos qui intus ciuitatem & extra dicuntur tenere de cõibus, ſeu de vijs. & ſtratis q̃ appellãtur viam. Et cõſtiterit ciuem aliquem per publica documenta ſeu infraſcripta emptionalia dictarum. cõium. dicta cõmunia poſſidere. moleſtari non debeat nec agrauari. & hec dũ procedant de expreſſa voluntate dicti dñi dñi Luchini. & nõ aliter quia multe fraudes ſunt comiſſe in talibus emptionibus.

¶ IN Nomine Domini Amen.

MIlleſimo trecẽteſimo quatrageſſimo ſeptimo inditiõe decima q̃nta die decimo nono menſis Martij. in palatio nouo cõis Alex i pleno & generali cõſilio dicte ciuitatis ibidẽ ſono cãpane voceq; ꝑconũ more ſolito cõgregato. Nobilis vir D. Zapellonus de aribãdis Regnalis vicarius ciuit. Alex. de voluntate & cõſenſu Anciãoꝝ Populi & quattuor rectoꝝ ſocietatis regalis ſup infraſcriptis cõſiliũ poſtulauit.

¶ Additio Aliquorum Statutorum.

IN Primis. cũ varia & diuerſa videatur occurrere que ſolemnes determinatiões requirunt. maxime q̃ inter cetera capitula preſentata Dño Mediolani. vnũ liberaliter acceptauit videlicet. videlicet ꝙ rectores dãdi ꝑ ipſũ regere debeãt ſecundũ formã ſtatutoꝝ factoꝝ & fiẽdoꝝ. Si placet cõſilio ꝙ per dños Ancianos aliquid debeat fieri vel innouari ſupar emendatione ſtatutorum generaliter conſulatis.

¶ De modo expendendi hauere cõmunis et qualiter.

ITem cum ꝓpter diuerſas & varias cõditiones & aduerſitates cõis diuerſis tẽporib'
& diebus facte ſint de hauere cõis expẽſis ſecundũ ꝙ expediebat cõſilio tunc occurens
& D. Anciãis vicario & ſapiẽtib', & aliquotiẽs ſine ſapiẽtib' diuerſas ꝓuiſiões fecerit
diuerſis tẽporib' fideliter in q̃b' forte omiſſũ fuit vigor ſtatuti ſi placet cõſilio ꝙ oẽs ꝓ
uiſiões hactenus facte & ꝑ preſentẽ menſem martij ſtẽde valeant & teneãt. Ita ꝙ nullo mo
do ipi Anciãi poſſint ipa occaſione inquietari vel moleſtari ſpeciali vel gñali ſed ſine a
quolibet ſtatuto penitus abſoluti. Ita tñ ꝙ ꝑ approbatiõe rationũ ſuaꝝ in cãpanili
ꝑrationatores cõis clauarius & notarij ꝑ ipſos cãpanilis que rate & roboris obtineãt fir
mitatẽ. & ꝙ omnes aſſignatiões facte ad mãdata ipſoꝝ dominoꝝ vicarij & Ancianorũ
ꝑ notarios cãpanilis ſi per aliquem habentẽ bayliã a cõſilio gñali valeãt & teneãt aucte ꝑ
ſentis cõſilij. Ita ꝙ ob hoc ipſis Ancianis nõ poſſint aliquid imputari. Nec ipſis notarijs
cãpanilis. Itẽ ꝙ ad mãdatũ dictoꝝ D. Ancianoꝝ & notarioꝝ cãpanilis libros cõdẽ-
nationũ. & ꝓceſſuum hactenus factos poſſint aggrauari ſupponere. & ſupponi facere. &
reſeruare alijs cõdẽnationes ſi q̃s trãſcribere placuerit ꝑ dictos dños Ancianos et illis
gius. hec per ipſos cõmiſſa fuerunt. Et ſi qua alia viderent̃ fienda. ſapiẽtibus de cõſi-
lijs de quibus mẽtio nõ ſit facta Item intelligatur fieri de fodris talijs mutuis & extimis
Impoſitionibus. Et capitulis militie generaliter conſulatis.

De porta Reſolie aperienda.

ITem ſi placet conſilio ꝙ porte rezolie, & Albareti aperiantur quarũ clauſura potius obeſt terris ciuibus quam proſit communi, Et aperiantur expenſis communis Et pontes aptentur generaliter conſulatis.

¶ Dñus Thomas de Parma dixit & conſuluit ſup prima poſta ꝙ dñi vicarius, Anciani & q̃tuor habeant bayliã eligendi certos ſapientes qui ipſa ſtatuta corrigant emendent & de nouo condant ſicut videbitur expedire.

¶ Super ſecũda poſta, dixit & conſuluit, ꝙ omnes prouiſiones & mandata ꝑ Ancianos pñtes & futuros facte ꝑ totũ menſem martij ſiende, & ꝑ quoſcunq; officiales hactenus facte rate ſint Ita ꝙ ꝓ aliq̃ peccunia expenſa vel ꝓ mandato aliquo, circa exhibitionẽ bannitorũ, ſeu aliorũ negotiorũ cõis nullo tempore poſſint grauari ſeu moleſtari, ſed ſint penitus abſoluti & ꝙ omnes rationes hactenus facte in campanili ꝑ rationatores & notarij cãpanilis, & clauarius cõis de quibuſcũq; iuribus & redditib⁹ cõis ſeu officialibus q̃ approbate ſunt ꝑ ipſos dños Ancianos, & q̃tuor, Rate firme & valide ſint & ꝑpetuo obtineãt roboris firmitatẽ Idẽ de oĩbus aſſignationibus factis ꝑ quoſcũq; aſſignatores ſemꝑ notarij cãpanilis de mãdato dñorũ vicarij & Ancianorũ, ſeu alicuius poteſtatis vel rectoris cui iniungẽdi erat attributa poteſtas & ꝙ oẽs reformatiões conceſſiones hactenus facte auctoritate cõſilij gñalis & populi valeant & teneant, & ꝓ eo ꝙ in rationibus nõ eſſet omnis ſolemnitas obſeruata vt pote q̃ndo rationatorib⁹ antedictis nõ fuerint ex q̃tuor rationatoribus niſi tres ꝓpter hoc ratio nõ intelligat viciata, ſed ſit auctẽtica ſemꝑ cõſilij firma & rata finaliter ꝙ in oĩbus & ſingulis ſupſcriptis & a quolibet ipſorũ dominorũ Ancianorũ rationatorũ clauarij notariorũ cãpanilis, & quilibet ſingularis pſona & officiales cõis quos ꝑdicta tangerent ſint ſua auctẽ penitus abſoluti. Nõ obſtantibus aliquibus ſtatutis cõis & populi ꝓuiſionib⁹ cõſilij octuaginta de Populo de quibus etiã oporteret in pñſenti cõſilio facere mentionẽ. Ita ꝙ de pñſenti reformatiõe in ſtatutũ ponendũ in volumine ſtatutorũ ſup quo poteſtas venturus iuret hac conditione adiecta ꝙ oẽs aſſignatiões hacten⁹ facte ꝑ notarios cãpanilis ſeu aliquos officiales habẽtẽ cauſam de aliquib⁹ bãnis, cõdemnationib⁹ fodris taleis ſeu mutuis cõis firme ſint & roboris obtineãt firmitatẽ Ita ꝙ ꝓ eo ꝙ remouerent de cãpanili nihil in ꝑiudiciũ illius, cui aſſignatio facta fuerit oppõi poſſit in ꝑiudiciũ aſſignationis pdicte ꝓ eo ꝙ nõ reperirent i cãpanili.

¶ Sup tertia poſta dixit ꝙ dicte porte aperiant & põtes pſarũ fiant expenſis cõis,

¶ D. Obert⁹ arnucij ſup prima poſta & tertia dixit & cõſuluit dict⁹ .d. Thomas d parma.

¶ Sup ſecũda poſta dixit ſicut dixit dñus Thomas de parma & vltra ꝙ dñi Anciãi, Et q̃tuor habeãt bayliã ꝓuidẽdi ſup fodris talijs & in poſitiõibus & reſeruare quos debito re. voluerint, & tam in tolta dacito vini q̃ in fodris mutuis & collectis, & amon quos voluerint, & contra illos quos declarauerint remanere in campanilis tantum Ius habeat ad exigendum quantu & ꝙ notarij cãpanilis ad mandatum dñorum vicarij & Ancianorũ libros fodrorũ mutuorũ taliarũ & extimi cui & ſicut mandauerint conſignare, & aſſignare debeant, Non obſtante ſtatuto ꝙ de campanili non debeant ſcripture alique moueri.

¶ Dñus Bencius beſucius dixit & cõſuluit ſup oĩb⁹ poſtis ꝙ dñi vicarius & Anciani & q̃tuor cũ ſapientib⁹ & ſine habeãt bayliã ꝓuidendi & ordinãdi ſup oĩb⁹ tribus poſtis ſecũdũ ꝙ eis ꝓ meliori videbitur, quicq̃d fecerint valeãt & teneat auctẽ pñtis conſilij.

¶ In reffornatione cuius cõſilij facto & reuoluto partito ꝑ dñum Anucinũ botolũ Iudicẽ dicti dñi vicarij Toti cõſilio placuit ſecũdũ ꝙ dixit & cõſuluit dict⁹ D. Thomas de parma, cum additione dñi Oberti Arnucij ſuper omnibus poſtis.

IN Nomine Domini Amen.

NOS Luchinus vicecomes Mediolani &c. dñus Generalis cũ multotiẽs cõtingat carceratos nrõrũ ciuitatũ terrarũ in feſtiuitatib⁹ ſolemnib⁹ in quib⁹ eiſdẽ nrãs grãs impartimur nõ habere reſponſionem nrẽ gratie, tam de facto tardi... temporis q̃ etiã ex nuncijs debita ſignificatiõe mittẽtiũ. volentes ne talia de cetero contingere poſſint. Sed potius ipſis carceratis ſalubriter ꝓuidere, vt nrãs gracias habere poſſint in terminis oportunis. Mandamus vniuerſis & ſingulis poteſtatib⁹ vicarijs ſapiẽtibus. & officialib⁹ nrĩs pñſentib⁹ & futuris ad quos hec ptinẽt. Quãtis ſub pena florenorũ l. auri & plus nrõ arbitrio aufferẽda. Mittere debeant nobis ante feſtum Natiuitatis dñi noſtri Ieſu Chriſti, et reſurectionis eiuſdem. & feſtiuitatis beate virginis marie matris ei⁹ que celebratur de menſe auguſti per octo dies Ante quilibet dictarũ feſtiuitatũ in ſcriptis omnia & ſingula carceratorũ noĩa exiſtentiũ ſub iuriſdictiõe ſibi per nos atributa. & clare & extenſe cãs quare ſunt carcerati. & quãtitates ꝓ quibus ſunt in carcerib⁹. Et redductiões ſi quas a nobis habẽt. & quales & quãto tẽpore ſteterunt in carcerib⁹ & ſi habẽt legiptimã cartam pacis vel nõ. ita ꝙ & cetera ꝑdictis omnib⁹ melius valeamus ꝓuidere q̃d honori nrõ & miſerationi dictorũ carceratorũ cõueniet Mãdantes eiſdẽ q̃tenus has nrãs literas decretũ & Mãdatũ faciant in volumine ſtatutorũ apponi. Ne aliq̃s habeat ignorantie cauſam ꝓtendere Data Mediolani Millẽſimo tricẽteſimo quadrageſimo ſeptimo die decima tertia menſis xv. Inditione. Luchinus vicecomes Mediolãi & c. Dominus Generalis.

Statuta ptinẽtia ad domũ ꝺ Lãzauegijs ⁊ eorũ ſequentes.

INfraſcripta ſunt capitula ſuper quibus domus de Lãzauegijs viciatis filijs Ruffinis & ſquarzatis & alij amici & ſequentes eorum ſupplicant & requirunt prouideri per Magnificum D. Principem Dominum noſtrum.

IN Primis cũ domus eorũ. & q̃ tenere & poſſidere cõſueuerunt multa detineantur ad huc occupata nec relaxẽtur eis adẽ q̃ntitatis ꝓuideatur vt reducantur ſummarie & de plano & reſtituant in poſſeſſionẽ rerũ, & tenuta oĩum bonorũ. & iuriũ ſuorũ i eo ſtatu in quo erãt anteq̃ exirẽt de Alex. ipſi vel eorũ anteceſſores verũ poſtq̃ cõdã bone memorie D. Mapheus vicecomes & alij eius amiſerũt dominiũ ciuitatis Alex. predicti de Lãzauegijs & alij prenotati nõ fuerunt bene de Alex. nec potuerunt perfecte defendere vel cõſeq̃ ius ſuũ. ꝙ dicta ꝓuiſio & reſtitutio extẽdat ad illud tempus quo quondã dictus bone memorie D. Mapheus amiſit Dominiũ dicte ciuitatis & habeant locũ niſi per dños rerũ vel poſſeſſores i alios ꝓpter res ipſe tranſlate et ꝙ a dicto tẽpore citra nõ poſſit eis allegari fuiſſe decurſe aliq̃ pſcriptiones in reb⁹ iurib⁹ vel actionib⁹ verũ q̃nia nõ ſolũ illi qui fuerunt forẽſes. Se etiã & amici eorũ qui ſteterunt in Alex. in domibus ſuis, tam intus ciuitatẽ q̃ diſtrictus nõ potuerunt conſequi, a dicto tẽpore citra ius ſuũ, & maxime ꝓpter quandam ſentẽtiã grauiſſimã D. Bernardi Dei & apoſtolice ſedis tunc in lõbardia legati. Et que allegabat cõtra eos ꝙ dicta reſtitutio & ꝓuiſio ... et ꝙ dicta reſtitutio intelli extẽdatur tam ad amicos qui nõ fuerunt q̃ q̃ fuerũt forẽſes. occupatur ab eis. facta cõtra eos i reb⁹ & iuribus alienis, ſi q̃ detinẽtur vel occupatur ab eis.

Reſpõſio Dñi. Placet nobis ꝺ tempore dicti patris nrĩ citra.

ITem ꝙ predicte domus & Amici gaudeant & fruantur omnib⁹ officijs, honoribus & cõmodis cõis dicte ciuitatis tam Ancianorũ q̃ cõſiliariorũ. & aliorũ officiorũ ꝑ indi ſecũdum ꝙ decet & conuenit honori noſtro, & amicorum ac fidelium nrõrum.

Reſponſio Dñi. obſeruetur ꝙ obſeruabatur. tempore bene memorie Genitoris noſtri.

ITem cũ libri fodrorũ & taliarũ militiarũ & bannorũ cõis Alex. ſint & fuerint ꝑ parte introitũ D. Bruzij i Alex. combuſti, & multi ex amicis predictorũ aſſignati fuerint certis pſonis itrinſecis Alex. a quibus inquietãtur & moleſtãtur ꝙ dicte aſſignationes vires nõ habeãt. & ſint caſſe. & irrite ipſo iure, cũ nõ appareãt libri originales Nõ obſtantibus aliquibus ſtatutis ordinationibus, reformationibus ſeu ꝓuiſionibus in cõtrariũ loquẽtibus. & ꝑdicti libri cõbuſti fuerunt de volũtate conſilij generalis cõis Alexan.

¶ Reſponſio domini Placet

ITem cũ Flumen Burmide ꝙ cõſueuit fluere longe a ciuitatate Alex. modo ſit appropinquatũ ciuitati & deuaſtauerit. & cõtinue deuaſtat multas bonas & precioſas terras & poſſeſſiões, poſſit cõmode mutari longe a ciuitate vt fluat & labat ꝑ viles & parui preci terras & poſſeſſiones. ex qua mutacõie cõe ſeqtur grãde comodũ vẽdendo alueũ antiquũ magno ꝓcio. & emẽdo terras & poſſeſſiones viles & parui ꝓcij lõge a ciuitate ꝑ quas fiat nouus alueus paruo ꝓcio. ꝙ dictũ flumẽ mutet & mutari debeat prout meli⁹ & cõmodius videbitur expedir. & ſit cõmodius poterit ibi fieri pons.

¶ Reſponſio dñi, habeaƭ conſiliũ, ⁊ videant ſi eſt pro meliori quod.

ITem cũ ꝑ ſtatutum Alex. omnes ementes & vẽdẽtes & alio modo adqrẽtes & trãſferentes in alios dominia iura. vel actiones teneanƭ cõtra ſtatus denunciare cuidã officiali ad hoc deputato infra certũ terminũ ac etiã ſoluẽdo certã gabellã alioqn contractus eſt nullus ꝙ ſtatutũ factũ fuit ãteq̃ dicta domus de Lãzauegis & alij ꝓnominati extrent de Alex. ꝑ plures annos, vnde paulo ante q̃ ꝑ dñum nr̃um eſſet acq̃ſitũ dominium dicte ciuitatis Alexandrini intrinſeci ꝓuiderunt & ordinauerunt q̃ q̃ſq̃ ſolueret dictam gabellã ad certũ terminũ ꝑ eos ſtatutũ poſſet cõfirmare & coroboraƭ ſuos cõtractus. Et valeãt & teneãt, ac ſi denũciatio, & ſolutio facta fuiſſet ſecũdũ formã ſtatuti ꝙ predicti & eoꝝ amici poſſint & eis liceat de cõtractib⁹ ſuis ſoluere gabellã ꝓdictã ad terminũ ꝑ vr̃am dñationẽ aſſignandũ, & valeãt & teneãt dicti cõtractus ac ſi denũciato. & ſoluto ſecundum formam ſtatuti facta foret. Et in hoc ſeruabitur equalitas, & nullus damnificabitur. Et commodum comuni acquiretur.

¶ Reſponſio dñi habeat poteſtas conſilium de predictis ⁊ videat ſi pro meliori eſt, ⁊ tunc fiat, ſi cõis eſt vtilitas Et in Incantationibus damnorum non ledaƭ nec habeat cauſam petendi re contra cõe ⁊ bonoꝝ nr̃ ſeruet.

NON declinãtes ab alijs ſupplicatiõibus alias datis & porrectis Magnitudini vr̃e dñi memorati ꝑ conradinũ Lãzauegiã. Licet tamen nõ declinantes ſententiam, & ꝓnunciationem alias factam ſeu factas per condam Dominum Mapheum. & ſaluis ſemper eiuſdem domini noſtri pronunciationibus beneplacitis & mandatis.

IN Palatio nouo cõis Alex. in pleno & generali cõſilio ciuitatis eiuſdẽ. Ibidẽ ſono cãpane voceq̃ ꝓconis more ſolito cõgregato ſapiens & diſcretus vir D. Guillelmus de ſtradauertis de Cremona licẽtiatus in Iure Ciuili. Nec nõ vicarius Nobilis & potẽtis viri D. Ottolini burri põtis ciuitatis Alex. ꝑ Mag: & excelſo D. Nr̃o D. Luchino vicecomite Mediolani Alexãdrie &c. D. generali Mãdato & ꝓcepto. & impoſitione dicti D. Põtis nec nõ cõſẽſu & volũtate D. Anciãoꝝ ſup infraſcriptis cõſilium poſtulauit.

IN Primis. cũ inter Dominos Ancianos & ceteros ſapiẽtes quos ſecura habere voluerunt ordinatũ fuerit ꝙ granũ ꝓſtitutũ de anno preſenti vel a Kal's auguſti ꝓximi preteriti vſq; ad Kal's auguſti proximi venturi tã in Alex. q̃ in diſtrictu poni debeat ad rationẽ ſoldoꝝ lxiiij imperialiũ ꝑ quolibet modio. & nõ plus. vt debitores non nimis aggrauẽtur. & vt creditores nõ nimis damnificẽtur ꝙ placet generaliter cõſulatis.

ITem cũ per D. Poteſtatem & eius curiam habitũ fuerit cõſiliũ. & deliberatio collegij iudicum ciuitatis Alex. ex quo dicta ſtatuto ordinamẽta ꝓuiſa fuerint fienda & approbata firmata & facta fuerint ꝑ D. Põtem & Anciãos ſup reſtitutionibus feudis & factis & ſuper regreſſum habẽdo cõtra auctores illoꝝ, a quibus dicte poſſeſſiones

Si placeat dicto conſilio ꝙ dicta capitula & ordinamẽta ſint facta & firma: Et approbata ex aũcte ipſius ꝓñtis cõſilij robur obtineãt ꝙ placet generaliter cõſulatis.

ITem cũ ſit quoddã ſtatutũ i volumine ſtatutoꝝ ferratie cõis Alex. ꝙ videtur iniquũ. que eſt ſub rubrica de denunciatiõe facienda cõſortibus & vicinis. in ea parte in qua dicit. quod ille cui damnum ſeu factum fuerit. Et Iudex Ferratie poſſit capere realiter & perſonaliter quemcunque de Loco villa ſeu cõunitate in quo moratur damnũ dans

Statutũ & ordinatum eſt, quod ſi aliqua ꝑſona ſeu beſtia alicuius ville, loci ſeu cõitatis locorũ circũſtantiũ damnũ, ſeu guaſtũ fecerint in Alex. vel diſtrictu alicui ciui vel diſtrictuali Alex. & inde inuenti accuſati vel denunciati fuerint, ꝙ ꝑ iudicẽ ferratie mittaƭ deffenſio damnũ danti, & elapſo termino deffenſiõis niſi iuſtã fecerint deffenſionẽ condemneƭ q̃ condemnatione facta niſi infra dies. x. in ipſa cõdemnatione aſſignatos ipſam condemnationẽ non ſoluerint mittaƭ per iudicẽ ferratie rectorib⁹ loci ville ſeu ciuitatis vbi moratur damnũ dans ſiue morabaƭ tempore damni dati, ꝙ infra dictum termiũ decem dierũ debeant compellere damnũ dantem ad ſoluendũ dictã condemnationem cum expenſis inde requiſitis & etiam mendam, quo termino elapſo niſi ſatis facient locũ habeat ſtatutũ ꝓdictum ꝙ eſt ſub dicta rubrica.

ITem cum appropinquaƭ tempus meſſionũ & cetera. Dñs Bencius buſſacius vnus ex dictis conſiliarijs dixit & conſuluit ſuper prima poſta de facto grani ꝓſtiti ꝙ fiat prout in poſta plenius continetur.

Super ſecunda poſta de facto reſtitutionum dixit & conſuluit quod fiat ſimiliter in oĩbus & per omnia prout in poſta continetur.

Super tertia poſta de facto ſtatuti ferratie dixit & conſuluit quod dictum ſtatutum firmetur prout in poſta continetur dũmodo per circumſtantiũ loca fiat idem.

IN Reformatione cuius conſilij facto & reuoluto partito per dictũ dñum vicariũ placuit oĩbus dicti conſilij ſup oĩbus poſtis, ſicut dixit & conſuluit Dñus Bencius buſſacius qui dixit & conſuluit vt ſupra.

Reformatores.

Dominus Martinus malulcinus.
Dominus Gabrius farina.
Dominus Gullermus dulius.
Dominus Vbertus graſſus.

In nomine Domini Amen.

MIlleſimo tricenteſimo q̃drageſimo nono Inditione prima die lune ſeptimo aprilis, in palatio veteri cõis Alex. ſtatuerũt & ordinauerũt ad obuiãdũ extorſiõib⁹ q̃ plerũq; fieri cõſueuerũt ꝑ nũcios cõis & ꝑ beruarios põtatis q̃ ꝓdicti beruarij accipiãt & accipere poſſint ꝓ captione cuiuſlibet hominis int⁹ Ciuitatem. & Bergoliũ ſold. vnũ & denarios duos imperial. & nõ vltra, & nũtius cõis medietatem Extra vero Ciuitatẽ accipiãt & accipere poſſint duplũ dicte q̃titatis & nõ vltra. Et ꝓ pignoratione cuiuſlibet accipiant medietatẽ dictaꝝ q̃titatũ. Et predicte expenſe fiant de hauere cõis quod pignorabũƭ vel capienƭ & predicta oĩa intelliganƭ in pignorationib⁹ & pignorationibus q̃ fiunt ad petitionẽ ſingulaꝝ perſonaꝝ vel vniuerſitatũ. In hiis vero q̃ fiunt pro cõi ſeruentur ſtatuta. Et ꝙ dicti berruarij, Nihil capere poſſint ꝓ aliqua ꝑſona q̃ cuſtodiant in Palatio. Et ꝙ põtas teneatur facere attendi ꝓdicta ſub pena & bañ. lib. xxv. Imperial. ꝓ q̃libet vice qua cõtrafactũ fuerit. Et ꝙ nouus põtas non poſſit retinere in ſuo regimine aliquẽ de offitialib⁹ vl' familiarib⁹ ſui anteceſſoris ſub eadẽ pẽa, ꝓ quolibet

ITem ſtatutum eſt ꝙ q̃libet põtas Ciuitatis Alex. teneaƭ & debeat facere fieri rationẽ dicti cõis Theſaurario ſingulis mẽſib⁹ ſub eadẽ pẽa ꝓ q̃libet vice q̃ cõtrafactũ fuerit.

Nomina Sapientum hec.

Dñus Guillelmus guaſchus,
Dñus Iouannes crimellus
Dñus Carbonus vitiatus,
Dñus Pixius de parma,
Dñus Ricardus filius rufinus,
Dñus Manfredus trottus,

IN Nõie Dñi nr̃i Ieſu xpi, & glorioſe virginis Mariæ, & beatoꝝ apoſtoloꝝ Petri & Pauli, & ligni vere crucis, & ad exaltationẽ Ill'. Dñi Dñi Luchini vicecomitis ciuitatis Mediolañ, Placẽtie, Parme, Terdõe &c. Dñi Generalis & ſtatũ pacificũ cõis & Populi ciuitatis Alex. & diſtrict⁹ ꝓdicti cõe & populus homines & vniuerſitas ciuitatis Alex. dictã ciuitatẽ & diſtrictũ ſubditos & diſtrictuales eiuſdẽ ſubmittere ſe ſe volũt ꝓtectioni Dñi noui & ſubiectioni ipſius ſecundum capitula infraſcripta.

PRimo videlicet ꝙ oẽs iniurie & damna realia ꝑſonalia & peccunlaria data & facta ſeu illata ꝑ cõmune Alex. ſeu ꝑ aliquã ſingularẽ ꝑſonã dicte ciuitatis & diſtrictus dicto D. Luchino ſeu alicui de domo ſua vl' cõtrata vel ſingularem ꝑſonam Mediolani ſeu alicuius ciuitatis vel loci, detenti ſeu ſubiecti ipſi D. Luchino nũc vel in futurum habeãtur, & inde ſint remiſſa, & ꝓ remiſsis habeant, & pax de ꝓdictis ſit facta, & perfecta intelligatur & remiſsio generalis.

ITem ſi dictũ cõe Alex. teneret ꝓ aliquo cenſu ſeu ſalario, vel aliq̃ alia cauſa cõdã bone memorie Magnifico D. D. Mapheo patri dicti D. Luchini ſeu dño Marcho eius filio, & heredibus eorũ. Idem D. Luchinus dignet remittere eidem cõi Alexan. de gratia ſpeciali propter paupertatem ipſius cõmunis.

ITem ꝙ Idem Luchinus velit contentari de aliquo cenſu eidem dãdo annuatim per dictũ cõe Aleaxn. ſicut & ꝑfato dño Mapheo patri eius dabatur. Et ꝙ oẽs & ſinguli redditus & ꝓuentus, godie, collecte & impoſitiões tolte maltolte pñtes & futuri ꝓpter ꝓdictum cenſum remaneant libera cõi Alex. ꝓ ſalario poteſtatis & alioꝝ officialium cuſtodia caſtrorum, & fortitudine ciuitatis, & alijs expenſis faciẽdis ꝑ cõe Alexan.

ITem ꝙ omnia caſtra loca Iuriſditiones, villas, Terras & Iura ptinẽtia cõi Alexan. tam ꝑ Marchionẽ q̃ per alias quaſcũq; ꝑſonas detenta, & poſſeſſe & q̃ ꝑ cõe Alex. tenere & poſſidere cõſueuerãt, vel aliqs ꝑ predicto cõi ꝑuenire faciat in cõe, reducẽdo eos vel heredes ipſorũ in poſſeſſionẽ dictoꝝ caſtroꝝ, locoꝝ, villaꝝ, & Iuriũ que a poſſidebant tempore quo fuerunt amiſſe. reſeruato tñ cõi Alex. Iure ſuo ſup ꝓprietate dictoꝝ caſtroꝝ locoꝝ villaꝝ & Iuriũ. Et ꝙ dictũ eſt de caſtris locis villis & Iurisditiõib' ſpectãtib' ad cõe. Idem intelligat & fiat de caſtris locis, & Iurisditiõibus ſpectãtib' ad ſingulas ꝑſonas dicte ciuitatis Alex. & diſtrictus. Et ſi ꝙ caſtrũ. locus villa vel Iurisditio. ꝑ aliquẽ ciuem Alex. tunc poſſidentẽ obligata fuiſſent alicui vel i cuſtodia recomẽdata ꝙ dictus dñus ſoluta tãtũ peccunia ꝑ illum q tunc poſſidebat creditori vel cuſtodi q ſoluere tenetur reſtitui faciat dictũ caſtrũ in manib' & cuſtodia illius q tunc poſſidebat vel heredes ipſius, reſeruato cãm omni Iure comuni competenti.

ITem ꝙ Idẽ Luchinus nõ cõcedat ꝑ pactum ſemper ꝓuiſionẽ vel aliquo alio modo alicui ſingulari ꝑſone vel vniuerſitati aliqd ꝙ ſit in diminutione Iuris Iurisditiõis pŏtis ſeu honoris vel in damnum cõmunis Alex. vel conrra bonas conſuetudines ipſius communis. Et ſi quid conceſſum eſt reuocare dignetur.

ITem ꝙ velit ſuum populum Alexandriæ in ſuam prerogatiuã & honorem cõſeruare. Et eiſdem eius bonas conſuetudines manutenere.

ITem ꝙ Idem D. Luchinus debeat eidem cõi dare pŏtatem cũ familia, & ſalario ordinando, q ipſam ciuitatem & diſtrictu regant ſecundũ ſtatuta & ordinamenta cõis & populi facta ſeu fienda. & Iuriſditionẽ ſuã exercere. Et ſecundum bonas conſuetudines cõis & popoli ſine acceptione ꝑſonaꝝ. Ita tamen ꝙ vnus nõ teneat ꝓ alio. ſed pẽa remaneat in actorẽ. Quod ſalarium ſit Mille librarum Impialium ꝓ ſex menſibus habendo ſecuũ quatuor iudices milites duos, Domicelloſo cto ſeruiẽtes octo equos octo inter quos ſint quatuor armigeri. ſantiferi quatuor & coquus.

ITem cũ multi ſint expulſi de pluribus locis ſpetantibus ad cõe Alex. & in qbus cõe Alex. habuit & habet Ius & q̃ detinent ꝑ alios q̃ per cõe Alex. ꝙ idem D. Luchinus velit ipſos extrinſecos poſſe ſtare & morari cũ familijs & ſine & reb' ſuis in ciuitate Alexan. & diſtrictu, & per totã terram dicti D. Luchini, donec reducti fuerint ꝑ dictum, D. Luchinum in terras a quibus ſunt expulſi.

ITem ꝙ Idem D. Luchinus velit & ſibi placeat ſuſpendere oẽs laudes. & repſalias conceſſas contra dictum comune Alex. & diſtrictus, & ſingulares perſonas per aliquam ciuitatem ſeu locũ. detentum & ſubiectum ipſi D. vſq; ad decem annos ſaluo ꝙ in principali debito vnicuiq; ſit lictum proſequi Ius ſuum.

ITem cum Blaxius moui is fuerit proditor terre patrie diſipãde ꝑ naturales inimicos ipſius ꝙ velit ipſe D. vt dictus Blaxius perpetuo ſit bamnitus comunis Alex. Et in bamno remaneat. Idem intelligatur de filijs,

IDem Inteligatur de Ioãne brigno & filijs qui nõ tamquã partialis Alex. ſed fidelis Marchionum inclite intulit offẽſiones reales & peſonales comuni.

Item ꝙ ſi aliqs de Alex. vel deſtrictu eſt bamnitus vel condemnatus alicuius ciuitatis ville ſeu loci qui ſint vel erant in futuꝝ ſub Iuriſditiõe & domiſio dicti. D. luchini habeatur ꝓ non bamnito ſeu condemnato. nec aliquis proceſſus fieri.

ITem ꝙ idem dominus velit reducere ad cõcordiã. & ad Pacẽ oẽs diſcordias guerras odia, damna, iniurias & rangores q ſunt vel eſſent inter ciues Alex. & diſtrict' & ipſas concordias & pacem facere ſeruari, & etiam intelligat de omnibus diſcordijs & Iniurijs que eſſent inter dictos ciues & diſtrictuales Alex. & ſubditos dicti domini.

ITem quod caſtrum vetus boſchi remaneat in eo ſtotu in quo nunc eſt.

ITem ꝙ ipſe. D. Luchinus teneat & debeat quãlibet ſingularẽ ꝑſonã ciuitatis Alex. & diſtrictus deffenſare contra qncunq; ꝑſonã & in iure ſuo manutenere & etiã adiuuare ad recupãdũ oia iura ſua, caſtra & manutiões poſſeſsioes & credita vnde cũq; ſint, & maxime filios & heredes quon Iſnardi aximarij expulſos indebite, & exulatos de loco cremolini ꝑ quon dñũ Yſnardũ malaſpinã idẽ de dño Garuagno merlio i carpãcto.

ITem ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. detinet aliq caſtrũ cõis q nõ poſſit compelli reſtituere ipſum caſtrũ niſi prius ſibi reſtitutione facta de eo ꝙ debiret recipere a cõi Alexan. occaſione dicti caſtri cum ratione expẽſaꝝ q alia de cauſa, & ſi aliquas expẽſas feciſſet occaſione dictoꝝ caſtroꝝ, que forte de rigore Iuris ſibi redditui non debrent cum tamen dñus velit ſuper ipſis prouidere prout eidem conueniens viſum fuerit.

ITem ꝙ oẽs condemnationes, & banna data & facta hinc retro occaſione aliquoꝝ delictoꝝ de aliquo ciue ſeu diſtrictuali Alex. de aliquo alicuius loci in quo dictũ habeat aliq Ius, ſint caſſa irrita & nullius valoris, & omnis exceſſus & ꝓceſſus & ꝙ deinde & occaxione dictoꝝ delictoꝝ nõ poſſat aliqs ꝓceſſus, & que in on a vel que illa nec inde aliquis moleſtari realiter ſeu perſonaliter nec aliqua pena Imponi ſeu exigi, ſaluo ꝙ hoc nõ habeat locũ in blaxio nec in Ioanne brignono, & filijs.

ITem cũ extrinſeci Alex. ſint & fuerint ſemꝑ amici fautores coadiutores & vaſalli dñi Marchiõis Mõtisferrati & multas Inimicitias habeãt i Alex. ſupplicãt dñatiõ. vrẽ vt vſ ꝗ quor intus ciuitatẽ in Alex. vẽire nõ poſsint goadere ſua ꝓ prietates bena

ITem ſupplicant ꝙ dum ꝓdicta tractabantur offenſe eſſent realiter & ꝑſonaliter. hinc inde Item ꝙ ſtipẽdiarij cõis Alex. infra dies decem poſtꝙ officialis dicti dñi erit in Alex. poſsit in ꝑſonis & rebus diſcedere ꝑ totã terrã & diſtrictũ dicti dñi Luchini & ꝙ ois contract' q fuerent ꝑ cõe Alex. ob peccuniã recuperandã ꝓ ſtipendio dictoꝝ ſtipẽdiarioꝝ dictus dñus habebit ratas & firmas, & obſuari faciet.

ITem ſupplicant quod certi de domo illorum de patheo qui expulſi fuerunt de loco quargnenti, & amiſſerunt certas ſuas res tamen non in maxima quantitate, quod de illo damno quod paſsi fuerunt reſtauretur commune.

ITem cũ caſtrũ Montaldi villa homines terre. & loca ipſius caſtri tempora fuerunt per cõe Alex. caro ꝓcio, & ꝑ dñam Thomã Marchionẽ maleſpine teneat indebite.

REſponſiones Domini ad capitula Alexandrinorum.

¶ Ad primũ cõtinẽs de remiſsiõe iniuriaꝝ & dãnoꝝ Reſpõdem', ꝙ nobis placet.

¶ Ad ſecundũ cõtinẽs de cenſu ſalario vel alia cauſa pro quo teneretur quon Domino Mapheo, ſeu Domino Marcho eius filijo &c. Dicimus quod in hoc iuxta honoris nri decentia faciemus quod exinde petitur merito contentari,

¶ Ad tertiũ continens ꝙ contentari debeamus de aliquo cenſu nobis annuatim dando &c. Dicimus quod ipſi nobis dicere debent quid dare debeamus eidem.

¶ Ad quartũ continens de reducendo in poſſeſsionem caſtrorum Iuriſditionum &c. commune ac ſingulares perſonas Alex dicimus quod in dicto negotio faciemus ſecundum quod iuri & honori nro videbitur conuenire.

¶ Ad quintũ continens de non concedendo alicui ſingulari perſone aliquid in diminutione Iuris communis Alex. Reſpondemus quod nobis Placet.

¶ Ad ſextū ď ꝓgatiua & honoꝝ ac bōis cōſuetudinib⁹ Alex ſeruādis & c. cōtētamur.

¶ Ad ſeptimum de ſalario poteſtatis & c. continens Placet.

¶ Ad octauū continens de expulſis locorum ſpectantium ad commune Alexan. receptandis & ſtare permittendis cum eorum familijs in ciuitate Alexan. & diſtrictu. Dicimus ꝙ debent eſſe certi ꝙ nō ſolū diſtrictuales Alex. ſed quoſlibet alios volentes bñfacere in ciuitate & terris nr̃is receptaremus, & ſtare libere permitteremus.

¶ Ad nonum continens de repreſalijs ſuſpendendis, Dicimus quod in hoc prouidebimus ita quod poterunt contentari.

¶ Ad decimum de blaſio moyclo, & filijs continens, Dicimus quod ſcire debent proditores nobis placere non poſſe, Super facto Ioannis brignoni, ꝓuidebimus vt honori noſtro videbimus conuenire.

¶ Ad vndecimum de bannitis & condemnatis alicuius noſtre ciuitatis & c. continens prouidebimus ſecundum honorem noſtrum.

¶ Ad duodecimū de cōcordijs faciēdis & diſcordis remouēdis & c. cōtinēs, dicimus ꝙ eſſe debēt certi, ꝙ pacē amamus & diſcordias odimus, & ſubditos & diſtrictuales nr̃os intēdim⁹ tenere in ſtatu pacifico, & trāqllo nec ob aliā cauſam niſi vt ipſos reducamus ad ſtatum pacificū, & tranqllū vellemus nos intromittere de factis Alex.

¶ Ad tertium decimū, de caſtro de boſcho cōtinens dicimus quod in facto ipſius iuxta honoris noſtri decentia prouidebimus.

¶ Ad decimū quartū de defendendo & manutenendo ciues & deſtrictuales Alexan. in iure ſuo & c. continens, Dicimus quod ita eſt noſtra intentio, quod ad id faciendum diſtrictualibus noſtris & ſubditis, tenemur ex debito.

¶ Ad decimū qntū de bellēgerijs & vniuerſitate de baſsignaina & c. cōtinens, Dicimus ꝙ cū honoris nr̃i decētia nō poſſumus nos de dicto negotio intromittere cū ligā habeamus cum Papienſibus qui dicunt terram ipſam ad ipſos ſpectare.

¶ Ad decimum ſextum continens, ꝙ ſi aliquis ciuis Alex. detinet aliquod caſtrum cōis compelli non poſſit ad reſtitutionem ipſius niſi & c. Intendimus vnicuiq; ius ſuum ſeruare, ac facere vt ſemper noſtri moris eſt.

¶ Ad decimum ſeptimum continens quod omnes condemnationes & banna ſint caſſe & c. Dicimus quod quam quam, ſupra credamus eſſe reſponſum nihilominus prouidebimus vt honori noſtro conueniet.

¶ Ad decimum octauum continens de extrinſecis Alexan non reducendis inter ciuitatem vſq; ad quatuor annos & c. Reſpondemus quod in hoc facere intendimus id ꝙ ſit honor noſter, & pro meliori ciuitatis Alexan.

¶ Ad decimum nonum continens de offenſionibus ceſſandis & c. Nolumus quia eſſet ꝓ eoꝝ peiori, eo ꝙ ex tali ceſſiōe [illegible]ſſerrent ꝓponēdo volētes rationi facere bonū ſuū.

¶ Ad vigeſimū de ſolutione facienda ſtipendiarijs cōis Alexan. & c. Dicimus conueniens eſſe ꝙ ſoluant eiſdem & pmittant abire & ꝓſtus ſi fient ꝓ ſolutiōe nēda ꝑdictis dūmodo nō ſint cōtra honorē nr̃um ſeruentur & ratihabeantur.

¶ Ad vigeſimū primū de reb⁹ amiſsis ꝑ illos de putheo quādo expulſi fuerūt de loco quargnēti & c. cōtinēs, Dicim⁹ ꝙ in dicto negotio ſecūdū q ius & honorē nr̃um faciem⁹.

¶ Ad vigeſimū ſecūdū & vltimū de caſtro Montal[illegible] & c. cōtinēs Dicimus ꝙ in dicto negotio ius & honorem nr̃um ꝙ tantum conueniet videbimus faciemus.

EGO Tamen ſaluo & reſeruato ꝙ magnificus & excelſus dñus dñus Luchinus vicecomes Mlī Alex. & c. dñs Generalis ꝑdictus, in ꝑdictis & ſingulis ſtatutis & quolibet eoꝝ iuriſditionē, & Pōtatē, & baylia habeat ſeruandi & nō Addendi, minuendi caſſandi reuocandi, mutandi interpretendi, & declarandi, ſemel & pluries prout proceſſerit de ſue bone placito voluntatis.

EGO Andriolus de Interlegnis filius ſer Martini cōtrate ſancti ſepulcri Mlī publicus Impiali auctē notarius ſcribaq; ꝑdicti Magnifici Dñi. D. Luchini & ꝑdicta ſtatuta q̄ ſunt circa Mille trecenta ſexaginta ſex, ꝓhemijs cōputatis in folijs ducentis, triginta octo de conſenſu & mandato ꝑdicti Magnifici dñi dñi Luchini & c. ꝓuiſa

exaīata & approbata p ſapientes & diſcretos viros dños Petrū de lambertinis, Militē, & Raymōdinū de Arcudiac. legū doctores, vicarios dicti dñi Luchini, de ipſoꝝ dñoꝝ vicarioꝝ Impoſitiōe ꝑ eos mihi facta ex parte ipſius dñi. D. Luchini & c. ad confirmādū fideliter me ſubſcripſi, ſub anno dñi Millimo trecēteſimo qdrageſimo octauo inditiōe ſecūda, die vigeſimo ſecūdo menſis octobris ſignūq; meū appoſui cōſuetū in teſtimonium premiſſorum.

Ioannes Dei gratia Archiepiſcopus generalis dñus Mlī & c.

VOlentes nr̃orū ſubditoꝝ vtilitatibus ꝓuidere deliberauimus, ꝙ nullā prouiſionē poteſtates nr̃i recipere debeāt ſed ſint ipſoꝝ ſalarijs cōtenti & nihil vltra ꝑcipiāt & ꝙ oia ipſa ambaſatores nō mittāt ad nos nec ad ꝑtes alijs ſine nr̃a ſpeciali licentia, vnde mādamus vobis qtenus faciatis ꝑdicta ſeruari & ipſa obſeruetis, ac ipſa poni in volumine ſtatutoꝝ vr̃oꝝ, & hoc faciatis ne cōia nr̃a expēſis indebitis aggrauent, volum⁹ etiā ꝙ officiales bulletaꝝ a tranſeuntibus nihil recipiāt occaſione bulletaꝝ, ſed tranſeuntes tranſire ꝑmittāt ſine aliq̄ ſolutione, ſicut in ciuitate nr̃a Mlī, facimus ſimiliter obſuari, obſeruatis tamen ꝑſentationibus & alijs ſolemnitatib⁹, ſicut hinc retro fieri cōſueuiſtis, & officialibus dicti dacij faciatis vt cōuenit ꝓuideri, quia nō intēdimus ꝙ damnū aliqd patiant, Datis Mlī, die decimo octauo februarij.

EGO Antoninus de ottobellis notarius & cancellarius communis Alex. has lr̃as in preſenti volumine regiſtraui & ſcripſi prout in originali inueni, ſub anno Dñi Millimo tricenteſimo quadrageſimo nono inditione ſecunda.

Ioannes Dei gratia Archiepiſcopus & generalis dñus Mlī & c.

INfinitis receptis querellis a cōitatibus nr̃o ſubiectis dominio & ſtipendiarijs nr̃is, ꝙ eoꝝ creditores feneratores & theſaurarij eiſdem mutuo dantes omni menſe cū illis faciūt rationē cōputantes vſuras in capitulo nō expectato curſu anni, Inferentes etiam eiſdem nō modicas extorſiones, volentes eiſdē cōitatibus & ſtipendiarijs de opportuno remedio prouidere cuius rei cauſa decretū ꝑñtibus introduximus, tibi mittimus, ꝙ in ſtatutis cōis Alex. põi facias, & de cetero obſuari, Datis Mlī vigeſimo ſecūdo octobris.

ET Antiquis legibus & nobis ſemp fuit odibilis vſurarū vorago in tantū vt antiq leges circa talia ſcripte trāſgreſſores eoꝝ infamia vocauerunt nup ri[illegible] autē rem curā & inhumanā in nr̃is ciuitatibus audiamus freqntari ꝙ ꝓpoſuimus ſaluberrima lege tollere & cōi medicina ſinari, venit enim ad aures nr̃as ꝙ in vſurari in ciuitatib⁹ veſtris & alijs locis conſtituti, nec nō ꝙ alij creditores cōibus vel ſingularibus ꝑſonis ſuas peccunias mutuant, Maxime ſtipendiarijs nr̃is menſe quolibet ſua ratiōinia facientes de eoꝝ creditis vſurarū etiā faciūt cōputationē & omni calculo facto vſuras in ſortē diſtribuūt, vt ſic temporibus ſubſequentibus, & primeue ſortis, & vſure iam conputate vſurarū excreſcat qntitas, ꝙ ſic in nr̃is adoleuit ſubiectis vt & nr̃a cōia, & ſtipendiarij nr̃i in tantū aggrauati inuenti ſunt, ꝙ etiā ꝑ modica qntitate qndoq; Nobiles quidam a nr̃a ſtipendia ſcruptis fuge latebras petierunt. Alij vero in carceribus poſiti, ad inſtantiā creditoꝝ ibidē miſerrime perierunt, nr̃a vero cōia adeo etiā ea occaſione grauata eſſe dicunt, vt eoꝝ ſingulares ꝑſone ꝑdicta cōſiderantes qſi de eoꝝ ſtatu dubitant vident. volētes igit ꝑdictis occurrere, q̄ nō ſolū ꝑdicta, ſed etiā maioribus malis cauſam poſſe parare vident, Hac gnāli lege in nr̃is ſubiectis valitura ſancimus ꝙ nullus creditor de cetero audeat vel ꝑſumat ſui crediti vtilitatis ſeparatim in ſe cōputationē facere infra annū a die dicti debiti numerandū niſi forte, debitore inſtante & a vinculo debiti diſcedere volente quotiēs cōtra hec ſiue in hijs fraudē facere preſumpſerit ipſo iure a credito cadat, verū quia nō vnliq; videt eē iſpectū cū aliqd de eſſe inductum, & ad fine creditores qplurimi, q temporibus retroactis ſua computa facientes modo ſupraſcripto in tantum eorum fecerunt excreſcere credita quod vix impoſſibile ſit cōibus, & ſingularibus perſonis talia debentibus in perpetuum a talibus obligationibus liberari voluimus & ſtatuimus & ſi quis creditorum inueniatur qui ſicut ſupra dictū eſt in fine mēſis ſua faciēdo ratiotinia vſuras ſorti adiūxerit. & de Iudice ſortis & vſuraꝝ cōputatione aliq̄ fecerit ſortis ſolūmodo principalis poſsit vtilitatē req̄rere tali cōputatiōe nō obſtāte. Si vero aliqd exinde pceperit in ſortē nō in id ꝙ noīe vſurarū eſt diſcriptū computet. & eā extenuat tranſgreſſores huius nr̄e legis omni credito ipſo iure priuamus, & p̄dicta oia & ſingula p nros poteſtates officiales & rectores volumus obſeruari in nr̄is Ciuitatib⁹ caſtris & locis & terris dn̄io nr̄o ſubiectis pēa nr̄i Arbitrio auferēda.

QVod quidē decretū, lectū & publicatū fuit p me Caxonū guaſchū notariū infra ſcriptū. Millmo tricenteſimo, quadrageſimo nono inditione ſecūda die xxviij octobris in gn̄ali conſilio, ciuitatis Alex. preſentibus thoma de parma & Lañz graſſo teſtibus vocatis & rogatis

EGo Caxonus guaſchus notarius publicus nec non cancellarius cōmunis Alex. ſcripſi.

❡ Opere finito laudetur Maria virgo.

QVe quidem ſtatuta & ordinamenta ſcripta exemplata fuerunt p me Gandulfum de ſala de tiblin⁹, ſub anno Domini Milleſimo tricenteſimo qnquageſimo inditione tertia die vigeſimo tertia Aprilis.

& tolte debeāt videri & corrigi prius p dn̄um pōtatē & Ancianos, ſimiliter obſeruetur quātū eſt in facto maſſarioꝝ a tolta, & ꝙ maſſarij tolte ambo ſint notarij & eligant de tribus menſibus in tres menſes & habeant a cōi pro quolibet omni die ſoldu vnum Impr̄ & nō plus & ſint de duob⁹ q̄rterijs & alij trib⁹ mēſib⁹ de alijs duob⁹ quarterijs, quorū vnus ſit de vno velle & alius de alio & ꝙ teneantur ſcribere omnes contractus in vno libro, qui ponatur ad campanile de ꝙ notarius datiorū qui nunc eſt ſit caſſus.

❡ De ſtatutis notarioꝝ & conſulum Iuſtitie corrigendis & de ſindicatu ipſorum conſulum.

ITem ꝙ ſtatuta notarioꝝ & conſulū iuſtitie videant & corrigant, & etiā ꝙ ipſi cōſules ſindicent diebus ſex ſuo dn̄o Poteſtate & eius curia, & ſi aliquis compareret conquerens de ipſis, ꝙ ſtare debeant ad ſindicatū vſq; ad dies decem, & quod queſtiões ſummarie cognoſcantur & terminentur.

❡ De ſalario notariorum campanilis Iraſum & Populi cōis Alex.

ITem ꝙ notarij campanilis Iraſum & populi habeant ſalarium conſuetum a cōmuni Alex. & hoc propter laborem quem patiuntur in ſeruitio dicti cōis.

❡ De caſſatione maſſarij cōis & de Antianis qui maſſariam exercere debent.

ITem ꝙ maſſarius cōis Alexā. exerceat officiū ſuū vſq; ad ipſius ſuū conſentū in l̄ris quondā bone memorie Magnifici. D. Luchini vicecomitis & finito tempore ſuo, duo ex Ancianis gerant officiū maſſarie & de menſe in menſem mutentur. Quorum maſſariorum vnus ſit de vno velle & alius de alio, & ſeruetur equalitas in quarterijs, & nullum habeant ſalarium a cōe.

❡ De requiſitionibus fiendis in ſcriptis per nuncios cōis.

ITem ꝙ nuncij cōis teneantur facere requiſitiones in ſcriptis continentes corā quo iudice, & nomē req̄ſitis & ad cuius inſtātiā req̄rit, & diē & horā, q̄ req̄ſitiões in ſcriptis dent req̄ſito vel ad domū & hoc in req̄ſitiōib⁹ q̄ corā magratibus ciuitatis.

❡ De ſapiente dando ſi petitum fuerit.

ITē ꝙ ſi q̄s peterit ſapiētē ſup aliquo cau facto actu vel q̄ſtiōe iterloqutoria pēdēte dicti ſapiētis ſeu cōſiſsiōe facta ipī ſapiēti, nullū tēpus currat interim partib⁹ in inſtātie vel cauſe ſed ſit i ſuo ſtatu ipſa principalis inſtātia ipo tēpore ſublato de medio.

❡ De citationibus fiendis.

ITem quod nullus requiri poſsit niſi ad vnam diem & vna citatione

❡ De candellis non dandis expenſis communis.

ITem quod nullus habere debeat candellas a communi Alex. expenſis ipſius communis, & hoc elapſo termino preſentis poteſtatis.

❡ De monſtra familie poteſtatum.

ITem ꝙ oēs Anciani qui pro tempore fuerint, teneant vinculo ſacramēti ſingulis menſib⁹ bis denunciare poteſtati ciuitatis Alex. ꝙ faciat monſtram diuerſis diebus de oibus officialibus & familiaribus ſuis, & ꝙ poteſtates teneant̄ die q̄ req̄ſiti fuerint abeis ſtacere monſtrā ſub pena libraꝝ. xxv. terdoñ detrahendarū de ſuo ſalario.

❡ De rebus que ſunt in palacio conſignandis poteſtati.

ITem quod Anciani tempore introitus cuiuslibet poteſtatis teneantur poteſtati cōſignare omnia que fuerint in palacio & in domibus ipſius palacij & omnia q̄ commodantur poteſtati vel familie ſue in ſcriptis redigere teneantur, & de p̄dictis poteſtas tempore exitus ſui regiminis rationem facere teneatur.

❡ De Bicocheriorum ſalario.

ITem ꝙ bicocherij ſint q̄tuor, & habeant a cōi Alex. omni menſe ſoldos q̄draginta Impr̄. pro quolibet & ꝙ notarij ppl̄i & cāpanilis nullā ſolutionē ab eis accipere debeant de [illegible] fiendis & regiſtrandis p ipſos, & ꝙ vnus ex ipſis bicocherijs comedat cum dn̄o poteſtate de ſex menſibus in ſex menſes & ſic de ſingulis, & comedens habeat ſolutionē conſuetā a cōi, & eq̄les ſint partiū, & facere poſsint officiū nuntioꝝ cōis.

ITem ꝙ nuncij ſeu ſtatarij cōis ſint numero ſedecim & eq̄les partiū q̄ habere debeāt a cōi Alex. ſoldos duodecim Impr̄. p quolibet, & quolibet mēſe, & q̄libet alius qui nuncius eſſe voluerit & eſſe poſsit nuncius, & approbet p dn̄um pōtatē & Ancianos & ſalariū nō habeant a cōi ſaluo beretā vnā pro quolibet omni anno.

ITem quod tubatores communis habere debeant a cōmuni omni menſe pro quolibet ſoldos quadraginta Impr̄. ſaluo quod Ruberzonus tubator p ſe, & ronzino vno habeat libras tres & ſoldos xviij. Impr̄ omni menſe.

MIlleſimo trecenteſimo quadrageſimo nono inditione ſecunda die vigeſimo ſeptimo aprilis, In palatio nouo communis Alexan. in pleno & generali conſilio dicte ciuitatis, ſupraſcripta ſtatuta & ordinamenta lecta & publicata fuerunt p Caxonū guaſchū cancellariū cōis Alex. ac approbata p ſupradictū conſiliū, p̄ñtibus Lañz. graſſo, & Antonio de ottobrinis teſtibus notis & rogatis.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ in cauſis citationis vbi recognitio peti pōt, ſecūdū formā ſtatutoꝝ cōis Alex. dicta recognitio petatur inſtruatur & terminetur infra viginti dies continuos computandos a die recognitionis petite, & facta comiſsione cauſe dicte recognitionis non currat tempus prout in alio ſtatuto continetur. Quod capitulum locum habeat tam in recognitionibus pendentibus quam futuris.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, ꝙ in cauſis appellationum parte appellata cōparente tempus & terminus ſtatuti ad proſequendum & finiendum cās appellationū ſecundū formā ſtatutoꝝ cōis Alex. currat & currere incipiat a die cōparitiōis p̄dicte, & quod in dictis cauſis appellationū, non ſit neceſſe litem conteſtari.

ITem ſtatutū & ordinatū eſt, ꝙ oēs & ſingule l̄re deſtinate & q̄n [illegible] cōtigerit ex parte dn̄i vel ex parte alterius dn̄o Pōtati vel eius curie vel p̄ſonis aliqui regiſtrent & regiſtrari debeāt p notarios Iraſum cōis Alex & q̄ dn̄us Pōtas & eius officiales teneant & debeāt vinculo ſacramēti, & ſub pena librarū .l. Impr̄. de ſuo ſalario auferendarū dare p̄dictis l̄ras & p̄cepta cōe Alex. vel ſingulares pſonas tāgētes, die q̄ pn̄tati vel pn̄tate fuerūt p̄dicte notarijs Iraſum ad regiſtrādū & ꝙ notarij [illegible] pōtat nō poſsit nec debeat mō aliquo ſe itrōittere d aliquo officio [illegible] Alex. niſi ſolūmō d officio ſtipēdiarioꝝ, & ſi aliter factū fuit nō valeat nec teneat ipſo iure.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, q̄ oẽs & ſingule prouiſiones reformationes & ordinamenta facta & fienda p dñum poteſtatẽ Ancianos, & ſapiẽtes Alex. obſeruẽt & obſeruari debeãt in totũ tanq̄ facte forent per conſiliũ gñale ciuitatis Alex.

ITem ſtatutum & ordinatum eſt, q̄ dñus poteſtas Alex. nõ debeat deſtinare, aliquẽ nũcium Mediolanũ vel alibi pro ſpeciali facto ſuo expenſis cõis Alexã, & hoc ſub pena librarum vigintiquinq; Impḟ. niſi cum ſcientia Ancianorum.

ITem ſtatuta & ordinatũ eſt, q̄ nullas poſſit nec debeat in aliquo conſilio publico vel priuato vel in aliq̄ [illegible] cõgregatiõ. arengare dicere vel cõſulere [illegible] auere cõis Alex, expendẽdo vel donãdo aliq̄ ratione vel cauſa aliquo colore q̄ſito niſi fuerit in extimo librarũ xxv. Impḟ in regiſtro nouo, ſub pena cõtrafacienti ſoldorũ centum Impḟ. & q̄ eius dictũ reformari nõ debeat, & ſi ſecus factũ fuerit nõ valeat ipſo iure, q̄ penã dñus põtas exequi debeat, ſi ei denunciatũ fuerit, an[illegible] die q̄ cõſuluerit recedat de palacio, ſub pena librarum vigintiquinq; de ſuo ſalario, diminuenda.

MIlleſimo trecenteſimo quinquageſimo tertio inditione ſexta die vltimo aprilis, ſuprascripta omnia ſtatuta lecta fuerunt in conſilio generali ciuitatis Alexan. per Caxonum guaſchum cancellarium communis Alex. & approbata per dictum conſilium pñtibus Paganino de parma & Ruffino axinario teſtibus notis rogatis.

PRimo ſtatutũ & ordinatũ eſt, q̄ a ſentẽtijs latis p dñum põtatẽ & eius curiã i cauſis ciuilib⁹, nullatenus appellari poſſit ſed poſſit peti recognoſci ſecũdũ formam ſtatutorum loquentium de recognitionibus fiendis nec appellatio admittatur nec propterea retardetur executio ſententie.

ITem q̄ in cauſi recognitionis poſſint produci inſtrumẽta & Iura in ſcriptis reducta q̄ nõ fuiſſent pducta i cauſa principali alter vero vel alio modo nulle fieri poſſint poſitiones noue ſed dũmodo ex eiſdẽ actis ſup q̄b⁹ eſt cognitũ in cauſa pcedẽti pcedaṫ cognoſcatur & diffiniatur in cauſa recognitionis predicte.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt, q̄ nullus foreſterius cuiuſcũq; cõditiõis exiſtat nõ poſſit nec debeat emere aliq̄ pignus ad arẽgherĩã cõis vel alib vbi vendantur pignora & ſi emerit quod talis venditio non valeat nec teneat ſub pena libḟ decem terdon. officiali vendenti ipſum pignus.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt de volũtate nobilis & potentis viri dñi Gianacij de Aliprãdis poteſtatis, & Ancianorũ ppl'i ciuitatis Alex. q̄ dñus poteſtas Alex iudices & milites ipſius Ancianorum ppl'i & q̄libet [illegible] cõis teneant [illegible] & obſeruaṙ totũ cõtractũ Initũ Inter cõe Alex ex vna & Antõiũ trottũ [illegible] D. Damini occaſione cluſe de burmida dicti cõis Alex. in toto & cũ effectu, & in quolibet capitulo, & oẽs prouiſiones & reformationes factas occaſione pdicta & q̄ tantũ [illegible] contractui [illegible] ſine aliq̄ interpretatione ſeu exceptione p quas [illegible] cõtractui deroget in toto vel in parte & ſi q̄ ſtatutũ huic obuiaret illud ex certa ſciẽtia caſſam & irritãte Qui contractus celebratus fuit die vigeſimotertio decembris, Anni Milleſsimi trecẽteſſimi quinquageſsimi octaui Inditione quinta.

QVe quidem ſtatuta lecta & vulgarizata fuerũt in conſilio gñali ciuitatis Alex. per caxonũ guaſchũ cancellariũ cõis Alex. ac approbata p dictũ cõſiliũ Milleſimo tricenteſimo q̄nq̄geſimo q̄rto Inditione ſeptima die vigeſimo octauo Aprilis pñtibus Franciſcho de bicocha, Rolando ramboſio & Zacherio culcauagno teſtibus.

¶ Ioannes Dei Gratia Archiepiſcopus & generalis Dñus M'li &c.

CVm pro meliori ordinauimus nullam q̄ſtionem extra forum Alex. trahi, quin in dicto foro debeat ventillari ſiue ſit ciuis ſiue forenſis. Et hoc pro euitandis partiũ laboribus & expenſis Mandamus tibi q̄tẽus in omnibus & ſingulis queſtionibus que in curia tua vertũtur & de cetero venire contigerit Ius partibus facias ſecundum formam ſtatutorum cõis Alex. [illegible] ad nos aliqualiter remetendis. Dat. M'li die decimo q̄nto ſeptembris.

Nobili viro Poteſtati nro Alex. Ego Caxonus Guaſchus cancell. comunis. ſcrip.

¶ Milleſimo tricenteſſimo q̄nquageſſimo. quarto inditione ſeptima.

HEc ſunt ſtatuta & ordinamẽta facta & cõpillata p certos ſapiẽtes ad hoc electos per Nobilẽ, & potẽtem virũ D. Giouanacij de aliprãdis honorabilẽ Poteſtatẽ ciuitatis Alex. & diſtrictus p Reuerendiſſ. pre & Mag. D. D. Ioãne vicecomite Dei gratia ſancte M'li eccleſie Arciepiſcopo. Nec nõ M'li Alex. &c. Dño generali. ac p Dominos Ancianos populi dicte ciuitatis.

IN primis cũ plurimũ expediat in dicta ciuitate habere perſonã legẽtem ſacratiſſimas leges p quas vniuerſus orbis gubernaṫ vt audiẽtes in Alex. ad ſtudia generalia facilius valeant pſilire Iccirco ſtatutũ & ordinatũ eſt q̄ põtates & Anciani dicte ciuitatis pſentes & q̄ p temporibus fuerint teneanṫ & debeant operã dare q̄ in dicta ciuitate ſit pſona que cõtinue legat leges ſacratiſſimas omnibus eas audire volẽtibus ad hoc vt ipſa ciuitas pbis viris repleaṫ, & q̄ legens habeat & habere debeat de auere cõmunis Alex, omni Anno Ianuinos xxiiij. auri, ſibi ſoluẽdos de mẽſe in mẽſem. Et q̄ dictũ ſalariũ põnaṫ & poni debeãt in expẽſis ordinarijs & vltra p pẽſiõe dom⁹ Iãuinos tres. auri in toto ſoluẽdos & ponẽdos in expenſis ordinarijs vt ſupra dictum eſt.

ITem q̄ p Dños Poteſtatẽ & Anciãos pñtes & futuros & per collegiũ Iudicũ ciuitatis Alex. eligãtur & elligi debeant ſingulis annis perſona, q̄ legere debebit leges in dicta ciuitate, & ipſa electa preſentare in ſcriptis põtati & Ancianis q̄ p tẽporibus fuerint. Qui Põtas & Anciani debeãt ei facere puiſiõnẽ de ſalarijs & pẽſione domus predictis Que electio fiat & fieri debeat ſingulis annis per dictos Dños põtatem & Ancianos Iudicibus de mẽſibus auguſti & eorũ cõfirmatio per dictos poteſtatẽ & Ancianos de menſibus ſeptẽbris prox. ſub ſequentibus. Et ſi aliter facta fuerint dicta electio niſi vt ſupra. non valeat.

ITem tales locũ habẽtes poſtq̄ fuerint cõfirmati per dños põtatẽ & Anciãos vt ſup teneãt acceptare vel renunciare infra diem octo poſtq̄ eis notificatũ fuerit p ipos dños potatẽ & Anciãos, alioq̄n eorũ electio & cõfirmatio ſint irrite, & p nõ factis habeanṫ & ad alias electiões & cõfirmatiões pcedaṫ ſecũdũ temporũ opportunitates.

ITem q̄ ille q̄ acceptabit dictã lecturã teneaṫ & debeat in pñtia dictorũ dñorũ põtatis & Anciãorũ, cõſilij collegij Iudicũ Alexa. corporaliter pſtare Iuramentũ inchoare ſtudium ſuum [illegible] prima Iuridica, & nõ feſtiua poſt feſtũ Beati Luce Euãgeliſte, ac legere ſingulis diebus nõ feſtiuis & nõ celebrãdis de mane q̄ melius poterit & ſciuerit ad vtilitatẽ ſtudentiũ, & audientiũ, Iuſto Dei impedimẽto ceſſante, Et ſi ſibi q̄ ſi aliq̄ [illegible] legere cõtingeret nõ poterit aliquo vel aliquibus diebus, q̄ tunc debeat aliũ ſubſtituere q̄ legat loco ſui, Ita q̄ omnino ſingulis annis legaṫ vnus liber integraliter, videlicet vno anno codex, alio digeſtũ vetus. Ita q̄ hoc anno pſenti incohari debeat poſt feſtũ beati Luce liber codicis & perfici vt dictum eſt.

ITẽ q̄ predicti legẽtes accipiãt & exigãt & exigeṫ poſſint a quibuſcũq; audiẽtib⁹ omni anno, [illegible] auri pro q̄libet, & nõ vltra. Ita & taliter q̄ ſuã collectã facere poſſint ad ſuã voluntatẽ a feſto beati Andree apoſtoli vſq; ad feſtũ reſurrectionis Dñi, a quolibet audiente & non alio tempore,

ITem q̄ omnes & ſinguli audire volentes leges In Alex. poſſint libere, & ſecure illuc venire morari & redire cũ rebus ſuis nõ obſtantibus aliquibus repreſalijs, laudib⁹ vel cambijs, ſeu quibuſcunq; alijs cauſis, niſi eſſent rebelles Inimici, ſeu banniti p delicto dominorũ nrorũ vel cõis, & q̄ ibi ſtudentes & euntes & redeuntes occaſione ſacratiſſimarum legum dicto ipſorum ſtudio durante tantũ in oĩbus prerogatiuis & vtilitatibus eorũ habeanṫ & tractẽtur p ciuibus & tamq̄ ciues Alex. dũmodo ſint de Alienis ciuitatib⁹ territorijs & locis q̄ de ciuitate ter[illegible] & diſtrictus Alex. Et q̄ põtates, & Anciani q̄ pro tempore fuerint ſuis literis ad expenſas cõis Alex. teneant notificare locis vicinis & circumſtantibus ſingulis annis per duos menſes vel prout melius poterunt, ſicut leges legi debent in Alexan. & quis liber & quo tempore Incohabitur, & quis erit lectur⁹ vt ſi poterunt & de prerogatiua, & fidantia predictis.

Item ꝙ ſtatutū poſitū in volumine ſtatutoꝝ cōis Alex. & oīa alia ſtatuta ī dicto volumine inſcta p̄ ſtācia immunitatē audiētib⁹ leges ī ſuo roborē & firmitate ꝑdurēt.

Item ꝙ ille q̄ leget leges ꝓ eo tempore quo leget & dū habebit attendere ad lecturā nō poſſit cogi nec cōpelli ire ad aliq̄ cōſilia publica vel priuata nec aliq̄s cōuocationes ſapientū ꝓ cōi Alex. nec ad aliqs ambaſiatas vel andatas, nec eſſe Ancianus, nec aſſumere aliq̄ officiū ꝓ cōi cōtra ſuā voluntatē, & idē intelligat̄ ī ſcolarib⁹ audiētib⁹ leges, dū fuerint ſtudētes & audiētes & de ꝑdictis ſtetur iuramēto legētis, & docētis.

Itē vt amiſſio tēporis nō ſit ab hinc ad feſtū beati Luce ꝓx. vēturū, ꝙ vſq; ad dictū terminū, ſit pſona q̄ legat & legere debeat, & pficere librū Inſtitutionū ad eruditionē rudiū miro dactū incoādū tali tempore ꝙ citra dictū feſtū beati Luce valeat cōpleri ꝓ quo tp̄re & libro habeāt. & habere debeat ſalariū. & ꝑciū pēſionis dom⁹ ꝓ medio anno ſoluēdū de mēſe in mēſem vt ſup̄. Et etiā ſalariū medij anni a quolibet audiente ꝙ ſalariū ab audiēte poſſit exigere vſq; ad feſtum aſſūptiōis. beate marie virginis de mēſe auguſti. & nō poſt. & ꝙ ſīe mittant̄ per loca circunſtantia vt ſupra dictū eſt quando videbitur conuenire Dominis Poteſtati & Ancianis.

Item ꝙ lecturas leges poſſit facere vacatiōes & ferias ꝓ meſſionib⁹ & vēdemiis quindecim dieꝝ ꝓ quolibet dictoꝝ tempoꝝ. & nō vltra inchoandas ꝓut ipſi legēti videbit̄ magis expedire. dūmodo ꝓpter ferias de ipſius premio nihil diminuatur.

Eo tamen ſaluo. & reſeruato. ꝙ Reuerendiſſ. in Xp̄o pr̄ D. D. Iouānes Dei gratia Archiepus. & Generalis Dñus Mediolani & c, in ꝑdictis ſtatutis. & quolibet eorum habeat a idem pōtatem. & bayliā. addēdi, minuendi mutādi interp̄tādi. & corrigendi ſemel & pluries totiens quotiēs ꝓceſſerit de ſue beneplacito voluntatis.

Ego Georgiolus de bollate filius cōdam D. Bertrami ciuis Mediolañ notarius & ſcriba pſati Reuerēdiſſimi patris. & D. M. ſ & c. ꝑdicta ſtatuta que ſunt capitula vndecim prohemio computato in folijs duobus pſente folio cōputato approbata laudata. examinata, & correcta, cum additionib⁹ ipſis capitulis factis per ſapientes viros Dominos vicarios prefati D. M. ſ. ex impoſitiōe mihi facta per dictos Dominos vicarios de ipſius Domini Mandato ad confirmandū me ſubſcripſi. Anno Domini Milleſſimo Tricenteſſimo Quinquageſimo quarto Inditione ſeptima die Decimo ſexto Menſis Mai.

¶ Galeas vicecomes Mediolani & c. Dominus Generalis.

Cum nr̄e intētionis exiſtat ꝙ nulle fortalicie fiāt in diſtrictu nr̄o Alex. per aliquos ciues vel diſtrictuales nr̄os Alex. volumus & mandamus vobis, quātē ſtatim per loca cōſueta ciuitatis nr̄e Alex. & diſtrictus publice & alta voce vt eſt moris faciatis ꝓclamari. ꝙ nulla pſona ciuitatis nec diſtrictus Alex. audeat nec pſumat facere vel fieri facere ī dicto nr̄o diſtrictu aliq̄ caſtrū. ſeu fortilicíā. nec inceptū ſeu inceptā fortificare ſeu fortificari facere. ſine nr̄a ſpeciali licētia ſub pena & ſi q̄ cōtra fecerint ꝑ officiales nr̄os cōtrafacientib⁹ obuiet. Et illi q̄ cōtra ꝑdictā nr̄am ordinationē facere preſumpſerit pena debita puniāt̄. Quā q̄dem ꝓclamationem. & literas nr̄as ſcribi faciat & apponi in libris ſtatutoꝝ cōis nr̄i Alex. volētes ꝙ de cetero inuiolabilit̄ obſeruet̄ ꝑ ciues. & diſtrictuales noſtros predictos. tamquam ſi eſſent ſtatuta cōis noſtri Alexan. per nos approbata Dat. Mediolani die xx. Mai.

ANNO Natiuitatis Dñi Milleſſimo tricēteſimo quinquageſſimo ſeptimo inditione decima die quinto Iunij Mollinus culchauagnis & Martinus de Pergamo tubatores comunis Alexan. retulerūt mihi caxono cancellario cōis Alexan. cridaſſe hodie alta voce & ſono tube premiſſo per Ciuitatem Alexan. in locis conſuetis.

¶ Galeas vicecomes Mediolani & c. Imperialis vicarius generalis.

Capitula nobis exhibita per ambaſiatores vr̄os remittimus vobis preſentibus Introcluſa, cum reſponſione noſtra vnicuiq; ex ipſis capitulis per nos facta, q̄ quidē capitula prout reſpondimus ita volumus obſeruari.

Infraſcripta ſtatuta & ordinamēta facta de nouo tempore regiminis Nobilis, & potētis viri dñi Secūdi de cōcorezio pōtatis ciuitatꝭ Alex. ꝑ infraſcriptos ſapientes & ſtatutores ad hoc ſpecialr̄ electos ꝑ dños Ancianos auctoritate eis atributa a ſapiētib⁹ q̄draginta octo de cōi & populo, ſpecialiter in hac parte. Que ſtatuta facta fuerunt, ſub anno Dñi Milleſimo treceteſimo quinquageſimo nono die.

¶ Qd̄ Anciani nō poſſint eligere aliquē agnatū ſuū ad aliquod officiū cōis.

Inprimis ſtatuit̄ & ordinatū ē ꝙ aliq̄s q̄ ſit vel ī futurū erit Ancianus populi ciuitatꝭ Alex. nō poſſit tēpore ſui Ancianatus eligere ad aliq̄ officiū cōis Alex. ſi nec aliquē agnatū ſuū de agnatiōe vel parentella ſua ſub pēa libr̄ decē illi q̄ dictā electionē faceret & ſacramēto, & etiā ſub pena ſacramēti talis ſocij ſuis dicti Ancianatus ipſam electionē facere permiſſerint, & vltra quod electio nulla ſit. Reſponſio Dñi placet.

¶ Qd̄ Anciani non poſſint incantare datium aliquod.

Item ꝙ aliquis qui eſt vel erit Ancianus, non poſſit tempore ſui Ancianatus, Incantare aliquod dacium vel redditum cōis ordinarium vel extraordinarium, nec etiā partem habere in aliquo redditu vel dacio extraordinario quod venderetur tempore ſui Ancianatus, ſub pena librarum viginti quinq;, & vltra quod talis venditio nulla ſit Imo iterum de nouo vendi poſſit. Reſponſio Domini placet.

¶ Qd̄ Anciani teneantur facere bonas electiones.

Item ꝙ Anciani q̄ pro temporibus fuerint in eligendo officiales cōis teneant̄ facere bonas electiones vinculo iuramenti

¶ Qd̄ aliqua prouiſio extraordinaria.

Item ꝙ Anciani q̄ ꝓ temporibus fuerint nō poſſint facere aliq̄ ꝓuiſionē extraordinariā pōtati Alex. vel alicui de ſua familia, ſine deliberatiōe ſapiētū q̄draginta octo ſub pena exſtitutiōis ꝓuiſiōis q̄ fecerūt & iurauerūt. Reſponſio Dñi Placet.

¶ Qd̄ petitiones legantur in die ſabbati.

Item ad euitādū immodicum tediū q̄ quotidie inferunt Ancianis p diuerſos petentes, & petitiōes porrigētes ex quo Ancianis ad negotia cōis agēda, plurimū impedit̄, ſtatutū ꝙ Anciāi ꝑdicti petitionē alicuius audire non debeāt nec legi facere, niſi ſolū in die ſabbati, die vero ſabbati legi faciāt ipſas petitiōes &c, in quib⁹ ꝓuiſionē faciāt & faciant ſemel vna reſpōſiōe petitiōi amplius petitio ipſa legi nō poſſit tēpore ipſoꝝ Ancianoꝝ, & ad hoc teneantur ipſi Anciani, vinculo iuramenti. Reſponſio Dñi Placet.

¶ Qd̄ omnes rationes cōis fiant in palacio veteri cōis Alex.

Item ꝙ oēs ratiōes cōis fiāt in palacio veteri cōis Alex. vel in aliq̄ domo dicti palacij in pn̄tia Anciāoꝝ vel maioris partis ſub pena lib. .x. cuilibet ratiōatori & notarij cāpanilis, qui dictā rationem facerent aliter vel approbarent & quod ꝑdictis ſemper interſit ſaltim vnus ex notarijs campanilis. Reſponſio Dñi Placet.

¶ Qd̄ maſſarius cōis nō poſſit expēdere vltra ſoldos .xx. in vna die ſine ꝓuiſiōe.

Item ꝙ clauarius ſiue maſſarius cōis pn̄s & futurus. Non poſſit expendere de auere cōis vltra ſoldos. xx. imp̄. in vno die ſine bulleta dñoꝝ vicarij & Anciatorum niſi foret mādato Magnifici Dñi nr̄i vel alterius rep̄ſentantis pſonam prefati vel niſi ꝓ nuncijs & ſpi. ſ mittendis & ſi aliter facerent non ponantur in ratione Ipſius ſub pena iuramenti rationatoribus & amiſſione ſalarij vnius menſis. Reſponſio Dñi placet.

¶ Qd̄ expenſe nunciorum legantur in die ſabbati.

Item ꝙ oēs expenſe nunciorꝝ & ſpiaꝝ legant̄ omni die ſabbati ꝑn̄tia dñoꝝ vicarij & Ancianoꝝ, & de eis fiat ſumma & bulleta, & ꝙ omnes nuncij & ſpie ſoluantur per manus clauarij, ſeu maſſarij, tantum. & ſi aliter dicte expenſe facte fuerint non ponantur in ratione. Reſponſio Domini placet.

❡ Qđ Maſſarius cõis faciat rationem ſuam omni menſe.

Item ꝙ clauarius, ſiue maſſarius teneat omni mẽſe facere rationẽ ſuã infra dies v. poſt exitum mẽſis ſub penã iuramẽti. & libr. x. & eandem penã incurrant Anciani ſi dictã rationẽ fieri nõ facerent. & ꝙ rationatores cõis. & notarij cãpanilis ſub eadem pena teneant denunciare ſingulis mẽſibus Dñis Põtati ſeu eius vicario & Ancianis. quod dictã rationẽ fieri faciant infra dictũ terminũ. & p̃dicta teneant põtas executioni mãdare ſub pena florenoꝝ xxv. applicãdoꝝ camere Mag. Dñi nři. Reſpõſio Dñi placet.

❡ Qđ cõitates villarum debentes aliquid dare cõi citentur anteq̃ pignorent.

Item ad exigendũ debita q̃ cõitates, villaꝝ & locoꝝ diſtrictus Alex. de cetero dare tenebãtur cõi Alex. requirant duo vel quattuor homines pro illa villa ſeu loco q̃ debitum dare tenebantur, ex melioribus dicte terre, q duo vel quattuor tantum detineantur, quod debitũ fuerit integraliter p ſolutum, & [illegible] ante ipſam detẽtionẽ vel requiſitionem aliq̃ cõmunitas fuerit pignorata vel [illegible] ſeu fuerit [illegible] in poſſeſſione ꝙ ipſa cõitas nõ teneatur ad ſolutionem aliquam expenſ. & hoc locũ habeat in illis, que teneãtur ſoluere p cõmuni dicte ville [illegible] locis autem qui ſingulariter ſoluerint & ſunt de corpore ciuitatis non habeant locum. Reſponſio Domini placet.

❡ Qđ clauarius recipiat ad campanile banna & fodra inquartata

Item ꝙ clauerius ſiue maſſarius cõis Alex. nõ recipiat cõdemnationem aliquã. nec fodrum, taliam vel impoſitionem inquartatã vel duplicatã. nec aliq̃ peccuniã que aptari debeat in cãpanili, niſi ſolum ad dictum cãpanile. & non alibi & ponifaciat peccuniam in recepto per notarios cãpanilis anteq̃ appareat faciat in libro cõdẽnationum fodrum vel impoſitionẽ ſub pena libr. xxv. & ſacramẽti & eandẽ penã incidat. Si vero clauarius reciperet aliquã peccuniã cõis [illegible] vel extra [illegible] aliq̃ occaſione. q̃ nõ foret ſcripta ad cãpanile p̃dictũ. teneat ipſam peccuniã ſcribi facere in recepto ſuo ad dictum cãpanile p dictos notarios, ſub pena p̃dicta. Reſponſio Dñi placet.

❡ Qđ expenſe maſſarij legantur in pñtia ſapientum.

Item ꝙ oẽs expẽſe que, fiunt p clauariũ ſeu maſſarium cõis. quolibet mẽſe legantur in p̃ſentia Dñoꝝ vicarij & Ancianoꝝ & quattuor ſapiẽtũ pro [illegible] de cõi & populo ex melioribus ciuitatis, qui approbant vel reprobant dictas expẽſas. & aliter non approbetur dicta ratio ſub pena rationatoribus. & notarijs campãilis q̃ ipſam ratõnẽ ſcriberent vel aprobarẽt libr. x. & pro quolibet. Reſponſio Dñi placet.

❡ Qđ [illegible] collectores [illegible] pecunie teneant ſoluere p̃uiſiones q̃s poſuerint in dato.

Item ꝙ maſſarius cõis & omnes collectores pecunie cõis factis eoꝝ rationib' teneãtur & debeãt ſoluere oẽs p̃uiſiones & debita cõis quas poſuerunt in dato in eorũ rationibus non obſtante ꝙ in aprobatione rationis eoꝝ appareãt creditores cõis. & ꝙ põtas teneat omnib' exiſtẽtibus [illegible] facere ſolutionẽ p maſſarium vel collectorẽ q ipſa debita vel p̃uiſiones poſuerunt in dato ſub pena ſacramẽti. & florenoꝝ xxv. applicandoꝝ camere p̃fati Dñi nři, & hoc ſtatutũ legatur cuilibet maſſario. & collectori cõis cum fuerit electus. Reſponſio Domini placet.

❡ De ſtatutis loquentibus de Ancianis & maſſario legendis.

Item ꝙ p̃ratio clauarij ſit legantur oĩa ſtatuta facta loquẽtia de clauario in preſentia Ancianoꝝ & rationatorũ eoꝝ ad q̃ legẽda teneat Notarius cãpanilis. vinculo iuramẽti etiã oĩa ſtatuta ſuſcripta loq̃ntia de Ancianis & clauario. legãt Ancianis q̃ p̃do ſtrabũt Anciãatũ ad q̃ legẽda [illegible] pp. i vinculo iuramẽti. Rñſio D. placet

❡ Qđ aliq̃ cãcellatio vel diminutio nõ fiat in fodris vel extimis cõis ſine p̃uiſiõe Ancianorum.

Item ꝙ aliq̃ cancellatio vel diminutio alicuius fodri, talee vel Impoſitionis fieri nõ poſſit in libris cõis ſine bulleta dñoꝝ vicarij & Ancianoꝝ, & Idem intelligat in extimis blauoꝝ & regiſtris cõis, Niſi ppr tranſmutationes poſſeſſionũ q̃ acqrunt & & notarij cãpanilis q p̃dicta aliter fecerint incurrant penã florenoꝝ dece & vinculo ſacramẽti. & vltra cancellatio vel diminutio nulla ſit, & in ſtatu priſtino reducat.
Reſponſio Dñi placet.

❡ De decenis ponendis ad campanile.

Item ꝙ quotienſcũq; decene fuerint de nouo facte & cõpilate ipſe decene portentur infra dies q̃nq; ad campanile cõis & nullus poſſit poſtea cãzelari ſine bulleta dñoꝝ vicarij & Ancianoꝝ ſub pena floꝝ decẽ cuilibet notario facienti dictum cãcellatum.
Reſponſio Domini placet.

❡ Qđ Poteſtas Alexan. nõ poſſit habere partem in aliquo dacio communis.

Item ꝙ D. Põtas Alex. ſeu aliq̃s de ſua familia nõ poſſit habere partẽ i aliquo redditu vel dacio cõis. ſub pena florenoꝝ l. applicandoꝝ camere Mag. Dñi nři.
Reſponſio Domini placet.

❡ Qđ Põtas Alexan. nõ poſſit exercere niſi officium. ſpectans ad regimen ſuum.

Itẽ ꝙ D. Põtas. nec aliq̃s de ſua familia, nõ poſſit exercere aliq̃ officiũ. niſi officiũ ſpectans ad regimen põtatis ſub pena florenoꝝ l. applicãdoꝝ camere prefati dñi nři, ſaluis mandatis Magnifici Dñi prefati. Reſponſio Dñi placet.

❡ Qđ Poteſtas ſit contentus ſuo ſalario.

Item ꝙ dictus Potas pro ſe & familia ſua teneatur exercere officiũ ſui regiminis in Ciuitate & villis Alexan. & cõtentus ſtare de ſalario ſibi & ſue familie ordinato, & aliud non petere nec habere. Reſponſio Domini placet.

❡ De ſecuritatibus dandis ſemel in anno.

Item quod ſecuritas q̃ datur pro aduentu poteſtatũ detur ſolumodo ſemel in toto tempore ꝙ põtas ſtabit in Alexan. & hoc ad euitandum extorſiones notarioꝝ. & ꝙ nihil recipiat p notarios recipientes dictas ſecuritates. Reſpõſio Dñi placet.

❡ De penſo grani ordinando.

Item p euidenti vtilitate ſingulariũ pſonaꝝ de Alexã. & ad euitãdũ fraudes & extorſiones quas molinarij faciunt quottidie ſtatuerũt & ordinauerũt q fiat & ordinetur pẽſum vnũ in [illegible] tanagri iuxta domũ maltolte, vel alibi ppe. & ꝙ [illegible] eligãtur due bone pſone q̃ ſint [illegible] q põderare debeant totũ granum & bladũ ꝙ molinarij ducent ad molẽdinũ. & [illegible] ſcribat p ordinẽ in vno libro quãtitates grani põderati. & [illegible]. & alia [illegible] & obruetur q [illegible] fabrica ꝙ molinarij debeãt pẽſare totũ granũ [illegible] col. clxxvj [illegible] & etiã alia q̃ cõtinẽtur i alijs ſtatutis de molinarij [illegible] ſtatutis cõis Alex. Reſpõſio D. placet.

❡ De bannis guaytarum ponendis ad campanile.

Item ꝙ officialis bulletaꝝ cõis ciuitatis Alex. teneat & debeat q̃libet die portare ſeu mittere ad cãpanile oĩa bãna guaytarũ falſatarũ q̃ dederit [illegible] ſi nõ miſſerit ꝙ bãna nõ valeãt ipſo iure. & ꝙ notarij cãpanilis teneant ire q̃libet die videlicet vn' [illegible] bãna q̃ ſunt data nocte precedẽti & ea portare [illegible] dictum officialẽ. & [illegible] bãna [illegible] ad [illegible] cãpanile. ſub pena ſacramẽti dictis notarijs. Reſponſio Dñi placet.

Que quidẽ ſtatuta & ordinamẽta facta & cõpillata fuerũt p infraſcriptos ſapiẽtes & ſtatutores cõis Alex. ad hec ſpẽr electos auctẽ ſapientũ. xlviij. de cõi & p̃lo &

lecta & approbata p ipſos ſapiẽtes infraſcriptos & in pñtia infraſcriptoꝝ Ancianorum populi dicte ciuitatis Alex. ſub anno Dñi, M.CCCC.LIX. inditione duodecima die vigeſſimo ſecnndo mẽſis Nouẽbris in Palatio veteri dicte ciuitatis.

❡ Nomina vero Ancianorum ſunt hec.

D. Nicolinus de Boſcho. D. Iacobus Pectenarius. D. Benentinus Milanus.
D. Antonius. D. Stephanus. D. Ferrarius.

❡ Nomina ſapientum ⁊ ſtatutorum ſunt hec.

D. Philippin⁹ de Putheo. D. Mãfredin⁹ Trott⁹. D. Bartholomeus Squarzafic⁹.
D. Guilinus Guaſchus. D. Mollinus Inuiciatus. D. Hugolinus Gualchus.
D. Bernardus Calcamugius. D. Luchinus Gambarinus. D. Martinus Ardizon⁹.
D. Thomas de Parma. D. Caſſalinus de Boſcho.

SAluis ſemp & reſeruatis i oibus & ſingulis ſcriptis & quolibet pdictorum omnib⁹ mandatis & beneplacitis Magnifici & excelſi Dñi nři Galeaz. vicecomitis Mediolani Alexandriæ &c. Imperialis vicarij Generalis.

❡ Quod beccarij de Bergolio poſsint tenere inter oues non habentes lac ⁊ caſtronos trigintaquinq;.

ITem ſtatutũ & ordinatũ eſt. ꝙ beccarij de bergolio exercentes officiũ becharie in bergolio poſſint & eis licitũ ſit habere & tenere in poſſe bergolij inter oues nõ ferentes lac & caſtronos xxxv. pro quolibet ita quod ſi dicte beſtie inuente fuerint in dãnis ſoluant bamnum prout in ſtatutis ferratie continetur.

ITem ꝙ ſi aliq̃s emerit vel emit aliquã beſtiã ab aliquo homine in credẽtia occaſione faciẽdi carnes ꝙ ipſe teneat ei ſoluere pretiũ infra dies xv. niſi remanſerit voluntate creditoris. Et ſi ſoluere noluerit ſit expulſus de ſocietate bechariorꝝ. Et non poſſit vendere carnes in Alex. & aliq̃s nõ debeat ei dare cõſiliũ nec iuuamen donec ſteterit in voluntate creditoris de ſupraſcripto pretio & qui cõtrafecerit det pro banno ſoldos viginti pro qualibet vice

❡ De pancijs non aperiendis in vijs publicis.

ITem ſtatutũ eſt. ꝙ aliq̃s de Alex. nec aliqua pſona debeat pijcere. nec aperire pantias nec ſcanare beſtias nec budellas aliquarũ beſtiarũ in vijs publicis ſuper cõ per totũ annũ. & ſi ipſas apperuerit alibi. nõ poſſit nec debeat vituperiũ ipſarũ beſtiarꝝ in vias publicas pijcere & qui cõtrafecerit ſoluat qualibet & qualibet vice ſoldos decẽ. & guardie. & quilibet alius poſit accuſare eos & habeat medietatem bamni.

❡ De fornaxarijs

ITem ſtatutum eſt quod fornaxarij omnes de Alex. vel diſtrictus lateres & cuppos in Alexã, diſtrictu qui nunc ſunt vel pro tempore erunt teneantur facere maonos vel lateres & cuppos ad modũ & formã madonorũ ſiue laterũ. & cuppoꝝ veterũ qui ſunt in palacio veteri cõis Alex. videlicet vt coſti ſunt ita lõgi, & ampli & groſsi vt ſint dicti maoni q ſunt in dicto palacio cõis in bichocha cõis inferius & modũ maonoꝝ de maiorib⁹ & groſsiorib⁹ illoꝝ q ſunt in palacio cõis & nõ de minorib⁹. Idẽ intelligat de cuppis, & hoc additũ eſt, ꝙ cupi, ſeu tegule debeãt fieri ad [illegible] formã p vnũ bonũ & legalẽ hominẽ magiſtrũ ad hoc electũ p poteſtatẽ, dũmodo ſit eiuſdẽ bonitatis & põderis, vt tegule q̃ ſunt in palacio cõis de ſubter bichochã & nõ minoris, & vendere & mẽſurare teneant dicti fornaxarij, & alij homines infraſcripti calcinã ad menſurã ſeſtarij veteris ſilis, qui modus quo fuerint madoni ſit ferratus & ſeſtarius calcine ſit ad modũ Et formam ſeſtarij veteris ſilis, qui ſeſtarius ſit culmus & habeant tantum ſeſtarium de ligno non cauagnas ad dictam calcinã menſurandã & ſi contrafecerit, ſoluat q̃libet & q̃libet vice pro quolibet milliario madonoꝝ & quolibet modio calcine ſoldos .xx. & pro quolibet centenario a milliario ſupra ſoldos duos & infra pro rata, & pro quolibet modo nõ ferrato ſoldos decẽ & amittat modũ, ſi nõ fuerit legalis libř decẽ & amittat modũ, & hoc totũ ſine tenore & poteſtas teneat eos faceee iurare ſic attẽdere & obſeruare infra menſem poſtq̃ venerit, & capitula aperta fuerint. & poteſtas ſup hoc elligat q̃tuor homines bonos & legales q debeant ire ad fornaces, & videre, & inquirere quolibet menſe ſi pdicti fecerint oia & ſingula q ſupradicta ſunt & accuſare cõtrafaciẽtes, & habeant medietatẽ banni, & hoc ſine tenore, & quod predictum capitulum cridetur per ciuitatem denuncietur per nuncium poteſtatis fornaxarijs.

❡ De eiſdem.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ aliquis fornaxarius non debeat tenere calcinã afloratã cum calcina preoſa, & q cõtrafecerit ſit in banno ſoldorũ centũ pro q̃libet vice, & Põtas teneat inquirere & q̃libet poſsit accuſare & habeant medietatem banni.

❡ De eiſdem.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ q̃libet fornaxarius teneat dare duodecim ſeſtarios calcine aflorate pro eo precio quo vendit modius calcine preoſe, & q cõtrafecerit ſit in banno ſoldoꝝ .xx. pro q̃libet vice, & q̃libet poſsit accuſare & habeat medietatẽ banni.

❡ De eiſdem.

ITẽ ꝙ põtas vel aliquis ex ſuis iudicibus vel militib⁹ teneat ad min⁹ ſemel in menſe ire ad Inquirendum & videndum ſi fornaxarij ſeruant & attendunt ea que in illis capitulis continentur.

❡ De olearijs.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ oẽs Olearij q ſunt in Alex. & diſtrictu & oẽs alij facientes oleum de linoſa teneant & debeãt facere vel fieri facere panellos linoſe de ſex libris Ita ꝙ dicti panelli ſiue ſint ſicci ſiue recẽtes ſemp ſint de libris ſex & ſi cõtrafecerit ſoluat q̃libet & q̃libet vice p quolibet panello ſoldos duos & perdat panellos & põtas teneat eos facere iurare, ſic attẽdere & obſeruare infra mẽſem poſtq̃ venerit, & teneat põtas pdicta in omni mẽſe inquiri facere p vnũ ex ſuis iudicio⁹ vel militib⁹, & q̃libet teneat eos accuſare & poſsit & accuſator habeat medietatẽ banni, & ꝙ nulli olearij ſeu faciẽtes oleũ vel fieri faciẽtes panella de linoſa poſsint habere ſocietatẽ in Alex. vel diſtrictu nec ſe cõgregare & ordinamẽta cõdere & ſi q̃ fecerint vel facerint non valeant & ſint caſſa & pro nõ factis habeant ſub pena pro quolibet & q̃libet vice librarũ decẽ & q̃libet poſsit accuſare & habeat medietatẽ banni, Nõ obſtãte aliqua pmiſſione vel reformatiõe & ꝙ pdicti oleari & q̃libet eoꝝ teneant & debeãt vendere, & dare panellos & oleũ p infraſcriptis precijs & q̃titatib⁹ videlicet ꝙ vendant & vẽdere poſsint panellos de mẽſib⁹ madij. iunij. iulij. auguſtij. & ſeptembris quẽlibet panellũ denarijs ſex, & nõ plus & librã olei denarijs ſex, & dimidio, de alijs vero menſibus de alijs vero menſibus vendant panellũ denarijs q̃nq; Impř. & oleũ dẽarijs ſeptẽ Impř. & ad pdictã formã vendere teneant, ſiue vẽdat ad minutũ ſiue ad qrtronũ vel ad mediũ qrtronũ & oleũ ad galetã ſiue ad mediã galetã vel quõmodocũq; & ſub pena & bãno p quolibet & q̃libet vice, q̃ cõtrafieret in aliquo pdictoꝝ caſuũ ſoldoꝝ .xx. & credat accuſatori cũ vno teſte.

❡ De ſartoribus.

ITem ſtatutũ eſt, ꝙ aliq̃s ſartor ſeu eius diſcipulus vel diſcentus faciens ſiue pannos nouos non poſsit nec debeat petere vel recipere filũ ab aliqua pſona cui faciet pãnos ſed ipſum filũ emant ſibi de ſuo & q cõtrafecerit det p bãno ſoldos .xx. p q̃libet vice, & q̃libet poſsit accuſare & habeat medietatẽ bãni & credat & ſtetur dicto accuſatoris ſuo ſacramento & teneatur p iuratus perpetuo & poteſtas teneat attendere pręceſe & ſine tenore, & facere pconizari per ciuitatem infra menſem a die introitus ſui regiminis.

❡ De non tangendo mortuos a fornarijs vel portatoribus vini.

ITem ſtatutum eſt, quod quilibet fornarius & portator vini & menſurator ſalis iureat, quod non ſepellient aliquem hominem mortuum, nec brancheȝabunt eum & qui contrafecerit det pro banno qualibet vice ſoldos viginti.

De Caligarijs.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi qͥs caligarius forenſis, & de extra Alex. & iuriſditionẽ venerit ad nundinas conſtitutas cauſa vendendi d miniſterio caligarie nõ poſsit nec debeat vendere ſubter domũ, caligarioꝝ, ſed in platea deuerſus domũ de ghilinis vel retro domũ caligariorũ vel alibi vbi voluerint in Alex, in platea Alex. extra dictã domũ.

De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ nullus ciuis Alex. poſsit nec debeat vendere miniſterium caligarie in dieb⁹ veneris niſi ad nundinas cõſtitutas extra domos caligarioꝝ in bãno ſoldorum .xx. de quo banno medietas ſit cõis & alia medietas ſocietatis.

De eiſdem.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſi quis portauerit banchas de dominibus in quibus venduntur ſubtolares pellicie & ſolle que ſunt in platea vel cupos ſeu columnas puniatur pro quolibet & qualibet vice pro bancha in ſoldis cẽtum & reſtituatur bancha in duplum & cupis in ſoldis ſexaginta & plus & minus arbitrio Poteſtatis.

De ſcoſorolijs.

Item ſtatutum eſt, ꝙ ſcoſorolij, ſiue laboratores lini non laborent nec laborare debeant linum aliquo modo in nocte & qui laborauerit, & poteſtati liquidum fuerit det pro banno ſoldos viginti pro quolibet & qualibet vice, niſi tenuerint vas cũ aqua ſubter lumen, & tunc paſsint laborare in nocte, ſine pena, & ꝙ aliquis laborator lini non teneat nec tenere debeat lumen neq; ignem in domo ſiue in illa parte domos in q̃ linum laborabitur, & qui contrafecerit det pro banno ſoldos viginti pro quolibet & qualibet vice in denarijs numeratis vt ſupra, & ſi laborator lini facient contra precicta non reperiretur, quod dñs qui faceret laborare linum teneatur ad ſolutionẽ dicti banni & ſi aliquis vel aliqui ſcoſorolij ſiue laboratores lini acceperint peccuniã vel in concordiam fuerint cum aliquo de lino laborãdo, & anteq̃ ſeruiuerint predictam peccuniam, vel de eo quod eſſet in concordia cum eo vel ab eo receſſerint vel ſine licentia & iuerint ad laborandum aliquod alio ſoluat quilibet & qualibet vice ſoldos viginti, & ſi dñus cum quo fuit vel iuerit ad laborandum tenuerit eum vel eos, poſtq̃ ſibi denunciatum fuerit per illum cuius peccuniam acceperit vel cum quo in concordia fuerit, ꝙ eum vel eos non teneat det pro banno ſoldos viginti, & cuilibet ſit licitum eos accuſarẽ & ſuper omnibus hijs eligantur quatuor maſſarij per conſules mercatorum lini, et ſcoſolariorum, vnus pro quolibet quarterio bone fame & bone opinionis, qui ſint de bonis, & de maioribus ciuitatis qui iurare debeant omnia ſupraſcripta, & infraſcripta attendere & attendi facere & obſeruari in manibus quorum iurent omnes mercatores lini qui laborare volunt facere linum antequam laborari faciant linum, & omnes laboratores lini ſiue ſcoſorolij infraſcripta, & ſingula attendere & obſeruare tam in ſolutione facienda, quam in omnibus alijs ſupraſcriptis & ſingulis & quicunq; mercator lini, laboraret vel laborari faceret linum & poſtquam denunciatum fuerit per predictos quatuor & non preſtaret ſacramentum vt ſupra det pro banno ſoldos ſexaginta, Qui maſſarij predicta teneantur ſubtiliter inquirere per ſe & ſuas guardias, quas poſſint elligere & habere ad voluntatẽ ſuã omnes illos q contra ꝑdicta vel aliq̃ de ꝑdictis fecerint, & ſi inuenerint aliquẽ vel aliquos ꝯ ꝑdicta facere vel feciſſe banniaꝰ vt ſup̄. Et bona eoꝝ maſſarij auferre, Et excutere teneãr & quoꝝ bãnoꝝ medietas ſit cõis, & alia medietas ſupſcriptoꝝ maſſarioꝝ & guardiaꝝ ſuaꝝ, & hoc oĩa ſupſcripta & ſingula põtas teneaꝰ attẽdere & obſuare & attẽdi & obſeruari facere & ſupſcriptis maſſarijs fortiã dare accipiẽdi & habẽdi, & excuciẽdi ſupſcripta bãna, & hoc capitulum Põtas teneaꝰ facere legi in publica cõtione intra mẽſem poſt ſcripturã capĩoꝝ pñtiũ, & ꝓconizare per Ciuitatem de Igne non tenendo, & de non laborando vt ſupra.

De ſcoſorolijs capiendis.

Item ſtatutũ eſt, ꝙ ſi quis concederit vel dederit ꝓ laboratura lini alicui & nõ ſoluerit illos denarios nec linũ laborauerit, & querimonia inde facta fuerit, Poteſtas teneaꝰ illum capere, & capi facere pſonã, & tenere in carcere ad voluntatẽ illius q dederit denarios donec ſoluerit vel ſuiuerit in integrũ. Et ſi qͥs laborator laborauerit linũ alicui mercatori, vel alij & non ſoluerit Poteſtas teneaꝰ illum facere ſolui in continẽti in banno ſoldoꝝ .xx. & q cõtrafecerit illud amittat & de hoc teneaꝰ põtas ſine tenore & ꝙ aliqͥs mercator vel alius, q laborari faciat linũ nõ audeat vel pſumat dare linũ ad laborandũ alicui laboratori q recepiſſet aliq̃ peccuniã ab aliquo ꝓ laborãdo lino, niſi prius ſatisfeciſſet illi a quo habuiſſet peccuniã in banno ſoldorũ .lx. ꝓ quolibet & qlibet vice & credaꝰ dño vel mercatori qui faciet laborari linum vſq; in ſoldos .lx. cũ ſacramento, & vxor & filij morantes cum eo teneantur.

De reſficiendo viam de ponte rupto.

Item ſtatutũ eſt prouiſum & ordinatũ ꝙ foſſata ab vtraq; parte vie, de via q̃ vadit a ponte rupto vſq; ad pontẽ marmoroliũ, & de via q̃ vadit a dicto põte rupto vſq; ad pontẽ laſſentorũ, & de via q̃ vadit a dicto ponte vſq; ad croſam riuarie, & de via q̃ vadit a ponte nouo ꝑ valem vſq; ad pontem landrum, & de via q̃ vadit a dicto ponte nouo ꝑ pratum ballertum vſq; ad circam rondianeti & de via que vadit a dicto ponte nouo que dicitur via planitie vſq; in circam, & de via que vadit a ſancto Xpoforo verſus iu, que dicitur via mezana vſq; in circam, & de via que vadit a dicto ſancto Chriſtophoro que dicitur via raiate vſq; ad cãpum ꝙ fuit oberti ſubaudi remondentur & reſficiantur vbi ſint, & fiant vbi nõ ſunt ampla per quatuor pedes, & profunda per tres pedes pertice, & ampliãtur vbi nõ fuerint ampla ꝑ dictos q̃tuor pedes verſus agros & non verſus viam, & terra que extrahetur de dictis foſſatis proijciatur in vijs & non in agris, & fiant predicta per homines de bergolio, & illos qui habebunt terras & poſſeſſiones in territorio bergolij, quamuis non habitent in bergolio, & pdicta fiant & cõpleantur a Kal. Ianuarij, vſq; ad Kal. Iunij, quod capitulum ſit preciſum, & ſine tenore & teneatur poteſtas iudices & milites attendere, & obſeruare & fieri facere nec poſsint nec debeant abſoluti nec licentiam petere nec habere nec ipſi prorogare per conſiliũ vel arenghum nec aliquo alio modo, & quotiens laborabitur per cõe Bergolij in predictis foſſatis poteſtas teneatur ire vel mittere vnum ex ſuis iudicibus vel militibus qui faciat laborari homines in dictis foſſatis.

De non deripando viam que eſt in agris Bergolij.

Hoc volumen Statutorum, Alexandriæ Excudebant, Franciſchus Muſchenus
Et Fratres Bergomates, Ciues Alexandrini, ex Priuilegio habito ab ipſa
Republica. Anno a creatione mundi, Milleſimo ſexto, ſeptuage
ſimo quadrageſimo ſeptimo. Annoq; a ſalute Chriſtiana,
Milleſimo Quingenteſimo Quadrageſimo
Septimo. Decimo Quarto
Cal. Ianuarias.

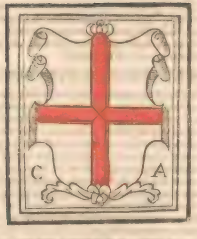

SVB VMBRA TVA.

INCIPIVNT RVBRICAE.
STATVTORVM CIVITATIS,
Adq; Diœceſis Alexandrinæ.

De Sacramento Poteſtatis, a columna, Prima.
De officio poteſtatis & q̃ pōtas teneatur attendere omnia que in ſuo ſacramēto cōtinent, a col. 2.
De militia vel de pecunia danda laborerio maioris eccleſie ſancti Petri de Alexan col. 7.
De feudo poteſtatis col. 7.
Quod poteſtas debeat remanere per quinque dies poſt exitum ſui regiminis in Alexan col. 9.
De nō refirmādo pōtatē nec aliquē d ſua fāilia col. 10.
Quod aliquis qui ſit poteſtas Alexan. non poſſit eſſe capitaneus populi eodem anno col. 11.
De non mittendo literas poteſtati electo col. 11.
Qd poteſtas nō poſſit accipere ꝑ ſuo ſalario aliquam pecuniā cōis ab aliquo niſi a clauario cōis col. 11.
Quod poteſtas non accipiat pecuniam ad vſuram ſup commune cauſa ſui ſalarij col. 11.
Quod aliqs de familia poteſtatis cum aliquo de Alex. non manducet col. 12.
De non dando comedere vel mutuo vel in credentia alicui de familia poteſtatis col. 12.
Quod poteſtas non teneat paleas vel fenum in palatio communis col. 12.
Quod iudex poteſtatis cognoſcat de cauſis q̃ mouent contra commune Alexan col. 12.
Quod poteſtas audiat de iure quemlibet petentem ius contra commune Alexan col. 12.
Qd poteſtas faciat vnicuique rationem col. 13.
De ratione cuilibet reddenda & de dandis iudicibus ciuibus Alexandriæ col. 13.
Qd poteſtas non vocet aliquē proditorē col. 14.
Quod poteſtas nō poſſit petere parabolam de aliquo capitulo col. 14.
De ſacramento iudicis iuſtitie col. 14.
Sacramentum notariorum iuſtitie col. 15.
Sacramentum notariorum ſigilli col. 15.
Sacramētu extimatoꝝ maleguidatoꝝ col. 16.
Sacrametum notariorum teſtium col. 16.
De ſacramento officialiū cōis attendendo col. 16.
De officialib⁹ eligēdis & quomō elegi debeāt col. 16.
Anciani populi & anciani notariorum col. 17.
De non elligendo aliquē ad aliquod officiū niſi prius ei fuerit feudum conſtitutum col. 17.
De nō habēdo niſi vnū officiū ſimul & ſemel col. 17.
Qd aliqs q nō ſoluit fodrū habeat officiū ꝑ cōi col. 17.
De electione notariorum ſigilli iuſtitie col. 18.
De notarijs teſtiū eligēdis & de eoꝝ ſolutiōe col. 18.
De notarijs ferratie eligendis col. 18.
Quod clauarius cōmūis poſſit facere ſolutionem pro notarijs pro eorum ſalario col. 18.
De notarijs literarum elligendis col. 18.
De notarijs campanilis col. 19.
De notarijs victualium elligendis col. 20.
De notarijs incendiorum eligendis col. 21.
De notarijs excutiētib⁹ bañ & ꝯdēnatiōes eligēdis. 21.
De notarijs maleficiorum elligendis col. 21.
De notario populo eligendo & eius ſalario col. 22.
De militibus iuſtitie eligendis col. 22.
Quod vnus iudex elligatur qui preſit cambijs concedendis ad orphanos col. 22.
Qd pōtas tēeat fieri facere ſolutionē officialib⁹ col. 22.
De ſolutione notariorum iuſtitie capienda col. 23.
De ſolutione notariorum ſigilli & aliorum col. 23.
De perficiendo inſtrumenta a notarijs col. 23.
Qd officiales veniāt ad palaciū horis cōſuetis col. 24.
De officialib⁹ & notarijs cōis q accipent nō debeāt ab aliq pſona i officio cōis plusq̃ i ſtatut cōis cōtinet col. 24.
De officiali inuento i fraudē puniendo col. 24.
De officialibus ſindicandis col. 24.
Qd nullus poſſit officiari niſi ꝑ ſuo q̃rterio col. 25.
De officialibus mutandis col. 25.
Qd clerici non habeant officiū pro cōi col. 25.
De libris officialibus faciendis col. 26.
Quod omnes libri & ſcripture communis dentur notarijs campanilis col. 26.
Quod poteſtas teneatur conſignare libros & res cōis clauario ſiue notarijs campanilis col. 26.
Quod poteſtas compellat notarios & officiales cōis q dent libros cōis notarijs campanilis col. 26.
De bichuchero elligendo & de eius officio col. 26.
De clauario cōis & eius ſacramento col. 27.
Quod clauarius non accipiat aliquid niſi quod cōceſſum ſibi fuerit pro ſuo ſalario col. 27.
De ratiōe pedagij & maſſarioꝝ molēdinoꝝ col. 27.
Quod clauarius cōis Alex ſit & eſſe debeat de ordine numiliatorū & de electione ipſius col. 27.
De pecūia cōi cōſignanda p iudicē & officiales col. 28.
Quod omnes pecunie communis expendantur p clauarium communis col. 28.
De pecunia cōis p officiales non recipienda col. 29.
De ſcribendo receptum in libro clauarij col. 29.
De clauario puniendo ſi i fraudē repertus fuerit col. 30.
De clauario nō albergando cū poteſtate col. 30.
Qd clauari⁹ nō habeat ſoldū ſtādo in exercitu col. 30.
Quod non expendatur pecunia cōmunis niſi per clauarium communis col. 30.
De capitulo illū q clauario fecerit ſecuritatē col. 30.
De electione duorum hominum facienda qui denuncient homines male fame col. 30.
De guardijs ꝑ meretricib⁹ fugādis elligēdis col. 31.
De meretricib⁹ fugādis a cōfinib⁹ ꝑpe plateā col. 31.
De meretricibus expellendis col. 31.
De xematorib⁹ ſelarioꝝ grani vini elligēdis col. 31.
De tubatoribus cōis & eorū officio col. 32.
De pcōizatiōib⁹ p tubatores cōis faciēdis col. 33.
Quod omnes tubatores teneantur venire ad palaciū & reddere ambaſatas ſuas col. 33.
De ſaltarijs & eorum ſalarijs col. 33.
Saltarij teneāt portare ſcalas rubeas p ciuitatē col. 34.
De ſubtellaribus ſaltarijs emendis col. 34.
Quod ſaltarij non debeant ludere nec preſtare ad aliquem ludum taxillorum col. 34.
De ſaltarijs qualiter & infra quod tempus debeāt red-

¶

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

dere ambaſſatas col, 34,
De pignore ſaltarijs non vetando col, 34,
De electione poteſtatum villarum col, 35,
Quod aliquis non poſsit eſſe poteſtas alicuius ville niſi de conſilij voluntate col, 35,
Quod poteſtas & rectores villarum poſsint imponere banna pro rixis & maleficijs col, 36,
De ſolutione fieri faciẽdo ptãti alicuiꝰ ville col, 36,
De poteſtaria frixinarie col, 36,
De iure in villis reddendo vſq; in ſoldos x col, 37.
De cuſtode carceris pũiẽdo ſi carcerati receſſerit, 37,
De non portando limam ſiue aliquod inſtrumentum incarceratis communis col, 38,
De faciendis ſecuritatibus pro incarceratis cõis, 38,
De pedagio ſalis & lini colligendo, 38.
De nõ faciẽdo alienã mercãtiã ſuã ꝑ pedagio excu. 38.
De pedagio vini colligendo. 39.
Qđ pedagerij teneant eſſe de fratribus qui morantur aſsidue ad domum humiliatorum, 39.
De nõ colligẽdo pedagiũ alicui ciui Alex. i iuriſdi. 39.
De nõ ſoluẽdo niſi vnũ pedagiũ & đ pedagio feni, 40.
Qđ nullꝰ colligat pedagiũ niſi ad hoc fuerit cõſti. 40.
De pedagio ꝙ nõ ſit cõis a ciuibus nõ colligendo. 40.
De mutando pedagerios, 40.
Qđ pedagerij teneant aptare pontes, 41.
De nõ colligẽdo aliq̃ pedagiũ ad pontẽ vel ad portas communis preter pedagia communis, 41.
De mẽſuratoribus ſalis ꝙ nihil de ſale accipiant, 41.
De ſtatuto cõis exemplando, 42,
De cõſignãdo ſtatuto notarijs campanilis, 42.
De dando ſtatutũ autenticatũ & exemplatum, 42.
De ſtatuti cõtra cõe factis a poteſtate nõ ſeruãdis, 42.
De conſuetudinibus cõis autenticãdis, 42.
De eligẽdis q̃tuor denunciatoribus ſtatutoꝝ, 43.
De q̃ſtiõibꝰ ſmotoꝝ & terminoꝝ difiniẽdis ſũma. 43.
De poſta cõſilij ſcribenda & ꝙ ptãs nõ poſsit ponere in conſilio vltra tres poſtas, 44.
De literis que mituntur communi Alexan. 44.
Quod poteſtas nõ poſsit facere conſiliũ ſine volũtate anciani populi, 44.
Quod poteſtas teneatur facere conſilium qñ ei fuerit denunciatum per ancianum populi, 45,
Quod aliq̃s de cõſilio nõ veniat corã poteſtate ſine licentia & de verbis inducentibus dictis in conſilio, 45.
De conſilio atendendis, 45.
De nõ reuelãdo cõſiliũ ſecretũ inimicis Alex. 45.
De expellendo de conſilio illum ꝑ quo conſiliũ factũ fuerit & propinquos ipſius, 45.
De cõſilio ꝑ foſſati faciẽdo & đ rippa foſſati nõ ca. 45.
Ordinamenta noua facta ſup conſilij ꝙ q̃libet veniat ad conſilium quando pulſabitur, 46.
Qđ q̃libꝫ vẽiat ad cõſiliũ anteq̃ ptãs ſurgat impẽ. 46,
Quod nullꝰ vẽiat ad conſiliũ niſi ſit de conſilio, 46.
Quod nullus recedat de conſilio, 46.
De verbis iniurioſis in conſilio non dicendis, 46.
De nõ loq̃ndo cum aliquo ad arengheriam, 46.
Quod aliquis ſtet ſuper ſcalis vel ante hoſtium pallatij qñ conſilium eſt congregatum, 47.
De nõ cõſulendo niſi ſuper eo ꝙ continet in poſta, 47.
De non dicendo vel conſulendo aliquem alium, 47.
De guayta facienda, 47.
De nõ turbãdo vel impediẽdo aliquẽ arengantẽ, 47.
De conſilio faciendo, 48.
Quod nullus intret ſtangã cũ ius redditur vel quãdo conſilium eſt congregatum, 48,
De ambaxatoribus non mitendis niſi de volũtate cõſilij & de eorum ſalario, 48,
De nõ dãdo ambaſſatores aliq̃ ꝑ facto ſuo expẽſis, 49.
De reddendo ambaſſatas, 49.
Quod nemo poſsit condemnari aliqua de cã. 50,
De nõ petẽdo maiorẽ ſecuritatẽ q̃ in capitulo cõtinet & de ſanda condemnatione vel banno, 51.
De nõ detinendo aliquẽ contra ſuam voluntatẽ niſi in maleficio & alijs certis caſibus, 51.
Qđ poteſtas nõ poſsit prorogare terminum bãnitis vel condemnatis niſi iuſta cauſa, 51,
De nõ bãniẽdo illũ q ſe i fortiã cõis ponẽdo volu. 51.
Qđ bannitus de malliſitio non admitantur ad teſtimonium nec audiatur de iure, 51.
De requiſito cauſa teſtificãdi & nõ veniẽte puniẽde, 52.
Qđ ptãs vel iudex iterſit ad recipiẽdos teſtes, 52.
Qđ ptãs ſiue iudex poſsit ingreꝶ ſup q̃libꝫ malleſi. 52.
De inq̃ſitiõe nõ faciẽda ſup maleſi. verbis ſolis cõ. 53.
De defenſione in criminali cauſa non admittẽdo, 53,
De defenſione danda, 53.
Qđ ptãs & eiꝰ familia teneat dari facere i ſcriptis ſi requiſit fuerit denũciatio noĩa denũciãtiũ & proceſſum, 54.
De illo q dixerit verba iniurioſa alicui ciui Alex. 54.
Qđ nullꝰ dicat vł faciat iniuriã alicui guide cõis Al. 55.
De illo q fecerit vel dixerit iniuriã vel ferutã vel aliquod maleficium in exercitibus, 55.
De illo q irato animo dixerit verba iniurioſa alicui, 55.
Qualiter ſit puniendus q ſup conciuẽ gladiũ leuauerit vel qui pcuſſerit in rixam vel extra, 55.
De illo qui pcuſſerit conciuem palma vel pugno, 56.
De illo q pcuſſerit aliquẽ vel inſultũ fecerit ſeu occiderit vocatũ ad conſiliũ publicum vel priuatum, 57.
De auctore rixe puniendo, 57.
Qđ poteſtas iudices & milites & cõſules iuſticie poſsint inponere bannum rixantibus, 57.
Qđ ptãs neq; eiꝰ familia pcuciat aliquẽ de Alex. 57.
Qđ nullꝰ debeat ire cũ armis ad domo rixantiũ, 58.
De nõ currẽdo ad arma occaſiõe alicuius rixe, 58.
De nõ eũdo i rixa cũ armis i citate vł diſtrictu Ale. 58.
De non exeundo ciuitatẽ vel locũ aliquem cum armis in offenſione vel defenſione alicuius. 58.
De nõ portãdo vel habẽdo in rixa arcũ vł baliſtã, 59.
De non extrahendo lapidẽ vel cutellũ vel aliqd aliud vnde nocere poſsit vel detineri ſeu domo, 59.
De non extrahendo lapidem ſup domũ vel in curiam alicuius vel cum arcu vel cum baliſta, 59.
De illo qđ nocte i hoſtio domꝰ alicuiꝰ dederit. 59.
De mõ pũiẽdi q ad domũ alicuiꝰ iniurioſe iuerit, 60.
De incẽdio & igne furtiue poſito & vinee inciſionẽ, 60.
Quod nullus vadat armatus ad aliquod incendiũ, 60.
De homicidio facto in rixa vel extra puniendo, 60.
De non faciendo fazuras, 61.
De puniẽdo illũ q poſt pacẽ fecerit homicidiũ, 62.
De modo puniẽdi illũ q nõ ſit de iuriſdictiõe Alex, 62.
Qđ liceat [illegible] agreſſo vł pcuſſo ſe defendere, 63.
De illo q inuenerit aliquẽ in domo vel curia ſua, 63.
De modo puniendi laicũ clericũ offendentem, 63.
De fidantia data a poteſtate aliqui non rumpenda, 63.
De illo qui ad domum alicuis inſultum fecerit, 64.
De fure & raptore puniendo, 64.
De illo qui derobauerit vel manũ poſuerit in perſonã alicuius ciuis tempore pacis, 65.
De illo q violauerit vel rapuerit aliquã mullierẽ, 65.
Qđ ptãs poſsit ingreꝶ & pcedeꝶ oĩnoꝝ famoſos la. 65.
Qđ cõitas villarũ & locoꝝ Ale. teneãt ad reſtitutionẽ robarie i quoꝝ territorio facta fuerit niſi denũcia, 65.
De priuato carcere non faciendo, 66.
De non tondendo monetam, 66.
De non fabricando vel expẽdẽdo falſam monetã, 66.
De non portando ad ciuitatem vel diſtrictu Alexan. aliquam monetam falſam, 67.
De mõ pũiẽdi expẽdẽtẽ falsã mõetã vł alicui dãtẽ, 67.
De ſatisfaciẽdo iudicãti fabricãtẽ monetã falſam, 67.
De nõ dãdo alicui mõetã aliq̃ [illegible] 67.
Qualiſcunq; poſsit denũciare faciẽtes ꝯ pdicta, 68.
Qđ fiat ſumaria ratio conq̃rentibus de moneta, 68.
Qđ ptãs villaꝝ teneat denũciare rixas & malefi. 68.
De poſſeſsione occupata, 68.
Qđ bubulci arãtes dimitãt vnũ pedẽ ꝑpe t'minos, 68
De rebus litigioſis non emendis, 69.
De nõ imponendo maiorem penã q̃ ſtatutis continent & de maiori ſecuritate non exigenda, 69.
Qđ ptãs poſsit minuere & moderare bañ ordinata, 70.
Qđ ptãs nõ [illegible] vltra bañi medietatẽ, 71.
De nõ pũiendo illũ q damnũ dederit alicui bãnito, 71.
Qđ banniti de maleficio nõ alienent bona ſua, 71,
De bõis & poſſeſsiõibus bãnitoꝝ de maleficijs. 72.
De non receptando bannitos in domo, 72.
De dando auxiliũ ptãti ad capiendũ bannitos, 72.
Qđ ſi cõia villaꝝ nõ denũciauerint bañ puniãt, 73.
De modo pũiendi receptantẽ bannitũ venientem in ciuitate & proximiores quadraginta domos, 74.
De dando de hauere cõis capientibus bannitos, 75.
De bãnito exeũte đ bañ q aliũ bãnitũ cõſignauerit 75.
Quod rectores villarum teneantur accipere nomina bannitorum communis in deſcriptis, 75.
De auxilio preſtando poteſtatis ad capiendum bannitum & debitores communis, 76.
De expenſis capi bannitos, 76.
Qđ q̃libet teneat aperire hoſtiũ familie poteſtatis, 77.
Qđ nullꝰ ſibi mutet nomẽ & de dicendo nomẽ ſuũ 76.
De bãnitis oibꝰ & dbitoribꝰ cõis oĩ mẽſe i cõſilio leg 77.
De obſeruãdo ſtatuta & ordinamẽta cõtra bãnitos, 77.
De [illegible] in ciuitate nõ diruẽdis niſi cã reedificãdi, 77
De ſecuritate faciẽda ꝑ carceratis vel detenti ꝑ cõi, 78.
Qđ q̃libꝫ locus & ſingularis pſona fideiubere teneat 78.
Qđ q̃libꝫ maior 14 ãnis poſsit eſſe i ciuili & i [illegible] cri. 79
De compellendo bannitos vt ſuos fideiuſſores omnes conſeruent in dempnes, 80.
De abſoluendo illo cum preſentare promiſsit aliquem preſentauerit poteſtati, 80.
De pace & treguis attendendis, 81.
De treguis dandis a ptãte habentibus guerram ſimul, 81.
De ſecuritate faciẽda đ nõ offendẽdo ciuẽ, 81.
De cõfinibꝰ ponẽdis inter diſcordes ex homicidio, 81.
De non extraendo aliquem de domo ſua, 81.
Quod nullus poſsit ducere corã ptãte aliquẽ ꝑ ſua cauſa niſi de collegio iudicum vel ſit procurator, 82.
Qđ nullus in aliq̃ cauſa poſsit iudices Alex ſuſpectos põere vltra tres & ꝙ nõ recipiant in fideiuſſores, 82.
De cauſis ꝑ iudices Alex. tantum difiniendis, 82.
De non compellendo iudices collegi Alex. dare conſilium in cauſis criminalibus, 83.
Qđ cõſiliatur diſtribuãt cõit inter iudices đ collegio, 83.
De elletione notariorum ad officium maleficiorum depuatorum & de illorum officio, 83.
De illo qui faciet guerram communi puniendo, 83.
De mercãtibꝰ ſoldatos cõis cuſtodiẽdo blauã pũiẽ, 84.
De falſis balãcijs raſis a unis libris & oibꝰ alijs pẽſis 84.
De guardijs elligendis & falſis mẽſuris ſcilicet ſeſtarijs minis & quartironis non tenendis, 84.
De menſura blaue & ſalis in medio ferrãda ex vno ferro & alijs menſuris paruis & ſcopellis, 84.
De tribꝰ ſeſtarijs faciẽdis [illegible] ſi facti nõ fuerint ſcilicet ad menſurandũ vinũ ſalem & granum, 84.
De nõ vẽdẽdo vinũ ad minutũ niſi ad pintã tãuẽſe, 85.
Qđ hoies villaꝝ & iuriſdictionũ ciuitatẽ Alex. debeant meſurare ad pdictas menſuras grani & vini, 85.
De q̃tuor ſeſtarijs in quolibꝫ q̃rterio de ligno faciẽ, 85.
Qđ oẽs raſi & alie debẽãt eſſe velati & velare a q̃libet [illegible] ferro vł ligno & ſignati & ſignate ſigno [illegible] 86.
De alia columpna in platea ponenda, 86.
De non vendendo niſi ad librã marchi ſignatam ſigno communis & tot annulis quod libris, 86.
Quod licitũ ſit vnicuiq; in Alex. vel diſtrictu vendere ꝙ voluerit ad iuſtam penſam vel menſuram, 86.
De nõ plãtãdo aliq̃ arborẽ preter ficũ vel pſicũ ꝑpe terram cõſortis niſi alonge per trabuchum vnum, 86,
Qđ nulla mulier debeat abluere pãnos iuxta pontes q̃ druuanos in ciuitate per vnam perticam, 87.
De nõ vetando aquam bealis extra ciuitatem niſi a die ſabbati poſt nonam, 87.
Qđ aliq̃s nõ aſcẽdat ſup domos neq; ſup porticꝰ palatij cõis nec ẽt ſup eccleſiã vł cãpanile maioris eccl'ie 87,
De nõ mingendo vel aliquod aliud vituperiũ faciẽdo iuxta muros vel campanile maioris eccl'ie, 87.
De non mingendo neq; aliud vituperiũ faciendo iuxta murum Pergolij de foris, 88.
De nõ faciendo ab aliq̃ pſona aliq̃ vituperiũ in pontẽ vel ſub [illegible] nec a capite pontis [illegible] parte, 88.
De nõ faciẽdo nec comburẽdo ſepũ nec ligamina, 88.
De nõ tenẽdo guadũ aliq̃bꝰ domibꝰ q̃ ſunt circa pa. 88.
De nõ molendo guadũ intra foſſata ciuitatis, 89.
De non comburendo feces neq; intra foſſata ciuitatis Alex. nec extra foſſata per baliſtam vnam, 89.
De non tenendo banc [illegible] nec aliquod impedimentum ꝑdictis locis & vijs vt ſupra, 89.

Qd q̃libet ciuis Ale poſsit vẽdere linũ laboratũ ĩ platea Alexan diebꝰ veneris & bãchas põere ĩuxta ſcamnu, 89.
De piſcibus marinis vendendis, 89.
De piſcibus recentibus vendendis, 90.
De piſcibꝰ recẽtibꝰ ĩ platea vẽdẽdis & nõ alibi nec ſub tecto & nõ emẽdis ab aliquo reuẽditore ante terciá, 90.
Quod nullus piſcator vel alia pſona nõ poſsit portare nec portari facere piſces recentes extra Alex. 91.
Quod nulla perſona de Alex, debeat emere fenum ſecatum cauſa reuendendi eum, 91.
De aliquibus armis per ciuitatẽ vel bergoliũ vel ripam bergolij non portandis abſq; capitulo vt infra, 91.
De armis vetitis inquirendis p milites & iudices, 92.
De nõ eũdo p ciuitatẽ neq; bergo. poſt ſonũ tertie cã. 92
Qd tabernarij tenẽtes hoſpitia nõ permittant ire hoſpites per terrã poſt ſonum tertie campane, 92.
De tabernarijs & venditoribus vini, 92
De nõ tenẽdo letamẽ ĩ via porticuũ nec ĩ via ſtupe, 92.
De letamine ppe çarrariam croſſe non tenendo, 93.
De letãine da vijs publicis & platea remouendo, 93.
De letamine in ſtrata d beccarijs nõ tenendo, 93.
Quod aliqs de caſtrocilliorio non vendat letamen alicui qui non ſit de iuriſdictione Alex. 93.
De letãine ĩ platea ſãcti martini ḋ caſtel. nõ ponẽdo 93.
Qd nullꝰ teneat aliqd ſup beale q impediat, 93.
De non tenendo aliqd in vijs publicis ſup cõibus, 93.
De turpitudine per feneſtras non proijcienda, 94.
De via de porticubus non impedienda, 94.
De nõ proijciendo vituperia in via ac porticubus, 94.
De via porticubus aptanda & de bucca cum culi, 95.
De tenendo omnes paſſus porticuum apertos, 95.
De non aſtringendo vias publicas communis & de nõ edificando ſuper ipſas vias, 95.
Quod via porticuum caſei & campſorum ſtet expedita & ampla per quinq; pedes, 95.
De nõ tenendo v[illegible] vel canalẽ ſup vijs publicis, 96.
Monetam terdon̄, 96.
De non accipiendo quallas vel pernices, 96.
De non accipiendo columbos domeſticos, 96.
Quod illi de pezeto & de valentia non veniant ad cazadũ ĩ poderio Alex. tẽpore niuis nec illi de petra, 96.
Quod pelles beſtiarum nõ extrahant de ciuitate, 96.
Capitula pertinentia ad ludos & tabernas & baſcacias & de tabernis inquirendis, 97.
De barataria non tenenda 97.
De eo qui tenuerit ludum & de non ludendo, 97.
Ordinamenta facta ſuper ludos. Qd nullꝰ tabernarius teneat baſcaciam in domo ſua, 98.
Qd nullꝰ tabernariꝰ tẽeat tabuleriũ vl ſtoriã ĩ do. 98.
Qd tabernariꝰ ſoluat bañ p fugẽtibꝰ ḋ domo ſua 99.
Quod domus & dñus domus ipſius vbi repertus fuerit ludus ſoluat bannum, 99.
Qd habẽtes famã luſoꝝ ſoluãt ſi iũcti fuerit ſimul, 99
Quod ſtantes ſuper tabulerium ſoluant bannum, 99.
Quod mutuantes ad ludum puniantur, 100.
Qd oẽs vẽditiõis ɔ lꝰ fa[illegible] occaſiõe ludi irritent, 100.
Qd nõ ſiat ius ludẽtibꝰ nec tenẽtibꝰ ludum, 100.
Quod ptás habeat baylĩa ingrendi & pcedendi ɔ luſores & tenentes ludum & preſtatores, 100
Quod nullus ſit guardia vel ſpia luſorum, 101.
Quod vicini proximiores teneantur denunciare poteſtati illos qui tenent ludum, 101.
Qd oẽs vẽdẽtes vinũ ad minutũ apponãt ſigna, 101.
Qd capſa de ludis intelligãt ad arbitriũ ptáis, 101.
De nõ pmutando caſtru[illegible] cum aliquo ciue, 101.
De non forzando aliquem ire ad aliqd caſtrum, 101.
De nõ dãdo caſtrũ in ſecuritate, 102.
De caſtris & ſtratis omni menſe inquirendis, 102.
Incipit liber tertiꝰ de cauſis ciuilibꝰ & alijs punctibꝰ ad iuſtitiã & de alijs capl's punctibus ad collegiũ iudicũ & notarioꝝ & de ſeu pactis ɔ[illegible]bus ſingulaꝝ pſonaꝝ & de iudicibus & militibus iuſtitie & eoꝝ officio, 103.
De nõ pcipiẽdo cõſilibꝰ iuſtitie qn faciãt rationẽ 104.
Qd q̃libet poſsit agere ſub quocunq; iudice voluerit, 105.
Quod quilibet poſsit agere petere ſub quocunq; iudice iuſtitie vbi voluerit, 105.
De bañ dandis nõ venientibus ad iuſtitiam, 105.
De actore qui nõ comparuerit reo requiſito, 105.
Qd lis cõteſtet int actorẽ & reũ a die dati libelli, 105.
Qd libellus lite cõteſtata exẽplet ĩ libro notarij, 106.
Quod iudex maior ſiue conſulo iuſtitie teneantur audire quamlibet perſonam quocunq; die. 106.
Quod nemo audeat vel pſumat dare aliquibus ſuiſlocatoribus potũ nec denarios pro predicta cauſa, 106.
De iudicaturis ſoluendis, 106.
De iudicaturis nõ ſolutis excuciendis & de dando partem [illegible], 107.
Quod ſi aliq[illegible] queſtio in interlocutoria mota fuerit inter aliquas partes quod vtraq; pars debeat aquitari, 107.
Qd iudex p[illegible] teneãt cõpellere oẽs notarios, 107.
De cãtellarijs [illegible] & d pbatiõe fa. 108.
De poſſeſsione data recuperata, 108.
De iure terminando propter ferias, 109.
De poſſeſsione vel extimo alicui non vetanda, 109.
De eo q nõ ſoluerit ad t̃minũ cõdẽnatiõis puniẽdo 109.
De eo q pbare voluerit cõdẽnationẽ fuiſſe ſolutã, 109.
Quod ſi aliquis voluerit excutere bona alicuius cauſa habendi ypothecariam actionẽ, 110.
Quod omnes appellatiões ſiant ad poteſtatem & ſiniantur infra quadraginta dies, 110.
De ſententijs iudicum executioni mandandis, 110.
De ſẽtẽtijs & cõdẽnatiõibꝰ arbitroꝝ executiõi mã. 110
De extimis & ĩſtrumẽtis extimationũ ratis habẽdis 110.
De rebus extimatis recuperandis, 111.
De reddẽdo inſtrumentũ debitori ſi fuerit ſolutũ, 111.
De debitore capiendo de bonis expeditis, 111.
De debitoribus detinendis per iudicem poteſtatis vel conſules iuſtitie, 112.
De detinẽdo foreſterios ciuibus Alex. obligatos, 112.
De illis q cõtraxerũt in Alex. vt ibi de iure reſpũdeãt, 113.
De illis de villis qui debuerint aliquid alicui ciui Alex. ad ſolutionem compellendis, 113.
De ciuibus Alex. conſtringendis ad ſoluendũ id q debuerint alicui ciui alicuius ciuitatis vel loci, 113.
De obligatiõibꝰ factis a filio ſ[illegible] retractãdis, 114.
Quod credatur iudici vel aduocato in ſuo verbo pro aduocatione ſeu conſultura vſq; in ſoldis centũ, 114.
De minore qui dotem accipit obligando, 114.
De [illegible] faciendo & de alimentis preſtandis, 114.
Quod nullus ciuis de Alexan. & diſtrictus contrahens matrimoniũ ducat ſecum nuſi perſonas decem, 114.
De mercenario q a domino receſsit non ſoluendo, 115.
De non acquirendo terra cõtra ciues Alex. & qui aliquis [illegible], 115.
De eo q ſe obligauerit p cõitate[illegible], 115.
De cõpellẽdo debitore viduaꝝ & orphanoꝝ [illegible] 115
Qd collegiũ iudicũ poſsit [illegible] 115.
De [illegible], 116.
De [illegible], 116.
De ſtatutis collegioꝝ [illegible] 116.
De cauſis [illegible] Alex [illegible], 117.
De nõ [illegible] villarũ, 117.
Quod [illegible] & mẽnſurarum terminentur per collegium iudicum, 117.
De nõ cõpellendo [illegible] collegij, dare cõſiliũ ĩ cãis, 117
Qd oẽs cõſilia[illegible] diſtribuat cõmuniter p poteſtatẽ, 117.
Qd nullus dicat aliquẽ corã poteſtate p ſua cauſa niſi de collegio iudicum Alex. 117.
De capitulis collegij notarioꝝ Alex. obſeruãdis, 117.
De pace & cõcordia int cõe Alex. & cõe terdone. 118.
De concordia [illegible] attendenda, 118.
De [illegible] attendenda, 119.
De [illegible] p redditibꝰ cõis [illegible], 119.
[illegible] pignorando de [illegible] 119.
De [illegible], 119.
Prerogatiua gratia immunitas data p cõe Alex. 120.
De [illegible] lanzauegie, 120.
Quod ptás non faciat alicui conſignationem aliquam [illegible] generalis, 121.
De [illegible] loca & caſtra acqſita, 122.
Quod ptás teneatur facere q oĩa loca q̃ marcimo tenebat tpe ſue captionis perueniant in cõe Alex. 121.
De pactis pemptiores [illegible] cõis ſeruandis, 122.
De nõ m[illegible] 122
De puiſiõibꝰ reformatiõibꝰ ɔ [illegible] a cõi ſeruãdis, 122.
Incipit liber quartus de rebus & iuribus cõmunis, 123.
De reſtitutione de auere communis facienda, 123.
De cõibꝰ extra ciuitatem & intus inquirendis, 123.
De cõpellẽdo oẽs q emerũt granũ molẽdinorum, 123.
De bañ & cõdẽnatiõibꝰ excuciẽdis ĩ [illegible] 124.
Quod [illegible] teneat & debeat per ſe [illegible] ſumma [illegible] omnia banna & condemnationes, 125.
Quod executores banni & condemnationes teneantur [illegible], 125.
Qd nullꝰ ciuis [illegible] poſsit ſe ex aliquo, 125.
De bañ cõpenſandis & cãcellandis ſi ea ſeruãt fac, 125
Quod oẽs cõ[illegible] q ſiunt de bañ & ſodris cõis ſcribantur in libro cõis ad campanile, 126.
De precio rerum venditarum a communi in denarijs numeratis extendo, 126.
Quod ptás teneat ad cõpellendũ oẽs q tenent redditꝰ cõis & faciat ſieri rationem cõis ad campanile, 126.
De non dando auere communis, 126.
De non dando auere cõis ab aliquo non conſulendo 127
Qd oẽs q debebũt per [illegible] au fabas, 127.
De inquirendis illis qui debent recipere a communi & de exceptione regiſtri opponendi, 127.
De bonis acqſitis tempore guerre cui cõſeruãdis, 127.
Quod [illegible] poſsit facere contractum de redditibus communis non ponendis [illegible], 128.
Qd nullus poſsit accipere de rebus cõis in ſolutũ, 128.
De ratione [illegible] & pen[illegible] facienda, 128.
Quod porticu quietum ante palacium communis in [illegible], 128.
De molte [illegible] iura eius inquirendo, 128.
De ſod[illegible] ad voluntatem conſilij Alex, 128.
De non ponendo duos in extimo ſimul, 128.
Quod aliqs nõ ponat in duobus extimis & q nõ ſoluat ſodrũ de eo quod habuerit in villis Alex. 129.
De nõ ponendo in extimo aliquẽ cauſa ſ audandi, 129.
Quod omnes poſſeſsiones ſoluant ſodrum, 129.
De ſoluẽdo ſodru ĩ villis habẽtibꝰ ibi poſſeſsiões, 129.
De [illegible], 130.
Qd oẽs extranei ſoluat ſod[illegible] ad eo q habẽt ĩ Alex. 130.
Qd [illegible] ſod [illegible] ſolu[illegible], 130.
Qd [illegible] p [illegible] ſoluẽdo 131.
De venditiõibꝰ cõis p ſodris factis [illegible] habẽdis, 131
De ſodris aliquam villam ſoluendis cõi Alex. 131
De [illegible], 131.
De ſodro a villis [illegible] cõi nõ ſoluẽdo, 131
De inq̃rendis illis q non ſunt in extimo cõis, 132
De exigendo ſodra ab hominibꝰ Alex, & villarũ, 132
De cõpellẽdo ptátes & cõſules villaꝝ ad ſod. ſod, 133
De non [illegible] denarijs a collectoribus ſod[illegible], 133
De [illegible] pacta cõi Ale, 133
Qd ciues ad pacto accipiant tantũ in cõſilio. 133.
Qd habeat & tractet tãq verus ciuis q[illegible] venerit ad habitãdum in Ale, & ſ[illegible] onera p cõi Alex. 133.
Qd q̃libet poſsit venire in Ale; ad habitadũ ſine ſod 133.
De ciuibꝰ q [illegible] venerint ad habitãdum Ale. 134.
De vaſallis & ciuibus Alex. inquirendis, 134.
De ciuibus non habitantibus in Alexan. inquirendis q obſeruent citamaticum, 135.
De pactis ciuibus & cuilibet perſone attendendis, 135.
De [illegible] & vaſalis attendendis, 135.
Q ciues ad pactũ teneãt reſpõdere ſuo creditori, 135.
De eo q receſſerit & iuerit ad ſtãdũ extra Alex. 135.
De [illegible] & poteſtatibus [illegible] tenendis, 135.
De [illegible] 136.
[illegible] Alex, q̃ habe[illegible], 136.
De [illegible] ciuis Alex, r[illegible], 136.
De [illegible] terrã v[illegible] caſtrũ [illegible] 136
De cambijs [illegible] & quando da[illegible] 136.
Quod iudex cambiorum teneatur mittere petitionem illi contra quem petitur, 136.
De cãbijs accipiẽdis ab illis q habẽt cartã cãbij, 137.
Quod aliqs ciuis habet iura ɔ cõe alicuius ville ptás teneat [illegible] litteras communis, 137.
Qd attendat cambij [illegible] 138
Capitula ptinẽtia ad ſtratas publicas & mercãdias. 138

Qđ oēs hoies ſecuř poſsint vēiř i Ale. & de cābij. 139.
Qđ illi q duxerint vinū in Ale poſsint vēiř ſecuř. 140.
Qđ ducētes carbonē in Ale. poſsint vēiř & rediř 140.
Qđ qlibet poſsit veniř i Ale. ducendo mercātiā. 140.
Quod mercaria q̃ venit in Alex. p aquā debeat caricare vel deſcaricare ad pontem tanagri, 141.
Qđ ſomme q̃ veniūt in Alex. penſari debeant, 141.
De nundinis faciendis, 141.
De rebus venditis dando ripam, 142.
Qđ qlibet poſsit vēdř i platea cōis i dieb⁹ veneris. 142.
De pāno vendendo in die veneris in platea cōis, 142.
De reuenderolis non emendo aliqd ante nonā, 142.
De non reuendendo aliquam ſaluadixinam, 143.
De herba non emenda ad reuendendum, 143.
De lignamine non emendo in die mercati, 143.
Quod illi qui emerint paſſagia burmide teneantur tenere duas bonas naues, 143.
De inquirendis pactis vaſalli trabucherij. 143.
De inquirendo ſi ptās vel capitaneus populi tenent in regimine ſuo illā ſāllā & illo equos quos tēeř dbēt 144.
Quod aliq pſona ciuitatis Alex. non poſsit acqreř aliq poſſeſsionē in iuriſditione aquen episcopi, 144.
De relaxādis iuribus acqſit in iuriſdictiōe aqnſis, 144.
De aqua lemori & vrbe p hoies boſchi capiēda. 144.
De pluſis nō deuaſtādis factis p hoies boſchi, 145.
De predicta aqua in vrbe & lemori, 146.
Liber quintus de rebus pertinentibus ad eccleſias 146.
De cōpellēda oēs dař regiſtra & de abſolutiōe, 146.
Vt clerici dent regiſtra, 147.
Vt forenſes dent terras ſuas in ſcriptis, 147.
Vt clerici eccleſiaꝝ dēt regiſtra & cōſtes fod. ſol. 147.
De termino dandi regiſtra, 148.
De bannis & penis eoꝝ q non dederint regiſtra, 148.
De penis eoꝝ q nō dederint regiſtra ad terminū, 148.
De manifeſtādis bonis ſuis cuilibet pſone in eoꝝ reg. 148.
De poſſeſsiōibus fictis & decimis certificādis in eorum regiſtris & de coherentijs apponendis, 149.
De fictis in ſuo ſcripto manifeſtandis, 149.
De penſionibus in ſuo ſcripto denotandis, 149.
De rebus non apponendis in regiſtris, 149.
De bannis illoꝝ q fecerūt alienationes in eccleſias vel clericos vel alios q nō cōſueuerūt ſoluere fodra, 150.
De extimatione fictorum, 151.
De penis eorum qui minus extimauerint fictum, 151.
Qualiter debeat extimari fictum ſiue penſio, 151.
De poſſeſsiōibus vēditis datis regiſtris & de pēis illoꝝ q nō manifeſtauerint venditiones predictas, 152.
De penis nō manifeſtātiū ficta vel decimas, 152.
De penis non manifeſtantium decimas, 152.
De extimatione decime, 152.
De penis non manifeſtantiū debitores ſuos, 152.
Vt debitor poſsit ſoluere creditori ſolūmodo illud q extimauerit creditor debitum ſibi carum eſſe 153.
De penis eoꝝ q dixerint ſe dare debere clericis vel eccleſijs vel alijs non ſoluentibus fodra, 153.
De penis illoꝝ q dixerint ſe dare debere creditorib⁹ & creditor nō poſuerit ſe aliquid debere recipere. 153.
Vt pro confeſſo & condemnato habeatur qui in regiſtro ſuo dixerit ſe debere alicui, 153.
De penis eorum qui celauerint ſocedum, 154.
Quod liceat peti aliquid vltra quam ſocedum, 154.
De pēis celātiū res depoſitas vř pignoraticias, 154.
De arbitrio vicarij, 154.
Quod poteſtas teneatur inquirere ſoceda celata, 154.
De penis celantium res mobiles & immobiles, 154.
Vt forenſes teneantur ſoluere fodra de terris & poſſeſsionibus que ſunt in diſtrictu Alex. 155.
Vt pdicte pēe cadāt in minores & coratores eoꝝ 155.
Vt dubia interpretentur contra proferentes, 155.
De arbitrio poteſtatis & eius officialium, 155.
De terris menſurandis & officialibus cōſtituēdis, 155.
Quomodo poſſeſsiōes & terre debeant mēſurari, 156.
Si qs tenet aliquā poſſeſsionē alicuius debitoris, 156.
Vt res manifeſtare in regiſtro videantur poſita inſtrumenta & iura pertinentia rei, 156.
Quod aliquis debeat ponere ad extimum vſq in quantitatem ſoldorum quinq, 156.
De arbitrio poteſtatis & vt litere cuiuslibet capituli intelligatur ſicut iacet, 156.
De officialib⁹ cōſtituēdis p dñm ptātē ſup ſcriptē 156.
Vt extima eccleſiarum dentur officialib⁹ per dominū archidiaconum ad hoc conſtitutis, 156.
Vt nō danti regiſtrū denegeř ei actio & defēſio, 156.
Vt omnes habitantes ſimul dent regiſtrum & de pēis contrafacientium, 156.
De penis nō ponentiū credita vel male ponentiū, 157.
De ſpecificandis rebus per ſe, 157.
De menſuratione terraꝝ veteris regiſtri firmis ten. 157
De penis allegantium contra intellectum ſtatuti, 157.
Quod ſupradicta ſcripta in vltima die termini ſn 158.
De eis q nō dederint regiſtrū in illo quarterio, 158.
De pēis celātiū poſſeſsiōes ſitas extra diſtrictū Ale, 158
Vt creditor poſsit petere integrū debitū q min⁹, 158.
De pēis mutātiū qlitatē poſſeſsionū & minorem, 158.
De arbitrio ptātis & iudicis preſidentis officio regiſtri & de condemnationibus exigendis, 158.
De penis ementium & muniētium facto regiſtro, 159.
Qđ ſtatuta ſupraſcripta & reformatiōes obſueř, 159
De ſindico per commune faciendo, 159.
De gazeris expellendis, 159.
De hereticis per quācunq perſonam capiendis, 160.
Capitula ptinētia ad maiorē eccleſiā d maſſario, 169.
De faciendo reſtitui oēs poſſeſsiōes alicui eccleſie, 170.
De nō apportando ad mortuos niſi tres cruces, 170.
De nō plorando ad mortuos & alis conceſsis, 170.
De nō cōcionādo ad eccleſiā ſeu ad domū defūcti 172.
De nō [illegible] mortuorū i illa die q̃ mort⁹, 172.
De nō eūdo ad ſeptimas & p ſeptimis alicui⁹ def. 172.
Quod ſubterrator mortuoꝝ nō accipiat p ſepultura pauperis niſi ſoldos duos tantum, 173.
De nō faciēdo iniuriā fratrib⁹ nec domui. t. s. fo. 173.
De cōpellēdo pſōas ad ſoluēdū laborerio eccle, 173.
Incipit liber ſextus & tractat de blaua & alijs reb⁹ pertinentibus ad victualia, 174.
Qđ molinarij debeāt paſare totū granū. 176.
De ducentibus granū ad molandinum, 177.
Qđ qlibet dbat mōdar granū anteq mit. ad mol. 177.
Qđ aratores poſsint brazatā ſuā extrahere, 184.
De meſſe vř lignis extra poderiū Ale. nō ducēdis. 284
De nō ducēdo linoſā neq blauā extra iuriſdi. Ale. 184.
De linoſa nō extraēda extra ciuitatē Alex. 184.
Quod qlibet poſsit ducere blauam in Alex. 185.
De non portando aliq victualie ſine breue, 185.
De blaua ducentibus in Alex. habentibus in villa, 185.
Qđ dñs ptās vř ei⁹ iudex ſeu miles tēeař ire cū mi. 185.
Qđ dñs ptās nec eius familia debeat haberě partē, 185.
Qđ nulla pſōa dbat ire nec ſtař cū armis i aliquo loco occaſiōe ſuitij alicui⁹ pſōe vř vniuerſitař. 185.
De faciēdo terminari boſchū cerrete & ſorbeale, 186.
De ponte vno faciendo in fugata lanzanorum. 187.
Qđ qlibet magř manarie & muri poſsit ſtař i Ale. 137
Incipit liber ſeptimus de laborerijs cōis & de alijs laborerijs ptinentibus ad aliq̄ qrteria ciuitatis, 188.
Statuta pertinentia ad laboreria communis, 188.
De via in flumine tanagri nauibus facienda, 188.
De pluſa gamalerij manutenenda, 188.
De lapidibus figendis, 189.
De maſſario cluſe gamalerij elligendo, 189.
De eodē & de trāſuerſu burmie vēiēdo a gamale. 189.
Quod agnati [illegible] clericorum alicui laborerio cōis non habeant partem in opere, 189.
De expenſis communis quod fiant per homines religioſos in laborerio communis, 190.
De cooperiendo viam p aquā deriuař aq̄ bealis, 190.
De videndo foſſata Alex, circunqq p ptātem, 190.
De foſsis ad roſtam faciendis, 190.
Quod roſta bealis fiat pro pratis aquandis, 190.
De inquirendo bealia intus ciuitatem, 191.
Quod bealia intus ciuitatē aptētur & amplianř, 191.
Qđ ptās faciat fieri plicas ſex de muro ciuitatis, 192.
Quod ptās faciat cooperiri portas ciuitatis, 192.
De eccleſijs inquirendis vt commune adiuuent ad faciendum clauſura ciuitatis. 192.
Qđ domus q̃ fuit dñi alberti de gaulo nō leuetur, 192.
De nō roncādo boſchū dōdeū de mōtaudello, 192.
Qđ beale de burbarejs mondetur per vicinos, 192.
Qđ ille q ſcroſauerit foſſatū pijciat terra in via, 193.
Qđ riu⁹ de ſolerio q vocař riu⁹ de lincinař. reffi. 193.
Quod aqua bealis diuidatur ad carrariam, 193.
Qđ ptās faciat ingrī pherias q̃ ſunt in bergolio, 193.
Qđ pons de abbate refīciatur expenſis cōis, 193.
Quod terra bealis ponař in platea & de leuatis in platea faciendis, 193.
Capitula ptinentia ad laboreria q̄rterij gamūdij, 193.
De leuata ad pontem ſalerie facienda, 194,
De leuata ad pontem de fructibus facienda, 194.
De via q̃ eſt ante domū henrici pupini mundāda, 194,
De ponte in riuo preoſo faciendo, 194,
De ponte ſuper vrbixella faciendo, 194,
De ſtrata a porte iauenſis vſque ad pontem burmie de gamondio inglaranda, 195,
De ponte in zerbis ſuper beale faciendo, 195,
De cuniculo ruffini de amico aptando, 195,
De cuniculo a picio patharino mundando, 195
De leuata in pomario facienda, 195.
De via que vadit per pomarium diſcernenda, 196.
De ponte burmie de gamundio faciendo, 196.
De via ab angulo ruffini treſſoldi facienda, 196.
De leuata ad turrim qdam gulíermi lochi facič, 196.
De pontibus ciuitatis reficiendis, 197.
Quod nullus frater egreſſus a fraternitate fratrum debeat portare habitum, 197.
De ponte riui ghiſoni faciendo, 197.
De ponte ad leuaellam faciendo, 197.
De via ad portā iāuēſā vſq ad riuū dñi fac. igla. 197.
De foſſato a terra baulduini roběti vſq in beale fa, 197.
De beale mundando, De vijs inglarandis, 198.
De via iuxta foſſatum ciuitatis facienda, 198.
De conzelia iuxta aquam impune facienda, 198.
De via a pluſa d gamalerio facienda, 198.
De via apud caſtellatium inglaranda, 198.
De ſapello baudoarie claudendo, 199.
De via domo gulliermi rane inglaranda, 199.
De foſſato & aqua per campaniam ducenda, 199.
Qđ bealetū q cōſueuit ire p curiā petri rāe aptař. 199.
Qđ foſſatū q eſt ppe moriciū debeat rel leuari, 200.
Qđ aq̄ q̃ diſcurrit p ſedimē petri peterti i labař, 200.
De via que vadit per villam gamondij mutāda, 200.
De carraria croſſe aptanda, 200.
De ceſis q̃ ſunt a vinea nicolai fornarij rōchādi, 200.
De ponte vno ad leuaellam ſup beale faciendo, 201.
De foſſato gamōdij ad ſenteriū gullie. boydi faci. 201.
De foſſatis q̃ vadunt ad ſtrep i mantellū leuādis, 201.
De cōpellendo maſſarios burghi rati ſcroſſari foſſatū braide ſancti ſaluatoris, 201.
De foſſato ſiue circha per vallem baudoarie, 202.
De via ab eccleſia. S. ioā. de mōechabus aptēda, 202.
De foſſato vno ſiue circha facienda in poderio baſaruci pro ſecuritate ſtrate, 202.
Capitula pertinentia ad laboreria marenghi de aqua ducenda per agros marenghi, 203.
De aſsignationibus ipſius aque, 203.
De aq̄ vrbe p cāpos marēghi ducenda, 204.
De bealeto quondam dñi oberti guaſoni, 204.
De bealeto bellengeriorum mundando, 204.
De bealeto ſancti ioannis de ranis aptando, 204.
De ſtrata ſiue via a porta lāzōi vſq ad pōtē bur. 205.
De via q̃ eſt a domo oberti nigri de lintignano faci. 205
De ponte in lacu antinio & barbelli faciendo, 205.
De aqua ducenda per portam marenghi, 205.
De carrarij. Qđ nulli [illegible] in dicto foſſato, 205.
De maſſarijs dicti opis faciēdi. De aq̄ ducēda i tēp⁹ 206
De via contrate filiorum ruffinorum inglarāda, 206.
De bealeto. s. dalmatij. De foſſato d vederorem. 206.
De via faciēda a domo vetuli vſq ad domū ber. 207.
De ponte ruffini gambarini faciendo, 207.
Qđ capitula de aq̄ marenghi ducenda attendāř. 207.
De ponte vno ad riuum de brote faciendo, 207.
De ponte villę veteris de ſolerio faciendo, 207.
De via de picio de cornu amplianda, 207.
De pōte vno ad vineā pſbyteroꝝ d ſolerio faci. 208.

Defoſſato ſolerij deuerſus felizanum mundādo, 208.
De via ad villam vrbarum aperienda, 208.
De via ville vetule ſolerij 208.
De bealeto qui vadit per domum communis, 208.
De ponte burmie marenghi faciendo, 208.
Qđ fouea vrſi in foſſatu ciuitatis diſcurrat, 209.
Qđ beale a domo trencheti aptari debeat, 209.
De putheo a domo guancie aptando, 209.
De ponte vno in rugata caſaliti faciendo, 209.
De pluſa in draonaria facienda, 209.
De bealeto a ſedimine piſane diſcernendo, 209.
De foſſato ville ſolerij aptari faciēdo & ampliādo 210
De portis ville ſolerij faciendis, 210.
De via ſolerij claudenda, 210.
De lacu caſtriciriolij remundando, 210.
De via ad picium patinenghum facienda, 210.
De via a domo bragnoni orlij aptāda & iglarāda, 210.
De pluſa vodli in tanagro & burmia, 210.
Qđ puteana & priuata a domo magri gullierimū 211
De via q̄ [illegible] porti ptār mūdāda & nō ꝓhibē, 211.
De mundando viam a confurtio pauallonorum turris vſque in burmiam, 211.
De leuata a campo ruffini cruche facienda, 211.
De riuo ſolerij veterijs vēiēdo p boſ. de loca, 211.
De faciendo cuniculū vnum intus foſſatum, 212.
De ponte vno in rugata capitis vitis faciendo, 212.
De bealeto ſancti ioannis de ranis mundando, 212.
De beale. S. michaelis đ marēgho aptādo & remū 212
De contrata merzarie mundanda, 212.
De ponte vno retro [illegible] eccleſiam faciendo. 212,
Capitula ptinentia ad laboreria q̄rterij roboreti, 213,
De muro vno battuto circa villā q̄rgnēti faciēdo, 213
Qđ fiat pons vnus ad portā albareti extra, 213.
De via q̄ eſt retro domū de pauallōib⁹ facienda, 213,
De ponte vno ad domū albertōi de lana faciēdo, 213,
De pōte vno ante domū perrōi thauri faciēdo, 213,
De via q̄ vadit ad terras đ cāonica đ foro ampliāda 213
De via vie mezane amplianda, 213,
De nō faciēdo vitupiū ꝓpe eccleſiā. S. ſilij đ rob. 214.
De via picio vinee manfredi de gētijs aptāda, 214.
Qđ via albareti q̄ fit guerra đ ſyra dbeat diſcu. 214.
De via inglarij aptāda, 214.
De via de piſcinis aptanda, 214.
De via q̄ vadit in campo ottanis pāi[illegible] aptāda, 214.
De via q̄ vadit āte domū guidōis ſcazerie aptāda 214.
De pōte vno ad portā đ pto đ villa q̄rgnēti faciē. 214.
De diſcernēdo viā a porta rezola vſq; in burmiā, 215.
De foſſato vno ad pratū nicolai bache faciendo, 215.
De porte rezole inglaranda, 215.
De via porte iacobi bauoxij aptanda, 215.
De cuniculo farinorum cooperiendo, 215.
De via a domo farinorum facienda, 215.
Quod reficiatur pons illorum de parma, 215.
De leuata pomarij facienda, 215.
De dando forti[illegible] cōi ſolerij q̄ndo faciet circas ſuas, 216.
De ponte vie noue faciendo, 216.
De leuata inſule ſancti ioannis aptanda, 216.
De leuata in cantono grindolate facienda, 217.
Qđ ptās roget cleric. vt faciāt murū ad portā re. 217.
De inglarando viam porte rezole, 217.
Qđ arbores nō dbeāt remanere a cāpo ruffi. vici. 217
De leuata in inſula ſancti ioannis facienda, 217,
De foſſato in dicta inſula reficiendo & aptando, 217.
De foſſatis faciēdis per ruffinum victatu, 218.
De leuata inſule albareti aptanda, 218.
De m[illegible] carrarolia & de faciēdo foſſatū bur. 219.
De foſſatello faciēdo ad vineā q̄ nūc eſt maſiois đ do 219
De ſtrata fori amplianda, 219.
De via q̄ vadit ad domū nigri de lintignāo igla, 219.
De foſſato ab inſula taurorum implendo, 219.
De foſſato a campo malo apertum tenendo, 219.
De via que vadit in planam ville porte noue, 220.
De cuniculo vno faciēdo i via p q̄ itur i bolēgno, 220.
De ponte dñi pagani de putheo faciendo, 220.
De coſta ſiue cozeria ſubtus rochā. S. ioānis faci. 220.
De via in grindolata facienda, 220.
De via vna faciēda ad foru p terras fratrū humili, 221.
De pōte vno faciēdo ſup vadarioſo apud caſſale, 221.
Quod via mezana aptetur, 221.
Quod via mezana torreſelle dricetur & aptetur, 221.
Cap'a ptinētia ad laboreria q̄rterij bergolij, 221.
De leuata vna a via terre ianuenſium vſq; ad vineam anrici trouati facienda, 221.
De leuata vna in inſula de ſolerio facienda, 222.
De foſſato vno quod vadit a bacca riui faciendo, 222.
De foſſato quod eſt a lacu riuarie faciendo, 222.
De foſſato quod eſt ad pontem ruptum vſq; ad pontē quartinenti faciendo, 222.
De foſſato ſiue pluſa de barai inter felizanum, 222.
De via pontis marmorolij facienda, 222.
De plantis ab hominibus vaſtiarum plantandis, 222.
De vijs in [illegible] aptandis, 223.
De via vna ad circlellum facienda, 223.
De via vna in arzcio facienda. 223.
De via vna ad bouetorem faciende, 223.
De via vna ad vineā bernardi ſceneuerti faciēda, 223,
Qđ q̄libet poſsit ire a campo ſambuelli guitachi, 223.
De via ſancti nazarij facienda, 223.
De via oglerij grilli facienda, 223.
De ponte ſancte trinitatis reficiendo, 223.
De via de ſabiano aptanda, 224.
De foſſato in contrata fori mundando, 224.
De leuata vna in mezano de foro facienda, 224.
De via per ſumitatem montis inſule facienda, 224.
De ponte valdarioſo faciendo, 224.
De fouea caſalis de fontana aptanda, 224.
De fouea caſalis de valixella aptanda, 224.
De vijs bergolij aptandis, 225.
De foſſato vederi releuando, 225.
Qđ cōe & hoies q̄rgnēti teneāt facere fieri & reficipōtes vias & foſſata & alia laboreria ptinētia ad cōe 225.
De via q̄ incipit a ſtrata valentie facienda, 225.
De via a ſtrata ſancti ſaluatoris facienda, 225.
De foſſato a porta bergolij ſcroſſando & remun 225.
De non remouendo, 225,
De via q̄ vadit per ripam tanagri nō remonēda, 225.
De croſſa paparinorum aptanda, 226.
De riuo de valle ampliando. 226.
De ponte de bouetore aptando. 226.
De foſſatis porte alexij remundandis, 226.
De via de muro bergolij aptanda, 226.
De ſenterio iacobi petri graſsi aperiendo, 226.
De ponte vadarioſo cooperiendo, 227.
De leuata cauallo mortuo facienda, 227.
De carrareia vna a picio vie prati balerij faciēda, 227.
De foſſato a prato cenarij remundādo, 227.
De via vetula bergolij amplianda, 227.
De ponte iuxta domū ferrarij pellati faciendo, 227.
De via veteri per vallem planicie aperienda, 228.
De eligendo maſſarios in porta bergolij, 228.
De via in agris bergolij facienda, 228.
De diſcernendis vijs in poſſe bergolij, 229.
De foſſato q̄ eſt a terra gallier. curti remūdādo, 228.
De via de aloara diſcernenda 228.
De via de aſtilliano amplianda, 228.
De ponte qui eſt iuxta foſſatum cōis 228.
De via de piſcinis diſcernenda, 228.
De foſſato croſſe riuarie mundando, 229.
De via a campo [illegible] amplianda, 229.
De via vna in ronchalia facienda, 229.
De foſſato vno faciendo deuerſus tanagrum a cōtrata riuarie hinc ad portam ſolerij, 229.
De ponte vno in valle caſalis faciendo, 229.
De accuſandis illis qui guaſtant res forenſium, 229.
De via raiate aptāda. De pōte đ abbate reficiēdo 229.
De via a vinea ruffini paduli facienda, 229.
De foſſato ſiue circa facienda, 230.
De foſſato cirche bocnoleti aptādo, 230.
De via a domo ruffini gafforij aptāda & remū. 230.
De pateo pelliipariorum, 230.
De via a croſſa de riuaria ampliāda. 230.
De via per villam veterem de bergolio ampliāda, 230.
De leuata a campo abbatis facienda, 230.
De foſſatis de valle caſalis aperiendis, 231.
De via iuxta domum ruffini rataci ampliāda, 231.
De via a ponte landio aptanda, 231,
Quod quilibet qui habet terras iuxta flumen tanagri poſsit facere foſſatū. & De foſſato ioannis guaſchi, 231.
De via ad montem grandem facienda, 231,
De vijs veteribus bergolij aperiendis, 231,
De foſſato per vallem caſalis faciendo, 231.
De foſſatis ſtrate ſancti ſaluatoris releuādis, 232.
De ponte lacu reaptando, 232.
De terra pontis rupti non accipienda, 232.
De leuata inſulelle manutenenda, 232.
De alia leuata faciēda ad vineā illorū de paleſtro, 233.
De via porte valenzane leuanda. 233.
De vijs foſſati bergolij fieri facere, 233.
De via planicie. & De via vallis & de via rōdacti, 233.
De via de gazolio & de pontelandio, 233.
De via de piſcinis. & De via de lacu, 233.
De via de ſabiano, & De via p quā itur in raiatā, 233.
De via per quam itur ad templum, 233.
Quod fiat vna bona circha ad cantalupum, 233.
De releuando barbacannam porte bergolij, 233.
Infraſcripta ſtatuta facta per ſapientes bergolij, 235.
De circha bergolij facienda 235.
Qđ ptās teneat videre oēs riuos porte bergolij 235.
De leuata ad vineam dni abbatis facienda 235.
De ſapello barbacanne porte alexij faciendo 236.
De non capiendo lignamen pontis, 236.
De deffendendo homines bergolij a tanagro 236.
De penis & bannis impoſitis inter homines bergolij occaſione tanagri, 236.
De releuando foſſata bergolij & ſolerij 237.
De via que vadit ad ſanctum antonium, 237.
De via que eſt apud vineam maiali aperienda, 237.
De ſtratis traxerſignis bergolij aptandis, 237.
De riuo de valle ampliando, 237.
De via que vadit per vallem ad pōtem porcellū, 237.
Quod via vna fiat deſuper montem grandem, 238.
De riuo moraſchi aptando & ampliando, 238.
De via apud cāpū humiliatorū q̄ fuit iacobi regis 238.
De via formola de perolaſcia aperienda, 238.
De via vna facienda ad cornum traxerſignum, 238.
De nō accipiendo terrā in confurcio aciarinorū 238.
De cāparis [illegible] in poderio bergolij & ſolerij 238.
De dādo tot homines illis porte ber. q̄ poſsit eſſe ſec. 238
De putheo vno in villa vaſtiarum faciendo, 238.
De putheis in carrubijs bergolij faciendis, 238.
De barbellis iuxta tanagrum faciendis, 239.
De porta de alexio & de ſancto petro reficienda, 239.
De via vallarie reficienda, 239.
De pluſa iuxta pontem porcellum facienda, 239.
De via de valle plouercie aptanda, 239.
De riuo de ſabiano aptando, 240.
De leuata in mezano ferij facienda & complēda, 240.
Qđ q̄libet porte ber. ſoluat fodrū vbi eſſe cōſu. 240.
Quod fiat pluſa vna a podio guerci grilli vſq; ad podium hoſpitalis de bethleem, 240.
Quod remoueantur de arboribus a ponte de burghexāis vſq; ad vineas [illegible], 240.
Qđ cuniculus q̄ eſt āte domū ecche bariſij ſtet apt⁹ 241
De via vna i cāpis đ burgora facienda & manute. 241.
De maſſarijs mutādis pōt q̄ fieri dbt ſup ſale đ cer 241
De via vna q̄ eſt ab introitu caſalis đ burgora. apt. 241.
De pōte q̄ eſt i ſtrata q̄ vadit ad portā rezolā apt. 241
De leuata vna faciēda ad lacum aſcherbinam, 241.
De riuo de ſalixeto reficiendo & aptando. 242.
De foſſato a terra anſelmi rubei remundando 242.
Qđ ptās faciat aptari viam que vadit verſus lu. 242.
Qđ via que vadit ad pontem de vedero aptetur, 242.
Qđ via đ albaro deuerſus ſāctū angelū remūdet 242.
Quod via de lanzolis verſus pontem rocheſium reformetur in ſtata in quo erat, 242.
Qđ fiat foſſatū vnū i valle vſq; ad terrā ruffini, 242.
De foſſato renerij de ramundio remundando, 242.
De via mezana de torrexella reficienda, 243.
De via porte fori de extra ciuitatem aptanda, 243.
Qđ hōs vicarie teneant facere iglarari viā cōmuni 243.
De vijs a porta alexij vſq; ad portā ſolerij igrē, 243.
De faciēdo & manutenēdo ſtratā. S. ſaluatoris, 243.

De ponte vno ad pontē excelſū de vedero faciēdo, 244.
De via [illegible] diſcernēda ſpl[illegible] & faciēda, 244.
De [illegible] 244
De [illegible] vie q̄ eſt ppe eccleſiā S. petri, 245.
De carrarolis porte [illegible] & [illegible], 245.
De non ponendo terram in platea communis, 245.
De via q̄ eſt prope porticus non impedienda, 246.
Q[uod] q[ui]libet poſsit irrigare ſiue adaq̄re predia ſua, 246.
De via porticus [illegible] non impedienda, 246.
De reſtaurando foſſatum ciuitatis Alex, 246.
Quod poteſtas teneatur facer̄ attendi omnia que ſunt ordinata per homines burgirati, 246.
De via vna faciēda a vinea vaſallorꝝ. 246.
De via vna diſcernendo in caſali, 247.
Quod illi de portucubas non debeant ꝓijcere aliquod vituperium de portucubus ſuis in via, 247.
De faciendo duas ſpallas muri p hoies quargnenti ad portā fraziam q̄ appellatur frazia de feltrano, 247.
De non dirruendo nec aſſapellando circham que eſt in campis bergolij, 247.
Quod poteſtas teneaſ inquirere vel inquiri facere ſtratam per quam itur verſus ſanctam ſaluatorem, 247.
De reficiendo ſtrata rondaneti, 148.
De via [illegible] reficienda, 248.
De nō plātādo arborē ꝓpe pōtē niſi poteſt ire pla. 248
De reficienda via ſiue preeria ſuper quam ad domum fratrum minorum itur, 248.
Quod aliquis non debeat impedire aliquam viam publicam vel vicinalem, 248.
De diſcernēda vna via a plcio rōdāeti. 248.
De cōpellendo hoies caſtellatij plantare vineā, 24[illegible].
De faciendo parietē vnā muri ad portā albareti, 249.
De [illegible] vna facienda [illegible] per viā no[illegible] vſq ad domum [illegible], 249.
Qd oēs [illegible] ciuitatis Alexā. & bergolij q̄ ſunt & qui [illegible] debeant [illegible] terram, 248.
Qd nulla pſona debeat explanare leuatā canalem, 24[illegible].
Hec ſunt [illegible] fiende & ordinande p cōe Alex. & cirche fiende per villas caſalia & diſtrictum Alex, 250.
Sapientes electi per ancianos populi ad deſignandū ſtratas [illegible] fiendas per villas & caſſalia nominauerunt & ordinauerunt vt infra, 250.
De ſtrata que fieri debeat a leuata marenghi vſque ad villam fregarolij, 250.
De ſtrata fiēda a domo S. eugēi vſq ad portā no, 250.
De ſtrata vna fienda a villa fori vſq inberbam, 250.
De ſtrata vna fienda a ponte nouo de bergollo vſq ad domo [illegible] de ſancto ſaluatore, 251.
De ſtrata vna fiēda a pōte rupto vſq i mōtē grā. 251.
De fienda vna circha ſubter [illegible] baſſaruti & fraxinarie vſq ad molandinū fraxinarie, 251.
De circa traverſagna fiēda in [illegible] fraxinarie & porte noue vſq [illegible] ſup albaras pagāi paſtoris, 251.
De [illegible] marenghi fienda a flumine vrbarum vſq [illegible] tanagri, 251.
De faciendo vnā circhā a villa porte noue vſq ad ro[illegible] ſupra albaras pagani paſtoris. 252.
De faciēdo vnā circā q̄ vadat recte portā nouā, 252.
Quod illi de gamalerio & de burgorato teneantur manutenere pontem vnum ſuper ghiſonum, 252.
De faciendo vnam circham trauerſagnam a flumine berbi vſq ad circam burgirati, 252.
De circa [illegible] aptāda & [illegible] a beale cōis, 253.
De reficiēdo circā veterē d bergolio & ſolerio, 253.
De faciēdo circā vnā nouā in poderio bergolij, 253.
Qd foſſatū [illegible] q̄ [illegible] aptet p hoies pozolaſ. 253.
De faciendo circam vnam a domo S. eugenij vſq ad [illegible] & vſq in barmia, 253.
De faciēdo circā vnā a [illegible] gullier. vſq i bur. 254.
De faciendo vnum foſſatum a villa caſtellacij vſq ad molandinum de cirimellis, 254.
Qd poteſtas & capitaneus populi Alexā. teneanſ de oibus ordinamēti q̄ fiāt villas ſeu caſalia diſtri[illegible] Alexā. que fient ſecundū formā capitulorꝝ ciuitatis Alex, 254.
Qd dās poteſtās teneaſ cōpelleř oēs illos q̄ habēt partē in turrim & i caſtello cirimelorꝝ & illorꝝ d boſcho. 254.
Qd hoies & habitātes i vills locis ſeu caſalib⁹ ciuitatis Ale ten[illegible] ad foſſata & circas faciēdas. 254.
De faciēdo finiri pdicta laboreria p totū mēſem ma. 255.
Qui debeāt eſſe maſſarij gñrales ſup dictis cir. 255.
De circha ſolerij ficienda, 255.
De croſſando viā q̄ vadit in medio portucuū, 255.
Incipit liber octauus de incēdijs & d alijs dānis & guaſtis agrorū & de his q̄ ꝑtinēt ad offitiū ferratie, 256.
De ꝑſtādo ſecuritatē a iudice ferratie, 256.
De cōdēnatiōib⁹ & abſolutiōib⁹ faciēdis, 256.
De ſolutione notariorum facienda, 256.
De bannis excutiendis & mendis, 257.
De ſtrata porte ian[illegible] aterminanda, 257.
Qd iudex ferratie ſuo ſalario ſit contentus, 258.
De via pauaſlonorum amplianda, 258.
De ſtratis [illegible] ad portā marenghi aptandis, 258.
De via que [illegible] a plcio padue clari amplianda, 259.
De caniculo porte valen[illegible]ane de bergollo, 259.
Qd iudex ferratie teneaſ inqrere [illegible] archidiac, 259.
Ad faciē[illegible] ſolutionē cāparijs d ſuis cāpa, 259.
De querimonijs factis rubrica, 259.
Quod in denuntiationibus & accuſationibus dāſis cōtineatur annus dies & menſis, 260.
Qd iudex ferratie tēeaſ d oib⁹ iſtis capl's ſicut poteſtas 260
De incēdijs & dānis datis furtiue & iniurioſe. 260.
De incendijs & damnis dactis ancianis popouli & eorꝝ notarijs emendandis, 262.
De extimando damnum datum & factum hominibus ſocietatis [illegible], 273.
De equis & armis emendandis, 263.
De nō appellādo a ſentētijs incēdiorꝝ & dānorꝝ, 264.
De equis & armis emendandis & de modo extimandi mangognas, 264.
De illis q̄ habuerint mendā a cōi pro equo ſuo, 266.
De reſtitutione incendiorum & damnorum, 266.
De aſsignationibus equorꝝ & armorum ſoluēdis 266.
De illis qui debent habere ayam & mendam equorum & armorum ſoluendis, 267.
De non dando ayam alicui qui non ſtet in ciuitate ſeu caſalibus, 267.
De aſsignatiōib⁹ factis in cōe rip alte & aliarū vil. 26[illegible].
Qd iudex ferratie teneat [illegible] bis extra in ebdōada, 268
Capitula facta ſuper damnis & guaſtis agrorū, 26[illegible].
Capitula facta ſup damnis & guaſtis dat[illegible] & factij i rebus homū Ale. & [illegible] & de [illegible] arborat & alie, 26[illegible],
De nō [illegible] arborē ſi [illegible] vel brotauerit, 268
De [illegible], 269.
De lignaminibus ad dorſum non portandis, 269.
De nō [illegible] portādi vaas vel blauas ad dor. 269.
De [illegible] & gor[illegible]arum. 269.
De lignaminibus non portandis ad dorſum cum beſtia plaſtro vel naui, 270.
De lignaminibus [illegible] cum naui, 270.
De non amaſſando ligna in campis, 270.
De illo qui ligna [illegible], 270.
De lignis [illegible], 270.
De [illegible] cum [illegible] lignis furatis, 270.
De [illegible] ligna, 270.
De lignis nō portandis ſuper torques, 271.
De cō[illegible] plauſtro, 271.
De cō[illegible] ligna cum plauſtro [illegible] do vel [illegible] cando, 271.
Q[illegible] cū plauſtro, 271.
De [illegible] in [illegible] boſcho, 271.
Qd [illegible] incidere in alieno boſcho, 271.
Q[illegible] ad [illegible], 271.
De non [illegible] ſtombiis q̄ q̄ genēto vel toro, 271.
De [illegible] nō paſcēdis, 271.
De [illegible] boſcho [illegible] vendendis, 272.
De [illegible], 272.
De [illegible] vulturum, 272.
Ca[illegible] & facta ſup fraſcheta, & [illegible] & cōis marcha 272.
Qd poteſtas [illegible] cōis marenghi, 272.
Quod [illegible] de gamondio poſsint [illegible], 272.
De [illegible], 273.
De [illegible] igendo, 273
Q[illegible] in boſchū, 273.
De [illegible], 273.
Quod illi qui [illegible] de marengo non poſsint aliquid [illegible] in fraſcheta, 273
Quod [illegible] ad locū ordinatū, 273.
De [illegible] marenghi, 273.
De nō [illegible], 274.
De [illegible] marenghi, 274.
De non incidendo boſcum [illegible] 274.
De [illegible] nō guaſtādis, 274.
De boſcho predicto incidendo, 274.
De decenis faciendis, 274.
De faciendo [illegible] capita decenarum, 274.
De non dandis lignis a camparijs, 274.
De non recipiendo boſcum a diuiſoribus, 274.
De [illegible] ad [illegible] non portandis, 275
Qd [illegible] boſcho, 275
De [illegible] incidentes in dicto boſcho, 275.
De banno incidentium in dicto boſcho, 275.
De nō auxiliū dando accuſatis in dicto boſcho, 275.
De lignis fraſchete non portandis, 275.
Qualiter ligna ducti debeant de fraſcheta, 276.
De beſtijs in fraſcheta non intrandis, 27[illegible].
De beſtijs i fraſcheta vel i poderiū marēghi nō paſ. 27[illegible].
De non incidendo vel [illegible] in fraſcheta, 276
De camparijs [illegible], 277.
De [illegible] accipienda, 27[illegible].
De denuntiatione facienda [illegible] & vicinis [illegible] & minoribus, 27[illegible].
De banno [illegible] accipiendo, 27[illegible].
De beſtijs forenſiū in poderio Alex. nō paſcendis, 27[illegible].
De bannis [illegible], 27[illegible].
De fraſcheta [illegible], 27[illegible].
Capitula [illegible] & gamondij 27[illegible].
De lignis [illegible] non portandis, 27[illegible].
Qd ſtatuta [illegible], 279.
Qd [illegible] de gamondio [illegible], 279.
De [illegible] 279
De [illegible] non [illegible], 2[illegible].
De bannis [illegible], 2[illegible].
De denūciatione [illegible] caſalibus facienda, 2[illegible].
Qd [illegible], 2[illegible]
Q[illegible], 2[illegible].
De [illegible], 2[illegible].
Qd [illegible], 2[illegible].
De non [illegible] beſtijs, 2[illegible].
De non [illegible] cenere. 2[illegible].
Capitula [illegible] ad vineas & vineis non intrandis & [illegible] non [illegible], 2[illegible].
De [illegible], 2[illegible].
De [illegible] portandis, 2[illegible]2.
De [illegible], 2[illegible]2.
De [illegible] cum plauſtro, 2[illegible]2.
De [illegible] in vineas non intrandis, 2[illegible].
De non [illegible], 2[illegible]2.
De non [illegible] ad vineam, 2[illegible]2.
De [illegible] non portandis, 2[illegible]2.
De [illegible] & porcis. 2[illegible]3.
De non [illegible] vineis, 2[illegible]3.
De [illegible] in vineas non intrandis, 2[illegible]3.
De [illegible] in vineas non paſcendis, 2[illegible]3.
De [illegible] non ponendo, 2[illegible].
De [illegible] facienda, 2[illegible]3.
De [illegible] vinearum, 2[illegible].
De [illegible] camparijs non [illegible], 2[illegible]4.
De [illegible] camparijs non [illegible], 2[illegible]4.
Qd [illegible] vnā cāparia, 2[illegible]4.
Q[illegible] campariam [illegible] anno, 2[illegible]4.
De [illegible] camparijs 2[illegible]4.
De [illegible] camparijs [illegible], 2[illegible]4.
De non [illegible], 2[illegible]4.
Capitola pertinentia ad terras & praia, 2[illegible]5.
De banno [illegible], 2[illegible].
De herba [illegible] prato [illegible], 2[illegible].
De beſtijs in pratis non paſcendis 2[illegible].
De banno [illegible] & alijs beſtijs [illegible] 2[illegible].
De beſtijs magnis blauis non intrandis 2[illegible]6.
Qd cuſtos omnia [illegible] debea. facere ſecuritatē, 2[illegible]6

Qđ nulle beſtie intrent viam que vadit ſoleriū. 287.
De beſtijs in alienis gorreis non intrandis, 287.
De aquaeuado per alienas blauas, 287.
De pēis illoꝝ q̄ animalia tenēt i aliēis meſſib᷒. 287.
De illis qui colligunt terram, 287.
De pena illoꝝ q̄ [illegible] reducerēt aliena meſſē. 288.
De pena ſpicantium alienam ſtipulam, 288.
De nō incidendo vel ſpinas trahendo ſup foſſatū ci. 288.
De pena dantium damna in meſſibus vel fructibus exi
ſtentibus intus ciuitatem, 288.
De anſib᷒ a cāparijs & p ipſos de agris expellēdis, 288.
De rebus alienis non reducendis, 288.
De pena arantium alienam terram, 289.
De nō intrādo in lino vel meſſib᷒ vel blauis vel [illegible]. 289.
De penis intrantium in alieno horto, 289.
De non faciendo hortū vel cauādo ſup foſſatū ciuitatis
Alex, vel bergolij & de penis contrafacientiū, 289.
De pēis frāgētiū murū vel ſpalda ciuitatis Alex. 290.
De non portando nec cauando de terra ripe foſſati ci-
uitatis vel bergolij, 290.
Quod iudex cuſtodes elligat accuſantes quos danna in
ueniunt facientes, 290.
De penis rumpentiū viā ſiue ripa foſſati bergolij. 290
De paleis vel raſpucijs nō tenēdis in vijs publicis. 290.
De foſſatis in aliēis poſſeſſiōibus nō conſtruendis, 291.
De nō explanādo alienū foſſatū nec alienā lapolā, 291
Quomodo fieri debeāt foſſata iuxta vias publicas, 291.
De penis deſtruentiū vel leuantiū alienas cozelias, 291
De pena in lacu de foro piſcantium, 291.
Capitula facta ſuper agris & vineis, 292.
De ſpiculatoribus in meſſibus non intrandis 292.
De manicijs ſpiculatorum non incidendis, 292.
De nō reducēdo in agris ſuis aliqs oues alienas, 292.
Qđ null᷒ ſpiculator ad ſpiculādū exire dbeat āte diē 292
De meſſarolijs a ſpiculatoribus non portandis, 292.
Quod porci nec oues intrent ſtipulas, 292.
De nō ſpiculādo nec beſtias tenendo prope vineas, 292
De pena ſtantiū extra portā poſt cāpanā pulſatā, 292.
De beſtijs nō aſcēdēdis ſup leuatā iſule. S. ioānis, 293.
De ouibus nō paſcendis in iſula de ſancto ioāne, 293.
Qui teneanť ad banū ferratie & quomodo teneāť. 293.
Qui q̄ fuerit cāparius i anno nō poſsit eſſe hinc, 293.
De modo [illegible] campariorum elligendorum, 293.
De ſacramento campariorum, 294.
Qđ camparij camparijs ſuis debeant ſupereſſe, 294.
De ſecuritate ab accuſato pſtāda anteq̄ vllatēat, 294.
Qđ debeāt mitti cōfeſsio cuilibet accuſato i ſcriptis 294.
De banpiſmanipaſtorum a dnīs requirendis. 295.
Qđ ſi alijs fuerit cōfeſſus damnū đ diſſe teneat, 295.
Qđ banū ferratie nō duplicēť niſi ad q̄rtū aliq̄ đ cā 295.
De camparijs in ſuis rebus ponendis, 295.
Qđ cāpari đ banū q̄ accuſabūt habeāt 4 partem, 295.
De cuſtodia p totam diem a camparijs facienda, 295.
Quod cāparij teneant ad ſoluēdū banū damni dati vel
facti per ipſos vel per ſuam familiam 296.
Qđ cāparij credi dbeāt đ accuſatiōib᷒ ab eis fact᷒ 296.
Quod camparij non debeant comedere ad aliquas ec-
cleſias vel manſiones, 296.
Quod campari, teneantur emendare danna ſi non ac
cuſauerint danna dantes, 296.
Qđ ſi cāparius inuenerit aliquem dannum dantē quē
non cognouerit poſsit accipere pignus, 296.
De capiendo inuentum in danno vel guaſto, 296.
De non accipiendo ſtipulam vel coudas meſſis a campa-
rijs pro ſua camparia, 297.
Qđ alijs cāpari᷒ nō poſsit accuſarī i alijs cāparijs 297.
Qđ cāparij iurāt đ ferratie aliqd vnde bannum ſol 297.
Quod iudex ferratie poſsit inquirere & punire, 297.
De dādis i ſcriptis guaſtatorib᷒ & hoib᷒ male fac, 297.
De ingrendis & de dādis i ſcriptis guaſtatoribus, 298.
De bannis ferratie excutiendis, 298.
De bannis veteribus ferratie excutiendis & de ratione
facienda, 298.
De ratione facienda, 298.
De non tenendo capras, 299.
De ſtatutis ferratie exemplandis, 299.
Qđ iudex ferratie faciat fieri vnū librū in quo ſcribāť
nōia illorum qui ſoluerint banna ferratie, 299.
De ſapiēte dādo in quolibet caſu p iudicē ferratie 300.
Quod nullus debeat accipere aliquem columbū 300.
De infraſcriptis feſtis celebrandis, 301.
De nō mutādo nomē ſibi & de nomine ſuo dicēdo 302
De non tenendo vel paſcendo cum infraſcriptis beſtijs
in infraſcriptis vijs, 302
De eodē i alijs vt i illo capitulo continetur, 302.
De non metendo foliam meſſis legumina neq̄ [illegible]
uas aliquas alienas, 302.
Qđ vile Ale. & caſalia teneāť & debeāť accuſare vel
banū de ferratie ad petitionē iudicis ferratie pſtare 302.
Qđ iudex ferratie teneať elligi facere 24, homines vel
quolibet quarterio qui dicant guaſtatores, 303.
De non dicendo nec faciēdo in iuriā iudici ferratie 303.
De nō paſcēdo cū beſtijs in infraſcriptis vijs, 303.
Qđ alique oues non poſsint paſcere circham bergo.
De nō tenēdo in bergolio niſi vnā troiā mariatā, 303.
De ordinatione inuentionum iudicis ferratie, 303.
De reficiēdo & đ nouo faciēdo leuatas iſule alba. 304
Qđ dnīs ptās & iudex ferratie teneāť incipi facere dictas
leuatas iſ. a octo dies poſt denūtiationē ſibi factā, 304.
De nō rumpēdo vel aſſapellādo dictas leuactas, 304.
Qđ iudex ferratie teneať ſemel in menſe inquirere ipſas
leuatas & de non diminuendo ex ipſis. 304.
De nō tenēdo vel paſcēdo cum aliqbus beſtijs, 304.
Qđ maſſarij dicte vie faciāt eā fieri ſicut meli᷒ vi. 304.
De leuando viam q̄ eſt prope foſſatum porte rezolica
dicta porta vſq̄ ad portam albareti, 305.
De nō paſcēdo cū aliqbus beſtijs in iſula albareti, 305.
De maſſarijs dictarum leuatarū & de aſſortandis ipſis
leuatis ſicut eis placuerit, 305.
De decernenda & deſignanda vnā viā nouā ſcilicet a
ponte nouo vſq̄ in foſſatū q̄ appellať circha ber. 305.
De beſtijs de blauamine non tenendis in bergolio nec
pozolaſcha, 307.
De beſtijs nō tenētis ad paſcēdū i via inſule noue. 307.
De non eundo cum aliqua beſtia cauſa ducendi lignia
de boſcho cērrete, 307.
De damno dato in poſſeſsione alicuius quod prop in-
quior teneatur [illegible] emendare, 307.
De beſtijs in [illegible] in pratis non intrandis, 308.
Qđ null᷒ dbeat accipere q̄ſtas vel pulces ad [illegible] 308.
De campis [illegible], 308.
Qđ [illegible] modios de cētum terre & [illegible] plus
[illegible] ſextarios 4 vinee & plus ſecundum poſſeſsiones, 308.
De beſtijs non tenēdis ſup loziaꝫ ciuitatiꝫ Ale. & ber. 309.
Incipit liber nonus continens capitula ſocietatis
populi quae [illegible], 309.
Qđ q̄libet pſona poſsit vēdere [illegible] pēſum ī Alex. 309.
De carnibus a campo ſolutis [illegible], 309.
De [illegible] aque nigre mundando, 309.
Qđ q̄libet poſsit exercere artem [illegible] in Alex. 310.
De beccarijs, 311.
De carnibus recentibus niſi ad ſu[illegible] penſam non ve
dendis & de modo vendendi, 311.
Qđ aliqs beccari᷒ ſeu q̄ [illegible] exercēs artē beccarie a
[illegible] carnes porcinas. 312.
De mutuo grāi accipiendo a molinarijs [illegible], 312.
De grano & blaua reddendo a molinarijs ad menſura
ſi non accepit penſatum, 313.
De molinarijs & aīnario ſuo detinendo, 313.
De credendo domino & domine qui & q̄ [illegible] granum de
[illegible], 313.
Quod omnia illa capitula debeāt eſſe in fauorem [illegible]
granum & blauam, 313.
Quod domini molandinorum bonam ſecuritatem fa
ciant pro omnibus ſuis molinarijs, 313.
De facientibus pannos, 314.
De fabris, 315.
De merzarijs, 315.
De [illegible], 315.
De textoribus, 315.
De ſartoribus, 316.
De portatoribus vini, 317.
Sacramentum molinariorum & farinariorum, 317
De non differendo granum a domo domini vltra prius
mondauerit ipſemet, 318.
De molinarijs & de aqua bealis 318
Sacramentum molinariorum & farinariorum, 318.
Sacramentum fornariorum, 319.
Sacramentū illoꝝ q̄ faciūt panem ad vendendū, 319.
De inquirendo omnes fornarios & panculas, 320
Quod panzoles non fiant in platea, 320.
De non deripando viam q̄ eſt in agris bergolij, 321.
De cluſa faciēda de ſubtē ponte nouo in ſuo grano, 321.
De ampliando riuū q̄ eſt ponte borghexanoꝝ, 321.
De diſcernēdo via vna noua a ponticio de vedero vſq̄
ad podium de nanis, 321.
De faciendo tres bicocas in poſterio bergolij, 321.
Pontificales litere contra hereticos, 322.
De pluſi gamalerij deuerſus garlaſcam aptanda, 327.
De aperiendo la via que vadit ad albarum, 32[illegible].
De nō eūdo habitādo nec morādo in terris inimicoꝝ
cōis Alex. nec loqui cum eiſdem, 328.
De abolendo de libris ſtatutoꝝ cōis Alex. oīa ſtatuta
nominantia marchionem montis ferrati, 328.
De nō tenendo letamen iuxta murū palatii cōis, 328.
De [illegible] faciēda q̄ nullo [illegible] equos p cō[illegible] 329.
Qđ aliquis nō portet baculum in cauaicatis, 329.
De [illegible], 329.
Qđ [illegible] plures
[illegible], 329.
De habendo [illegible] nota omnium de parentellis, 329.
De maleficiatis illis q̄ vltra [illegible] ab annis 16 [illegible] 329.
Quod iubet [illegible] facere poni in [illegible], 330.
Quod q̄ nō fuerit in exercitus [illegible], 330.
Quod creditores cōis teneant facere poni ad [illegible]
omnes contractus [illegible], 330.
Capitula [illegible] eccleſie. S. Petri ciuitatis Alex. 331.
De pedagio vini villarum & lignorum, 331.
Hec ſunt ſtatuta & ordinamenta facta ſuper pedagio
vini villarum & lignis, 331.
Quod quelibet perſona que duxerit vuas in Alexā te-
neatur ſoluere pedagium, 332.
De pedagio vini vel vuas venientis in Alexan. vel ex. ia
[illegible] 332.
De ſoluēdo pedagio vini ad voluntatē colligētis, 332.
De nō extrahēdo ligna vel [illegible] extra ciuitatē Al 332
De banno [illegible] vinum vel vuas ex qbus vel ex
quo non eſt pedagium perſolutum, 332.
De pedagio lignoꝝ & lignaminis ſoluendo vt infra, 332.
De non committendo fraudē aliq̄ in ſolutione pedagii, 332.
Statuta facta ſuper [illegible] beali cōis 333.
De aliquibus arboribus ſeu lignaminibus non ducen-
dis per beale communis, 333.
Quod poteſtas & iudices ſui teneantur inquirere arbo
res ſeu trabes ducentes per beale, 333.
Qđ oēs [illegible] poſſeſsionū [illegible] quoſdā faciant remu
[illegible] laborerium, 333.
Quod poteſtas teneatur facere ſolui omnia legata di-
cte eccleſie ſancti Petri, 334.
De eodem ſcilicet [illegible] menſem facere laborari. 334.
Quod inſtrumentū factū p cōe Alex. Iacobo Nicolino
& [illegible] quondā [illegible] cedať, 334.
Hec ſūt ſtatuta & ordinamēta facta ſup ſaleria, 334.
Quod oēs perſone Alex. & diſtrictus debeant emere &
capere ſalem ad gabellam communis, 334.
De non [illegible] ſalem ab aliquo qui duxerit niſi
ad gabellam communis, 335.
De [illegible] vel [illegible] aliquas perſonas ducē-
tes ſalem niſi ſero extra ciuitatem, 335.
De non intrando in ipſa ciuitatem portanti ſalem in
aliqua domo vel hoſpitio, 335.
Qđ null᷒ đ Alex. debeat reducere aliq̄ ducētē ſalē, 335.
Qđ nullus de Alex. vel diſtrictus non poſsit vendere
nec emere ſalē aliquo modo niſi ad gabellam, 336.
De capiendis ducentibus ſalē cōtra ſtatuta cōis, 336.
De dando auxilium volentibus capere ſalem, 336.
De pedagio & mēſuratura ſalis ſoluēdo & ſoluēda 336
De ſolutione ab emptoribus ſalis capienda, 336.
De non committendo fraudem in ſolutione pedagii vel
gabellature ſalis, 337.
De nō vendendo ſeſtariū ſalis alicui habitanti in Ale.
vel diſtrictu niſi ſoldis 16, terdoniorum, 337.

De bellijs in Alex. & districtu absq; pena tenẽdis, 337.
Quod potestas teneaẽ denũciare oibus villis & locis Alex. infra mẽsem q in scriptis accipiant statuta salis, 337.
Quod oẽs ville & loca Ale. dbeãt cape & vti sale ga 337.
De dando iuramen nuntio vel massario vel notario massariorum salis pro sale inquirendo, 337
De non tenendo vel habendo nec vtendo aliquo sale nisi de illo quod extrahetur de gabella, 338
Quod quelibet psona ducens salem in Alex. debeat tenere & venire rectis vijs & publicis, 338.
Quod nemo ducens salem in Alexan. possit impediri vel detineri pro aliquo cambio, 338.
Quod quilibet de Alexan. & districtu teneatur capere salem ad saleriam communis, 338.
De fraudibus euitantis, 339.
De describendo omnia capita domorũ & omnes mansiones & grangia Alex. & districtus, 339.
De notarijs ad gabellã elligẽdis tot q necessarij, 339.
De sale & quantitate salis emenda ad gabellam p homines Alex. & districtus, 339.
Qd potestas capitaneus ac eius iudices teneaẽ recipere denũtiationes factas ꝯ cõtrauenientes ordinamẽtis salis, 340.
Quod potestas capitaneus & eius iudices teneant compellere quos deceperint officiales gabelle, 340.
Quod potestas capitaneus & eius familie teneantur & debeant omnia suprascripta attendere, 340.
Quod aliq̃ psona Alexã. vel districtus non possit comedere cum potestate vel eius familia, 341.
De non auferendo ab aliquo de Alex. aliquos denarios [illegible] qui hñt debeant a communi, 341.
Qd nulli [illegible] alicui nõ habitãti in Ale. vel districtu [illegible] dõec corã potestate vel cõsulib⁹ se supposuerit ratiõi, 341.
De impendijs omnibus positis ad confines, 341.
De strata iuxta viam planitie aptanda, 342.
Qd duo ex ancianis & duo ex rectoribus pd. capitanei [illegible] presse debeãt cũ [illegible] concedẽdorum, 342.
De facientibus se iudicari [illegible] contra societatem iustitie, 343.
De banito qui fecerit ꝯ [illegible] societatis predicte, 343.
De nõ faciẽdo vel vẽdẽdo ꝯ statuta societatis iustitie, 343
De certis penis peruenientibus in societate iustitie in totum & de alijs in commune perueniendis, 343.
De confaronerio dicte societatis elligendo, 343.
De recepto dicte societatis scribendo & dando penes notarios campanilis, 344.
Qd cõdẽnatiões facte & q̃ de cetero fiẽt occasione statutorum lige legiptime habeantur, 344.
De mendandis damnis & guastis datis vel factis alicui anciano vel eorum notario 345.
Qd fiat vn⁹ liber in quo scribãẽ oẽs cõcessiões & locatiões castrorum q ponaẽ ad campanille, 345.
Quod omnes vẽditores & mẽsuratores debeant ipsas mensuras implere, 345.
De nõ emẽdo carnes nisi ad iustam pensam, 346.
De cũiculo ferrarie aptãdo & [illegible] dstruẽdo vtĩ 346.
De ponte vno fieri faciẽdo in [illegible], 347.
De bealerio [illegible], 347.
Qd alijs ciuis Ale. nõ dbeat vel pssiat clamare ad arma seu rumorẽ facere i citate Alex. vel leuare arma. 347.
Quod alijs non psumat pulsare ad stromitam, 348.
Quod dominus potestas teneatur predictas penas exigere in denarijs numeratis, 348.
Quod omnes obligationes facte & que fient per maritum & vxorem debeant valere & tenere, 348
De soluendo viam communis que est a carraria broleti vsq; ad precheriam fratrum minorum, 348.
De faciẽdo tresendã vnã de lapidib⁹ in rugata casinaxijs [illegible] Georgij & rugata [illegible], 349.
De reficiendo domũ & molendina de castello, 349.
De aptãdo viã q̃ est ad malocãtono, 349.
De via que est in [illegible] pozolasche reficienda, 350.
De renouando fossatũ q est in agris pozolasche, 350.
De rẽouãdo bealerũ q labiẽ p domũ [illegible], 350.
Qd fiat vna porta [illegible] in pozolascha, 350.
Quod nullus qui habeat partẽ i q̃ fortilitia cirimellorũ possit partẽ suam vendere nec obligare, 351.
Quod via bealeq̃ est a malocantono vsq; ad cuniculum [illegible] de bonis lapidibus, 351.
Quod [illegible] maioris ecclesie debeat duplicari, 351.
Qd nulla psõa d bergollio nec aliũde possit nec debeat facere [illegible] in ponte bergolij extra portas, 351.
De nõ tenẽdo letamen nec paleas in vijs publicis, 352.
Qd massarij bergolij possint excutere banna, 352.
De faciendo pontem vnum in ponte bergolij in strata qua itur valentiam, 352.
Statuta facta super aquaricijs de rota, 352.
Hec sic statuta & ordinamẽta facta sup aq̃rijs d rota 352.
De [illegible] ex assidibus faciendis, 352.
De amplitudine [illegible] faciendo, 352.
De pontis necessarijs ad aq̃ricios ex assi lib⁹ faci, 353.
De plus [illegible] non faciendo in ipsis [illegible], 353.
De modo [illegible] possessiones suas, 353.
De [illegible] faciendis citra & vltra beale tot quot ibi fuerint opportuni, 353.
De non capiendo aquam bealis ab aliquo nisi de voluntate dicti massarij, 353.
De taliando super ripã betalis a ciuitale vsq; ad rotã omnes [illegible] & arbores, 353.
De [illegible] bestijs minutis non intrandis in ipsis aq̃ritis toto anno, 353.
De capitulis domino preposito humiliatorũ elligẽdis, 354.
De non portandis fructibus aliquibus ex ipsis aq̃ritijs nec portari dimittendis, 354.
Quod [illegible] dñi guliermi dalli attendatur, 354.
Capitula pertinentia ad monetam, 354.
De manifestandis fabricatoribus false monete, 355.
De nõ portãdo nec vẽdẽdo falsã mõetã citate al. 355.
De moneta noua non fabricanda, 355.
De pena expẽdẽtis vel alicui dantis falsã mõetã, 356.
De moneta aliqua que non sit iusti ponderis nõ danda a tabulerio vel campsore, 356.
De facientib⁹ ꝯ dicta statuta accusandis, 356.
De ratione faciendo conq̃rentibus de moneta, 356.
De denuntiantib⁹ ꝯ p̃dicta facientes audiendis, 356.
Qd potestas teneaẽ cõdẽnatiões executioni [illegible] statuti 357
De corroboratiõe & cõfirmatiõe p̃dictorum statu. 357.
Statuta & ordinamẽta facta sup officio cãp. 357.
De sacramento notariorum campanilis & eorum officio bona fide faciendo, 358.
De [illegible] notarijs ad stãdũ ad cãpã. 358.
Quod notarij campanilis non possint habere aliquod aliud officium pro eo vel pro posito, 358.
Qd notarij cãpanilis nõ possĩt pnoctare extra cita, 359.
De libris campanilis custodiendis & copia facienda cuilibet ad legendum, 359.
De libris cãpanilis extra cãpanille nõ portandis, 359
Quod notarij campanilis non possint emere de denarijs scriptis in campanili, 359.
Qd notarij cãpanilis [illegible] interesse & scribere, 359.
Quod notarij campanilis [illegible] per commune Alex. 36[illegible].
De aptandis & cancellandis omnibus bannis excusis, 360.
De scribendo recepta [illegible] in vno libro per notarios campanilis, 360.
De custodiendo oẽs scripturas communis, 360.
Quod notarij campanilis teneant exemplare omnes condemnationes & absolutiones, 36[illegible].
De [illegible] officiales [illegible] & de salario notariorum capanil. 361.
Qd notarij [illegible] scripturas [illegible], 361.
De contradictionis [illegible] in vno libro per notarios campanilis, 362.
Qd notarij cãpanilis debeãt interesse [illegible], 362.
De [illegible] & res communis, 362
De denuntiando domino potestati quando redditus communis fuerint venditi, 363.
De nõ vẽdẽdo seu donãdo alicui papirũ cõis, 363.
De non bibendo in tabernam, 363.
Quod predicta & infrascripta statuta ponantur in volumine statutorum communis, 363.
De cassando oẽs condenatiões & absolutiões, 363.
De termino officij notariorum campanilis, 363.
De [illegible] per scripturis pertinentibus ad officium campanilis, 363.
De taxatione reformationis & preposte, 364.
De non cassando exempla condemnationum, 364.
De taxatione [illegible] datis positorum in libris campanilis, 364.
Quod dicti notarij cãpanilis non debeant accipere solutionem [illegible] supradictum est, 365.
De cõfirmatione obseruatione & roboratione statutorũ, 365.
Si aliquis de [illegible] marigno [illegible] fuerit, 365.
Quod aliq psona que habitat fuerit in castro [illegible]lorum non possit ibi vendere vinum, 365.
De reformatiõib⁹ cõsiliorũ a dño ptãte attẽdẽ. 366.
De statutis ꝑceptis dño potestati a soluendibus, 366.
De [illegible] albareti & de solutione propria per potestatem fieri facienda. 366.
Quod potestas vel eius familia non possit nec debeat pignorare aliquam personam, 366.
De clausuris inter vicinos & consortes faciendis, 366.
De omnib⁹ statutis ferrarie p dñum ptãtẽ attẽdẽdis, 366.
Quod notarij non stent penes statuam, 367.
Quod dominus vicarius teneatur facere fieri rationẽ omnium castrorum communis Alex. 367.
Quod aliqua persona nõ debeat vendere aliquid [illegible] campanilis, 367.
Qui sapientes approbauerunt ipsa statuta & additiones dictis statutis, 367.
De bannis ferrarie non duplicandis, 367.
Additio statuti de letamine in via nõ tenendo, 368.
De [illegible] dño ptãte [illegible] facienda, 36[illegible].
De [illegible] maioris ecclesie laborerij [illegible], 36[illegible].
De [illegible] impune [illegible] antea, 36[illegible].
De feminabus cum alijs morantibus non portantibus pannos qui tangant terram, 36[illegible].
De [illegible] non [illegible] de Alex. 369.
Qd [illegible] pro aliqua persona, 369.
De notarijs [illegible] elligendis, 369.
De [illegible] facienda, 369.
De [illegible], 369.
De quatuor statuti [illegible], 36[illegible].
De lignamine [illegible] aliquo rõ emendo, 37[illegible].
Quod [illegible] Alex. vel districtu minor xxv. annis possit contrahere nec contractum facere, 370.
De [illegible] minorum & maiorum inter ipsos facienda, 370.
De [illegible] & de noua [illegible], 3[illegible].
De [illegible], 373.
De [illegible] cum [illegible], 373.
De non [illegible], 373.
De [illegible] statutũ Alex. ciui. 374.
De [illegible] recipiẽda [illegible] notar [illegible], 374.
Que [illegible], 374.
De [illegible], 375.
De carraria [illegible] vadar. 375.
De nõ [illegible] portam 375.
De pena [illegible] capitaneo, 376.
De non [illegible] aliquam personam coram [illegible] coram [illegible] potestate vel consulibus iustitie, 376.
De nõ vendendo [illegible] duobus, 376.
De [illegible], 376.
De [illegible] communis, 376.
Qd [illegible] attendantur, 377.
Quod [illegible] capitula facere contra ciuitatem Alex. & [illegible], 377
De pena [illegible], 37[illegible].
De [illegible] in maioribus & minoribus 378.
Quod [illegible] persona [illegible] commune Alex. teneatur ad omnes expensas, 378.
De [illegible] castel 378.
De [illegible], 379.
De suprascriptis [illegible] per potestatem & eius familiam attendendis, 379.
Additiones & emendationes statutorum, 379.
Qd [illegible] locũ habeat i ptãte, 379
De contractu [illegible] per commune attendendo, 3[illegible].
Quod quelibet persona Alex. teneatur capere salem ad gabellam salis communis Alex, 3[illegible].
De nõ tenendo aliq salem in Alex. pter gabellã cõis, 3[illegible].
De [illegible] dñi nicolini cancel. i per cõe attendendo, 381.

Qđ extimũ magrõrũ põat pẽes notarios cãpãilis. 381.
De bealello q̃ e. i ãte domos Guidõis croſſeti col. 381.
Quod omnes habentes domos & ſedimina a carraria vſq; ad molandina de caſtello col. 382.
Qđ pedageri⁹ porte lãuẽſe teneaẽ faceŕ rationẽ c. 382.
De mercanijs debẽtibus ſolueŕ pedagiũ col. 382.
De tabernarijs nõ debentibus tenere ſcamna cũ ſitula in vijs communis col 382.
Qđ hoïes Alex. poſsint ire libeŕ cũ mercãtijs lã c. 383.
Qđ nemo debeat mingeŕ ſubtus domum pellip. c. 383.
De carrarolia vna facienda ſuper bealello quod labit retro maiorem eccleſiam col, 383.
De mẽſuris tabernarioꝝ p militẽ dñi põtatis col, 383.
De porchis nõ tenẽdis i aliquo ſbarro ad vẽdẽdũ, 383.
De via cõis a ponte tanagri vſq; ad plateam col, 384.
De inſtrumento domino Bellengij merlani col, 384.
Statuta de nouo facta col, 384.
De inſtrumẽto dñi Ioãnis de ottobellis p cõe atẽ c, 385.
Quod poteſtas Alex; aliquo modo non habeat partẽ in aliquibus carceratis col, 385.
De inſtrumẽto dñi Gollermi viciati p cõe atẽ col, 385.
De inſtrumẽto dñi Otti viciati p cõe atẽdẽdo col, 385.
De dãdo auxiliũ ad ratificãdũ locũ ſezadij col, 386.
Quod dñus poteſtas teneatur ad ſolutionem faciendã Lanzaroto merlano col, 386.
De dẽarijs gabelle nõ expẽdendis niſi modo iſp. 386.
Qualiẽ dñs vicarius debeat habeŕ ſuũ ſalariũ col, 386.
De denarijs cõis in ſpijs expendẽdis col, 386.
De dẽarijs fulentũ portaꝝ 386.
De ſuperfluo tolte col, 386.
De modo expendẽdi aucŕ ſupraſcripte tolte col, 387.
De detinẽdis malis operãtib⁹ p parẽtes ſuos col, 387.
De cãbio p cõe Alex, cõceſſo dño Iohanni abita. 388.
Qđ oẽs ſocietates cuiſcunq; exercentis aliq̃ artem ſint caſſe irrite & nullus valoris col, 389.
De vineis & arboribus plantandis & alleuãdis, 389.
Additio facta ſuper ſtatuto beccariorum. 389.
De carnibus recentibus vendendis col, 390.
Additio ſtatuti loquẽtis de accuſatoribus col, 390.
De non portãdo perlas argentũ nec aurũ p aliquas dñas ſeu mulieres Alex, aliquo modo col, 399.
Qđ nulli⁹ faber audeat faceŕ aliq̃s ferxaturas & q; nullus ſartor vel diſcipul⁹ audeat ipſas applicaŕ col, 391.
Qđ notarij cãpãilis nõ poſsint faceŕ aliq̃ cõpẽſationẽ ſiue aſsignationẽ ſine ꝓuiſiõe Anciãoꝝ ppl'i col, 391.
De nõ extrahẽda biaua đ Alex, tpe ſemẽtiaꝝ col, 391.
De nõ dãdo cibũ & potũ nuncijs & ſaltarijs col, 391.
De ouib⁹ q̃ nõ debẽt paſceŕ niſi i ſuis q̃rterijs col, 392.
De non tenendo letamina apud palacium communis nec in ſtrata porticorum & fabrorum col, 392.
Quod dñs vicarius teneatur poni facere omnia ſtatuta in libro magno ſtatutorum col, 392.
Qđ oẽs relatiões bañ extima & iudicatai q̃ fient corã iudice maiori & in licib⁹ iuditie p notarios col, 392
De nõ vendendis vel alienandis poſſeſſionib⁹ q̃ ſunt in diſtrictu Alex, aliquibus extraneis col, 393.
De rectoribus debentibus facere ſ̃ri cochinam infra ſolaria palacij & domorum cõis col, 393.
De eo q; accipere debẽt familie ptãtis ab detẽtis c, 393.
De ꝓſtu dñi Mãnelis viciati p cõe atẽdẽdo col, 394.
Additio ſtatuti loquentis de letamine col, 394.
Additio ſtatuti loquentis de confinibus col, 394.
Additio ſtatuti loquentis de inſtrumento domini Gaſtaudi de gaſtaudis col, 394.
Additio ſtatuti loquentis de textoribus col, 394.
Additio ſtatuti loq̃ntis de mendis equoꝝ col, 395.
De carrarolia vna faciẽda ſup riale cagnolie col, 395.
Additio ſtatuti loquentis de cõmunibus col, 395.
Additio aliquorum ſtatutorum col, 395.
De modo expẽdẽdi hauere cõis & q̃liter col, 395.
De porta rezolia aperienda col, 396.
Statuta ptinẽtia ad domũ de lãzauegiis col, 397.
De ſtatutis notariorũ & conſilium iuſtitie corrigendis & de ſindicatu ipſorum conſulum col, 404.
De ſalario notarioꝝ campãilis iuratum col, 404.
De caſſatione maſſarij cõis & de Ancianis col, 404.
De req̃ſitiõib⁹ fiẽdis i ſcripẽ p nuncios cõis col, 404.
De ſapiente dando ſi petitum fuerit col, 404.
De citationibus fiendis col, 405.
De candellis non dandis expenſis cõis col, 405.
De monſtra familie poteſtatum col, 405.
De reb⁹ q̃ ſunt in palatio cõſignãdis ptãti col, 405.
De bicocgeriorum ſalario col, 4[illegible].
Qđ anciãi nõ poſsint eligere aliquẽ agnatũ col, 409.
Qđ anciãi nõ poſsint incãtare datiũ aliq; col, 409.
Qđ anciani teneanẽ facere bonas electiões col, 409.
Quod aliq̃ prouiſio extraordinaria col, 409.
Quod petitione leganẽ in die ſabbati col, 409.
Qđ oẽs ratiões cõis ſiẽt i palacio veteri cõis col, 409.
Quod maſſarius cõis nõ poſsit expẽdere vltra ſoldos xx. in vna die ſine prouiſione col, 409.
Qđ expenſe nuncioꝝ legant in die ſabbati col. 409.
Qđ maſſarius cõis faciat rationẽ ſuã oĩ mẽſe col, 410.
Quod cõitates villarum debentes aliquid dare cõmũcitentur antequam pignorentur col, 410.
Qđ clauari⁹ recipiat a cõi pãile bañ & fodra inq̃, 410.
Qđ expẽſe maſſarij legant in pñtia ſapientũ col, 410.
Qđ oẽs collectores cõis pecũie teneãẽ ſolueŕ col 410.
De ſtatutis loq̃ntib⁹ de ancianis & maſſario col, 410.
Qđ aliqua cancellatio vel diminutio nõ fiat in fodris vel extimis cõis ſine ꝓuiſione anciãoꝝ col, 411.
De decenis ponendis ad campanile col, 411.
Quod poteſtas Alexan, non poſsit habere partem in aliquo dacio communis col, 411.
Qđ ptãts Alex. nõ poſsit exerceŕ niſi officiũ ſuũ, 411.
Qđ poteſtas ſit contentus ſuo ſalario col. 411.
De ſecuritatibus dandis ſemel in anno col, 411.
De penſo grani ordinando col, 411.
De bãnis guaytarũ ponendis ad cãpanile col, 411
Qđ beccarij de bergolio poſsint teneŕ caſtrõos 35 412.
De pancijs nõ aperiendis in vijs publicis col, 412.
De fornaxarijs, 422. De oleariis, & ſartorib⁹ 422.
De nõ tangendo mortuos [illegible] narijs c, 423.
De caligarijs, & De ſcoſorolijs. 424.
De ſcoſorolijs capiendis col, 425
De reficiendo viam de ponte rupto col, 426.

FINIS.

IN nomine Domini Amen. Anno natiuitatis eiuſdem milleſsimo quingẽteſimo trigeſsimo octauo, Inditiõe x. die decima menſis Ianuarij in Ciuitate Alexandrie. Et in domibus ſolite reſidentie Magnif. domini Bertholomei ex marchionibus Albonexij pretoris ciuitatis Alex. & in ſala vbi congregatur conſilium dicte ciuitatis, & in pleno conſilio dominorum quatraginta octo ibidem congregato ut moris eſt, & ad pſentiam & aſiſtentiam prefati dñi Poteſtatis & dominoꝝ Ancianorum dicte ciuitatis Expoſitum ibidem fuit in dicto conſilio ad claram inteligentiam omnium exiſtentiũ in dicto conſilio, per ſpect. dñm Iacobum Lanzauegiam unum de dicto cõſilio. Qđ a non nullis diebus citra fuerunt per non nullos praue opinionis ſublate & exturpate de uolumine magno Statutorum ciuitatis Alexan. Conſuetudines in ſcriptis redacte dicte ciuitatis & quia iſta prauitas ac ablatio procul dubio peſſet afferre magnum preiuditium, tam reſpectu [illegible] quam reſpectu tocius uniuerſitatis & tocius populi dixit & conſuluit quod ex quo in dicta ciuitate tam apud Magnif. dños Doctores de Colegio, quam apud ſpect. dños cauſidicos & praticantes, & alias egregias perſonas eiuſdem ciuitatis, adſunt multe copie dictarum Conſuetudinum extracte de dicto volumine magno Statutorum & de antiquo. Quod apparere [illegible] q; per prefatos dominos Ancianos dicte ciuitatis fieret ellectio de quattuor ex prefatis dominis Doctoribus, & uel ſi placeret de dñis Conſulibus eiuſdem ciuitatis, qui cum diligentia curarent cum meliori modo quo [illegible] uideretur inbere dictas copias & dictas extractas tam a dominis Doctoribus quam alijs praticantibus & perſonis & c. Et ipſis diligenter uiſis ac [illegible] & conſideratis & facta una copia in carta membrana ſubſcirpta manu ipſorum quattuor Doctorum quod talis copia ponatur ac inſeratur in dicto uolumine magno Statutorum & quod tali copia ſubſcripta ut ſupra adhibeatur illa & tanta fides quanta adhibeatur originali ablato ut ſupra. Quibus expoſitis fuit per dñm Franciſcum Bernardinum Milanum notarium & canzellerium litterarum Conſilij ſubſtitutum ad claram intelligentiam omnium, dictum quod ubi prefatis dominis de Conſilio placet expoſitio & Conſilio dicti ſpect. dñi Iacobi debeant quibus placet tenere birretum in capite, alias debeant detegere caput cum birreto, & nullus poſuit manum ad birretum & ſic omnibus placuit & oẽs acquieuerunt dicto Conſilio & expoſitioni. Et prefati dñi Anciani attento quod id de quo agitur, de ablacione & exportatione dictarum Cõſuetudinum indiget celeritate ad euitandũ confuſiones [illegible] ac lites & diſcordias in premiſsis & pro premiſsis exequendis. Elligerunt & elligunt quattuor conſules iuſtitie ciuitatis Alexandrie uidelicet pro quarterio Gamondij ſpect. I. V. doct dñum Antonium Lanzauegiã. Pro Marẽgho ſpect. I. V. doct. dñum Paulum Veſpam. Pro quarterio Roboreti ſpect. I. V. doct. dñum Scipionem Inuiciatum. Et pro Bergolio ſpect. I. V. doct. dñum Octtauianum Mãtellum. Qui habeant omnem auctoritatem & facultatem prouidendi quod dicte Cõſuetudines ablate per copia redducantur ac inſerantur in uolumine dictorũ Statutoꝝ & in omnibus & per omnia iuxta expoſitionem & Conſilium.

CONSVETVDINES COMVNIS CIVITATIS ALEXAN.

HEC SVNT Conſuetudines Ciuitatis Alexandrie. Anno dominice incarnationis M. CLXXIX. Inditione XII. die ſabati in feſto ſancti Mauritij decimo calendas Octobris ſicut rationi conuenit ea inuiolabiliter obſeruari que in conſtitutionibus Principum difinita eſſe noſcuntur ita conſentaneum eſt equitati, ea ꝓ locorum & temporum uarietate, per Conſuetudinum diffinire, que cõmuni utilitati prouidentibus uiſa ſunt expedire omnem igitur confuſsionem que occaſiones uarie Conſuetudinis in parafrenis donationibus propter nuptias molitur uolentes penitus amputare ſtatuimus ut in parafrenis mulieribus liceat teſtamenta conficere, ab inteſtato vero in hijs deſcendentes primo loco precedant. Secundo aſcedentes primo gradu cõ fratribus & ſororibus & utroq; & con filijs premortuoꝝ fratrum & ſororum, Tertio fratres ex alterutro cum filijs premortuorum fratrum ex alterutro & hijs non extantibus parefranarum viro deferatur ſucceſsio

QVia itidem in donacionibus propter nuptias multos varie cõſuetudinis errores perturbat decreuimus vt pro antefacto vir donet vxori pro vna quaq; libra denarioꝝ quos pro dote ab ea acceperit tantum ſolidos quinq; idem ſiat de terris & alijs rebus in dotem datis ideſt quinq; ſolid. pro vnaquaq; libra pro antefacto preſtetur, ꝓ indumentis & ornamentis vxoris ideſt ꝓ ſcerpa vir nullam donationem faciat ſed tãtum reſtituatur ab heredibus mariti ipſi vxori poſt ſolutum matrimonium quantũ deteriorata fuerit ſcerpa ab eo tempore quo facta fuerint nuptie vſq; ad ſolutum matrimonium vel vſq; ad id tempus quo vxor de domo mariti receſſerit, hec autem conſuetudo in matrimonijs inhiciatis conſumatis & finitis firmitatem obtineant, vidue vero que ſcerpam inextimatam dederunt decem ſolid. pro vna quaq; libra cũ ſcerpa q̄ habent recipiant & hijs perceptis tertie & quarte racioni in omnibus conqueſcat.

PIa inſuper deliberatione ſancimus vt matri filij luctuoſſa ſucceſſio deferatur, niſi ſup ſint defuncti pater, frater, ſoror, cõſanguineus, ſ. frater uel conſanguinea, ſ. ſoror patruus, ſ. frater patris, vel filius fratris defoncti ꝯſanguinei, vel frater ſororq; patruelis, Idem ſtatuimus de fratre vterino & ſorore vterina & de filio fratris vterini & ſororis vterine, qui ſi cõ matre cõcurrant equaliter cum ea hereditatem diuidant.

COngrua preterea moderatione firmamus ut ſi quis equũ obergum panzaronum vel coraciam ſeu quodlibet aliud guarnimẽtum alicui accomodauerit & ille qui accepit & aliquo modo perdiderit omni modo ille qui comodat. acceperit ei qui comodauit rem comodatam reſtituere vel emendare teneatur.

INſuper optima conſideratione ſancimus, ſi quis filio familias aliquid crediderit in taberna vel alibi mutuauerit pecuniam vel aliud in fraudẽ pecunia actione mulctabitur & pignora ab hijs receperit ſine credito reddat & ſi ſoluerit & iurare coegerit & ſponte ſine debiti ſolutione nõ abſoluerit ſolui quidẽ faciamus ſed facta ſolutiõe ipſum debitum reddere faciemus & de ſuo auferemus ſolid. lx. hec cõſuetudo firmata eſt ve quilibet de [illegible] ad hanc ciuitatem ad habitan. venit in quacũq; parte Ciuitatis habitet debeat onera ſua [illegible] agnoſcere & ibi expendere.

ITem cuilibet decedenti ab inteſtato ſi habet agnatos & cognatos agnati preferantur cognatis,

ITem ſi pater dotauerit filiam vel frater ſororem ſit contenta de dote pro paterna & fraterna ſubſtantia, niſi pater vel frater poſtea ei aliquid reliquerit nec amplius requirat a patre vel fratre vel filius fratris.

ITem quod maritus non poſſit legare vxori vltra ſolidos viginti.

ITem quicunq; vendiderit predium paternum vel maternum liceat propinquiori recuperare eodem ꝑtio infra annũ & diẽ ex parte patris ſi fuerit paternũ & ex parte matris ſi fuerit maternũ niſi fuerit denunciatiõ, tũc a tẽpore denunciationis vſq; ad octo dies & preſcriptio currat tam minori quam maiori & ſcienti & ignoranti.

ITẽ in ſmoltis ſtagnis & inſulis cõſuetudo marẽghi obſeruetur q̄ eſt ſecundũ Leges.

ITem in aratoribus conſuetudo marenghi obſeruetur q̄ talis eſt vt habeãt nouerium ſeſtariũ vnũ de barono vno cõi pro paſtura pro diebus ſex quos laborauerint.

ITem ꝙ maritus ſuccedat vxori in dote ſi filios nõ habebit ex eo matrimonio alioquin filij ex eo matrimonio, ſuccedãt & ꝑferãtur in ipſa dote & eã habeãt ꝑcipue.

ITem ſi aqua creuerit & aliquid duxerit vel detulerit in campo vel in terra vel in inſulam alicuius ſit illius cuius campus vel terra vel inſula exceptis rebus ciuium de octo locis niſi ſint ligna diluuij que omni modo ſint illius in cuius terram campo vel inſula remanſerint.

ITem ſi quis ſedem, vel molandinũ habuerit in fluminibus que vulgo dicitur vodũ vel coſta q̄ diu fuerit ſignatũ palo vel ramis ſit illius licet nõ habeat molendinum.

IDẽ eſt de conzelijs nõ liceat alicui aliquid facere infra vel ſupra quod noceat molendinis infra iactũ martelli molendini qui iactetur infra vel ſupra a pitio vel calata pontoni aliogn cõcedatur occupanti niſi comune ſuper hoc aliud ordinauerit.

ITem guide militum & peditũ de bonis que caperent pro factis ꝓ quibus ſunt guide habeant medietatem & de venditionibus habeant denarios duodecim pro libra.

ITem omnes decimarij talem teneant modũ in colligendis decimis ſuper homines aliarum portarum qui habent terras & poſſeſsiones in decimacionibus ſuis qualẽ nunc tenent ſuper homines ſue porte.

ITem ſuper pignoribus rerum mobilium talem Conſuetudinem firmamus vt liceat creditori poſt dies xxx. a die denunciationis facte debitori vt pignus reddimat vendere pignus niſi pactum interuenerit vel contradiceret.

ITem in Ciuitate Alex. teneãtur ſinguli homines qui habẽt domos & ſedimina cõfinia facere medietatem clauſure idonee pro ratta latitudinis ſui ſediminis & clauſura domus computetur in menſura clauſure ſue ſint ſedimina habitata vel inhabitata extra Ciuitatem in caſalibus & villis & octo locorum hec Conſuetudo locum habeat in ſediminibus habitatis inter vicinos.

ITem quarta & quinta & ficta & alie additiones que debentur & peti poſſunt ſecundum capitulum huius Ciuitatis preſtentur a poſſeſſoribus bono modo ſecundum quod conſueuerunt ab vndecim annis infra preſtari nec in amplius teneatur.

ITem de pelegrinis & tranſeuntibus vel viatoribus ſic ordinatur vt ſi moriatur ab inteſtato in Ciuitate vel in caſalibus vel in octo locis commune habeat medietatẽ & hoſpes aliam medietatem rerum quas ſecum habuerit.

OCto loca ex quibus conſtructa fuit Alexan. Gamondium, Marenghum, Roboretum Bergolium, Quargnentum, Solerium, Forum & Vullije.

EGo Octauianus Mãtellus .I. V. D. ac Eques, Iudex & conſul Iuſtitiæ pro quarterio Bergolij, Priorq; venerãdi Collegij Mag. d. Doct. Ciuitatis Alex. Iuſta ordinationẽ, & in executionẽ Conſilij ſpect. D. xlviij hãc Cõſuetudinũ D. Ciuitatis copiam cũ q̄ pluribus voluminibꝰ Statutoꝝ & Cõſuetudinũ tã Mag. d. Doctoꝝ, q̄ practicantiũ, collationatã & de verbo ad verbũ collatã, ac cũ dictis omnibꝰ Conſect. cõcordari repertã in hoc vol. Statutoꝝ Ciuitatis, a quo ablate fuerãt, cum alijs Mag. d. cõſulibus & collegis inſeri iuſsi, & pro fide ſubſcipſi.

EGo Antonius Lanzauegia .I. V. Doct. Iudex & cõſul Iuſticiæ cõis Alex. ꝓ quarterio Gamũdi ꝑdicte colacioni ſic vt ſup̄ facte interfui & ꝓ fide me ſubſcripſi.

EGo Paulus Veſpa Doct. & ex collegio .d. Doct. Ciuit. Alex & cõſul Iuſticiæ pro quarterio Marenghi ꝑdicte colationi interfui & ꝓ fide me ſubſcripſi.

CAROLVS QVINTVS IMPERATOR &c.

DIlectte noſter: Mittimus ad vos Incluſum ordinem ſeu decretum quod Inuiolabiliter obſeruari ac locis opportunis regiſtrari facietis Dat. Mli. xxvij. Maij M. D. xxxviij. ſignat. Princiuallus con ſigillo Imperiali in cera rubea. A tergho Egregio Iuris conſulto prætori Alexandriæ noſtro Dilect.

CAROLVS QVINTVS IMPERATOR &c.

CVm in Senatu noſtro expoſitum fuiſſet ſæpe euenire ut aliqui indebite detineãtur & deinde cum relaxandi veniant retineri pro ſumptibus capture & alijs quas detenti fecerint. ad quos ſoluendos cum quandoq; inhabiles ſint diu carcerati remãent Quod Impium & iniuſtum cenſentes ex ipſius ſenatus noſtri Iudicio decernimus & ordinamus vt quicunq; indebite detentus repertus fuerit relaxari abſq; Impenſe debeat. ſalua actione ijs quibus eiuſmodi Impenſe debebũtur agendi contra eos qui de Iure ad ſolutionem ipſarũ Impenſarum tenebuntur: Mandantes omnibus & ſingulis officialibus noſtris, vt hanc mentem & ordinem noſtrum ſeruent Inuiolabiliter ac ſeruari & regiſtrari in locis opportunis & ſolitis faciãt Mediolãi xv. Aprilis M. D. xxxviij. ſignat. Princiuallus.

EGo Petrus Franciſcus Vartius notarius Alex. & Canzalerius Mag. Cõmunitat. Alexan ſup̃ſcripũ decretum ab originali exemplari per alium mihi fidum feci & quia concordare inueni cum dicto originali Ideo me pro fide ſubſcripſi.

INFRAscritti ſono li Capituli o ſia parte de li Capituli Initi fatti & contratti infra & per lo Illuſtriſs. & Eccellentiſs. Signore Franceſco Sforza Viſconte Duca de Milano &c. Conte di Pauia & de Angera Signore de Cremona per vna parte, & la Magnif. Citta & cõmunita de Aleſſandria ex altera parte.

In primis la dicta cõita & popolo Aleſſãdrino cõcede & transferiſſe al prefato Illuſtriſ. Sig. lo vero & integro & vniuerſale dominio poſſeſſione & plenaria Iuriſditione de la ditta Citta ſuo contado diſtricto & territorio con tutte & ſingule ſue pertinentie raſone & qualunche altre coſe ſpectante & pertinente alla predicta cõmunita & diſtricto per qualunche forma & per qualunche modo ſia per raſone de dominio vel q̃ſi de poſſeſſione vel quaſi liberamente & ſenza alcuna reſeruacione. Reſponſio domini dominus Acceptat.

Item chel prefatto Illuſtriſ. S. ſia obligato a le ſue ꝓprie ſpeſe deffendere & cõſeruare la ditta cõita de Aleſſandria e le membre ſue & ogni ſingular pſona de la ditta comunita & le membre & tutti li ſuoi beni raſſone Iuriſdicione honorancie da ogni Signore, cõmunita, capitão, colegio, cõmune o vero vniuerſitate o priuate perſone che la voleſeno ingiuriare, forzare, offendere vel occupare, per qualche via. Reſponſio dominus Acceptat.

Item la prefata cõita de Aleſſandria & ciaſchuna perſona ſingulare, coſi de la ditta Citta como de li ſuoi membri ſia libera & franchia da ciſchuno debito che haueſſeno cõ la camera de lo Illuſtriſ. & Eccell. quõdam Duca Filippomaria ſi p debito de dacij Gualdi Imbotate Sale ſubſidij preſti & ogni altri debiti & cõdennacione in qualunche modo lo appareſſeno contratti & fatti in tal modo che la ditta cõita o ſingular perſona mai non ſiano per li detti debiti e condenatione moleſtate ne aggrauate etiam ſe li detti debiti fuſſeno paſſati in tercia perſona la qual haueſſe caſſone da la ditta camera o ſia che haueſſe raſone da quella. Reſponſio dominus contentaſ. quo ad cameram de alijs vero fiat Iuſtitia coram Officialibus domini in Alexandria.

Item che ciaſcuna poſſeſſione raſone & honoranze confiſcate o haute per cõfiſcatione o altramẽte occupate ſi a la camera del pfato Illuſtriſs. S. Duca Filippomaria & al tempo ſuo o del Duca Iohãne & de li preceſſori ſuoi o de madona Biatrixina quãdo al tempo quõdam del Conte Facino cane del Anno M. cccciij. in qualunche modo et ſi a i plente deſcritte a la camera quãto non deſcritte o ſia alienate o vero infeudate como non alienate & non infeudate in qualũche modo o loci iacere ſe trouaſſeno & de qualuncha pſona fuſſeno ſia chi voglia coſi in lo diſtricto & Iuriſditione de Aleſſandria cõe de fuora. Et coſi per lo ditto quõdam Duca Filippomaria o vero Duca Iohãne quãto per lo ditto quõdam Cõte Facino cane o ſia madona Biatrixina ſupraſcripti Siano reſtituti infra ſei meſi ꝓſimi a uenire ad quelli de chi erano o vero chi manteneuano a la poſſeſſione o ſoi heredi ſenza cõtradicione perſecutione ne ecceptione alcuna. Et ſe ſi trouaſſeno eſſere reſtituti vt ſup̃ ſe debiano mantenere a la poſſeſſione ſua. Eccetto le cõfiſcatione che ſe trouaſſeno eſſere fatte a la ditta camera ducale per caſone de homicidij o de furti. Et co ogni homo bandito per homicidiario rimanga & ſe ſia bandito & non poſſa repatriare per modo alcuno ſaluo ſe haueſſe pace con li offeſi. Reſeruata ogni raſone che haueſſe o pretendeſſe hauere ogni terza perſona che non haueſſe caſone da la camera del pfatto S. Duca Filippomaria, Duca Iohãne, Conte Facino madona Biatrixina o vero chi haueſſe caſone da q̃lle. Reſpon. Fiat quo ad poſſidẽtes alij uero reſtituant pretoria auctoritate ſumaria & ſine litigio cũ Iuſtitia ullo curſu tẽporis nõ obſtañ. de homicidijs vero dominus faciet vt petitur pace habita.

Item chel ſia licito al prefato S. mandare vno valente Poteſta in la ditta Citta de Aleſſandria lo quale la ditta Citta de Aleſſan. debia accetare & habia poſſanza de exercire Iure & mixtõ imperio & oñimoda Iuriſdiciõe che nõ ſtraneza ne robba ma viua & ſia cõtento del ſuo ſalario & miniſtra bona ragione a ciaſchaduno coſi a pouero como a ricchi qual non ſia deputato ſe nõ de meſi ſei in ſei meſi. Et in capo de li ſei meſi primi ſia refirmato per altri ſei meſi ſel piacera al pfato S, & chel ſia obligato de giurare de oſſeruare le ꝓuiſſione e ſtatuti fatti o da fir fatti per lo auenire per la ditta comunita de Aleſſandria & etiam li preſcritti Capituli, & ſia pagato per lo S. prefato de le Intratte ſue per le due parte, & la terza parte ſia pagato de li dinari de le condenatione de lo malefitio per lo ditto poteſta fatte, & da fir fatte, & nõ aliter nec alio modo alla raſone de cento Fiorini a computo de ſoldi xxxij per fiorino ogni meſe ſecondo ſoliua hauere, & debia tenere la famiglia e corte ſecondo lo paſſato, & che niſuno che ſia ſtato officiale in la ditta Citta de Aleſſandria o chel ſera per l'auenire nõ poſſa eſſere confirmato ne eletto officiale per ſino a cinque anni proſſimi a venire paſſato nel ſuo officio & chel ditto podeſta non ſia vltramontano. Reſponſio dominus contentatur quod fiat iuxta ſolitum.

Item che tutti li pedagij dacij & chabelle de la ditta Citta de Aleſſandria che ſono al preſente ſiano del prefato S. eccetti li dacij de la ſcanatura, & de la piſchiera, li quali reſtano & reſtare debano alla prefata comunita de Aleſſandria. Et che lo prefato S. ſia obligato a pagare lo ſalario del Podeſta vt ſup̃. Et etiam li Caſtellani cõueſtabili de le porte & li altri ſalariati quali pagaua la camera del' Illuſtriſs. S. quondam Duca Filippomaria, & chel prefato S. non poſſa fare alcuna addicione de dacij ne imponere altri dacij ne carighi ordinarij uel extraordinarij, reali ne perſonali neq; mixti a la ditta comunita ne etiam ad alcuni Citradini ſingulari ne etiam a le ville & membre predicte dũmodo ſiano ſottopoſte a la ditta comunita de Aleſſandria. Reſpõſio dominus cõtentaſ & relaxat comunitati dacium ſcanature pro annis tribus dũmodo conuertatur in conſtructione pontis tanagri & nõ aliter nec alio modo videlicet tempore pacis & in hunc modum ſcilicet quod comunitas exponat florenos mille vltra dictum datium ſcanature & operam vnam pro quolibet viro, & operam vnã pro ſingulo plauſtro ſingulis annis donec pons fuerit perfectus, & dominus exponat florenos quingentos de ſuis ſingulo anno vſq; ad annos tres, quibus elapſis & ponte perfecto dacium ſcanature ſit domini pro duabus partibus & pro tertia ſit comunitati perpetuo pro expenſis murorum Ciuitatis & alijs occurentibus tempore aũt guerre & ante conſtructionem pontis dominus vult pro occurentijs diſpenſare & de ipſo dacio ſubleuare, & quia cordialiter diligit dictam comunitatem & vt ciues id effectu aliter videant & cognoſcant relaxat animo libentiſsimo & ppetuo comunitati p̃fate dacia infraſcripta vz. Imbotaturaꝫ vini Ciuitatis & Bergolij, Ita tamen quod poſſit dominus incantari facere quod vnus poſſit facere panem ſine calmerio, linoſe, & a granicio, domino tamen remanentibus imbotaturis villarum ipſi Ciuitati ſubiectarum. Alia vero dacia vult quod remaneant illuſtriſs. domino, de alijs tandẽ dominus vult quod fiat vt petitur.

Item ſe a caſo accadeſſe allogiare caualli ſul territorio del p̃fato Sig. che dentro dal corpo de la Citta de Aleſſandria & de Bergolio non ſe poſſa ne debia logiare alcuni caualli, & che li Cittadini de Aleſſandria che hanno poſſeſsione in le ville preditte nõ ſiano tenuti ne obligati a contribuire con le ditte ville a le ſpeſe de ditti logiamenti ne ad alcune altre ſpeſe, & ſe caualli alcuni accadeſſe alogiare in le preditte ville, li ditti caualli habiano & debiano hauere, & le ditte ville ſiano obligate a dargli ſolũ ſtancia manzatore raſtellere vaſelamo groſſo letere banche & paglia & non altro, & che ne le preditte ville ſe poſſa allogiare fin alla quantita de caualli cinque cento, & non vltra, reintegrando debiano alogiare rata per rata. Reſponſio Fiet vt expediens erit domino aut neceſſe ſeruatis tamen ordinibus olim ducalibus

Item che ſi fuſſeno ſcoſſi alcuni dinari, ſi per caſone de gabelle dacij o altra impoſitione de ſubſidij como per altra caſone li qualli fuſſeno ſpectanti a la camera del prefato Illuſtriſ. S. Duca Filippomaria & li quali fuſſeno o doueſſeno eſſere appreſſo il Theſaurero, camerero, daciari, o altre perſone ſiano obligati a rendere bona ragione & conto a la ditta comunita de Aleſſandria la quale ne diſpona como li piacera. Et che [illegible] debito che haueſſeno li dacieri de anni paſſati auanti la morte del Illuſt. quondam Duca de Milano &c. ſiano de la ditta comunita de Aleſſandria, & che la ne poſſa diſponere al modo ſuo. Reſpon. Informabitur dominus & reſpondebit.

Item che ſe la comunita de Aleſſandria daciarij & theſaurero de la ditta comunita & altre perſone a nome de eſſa Comunita foſſeno ſtate o appareſſeno obligate verſo la quondam camera Ducale ordinaria o ſia extraordinaria como dacij, ſale, imbotate, condemnatione, taglie, ſubſidij, preſidij. & qualuncha coſa ſe poſſa dire non poſſa ñr moleſtata per alcuna perſona de qual ſtato grado conditione dignitade & preheminentia ſia per vigore de alcuna aſsignatione a ſe fatta como per la Ducale quondam camera. Immo quella tale aſsignatione in tutto ſia caſſa & anullata per modo che la ditta comunita dacierij & theſaurero o altre perſone che appareſſeno obligate o fuſſeno per le caſone preditte per alcuno tempo non poſſano eſſere moleſtate realmente ne perſonalmẽte. Reſpon. Dñs vult informari vt poſsit debite p̃uidere.

Item che tutte le condemnatione peccuniarie de maleficij & de ferraza & de qualuncha altra caſone fatte o de far fatte per che modo ſe voglia ſiano, ſpectano, & eſſere, & ſpectare debiano alla prefata comunita de Aleſſandria Et che la prefata comunita de Aleſſandria de le ditte condemnatione poſſa diſponere a ſuo modo. & che eſſa comunita de Aleſſandria poſſa ellegere & deputare lo Iudice de la ferraza & dare lo ditto officio come a fatto per lo tempo paſſato. Reſpon. Fiat ſolitum.

Item che le comunitade & ſingular perſone de li loci del Caſtellazo Boſcho & Fregarolo tutte le altre ville le quale haueſſeno robato o pigliato o ſoſtẽuto o ſequeſtrato o per altro modo danno dato & terreſtato robe vittuaglie beni o ſia altre coſe mobile ſeu mouente & immobile de alcuni Cittadini de Aleſſandria coſi al tẽpo de Franzoſi como da quello tempo in qua ſiano tenuti, & obligati & conſtretti, a reſtituire a li ditti Cittadini in integrum quelle coſe haueſſeno robate, & a ſatiſfare ogni altro danno che haueſſeno dato a li ditti Cittadini ſenza alcuna exceptione & de quello ſe faza ragione de la Ro. Reſponſio Fiat ius ſummarium & expeditum, abſq; figura Iudicij.

Item che quelli ſono banditi, & rebelli, & claſcheduno foruſcito de la ditta Citta de Aleſſandria ſiano & reſtano & eſſere & reſtare debiano in bando & non poſſano repatriare ne hauere remiſsione, ne lo prefato S. ſe poſſa o debia intromettere de farli remeſsione ne gratia alcuna ne repatriare. Reſpon. dominus reſeruat arbitrio ſuo.

Item che lo prefato S. non poſſa ne debia fare ne preſeruare alcuno Cittadino ne habitante de Aleſſandria ne de le membre ſue excetto dalcuno carigo reale ne perſonale ne mixto impoſito o che ſe imponera in lauenire coſsi per lo prefato S. como per la prefata comunita de Aleſſandria che ſpetaſſe a la ditta comunita Immo claſchaduno Cittadino & habitante in quella & membre ſue ſia che ſe voglia debia contribuire a li ditti charichi per lo ſuo regiſtro & de ſue perſone. Reſpon. Fiat.

Item che la ditta comunita poſſa & debba vſare in ciuili & in criminali & in caduno altro caſo o danni dati lo officio de caualero de li ſuoi Statuti prouiſione & conſuetudine li quali Statuti & ordini ſiano obſeruati in le caſone paſſati como in lauenire. Reſponſio Fiet iuxta ſolitum.

Itẽ che tutti li decreti ducali e [illegible] per lo quõdã Illuſtriſ. Prĩcipe S. Filippomaria olim Duca de Milano & ſoi preceſſori in tutto ſiano caſsi & canzellati ac anullati eccetti li decreti cauſarum ciuilium & appellacionum & forme de ſacramentis danda a parte parti ſopra qualuncha domãda il quali ſiano ſeruati como iaceno ad litteram & tutti quelli admetera la ditta comunita. Reſpon. Dominus contentatur de cauſis ciuilibus & appellationibus & forma ſacramenti. de alijs vero vult informari a cõſilio Iuſticie.

Item che neſuno Cittadino de Aleſſandria habitatore da Aleſſandria de le Terre dil diſtretto & iuriſditione non poſſa ñr tirado fora de la ſua iuriſditione ma ſia conuenuto dauanti al ſuo Iudice competente.

Item che ſia licito a la ditta comunita de ellegere vno Theſaurerio che receua ſpenda & disburſi li dinari de la ditta comunita ſecõdo per eſſa ſara ordinato. Reſpon. Fiat.

Item che tutte le condemnatione banni confiſcatione mulcte & conuentioni le quale in futurum ſerano fatte & occurrerão le quale haueua la camera del prefato S. Duca de Milano al tempo de la morte ſua non derogando a li precedenti & conceſsi Capituli ſiano del prefatto Illuſtriſs. S. Duca & ſoi heredi & ſucceſſori & pleno iure debiano ſpettare a la camera ſia ogni vero bando e condemnatione de maleficio & ferza o de ogni altra caſone che ſpettaueno a la prefata comunita de Aleſſandria al tẽpo del prefato Illuſtriſs. S. quondam Duca de Milano ſiano & ſpectano & eſſere & ſpectare debiano a la ditta comunita de Aleſſandria & de quelle ne poſſa diſponere a ſuo modo. Reſpon. Fiat iuxta ſolitum.

Item che la prefata comunita de Aleſſandria poſſa ellegere & deputare lo Iudice de la feraza & dare lo ditto officio come ha fatto p lo paſſato. Reſpon. Fiat vt ſolitũ eſt.

Item che lo preſato Illuſtriſs. Sig. ſia obligato de mantenere a la preſata comunita de Aleſſandria tutte le terre & ville le qualle al preſente ſono ſotto la obedientia de la comunita & de Quargento, Pauono, & Fraſcharo. Et che in le predicte ville & terre la Citta de Aleſſandria gli poſſa hauere & tenere officiali ſecondo li Statuti de la ditta Citta. Reſpectu vero de le altre ville & caſtelle le quale al tempo del preſato Illuſtriſs. S. Duca non erano ſotto la obedientia de la preſata Citta ne piglera carigo lo preſato S. Duca de accordarli cō piu fauore de la ditta Citta ſara a lui poſibile. Reſpon. de minus contentatur exceptis terris Caſtellacij, Boſchi, & Fregarolij pro quibus bene prouidebitur, & exceptis Quargento & Solerio quo ad officia tantum.

Item che neſuno Cittadino de la Citta per caſone di officio alcuno che lo haueſſe exercito del S. quondam Duca de Milano & dapoi per fin al preſente in qual loco voglia ſe ſia non poſſa eſſerne ſindicato per alcun modo da alcune perſone o vero ſia ad inſtantia de niſi no ſi per riſpetto de li ditti officij, como de le dependentie emergentie & connexe da eſſe. Reſpon. Fiat reſpectu officij, pro priuatis vero debitis fiat ius.

Item che li beni de li rebelli reſtano in diſpoſitione del preſato S. pagate prima le dote de le done & reſeruate le raſone de ciaſchuna terza perſona che foſſe vero creditore. Reſponſio. Fiat.

Item che lo preſato S. Duca de Milano &c. ſia tenuto & obligato conſeruare lo populo & comune & Gentilhuomini de Aleſſandria in le ſue honorancie, & che li Statuti de la ditta Citta concernente lo Stato & lo honore del populo & comune & Gētilhuomini ſia obſeruati, & chel non ſia fatta alcuna innouacione vltra forma de li Statuti de la ditta Citta. Et che li officij del Palatio ſiano dati como diſponano li Statuti predetti. Reſponſio. Fiat ſalua Iuſtitia.

Item la ditta comunita fa donacione libera de ogni raſſone la qual e de la ditta comunita nel Fiuuio de Burmida, & del Betale el qualle ſi ſoleua condure da Burmida ad Aleſſandria. Ita che lo ditto Illuſtriſs. S. Duca poſſa diſponere de la ditta aqua a ſuo modo, Et vltra e contenta la ditta comunita de dare opere due per caduno homo quando lo Illuſtriſs. S. voglia fare lo ditto Betale diſcorrere a la ditta Citta de Aleſſandria. Ancora fa donacione la ditta comunita a lo ditto Illuſtriſs. S. de laqua del fiuuio de vrba ſpectante a la ditta Citta.

FRANciſcus Sfortia Vicecomes Dux Mediolani &c. Papie Anglerieq; Comes, ac Cremone dominus. viſis lectis & examinatis, ac diligenter diſcuſſis ſupradictis Capitulis reſpōdimus & reſponderi facimus prout in fine uniuſcuiuſq; reſponſio noſtra apparet manu ſubſcripti Auditoris noſtri. Ideo mandamus ab vniuerſis & ſingulis Officialibus & Subditis noſtris vt faciant inuiolabiliter obſeruari. Dat. Mediolani ſub fide noſtri ſigilli die tredecimo Septembris. M. CCCCL.

Angellus de Rezie .N. doc. Auditor.

Cichus.

Ego Blaſius Raneſa Not. & Canz. cōis Alexan. ſupſcripta Capitula cō originalibus vidi & legi quia concordes ſunt pro fide ꝑmiſſoꝝ me ſubſcripſi.

Ego Petrus de Petra filius Antonij ciuis Alex. public. Impiali auctē Not. ſupraſcripta Capitula de mandato dñoꝝ Ancianoꝝ regiſtraui & ab originali fideliter exemplaui. & in teſtimonium ꝑmiſſoꝝ me ſupſcripſi.

CAPITOLI DELLE FERE DE LA CITTA DE ALEXAN.

FRANciſcus ſecūdus Sfortia vicecomes Dux Mediolani, ac Bare Papie Princeps Anglerieq; Comes, ac Genue, Cremone, & A I Dominus. Nomine Cōmunitatis Ciuitatis Alexan. Nobis Dilect. [illegible] ſupplicationem in hanc ſententiam videlicet. Illuſtriſs. & Excellentiſs. Dñe Dux Nouerit Excel. V. iam Diu cōtinuatā & inuiolatam fidem & obſeruantiā in Sfortianum nomen Ciuitatis ſue Alex. propter quam a non nullis annis vltra peculiaria damna & Ciuium cedes quinquies vniuerſalem depopulationem paſſa eſt & vltimo hoc bello prompte admodum ſe exibuit & cōſtanter perſeuerauit quod nihil vltra ab ea deſiderari potuiſſet fortunas enim omnes vitam nihil fecit vt in deuotione Excel. V. perſiſteret vt effectum eſt. Ad id tamen peruenit vt funditus dirutis & ſolo equatis domibus illud dici recte poſsit. Nihil vrbis in vrbe relictū eſt. Supplicat propterea degnetur Illuſtriſs. D. vrā pro innata eius clementia eidem concedere quod bis in anno Nūdine in ea celebrari poſsint. Que pro tempore quo deidem cōgruum videbitur libera totaliter & inmunes ſint ad easq; quiuis tuto accedere & ab eijs recedere valeat delicto aliquo vel debito publico aut priuato non obſtante hoc enim modo arbitratur ſaltem per [illegible] annos pro aliqua parte poſſe reſtaurari cui ſe humillime comendat. Qua conſiderata cum nobis nō ignota ſint diſpendia que dicta Ciuitas pro obſeruātia noſtri nominis & fide ac effectu erga Nos tam quattuor exactis bellis pertulit agentes pro ipſa Cōmunitate ad Magiſtros intratarū noſtrarum ordinariarum remiſsimus. Qui cum nos ipſi [illegible] oſcerent pro cōmodo fiſci noſtri pro conceſsione dictarum Nundinarum [illegible] vt Capitula tenoris infraſcripti obſeruarentur videlicet M. D. XXV. die martis tertio menſis Aprilis.

Li Capituli de la conceſsione de due Fere l' Anno quali ſe hano da fare, Lo Illuſtriſs. & Eccellentiſs. S. Duca de Milano alla Magnif. cōmunita de Aleſſandria primo ſua Eccell. concede che in ditta Citta & ſuoi borghi ſi poſſono fare ogni anno due fere frāche & libere vna comintia el giorno de S. Franceſco quale e alli quatro de ottobre laltra el giorno de S. Georgio che a giorni vintiquatro de Aprille & ſi comintia el giorno de S. Franceſco proſsimo, & che ciaſchuna de ditte fere habia a durare giorni dodeci, nel qual termino ſe poſſeno condure a dite fere per qualuncha perſona de qualūche grado ſtato & conditione ſe voglia & di qualuncha parte tutte le robe beni & mercantie mobile & per ſe mouente & altre quale ſe voglia ſenza pagamento & ſenza carico alcuno del datio de la mercantia o da quella dependēte de ditta Citta de Aleſſandria & ſuoi corpi ſanti coſi a la intrata come alla vſcita & e cōtra eccetto che le biade & vino pagheno ſecondo il ſolito & parimente ſi pagheno li datij infraſcripti cioe il datio de la Maſina, de la Peſcheria, del Vino a minuto, de la Scannatura & [illegible] eccetto la mercantia vt ſup. pur ſecondo il ſolito. Item non ſe intenda [illegible] hauere loco per le robe che durante ditte fere capitarano per tranſito [illegible] per venderle in ſu ditte fere, anzi tale robe ſieno obligate al ſolito pagamento & ſe li debano dare paſſo di fora & di dentro de ditta Citta como parira a li datieri che ſi trouerano per li tempi. Item che durando ditte fere ſia conceſſo a qualunche perſona di qual grado & conditione & di quale dominio ſi voglia venire liberamente nel ditto tempo a ditte fere & ſtare, eccetto banditi per cauſa capitale & da quelle partirſe ſenza impedimento alcuno etiam con qualunche robe vt ſup. & mercantie ſenza moleſtia & impedimento alcuno reale & perſonale directo o indirecto nō obſtante che fuſſeno debitori etiam de la Ducale camera in qualuncha anchora gran quantitade. & per inſtromento iurato & con quale ſi voglia clauſule ſe ben fuſſe confirmato da ſua Eccell. eccetto li debiti cauſati fra Mercadanti ſopra le ditte fere de li quali habiano cognoſcere & terminare queli ſarano deputati. Itē chel iudice ordinario ſeu Poteſta de ditta Citta de Aleſſandria habia da intendere & cognoſcere le contreuerſie & differentie reuſirano fra Mercanti per loro mercantie ſopra le ditte fere & quelle decidere & termina re de bono & æquo ſecondo ſe conuēne a ſimili caſi intendendo perho de le differentie naſcerano ſopra le ditte fere che per quello tempo durerano e nõ vltra ne altramēte. Item sua Eccell. ſe riſerua & vole poſſere elligere & deputare vno maeſtro o vero patrone de ditte fere quale habia ad ordinare & ſtabilire li locci doue ſe habiano da fare ditte fere & a diſponere de li loci publici & ordinarli & locarli per uſo de ditte fere ſecondo che a lui parera & eſſegire & auerne li emolumēti ne uſcirano ne in altro loco ne altramente ſe poſſeno fare ſe non ſecondo lui ordinara accio non ſegua confuſione o diſordine, & il quale circha le predite coſe habia ogni autoritade & poſanza, & tutti li cõmodi & emolumenti ſe ne cauerano. Signata. M. Antonius, Io. Andreas, Io. Antonius, B. Andreas Carneſcha, Donatus Ratom, Igitur habentes quicquid per memoratum Magiſtratum in ſupra ſcriptis Capitulis conuentum fuit tenore preſentium ex certa ſientia, & de noſtra poteſtatis plenitudine etiam abſolute concedimus & diſpenſamus quod dicte Nundine in Ciuitate Alexan. his modo & forma fieri & celebrari poſsint quibus ſupra expoſitum eſt. Mandantes Magiſtris Intratarum noſtraꝝ vtriuſq; camere Thexaurario generali Gubernatori Tranſpadão Pretori & Reffrendario Alexandriæ omnibusq; alijs officialibus Iusdicentibus & ſubditis noſtris ad quos ſpectat & ſpectare quomodolibet poteſt vt has noſtras comeſsiones & diſpenſationis litteras obſeruēt & exequãtur ac obſeruari & exequi faciant Aliquibus Legibus Statutis Decretis Ordinibus Prouixionibus Conſuetudinibus aut alijs in contrarium diſponentibus vel aliam formam dantibus non attentis quibus omnibus & ſingulis quantum huic noſtre obſtent voluntati derogamus & derogatum eſſe volumus & iubemus etiam ſi talia eſſent quod de eijs fieri deberet mentio ſpecialis & indiuiduo. In quorum fidem preſentes fieri iuſsimus & regiſtrari noſtriq; Sigilli impreſsione muniri. Datis Mediolani primo Octobris. M. D. XXV. ſubſcrip. Ia. Cataneus.

Fernando Gonzagha capit°. generale de ſua Maeſta locotenente.

DIlectiſſimi nobis, Eſſendoſi querelati li agenti per la Comunita de Alexandria, che pagano loro taſſe de caualli como fanno debbano eſſere grauati a prouedere de alogiamento alli huomini d'arme della compagnia del S. don Franceſe, ſupplicãdone a volere prouedere che o nõ ſiano tenuti durante detto allogiamento pagare le dette taſſe, o non ſiano grauati de detti allogiamenti. Al che hauendo fatto la debita conſideratione & reputatoſi inconueniente aggrauare quella Citta delli predetti doi carichi, ſe ſiamo reſolti hauto etiãdio gratia in queſto l' apparer̃ del conſiglio che li habbino d'eſſere remeſſe le taſſe predette per il tempo che li durera in ditta Citta lo allogiamento d'eſsi huomini d'arme. Et pero ui dicemo & cõmettemo debiati prouedere che alla predetta comunita nõ ſia dato moleſtia per cauſa d'eſsi caualli di taſſa che e ſolito a pagar̃ ordinariamente in camera, incomenzãdo da Kalende di Genaro proſsimo paſſato & continuando poi per l'auenire vt ſup̃. che oltra eſſere coſi il debito tale e mente noſtra. Dio vi conſerui in Milano a 21. de Settembre 1548. ſignata Fernando Gonzagha, vidit Taberna, Hieronmyus Rozonus, 137 a tergo Magnif. Spect. & Integr. D. Preſuli & magiſtris intrat. Ces. ſtatus Mſi. nobis dilectiſsimis, con ſolito ſigillo.

MAg°. S. honor°. li mag. oratori della mag. comunita de Alexandria ne hano preſentato littere de ſua Eccell. ſcritone a ſuo fauore alli 21. del p̃ſente de tenore incluſo con ricercarne la ſua eſſecutione & oſſeruatione del che non volendo manchare ne e parſo dire a V. S. che ſia contenta eſſequire & far eſſequire dette littere del tenore predetto di ſorte che la mente di ſua Eccell. ſia eſſequita & a V. S. ſe raccom°. de Mſo alli 24. di Settembr̃ 1548. e Do. V. vti fratres Preſes & magiſt. Ces. reddit. ſtatus Mſi. in calze N. oldãus, a tergo Mag. Equiti D. Iõ. Petro Ciconiæ gñaſis taxaꝝ equoꝝ comis° nr̃oq; vti fr̃ honor°. con ſolito ſigillo.

MAg°. quanto fratello vedereti per l'incluſe copie de littere de ſua Eccell. & del mag. Magiſtrato, vi ſe mandino, quanto in eſſe ſi contiene circa la remiſsione delle taſſe de caualli della Citta de Alex. durãte il tẽpo de li allogiamẽti de li huomini d'arme. Ne e parſo farui intendere il tutto accio non manchiate di eſſequire conforme a detti ordini che coſi vi cõmettemo & con queſto me raccom. de Mſo alli xxviij di Settẽbre 1548. Ces. comiſſ. gñaſis taxaꝝ equoꝝ ſtatus Mſi. i calze Lud. Niger. a tergo. Al Mag. quanto fratello M. Nicolao Hier°. Vartio Comiſſ. delle taſſe de Aleſſandrino, & Torthoneſe. In Aleſſandria.

FINIS.

~~24.133~~
Н-203506

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

me

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА